

ANNALES
MINORUM

AUCTORE

A. R. P. F. LUCA WADDINGO

HIBERNO

Ejusdem Ordinis Chronologo.

ANNALES MINORUM

SEU
TRIUM ORDINUM
A S. FRANCISCO INSTITUTORUM

AUCTORE

A. R. P. LUCA WADDINGO HIBERNO

S. T. Lectore Jubilato, & Ordinis Chronologo.

TOMUS SEPTIMUS

Editio secunda, locupletior, & accuratior

OPERA, ET STUDIO

R. M. P. JOSEPHI MARIE FONSECA AB EBORA

S. T. Lect. Jub. S. & U. Inquisit. Consultoris, S. C. Confistor. Vot. Episcop. Examinat.
Ord. Min. in Cismont. Fam. tam Observ. quam Refor. & Discalc. Cōmiss. Gen. &c.

ROMÆ Typis Rochi Bernabò MDCCXXXIII. X Superiorum permisso.

CUM PRIVILEGIO SUMMI PONTIFICIS.

STATISTICA

11

S A N C T I S S I M O
D. N. D.
CLEMENTI XII.
PONTIFICI OPTIMO MAXIMO

FR. JOSEPHUS MARIA FONSECA EBORENSIS
Ordinis Fratrum Minorum de Observantia
FELICITATEM

*Q*UOD erat optandum popu-
lo Christiano, & ab omnium bonorum au-
ctore Deo votis omnibus flagitandum, ut
felicibus auspiciis annum quartum Pontifica-
tus inires, BEATISSIME PATER, id singulari
Tom. VII. a 3 ejus

*ejusdem Dei beneficio contigisse videmus ,
cumque animorum alacritate , atque lætitia ,
quanta maxima percipi a nobis potest , Tibi
merito gratulamur . Nemo est enim , qui ,
cum Te sciat commoda utentem valetudine
ad perficienda , quæ inchoasti , præstantissi-
ma opera toto pectore incumbere , non affi-
ciatur sensibus intimis , Deoque immortalis
pro tanto munere gratiam justis honoribus ,
& memori mente persolvat . Ac superioribus
quidem annis experti sumus , non Romæ so-
lum , sed etiam in illis regionibus , quibus
Christianorum imperium terminatur , quanto
gaudio pii omnes exultaverint , quas inter
se gratulationes fecerint , quanto consensu
meliora , & prosperiora omnia sperare cœpe-
rint , cum , quo jampridem SANCTITATIS
TUÆ fama pervenerat , eodem Te in istam
celsissimam dignitatis , atque honoris sedem
ascendisse , perlatum est . Magna prorsus
illis , & illustria suppeditabant argumenta ,
cur ita crederent : neque non firmissimis fun-
da-*

da-

*damentis nitebatur incredibilis illa spes ,
 quam de futura Pontificatus Tui felicitate
 conceperant . Multa enim de Tuis in omni
 genere præclaris virtutibus fama vulgave-
 rat ; prudentiam , quam nihil fallere ; justi-
 tiam , quam nihil infestare ; constantiam
 animi , & firmitatem , quam nulla temporum
 asperitas imminuere , aut labefactare potuis-
 set . Sed quanto certius , & verius homines
 præterita , & præsentia commendare , quam
 de futuris affirmative pronunciare possunt ;
 tanto plus ponderis , ac fidei habere debet ea
 gratulatio , quæ Tibi fit , quarto jam anno
 ex ista sanctissima sede universum orbem
 sapientissime gubernanti , quam illæ , quæ
 tum fiebant , cum homines , qualem esse Te
 magis , ac magis experiuntur in dies , talem
 futurum esse prospicerent , quasque augura-
 rentur . Nunc , quæ olim futura credebantur ,
 & quæ solum sperata lætitiæ tantam in
 animis hominum commovebant , ea Romani
 apertissime vident , longinqui audiunt &
 præ-*

præ-

*prædicant . Te ajunt esse , ad quem aditus
omnibus pateat , cui sit pietatis in Deum ,
liberalitatis , beneficentiæ , amoris in omnes
ordines antiquissima cura ; cujus & potestas
timeatur , cum omnia possis ; & bonitas dili-
gatur , cum idem non plus licere Tibi velis ,
quam quantum perfecta ratio , & decorum
præscribit . Norunt eximiam integritatem
vitæ Tuæ ; perpetuum illud , nec umquam
satis laudandum purgandæ Ecclesiæ studium ;
animum vero nihil , nisi de Deo , & de utili-
tate publica cogitantem . Neminem latent ,
quæ Tu ad mores hominum corrigendos , &
ad auferendam improbis omnem maledicen-
di occasionem , & jam fecisti , & quotidie
facis . Refrenatas libidines , expulsa nequi-
tiæ instrumenta , sublatam penitus omnem
Ecclesiasticarum rerum nundinationem , com-
positos & jussu , & exemplo Tuo aliorum
mores , mutatam in melius urbis faciem nos
videmus , exteri intelligunt . His omnibus ex
rebus cum Romanus populus incredibilem
capit*

capit voluptatem ; tum vero illud efficitur ,
ut universum terrarum orbem Tui nominis
fama secundis hominum acclamationibus per-
vagetur ; denique imaginem Tuarum vir-
tutum æternis gloriæ monumentis expressam
non modo ætas nostra , sed ipsa posteritas
intuens , cupiat imitari . Noster Ordo præ-
sertim officiis Tuis , & caritate vehementer
obstrictus , mirum quantum jucunditatis ab
hoc splendore Pontificatus Tui , ab ista re-
rum per Te gestarum prædicatione , fama que
percipiat . Qui cum intelligat , nihil ad sum-
mam felicitatem sibi deesse , modo gaudium
hoc suum solide gaudeat ; illud a Deo votis
omnibus petit , ut publico Ecclesiæ bono non
minus diu Pontifex vivas , quam Te Ponti-
ficatu dignum vixisse , omnes , qui vere , &
incorrupte judicant , confitentur .

ERUDITO LECTORI.

RIUSQUAM ad hæc legenda te conferas, monendus es paucis, amice Lector. Multa narrantur in hoc volumine, quæ morosis ingeniis negotium facile exhibeant; præsertim vero quæ de majorum institutis, ac legibus, de paupertatis Evangelicæ cultu, de illius natura, & proprietatibus inter alumnos Franciscanæ familiæ sunt disputata. Laborabunt nonnulli, quorsum tandem reciderit ea quæstio, tanta animorum contentione, ac voluntatum dissidio a plerisque suscepta; quos videlicet satius fuerat, controversiarum occasione, sublata, domesticam pacem, atque concordiam omni ope tueri. Hi tamen si paulisper attendant, quæ ratio fuerit antiquis illis familiæ Doctoribus hujus quæstionis institucndæ, statuent, opinor, minime inviti, ad illustranda Patriarchæ Francisci, Summorumque Pontificum de paupertate decreta diligentiam eorum, qui de istis disseruerunt, mirum in modum profuisse. Cum enim veterem disciplinam tenere horum plerique constituissent, ejusque studio corroborandæ universim de rerum usu, atque dominio multa dixissent; id fere omnes pro comperto habuerunt, nec privatos familiæ homines, nec universam Sodalitatem ullis in rebus, ex instituto Divi Francisci, quippiam juris habere; quicumque sit ille demum constituendus, in quem rerum, quas Franciscani consumunt, jus illud omne recte conveniat. Joannem quidem XXII. Pontificem Maximum jure suo, ac potestate usum fuisse, cum dominium in res ejusmodi sua sponte dimisit, nemo est, qui non videat. Quod & ipse Waddingus animadvertit, qui dum talia nar-rando persequitur, eundem Pontificem non uno in loco egregie dilaudat: ut vel ex eo prudentis viri in Apostolicam Sedem obsequium, & observantiam agnoscas.

REIMPRIMATUR

Si videbitur Reverendissimo Patri sacri
Palatii Apostolici Magistro .

*N. Baccarius Episcopus Bojanensis
Vicesgerens .*

REIMPRIMATUR

Fr. Jo. Benedictus Zuanelli Ordinis Præ-
dicatorum sacri Palatii Apostolici Ma-
gister .

ANNALES MINORUM.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1333. ANNO 7. & 8. ANNO 9. & 10. RUM ANNO 116.

ARGUMENTUM.

Gravissima excitantur turbæ circa controversiam de paupertate Christi, quam tandem hoc anno Pontifex definit edita constitutione, quam Nicolai III. de hac re decreto nullatenus contraire aperte monstramus. Ponderosa negotia committuntur in Oriente fratri Amerigo Episcopo Paphensi. Circa Inquisitores quedam præscribuntur. Commendatur frater Paulinus Patavinus. Initiatur beatus Paulatus a Trincis Falyinas. Floret Franciscus Mayronius, & moritur sanctus Elzearius. Assumuntur aliqui ad Episcopatus, & Institutum propagatur.

INEUNTE hoc anno die XIV. mensis Januarii auctor nimis appellavit frater Bonagratia de Bergamo procuratorio nomine totius Religionis, de constitutione: *Ad conditorem canonum*, quam ad finem anni precedentis diximus edidisse Joannem Pontificem in magnum Religionis detrimentum, contra distinctionem usus facti & juris, & de abrogandis Syndicis

Apostolicis, qui Ecclesie nomine oblata Minoribus vel reciperent, vel exigent. Neque enim secreto ad pedes suæ Sanctitatis in cubiculo provolutus humiliter, ut decuit & debuit, supplicavit, ut casû melius considerata constitutionem revocaret, aut temperaret, sed publice prædicto die, in pleno consistorio Cardinalium provocavit contra prædictam extravagantem, librumque Pontifici in omnium conspectu porrexit a se & aliis conscriptum, incipientem: *Vestre supplicat Sanctitati Bonagratia Ore.* in quo pluribus rationibus probavit, nimis dure & injuste actum cum toto suo Sodalitio, & extravagantem non posse subsistere, cui adversabantur tot Pontificum prædecessorum constitutiones. Aderant tunc in consistorio duo Cardinales ex Minoritis, videlicet frater Bertrandus de Turre, & frater Vitalis de Furno, uti nostri conscribunt auctores; quo fit ut minus verum esse possit quod alias admonimus scripsisse Ciaconium, nimirum Vitalem hunc anno MCCCXX. obiisse. Tertium etiam addit Marianus ejusdem Instituti Cardinalem Bergardum de Monte Favasio, de quo superius nostram produximus sententiam.

Tom. VII.

A

II. Sanc

*Chron. Antiq.
Marini l. 4. c. 8.
Marini p. 1. l. 8.
c. 12.*

*Tom. 6. an. 116.
n. 17.*

*Procurator Or-
dinis appellat
de constitutione
Pontificis.*

*Tom. 6. an. 1320.
n. 5.*

*Tom. 6. an. 1316.
n. 3.*

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

Male hoc habuit
Fouit.

Tom. 4. an. 1323.
n. 37.

Renovavit eam-
dem constitutio-
nem.

Rev. an. 1323.
n. 4. & an. 1323.
n. 13.

Bonagrata in-
nocentium.

Quæstio de sus-
ceptate discuti-
tur in consilio
suo.

Defuit Pontifex
controversiam.

II. Sane hoc erat ignem igni addere, aut camino ardenti oleum infundere; ad hæc enim Pontifex vehementer excanduit, & ira amplius efferebat, dum legit rationes a Bonagrata porrectas, quibus assererat, prædictam constitutionem injustam esse, idque juribus divinis & humanis conabatur offendere. Fecit itaque Pontifex amoveri a valvis Cathedralis Ecclesie Avenionensis, quibus antea diximus affixam constitutionem, eamque in pluribus mutari, augeri, & novis additis rationibus ampliari, conceptamque suam opinionem amplius confirmari: deinde sic correctam iterum ad prædictas valvas appendi, apposito eodem die, & anno, quo prius confecta seu data est, quantumvis in multis discreparet a prima editione. Utramque editionem, nihilo omisso, ex pio in nostros affectu corrivavit in suos Annales Bzovius: quamvis secundæ editioni alterum ex suo peni subjiciat annum, sed eundem diem vi. Idus Decembris, quasi vero post appellationem a Bonagrata factam in mense Januarii distulerit responsum, vel editionem bullæ usque ad anni finem & mensem ultimum Decembris. Verius sane est, quod Marianus, & alii observarunt auctores, secundo affixam sub eodem die & anno, quo prius fuerat promulgata. Non omnes isthoc probarunt, neque enim ex auctoritate aut stylo Sedis Apostolicæ factum plures censuerunt, cujus decretales ea maturitate digeri solent, ut crescere & decrefcere nesciant, in petræ soliditate fixæ & fundatæ, quales illæ fuerunt anteriorum Pontificum, quas impugnatum ibat Joannes, ut mirum non sit, si ejus dissertatio, prædecessorum repulsa auctoritate, hæc vicissitudines subierit. Bonagrata vero, ad hæc provocavit, sed non impune fecit: comprehensum namque jussit Pontifex tetro carceri per integrum annum mancipari.

III. Tandem se accinxit ad principalis controversiæ decisionem, propositaque questionem in publico consistorio discutiendam. At iniquo Marte Franciscani, & eorum fautores decertarunt cum adversariis, Pontifice irato, & in adversam sententiam toto propenso, plerisque, qui auram & favorem ejus captabant, votisque secundabant, & toto conatu incurrentibus in decisionem Perusinam, eandem erroneam & hæreticam tumultuario strepitu, nulla ratione aut auctoritate vociferantibus. Ita hi, & qui cum eis Christum & Apostolos aliqua habuisse in speciali & in communi assererent, & contrariam assertionem absque ullo defectu dicebant hæreticam, Joanni placebant: qui his adversabantur, displicebant, neque loqui permittebantur. Probavit hoc suo malo Cardinalis Vitalis de Furno Episcopus Albanensis, qui dum in consistorio surgeret, tuereturque tamquam probabilem & veram, utpote multorum Pontificum decretis innixam, sententiam Minorum, ex quorum Sodalitio ad Cardinalatum assumptus est, acriter nutibus, gestibus, & verbis increpatoris reprehensus est a Pontifice, & comminatorie repulsus cum confusione, magno animi impetu additis & repetitis his verbis: *Hæc sunt hæreses vestre: hæreses profertis*. Oportuit proinde ad placandum Principem sua causa cedere, & metu perterritum in publico consistorio se sateri culpabilem. Idem ipsum venit Arnaldo Turriano Archiepiscopo Salernitano, Henrico Episcopo Lucano, Hieronymo Episcopo Capensi ex Minoritis assumptis, quos in eodem consistorio suorum Confodaliū partes tuæ aggressos enormiter redarguit, licet illi constanter in sua assertionem perfluerint. His terroribus & minis perterritis qui aderant, pauci erant, qui vel obmutire auderent, aut quidpiam proferre in Minorum tutelam. Denique eventum est ad ultimam controversiæ decisionem, in qua summopere apparuit singularis Dei circa suam Ecclesiam providentia,

ANNO CHRISTI
1323.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 116.

ut quantumvis ab irato Pontifice, & privatæ sententiæ amore jam possessio, nihil decisum fuerit, quod veritati in hac questione, ac Nicolai III. definitioni, ex qua de prompta est determinatio Perusina, contraret. Ipsam hic exscribo, & collatis invicem clausulis, cum Nicolai decretali conciliabo.

AD PERPETUAM RBI MEMORIAM.

IV. **C**um inter nonnullos viros scholasticos sepe contingat in dubium revocari, utrum pertinaciter affirmare Redemptorem nostrum, ac Dominum Jesum Christum, ejusque Apostolos in speciali non habuisse aliqua nos in communi, etiam hæreticum sit censendum: diversa & adversa etiam sententibus circa illud; Nos huic concertationi finem imponere cupientes, assertionem hujusmodi pertinacem, cum Scripturæ sacræ, quæ in plerisque locis ipsi nonnulla habuisse asserit, contradicacis expresse, ipsamque Scripturam sacram, per quam utique fidei Orthodoxæ probantur articuli, quoad præmissa sermentum aperte supponat continere mendacii, ac per consequens, quantum in ea est, ejus in totum fidem evacuant, fidem Catholicam reddat, ejus probationem adimant, dubiam & incertam, deinceps erroneam fore censendam & hæreticam, de Fratrum nostrorum consilio, hoc perpetuo declaramus educta. Rursus imposterum pertinaciter affirmare, quod Redemptori nostro prædicto, ejusque Apostolis iis, quæ ipsi habuisse Scripturæ sacræ testatur, nequaquam jus ipsi utendi competierit, nec illa vendendi seu donandi jura habuerint, aut ex ipso alia arguendi, quæ tamen ipsi de præmissis fecisse Scripturæ sacræ testatur, seu ipsos potuisse facere supponit, expresse, cum talis assertio ipsorum, usum & gestis evidentiter includit, in præmissis non justa, quod usque de usu, gestis seu factis Redemptoris nostri Dei Filii sentire nefas est, sacræ Scripturæ contrarium, & doctrinæ Catholicæ inimicum: assertionem ipsam pertinacem, de Fratrum nostrorum consilio, deinceps erroneam fore censendam merito, ac hæreticam declaramus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum declarationum infringere, vel ausu ei temerario contraire. Si quis autem hoc, Datum Avenione 11. Idus Decembris anno VII.

Rel. inter extr.
con. de verb.
f. 2.

V. Ex hac decretali plurimi hæreticorum occasionem arripuerunt improbe insultandi nostræ sanctæ fidei, qua firmiter credimus definitiones summorum Pontificum, quibus ex Sede quidquam de fide credendum proponunt, infallibilis esse veritatis. Etenim præter alia argumenta quæ maligne excogitarunt, ut ostendant Pontifices in suis definitionibus errare posse, sed & errasse, & contraria quandoque docuisse, hoc etiam adjungunt, Joannem scilicet fide credendum decrevisse oppositum illius, quod aliàs Nicolaus III. definierat; unde inserunt, vel Nicolaum prius deceptum, vel Joannem posterius errasse. Attamen ea est singularis Dei erga suam Ecclesiam providentia, & indefectibilis Spiritus sancti assistentia, qua Christi regit Vicarios, ut nullo unquam tempore permiserit ex Sede quidpiam de fide doceri, quod veræ fidei non esset; neque quidpiam ut hæreticum, aut falsum condemnari, quod hæresis & falsitatis notari non mereretur. Hoc abunde & sapienter probarunt plerique viri graves contra neotericos hæreticos, respondentes singulis objectionibus, quas illi vel ex factis vel decretis Pontificum producant. Ego illud clarissime & diffusius, quam reliqui ostendam in his duobus Pontificibus Nicolao & Joanne, quos omnium clarissime illi putant sibi invicem adversari. Illud unum esse in materia fidei

Non contradic
hæc decretalis
confusioni Ng.
eola.

Torre. in sum.
L. 2. cap. 112.
Caus. de locis
L. 2. c. 3.
Bellar. lib. 4. de
sum. Pont. 2. 14.
& alii.

ANNO CHRISTI
1323.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 116.

communiter objiciunt, in quo discrepant, quod Nicolaus dixerit, Christum & Apostolos nihil habuisse in speciali aut in communi, & Joannes definitiviter habuisse: at circa hoc ego omnia proferam ex eorum decretalibus, in quibus discordes apparere, sed non esse, manifeste convincam.

¶ Porro cum
174.

VI. Nicolaus in sua decretali *Exiit qui seminat*, ita habet: *Porro cum ipsa Regula expresse contineat, quod Fratres nihil sibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem, sitque declaratum per eundem prædecessorem nostrum Gregorium IX. & nonnullos alios, hoc servari debere tam in specialibus, quam etiam in communi: quam sic ardem abdicacionem venenosis obtreccionibus aliquorum insensata damnaverat astutia: ne Fratrum eorandem perfectionis claritas in talium imperitiis sermonibus laceretur. Dicitur, quod abdicatio proprietatis hujusmodi omnium rerum, non tam in speciali, quam etiam in communi propter Deum, meritoria est & sancta, quam & Christus vitam perfectionis ostendens, verbo docuit & exemplo firmavit, quomque primi fundatores militantis Ecclesie, prout ab ipso fonte haurerant, volentes perfecte vivere, per doctrinam ac vite exempla in eos derivarunt. Ad hanc etiam respexerat paupertatem, & rerum omnium abdicacionem, quando superius dixerat de Minoribus: Sunt illius sancte Regule professores, que Evangelico fundatur eloquio: vite Christi roboratur exemplo: fundatoris militantis Ecclesie, Apostolorum ejus sermonibus assibusque firmatur. Hæc est apud Deum & patrem mundi & immaculata religio, que descendens a patre luminum, per ejus filium exemplariter & verbaliter Apostolis tradita, et deinde per Spiritum sanctum hanc Franciscus, & cum sequentibus inspirata, totius in se quasi continet testimonium Trinitatis.*

¶ Licet autem.

VII. Hæc putant aliqui obviare & aperte contradicere iis, que Joannes in prædicta definiit Extravagante dicens, erroneum esse & hæreticum, asserere pertinaciter Christum, ejusque Apostolos in speciali non habuisse aliquam, nec in communi. Dum enim Nicolaus asserit, Christum ardem abdicacionem rerum omnium in speciali & in communi, quam Minores profiterentur, verbo docuisse & exemplo firmasse, eamque primos Ecclesie militantis fundatores ab ipso Christo habuisse, videtur aperte docere neque Christum, neque Apostolos quidquam habuisse in speciali aut in communi, & consequenter illum ipsum, quod Joannes decrevit, erroneum esse & hæreticum; & similiter judicandum quis putabit de sententia Patrum capituli Perusini, qui sumiter & tenaciter adherendum esse dixerunt determinationi Nicolai.

Tom. 2. p. 1214.
*3.

VIII. Profecto non admirari non possum, quod viri sapientes aut pii, ita sibi contraria putent hæc istorum Pontificum decreta, ut ex illis inferant alterutrum errasse. Quod enim ita ex malitia, seu affectata ignorantia deducant, aut objiciant hæretici, nihil mirum, quibus nihil bene dictum videtur, nisi maledictum sit in Pontifices. Mirum tamen, quod per integrum biennium, & amplius reluctarint homines Catholici, aliis docti, huic Joannis definitioni, tamquam Nicolai decretali contraria, & consequenter uti diebant, erroneæ, uti ex ipso inferius referemus. Sed & commentator horum decretalium Joannes Zenzelinus de Cassanis, adhibita insulsa explanatione, concordare conatur hos Pontifices, tamquam sibi omnino adversantes, dum ad Joannis Extravagantem *Cum inter nonnullos*, ita subjungit: *Mirabile continere videtur præsentis constitutio in duobus. Primo in hoc quod dicit, pertinaciter asserere Christum, & Apostolos non habuisse aliquam in speciali vel communi hæreticum & erroneum fore sentendam, cum decreta-*

Extrav. Cum in-
ter verbo dicitur
nonnulli.

lit,

ANNO CHRISTI
1323.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.^oRELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 416.

tit, Exiit . §. 1. Porro , *expresse contrarium innuat, dicendo, quod abdicatio proprietatis omnium rerum tam in speciali, quam in communi propter Deum fit meritoria & sancta, quod & Christus viam perfectionis ostendens verbo docuit, & exemplo firmavit, quod Apostoli, in quantum fuerunt professores paupertatis excelsa, & volentes perfecte vivere per doctrinam, ac vitam ipsorum alveos derivarunt, qualis enim, & que pertinax assertio potest dici, si asseratur quod conditor canonis Christi Vicarius asserit? Certe nulla, ut videtur argum. 19. dist. cap. Sancta, dist. si Romanorum 93. dist. cap. miratus. Secundo per eandem viam in hoc quod in presenti §. rursus dicitur, quod pertinaciter affirmare Christo, & Apostolis non competisse jus utendi &c. nam dicitur §. Porro, dicere videtur expresse, ipsos habuisse simplicem usum facti absque proprietate, dominio, usufructu, & absque jure utendi &c.*

IX. Adeo namque aperte loquitur Nicolaus, & adhibita tam manifesta distinctione temporum, ut excludat omnem suspicionem contrarietatis. Distinguit duos status, duplex magisterium, & diversa tempora in actionibus Christi: statum perfectionis & imperfectionis, seu, uti mavis, minoris perfectionis, magisterium unum perfectorum, alterum infirmorum; tempus, quo interdixit Apostolis quidquam possidere, & aliud quo loculos indulit habere. Pro primo statu quatenus magistrum se exhibuit perfectorum, & illo tempore quo Apostolos misit ut predicarent, nihil habuisse docet Nicolaus apertis his verbis: *Abdicationem proprietatis rerum omnium tam in speciali, quam etiam in communi, Christus viam perfectionis ostendens, verbo docuit & exemplo firmavit, eamque primi fundatores militantis Ecclesie, prout ab ipso fonte hausserant, volentes perfecte vivere, per doctrinam ac vitam exemplis in eas derivarunt.*

X. Ecce statum & tempus, in quibus Nicolaus declarat nihil proprium habuisse Christum, aut Apostolos in speciali aut in communi: ecce etiam alterum in quibus habuisse, & possedisse aperte fatetur. Objectis enim sibi tacite locis sacri eloquii, ex quibus manifeste convincitur, Christum & Apostolos aliqua possedisse, aut loculos habuisse, quibus etiam innixus Joannes suam condidit decretalem, ita respondet. *Nec his (scilicet quae antea dixit in primo statu) quisquam putet obfistere, quod interdum dicitur Christum loculos habuisse: nam sic ipse Christus, cujus perfecta sunt opera, in suis actibus viam perfectionis exercuit, quod interdum infirmorum imperfectionibus condescendens, & viam perfectionis extolleret, & imperfectorum infirmos semitas non damnaret, sic infirmorum personam Christus suscepit in loculis: & sic in nonnullis alii infirma humanae carnis assumens (prout Evangelica testatur historia) non tantum carne, sed & mente condescendit infirmis. Sic enim humanam naturam assumpsit, quod in suis operibus perfectus existens, in nostris factus humilis, in propriis permansit excelsus. Sic & summe caritatis dignatione ad actus quosdam nostrae imperfectioni conformes inducitur, quod a summe perfectionis relicitudine non curvatur. Egit namque Christus & docuit opera perfectionis. Egit etiam infirma, sicut interdum & in fuga patet, & in loculis: sed utrumque perfecte perfectus existens, ut perfectus & imperfectus se viam salutis ostenderet, qui utroque salvare venerat: qui tandem mori voluit pro utroque.*

XI. Quid hic dubii? quae obscuritas? qualia involucra verborum, ut non clarissime locutus dicatur Nicolaus, & in plano sermone plane diversa distinxisse videatur tempora, atque in primo neget, & in secundo concedat, Christum & Apostolos aliquas habuisse & possedisse facultates? Quid ergo ad hoc objicitur ex Joannis decretali? videlicet eum condemnaisse tanquam

er.

ANNO CHRISTI 1322.	JOANNIS XXII, ANN. 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 116.

erroneum & hereticum pertinaciter affirmare Christum Dominum, ejusque Apostolos in speciali non habuisse aliqua nec in communi, nec jus illis competuisse, rebus illis, quas habebant, utendi, neque licite eas potuisse vendere aut donare? Fortassis hæc pertinaciter affirmavit Nicolaus, qui ultro negavit? vult Joannes ut concedatur, Christum & Apostolos habuisse aliqua & jure possedisse; id prius concessit Nicolaus. Docuit Joannes ita contineri in sacra Scriptura; id prius docuit Nicolaus. Nihil ergo negat hic illius quod Joannes voluit concessum. Condemnat Joannes eum, qui absolute seu pro omni tempore negat Christum, ejusque Apostolos quidquam habuisse; at pro determinato statu & tempore habuisse prius Nicolaus affirmavit, dum scilicet condescendere voluit infirmis & imperfectis; & habuisse negavit, dum viam perfectionis ostendit.

XII. Non ita hæc velim intelligi, aut Nicolai verba a quopiam in eo accipi sensu, ut imperfectionem aut peccatum putaverit proprium possidere, quod de omnibus Christianis judicaret variis hæretici dicti Apostolici, Cathari, Novatiani, Eustathiani, Pelagiani, Waldenses, & Fratricelli; & de solis Ecclesiasticis Vadiani, seu Antropomorphytæ, Manichæi, Marfilii Patavini & Wicleffus; sed quod sit imperfectio negative, id est negatio majoris perfectionis, seu minor perfectio, uti doctè explicuit ad hæc ipsa verba Pontificis Caetanus, sed clarius sanctus Bonaventura, dicens: *Habuit Christus loculos pro aliis infirmis, & imperfectis, qui habent loculos pro seipso, qui estis sint perfecti respectu habentium propria vel multa & magna, cum ipsi habeant pauca; sunt tamen imperfecti in hoc, respectu illorum, qui nihil habent penitus in hoc mundo. Quia nihil habentes penitus sunt in summo gradu in hac parte ut est possibile statui humano, a mundi periculis & illecebris absoluti.* Unde Hugo dicit: *habebat Jesus loculos, conformans se imperfectis. Christus in numero imperfectorum inveniri voluit, ne praesumerent non accipientes, & confunderentur accipientes.* Et super illud Psalmistæ: *Produceus fenum jumentis*, dicit Augustinus: *Habuit Dominus loculos, & dictum est de quibusdam faminis religiosi, quod ministrabant eidem de substantia sua. Futurus erat Paulus, nihil tale aliquando requerens: sed quia multi infirmi ista quaesiverant erant, magis infirmorum personam suscepit Dominus, ergo sublimis Paulus? nequaquam, suo sublimis Christus, quia misericordius. Cum enim videret Paulum, ista non quaesitum, praevidebat ne damnaret, quaesitum, & præbuit exemplum infirmo.* Et paulo inferius ait: *Licet quodammodo infirmum videatur, secundum genus suum respectu perfectionis Pauli necessaria recipere illo modo, quo Deus recepit a Mulieribus secum itinerantibus, & comedendo in mensis alienis: est tamen longe sublimius, sic de mensis alienis vivere, quod nihil ex eis possessorie habere, quam depositum recipere, & pecuniam cum referitis promptuaris possidere.*

XIII. Nullo itaque negotio conciliantur Nicolaus & Joannes, dum ille duos distinguit status & tempora, in quorum uno non habuisse, & in quorum altero habuisse Christum & Apostolos aliqua patenter edocuit. Joannes autem definitivè hereticum esse negare absolute seu pro omni tempore, quod aliquis possederint facultates, quod neque Nicolaus, neque Patres Capituli Perusini ulla tenus negarunt. Alia, quæ ad hanc spectare videntur controversiam, & alii huic impissent quaestioni, videlicet an major sit perfectio nihil possidere in speciali aut in communi, quam habere dumtaxat in communi? An Franciscanorum paupertas præ ceteris dicenda sit altissima? An speciem aliquam dominii aut juris habeant rerum illarum, quibus utuntur, non tam hujus sunt loci, quam alterius, in quo producenda & exami-

Non est imper-
fectio bona ha-
bere aut posside-
re.

Cap. 2. 3. p. 188.
p. 17. h. de illis
suis.
Renan. in cap. 4.
de p. Minor.

Plato de S. P. 117.
in 1. 1. 1. 1. 1.

Phil. 101. 6.
august. in 1. 1. 1.
101. Conc. 4. c. 1.
104. 1. 2.
1. 1. 1. 1.

ANNO CHRISMI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 7. & 8. ANNO 9. & 10. ANNO 116.

nanda erit decretalis altera Joannis: *quia quorundam mentes*, in qua anno sequenti conatus est satisficere objectis contra extravagantes: *Ad conditorem*, & *Cum inter nonnullos*, ubi ista studiosius exagitat.

XIV. Obiter hic admonendum, errorem esse in calculo annorum, quod editam hanc extravagantem recensent Nicolaus Eymericus, & codex textus canonici, dum eam sub anno VII. Pontificatus Joannis reponunt, cum vere incidit in annum octavum, uti habetur in regesto Vaticano, & exscripsit Abrahamus Bzovius, adjungitque in fine bullæ ad annum octavum Pontificatus, Christi MCCCXXIII. monetque in præfatione ejusdem non eodem anno, quo data est decretalis: *Ad conditorem Canonum*, scilicet MCCCXXII. sed sequenti, videlicet hoc ipso MCCCXXIII. promulgatam hanc constitutionem. Ita etiam accurate notavit Marianus noster, & correctis codices conspirant. Gravior porro error est Francisci Peñæ uno loco asserentis, datam fuisse hanc extravagantem anno MCCCXVIII. & altero affirmantis anno MCCCXXI. a Joanne emissam. Crassius adhuc erravit Genebrardus, dum sub anno MCCCXXVII. eandem reponit, & a Joanne XXI. Lusitano (qui inter Adrianum V. & Nicolaum III. sedit) editam commemorat. Verum tamen est sui oblitus, id ipsum iterum asserere de nostro hoc Pontifice Joanne XXII. qui vere, non nisi sub finem hujus anni eam promulgavit.

XV. Confirmant amplius, quod sub finem anni data sit hæc decretalis, ejusdem Pontificis litteræ scriptæ Kalen. Decembris anni Pontificatus VIII. Christi scilicet MCCCXXIII. ad Ferrariensem & Bononiensem Episcopos, quibus refert sibi delatum quod Guillelmus Occham *dicitur Angliæ*, predicaverit & affirmaverit Bononiæ in frequenti populi confesſu, hæreticum esse asserere Christum & Apostolos aliquid habuisse in proprio aut in communi, quod ab his Prælatiſ jubet examinari, & si illa esse comprehensissent, eum citarent ad comparandum Avenione coram Pontifice infra unius mensis spatium, non aliam allegans causam, quam quod ausus sit ita publice docere, sciens subortum de hac re in Romana Curia controversiam, & in ea terminari debere. Quod si anno antecedenti promulgata esset extravagans: *Cum inter nonnullos*, acrius in eundem ageret, hæreticumque appellaret, quod ausus sit predicare contra id, quod jam erat a Pontifice definitum: sed dum hoc anno ante editam definitionem predicaverit, nihil potuit contra eundem objicere, quam quod decisionem questionis jam motæ & controversæ in Curia Pontificia, non expectarit: quod etiam alias objecit Patribus Capituli Perusini, quibus tunc interfuit Occhamus, officio fungens Ministri provincie Anglicanæ, & subscripsit eorum declarationi circa paupertatem Christi, desumptæ verbatim ex decretali Nicolai III. nullatenus contrarie definitioni Joannis, ut jam ostendimus manifeste. Atque hinc mihi persuaserim, non absolute Bononiæ predicasse Occhamum, Christum & Apostolos nihil habuisse in proprio aut in communi, sed juxta modificationem & distinctionem Nicolai & Capituli Perusini, quod ipse suo chyrographo firmavit, pro illo tempore, quo Christus viam perfectionis docens nihil voluit habere. Qui vero Pontifici rem derulerunt, ut magis eundem in Occhamum incitarent, fortassis durius, uti sit, factum narrarunt, vel non percepta illa distinctione, absolute propositionem conceperunt. Ille vero Pontificis præceptis obediens Avenionem abiit, ibique remansit, donec simul cum Cæsenate ad Ludovici Bavari partes insipienter & temere transiit. Hic admonuerim, nullum mihi dubium Occhamum Anglum fuisse, quantumvis Hibernum dicat Vollaterranus. Etenim in his litteris Pontificis non alio, quam *Anglici* cognomine audit, & in Comitibus Perusinis functus est officio Ministri pro-

Quo anno edita
extrav. Cum inter
nonnullos.

Direct. Inq. par.
h. 9. 15.
Ecc. Ann. 1324.
n. 51.

Marian. lib. 4.
cap. 3.
Peñæ lib. 31. ad
2. part. directi.
In argum. cap.
de. Gloriam Ro-
cliam, in fine
directi.
Genebrard. sub
Joan. 21. 17. 22.

Reg. Vatic. fol.
12.

Occhamum Bononi-
æ predicasse de
hæc controversia.

Palmer. in Ab-
throp. lib. 21.

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 116.

Mos Hibernus
sed Anglus erat
Oorhamus.

Faves Minoritas
Robertus Rex
Sicilie.

An. 1316. n. 16.
Et an. 1320. n.
14.
Inquisitor in val-
le Spoletana Fa-
verus de Peru-
sio.

Reg. rom. n. 404.

Multa commo-
tionis pondero-
sa Aymerico E-
piscopo Paphen-
si.

An. 1322. n. 74.

Paulinus Patavi-
nus ad urbem na-
tivam transiecit.

Vide Scardon,
de reb. Patavinis
fol. 901.

provincie Anglicane; nisi fortassis dixeris, aliquam originem, vel paternam vel maternam ab Hibernis suscepisse. Deinde ex eisdem litteris constat, ali-
quandiu in Italia conversatum, quippe, qui in Bononiensi urbe frequentis-
sima, & insigni Academia nobilissima, concionem habuerit ad populum.

XVI. Quod ad ipsam controversiam spectat, multos habuerunt in hac
molestia fautores Minoritas, praesertim Robertum Regem Siciliae, Ordini ad-
dictissimum, qui verbis & scriptis Pontifici porrectis ante & post definitio-
nem, illorum partes & sententiam tuebatur, protestatusque est, se ex Do-
ctorum hominum consilio in illorum opinione persistere, & in eadem mo-
riturum, nunciosque destinavit ad Comitia Bononiensia post haec celebrata,
per quos suavit Fratribus, ne à sana Nicolai III. Doctrina & declaratione Pe-
rusina recederent, quam Viri pij & docti cum Joannis definitione concilia-
bant.

XVII. Alias diximus, potestatem concessam praelatis Minorum, ut infi-
tuere & amovere possent Inquisitores in provinciis sibi commissis: dedit ta-
men hoc anno Pontifex privilegium Fr. Petro de Perusio Inquisitori in pro-
vincia S. Francisci, & valle Spoletana, ne posset à sua amoveri officio, ab-
que speciali Sedis Apostolicæ auctoritate.

*Dilecto filio Petro de Perusio de Ordine Fratrum Minorum Inquisitori
hereticæ pravitatis in provincia S. Francisci & Valle Spoletana.*

XVIII. *Quia solent interdum mutationes iudicium causis & negotiis in-
commoditates afferre. Nos circa negotium inquisitionis fidei,
ut utilius procedat, & clarius huiusmodi cupientes incommodis
procedere, cuiuscunque in Ordine tuo, tibi superiori, quovismode sit auctoritate
munus, ne ab eodem Inquisitionis officio; suspendere vel removere presumat,
absque licentia Sedis Apostolicæ specialis, districtius auctoritate presentium
inhibemus. Datum Avinionæ Nonis Januarii anno vii.*

XIX. Plurima eaque gravissima negotia commisit Pontifex hoc anno in
Oriente peragenda Fr. Aymerico, quem ad Episcopatum Paphensem ex hoc
Instituto diximus anno superiori assumptum, praesertim quod acriter inter se
dissidentes & hostiliter se invicem petentes Henricum Regem Cypri, & He-
lionum, Ordin. Hospitalis S. Joan. Hierosolymitani magnum Magistrum, ac
reliquos Fratres ejusdem militiae, pacificaret, nec non foedera pacis inter eu-
dem Regem, & Leonem Regem Armeniæ, & demum inter eundem Henricum
ac Januenses simul cum Petro Patriarcha Hierosolymitano concluderet, Nun-
cios pro his aliisque rebus tractandis ad Pontificem & Gallie Regem misit
Henricus Fratres Petrum de Vienna, & Joannem Parisiensem Minoritas, de
quibus multa habentur in regesto Vaticano diplomata.

XX. Hoc anno translatum est ad urbem nativam cadaver Fr. Paulini
viri Patavini probate vite, & virtutis, in pacificandis populis egregie aucto-
ritatis, & sui Instituto observantia singulariter commendabilis. Mortuus est
Tridenti, dum suæ urbis foedera ferret ad Regem Boemorum. Jacent ejus
ossa prope portam claustra à parte dextera e regione chori, ubi in tabula mar-
morea hæc cernitur inscriptio.

*Qui legis hæc, Fratris Paulini cruce sepulchrum:
Pars jacet hic, cujus pars tamen astra tenet,
Astra tenet, quoniam pacem dilexit, & illam
Servari monitis sumxit in urbe suis.
Cujus multa licet fuerint præconia, saltem*

Hæc

ANNO CHRISTI 1333. JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10. RELIGIONIS MINORUM ANNO 116.

*Hæc tibi que referas, accipio posteritas,
Vir fuit in laqueo vite longæque honestæ,
Assiduis norma dogma tenere sua.
Dulcibus cloquit, cui persuadere quietem
Cælis & patriæ sedula cura fuit.
Pacifer hic Petrus sedavit scandala terre;
Exulibus patrios restituitque lares.
Fœdera dum Regi ferret laudanda Bohemo,
Urbe Tridentina turbino scbris obit.
Translulit hic choram Padue Respublica corpus
Quod coluit templo, qui cubet ipse suo.
Dena bis in Tauro præbebat lumina Titan
Cum tribus exorta mille trecenta Deo.*

XXI. Miserat ante paucos annos Pontifex summam triginta millium florenorum de Florentia per mercatores de Bardis & socios Florentinos tradendos Magistro Geraldo de Vitrinis, Archidiacono Beneventano, Apostolicæ Sedis Nuncio in partibus Transmarinis, in subsidium Leonis Regis Armenorum, de quo nos alias egimus, & cunctorum Christianorum gentium in ejus regno, quos Sarracenorum perfidia & vicina rabies crudeliter & immaniter affligebat. Factis autem longi temporis induciis inter prædictum Regem & Bannes Armenos, ex una parte, & Soldanum Babylonie gentemque suas, Armenis adversas, ex altera, scripsit hoc anno Pontifex ad prædictum Nuncium, ut ex consilio supradicti Aymerici Episcopi Paphen. pecunias illas expenderet in commodum Armenorum, vel in reparandis castris Layaci, atiorumque locorum, quos Sarraceni occupaverant, & in aliis rebus crudeliter dissipant, vel in armis comparandis, aut acquirendis rebus aliis regno tuendo necessariis. Multa fortiter & præclare in illis partibus peregit prædictus Aymericus tam in conversione animarum, quam in propaganda hæc Christiana.

XXII. Hoc anno initiatus est in patria sua, & nomen dedit Minoribus in tenera ætate Paulus sive Paulutius de Trincis Fulginas. Natus est in eadem urbe anno MCCCX. patre Vagnotio Trincio, viro nobilissimo, & generosa progenie e Suevia in Italiam translata sub Friderico Anobardo, Matre Octavia Urquina nobilissima Romana. Ipso eodem anno in coelum abiit B. Angela Fulginas, cujus jacuram compensasse visum est hujus infantuli nativitate. Ab incunabulis mira pietate repletus, anno XIV. suæ ætatis mundo valedixit, in Ecclesia S. Francisci religiosa veste suscepta. Pauli inditum in baptismate nomen, sed Paulutii communi appellatione audiebat apud Fratres ob tenellam ætatem, & humilem corporis staturam. Sponte & lubens delegit infimum laicorum statum, in quo humilia quæque exercebat officia. Totum se meditationibus & divinis addixit contemplandis mysteriis; sed dum ex spiritus fervore sæpissime extra se ferret, atque ex spiritus vehementia in suspiria ageretur & validos clamores, rogavit sibi concedi cellulam in angulo domus sepositam, ne qui in dormitorio cohabitabant, turbarentur. Videns Fratres a primævo spiritus fervore declinasse, & a pura regulæ observantia, præsertim in paupertate retinenda recessisse, perpetuis jejuniis, asperis flagellis, ferventi oratione petebat a Deo, mediante ipso institutore Francisco, spiritum bonum infundi, & sacre Sodalitatis originarium fervorem renovari. Vivebat eo tempore in ipso illo Coenobio ejus conterraneus, B. Thomas Fulginas post aliquot annos apud Bulgargos passus martyrium, cujus virtutes & sanctimoniam sibi sectandas ab ipso

Socorum Pontifex regnum Armenorum.
An. 1334. n. 101
Reg. Vat. fol. 90
1.
Idem Aug.

B. Paululus Fulginas sive Minoribus
Marion. l. 5.
cap. 20.
Jacobus in ejus
vita legit. M.S.
Ejus in juvenute
vicit.

B. Thomas Fulginas.

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

Agit Paulinus
de restituenda
enclipsis discipuli-
na.

Ordinis ingressu proposuit, atque ita perfecte imitatus est, ut ab ipso tirocinio sanctitatis opinionem sit assecutus. Cum viro hoc frequenter confabulabatur de restituenda per eius virtutem, aliorumque auxilium collapsa disciplina: nihil enim sibi vel in his, vel in aliis rebus seriis, aut ponderosis negotiis audebat tribuere, suscepta de semetipso humilissima cogitatione. Placuit tamen patri misericordiarum, qui pios infudit cogitatus, largiri virtutem, & abjecti hominis opera rem magnam perficere. Etenim per Paulinum ipsum, qui instanter petebat Fratrum mores reformari, voluit pristinum restitui splendorem, & abjectam revocari paupertatem. Quo tempore hæc præstitit, oportunitus suo loco dicemus.

Florez Franc.
Mayron.
An. 1378. n. 1. 27
An. 1381. n. 11.
An. 1382. n. 66.
Licentiaur in
Theologia.

XXIII. Floruit tempore Parisiis Franciscus Mayronius de Dina (quod oppidum est in Provincia, unde certum etiam diximus B. Hugonem Dinensem, & Sororem Dulciam) olim Scoti, ut diximus, discipulus, in sacra Theologia Baccalaureus, Roberto Regi Siciliæ, S. Ludovici germano Fratri, valde carus, ad cuius preces, & ob præclara sua merita scripsit Pontifex sequentes litteras ad Cancellarium Parisiensem, ut ei concederet magistralem honorem, & docendi licentiam, secundum morem illius Universitatis.

Dilecto filio Cancellario Parisiensi.

REG. VAL. 270.

XXIV. **V**iri sacre lectionis studio dediti, ac in Legè Domini eruditi, sub religionis habitu Domino militantes, favoris Apostolici gratiam promerentur, & eo benignius decet honesti eorum desiderii annuus, quæ ex antiquo dogmate præcipue per nos esse providere. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius Franciscus de Mayronis de Dina, Ordinis Fratrum Minorum sacre Theologie Baccalaureus, in prædicta scientia adeo laudabiliter profecisse noscatur, quod dignum se reddat ad obtinendum docendi licentiam in eadem, idemque Franciscus in Parisiensi studio, more Baccalaureorum legendo, in dicta scientia solitum cursum profecerit in lectura. Nos tum ob hoc, tum obtentu carissimi in Christo filii nostri Roberti Regi Siciliæ, nobis super hoc pro eodem humiliter supplicantis, eundem Franciscum in hac parte favoribus prosequi cupientes, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Francisco, si ad hoc eum sufficientem, & idoneum esse repereris, magistralem honorem, & docendi licentiam conferas in scientia memorata. Non obstantibus quibuscumque Parisiensi studii statutis, & consuetudinibus, vel observationibus solemnitate contrariis juramento vel confirmatione Apostolica roboratis, per que nullam præsentibus obstaculum ministretur. Datum Avinionæ 1x. Kalend. Junii anno v11.

Inchoavit Actum
Sorbonicum.
Guerhard. ad
an. 1311.

XXV. Quantum hos Pontificis meruerit honores, postea comprobavit doctissimis scriptis commentariis in Magistrum sententiarum, aliisque præclaris editis lucubrationibus. Sed & in juventute egregium suæ indolis specimen exhibuit, & singulare sui ingenii periculum fecit, dum exorsus est sub annum mcccxxv. magnanimum illum Actum Sorbonicum, quem primus in Academiam Parisiensem inexit, quo in ætate per singulos dies Veneris responderet a quinta matutina ad septimam Vesperinam sine præside, sine socio, sine prandio, & pasto, sine ulla emigratione, in eadem perpetuo corporis Sede, & animi contentione, donec cunctis opponentibus satisfactum sit, præsertim Baccalaureis primi & secundi Ordinis, qui sunt

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

sunt ad minimum sexaginta, & argumenta circiter centum agitant. Nam singuli primi Ordinis duo texunt, primus etiam (quem Priorem appellat) novem. Facinus in expertis formidabile, & cujus causa nemo haecenus in valetudinis discrimen venerit, plures melius habuerint, sive quia vis audentes divina juvat, sive quia mentis contentio non finit cogitare de corpore, minus de tempore. Prima dies hujus concertationis Franciscano, ultima Dominicano decreta est: atque hoc est quod vulgo dicitur in Gallia: *Franciscanus aperit, Dominicanus Sorbonam claudit.*

XXVI. Ex hoc Pontificis diplomate, quo manifeste exprimit nativum hominis oppidum, & ex sine vitæ sancti Elzearii Comitibus, in Narbonensi Gallia, seu in Provincia nati, quam Surius transcripsit, ubi etiam *sancti Viri conterraneus dicitur*, expresse probatur, Gallum fuisse Mayronium non Scotum, licet aliter Illustrissimus Cardinalis Bellarminus scripserit, & ex eo Thomas Dempsterus; neque ullum invenio auctorem antiquum, quem in hac re sequantur; neque Lelandus, neque impius ille, sed diligens collector scriptorum gentis Britannicæ Balæus, ex quibus maximum Anglorum numerum corruvarunt alii, ejus meminere in recensu Scotorum. Henricus Willottus & alii, provincie sancti Ludovici, que per Galliam Narbonensem, ubi Dinæ oppidum extenditur, eundem adscribunt. Nescio quo fundamento Claudius Roberti eum ex Ebredunensi dicecesi dicat originem accepisse. Obiit in Italia urbe Placentina, Anno haud mihi omnino certo; licet Henricus Sedulius anno sequenti MCCCXXIV. decessisse asserat. Dubium augebunt, quas de anno mortis sancti Elzearii, mox asseremus opiniones, Samson Ordinis Minorum Generalis Minister, hoc ei posuit monumentum.

Gallus fuit non Scotus.

Bellar. de scrip. Eccl.

Dempster. l. 12. hist. Scot. n. 905.

Willar in Athenis. Claud. in Arch. Ebredunæ.

ADDITIO PATRIS LUCÆ WADDINGI. Sedul. in comment. ad vitam S. Franc. n. 8.

Conditur obscuro lumen, res pulchra, sepulchro;

Doctrina hic sacre gloria luxque jacet.

Dogmata fidei, quibus Francisci de Mayronis
Extremam constat imposuisse manum.

Vos quibus arma dedit caelestia, fete Minores:

En cecidit vestri firma columna ebori

Qui quanto excellit fulgentia sidera Phœbus,

Tanto alios superat lumine: Doctor ave.

XXVII. Doctissimo huic viro, ejusdem, uti diximus, conterraneus sanctus Elzearius, sive uti loquuntur tabulæ Romanæ Ecclesiar, Eleazarus, Comes Ariani, sub mortem generaliter confessus est Parisiis hoc ipso anno quo obiit, uti inferius probabo, præmissis quibusdam, que ultimis vitæ annis fecit in Italia. Diximus alias, a Roberto Rege Siciliæ licentiam impetrasse Neapoli in Galliam Narbonensem proficiscendi, & ibidem per biennium commorandi, quo exacto, iterum Neapolim rediit, atque illic institutus est præceptor Caroli ejusdem Regis primogeniti, & Ducis Calabrie.

Martyrol. Rom. die 27. Sept. Surius cap. 22.

An. 1323. n. 7.

XXVIII. Cernens autem Elzearius Carolum moribus levem atque lascivum, proptumque ad audiendos leves impudicosque sermones, ei seorsum abducto, ait; non decet insignem personam & Regem lascivos & dissolutos, vel audire vel proferre sermones: *Corrumpunt enim bonos mores colloquia prava:* sed potius sanguis illustrius verbis honestis & bonis, atque incorruptis moribus ornandus est. Hæc vero atque id genus alia ea efficacia dixit, ejusque animo impressit; ut confestim spiritu mansuetudinis & pietatis ejus pectus sibi vindicante, non sine multa admiratione comitum, & aliorum nobilium, qui ei semper aderant, brevi totus muta-

Elzearius pedagogus Principis Caroli.

Chelone cum imbutis discipulis.

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

tus sit in melius; quibusdam dicentibus: *Dominus Dux in alium virum mutatus est*; aliis vero asserentibus: *Comes Ariani cum Duce locutus est*; atque ex eo tempore, non modo a verbis inhonestis, & a malis moribus abstinuit, sed neque ut quisquam impuros effutiret sermones, ferre sustinuit.

Munera accepta
pfit.

Esod. 23. v. 8.

XXIX. Ut autem viderunt nobiles & proceres regni, alique inferiores, beatum Elzearium in tantam Ducis familiaritatem admissum, eum majori veneratione prosecuti sunt. Nam id per tempus totius regni administratio erat penes Ducem, patre ejus Roberto Rege in Provincia agente. Quibus autem cum Duce vel in ejus aula negotium erat, ex iis plerique veniebant primo ad Elzearium, & cum eo conferebant. Quidam offerrebant ei pannum coccineum, plerique multas zuri uncias, alii alia non parvi pretii munera. Sed Vir sanctus, divinitus illustratus, sciens *Munera excæcere oculos accipientium*, ab omni munere & animo & manus excusavit. Dicentibus vero quibusdam e familia pro laborum compensatione, nullo intercedente pacto, sine ulla culpa aut vitio licere illi dona quædam accipere: Vir purus & candidus respondit: *Et tamen illa munera accepto possit aliis esse offendiculo, atque etiam occasio, præter jus fasque ea recipiendi: malum igitur in universum ab omnibus abstinere*. Veniens quandoque a Duce & ejus aula, in suum cubiculum more suo se recepit, ut sancta meditatione animum suum in Deum colligeret: ibi tum hujusmodi verbis utebatur: *Tu mihi Domine Deus, in paradiso debet centum auri unelas & duos pannos coccineos*. Interim casu quodam Domina Alafia Monialis in illud cubiculum ingrediens, & eum audiens ista dicentem, admirans, ait ad eum: *Equid sibi volunt, mi Domine, hæc verba tua?* ille respondit: *Hæc munera ego hodie habere potui; sed pro Christi amore ea contempsi*. Secreto etiam dicebat sanctæ Sponsæ suæ, complures non raro in id incubuisse, ut donis & muneribus ipsum corrumperent.

Pauperum causas
in se suscipit.

XXX. Cum autem ad ejus aures multorum pauperum querimonie pervenirent, sentiens ille eorum causas & negotia in aula Principis negligi, magna commiseratione affectus, accessit fidenter ad Ducem, petiitque ab eo, ut causas pauperum ipsi liceret exequendas suscipere, & eis se in aula advocatum præbere. Duce libenter assentiente, vir pius magnam sibi curavit crumenam confici, atque in ea non nisi pauperum supplices libellos & querimonias reposuit: cumque iret per plateas urbis, ad eum pauperes certatim confluebant, ita ut ægre posset cum sua familia in ostium domus suæ præ eorum multitudine ingredi: audiebat & suas querelas proponentes, idque accurate imprimis & sedate. Et cum plerique multa admiserent supervacanea, ipse, ut erat acutus & prudens, in certa capita rem totam conferebat, & pro eis Duci & ejus officialibus loquens, causas eorum expediebat.

Magna erga exu-
les & egros
commissio.

XXXI. Venerunt tum Neapolim quædam matronæ nobiles cum liberis & aliqua familiæ parte e Sicilia regno, propter bella exilium ferentes: quarum vicem beatus ille Comes admodum dolens, earum suscepit curam & patrocinium; effecitque apud Ducem, ut ex ejus palatio quotidie eis victus necessarius præberetur. Curavit etiam ut haberent pannos, & multas alias res necessarias: neque enim vel illarum vel aliorum pauperum inopiam sine multa commiseratione videre potuit. Quandoque laus manibus ad mensam accedenti, quidam pauper domum intrans, importune se ingressit, sciscitans quid de illius supplici libello fecisset? Ille vero perbenigne respondit: *Sustine pauper, & ego priusquam cibum capiam, rem tuam*

cx-

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- ROM ANNO 116.

expediam. Surgensque a mensa ivit ad Curiam, revertensque pauperi satisfecit; atque ita ad mensam pransurus accessit. Quibusdam etiam ob longam moram sese sustentare non valentibus, ipse necessaria praebebat: atque ita manu, lingua, animo eis serviens, triplex in singulis Deo gratum sacrificium offerebat; memor Christi Salvatoris, in summa paupertate nati, vivere & mori valentis, qui etiam ait: *Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis*. Fama interim per totam urbem volitante, Comitem Ariani factum esse advocatum pauperum. Ille ea causa non destitit, in caelo sibi thesauros condens, ubi toto peccatore versabatur, ubi totum cor ejus erat.

Math. 25. 40.

XXXII. Magno Fidei zelo prorsus incensus, ejus causa non solum quavis adversa perpeti, sed etiam mortem ipsam excipere peroptabat. Adeo enim, praesertim in prima & quarta visitatione divina, radiis Fidei illustratus fuit, ut quomodo tunc Creatorem & creaturas, redemptionisque humanae mysterium in spiritu viderat, ita deinceps continenter in animo sentiret. Conferrebat aliquando cum Sponsa sua in cubiculo de extremis mundi temporibus, & malitia Antichristi: & dicente sacra virgine Delphina: *Horrenda erit illa persecutio Fidelium. Si enim virtutes eorum movebuntur, quo pacto homines stabunt?* Ille respondit: *Ecce Delphina, si magister Franciscus Mayronis, qui in praecipuis Christiani orbis Theologis numeratur, estque in fide bene instructus & firmus; itemque frater Joannes Juliani Confessarius noster illuminata fide & vita sanctitate clarus; atque etiam Domina Garfenda, cujus sancta vita jam multis per virtutum opera & miracula innotuit, quae ut nostri a tenera etate nos semper in sanctis operibus & virtutum studio educavit: si, inquam, hi tres, de quibus ego sic sentio, venirent ad me, dicerentque uno animo, fidem nostram falsam esse, nosque haecenus in magno errore vixisse, & deceptos esse, Pontificemque & Cardinales velle fidem mutare, idque etiam pariter totus clamaret orbis; equidem non descerem in ulla parte ab illa fide, quam mihi Deus ostendit, etiamsi ea causa mille mihi mortes appetenda forent; neque Antichristus ipse, neque ejus sectatores me ab alio ejus fidei, quam nunc sancta proficitur Ecclesiae, articulo abducere poterunt.* Quibus verbis Delphina virgo non minus in fide confirmata, quam spiritali consolatione affecta fuit. Multa reverentia illi inerat erga praelatos sive praefectos, & sanctae Ecclesiae Sacerdotes: quod per illos via salutis ad alios derivetur. Homines spirituales, religiosos & pios amabat, & cum illis sanctae caritatis potum hauriebat.

Magnus fidei ardor.

Math. 24. 39.

Erga Ecclesiasticos reverentia.

XXXIII. Accidit, ut quandoque in monte Pessulano hereret; itaque Delphina virgo ex castro Podii Michaelis misit ad eum litteras per famulum, cupiens nosse cur moram illic faceret. Cui ille sic respondit: *Sanus corpore sum & sospes. Quod si vero videre me cupis, quere me in vulnere lateris Christi; illic enim habito, & ibi me poteris invenire, frustra alibi quaestura.* Alio tempore cum Roberto Rege Avenione manens, quodam festo die post sacramentalem confessionem, mane dixit cuidam Missam celebraturo, ut hostiam pro ipso poneret. Interea inchoante sacrificium presbytero, vocatur a Rege. Dicit ergo presbytero, ut differat sacrificium, donec ipse revertatur: atque ita e sacello exiens, cum Rege usque ad Pontificis palatium equitat, quod procul inde aberat. Inde reverterus, descendit ab equo, intrat sacellum, dicit Sacerdoti ut Missam celebret: atque sub ea admodum pie sacramentum percepit communionem. Unde potest animadverti, quantopere fides ejus, & animi cum Deo conjunctio illum perfrustravit: quando toto illo itinere nulla neque visa neque audita animum di-

In Christi lateris vulnere nidificaverat.

Nihil maculabat ipsius potum conscientiam.

ANNO CHRISTI
1333.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 116.

distraxerunt. Bonus enim ille Spiritus, qui eum incitabat ad divina, omnes circa illum vias & aditus adeo occupabat, ut nihil fordium vel impurum, aut ipsi dissimile contrarium, vel invisum & ingratum in ejus animum ingredi pateretur.

In humilitate
fragio nihil ti-
met.

XXXIV. Revertebatur quandoque Neapoli in Provinciam cum sponsa Delphina, & tota familia. Inter navigandum autem tanta in mari excitata est tempestas, ut fracto velo una cum malo, inter undas magno in periculo versarentur. Fit igitur magnus omnium planctus & dolor, quod nemo jam se evasurum speraret. At sanctus Vir in Domino confidens, animo illum pie deprecabatur: & ceteris lacrimantibus, solus nihil extrinsecus mutatus fuit. Cumque navis, non sine magno miraculo, portum attigisset, illis Deo gratias agentibus, quosdam e sua familia reprehendit, quod tam multis suis lacrymis, editisque clamoribus, satis indicassent, se nimium formidate mortem, parumque divinæ bonitatis confidere. Jam vero sancta Virgo Delphina seorsim interrogavit illum, an non timuisset ipse in tanto discrimine mortem, qui alios sic objurgaret? Respondit ille: *Noveris, Delphina, jam inde ab eo tempore, quo me Dominus visitavit in loco de saltu, ubicumque sim, sive in mari, sive in terra, quocumque genere mortis illi visum sit me hinc auferre, me prompto animo paratum esse: & neque nunc, neque alias unquam, quantumvis magnis verser in periculis, mortem me formidasse: sed cum cerno adesse pericula, cor meum hunc in modum Deo me offerre solere; Domine Deus meus, cui cordium arcana patent, qui omnia nostri antequam fiant, si decreveris nos, vel quosdam ex nobis punire, vertatur, obsecro, ira tua in me peccatorem ingratum, & ignosce aliis. Major enim honor ad te redit ex quocumque alio ex his, qui hic adsunt, quam ex me. Hæc postquam ego dixi, semper in animo meo maiorem consolationem percipio.*

Profunda ejus
humilitas.

XXXV. Erat tam submissa ejus humilitas, ut sua existimatione coram Deo se vilipendens, ex animo crederet se omnium maximum peccatorem, divinisque beneficiis nimis ingratum; cum revera vas esset purissimum, atque omnium virtutum odoribus refertum: ita ut de illo tam sponsa ejus Delphina, quæ ejus actus & mores sagaciter explorabat, quam etiam alii, qui præ ceteris ab ineunte ætate usque ad obitum ejus, magis familiares eis fuerant, atque ex iis quidam jure jurando affirmarent; nunquam se advertere potuisse in omni sua vita, mortiferum peccatum eum perpetrasse. Illius quoque Confessarii, præsertim quibus crebrius confitebatur, & quibus totius vitæ generalem fecerat confessionem, qui erant sancti. Viri magnæ sanctitatis & perfectionis, idem asserbant: illud addentes, eum cum magna cordis contritione etiam minima peccata confiteri solere. Tanta enim erat puritas conscientie ejus, tamque ingens gratiæ lumen, ut non pateretur etiam levibus culpis ipsum inquinari: cum ille interius, ut diximus, se peccatorem maximum existimaret, altissima humilitate ad id eum impellente. Huic vero tam profundæ humilitatis fundamento, ceteras virtutes securius superstruebat. Honores mundani, licet extrinsecus eos præ se ferret, displicebant ei & molesti erant: cumque pro ratione status sui non ita, ut par erat, honor ei haberetur, singulari quadam lætitia afficiebatur.

Ex qua illi ma-
xima in Deo con-
fidentia.

XXXVI. Hæc ejus eximia humilitas in omnibus actibus magnam ei præstabat securitatem, ita ut quocumque iret, sive ad mortem, sive ad vitam, securo & constanti animo sub divinæ protectionis fiducia habitaret. Julius quandoque fuit a Roberto Rege Domino suo, cujus erat beneficiarius & subditus, proficisci Romam cum Joanne fratre ejusdem Regis, & armato mi-

ANNO CHRISTI 1323. JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10. RELIGIONIS MINORUM ANNO 116.

milite contra Imperatorem, qui Ecclesiasticam libertatem in multis violaverat. Cumque esset Romæ in armis, Germanum quemdam partis adversæ fortem virum, e manibus illum occidere volentium, liberavit. Bello confecto, in quo Imperatoris exercitus succubuit, mox beatus Vir intra Urbem tam acri febre correptus est, ut sibi videretur inter duos lectos igneos totus inflammari. Reminiscens vero belli jam confecti, admodum dolere cepit, se illi interfuisse. Cumque in ea cogitatione perseveraret, audivit corporeis auribus Christum sibi dicentem: *Seias Elzeari, in hoc bello, cui armatus adfuisi, expositum te fuisse periculo amittendi gratiam meam: sed quia ejus te penitet, volo te flagellare*. Tum ille inclinavit se, cepitque dicere Psalmum quinquagesimum. Ad singulos autem versus Christus eum ter, ut ipse solitus erat, in dorso fortiter cecidit. Deinde somno correptus, febre recedente, perfecte curatus est.

Febre correptus miro modo convalescit.

XXXVII. Biennio antequam e vita excederet, æs alienum fere omne, quo ditiones ejus obstrictæ fuerant, dissolutum est: dicebatque in conclavi Delphinæ Virgini: *Ubi Comitatus & Baronatus omnibus oneribus absoluti erunt, ego non diu superstes ero*: quod quidem revera ita accidit. Nam postquam debita omnia persoluit, uno tantum anno supervixit. His vero sermonibus Delphina non mediocriter affligebatur. Accidit deinde, ut Rex Robertus & ejus proceres sanctum Comitem in Gallias ablegarent, adjuncto ei honesto & splendido Comitatu, ut illinc uxorem acciperet unico Regis filio Carolo Calabriæ Principi, Regio sanguine procreata, formaque & moribus conspicua. Ante discessum autem suum, ut Virginem Delphinam consolatione afficeret, dixit ei: *Si Domino permittente, reversus fuero e Francia, quantum licebit, missa factam id genus negotia animarum disrhabentia; degemusque pariter Ausonisi, ut a terrenis, mundique hujus strepsu ac tumultu sermone, uberius spiritalium gustura possimus*. Erat enim plane vir desideriorum: exultantemque se nihil hæcenus Dei causa fecisse, atque eam ob rem ferventi spiritu ingentia Christi amore facere statuebat. Cum autem negotium ipsi demandatum, in Francia præclare & fideliter expedivisset, Parisiis gravi affectus morbo decubuit: sentiensque mortem impendere, magistro Francisco Mayronensi Minoritæ, conterraneo suo, qui tum erat Parisiis, generalem fecit confessionem cum multis lacrymis. Quotidie etiam mane apud lectum suum Missæ sacrificium pie audivit; & crebro sub illa adversa valetudine confessus est. Et quamvis tota vita sua & suam & Delphinæ virginitatem celebrasset accurate: attamen sub finem vitæ, compellente cum spiritu Dei, ita ad astantes loquebatur: *Salvatus est homo malus per mulierem bonam, quam sicut Virginem accepi, ita & in hac mortali vita Virginem relinquo*.

Mortem suam prævidet.

Ablegatur in Galliam.

Incidit in morbum.

1. Cor. 7. 16.

XXXVIII. In ea agrotatione, quæ gravissimos eosque perpetuos ei dolores afferebat, quos ille patientissime spe futurorum tolerabat, spiritus ejus jugiter conjunctus cum Deo fuit, volebatque nihilominus etiam bona audire, jubebatque sibi Christi passionem legi: nec lingua etiam a divinis cessabat laudibus, crebro repetens illum versum: *Dominus operas ferat illi super lectum doloris ejus: universam stratum ejus versasti in infirmitate*. Sumpto autem Dominico Sacramento, cum sacro oleo ungeretur, & versum illum dicerent: *Per sanctam crucem & passionem tuam libera eum Domine*: ipse eundem tertio repetivit, & addidit: *Hæc est spes mea, in hac volo mori*. Ad extremum jam in agone positus, vultum præ se tulit valde terribilem; unde colligi liceret eum in magno versari labore, ob quedam illi objecta: atque sub ejusmodi conflictu exclamavit: *Magna est demonum vis,*

Infirmitas licet a divinis non cessabat laudibus.

Psal. 40. 4.

In agone terribiliter fuit a demonibus exagitatus.

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

vii, sed eam penitus enervarunt virtus & merita sacrosanctæ incarnationis & passionis Jesu Christi: & post paululum rursus exclamans: plane, inquit, vici. Post aliquantum temporis spatium, cum ingenti clamore dixit: Totum me divino judicio committo. Atque his dictis, reparatus est vultus ejus, & quodam rubore atque splendore, multaque elegantia perfusus: atque ita reddidit spiritum. Nec fuit vel tenuiter mutatus vultus ejus, sed permansit serenus & pulcher. Hæc autem omnia vidit quidam nobilis, multum petulans & lubricus, adeoque ob sua peccata corde compunctus est: ut nullo pacto ferre sustinens, mox accito ad se fratre Franciscano, qui illic aderat, in quodam cubiculo cum ingenti pietate, & largissimo lacrymarum imbri, sua peccata confiteretur. Obiit sanctus Comes plenus virtutibus & operibus bonis, sepultusque est in habitu Franciscano apud Minoritas Parisienses.

Sanct. mortur.

Sepellur apud
Minoras.

Quo anno obiit.

Baron. in notis
ad martyrol. die
27. Septembris.
Rodul. fol. 146.

XXXIX. Ad hunc locum historia vitæ apud Surium dicit eum obiisse hoc ipso anno Christi MCCXXXII. suæ vero ætatis anno XXVII. Primum contra alios aliter sentientes fidenter ausim probare, secundum non ausim approbare. Cardinalis Baronius obiisse ait anno MCCXXXV. Petrus Rodulphus ex Memoriali Ordinis, biennio post, videlicet anno MCCXXXVII. quibus consentire voluisset puto Marianum, atque proinde ex errore scriptum ist ejus codice MCCXXXVII. pro MCCXXXVII. sed hæc refelluntur opinioniones, & præferenda prima, quæ habetur in ejus vita, quippe cohæret cum ipsa historia, & causa professionis ejus in Galliam, in qua decessit. Hoc enim ipso anno ineunte, xv. die Januarii obiit Catarina filia Alberti Regis Romanorum, conjux adolescentis Principis Caroli Ducis Calabriz, cujus Elzearius erat præceptor. Missus itaque in Galliam a Rege (licet absente sub hoc tempore, & Avenione apud Pontificem Agente, ut mihi probant historiz Parthenopææ) & a Proceribus Regni, ut aliam acciperet adolescenti, unica spei posteritatis, & ætatis. Re pro voto consecuta, & pactis sponsalitiis cum Maria filia Caroli Comitis v. a. legit, incidit in morbum prolixum Parisiis, vel aliunde impeditus sponsam non potuit comitari. Eam excepit Avenione Robertus Rex, duxitque cum gaudio & pompa Neapolim sub mense Maii hujus anni, uti minutim observarunt Joannes Villanus, & Antonius Summontius graves historici. Coincidunt itaque causa professionis, de sponsatio Principum, & tempus mortis, ut fidenter dicamus hoc anno defunctum.

Villan. lib. 9. c.
240.
Summon. in hist.
Neapolit. lib. 3.
fol. 187.Aptam transfer-
tur.

XL. Quod vero ad annos ætatis attinet, puto evidenter probari ex ipsa ejus vita plures annos supervixisse. Etenim c. 22. dicitur annum egisse vigesimum tertium, quando, patre defuncto, factus est comes Ariani, atque tum primum venisse in Italiam; capit. 25. refertur quinque annis in Italia hæsisse. Deinde ibidem & capite 27. dicitur abiisse in Galliam Narbonensem, atque illic per biennium hæsisse. Mox ibidem narratur rediisse in Italiam, & plurima illic perpetrasse, quæ unius vel alterius anni spatium exposcunt. Deinde amandatus in Galliam, ut sponsam Carolo acciperet, obiit mense Septembri. Has annorum partitiones si copulaveris, annos saltem duos ultra triginta constituent: quomodo ergo potuit anno XXVII. vitam finire? Nodum exposui ex ipsis actis, solvant alii si placeat, vel si liceat. Adjungit historia, eo anno quo mortuus est Aptam (quæ Vulgentium oppidum est in Gallia Narbonensi) translatum cadaver, atque in Franciscanorum æde, ut ipse vivens jusserat, honorifice tumulatum. Ibi magnis & quidem crebris coruscant miraculis: ut sublimitas sanctitatis ejus, quæ illo in carne mortali degente, non plene innotuerat mundo, per divinæ potentiz miracula, e celo declararetur. Per ejus invocationem & merita, virtute

di-

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

divina excitati sunt mortui, cæci illuminati, contracti soluti, & permulti morbidi homines, præter naturæ ordinem sanitati pristinae miris modis restituti. Denique illo visibiliter apparente & revelante, Regnum Majoricarum, impotenti bello perturbatum, absque sanguinis effusione, ut ipse promiserat, mirabiliter est tranquillatum. His miraculis, & Regum Galliaë precibus excitatus Urbanus V. eum Sanctorum numero sub vitæ periodum adnumeravit, sed morte præventum publicum non dedit Canonizationis instrumentum. Dedit tamen sub ipsius Pontificatus auspiciis ejus successor Gregorius XI. quod ex codice apud me MSS. hic produco.

Crebra patra
micacula.

Canonizantur i

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

XLII. **R**ationi congruit, & convenit honestati, ut ea que de Romani Pontificis providentia processerunt, licet ejus supervenientia obitu, litteræ Apostolicæ concessæ non fuerint super illis, suam consequantur efficaciam. Olini siquidem felicitis recordationis Urbanus Papa V. prædecessor noster, provide attendens, quod Domino nostro Jesu Christo Regi Regum, & Dominantium Domino, sub cujus ditone cuncta consistunt, magna gratiarum actionum & laudum a cunctis fidelibus Christi debentur impendia, dum ipse Rex caelestis omnium scientiæ gloria, cujus ineffabilis altitudo scientiæ, & providentiæ nullis incloso limitibus, nullis terminis comprehensa, recti censura judicis caelestia pariter & terrena disponit, Sanctos suos per exemplarum vitæ doctrinam, & sanctitatis merita venerandos, de presentis vitæ carcere ad eternam beatitudinem evocatos crebris coruscare facit miraculis, ac mira & stupenda eorum intercedentibus meritis, certis & perspicacibus ascendentis indicii, illos post labores nimios, duraque presentis vitæ certamina quietis eterne fastari dulcedine, palmamque caelestis gloriæ obtinere; & quod ipse opifex Deus in misericordia copiosus, liberalis in gratiis, & in retributione munificus, de supremis colorum ad ima mundi oculos maiestatis suæ inspeciens, & benigna consideratione discutens, beati Elzearii de Sabrano Comitæ Ariani, & Baronis Aufisii, Domini de Provincia Provincia ariundi, generis nobilitate præclari, suique gloriosissimi confessoris merita grandia & opera mirifica, quibus ipse constitutus in seculo lucerna luminosa resplenduit; atque veluti iustus iudex, & retributor laudabilis dignanter intendens condignis recompensare muneribus, eum tanquam emeritum & retributione dignissimum, post vitæ presentis ergastulum, & laboriosa mundi certamina, quæ fervens in divinis obsequiis potenter & patienter exerceat, æthereis sedibus collocat, ut sederet cum Principibus & filiam gloriæ teneret felicitatis eterne dulcore positus. Et ne ejusdem beati Elzearii laudabilium actuum claritas, quibus in terris constitutus effulserat, sub nubilo latens tenebris obscuraretur, idem prædecessor, aliqua ex eis suis litteris, si super his conscriptæ fuissent, exprimi voluit, quas nos presentibus inseri fecimus, ut deducantur in publicam notionem. Hic equidem a juvenili etatis primordiis Dei filium tenera mente dilexit, nec diligere desistit studia continuando salubria, dum vitæ sibi commoditas affuit temporalis. Sed quoniam majori profectus etate, ac in tempora proliciora profilit, tanto in ejus exarsit amorem fervore spiritus ampliori, & sic pudicitie adhaesit operibus, sic carnis studuit evitare contagia, quod licet uxorem habuerit etate juvenem, &

Bella Canoniza-
tionis.

Tom. VII.

C

no-

ANNO CHRISTI
1323.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 116.

nobilitate præclaram, tamen prout ex dictæ uxoris, & Confessoris ejusdem Sancti testimonio consistit, Sanctus ipse semper candore virginis rutilavit. Præterea Sanctus ipse, qui dum vixit in præfenti seculo, clarissimus genere, sublimis potentia, facultatibus opulentus, moribus elegans exiit, in bonis & turpibus animo penitus relictus, circa servos Christi ac pauperes, atque miserrimas personas valde compatiens, se ipsum in elemosinarum largitione, eis plerumque ministrando, munificum exhibebat, tantaque abundantè caritate, quod nihil tam carum sibi erat, quin libenter erogasset, ut saltem unum animam trahere potuisset ad Christum; nec de ullo suo emulo vindictam facere volebat. Et ne servorem spiritus sic carnalis ardor extingueret, sed mortificatione & repressione ipsam potius accendi contingeret, carnem ipsam quam assidui asperitatis cilicii, prout asseritur, edomans, effrenem ipsius libidinum artem sustinentie freno coercuit, ut non propria voluntatis ducta remigio, sed salubri moderamine spiritus tunc licite perageret, & propterea ab illicitis abstineret deliciis. Etenim corpus macerabat jejuniis, prætorum observantia a sanctis Patribus ordinatæ, novorum austeritatem adiciens sibi, motu propria voluntatis inducto. Nam per totum Adventum & singularum septimanarum sextam feriam, & cunctis aliis temporibus jejunium observabat, in multis interea orationibus se occupabat, ne aliqua sibi hora temporum inutiliter pertransiret, parentis aliquibus sub genâ non utendo, imo quam plurimum vestes proprias admovebat. Et dum consilio Ducis Calabriae præfuit, petitiones pauperum interim promovebat, quod omnes ipsum advocatum pauperum nominabant. Hic insuper vite fuit puritate perlicatus, humilitate præclarus, & sine omni veritatis amicus, ac cuncta eloquia ipsius virtutis augmentum, operaque salubria hortabantur, demulcebant auditorum præcordia, & in eorum edificationem salutarem multipliciter redundabant. Quamdam enim mulierem, quæ per totum annum & amplius, toto corpore impotens fuerat, & aliquibus sui corporis partibus adeo desiccata, ut lignum aridum videretur, & quæ postquam Sanctus ipse migravit ad Christum, ad ejus tumulum se deferri fecerat, ad dicti Sancti invocationem subito fuisse curatam, dubium non existit. In signum hujusmodi mulier ipse domum suam propriis pedibus est reversa. Quidam etiam casualiter in uno fossato undique sub terra prostratus, ita quod aliqui ad ipsam nullo modo pervenire poterat: postquam ibidem tamdiu steterat, quod naturaliter vivere non debebat, ad prædicti Sancti invocationem a morte extitit preservatus. Ipsum enim Sanctum dilexit Dominus, & in fine consortio hereditatis egressus, perennis quoque diademate glorie decoravit, & ut ejus nomen extolleretur laudibus populorum, tam in ejus vita, quam postquam, ut præmittitur, feliciter migravit ad Christum supernis deliciis fruatur, ipse opifex Dominus in Sanctis suis vere mirabilis, eundem Sanctum aliorum quam plurimum & variorum splendore miraculorum illustravit, manifeste demonstrans, quantum sibi honoris & reverentie deberetur. Unde præfatus prædecessor de hujusmodi actibus dicti Sancti, & miraculis habita fide, dignis probationibus, quantum nosse sinebat ipsa fragilitas, certitudine veritatis, multorum Prælatorum, & aliarum circumspelarum personarum solemnibus precibus pluries excitatus, ipsum beatum Elizabetham, de Fratrum suorum consilio, de quorum numero tunc eramus, auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli ejus atque vite, thoro beatorum a Domino ineffabili sanctificatione susceptum, eam solemnitate celebri Sanctorum catalogo videlicet xvii. Calend. Maii, Pontificatus sui anno vii. duxit adscribendum. Et ut devoti laudibus extolleretur in terris,

quæ

ANNO CHRISTI
1333.

JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.

LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.

RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 126.

quem ipse dominantium Dominus honorari voluerat in excelsis, festiuitatem Confeſſoris ejuſdem die xxvii. menſis Septemb. quo migravit ad Dominum, cum debita reverentia voluit celebrari, quoque etiam, ut ad Eccleſiam Fratrum Minorum, ubi corpus ejuſdem Sancti venerabiliter requieſcit, ferventius & copioſius fidelium conſuat multitudo, & celebris ejuſdem ſolemnitas peragatur, omnibus vere penitentibus & confeſſis, qui reverenter illuc in eodem feſto annuatim acceſſerint, ejus ſuffragia petitori, de omnipotentis Dei miſericordia, & ipſorum beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate conſuſus, unum annum & quadraginta dies de injunctis eis penitentis miſericorditer relaxavit. O quam laudabilis, o quam mirabilis providentia divine ſublimitas & immenſitas retributionis eterne, quam ſibi ſervitentibus inexſtimabile premium compenſatur! O felix donum ex ſummo bono proveniens, & in Chriſto conſiſtens, quo cum beatiffimis ſpiritus in preſentia Conditoris quiſi exiſtere meruit, & incircumſcripti ſplendore luminis illuſtrari! O feliciffime fertilitatis ager fruſtus uberis perferens, ubi ſtans procedunt nec areſcunt, ubi ſemina ſparſa non pereunt, & ubi multiplicatis manipulis grana glorie colliguntur! Hic nempe Confeſſor almus hunc agrum obſequioſus excoluit, in eo virtutum ſpargere ſemina ſtuduit, ac vite talia grana colligere meruit poſt labores. Exultat igitur mater Eccleſia, & ſolemnia feſtiva celebret gaudiorum, que tantum & talem filium genuit, produxit natam, educavit alumnum jam inter regum glorioſa caeleſtium agmina rutilantem, lætetur inquam & jubilet, ac in laudes Altiffimi voces promat, que ſebolis tam præcelſe, tam celebris illuſtrata fulgoribus inſignis decorata conſpicitur, que ſummo lumineque venerationis exhibitione colenda eminentius aperit, evidentiſſis expiſcit, divinis beatiſſimis gaudia, & hereditatis eterne participium admittendo, qui prædictam Eccleſiam matrem, ſponſam fidelium Chriſti, claris fidei & operum teſtimoniis proſitentur, nullosque in ſupernæ patrie gloriæ, niſi per ejus utpote colorum clavigeri, miniſterium virtuoſum, oſtis refractis, Altiffimus introire permittit. Gaudcant inſuper turba caeleſtium, de tam ſublimis tam lucidi habitatoris adventu, quodque ipſi expertus probatusque fidei Chriſtiane colonus, cultorque præcipuus aggregatur, perſonæ lætitiæ jubiliæ civium generoſa nobilitas ſupernorum, quod tanti, talisque comitis ſuſcepſiſſe dignoſcit adjectivum, ac venerabili Sanctiorum cætus gaudio & exultatione reſtoret de nova digniſſimi habitatione conſortis. Exurge igitur numeroſa fidelium turba, exurgite fidei zelatores, & una cum eadem etiam laudibus uberis hymnum concinite, perſundantur inbre copioſo lætitiæ noſtra præcordia, & ſucundæ rore dulcedinis arcana peſtoris repleantur, de tanta & tam potentis & egregii Principis exaltatione, terræ ſpei tutiſſime plenitudine percepta, quod nobis de condigena terrenorum, compatriota caeleſtium jam effectus, apud æterni patris filium efficaciæ patronus accrevit, qui pro ſalutis noſtræ profectibus jam in ejus præſentia poſitus, ſoleris exercet officium Oratoris. Verum ne pro eo, quod ejuſdem prædeceſſoris ſuperveniente obitu, litteræ Apoſtolice ſuper præmiſſis conſeſcra non fuerint, de eis valeat aliquatenus heſitari volumus, & auctoritate Apoſtolice decrevimus, quod præſentes litteræ, ad probandum plene præmiſſa omnia per ſupradictum prædeceſſorem, ut præmittitur, acta, ubique ſufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contrariere. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

nobilitate præclaram, tamen prout ex diete uxoris, & Confessione ejusdem Sancti testimonio confitit, Sanctus ipse semper candore virginis rutilavit. Præterea Sanctus ipse, qui dum vixit in presenti seculo, clarissimus genere, sublimis potentia, facultatibus opulentus, moribus elegans extitit, in honestis & carpius animo penitus relegatis, circa serui Christi ac pauperes, aliasque miserabiles personas valde compatiens, se ipsum in elemosinarum largitione, eis plerumque ministrando, munificum exhibebat, tantaque abundantia caritate, quod nihil tam carum sibi erat, quin libenter erogasset, ut saltem unam animam trahere potuisset ad Christum; nec de ullo suo emulo vindictam facere volebat. Et ne feruorem spiritus sociæ carnis ardor extingueret, sed mortificatione & repressione ipsam potius accendi contingeret, carnem ipsam quam assidui asperitate cilicii, prout asseritur, edomans, effrenem ipsius libidinum artem sustinentie freno coercuit, ut non proprie voluntatis ductu remigio, sed salubri moderamine spiritus tute licita perageret, & prorsus ab illicitis abstineret deliciis. Etenim corpus macerabat jejuniis, pristorum observantia a sancti Patribus ordinata, novorum austeritatem adiciens sibi, motu proprie voluntatis indacto. Nam per totum Advocatum & singularum septimanarum sextam feriam, & cunctis aliis temporibus jejunium observabat, in multis interea orationibus se occupabat, ne aliqua sibi hora temporum inutiliter pertransiret, parentis aliquibus subgenus non utendo, imo quam plurimum vestes proprias admovebat. Et dum consilio Ducis Calabriae presuit, petitiones pauperum intricim promovebat, quod omnes ipsum advocatum pauperum nominabant. Hic insuper vita fuit puritate perlucidus, humilitate præclarus, & sincerus veritatis amicus, ac cuncta eloquia ipsius virtutis augmentum, operaque salubria hortabantur, demulcebant auditorum præcordia, & in eorum edificationem salutarem multipliciter redundabant. Quandam enim mulierem, que per totum annum & amplius, toto corpore impotens fuerat, & aliquibus sui corporis partibus adeo defecata, ut lignum aridum videretur, & que postquam Sanctus ipse migravit ad Christum, ad ejus tumulum se deferri fecerat, ad dicti Sancti invocationem subito fuisse curatam, dubium non existit. In signum hujusmodi mulier ipsa domum suam propriis pedibus est reversa. Quidam etiam casualiter in una fossato undique subtus terram prostratus, ita quod aliquis ad ipsum nullo modo pervenire poterat: postquam ibidem tamdiu steterat, quod naturaliter vivere non debebat, ad prædicti Sancti invocationem a morte exitus præservatus. Ipsum enim Sanctum dilexit Dominus, & in sine consortio hereditatis elegit, perennis quoque diademate glorie decoravit, & ut ejus nomen extolleretur laudibus populorum, tam in ejus vita, quam postquam, ut præmittitur, feliciter migravit ad Christum supernis deliciis fructuratus, ipse opifex Dominus in Sancti sui vere mirabilis, eundem Sanctum aliorum quam plurimum & variorum splendore miraculorum illustravit, manifeste demonstrans, quantum sibi honoris & reverentiae deberetur. Unde præfatus prædecessor de hujusmodi actibus dicti Sancti, & miraculis habita fide, dignis probationibus, quantum nosse sinebat ipse fragilitatis, certitudine veritatis, multorum Prælatorum, & aliarum circumspectarum personarum solemnibus precibus pluries excitatus, ipsum beatum Elzearium, de Fratrum suorum consilio, de quorum numero tunc eramus, auctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli ejus atque sua, choro beatorum a Domino ineffabili sanctificatione susceptum, cum solemnitate celebri Sanctorum catalogo videlicet xvii. Kalend. Maii, Pontificatus sui anno vii. duxit adscribendum. Et ut devotis laudibus extolleretur in terris, que

ANNO CHRISTI
1323.JOANNIS XXII.
ANNO 7. & 8.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 9. & 10.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 116.

quem ipse dominantium Dominus honorari voluerat in excelsis, festiuitatem Confessoris eiusdem die xxvii. mensis Septemb. quo migravit ad Dominum, cum debita reuerentia voluit celebrari, quoque etiam, ut ad Ecclesiam Fratrum Minorum, ubi corpus eiusdem Sancti venerabiliter requiescit, ferventius & copiosius fidelium confluat multitudo, & celebrius eiusdem solemnitas peragatur, omnibus vere penitentibus & confessis, qui reverenter illuc in eodem festo annuatim accesserint, ejus suffragia petaturi, de omnipotentis Dei misericordia, & ipsorum beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confidas, unum annum & quadraginta dies de injunctis eis penitentibus misericorditer relaxavit. O quam laudabilis, o quam mirabilis providentie divine sublimitas & immensitas retributionis eterne, quam sibi ferventibus inexstimabile premium compensatur! O felix donum ex summo bono proveniens, & in Christo consistens, quo cum beatissimis spiritibus in presentia Conditoris quis existere meruit, & incircumscripti splendore luminis illustrari! O felicissime fertilitatis ager fructus uberes perferens, ubi flores produnt nec arcescunt, ubi semina sparsa non pereunt, & ubi multiplicatis manipulis grana glorie colliguntur! Hic nempe Confessor almus hunc agrum obsequiosus excoluit, in eo virtutum spargere semina studuit, ac vite talia grana colligere meruit post labores. Excultus igitur mater Ecclesia, & solemnitas festiva celebret gaudiorum, que tantum & talem filium genuit, produxit natum, educavit alumnum jam inter regum gloriosa caelestium a gmina rusticantem, lætetur inquam & júbilet, ac in laudes Altissimi voces promat, que sobolis tam præcise, tam celebri illustrata fulgoribus insignis decorata conspicitur, qua sancti... lumineque venerationis exhibitione colenda eminentius aperit, evidenter expicit, ut... beatitudinis gaudia, & hereditatis eterne participium admittendos, qui prædictam Ecclesiam matrem, sponsam fidelium Christi, claris fidei & operis testimoniis profertur, nullosque in superne patrie gloriam, nisi per ejus utpote calorum clavigeri, ministerium virtuosum, ostiis referatis, Altissimus intrare permittit. Gaudeant insuper turba caelestium, de tam sublimis tam lucidi habitatoris adventu, quodque ipsis expertus probatusque fidei Christianæ colonus, cultorque præcipuus aggregatur, personet lætitiæ jubulum civium generosa nobilitas supernorum, quod tamis, talisque comitis suscepisse dignoscitur adjectivum, ac venerabilis Sanctorum cælis gaudio & exultatione refectat de nova dignissimi habitatione consortis. Exurge igitur numerosa fidelium turba, exurgite fidel zelatores, & una cum eadem etiam laudibus uberis hymnum concinite, persundantur imbre copioso lætitiæ nostræ præcordia, & facunde rore dulcedinis arcana pectoris repleantur, de tanta & tam potentis & egregii Principis exultatione, terrene spei tutissime plenitudine percepta, quod nobis de condigena terrenorum, compatriota caelestium jam essetis, apud æterni patris filium efficax patronus acceruit, qui pro salutis nostræ profectibus jam in ejus presentia positus, solertis exerceat officium Oratoris. Verum ne pro eo, quod ejusdem prædecessoris superveniente obitu, litteræ Apostolicæ super præmissis confectæ non fuerint, de eis valeas aliquatenus hæsitari: volumus, & auctoritate Apostolica decrevimus, quod præsentis litteræ, ad probandum plene præmissa omnia per prædictum prædecessorem, ut præmittitur, acta, ubique sufficiant, nec ad id alterius probationis adminiculum requiratur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 116.

rum. Datum Avenione Nonis Januarii, Pontificatus nostri anno 1.

Quintus de eo
scriptum.

XLII. Scriptum de hoc Viro sancto auctor Anonymus cujus historiam Surius & Henricus Sedulius transcriperunt. Aliam habeo ex alio Anonymo vitam desumptam per lectiones novem divisam: cultiori stylo continet potiora quæque historiz Surianæ. Italiam fecit vitam illam, quæ apud Surium est, Nicolaus Lelius, dicavitque Annæ Mariæ Cæsar, Principi Perette optimæ heroinæ. Præcipua vitæ acta delibavit Matthæus Raderus, in Viridario Sanctorum. Agunt de eo Martyrologium Romanum, Maurolicanum, Galestinum, & Molanus in additionibus ad Usgardum. Hæc Parisiis recensent natale: Aptæ vero alii penes me MSS. satis vetustum, ubi hæc leguntur: *In Provincia in civitate Aptæ natale beatissimi Comitiss Elzearii Confessoris, qui in vita multis miraculis claruit, & post mortem innumerabilia miracula Deus per eum ibidem operatur. Hic Sanctus inter alia virginitatem usque ad mortem servavit, & cum consorte sua in eodem thoro manebat, & ambo in virginitate in pace quieverunt.*

Fr. Matthæus
Episcopus Avenionensis.

XLIII. Ad insulas Pontificias assumptos hoc anno Minoritas recensio; Fr. Matthæum ad Ecclesiam Berytensem Metropolim Autocephalam, aut per se subsistentem in Phœnicia, sub Patriarcha Antiocheno, vulgo *Barus*, per mortem Roberti vacantem, ad quam capitulares in Ecclesia Nicosiensi congregati, cum in sua, Sarraçenis subiecta, tunc convenire non poterant, prius elegerant Fratrem Emanuelem Lilongum etiam Minoritam, qui ante electionis confirmationem diem clausit extremam: *Regimini universalis.* 12. Kal. Martii. Fr. Guillelmum unum ex septem Episcopis ad Archiepiscopum Fratrem Joannem a Monte-Corvino in Tartariam a Clemente V. missis, multis vicibus in eadem Imperator loquitur, insignitum, ad Ecclesiam Sagonensem in insula Corlicæ sub Archiepiscopo Pisano per obitum Guarini, Parisiis, defuncti vacantem: *Cum pastoralis officii.* 2. Kal. Martii. Postea translatus est ad Ecclesiam Tergestinam. Fr. Petrus ad Humanatem in Piceno per mortem Fr. Gerardini Minoritæ, quem ad eandem ante multos annos assumptum fuisse commemoravimus: *Ad regimen universalis.* VIII. Idus Junii.

Fr. Guillelmus P. Sagonensis.

Fr. Petrus Humanaten.

Tom. 5. an. 1333. n. 11.

Fr. Petrus Maceraten.

Fr. Bernardus Nemanfens.

Fr. Petrum ad Maceratenfem in eadem regione Piceni, sub Archiepiscopo Firmano per translationem Friderici ad Senogallienfem: *Regimini universalis.* VIII. Idus Junii. Fr. Bernardum ad Nemanfensem in Gallia Occitana, sub Archiepiscopo Narbonensî, per obitum etiam alterius Bernardi, in partibus Lombardiæ defuncti. (Nullius horum Bernardorum mentionem facit Claudius Roberti in suo catalogo Episcoporum Nemanfensium): *Inter cætera sollicitudinis nostre* x. Kal. Septem. Intervivit Bernardus hic Sedi Apostolicæ anno sequenti in partibus Lombardiæ, in Comitatu Bertrandi Cardin. S: Marcelli Legati Apostolici pro reducendis Ecclesiæ rebellibus. In catalogo MSS. Episcoporum Aulicatum reperio hoc anno creatum illius Sedis Episcopum Fr. Benedictum Castellum de Actonibus nobilem Interamnatem. Conceditur ei facultas testamentum condendi anno MCCCXXVII. Kal. Martii.

Reg. Pat. an.
Pont. p. 5. Idus
Novemb.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.

Fr. Bened. Episc.
Aulicæ.

Conven. Methytenæ Pomatiz.

Græc. in præv.
Gæstria. Con. 6.

XLIV. Ante hunc annum constructum Cœnobium Minorum prope oppidum Medinæ de Pomar in Hispania, colligit Gonzaga ex quibusdam epitaphiis claustrî inferioris. Transiit a Patribus Conventualibus ad Observantes sub Pio V. ad judicatusque est ejusdem Patronatus nobilibus viris Luperio Arze de Campo, ejusque conjugi Elisabethæ Arze Maurique per Franciscum de Arzubiegæ, Cantabricæ Ministrum, postquam illi cum Fratribus per aliquale tempus de patronatus jure contenderunt. Summe beneficos semet erga Fratres exhibuerunt, & sumptuosum mausoleum sibi suisque

suc-

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

successoribus in medio majoris Sacelli crexerunt . Inter diplomata Pontificia servatur in hujus loci archivo unum Joannis Castellæ Regis, datum anno MCCCLXIII. quo cuncta privilegia ab Alphonso ejus prædecessore Franciscanis concessa confirmantur, & a quavis decima Regibus, quovis titulo pendenda, eximuntur .

XLV. Diximus alias, ædificatum Cœnobium a sancto Francisco Anconæ, quando Damiatam trasfretavit, quod nunc incolunt Fratres regularis observantiæ; sed & hoc anno extructum aliud domicilium *S. Francisci Scalarum*, nunc appellatum, prius nuncupatum a sancta Maria Majori, probant inde mihi transmissa monumenta . Certe Ecclesiam hanc hoc ipso anno constructam a Nicolao Episcopo aperte testatur inscriptio hæc lapidi incisa in pariete primi claustrii ejusdem Cœnobii .

*Tom. I. an. 1319. n. 16.
Cœn. Anconæ
Sclarum.
Museum. MS.
Rodulph. fol. 156.*

Anno Domini MCCCLXIII. In festo Assumptionis Domine, ista Ecclesia constructa est per Dominum Nicolaum Episcopum Anconitanum, ad honorem sancte Mariæ Majoris, tempore Domini Joannis Pape XXII. In hac Ecclesia sepulti sunt beati Fratres Simon & Amatus sanctitate conspicui & in cœnobio hoc olim viguit studium generale sacre Theologie .

XLVI. Conventus Montis Regii in Galecia extructionem assignat Gonzaga circa annum MCCCLXXVI. ex diplomate Alphonso II. Regis Castellæ dato anno MCCCLXXVII. quo jubet illæsa conservari Fratribus ejusdem Conventus privilegia ipsa a summis Pontificibus concessa . Sed longe anteriorem fuisse ejusdem loci fundationem, evidenter probat diploma aliud Joannis Pontificis: *Sacra religio*, quo hoc anno Nonis Augusti revere Philippum Infantem, claræ memoriæ Sancii Regis Castellæ filium, significasse, Cœnobium hoc erectum in loco distemperati aeris, valde infirmo, & propterea se desiderasse illud transferre Vianam Astoricensis Diocesis, super ditionis locum: quod tamen minime factum est, nec scio an primam Sedem Fratres mutarint; scio tamen quam modo tenent, salubrem esse, & frequenter collegium artium liberalium. Patroni Cœnobii sunt excellentissimi Comites Montis Regii, e quorum familia primum agnoscunt Fratres fundatorem Joannem Rodericum de Biedma, Dominum oppidi prædicti. Summa rerum & status, comitatusque de Fontibus pervenit ad Emanuelem de Fonseca & Zuniga, nunc dum hæc scribo, Italici consilii penes Regem Catholicum Præsidem, & Romanum Oratorem . Longo tempore litigatum est cum Abbate Villæ circa quartam funeralem, & tandem lata est sententia pro Fratribus, ne aliquid solvant, atque aliis duabus sententiis declaratum est eisdem in exequiis defunctorum erectas posse inferre cruces in Ecclesiis Prioratuum Benedictinorum Verini, Mixocii & Pazorum; non tamen e contra licere Benedictinis in hæc Ecclesiam Minorum . Concessa ab eodem Pontifice hoc anno licentia recipiendi Cœnobium in castro de Caurata, Rodulpho Corati Rubensis diocesis in Apulia: *Pro parte nostra. 11. Nou. Junii. Spectat ad Provinciam S. Nicolai Patrum Convent. & Custodiam Barolitanam.*

*Con. Montis Regii.
Gen. in prov. S. Jacobi, Con. 18.*

*Museum. MS.
prov. S. Jacobi.*

*Con. Caurata
Rodulph. fol. 178.*

XLVII. Multorum Monasteriorum Clarissarum hoc anno recurrit memoria, atque Arimini in Romanula jam præstitisse illud, quod Angelorum cognominant, colligit Gonzaga ex Epitaphio B. Claræ de Aquilatis . Prius ibi inhabitarunt Sanctimonialis Benedictinæ, quibus alio translatis, domus collata est Clarissis, quo tamen anno, non conitat . Fuit præfata Clara aliquando carnis illicebri dedita, sed ad Deum conversa, adeo se jejuniis, vigiliis, disciplinis, & ceteris pœnitentiæ operibus addixit, ut infra pau-

*Museum. Arimini.
Gen. in prov. Romanæ. Monast. 1.*

ccs

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 9. & 10.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 116.

cos annos egregia & sanctissima femina evaserit, & multa ediderit ante & post mortem miracula. Recedentibus aliis Sororibus Benedictinis, ipsa sola Clarissis noviter adventantibus adhaesit, eisque sub regula & habitu sanctae Clarae voluit adjungi. Dissoluta aliquantum in hoc loco disciplina regulari, restituta est per Fr. Angelum Perusinum ex commissione Nicolai V. instituta Abbatissa Catarina de Ordelaissis femina praecleara.

Roth. fol. 149.

Monast. Conimbricen.

Tom. 5. an. 1317. n. 66.

Freyer lib. 1. c. 3.

Tom. 1. an. 1317. n. 16.

XLVIII. Jubet Pontifex Custodem Fratrum Minorum Conimbricenses, ut concedat Elisabethae Portugalliae Reginae, quam nuper Urbanus VIII. in sanctorum feminarum numerum retulit, duos Fratres, qui assistant operi fabricae Monasterii, quod in eadem Civitate pro clarissis inchoatum diximus alias. Totius operis structuram, interiores officinas, Templum, odium, loci situm, & mensuram largius describit Blasius Freyre in vita hujus sacratissimae Reginae: *Charissima in Christo*. xvii. Kal. Junii. Clarissis Civitatibus tribuit liberam sepulturam, & privilegium ne ullis possint exactionibus gravari: *Devotionis vestrae* Kal. Aprilis. Perpinianensibus similiter concessit, ut uti possint omnibus privilegiis & indulgentiis concessis Ordini Minorum: *Devotionis vestrae*. Kal. Maii. Haec ipsa & plurima alia per varias bullas concessit Lectorentibus in Gallia, quae nos suis locis damus in regefo. Ad preces Elisabethae Reginae Aragonum scripsit ad Guardianum & Fratres Barcinonenses, ut requisiti ab Abbatissa vel Sororibus Monasterii S. Damiani Ordinis S. Clarae ejusdem urbis omnia officia funeralia impenderent Sororibus defunctis: *Charissima in Christo*. Kal. Septemb. Ex hoc diplomate constat, adhuc sub hoc tempore illud Monasterium perseverasse sub Instituto sanctae Clarae & regimine Minoorum, quod aunc milites sub Benedictinis, uti alias largius observavimus.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

22 I. **E**A solemnis controversia de paupertate Christi, pro nihilo fere ex-
 23 orta, & emulatione potius, quam fidei ardore pertractata, in varias
 24 difficultates etiam & scandalorum discrimina abire videbatur, quando Car-
 25 dinalis Bertrandus Legatus solerti prudentia per Lombardiam populos
 26 reconciliabat Pontifici, Aycardus Archiepiscopus in Vicecomites Eccle-
 27 siae contumaces viriliter ecclesiastica auctoritate agebat, & Raymondus de
 28 Cardona armorum vi, & bellico astu eorumdem Vicecomitum furorem
 29 retundebat, & aliorum Gibellinorum temeritatem continebat. In Ger-
 30 mania etiam per idem temporis sub supra res ibant, licentia belli discor-
 31 dentes haeretici Boemiam & Poloniam infestabant, contra quos fratres
 32 Coldarat, Peregrinus Oppolienfis, Ordinis Praedicatorum, & Hermannus
 33 Pilsnensis, cum Nicolao Hyppodinet Ordinis Minorum in Cracovia vigi-
 34 labant Inquisitores instituti, dum Ludovicus, & Fridericus disidentes pro
 35 Imperio decertabant, forte bellica reservante victoriam Ludovico futuro
 36 subinde graviore hoste Ecclesiae Christi: & quidem Fridericus, cum Henrico
 37 suo Fratre valido congregato exercitu, copiis Hungaricis aucto, in supe-
 38 riorum Bavariam movit, ubi Ludovicus, & cum eo Joannes Boemiae Rex,
 39 Archiep. Trevirensis, Burgavivus Norimbergae, Comites, & Barones alii re-
 40 periebantur, ibi commissum est praelium, quod ab ortu solis usque ad occa-
 41 sum perdurans tandem Ludovico victoriam decrevit, captis Friderico &
 42 Henrico fratribus, cum pluribus aliis proceribus.

Placid. ad an.
1118. n. 6.
Praelium pro Im-
per. Ludovicus &
Frider.

Diversa litterae
Apost. ad diversi.

22 II. Interea Sum. Pontifex datis litteris Apostolicis contra Matthaeum
 23 Vicecomitem, in quibus de Minoritis loquitur: *Dudum ad nostri* &c.
 24 Kalen. Aprilis: v. Kalend. Junii ad Praelatos Alemanniae scripsit sub eo-
 25 dem

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1323. & 1324. AN. 7. & 8. & 9. AN. 9. & 10. & 11. ANNO 116. & 117.

dem tenore binas : *Peruenit nuper &c.* contra quemdam ex nostris Fran-
ciscum de Lucra : pro missis Nunciis ad Regnum Ruthenorum, dato Brevi
Cum tps &c. Kalend. Junii: Inquisitoribus Ordinis contra receptores heretico-
rum, IV. Idus Junii scripsit : *Velut pecus &c.* & Angliæ Regibus
de Fratre Gerardo Nuntio : *Non sine multa &c.* xvii. Kalend. Octobris :
& fere sub anni finem , Kalend. nempe Decembris , contra Fr. Guillel-
mum Anglicum , qui cognominatur Occham , eratque calamo nimis infe-
ctus Pontifici, litteras expedit : *Licet moleste &c.* Ceterum concessa In-
dulgencia pro Conventu S. Laurentii Neapolis : *Gloriosus Deus &c.* x.
kalend. Junii , pluribus nobilibus Matronis etiam supremæ notæ & clarita-
tis ingressum Monasteriorum indulgit, ut indicat Petrus de Alva & Astorga
in suo Ballarii Indiculo .
III. Mathildem Arthefiæ Comitissam B. P. Francisco devotam , Be-
thuniz, quæ Civitas est inter primarias illius opulentissimæ Regionis, Vir-
ginibus de poenitentia nuncupatis, Tertii Ordinis Minorum hoc anno
mcccxxiii. regularem domum posuisse , Monumenta novissima Provin-
ciæ S. Antonii in Arthefiæ commemorant .

Indic. ex Oler.
n. 7. 40. 9.

Ex notis.

Min. A23.

ARGUMENTUM.

*Moleste fert Joannes Pontifex impugnari suas constitutiones, quas altera pro-
lixiori confirmat. Vis tamen et pondus rationum que in ea congruunt,
aliquanto diffusius examinantur. Predicatores & Minores fidem amplifi-
cant inter Lithuanos. Multam ponunt operam Inquisitores Minoritæ ad
infringendam hereticorum & hostium Ecclesiæ audaciam. Fiunt aliquot
Egiscopi & Domicilia .*

I. **C**Um Multi temere obloquerentur & acrius inveherentur hoc anno
in editas a Joanne Pontifice extravagantes: *Ad conditorem canonum,*
& *Cum inter nonnullos*, circa paupertatem Christi, inter cetera obicentes,
eas contrarias esse aliorum Pontificum constitutionibus, & multa continere,
quæ subsistere non poterant; præsertim primam, in qua usum reia dominio
non distingui docuit, & Syndicos habere Minoribus prohibuit; aliam satis
prolixam, quæ incipit : *Quia quorundam mentes*, & habetur in corpore ju-
ris ad finem hujus anni IV. Idus Novemb. promulgavit, in qua scholastico
potius more disputans, quam Pontificia auctoritate decernens, longa argu-
mentorum serie prædictarum constitutionum veritatem nititur comprobare,
& tandem concludit contradicentem decretali: *Cum inter nonnullos*, fore
hereticum, alteram vero impugnantem habendum tamquam contumacem,
& Romanæ Ecclesiæ rebellem.

Joan. Pont. con-
firmat editas a
se constitutiones.

Inter extravag. tit.
de verb. signif.

II. Multi multa improbant in hac decretali, eo præsertim prætextu, quod
nihil in eo definitur, sed tantummodo scholastice disputaverit, quod &
Cardinalis Bellarminus notavit de illa, quæ incipit : *Ad conditorem cano-
num*, & ipse Joannes in hac decretali fatetur, clariusque asseruit Ludovicus
Molina de utraque hac extravaganti dicens : *Joannes in his extravagantibus
nihil tamquam certum definit, & statuit, ut illas intuenti est manifestum,
sed solum disputando & argumentando in eam partem magis inclinavit, ni-
mirum quod usus rerum uno actu consumptibilium non distinguatur a domi-
nio*. Profecto nihil aliud ex professo tractavit Joannes in tribus illis decre-
talibus : *Ad conditorem canonum, Cum inter nonnullos*, &, *Quia quorum-
dam*

Bellar. l. 4. de
Rom. Pont. cap.

14.
Mol. de just.
& jure in. 1.
trad. 2. disp. 6.
n. 6.
Quod statuerit in
his decretalibus.

ANNO CHRISTI
1334.JOANNIS XXII.
ANNO 3. & .9LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 10. & 11.RELIGIONIS MINO-
RUM. ANNO 117.

dama mentes, præter illam quæstionem principalem de paupertate Christi, & Apostolorum, de qua molesta & diuturna illa fuit controversia, & aliam incidentem de distinctione usus a dominio. Atqui in secunda decretali primam definivit quæstionem, & in tertia docet, se eam aperte definivisse, dum jubet haberi pro hæretico, qui verbo vel scripto secundam illam decretalem impugnaret. In prima vero & tertia largius agit de quæstione altera incidenti de simplici usu facti, a dominio distincto, quæ mere legalis est, aut ad Philosophiam moralem spectat, uti docuerunt viri docti, & ad fidem minime pertinet, neque reductitæ, uti expresse ipse Joannes asserit in hac ultima decretali, & propterea in fine constitutionis non afficit hæc hæresis, qui hæc ausit impugnare.

*Marg. de Orig.
Aug. in c. 21. b.
p. 17. coll.
h. præterea di-
cunt.*

III. In quæstione itaque morali Philosophica, & abdicatione Syndicorum, ait ipse Pontifex, licuit aliter atque aliter sentire, atque ab aliis Pontificibus discrepare, & dominium rerum Minoribus concessarum, quod unus Pontifex admisit, alius potuit renuciare. Hinc etiam sumpsit alii occasionem varie sentiendi circa distinctionem usus a dominio, & multa in his extravagantibus, quæ ad fidem non pertinent, examinandi. Atque illud primum occurrit, quod ex professo, plurimæque data opera illam impugnet assertionem ex adverso disputantium, videlicet: *Illud quod per clavem scientiæ in fide ac moribus semel definierunt Romani Pontifices, adeo immutabile perseverat, quod illud successorum revocare non licet in dubium, nec contrarium affirmare: licet de iis que per clavem potestatis ordinaverint, secus sit judicandum.* Receptissima sane & communis est hæc doctrina inter Theologos, qui etiam pari consensu clavem scientiæ in summo Pontifice dicunt esse potestatem illam, quam habet ad definiendas veritates fidei, & interpretandam sacram scripturam. At hæc omnia improbat Joannes adductis, variis interpretationibus clavem scientiæ, quæ ad rem non faciunt, & pertinent ad eam qua inferiores Sacerdotes utuntur in foro poenitentia, & negat summos Pontifices definire per clavem scientiæ, sed per eam, quæ dicitur potestatis. Theologi vero per illam, quæ scientiæ dicitur, conspirant mysteria fidei decerni & universalis Ecclesiæ mores præscribere; per clavem vero potestatis nihil aliud intelligi volunt, quam potentiam præcipiendi, gubernandi, leges ferendi, dispensandi, atque his similia.

*An quod unus
Pontifex per cla-
vem scientiæ de-
finivit, possit al-
ius revocare?
Vide Supr. in 3.
par. to. 4. disp.
16. sect. 4. artic.
2.*

*h. Quod autem
in ordine.*

IV. Secundo quidam non intelligunt vim illius consequentiæ, quam deducit ex illis verbis Gregorii IX. & Innocentii IV. *Ordo Minorum usum habet eorum, que licet habere, ergo*, subinfert Joannes, *habet usum juris*, probatur exinde, quia, *cum facta que singulorum sunt, personam veram exigunt, & requirunt; Ordo autem vera persona non est, sed representata & imaginaria potius censenda est; quare que sunt facti sibi convenire nequeunt, licet ei possint congruere, que sunt juris.* Atque hinc deduci vult Ordinem in communi, uti & ceteras religiones, habere jus & dominium ac proprietatem in res sibi collatas; licet nullatenus verba horum Pontificum hanc admittant explicationem, Etenim ipsa illorum verba clara sunt, quam ut in hunc sensum possint detorqueri, cum dicant: *quod nec in speciali, nec in communi Minores debeant habere proprietatem.* Quid autem est non habere in communi proprietatem, quam Ordinem non habere? Habere vero Ordinem usum facti, nihil aliud est, quam penes illu n esse auctoritatem, regimen & dispositionem hujus usus in speciali, seu in singulis Fratribus, uti & ipsi Pontifices Gregorius, & Innocentius ad priora illa verba subjungunt, dicentes: *Fratres secundum quod Generalis & Proximitateq; Ministris ordinandum duxerint, his utuntur.* Atque ita secundum

*Greg. & Innoc.
in explicat. reg.
Minorum.
An Ordo Minorum
habeat jus
& dominium bo-
norum in com-
muni.*

hunc

ANNO CHRISTI 1324. JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 10. & 11. RELIGIONIS MINORUM ANNO 117.

bunc sensum ipsa hæc verba Pontificia intellexit & explicavit sanctus Bonaventura dicens: *Verum ei professione, que sponte devovit Christum in extrema paupertate seclari, concedens fuit universalliter rerum abdicare dominium, & relicte rerum alienarum, & sibi concessarum usu esse contentam. Unde & in ipsorum regula continetur: Fratres nihil sibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem: Porro ne quis forte proprietatem interdilatam in his verbis credat non collegio, sed privatis personis, audiat quid super hoc Gregorius Nonus Fratrum consultationi respondet: Dicimus, inquit, quod nec in communi, nec in speciali, debent proprietatem habere, sed utensilium & librorum, & eorum que licet habere, Ordo usum habeat, & Fratres secundum quod Generalis vel Provincialis Ministri disponenda duxerint, his utantur. Nec debent vendi mobilia, vel extra Ordinem commutari, aut alienari quoquo modo, nisi Ecclesie Romanæ Cardinalis, qui fuerit Ordinis gubernator, Generali, vel Provincialibus Ministris, auctoritatem super hoc præbuerit, vel assensum: Hæc verba scripti Papalis, in quibus sapiens & pius Antistes, proprietatem separavit ab usu, illam sibi vel Ecclesie retinens, hanc autem Fratrum necessitati concedens, sancte quidem, sapienter & pie. Et quod amplius est, ita illos Pontifices intellexit Clemens V. in Concilio Viennensi, cujus hic verba subjungo: Sic, inquit, declaratum extitit per nonnullos prædecessores nostros Romanos Pontifices, hanc expropriationem intelligi debere tam in speciali, quam etiam in communi, propter quod, & rerum omnium concessarum, oblatarum, & donatarum Fratribus (quas & quarum usum facti, scilicet Ordini, vel Fratribus illis habuerunt) proprietatem & dominium in se, & Romana Ecclesia receperunt, dimisso ipsis Fratribus in eis tantummodo usu facti simplicis.*

V. Tertio in illam magis propendere videtur sententiam, quod verba illa Matth. 10. *Nolite possidere aurum, nec argentum, neque pecuniam in zonis vestris, nec peram in via &c.* Apostolis dicta in prima missione (quibus videbatur inniti contraria sententia de paupertate Apostolorum) non præceptum, sed consilium dumtaxat continere, cum revera communior, & melior sacrorum Doctorum, & hujus loci interpretum opinio sit, non tam hæc eis consuluisset, quam præcepisset. Idque apertius constare videtur ex sacro textu Matthæi hoc ipso loco: *Duodecim, inquit, Apostolos misit Jesus, præcipiens eis, & dicens: In viam gentium & cetera que sequuntur ibi statuta hujus missionis. Marci 6. adhuc clarius explicatur his verbis: Dabat illis potestatem spirituum immundorum, & præcepit eis, ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum &c.* Idem videntur indicare formulæ loquendi imperativæ: *Nolite possidere aurum, apud Matthæum: Nihil tuleritis in via. Lucæ c. 9. & apud eundem c. 22. Quando misit vos sine sacculo &c.* id est auctoritative, & ex imperio. Nihil hic disputo an fuerit perpetuum hoc præceptum, & pro omni missione tam ad Judæos, quam ad gentes, spectaverit omnino ad totum Apostolorum officium, uti acriter aliqui contendunt ex Hilario, Chrysostomo, Ambrosio, Hieronymo, Augustino: an vero temporaneum, dum inter Judæos prædicarint, quod uti verius & probabilius amplectatur sanctus Thomas, multis in locis, Cajetan. Jansen. Bellarminus, & alii plures: id tantum indicasse sufficit, statuisse Joannem hic aliqua fundamenta suarum assertionum, quibus non omnes subscribunt Doctores.

VI. Quarto verba illa Pontificis Nicolai III. *Hi sunt illius sancte regule professores, que Evangelico fundatur eloquio, vite Christi roboratur.*

Tom. VII.

D

excus-

Renov. in Apol. paup. respicij. 4. c. 6.

An verba Christi Nolite possidere &c. sint per se ceptiva?

Vide Malden. in c. 10. Mat. ver. 9. Thom. 1. 2. q. 168. ar. 2. ad 3. & 2. q. 183. ar. 6. ad 2. & q. 184. ar. 7. ad 5. Cajetan. idem. Jansen. c. 15. concord. Bellarm. de Absolut. c. 2. q. 45. Salmon. tom. 4. p. 1. tract. 14. Vafq. de reddit. c. 2. dub. 1. n. 5. Quatenus dicitur lib. 1. Ecclesiasticæ c. 2. n. 1. C. Ex illis qui serminal de verb. fig. in c.

ANNO CHRISTI 8324.	JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 10. & 11.	RELIGIONIS MI- NORUM ANNO 117.

An peculiare sit
regula Minorum
omnia perfectio
abdicare?

§. Ad hoc licet
declaratio.

An Minorum
paupertas per
verba sit ali-
fima?

exemplo, fundatorumque militantis Ecclesie Apostolorum ejus, sermonibus, actibusque firmatur. Et alia quæ subjungit inferius dicens, quod abdicatio proprietatis omnium rerum tam in speciali, quam in communi propter Deum meritoria est & sancta, quam & Christus viam perfectionis ostendens verbo docuit & exemplo firmavit, quamque primi militantis Ecclesie Fundatores, prout ab ipso fonte hauserant, in volentes perfecte vivere per doctrinam ac vitam ipsorum alveos derivarunt. Hæc, inquam, verba alieno sane sensu torquet ad tria dumtaxat vota essentialia, ac alia si quæ in Evangelio expressa, reperiantur in dicta regula: quasi vero hoc non sit commune omnibus regulis vota illa includere, & ex Evangelio sua præcepta & statuta concinnare: & Nicolaus non loqueretur apertissime de absoluta illa & plena paupertate, & abdicacione rerum omnium tam in speciali, quam in communi, propter quam, Minoribus propriam, Minorum regulam singularibus istis profequitur encomiis?

VII. Quinto, quod æquali gradu vocandum veit *altissimam*, tam illam paupertatem eorum, qui facultates & bona habent aut possident in communi, quam illorum, qui nihil in speciali, aut in communi sibi retinere voluerunt, sed omnium omnimode abdicarunt proprietatem: *Neque enim, inquit, in communi, & quoad proprietatem aliqua habere, derogat altissimæ paupertati.* Attamen Minorum paupertatem, quæ tam in speciali, quam in communi rerum omnium abdicavit proprietatem, vocat *altissimam* Gregorius IX. & Alexander IV. in decretali: *Nimis iniqua, quam ille anno v. sui Pontificatus xii. Kal. Septembris, iste anno 11. & v. Kal. Septembris ediderat, & habetur in decretalibus tit. de concessis Prædicatorum.* Et clarius *altissimam* definitivè paupertatem Innocentius V. dicens, altam paupertatem esse, habere pauca propter Deum, altiorem quæ nulla habet propria, tamen habet in communi, *altissimam*, quæ nihil habet in hoc mundo, nec in proprio, nec in communi.

VIII. Sed ad manifestam hanc Innocentii descriptionem respondet Joannes, Innocentium hic non locutum uti Pontificem, sed uti Petrum de Tarantasia. Quidquid tamen sit de hoc responsionis genere, quo nimis facile utuntur quidam ad eludenda Pontificum statuta, non contendimus hoc esse definitum; sed magnos homines, sive ex cathedra, sive ex proprio arbitrio ita senserint, ita docuisse monstramus. Opponit etiam decretali ex Gregorio, & Alexandro adductæ alteram ejusdem Alexandri, pro condemnatione, inquit, libelli contra statum Prædicatorum & Minorum editi, ex qua ista verba producit: *Cum insuper iidem Fratres (videlicet Prædicatores & Minores) omnia propter Deum reliquerint, exilio vite subsidia mendicantes, Christumque imitentur pauperem, perfectionem Evangelicam amplectendo. Propter quod evidenter apparet eos non solum in statu salvandorum existere, sed etiam perfectorum, & per suæ religionis observantiam, quæ quidem ipsius perfectionis Evangelicæ tenet formam, in æternæ retributionis præmio præcellentem gloriam promereri.* Ex quibus verbis infert Joannes, expresse dixisse, Prædicatores Christum pauperem imitari, ipsosque perfectionem Evangelicam amplectari, & in statu existere perfectorum, quodque ipsorum religionis observantia perfectionis Evangelicæ tenet formam, & tamen constat, ipsos habere posse etiam quoad proprietatem aliquam juxta eorum regulam in communi.

IX. Diploma illud Alexandri, non quo librum illum Guillelmi de sancto Amore condemnat, sed quod sancto Ludovico Gallorum Regi scribit, ut suum impendat favorem Prælati contra libelli auctores, nos excipimus alius,

Tom. 4. ad 117.
n. 12.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1324. ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. RUM ANNO 117.

alias, in quo simili loquendi formula æquiparat vitam Prædicatorum & Minorum, & iisdem afficit elogiis; quia sane sub eo tempore similis erat ratio mendicitatis utriusque Instituti, & eadem erat species paupertatis, uti insequat sanctus Bonaventura, & divus Thomas variis opusculis contra impugnatores utriusque Instituti. Illud enim præcipue utrique objiciebant religioni mendicitatis detractores, quod abjectis possessionibus in speciali & in communi, Deum tentabant, & sui videbantur occisores, neque sequebantur Instituta aut exempla sanctorum Patrum Augustini, Basilii, Benedicti, qui licet in speciali suis sectatoribus summam præscriperint paupertatem: attamen in communi possessiones haberi voluerunt. His itaque obviam eunt toto conatu sanctus Thomas & Bonaventura plurimis & solidis rationibus offendentes, harum religionum paupertatem, & abrenunciationem bonorum omnium tam in speciali, quam in communi, Evangelicam esse, sanctam, meritoriam, & præferendam illorum statui, qui in communi sibi bona reservant.

X. Porro hanc vivendi formam, & honorum omnium tam in speciali, quam in communi abrenunciationem, suis Fratribus præscripsisse sanctissimum Patriarcham Dominicum, largissime referunt & probant graves ejusdem Instituti historici, sanctus Antoninus, Ferdinandus del Castillo, & scribit in ejusdem sancti Institutoris vita Thomas ab Apoldia, dicens: *Summus fuit beatus Dominicus paupertatis amator, in cunctis actionibus & moribus suis illam præferens, filios & Fratres suos ad eam consolendam accurate invitans admonitionibus & exemplis. Hujus divine & singularis discipulorum Christi virtutis studio possessiones, quas habebat, abjecit, oblatas recipere non sumpsit, & in fine vite suæ famulatus est, ut in ipsius Ordine haberentur. Et paulo infra: Possessionibus suam Institutum objecit ut sibi unquam molatis, idque in sua regula scribi mandavit. Scribit vir prudens, spinas semen in ipsas conjecit suffocare. Itaque ne pungens divitiarum sollicitudo, & anxius rerum labentium amor, sanctitatis fructum aut prædicationis semen opprimeret, paupertatem Evangelicam, que, rejecta sollicitudine de crastino non cogitat, amplexus est, mandavitque filiis amplectendam. Imo & sanctus Bonaventura, Antoninus, & Castillo citatus referunt, eum sub mortem imprecatum omnibus maledictionem, qui in Ordinem suum possessiones conarentur inducere, & licet postea propter urgentes rationes, & rationabiles causas bona immobilia sanctissimum admisit Institutum, primum omnium Pontificum hoc approbasse auctoritate Apostolica anno MCCCCXXXV. Sixtus IV. narrat Castillo citatus. Neque tamen propterea volumus ullatenus negare, quod etiamnum, post admittas possessiones conveniant sanctissimi Instituti gloriosissimis viris prædicta Alexandri encomia, nimirum, quod Christum imitentur pauperem, perfectionem amplectentur Evangelicam, sint in statu non solum salvandorum, sed etiam perfectorum, & per suæ religionis observantiam perfectionem æmulentur Evangelicam. Etenim omnibus sacrarum religionum sectatoribus ista conveniunt, dum per varios modos, variis assumptis ex Evangelio consiliis & præceptis, Christum & Apostolos (a quibus, ut inquit sanctus Thomas, omnis religio sumpsit originem) pio studio imitari conantur.*

XI. Illud solum conamur ostendere, altiolem adhuc esse illam paupertatem, que omnium omnibus modis a se abdicavit proprietatem, illa que aliquorum retinet dominium in communi. Quod ex proportione manifesta manifestus patet; etenim uti altior est illorum paupertas, qui in communi aliqua habent, abdicarunt tamen in particulari, paupertate aliorum, qui

Prædicatores ab origine sui Instituti nihil possidebant in communi.

Antonin. vit. c. 4. p. 1.
Castil. v. p. d. c. 11.
Apol. l. 3. c. 114.

Math. 13. n. 7.

Beat. tr. de pauper. Christi. art. 3. §. 1. Item exemplum de S. Dominico. Antonin. cit. d. 13. Castil. citat.

Thom. 2. 2. c. 93. art. 7. in corp. ad finem.

ANNO CHRISTI 1314.	JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 10. & 11.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 117.

pauca habent in communi & in privatis personis; ita illi, qui nihil sibi retinuerunt neque in speciali, neque in communi, profecto ex æqua comparatione pauperiores sunt illis, qui possessionibus gaudent in communi; & proinde altior illorum egestas. Omnibus itaque aliis Institutis, quibus prudentissime Concilium Tridentinum possessiones in communi habere permisit, & habent, quis neget Franciscanum majorem & altiore proferri paupertatem, cui (videlicet Observantium & Capucinatorum congregationibus) illas penitus interdixit? Non ergo immerito sanctissimus eorumdem Institutum postquam permisit: *Fratres nihil sibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem, sed tamquam peregrini & advena in hoc seculo &c.* Subjunxit: *Hæc est illa celsitudo altissima paupertatis &c.* Ubi Bonaventura: *Quare altissima, nisi quia a mundo remotissima, & per consequens celorum regno summe vicina? Illi etiam vite æternæ, ut est possibile, simillime, ubi nihil terrenum est proprium vel commune.* Idque ipsum largius probat in libello contra Guillelmum de sancto Amore, & Apologia pauperum, & sanctus Thomas in opusculo contra impugnantes religionem, & altero contra retrahentes homines ab ingressu religionum.

XII. Tandem diffuse & docte, expensa vi verborum, ac proprietate paupertatis *altissima*, Bartholus dubium omne repellit, dicens: statum Fratrum Minorum esse in *altissima* paupertate fundatum, nec unquam inter seculares aliquem statum reperiri aliquo jure institutionis, ob aliquam causam vel delictum huic similem, vel ita pauperrimum: nam homines liberi quorum status est integer, habere possunt in proprio & in communi. Quidam tamen sunt quorum status propter poenam diminutus est, uti deportati in insulam, qui licet ea quæ juris civilis sunt, non possint, tamen juris gentium sunt, retinent, & ex his causis possunt sibi acquirere, & actiones habere, ut ff. de poenis. l. quidam sunt, cum aliis concordantiis ibi positis. Quidam sunt, servi poenæ, & sic ipsorum status in totum perimitur, quod perdunt omnia: tamen pro alimentis potest sibi legari, & ipsemet patitur per se, vel per alios judicis officium implorare, ut sibi solvatur, ut ff. de alimentis ciba. leg. sicuti, & l. servus. ff. de iis quæ pro non scriptis habentur. l. si in metallum. Tamen Fratres Minores pro nulla re temporali possunt experiri in judicio, ut infra dicetur: nullisque aliis reperitur usus pecuniæ interdictus. Nulli ergo sunt in tanta paupertate propter poenam, in quanta isti sunt propter votum. Quidam etiam sunt, quos servos fecit captivitas, vel nativitas, & istis etiam ex causa alimentorum potest legari, & in multis causis pro re temporali in judicio esse possunt, ut ff. de judiciis. l. lis nulla, & eis usus pecuniæ non est interdictus, ut ff. de manumissis. l. is cui. Non ergo sunt in tanta extremitate paupertatis in quanta sunt Fratres prædicti propter Deum. De iis etiam, qui in Ecclesia Dei militaverunt, nullum genus hominum reperio in tam stricta paupertate. De clericis enim secularibus religiosis non mendicantibus non est dubium, de religiosis vero aliis mendicantibus, constat, quod aliqua habent in communi, quoad proprietatem, ut colligitur ex verbis Domini Joannis XXII. in extravaganti: *quis quorundam*, referentis verba Gregorii IX. dicentis: *Fratres Minores & Prædicatores in altissima paupertate Domino famulari*, & tamen constat, ipsos Prædicatores in communi habere etiam quoad proprietatem aliqua, quod eorum statui non repugnat. Fratres autem Minores nihil omnino ex vi regulæ habere possunt, ut dictum est &c. Idem expresse docet Cardinalis Zabarella in Clementinam *Excol.*: & Panormitan. in c. In præsentia, de probationibus.

XIII. Obji-

ANNO CHRISTI
1324.JOANNIS XXII.
ANNO 8. & 9.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 10. & 11.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 117.

XIII. Objicit tamen Joannes Macedonum paupertatem ab Apostolo dici *altissimam*, quamvis in speciali bona temporalia obtinuerint, de quibus idem asserit Apostolus, quod supra vires suas miserunt elemosynas Sanctis. Verum est verbum originarium Græcum *ὑπερβαίνοντες*, significare *profundissimam*, & quasi ad fundum usque exhaustam paupertatem, quam *humilissimam*, vocat Anselmus, vel si quis est auctor commentariorum apud ipsum, *extremam* Theodoretus, *profundam* Ambrosius & Occumenius, *maximam* sanctus Thomas; quæ eoque & ad hunc pervenit gradum, vel quia a contribulibus spoliati sunt, uti refert Occumenius, vel quia uti habet glossa, contemperunt & abdicaverunt divitias, statim ut Apostolus predicaverat eis, ita ut non solum conversi fuerint ad fidem, inquit Anselmus, verum & ad culmen perfectionis pervenerint, & propterea *altissima* dicatur, iniquitatem idem Anselmus & Thomas, quasi nobilissima, & præconis extolenda, quia spontanea, multumque meritoria, sit Dionysius Carthusianus. Nihil ergo mirum si vel rebus omnibus ad fundum usque spoliati, vel iisdem rebus sponte abdicatis propter Christum, illorum dicatur paupertas *altissima*, quia profundissima, quia maxima, quia extrema: seu quia nobilissima, quia spontanea, & in tantis rerum angustis tantam exhibuerint erga Sanctos, qui erant Hierosolymis liberalitatem. Altissimæ & encomiis celebrandæ sunt omnes paupertates sponte propter Christum susceptæ, altissima Macedonum paupertas, altissimæ etiam aliarum religionum paupertates, quia Evangelicæ, & quantum suus status permittit, rebus possibilibus abjectis, contendit unusquisque ex his Christum pauperem in paupertate sectari. At in hac eadem Evangelica paupertate dantur gradus, & ultimus est, in quo nihil omnino, vel in speciali, vel in communi Confodales suum possunt habere.

XIV. Atque hinc obviam solvitur illa questio: an hoc genus paupertatis sit perfectius, consequenter enim ad antecedentia docent sancti Patres, & maxime sancti Thomas & Bonaventura sæpius citati, majorem esse perfectionem nihil habere etiam in communi. Sanctus Thomas opusculo contra impugnantes religionem sæpiissime optimis & solidis præmissis rationibus, subinfert has consequentias: *Ergo majoris perfectionis est paupertas illa sine possessionibus in communi, quam illa que possessiones in communi habet. Ergo magis est laudabile in religionibus possessionibus carere, quam eas habere: ergo patet quod majoris perfectionis & securitatis est possessionibus communibus carere, quam eas habere.* Et totus est in hoc genere dicendi, largisque dissolvit omnes objectiones contrarias. Apertius & acrius hanc inculcat doctrinam in alio opusculo, quod contra retrahentes homines ab ingressu religionis, inscripsit; ubi condemnat pro errore dicere, majorem esse perfectionem habere hujusmodi bona vel possessiones in communi, quam non habere; & qui ita docent, asserit: *Doctrina Christi, necnon vite ipsius non modicum adverteri, qui in omnibus paupertatem & servandam docuit, & exemplo monstravit.* Longe inferius: *Manifestum est ad perfectionis cunivsum pertinere, quod aliqui possessiones non habeant, nec proprias, nec communes.* Et sub finem illius capituli ait: *Nullus autem sani capitis dicit, ad mundi onera non pertinere communium possessionum curam &c.* Sic igitur, subinfert, *patet vanam esse doctrinam, imo perniciosa, & Christianæ contrariam, illorum qui dicunt, quod possessionibus communibus carere propter Christum ad perfectionem non pertineat.* Et cap. 16. in responsione ad septimum, quod ex majori sollicitudine suborta ex mendicitate quotidiani victus objicitur: *Quis, inquit, non videat in immensum majoris esse sollici-*

6. *Dicitur etiam.*
2. *Cap. 9. 1.*

Quæ sit perfectio
est paupertas

Thom. opusculo. 19.
106.

Opusculo. 17. c. 15.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 10. & 11.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 117.

tudinis possessionibus procurandis curam impendere, ad quod vix seculares sufficiunt, quam acquirere simplicem victum ex fidelium pietate collatum, & clementia divina proviſum?

Idem l. 1. c. 22.
art. 7o

XV. Neque his contradicit, dum alibi docet, habere aliquid in communi non diminuere perfectionem religionis, neque nos volumus, aut aliquando in mentem venit ex his, quæ diximus, inferre Franciscanum Institutum reliquis sanctissimis Ecclesie ordinibus esse excellentius, quia altiorum aut strictiorum præ se fert paupertatem. Etenim, ut doctissime scribit sanctus Doctor, non est ipsa essentialis perfectio paupertas, sed perfectionis instrumentum, quatenus expeditius ducit ad Christi sequelam; neque consideranda est absolute secundum se, sed quatenus instrumentum est, & medium ordinatum ad finem peculiarem cujuscumque religionis. Præsupposito itaque tali fine, paupertas major vel minor est religioni juxta statum suum accommodata: & tanto erit unaquæque religio secundum paupertatem perfectior, quanto habet paupertatem magis proportionatam suo fini. Exempli gratia: Religionibus, quæ ordinantur ad corporales actiones vite activæ, uti ad militandum contra infideles, vel ad hospitalitatem exercendam, competit habere abundantiam divitiarum communium. Illis, quæ ordinate sunt ad contemplandum (utpote monachales) magis competit habere possessiones moderatas, nisi simul oporteat, tales religiosos per se vel per alios hospitalitatem tenere, & pauperibus subvenire. Illis autem, quæ ordinantur ad contemplata aliis tradenda (quales sunt mendicantes) competit vitam habere maxime ab exterioribus sollicitudinibus expeditam. Quod quidem fit dum modice, quæ sunt necessaria vite, congruo tempore procurata conservantur.

Cajet. lib. 6. in
eodem articulo.

XVI. Explicat autem Cajetanus procuracionem hanc congrui temporis, de mendicitate & questu tempore messis & vindemie, & alii rerum collectionibus statutis anni temporibus faciendis, ut provideatur certo super-venturis necessitatibus, quibus facile non posset occurrere in aliis mensibus anni; quod licet etiam Fratribus Minoribus, debitis adhibitis circumstantiis, aliqui Pontifices, Bonaventura & alii Franciscanæ Regulæ interpretes docuerunt, & oppido faciunt, qui de regulari observantia nuncupantur. Non itaque, uti optime concludit sanctus Thomas, oportet, quod religio tanto sit perfectior, quanto majorem habet paupertatem, sed quanta ejus paupertas est magis proportionata fini communi & speciali. Et si daretur quod excessus paupertatis faceret religionem perfectiorem, secundum hoc quod esset pauperior, non tamen faceret eam perfectiorem simpliciter. Posset enim esse, quod alia religio excederet in his, quæ pertinent ad continentiam & obedientiam, & sic esset simpliciter perfectior: quia quod in melioribus excedit, est simpliciter melius.

Nicol. III. Clemen-
tiæ, 7. Jan. 1211.
in cap. regule.
Bonav. in c. 6. C.
97. in regulam.
Thom. citat. ad 1.

XVII. Ex his itaque quæ diximus, non id conatur inferre, quod eo sunt perfectiores religiones, quo pauperiores: sed virtutem paupertatis secundum se consideratam, eo perfectiorem esse, quo altiorum. Expressa hæc est doctrina sancti Thomæ & Bonaventuræ locis citatis: *Quam si quis impugnat, inquit hic, impugnat Christum pauperem Crucifixum, impugnat Evangelicum consilium, impugnat ceterum Apostolorum dicentium: Ecce nos reliquimus omnia: impugnat Spiritum Sanctum, qui hoc inspirat, &c.* Alensis: *Omnibus omnino universaliter abrenunciare pro Christo, laudandum est tanquam culmen perfectionis Evangelicæ, & infra ait: Hinc doctrinæ non possit sine periculo fidei obviari.* Totus abit per plures quæstiones in hanc sententiam Henricus Gandavenſis, & sulus eandem ex patribus plu-

Bonav. episc. de
pauper. quæst. 1.
art. 4o.

Alen. 4. p. 9-10.
mem. 1. art. 1.

Gandav. quæst. 7.
q. 28. 19. C. seq.

plu-

ANNO CHRISTI 1324.	JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 10. & 11.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 117.

plurimaque adducta ratione, docent Alvarus Pelagius, & auctor Nitela Franciscana.

XVIII. Regredimur ad Joannis constitutionem, qua ulterius pergit ad probandum, nullatenus Minores habere simplicem usum facti in rebus sibi concessis, præsertim usu consumptibilibus, denudatum omni jure: *Alioquin*, inquit, *hujusmodi actus utendi esset reputandus non justus, cuius non competeat utendi*. Totus sane hæret & insistit tam in constitutione: *Ad conditores canonum*, quam in ista, de qua agimus, in inculcando hoc jure, absque quo putat illicitum & injustum esse usum rerum in singulis Fratribus. Profecto tota hujus argumenti vis, non minus contra aliarum religionum sectatores, quam contra Minores urgeri potest. Namque hoc peculiare non est solis Franciscanis, uti Viri docti recte notarunt, sed commune omnibus religiosis, ut dominium non habeant in particulari rerum, quas usu consumunt, sed solum usum: quia militat eadem ratio; cum illis rebus utantur dependenter a superioris voluntate, qui potest pro nutu suo usum revocare. Illud dumtaxat est discrimini inter reliquos, & Minoritas, quod hi nec in particulari nec in communi habeant dominium illarum rerum, aut quarumcumque aliarum, uti manifeste docent plures Pontifices Gregorius IX. Innocentius IV. Nicolaus III. Clemens V. Illi vero non habent in particulari dominium illarum, licet habeant in communi. At reliqui religiosi juste & licite utuntur in particulari rebus sibi concessis, ex licentia sibi facta a superiore, per quam jus (late dictum) habent utendi, seu justo gaudent titulo ut utantur, ita ut nullatenus reputandus sit usus non justus, neque ulterius indigent dominio aut jure, sive actione civili, ut juste utantur. Similiter etiam Minores, ex concessione & licentia Sedis Apostolicæ, apud quam immediate est dominium omnium rerum sibi immediate concessarum, jus habent utendi, seu justo gaudent titulo ut utantur. Non requirit ergo aliud jus proprium, aut specialis actio civilis in religioso Minorita, ut juste utatur rebus sibi concessis, præter illud quod acquirat ex concessione & licentia Sedis Apostolicæ, apud quam relidet dominium earumdem.

XIX. Etenim (uti recte argumentatur Alvarus Pelagius ejusdem sanctissimi Domini Joannis poenitentiaris) si usus potest esse justus in aliis religiosis, solum ex jure & dominio communi suæ religionis, absque omni jure proprio civili, seu particulari dominio, eadem ratione sequitur, quod usus potest esse justus in Minoribus solum ex jure utendi communi, seu dominio Sedis Apostolicæ, absque omni jure proprio stricte sumpto, seu dominio religiosorum in particulari, aut totius religionis in communi. Neque enim bona mobilia aut immobilia aliis religiosis concessa magis, nec potiori jure sunt in potestate communitatis seu Ordinis in communi, quam bona Minoribus concessa sunt in potestate & dominio Ecclesiæ Romanæ. Sicut igitur communitas Religionis ex dominio, quod penes se residet, dat jus seu potius justum titulum utendi religiosis sibi subditis, ita Sedes Apostolica Minoritis. Tandem hanc sententiam sequitur expresse sanctus Thomas loco proxime citato, respondens ad objectionem illorum, qui dicebant, non posse uti his rebus absque aliqua proprietate: ait enim, solum usum esse penes religiosos, dominium vero penes alios, propter aliquorum sententiam, qui aliarum rerum, maxime pecunie dominium, a jure remanere penes dantes, non penes Ecclesiam: ait itaque: *Es quibus utuntur religiosi ad sustentationem vite non sunt eorum quantum ad proprietatem dominii, sed dispensantur ad usum necessitatis eorum ab his, qui harum dominium habent, quicumque sunt illi*.

Alvar. lib. 2. de plebano c. 28. § 109.
Nitel. trakt. de paup. c. 1.

h. Quod autem dicitur, §. Quod autem in predicto. An simplex usus absque jure utendi, velius sit in Minoribus?

Sanches lib. 2. de cal. c. 1. n. 3. § 11.

Greg. Janic. Nicol. Clem. V. in expol. reg. Mi. arum.

Al. cit. an. sum.

Thom. cit. ad ut. argum.

Vide Sen. cit. n. p. § 109.

XX.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. R. MAGNIFICENTIAE MINORUM ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. ANNO 117.

Molin. de just. & jur. d. 1. Tract. 2. d. 1. n. 4. Navar. in Apol. de reb. q. 1. c. mensuris. Alvar. cit.

XX. Hac itaque ratione declarato jure utendi, quod ad justum usum necessario requirit Joannes, facile concordari putant aliqui ejusdem Joannis & Nicolai decretales: neque enim hujusmodi jus, seu justum titulum utendi Minoribus negat Nicolaus, dum solum usum simplicem facti eos habere decernit. Ajunt itaque, Joannem illud dumtaxat voluisse, ut jus aliud, seu justus titulus concederetur, per quem usus licitus esse posset. At assignato jam jure seu titulo, ex concessione seu licentia Sedis Apostolicæ exorto, cessat in sermo, qui utitur rebus Domini sui ex concessione ejusdem, & convivat qui manducat cibos sibi appositos, quamvis neque hic ciborum, neque ille rerum jus proprium civile aut dominium dicatur habere. Atque eo tendere dicunt omnia argumenta Joannis, ut probet, hunc usum juris seu justum titulum utendi non separari ab usu facti: Nicolaum vero non negasse hæc, sed solum voluisse ablegare a Minoribus jus proprium fori & rigidum civile, quod inducit proprietatem & dominium rerum, earumque usum liberum independentem omnino a voluntate concedentis, ita ut ea permutare, vendere & donare possint pro arbitrio suæ voluntatis: jus tamen late sumptum, aut titulum concedit ad simplicem usum facti fundatum in voluntate concedentis.

1. Quod autem ad resp. 2. Rursus nec simplic. 3. Præterea quod simplic. n. 7.

XXI. Attamen licet verum sit in hac decretali, de qua nunc agimus, nihil amplius expetere Joannem, & eo dumtaxat ejus collimare rationes, attamen in illa, quam prius edidit: *Ad conditorem canonum* amplius requiri, nimirum ad licitum usum facti jus utendi, quod a proprietate & dominio non potest, inquit, separari. Idque multis locis inculcat, & expresse dicit, quod in rebus usu consumptibilibus dicere usum juris vel facti separatam a proprietate rei, seu dominio, posse constitui, repugnat juri & obviat rationi. Si vero fortassis in hac posteriori decretali temperaverit sententiam hanc, quam supra diximus optimos quoque Doctores reprobare, & nihil amplius tandem se voluisse declaraverit, quam jus aliudque jus justum titulum utendi, & viris doctis hæc placeat concordia, nihil reluctabimur, damusque manus, & questio videbitur de nomine dumtaxat. Illud solum salvum cupiunt Minores, ut ex hujusmodi jure vel justo titulo utendi nullum sibi resultat jus civile, proprietas, aut dominium in rem, qua utuntur, aut quam usu consumunt; sed hæc remanere semper penes conferentem, aut Pontificem: ita ut quotiescumque voluerint, absque tyrannidis aut injustitiæ nota, eam possint repetere, aut auferre quotiescumque placuerit, donec actu consumantur.

Quæ sit hæc Minorum in res sibi concessas.

Saneb. cit. n. 7.

XXII. Demum, ut finem huic disceptationi de distinctione usus a dominio imponamus, & quale sit hoc jus utendi Minorum, & quousque se extendat, clarius explicemus, ex docto viro clarum assero hujus juris ad aliorum jura comparisonem: *Habent, inquit, Franciscani partim plus juris ad res ipsi concessas, quam usufructuarius & usufructuarius: partim vero longe minus, quippe habent plus juris, quatenus integrum illis est, omnibus earum fructibus potiri, eosque, ac rei substantiam consumere, & alienare: at usufructuarius & usufructuarius tenentur solum rei substantiam conservare. Est autem longe minus, quatenus potiuntur usu dependente a voluntate eorum, penes quos est dominium, ita ut citra aliquam eorum injuriam possit Dominus ad libitum suum eis illarum usum interdiceret: quod minime potest usufructuario habenti jus usum, nec usufructuarius; & ideo non habent verum jus usum, sed facti: nec sic dicuntur habere usum facti, quasi non habeant jus ad usum predicto modo illarum; nam uti re aliena absque aliquo jure, est furtum. Unde ad hunc sensum habent usum juris, id est jus uten-*

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. ANNO 117.

utendi licite: non autem habent usum juris, id est, jus utendo independens ab alterius nutu & voluntate; & quia hoc posteriori modo dicitur simplex usus juris, & usus priori modo est secundum quid usus juris, simpliciter autem dicitur usus facti, jure optimo dicitur absolute, Fratres Minores non habere usum juris, sed facti, respectu rerum ipsi concessurum.

XXIII. Amplius notaverim, in hac decretali circa hanc explicationem juris, & distinctionem usus a dominio, eundem Pontificem asserere quod Nicolaus (quem semper numerat quartum, cum fuerit tertius, ut suo loco largius & clarius probavimus) discrepet a Gregorio IX. & Innocentio IV. dum hic neget Fratribus jus vel proprietatem in communi, illi vero secundum ipsius Joannis explicationem, ea illis concesserint. At paulo ante probavimus, summa verborum concordia & unanimi consensu a Minoribus tam in speciali, quam in communi hæc ablegasse. Demum ait, non esse mirum, si quod circa regulas Ordinum solus summus Pontifex declarat vel ordinat, liceat ejus successoribus declarare, seu alias immutare: qua ratione insert sibi licuisse immutare vel revocare, quod Nicolaus aut alii Pontifices circa Minorum paupertatem statuerunt. Verum est, circa constitutiones aliquas aut statuta quedam Pontificum, quæ ad fidem non pertinent, aut quæ circa universales Ecclesie mores non definiunt, licere successoribus aliter arbitrari. At in definitionibus ex cathedra, firma & fixa est uniuscujusque sententia, quam non licet convelli, nec poterit (ita stabili lege providente divina sapientia) successor revocare. Doctissimi quique passim ajunt, Nicolaum vere definiisse ea, quæ statuit circa Minorum paupertatem, quod & largissime probat auctor Nitelæ Franciscanæ, de quo alii subdubitant: at quidquid sit sive expressis definitio, sive motiva & gravis multorum doctissimorum Virorum consilio edita constitutio, quod ego modo nolim examinare: ea fuit divina dispositio, ut nihil contra eam, uti superius diximus, Joannes definierit.

XXIV. Atque eo facilius hæc immutare licere insinuat, quod solus Pontifex absque Concilio hæc ordinaverit, quasi vero non summam fortitur infallibilitatem, & inconcussam habeat auctoritatem, quidquid solus Pontifex ex cathedra extra Concilium definit. Postremo discurrit & insinuat, nihil circa hanc controversiam actum esse in Concilio aliquo generali, & propterea facilius licere circa eam aliter atque alii Pontifices dixerint, arbitrari. At licet nullus ex iis, quos refert, Gregorius, Innocentius, Alexander, aut Nicolaus aliquid statuerit in Conciliis, statuit tamen & declaravit Clemens V. (cujus decretalem incipientem: *Exiit de paradiso*, Joannes ipse corpori juris inseruit) in Concilio Viennensi, ubi relata suorum prædecessorum sententia & declaratione circa paupertatem Minorum, & abdicationem bonorum omnium in speciali & in communi, retento sibi dumtaxat simplici usu facti, eandem confirmavit & secutus est.

XXV. Hæc, omiſſis aliis rebus levioribus, opere pretium duxi circa decretalem hanc adnotare. Video enim ex ignorantia facti, & rei Theologicæ incitua turpiter plurimos, præsertim Canonistas, in causa hæc aberrare, & veluti in tenebris cœcutientes cœspitare, atque in decretales passim impingere. Inulsas, jejunas, & ineptas glossas quidam affigunt, expositiones addunt frivolas, & aliquando a Pontificis causa alienas. Alii fluctuantes inter Nicolai, & istas decretales, quam potius defendant, nesciant, putantes sibi invicem contrarias: & qui consultius putant, conciliandas, id inepte faciunt peregrinas excogitantes expositiones. Quidam imperite putant, singula in his decretalibus contenta, sacra esse & veluti fidei arcana

Tom. VII.

E

cre-

4. Ex præmissis
autem.
An. 1179. m. 12.
C. 12.
An unus Pontifex possit revocare quam alius constituit?
Hic anno n. d.

Nitel. cit. p. 281.
222.

An. 1333. n. 5.

Et id statuit
extra Concilium.

Lib. 5. Cl. Exiit
de paradiso
de cura vir jan-
ibus.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1234. ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. RUM ANNO 117.

credenda; alii nimia religione hærent, mentemque suspendunt, verentes Joanni refragari, quem tamen vident in aliquibus Nicolao contradicere. At in his, quæ facti sunt, & in quæstionibus mere Philosophicis, aut Juris civilis, solidioris doctrinæ & pietatis viri, haud timent, debita reverentia, aliorum opiniones illius arbitrio præferre, præsertim cum nihil hic definitum in duabus longissimis & tædiosissimis decretalibus, decretales dico, quæ aliis Apologiæ Scolasticæ, & Theologici videntur discursus. Ne itaque in molestæ controversiæ, quæ tantas excitavit turbas, intelligentia in incertum amplius divagari liceat, eam largius, optimis quibusque consultis auctoribus, examinavimus, & præ oculis hic non adeo extra nostrum institutum, uti aliqui fortassis putabunt, posuimus; præcipua etenim hujus temporis historia ad istius controversiæ turbulentos motus sive directe, sive per anfractus collimat.

XXVI. Atque ut eoronidis loco dicam, sincere fateor, me vehementer admirari ad tot turbas, & animorum commotiones, quas una hæc excitavit controversia, in re omnium clarissima, in scripturis expressa, a Pontificibus clare insinuata, a Doctoribus, præsertim Angelico & Seraphico, manifeste discussa, in qua tandem nihil definitum, quod priorum Pontificum doctrinæ & Minorum opinioni ex eadem desumptæ, contradicat. Nimis animose & irreverenter quidam ex nostris causam agebant suam, potuitque lis in ipso exordio sopiri, nisi quidam ex adverso inglorie se fecisse arbitrantur, nisi vincerent, & vinci se putarent, dum ex adverso trophæi vexillum non explicarent. Animositas & propriæ gloriæ studium utrimque nimis prævaluit, & aliquorum temeritas Pontifici ardorem ingessit, ut quam sopivit controversiam, reassumeret, & quidquam in ea assueret, sed & alia adderet, quæ spoleticis his decretalibus oportuit magno conatu munire.

Amplificatus & detinetur Lib. 10. nos.

Guagu. de orig. gentis Lib. 10. rerum Polon.

Reg. Pat. an. 8. tom. 1. epist. 14.

Frater Aychardus fortiter agit contra hostes Ecclesie.
Vide fratrem a pod. Rev. hoc anno 1100. 11.
Nec non frater Guillelmus Episcopus Sagonen.

Reg. Pat. an. 8. ex lib. sac. fol. 65.

XXVII. Hoc tempore laudabili studio propagabant fidem Christianam Prædicatores & Minores in terris Lethwinorum (qui nunc Lithuani dicuntur, & olim Litvani & Gepidi nuncupabantur) quorum Princeps Gede-munnus, uti habet monumentum Vaticanum, seu Gediminus uti scribit Alexander Guaguinus Veronenis, magnumque Ducem inscribit Lithuaniz, sed Pontifex Lethwinorum & multorum Ruthenorum regem appellat, religiosus valde propitius, dedit illis licentiam domicilia ibidem constituendi, quorum opera tandem ipse conversus est. Dubio mihi constat ex diplomate Pontificio, anno sequenti producendo erexisse ibidem Minoritas Mopasteria, & plurimos illuc avolasse. Misit ad eos Pontifex hoc anno nuncios Bartholomæum Episcopum Electen. & Bernardum Abbatem Monasterii sancti Theofredi Anituen. ut negotium exaltationis & augmenti Christiane fidei amplius apud eundem Regem urgerent.

XXVIII. Multa præstitit hoc anno frater Aychardus Archiepiscopus Mediolanensis Minorita contra Vicecomites Mediolanenses, contra Raynaldum Passarinum de Bonacossis Mantuanum, contra Castrucium Lucensium Tyrannum, & contra reliquos hostes Ecclesie, in quo gravissimas sententias fulmiovit; & Minorita alter frater Guillelmus Episcopus Sagonenis: *Efficacem operam, verba transcribo Pontificis, & sollicitudinem studiosam tamquam vir probatae fidelitatis & constantie circa derelictionem & succincentum exercitum Ecclesie partium Lombardiæ solerter adhibuit*, propter quas dignas gratiarum actiones ei reddendas, proprio ad eum scripto diplomate, Pontifex judicavit. Scripsit etiam ad Joannem de Ancona, & Servodeum de Peña sancti Joannis, Minoritas Inquisitores hereticæ pravi-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. RUM ANNO 117.

tatis in Marchia Anconitana, ut plurimos rebelles, & capita factionum ab eorum prædecesore fratre Laurentio de Mondayno Inquisitore, tamquam hæreticos & idololatrias condemnatos, a civitate Urbinaten. & Comitatu ejusdem, a terris sanctæ Agathe, Massæ Trebariæ, Comitatu Montis Fere- tri pelli curarent; neque ullo loco consistere paterentur, donec caperentur, vel ad gratiam Sedis Apostolicæ humiliter redirent.

XXIX. Transiit hoc anno a Puteolano ad Ecclesiam Adversanam vulgo *Aversa*, in Campania & regno Neapolitano, a Jurisdictione Archiepiscopali exempta, per mortem Petri vacantem, fratrem Guillelmum Minoritam: *Quam sit onusta dispendiis*. Kalend. Junii, & *volentes nuper Ecclesie*. Kalend. Julii. Ad eandem Puteolanam vulgo *Pozzuolo*, in prædicta Campania, balneis que perlustravi & sulphureis ignibus quos vidi, celebrem, Archiepiscopo Neapolitano suffraganeum promovit fratrem Paulinum de Venetiis, propter præclara merita, & præstita Ecclesie obsequia: *Inter cetera sollicitudinis*. xii. Kal. Julii. Commendavit eum variis litteris Pontifex Roberto Regi Siciliæ, & Bertuldo Archiepiscopo Neapolitano; consecratus est a Bertrando Episcopo Cardinale Tusculano Minorita. Translatus est hoc anno ab Ecclesia Pacen. seu Pacis Augustæ, vulgo *Baldozæ*, quam ante quindecim annos diximus, suscepisse regendam, ad Tuden- sem in Gallecia, sub Archiepiscopo Compostellano, prope litus Oceani, ad Minii & Ang. confluentem, frater Simon, cujus meminit Prudentius a Sandoval, Episcopus Tuden. in libro quem scripsit de Episcopis illius urbis, sed Institutum ignoravit. Translatio hæc constat ex diplomate Pontificio, quo jam Instituto Tuden. Antistiti licentia confertur disponendi de fructibus Ecclesie Pacensis illius anni: *Quia presentis vite*. 111. Non. Decembr. Subscriptis diplomati Alphonso & Constantiæ Regum Castellæ, dato 22ta mcccclxiv. die xxviii. Julii apud Methimnam Campensem, quo a vestigalibus & tributis liberæ volebant sui regni Ecclesias. 22 Hoc tempore flo- 22 ruisset Neapoli fratrem Joannem Minoritam confessorium Mariæ Ducissæ 22 Calabriæ, & Regi Roberto fuisse a consiliis, illius regesum commemo- 22 rat.

XXX. Aliquot hoc anno, vel coepta, vel capta a Minoribus domicilia, unum Itti in diocesi Caetana, in regno Neapolitano, ex quo prodierunt aliquot viri graves aliarum provinciarum Rectores. Illud recipiendi licentiam hoc anno fecit Joannes Pontifex: *Ex munere caelestis*. xiiii. Kal. Junii. In Insula Sardinie duo, unum in terris nobilis viri Pandulphi de Malatestis Pensaurien. diocesis. Eodem modo incipit diploma xvii. Kal. Julii. Non exprimuntur nomina locorum peculiarium, in quibus hæc sint ædificata Cœnobia. Monterii Vulteranæ seu Volaterranæ diocesis alterum reædificandi destruc- to primo, ex ruina montis vicini, obtinuerunt hoc anno Fratres licentiam *Nuper pro parte vestra*. xviii. Kal. Junii.

XXXI. Inchoatum hoc anno insigne Monasterium sanctæ Mariæ Magdalene Neapoli, haud longe a Castro Capuano, per Sanciam Reginam, pro recipiendi & alendis mulierculis constitutum, a peccato resipiscitibus. Harum lucrandarum tantus fuit piissimæ Reginæ zelus, ut simul cum suo confessorio Philippo ab Aqueriis, illarum domos penetraret, verbis, lacry- mis, & muneribus ad meliorem vitam alliceret, atque ad sacrum asæ præpa- ratum asylum invitaret. Tantam hujus mali germinis messem collegit, ut ante decennium ex centum octuaginta duabus foeminis, que ejus monitis illic se collegerunt, centum sexaginta sex solemne religionis votum in ma- nu Joannis Archiepiscopi Neapolitani ad annum mcccxxiv. libenter emi-

Tom. VII.

E a

se

Joannes & Ser- vatus Inquisi- tor Marchie Anconitanae. *Ibid. fol. 12.*

Frat. Guillelmus Episcopus Adver- sanus.

Frater Paulinus Puteolanus.

An. 1109. n. 14. Fr. Simon Tuden- sis.

ADDITIONE PATRIS LUCÆ WADDINGS. Fr. Joann. ejus- dem consiliarius, Regi Roberto a consiliis.

Convencus Itel. *Relat. fol. 296.*

Conv. Marescl.

Monst. S. Mariæ Magdalene.

Quæd. 1. part. fol. 106. pec- catori de hyst. Itel. Engm. in Neap. fol. pag. 196. Simon. lib. 1. hist. Neap. p. 116.

ANNO CHRISTI
1334.JOANNIS XXI I.
ANNO 8. & 9.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 10. & 11.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 117.

ferint. Curam hujus loci commisit pia fundatrix Fratribus Minoribus, obtinuitque eodem anno a prædicto Archiepiscopo, ut jurisdictionem omnem in illos transferret. Renunciationi subscripsit Archiepiscopi nomine Episcopus Narniensis, ejus Vicarius Generalis, confirmavitque univèrsam Capitulum, ea tamen lege, ut hujus ædis Moniales libram unam cere Neapolitanæ matri Ecclesie in festo beatæ Mariæ Magdalenz solverent quotannis. Regulam observant, & habitum gerunt sancti Augustini, cingulum vero seu chordam sancti Francisci, ejusque asseclis subsunt. Hi senario sunt numero, quorum unus, Guardiani titulo, ceteris præficitur: tres confessiones excipiunt, reliqui duo domesticis destinantur obsequiis. Sororum qualitas mutata est, primæ erant meretriculæ, male vitæ pertæse, nunc minime in hoc consortium recipiuntur præter nobiles Virgines & honestæ. Earum regimen sub Pio V. anno MDLXVIII. transiit a Patribus Conventualibus ad Observantes.

Varia Indata
Clarissarum.

XXXII. Scripsit hoc anno Pontifex ad Archiepiscopum Salernitanum, & ad Caetanum ac Trojanum Episcopos, ut ad votum Regis Roberti, & Reginae Sancie permutari curarent quasdam possessiones, quæ spectabant ad Monasterium Scafati Ordinis Cisterciensis diocesis Nolanæ, & ad Hospitale sancti Joannis Hierosolymitani civitatis Adversanæ, cum aliis bonis seu redditibus Monasterii Corporis Christi Ordinis sanctæ Clare Neapolitanæ urbis, quia absque illorum locorum damnis, magis hæc competebant huic Monasterio: *Ex parte clarissimarum*. x. Kalend. Aprilis. Alia circa confessiones Guardiano Monasterii conjuncti faciendas, & officium divinum alternis vicibus in eadem Ecclesia per Fratres & Sorores celebrandum, & communicationem indulgentiarum variis litteris, quas in regeſto damus, indulget. Clarissis Monasterii sancti Ludovici prope sanctum Audomarum Morinæ diocesis, per Robertum Comitem Atrebatensem, Mathildæ Comitissæ genitorem, extructi in festivitibus beatæ Virginis, & aliorum Sanctorum largitur: *Vite perennis*. xv. Kal. Januarii. Ministro Provinciali Bononiæ facultatem dat, ut Ferrariam, quantumvis Ecclesiastico interdicto subjectam, ire possit ad visitanda duo Monasteria Monialium sancti Benedicti, & sanctæ Clare Ordinum, quorum correctio & visitatio ad eundem pertinebat: *Nuper pro parte*. vi. Idus Decembris. De Clarissarum Cœnobio alias egimus, Benedictinum transiit ad alios Rectores.

Tom. 4. an. 1157.
n. 17.

Monum. AESS.
Colonie.

XXXIII. Ecclesiarum Rectores in diocesi Coloniensi multipliciter gravabant Minoritas hoc tempore circa confessiones audiendas, & sermones habendos ad populum contra constitutionem: *Super cathedram*, quare Henricus Archiepiscopus dato Bonnz hoc anno Dominica IV. post Pascha diplomate, præcepit ut nullatenus auderent eos circa hæc amplius moleſtare.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Properæ Mino-
riza agitur.

I. **A** Christi eximia paupertate, in minoriticam univèrse Ecclesie laudatam, clarissimis summorum Pontificum publicis encomiis celebrem, & qua maxime rutilat, sanctitate exornatam, lis perimportune translata, univèrsam Religionem, & cum ea quamplures Dynallas, Principes sacros & profanos, & cum iis etiam Reges commovebat: ut eam, quam profitebantur, altissimam, & firmissimum nostræ Republicæ fundamentum tuerentur, scriptis decertabant Doctores, Magistri, Baccalaurei, Lectores, & Concionatores: sed utinam temperassent æstus & mo-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1334. ANNO 8. & 9. ANNO 10. & 11. RUM ANNO 117.

modum, quem prudens humilitas suadebat, religioſe tenuiſſent, oti
frænum Concionatores impoſuiſſent, linguamque inter dentium cancel-
loſe modeſte cohibuiſſent! non enim ita facile in publica ſcandala itum
eſſet; nec forte mancipatus carceribus frater Bonagratia Bergomas ſuz
audaciæ temeritatem luxiſſet. At diſſidiorum & bellorum tempora de-
currebant, diſponebantque pejora: etepim Ludovicus Imperator, ut
annulorum ſuorum victor evaſit, Gibellinis partibus favens, fatiſ ſuncto
Matthæo, Galeacio Vicecomiti ejus filio, qui ſibi adhærebat, perfeque-
baturque Guelfos, ſummique Pontificis Miniſtros, Prælatos Eccleſiaſti-
cos, Inquiſitores, & præcipue Aycardum Archiepiſcopum Mediolanen-
ſem, validis copiis armatorum adſtitit: quod ægre ferens ſummus Ponti-
fex, Avenione in publico Concilio anathematis ſententia in eum prolata,
ta, ut electioni de Se factæ in Imperatorem, trium menſium tempore
præſcripto, renunciaret, & coram ſe compareret, indixit, cauſam interea
in eundem Ludovicum, urgentibus Carolo Rege Franciæ, & Leopoldo
Friderici fratre .

Dipl. p. 4.

II. Tanto turbine agitatis rebus in Eccleſia Dei, licet ſummo Pon-
tifici valde moleſta eſſent, quæ vulgabantur in ſuas determinationes,
ſcripta Fratrum, quibus veluti hoſtilibus jaculis, paſſam ſere & ubique
lancinabantur; haud adeo tamen ejus prudentia irritata fuit, quin pieta-
tis paternæ recordaretur, aut priſci amoris oblivifceretur. Coram ſe
acitos voluit fratres Joannem, Bartholomæum, & Bernardum: *Cum cer-
tis* &c. XII. Kalend. Aprilis: at VII. Idus Maii, pro Religioſis ſe tranſe-
rentibus ad partes Infidelium, ad quas paulo ante dimiſerat fratrem Ger-
aldum Minoritam: *Tue devotionis* &c. IX. Kal. Martii; conſtitutionem
edidit omnibus communem incipientem: *Ad noſtrum nuper* &c. qua
prohibet Religioſis cujuſcumque Ordinis terras Infidelium peragrarẽ, ſine
ſuorum Superiorum licentia: Joanni Boemite Regi pro Terræ ſanctæ ſub-
ſidio, datis litteris: *Cum Nuntiiis* &c. Kalend. Aprilis. Inquiſitoribus circa
cauſam cujuſdam Epifcopi ſcripſit: *Volentes* &c. XV. Kalend. Augu-
ſti: ſicut etiam pro Inquiſitoribus Valli Spoletanz: *Per tuas nobis* &c.
... . conceſſit vero Principi Philippo, ſecum duos Fratres habere poſ-
ſe: *Tue devotionis* &c. III. Idus Julii: ſed Roberto Siciliæ Regi
reſcripſit: *Conſtitutionem Filii* &c. II. nonas Septembris: ac etiam Ge-
demanni Lituanonum pariter Regi pro Minoritis litteras expedivit: *Miſ-
ſa nobis* &c. . . . Ceterum conceſſa Indulgentia pro Monafterio Merenſi:
Vite perennis &c. V. Idus Auguſti: duo loca in Saxoniz regno noſtra
indulſit: *Redemptor noſter* &c. Idibus Novembris: & plures gratias re-
ligioſis particularibus fecit, quas Indiculus ſignat .

Litteræ Pontificiæ in favorem Ordinali .

Ex Oſen. n. 149
27. 47.

Ex Vatic.

III. Mortuo Alberto Gonzaga Epifcopo Yporegienſi, ut dicebamus,
Monafterium Clarifarum, quod ea in urbe fundaverat, & Religioni; de
mandato Matthæi Cardinalis ſanctæ Mariæ in Porticu, Proteſtoris Ordinis,
Provinciæ Mediolanenſi incorporatum, ſive aggregatum fuerat,
ſub Fratrum regimine & cura, a Clero ſeculari, qui prætendebat eſſe juris
Epifcopalis, moleſtias nonnullas patiebatur, a quibus frater Rufinus
Yporegienſis, qui ibidem morabatur, ut Moniales eximeret, & ſuz Re-
ligionis jura tueretur, a Januenſi Epifcopali curia authenticum tranſum-
ptum Pontificiæ diplomatis Joannis XXII. *Tenorem quarundam littera-
rum* &c. Datum Avenione Kal. Octobris, Pontificatus ſui anno II. quo
a prædeceſſoribus ſuis ſummis Pontificibus Ordini conceſſa privilegia circa
regimen & curam Monialium Clarifarum confirmantur, impetravit hoc
an-

Ex Archiv. Mo-
naſteri. S. Gari
Ippol.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 9. & 10. ANNO 11. & 12. RUM ANNO 118.

Ad an. 1391.

35 anno die XXI x. Octobris; ac eo munitus in patriam regressus, litigiorum
35 turbinibus sedatis, religioſam quietem Monialibus attulit, & ſux Reli-
35 gioni jura conſervavit, atque defendit.

ARGUMENTUM.

In principatu Boſnienſi Inquiſitor ſuater Fabianus Minorita diligenter agit contra hereticos illuc conſuglentes. Alii ejuſdem Officii & Inſtituti gravia fidei tuenda, vel vindicanda committuntur negotia. Celebrantur Lugduni Comitia generalia. Mortuus Dionyſo Rege Luſitanie: ejus conjux Eliſabetha fit Franciſcana, & magno clare virtutum incremento. Interdicuntur opera Petri Joannis Oldvi. Affumuntur ad Epiſcopatus Minorite, & illorum multiplicantur domicilia.

Johes Paſſificus
ut agatur contra
hereticos Boſ-
nienſes. Inquiſitor.

Idem Fr. Fa-
bianus Inquiſitor.
Tom. 4. an. 1391.
cap. 11.

I. **A**GENTIBUS hereticæ pravitatis Inquiſitoribus contra fidei maculatores, & errorum ſeminatores, ex variis Europæ partibus conſuebant ad Principatum Boſnienſem, in confinibus Dalmatiæ, ut illic liberius hæreſum venena incautis populis propinarent. Scripſit itaque Joannes Pontifex ad Stephanum & Eliſabetham Boſniæ Principes, & ad Carolum Hungariæ Regem, cujus etiam ditioni dictus ſubjiciebatur Principatus, ut mala hæc ſemina radicatus extirpari curarent, omnemque ferrent opem ſatri Fabiano Ordinis Minorum Inquiſitori, aliſque ejuſdem Inſtituti, quibus diximus fidei negotium in illis partibus commiſſum. Ipſa diploma ſubjicio.

Dilecto filio nobili Viro, Sebephano Principi Boſnen.

Reg. Vat. an. 9.
Tom. 1. qu. 5.

II. **R**EPEſita frequenter multorum fide digna relatio noſtrum, & Apoſtolice Sedis pulſavit auditum, quod Principe tenebrarum, humane ſalutis emulo, nocendique cupido, procurante, magna hereticorum cœterna de multis & variis partibus congregata, ad principatum Boſnien. ſub fiducia inibi ſeminandi obſcenos errores, tuteque ibidem morandi, confluxit, qui antiqui hostis imbuti verſutia, ac veneno ſue falſitatis armati, Catholicorum animas ſub ſimplicitatis ſimulate fallacia, præteſſa, ſed falſa Chriſtiani nominis profeſſione, corrumpunt, dum eorum ſermo ſerpit ut cancer, humiliter irrepunt, ſed latenter occidunt; & lupi rapaces interiori exiſtentes, veſtium ovium exteriori ſimulatione demonſtrant, quia non poſſent fallere veras & ſimplices Chriſti oves, niſi ſub nomine Chriſtiano tegerent rabiem beſtiales. Cum igitur prædilectorum hereticorum nefanda, ſed eliminanda ſeduſto in dicto Principatu, ſicut aſſeritur, jam multas animas labe reſperſerit, ſeu infeceſcit hereticæ pravitatis, ac propterea diligentiam tuam plurimum decet, & tibi expediat cum omni cautele ſtudio, & proviſionis accerata remedio de Principatu prædilecto peſtem huiſmodi radicatus extirpari, ne poſſim rogari permiſſa, ibi tantas abſus Chriſti oves morbo ejuſdem pravitatis infeceſcit, & in vicinis provinciis periculofius dilatetur, nobilitatem tuam rogamus, & hortamur attente in eodem Domino Jeſu Chriſto, tibi nihilominus per Apoſtolica ſcripta diſtriſtius injungentes, quatenus tu, qui, ſicut fide digna relatione percepimus, fidelis es nobis, & Eccleſiæ, ac proponis eſſe cum Dei adjuutorio, quantum in te eſt, hæreſum oppugnator, ob omnipotentis Dei roccerentiam, & Apoſtolice Sedis, & noſtram, ac pro conſervatione Principatus prædilecti, & ſalute animarum, diligentius etiam accendendo,

ANNO CHRISTI
1325.JOANNIS XXII.
ANNO 9. & 10.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 11. & 12.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 118.

deno, quod, pro eo, quod dicti Principatus regimini præfidei, ad te præcipue pertinet, hereticos persequi supradictos, cum non absque nota grandis infamie possis in dicta provincia labem non persequi supradictam, ad eliminandum & extirpandum exinde dictos hereticos, opem præpares & impendas, ejusdem provincie statui opportunam, ac pie sollicitudinis zelum contra eosdem hereticos, hostes severissimos animarum, ad requisitionem dilecti filii Fabiani Ordinis Fratrum Minorum Inquisitoris hereticæ pravitate, in partibus illis, auctoritate Apostolica deputati, & aliorum Inquisitorum, auctoritate prædicta deputatorum in illis partibus, & deputandorum in posterum, & eorum cujuslibet viriliter assistendo, ut noxiis de Principatu prædicto evulsis radicibus, non solum qui recti sunt, incolumes perseverent, sed etiam eorumdem hereticorum seductione decepti, confusatis & abjuratis erroribus, ad lumen veræ fidei reducantur; tuque propterea tanto acceptiorem te divino conspectui representes, quanto hoc opus fidei super omnia pietatis officia gratius divine oculis majestatis accedes. Ceterum, præfatum Inquisitorem, & alios in iis, quæ ad prædictum Inquisitionis officium pertinent, super quibus favoris & auxilii tui partes fiducialiter duxerint requirendas, ab divina & Apostolica Sedis reverentiam atque nostram, habere propensius commendatos, teque citi propitium exhibeas ac benignum, ita quod favoris tui super præmissis assistente præsidio, commisse eis Inquisitionis officium contra resperfos labes prædictas, ad laudem Dei, & pro salute fidelium in decretis sibi provincie, securus & efficacius valeant exercere. In prædictis autem sic impendis viriliter contra dictos hereticos opportune sollicitudinis tue partes, quod fructuosus laboris effectus te patenter ostendat feravidum fidei zelotem, nec ex aliqua negligentia, vel tepiditate remissa, quæ est in tanto negotio plurimum reprobanda, posse contra te rationabiliter inveni, quod eosdem hereticos, dum ipsos non persequeris, ut teneris, quodummodo foveas & sustineas solvendo. Datam Avinionæ Nonis Junii anno 1x.

Dilectæ in Christo filie nobili mulieri Elisabethæ Principisse
Bosnen. salutem.

Habet multorum frequenter repetita sed ingrata relatio &c. ut in præcedenti diplomate.

Carissimo in Christo filio Carolo Regi Hungariæ Illustri.

III. **F**requenter, fili carissime, fide digna relatio Apostolicæ Sedis publicè auditum, quod principe tenebrarum, humane salutis evanilo, nocendique cupido, consuetis nequitiæ simulis procurante, magna hereticorum caeteros de multis & variis partibus congregata, ad Principatum Bosnen. in consilio Dalmatiæ constitutam, sub fiducia inibi seminandi obsecros errores, zuteque nocendi confluxit &c. ut in præcedenti bulla usque ad rabiem bestialem. Cum igitur prædictorum hereticorum nefanda, sed eliminanda seductio in dicto Principatu, sicut asseritur, jam multas animas labe resperferit, seu infecerit hereticæ pravitate, dictusque Principatus tuæ, sicut accepimus, sit ditioni subiectus, ac propterea deceat & expediat cum omni cautele studio, & provisionis acceleratæ remedio de Principatu prædicto pestem hujusmodi radicibus extirpare, ne passim vagari permissa intastus adhuc Christi oves morbo ejusdem pravitate inficiat, & in vicinis Provincie periculose dilataetur: serenitatem regiam rogamus & hortamur in

co-

ANNO CHRISTI 1335.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 118.

codem Domino Jesu Christo, tibi nihilominus per Apostolica scripta mandantes, quatenus ob reverentiam Apostolicæ Sedis & nostram, ac pro salute animarum, ad eliminandum & extirpandum dictos hæreticos de Principatu prædicto opem præparas & impendas congruentem, regio culmini, & ejusdem Provincie flatu opportunam, ac pie sollicitudinis zelum contra eosdem hostes ferocissimos animarum ad requisitionem dilecti filii Fabiani Ordinis Fratrum Minorum Inquisitoris prædicti in partibus illis, auctoritate Apostolica deputati, aliorumque Inquisitorum, auctoritate prædicta deputatorum in illis partibus, ac deputandorum in posterum, & eorum cujuslibet, viriliter affumendo; præcipiendo etiam dilecto filio nobili viro Principi ejusdem Principatus, qui sicut dictum est, tibi subiectus esse dignoscitur, ut ipsos inimicos fidei de terra sibi subdita radicitus extirpet, ut non solum qui relictæ sunt, incolumes perseverent, sed etiam eorumdem hæreticorum seditione decepti, confutatis & abjuratis erroribus, ad lumen veræ fidei reducantur. Tuque propterea tanto acceptiorem te divino conspectui representes, quanto hoc opus fidei super omnia pietatis officia gratius divina oculis majestatis accedit. Ceterum præfatum Inquisitorem & alios &c. ut in superiori bulla, usque ad, valeant exercere. Datum Avinionæ Nonis Junii anno 1x.

IV. Fabianus hic indefesse suum ubique per præscriptos sibi terminos exercebat officium, & Tergeste urbe Carnorum maritima, sub Patriarcha Aquilejensi, leges volebat contra quosdam hæreticos ferre, & verbo Dei exhortari populum ad fidei puritatem tuendam: sed Michael de Padua, & Raymundus de Cremona, Tergestine Ecclesie Canonici, injuriis affectum impediverunt ne faceret. Ægre tulit Pontifex sanctæ Inquisitionis munus præpediri, scriptisque ad Episcopum Castellanus, & ad eundem Fabianum Inquisitorem, ut contra eosdem, & complices tamquam de fide suspectos, procederent severe: sanctum enim & sacrum apud omnes volebat sanctæ Inquisitionis negotium.

V. Rectori Marchie Anconitanæ, Joanni de Ancona, & Servo-dei de Peña Ordinis Minorum Inquisitoribus, quædam præscripsit circa Guidonem Episcopum Aretinum, nec non Jacobum Cini Malagalie civem Firmanum se vere puniendos propter favorem hæreticis & idolatri exhibitum. Similiter præcepit Lamberto ejusdem Instituti in provincia Romandiola Inquisitori, ut procederet contra quosdam clericos, & laicos foedus ineuntes cum hæreticis damnatis, quibus auxilium præbebant & domicilium. Occurrit memoria hoc anno alterius Inquisitoris in Valle Spoletana Fratris Michaelis Rolli Fulginatis.

VI. Celebrata sunt hoc anno Lugduni comitia generalia, quæ tamen prius Minister generalis Cæsenas indixerat Parisiis habenda. Timuit Lutetiam convocare Patres, suspicatus, uti objecit Gerardus Odonis ejus in generalatu successor, Pontificem per suum Nuncium acturum cum Carolo Rege, ut sua auctoritate, qua propter plurima in Ordinem collata beneficia, pollebat apud Rectores ejusdem, vel potentia cogeret eosdem ad revocandam declarationem de paupertate Christi, quam in capitulo Perusino ediderunt. Liberius itaque res Ordinis peragendas ratus Lugduni, ibi comitia celebravit. Gerardus hic Pontifici familiaris, Cæsenati inensurus multa proposuit Patribus, quæ minime probaverant; illud præsertim, quod præceptum de non recipienda ullatenus pecunia per se vel per interpositam personam abraderetur e regula: *ut hac ratione, inquit, caveretur conscientia Fratrum, qui difficile hoc observant, & tollerentur tot scandala & conten-*

Impediunt quidam sanctæ Inquisitionis officium sed non impone:

Ibidem fol. 134.

Ibid. fol. 81.

Ibid. fol. 332.
Fr. Michael Rolli
Inquisitor in
Valle Spoletana.

Capitulum generale 41.
Merian. l. 4. c. 8.
Marc. 2. par. 2.
l. cap. 13.
Cron. Antiq.
Oden. in ep. ad
Cæsanat.

Temeratio Gerardi Odonis consens.

ANNO CHRISTI JOHANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 128.

tionem, quae circa paupertatis observantiam inter Fratres excitabatur. Sacram & intactam voluit constantissime Caesenas cum Fratribus normam vivendi a sancto Infitutore praescriptam, & indignabunde tulerunt Gerardi conatum. „ Ibidem decretum, ut in Provincia Hiberniae quatuor Prioribus „ Custodis quinta adiceretur, & Corcagiensis nuncuparetur.

Mortuus Dionysus Rex Lusitaniae.

ADDITIO PATRIS LUCI WADDINGI.

VII. Mortuo Scalabi hoc ipso anno, postridie Nonas Januarii Dionysio Lusitanie Rege, sanctissimae feminae Elisabethae Aragoniae, de qua saepius praelocuti sumus multorum annorum conjuge, illico religiosissima Regina se recepit in secretum cubiculum, & vestem obsoletam, qualem Clarissae induunt, & eo animo jam pridem domi in scrinio reverenter repositam, ut si Regi superstes esset, ea vivens uteretur, si ante moreretur, eadem involuta iret ad sepulturam, purpura deposita, libentissime amplectitur, osculatur ac sibi circumdat: dectonosoque aureo capillito, & regali abjecto diademate, candidum linteum capiti obvolvitur: gemmato praeterea perizonio contempto, funiculum rudem regio pectori subligavit. Hac specie processit in aulam procerum nobilitate frequentem, facibus illustratam, regio cadavere venerandam, atque animo plusquam virili circumstantes consolata, piam & Christianam reddidit rationem vestis mutatae. Deinde, ornato jam sume e, animo invito ad sepulturam usque comitata est cadaver tumulandum Odivelis in Cisterciensis Virginum Coenobio, sexto ab Ulyssipone lapide, ab eodem Dionysio extracto. Justa mox solemni ritu regioque solvit sumptu, sacrificia multiplicari, largitiones pauperibus accumulari, orationes a piis foeminis, virisque pro defuncti anima curavit frequentari.

Mort. 2. par. L. 2. cap. 104. fess. Fecere lib. 1. cap. 11. fess. Legenda MSS. Processus canonice. Elisabetha Regina vestem induit Claustrum.

Conjugem ad sepulturam comitatur.

Ejus animae precatur.

VIII. Nectamen adhuc his omnibus factum esse satis pietatis adversus carum conjugem paravit, *GA* maius aliquid excogitavit, proficisci scilicet proxima aetate Compostellam, exterarum gentium, indigenarumque erga S. Jacobum Apostolum religione celeberrimam. Aggressa peregrinationem, proventus suae aetatis & regni curis molestim, nulli ex toto famulatio, quo tenderet, aperuit, donec religiosissimum templum sacratissimi Apostoli ex editissimo colle quatuor milliarius ab urbe disito conspexere. Hic Regina se dedit in pedes, ac Reginam comitati comites omnes, pariterque vocibus, letitia, ac fletu commixtis, beatissimum Christi discipulum consalutarunt, & quod supererat, vix pedites religiose fecerunt.

Compostellam peregrinatur.

IX. Dies sancto Jacobo sacra, quae proxima erat, in Templum venit Regina, humili habitu & obscura veste, atque in genua procumbens coram Pontifice splendidissimo apparatu altare ad hostias offerente, plurima pretiosissima religiosissime obtulit donaria, coronam magni ponderis auream, multis, magnis, pretiosis irradiatam gemmis, vestes margaritarum, gemmarumque intertexto opulentissimas & splendidissimas; unde lata peristomata Tyrio fucata succo, Lusitanorum, Aragoniorumque Regum insignibus variegata, magna unionum copia ad speciem & splendorem inserta; vasa capacissima ex argento egregie elaborata, mulam pulcherrimam auro, argento, gemmisque friznatam, inlustratam, coopertam: Pontificium denique ornamentum integrum pro re divina solemni ritu faciendae prisco illo artificio perfectum undique: & demum pecunias adeo multas in Templi ipsius sumptus, & in miserorum subsidia contulit, ut ad insignem liberalitatem, & magnificentiam omnes admirarentur. Domum reversa ad Nonas Februarias anni sequentis, Ulyssiponem accedens, anniversaria exequiarum iusta defuncto Regi regio apparatu persolvit.

Magna offert Apostolo donaria.

X. Deinde quasi ad praedam conversa, seipsam sancte religioseque spoliavit: multiplex genus pretiosae vestis auro bombycinoque texta, sumptuosisque

Pretiosas vestes in Caeram insularem contulit.

ANNO CHRISTI 1335.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

siſque operibus depictæ tam ſtragule, quam tegendo corpori accommodæ, quibus uſa fuerat vivente Dionyſio, in uſus ſacratiores tranſtulit; factis enim ex ea materia quam plurimis Sacerdotum, templorumque, ac altariorum ornamentis, iſque per Episcopum aliquem ſacratum, quiddam regio ſplendori ac majeſtati prius inſervierat, divino cultui libens hilarique dedicavit. Imo aurum, argentumque ſive factum, ſive inſectum, quantum habuit, aut in uſu aut in theſauro, in ſacros calices cruceſque, tum majores in pompis ſolitas præferri, tum minores in aris collocandas, thuribula, acceras, candelabra, phialas, lychnuſchos, ac in alia hujusmodi divina conſlavit utenſilia. Ne tamen in hac feveriſſima, quam inire cogitabat, vivendi ratione, humanitatis oblita penitus videretur, regales coronas, torques, armillas, ac cingula ex auro, gemmiſque prodigioſe conſecta, aliaque id genus ornamenta reginæ Beatricis, nurui ſuæ, duabusque neptibus poſtea reginis Mariæ Luſitanæ, & Leonoræ Caſtellanæ, ac nonnullis aliis præclariffimis ſceminis diſpertivit.

Vaſa aurea & argentea ſacro de-
dicavit cultui.

Pontifex ei miſit
S. Crucis particula-
m & ſcribit.

XI. Hoc anno Pontifex ut viro orbitam intellexit, ſuarum partium judicavit, litteris & ſacris munuſculis conſolari. Miſit itaque inſignem particulam Crucis, in qua orbis redemptor pendit, adjectis multis reliquiis Sanctorum. Litteras etiam ſcripſit conſolatorias, quas ob tantæ Reginæ venerationem hic ſubnectimus.

Cariffime in Chriſto filie, Eliſabethe Regine Portugallie Illuſtri.

In lib. ſecret. ca-
meral. fol. 19.
Commandator
Dionyſius Rex
Luſitanie.

XII. **L**ect cariffimi in Chriſto filii noſtri Alphonſi Regis Portugallie illuſtris nati tui litteræ nobis miſſæ. etare memorie Dionyſii Regis Portugallie, viri tui obitum nunciantes, non indigne amariteraverint mentem noſtram, cum non poſuerimus de tam devotiſſimi & cariffimi ſubſtrahere filii non dolere, ſalix tamen ipſius Regis tranſitus, qui devotione ad Deum & ſanctam Eccleſiam clarens præcipua, & zelo fidei orthodoxæ accenſus, devote receptis Sacramentis Dominicis, de morte tranſiſſe ad vitam, & in excelsis cum amicis & electis Dei obtinuſſe manſionem perpetuam creditur, nobis in partem magnæ conſolationis acceſſi: ut ejuſdem Regis, nati tui, debita gratitudo, quam ipſum erga dilectum genitorem ſuum gerere prædiclarum litterarum ſeries indicavit, dum de ipſius anime ſalute ſollicitus, illum per nos & cæterum Fratrum noſtrarum S. R. E. Cardinalium haberi commendata in noſtris orationibus ſupplicavit humiliter, cordis amaritudinem non modicum temperavit, cum hoc nobis ſpem tribuas, quod ipſe circa ſalutem propriam velit intendere, ac eam ſtudioſis operibus procurare, ad quod eidem neceſſarium nunciamus, ut Deum timeat, ejuſque præcepta obſervare tenaciter non poſſonat, ſponſam ejus ſanctam Eccleſiam in ſuis prælatiſ & aliis perſonis Eccleſiaſticis honorando, compatiendo pauperibus, & eos ab oppreſſionibus defendendo, viroſque Deum timentes, pacem & juſtitiam diligenter ad ſua conſilia & officia admittendo, ſuper quibus Regem eundem per alia noſtra litteras, duximus exhortandum. Sane, filia cariffima, quia ſicut noſti, ex præſentis vite fallacii, rerum mundanarum, veluti corruptibilem, figura præteritis, & nihil quod ſub ſole naſcitur, ſoliditatis habet ſtabile fundamentum, nec aliquem a lege mortalitatis cunctis indiditæ mortalibus, eminentia dignitatis, ſeu cujuſvis poteſtatis excuſat, ſed potius omnes tam dicitur quam pauperes ſibi juxta voluntatis & diſpoſitionis divinæ beneplacitum ſint ſubjecti, Excellentiam regiam deprecamur, quatenus præmiſſa, nec non & prædicti Regis viri tui ſaltem obitum, cujuſ animam veluti devoti & Catho-

ANNO CHRISTI 1335.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

llei Principis, nos & alii Fratres nostri commendatam specialiter in nostris orationibus habuimus, & habere intendimus, consideranter attendens, absterfis lacrymis & mitigatis doloribus, spiritum consolationis assumas, quo Regem natum tuum, & domum Regiam tue circumspeditionis providentia consoleris, ipsum ad predicta, que premisimus, & alia, que salutem suam respiciant dirigendo, maternis affectibus, & seduli exhortationibus inducendo, ad nos nihilominus fidelialiter habitura recursum super tuis opportunitatibus, quos quantum cum Deo poterimus, & propitios reperies & benignos. Datum Aven. Kal. Mart. an. 1x.

XIII. His Pontificis litteris amplius excitata, illam protinus inivit vite rationem sanctissima Vidua, ut de severa illa disciplina, & incredibili inedia, quam florente & integra etate servaverat incorruptam, nihil remiserit, sed potius ex conjugis morte majorem spiritus libertatem adeptam, affecto jejuniis corpusculo, laboribusque consumpto, & senectute ipsa de fatigato onus solito majus imponere non dubitavit. Etenim vitam similem vestibus instituire cupiens, palatium instar parthenonis sibi familiarique sue crexit prope Monasterium Sanctæ Claræ a se paulo antea Conimbricæ inchoatum, non modo ut presentia sua opus urgeret, brevique ad eam, quam superius memoravimus, perfectionem perduceret, verum etiam ut illuc ingredi sibi facile, ac fas esset, maximo annuente Pontifice cum honesto ancillarum comitatu, ibique sæpe diutius manere sanctissimarum Virginum fruens consuetudine, colloquio, convictu, modo pariter cum illis solemnes recitans preces, modo cibum capiens, modo rerum divinarum commentationes agens, piæque disputationes. Prope palatium erexit etiam Xenodochium quindecim hominibus, totidemque mulieribus egenis sub invocatione magne matris terre sanctæ Elisabethæ Hungariæ, jam eidem in Sanctos relatæ, perpetuoque sacerdotio & amplio censu dotavit.

XIV. Stetit vero utraque domus ad nostra usque tempora, communeque fuit semper egenis perfugium, sed anno MDLIX. pridie ferias sancti Matthiæ nullo iniquorum damno, temporum, imbrumque injuriis dissoluta corruit: puer quoque, qui solus post rimas craftinæ ruinæ prænuntias, in stabulo remanserat, cum jumento mire est servatus à trabibus, quæ parieti altera parte, altera pavimento adherentes carinatum fornacem efformarunt, & a toto pondere ruentis tecti puerum defenderunt. Haud enim pati poterat Elisabetha inde provenire causam mortis alicui, præsertim pauperi, & innocenti, unde ipsa vivens id maxime genus hominum alere ac fovere consuevisset. Vidi ipse, dum Conimbricæ Theologiæ operam darem, & sæpe invisi non sine veneratione antiquitatis rudera, & sanctitatis monumenta, incompósitos illos muros, intra quos composita & pacatissima illa anima tot frequentavit pietatis exercitia.

XV. Perpetuas secum habebat in palatio piorum studiorum comites, quinque Virgines Clarissas, quibuscum ita diurnas, nocturnasque horas dividebat, ut modico somno relectæ diu ante lucem vigilarent omnes, distincteque prius matutinis precibus, & iis, quæ ad primam recitantur horam, tribus sacrificiis faciendis interessent; primum in privato ac pone cubiculari sacrario, aurora adhuc dubia; cum solis quinque illis divinarum rerum sociis Regina audiebat: ad secundum quod solemniter fiebat pro defuncto Rege Dionysio, procedebat ipsa cum tota familia multa, jam die in publicum Regis sacellum: tertium erat ejus diei proprium, cui, si festum esset, concio de divinis rebus ex more succedebat, nec Regina Templo exhibit, nisi recitatis, quæ supererat preces usque ad eas, quæ hora nona di-

Sancti sibi Domiellum, prope monasterium Clavianum.

Et pauperibus Xenodochium.

Coarcti utrumque absque alio dorno.

Regina sociis & exercitia.

ANNO CHRISTI
1325.JOANNIS XXII.
ANNO 9. & 10.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 11. & 12.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 118.

cuntur; miraque parsimonia relictis cibo viribus, auditisque multis utriusque sexus, & cuiuscumque ætatis, aut conditionis mortalibus, partim beneficia petentibus, partim inopie subsidium implorantibus, iisque omnibus humanissimè acceptis, dimissisque contentis, pensum Nonæ horæ canonicum absolvebat, & iterum cum familia redibat in Regium Sacellum, auditura primo a sacris ministris decantatas preces vespertinas, deinde cum suis piissime recitatura: iisque peractis, nisi dies cibi esset, ut erat plerumque jejuni transigendus, ad frugalissimam cœnam veniebat, dictisque super cœna extremis diei precibus, & funereis pro defunctis, comitatu reliquo dimisso, cum sociis studiorum suorum Virginibus in conclavi vigilabat ad primum gallicinium res divinas mente pertractans venerabunda, in mirabiles celestium bonorum excitata amores, & in æterni nominis incredibilem quemdam affectum, & estimationem ac venerationem singularem accensa, a quo cum lacrymis enixe rogabat, ut a se, a domesticis suis, a Regno Lusitano, ab universo hominum genere iram propter flagitia iuste conceptam averteret. Cum vero jam aliquod nocturnæ quietis anili, debilitatoque jejuniis corpufculo indulgens esset, sæpenumero sibi ipsi indignata, quod niuis delicate, ac molliter cubaret, e lecto suo modestissimo, ubi primum attigisset, repente desiliebat, seque in duro aliquo, vilique strato semifomnis abiciebat. Itaque tanta facta est accessio ad priores illas, excellentesque virtutes, ut antea facta vita veluti rudimentum quoddam & informe tirocinium debeat existimari, si cum Elisabetha vidua comparetur eadem conjugata.

Sanctiores
introducitur
in monasterium
Conimbricæ.

XVI. Profecto sanctæ Clare Conimbricensis Monasterio, quatuor ex eisdem Instituti cœnobio Zamorensi religiosissimas vocavit magistras, quæ illic recipiendas instruerent. Neque longo tempore licuit feriari absque discipulis; plurimæ enim Virgines nobilissimæ solemniter se Christo sponso consecrantes coram Alphonso Rege, & utraque Regina miroque populi ac procerum concursu, in sacrum collegium allebat, & introducebat fuerant; & ab utraque Regina ancillarum instar sedulo ministrante nuptiali convivio splendide exceptæ. Elisabetha vero in illo Xenodochio quod palatio suo proximum edificasse diximus, deliciarum suarum summam repositam habere videbatur, tanto enim studio pauperes excipiebat, visitabat, pascebat, curabat, consolabatur, ut ab iis sive animo, sive corpore, aut officio nunquam potuerit avelli.

Desiderat subire
viâ religionem.

XVII. Ejus, quam hætenus tenuerat, vitæ rationis, & poenitentis exercebat sub habitu sancti Francisci domesticæ quidem & egregia habebat exempla Elisabetha, magnam & sanctam materteram Elisabetham Hungaricam, quæ sub habitu tertii Ordinis sancti Francisci miserorum infirmorumque necessitatibus subvenire maluit per multos labores, quam a subiectis populis magnifice coli, & splendide honorari. Sanciam adhuc viventem Majoricarum Regis, sui patris filiam, & Siciliæ reginam, operibus pietatis & Clarissis totam addictam, quæ etiam semetipsam postea dicavit Dei obsequio sub sanctæ Clare Instituto. Constantiam matrem, Manfredi Regis Siculi filiam, Petri Regis Aragonii conjugem, quæ prout sæpe enarravimus, sanctæ Clare vestem suscepit. Jacobum Majoricensem prædictæ Sanctæ Germanum Fratrem, & regni heredem, qui, abdicato sceptro, sub paupere veste & regulâ Minorum maluit Deo inservire, quam vana mundi specie inescari. Petrum Riparcurtiæ Comitem, suum ex Fratre Jacobo Rege Aragoniæ nepotem, Minoribus addictissimum, postea in urbe Valentina Ordinem eundem sancti Francisci solemniter professum, singulari præditum virtute, qui filios & amplas facultates contempsit, ut sub sancti Francisci vexillo Deo inserviret.

Præ-

ANNO CHRISTI 1325.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

Præclara quidem erant hæc exempla, & quæ animos remissiores inflammare possent ad virtutis amorem, ad contemptum humanarum rerum, ad cœlestium æstimationem. Cæterum Elisabetha, in cujus pectore majora nutriebantur incendia, his flammis superior erat, neque ulla ratione retardari poterat, quin ad altiora contenderet; aspirabat enim ad perfectam omnino, religiosamque vitam, non modo vestibus sed etiam compositis ad sanctæ Claræ normam moribus, nuncupatisque votis palam profitendam.

XVIII. Viros itaque doctrinæ sanctitatisque opinione præstantes ad se vocat; consilio communicato quod jam pridem animo & cogitatione versaret, sententiam suam singulos rogat, obtestans id tantum a se factum iri, quod ipsi optimum, Deoque gratissimum judicassent. Illi quantum valet humana mens, & consilium, rebus omnibus circumspèctis, perpensis, ac diligenter examinatis, etiam religiosam vitam speciali prærogativa excellentiorem esse non ignorarent, decreverunt, Elisabetham rem Deo gratiorem facturam, si ad mortem usque pristinum vitæ suæ Institutum profecqueretur. Acquievit illa tantorum virorum auctoritati, & quavis dubitandi specie sublata, certa quod semper optabat, de divina voluntate, acrior multo, ac profusior, quam antea, in jacentibus erigendis, miseris sublevandis, protegendis afflictis, pauperibus alendis, ægrotis curandis, mortuis sepeliendis, sollicitudinis, pietatis, misericordieque cultrix apparuit.

XIX. In maxima & calamitosissima annonæ penuria, quam anno MCCCXXXIII. a Christo nato Conimbrica passa est, Elisabethæ liberalitas & misericordia adeo clara exiit, ut patefactis horreis, thesaurisque apertis, Inopes, opulenti, pueri, adolescentes, senes, viri, femine, sacri homines, & profani ad accipiendum frumentum, carnem & pecuniam sine ullo delectu, aut fastidio, diu noctuque opportunè, importune admitterentur. In Regia liberum erat, commune totius urbis, omniumque egenorum frumentarium, marsupium & penus. Domesticis vero in tanta penuria sibi metuentibus ex tam profusa liberalitate, ideoque moderationem Reginæ suadentibus, ipsa timiditatem illorum leniter increpitans, meliora de divina clementia, atque bonitate & sentire, & sperare, & loqui præcepit. Mortuis quoque diligenter conquirendis, & religiose sepeliendis curam demandabat viris probatissimis, sumptusque in exequias, & sepulturam singulis elargiebatur; quo fiebat ut Reginæ beneficio neque viva corpora, neque exanimata cadavera, aut a fame consumi possent, aut a feris devorari, ne minor effet ejus misericordia, dum feras arcebat ab hominum palu, quam liberalitas dum homines pascebat.

XX. Hæc ut posset exercere caritatis officia, ex consilio piorum & doctorum virorum desiderium Clarissis se adnumerandi, & intra claustra sub religionis vinculis commemorandi, ægre licet, tandem deposuit, habitu contenta poenitentis, & Tertii Ordinis sancti Francisci, uti scribit Marcus Ulyssiponenis, dum secundi ab eodem Instituti leges haud potuerit subire. Alii Lusitani, quos vidi, vitæ hujus sanctissimæ foemina scriptores altum tacent tertii Instituti susceptam rationem, neque aliud scribunt, quam sub sanctæ Claræ habitu ab obitu Dionysii conjugis semper incessisse, nullis tamen legibus religionis adstrictam. Neque absque omni prorsus fundamento ita scripsisse videntur; etenim ex canonizationis actis, & processibus in hunc finem compactis, quos penes me in pretio habeo, deduci videtur, ante assumptum sanctæ Claræ habitum, & ante viri obitum ita ipsam decrevisse, & coram optimatibus declarasse. Chyrographi de hac re facti trado exemplar.

Id diffusione
viri p̄i.

In publica ege-
state omnibus
succurrit.

An fuerit tertii
Ordinis S. Fran-
cisci?

Marc. cit. cap. 3.
in fine.

ANNO CHRISTI
1325.JOANNIS XXII.
ANNO 9. & 10.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 11. & 12.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 118.

IN NOMINE DOMINI AMEN.

XXI. **N**overint universi presentes litteras inspecturi, quod nos Elisabeth, Dei gratia Regina Portugallie & Algarbii, ad declarationem, conservationem, & defensionem statuti, honorum & jurium nostrorum, dicimus, denunciamus & protestamur expresse, quod si contingat nos de hac vita migrare, supervenire, & relicto Serenissimo Principe & Domino Domino Dionysio Dei gratia Illustri Rege Portugallie, Algarbii, marito nostro legitimo, quod cum modesta cordula habili ad cingendum, & cum quadam veste in una nostra arca repositi, que videntur esse de habitu, & ad instar habitus Sororum seu Monialium Ordinis sancte Clare, volumus & intendimus sepeliri in Monasterio sancte Clare apud Conimbriam, & de nostris bonis distribui, prout apparebit in testamento nostro plenius contineri. Si vero predictum Dominum maritum nostrum premori, quod absit, & post ipsum vivere nos contingat, volumus, proponimus & intendimus, prestatam vestem & cordulam, ac velum viduitatis, licet instar habitus Ordinis predicti, assumere, accipere & induere, non in habitum religiosum probatorum, vel professorum, nec causa probationis, vel professionis, seu obedientie alicujus Ordinis, regule vel persone, sed solum causa, & in signum viduitatis & hamilitatis, illa intentione, mente, corde, & animo, ut quandocumque, & quotiescumque voluerimus, possimus illas libere & licite dimittere sine nota, & alias quascumque seculares & laicales, quas nobis competere viderimus & voluerimus assumere & indutere, & de nostris rebus, bonis, juribus, & persona disponere & facere libere velle nostrum, quodque licet hujusmodi cordulam, vestem & velum, ut premissis, assumere, & induere proponamus, tamen pannos lineos, quibus ad presens utimur, & uti consuevimus, & alia nobis seculari & laice vidue competentia, non intendimus dimittere, sed prout voluerimus illis uti, quodque Dominas & Domicellas laicas & seculares, ac prout decere viderimus, solitam domum nostram tenere & nutrire, & de bonis nostris propriis, quando nobis videtur, hujusmodi Domicellas & Dominas maritare, & in castris & locis nostris, & alibi, quando, & ubi inter ipsas, prout voluerimus, vivere proponimus, & intendimus temporibus successis, quibus Deus dederit nobis vitam, quodque votum aliquod simplex, vel solemne, tacitum vel expressum, sive professionem aut obedientiam non emisimus, nec fecimus, & in receptione cordula, vestis & veli predictorum, vel alias emittere, vel facere non intendimus nec proponimus, nullique Ordini, regule, collegio vel persone nos vel nostra bona aliquando obligavimus, intendimus, vel proponimus obligare, sed una cum omnibus nostris bonis omnino libera remanere, & de ipsis vendere, donare, locare, pigrorare, & alias qualitercumque disponere in vita & in morte, prout nobis placuerit, & visum fuerit expedire. In quorum omnium fidem & testimonium presentes nostras patentes litteras fieri iussimus, & nostri consueti sigilli munimine roborari. Datum Sanctearene 11. die Januarii anno MCCCLXIII. &c.

XXII. Certe vel factum est hoc chyrographum, vel Notarius, aut Amanuensis erravit in anno: etenim diu ante 1311. obiit, & hoc ipso MCCCLXXV. ex hac vita excessit Dionysius conjux, ante cujus obitum significatur factam esse hanc declarationem. Fortassis pro sexagesimo, scriptum erat vigesimo, qua ratione concordari poterit tempus cum iis, quae in chyrographo indicantur. Quod si suis numeris constet, & sua virtute subsistet, nihil adhuc im-
impo-

ANNO CHRISTI 1325.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

impedit, quin postea tertium sancti Francisci Institutum sit amplexa. Etenim quantumvis dicat & declaret se *in receptione cordula, vestis ac veli predictorum, vel alias non velle aut insendere votum solemne, aut simplex emittere, aut ulli Ordini, aut regule, aut collegio, vel persone se vel bona sua aliquo modo obligare*: attamen omnes universim auctores conspirant, eam post mariti mortem, & delatum habitum predictum, voluisse Clarissis nomen dare, & cum eisdem regularem vitam profiteri. Si ergo tunc mutavit intentionem, neque voti compos fieri potuit propter adversum optimum consilium; quid tollit, quin minus tunc voluerit saltem mitius jugum tertii Ordinis subire; & cum non potuit sub secundo egenis, & regni administrationi deesse, potuit sub tertio piis & regis ministeriis adesse? Atque ita fecisse, pramisso rei examine, declaravit jam pridem isthoc peculiari diplomate sanctissimus Dominus Urbanus VIII. ad preces Joannis a sancto Bernardino, tum in Romana Curia Ordinis Procuratoris, litteris & rerum agendarum peritici.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

XXIII. **C**um sicut dilectus filius Joannes de sancto Bernardino Procurator Generalis Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia, nobis nuper exponi fecit, sanctam Elisabetham Reginam, dum vixit, Portugallie, quam nos alias divina aspirante gratia, in Sanctorum numerum retulimus, Tertium Ordinem sancti Francisci expresse professum fuisse plene conspiceret, prout in processu, aliisque informationibus desuper fabricatis, latius continetur, & propterea dictus Joannes, ne ulli in hoc dubitationi locus unquam esse possit, per nos, ut infra opportune providere, summo opere desideret, nos eundem Joannem specialiter favoribus & gratiis proficui volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & penis a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore consentes, supplicationibus ejus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium sacris ritibus prepositorum consilio, eandem sanctam Elisabetham tertii Ordinis sancti Francisci hujusmodi fuisse, & esse, atque in omnibus pro talli ubique haberi & reputari, sicut & non aliter per quoscumque Judices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari & defini debere; ac irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, Apostolica auctoritate, tenore presentium, perpetuo decernimus & declaramus, in contrarium faciendis non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majoram, sub annulo Piscatoris die XXII. Aprilis MDCXXVI. Pontificatus anno III. &c.

XXIV. Quia plerique in malum torquebant sensum, & secundum suas animi affectiones interpretabantur aliqua ex Postilla fratris Petri Joannis Olivi, eam, ita petentibus ipsis Minoritis, interdixit omnibus Joannes Pontifex hoc anno die octava mensis Februarii, quantumvis ille sub mortem, & in suis scriptis omnia subjecerit correctioni sanctae matris Ecclesiae. Patres capitulares, ut decreto se conformarent Pontificio, Fratris notum voluerunt, opus hoc fuisse prohibitum, nec licere cuiquam illud apud se tenere. Cessante scandalo & contradictione adversariorum, Sixtus IV. facultatem fecit

Maria. c. 15.

Condemnatus
postilla Petri
Joannis.

ANNO CHRISTI 1335.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

Ann. an. 1335.
n. 31. 7/199

Ann. hoc ann.
n. 10.

Alvar. lib. 2.
c. 12.

Fr. Venetus Epi-
scopus Catinacen-
sis.

Fr. Gerardus Gi-
scopius.

Frater Robertus
Enagdunen.

Frater Gilbertus
similiter Enag-
dunen.

Fr. Bonifacius
Solimanus.

Regist. Vatic.
n. 5179.

fecit omnibus legendi isthac commentaria. Alias longius egi de istius hominis vita & doctrina, eumque liberavi a multis injustis, quibus aspergebatur, calumniis. Miror valde, Bzovium insinuare, eum sub hoc tempore vixisse, atque eundem cum iis, qui spirituales vocabantur, occasionem dedisse Pontifici, ut hoc anno constitutionem *Ad nostrum*, de regularibus inter extravagantes communes promulgaret, quia affirmabant, inquit, magis se fructificare inter Græcos, Sarracenos, & Tartaros, quam inter Latinos. Petrus autem hic obiit anno MCCXXVII. & extravagans neque verbum quidem habet de hujusmodi assertionem, neque tale exprimit aut supponit fundamentum, sed duntaxat prohibet omnibus cujuscumque sint Ordinis, ne sine Superiorum licentia transfretent ad partes Ultramarinas. Eam autem assignat Alvarus Pelagius, tunc presens in Curia, solam vel potissimam causam prohibitionis Apostolicæ hujus Petri Joannis, quod dixerit, regulam Minorum eandem esse cum Evangelio: quod in uno sensu recte, in alio male dixisse declaravit Gregorius de Landino, Archiepiscopus Viennensis, & Petrus de Palude Ordinis Predicatorum, multique alii magistri diversorum Ordinum & statuum, quibus librum examinandum Pontifex commisit. Citat vero pro his & aliis multis, quæ huic Petro impingit Bzovius, Richardum Cluniacensem, quem sub Friderico I. Imperatore anno MCIX. floruisse scribunt Guillelmus Eysengrenius, Sixtus Senensis, Possëvinus, & sub Adriano IV. qui electus est anno MCIV. eum reponit Volaterranus. Qui ergo fieri potuit, ut ante centum & plures annos mortuus, testis esse potuerit condemnationis hujus Apostolicæ hoc tempore factæ?

XXV. Assumpsit hoc anno Pontifex ad Episcopatum Catacensem vulgo *Catanzaro*, in ulteriori Calabria sub Archiepiscopo Rhegino, vacantem per mortem Jacobi, fratrem Venutum, in discordia simul electum cum Gualtero Archidiacono ejusdem Ecclesiæ, ante mortem Clementis V. Duravit iis & aliorum, qui adversabantur Venuto, contradictio ad hoc usque tempus, donec tandem hoc anno electionem, non obstantibus quibuscumque, Pontifex confirmavit: *Dudum pro parte*, Kal. Martii. Ad Episcopatum Girapetrensem, sub Archiepiscopo Cretenſi fratrem Gerardum, per translationem Thomæ ad Agyensem: *Regimini universalis*, Idibus Februarii. Ad Enagdunen. in Hibernia, sub Archiepiscopo Tuamenſi, per translationem Jacobi ad Conerensem vacantem, tranſtulit a Clonferenſi, licet indebite in ea provifum fratrem Robertum: *Petit ex suscepta servitutis*, Idibus Novembris. Præcesserat in eadem frater Gilbertus etiam Minorita, qui dum in Curia litigaret contra Malachiam Archiepiscopum Tuamenſem, qui eum Episcopatu spoliavit, & per suum procuratorem contendebat, Ecclesiam hanc non Cathedralē, sed Parochialem esse, ex hac vita discessit Romæ, cui substitutus est Jacobus: sed mox ad Coneren. translato, collata est Ecclesia, quam Cathedralē esse voluit Pontifex, prædicto Roberto, qui exiguus in ea tempore sedit, uti notat Wareus, qui refert, mitram, baculum pastoralem, & alia Pontificalia Episcopi Enagdunen. reposita in domo Minorum apud Clare, abstulisse Philippum le Blound Archidiaconum Tuamen. quousque novus Episcopus crearetur. In anno erat dum Jacobi Okernii translationem ab Enagdunen. ad Coneren. recenset sub anno MCCXXXVI. etenim hoc ipso, ex diplomate Pontificio factum esse aperte convincitur. Ad Sulcitanam in Sardinia, sub Archiepiscopo Calaritano, electus fuit a Capitulo frater Bonifacius de Pisis, & per prædictum Archiepiscopum non habentem notitiam reservationis a Pontifice factæ, confirmatus & consecratus; sed paulo post electus fuit alius a Pontifice. Decerpimus hæc ex diplomate,

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 118.
1335. ANNO 9. & 10. ANNO 11. & 12.

mate, quo alium Episcopum Pontifex hoc anno destinavit. Bonifacius autem post aliquot annos assumptus est ad Ecclesiam Corbanien. uti dicemus anno MCCCXXXII.

XXVI. Gravissima negotia pluribus litteris contenta, hoc anno commisit Pontifex fratri Paulino Episcopo Puteolano, de quo sæpius egimus superius præsertim circa recuperandam civitatem Ferrariensem, a perfidis Hæreticis, ut loquitur Pontifex, a rebellibus & hostibus Dei & Romanz Ecclesiaz sub dire servitutis tyrannide occupatam. In hoc negotio socium adjunxit fratrem Perrinum Carmelitanum in Lomhardia priorem Provinciale, qui simul egerunt cum Joanne Superantio Venetorum Duce, ut copias adjuvaret Ecclesiasticas. Ita prompte & fideliter cooperari coepert Dux, ut peculiari diplomate ei gratias Pontifex habuerit. Ad alia negotia fidei evocavit Pontifex fratrem Joannem Peyronum Custodem Barcinouensem, quibus exequendis tres socios adhibuit, & Ministro Generali scripsit, ut quamprimum ad Curiam destinaret.

XXVII. Bina extructa hoc anno Minoritis domicilia. Horz in Custodia Campanie Sabinensis, & Provincia Romana Patrum Conventualium, de quo nihil ultra invento. Inche in insula Balearium vulgo Majoricha, cujus Ecclesiam ferunt construxisse Episcopum Sinam, de quo egimus alias, reliquum operis oppidanos. Paruit Patribus Conventualibus usque ad annum MCCCXIV. Majorem campanam donavit Episcopus Sans, cujus gentilitia incisa habet insignia. Locum hunc accipiendi licentiam dedit hoc anno Pontifex: *Sincera vestra religionis*. Kal. Januarii. Ante hunc annum extitisse Valriaci in Custodia Avenionensi, & Provincia Provincie Cœnobium ejusdem Ordinis, constat ex diplomate Pontificio, quo accersit Guardianum Fratrum Minorum de Valriaco, ut nonnulla consignet instrumenta, quæ Pontificem & Ecclesiam concernebant Romanam: *Cum sicut accepimus*. xv. Nonas Octobris. Transferendi Conventum Castris Cæsaris in Hispania hoc anno licentiam concessisse Pontificem, diximus alias, diploma damus in regesto: *Ad Ordinem vestrum*, v. Idus Augusti. Facultatem etiam concessit Provinciali & Fratribus Hibernis, ut locum acciperent in Villa Rotemoye, vel Totemoye, Diocesis Daren. ditionis nobilis viri Joannis de Breninghem Comitis de Lonche, ab eo partim ædificandum. Ita continet diploma Pontificum: *Inter Ecclesiasticos Ordines*. Idibus Augusti, hoc anno datum; sed vel hæc locorum nomina sunt corrupta, vel Cœnobium ædificatum non est; etenim in uno ex altero recensu domorum Franciscanorum ad me ex Hibernia misso, hujus non est invenire vestigium. Consecrata hoc anno die xxvi. Maii Ecclesia Minorum Lunani Custodie Feretrinzæ, & Provincie Marchiz Anconitanæ Patrum Conventualium.

XXVIII. Diximus etiam anno præcedenti, extructa jam sub hoc tempore bina Cœnobia Minorum in Provincia Lituaniæ, ubi fidem jam plantaverant, & suo sanguine rubricaverant triginta sex Fratres Minores variis temporibus occisi, quorum aliqui jacent Vilnæ ad Monasterium insigne sanctæ Mariæ de Arena in cœmeterio sub columna lateritia, alii projecti sunt in Viliani amnem, alii viginti octo sepulti sunt ad fores templi sanctæ Crucis, ubi hæc leguntur carmina, a Reverendissimo D. Joanne Anhusen electo Kyowienfi ibidem in tabella appensa, anno MXXLV. ob recuperatam valetudinem eorum intercessione.

*Barbara gens olim stygiis adoperta tenebris
Luminis ignara candide Christe tui,
Pœnit, ab demens! lastrari lumine vitæ,*

Tom. I.

G

Re-

Gravis negotia
cômiffa Fr. Paulino.

Reg. Vat. an. 9.
fol. 100. & seq.

Ibid. fol. 16.

Conven. Hece.

Revol. fol. 400.

Conv. Incha.

Tom. 3. an. 1338.
n. 17.

Conv. Valriaci.

Conven. Casti-

Cæsaris.

Tom. 6. an. 1338.
n. 17.

Conv. Totemoye.

17.

Lituaniæ pass
16. Minoris.

Revol. fol. 122.

ANNO CHRISTI
1735.JOANNIS XXII.
ANNO 9. & 10.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 11. & 12.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 118.

*Renuit & sacras tangere fontis aquas ;
 Heu quantis igitur mansi tum ceca periculis ,
 Cecutit cæcis non minus Andabatis !
 Tellere dogma tuum quando pie Chrifte parabat ,
 Sacræ disturbans religionis iter .
 Horrida bis septem id fratrum docuere pericla ,
 Hoc misere innocui qui cecidere loco .
 His igitur proceres inter Castalde refertur
 Familæ encomium , & gloria prima tue .
 Millia , qui populi miseratus multa ruentis
 Tartarici fraude in pallida regna Ducis .
 Huc , huc bis septem curasti ducere fratres ,
 Qui populos regerent Chrifte benigne tuos .
 Ut per quem caperent vitam , caperentque salutem ,
 Et quidquid veri , perpetuique boni est :
 Vulgabant igitur celestis numina patris ,
 Vulgabant plebi dogmata sacra rudi .
 Ut pater omnipotens prolem mortalibus agris ,
 E summa cæsi miserat arce poli .
 Pertulit ut nostræ (heu) terrentia crimina vite ,
 Ac dira fregit squalida regna stygis .
 Ast gentis rabies conirritata furebat ,
 Dentibus infrendens talia verba refert .
 Numina jam nostra en toto spoliantur honore ,
 Fætaque jam turba subula sunt geræ .
 Morte reos igitur clamat , quando optima monstrant ,
 Exitum cupiens impia turba sum .
 Tum male perquirunt furibundi pectore cæco ,
 Quæ perimant sanctos conditione viros .
 Et quia vulgabant Crucifixi nomina Christi
 Orbis quem vastus tartarus & astra tremunt .
 In cruce fige viros clamant , iterantque loquelæ ,
 Ne pereat nostri gloria prima fori .
 Accurrunt igitur succensî protinus ira ,
 Atque manus sevas fratribus injiciunt .
 Post ne quis tentet stringentia vincula captis ,
 Constituant vinctos Judicis ante pedes .
 Equibus eximios manibus post terga revinctis
 Tres cruceis horrendæ composuere neci :
 Et cruce confossos (heu quam miserabile dictu)
 Immerfere undis Vellæ magna tuis .
 Tum eadunt gladiis reliquos , flammisque perarunt ,
 Funditus ut perimant nomina Christe tua .
 O scelus , o gens infelix , o pectora cæca ,
 O plebs ; quæ diram te tua fata manent !
 Audebas tam grande nefas , ut perdere velles
 Nomen , quod mundi climata cuncta colunt .
 Perdere dum Christum affectas , te perdidisti ,
 Pernitiam sponte en corruisti in miseram .
 Nunc perpente precor tecum celeberrime Præsul ,
 Quam vivat Christi vinea tota fide .*

Cernis ,

ANNO CHRISTI 1325.	JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 118.

*Cernit, quam jaceam densis obduclis tenebris,
Nec sunt qui relevent commoda lapsa mea.
Nam meus agrestes hortus jam parturit herbas,
Sentes ac tribulos, malaque pestifera:
Erue quæso igitur sentes, aconita, cicutas,
Et pangæa feras, cinnama, balsamaque.
Sic facies hercle magno rem præsidæ dignam,
Grætaque posteritas tum seret encomia.*

XXIX. Clarissis etiam hoc anno aliquot extructa domicilia; Nanetis in Gallia, unum studio & sollicitudine nobilissimi Principis D. Petri de Rieva, Britanniz Ducis. Quod postea reformatum est sub prima regula sanctæ Clare per beatam Collectam. Alterum crexerat nobilissima femina Isabella de Rutiena Vicecomitissa Carlaten. sancti Flori diocesis paulo ante ab hoc ipso Pontifice instituta, prope Ecclesiam Parrochiam de Boyffeto: sed cum Rector prædictæ Ecclesiæ impediret, quin minus officia divina ibidem celebrarentur, ad preces ejusdem heroinæ scripsit Pontifex ad Episcopum Floriensensem (qui tunc erat Raymundus Velrens de Monstegey, primus novæ Sedis Pontifex) uti si legitime fundatum, & sufficienter dotatum erat Monasterium, opus confirmaret: *Illis qui animarum*, VI. Non. Martii. Tertium constructum paulo ante hunc annum in Riberniz diocesis Werinensis in Germania per nobilem virum Henricum Dominum Magnopolensem, cui adjudicavit unendam Ecclesiam parrochiam ejusdem oppidi Pontifex hoc ipso anno: *Devotorum Studia*, XI. Kalend. Novemb. Quartum Poloniae Reges Wladislaus & Heydwigis non tam noviter adjunxerunt huic Instituto, quam transulerunt ex alio loco Cracoviam. Evocatis enim Sororibus ex Monasterio de Scala Cracovien. diocesis, nobile illis posuerunt in ipsa urbe domicilium, sub invocatione sancti Andree, permutatione facta Ecclesiæ cum Patribus Benedictinis: *Solet plerumque*, 11. Idus Aprilis. Demum Clarissimum Monasterii Corporis Christi Neapolitani constitutiones partim hoc anno mitigatæ, partim expolitæ. Cardubensium nolentium decimas ex quibusdam bonis per Alphonsum Castellæ Regem collatis solvere, tutela suscepta: sed & omnibus hujus Instituti seditricibus concessum privilegium nullas solvendi ex quibuscumque facultatibus. Litteras ipsas Pontificias damus in registro.

Monst. Nanetis.

Mon. Boyffeti.

Mon. Ribernis.

Mon. Cracovien.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

1. **P** Auca nobis Annalitzæ sedulitas colligenda reliquit: at indicat nihilominus nonnulla ab Apostolica Sede emanata, quæ Religionis discriminum hoc tempore deficiente, honorem custoditum ostendunt, nosster Indiculi Auctor: etenim summus Pontifex quemdam fratrem Nicolaum ad lecturam sua auctoritate promovit: *Laudabilis &c.* XIII. Kalend. Martii: fratri Francisco de Montefalcone executorialem transfinit: *Pro parte &c.* cum Rectori Spoletano pro Inquisitoribus Minoritæ: *Litteras tuas &c.* & fratri Joanni de Amilio, & ipsi Inquisitori contra Fratricellos: *Ad audientiam nostram &c.* Kalend. Martii scriberet. Cardinali etiam sancti Theodori secum Fratres nostros assumere posse duobus diplomatibus ejusdem tenoris: *Cum te &c.* XV. Kalend. Maii concessit. Sed contra quemdam Episcopum pro fratribus Joanni de Ancona * & Servodei de Peña Inquisitoribus Marchiæ: *Idem Episcopos &c.* VIII. Kalend. Junii: *Et cum nos venerabiles &c.* Nonis Julii: necnon pro

Litteræ Apost. in honorem Ordinæ Indiculi, ex Patric.

* Hujus expeditæ etiam Annalitzæ ad hunc annum mentioni.

ANNO CHRISTI 1325. JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 11. & 12. RELIGIONIS MINORUM ANNO 118.

29 iisdem: *Cepimus quod &c.* 111. Kalend. Septembris scripsit. Ceterum
 29 fratribus Raymundo & Guillelmo ut ad alium Ordinem se transferre pos-
 29 sent, litteris ejusdem tenoris ac temporis: *Super cumctis &c.* Idibus Ju-
 29 nii indulgit: & pro Religionis ingressu Mariano quodam beneficio con-
 29 cesso: *Dudum quorundam &c.* Kalend. Augusti: cum paulo ante, sci-
 29 licet, VII. Kalend. ejusdem mensis fratrem Rolandum Ticinensem ad
 29 curiam vocasset: *Cum pro certis &c.* nonnullas executoriales expeditit
 29 Guardiano Sagiensi: *Ad curam Sedis &c.* VIII. Kalend. Septembris:
 29 Guardiano Florentino: *Tua nobis &c.* XV. Kalend. Octobris: & eidem
 29 sub eodem tenore Kalendis ejusdem mensis Octobris, ad Ministrum ve-
 29 ro Provincie Aquitanie commendatitiam transmisit: *Dum sub &c.* V.
 29 Idus Decembris. Etiam Monialibus sancte Clare de Venetiis favit hoc
 29 anno summus Pontifex dato Brevi: *Pridem ad nostrum &c.* nono Idus
 29 Februarii: & Regine Polonie Monasteriorum ingressum indulgit: *Ex-
 29imia devotionis &c.* V. Idus Junii.

Ex mat.

Wad. ad ann
1328. n. 10.

Dionysus Lusitania Rex obit.

29 II. Dionysii Regis Portugallie obitum notavit Annalista: sed nobis
 29 placet ex aliis nonnulla de tanto Rege referre. Fuit hic Alphonsi III. pa-
 29 riter Regis filius, & sancte Elisabethe conjux, qui cum regnasset annis
 29 XLVI. aetatis suae XLIV., hoc scilicet anno Christi, apud Santarem supre-
 29 mum diem clausit: sepulturam vero factus est in celebri Monasterio de
 29 Odivelas Ordinis sancti Bernardi duabus leucis ab Ulyssipone a se con-
 29 structo anno MCCXCV. cum jam universitatem Conymbricensem funda-
 29 visset anno MCCXC. Quadraginta trium annorum consortio a sancta Con-
 29 juge didicit pietatem, ac religionem colere. Eleemosinarii majoris in
 29 Regia munus instituit, eoque in officio primus fuit frater Martinus. Sa-
 29 cellum in palatio construxit, in quo ex Pontificis indulto quotidie recita-
 29 rentur horae canonicae, quarum primos versus lingua Portugallensi ipse
 29 composuit: anno MCCCLX. Ordinem Militarem Christi instituit a Joanne
 29 XXII. confirmatum, primusque ejusdem Ordinis Magister fuit D. Gi-
 29 le Martinez de Otero. Dionysii naturalis fuit D. Alphonsus Sanchez ap-
 29 pellatus, qui in Regia Patris sui Majordomus effectus a sancta Regina,
 29 non aule corruptos ut plurimum, sed christianos & sinceros mores & ipse
 29 didicit: duxit uxorem Dominam Theresiam Martinez de Albuquerque,
 29 illius loci Dominam, & filiam D. Joannis Alphonsi de Meneses & Albu-
 29 querge, a quibus nobiles familiae, praesertim Albuquerqueorum propa-
 29 gatae fuerunt: porro Alphonsus & Theresia praefati Jugales in Monasterio
 29 sancte Clare de Vivaldo Ulyssipone, ab iisdem fundato jacent.

29 III. Libet etiam postremo, licet minus pertineat, Ludovici Imperatoris
 29 contumaciam notare, a Joanne siquidem Pontifice vocatus obdu-
 29 duit: quamobrem excommunicationis in eum lata sententia, imperiale
 29 sceptrum in Regem Francie transferre Pontifex cum Leopoldo quare-
 29 bat, simulque Fridericum e vinculis solvere: sed pejora machinabatur
 29 Ludovicus, hostis Ecclesie factus.

Dipl. p. 4. M.
131.
Ludovic. Imper.
Pontifex deiecit
ab Imp.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 10. & 11. ANNO 18. & 13. ANNO 119.

ARGUMENTUM.

Felices referuntur progressus fidei Catholicae in Tartaria. Solis Minoritis, abdicatis aliis, committitur Inquisitio pravitatis hereticae in Principatu Bosphensi, & adjunctis provinciis. Aliis etiam in partibus idem exercere officium. Creatur aliquot Episcopi, & multiplicatur domicilia.

I. **I**N Tartaria foeliciter sub hoc tempore se habebant res Christianorum, erecta una atque altera Ecclesia Cathedrali per primum illius gentis Archiepiscopus Joannem a Monte Corvino, cooperantibus etiam suffraganeis Episcopis, quos ex Minoritis assumptos alias diximus, ad indomite gentis conversionem amandatos. Horum unus domestico & humili stylo scripsit hoc anno Guardiano Perusino quae circa ipsos agebantur. Epistolam legit beatus Odoricus de Foro-Julio, illius temporis auctor, & praecipua fragmenta suae intulit historiae, quam alias indicavimus. Nos hic transcribimus majorem conciliatura fidem plerisque a nobis jam pridem relatis.

Felices fidei progressus in Tartaria.

Tom. 6. an. 1307. n. 4. & 5. & 6.

Tom. 4. an. 1311. n. 1.

Frater Andreas de Perusio de Ordine Minorum Fratrum divina permissione vocatus Episcopus, R. P. Fratri Guardiano Perusini Conventus salutem & pacem in Domino sempiternam.

II. **N**am propter immensam terrarum mariumque distantiam, inter me & vos interjectam, vix sperare possum, quod litterae ad vos per me transmissae ad manus vestras valeant pervenire. Et infra sequitur. Novissimis me itaque cum bonae memoriae fratre Peregrino Coepiscopo, & mea peregrinationis individuo comite, praeter multos labores & languores, incendias, variaeque tormenta atque pericula in terra pariter & in mari, ubi fuimus rebus omnibus, etiam tunicis & habitibus spoliati, demum, Deo juvante, ad Samballensem civitatem, quae Sedes est Imperii Magni Chanii, anno Dominicae Incarnationis mcccviii. ut credo pervenisse, ubi secundum mandatum a Sede Apostolica nobis datum, Archiepiscopo consecrato, moram ibi per quinquennium ferme contraximus; infra quod temporis spatium procuravimus Alafa ab Imperatore magnifico pro victu & vestitu octo personarum. Est autem Alafa impensa, quam Imperator tribuit nunciis Magnatum, Oratoribus, bellatoribus, diversarum artium artificibus, jaculatoribus, pauperibus, & diversis diversarum conditionum personis, quae impense plarium Latinorum Regum introitus & expensas transcendunt. De divitiis, magnificentia & gloria hujus magni Imperatoris, de valetate Imperii, multitudine populorum, numerositate Cultatum, & magnitudine earumdem, & de ordinatione Imperii, in quo nemo adversus alium ausus est levare gladium, transeo, quia longum foret scribere, & audientibus incredibilia viderentur; nam ego ipse qui praesens sum, talia audio, quae vix ipse credere possum, &c. sequuntur infra. Est quaedam magna civitas juxta mare Oceanum, quae vocatur lingua Persica Cayton, in qua civitate una dives domina Armena Ecclesiam erexit praeclaram satis & grandem, quam quidem de ipsius voluntate per Archiepiscopum in Cathedrali erectam, cum competentibus dotibus, fratri Gerardo Episcopo & Fratribus, qui cum eo erant, donavit in vita, & in morte reliquit, qui primus eandem Cathedralam suscepit. Mortuus autem dicto Episcopo, in ibique sepulto, voluit Archiepiscopus in eadem Ecclesia me facere successorem, sed hujusmodi locationi & suc-

Primi Episcopi in Tartaria.

Magnificenti Imperatoris Tartarorum.

Cayton erigitur Ecclesia Cathedralis.

Primi Caytonis Episcopus erat Gerardus.

ANNO CHRISTI 1336.	JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 12. & 13.	RELIGIONIS MINU- RUM ANNO 119.

Secundus fratres
Peregrinos.

Et successioni me non prebente assensum, ipsam contulit fratri Peregrino Episcopo memorato, qui illuc, habita opportunitate, se contulit, & postquam paucis annis rexit eandem, anno Domini MCCCXXII. in crastino Octavae Apostolorum Petri & Pauli diem clausit extremum, ante cujus discessum per quatuor fere annos, ego qui in Cambaliche non eram, consolatus ex aliquibus causis, procuravi quod dilecta Alafa seu elemosyna Imperialis mihi daretur in prefata civitate Caytonis, que distat a Cambaliche itinere hebdomadarum fere trium, ut dixi, sollicitè procuravi, & cum octo equitibus, ab Imperatore mihi concessis, ad eandem Civitatem cum magno honore perrexi, & applicui, adhuc fratre Peregrino prefato vivente, & in quodam nemore proximo civitati ad quartam partem unius milliarii, Ecclesiam convenientem & preclaram edificari feci, cum omnibus officiniis sufficientibus pro XXII. Fratribus, & cum quatuor cameris, quarum quaelibet esset pro quocumque Prelato sufficiens. In quo quidem loco moram traho continuam, & viro de elemosyna Regia memorata, que juxta mercatorum Januensium estimationem, ascendere potest annuatim ad valorem centum florenorum aurcorum vel circiter, & de hac elemosyna magnam partem in edificatione loci predicti expendi, cui similem in Eremitorio in tota nostra Provincia nullum scio quoad pulchritudinem & omnem amantiam. Denique non longo clauso tempore post obitum fratris Peregrini, recepi decretum Archiepiscopi de locatione nostra in memorata Ecclesia Cathedrali, cujus locationi assensum prebuit causa rationabili suadente, & nunc in loco vel Ecclesia civitatis, nunc in Eremitorio moram facio, juxta mee libitum voluntatis, & sum sano corpore, & quantum longevitas vite patitur, aliquibus adhuc annis in hac misse laborare potero, licet canicula habeam ex defectibus naturalibus & proprietatibus senectutis. Sane in isto vasto Imperio sunt gentes de omni natione, que sub celo est, & de omni secula, & conceditur omnibus & singulis vivere secundum seculam suam. Est enim hec opinio apud eos, seu potius error, quod unusquisque in sua secula salvatur, & nos predicare possumus libere & secure: sed de Judæis & Sarracenis nemo convertitur, de Idololatriis baptizantur quam parum, sed multi ex baptizatis non recte incedunt per viam Christianitatis. Quatuor nostri Fratres martyrizati fuerunt in India a Sarracenis, quorum unus bis in ignem copiosum injectus illesus evasit, & tamen ad tam stupendum miraculum nullus est a sua perfidia permutatus. Hec omnia supradicta sub brevitate vestre Paternitati destinare curavi, ut per vos ad aliorum notitiam devolvantur. Fratribus spiritualibus & amicis meis precipui non scribo, quia qui discesserint, & supersunt ignoro, unde rogo quod me habeant excusatum. Omnes saluto, meque omnibus recommendo intime quantum possum, & vos pater Guardiane recommendetis me Ministro & Custodi Perusino, & aliis Fratribus universis. Omnes Episcopi suffraganei sacri per Dominum Papam Clementem Cambalicensi Sedis migraverunt in pace ad Dominum, ego solus remansit. Frater Nicolaus de Bantivera, frater Andreatius de Assisa, & unus alius Episcopus mortui fuerunt in ingressu India inferioris, in terra quadam crudelissima, ubi & plures alii mortui sunt & sepulti. Valeat in Domino vestra Paternitas nunc & semper. Data in Cayton anno Domini MCCCXXVI. in mense Januarii.

Vide ann. 1331.
n. 1. & 1335.

26-1335. n. 1.

Minoris Inquisitionis Bosne & Sclavoniae,

III. Diximus alias, gravem commendatam Minoritis Provinciam inquirendi in hæreticos per universas Sclavoniae & Bosnae Provincias, eaque finitum sub hoc tempore fratrem Fabianum in partibus Servia, Rasia, Dalmatiz, Croatiae, Bosnae, Istriæ & in Archiepiscopatibus Duracen. Antibren-

ren.

ANNO CHRISTI 1326.	JOANNIS XXII. ANNQ. 10. & 11.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 12. & 13.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 119.

ren. Raguzino, Spalaten. & Jadrensi. Egit tamen frater Matthias de Zagrabia, Ordinis Prædicatorum, ut munus hoc sui Instituti viris crederetur, obtinuitque. Conquerente prædicto Fabiano, quod Matthias tacuit, intellexit Pontifex prius institutos in illis Provinciis Inquisitores Minoritas, irritumque voluit quod ipse posterius instituit. Dedit litteras ad Priorem, Provincialem & reliquos ejusdem Ordinis Fratres in Hungaria & Slavonia, ad Carolum Regem, ad Archiepiscopos Strigoniens. & Colocen. & universos Ecclesiarum Prælatos, quibus ita voluit denunciatum. Ipsas exscribo.

Dilectis filiis Priori Provinciali, ac universis Fratribus Ordinis Prædicatorum in Regno Hungarie & Provincia Slavonie constitutis.

IV. **Q**uerelam dilecti filii Fabiani Ordinis Minorum Fratrum, Inquisitoris hereticæ pravitatis in Provincia Slavonia & Principatu Bosnen. auctoritate Apostolica specialiter deputati, receptum continentem, quod licet felic. recordationis Nicolaus Papa IV. per suas litteras speciales Fratribus dicti Ordinis Minorum in dicto Principatu Bosnen. officium Inquisitionis pravitatis prædicte duxerit committendum, prout in dilectis litteris plenius continetur, ac deinde pie memorie Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster dilecto filio Ministro Provinciali Ordinis Fratrum Minorum in administratione Provincie Slavonie commiserit, & precipiendo mandaverit per suas litteras speciales, ut de consilio aliquorum Fratrum dicti Ordinis eligeret duos de Fratribus dicti Ordinis Minorum sue administrationis idoneos ad hujusmodi officium exequendum, qui in partibus Servie, Rassiæ, Dalmatie, Croaticæ, Bosnie atque Istriæ, & in Archiepiscopatibus Duracen. Antiharen. Raguzino, Spalaten. & Jadren. & diocesis suis dictæ provincie Slavonie, Inquisitionis officium super labæ prædicte debeant exercere, & a longis temporibus citra Fratres dicti Ordinis Minorum ejusdem Provincie exercuerunt hujusmodi Inquisitionis officium in partibus memoratis, juxta formam eis ab Apostolica Sede concessam, nullusque alicujus alterius Religionis in eisdem partibus hujusmodi Inquisitionis officium hæcenus consueverit exercere; tamen dilectus filius Matthias de Zagrabia Ordinis Fratrum Prædicatorum nulla de prædictis litteris seu privilegii hujusmodi super Inquisitionis officio dilectis Fratribus Ordinis Minorum a Sede præfata concessi, habita mentione, per suppressionem veritatis hujusmodi quasdam litteras ad te filii Prior, a nobis impetrauit, per quas tibi duximus committendum, quod aliquos de Fratribus dicti Ordinis Prædicatorum eligas, qui in Regno Hungarie Inquisitionis officium prædicte pravitatis exequant, & valeant exercere, crucemque contra omnes Transilvanos, Bosnen. & Slavonicos, qui heretici fuerint, in prædicto Regno Hungarie prædicent & valeant predicare; ac insuper per alias nostras litteras carissimo in Christo filio nostro Carolo Hungarie Regi illustri, ac Venerabilibus Fratribus nostris Strigoniens. & Colocen. Archiepiscopis, eorumque suffraganeis, & aliis Ecclesiarum Prælati in Regno Hungarie constitutis, necnon Comiti Salomoni de Brassó, & nonnullis aliis nobilibus Hungarie & Slavonie dedimus in mandatis, quod eisdem Inquisitoribus Ordinis Fratrum Prædicatorum in iis auxilium, consilium & favorem impendant. Cum itaque nostre intentionis non fuerit, nec existat, Inquisitionis officium labi prædicte per Sedem eandem dudum concessum eisdem Fratribus Ordinis Minorum in partibus supradictis, dilectis Fratribus Ordinis Prædicatorum com-

Ex tom. 1. on. 11.
711.

ANNO CHRISTI
1326.JOANNIS XXII.
ANNO 10. & 11.EUDOVICI IV. IMP.
ANNO 12. & 13.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 119.

mittere, vel per litteras nostras predictis Inquisitoribus dicti Ordinis Minorum super dicto officio in prefatis Provinciis seu partibus in aliquo derogare, ne dictarum litterarum nostrarum pretextu dictum officium, quod absit, valeas impediri, tibi ac universis & singulis Fratribus Ordinis vestri predicto Inquisitionis officium in dictis Provinciis, seu partibus, que in dictis privilegiis, seu litteris Apostolicis dictis Fratribus Minoribus concessis specialiter exprimuntur, interdiximus exercendum, vobis auctoritate Apostolica distriktius inhibentes, ne de predicto officio in Provinciis & partibus supradictis in dictis privilegiis, seu litteris dictorum Fratrum Minorum expressis, vos intramittere presumatis; quinimo quoad Provincias & partes predictas prefatas litteras nostras super dicto officio tibi, prefato Prior, vel aliis quibuscumque directas, revocamus, cassamus & irritamus, & nullius existere decernimus firmitatis. Datum Avon. Kalend. Julii, anno 11.

Carissimo in Christo filio Carolo Hungarie Regi Illustri.

Ibidem epist. 22.

V. **I**N illis, fili carissime, que ad exaltationem Catholicæ fidei, & exterminationem hereticæ pravitatis respiciunt, costitudinem tuam eo libentius salubriusque requirimus, quo experientia certa didicimus, quod tu, velut gloriosus athleta Domini, intrepidusque pugil Ecclesiæ, ac Orthodoxæ Religionis Zelator assiduus, ad exterminandum labem pravitatis ejusdem de regni tui finibus, & conterendum inimicos Crucis & fidei, vota tua semper feliciter direxisti. Sane querelam dilecti filii Fabiani Ordinis Fratrum Minorum Inquisitoris hereticæ pravitatis in provincia Sclavoniæ & Principatus Bosnen. &c. ut in superiori diplomate usque ad, decernimus firmitatis. Quocirca serenitatem Regiam rogamus, nonemus & hortamur in Domino, in remissionem peccaminum tibi nihilominus injungentes, quatenus, non obstantibus predictis litteris, quas prefatus Matthias ad Costitudinem regiam, & alios prenomatos super premisis, ut predictur, impetravit, dilectum Fabianum in ejusdem Inquisitionis officio, in Regno tuo, & aliis Provinciis, que in privilegiis Apostolicis Fratribus dicti Ordinis Minorum concessis, specialiter exprimuntur, pro divina & Apostolica Sedis reverentia, atque nostra manuteneas & defendas, & aliis Fratribus dicti Ordinis Minorum ad dilectum officium deputatis, vel in posterum deputandis, in his & aliis consiliis & auxillis, ac favorem taliter impendendo, quod ipsi predictum officium tute exequi valeant, labemque predictam de dictis regnis & provinciis profugare, tuque proinde a divina elementia provulus æternæ retributionis, & a nobis gratiarum consequi valeas uberis actiones. Datum Avonione Kalend. Julii anno xi.

Venerabilibus Fratribus Strigonien. & Colocen. Archiepiscopis, & Suffraganeis, & aliis Ecclesiarum Prælatiis in regno Hungariæ, ac Provincia Sclavoniæ constitutis.

Ibidem epist. 23.

VI. **Q**uerelam dilecti filii Fabiani &c. ut in secundo diplomate mutatis mutandis usque ad finem.

Alia como scribitur mansuetoribus Minorum.

VII. Confluebat ex variis partibus ad Principatum Bosnensem in confinibus Dalmatiæ magna hereticorum caterva, quibus ut obvius iret, eosque inde expelleret, scripsit Pontifex ad Carolum Regem Hungariæ. Similiter in provincia Romandiola magnæ erant colligationes impietatis contra Pontificem.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1376. ANNO 10. & 11. ANNO 12. & 13. RUM ANNO 119.

tiſcios, quos ut diſſiparet frater Lambertus Inquiſitor Ordinis Minorum, uti tabula teſtantur Pontiſicæ in Regeſto Vaticano, non Ordinis Predicatorum, uti mirabiliter transformat Bzovius, alio diplomate Pontifex præcepit. Utrumque ſubnectimus.

Deo. loc. anno
n. 3.

Cariffimo in Chriſto filio Carolo Regi Hungariæ Illuſtri.

VIII. **D**Udam, fili cariffime, ad audientiam Apoſtolatus noſtri fide digna relatione deducto, quod Principe tenebrarum humane ſolūtis emulo, nocendiſque cupido & perſito, conſuetis nequitiæ ſtimulis, procurante, magna hereticorum caterua de multis & diverſis partibus congregata, ad Principatum Boſnen. in confinibus Dalmatiæ conſtitutum, ſub fiducia ſeminandi inibi obſcuros errores, tuteque nocendi conſtiterat, qui antiqui hoſtis imbuti verſutia, Catholicorum ſimplicium animas ſub ſimplicitatis ſuaſurate fallaciæ virulentis ſermonibus corrumpent, quodque eorumdem hereticorum nefanda ſeducio in Principatu præſato, tue ditioni ſubjecto, jam multas animas labe reſperſerat, ſeu infeceat heretiæ pravitatibus. Nos attendentes fore multum expediens cum omni cautele ſtudio, & proviſionis accelerare remedio, in dicto Principatu peſtem huiusmodi radicatus extirpare, ne paſſim vagari permiſſa, intactas & innoxias Chriſti ovæ verbo ejuſdem pravitatibus infeceat, & in vicinis provinciis periculofus ſpargeretur, Celeftitudinem tuam per litteras noſtras rogandam & exhortandam duximus in eodem Domino Jeſu Chriſto, tibi nihilominus per Apoſtolice ſcriptæ mandantes, ut ob reverentiam Apoſtolice Sedis & noſtram, & pro ſalute animarum, ad eliminandum & extirpandum dictos hereticos de Principatu prædicto, opem preparares & impenderes congruentem, Regio culmini & ejuſdem Provincie ſtatu opportuna, pie ſollicitudinis zelum contra ejuſdem hoſtes ſeviſſimis animarum ad requiſitionem dilecti filii Fabiani Ordinis Fratrum Minorum Inquiſitoris pravitatibus prædictæ, in partibus illis, auctoritate Apoſtolice deputati, & aliorum Inquiſitorum dicti Ordinis auctoritate prædictæ deputatorum in illis partibus, & deputandorum in antea, & eorum cujuſlibet viriliter aſſumendo, præcipiendo etiam dilecto filio Principi Boſnen. ut dictos inimicos ſedi de dicto Principatu radicatus extirparet, ut non ſolum, qui recti eſſent, perfeverarent incolumes, ſed etiam eorumdem hereticorum ſeducione decepti, conſutatis & abjuratis erroribus, ad lumen veræ fidei remearent, dictumque Fabianum, & alios Inquiſitores præſatos, in illis, que ad dictum Inquiſitionis officium pertinerent, ſuper quibus auxilii & favoris tui partes ducere fiducialiter requirendas, ob reverentiam ejuſdem Sedis atque noſtram, haberes propenſius commendatas, teque illis exhiberes propitium & benignum. Cum itaque, ſicut ejuſdem Fabiani Inquiſitoris relatione didicimus, ſerenitatis tue grata ſinceritas eundem, ob ejuſdem Sedis reverentiam atque noſtram, gratioſe exceperit, & benigne in illis, que fidei favorem reſpiciunt, pertractarit, Celeftitudini tue ſuper his gratis affectibus gratiarum referimus actiones, magnitudinem regiam iterato rogantes, ut eidem Fabiano, & aliis Inquiſitoribus ſupradictis auctoritate Apoſtolice in illis partibus deputatis, & in poſterum deputandis, in omnibus, que ejuſdem fidei promotionem reſpiciant, & favorem præſtes auxilii & conſilii tui opem, prout tam favorabilis, piæque negotio videris expedire; ita quod Inquiſitores prædicti, Regii favoris ſulti præſidio, huiusmodi Inquiſitionis officium contra reſperſos labe prædictæ, ad laudem Dei, & pro ſalute fidelium in decretis ſibi provinciis ſecurius & efficacius valeant exercere. Dat. Avinion. 11. Idus Auguſt. anno xi.

164. 177. 14.

ANNO CHRISTI
1326.JOANNIS XXII.
ANNO 10. & 11.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 12. & 13.RELIGIONIS MING-
RUM ANNO 119.

*Dilecto filio Lamberto de Ordine Fratrum Minorum Inquisitori
hereticæ pravitatis.*

*Ex secret. an. 10.
fol. 131.*

IX. **C**um nonnulli de Provincia nostra Romandiole tam Clerici, quam Laici Deum & Romanam matrem Ecclesiam offendere, seque in precipitium damnationis & mortis immergere non verentes, adeo favore ac fovisse dicuntur damnatis hereticis, confederationes, Ligas & Societates incendo cum ipsis, cosque receptando, & sibi præstando multipliciter auxilia, consilia, & favores, quod de labe heresi se redderent & reddunt vehementer suspectos, nos tam ipsorum, quam multorum aliorum periculis, ex præmissis imminentibus, obviari salubriter cupientes, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus quatenus contra fautores hujusmodi, & alios quoslibet de crimine pravitatis hereticæ culpabiles, vel suspectos sic solerter secundum formam Canonum, ac privilegiorum concessorum Inquisitionis officio prædicto procedere non postponas, quod inde debeat tua diligentia merito commendari. Datum Avonione Kalend. Septembris anno x.

*Inquisitor Spo-
letanus Fr. Fran-
ciscus Damiani.*

*Ex Tomo 1. anni
10. fol. 135.*

*Ex secret. an. 10.
fol. 147.*

X. Præter hos Inquisitores exercebat id ipsum munus in Ducatu Spoletano frater Franciscus Damiani Minorita, sanctæ Claræ de Montefalco frater, cui Pontifex commisit hoc anno potestatem absolvendi Joannem de Amelia Archidiaconum Foro-Julien. Rectorem Ducatus Spoletani, a quibusdam censuris, commendavitque, ut solerter ageret contra Mutium Canistrarium Tudertinum, Ecclesie rebellem. Univeris etiam scripsit Inquisitoribus, ut severe inhiaderent in deserentes Sarracenis ferrum, arma, lignamina, aut aliis modis auxilium vel consilium præbentes contra Christianos, quæ sui prædecessores Nicolaus IV. & Bonifacius VIII. atque ante hos Concilium Lugdunense gravissimis prohibuerunt decretis.

*Fr. Petrus Ep-
iscopus Calvien.*

*Scarpaten. frater
Nicolaus de Machilona.*

*Auximarus frater
Simbaldus.*

*Melphienis frater
Monaldu.*

*Stabienis frater
Landolphus Carracciolus.*

*An. 1331. &
an. 1347.*

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.
Fr. Raymundus
Episcopus Theatinus & Averfanus.

XI. Assumpti hoc anno ad Episcopatus Fratres aliquot: ad Calvien- vulgo *Calvi*, in regno Nespoletano, sub Archiepiscopo Capuano, per mortem Joannis vacantem, frater Petrus Lector Averfanus per formam compromissi concorditer electus: *Inter cetera* xviii. Kal. Februarii. Ad Scarpaten. in Græcia, sub Patriarcha Constantinopolitano, per mortem Nicolai, Venetiis defuncti, frater Nicolaus de Machilona: *Summi dispositione Rehoris* vii. Kal. Junii. Ad Auximanum in Piceno, immediate sub Pontifice Romano, per mortem Betardi, frater Simbaldus Minister Provincie Anconitanæ, quam usque ad Capitulum Provinciale, per speciale Pontificis diploma per annum & ultra gubernavit. Consecratus est anno sequenti: *Romani Pontificis*, viii. Idus Augusti. Ad Melphiensem in regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Manfredonien. per obitum Alexandri, frater Monaldu, Ordinis Procurator Generalis: *Apostolatus officium*, ii. Non. Octobris. Ad Stabiensem, in Campania maritima, sub Archiepisc. Surrentin. (a Stabii olim averfis, quibus successit Urbs Castellimaris, ita nuncupatum) per obitum Petri, frater Landolphus Carracciolus, alias Carazulus, Magister Parisiensis, vir nobilis, Scoti discipulus, Minister Provincie Terræ Laboris, postea translatus ad Archiepiscopatum Amalitanum, & magnis muneribus in Regno Neapolitano functus, uti alias referemus. Consecratus est anno mcccxxviii. *Militanti Ecclesie* xii. Kalen. Septembris. 33 Translatus est 35 hoc anno frater Raymundus Gallus Massiliensis ab Episcopatu Theatino ad Averfanum exemptum in regno Neapolitano. Obiit ann. mcccxxvi. 35 Hæc translatio in Catalogo MSS. Episcoporum Theatinorum recensetur, ipsum-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 10. & 11. ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15.

22 ipſumque Episcopum fuiſſe Theatinum ab anno MCCXXI. & Ordinis Minorum Profefſorem ibidem pro comperto habetur ; atque his concordant
23 monumenta mihi ex Regio Archivo Neapolitano miſſa ; quæ Caroli Ducis Calabriz, Roberti Regis filii, & in Regno Vicarii Cancellarium appellant ; Minoritam indicant & uſque ad annum MCCXXX. & ultra
24 ſediſſe recentent .

Item Averſan

XII. Conceſſit hoc anno varias Indulgentias Pontifex Fratribus Cœnobii Weelſenſis, oppidi in Germania, ad Trunam amnem, quod ſub anno MCCXXX. confecravit Weicardus, ſive Bicardus Epifcopus Patavienſis ex illo oppido oriundus, quodque ipſe & Albero frater conſtruxerunt in loco, quo prius erat facellum quoddam a Sigmaro quarto Abbate Lambacen. circiter annum MCCCXXI. erectum. Ex Indulgentiis conceſſis viſitantiſſimis facellum ſancti Ludovici Epifcopi in Eccleſia Fratrum Minorum oppidi Civitellæ, Aprutinz diœceſis in Regno Neapolitano, a fratre Guillelmo Minorita Epifcopo Albenſi hoc anno ſuperſtite conſtructum, conſtat ibidem præxitiſſe Minorum domicilium, cujus meminerunt Piſanus & Rodolphus ſub Provincia Pennenſi, ſive ſancti Bernardini, & Cuſtodia Aprutina. Similiter ex commiſſione data Archiepiſcopo Januen. Abbati Monafterii ſancti Siri Januen. & Guardiano Fratrum Minorum de Zena, Albenſis diœceſis, ut ſevere agerent contra quofdam piratas Saonenſes, qui duas triremes Piſinas cœperant, & in eis Bindum de Senis Præpoſitum Colonien. & Notarium Pontificium captum, bonis omnibus deſpoliatum cuſtodie manciparunt, appareat habuiſſe tunc Zenz Fratres Conventum. Apud Piſanum & Rodolphum nulla eſt hujus loci memoria, niſi forte corrupte ſcripſerint Ceva pro Zena in Provincia Januenſi, & Cuſtodia Albingauiſi. Deſiſio etiam cujuſdam controverſiæ circa portionem canonicam excitatæ inter Rectorem Eccleſiæ ſancti Michaelis de Peyra, municipio Latinorum e regione urbis Conſtantinopolitanæ, & Guardianum, ac Fratres ejuſdem loci, probat eodem tunc ibi cohabitariſſe. In Vicaria Orientis, & Cuſtodia Conſtantinopolitana, a Piſano Pera, a Rodolpho Pira vocatur .

Conve. Weelſenſis .
Epif. 271.
Atrop. Saliban.
Epif. Patavien.
n. 14.

Epif. 1689.
Conv. Civitellæ.

Epif. 481.
Conv. Zenz .

Epif. 517.
Conv. Peyrens ;

XIII. Scripſit Pontifex Archiepiſcopo Auxitano, ut diligenter perquireret, an vera eſſent, quæ Moniales Clariſſæ urbis Leſtorenſis ſibi ſuggeſſerant, videlicet cives & optimates Auxitanos deſideraſſe ſui Inſtituti Monafterium extruere, & ſi ita erat, licentiam illud recipiendi, atque aliquas Sorores illuc tranſmittendi concederet. Quid in hac re factum, ignoro : neque enim aliunde Monafterii ibidem erecti occurrit memoria. Scripſit etiam Epifcopo Valentino, ut licentiam daret executoribus teſtamenti Saurinz ab Entenſa, uxoris Rogerii de Lauria, Siciliæ & Aragoniz Admirati, ædificandi in villa, nunc urbe, Setabi (vulgo Xativa) Monafterium Clariſſarum. Ita factum, conſtructumque Monafterium, ac redditibus locupletatum extra muros. Sed cum cruentum exardeſceret bellum inter Petrum Aragoniz, atque item Petrum Caſtellæ Reges, diruto hoc Parthenone, ne hoſtium pateret incurſibus, ad alium intra villæ mœnia conſtructum, tranſlatæ ſunt Moniales. Reſtaurata illic diſciplina regularis per aliquot Sorores Monafterii ſanctæ Trinitatis Valentini, anno MCCCXCVII. floruitque præclaris Virginibus .

Monafterii Auxitanum .

Epif. 1702.
Gonz. in Prov.
Valen. Mon. 2.

Monafter. Valentinum .

XIV. Amplam fecit poteſtatem Pontifex hoc anno Eliſendi de Moncada, tertiz Jacobi II. Regis Aragonum conjugi, ut Monafterium Clariſſarum ædificaret infra Terraconenſem Provinciam, in loco ſolitario per III. M. P. ab hominum converſatione remoto, quem Miſter Provinciz Aragoniz Fratrum Minorum idoneum judicaret : *Inſignis devotiſſimis*. Kalend. Februarii.

Epif. 803.
Monafterium de Petralbia .

ANNO CHRISTI 1326.	JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 12. & 13.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 119.

rii. Obtena hac facultate, non diu hæsit quin manum operi admovertit, & in amœuo loco extra civitatem Barcinonensem pulcherrimum & capacissimum pro sexaginta Clarissis, & duodecim Sacerdotibus, sex Minoritis, & totidem secularibus Monasterium ædificaverit, seu inchoaverit hoc ipso anno, sub invocatione sanctæ Mariæ de Petra Alba, uti Pontificia diplomata, sub anno sequenti a me in regesto producenda, testantur, licet Gonzaga a Petralbis cognominet, propter emptum ædis fundum a vulgari quodam viro, Pedralbas nuncupato. Ibidem præexistit Ecclesiam parochialem sancti Vincentii de Sarriano, scribit Franciscus Diagus, sed ædificatum Monasterium, sub morte Jacobi Regis anno MCCCXXVII. defuncti. Minus tamen hæc probabilia videntur, ut omittam quod de Parochia asserit, cum Regina decreverit, in loco ab hominum habitatione remoto Monasterium construere, neque novum Templum a præexistenti Sancto titulari, ut fieri solet, nuncupaverit: etenim quod præscribit constructionis tempus, nullatenus potest defendi. Vivente quippe Rege, imo & cooperante, opus brevi absolutum est, qua de causa in bullis Pontificiis citatis æque Rex ac Regina Monasterii fundator nuncupatur, & nos alias eidem structuram hæc attribuimus; diplomata etiam Pontificia non nisi anno sequenti data, jam constructum Monasterium, & Regem adhuc vixisse aperte enunciant. Ille non nisi ad anni finem, IV. Nonas Novembris obiit, depositio funere ad eadem Fratrum Minorum in eadem urbe Barcinonæ, ubi etiam sub id temporis sepultus ejus nepos Fridericus, cujus genetrix Theresia conjux Alphonsi Infantis, qui Jacobo fratri in regno successit, hujus nominis quartus, sepulta fuit in æde Minorum Casar-Augustana, paucis diebus ante foceri obitum, quippe quæ ~~maxime~~ ~~obitus~~ ~~dicunt~~ ~~causaverit~~ extremum.

XV. Præter disciplinæ regularis magistræ evocate sunt ex Cœnobio altero sanctæ Claræ ejusdem urbis, quod postea evasit Benedictinum. Hoc vero perpetuo sanctæ Claræ observavit Institutum, sub regula Urbani IV. & subsuit regimini Patrum Conventualium, usque ad annum MCCCXCVI. quo, curante Francisco Ximeno Cardinale omnium religiosorum Ordinum in Hispania Generali reformatore, & postulantibus Catholicis Regibus Ferdinando ac Elisabetha, lapsa disciplina restituta fuit, adductis religiosissimis Sororibus ex provincia Bethica, commendato etiam regimine Fratribus regularis Observantiæ. Resplenduit locus hic plurima virginum sanctitate & nobilitate, Deo dicatis plerisque ex Regia stirpe Aragonum, & præcipuis Cataloniæ prosapiis. Ipsa etiam Regina fundatrix, post mariti obitum, hoc se recludit loco, & pie vitam transegit, ubi demum sepulturam accepit. In claustro jacet religiosissima Soror Delphina, post viri mortem Christo desponsata, quæ tantopere in omni virtutum genere profecit, ut miraculis in vita & morte claruerit. Theresiam a Cardona Abbatissam morti proximam ex vena rupta oculari repente sanavit, & Angelam Cornetam nobilem adolescentulam, virtutibus micantem, Monasterio summe proficuum, animam agentem rogavit diuturniori vita donari, & semet ex hac vita pro illa evocari. Votis annuit Deus, concessa Angelæ salute, & Delphina ex hoc mundo translata. Corpus post annos quatuor exhumatum incorruptum, illæsumque inventum est.

XVI. Construxit pridem Monasterium Clarissarum, prope oppidum sancti Viti diocesis Salisburgen. vir nobilis Conradus de Cuncstam Marefcalcus Ducatus Carinthiæ: scripsit itaque Pontifex ad Archiepiscopum hoc ipso anno, ut idoneas personas, quas ipse fundator nominaret illuc introduceret, & eisdem Abbatissam præceret. Adjunxitque alia privilegia, quibus in gra-

Gonz. in Proc.
Cataloniæ Mon.
1.

Diagus de Con-
sib. Barcinonæ.
lib. 3. cap. 17.

Tom. 1. an. 1313.
n. 16.

Zerit. lib. 6. An.
mal. cap. 71.

Jacobus II. Rex
Aragonis & Fri-
dericus nepos se-
pulti ad Minoros
Barcinonæ.
Theresia Prin-
ceps Valentiæ.

Elisendis Regina
Aragonum inter
Clarissas.
B. Delphina Cla-
rissa.

Monasterium S.
Viti Salisburg.

ANNO CHRISTI 1336.	JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 13.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 119.

gratiam fundatoris Monasterium illud voluit insignitum: *In his que animarum*, 11. Nonas Septembris.

XVII. Nobili viro Petro de Via, Domino Calvini, diocesis sancti Flori dedit hoc anno Pontifex facultatem, ut in oppido suo de Granayaco, prope Petruciam Ruthenen. dioec. Monasterium Clarissarum construeret: *In his que animarum*. xxi. Kal. Julii. In oppido Imperiali Algoie prius nuncupato Kauffbeura conflagravit hoc anno, vel potius antecedenti, in die sancte Margarite Monasterium Clarissarum, quod Anna Virgo honestissima, & Canonicus quidam Augustanus ejus frater, Baronum illius oppidi filii, paulo antea construxerunt. Prims Abbatisa fuit ipsa Anna, cui dum non suppetere facultates Coenobium reedificandi, sub magnis loci & habitationis angustiis vixerant Sorores, usque ad annum MCCCCLXXI. quo piorum liberalitate instauratum est totum domicilium ex lapide, una cum sancti Francisci sacello. Posuit primum Coenobii lapidem in Vigilia sancti Benedicti vir nobilis Ulricus Schweichardus senior, qui jam xxxii. annis erat Coenobioli Praefectus. Alterum in sacelli fundamentis posuit Andreas Roverus Theologiae Doctor, & Ecclesie Kauffberen. Parochus, praesente Oppidi consule Conrado Heghel, Monasterii primiceria Anna Scherichina. Reformatum est Monasterium anno MCCCCLXXII. sub Tertia Regula sancti Francisci.

Monast. Granayaci.

Monast. Algoie. Monum. Hist. Annals Societ. lib. 4. par. 3. c. 66.

XVIII. Cum plura bona legata a piis viris Monasterio Clarissarum Salamantino, & alia quae justis titulis eisdem debebantur, Ministri Regii occupassent in Sororum praedictum, scripsit Pontifex gravissimas litteras ad Alphonsum Castellae & Legionis Regem, ut permitteret Sororibus pacifice possidere, quae justis titulis repetebant: *32 ad eximium*, v. Kalend. Decembris. Ad preces Sanctae Reginae Siciliae plura statuit Pontifex circa electionem aut depositionem Guardiani Monasterii Clarissarum Corporis Christi urbis Neapolitanae, & circa alienationem, permutationemque bonorum ejusdem Coenobii. Tria circa haec diplomata damus in regesto.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

1. **S**ummus Pontifex Decretalem: *Super Cathedram*, quae est in Clementinis, in c. *Dudum innovata*, hoc anno observari jussit nova data constitutione, cujus tenorem hic referre non gravabor.

Renovata Pontifex constitutionem.

JOANNES EPISCOPUS &c.

1. **R**equentes immo innumerae quodammodo de diversis Mundi partibus Venerabilium Fratrum nostrorum Episcoporum, aliorumque superiorum Prelatorum, nec non dilectorum filiorum, Rectorum, Curatorum, & Parochialium Sacerdotum querela contra dictos Fratres Praedicatorum & Minorum Ordinum, nostrum & Sedis Apostolicae excitantur auditum, & clamorosis insinuationibus excitare & fatigare non cessant, quod iidem Fratres decretalem: *Dudum editam a sed. recordation. Bonifacio PP. VIII. praedecessore nostro, quae incipit: Super Cathedram, ac per ple memorie Clementem Papam V. praedecessorem nostrum in Viennensi Concilio innovatam, temere observare non curant, sed ipsam transgredi non timentes in ejusdem Sedis contemptum, animarum suarum periculum, & eorumdem, & Ecclesiarum Parochialium gravamen.*

In lib. 4. de Jur. dicit.

2. Intelleximus quoque, quod plerumque praefatis dictorum Praedicatorum.

to.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 10. & 11. ANNO 13. & 13. ANNO 119.

torum, & Minorum, necnon Eremitarum sancti Augustini, & Carmelitarum Ordinum Fratribus, in cujus Ordinis ditorum Eremitarum personis idem predecessor Bonifacius constitutionem predictam, in qua tantum de ipsis Predicatorum & Minorum cavebatur Ordinibus, per omnia voluit integraliter & inconcussè servari: & ad quem predictorum Carmelitarum Fratrum Ordinem, nos subsequenter constitutionem eandem quoad omnia in eis contenta duximus extendendum, a predictis Episcopis, Prelatis, Rectoribus, Curatis, & Sacerdotibus contra tenorem constitutionis predictæ, graves injurie ac molestie in diversis partibus inferuntur. Nuper pro parte Venerabilis fratris nostri Archiepiscopi Burdigalen. & dilectorum filiorum capitulorum majoris Burdigalen. & aliarum Ecclesiarum, Prioratum, Conventuum, Rectorum, Curatorum, Sacerdotum, & Vicariorum, Parochialium, ac Clericorum tam Regularium, quam Secularium civitatis & diocesis predictarum nobis extitit intimatum, quod predicti eorundem Predicatorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratres contra tenorem decretalis ejusdem, multa eisdem & eorum singulis gravamina, & injurias inferunt & jacturas.

Quare ob eandem inobedientiam.

Mandat Confraternitatis hanc ut eam faciant observari.

3. Quia igitur parum esset jura condere, nisi ea, qui tueretur, existeret: Nos volentes de Fratrum nostrorum consilio decretalem predictam: Super Cathedram irrefragabiliter observari, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos vel duo, aut unus vestrum per vos, seu alium vel alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis Confratres, seu Judices deputati, tam eisdem Archiepiscopo, Capitulis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero Civitatis, & Diocesis predictarum, & eorum cunctos adversus predictos, quomodo cunctos eisdem Fratres adversus Archiepiscopum, Capitula, Prelatos, Priores, Conventus, Rectores, Sacerdotes, Vicarios, ac Clerum, prefatos, & singulos eorundem efficacibus defensionibus prefatis assentes, ac facientes decretalem predictam quoad omnia eius capitula, prout jacent, firmiter observari, non permitatis contra tenorem ipsius per memoratos Fratres ditorum Ordinum eisdem Archiepiscopis, Capitulis, Prelatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero, vel alicui seu aliquibus eorundem, nec etiam predicto Archiepiscopum, Capitula, Prelatos, Conventus, Rectores, Curatos, Sacerdotes, Vicarios, ac Clerum, seu aliquem vel aliquos ipsorum eisdem Fratres gravamina, ac injurias irrogari. Facturi ipsi hinc inde de quibuscumque injuriis, molestationibus, gravaminibus, & damnis vicissim illatis hactenus, & etiam imposterum inferendis eisdem contra tenorem Constitutionis ejusdem, in illis videlicet que judicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter & de plano, sine strepitu judicii & figura, in aliis vero prout qualitas ipsorum exigat, justitie complementum. Molestatores majores, & minores hujusmodi, necnon contradictores quolibet, & rebelles quandocunque, & quotiescumque expenderit, per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo.

Decogit contra illis quibuscumque.

4. Non obstantibus quibuscumque exemptionibus specialibus, vel generalibus, tam Fratribus, & Ordinibus predictis, vel alicui seu aliquibus Fratrum, & Ordinum eorundem, quam prefatis Archiepiscopo, Capitulis, Prelatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis ac Clero, seu ipsorum alicui vel aliquibus, communiter vel divisim, sub quocumque forma vel expressione verborum ab eadem Sede concessa, ac ejusdem Bonifacii, qua cavetur ne aliquis extra suam Civitatem vel

Die ce-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 10. & 11. ANNO 12. & 13. ANNO 119.

Diocesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra dietam unam a sine sua Diocesi ad iudicium evocetur. Seu ne Judices & Conservatores a Sede deputati predicta extra Civitatem, & Diocesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, sine alii, vel aliis vires suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a sine Diocesi ejusdem trahere presument; dummodo ultra duas dietas aliquis extra suam Civitatem auctoritate presentium non trahatur. Seu quod de manifestis injuriis, molestiis, & aliis, quae judicialem indaginem exigant (paris in eos, si secus egerint, & etiam id procurantes adjectis) Conservatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscumque constitutionibus a Romano Pontifice, tam de iudiciis delegatis & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum per litteras Apostolicas ad iudicium non vocandis, aut aliis editis, quae nostrae possent jurisdictioni ac potestati, ejusque exercitio libere quomodolibet obviare. Sen, si tam eisdem Fratribus vel eorum Ordini, aut alieni seu aliquibus Fratrum, & Ordinum predictorum, quam Archiepiscopo, Capitulis, Praelatis, Prioribus, Conventibus, Rectoribus, Curatis, Sacerdotibus, Vicariis, ac Clero predictis, vel aliquibus ipsorum, seu quibusvis aliis communit, vel divisi a praefata Sede sit indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici, seu extra vel ultra, circa vel alio quovis modo ad iudicium vocari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi, & de eorum personis, locis, hominibus, Ordinibus, & nominibus propriis mentionem: & quibuscumque aliis indulgentiis seu privilegiis dicte Sedis generalibus vel specialibus quorumcumque tenorem existant, per quae presentibus non expressa vel soluta, nec inserta nostrae constitutionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri: & de quibus, quorumque tenoribus de verbo ad verbum specialem oporteat in nostris litteris fieri mentionem.

Excommunicari
ne possit, quandoque aliquibus conceditur.

5. Ceterum iudiciis seu Conservatoribus quibuscumque, per litteras Apostolicas sub quacumque alia quam presenti verborum forma vel expressione concessas, eisdem predictorum, Minorum, Eremitarum, & Carmelitarum Ordinum Fratribus, seu ipsis Ordinibus communit, vel divisi, super damnis, & injuriis, & aliis quibuscumque rebus seu negotiis alias deputatis, & subdelegatis eorum presentibus & futuris auctoritate presentium districtius inibivemus, ne aliquem seu aliquos auctoritate litterarum Papalium pretextu seu occasione quorumcumque damnorum vel injuriarum sen gravaminum contra tenorem predictae Constitutionis: Super Cathedrali ipsi Fratribus seu eorum Ordinibus antedictis communit, vel divisi a quibuscumque personis illatorum patenas, & etiam inferendorum in posterum eorum se alicubi deinceps ad iudicium, vel alias quomodo vocare, seu in causam aliquatenus trahere presument. Inhibitionem hujusmodi non solum ad futura, sed etiam ad quovis modo ad huc pendencia & incepta negotia volentes extendi: ac decernentes praesentes litteras & processus eorum auctoritate quacumque habitos, & habendos ad damna, gravamina, & injurias hujusmodi, contra tenorem predictae constitutionis illata & inferenda (ut dictum est) deinceps aliquatenus non extendi, ac etiam irritam & inane, si secus super praemissis per quoscumque sciant, vel ignoranter contigerit attentari: Vobis nihilominus injungentes, ut inhibitionem nostram hujusmodi ad dictorum iudicium seu Conservatorum & Subdelegatorum notitiam, de quibus vobis expedire videbitur, deducere procuratis. Insuper volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod quilibet ve-

ANNO CHRISTI
1326.JOANNIS XXII.
ANNO 10. & 11.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 12. & 13.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 119.

strum prosequi valeat articulum etiam per alium inchoatum, quamvis idem inchoanti nullo fuerit impedimento prepeditus canonico: quodque a data presentium sit vobis, & unicuique vestrum in premissis omnibus & eorum singulis ceptis & non ceptis, presentibus & futuris & prateritis licitum procedere, ac si predicta omnia & singula coram vobis cepta fuissent, & jurisdictione vestra, & cujuslibet vestrum in predictis omnibus & singulis, per citationem vel modum alium legitimum perpetuata extitisset, constitutione predicta super Conservatoribus & aliis quomodolibet in contrarium edita non obstante. Datum Avonione x. Kalend. Februarii, Pontif. nostri an. xi.

II. Ob igitur lites inter Clerum, & Fratres vertentes ex causis predicationis, confessionis, & sepulture; nec non ob inobservantiam constitutionis: Super Cathedralam secundum quam componi debebant, summus Pontifex noviter hanc constitutionem edidit; ac interea fratrem Petrum de Roccaforte acivit ad curiam: Cum per & xv. Kal. Maii; & duobus post mensibus sibi nimis infensum Fratrem Michaelen de Casena Ministrum Generalem: Cum dilecti &c. vi. Idus Julii, cujus causa latius enarratur ab Annalista. Non oblitus autem malorum, que Ecclesie inferrebant ii, qui vulgo dicebantur *Fratricelli*, Nicolao de Offida bina ejusdem tenoris Brevia in ipsos exequenda transmisit: *Perdulto* &c. nonis Martii; & Joanni de Ancona, qui cum prefato Inquisitionis Officium in eadem Marchia Provincia exercebat; respondit: *Litteris tuis* &c. III. Idus Octobris; & generaliter ad eosdem ibidem scripsit: *Cum sicut* &c. Per hæc vero tempora Subalpina Regio in Italia varios in Dynastias divisa, iidem invicem annuo vicibus casibus, plurimum affligebatur, subeuntibus eandem sortem quibusdam jurisdictionis Ecclesiasticae castris. Rem in annum sequentem referens Annalista, eamque explanans, nobis laborum admittit. Commemorabimus nihilominus sedulitatem pontificiam paci incumbentem; Guillelmo siquidem Albe Pompeie ex Minoritis Episcopo, locorum Ecclesie conservationem commendavit: *Fraternitati tue* &c. Kal. Februarii; ac iterum per alias litteras: *Cum sicut* &c. x. Kal. Aprilis; interea vero eundem & Astensem Episcopos pacis promotores voluit, expeditis litteris: *Sua nobis* &c. x. Kal. Junii; & specialiter Albeni: *Ex informatione* &c. xviii. Kal. Julii; necnon Philippo de Sabaudia hoc grave negotium commendavit: *Displacenter* &c. & etiam Petro de Cadanecto: *Fide digna* &c. Indulsit etiam libenter summus Pontifex aliquibus ex nostris, qui his temporibus tempestatem Religioni plurimum infestam egre dolenterque ferebant, ad Benedictinorum sacrum Ordinem transitum, ut Guillelmo: *Dudum pro* &c. viii. Kal. Martii, Conrado, & Francisco, necnon Petro, ut indicatura Petro de Alva & Astorga. Ceterum nonnullis adhuc favoribus singulariter concessis, Fratres de Petra à solutione quartæ funerals exemit. Hujus occasione Wadingus arguit his temporibus jam Fratres ibidem ædes habuisse, quas inhabitarent, locumque vocat *Pyræm* ex Vaticano regesto, ex Pisano, *Pyræm*, & Rodulpho *Pyræm*: Sed Petra nomen ejus, vel Galata etiamnum est Græcis, & Latinis; Vetus Januense Colonia ex adverso Constantinopolis urbem Imperialem habens, a qua maris angustissimo freto, seu verius portu divisa, a Latinis inhabitata proprium habet Antistitem, eamque incolunt Christianorum Principum Nuntii. Porro Cœnobium, de quo hic habetur, sub titulo sancti Francisci adhuc perseverat a Patribus Conventualibus inhabitatum, & a Veneta Republica protectum. Tandem Pontifex concessa quadam gratia

c. Gratias de off. deleg. Jurisdictione per citationem petebatur.

Judicial. ex vatic. Litteræ Apostolicæ vatic. Wad. ad an. 1327.

Ex vatic.

Wad. ad ann. 1326. n. 11.

Litteræ Apostolicæ pro Monialibus.

ANNO CHRISTI 1326.	JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 12. & 13.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 119.

33 gratia Monialibus S. Mariæ de Ripa: *Ad compensandos* &c. v. 1111. Kal. Maii.
33 Monasterio Sanctæ Claræ Salmanticensi, ob quodam furtum, binis datis
33 Brevibus ejusdem tenoris: *Licet cuilibet* &c. vi. Kal. Decembris, ad-
33 fluit.

33 III. Interea in Provincia Boemiæ & Poloniæ fr. Martinus Minister,
33 qui ab anno MCCXXVIII. quo ad Ministeriatum assumptus, bis postea reele-
33 ctus, laudabiliter suum prosequabatur officium, septimum celebravit
33 capitulum Bitonii in Silesiâ, in festo sancti Patris Francisci, Vladislai Ducis
33 expensis. Porro Casimirus Biernaschi, qui a Joannis Furstenhii manu-
33 scriptis hæc cepit, hunc Vladislaium putat Locticum, jam hoc tempore
33 in Poloniæ Regem cum Benedictione Joannis XXII. inauguratum, antea

Cesim. Birm. n.
20. n. 10.

33 magnanimi Ducis nomine nuncupatum: hunc vero singularem favorem
33 illis impendisse, ob insigne beneficium ab iisdem alias sibi collatum, cum
33 in vitæ discrimine versaretur, anno MCCXX. Etenim Henricus dictus
33 Probus per Henricum Legnicensem copiarum suarum Ducem, Vladislai-
33 laum Locticum Cracoviæ inter præsidia militum observantem præbendere

Mss. d. 3. c. 65.

33 vel trucidare studebat. Favebant Probo improbi cives, qui noctu urbis
33 apertis portis, clam ejus arma introduxerunt: tarde Vladislai præsen-
33 tiens hostes præsto & intra muros adesse, pedes in Monasterium Franciscanorum
33 profugit, a quibus (ut ait Miechovius) in habitu Monachali per murum
33 demissus, ægre manus hostium evasit: & ob id gratum Principem in
33 conversa melioris fortunæ rota, Minoribus præfatum beneficium credibile
33 est præstitisse; quibus & Conventum Radzioviensem fundavit, ut præ-
33 diximus. Sed anno sequenti Monasterii Znoimæ immunitas ab oneribus
33 concessa a Joanne Rege Poloniæ & Prælatum obscurat.

Suprad. m. 129.
n. 1.

33 IV. Eodem anno MCCXXVI. duo Fratres Minores Poloni, Lucas &
33 Valentinus, ob prædicationem fidei Catholicæ, post dira suppliciorum gene-
33 rera, a Barbaris in Livonia occisi sunt, sepulti ibidem in Civitate Cereth,
33 XII. Februarii, miraculis clari, de quibus Stodislaius Bascus Custos Pof-
33 naniensis in suis chronicis, & Martinus Baronius Jaroslaviensis in Cata-
33 logo Sanctorum, quos citat Casimirus Biernaschi.

F. Luc. & P. V.
litt. MM.

33 V. Ferdinandus Gonsalvez Regis Lusitani Alphonsi IV. aulicus, &
33 Dominus oppidorum Aguiar & Oriola, Eboræ satis sanctus, ibidem in
33 celebri Conventu S. P. Francisci intra mœnia Civitatis, & juxta regia pala-
33 tia sito, in honorifico sepulcro magnifice constructo conditus fuit, ad-
33 dita sequenti inscriptione.

33 *Hic jacet eximius Ferdinandus Gonzalez Cogominco,*
33 *Quondam Dominus oppidorum Aguiar & Oriola,*
33 *Institutor majoratus Turris dos Coelbeiros, Aulicus*
33 *REGIS ALPHONSI IV. &c.*
33 *Obiit anno MCCCLXIV. secundum æram Cesaris*
33 *Ab a Nativitate Christi anno MCCCLXVI.*

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 130.

ARGUMENTUM.

Gallie Cisalpine pacificandæ amandatur Gullelmus Alben. Episcopus, ex Minoritis assumptus. Multa committuntur Inquisitoribus ejusdem Instituti. Michael Cefenas Generalis Minister Italia Avenionem evocatur. Jubet Pontifex inquiri in Fratricellos. Moritur Sanctus Rochus, cujus vita & Institutum enarratur. Decedit Marquardus Weismaler vir sanctus. Instituuntur Episcopi. Edificantur Carnobis.

Bellum undique in Gallia Cisalpina.

Ex fecr. an. 11. fol. 41. & fecr. & anni 12. fol. 86. & fecr. Mirine pacificator Fr. Gullelm. Alben. *Yves. an. 1341. n. 47.*

Varia committuntur Inquisitoribus Minoritis. *Ibid. an. 11. n. 41. & 60. Ibid. fol. 68. An. 117. n. 11. & an. 118. n. 14. & alibi*

Guillelmus Alben inquisitor Provincie. *Ibidem.*

Bonajuncta de Monticulo Venetis. *Ibid. an. 12. fol. 118.*

I. **S**ub multiplici, & periculoso bellorum incendio laborabat hoc tempore Italia, præsertim regiones Pedemontium, Montisferrati, Salutarium, & universæ fere Gallie Cisalpinæ, hostiliter & magna populorum strage inter se pugnantes primum Roberto Rege Siciliæ & Philippo de Sabaudia, secundum Manfredum Marchionem Salutarium, & prædicto Philippo Sabauda; tertium Theodoro Marchione Montisferrati & Civibus ac urbe Alexandria Statiellorum; quartum prædicto Marchione Salutarium & Frederico Filio; quintum Roberto Rege & Manfredo, ac Guillelmo Fratribus, aliisque Marchionibus de Carreto; & demum cuneis prædonum ex Castro Siffredi Taurinen. dioc. & aliis locis vicinis erumpentibus, qui exitus viarum occupabant, & absque ullo discrimine sanguinem innocentem effundebant. Missus est a Pontifice pacificator & nuntius Fr. Guillelmus Alben. Episcopus, ex Minoritis, uti alias diximus assumptus, adhibitis sociis Episcopo Asteni, & Abbate Monasterii Burgi Sancti Dalmatii Asten. dioc. qui pacem firmarent, *partes inducunt reconciliandas*, & in terminum producerent longiorem. Cum vero Astenis Episcopus nimia gravaretur senectute, & gravi premeretur infirmitate, commissa est universa cura Albeni, & tradite in ejus ac Arnaldi de Roseto Apostolicæ Sedis Nuntii potestatem ac custodiam arces Bennarum, sancti Albani aliorum que Castrorum Ecclesiæ Astenis, Pontificiis & statui pacifico illarum partium multipliciter opportuna; qua ratione sedata tempesta & facta est tranquillitas magna. Compendiosam hanc multiplicis & varii tumultus narrationem extraxi ex viginti quinque bullis Pontificiis ad eundem Albenem missis, ut pro sua in rebus agendis dexteritate, Regem & Regulos pacificaret.

II. Varia etiam munera commisit Pontifex hoc anno Inquisitoribus Minoritis, fratri Joanni de Ancona, Servodei de Penna, & aliis ejusdem officii, ac Instituti viris in Marchia Anconitana, quatenus procederent contra Guidonem de Petra-mala, olim Episcopum Aretinum a suo gradu per eundem Pontificem dejectum, de crimine hæresis vehementer suspectum, præcipuum Ludovici Bavari fautorem; & inchoatum contra eundem processum juxta apices absolverent. Fratri Michaeli Monachi, de quo alias sæpius, in partibus Provincie Inquisitori, ut quos comprehendit, & suis detinebat carceribus, qui ex ergastulis Joannis de Prato Ord. Prædicatorum, in partibus Carcaffonen. Inquisitoris, eidem sub fida custodia transmitteret. Fr. Guillelmo Alben in eadem Provincia Inquisitori, ut ad prædictum Joannem de Prato remitteret processum, quem contra hæreticum relapsam prius indicatum in partibus Carcaffonen. firmaverat, ut eidem Joanni in illo suo districtu de fuytoribus, & complicitibus dicti hæretici apertius constaret. Fratri Bonajunctæ de Monticulo in partibus Venetiarum, ut bona apud eum reposita quæ ad cameram spectabant Apostolicam Bertrando Rotundi sanctæ Sedis Nuntio consignaret.

III. Fr.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1337. ANNO 11. & 12. ANNO 13. & 14. BUM ANNO 120.

III. Fr. Franciscus Damiani, quem fratrem Germanum diximus Beatz Clare à Montefalco, Inquisitor in civitate Tudertina, ejusque districtu carceribus, Pontifice jubente, uti diximus anno superiori, mancipavit Mutium Canistrarium de hæretica pravitate suspectum. Irruit in eum populus, cujus furori per fugam oportuit se retrahere, evasitque captivus tumultuantis gentis opera ex carceribus. De his excessibus gravissimas scripsit Pontifex litteras ad potestatem & populum Tudertinum, quas simul cum aliis, in quibus maxime laudat, & in officio confirmat fratrem Guillelmum Astienssem, hic subnectimus.

Insuper Tude-
cini adversus In-
quisitorem.
An. 1336.
Ibidem.

Dilectis filiis Potestati, Capitaneo, Consilio, populo, & Communi Tudertino, Ecclesie Romane fidelibus.

IV. **E**O gravius, filii, contra vos paterne admirationis, & juste causam invocationis habemus, coque saucius offensa noveritis intima cordis nostri, quo instantius excessisse dicimini contra Apostolicam sanctam Romanam matrem Ecclesiam, pro qua tanquam fideles Christi, & Christiani fidei pugiles contra suos certamine publico deberetis insurgere offensores. Nuper siquidem ad nostri Apostolatus auditum fide digna, mira quam plurimum, licet insuavisa & infesta non minus, insinuatione pervenit, quod pridem dilectus filius Franciscus Damiani, de Ordine Fratrum Minorum Inquisitor heretice pravitatis informatus. . . . fide digne per testes quod in civitate Tudertina atque inter agri Domini semina hæresis pestilens, velut radice pessifera lolii nullalabas, declinavit ad civitatem ipsam habiturus de hoc per Inquisitionis indaginem acuminis tunc per ipsum vocatum Cum autem predictus Inquisitor Mutium Canistrarium, Concivem vestrum, de ipsa heretice pravitate suspectum, fecisset ob hoc de peritorum consilio carceri mancipari, subitis contra Inquisitorem ipsam, ut dicitur, adeo tumultum intrepidam populi suscitastis, quod predictus Inquisitor videns sibi moris imminere dispendium, se commisit fugæ subsidio, idem vero captivus evasit ab hujusmodi carcere fugitivus. Unde, proh dolor! contigit tam salubre violari iudicium in publicam & damnandam divine majestatis offensam, contemptum Catholice fidei, nostram & Apostolica Sedis, ac Ecclesie injuriam, divina & humano iudicio execrandam. Numquid igitur, filii, si vera sunt talia, quamvis non credamus illa faciliter, aliqua vos potestis exceptione, vel excusatione tueri, quin si tanta fueritis offensionis actores, tam vulgaris infamie aspergimini macula, & tanquam defensores ejusdem pravitatis heretice, de ipso redditis vos hæresi suspectos? Profecto nisi existens de talibus in contrariam veritatem vos excuset, non sumus apud vos ista, que profiteretur in terris Christiana religio, professio fidei orthodoxe deposcit, & ad capiendam præ ceteris Ecclesie triumphantis excelsa continue prædicat militantis Ecclesie disciplina. Quia vero quantumcumque forsitan tenebrarum spiritus vos ad devium erroris hujusmodi perverso calle sedaxerit, nos more pii patris cupientes vobis hereditavimus, curisque nostris, ac ipsius Ecclesie subiectis, & filiiis adesse propitii, vosque a periculis animarum, & corporum desiderantes eripere, quibus vos tam improvide ob præmissa, tamque damnabiliter submisistis, Universitatem vestram monemus presentibus, & hortamur attente, vobis nihilominus tam Dominico, quam paterno consilio succedentes, quatenus præmissis omnibus in consideratione deducitis, sic de tantis perniciosis excessibus Deo, nobis, & eidem Ecclesie congruam faciatis emendam, vobisque in posterum à similibus cavetis, assentes viriliter, & potenter

Ibid. ann. 11. c. 119.

ANNO CHRISTI
1327.JOANNIS XXII.
ANNO II. & 12.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 13. & 14.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 120.

us debetis sicut viri Catholici, Inquisitori prædicto ad ejus officium in civitate prædicta, ejusque districtu seure & laudabiliter exercendum, quod emendationis condigne suffragium vos purget a crimine, si quo in vestrum damnum, aliorumque perniciem videmini laborare. Circa que illud demum ex nunc vobis intimare providimus ex affectu, quod si hujusmodi monitionibus & exhortationibus nostris obedire respueritis, ex debito, quo urgemur pastoralis officii, vitare bono modo nequibimus, quin contra vos velus contra hereticos, ac hereticorum defensores, fautores ac receptatores eorum in quantum suadebit justitia, auctore Domino, procedamus. Datum Avonione Idibus Decembris anno xi.

Dilecto filio Guillelmo Assie Ordinis Fratrum Minorum Inquisitori heretice pravitatis, in Venazyno, necnon Provincie, Forcalquerii Comitatus & Civitate Avonionen. omnibusque terris & locis infra Arelaten. Agen. Ebrudunen. & Viennen. Provinciarum terminos constitutis auctoritate Apostolica deputato.

Ex lib. 2. an. 13.
97. 106.

Confirmatur in
officio Inquisitoris
Fr. Guillelmo
de Assie.

V. **I**N Inquisitionis officio contra pestem pravitatis heretice, ad quod fuisi auctoritate Apostolica deputatus, & ad hujusmodi opus Domineum exercendum electus, per dilectum filium Ministrum Provinciale Ordinis Fratrum Minorum in administratione Provincie, de cujus administratione existis, in Venazyno, necnon in Provincie Forcalquerii Comitatus & Civitate Avonionen. omnibusque terris & locis infra Arelaten. Agen. Ebrudunen. & Viennen. Provinciarum terminos constitutis, habentem super hoc a Sede Apostolica plenariam potestatem, ad Dei gloriam & augmentum fidei se te laudabiliter gessisse percipimus, quod plurimum utile reputamus, ut eidem officio sollicitudinis, & diligentie tue partes in prænomnatis Comitatus, Civitate, Terris & locis, velus vir expertus, & providus debeas adhibere. Licet igitur, sicut accepimus, dilectus filius Michael Generalis Minister Ordinis Fratrum Minorum duxerit ordinandum, quod Inquisitores pravitatis eiusdem, qui forent auctoritate prædicta ex parte dilecti Ordinis in provincia Provincie deputati, non dimitterentur ultra quinquennium in Inquisitionis officio prelibato; Nos tamen fervorem tue devotionis & fidei, tuamque diligentiam ad dictum officium attendentes, dilecto filio Petro de Prato dilecti Ordinis Minorum Generali Procuratori in Romana curia Ordinis memorati, mandavimus oraculo vive vocis, tempore Provincialis Capituli dilecti Ordinis in dicta provincia Provincie apud Massiliam proxime celebrati, ut denunciaret ex parte nostra Ministro Provinciali, ac Definitoribus dilecti Capituli, ne tu amovereris ab eodem Inquisitionis officio, absque nostra licentia speciali, tuque ratione nostri mandati facti ante finem dilecti quinquennii, ejusque auctoritate sustulisti, post finitum dictum quinquennium præfatum exeruissis officium, sicut prius. Ut igitur eo tutius possis officium hujusmodi exercere, quo per nos fueris certiori auctoritate munitus, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus non obstante lapsu dilecti quinquennii, seu quavis ordinatione vel constitutione Generalis Ministri præfati, dictum officium exerccas, sicut prius, usque ad Sedis Apostolicæ beneplacitum voluntatis. At insuper quavis dilecti Generali vel Provinciali Ministris, aut eorum Vicariis in Provinciis, in quibus habent a Sede prædicta eligendi Inquisitorem vel Inquisitores labis heretice potestatem, ipsos amovendi vel alium, vel alios loco ipsius, vel ipsorum substituendi sit ab ipso

ANNO CHRISTI 1337.	JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 14.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 120.

ipsa Sede data potestas; nos tamen in favorem Fidei pro eo, quod tua sollicitudinis studium ejusdem fidei negotio plurimum utile reputamus, amotionem & absolutionem tuam in dicto officio nobis & Sedi prædictæ tantummodo reservamus. Per hoc tamen non intendimus potestatem tuam extendere ad locum, vel loca aliqua ad quæ se non extenderet potestas per dictum Ministrum Provinciale, vel alium Prælatum, secundum formam privilegiorum Apostolicorum tibi concessa in officio prælibato. Datum Avon. vi. Kalend. Novembris anno xii.

VI. Michael Cænas Minister Generalis sub hoc tempore debebat in Italia, & maxime in Urbe locifque circumvicinis. Pontifici delatum fuit eundem querulo sub murmure, & aliquando apertius invecum contra Decretalem: *Cum inter nonnullos, & alias in controversia paupertatis ab eodem Pontifice conditas, necnon Imperatoriis in Joannis odium secreto favisse, & plura suggestisse. Scriptis litteris, ut ad se infra unius mensis spatium Avenionem veniret jussit Pontifex, proposita vel efficta specie & necessitate negotiorum ad Ordinem spectantium. Litteras direxit Angelo Episcopo Viterbiensi, suo in Urbe Vicario, ut per se, vel per alium eadem traderet Michaeli, & instrumentum publicum conficeret traditionis receptionisque earundem. Ad exactam totius historie & tumultus subsecuti notitiam ipsum exscribo epistolium.*

Aligua obijcitur Michaeli Cænas.

Vocatur Avenionem.

Michaeli Ministro Generali Ordinis Minorum.

VII. **C**um pro certis negotiis. *Quædam tamen contingentiis tua sit nobis presentia opportuna, discretioni tue in virtute sanctæ Obedientie per Apostolica scripta mandamus, quatenus infra unius mensis spatium a die presentationis presentium computandum, te nostro conspectui studeas presentare. Datum Avenione vi. Idus Junii anno xi.*

Ibid. an. 11. ep. 7.

VIII. Epistola hæc tradita fuit Michaeli Tybure ex infirmitate decumbenti: ne vero Pontificis spernere videretur præceptum, misso curfore significavit, per ægritudinem non licere præfixo tempore obedire; & paulo post, elabente mense Julio, misit fratrem Joannem Fedanzolem in provincia Romana Inquisitorem, & Humilem Bencauditum Custodem Perusinum, qui presentes fidem facerent veri, haudquam ficti, impedimenti. Admisit Pontifex excusationem, uti per litteras vii. Idus Septembris significavit, & Michael recuperata valetudine, Kalend. Decembris Avenionem pervenit. Pontificis osculatus pedes die sequenti, benigne & curialiter exceptus est, jussus in crastinum in conspectum redire. Reversus causas excepit suæ vocationis, nimirum dissolutam in aliquibus provinciis disciplinam regularem, ob malum regimen Ministrorum, quibus ut mederetur, amplam accepit potestatem immediate per se, & extra comitia provincialia, Ministros ineptos destituendi, & aptos instituendi, præsertim in provinciis sancti Francisci & Aragoniz. Subjuncti vero Pontifex, ne absque sua speciali licentia e curia recederet. Hoc secundum male habuit Michael, indignationem subodoratum Pontificis, sensum tamen compressit, & depositis e regimine illarum provinciarum ministris, instituit in Aragonensi Fr. N. in sancti Francisci, fratrem Petrum Pratensem Ordinis Procuratorem Generalem, provincie Etruriz alumnum. Ita utrimque dissimulatum, & suspicaci occultum peccatore quidquid vel adversi delatores, vel umbrosæ suggererant

Ex morbo non potest statim venire.

Eo liberatus accessit.

Declinetur in curia.

ANNO CHRISTI
2327.JOANNIS XXII.
ANNO 11. & 12.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 13. & 14.RELIGIONIS MINO-
RUM. ANNO 120.

bant rerum observationes, usque ad mensem Aprilis anni sequentis, in quo putridum livoris vulnus erupit, quod illo tempore opportunius referemus.

IX. Erat hoc tempore Pontificis familiaris summe carus frater Bonifacius Perdiciis, cui in Orientem profretanti quædam commisit negotia tractanda cum Hugone Rege Cyprio. Cum vero homuncionum illa colluvies sub nomine Fratrculorum a Sede Apostolica non semel condemnata, e Sicilia in Calabriam latenter obreperet, Nicolao de Regio Ministro Provincie Calabrie repetitis litteris auctoritatem concessit, ut malam sobolem contereret, nec a persequendo desisteret, donec omnem vel caperet, vel ab universa provincia eliminaret; & conditionem, statum, atque occulta machinamenta eorum exploraret: nomina & cognomina præcipuorum inter eosdem perquireret, fautores & receptores exciperet, & Pontifici singula renunciaret. Ut vero adjutorio essent, scripsit Roberto Regi Siciliæ, & universis nobilibus per Calabriam constitutis.

X. Obiit hoc anno XVII. Kalend. Septembris beatus Rochus, variis portentis, & a lue curanda per orbem insignis. Eum tertio sancti Francisci Instituto adscribunt aliqui, sed recentioris ætatis, scriptores. Antiquiores desideraverim coassortores: neque tamen hi contradicunt, neque nostri respuunt, quem alii sponte offerunt; imo avide amplexantur. Utcumque sit, ne meis invidiam, quem alii tribuunt, & reverenter suscipiunt, sub pendio vitam exhibeo. Natus est in monte Pessulano, Gallie Narbonen. urbe anno MCCXCV. patre Joanne, matre Libera urbis Dominis, cruce rubea in pectore insignitus. In tenera ætate corpus suum castigare, & in servitium redigere cœpit, cibo & potu parcissimo contentus. Parentibus orbatus anno ætatis VII. sive verius XII. vii. habebat vitæ suctor apud Surium, pecuniam paternam, quæ ei venerat in hereditatem, una cum facultatibus amplissimis in egenos & pauperes distribuit. Exhaustis omnibus bonis, quæ moveri poterant, etiam Principatu se abdicans, patruo suo paterna oppida commendavit, & patria, amicis, sanguineque junctis relictis, omnibusque rebus seculi contemptis, villi indutus veste, peregrini habitu ex Galliis in Italiam venit. Romam profecturus cum Aquilam oppidum vulgo Aquapendente apud Poliam amnem attigisset, Vincentio cuidam, qui peste infectis in Xenodochio inferviebat, socium se adjunxit, ac cum omnes laborantes epidimia solo signo crucis mirabiliter sanasset, Cæsenam quoque lue pestifera affectam incolunitati restituit. Romam profectus, eam super ceteras Italie urbes contagione tabifica afflictam reperit, eodemque salutari signo plurimos liberavit.

XI. Cardinali cuidam magnæ apud summum Pontificem auctoritatis, ut a contagio illesum servaret, crucem in fronte impressit, quæ quidem divinitus adeo illi inhaesit, ut domo egressus, cum aliquibus esset ludibrio, illum rogaverit, sibi eandem eximeret. Rochus vero, neminem debere esse, qui non liberent Imperatoris sui insignia ferat, respondit, atque tum exemplo divorum Andreæ & Francisci, tum Salvatoris monitu dicentis: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me*, in ferendo eo signo majorem in modum confirmavit. Roma a truci pestilentia liberata, Placentiam contendit, omnisque in Nosocomio periclitantes, non nisi cruce impressa, a periculo mortis exemit. Ibi cum alios manibus contrectaret, sersivissimo ulcere in sinistra coxa percussus, & febre insuper ardentissima adustus, eos dolores ingenti patientia sustinuit.

XII. E Xenodochio discedens, cum ad Gothardi Palafrelli, civis Placentini nobilissimi, & ditissimi, tunc ruri demorantis, & venationibus ope-

Bonifacius Perdiciis ministrus ad Regem Cypri.
Ibid. an. 12. fol. 316.

Johannes Nicolai de Regio Minister Provincie Calabrie repetitis litteris auctoritatem concessit, ut malam sobolem contereret, nec a persequendo desisteret, donec omnem vel caperet, vel ab universa provincia eliminaret; & conditionem, statum, atque occulta machinamenta eorum exploraret: nomina & cognomina præcipuorum inter eosdem perquireret, fautores & receptores exciperet, & Pontifici singula renunciaret. Ut vero adjutorio essent, scripsit Roberto Regi Siciliæ, & universis nobilibus per Calabriam constitutis.
Ibid. an. 12. fol. 316.

Maestus S. Rochus.
Adiuturum Tertio Ordini.

Rhodensis.
Petrus de Puga in vita sanctorum.

Robinson de Riva in tabul. vitar. illust.

African. in epop. 3. reg. 131.

Dato ad fol. 4. par. cbram.

Silvius in mem. Tert. Ord.

Esus parentes. Facultates pauperibus distulit.

Urbes liberat epidimia.

Cardinalis frontem crucem impressit.

Luce 9. 13.

Peste contigitur. Canes ei panem afferunt.

ANNO CHRISTI 1337. JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 14. RELIGIONIS MINORUM ANNO 120.

operam dantis, ædes accessisset, & eleemosynam postulans nequidquam impetrasset, nondum plene confirmata valetudine in proximam silvam se contulit, atque humi decubuit. Observatum est canes venaticos Gothardi, frustra panis Rocho decumbenti solitos adferre, eumque in modum famelicum recreare, adeo ut Gothardus vehementer commotus, & dolens quod feræ hominibus humaniores essent, ad Rochi tugurium accesserit, immanitateque propria accusata, omnibus relictis, discipulum Rocho sese adjunxerit, & ad summam perfectionem ab ejus disciplina evaserit.

XIII. In Galliam Rochus revertens, cum ad montem Pessulanum accessisset, ab hominibus incognitus, & ab apparitoribus velut explorator, comprehensus, patruo etiam qui urbem regebat, ignotus, in carceribus toto quinquennio squalorem & pædorem invicta constantia toleravit. Cum exitum vitæ sibi imminere intelligeret, sacramenta Ecclesiæ ingenti cum devotione recepit, Deumque obnixè rogavit, ut pro benignitate sua in mortales, quoscumque peste correptos liberare dignaretur. Corpus ex tabella in qua nomen suum descriperat, patruus recognovit, & non sine lacrymis maximo cum honore sepelivit, addita inscriptione hujusmodi: *Peste laborantes ad Rochi patrocinium confugiētes, contagionem atrocissimam evasuros significo*. Statim a morte miraculis ingentibus perpetratis, sanctitatem vitæ illustravit.

XIV. Dum ad Constantiam Germaniæ urbem Concilium generale pro tollendo Schismate trium, qui ita se appellabant, Pontificum, & condemnandis erroribus Wiclefi & Hussitarum, celebraretur, gravissima grassabatur lues, pro qua tollenda quidam suscit, ut jejunium & publicas supplicationes, sub Rochi vexillo, agnosque inducerent. Quod dum Patres magna fecerant solemnitate xv. Kal Julii anno mccccxv. brevi peste omnis evanuit, & deinceps Vir sanctus majori coli cœpit veneratione. Mira sane res est, quod tot Tempia, sacella, oratoria, altaria ubique huic viro, nequamquam solemniter Ecclesiæ approbatione inter Sanctos relato, erecta sint, & natalitii dies ubique habeatur festivus, neque quidquam desit honoris, qui sanctis solemniter canonizatis exhibetur, quam quod tabulis adscribitur Romanis, & Ecclesiastico celebretur officio. Nuper a purpuratis Patribus sacrarum Rituum, Urbano VIII. approbante, concessum, ut in omnibus Ecclesiis & sacellis eidem sacris officium recitetur & Missa. Corpus anno mccccxxxv. furtim Venetiis translatum, magna colitur veneratione. De eo scripserunt Petrus Ludovicus Maldura apud Surium, Petrus a Natalibus, Philippus Ferrarius, Antonius Daza, Petrus Ribadeneira, & plerique alii.

XV. Obiit hoc anno Monachii in Bavaria frater Marquardus Weismaler laicus sive conversus, vir miræ patientiæ & devotionis, quas in diuturna infirmitate contractus, & contractus membris exhibuit: post mortem multis miraculis claruit, atque inter hæc puellam cœcā illuminauit, tres contractos sanavit, cujusdam aurifabri filiam ad sepulcrum ejus orantem, dum ibi versaretur beatus Joannes a Capistrano, & alium a calculi dolore sanavit. Sepultus prope altare sancti Georgii exhumatus est anno mdv. post obitum clxxviii. & honorifico conditus sepulcro in profesto sancti Felicis Papæ & Martyris. » Cippo illius, seu saxo jam rupto hoc Epitaphium fuit » inscriptum.

A patruo incarceratus.

Mortens rogat pro peccatis suis.

Constantiam peccatis liberat.

Solemniter ejus veneratione.

Corpus delatum Venetiis. Quoniam de eo scripserunt.

Mortuus B. Marquardus miraculis clarus.

Chron. MSS. Saxon. Græc. in Prov. Argent. Contr. l.

ADDITIO PATRIS LUCÆ WADDINGS.

» *Condita Marquardi penes hoc altare Beati*

» *Offa peregerunt mira favente Deo.*

Ex

ANNO CHRISTI 1327.	JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 14.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 120.

33 Ex utero caeca lux reddita clara puella est .
 33 Sapius infirmis hic quoque parva salus .
 33 Qui patiens, humilis, contentus viciis, & exeger:
 33 Post sua Marquardus sanera tanta potest .

Ann. 1327. n. 41.

Episcopus Ter-
gestinus Fr. Guil-
lelmus .ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI .
ADMINISTRATOR
CIVITATIS FR. LU-
CÆ .

Fide ann. 1141.

Episcopus Ven-
etien. frater Ray-
mundus .
Nucerinus frater
Alexander .Claret miracu-
la .Conven. Montis
Varchii .Conv. de Cafi-
nis .Conven. Xanto-
nen .Lib. 3. ann. 11.
cap. 1075.
Gene. in Provin-
Turonen. Conv.
16.
FRAT. FRANCIS-
MIRAMBEAU
JOCIFER ab hereti-
cis.
Conv. Lippen.

XVI. Translatus est hoc anno ab Ecclesia Sagonensi, ad quam diximus alias assumptum, frater Guillelmus Minorita, ad Tergestinam, ad oram maritimam Carrorum, sub Patriarcha Aquilejensi, per obitum Rodulphi: *Romani Pontificis* v. 11. Kal. Octobris. Ecclesia Cumanæ, sub Archiepiscopo Mediolanensi, per mortem Leonis Episcopi, 33 ex Ordine Minorum assumpti. 33 Institutus est administrator in temporalibus & spiritualibus frater Lucas de Castello, qui postea institutus est Episcopus Laudensis: *Dudum de statu Ecclesie Cumanæ* v. 11. Kal. Junii. Ad Ecclesiam Venciensem Neruliorum in Alpibus maritimis, sub Archiepiscopo Ebreduensi, a Vigintimiliensi translatus frater Raymundus, per translationem Fulconis ad Tolonen: *Angie nos cura propensior*. v. 11. Idus Septembris. Claudius Roberti neutrum in suis catalogis recenset. Nucerinæ Ecclesie in Umbria, Pontifici Romano immediate subjectæ, per obitum Joannis datus est Episcopus frater Alexander Venciolus, ex nobili profapia Perusina, Pontificis Pœnitentiarius: *Ad exequendum Pastoralis officii*. xv. Kalend. Decembris. Consuluit hic Bartholomæus de Saxoferrato circa quædam gravamina, aut multas imposita Nucerinis, per Rectorem Ducatus Spoletani, doctumque accepit responsum, quod videre est in consilio c. 11. apud eundem Doctorem. Fuit Vir sanctus, ejusque meritis, & intercessionem sancti Raynaldi in eadem Ecclesia *prodromatoris*, lib. 1. cap. 1. Nucerinam a recentissima pestis contagione, deinde municipium Saxiferrati, in cujus beneficii memoriam accolæ, ex Communitatis constituto, Minoritis sex libras cere in mensē Mii quotannis appendunt. Sepultus est in choro Fratrum Minorum Saxiferrati, imposita tumulo ejus imagine circumdata radiis & signis sancti Viri, multisque miraculis ab eo patris. Ejus reliquæ statutis diebus exponuntur populorum venerationi Nucerinæ in Ecclesia Cathedrali, aliisque in locis prædictæ & Spoletanæ diocesis.

XVII. Ad preces Caroli Ducis Calabriae, primogeniti Roberti Regis Siciliae, & Joannis Cardinalis sancti Theodori Apostolicæ Sedis Legati in Tuscia, concessit facultatem Pontifex, ut Minoribus extrueretur domicilium in Territorio Castris Montis Varchii Fesulanæ diocesis, impensis ipsius Communitatis: *Tuo & dilecti filii*. v. 11. Idus Junii. Hujus loci meminerunt Pifanus & Rodulphus in provincia Florentina & custodia Aretina. In Tribuna apparent insignia Riscafulex nobilis matrone Florentinæ. Guardiano & Fratris Conventus de Casinis Aqueensis diocesis, potestatem dedit locum seu domicilium suum, haud ita opportunum, dimittendi, vel infra ipsum castrum aliud construendi: *Ad ea que vestra* x. 11. Kal. Maii. Xantoni, Regiæ urbis ad fluvium Carentonam, ante hoc tempus Conventum fuisse Minorum probant Pontificis litteræ, datæ ad Guardianum Fratrum Minorum Xantonen. quibus ei committit auctoritatem prorogandi tempus, quod sibi ex voto præscripti vir nobilis Pandulphus, Comes Angi, ut visitaret limina sancti Jacobi Compostelle. Olim habitabant Fratres in suburbis Vivianis, sed inde expulsi sunt hoc posteriori seculo, occiso & pugionibus confosso fratre Francisco Mirambeau a quatuor quaternionibus militum, qui in medio constitutum feraliter dilaniarunt. Extractum etiam hoc anno Conventum Lippensem in Hungaria a Serenissima Regina Elisabetha, in honorem san-

ANNO CHRISTI 1327.	JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 14.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 130.

sancti Ludovici Tolosani Episcopi, sui confanguinei, ait Gonzaga: sed a Carolo Rege Elisabethæ viro sancti Ludovici nepote ædificatum Regio sumptu, ut domesticorum numinum patrocinia sibi conciliaret, scribit Bonfinius. Verius utrique conjugii adscribendum hoc opus, sed maxime Elisabethæ uti inferius repetemus.

XVIII. Clarissis Monasterii de Amiliano, Villa Ruthenien. diocæs. licentiam dedit Pontifex ex primo loco, in quo habitabant, subjecto frequenti inundationi fluvii adlabentis, transferendi se ad Cœnobium Fratrum de Sacco, sive de Pœnitentia Jesu Christi, multis annis desertum: *Quia personas religiosas*. Kalend. Maii. Episcopo Cabilonensi scripsit, ut nobili Mulieri Margaritæ, Domine de sancta Cruce Lugdunen. diocæs. permitteret in urbe Cabilonensi, ad Templum sanctæ Mariæ Monasterium ædificare Clarissarum, & Abbatissam ibidem constitueret personam idoneam, quam ipsa fundatrix duceret nominandam: *Piis desiderii*. x. Kalend. Aprilis. Archiepiscopo Acheruntino, ut permitteret Monasterium Clarissarum, sub Regula Innocentii IV. a nobili muliere Aquilina de Monte-colicola in suo castro Gentiani ædificatum, gaudere omnibus exemptionibus & privilegiis, quibus alix ædes Clarissarum perfruuntur: *Piis desiderii*. xviii. Kal. Maii. Præstitisse etiam Monasteria Cisteriense & Nemanfens. plura hoc anno concessa probant privilegia.

XIX. Insinuavi alias, sanctissimam Lusitanie Reginam Elisabetham, nuper inter celites relata, prope Monasterium sanctæ Claræ a se constructum, Xenodochium constituisse pauperibus alendis & curandis. Hoc anno operis inchoandi licentiam a Pontifice obtinuit, cujus diploma in gratiam optinet Reginæ, & debitam operis commendationem, hic subnecto.

Carissima in Christo filie Elisabethe Regina Portugallie Illustri.

XX. **F**erventis devotionis affectus, & fidei puritas, quibus erga Deum & Romanam Ecclesiam splendere dignoscitur, nos inducunt ut illa tibi favore benevolo concedamus, per que sicut pie desideras, salutem anime, Deo propitio, consequi merearis. Sane petitio tua nobis exhibitæ continebat, quod tu olim cupiens terrena in celestia, & transitoria in æterna felici commercio commutare, ad honorem beatæ Clare Virginis quoddam Monasterium Monialium Ordinis ejusdem Sanctæ, prope civitatem Colimbrien. construisti, & de bonis propriis ample dotasti, illudque per magnum & latum spatium muro vallasti, atque infra murum & vallum hujusmodi domos, in quibus tu cum tua familia valeas commorari, edificari mandasti; quodque nihilominus tu quoddam hospitale pro alimentandis pauperibus, juxta domos hujusmodi construere, & propriis facultatibus dotare intendis. Quare nobis humiliter supplicasti, ut tibi construendi hospitale predictum in dicto loco licentiam largiremur. Nos itaque hujusmodi tuum laudabile propositum in Domino commendantes, ac volentes quantum cum Deo possumus, votis tuis annuere, in hac parte tuis supplicationibus inclinati, ut predictum hospitale, & juxta illud cappellam, in qua altarum ad honorem beatæ Clare, & Elisabethæ erigantur, ac unus vel duo perpetui Cappellani instituantur, ibidem Domino servituri, per te & successores tuos loci Diocæsano in posterum presentandi, qui possint pauperibus dicti hospitalis, & familiaribus suis sacramenta Ecclesiastica ministrare, construere valeas, dotæ sufficienti pro præmissis omnibus ejusdem hospitali & capelle, juxta ejusdem Diocæsani arbitrium per te primitus assignata, devotioni tue, tenore presentium, indulge-

Tom. VII.

K

mut.

Genæ. in Proo.
Hungar. S. Maria
Conu. 17.
Bonfin. decade.
4. lib. 9. ad ann.
1310.

Ann. 1349.

Monast. Amiliani.

Monast. Cabilon.

Monast. Gentiani.
Monast. Cisteriense.
Monast. Nemanfens.

Ann. 1314. n. 13.
S. Elisabetha Lusitana pauperum
extruit Xenodochium.

Erll. 1. an. 11.
799. 1700.

ANNO CHRISTI
1337.JOANNIS XXII.
ANNO 11. & 12.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 13. & 14.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 120.

mus. Volentes insuper, & auctoritate Apostolica nihilominus concedentes, quod idem Diaconus in loco opportuno cimiterium benedicere possit, in quo prefati hospitalis pauperes, & familiares sui praedicti, cum eos pro tempore mori contigerit, valeant sepeliri: Jure parochialis Ecclesiae, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. nostra concessionis & voluntatis &c. Datum Avinionae vi. Kal. Novembris anno xii.

Vasis indulta.

XXI. Clarissas omnes regni Poloniae absolvit Pontifex a praestandis decimis sexennialibus, per Clementem V. pro subsidio Terrae sanctae impositis: *Ex gravi conquestione*. 111. Nonas Aprilis. Barcinonensibus Monasterii Petre Albæ omnia privilegia, exemptiones, & immunitates aliis Monasteriis ejusdem Ordinis concessa, voluit communia, atque alia indulgit: *Religionis observantia*. xv. Kal. Novembris. Visitantibus in ipsis natalitiis facellua sancti Ludovici in eadem Barcinonis urbe ad Ecclesiam Minorum, a Joanne Archiepiscopo Toletano, Jacobi II. Regis Aragonum tertio genito, ejusdem sancti Confessoris nepote constructum, indulgentias elargitus est: *Præremis viis* 11. Kal. Septembris. Processum perperam factum contra Prædicatores & Minores Burdigalen. & censuras in eisdem injuste latas, per Officiale ejusdem diocesis, irrita & nullius roboris declaravit: *Illa sine cavillosa difficultate*. x. Kal. Februarii,

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

33 I. **P** Rocellarum tempus Ecclesiae, Religioni, & Imperio imminet:
34 Altissimi nihilominus misericordia salvabit sperantes in se. Flo-
35 rentini vocato Carolo Regis Roberti Filio, ad certum, finitumque
36 tempus propriae urbis regimen, ut dissensiones civiles restingerent,
37 committabant, quando & simul Joannem Cardinalem Urinum Pontificis
38 Legatum admitterent: magna pompa, atque solemnitate, exceptis his
39 duobus Principibus, qui partes Imperatoris sequebantur, sibi sinistra in-
40 stare suspicantes, in diesque semper magis timentes, Galeatii Vicecomitis
41 auctoritate freti, Ludovicum in Italiam advocarunt, eodem ferme
42 tempore, quo Romani ægre ferentes absentiam Pontificis ad Urbem ap-
43 pellabant: hac de causa acutus Imperator Tridentum se contulit, ibique
44 convocatis pluribus Italiae Proceribus, cum iisdem Mediolanum adiiit,
45 ubi corona ferrea de more donatus est, licet anathematis fulmine a Pon-
46 tifice dejectus. Primus quem poenituit adventus Ludovici, Galeatius
47 fuit, qui quod negaret illi excessivam quamdam pecuniam summam, car-
48 ceribus mancipatus Principatu spoliatus est: hinc Italia ferme tota diru-
49 rum scopus, bellorum ubique ignibus exardescerebat, nec erat immunis
50 ab illis postrema ejusdem pars, Gallia Cisalpina, ut diligenter ostendit
51 Waddingus, cui specialiter Provinciae pacem afferre studebat Pontifex,
52 commisso tanto negotio inter alios fratri Guillelmo ex Minoritis Albeni
53 Episcopo, pro quo etiam initio hujus anni de treuga servanda scripsit:
54 *Intensis &c.* Idibus Januarii: ac iterum 11. Kalend. Novembris circa Ca-
55 strum de Paceniso: *Ex parte &c.* Interea Cæsena Ordinis Minister
56 Generalis in Italia degens, maxime in Urbe, locisque circumvicinis,
57 Pontifici delatus fuit, ut maledicentiae vitio laborans, & suæ decretalis:
58 *Cum inter nonnullos &c.* & aliarum, quas in materia paupertatis edide-
59 rat, censor non tantum, sed & irrisor impudens, ac etiam Imperatori-
60 rum partium fautor: quamobrem Pontifex Bertrando Episcopo Ostiensi, ut

Litteræ Aposto-
licæ pro pace ad
quosdam Minores
120.

Indic. ex Pæric.

ANNO CHRISTI 1327. JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 13. & 14. RELIGIONIS MINORUM ANNO 130.

39 ut contra detractores Apostolicæ Sedis procederet, per suum breve: *Ex*
 40 *injuncte* &c. Nonis Martii commisit, & ut nostris Minoritis litterarum
 41 Apostolicarum observantiam per aliud: *Tua insinuatione* &c. 11. Idus
 42 Martii expeditum, injungeret. Inter tot turbines nihilominus indulgentiæ
 43 paternæ haud oblitus, fratri Bonifacio concessit, ut Terram sanctam
 44 visitare posset: *Cum tu zelo* &c. eumque Cyprio Regi commendavit:
 45 *Dilectum filium* &c. . . . sicut etiam Ministro Provincie ejusdem Terræ:
 46 *Sperantes quod* &c. v. Idus Augusti.

47 II. Cœnobium Badesjocii, Lusitanis *Beja*, ad Anam fluvium in tractu
 48 Extremaduræ sancto Patri Francisco nuncupatum, ante hunc annum
 49 extractum fuisse vetusta monumenta probare videntur: in archivo enim
 50 illius membrana quædam refert pactum initum concorditer inter fratrem
 51 Dominicum Galecum illius Cœnobii Guardianum, & Magistrum Martinum
 52 Rectorem sancti Jacobi, nec non Matthæum Simeonem Episcopi
 53 Vicarium, quo inter se concordarunt de concionibus & funeralibus, reciprocque
 54 invicem se obstrinxerunt suffragia ferre, ita scilicet ut Clerici
 55 Fratribus, & hi illis cum occasio postularet, subvenirent, sicque in amore
 56 fraternitatis, ut religiosos decet, concorditer viverent: ea vero scriptura
 57 est de anno MCCCXXVII. quamobrem ante illud temporis excitatum
 58 fuisse Cœnobium apparet, cujus foundationis initia monumenta recen-
 59 dentes, ita narrant. Lopetius Estevens Primitivus Justitiæ civitatis,
 60 Didacus Fernandus Estevens, & Vasquius Martinus Estevens, Consi-
 61 liarii Civitatis & Senatores, cum maxime cuperent ad populi ædificatio-
 62 nem & spiritualium beneficiorum usuram, Conventum Fratrum Minorum
 63 apud se habere, cum iis acitis, de non admittendis in posterum aliis Re-
 64 ligiosis Mendicantibus pactum iniere, cujus pacti originale in archivo
 65 civitatis, & ejus transcriptum authenticum apud Fratres servari fertur: hoc
 66 igitur pacto inito, a præfatis Dominis in eam civitatem Fratres Mi-
 67 nores introducti fuere, qui a Dionysio VI. Rege pro sibi excitandis de
 68 more ædibus, fundum sive aream, juxta muros civitatis obtinuerunt, ibi-
 69 que piorum elemosynis eas construxerunt: sed Ecclesiam propriis sum-
 70 ptibus ædificasse eundem Regem constans fama, atque traditio refert; quam
 71 sphaera, stemmatis Regni pars in limine fixa perennare videtur; sac-
 72 cellum etiam regium sancto Ludovico Episcopo Tolosano dicatum, quod
 73 quidem primum omnium in universa Hispania fuit, idem præfatus Rex
 74 Ecclesiæ addidit in gratiarum actionem, quod ope illius Sancti inter ven-
 75 nandum a quadam truci fera sibi imminenti extemplo apparentis, liberatus
 76 fuisset, ut Ordinis Chronica narrat: cum autem Alphonso IV. ex Beatri-
 77 ce Dionysii filius, patri in regno successerit anno MCCCXXV. reliquum
 78 est, eum Conventum & Ecclesiam sua initia habuisse ante ann. MCCCXIV.
 79 Non enim sacræ ædes unius diei sunt opus. Waddingus memoriam hujus
 80 Cœnobii rejiciens in annum MCCCXCVIII. refert intra muros prope por-
 81 tam Xeresii, vulgo nuncupatam sanctæ Marinx, constructum fuisse, in-
 82 certo tempore & auctore. Ceterum pactum illud de non admittendis in
 83 posterum aliis regularibus Mendicantibus, non diu firmum perstitit, cum
 84 in ea urbe Fratres de Monte Carmelo, nostri reformati Provincie Piete-
 85 tatis, ac tandem Patres Societatis Jesu locum habeant. In præfato vero
 86 Conventu Pater frater Antonius Pereira Definitor, & Guardianus multo-
 87 ties singulari virtutum exemplo, atque suæ regulæ exacta observantia
 88 commendabilis floruit: quam Minoriticam paupertatem coluerit, unica
 89 tantum veste diebus suis usum fuisse ostendit: obiit octogenarius, & post

Monum. MSS.
Prov. Alg.

Dionysius VI.
Rex locum præbet pro Cœnobio.

Wadd. ad ann.
1190. 84.

Sacellum S. Ludovic. Episcop.

Fr. Anzen. Petal-
ta Boet.

ANN O CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1327. ANNO II. & 32. ANNO 13. & 14. RUM ANNO 130.

Nonnulla de li-
lis mortificatio-
ne .

Monum. MSS.
pres. Provinc.
44.

obitum ejus cadaver ciliciis coopertum, ad utraque mammillas bino
mammillari ferreo & clauso dire perforatum, mortificationi sensuum
corporis quam vivens studuisset, omnibus patefecit : sed quod egregie in
admirationem circumstantes attraxit, est, dum spiritum redderet Crea-
tori, in ejus manibus & pedibus pulcherrimas, ac rubicundas veluti ver-
nantes rosas, Jesu Christi plagas referentes, apparuisse : id enim intuen-
tes spiritus non valentes cohibere æstum, eum coram Deo Sanctum pro-
clamarunt ; qua fama tumulo datus ab omnibus communiter veneratur .

III. Monasterio Monialium sanctæ Clare in Znoima Moraviæ urbe,
diocesis Olomucensis privilegia & concessiones, pluries a Boemiæ Regi-
bus confirmatas, hoc pariter anno Joannes Boemiæ & Poloniæ Rex de-
nuo ex sua speciali devotione concessit, expedito diplomate regali teno-
ris, qui sequitur .

*Nos Joannes Dei gratia Boemiæ, & Poloniæ Rex, ac
Lucerburgen. Comes.*

Privilegia Cla-
rissimum a Joan-
ne Boemiæ Re-
ge .

Ex transumpt.
ant.

Notum facimus universis presentes litteras inspecturis, quod ob spe-
cialis devotionis affectum, quem ad Monasterium sanctæ Clare in
ciuitate Znoyma situm, & devotam nobis Abbatissam, & Conventum San-
ctimonialium ejusdem sanctæ Clare Ordinis, Deo creatori suo inibi jugiter
servulantiis, habuimus & habemus, ac ob nostræ & Progenitorum nostro-
rum animarum salutem, ipsas, cum omnibus bonis, & hominibus ad
ipsum Monasterium, nunc vel in futurum spectantibus ab omnibus subsi-
diis, collectis, contributionibus, & quarumcumque dationum solationi-
bus, quas ipsas ex quacumque occasione nobis, vel nostris subditis quibus-
cumque dare, vel solvere deinceps contigerit, generali collecta vel steura,
quæ Berna dicitur, dumtaxat excepta, de benignitate regia duximus per-
petuo liberandum : volentes & mandantes firmiter & expresse, ut nulli
omnia hominum cujuscumque præcipientie, status, aut conditionis exi-
stas, prædictam libertatis nostræ gratiam saepe facto Monasterio de certâ
nostra scientia factam, ullo unquam tempore violare præsumat, nec a bonis
ejusdem & hominibus, subsidia, collectas, vel contributiones aliquas,
cujuscumque juris, consuetudinis, aut facti prætextu exigere, vel recipere
deinceps aliquo modo audeat, vel præsumat, sola Berna ut præmittitur,
dumtaxat exclusâ . In ejus rei testimonium & robur presentes litteras
feri & sigillo nostro majori jussimus communiri . Datum Znoimæ anno Do-
mini MCCCXXVII. x. Kal. Maii .

Ad annum 1327-
m6.

Joanna de Avaugour
sepelitur cu-
bita Clarissimum .

Monum. MSS.
Pres. Toronno-
jov.

IV. Illustrissima Domina Joanna de Avaugour, Illustrissimi Principis
Guidonis Britanniæ Ducis uxor, Ordini Seraphico maxime devota,
etiam moriens, habitu Clarissimum monastico, quo semper induta vixe-
rat, sepeliri mandavit apud Minoriticas in Conventu Guingampensi
suam pietatem testatam voluit .

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 121.

A R G U M E N T U M.

Alternò scelere se invicem in Urbe coronant Ludovicus Bavarus, & Antipapa Corbarius. Michael Cefenas, Guillelmus Occbam, & socii, Pontificis declinantes indignationem ad Cæsarem fugiunt. Celebrantur Comitia generalia. Instituitur Ordinis Vicarius Bertrandus a Turre Cardinalis. Eliguntur Episcopi. Mittuntur in Persiam & Indiam interiorem fidei operarii. Dilatantur Minorum & Clarissarum Instituta.

I. **D**IFFICILEM nunc subimus provinciam, turbulentissimum describendi statum, in quo versabantur hoc tempore res Ecclesie, Romani Imperii, & Ordinis Minorum. Id tamen eo facilius, quo verius nobis præstare licebit ex ipsis illo tempore scriptis historiis, & Vaticanis, quæ diligenter evolvimus, monumentis. Ludovicus Bavarus Imperium stabiliturus in Italia, renitente & contradicente Joanne Pontifice, multisque urbibus in suam fidem partim amice allectis, partim hostiliter attractis, in Lombardia, Romandiola, Tuscia & Latio, hoc anno v. Januarii die Viterbio castris motis tit. post die, quæ Jovis erat, Romam hora nona ingressus, abessus populi multitudine ingenti cum lætitia exceptus est. Non desuerunt multi heroes & viri optimi ex Clero Pontificie partis studiosi, qui missis Avenionem Legatis, obnixis precibus rogarunt, ut Joannes Papa ad suam Sedem in Urbem veniret, unde facilius & opportunius Ludovicus occurreret hostilitati. Frustra hæc expectantibus, Bavarus postquam in Palatio Vaticano diebus quatuor requievit, solemnè pompa in Capitolium profectus, publica concione populi erga se propensionem commendavit; sermonem ex suggestu habuit Episcopus quidam Augustinianus; Ludovicum multis extulit enegmiis, & ejus nomine abunde omnia civibus promisit. Non tamen potuit extorquere ut Clerus Vaticanus, aut viri pii Bavaro præ-

Romam venit
Ludovicus Ba-
varus.

Non omnia
excipitur voca-

II. Designato inaugurationis die, quinquaginta duo viri a populo delecti Sciarram Columensem, Ursum Urinum, Bucium Procellum, & Petrum Montenigrum designarunt, quibus inaugurationis Ludovici potestatem permisissent. Medius inter hos incessit auro & purpura conspicuus Ludovicus, Præfecto Urbis, & justitie administro præviis, agmen ducente totius pompæ Castruccio Senatore, antecedentibus Jacobo Sabello, & Theobaldo a sancto Eustachio cum reliqua nobilitate. A Basilica sanctæ Mariæ Majoris usque ad Vaticanam omnia aulæ & peristromatibus ornata ad spectaculum incendens exciverant. Die Dominico divo Antonio Abbati sacra, Jacobus Episcopus Castellanus, Nicolai Cardinalis Pratenfis nepos, & Episcopus supradictus Augustinianus Ludovicum & conjugem temere inunxerunt, Columnius diadema utrique imposuit, & Augustus renunciavit; mox ut populum & clerum amplius in suam attraheret obsequium promulgatis tribus non improbandis constitutionibus de fide Catholica servanda, de clericis honorandis, de pupillis & viduis non violandis, Missæ sacrificio interfuit, in Capitolium rediit, atque in ipsa Capitolina area epulum exhibuit.

Magna pompa
concoctur.

III. Demum post alia in Urbe constituta xv. Kal. Majas persuasus ab iniquis & venalibus Theologis, ac schismaticis Prælatibus, Joannem Pontificem

Joannem Pontificem
condemnat.

ccm

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 121.

ceem in varias incidisse hæreses, & proinde jure excidisse Pontificatu, Imperatoris vero munus esse alterum subrogare, lecta proluxa sententia, cujus initium: *Gloriosus, sublimis, dominationum Dominus*, Joannem Pontificem, & Robertum Siciliz Regem ejus fautorem inter Patarenos condemnavit. Deinde pollicitus, se brevi Ecclesie Romanæ summum daturum Pontificem, prius sancivit, ut Pontifex Romæ, non alibi resideret, neque Romæ ultra duas dietas sine Imperatoris, aut populi Romani permisso excedere liceret: absens tertio vocatus, si non veniret, Pontificatu excideret; & demum ut hæretici pœna majestatis violatæ punirentur. Mox cogitanti de novo Pontifice creando, seu potius idolo in Templo Dei erigendo suggererent, petieruntque importune Romani, ac plurimi ex Clero, ut Petrum Raynalducii de Vico Corbario, gente Aprutinum, Ordinis Minorum in Provincia Romana, & Custodia Reatina profectum, qui tunc in Urbe ad sanctæ Mariæ de Araceli habitabat, super cathedram collocaret. Facile fuit hoc ei persuadere tum in odium Joannis Pontificis, quem judicabat Ordini Minorum infensum, tum ut videretur in hac sua execrabili Pontificis creatione non tam affectibus succubuisse, quam virtutem in viro dignissimo coronasse. Magno enim pietatis & religionis nomine audiebatur in Urbe Corbarientis, uti illius temporis candidus scriptor beatus Odoricus de Forojuo testatur, inter Minores laudabiliter ultra annos quadraginta conversatus: *Magnus*, inquit dictus auctor, *predicator & Apostolicus Penitentianus in Urbe, mira abstinentiæ, paupertatis Evangelicæ, & religiose obedientiæ, qui multos in viam salutis reduxit*. Adde Ciaconum, nobili loco, alios nobili item sanguine natum asseruisse, & auctorem chronicæ aula Regiæ, hujus etiam temporis scriptorem referre opinionem tuç viguisse, eum de cognatione fuisse Columnensium.

IV. In die itaque Ascensionis Maii XII. convocato in area Vaticana universo populo, in throno eminentiore conspicuus, paludamento aureo indutus, diadema in capite, sceptrum manu gestans, Petrum magna pompa in theatrum adductum, e folio asurgens, veneratus aliquantulum infra se collocavit. Subinde frater Nicolaus Fabrianensis, Eremita Augustinianus verba ad populum habuit, proposito themate: *Reversus Petrus ad se dixit: Nunc scio vere quia misit Dominus Angelum suum, & eripuit me de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Judæorum*. Bavarum quidem nomine Angeli dignatus, Joannem autem Pontificem, vocabulo Herodis, Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, reliquos Prælatos, Clerum, religiosos Joanni adherentes plebis Judaicæ titulo irridens. Concione blasphemis finita, Episcopus Venetus seu Castellanus, e loco eminentiore promiscuam plebem, num fratrem Petrum Corbarium pro vero & legitimo Pontifice agnoscere vellet, semel ac iterum, & tertio interrogavit: illa confusus vocibus affirmante, Ludovicus profanam designationem electionis canonicæ vocabulo exornans, in libellum publicum eam acclamationem redactam ex scripto recitari imperavit, dumque ab Episcopo Veneto publicaretur, ipse erectus stetit. Publicato proclamationis decreto, Petrum Corbarientem Nicolai V. nomine salutavit, annulum digito illius imposuit, mox purpuram ei manibus propriis injecit, & ad dexteram in folio collocatum, postea in basilicam divi Petri introduxit. Ubi in Pseudo-Pontifex sacris temere contrectatis, omnia Pontificia munera usurpavit, & tum Ludovico, tum erranti populo imprecatus est.

V. Isto scelere gravissimo Ludovicus perpetrato, Tybur secessit, ut pompam solemnem suæ inaugurationis instauraret; quod non desesset, qui

Antipapæ creat.

Quis qualifve
fuit Corbarius
Antipapa?Otriv. in Chron.
MS.Cicon. in Chron.
XXII.
Chron. aula Reg.
c. 20.

AB. 12. v. 11.

Secundo coronatur
Ludovicus.

non

ANNO CHRISTI JOANNIS XXIII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1328. ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. RUM ANNO 127.

non Imperatorem cum esse pronunciarent, quod insignia Imperii non de manu summi Pontificis, sed Veneti Episcopi recepisset. In pervigilio solemnitate Pentecostes Romam reversus, apud sanctum Laurentium in agro Verano divertit. Die subsequente adusque Lateranam Basilicam Pseudo-Pontifex una cum suis Pontificalem, Sacerdotalemque cultum indutus, venienti illi obviam processit, atque in divi Petri deduxit. Ubi Ludovicus inprimis purpureum pileum Antipape imposuit: is vero diademate aureo caput Ludovici insignivit, & Imperatorem tum renunciavit, tum approbavit.

VI. Ad tam immania facinora & alternas coronationes exhorruit, ingemuitque orbis Christianus, videns per summam civitatem monstruosum extolli in Ecclesia caput, ubi verum & legitimum antea precessit, atque ex illo & passione Ludovici talia emanasse constitutorum portenta, qualia soli ipsi potuissent concipere. Novis legibus & repetitis decretis se invicem muniebant, & Joannem lacerantes, officiosa mutuo solvebant obsequia, Bavaro Corbarium, Corbario Bavarum inaugurante, & acceptæ Cathedre mercedem rependente. Horrendis his spectris oculos subdlexerunt boni plerique viri, atque inter illos Fratrum Minorum in Provincia Romana Praefectus, qui summo contabuit dolore, videns ex suo grege non ovem proditiisse errantem, sed lupum depascentem. Quare congregatis Provinciae consiliariis, & indictis plenis comitiis in civitate Anagnis viriliter & christiane egit, ex publico & communi Patrum decreto monuit, rogavit, precepit, ut e cathedra pestilentiae, ad quam se evehi stulte permisit Corbarius, quantocius descenderet & Anagninam veniret, Apostasiae (quippe contradicentibus & reluctantibus superioribus ad hæc profana mysteria e religione discessit) & sacrilegii hæresisque, quod sua præferre videbatur iniquitate supplicium, misericorditer tamen inferendum, reciperet. Illo vero ad modum aspidis surdæ obturantis aures suas, nolente intelligere ut bene ageret, sed potius infremente & spirante minarum, Patres in plenis comitiis, ex Umbone lecta sententia, in sua pertinacia contumacem, tamquam schismaticum, & Ecclesie sanctæ rebellem excommunicarunt, & perpetuo carceri ac vinculis ferreis, si aliquando capi posset, adjudicarunt.

VII. O miseram rerum humanarum conditionem, & instabilem in virtute progressum! quam facilis in sanctitate ruina, quam lubrica in gratia perseverantia! Bene consuluit Apostolus: *Qui se existimat stare, videat ne cadat*. Namque in hoc seculo stare non est firmiter stare, donec fuerimus liberati a fluctibus vite presentis, & ad tranquillum portum navigaverimus. Nonne Dominus, qui plantavit vineam ecclesiam, omne semen bonum gemebundus conqueritur: *Quomodo conversa et mihi in pravum vinea aliena? Quis ergo securus erit, si & plantatio Domini & semen verum, & vinea Sorok in tantum suo vitio convertatur & commutatur, ut per amaritudinem recedat a Domino, & fiat vitis aliena?* Ad hæc oportet considerare naturam peccati velocem, rapidam, subrepticam, & ob hoc incerta esse, quæ futura sunt, & valde dubia & tam periculosa, ut dicat Apostolus: *Timeo ne reprobus efficiar*. Misellus hic Corbarius, uti superius ex coevo & minime fallaci teste retulimus, annis multis laudabiliter, magno pietatis & religionis nomine, in abstinentia multa, paupertate Evangelica, religiosa obedientia, in sancto conversatus Instituto, sermone & opere multos ad Christum convertit, & nunc ipse in extrema senectute, ferme septuagenarius avertitur a Christo, & in profundum labitur barathrum miseriarum: *Fuis hic*, inquit Alphonfus Ciaconus, *optima vite & morum habitus, diu in Ordine Minorum,*

Magnum ex his exortum scandalum.

Praefectus Minorum agit contra Corbarium.

Oderit, cit.

1. Cor. 10. 12.

Chrysost. hom. 23. in epist. ad Cor.

Hieron. 1. 21.

Hieron. ibidem

Orig. lib. 10. in c. 15. ad Rom.

1. Cor. 9. 27.

Hec anno n. 30.

Clacon. cit.

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 121.

rum, cum sanctitatis opinione vixit, fuit præterea vir doctus, & ad res gerendas aptus: attamen sanctus, doctus, & in agendo peritus seipsum regere non novit, sed ambitionis aura se duci permittit, donec in conspectu totius orbis in extremo navigationis cursu misere carinam in scopulos elisit. Oret itaque unusquisque nostrum, ut hujus ruina nostra sit doctrina, ne exaltetur cor nostrum, neque efferantur oculi nostri, neque ambulemus in magnis, neque in mirabilibus super nos, sed humiliter sentientes precemur, ne veniat nobis pes superbiae. Magno studio cavenda est, quæ etiam in prosperis supplantat. Gravius Adam in paradiso cecidit, quam si cecidisset in terra. De altissimis cadere præcipitum est, in planis lapsus vocatur. Irrideo, & nihili facio multam Corbarii doctrinam, quæ non novit dirigere gressus ejus, ut non moverentur vestigia. Imo ideo errarunt pedes ejus, quia caput non habebat: Oculi enim sapientis in capite ejus, non mirum ergo si erret vestigium, ubi oculus non habetur.

VIII. Accessit etiam ad hujus miselli infamiam & publicam ignominiam, quod tot annis supervixerit in seculo ejus uxor Joanna Matthæi etiam Corbariensis, cum qua legitime sacro matrimonii foedere cohabitaverat annis quinque: & a qua reclamante, & invita recessisse ferunt, nequidquam Episcopo divortii libellum concedente. Hæc porro vel ab aliis induta, vel divitiis, quibus Corbarius splendebat allecta, repetiit maritum jam Pontificem locupletem; quem tot annis sprevit Monachum mendicum. Transacta res in publico judicio, porrecto supplici libello Joanni Episcopo Reatino, qui re pro tribunali discussa, sententiam tulit III. Kal. Decembris hujus anni, nullo justo titulo dissolutum fuisse conjugii vinculum, atque proinde Petrum ad Joannam debere reverti. O ridiculum senem, qui e supremo fastigio efficti Pontificatus in tremula senectute, effecto corpore, & frigescentibus membris, jubetur ad conjugales redire complexus! Totius rei processus & sententiæ autographum missa sunt ad Joannem Pontificem, quorum varia exemplaria ad Principes Catholicos transmisit.

IX. Nihil horum Petri animum a malis avertit, tanta est ambitionis libido, quinimo sacra inverecunde temeravit, & tamquam legitimus Papa Pontificia obivit munera, quarto a creatione sive execratione die Pseudo-Cardinales instituit, de quorum numero varia est scriptorum sententia. Ciaconus ex Villano ait, Idibus Maii septem effinxisse, Episcopum unum, Presbyteros quatuor, Diaconos duos, videlicet Archiepiscopum, nescio quem Modonen. Cardinalem Episcopum, quam tamen dignitatem respuisse scribit Villanus, Jacobum Martini Pratensem, Nicolai Cardinalis Pratenfis fratris filium, olim Episcopum Castellanam, presbyterum Cardinalem; fratrem Joannem Vicecomitem Mediolanen. Monachum Cisterciensem, Abbatem sancti Ambrosii Mediolanen. presbyterum Cardinalem, fratrem Hermannum Germanum Monachum & Abbatem Fuldensem presbyterum Cardinalem, Petrum Oringhi, & Joannem Arlottum Romanos, diaconos. Deinde nova presumptione anno insequenti XIV. Kal. Februarii, Pisis nuncupasse Joannem Vicecomitem Mediolanen. ex Episcopo Novariensi Episcopum Ostiensem & Veliternum.

X. At ultra hos, alios effinxisse constat ex ipso regesto Antipapæ, ubi v. Kal. Junii legitur, Petro sancti Petri ad Vincula commissam esse administrationem novi Hospitalis sanctæ Claræ Pisis, & Abbatie sancti Martini in Montibus Viterbien. nisi fortasse hic idem sit cum Petro Oringho diacono, & translatus sit ad presbyterium sancti Petri ad Vincula. Deinde xv. Kal. ejusdem mensis occurrit Bonifacius administrator Episcopatus Chironen. &

Pro-

*Fol. 15. 13.
Ambr. hic:*

*Ambr. ibid.
Eclia. 14.*

*Corbarius prius
vocatus.*

*Reg. Pat. in lib.
secr. an. 13. fol.
117. & alibi.*

*Corbarius cretus
Cardinales.*

*Ciacon. cit.
Villan. lib. 19.
c. 75.*

Quos & quales.

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

Protektor, ipso jubente, Ordinis Prædicatorum. Tertio ad VIII. Idus Julii Franciscus Albanen. Episcopus renunciat Abbas Pomposianus; & Viterbii v. Nonas Octobris hinc Legatus a latere in tota Germania superiore & inferiore, necnon in utraque Lombardia, in Marchia Tarvisina & Anconitana, in Massa Trabaria, Romandiola & Monteferrato: Auctor Chronica Aulæ Regiæ, qui hoc ipso anno tumultus hos scribebat, duodecim Cardinales creasse asserit, atque inter hos enumerat Episcopum Sutrinum de Ordine Fratrum Prædicatorum, & alium de Ordine Minorum Anglum, reliquos vero magna ex parte ex Canonicis sanctæ Mariæ Rotundæ, Corbario præ ceteris urbis Canonicis adhaerentibus. Quod ad Minoritas attinet, licet sint ex nostris, qui dicant Ordini insensum propter citationem & sententiam Anagninam, nullum ex eo assumpsisse Cardinalem, mihi constat ex regeſto ipsius Joannis unum creasse, non tamen Anglum fuisse, sed Viterbensem, Paulum nomine, a Viterbio cognominatum, qui post abdicationem Corbarii in Germaniam occultus recessit. Episcopum autem Castellatum, quem Ciaconus in classe reponit Cardinalium presbyterorum, auctor hic & regeſtum Vaticanum vocat ubique Episcopum Cardinalem Ostiensem; & Joannem illum secundum Vicecomitem, quem ille Ostiensem dicit, puto a primo Joanne Vicecomite, in prima creatione designato Cardinale presbytero, non discrepasse.

Chron. aulæ reg.
128.

Ex secret. anal.
16. fol. 128.

XI. Schismaticorum horum ad speciosos dignitatum titulos evectio, & scelerum impunitas audaciam & contumaciam fovit aliorum, qui ex omnibus religionibus, minima illata vel arrepta occasione, recedebant a Joanne Pontifice, Fratricellorumque sectam e latebris impudenter prodeuntem, & Corbarii, ac Ludovici facta probantem, magno rei Catholice detrimento multiplicabant. Hinc magna dissolutio disciplinae Ecclesiasticæ & regularis; si quos enim Prælati coercere vel ob culpas punire intentabant, statim ad acies transvolabant adversas, in quibus solum esse, mereri dicebatur. Illic scelerum impunitas, illic inobediendiæ flagitium in præmium vertebatur. Multæ etiam civitates Ludovico & Corbario obsequebantur, in quas Joannes Pontifex censuris animadvertit, eas sacris interdicens, jubensque ut templa clauderentur, nec missæ celebrarentur, nec quid legeretur, aut cantaretur, neque campanæ pulsarentur. Illi vero contra cogebant Sacerdotes, Monachos & Moniales hæc omnia facere; recusantes in exilium pellebant. Magna ubique discordia & confusio, aliis ex interdicto Pontificis silentibus, aliis ex contrario sacra exercentibus. Belli quoque strepitus & horror undique sonabat, Sicilia Rege, Legatis duobus Pontificiis, plurimisque civitatibus Italie Pontificis jura contra Ludovicum tuentibus, illo ex adverso & plerisque fausticibus urbibus sedulo impugnantibus, & in Corbarium transferentibus. Mira sane rerum confusio ubique apparebat, fuxæ deturpata Ecclesiæ facie, & ad angustias maximas redacta tota Italia.

Quæ ex hoc
schismatico dato.

XII. Magnum etiam subit discrimen Minorum sodalium, parum enim aberat, quin inter adversas tunc contereretur partes. Joannem habuit & sensit insensum propter importunam quorundam in controversia paupertatis vociferationem, Corbarium quia noluerunt ei Fratres adherere, Ludovicum, quod eo præſente multis in locis renuerint sacra temerare. Jacturam & periculum auxit Michaelis Cæſenatis Ministri Generalis, & sequacium fuga atque ad partes Cæſarianas transfugatio. Hærebat ille Avenione, uti anno diximus præcedenti, suspicax & meticulosus, sciens Pontificem eo graviore erga se commotum animo, quo longiori simulabat silentio. Erupit tandem vulnus hoc anno, Sabbato in Albis die x. Aprilis, quo Joann-

Ordinis Minorum
dissolutum.

Am. 1327. n. 8.

ANNO CHRISTI 1328. JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15. RELIGIONIS MINORUM ANNO 121.

Asperu intercept
Pontifex Michae-
lem Ministrum
Generalem .

nes vocatum ad se Michaellem, praesentibus Cardinale Bertrando de Turre, fratre Petro Pratenſi provinciae sancti Francisci Ministro, fratre Raymundo de Lados Procuratore totius Ordinis, & fratre Laurentio de Coelbo Baccalaureo Avenionensi, acriter reprehendit, capitosum dixit, temerarium, insanum, Ludovici & haereticorum factorem, serpentem in sinu Ecclesiae nutritum, adhuc pertinacem in condemnata sententia de paupertate Christi & Apostolorum, quam temere, inquit, ausus es decreto universi Capituli Perusini definire, dum coram nobis & S. R. E. Cardinalibus disceptabatur, obstruens fratibus haereticam doctrinam. Et demum praecipit ei, ne a Curia recederet, alique speciali Sedis Apostolicae licentia, sub poena excommunicationis, privationis officii, & inhabilitationis ad alia quaevis munera & beneficia, ipso facto seu recessu incurrenda. Michael ad hoc temere, & irreverenter, animosus, quam deceret, respondit, negans quae sibi objiciebantur, & decisionem Perulinam asserens per omnia Catholicam, sacrae Scripturae consonam, aliorum Pontificum decretis conformem, expressisque verbis in Nicolai III. gravissima decretali contineri, quam proinde quae defendit, inquit, haeresis nota non poterit inuri.

Juber ne a curia
recedat .

Interegreter re-
sponder ille Pon-
tifici .

Pontifex exami-
nari jubet sacrae
& dicta Michae-
lis .

XIII. Ex his magis commotus Pontifex magna repulit indignatione, plura objicientem & singula audacter resellentem, convocavitque coetum doctorum virorum, qui quae responderit examinarent, & quae requiruntur ut aliquis haereticus dicatur, indagarent, graviori volens judicio Michaellem tamquam haereticum punire. Inter hos connumeratus Petrus Rogerii sacrae Theologiae Doctor, Monachus & Abbas Fiscanensis, post Benedictum XII, ad Pontificatum sub nomine Clementis VI. assumptus, qui doctum de hac re scripsit tractatum. Alium scripsit Guillelmus Ocham tum etiam detentus in Curia, de qualitate propositionum, quem postea inseruit prolixiori operi quod dialogum inscripsit. Sciens vero Michael, nihil sibi favorabile in illo coetu conclusum, timensque malum sibi aut religioni parari, praesertim si compelleretur ad palinodiam, aut retractationem decisionis Perusinae, quod Pontifex quantocius volebat urgere: insolenter nimis ex aliorum sibi similibus consilio, porrecto diffuso libello, qui incipiebat: *Ego frater Michael attendens, quod sacri Evangelii &c.* appellavit a Pontificis assertionem & sententiam, quam in superiori protulit congressu, ne scilicet a curia recederet: atque ultra haec provocavit contra decretales Joannis in controversia paupertatis editas, & contra omnia & singula, quae adversum se aut contra Minorum sodalium in illo coetu constituerentur.

Temere appellat
ille a Pontificis
sententia .

Graviss in se
commovet Pon-
tificem .
Non permittitur
accedere ad Con-
silia generalia .
Capitulum Ge-
nerale quadragi-
nesimum fecerunt
Bononia .

XIV. Irritarunt haec Pontificis animum, nihil tamen publica sententia contra Michaellem decrevit, sed in curia detinuit, nec ad Comitia Generalia Bononiae die xxii. Maii celebranda permisit accedere, sed Commissarium, & veluti Protectorem Capituli deputavit Bertrandum de Porto Episcopum Cardinalem Ostiensem electum in Lombardia, Piceno & Romandiola summa cum potestate Legatum, ad quem sequentes litteras direxit, aliasque subjunxit ad Patres capitulares, quibus haec intimavit, salutaria praescripsit monita, atque ut pro ipso & Ecclesiae statu deprecarentur, admonuit.

Dilecto filio Bertrando Electro Ostiensis. Apostolica Sedis Legato salutem.

Et tunc illi, an-
ni 12. febr. 95.

XV. **C**um ex eo, quod dilecti filii Michaelis Ordinis Fratrum Minorum, Generalis Ministri praesentia vobis existat pro certis negotiis opportuno, idem Minister in generali Ordinis Capitulo Bononiae in instanti se-

ANNO CHRISTI . JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
4328. ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. RUM ANNO 121.

festo Pentecostes, dante Domino, celebrando personaliter nequeat interesse. Nosque intensi desiderii affectuimus, quod dictum Capitulum ad Dei laudem, & Ecclesie sancte sue, predictique honorem Ordinis, & statum prosperam celebraretur, fraternitati tue, de qua fiduciam in Domino gerimus specialem, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus illis, quos presatus Minister juxta sui constitutiones Ordinis Vicarios ordinabit, aut per easdem constitutiones extiterint ordinati, ut premissa promptius exequi valeant, assistas vice nostra, favoribus, & auxiliis opportunis, eisdem in virtute sancte Obedientie districtius injungendo, ut favore prorsus & odio relegatis, predicta vigilantibus studiis exequantur. Quod si forsitan ipsi indispuestos senseris ad eadem, ipsi adjungendo alium, vel alios, seu etiam subrogando, sic curas sedulo super his providere, quod dictum Capitulum ad laudem divini nominis, & Ecclesie sancte Dei ac dicti Ordinis honorem, & commodum celebratur, super quibus omnibus, & ea tangentibus tibi plenam & liberam, auctoritate presentium, concedimus facultatem. Contradictores quoslibet & rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, non obstantibus quibuscumque privilegiis, indulgentiis & litteris Apostolicis eidem Ordini, aut personis ipsius generaliter vel specialiter sub quacumque forma vel expressione verborum ab Apostolica Sede concessis, etiamsi de illis esset in presentibus specialis & expressa ac de verbo ad verbum mentio facienda, que quoad hoc nulli volumus suffragari, aut si eis, vel eorum aliquibus communiter vel divisim ab eadem Sede sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Avinion. Kalend. Maii anno XII.

Card. Olfensis
in Districtu expli-
tuli.

Presidentibus & aliis Ordinis Minorum Fratribus in Generali ejusdem Ordinis Capitulo, Bononie celebrando in proximo congregandis.

XVI. **C**Um ex eo quod dilecti filii Michaelis, &c. ut in precedenti epistola usque, ad honorem Ordinis celebrari, venerabili Fratri nostro Episcopo Olfensi, Apostolice Sedis Legato, ut vobis assistat vice nostra super his opportunis auxiliis, & favoribus damus per nostras alias litteras in mandatis. Et licet prudentiam vestram ad ea in eodem capitulo exequenda, que ad laudem divini nominis, & Ecclesie sancte Dei dictique Ordinis honorem & commodum respiciant, supponamus indubie satis doctam, quia tamen juxta illud poeticum: Non nocet immisso subdere calcar equo, sollicitate sollicitos, & attentos attentiores reddere sepe prodest, providentiam vestram rogamus, monemas, & hortamur in Domino, quatenus odio & favore prorsus abjectis, circa premissa sitis solliciti, & intenti presato Legato, ejusque consiliis, & persuasionibus salubribus efficaciter intendentes, ut extirpatis vitiis, & plantatis & auctis virtutibus, cuncta in Ordine predicto succedant prospera, & vos in conspectu majestatis divine acceptiores efficiamini, ac nostram & Apostolice Sedis benedictionem & gratiam uberius acquiratis. Porro, quia nostri Salvatoris informamur exemplo, ut in fluctuationibus imminentibus pelagi mundi hujus, ad divinum auxilium recurramus, precibus nostris adjicimus, devote, & humiliter implorantes ut pro nobis ac statu Ecclesie, que flante spiritu procellarum, agitatur presentialiter sic nostis, apud eum qui mari & ventis imperat, & quiescunt, cuique cum volueris, subest posse, preces devotissimas in humilitate spiritus effun-

fid. fol. 103.
Commendat: ca-
pitulacibus uni-
tatem & pacem.

Ovid. 2. de art.

Luce 5.
Atque ut pro fe-
licitate:

ANNO CHRISTI
1328.JOANNIS XXII.
ANNO 12. & 13.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 14. & 15.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 121.

dati, idemque per eundem Ordinem fieri salubriter ordinatis, ut ipse insurgens hujusmodi fremitus tempestatis quiescere faciens, nubilum turbini in auram transferat prosperam & tranquillam, infirmitatemque nostram sua presenti virtute sic fulcat & sustentet, quod commissum nobis desuper Apostolice servitutis officium juxta suum beneplacitum exequentes, mereamur uno cum grege nobis credito, post hujusmodi vite habentis miseriam, ad quietis perennis beatitudinem misericorditer pervenire. Datum Aven. 111. Kalend. Maii anno xii.

Capitulato con-
firmant in officio
Cæsenas.

Fugit ille Aven-
nionem.
Marc. 2. par. lib.
8. c. 23.

Revocat Ponti-
fex sed fracta.

Eum gradu de-
ponit.

Ordinis Vic-
ris instituit Card.
Bertrandum.

Marian. citat.
Marcus citat.

Appellat Cæse-
nas.

XVII. Valde diligebant Michaellem Robertus Rex Siciliæ, & Sancia con-
jux, miseruntque ad comitia Nuncios, qui sumptuum ferrent subsidia, &
partes agerent secreto Michaelis, ne ullum pateretur honoris detrimentum.
Vifus est Legatus contra voluisse ex Pontificis suggestione, ut Michaele e
gradu deposto, alius substitueretur. Sed electores in officio confirmarunt
dicentes, sibi nullam subesse causam legitimam ut a præfectura deicerent.
Mox submitserunt eidem electionis, seu confirmationis decreta, ejusque
arbitrio commiserunt designandum locum, in quo celebrari deberet Capitu-
lum proximum Generale, rogantes tamen Parisiis juberet convocari, ut
satisficeret votis & precibus Joannæ Reginæ Franciæ, quæ repetitis litteris
ita fieri efflagitabat. Sed antequam hæc litteræ pervenirent, Michael Aven-
nionem, non urbe Roma (uti perperam scribit Marcus Ulyssiponen.) recessit
die Jovis xxv. Maii sub vesperâ crepusculum, fugitque a facie Pontificis,
simpli cum fratre Guillelmo Occhamo, & Bonagrata Bergonensi, atque in
portu de Aquis mortuis paratam quamdam scapham, deinde triremem ar-
matam, quam sibi mitti a Ludovico Bavaro curaverat, conscendit. His ea
nocte auditis Pontifex, valde commotus & turbatus, die sequenti misit Pe-
trum Episcopum Cardinalem Portuensem cum nonnullis aliis, qui ei per-
suaderent, ut revertetur, vel nolentem apprehenderent. Frustra tamen
laborarunt, et si enim pervenerint antequam solveret triremis, non potue-
runt Michaellem aut socios videre, puppis præfecto Cardinalis artes eluden-
te. Scheda tamen citationis missa, respondit Michael se reverti nolle ad
Pontificem irrationabiliter persequentem, a cujus gravaminibus passione
potius, quam ratione illatis, denuq; appellabat. Ita obcecatus in sua ino-
bedientia solvit, & brevi Pisas ad Imperatorem accessit.

XVIII. Paulo post fugam pervenerunt Avenione Fratres, qui decreta
reelectionis Michaelis factæ in Capitulo Bononiensi portabant, quod ut Pon-
tifex intellexit vehementer irascens decreta rescidit, & Michaellem censu-
ris innodatum viiii. Idus Junii dignitate privavit, inhabilem ad omnes gra-
dus honoris declaravit, ac Fr. Bertrandum de Turre Episcopum Cardina-
lem Tusulanum, ejusdem Instituti virum, Administratorem Ordinis institu-
it Idibus Junii, scriptisque litteris ad universos Ministros, Custodes,
Guardianos & Fratres Ordinis, jussit, ut eidem Bertrando tamquam vero
Superiori in omnibus obedirent. Errarunt hic Marianus & Marcus dicentes,
Bertrandum Episcopum Cardinalem Ostiensem constitutum Ordinis Vica-
rium, hic enim alius est Bertrando Tusculano Minorita: ille, uti diximus,
constitutus est tamquam Præses & Director Capituli Generalis Bononiensis,
hic vero Administrator totius religionis. Audiens autem Cæsenas hæc Pisas
die xviii. Julii suo nomine & omnium Fratrum sibi adhaerentium, appellavit
solemniter a gravaminibus Joannis ad Ecclesiam Catholicam, & futurum
Concilium. Appellationem hanc Notarii manu subscriptam, solemniter pro-
mulgatam, & ad Ecclesiæ Cathedralis valvas affixam, in forma authentica
tran-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1328. ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. RUM ANNO 121.

transiit Joanni. Hoc erat vulnus fricare & camino oleum infundere, uti statim apparuit, etenim amplius irritatus Joannes, ad omnes Prælatos, & Principes scripsit asperas contra eundem litteras, ut caperetur.

XIX. Hærebant Michaeli & præsentibus assistebant, præter Occhamum & Bergomen. Fr. Beringarius Bochus Pisanus, S. Theologie Magister, pseudo-Archiepiscopus Januensis, postea a Corbario renunciatus, quem Michael Vicarium Generalem constituit super Fratres Italie: Frater Franciscus de esculo sive Afsulanus, vir gravissimus, doctissimis quibusque adnumerandus, qui sub Clemente VI. ad cor rediit & humiliter suum falsum errorem veniam petiit, ut ipse refert in tractatu, quem de sua scripsit poenitentia, & Frater Henricus de Halem. His adnumerant alii Joannem de Janduno, & Marfilium Patavinum, quos licet sciam Bavaro & Corbario adhæsisse, nescio an fuerint Minoritæ; neque enim apud nostros aut externos hujus fuisse Instituti comperio. Perlitit usque ad mortem Michael in hac sua contumacia, retinens sibi nomen Ministri Generalis, quamvis omnes ferme, præter Occhamum, Afsulanum & Bergomensæ, ab eo deflexerint, & multa scripsit tum ad Fratres tum ad Principes, & universos fideles in suam defensionem. Bis appellavit Avenione, tertio Pisis, quarto Monachii a Joannis decretalibus, & gravaminibus: Joannes vero 17. Kal. Decembris an. MCCCXXIX. Pontificatus XIV. contra eum scripsit diffusissimum libellum incipientem: *Quia vir reprobus, cui alterum prolixiorum ad universos fideles, cujus initium: Ad peritiam rei memoriam innotebat quod ego Frater Michael, &c. opposuit Michael Monachii VII. Kal. Aprilis an. MCCCXXX. ad singula Joannis objecta respondens. Utriusque Apologie habeo penes me exemplaria. Circumferuntur amplius varæ Cæsenatis epistolæ ad finem dialogi, & operis nonaginta dierum ab Occhamo conscripti, per Jodocum Badium Afsensium excusæ Lugduni an. MCDXCIV. quæ omnia rectissimo judicio sunt prohibita. Scripsit anno MCCCXXXI. die XIV. Januarii epistolam ad universos Fratres Minores incipientem: *Christiane fidei fundamentum*, in qua eis impie velit persuadere, quod Joannes erraverit, & hæreses statuerit in tribus decretalibus: *Ad conditorem Canonum: Cum inter nonnullos, & Quia quorundam*, atque in libello contra se emisso: *Quia vir reprobus*, deinde in festo sancti Marci Evangelistæ secundam adjecit ad Patres Capituli generalis, Perpiniani, aut Avenione convocandi, quæ incipit: *litteras plurimum Magistrorum*, in qua suæ fugæ & impoenitentis rationabiles causas conatur obtrudere. Tertiam incipientem: *Teste Salomone, per patientiam cognoscitur doctrina viri*, dedit ad Gerardum Odonis Generalem Ministrum, electum canonicæ a Patribus, in quo respondet ad aliam ejusdem Gerardi epistolam, conaturque probare, non alium præter se esse Præfectum Ordinis Minorum.*

XX. In hac contumacia persistens Michael neque depositionem admittebat a Joanne factam, multa temere audebat in religione præcipere, cui tamen Fratres minime obsecundabant. Constituit etiam in partibus Lombardiæ Vicarium fratrem Azolinum suum nepotem, cui adhæsit Amislinus de Cæsenâ concivis, & alii quos Joannes Pontifex, scriptis litteris ad Bertrandum Episcopum Ostien. Sedis Apostolicæ legatum, & Rectores Romanodiolæ Ducatus Spoletani, & Marchiæ Anconitanæ, ut caperentur præcepit. Miseris his tumultibus & tribulationibus vehementer laborabat pauperula Religio, & multi innocenter passi sunt, qui ignoranter propter varia hominum judicia, & doctorum alias scriptorum tractatus, qui circumferebantur, cui potius deberent obedire, an Bertrando Cardinali, an Michaeli Cæsenati; aliquando huc, aliquando illuc fluctibus vel inscitia vel timoris serebantur

Quam Cæsenam adlocuit.

Ille peritiam in suo errore.

Multa modo hæc in religione.

Miseris tunc religionis condicio.

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 131.

Compendium
hæc uisibilis.

Roman. 10. 2.
Omnes ferme
Principes favent
Catenati.

Zurici. part
lib. 6. c. 75.

In secret. no. 11
et 12. fol. 201.
117. et 119.
An 1319.

Aliunde pluri-
mè forebat Or-
do Minorum.

Fr. Accursius In-
quisitor in Tus-
cia.
Ibid. fol. 141.
lib. 13. cap. 21. ep.
2776.
Niederberg. Ro-
mandiola.
Ev secret. no. 13.
fol. 20.
Joan. in Umbria
An. 1317.

bantur. Erat sane videre miseriam, passum vocari in questionem, & duris agitari tormentis, qui vel factò, vel verbo se profitebantur subditos Michaelis, aut ei in re quavis levissima obsecundabant. Erat etiam admiratione & compassione dignum, videre homines alias doctos, adeoque religiosè vite, ut nihil turpe aut vile etiam ab ipso Joanne eis obici potuerit, inno maxime commendentur a pietate & virtute toto illo tempore, quo in Bavaria vixerunt, in hæc abiisse miserias: Non abierunt post suas concupiscentias, nec mundi aut carnis agitabantur illecebris, sed nimio zelo sui Instituti & insipienti affectu paupertatis, quam profitebantur. Eam in sacris scripturis indicari, in Pontificiis decretis aperte doceri, & a sanctis Patribus manifeste prædicari judicantur, in eo maxime errantes, quod suum judicium præter interpretationi & definitioni Pontificis, ad quem uti spectat Canones condere, ita & interpretari. Bonam rem haud bono modo æmulati sunt: fortassis zelum Dei habebant, sed non secundum scientiam. Ignorantes enim Dei justitiam & suam querentes statuere, justitie Dei non sunt submissi, dum ejus in terris Vicario noluerunt obedire.

XXI. Erat autem Michael propter doctrinam & vitam exemplarem notus & dilectus optimis quibusque Principibus & Regibus, ut in hac apparuit rerum turbulentiâ. Ut enim audierant ab officio depositum, missis nuntiis & litteris, ejus personam Ordinemque universum obnixè commendarunt Pontifici. Philippus Rex & Joanna Regina Franciæ, Alphonsus Rex Aragonum, Petrus Comes Riparcusæ, Raymundus Berengarius, Comes Montanus ejusdem Regis Fratres, Petrus Lopetius de Luna Archiepiscopus Casaraugustanus, prædicti Regis intimus Consiliarius, Joannes filius Jacobi II. Regis Aragonum, etiam hoc anno Archiepiscopus Toletanus, uti testantur litteræ Pontificiæ, licet Zurici dicat, incunte mensè Septembri anni præteriti eum, abdicata Ecclesia Toletana, renunciatum Patriarchum Alexandrinum, & Administratorem Terraconensis; nobilis vir Gondisalus Garzia Dominus de Moichena, Alphonsi Regis Cancellarius, Guillelmus Olomarius ejusdem Regis Vicecamerarius, Jacobus Rex Majoricarum, Robertus & Sancia Reges Siciliæ, Eduardus & Isabella Reges Angliæ, & alii plures ad quos data responsa legimus in regesto Vaticano. In his Pontifex æque Michaelis condemnat contumaciam, ac totius Ordinis commendat obedientiam, quam etiam honorifico extulit diplomate, quod dabimus anno sequenti.

XXII. Licet vero Religio ex horum contumacium rebellione hanc maculam contraxerit, aliunde tamen multo promicabat splendore plurimorum sanctorum Virorum, quorum vitas per singulos annos enarramus; multorum Episcoporum, & Prælatorum, quos quotannis recensemus, ad dignitates assumptos; doctorum virorum & Inquilitorum qui tunc in diversis florebat provinciis. In his enumerandi Frater Franciscus Mayronius magister Parisiensis, Frater Alvarus Pelagii Pontificis Pœnitentiarius, Gerardus Odonis provinciæ Aquitanicæ, qui Carfenati in Generalatu successit, Gerardus alius Burgundus, Nicolaus Lyranus, Landolphus Carracciolus, Petrus Aquilanus, Franciscus Bartholi Assisias, Jacobus de Tundo Senensis, & Petrus de Accioliolis uterque provinciæ Etruriæ, quorum omnia docta extant monumenta, præter alios multos Anglos, Germanos Hispanos, qui alias censentur opportunius. Erant etiam Inquisitores præter eos, quos præcedenti & superioribus annis indicavimus. Fratres Accursius Bonfantinus in Tuscia, quem Pontifex maxime laudat, quod se viriliter & opere opposuerit Schismaticis & hæreticis, qui Tuscos in suas partes summo studio attra- here

ANNO CHRISTI 1338. JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15. RELIGIONIS MINORUM ANNO 122.

here conabantur, Joanninus de Rossellis Mantuanus, qui substitutus est Bonajunctæ de Monticula Venetiis, & in aliis partibus Marchie Tarvisinæ. Romandiolæ frater Naudederus de Bertomiono. In Umbria, & civitate Perusina frater Joannes de Fedanzole, de quo alias egimus, & quem Crifenas tentavit ab officio Inquisitionis removere. » *

Joanninus Venetiis.

» XXIII. Eodem etiam tempore excitavit Deus spiritum Elisabethæ Reginæ Boemiæ, ut instanter ageret apud Joannem Pontificem pro canonizanda Beata Agnetæ Clarissæ Virgine Ottokari Regis filia, & Reginæ avia, quæ multis miraculis tunc florebat, sepulta in Monasterio a se condito, uti alias diximus. Intercessores etiam adhibuit præcipuos ex Clero, & populo, quorum Epistolæ simul cum suis ad Pontificem misit. Earum, quas urbium Rectores dederunt, hic ex Chronicis Aulæ Regiæ transcribo.

ADDITIO PATRIS LUCÆ WADDINGI.

* Post veris Inquisitionis removere per orationem illam edocenda: Hoc anno Fr. Raymondus Minoris, Episcopus Averfanus, Caroli Ducis Calabriae, filii Roberti Regis, Castellæ, dum per Lombardiam Caroli comitasse, detegit multiplices hereses Cæci Astrologi, Fisci, Astrologi Judæarum, qui accersiti ceterum omnium ævum astricteque, neque ullam admittentem libertatem in rebus humanis, omnia æcerum tributa vicissim ipsam Christi Domini Nativitatem, de quo insignis, & horribilis profectus. Tandem hoc anno die 16. Septemberis Florentiæ combustus est.

» Sanctissimo in Christo Patri, ac Domino D. Joanni Sacrosanctæ Rom. ac Universal. Ecclesiæ summo Pontifici, Nicolæus Pragensis, Hermannus Chutnensis, Henricus Czastavienfis, & Gotzlinus Colon. Croitatum Judices, ac universitates, & communia Croitatum eorundem, cum debita subjectionis reverentia pedum oscula beatorum.

» XXIV. **M**agnam solutis gaudium, magnum divine pietatis mysterium, in Regno Boemiæ, de cujus incolatu nos sumus, Deus Deorum Dominus hactenus declaravit. Num hanc nonnullis Regibus, Reginis, ac quibusdam aliis Regni ejusdem filiis, incolis & alumnis devotionem & gratiam inspiravit, quod ad perfectionis summam virtutum gradibus ascendentes ad tantam Sanctitatis excellentiam sunt proceffi, quod ipsi eorum exigentibus meritis, ad eminentiam celestis exercitus elevatis, scriptis eorum in caelis nominibus, Sanctorum catalogo sunt adscripti: quorum dignis, & Deo gratis Suffragiis, Regni ejusdem incolæ senserunt, & sentiant plium, & efficax opitulationis presidium, & in tribulationibus, & necessitatibus remedium opportunum. Verum quia divine largitatis immensitas munificentie suæ mensuram non ponit, nec collata semel liberalitas fastidium ei præstat; illis, quos eidem regno patres contulit & patrenos, dedit adhuc, & Virginem innocentiam agnam, & nominis appellatione Agnetem, quæ felicis memorie Dom. Przemisl, sive Ottokari; Boemiæ quondam Regis filia, ex utroque parente stirpe regali progenita; sic juvenutis suæ florem virtutum decore vestivit, quod ab incunthis ætatis suæ primordiis, ad patriam visa fuit festinare celestem. In ordine tandem sanctæ Clare conversatione degendo sanctissima, vitæ suæ terminum sic explevit, quod hoc quod feliciter incoaverat, feliciter consumavit. Cui pro perfectione vitæ laudabilis tantam Dominus contulit gratiam & virtutem, quod in vita, & in morte, & post mortem, tanta miraculorum claritate resulsit, quod evidenter patuerunt, & patent quotidie suæ indicia sanctitatis: Quæ quidem lucerna pro dominorum varietate, qui in Regno Boemiæ poss. sel. mem. Dom. Wencelai Bohemiæ, & Poloniæ Regis obitum in ipso Regno Boemiæ successerunt, sic occultata fuit sub modio, quod Virginis ipsius vita, & sanctitas, ad Apostolicæ Sedis, & nostram notitiam non pervenit. Sed nunc in Regno ipso stabilitate Domini divina miseratione concessa. Illust. Domine, Domine nostræ, Elisabethæ Boemiæ, & Poloniæ Reginæ pater misericordiarum Dominus spiritum suscitavit, ejusque cor in amorem, in honorem ipsius Virginis, quæ quidem Virgo ipsius Domine Reginæ fuit avia, sic accendit, ut ad Sanctitatis V. pedes memoratæ Virginis sanctitate deducta, supplicaret & pteret, ut illum venerabilem, sanctum

ANNO CHRISTI 1328. JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. ANNO 121.

25 *Etiam, & Deo gratum Theaurum jam diu lucentem in caelis, super publicae ac universalis agnitionis candelabrum vestrae sanctitatis benignitas potere dignaretur, in terris Virginem ipsam Sanctarum Catalogo adscribendo.*
 25 *quod & nos sanctitatis vestrae adolasti genibus, humilitatis nostrae instantia supplicamus.*

XXV. Episcopi electi sunt hoc anno frater Albertus de Sicardis ad Ecclesiam Callensem, tunc Pontifici Romano immediate subiectam, in ditione Marchiae Anconitanae, per depositionem Petri, quia Superantiae & Comitibus de Monteferetro Ecclesiae hostibus adhaeret: *Suscepti regiminis* 11. Idus Martii; Frater Antonius ad Sagonensem in insula Corsica sub Archiepiscopo Pisano per translationem Fratris Guillelmi Minoritae ad Tergestinam, uti diximus anno praecedenti: *Pustorali officii*, XIII. Kal. April. Frater Nicolaus ad Ajacensem in Aemelia, sub Catholico Armenorum, jamdudum pastore destitutam: *Summi dispositione rectoris* XVI. Kal. Novemb. Frater Joannes de Ancona Inquisitor haereticae pravitatis in Marchia Anconitana, ad Ecclesiam Senogallensem, Pontifici Romano immediate subiectam, per translationem Frederici ad Ariminensem: *Licet continuata*, VII. Idus Novemb. Frater Rodolphus ad Dunensem in Hibernia, sub Archiepiscopo Armachano per obitum Thomae: *Dum ad universas* 11. Idus Decemb. Frater Matthaeus de Castro Petri ad Balneoregionem. Pontifici Romano immediate subiectam, per translationem Tramii ad Urbevetanam: *Licet continuata* 111. Nonas Octobris.

XXVI. Alios electos Episcopos ex Ordinibus Praedicatorum & Minorum misit Pontifex hoc anno simul cum plerisque operariis ex utroque Instituto ad Imperium Persidis, ad interiores Indias, ad Imperium Elgigaday, ad terras Chorasan, Turquetam, Iudostan in India minore constitutas, quos efficacibus repetitisque litteris commendavit illarum gentium Principibus. Magnus etiam secundo mandavit provinciam Guillelmo Episcopo Albeni, de quo supra, pacificandi partes Lombardiae, Sabaudiae, & Pedenontium, atque ut inducias inter Robertum Regem Siciliae ex una parte, & Manfredum, Vuillelimum, aliosque Marchiones de Carreto ex altera jam initas, protraheret a Kalendis Novembris usque ad integrum annum, fecit potestatem.

XXVII. Obiit hoc anno in festo Omnium Sanctorum ad Aranceli vir doctus & nobilis frater Bernardus Columna, in Sacra Theologia Magister, qui provinciam Romanam aliquot annis prudenter gubernavit. Sepultus est ad osium Sacrarum, sub lapide marmoreo pedibus transeuntium ita trito, ut inscriptio sepulcri evanuerit. Floruerunt in illa aetate plures viri graves ex tribus primariis Urbis familiis, Columnensis, Urina, & Sancti Eustachii Comitum Tusulanorum, atque ex hac obiit ibidem anno MCCC. frater Matthaeus de sancto Eustachio Minister provinciarum Sancti Francisci & Romanae, sepultus est in eodem loco prope sepulcrum Columnensis. Obiit etiam die Martis in hebdomada Paschae Magnus Minoritum Protector & benefactor, in Hibernia Dom. Thomas filius Joannis vir princeps, secundus Comes Kildariae, Justitiarius Hiberniae, & Dominus de Ossaly, qui construxit facellum Beatae Mariae in Monasterio Minorum Kildariae, in quo sepultus est, cum Joanna de Burgo filia Richardi de Burgo, Comitum Ultoniae, ejus consortis.

XXVIII. Demum rebus humanis exemptus est alius singularis Instituti patronus Carolus Dux Calabriae, primogenitus Roberti Regis Siciliae, justitiae ex recto & aequo administrandae, si quisquam alius, studiosus. Aliquis marmoreum illius simulacrum, throno sublimi conspicuum excerpit, quod manu gladium, concha seu vasi ante pedes posito, ex quo quidem agnus & lupus

Fr. Albertus Episcopus Callen.
Fr. Antonius Sagons.

An. 1328. n. 16.

Fr. Nicolaus Ajacens.
Fr. Joann. Senogallens.

Fr. Rodolphus Dunens.
Fr. Matthaeus Balneoregion.

Ex lib. 4. ann. 13. ep. 8. 1078. seq. Mimus opertus in Persiam & Judiam.

Ex script. an. 13. fol. 27. An. 1328. n. 2. Guillel. Alben. pacificator inter Principes.

Mortuus Fr. Bernardus de Columna.
Rudolf. fol. 128.

Fr. Math. de S. Eustachio, Annal. Hibern. p. 4.
Evan. Fletharii Thomae Comes Kildariae.

Fr. Carolus Dux Calabriae.
Somner. lib. 1. hystor. Neapol.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. RUM ANNO 121.

lupus intrepide biberent, inditum teneret, & pedibus superpositis humeros utriusque animalis premeret: scilicet significandæ justitiæ, & æquinitati, quibus universos subditos mirabili concordia devinceret. Sepultus est in Ecclesia Clarissarum Neapoli, sepulcro incisum epitaphium alias exscriptimus. Per plures dies ante mortem habitum assumpsisse Minorum, scribit Pisanus. Ejus affectum erga eosdem, eorumque Institutum plane probat istud diploma hoc ipso anno datum, quo rigorose cavet ne ullus obloquatur Minoribus propter fugam Cæsenatis, nec propter Antipapatum Corbarii. Illud ex ipso regesto Caroli extractum accepimus a viro probo, nostro amico, Bartholomæo Chiocarello, Regni Neapolitani docto antiquario.

ANNO 1310. & 140.

Ante mortem suscipi habitum Minorum.

Pisan. conf. 11. in collect. S. Bernardi.

Carolus Illustris Hierusalem, & Siciliæ Regis Roberti primogenitus, Dux Calabriae, ac ejus Vicarius generalis. Universis & singulis Officialibus quacumque distinctione notentur per totam Provinciam Calabriae constitutis, aliisque presentibus & futuris fidelis &c.

XXIX. **H**abet humana fragilitatis conditio, quod æterum crescento malitia, ejus & temporis pericula invalescunt super orbem, tumentes fluctus tempestatis insurgunt, cum diversis guerrarum turbinibus, quasi quibusdam undis intumescens laceratur, scilicet tunc motus tempestatis ejusdem consueverunt altius elevari, cum orbis Magnates ipsarum guerrarum fluctibus involvuntur. Sanc cum sub sole novum aliquid non subsistat, si damnatus Bavaricus, de Ordine Minorum, qui dici potest extra Ordinem, tamquam a via veritatis devians, in lesonem orthodoxæ fidei in Urbe propbane fecerit Antipapam, que ejus criminum exposcentibus meritis, & sacre Scripture integritate servata, nunc Babylonia nuncupatur, & aliqui de eodem Ordine malevolam animum longo tempore ostenderit jam conceptum, ex iis non est habendus Ordo ipse contemptus, cujus professorum vita exemplis & doctrina pariter, sicut manifestum est omnibus, regulatur & vivimus, & de tenebris ad lucem ducimur sempiternam, cujus via gesta magnifica, futuris seculis excelsa extollenda præconis, mentes hominum intravit ad salutem, cujusque Fratres Columnæ sunt fidei, & in solida firmitate conservant evangelicam Christi vitam. Esi namque inter Apostolos inimicus hostis insidians, unum ex eis fecerit a salutaribus monitis deviare, qui vocatur ad gloriam, effectus est possessor perpetuus tenebrarum, reliqui in Christi morantibus gloria, Patris, & Filii, ac Spiritus sancti in una Deitate manentium glorificantibus nomen; sancti Fratres jam dilecti, qui in erroribus, superioris eorum non sequuntur vestigia, nec ex dolore capitis divina ministrante clementia, & Confessoris egregii beati Francisci suffulti meritis, tamquam membra sana & vrida illam sentiunt lesonem, caritativi sunt pertractandi affectibus, & tam ex illi, quam zelo integræ devotionis, quo dilectus Dominus genitor noster, & nos ad Ordinem ipsum afficimus præsidialibus subsidiis conservandi. Eapropter fidelitatem vestram monendam providimus, vobis nihilominus injungentes, quatenus Ministrum diæ Provincie, Fratres omnes & loca ejusdem Ordinis benigne in Domino, amabiliter & gratiose tractantes, nihil eis verbo aut opere, occulte vel publice inferatis, seu inferri, vel dici injuriosum aliquod, aut turbulentum quomodolibet permittatis, quinimo presumentes forte contrarium, aut contra eos vel ipsorum aliquos, quos tennerrima affectione diligimus, forsitan obloquentes, sic conspescere per impositionis panarum, exactionesque earum, & alia juris remedia studeatis, quod in pena sentiant quid sit Christi & Ecclesie fidelibus, devotisque paternis

Encomis Ordinæ Minorum.

ANNO CHRISTI
1328.JOANNIS XXII.
ANNO 12. & 13.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 14. & 15.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

Et nostris detrabere vel obesse presentibus &c. Datum Aquile per Dominum Rogerium Marchisum de Salerno, hospiti nostri judicem domesticum, consiliarium, familiarem & fidelem paternum, & nostrum, anno Domini MCCCXXVIII. die XVI. Julii XI. Indiction. Regnorum dicti Domini Patris nostri &c. anno XX.

XXX. Omnem adhibuit modum & artem exercuit discordiæ, & schismatis auctor Satanas, ut religionem perturbaret, & variis inductis normis vivendi, sub eadem regula diversas statueret familias, quæ sibi invicem adversarentur, & fraternam discinderent unitatem. Peregrino enim ductus spiritu Philippus de Majoricis, adhibitis sibi quibusdam sociis suæ vanæ cogitationis, & præsumptæ novitatis, quæ mater temeritatis, soror superstitiis, & filia dicitur levitatis, statuit novum adinvenire genus Institutum Franciscani; volens statim admitti ad magnæ illius perfectionis, quam præferbat professionem, homines eo usque degentes in seculo, quasi unico saltu, deposita dumtaxat veste exteriori, ad illam perveniendum erat excellentiam vitæ, propter quam omnes Minoritas aspernabantur. Ipsum audi humiliter loquentem, sed superbiæ, & præsumptionis aculeum in cauda observa. Supplicem ejus libellum, quem singulari exemplo in regesto Pontificio inveni rescriptum, hic subnecto ad posterorum doctrinam, ut hujusmodi heteroclitæ peregrini cerebri portenta statim repellantur, & duram, uti hic sensit, patiantur repulsam.

Supplicatio Philippi de Majoricis.

Philippus de Majoricis novæ exogitas familiam Franciscanam. *Breviar. ep. 174. Vide an. 1340.*

Ex secret. an. 13. fol. 176.

XXXI. **S**upplicat. S. V. qui estis Vicarius Jesu Christi in terris, qui de domus suæ divitiis descendit in uterum pauperis Virginis, ut paupertas nostræ carnis indutus penitentiam viam arctam sumeret, & per crucis ignominiam gloriosus ad Patris ascenderet dextram, Philippus de Majoricis Thesaurarius, beati Martini Turonen. pro se & sui propositi sociis presentibus & futuris, quod cum ipse, licet peccator, fide Christianus sit, fidei opera habere desiderans, & ideo non solum præcepta, sed & Evangelica Christi consilia a juventute servare affectans, & ex omnibus viis salutis illam solum prælegit & prælegit, ad quam prælegendam est & esse vult voto ascribitus, scilicet regulam beatissimi Francisci, quæ beato Francisco per Spiritum sanctum inspirata est, & passionis Christi signis solemniter confirmata, de qua idem Sanctus in suo testamento dicit sic: Ipse Altissimus revelavit mihi quod deberem vivere, secundum formam sancti Evangelii, & ego paucis verbis simpliciter feci scribi, & Dominus Papa confirmavit mihi. Et iterum circa finem testamenti sui loquens Fratribus, ait: Dominus dedit mihi simpliciter & pure dicere, & scribere regulam & ista verba, ita simpliciter & pure sine glossa intelligatis, & cum sancta operatione observetis usque in finem. Hinc igitur tanti Patris admonitio toto desiderio cordis adberco, eos tamen qui summorum Pontificum expositiones & declarationes receperunt, in nullo tango, quia in via Dei alius sic ambulat, alius sic: sed ego ipsam beati Francisci regulam simpliciter, & pure intellectionem, & sine glossa, in qua promittitur Evangelii Christi observantia, cujus Evangelii vita a Christo exemplata & tradita est fidem Evangelii tenentibus, sicut sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ filius: vestris, Pater sanctissime, pedibus subditus, & subjeclus, & vobis regulam ipsam, & vitam, tamdiu desideratam libenter, & libere observandam, cujuspiam contradictione cessante, mihi & mei propositi sociis presentibus & futuris concedi procuratus, & genibus flexis exposco: non

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 121.

tamen in societate Fratrum Minorum, qui hodie sunt, nec sub obedientia Ordinis Prælatorum, propter dissonantiam voluntatum inter ipsos & nos: sed sicut illi, qui Cisterciensium Ordinem ineboscuerunt, a nigris Monachis se sequeltraffe dicuntur ad regulam sancti Benedicti perfectius observandam. Sic & ego pro me & mihi adherentibus pcto, humiliter supplicans me & socios, qui inspirante Deo, una mecum præfatam regulam & vitam servare desiderant, vestre Sanctitatis auctoritate, ad ipsam seculo demisso, recipi, & ex speciali gratia statim ad professionem admitti: maxime cum omnes, quos nunc mecum associabo, probationis annum vel annos, quantum ad notitiam, & exercitium vite religiose, existentes in seculari habitu tenuisse possint dici; qua professione facta, liceat nobis regulam prædictam Domino jurante, servare, elemosynas pro Christo mendicare, elemosynisque & laboritio manuum sustentari. Ubicumque eum Diocesani Episcopi licentia, & assensu illius, qui terram sive fundum potest concedere, & non alias nisi hæc duo intervernerint, loca recipere extra villas. Ubi vero non essent Episcopi Catholicici, seu Romane Ecclesie obedientes, seu nulli penitus auctoritate vestra loca, que obtinere poterimus, sive infra Villas, sive extra, prout secundum Deum nobis expedire videbitur, accipere & ibi Domino deservire. Oratoria & alia adificia opportuna nostre professioni congruentia edificare, & edificata recipere, sed sicut peregrini & adventu habitare in illis, quamdiu diocesani Episcopi, ubi fuerint Romane Ecclesie obedientes, placuerit, & ubique terrarum quamdiu placuerit illis, qui loca nobis concesserint; & carceria pro Fratribus nostris sepeliendis habere, & in ipsis de Sacramentis Ecclesiasticis providere, quodque mandet vestra Sanctitati diocesani Episcopi, Curatis, & plebium Rectoribus, ceterisque personis Ecclesiasticis, & universis Christi fidelibus, quatenus omni cessante contraditione, sic se gerant erga nos, qui nulli vrocanti injuriosi seu damnosi esse volumus, sed propter Deum omnibus subiecti, quod statum nostrum libere nos servare permittant. Super præmissis vero omnibus vestre Sanctitatis privilegium, & litteras Apostolicas supplico mihi concedi, & propositi mei sociis presentibus & futuris, mandarique nobis in ipsis litteris, per sanctam obedientiam ad præservacionem relaxationis in posterum, quatenus omnes hujus fraternitatis, qui recipiuntur ad professionem, cum promittant regulam, testamentum etiam ipsius beati Francisci, quod regule mandavit adjungi, servare promittant. Dignetur autem S. V. omnes hujus fraternitatis, ad quos spectabit Fratres recipere, sollicite in hoc privilegio exhortari, ne unquam presentes, vel futuri recipiant aliquem, quantumcumque alias bene conditionatum, nec receptum ad professionem admittant, nisi ipsum firmiter servorem spiritus, & fervidam devotionem, & solidam habere cognoverint, quantum humana fragilitas nosse finit. Placeat insuper clementie Apostolicæ, nunc & in perpetuum, unum de sancte Romane Ecclesie Cardinalibus dare Governatorem, protectorem & correctorem ipsius fraternitatis, ut semper subditi & subiecti ejusdem sancte Ecclesie pedibus, stabiles in fide Catholica, paupertatem & humilitatem, & ut adbus verbis utar regule, sanctum Evangelium Domini nostri Jesu Christi, quod firmiter promissimus observemus. Perfectionem, Pater sanctissime, quam pcto pro me & propositi mei sociis, licet ea indignus sim, peccatis exigentibus, indignus tamen est, cum mihi denegari. Et sicut a Spiritu sancto est via perfectionis christiane, quam postulo, sic a spiritu maligno esse denegacionem ejus non dubitans fidei Catholice vitam & genera exitimentes. Si denegat ergo, quid restat? Audient certe celi que loquor, audiet & terra verba oris mei.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1328. ANNO 12. & 13. ANNO 14. & 15. RUM ANNO 121.

Tom. 5. an. 1381.
n. 12.

Conv. Asturici.

XXXII. Diximus alias, Bernardum Comitem Asturici curasse, ut extrueretur Minoritis Cœnobium in oppido Mirandæ, Auxitanæ diœcesis in Aquitania: at hoc anno nobis occurrit monumentum Vaticanum, in quo ipse narrat Bernardus, non tam seipsum, quam Martham conjugem suam, de propria salute cogitantem, illud ædificasse in proprio fundo prædicti oppidi: attamen in tam arcto spatio, ut pro horto & necessariis officinis situs decisset. Petiit itaque, ut non obstante contradictione superioris Prioratus dicti oppidi, Cisterciens. Ordinis, & aliorum, illud liceret ampliari. Ex hoc itaque argumento & subsidio prestito uxoris pietati, nihil mirum si & illi fundatoris nomen communicetur: *Significavit nobis.* VIII. Kal. Junii. Occurrit etiam mentio Conventus Montilii Ademarii, Valentini Segaulanorum in Gallia diœcesis, in commissione data Episcopo Tricassino & Guardiano prædicti loci Ordinis Minorum, ut inviolabiliter observari facerent inducias centum annorum, in Pontificis præsentia statutas, inter Guillelmum Episcopum Valentinum & Dien. ac nobilem virum Ademarium de Pictavia, eorumque posteros, quas non sine magno populorum discrimine & Dei offensa, per hostiles & mutuas offensiones violare cœperunt. Hunc puto esse Conventum, quem Pisanus & Rodolphus recensent in Provincia Burgundiz & Custodia Viennæ. In quodam diplomate ad Isabellam Angliæ Reginam meminit Pontifex Conventus Cantabrigien. diœcesis Eliensis, quem fundasse Eduardum primum narrat Harpsfeldius in catalogo religionarum ædium in Comitatu Cantabrigiæ.

Conv. Montilii
Ademarii.

Ibidem fol. 54.

Ibidem fol. 197.
Conv. Cantabrigien.

Conv. in Prov.
Terra labor. Con.
S.
Conv. S. Agathe
Cajete.

XXXIII. Circa hunc annum ad tertium lapidem a civitate Cajetæ, supra editum montem, quidam anachoretæ Tertii Ordinis sancti Francisci sumptibus Cajetani Episcopi, Cœnobiolum, divæ Agathæ sacrum, ædificaverunt, cujus Ecclesiam ipse idem Pontifex anno MCCCXXXVII. consecravit. Paulo post anno videlicet MCCCXCV. Tertiarii loco cessere, ita rogante Regina Margarita, olim Caroli Dyrrachani Neapolitani Regis uxore, quæ illuc ut belli calamitates fugeret secessit, & jubente Bonifacio IX. datus fuit Minoritis, ac demum iis, qui de regulari observantia nuncupantur. Traxit hic aliquando moram sanctus Bernardinus, cujus adhuc ibidem apparent vestigia. Monumenta Provinciæ Marchiæ in Custodia Firmiana movent, hoc anno translatum Minorum domicilium intra oppidum Sarnani, a sancto Francisco, ut tradunt primitus extructum. Miror, hujus loci non meminisse Pisanum aut Rodolphum.

Conv. Sarnani.

Monast. Asturico.

Conv. in Prov. S.
Zacobi Monast. S.
Menem. MSS.
ejusdem Prov.

XXXIV. Ad Asturicam, vulgo *Asterga* in Hispania fundavit hoc anno Clarissus celebre Monasterium Alvarus Nunez, Lemosius Comes, Alphonso II. Regis Oeconomus. Temporis tractu adeo adventantium Sororum dotibus & eleemosynis ultro a fidelibus oblati excrevit, ut capacissimum & numerosissimum evaserit virginum, & virtutis seminarium. Ex eisdem Alphonso Regis privilegio immune est a quacumque Regia exactione, seu vestigali. Floruerunt in hoc Cœnobio plurima virtute multæ Sorores, ex quibus hæ notiores; Maria Alphonso prima fundatrix, seu disciplinæ regularis magistra, a discipulis sanctæ Clare instructa, quæ obiit anno MCCCXLVII. & sepulta est in claustris. Corpus magna veneratione profectantur Moniales, ob pleraque miracula illius intercessione patrata: Sorores Agnes, & Maria de la Vega, Francisca de Aravio, Agnes Asturicensis, Anna de Menefes, Maria de Ordas, Francisca Cornejo, & aliz, quarum vitas commodius ipsis annis, quibus obierunt, enarrabimus.

Monast. Castro
de Odeales.

XXXV. Olim in Castro de Ordealibus, in finibus Cantabrorum maritimis constructum fuit, ex licentia Matthæi sanctæ Mariæ in Porticu Diaconi Car-

ANNO CHRISTI 1328.	JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 14. & 15.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 121.

Cardinalis, Ordinis Protectoris, Monasterium Clarissarum, quod ex communi castri infortunio inter alia ædificia ignis absumpsit. Ita narrat Joannes Pontifex in suo diplomate, quo hoc anno licentiam concedit aliud construendi, & communibus castri ac peculiarium facultatibus, pro virginibus, viduis, pupillis & orphanis, quarum parentes & consanguinei, ex frequenti maris velitatione peribant: *Nuper dilecti filii*. Kalend. Decembris. Quo fit, ut minus verum esse possit, quod scribit Gonzaga, primum Monasterium inchoatum anno mcccxxii. ex licentia hujus Pontificis Joannis, favente prædicto Cardinale Rubeo Ordinis Protettore. Etenim nihil horum refert prædictum diploma, neque Matthæus Cardinalis sub illo anno, aut sub Joanne huic fabricando loco potuit favere; quippe mortuus, sub Clemente V. anno mcccv. Joannem non vidit Pontificem. Disciplina regularis Magistræ evocatae sunt ex Monasterio Provinciæ Castellæ, cui tunc Cantabrica suberat Custodia. Locum pluribus munierunt privilegiis Pontifices Romani & Reges Castellæ.

Gonz. in Prov.
Contab. Men. 5.Groz. in Grm.
p.

Ann. 1327. n. 12.

XXXVI. Abbatissæ & Monialibus Monasterii sanctæ Claræ Nemaufen. omnia concedit Pontifex privilegia, quæ sui prædecessores elargiti sunt Clarissis Avenione: *Annuaie consuevit*. xliii. Kal. Octobris. Tulit sententiam anno superiō Pontifex in favorem Prædicatorum & Minorum, qua irritum & nullum voluit processum contra eosdem compactum, per Officium Archiepiscopi Burdigalen. & revocavit censuras in eosdem latas, qua irritati Curati, Rectores, & Canonici Ecclesiarum in nulla processione, seu supplicatione publica eos admittebant. Scripsit hoc anno Pontifex Archiepiscopo & reliquo Clero, ne adeo graves, duros, aut asperos, sed favorabiles, propitios & benignos erga eos se studerent exhibere: *Gravem dilectorum*. iv. Kal. Julii.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

33 I. Summus Pontifex in tot adversis, licet in sibi & Pontificiæ aucto-
33 ritati valde infestos terribilia canonum fulmina intorqueret,
33 numquam tamen in universum Ordinem Minoriticum, quem imo semper
33 laudabat, atque commendabat, ejusdemque nonnullos ad Ecclesiasticas
33 dignitates, & honoris officia, evehebat, ac eorum etiam loca variis gra-
33 tiis decorabat. Etenim præter recensita a Waddingo, Ministro Provin-
33 ciæ Castellæ executorialem commisit: *Quamvis moleste &c.* Idibus Ja-
33 nuari: ad Episcopos scripsit pro quarta funerali: *Significavit nobis* 11.
33 Kal. Aprilis: Conventui Auximano indulgentiam concessit: *Licet is &c.*
33 viii. Kal. Junii: quemdam fratrem Robertum ab officiis Ordinis exem-
33 *Significavit nobis &c.* 11. Idus Junii: Minoritas in Persia, & in India
33 Minori constitutos, duobus datis diplomatibus ejusdem tenoris & datæ
33 commendavit: *Votis zelamus &c.* 11. Kal. Septembris: & Guardiano
33 de Montilica de Mare executorialem expedit: *Dudam venerabilis &c.*
33 x. Kal. Septembris: præterea Comitissæ Juliacensis ingressum Monasterii
33 indulgit: *Exigit tue &c.* sicut etiam Ducissæ Brabantiæ, per aliud Breve
33 *Personam tuam &c.* ambobus 1x. Kal. Februarii expeditis.

Satis laudenter,
atque diffusè ab
Annalista strage-
dia Selymaie
superius recen-
dit; non ergo est
opus ipsam sese
ad verbum repe-
tiam a Melissa-
no iterum exari-
re.

Indic. ex Polic.

ANNO CHRISTI
1339.JOANNIS XXII.
ANNO 13. & 14.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 15. & 16.RELIGIONIS MINORUM
ORDINIS ANNO 122.

A R G U M E N T U M.

Celebrantur Parisiis Comitia Generalia. Ordinis obedientiam commendat Pontifex. Deposito e suo gradu Cefenate, substituitur Gerardus Odonis, & terminatur controversa de paupertate Christi. Pacificandis rebus Italiae mittit Pontifex Minoritas, & convertendis Persis alios auandat. Recensentur Inquisitores, Episcopi, & Domicilia hoc anno extracta.

Capitulum Generale 43. Parisiis.

Ann. 1338. n. 17.

Cusat na d'effert Cefenat.

Ex Regia Francia.

I. **C**ARDINALIS Bertrandus Ordinis Vicarius indixerat hoc anno Comitia generalia celebranda Parisiis, ad votum Joannae Reginae Galliarum, quam diximus studiose egisse cum Patribus Comitiorum Bononiensium, ut proxime futurum Capitulum Lutetiae cogeretur. In triennium hic coetus differretur, nisi providendum foret de Generali Ordinis Ministro, cujus vices licet gerebat, non tamen complebat Bertrandus Cardinalis. Ut pacifice omnia fierent, & religiosius cuncta transigerentur, quosdam Ministros, & Custodes, vel Cefenati favorabiles, vel regulari disciplinae adversos, Cardinalis sua auctoritate destituit, quorum loco alios instituit, & nova veteribus addidit suffragia, rata habente singula Pontifice, & peculiari diplomate confirmante. Ex his non immerito suspicatus est Cefenas, se Fratrum suffragiis e Ministerio Generali dejiciendum, quamvis enim publica Pontificis sententia ab hoc officio fuerit merito deturbatus, attamen spes erat, si Pontifex grandaevo obiret, suo loco restituendum, dum ipsius Ordinis suffragiis alius non substitueretur. Egit itaque, per litteras & amicos cum Regina Galliae Joana, ut curaret differri Comitia, quae suggererat, in magnum periculum Religionis supplantandae, intemptive ante tempus in Regula a sancto Francisco praescriptum indici. Ad horum votum efficacissimas scripsit illa litteras ad Pontificem, quibus suam suspensionem & metum attingendae vel profligandae Religionis indicavit. Reddidit gravissimas sane, & affectu paterno plenas Joannes, quas hic subjungo.

Joanne Reginae Franciae Illustri.

Ex secret. an. 13. fol. 134.

Respondet Pontifex non licet. Ovid. ep. 1.

II. **L**æta manu receptis litteris Regiis, nobis per dilectum filium Remigium de sancta Margareta, civem Lugdunensem, novissime presentatis, ipsarum nobis innotuit series sincerum affectum, quem ad nos statumque nostrum pacificum, ac Fratrum Ordinis Minorum viatum prosperrum gerit Regia Celsitudo. Et quia res est solliciti plena timoris amor, licet alias eundem Ordinem Regia circumspectio nobis duxerit eorummendandum, nosque intentionem nostram per nostras sibi duxerimus litteras explicandam; quia tamen lingua tertia contrarium ejus, quod scripsimus, non est verita seminare, recommendationem ejusdem Ordinis iterat, & de illi, quae profert lingua tertia, an veritati consonent, per nos postulat edoceri. Profecto, filia carissima, responsum, quam tibi super praemissis per nostras fecimus litteras, oblivio de nostra memoria non deleat: Et ut de affectione, quam ad eundem Ordinem gerimus, sollicitudini Regie satisfaciat, indubie volumus excellentiam Regiam istud scire, quod ex tunc affectus noster ad eundem Ordinem auctus est merito, non mutatus. Ex tunc enim, non obstante quod ille Petrus de Corbario, reputatione frater ejusdem Ordinis, Catbedram beati Petri praesumptuose nimium tentavit occupare, seque summum Pontificem a suis sequacibus fecerit nominari. Michael quoque olim eorum Minister nunc

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 13. & 14. ANNO 15. & 16. ANNO 122.

Nulli suis sequacibus a nostra, & Sedis Apostolicæ obedientia se, velut schismaticus & hereticus, duxerit subtrahendum, ministrisque dicti Ordinis, & aliis Fratribus Petrus & Michael supradicti, sub penis gravibus per suas litteras duxerit injungendum, ne venerabili Fratri nostro Bertrando Episcopo Tusculano, quem dicto quousque de Ministro ordinatum foret, Vicarium dedimus, in aliquo non parerent, nec nostras, seu ejusdem Vicarii sententias excommunicationis, vel alias nullatenus observarent, sed interdictiona per nos posita violarent: Ordo tamen predictus generaliter ubique, paucis exceptis personis vilibus, quæ sere omnes propter eorum delicta dudum carceri adjudicati fuerant, vel erant presentialiter judicandi, adeo prompte & plene nostris, & dicti Vicarii parere mandatis, sicut inquam summo Pontifici, vel suo vero Ministro paruit dictus Ordo. Interdicta quoque nostra servaverunt, ubi potuerunt, Fratres dicti Ordinis, ubi vero non potuerunt, fugientes de locis illis, se ad loca ubi servare poterant, transulerunt. Contra fautores quoque Petri, & Michaelis tam Inquisitores hereticæ pravitatis ejusdem Ordinis, quam Ministri, & alii, ad quos poterat pertinere, diversos processus fecerunt, & sententias protulerunt, ac in presenti omnes Ministri, & Fratres alii pro generali Ministro opportune spreto mortis periculo, quod erat incredibile, properant versus Parisiosgressus suos. Nonne per hæc, filia carissima, meruit dictus Ordo, sed & promeruit merito gratiæ & favoris augmentum. Quod autem de prorogando Capitulo dicte litteræ continebant, tum jam Ministri omnes Italie, & Fratres alii pro generali Capitulo opportune transfessit Alpes, & versus Parisios cum omni festinatione dirigerent gressus suos, non potuimus exaudire, pro certo tenentes, tarissima filia, quod qui tibi talia suaserunt, aut hæc fecerunt, dolosa suggestione seducti, vel quia Ordinem non diligunt, vel modum nesciunt diligendi. Expedi equidem Ordini supradicto, ut potius regatur per Generalem Ministrum, qui possit loca visitare, prout expediens viderit, quam per Vicarium, cui hoc forsitan non licebit. Volumus autem indubie, filia carissima, te tenere, quod generale Capitulum in instanti festo Pentecostes celebrandum, fuit per præcedens generale Capitulum, juxta statuta ejusdem Ordinis, ordinatum; licet enim de triennio in triennium sit generale Capitulum in dicto Ordine celebrandum, hoc locum habet, cum superest Generalis Minister. Sed si interim morte generalis Minister esse defuerit, vel alias Ministeriatu officio sit privatus, sicut fuit presenti tempore, in instanti festo Pentecostes est generale Capitulum celebrandum. Ceterum desideramus, filia carissima, continue utriusque Regalis excellentiæ habeas sospitatem, quam ille dignetur concedere, cui cum voluerit, subest posse. Datum Avinionæ 111. Nonas Maii. Pontificatus anno XIII.

III. Luculentum & honorificum præbent hæc litteræ testimonium contra Ordinis calumniatores, qui scribunt in duas partes scissum, potioremq; Bavao, & schismaticis adhæsisse. Etenim univrsivm Ordinem, ait Pontifex, prompte & plene sibi obsequutum, exceptis paucis personis vilibus, que, ut poenas Ordinis fugerent, transibant ad opposita castra. Atqui hinc aperte exploditur inane illud quorundam commentum, dicentium hoc tempore immutatam formam capitii, & quod eousque erat quadrum, aut acuminatum evasisse rotundum; ut scilicet per rotundum distinguerentur Pontificiæ partis studiosi, & per acuminatum cognoscerentur schismatici. Præterquam enim, quod in univrsivm Joannis regesto, neque verbum quidem hujus appareat mutationis, ubi nihil non minutissime, quod ad præsens schisma pertinet, adnotatur: ex ipsius testimonio, his litteris ex-

Totus Ordo obediit Joanni Pontifici.

Reffellit aliquotum calumnia.

Non hoc tempore immutata forma capitii.

ANNO CHRISTI 1329.	JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 15. & 16.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 122.

Tam. 4. 11. 1260.
1172

rato, apparet, haud opus fuisse hoc externo signo distinctivo, ubi omnes unius erant Catholicæ & Romanæ factionis, paucis vitiis exclusis. Unde in eadem, quam alias scripti persisto sententia, a sancto Bonaventura hujus rei emanasse originem, neque ad alium auctorem est, qui solide, & vero similiter referat: huic vero adtipulantur opinioni boni & graves, etiam exteri, quos citavi auctores. Verum est, aliquos antiqui capitii tenaciores sub eo incessisse, post condita a Bonaventura statuta: attamen hi pauci, & sub hoc, de quo scribimus, anno nulli ferme superstites. Quo fit ut irrationabiliter opinentur, qui velint primum capitii genus usque ad annum MCCC. perseverasse.

IV. Ceterum cum Pontifex Regine Joannæ precibus circa differenda in aliud tempus Comitia haud assentiendum judicaverit, neque commode potuerit, commotis jam a suis sedibus Patribus Capitularibus, scripsit ad omnes sequens diploma, quo ad meliora emulanda charismata, & bonum eligendum excitavit præfectum, impensiusque rogavit, ut pro se, & turbato Ecclesiæ statu ferventer orarent.

*Definitoribus Capituli Generalis Ordinis Fratrum Minorum, & ceteris
Fratribus ejusdem Ordinis, Parisiis in ipso generali
Capitulo congregatis.*

Idid. 11. 1207.
Lud. 22. 31.

V. **N** Oſiſti, fili dilectiſſimi, quomodo Satanæ, ut ſicut triticum vos cibraret, vos expetivit periculose nimium hi diebus: ſed ne hies veſtra deſiceret, quinimo ut quibuſvis ſpirtus periculis perſiſteretis in ea intrapidi, Domini Jeſu Chriſti Salvatoris noſtri elementia, nonnullis a vobis ejeſſiſti ſpurcilliſti, miſericorditer impetravit. Proſecto, filii, ſi hanc attente conſideretis gratiam, ipſam de veſtra memoria ingratiſtudinis mater oblivio non delebit, nec in vobis ceſſabit jugis pro tanto beneficio gratiarum actio, nec vox laudis. Sane quia in præſenti Capitulo imminet de Miniſtro Generali erocando tractatus, ſinceritatem veſtram hortamur in Domino, & rogamus attente, quatenus attendentes quod integritas præſidentium ſalus ſis ſubditorum, tantisque periculis proverſum caput veſtrum religionem veſtram expoſuerit, ad memoriam revocantes, ad illum, qui plene novit, quid ſit in homine, cujuſque oculis nihil latet, converſentes oculis mentis veſtre, illum devotis pulſis inſtanter precibus, quod ſic in electione hujusmodi affectus veſtros dirigat, & illuminet intellectus, ut ad gerendum prædicti Miniſtriatuſ officium, per electionem unanimem & concordem, illum aſſumatſ qui honori tanto, & oneri congruat, & qui non ſolum ſit utilis Ordini, ſed & orbi, quiſque ex tanta dignitate ſe noverit, velſi & valeat reverendum reddere, ac ex humilli miniſterio gratioſum. Et quia, juxta Propheſiam erocando eximium: magna opera Domini in concilio juſtorum, nos hec intentis optantes deſideriſti in hac ſalucari congregatione veſtri Capituli generalis impleri, veſtram prudentiam exhortamur, quatenus ad ea, que Dei ſunt, ſalutem animarum veſtrarum reſpiciant, Religionem foveant, & ejus decorem obſervent, adeo ſint corda veſtra concordia, & opera manifeſta, quod interius veſtre Religionis veritas, & exterius ſane integritas conſerventur. Verum, quia ubi diſciplina contemnitur, neceſſe eſt, ut Religio naufragetur, vobis ſano conſilio ſuademus, ut circa illam obſervandam curetis vigilantie ſtudium adhibere, quam tamen ſic diſcretionis moderetur equalitas, ne vel nimia remiſſio nutritiva ſit criminum, vel impia diſcretio parricida virtutum. Et quia cum paucis unio in Congregatione diſſolvitur, neceſſe eſt,

7 Jun. 2. 11.

Idid. 11. 11.

quod

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1329. ANNO 13. & 14. ANNO 15. & 16. RUM ANNO 122.

quod totus ordo multitudinis confundatur, suggerimus vobis propensius, & hortamur in Domino, ut circumspiciente vestra unitatem spiritus in pacis vinculo, curet vigilantia studio abseruare. Ad hec, quia favor Prælatorum tam spiritualiter, quam temporaliter vobis noscitur multipliciter opportunus, curate quatenus in præfenti ordinare Capitulo, ut Fratres vestri Ordinis summopere vitent scandalizare Prælatos, nec in sermonibus seu colloquiis ipsis præsumant detrabere, sed sic ad eos se habeant humiliter & devote, quod ipsorum per hæc promerentur merito exuberantem gratiam & favorem. Porro, quia licet, sicut vestra prudentia non ignorat, hostis pacis & æmuli caritatis nequitia contra nos, & Ecclesiam adeo gravi suscitavit fremitum tempestatis, quod pene Petri navicula videbatur submergi: illius tamen pietas, qui in sui ascensione in persona Apostolorum sue promissis Ecclesie, quod usque ad finem seculi secum esset, imperasse videtur tempestatis prædictæ fluctibus, ut quiescant, devote petimus, & humiliter supplicamus, ut in eodem Capitulo ordinatis, ut Fratres vestri Ordinis de tantis Ecclesie sanctorum Dei impensis beneficiis gratias devote referant, precibusque fundant humiles & devotas, ut ejus cujus perfecta sunt opera omnia, sic fluctibus premisse tempestatis imperet, quod fiat ex commotione tranquillitas, & auram hujus futura procella misceat turbini, & sileant fluctus ejus; Nosque cui tanti oneris imposuit sarcinam, non patiatur ipse mole opprimi, sed potius operi manuum suarum dexteram porrigat, debilitatem nostram suo robore fuleat, suaque virtute sustentet, ac nobis stare posse, & velle tribuat, quod sic in commissis nobis executione regimini suum beneplacitum exequamur, quod æternæ retributionis gloriam cum grege nobis credito de sue benignitatis gratia consequamur. Datum Avinionæ VIII. Kalend. Junii anno XIII.

Memb. 18. 20.

Deatr. 11. 4.

VI. Alias haud dissimiles litteras affectu & amore plenas misit ad eodem Patres Sancia Regina Siciliæ, & Hierusalem, Ordini addictissima, in quibus ferme eadem quæ Pontifex inculcat, quas in tantæ pietatis memoriam hic exscribo.

Sancia Regina
erga Minores as-
fectus.

Venerabilibus Fratribus, & filiis, Fratribus Minoribus, in generali Capitulo Parisiis proxime celebrando, Sancia Dei gratia Regina Hierusalem, & Siciliæ, humilis filia ac devota vestra, salutem in Domino Jesu Christo.

Vos scitis, quomodo communis Pater, beatus Franciscus fundavit Regulam vestram super sancto Evangelio, & scitis votum vestrum, quale est, scilicet Domini nostri Jesu Christi sanctum Evangelium observare, vivendo in obedientia, sine proprio, & in castitate; & scitis quot sunt mandata, & admonitiones Regulæ vestræ. Ego rogo vos humiliter, & admono per Dominum nostrum Jesum Christum crucifixum, qui dignatus est suis pretiosis stigmatibus servum suum, eandem Patrem, beatum Franciscum insignire, de quo legitur in Epistola ad Galatas: Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Postea in eadem subjunxit: Et quicumque hanc Regulam secuti fuerint, pax super ipsos, & misericordia, & super Israel Dei: de cetero nemo mihi molestus sit, ego enim stigmata Domini nostri Jesu Christi in corpore meo porto &c. Et quia vos sequimini vestigia patris vestri, non dubitatis, quia dum talis Regula fundata est super tali fundamento, scilicet Evangelio sancto, & signata talibus signis, scilicet

Ejusdem litteræ
ad Comitæ ge-
neralia.Et Reg. 5. Franc.
6. 2.

Galat. 6. 14.

ANNO CHRISTI 1339.	JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 15. & 16.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 122.

plagi Dominici nostri Jesu Christi, impressis in persona dicti patris communis, nullus potuit, nec poterit, nec poterit eam frangere. Et Domina nostra, in qua ipse communis Pater in sancta Maria de Angelis incepit, & seminavit Ordinem vestrum, & in morte sua sibi specialiter commendavit, defendet, & gubernabit vos, nisi esset culpa vestra, qua deviaretis, quod absit, a via patris. Et recordemini verbi, quod dixit ipse pater in obitu suo: Valete filii omnes in timore Domini, & manete in eo semper, quoniam futura tribulatio appropinquat, felices qui perseverabunt. Sic nulla tribulatio preterita, nec praesens, vel futura vos terreat, recordantes verbi Apostoli in Epistola ad Romanos: Quis nos separabit a caritate Christi, tribulatio, an angustia, an fames, an persecutio, an nuditas, an periculum, an gladius? Sicut scriptum: quia propter te mortificamur tota die, aestimati sumus, sicut oves occisionis: certus enim sum, quia neque mors &c. Ego spero in Domino Jesu Christo, qui dedit gratiam Apostolo suo, quod dabit vobis, & mihi, & illis, qui intendunt sequi vestigia Patris nostri, illam caritatem, & fortitudinem contentam in verbis praemissi, nisi, quod absit, impediatur culpa vestra, & malitia. Ego, sicut filia vestra devota, offero me, & res meas, & corpus meum exponere morti, quando necesse esset ad defensionem ipsius Regule vestrae, quae fuit in persona communis patris praedicti insignita stigmatibus Domini nostri Jesu Christi. Ultimo moneo vos, & recordamur vobis, quod in electione futuri generalis Ministri Dominam habeatis praeculis, & nullus favor, nec preces, nulla offensio singularis vos seducat in electione ipsi: sed talem eligatis, qui sit paratus sequi patris vestigia, & dictum Apostoli, ut superius est dictum. Recomendo vobis Dominum maritum meum Regem Hierusalem, & Siciliae, patrem & fratrem vestrum, & omnes de domo sua, & carissimum filium meum Ducem Calabriae bone memorie, & omnes de domo Regia defunctos, & omnes alios tam vivos quam mortuos, quos intendo. Scripta Neapoli manu propria, & dictata per nos sine alicujus alterius ministerio, nisi solo divino propter merita vestra, anno Dom. MCCCXIX. die XV. Martii XI. Indictione.

Donov. in legn.
c. 14.

Rem. 8. 15.

Condemnatus
Caxenat.

VII. Congregati porro Patres ex universis Provinciis, & doctissimi Ordinis Magistri Parisiis, in festo Pentecostes, die XI. Junii, praeside fratre Bertrando Cardinale, unanimiter & laudabili Christianae religionis veritatisque zelo, simul cum universo studio Parisiensi declararunt iniquas & impias fuisse Caxenatis, aliorumque schismaticorum contra Joannem Papam criminationes, ipsumque solum verum & legitimum esse S. R. E. Pontificem, & iuste ab eodem Pontifice depositum fuisse ab officio eundem Caxenatem. Neque his contenti Patres, ut viam omnem occluderent ejusdem Caxenatis machinantibus & sophisticis cavillationibus, communibus totius Ordinis suffragiis eum Ministeriatus generali Ordinis indignum, & privatum decreverunt. Deinde alium ejus loco substituerunt fratrem Gerardum Odonis, ita communiter nuncupatum, quem tamen Pontifex saepissime in suis litteris Geraldum Ottonis appellat, virum venerabilem, Magistrum Parisiensem, in Provincia Aquitaniae professum, Pontifici gratum & familiarem. In his comitiis omnino terminata fuit controversia de paupertate Christi, & explicata quaestio difficultas, reducta ad concordiam decretali Nicolai III. & decisione capituli Perusini, ex verbis Nicolai desumpta, cum decretalibus Joannis Pontificis, quas de hac edidit quaestione. Qua ratione factum est, ut diuturna cessaverit tempestas, & facta sit in Ordine tranquillitas magna. Vel hinc apparet, quanti sit momenti in quacumque republica bonum habere rectorem

Substitu't Ger-
ardus Odonis,
X VIII. Ministet
Generalis.
Terminatur es-
troversia de pau-
perate Christi.

ANNO CHRISTI 1329. JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 15. & 16. RELIGIONIS MINORUM ANNO 133.

rem, & quanti detrimenti malum pati superiorem; hic perturbat, ille serenat: hic destruit, ille edificat, hic omnia confundit, ille cuncta componit, & ad modum boni Naucleri: *Futuras procellas ex signis praevidet, vel venientes directo clavo, si parva sint, superat, aut si vehementer intumescunt, dato in obliquum latere, irruentes declinat.*

Greg. lib. 6. ep. 4.

VIII. Non impigre in his sedandis tumultibus laboravit frater Berengarius de Malo-bosco Minister Provincie Aquitanie, qui in eisdem comitiis contracta infirmitate, pie ex hoc mundo discessit, Strenue etiam partes Pontificias semper defendit Alvarus Pelagii, ut videre est in ejus opere de planctu Ecclesie, quod tunc concinnavit. Verumtamen non defuerunt, qui ejus nomen & fidem apud Pontificem traducerent. Comperta tamen rei veritate, has ad eum litteras dedit Pontifex, quas ad doctissimi viri commendationem subjungo.

Marius Fr. Berengarius de Malobosco.

Alvarus Pelagii, patris defensis Pontificis.

Dilecto filio Alvaro de Ordine Minorum.

IX. **L**ect dudum de te sinistra nobis relata fuissent, postmodum tamen gratis afflictibus intellecto, illa nequaquam veritate juleiri, quinimo illum perditionis filium Michaelem de Cefwa olim Ordinis Fratrum Minorum Ministrum Generalem ab officio ministeratus depositum, excommunicatum, & diversis penis aliis innodatum, suosque factores, & complices, aliosque rebelles Dei & Ecclesie sequi contemnens, prudenter ad ea, que nostrum & Ecclesie Romane honorem respiciunt, & fidelitatem concernunt Catholica, per predicationes & veras doctrinas alias devotis operibus te impendit, inde tuam prudentiam plurimum in Domino commendantes, eam assentius exhortamur, quatenus in his sic constanter, & laudabiliter perseveres, quod divinam ac nostram, & Apostolicam Sedis gratiam uberius merearis. Datum Aven. x. Kal. Aprilis anno x111.

Ex reg. lib. fecr. an. 13. fol. 91.

X. In pacificandis rebus Italie quorundam Minoritarum opera usus est hoc anno Pontifex. Frater Henrici Signoreti de Pisis, quem pluribus litteris universis utriusque status ordinibus commendavit, & Petro de Columna Præposito Massiliensi, ut in triemi, quam in Italiam navigaturus præparabat, secum everteret. Ibat hic exploraturus, qualiter Pisis in patria sua, ubi tunc residebat Petrus de Corbario, res se habebant, acturus etiam cum eodem, ut tandem respiceret. Datæ sunt litteræ x11. Kal. Novembris, & anno sequenti Petrus a via iniquitatis recessit. Frater Francisci de Cancellia, & Guillelmi Episcopi Albensis Minorite pro stabilienda pace in regione Pedemontis, Marchionatibus Montisferrati & Salutarum, & pro restituendis Philippo de Sabaudia Villa Soleriarum, & Bastida de Naxineto, quas occupaverat exercitus Regis Sicilie, necnon Manfredi Marchionis Salutarum castro Draganerii, & villa vallis Varitanæ, diocesis Taurinens. irreverenter & injuste detentis a Friderico ejusdem filio, coadjutoribus Roberti Regis Ministris, necnon pro infringendis Ludovici Bavari viribus per conscribendos ab ipsis milites, & alios, quos ipse Pontifex submittet sub Ducatu Senescalli Provincie. Frater Rolandi Ticinensis, sive ut habetur in diplomate, de Papiæ, ad reducendam urbem nativam Ticinensem, tunc Bavaro obsequentem, ad devotionem & obedientiam Pontificis & Ecclesie Romanæ. 33 Robertus Rex Neapolitanus usus est in rebus arduis opera fratris 33 Antonii de Valentia sacre Theologie Magistri, quem hoc anno ad Joannem Pontificem destinavit, uti ex Regio habetur Regesto.

Fr. Henricus Signoretus agit de reducendo Corbario.

Ex lib. fecret. an. 14. fol. 112.

Id. & ex fecret. an. 13. fol. 9. Fr. Franciscus de Cancellia de pace stabilienda in Pedemonte.

Ex fecret. an. 14. fol. 44.

Fr. Rolandus ad reducendam urbem Ticinensem ad Pontificem obedientiam de sinatu.

ADDITIO PATRIÆ LUCÆ. WADONOT, Antonius de Valentia, Regis Roberti oneratus ad Joannem Pontificem.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORITUM ANNO 13. & 14. ANNO 15. & 16. ANNO 122.

Mittuntur Monachum de Prædicatione in Persiana aliisque regionibus.

XI. Misit Pontifex hoc anno plures ex Prædicatoribus & Minoritis ad Persidas, & varias Orientis regiones, quos proinde commendavit Imperatori Trapfundarum, Regibus Russiæ, Georgianorum, & Choraticæ, Principi Solagay Thefilicen. Principi de Carpi, Miserquo Principi Thefilicen, & Principi de Aliquis, per quorum dominia oportebat transire. Exemplar epistolæ datæ ad Imperatorem subijcio, reliquæ paucis mutatis, concordant. Deinde alias submisit ad Archiepiscopum sancti Thadæi, & Christianos in Imperio Persiano, ad Imperatores Tartarorum & Ethiopum.

Magnifico viro Trapfundarum Imperatori, gratiam in presenti, que perducatur ad gloriam in futuro.

Ex reg. num. 14. lib. 7. 115.

XII. **L**ectis votis zelemus ardentibus, ut cunctis mortalibus, quos Dei filius Jesus Christus suo sanguine pretioso redemit, celestis gratiæ radius illuceat, & salus votiva proveniat animarum, ut hostis antiqui semper querentis, ut noceat, elata nequitia, supernæ beatitudinis gloria, quam non sufficit capere intellectus humanus, quæque Salvator noster, a quo universorum charismatum dona manant, se diligentibus reprobis, in suavitate sacunde dulcedine perfuamur: hoc tamen profundius perpetua revolvimus, hoc firmius ardentius, hoc in solida caritatis ardore crebris orationibus postulamus, ut inter omnes, quos regeneravit unda baptismatis, cesset fissura divisio, cessent errorum nebule; fidei caritatis jubilet, & mentales oculus in Christo credentium tementa fidei perfidia non obducatur, unaque sancta Catholica & universalis Ecclesia in unitate veræ fidei sub uno Pastore, & unitus ovillis intemerata & solida unione, ad acquirendam ejusdem beatitudinis gloriam gratis successibus facundetur. Ideoque excellentiam tuam rogamus, monemus, & hortamur attente in Domino Jesu Christo, per asperitatem sui pretiosissimi sanguinis obsecrantes, quatenus diligenter attendens, quod tibi crescit ad meritum, accedes ad gloriam atque famam, si datum tibi desuper fuerit, ut tu & populus tue ditioni commissus discretioni tue studio, ad unitatem ejusdem Catholice & universalis Ecclesie revertamini, extra quam non est gratia, neque salus, te & prædictum populum habilitare, & reducere studeas ad ejusdem Catholice & sacrosanctæ Romane Ecclesie perpetuam & inviolabilem unionem, ac dilectos filios Fratres Prædicatorum & Minorum Ordinum ad partes ipsas venientes, per illas transitum faciendo caritative recipias, & benigne pertractes, & maxime venerabilem fratrem nostrum Bernardum de Gardiola Episcopum Diagorganen, quem ad laudem Dei & gloriam, & ad pacendum gregem Dominicum in partibus illis prædicationis verbo pariter & exemplo Ecclesie Diagorganen, præfecimus in Pastorem, quemque ad partes ipsas providimus destinandum, pro divina & Apostolice Sedis reverentia habeas commendatum, ut in retributione justorum ab æterno retributore, qui nullum bonum sine remuneratione relinquit, mercedem condignam & æternæ beatitudinis præmia consequaris. Datum Aconion. Kal. Decembris anno XIV.

Venerabili fratri Zachariæ Archiepiscopo sancti Thadæi Apostoli de Coratesia in Imperio Persidis.

Ex lib. 4. num. 14. 73. 49. 1599.

XIII. **D**ivina, ut firmiter credimus, est ordinatione provisum, ut ad terras & partes Imperii Persidis (licet ab aliis terris, quas regenerat unda baptismatis, & colentes nomen Redemptoris misericordia, quo

Minorum.

101

ANNO CHRISTI
1339.

JOANNIS XXII.
ANNO 13. & 14.

LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 15. & 16.

RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 122.

quo omnis salus datur credentibus, videlicet nomen Christi in veneratione, ejusdem Redemptoris, inhabitant magna maris terraeque distantia separatas) licet plurimum infidelium, & hostium fidei interstitiis impedita, nonnulli Praedicatorum & Minorum Ordinum Fratres tanta terrarum & locorum latitudine & distantia peragrata, viri utique illuminati doctrina vere fidei, quam sacrosancta Romana Catholica & universali tenet Ecclesia, quamque ipse Redemptor noster Ecclesiarum & fidelium omnium caput esse censuit & magistrum, ad dandam salutis scientiam salubriter provenerunt, ut gentes illarum partium de dissimilitudinis devio ad rectum fidei callem, & doctrinae evangelicae veritatem tanto utiliori sedulitate reducerent, quanto favore divinae gratiae, dilectae gentes, sicut exultanter accepimus, paratiores existunt ad suscipiendum eum efficacia verbum Dei, recipiendum Baptismatis Sacramentum, & abigendum errores & mentibus, & imbuendum eos doctrina fidei salutaris. Accedit etiam nobis inter alia ad ingentis exultationis augmentum, quod, sicut reserunt dilecti Fratres, quamvis cum infidelibus earum partium eis sit difficilis & periculosus convicius, conversatio inquieta, conviciosa mora, & collocutio quae libet importuna: cum Armenis tamen ibidem morantibus renatis unda Baptismatis est eis conversatio placida, mera placidior, convicius utilis, & collocutio fructuosa, imibi renascenti jura cognationis inveniunt, ibidem renatorum fonte baptismatis longo terrae tractu recuperationem Deo, & Ecclesiae Catholicae peramabilem fortiuntur, ibique, juvene Christo Jesu vero nostro lapide angulari, multas animas, quas earentia boni doctoris, & error falsi dogmatis a recta via evangelicae veritatis obduxerant, & multis erroribus duxerant imbuendas, ad lumen vere fidei reduxerunt, addiderunt etiam dilecti Fratres, quod ad salutis tuae profectum, & gloriosa commendationis augmentum redundare dignoscitur, quod Fratres ipsi benigne suscipis, tractas benignius, ipsosque cum ab eis proponitur verbum Dei, patienter audis, cisque favorem impendis, & quod patienter ab aliis audiantur, ex quibus indubitatam concepimus in corde fiduciam, quod Redemptor noster bonorum omnium retributor, ob cujus honorem ista peragis, spiritaliter & temporales fructus dignos tuis meritis infallibiliter compensabit. Ideoque fraternitatem tuam rogamus & hortamur attente in Domino Jesu Christo, te per ipsius pretiosam asperionem sanguinis obsecrantes, quatenus circa praemissa laudabilia opera, & virtutes te vigilantibus & continuis studiis exercendo, venerabilem fratrem nostrum Guillelmum de Cigis Episcopum Thaurisensem. Ordinis Praedicatorum professorem, quem nuper ad Episcopalis dignitatis apicem Apostolica auctoritate promoventes, eum ad paries ipsius, futurum, ut speramus, utilem operarium, ad ampliandam messem Dominicam in illis partibus in aeterna beatitudinis horrea inferendam, ad partes illas providimus destinandum personaliter, benigne suscipias, praedicationes ejus efficaciter audias, Fideque Catholica, & universalis Romanae Ecclesiae cum plenitudine totius devotionis, & firmis credulitatis imbutus, populum tibi commissum ad professionem & rectam culturam ejusdem fidei permittas, per dilectum Episcopum, & dilectos filios Fratres Praedicatorum & Minorum Ordinum praedictorum studio sanctae praedicationis induci, eamque Episcopum, atque Fratres ob reverentiam nostram, & Apostolicae Sedis haecae propensius commendatos. Datum Avinionae III. Idus Septembris anno XIV.

Praedicatorum & Minorum reducit Peritas ad fidem.

Armeni Christiani nonnulli.

Uni-

ANNO CHRISTI
1339.JOANNIS XXII.
ANNO 13. & 14.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 15. & 16.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 122.

Universi Christiani in Imperio Persistit constituti.

Ibid. ep. 70.

XIV. **V**otis zelamus ardentibus, & summis desideriis affectamus, ut cunctis mortalibus, quos Dei filius Jesus Christus suo sanguine pretioso redemit, & celestis gratie radius illucescat, salus votiva proveniat animarum, ut hostis antiqui semper querentis ut noccat, elusa nequitia, superne beatitudinis gloria, quam non sufficit capere intellectus humanus &c. ut supra in litteris ad Imperatorem, usque ad successibus fecundetur. Ideo universitatem vestram rogamus, monemus & hortamur attente in Domino Jesu Christo per ipsius pretiosi asperionem sanguinis obsecrantes, quatenus venerabilem fratrem nostrum Bernardum de Gardiola Episcopum Diagorganen. quem nuper ad Episcopatus dignitatis apicem auctoritate Apostolica duximus promovendum, quemque ad partes ipsas velut fructuosum futurum & utilem, ut speramus, ad messem nationum ipsarum partium in horrea Domini inferendam, ad distas partes providimus personaliter destinandum, necnon dilectos filios Fratres Predicatorum & Minorum Ordinum in distis partibus commorantes, vel illuc venientes, ob reverentiam nostram, & Sedis Apostolicæ, habere velitis propensius commendatos. Attendentes quod per tam longas maris, terræque distantias presatus Episcopus, & Fratres, non absque magnis laboribus & periculis pro sola cooperatione divinorum obsequiorum ad partes ipsas accedunt, quos benigne recipientes, & caritative tractantes sacris instructionibus, quas in doctrina Catholice fidei vobis facient, vestrarum mentium aures præbeatit devotius, animosque vestras, quorumlibet schismatum pulsus erroribus, unitati Catholice fidei, & Sanctorum Patrum auctoritatibus in omnibus coaptetis: quoniam id est summe & immense universali gregi fideliū profuturum, si ubique locorum in cunctis fidelibus, qui gaudent nomine Christiano, unus Deus, una Fides, unum Baptisma, una totius mundi confessione vobis concordibus teneatur. Ceterum de magne hospitalitatis & pie caritatis officiis, quæ hactenus impendistis cistem, recipiendo eos in hospitii vestris, ipsosque benigne tractando, vobis gratiarum referimus actiones, rogantes cunctorum retributorem honorum, ut ille cuius intuitu verbi sui ministros suscepistis, mentes vestras illuminet lumine veritatis, ut pro temporalibus bonis, quæ erga illos agit, vobis æternæ beatitudinis gaudia recompenset. Datum Avinionæ 111. Idus Septembris anno XIV.

Magnifico viro Elchigadan. Imperatori Tartarorum, Corassan & Turque-
stam, ac Indastan. gratiam in presenti, quæ perducit
ad gloriam in futuro.

Ibid. epist. 130.

XV. **P**astoralis officii commissi nobis a Domino debitum exigit, ut excellentiam tuam ad ea, quæ tue salutis profectus respiciunt, tibi que titulos laudum adscribant, sollicitis inducamus studijs, & affectuosis exhortationibus excitemus. Licet igitur verbum Crucis, ac universalis redemptionis humane salutiferum, venerandumque præconium, per Apostolicam tubam in salutem universitatis exiiverit, & ad universos orbis fines sonus doctrine pervenerit salutaris: tamen personam tuam eo specialius lucrificere Domino cupimus, mentisque tuæ oculis cognitione veræ & Catholice fidei illustrare, quo propter beneficia & multa solamina, quæ in terris Domino tuo subjecisti, exhiberi Christianis, te magis præcipua affectione prosequimur, tusque spirituales preventus ardentius affectamus, quovæ etiam spes certa nobis impen-
di-

Fol. 18. 51

ANNO CHRISTI
1339.JOANNIS XXII.
ANNO 13. & 14.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 15. & 16.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 132.

ditur, quo ad fidem Catholicam, faciente illo, in cuius manu corda sunt hominum omnium, facilius convertaris: non enim procedit nisi ex superni luminis gratia, que sicut credimus, oculos tue mentis aperuit ad exercendum erga venatos Fonte Baptismatis pietatem, quod tu dilectos filios Fratres Predicatorum & Minorum Ordinum fideles operarios Jesu Christi in partibus Orientis evangelizantes, in fervore spiritus inibi verbum Dei, benigne suscipis, devote pertractas, & officium eis hilaris hospitalitatis impendis. Colligimus etiam ex aliis tuorum laudabilium operum floribus tue devotionis insignia, qui nuper duo Fratres eiusdem Ordinis Predicatorum, Venerabilem fratrem nostrum Thomam, nunc Episcopum Seniscantem, cum uno socio ejusdem Ordinis, speciales nuncios tuos ad Apostolicam Sedem devote & humiliter destinasti, petens & cupiens tibi per litteras Apostolicas benedicti, ac etiam de fide Catholica informari. Laudabilia igitur vota tua gratis affectibus complectentes, eundem Thomam ad statum proximum pastoralem, curam animarum, quas ad gregem suum in civitate Seniscantem, caelestis pietas jam vocavit, vel vocabit impofterum, eidem Thomae Episcopo, auctoritate Apostolica committentes, & ut Catholice fidei series tibi plenius innotescat, eam tibi annotatam presentibus destinamus, que talis est. Et quidem credimus sanctam Trinitatem, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum &c. ut in aliis, usque sua tamen prerogativa, tam in generalibus conciliis, quam in quibusvisque aliis semper salva. Ideoque magnificentiam tuam rogamus & hortamur attente, quatenus sedula meditatione recogitans, quod fragilis est & caduca humane nature conditio, plena periculis, exposita casibus, instabilis status ejus. Considerans etiam quod a lege mortis mordentis omnia, nullus excluditur, promptus assurgas, presto te offeras, paratus accedas ad agnitionem Christiane fidei, & suscipiendum baptismatis Sacramentum, ad laudem divini nominis, tue salutis profectum, & augmentum fidei supradicte, ut lucis sue radio illustratus, te scilicet exerceas ad ejus fines laudabiliter ampliandos, ut post vite presentis excursum, a porta inferi libereris, & ejus diris cruciatibus, penisque gravissimis, civitatis eterne beatitudinis premia perpetui duratura temporibus, consequaris. Ad haec multae benignitatis affectum, quem sicut praediximus, Latinis Christianis in partibus illis morantibus, & illuc accedentibus favorabiliter exhibes, uberibus gratis prosequentes petimus, ut affectum hujusmodi tua nobilitas continens circa illos, & ceteros alios, qui fide imbuti fuerint Orthodoxa. Ceterum instanter rogamus, ut eundem Thomam Episcopum, & omnes Catholicos Antistes in dilectis partibus commorantes, & qui illuc accedent impofterum, nec non praefatos Predicatorum & Minorum Ordinum professores ad dictas partes, non alicujus commodi temporalis obtentu, sed solum pro lucrificandis Domino animabus, non absque gravibus laboribus & periculis accedentes, benigne pertractes, jucunde recipias, predicationes ipsorum, aure cordis efficaciter audias, ipsosque per tuos subditos similiter facias benigne suscipi & tractari, ut honorum omnium retributor mentem tuam aperiat, te beneplacitis suis coarpet, tuosque labores in ejus obsequium praestitos, non solum temporalibus sed etiam spiritalibus premiis recompenfet. Datum Avinionae IV. Nonas Novembris anno XIV.

Fide ann. 1367.
No. 1.

Magnifico viro Imperatori Aethiopiae gratiam in presenti, que
perducatur ad gloriam in futuro.

Lectis votis zelemur ardentibus &c. ut in epistola ad universos Christianos.

1366. epist. 171.

XVI. Di-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1329. ANNO 13. & 14. ANNO 15. & 16. ANNO 1329.

An. 1327. n. 1.
17 an. 1328. n. 15.

Joann. de Ancona
Inquisit. Marchia.

Lib. fecr. an. 13.
fol. 11.

Fr. Fabianus Inquisitor Sclavoniae.

Ex fecr. an. 14.
fol. 19.

Joannin. in Lombardia
superior.

Ibid. fol. 45.
Lib. 1. an. 13.
ep. 1621.

Robertus Lanborron. confessorius Regis Angliae.

Fr. Roger. Episcopus Bovinensis.
Joan. Bisaccensis.
Henric. Lavasen.

Conv. de Cuccaro.

Rodul. fol. 176.

Monast. Calce.
MSA.

Monast. Montis
Iulii.

XVI. Diximus Joannem de Ancona Minoritam Inquisitorem egisse in Marchia Anconitana, & postea assumptum ad Episcopatum Senogalliensem; hoc autem anno, ne Inquisitionis negotium maneret, inquit Pontifex, destitutum, peculiari diplomate statuit, ut non obstante assumptione ad Episcopatum, munus hoc Inquisitionis exerceret. Deinde alio diplomate jubet ut procedat contra tres Episcopos in ipsam suam Senogallien. Firmanam & Auximanam Ecclesias, per Petrum Corbarium intrusos, ac contra eorumdem fautores. Frater Fabianus Inquisitor in provincia Sclavoniae suo fungens officio adversus Martinum Abbatem Monasterii sancti Cosmae & Damiani Jadren. dioecesis, & Franciscum ejusdem Monasterii Monachum super crimine haeresis delatos, temere & violenter impeditus est a Joanne Archiepiscopo Jaden. Deinde Avenionem proficisci volens de his apud Pontificem acturus, per Franciscinum Papien. de Georgiis, Castris de Fortimaga, equis, libris, & processibus spoliatus est, quod aegerime tulit Pontifex, scripsitque Bertrando Episcopo Cardinali Ostiensi, Apostolicae Sedis in Lombardia, aliisque partibus legato, ut severe ageret contra sancti Officii, seu sacrae Inquisitionis violatores. Joanninum de Mantua Inquisitorem in partibus Lombardiae superioris, indigne apud se traductum, veritate & innocentia ejus comperta, scriptis ad eundem Cardinalem Bertrandum litteris, in officio confirmat. In Anglia etiam res fidei laudabiliter promovebat penes Regem Eduardum frater Robertus de Lamborron. Isabellae Reginae confessorius, pluribus functus in suo Ordine honorificis muneribus. Ut itaque rebus fidei & sibi liberius attenderet, orante Regina, obtinuit a Pontifice ne posset cogi ad ultteriores administrationes capeendas.

XVII. Qui sequuntur assumpti sunt hoc anno ad Episcopatus, Frater Rogerius ad Bovinensem, sub Archiepiscopo Beneventano, in regno Neapolitano, per obitum Rostagni vacantem: *Superni dispositione*. Kalend. Maii. Frater Joannes ad Bisaccensem. sub Archiepiscopo Compfano in eodem Regno, per obitum Jacobi: *Inter cetera* xviii. Kal. Aprilis. Frater Henricus de Apollia ad Lavaten. sub Archiepiscopo Neopatre. per mortem Joannis: *Summi dispositione relictis*. xv. Nonas Julii.

XVIII. Hoc tempore nobilis Heroïna Hilaria de Lauria, relicta Henrici primogeniti Thomasi de sancto Severino Comitis Maricorum, fervore pietatis devotionis accensa, in castro suo de Cuccaro Caput Aquen. dioecesis, Fratribus Minoribus aedificare coepit domicilium, & Ecclesiam sancto Joanni Baptistae sacram opere sumptuoso. Ita expresse narrat Pontifex in suo diplomate: *Splendor paterna gloria*. Nonis Novembris, & alio ejusdem ferme tenoris v. Kal. Decembris. Nescio cur tribuat hujus loci fundationem Rodolphus cuidam fratri Antonio Episcopo Aternano, ex foliis ejus insignibus, quae dicit conspici in choro: potuit enim vel Odrum ille construere, vel quidpiam adjicere fabricae pietatis fundatrici, non tamen primum construxisse domicilium. Apud Pisana hujus loci sit mentio corrupte, sub nomine Cuculli. Hoc ipso anno confraternitas sanctae Margaritae Coloniae transfuit in Fratres Tertiarios domum ad Olivas & conjunctum sacellum: sed sub Sixto V. Fratribus Minoribus concessus est hic locus, qui Seminarium fuit provinciae regularis observantiae, translatis redditibus in Patres Societatis Jesu.

XIX. Sexaginta & pluribus ante hunc, annis fundatum fuisse Monasterium sanctae Mariae Magdalene de Castellario, ad Montemfalcum, dioecesis Spoletanae oppidum, quod post plures annos a fundatione regulam suscepit sanctae Clarae, mihi probat Pontificis diploma, quo decidit controversiam inter

ANNO CHRISTI 1329.	JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 15. & 16.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 122.

inter ipsas & Fratres Eremitas sancti Augustini exortam: *Celestia querenti-
bus* v. Kal. Decembris. Mentio etiam occurrit Monasterii Claromontensis
in bulla decisionis alterius controversie inter Catarinam de Ulmo Abbatif-
sam, & Joannem de Ternio Custodem Ordinis Minorum Custodiam Alver-
niz, & Richardum de Ufes Ministrum Provincie Burgundie. Ut Mona-
sterio Petre alba Barcinonensis ampliores tribuantur proventus, scribit hoc
anno Pontifex ad Archiepiscopum Terraconensem, ejusque Suffraganeos,
& eidem ipse communicat omnia privilegia Monasterio Nemaufensi conce-
ssa. Jubet Joannem Episcopum Cracoviensem, ne molestiam inferat Clarif-
sis Monasterii sancti Andree ejusdem urbis super decimis quorundam nova-
lium. Peculiares etiam concedit gratias forori Constantie filiz nobilis viri
Coruitis Cortiliani, Moniali Monasterii sancte Clare Cusentini, & Aegidiz
ejusdem Monasterii Abbatiz.

Lib. 2. ann. 13.
epist. 1317.
Monast. Clazo-
montis.

Lib. 4. epist. an-
ni epist. 1417.

XX. Ad preces Alphonfi Regis Aragonum Conventus, & domicilia
Fratrum Predicatorum, & Minorum insularum Sardinie, & Corficę,
etiam Rex tunc erat, subiecit Superioribus Aragonie, & Catalonie;
Ad illa sollicitudinis 11. Kal. Julii, & constitutiones factas pro bono regimi-
ne custodiz Januen. ac a Bertrando Cardin. Ordinis Vicario approbatas
confirmavit: *Jussis potentium desideris*, Nonis Martii.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

33 I. Summus Pontifex omnino vigil super gregem Domini sibi com-
33 missum, omnino satagebat revocare ad causam Corbarium, quem
33 Pifis commorari noverat; in quem finem fratrem Henricum Minoritam,
33 Pifanum de Signorotis, pluribus commendatum, Pifas a venione dimisit,
33 ibidem rerum statum exploratum, & prudenter cum Corbario astu-
33 rum, ut refert Annalista: videbatur siquidem summo Pontifici impossi-
33 bile Petrum atate maturum, integre vite in Religione, & doctum, adeo
33 ambitionis fumo suam pietatem sic exsicasse, ac obstinate induruisse,
33 quod alique quando reminiscencia divinę ultionis non emolliret: suum inter-
33 rea esse ovem Christi de faucibus lupi rapacis omni studio & conatu eri-
33 perez; maxime quod hoc anno, xi. April. Bavarum primas Lombardie urbes
33 expugnatarum abiisse Pifis nosceret, & Petrum Corbarium Antipapam
33 Pifanorum custodiz commendasse, & observantiz sub cura Bonifacii No-
33 velli, Comitis de Donaratico, nobilis & potentis, queque maximopere
33 extollunt, & Regis Aragonum consanguineum vocant ejusdem gentis
33 Annales, Romam inter hæc poenituerat Petrum a Bavaro in Pontificem
33 oblatum insipienter admisisse, & Idolo genua incurvasse: igitur Pontifex
33 pro abolitione urbis a censuris, quas ob id incurerat duplex diploma:
33 *Copiosa sacrosancta* etc. xv. Kal. Martii, Tuscie Legato expedivit: cum
33 autem eodem tempore Pifani Bavari jugum, pulso ex urbe Tarlatino de
33 Petra-mala Aretino ejusdem Bavari Vicario, excussissent, & vocato ex
33 urbe Lucana Marco Vicecomite, sub eo Pontifici Joanni nomen dedissent;
33 hic præfato Comiti, ut Corbarium Curie consignaret litteras transmittit:
33 *Sicut nobilitatis* etc. vi. Idus Maii. At Corbarius pertusus sacrilegę di-
33 gnitatis, & sceleris admisi, Bavari consortio & consilio execrato, ad
33 ejusdem Comitis Bonifacii, qui & Facius abbreviato nomine etiam ap-
33 pellatur, municipium in marema sub finibus Lucanorum, secreto recessit,
33 ubi per integrum annum delitescens a functionibus, vel sctionibus
33 Pontificis abstinuit.

Agit Pontif. pro
conversione Pe-
tri Corbarii.

Wadd. ad an-
num 1310. n.
20.

Indical. ex Pa-
lic.

Gier. 45. G. n.
57. ann. 15.

Recedit Pifis
Corbar. & ablit-
net a Pontificat.

Ad hæc arano
n. 17.

ANNO CHRISTI 1329. & 1330. JOANNIS XXII. AN. 13. 14 & 15. LUDOVICI IV. IMP. AN. 15. 16. & 17. RELIGIONIS MINOR. ANNO 122. & 123.

Iurex Pontificis
in favorem Ni-
nicitarum.

Ex factis.

Et pro informa-
tione miraculo-
rum S. Ivoctis.

29 II. Conversionem Petri, disponente misericordia Dei, Joannes Mar-
29 foriano Jacobitz hoc anno cum scriberet x. Kal. Februarii, Fratres Mi-
29 noritas commendavit: *Circumspeditionem tuam &c.* Alphonso Regi Ca-
29 stelle pro Terra sancta sollicitus etiam litteras direxit nonis Februarii:
29 *Vos cum eisdem &c.* Conventui vero de Cuccaro, Castro (quod caput
29 est Aqueensis diocesis) ab Hilaria de Lauria, relicta Henrici primogeniti
29 Thomasi de sancto Severino, Comitis Marficorum, fundato pro Fratri-
29 bus Minoritis, cum Ecclesia sancto Joanni Baptistae dedicata, ut reseret
29 Annalista, concessa indulgentia v. Idus Februarii: *Ecclesiarum fabri-*
29 *ctis &c.* Pro informatione miraculorum sancti Ivoctis Presbyteri Tertii
29 Ordinis dedit Breve: *Exultant & gaudent* xv. Kal. Martii, & alio Na-
29 scarinis Episcopum, Fratresque Minoritas commendavit: *Votis zela-*
29 *mus &c.* vi. Idus Aprilis: sed Arnaldo item Episcopo usu pallii concessit:
29 *Personam tuam &c.* ix. Kal. Julii. Bertrando, ut conderet testamentum
29 facta facultate: *Dudum attendentes &c.* Idibus Augusti; Comiti Pisano
29 ut secum Fratres habere posset: *Devotionis sinceritas &c.* 111. Kal. Se-
29 ptembris. Pro Fratribus Pradicatoribus & Minoribus scripsit Ungaris
29 christianis: *Ingentem nec mirum &c.* 111. Kal. Octobris, sed Monasterio
29 de Petralba privilegia confirmavit: *Cum a nobis &c.* Kal. Decembris;
29 & fratri Guillelmo posse curam animarum habere indulgit: *Religionis ze-*
29 *lus &c.* 11. nonas Decembris.

ARGUMENTUM.

*Respiciit Petrus Corbarius, & deposita efflicta dignitate Avinionem sponte
proficiscitur. Recensentur Inquisitores, Missionarii, & Episcopi Minori-
tae. Vicitatis & paupertatis monastica referuntur argumenta, & nova
Fratrum Sororumque domicilia.*

Anno 1329. n. 7.

Pillan. lib. 10.
c. 10. & 146.

Zurita v. par.
lib. 6. c. 49.

Petrus Corbarius
pauit aduili
domicilium.

Anno 1329. n. 30.

I. **H**Oc anno feliciorum sortitæ sunt exitum res Minoritarum, termi-
nata jam, uti diximus, inveterata controversia de Paupertate
Christi, & sublato Schismate Petri Corbarii. Cum enim anno præterito
Bavarus die xi. Aprilis Pisis abiret, primas Lombardiæ Urbes expugnaturus,
Petrus Corbarium Antipapam Pisanorum custodia, & observantiæ
commendavit, cujus curam in se assumpit Bonifacius Novellus, Comes de
Donaratico, vir nobilis & potens, quem maximopere extollunt, & Regis
Aragonum consanguineum vocant ejusdem gentis Annales: Is tamen per-
tratus sacrilegæ dignitatis, & sceleris admissi, a Bavari confortio & consilio,
secreto recessit ad ejusdem Comitum municipium in Marema sub finibus Lu-
canorum, ubi per integrum annum delitescens abstinuit a functionibus, vel
fictionibus Pontificiis. Sub hoc tempore resipuerunt ipsi Pisani, & Bavari
jugum excusserunt, pulso ex Urbe Tarlatino de Petra-mala Aretino Bavari
Vicario, & vocato ex urbe Lucana Marco Vicecomite, sub quo Pontifici
Joanni nomen dederunt. Non inanem posuit in hoc facinore operam frater
Henricus de Signoreto, quem ad hæc, supradiximus a Pontifice submissum,
qui etiam latenter & occulte egit cum Corbario, ut errorem aperte depo-
neret. Hominem annis gravem, longa aëtuæ pietatis religione flexibilem,
jam corde compunctum, haud operosum fuit ad veritatis semitam retrahere,
quam eo facilius licuit invenire, quo longius aberat a Ludovico, erroris
auctore. Persuadebat etiam hoc ipsum Bonifacius Comes, acceptis variis
lit-

ANNO CHRISTI 1330.	JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.	LU DOVICI IV. IMP. ANNO 16. & 17.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 123.

litteris a Joanne Pontifice, qui ex variis indicis, & aliorum suggestionibus jam suspicabatur, vel certo sciebat Petrum sub Comitis custodia delituisse. Excussa proinde mentis caligine, consilium bonum amplexus statuit se Joannis unici, & veri Pontificis clementiæ committere, & ab eo veniam multiplicis errati, missis his litteris, deprecari.

Scilicet adjou-
Pontificem.

*Reverendissimo ac sanctissimo Patri & Domino, Domino Joanni Pape sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, frater Petrus de Corbario dignis omnium panæ, seipsum ad pedes cum reverentia
væ & subjectionis.*

II. **L**icet secundum canonem Evangelicæ veritatis, qui non intrat per ostium in ovile gregis Dominici sur appelletur & latro rapacitatis lupinæ, audiens & considerans diligenter tanta enormia scelera pravitate hereticæ sylvæ ferreæ exarata in ungue adamantino, quanta dicebantur à multis de vestra solida fide, sicut presumptuosus, temerarius, & superbus ascendit super astra caeli Ecclesiastici, ubi mihi, meli peccatis exigentibus, parata fuit sedes iniquæ prelationis. Sed postquam deveni ad territorium Pisianum, & quæstus diligentissime de prædictis, & inveni quod obliqua erant & falsa, & deficiebant in pondere veritatis, dolui, & doleo vehementer, & punies me fecisse, quæ feci contra jura, & leges vestri sacratissimi nominis de consilio perversorum. In cuius rei testimonium jam est annus completus, quod adversarium vestrum dimisi sponte, & Sedem mei presumptuosi culminis dereliqui; & propono firmiter in civitate Pisana, & etiam in Urbe, atque ubique locorum renitere, secundum quod vestra benignissima Sanctitas decreverit ordinandum. Et quia gravissime peccavi, & erravi patenter in involo, & non in via, supplico vestra Clementissime pietati, quatenus mihi maximo peccatori dignemini parcere secundum multitudinem magnam misericordiæ Dei vobis, ut rediens ex totis visceribus, reliquias deleam & annihilem supradictorum de cordibus universorum fidelium, & ora claudam omnium obloquentium de vestra Serenissima Sanctitate, ut Ecclesiæ Dei de cetero sit unus Pastor, & unum ovile pro pace totius populi Christiani. Datum in confinibus Lucanorum.

Ex lib. secret.
an. 14. fol. 1.
Joan. 10. 1.

III. Ad insperatam hominis conversionem, & humilem confessionem errorum magno exultans gaudio, Joannes litteras legit in publico Cardinalium consistorio, non sine publica etiam omnium congratulatione, scripsitque ad Bonifacium Comitem, quem communiter alii brevitatis ergo; vel corrupto vocabulo *Facium* vocant, ut jam tandem latebras detegat, & delitescentem producat, curetque ut plene respiciat coram Archiepiscopo Pisano, Episcopo Lucano, aliisque testibus, quos illi dixerint vocandos. Quod ut securius faceret, rogavit ut deputatis a se Ministris Petrum omnino consignaret, ne si a bono conversionis proposito resiliat, novissimus error pejor fieret priore. Deinde prædictis prælatis facultatem amplissimam fecit, ut errores contentem, & publice detestantem a censuris, & quem eligeret, confessario, ut a peccatis abolverent. Ipsi vero Petro ita rescripsit.

Et rescribit Pon-
tificæ :

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 14. & 15. ANNO 16. & 17. ANNO 123.

Petro de Corbario Ordinis Fratrum Minorum, quod cepisti laudabiliter, feliciter adimplere.

Ididem.

IV. **L**itteras tuas scriptas, ut intelleximus, manu tua, his diebus recepimus, tenorem, qui sequitur, continentes. Reverendissimo ac sanctissimo Patri &c. hic inserit totam Petri epistolam supra scriptam: deinde adjungit: *Profecto, fili, ex diciturum serie litterarum percepimus tibi inmensam exultationis, & gaudii materiam ministratam. Numquid non ingens materia gaudii, quod tibi ambulanti in tenebris, & quasi in profundum malorum prolapsus lux illa vera, qua omnem hominem venientem in hunc mundum illuminat, illuxisse videtur, manumque suam tibi, ut de profundo malorum exeat, misericorditer porrexisset? Sane, quia affectum paternum non pretereunt commoda filiorum, nos expertes non sumus illo gaudio, quod utique inane existeret, si quod cepisti laudabiliter, Spiritus sancti gratia, feliciter non complevisset, & quoniam nemo mittens manum ad aratrum retro respiciens aptus est regno Dei, hortamur in Domino, & rogamus ut attente provideas, ne spiritum tam benignum extinguas, sed ipsum in te nutriendum ejus inspiratione exequi cum omni promptitudine & reverentia studeas: & quia sepe nocuit differre paratis, sepeque vidimus tempus a mane usque ad vesperam immutari, sano tibi suademus consilio, ut more cujusvis vinculis interruptis & laqueis, de tenebris ad lucem, ac de morte ad vitam exire, ac pervenire festines, nihil hæsitas, qui nos, si compensaveris facta dilectis, reperies patrem pium, benignum, & propitium, & omnium tuarum immemorem offensarum, super quo dilectus filius Cielus Scaclerius præsentium exhibitor, te plenius poterit informare. At quia inter alia tenor continet littere supradictæ, quod proponis firmiter in civitate Pisana, & in Urbe etiam atque ubique locorum, ut tuis verbis utamur, renuere, sicut nos decreverimus ordinandum, videtur nobis, & tibi, & Ecclesie Catholice plurimum expedire, ut tuis recognitis Pisis erroribus, & etiam abiurationis, quæcumque ut Papa præsumpsisti facere, esse nulla, sicut & sunt, publice recognoscens, juxta modum quem Venerabiles fratres nostri Archiepiscopus Pisanus, & Episcopus Lucanus, ac dilectus filius nobilis vir Facius Comes de Donaratico, vel dilectus Episcopus cum altero prædicatorum ordinandum duxerint, ad nostram non tardes presentiam te conferre. Nulli siquidem de injuria illata Deo, & Ecclesie melius potes satisfacere, quam ubi Christi Vicarius noscitur, & Ecclesie esse caput, nec alibi sit nostrum favorem percipere poteris, nec securus, si recte confideres, immorari. Et ecce nos dilectis Archiepiscopo, & Episcopo damus per nostras litteras alias in mandatis ut præmissis videlicet errorum recognitione, & abiuratione, ac declaratione completis, tibi debeant absolutiois beneficium impertiri. Hoc autem te volumus non latere, quod tuam præscriptam litteram nobis missam, ad Dei laudem & gloriam Fratribus nostris in consistorio legimus, quam utique, ut apparebat, audiverant cum gaudio, & Deo de tanta misericordia, quam erga te exercebat, gratias retulerunt. Datum Avonione III. Idus Julii anno M.C.IV.*

Lucæ 9. 61.

Ovid. 7. 7.

Eum vocat A. venientem.

Promittit se benigne cum Petro aditurum.

V. Comes autem Bonifacius hominem, quem in suam fidem & tutelam suscepit, noluit adeo facile proderi, nisi prius pacifceretur cum Pontifice de vita conservanda, de homine ab omni potestate præter Pontificiam eximendo, deque præscribendo annuo reddito, quo vitam honeste posset transigere. Omnia hæc peculiari diplomate Joannes promittit, assignatisque redditibus, si pauca hæc videbantur, majora se daturum adjecit: ultro spon-

ANNO CHRIS-
TI 1330.JOANNIS XXII.
ANNO 14. & 15.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 16. & 17.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 123.

spondens Petrum in Joanne non severum judicem, sed pium Patrem, & benevolam amicorum experturum. His pactis prodiit in apertum Petrus, & publica ejuratione suos detestatos errores, omnia ex Pontificis præscripto coram Simone Archiepiscopo Pisano, vocatisque Prælati, & nobilibus viris, humiliter in die sancti Jacobi peregit. Deinde acceptis a Pisano duabus trirēibus, & decenti comitatu VIII. Idus Augusti pervenit Nicæam ad Varum fluvium, qui Italiam a Gallia separat, in qua, publica enunciatione, se suosque condemnavit errores, quod etiam in omnibus Provinciæ civitatibus, per quas transibat, effecit. Occurrerunt ei Nicææ Ministri Pontificis Avenione missi, ut securus & decentius iter proficeretur, quibus ille ultro se commisit. Ab his ut omnia intellexit Pontifex, sequentem ei scripsit epistolam, qua sponte ad se venientem paternis allicit pollicitationibus, ut magna ad pium parentem accedat fiducia.

Ille abjacet, & ad Pontificem abiit.

Et secundo scribit Pontifex.

Petro de Carbario Ordinis Fratrum Minorum.

VI. **L** Et percipimus hodie te iter spontaneè proficentem ad nostram veniendi præsentiam, lætum & incolumem Nicæam pervenisse. Profecisti fili, talis adventus cor nostrum exultatione replevit, & gaudio non indigne, si enim patri cedas ad gaudium videre filium inventum fuisse qui perierat, vel qui fuerat mortuus, revixisse, cujus tamen inventio, vel reviviscitio paucis, aut forsitan nulli fuerat profutura, quantum putas tua inventio, & a morte spirituali resuscitatio in nobis possit, & debeas peperisse gaudium, de cujus inventione, & resuscitatione multorum salus probabiliter spectatur? Rursus si Angelis est gaudium super uno peccatore agente poenitentiam, cujus forsitan poenitentia futura non esset utilis nisi sibi, quantum nobis, immo toti Ecclesiæ Catholice super tua conversione possit existere gaudium, que nedum tibi prodest ad meritum, sed & Deo ad gloriam, Angelis ad gaudium, cum illis que cedis hominibus ad exemplum? Proculdubio tantum est, & esse debet hujusmodi gaudium, quod lingua non posset illud de facili explicare. Nec tu, fili, expertus a gaudio debes esse; si enim est gaudium ad lætæ venire de tenebris, & de crudelissimo liberari carcere, ac de jugo gravi ad suave transire, utique tibi, in quo spiritualiter concurrunt præmissa omnia, ingens in Domino gaudium debet esse, nec quoad nos, nec quoad te gratiarum debet cessare actio, nec vox laudis; imo debent illi, qui tam clementer tamque misericorditer nobiscum dignatus est agere in corde & ore jugiter resonare, ut etiam ipsum suppliciter exorare, ut qui præmissa faciendi virtutem tibi tribuit, in ipsi quoque perseverandi usque in finem virtutem misericorditer largiatur. Gaude ergo, fili, in Domino, qui de tantis malis te liberavit, & periculis, & gratiarum actiones non cesses agere, læteque ad nos venire festina sicutus indubie, quod nos pium patrem & clementem reperiet, præterita in memoria non tenentem, sed te tractantem sicut carissimum filium, & specialem amicum. Datum Avenione v. Idus Augusti anno XIV.

Ibid. fo. 12.

Lucæ 15. 24.

Lucæ 15. 7.

VII. Revocatis humiliter in solemnioribus locis, per que in totius itineris discursu transibat, erroribus, tandem VIII. Kalendas Septembris Avenionem Petrus applicuit, & die sequenti in publico confessorio recognitis, retractatisque miseris, misericordiam humiliter alligato ad collum fune imp loravit, & obtinuit. Etenim tam compuncto animo, quam facundo sermone lacrymabiliter dicentem, ad suos pedes prostratum Joannes tenere collacrymatus peramanter suis brachiis erexit, in spem meliorem excitavit, & pa-

Avenionem appellat, & veniunt petit.

Impetrat.

& pa-

ANNO CHRISTI 1330.	JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 16. & 17.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 123.

Detinetur in honesta custodia.

Post annos tres moritur.
Pom. gratias agit Comiti Bonifacio.

& pacis osculo donavit. Ne vero Respublica Christiana Bavari, aut alterius cujuscumque Joanni infensi suadela, vel machinamentis turbaretur, si Petrum liberum in Italiam venire permitteret. Avenione retinendum censuit ad exemplum Bonifacii VIII. qui Petrum de Murrone in custodia detinuit, ne novitatis & discordiæ affectatores ad Pontificatum resumerent. Dedit itaque in ipso Palatio Apostolico ampla cubacula, libros ut studeret, honorificam suppellectilem, victum ex propria mensa Pontificia, & socios custodesque Aulicos adhibuit, hac unica adjecta cautela, ne quispiam exterorum se infcio, cum alloqueretur, non quod vim aut suadela aliquam metueret, sed ne viri ad quietem compositi otium religiosum inquietaretur, neve turbandis aut novandis rebus occasio præberetur. In hac honesta & religiosa custodia vixit Petrus annos tres, mensem unum, & vita sanctus honorifice sepultus est in Ecclesia Minorum Avenione in habitu Franciscano. Ut vero vidit Pontifex adeo feliciter, & absque turbis extinctum perniciosum hoc schisma, maximas egit gratias Bonifacio Comiti ob prudenter inchoatum, & feliciter absolutum totius rei tractatum, cui subsequentes scripsit litteras quæ universam hanc nostram confirmant historiam, & multa deinceps in eundem contulit beneficia.

Bonifacio Comiti de Donaratico.

Indid. fol. 58.

VIII. **I**N notitiam publicam facti deduxit evidentiâ bis diebus, illam, quæ tue nobilitati velle dedit, Petrum de Corbaria Ordinis Fratrum Minorum, ambulantem in tenebris, separatam ab unitate sacrosanctæ Ecclesiæ, ad lumen veritatis reducere, & unitati fidelium aggregare, ut illud perferret, tibi misericorditer concessisse. Ecce enim, quod vir præfatus, Deus hostis, & ejus sponsæ crudelissimus persecutor, ad Dei & Ecclesiæ, non sine tuo ministerio, misericordiam & gratiam humiliter se committens, sicut tua ordinavit prudentia, ad nostram veniendi præsentiam arripuit iter suum, quæ Deo duce incolumiter Nicæam applicuit v. m. Idus Augusti, & exinde, ex quo ad eum gens nostra pervenit, quam ad eum misimus, ut securius, & decentius posset proseguere ceptum iter; & per loca solemniter recognoscens errores suos publice, suamque penitentiam manifestans v. m. Kalendas Septembris Avenionem applicuit, & in crastinum in consistorio publico, erroribus recognitis & revocatis, quæ ut Papa de factis fecerat, misericordiam postulavit humiliter, & errores prædictos solemniter abjuravit, quem benigne ad gratiam nostram, & Ecclesiæ admisimus, & ut dilectum tractavimus filium, & tractamus, & tractare intendimus, concedente Domino, in futurum, prout hæc dilectus filius nobilis vir Ciolus Scaffari * familiaris noster, qui ut vir fidelis & prudens omnia opportuna in itinere ordinavit admodum, proinde nobilitati tue explicabit. Gaudeat igitur, fili, cor tuum, & letetur in Domino, qui ut Dei minister, Catholice Ecclesiæ tantæ exultationis, & gaudii materiam ministrasti, sciturus indubie, nos & sanctam Dei Ecclesiam tibi & tuis successoribus ad ea, quæ tuum, ac ipsorum respiciens honorem, & commodum, astrinxisse, & constituisse perpetuo debitores. Quamquam enim tibi, fili, gratia fueremus, quæ & faciemus, annuente Domino, cui in præmissis negotio fideliter servivisti, nihilominus tamen intendimus debitores, & tibi suisque successoribus in perpetuum remanere: nec rogavimus in dubium, quin Dei pietas, dummodo in ejus perseveres servitio, in retributione justorum, pro tanta tibi gratia gloriam abundantius recompenset. Ad nos autem qui tibi pro præmissis referimus gratias, quas valeamus, recursum pro te, &

* ad. Scelerii.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1330. ANNO 14. & 15. ANNO 16. & 17. RUM ANNO 123.

cui te fiducialiter habere volumus at ad patrem, sciturus nos paratos, quantum honestas patietur, & possibilitas ad exactionis introducere gratiam, que duxeritis postulanda. Gratia Domini nostri Jesu Christi cor tuum dirigat, & in illi, que beneplacita sunt sibi, stabilias, & protegat ab adversis. Amen. Datum Avinionem 11. Kalend. Septembris anno XIV.

IX. Hæc est illa tragœdia schismatis Corbariani, vere & fideliter relata ex quadraginta tribus bullis Pontificiis, aliisque monumentis Vaticanis, quæ de hac materia exscriptis. Immerito proinde scribit Villanus, alias nobilis istius temporis historicus, Pisanos dolose & proditorie eum vincitum misisse Avinionem, quod ex eodem alii subscribunt. Perperam etiam refert Platina ipsum Bonifacium Comitem eum Avinionem perduxisse, ibique in carcerem conjectum. Minus recte Egidius Card. Viterbiensis: *Antipapa*, inquit, *capitur, ac per Bonifacium Pisenum Comitem Avinionem perducitur, ubi in carcere trahitur infamie penas dedit.* Alii etiam in hac historia majores commiserunt errores, quorum singulos enarrare aut refellere haud judico necessarium, dum satis ex ipis rei gestæ originariis monumentis veritas eluceat. Errant etiam Ciaconus, Genebrardus, Onufrius, & qui cum eis Petri schisma producant ad annos tres, menses totidem & dies quatuordecim. Etenim qui à die XII. Maii an. mille. terc. vigesimi octavi, quo à Bavaro ad solium iniquitatis evehctus est, usque ad diem vigesimum quintum Augusti hujus anni, quo fuos detestatus est errores coram Joanne Pontifice, enumeraverit, non nisi annos duos, menses tres & dies quatuordecim computabit. Quod vero sponte & ex propria voluntate non seductus a Pisanis, non coactus à Bonifacio Comite impiam Pontificatus umbram depofuerit, erroresque retractaverit, ubique in omnibus litteris ad Reges & Principes scriptis, ipse Pontifex Joan. palam testatur. Atque hanc rationem objecit Joanne Regina: Francie dum deprecaretur veniam cuidam Conrado in hæresim lapsos, sed demum respicienti & misericordiam postulanti; quam ut facilius impetraret, crimen Corbarii maximum, sed misericorditer remissum opposuit: cui tamen Pontifex ita respondet: (*Nec quod de Antipapa proponitur, juvat illum: Antipapa quidem non captus, sed liber errorem suum recognovit, & per suas litteras a nobis humiliter veniam postulavit, offerens se paratum per omnia loca, de quibus nobis videretur expedire, confiteri scelera sua, & que contra nos fecerat, vel dixerat revocare; iste autem e contra, &c.*) Et similiter respondet Joanni Regi Boemie reconciliationem Bavari urgenti: (*Secundo, inquit, quia ipsemet Petrus de Corbario reatum suum humiliter recognoscens, a statu suo, quem de facto receperat, illi renunciando se de facto deposuit, & ab ipso Bavaro discessit.*)

X. Plures erant hoc tempore Inquisitores Minoritæ adversus hæreticam pravitatem, qui fidei conservandæ aut resarciendæ non segnerit invigilarunt. Inter hos extat memoria Joannini de Mantua a Pontifice, & Francisci de Clugia a Bertrando Episcopo Ostiensis Apostolicæ Sedis Legato, in partibus Lombardiæ Insuper, quibus varia negotia commisit hoc anno Pontifex, præsertim circa reductionem civitatis Bergomen. interdico subiectæ, quia schismaticis, & Ecclesiæ rebellibus adhærebat. In Umbria & Provincia Sancti Francisci fratris Bartholini, qui Bavari & Corbarii sequeas acriter insectabatur. In partibus Massilien. Fratris Joannis de Badas, cui committitur, ut contra quosdam maleficos, qui nefandum scelus contra Guillelmum de Baucio Dominum de Berra perpetrarunt, diligenter inquirat. In Hungaria & Bosna Fratris Fabiani, cujus sæpius meminimus, & qui hoc anno ad-
jutus

Corbarium spò-
te abdicasse pro-
batur.

Villan. cit. 17
cap. 164.

Ciacon. in Joan.

22.

Platina in vita

Joan.

Viterbia. in ec-
cep. 123.

Quanto tempore
hoc schisma du-
ravit.

Reg. Vat. citat.
fol. 55. 3. Kai.
Delemb.

Ibid. fol. 171

Joannin & Fran-
ciscus Inquisito-
res in Lombard-
ia.

Ibid. fol. 40.
Fr. Joann. Massi-
lien. in
Umbria.

Ibid. fol. 61.

Ibid. fol. 200.
Fr. Joann. Massi-
lien.

Ibid. fol. 141.

ANNO CHRISTI 1330.	JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 16. & 17.	RELIGIONIS MINORUM RUM ANNO 123.

Fr. Falson. Bed.
n. e.
Fr. Guillelm. Episc.
Alben. Legatus
ad Regem Sicilia.
Ibid. fol. 136

jatus viribus Caroli Regis Hungarie & Stephani Principis Bosnen, plurimos ex eo Principatu hæreticos profligavit. Præter hos Inquisitores in sedandis turbis Italix strenue laboravit Guillelmus ex Minorita Episcopus Albenfis, cujus sæpe superius cum laude meminimus, quem hoc anno ad Regem Siciliæ citra Farum Joannes destinavit pro stabilienda pace & incundo fœdere cum Pontificiis. Multis eum extollit Pontifex encomiis & a pacis studio commendat, ut communi in suis litteris eum *Angelum pacis* appellet. Fratrem ejus germanum fratrem Franciscum de Savola Ordinis Minorum interium constituit in Episcopatu Vicarium, ac privilegium Pontifex munivit.

En. lib. secret. an.
11. fol. 14. et 15.
et 16.
et 17.
N. M. M. M. M. M.
in Indiam
Circularem.
L. 2. par. 4. et 14.
et 15. et 16.
Alii ad Jacobi
1330.

XI. Missi hoc anno ad Malabarica regna in India Orientali plures operarii ex Ordinibus Prædicatorum & Minorum simul cum Jordane Catalan Episcopo Christophori ex prædicatoribus assumpto, quos repetitis literis Pontifex Christianis Nestorianis, & iis qui commorabantur in molephatamo, commendat. Missi etiam alii ex utroque Ordine cum Guillelmo de Cigis Episcopo Taurisensi, ad Marforianum Jacobitarum Patriarcham, quem impense rogat, ut noviter a se missos, & qui jam in illis regionibus sibi subditis commorabantur, benigne tractaret.

Fr. Galgan. Episc.
Alacen.

XII. Creati sunt hoc anno Episcopi frater Galganus Blasius de Florentia in Ecclesia Aleriensi in insula Corsicana sub Archiepiscopo Pisano per depositionem Gaddi de Piliis vacante: *Apollolatus officium*, 11. Idus Martii. Frater Petrus Episcopus, uti diximus, Calven, transfertur ad Valven. cui nunc unita Sulmonen. in Regno Neapolitano, per mortem Andreæ: *Quam sit onus sit* 24. Nonas Maii. Frater Henricus constituitur Isernien. in eodem regno sub Archiepiscopo Capuano, per mortem Petri: *Debitum officii*, 6. Nonas Julii. Arnaldus Royardi Salernitanus, uti diximus, Archiepiscopus translatus ad Sarlaten. in Gallia sub Archiep. Burdegalenf. per obitum Bertrandi Berengarii, concessio etiam usu pallii, quo utebatur in Metropolitana Salernitana. Tertium enumerant hujus Ecclesiæ, a Joanne XXII. in Cathedrali erectæ, Prasulem Joannes Chenu & Claudius Roberti: *Credite nobis dispensationis*, 5. Kal. Julii. Nescio an hujus an alterius fratris Arnaldi meminerit Gaspar Musca in suo Catalogo Archiepiscoporum Salerni sub anno MCCXXXII. Quod si hujus, planus error censendus est. Ut Rodolphus quem Dunensem in Hibernia diximus Episcopum, transferretur ad Corcagen. sub Archiepiscopo Castellen. transeunte Joanne Corcagienf. Prasule ad Dunen, liberam fecit hoc anno Pontifex facultatem: *In specula vineæ Domini Sabaoth*, Nonis Janu. Vincentius ab Ecclesia Nubiens. transfertur ad Marianen. in Corsica sub Archiepiscopo Januen. per obitum Guidonis: *Angit nos cura propensior*, Kal. Decem. Frater Alenannus de Donatis de Florentia Episcopus instituitur in Ecclesia Suanen. in Etruria, tunc Sedi Apostolicæ immediatæ subiecta, per obitum Transmundi: *Licet contingata*, 21. Kal. Novembris. Alius occurrit Episcopus Juvenacien. in Regno Neapolitano sub Archiepisc. Barenf. vulgo *Girovenazzo*, frater Guillelmus Alverricus Anglus, quem Paulo ante ad hunc Episcopatum, legitime promotum jubet Robertus Rex Siciliæ a suis Justitiariis admitti, & circa recuperationem jurium prædictæ Ecclesiæ fideliter adjuvari. Refert Pitfeus virum hunc inter scriptores Anglos, & Episcopum fuisse refert in ea tamen Provincia Regni Neapolitani quæ *Terra di lavoro*, vulgo Italico nuncupatur. At non in ea Regni parte, quæ a Latinis Campania vocatur, sed in Apulia Pseucetia hic Episcopatus consistit. Præter hos invenio creatos sive effectos a Corbario in Archiepiscopatu Januen. Fratrem Berengarium de Mari, ac ejusdem Corbarii Vicarium Gancrealem in tota Provincia Janue,

An. 1330. n. 11.
Fr. Petrus, Val-
len.
Fr. Henricus Iser-
nien.

Fr. Arnal. Sarla.
1330.
An. 1331.

An. 1330. n. 47.
Fr. Rodolph.
Corcagien.
Fr. Vincent. Ma-
rianen.

Fr. Aleman. Suan-
nen.

Fr. Guillelm. Al-
verricus.
En. regis Roberti
fol. hoc anno
in. 2. fol. 137.

Pitfeus Episcopi
ad. 1302.

ANNO CHRISTI 1330.	JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 16. & 17.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 123.

in Episcopatu Vercellen. Thedericum de Berghem; in Cremonen. Bandinum, & in Ecclesia Arotina fratrem Mansuetum, qui tamen statim ab errore resipuerunt, & falsas deposuerunt dignitates; nec non frater Theodinus, quem Michael Cæsenas suum constituit in Provincia Anconitana Vicarium, pro cuius absolutione laboravit apud Pontificem Raymundus de Lados totius Ordinis Procurator. „ Hoc anno die xxix. Novemb. creatum fuisse „ Episcopum Anagninum fratrem Joannem Minoritam, referunt tabulæ „ illius Ecclesie. Fuit postea Benedicti XII. Vicarius in Urbe. Ejus sollicitu- „ dine completa est fabrica Sancti Jacobi incurabilium anno mcccxxxviii. „ uti marmorea inscriptio in eodem templo commemorat. Obiit anno „ mcccxliv.

XIII. Non gravabor hic referre ingens sane miraculum, quod hoc ipso anno Arevali in Hispania accidisse refert Gonzaga. Nunnius Verdugus prædicti oppidi nobilis inquilinus, S. Francisco addictissimus, unicum filium alteri collocarat heroi, qui indigne eandem postea tractabat. Nunnius sacrum auditurus in Coenobio Minorum Arevalensi, ad templi fores generum offendit, acriter increpavit, tandem occidit. Rus ad nonum lapidem velocius aufugit: sequuntur post aliquot dies defuncti consanguinei quatuor, necem ulturi. Ille nihil mali suspicatus talari veste indutus, domo mane exit faciem & manus in vicino fonte loturus, Irruunt in eum hostes, & dum lanceis transigere intentant, ecce repente mutata est species ejus & habitus, apparuitque Franciscano indutus. Illi stupefacti & territi, interrogant num Nunnium Verdugum illac transeuntem vidisset? existimantes vere Minoritam esse. Respondit ille se nullum alium a seipso eo mane obviam habuisse. Exilierunt ex equis, qui prius volebant occidere, atque ad ejus pedes provoluti, quid prius cogitarant, aperte narrarunt, omnique deposito livore, & noxa condonata, eidem reconciliati sunt, atque in mutuos irruerunt amplexus. Hæc omnia in tanti miraculi memoriam depicta sunt in sacello Ecclesie Minorum Arevalen. ab eodem Nunnio elegantissime constructo.

XIV. Sub eodem etiam tempore apparuerunt divinæ ultiones in quodam Fratres sue professionis oblitos, pecuniæ sibi interdictæ aggregatores. In Provincia Siciliæ obiit unus, qui sæpius ad munia honorifica, & Fratrum regimen evehctus, avide cumulavit libros, vestes superfluas & pecunias. Corpus sub noctem in feretro fertur ad Ecclesiam, ut die sequenti funus curetur. Adhibitis, ut solet, duobus Fratribus, qui cadaveri advigilent, ecce sancti Franciscus, Antonius, & Ludovicus apparent, loculo adstantes interrogant defunctum cujus fuerit Instituti? Medio elevato corpore, in sanctum Franciscum aspiciens: *Tui*, inquit, *Ordinis, sanctissime Pater*. Indignatus sanctus Institutor: *Noli*, ait, *me vocare Patrem, qui filium te probasti degenerem, & præter alia regule præcepta, turpiter violasti sanctam paupertatem*. Statimque amovit ab habitu obmutescens capitium, deinde ductis ex cella tota suppellectile, & pecunia, quam absconderat, positisque super cadavere, sanctus Franciscus ignem apposuit, quo omnia exarserunt. Disparente visione, accedunt tremuli duo Fratres Custodes, qui a longe hæc prospiciebant, & omnia inveniunt in favillam & cineres redacta. Deinde momentes Guardianum pergunt ad defuncti cubiculum, clavibus obferatum, in quo nihil ex tota, quam pridie recensuerant, suppellectile, licuit conspicerere.

XV. Simile alteri venit Fratri proprietario, cui cum spiritum emittenti assisterent Confodales, unus ex eis vidit morientis animam a dæmoni-
Tome: VII. P bus

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
W ADDINGI.
Fr. Joan. Episc.
Anagnin.
Pape Victoris in
Urbe.
Gonz. in prov.
Concept. con. po-
sitalv miraculo-
se sanctus Fran-
ciscus sibi addi-
tum.

Chron. antig.
Moris. lib. 4.
6. p.
Gonitur Mone-
ta. pecunia ag-
gregatio.

Item alter.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIOSI MINORUM ANNO 14. & 15. ANNO 16. & 17. ANNO 133.

bus in tartara deduci, & sanctum Franciscum occurrisse dicentem, suo habitu indignum esse, qui quæ religiosum habitum decent, non fecit, atque ita habitu exutum malis licitoribus miserum dimisisse. Rediit ad se Frater, & cum cadaver in lecto positum aspiceret, nudum absque Minoritica veste, quam etiam moriens gestabat, secundum visionem, quam habuit, deprehendit.

Et notius.

XVI. Camerini in Umbria deceffit alius, qui sepius fuerat Guardianus, & ex Fratrum prefecturis multas cumulavit pecunias; ac demum effodi fecit a socio laico cellæ murum, & in eo abscondit florenos auri quadringentos; Paulo post lenta correptus infirmitate salutem recuperaturus, ad Trabis Conventum perrexit, sed ibi amplius gravatus decrevit ad pristinum Camerini habitaculum redire. In itinere morbo oppressus, & animam acturus, depositus est in obvia domo cujusdam mulierculæ, ubi infeliciter vitam terminavit absque Ecclesiasticis Sacramentis. Eadem vero hora, qua expiravit, audita est vox in cella Camerini, repetitaque frequenter ista verba: *Hic est, hic est.* Cum vero non intelligerent Fratres unde, aut quorsum hæc verba emittebantur, a socio ejus perceperunt, se effodisse murum, quid vero defunctus in eo reposuerit, se prorsus nescire. Rupto muro, depositos invenerunt nummos aureos, quibus extractis, vox illa mirabilis cessavit. Traditum tunc aurum Provinciæ Ministro, qui alieno supplicio nihil commotus, illud & multam defuncti supellestem in suos usus applicavit, magisque cuti curandæ, quam Provinciæ bene gerendæ curam impendit. In Conventu Ripæ Transonæ morbo correptus, Pisaurum salubrioris aere gratia vëhebatur a seculo, qui dum in lapidem impigerat, scissorem dejecit, atque ita gravi ille casu collisus, statim absque ullis Sacramentis discessit.

Et demum quæritur.

XVII. Nihil sane Fratribus Minoribus perniciosius pecuniâ, & rerum temporalium aggregatione, per quas dæmon, quam promiserunt strictam paupertatem, cupit exilare, eoque studio non solum peculiaribus Fratribus loculos habere suggerit, verum & integro cœtui redditus, aut rerum abundantiam procurat: Refert Alvarus Pelagius, hujus temporis auctor miras in hac re hostis astutias. Cum enim in monte Alvernæ ab Ordinis primordio Frater arctissimam observarent paupertatem, dæmon transfiguratus in domesticum placidum & industrium, adhæsit cuidam Domino caltri propinqui, persuasitque, ut qui eousque durius agebat cum Fratribus, largiores & frequentiores tribueret elemosynas. Adeo hominis crevit exinde erga eos pietas, ut quotidie ferme necessaria ministraret: quo factum est, ut ex aliunde acquisitis multa abundarent, & in tanta rerum copia luxus & dissolutio disciplinæ pullularet. Hæc considerantes quidam seniores, sui status zelatores, accesserunt ad heroem, & interrogaverunt unde tanta liberalitas in homine prius tenaci? Respondit, se omnino mutatum ad preces & suggestiones sui servi, sibi per omnia gratissimi. Unus autem ex Fratribus cognovit in spiritu non hæc suggestisse hominem ex Fratrum commiseratione, sed dæmonem inspirasse ex invidia, conjuravitque statim, ut quis esset, palam ediceret. Ille se deprehensum agnoscens, tamquam fumus ex omnium oculis evanuit, & Fratres ad suam parcimoniam ac meritoriam rerum inopiam redierunt.

Præf. lib. 4. de plant. c. 51. in fine.

Dæmon procurat Minoritæ certum abundantiam.

Conv. Brunsbergens.

XVIII. Fratribus Conventus Brunsbergenfis, diocesis Warmiænsis in Prussia, extra oppidum sitis, contulit hoc anno facultatem Joannes recipiendi ab oppidanis alium locum intra mœnia, & primum destruendi ne inserviret aliquandò paganis & infidelibus, qui hostili incurfu frequenter inhiabant rapinis & spoliis Christianorum: Clara Ordinis vestri, x. Kalendas Martii. Conventum Prestonen. diocesis Lichfelden. in Anglia ab Edmundo

Conv. Prestonen.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1330. ANNO 14. & 15. ANNO 16. & 17. BUM ANNO 123.

do Lancastriz & Leycastriz Comite, Eduardi Regis Anglie filio constructum, ad preces Henrici Comitis, Edmundi filii, ratum habuit Pontifex, & Custodie incorporavit Wigorniensis: *Exhibita nobis*, VII. Idus Novembris. Erat autem tunc, uti ex alio percepimus diplomate, Anglie Minister Guillelmus de Notinghamo. Hoc tempore præxitisse Anitii, sive Avicii, ut placet Massonio, Conventum Minorum, probat bulla Joannis, qua Abbati Monasterii de Dea Anitien. diocesis, Priori Prædicatorum, ac Guardiano Minorum urbis Anitien. commisit auctoritatem examinandi & judicandi controversiam, quæ versabatur inter Bernardum ejusdem urbis Episcopum, & Capitulum suæ Ecclesiæ. Conventus Moguntinus, de quo sæpius egimus, hoc anno in festo sancti Petri ad Vincula ex infortunio, magno conflagravit incendio.

XIX. Concessa hoc anno licentia Communi & Universitati (ut verbis utar diplomatibus) urbis Grassen. in Gallia, ut ædificarent Monasterium Clarissarum: *Exhibita nobis*, III. Nonas Septembris. Clarissis Sistaricen. concessum etiam amplum privilegium circa liberam sepulturam: *Significaverunt nobis*, III. Idus Januarii.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

33 I. Corbarii conversionem P. omnibus Regibus Catholicis, expeditis
33 litteris Apostolicis ejusdem tenoris: *Scimus filii &c.* XIII. Kal.
33 Octobris, participavit, & universis fidelibus dato brevi: *Ad gaudium &c.*
33 Quamobrem ubique locorum lætitia magna facta est, redditis gratias Deo,
33 qui schismatis scandalo de medio sui populi sublato, desideratæ pacis
33 optimam spem faciebat. Reliquum autem erat Fratricellos dissipare, qui
33 bellorum occasione & schismatis variis in partibus numero impune cre-
33 verant, & etiam Corbarii Antipape fautores vel sectatores, aut resipi-
33 scentès misericorditer amplecti, vel persequi contumaces, ut ovile
33 Christi ab omni fordida lue purgaretur: contra Fratricellos in Messanen-
33 diocesi grassantes, paulo ante depositionem Petri scripserat Archiepisco-
33 po: *Dudum ad audientiam &c.* x. Kal. Martii: quo etiam tempore Inqui-
33 litoribus Venetiarum contra sequaces Petri litteras direxerat: *Vos igno-
33 rare &c.* Cum subinde intellexisset mala gramina Fratricellorum apud
33 Siculos variis in locis succrescere, Regis, & Reginae Catholicum zelum,
33 christianamque pietatem in eos datis brevibus: *Ad nostrum filii &c.* & :
33 *Perduçilo noviter &c.* II. Idus Decembris excitavit. Ceterum Ministro
33 Generali Ordinis Gerardo facta facultate eligendi in Provinciis Medio-
33 lanensi & Sicula Ministros: *Cupientes &c.* VII. Kal. Junii, fratrem Hen-
33 ricum *Defensionis* suum Capellanum instituit: *Virtutum decor &c.* VI. Kal.
33 Augusti; dimisitque Nuncium Apostolicum ad Tartarum fratrem Joannem,
33 quem Hungarorum Regi exire commendavit: *Ad nostrum nu-
33 per &c.* Nonis Augusti. Vigebant adhuc in partibus Italiæ Subalpinis
33 intestinæ populorum discordiæ, atque gravissima bella, pro quibus compo-
33 nendis & sedandis fratrem Guillelmum Episcopum Albensem strenue la-
33 borare alias dicebamus, quod ægre ferens Pontifex Communitatibus Cu-
33 nei, Montis Regalis, Alexandriæ, atque Terdonæ pro pace, & quiete sub
33 eodem tenore litteras scripsit: *Cum venerabilis &c.* sicut etiam Marchioni
33 Montisferrati, aliisque quatuor Principibus pro eadem pace: *Ecce
33 quod &c.* & pro præfato Episcopo salvo conductu: *Cum venerabilem &c.*
33 datis litteris Avenione Nonis Decembris: ac tandem concessis indul-

Massen. de Flamin. Gallia, in Liguri.

Courv. Avicien.

Mes. Colon.

MSS. Courv. Moguntin. excusit.

Monast. Crassen.

Indic. in Vatic.

Litteræ P. de eadem re.

Alia contra Fratricellos, & fautores Corbarii.

Wadd. ed. ann. 1331. n. 1.

Ex Oder. n. 25.

Ex Uk. D. Card. Barberin.

Pro pace in Subalpinis Urbibus.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1330. & 1331. AN. 14. 15. & 16. ANNO 16. 17. & 18. ANNO 123. & 124.

gentiis Ecclesie sancti Laurentii Neapoli: *Gloriosus Deus &c.* Vicariis
Provinciarum posse eligere Prædicatores & Confessores indulgit: *Devotionis sue &c.*

Belengerius Januensis.

Paul. Bril. l. 3. de Vir. Illust.

Philippus clarus miraculo.

II. Belengerius Januensis, ut scribit frater Paulus Britius Albenfis
Episcopus, ex Ægypti deliciis in Seraphicas solitudines, Francisco præunte,
evocatus, suavius in Minoritana Religione manna expertus est, quam
ollas carniū, quibus in seculo vescabatur. Hic præter integram & illi-
batam regularis vitæ professionem, adeo fuit in operando impiger, & in
excolendo Domini agro irrequietus, ut vix credi possit, quam uberes
cælo fruges ejus cultura pepererit. Tandem hujus vitæ desertis, non
sine sanctitatis laude peragratis, promissam æternæ beatitudinis fruitio-
nem anno MCCCXXX. adeptus est. Jacet Genuæ, signis, quæ ob ejus me-
rita operatur Christus, Illustris. Philippus autem tertii Ordinis sancti
Francisci Sacerdos, vir insignis, admirandæ abstinentiæ & orationis, apud
Nurinos prope Gualdum miraculis clarus etiam hoc anno ad astra migra-
vit: at Illustrissimus Princeps Guido Britanniz Comes Penthuariz obiit,
& in Ecclesia nostri Conventus Guingampensis sepulturam accepit.

ARGUMENTUM.

Agitur sermo Minorite contra Fratricellos. Gerardus Minister Generalis ad Siciliæ Regem legatur. Inquisitores recensentur. Joannes Pontifex movet controversiam de visione animarum; & plures creat Episcopos Minoritas. Celebrantur Comitia generalia, in quibus Gerardus aliqua machinatur contra pauperatē. Moritur Odericus de Foro-Julio, cujus gesta referuntur. Construuntur Monasteria.

I. **T**URBATIO in Italia rebus, & aucta iniquorum ex schismate Pontificio licentia, crevit etiam Fratricellorum audacia & temeritas, dum ex latebris prodeuntes se Bavari & Corbarii sectatores, ac fautores deprædicabant. Has secutis partes omnia impune licebant, palam incedere, conventus vocare, domos extruere, Angelum quemdam Spoletanum sibi præficere. Præter hæc multam in fidei corruptelam secreto intentarunt, quæ interceptis aliquando litteris, & ad Pontificem missis, detecta sunt. Scripsit itaque Pontifex ad Legatos Italiæ, ad Archiepiscopum Messanensem, Suffraganeos & Inquisitores Trinacriæ, & ad Regem & Reginam Siciliæ, quibus exemplar litterarum misit interceptarum, ad Episcopum Melhiensem, & Inquisitores Regni Neapolitani, ut maturius & severius in eos animadverterent. Strenue in hac re laborarunt Minorite, quibus invisum nomen Fratricellorum de paupere vita, & odiosissima secta, quæ se fictis velaminibus populi auram & affectum captura, ex parte saltim Franciscanæ simulabat. Do litteras ad Melhiensem exaratas.

Agitur contra Fratricellos.

Episcopo Melhens. & Inquisitoribus hæreticæ pravitatis in partibus Regni Siciliæ & terris citra Forum, auctoritate Apostolica deputatis.

Reg. Vat. ex lib. sec. no. 16. fol. 211.

II. **A**D nostri Apostolatus auditum perduxit nuper insinuatō displicibilibus & infesta, quod quidam ministri Satan, perditionis filii, & maledictionis alumni, qui se fratres de paupere vita faciunt vulgariter appellari, quamvis eorum secta jam dudum per Sedem Apostolicam fuerit perpe-

ANNO CHRISTI 1331.	JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 124.

perpetuae prohibitioni subiecta, se in illis partibus sub ducatu cuiusdam nequam hominis, videlicet Angeli de Valle Spoletana, idiote utique, & quasi litterarum ignari, qui se caput, seu magistrum ipsorum nominat, congregant, & congregant incessanter, & gerentes sub pelle ovina rapacitatem lupinam, ut subtilius & facilius decipere simplicium animas valeant, varias hereses & errores, quibus ipsi resperfi dicuntur, disseminare in divine majestatis offensam, periculose nimium moliantur, falsus pronunciantes indulgentias, & plures personas ad confessionem sacramentalem, licet claves non habeant, animas decipiendo, damnabiliter admittentes, & alia detestanda varia in suarum animarum periculum, & plurimorum scandalum committentes. Cum autem talibus, ne crescant hereses, & errores hujusmodi, sed extirpentur potius antequam perniciosiorem coalescant in segetem, sit citius obviandum, discretioni vestre per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus adversus predictum Angelum & alios ejusdem complices in hac parte, secundum sanctiones Canonicas, & privilegia concessa Inquisitioni hereticæ pravitatis officio, solerti adhibita diligentia, taliter providere, invocato ad hoc, si necesse fuerit, brachii secularis auxilio, studeatis, quod hereses & errores predicti extirpentur radicitus, & fides Catholica conservetur illæsa. Contradictores quolibet, & rebelles per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compestando. Velamus autem quod vos, & quilibet vestrum in solidum possitis procedere in premissis. Datum Avinionæ Kalend. Decembris anno xvi.

III. Missus est a Pontifice hoc anno ad partes Lombardiæ frater Raphael Minorita pro feris negotiis honorem S. R. E. concernentibus, Pontificiis Ministris cooperaturus; & ad Regnum Siciliae Generalis Minister frater Gerardus, cum Roberto Rege circa pacificandam Italiam, & Ecclesiæ hostibus resistendum acturus; ac Regine Sanciae, Ordinis Minorum admissimæ, satisfactorus circa depositionem Cæsenatis, & supplicium quibusdam illatum, quienserunt contra Pontificis determinationem in controversia paupertatis. Premiserat etenim illa Pontifici querelas, & longum de hac questione commentarium, sibi oblatum id præcipue continentem, bene decidisse Minores in Capitulo Perusino, & cum aliis Romanis Pontificibus concorditer sensisse, nec proinde licuisse Joanni contra illorum sensum definire. Ad singula Pontifex respondet, oratque Reginam, ut contra se suffragantibus aures ocludat, credatque Gerardo Generali Ordinis Ministro, eandem in singulis instructuro. Elionio vero de Villa nova Magistro Hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani transfretaturum commendat predictum Ministrum, rogatque ut in suis triribus simul cum sociis sex transfuehat in Siciliam. Sed ut illic provenit non adeo placide satisfecit Regine, quin illa querelas remiserit Pontifici, quod ultra asperiores agendi modum cum omnibus, qui quidquam in favorem decisionis Perusinae pronunciarerant, etiam Nuncium suum Nicolaum, & Capellanum ad Capitulum provincie Terræ-laboris celebrandum in mense Augusti, missos cum abundantis elemosynæ, & litteris Regis ac Regine graviter offenderit, cujus rei & excessus modum examinandum commisit Pontifex Joanni sancti Theodori Cardinali Diacono, Sedis Apostolicæ Legato. Demum frater Henricus Defovionis sibi bene adlaborantem, in quo ut refertur in bulla: *Virtutum decor, religionis zelus, fame nitor, excellens litterarum scientia, & alia devotionis ac probitatis merita relucebant*, in Capellanum commensalem Joannes assumpsit, & gratiis plurimis affectit.

*Ex secret. an. 16.
fol. 134.*

*Ex secret. an. 15.
fol. 71.*

Legatur in Sicilia Gerardus Minister.

Ibid. fol. 95.

*Ex secret. an. 16.
fol. 144.*

*Ubi Regine Sanciae offendit.
Ex secret. an. 15.
fol. 110.
Fr. Henr. capellanus Pontificis.*

IV. Ali-

ANNO CHRISTI
1331.JOANNIS XXII.
ANNO 17. & 18.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 17. & 18.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 134.Fr. Barthol. &
Servus Dei In-
quisitores in Tu-
scia.*Ibid.* fol. 106. *et*
ex 4. par. an. 17.
fol. 707.Fr. Petrus Prae-
sen. *Ibid.**Ex fecr. an. 16.*
fol. 128.Vitas Simon. in
prov. Roman. &
Patrimonio.*Ibidem.*Fr. Fabian. in
Sclavonia.*Ex fecr. an. 17.*
fol. 202.*Ibid.* fol. 139.Barthol. in pro-
vincia S. Francis-
ci.*Ex fecr. an. 15.*
fol. 116. *et* *ex lib.*
magno anni 16.
ep. 101.Fr. Guillelm. in
Provincia.*An. 1254. n. 7.**Nov. hoc ann.*
n. 11.Quando vel a
quo mota con-
troverfia de vi-
sione animarum.*Villan. lib. 10. c.*
123.*Ibid.*

IV. Aliquorum ex Inquisitoribus hoc anno recurrit memoria. Bartholomaei & Servi-Dei in provincia Tusciae, quibus praecipitur, ut processus reassumant & severius agant contra Tudertinos, Ludovico Bavaro adherentes; fratris Petri de Prato in eadem provincia ex Inquisitore Fratrum Minorum, cui multas peculiarias causas Pontifex commisit & quem in officio Inquisitoris confirmavit, quantumvis ad regimen suae provinciae fuerit assumptus; Simonis de Tarquio in provincia Romana & patrimonio beati Petri in Tuscia, cui plurima conceduntur privilegia; fratris Fabiani toties nominati in Sclavonia, ut caperet quosdam excitatos civitatis Anconitanæ, vulgariter nuncupatos *Tarraboccos*, qui ad easdem partes fugerunt, de hæresi, & gravibus excessibus dudum condemnati; Bartholini Joannelli in provincia sancti Francisci; fratris Guillelmi Astix in Provincia Provincie & civitate Avenionensi, cui & successoribus ejus jussit Pontifex assignari cubicula & hospitia infra Conventum Minorum, pro necessitate officii Inquisitionis in loco religioso, ac securo pro scripturis & rebus secretis ipsius officii conservandis, constructa. Spectabat certe a primæva distributione Inquisitio in curia Romana ad Minoritas, uti suo loco sub Innocentio IV. retulimus. Translata itaque curia Avenionem, ibidem hoc ipsum exercebat officium.

V. Hoc tempore, refert Bzovius, Joannem Pontificem opinionem suam de tarda nimis visione divinarum, videlicet, quod usque in diem iudicii, quantumvis purgatorio igne expiatis, non videant divinarum essentiam, præ concione recitasse, atque ita disserendo in opinionem Fratrum Minorum inclinasse. Quæstio hæc, quæ satis molesta & diuturna fuit, primum publice mota fuit a Joanne Pontifice anno MCCCXXXIII. teste Joanne Villano cævo scriptore, quantumvis ante duos annos eam adinvenit, & mente conceperit. Porro quod Franciscani prius eam docuerint, tenuerint, aut foverint, vel in eorum in hac re sententiam Joannes inclinaverit, merum commentum est, quippe nullus gravis historicus Minoritis hujus opinionis originem tribuit, omnes scriptores auctorem primum hujus controversiæ scribunt Joannem Pontificem. Cui rei argumento est, quod nullus reperitur Franciscanus qui in hujus opinionis favorem, quidpiam scriptum reliquerit. Quod vero Guillelmus Astiensis Inquisitor Avenione in curia Pontificia Thomam Valentem Anglum ex Ordine Prædicatorum contrariam sententiam coram Pontifice prædicantem in carcerem conjecerit, non ideo fecit, quod ipse cum Joanne senserit, sed quod Prædicator minus religiose, & magis audacter, quam oportuerit, ipsum Pontificem non obscure, Bzovio ipso hic & alibi teste, perstrinxerit, divinam maledictionem imprecatus assertoribus illius sententiæ, præsertim cum eo tempore Joannes nihil tenaciter defenderit, nec constanter asseruerit in hac quæstione. Irreverentia Prædicatoris, non veritatis prædicatio in causa fuit, ut carceri manciparetur. Quod vero alibi fugillat, nimirum submissos a Pontifice Fratres Minores, qui doctrinam hanc Lutetia prædicarent, & Magistris Parisiensibus instillarent suo loco opportunius examinabimus.

VI. Electi sunt hoc anno Episcopi frater Salvatus Martini in Ecclesia Lamacensis in Lusitania, tunc Compostellano, nunc Braccarensi Archiepiscopo subiecta, per obitum Roderici vacante: *Regimini universalis Ecclesie*. iv. Idus Martii. Frater Petrus in Acernensi in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Salernitano, per mortem Jordani: *Dum ad universas* Kalend. Julii. Frater Jacobus in Sagonen. in insula Corsicana, sub Archiepiscopo Pisano, per obitum Antonii etiam Minoritæ: *Dum ad universas*. Kalend. Decembris. Frater Laurentius in Arianen. in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo

po

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 134.

po Beneventano, per obitum Rostagni: *Sacri Canonici*. XII. Kalend. Januarii. Frater Landolphus Carracciolus transfertur ab Ecclesia Stabien. de qua diximus superius, ad Metropolitanam Amalphis in eodem Regno Neapolitano, per mortem Andreæ. Fuit vir gravissimus, doctus & pius, magnis muneribus apud Robertum Regem, & ex commissione Joannis Pontificis, perfunctus. Dum provincie Terræ-laboris esset Minister, Robertus Rex ejus fidi integritati, ut sui Regni officiales sive ministros tum avistos, tum paternos; & suos vel alias quascumque personas, pecunias aut quæcumque alia illicite & indebite occupantes, in sue curie præjudicium, Regii hinc damnum, & periculum animarum, ad se accedentes audire posset sub quocumque sigillo confessionis, vel secreti, & cum talibus convenire, sicut melius judicaret expedire. Socium dedit fratrem Joannem de Regina Ordinis Prædicatorum, & substitutum, si quando abesset, vel occupationibus impediretur, fratrem Joannem de Vallono Ordinis Minorum Lectorem-Salernitanum. Vixit in Archiepiscopatu annis multis, nomen & laudem assecutus docti & sancti pastoris, uti ex subjecto elogio, ex vetusto Codice manuscripto præfulum Amalphis exscripto, licebit conspiciere.

Frater Landolphus Carracciolus, nobilis Neapolitanus, Ordinis Minorum anno MCCCXXI. ad Sedem Amalphanam, & Archiepiscopus XI. creatus. Hic omnibus scientiis ornatus ac sanctitate conspicuus, & in sacra Theologia valde eruditus, & multa opera sacra composuit; eorum sua Ecclesie fieri curavit, omnia bona Ecclesie pauperibus erogabat, ipse vero semper in necessitatibus manebat. Interfuit solenni consecrationi Ecclesie sancte Clare anno MCCCXI. quam nuper Robertus Rex edificavit: nam inter alios Episcopos, qui aderant, sic legitur in marmore L. Dedit Amalfa, dignum dat Contia Petrum. Vixit in sua Sede annis VIII. & obdormivit in Domino non sine sanctitatis opinione, & corpus in marmoreo Sarcophago collocatum est in Sacello sanctorum Cosme & Damiani. Obiit anno Christi MCCCXI. Simile testimonium accepit ex alio codice MSS. sed utrumque in eo deficit quod asserat, Landolphum annis dimittat octo illam rexisse Ecclesiam. In eo etiam discrepant & errant quod hic codex asserat obiisse anno MCCCXI. & ille alius dicat, successorem accepisse anno MCCCXXVI. quæ nullatenus vera esse possunt, cum anno MCCCXLIX. adhuc vixerit; unde potius dicendum puto, eum hanc rexisse Ecclesiam annis XVIII. non vero VIII. uti amplius anno MCCCXLVII. monstrabimus.

VII. Celebrata hoc anno Perpiniani comitia generalia Ordinis, quamvis prius statutum fuerit celebrari Assisi. Præfuerunt regule zelatores, & qui sancti Francisci volebant inviolata præcepta, aliquas novitates a quibusdam excogitari, timebantque, Gerardum Generalem Ministrum contra paupertatis ærtilissime leges quidquam in hoc Conventu, ut alius in Lugdunenſi, machinaturum. Monuerunt itaque Principes, & Reges erga religionem pie affectos, rogaveruntque, ut sui officii & debite erga sanctum Franciscum observantie Fratres monerent. Ita fecerunt plurimi, atque inter hos Sancia Siciliæ Regina, & Joannes Patriarcha Alexandrie, administrator Ecclesie Tarraconensis, filius Jacobi II. Regis Aragonie, quorum epistolas hic exscribo, primam ex vetustis Ordinis Chronicis MSS. secundam ex historia beati Oderici Foro-Julienſis.

Fr. Landol. Archiep. Amalphanus. An. 1346. n. 10.

Ex regest. Regis Robert. ann. 1345. Ind. 8. lit. F. fol. 106.

Capitulum Generale 44. Perpinianum.

An. 1345. 26.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 15. & 16. ANNO 17. & 18. ANNO 124.

Venerabili in Christo fratri Gerardo, Generali Ministro Ordinis Minorum, ac Fratribus congregatis Perpiniani in Concilio Generali, Sancta Regina Hierusalem & Sicilie, humilis & devota filia vestra, licet indigna, & beati Francisci, ac totius Ordinis sui, salutem in Domino Jesu Christo.

VIII. **E** Go rogo & admoneo paternitatem vestram, quod non devietis a vestigiis tanti patris, qui est vexillarius Christi, communis Patris noster beatus Franciscus. Audivi, quod aliqui Fratres dicunt, quod regula vestra, que fuit revelata a Domino his sancto Patri nostro, & bullata cum illis quinque sigillis, que sunt pretiose plage Christi impressæ corpori almi Confessoris, non potest servari. Recordatur Frater verbum, quod respondit Venerabilis Pater Dominus Joannes de sancto Paulo Episcopus Sabinenfis, ac Vicarius Christi Dominus Innocentius III. sancte memorie quando confirmavit regulam: nam si quis intra Evangelice perfectionis observantiam, & votum ipsius dicat contineri aliquid nocivum, vel irrationabile, vel impossibile ad observandum, ipsum Evangelii auctorem blasphemare convincitur. Nullo modo credatis eis, quia ipsi non sunt filii patris nisi solo nomine, & si pater vester Generalis vellet aliquid immutare, quod absit, vel solum unum jota non sustineatis. Quod si attentaret, non est pastor, sed mercenarius, & pro tali habeatis eum. Sciat pro certo, & non dubitetis, quod Deus & beata Virgo gubernabit, & descendet vos, qui vultis esse veri filii patris vestri; & recordemini de verbis, que Dominus Jesus Christus dixit Patri nostro communi: ego vocavi, servabo & pastam, & aliis eccidentibus alios subrogabo; ita ut si nati non fuerint, faciam illos nasci, & quanciscumque impulsibus fuerit hæc paucula concussa religio, salva semper nostro munere permanebit. Ego offero me cum toto posse meo ad gubernandos illos, qui vestigia patris communis nostri, & vestri voluerint sequi usque ad mortem Crucis. Et habeo ad maximam gratiam, si Deus faceret me mori, & esse Martyrem pro ista causa. Illa benedictio veniat super vos, & me, & omnes illos, qui sunt, & erunt de ista sanctissima voluntate, quam dedit pater in Capitulo Arelatensi, quando frater & pater beatus Antonius predicabas de titulo Crucis. Ac illa gratia, que in die Pentecostes venit super Apostolos & non placeat avertere, propter peccata nostra: quia scriptum est in Evangelio, & in regula nostra: nemo mittens manum ad aratrum, & respiciens retro aptus est regno Dei: Cum ego sim peccatrix, & insufficientis, & illiterata, & loqui literaliter nesciam, nisi ex gratia Dei & consuetudine, & nihil confidam de me, die Jovis XVIII. Aprilis intraui capellam parvam, juxta cameram meam in castro novo de Neapoli, ubi bene per tres candelas ante diem, clausa porta, sola cum corpore Christi, quod erat super altari, recommendavi me sibi, & postea incepti scribere, sicut Dominus ipse ministravit mihi, sine alicujus consilio humano vel terreno. Recommendo vobis Dominum Regem, virum meum reverendum, & Patrem, ac filium spirituales vestram, orationibus vestris, & omnes suos tam vivos, quam mortuos, & specialiter bone memorie Ducem Calabriae, quod Deus det gloriam suam ei, & mihi, & omnibus nostris, tam vivis, quam mortuis, & illis quos ego intendo, & specialiter Dominum Ferdinandum carissimum fratrem meum, qui fuit Pater Regis Majoricarum, qui est carissimus nepotis mei, & filii mei. Scripta manu propria die prefata, in Castro novo Neapoli, Indictione anno MCCCXXXI.

Sancta Regina movet ne quidpiam immutetur in regula.

Vide S. Ben. in Legen. S. Franc. cap. 4.

In Legend. trium sciorum.

Benam. citat.

Lucia p. 62.

Notæ rubricæ p. 100.

ANNO CHRISTI
1331.JOANNIS XXII.
ANNO 15. & 16.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 17. & 18.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 134.

Venerabilibus, & Religiosis viris, in Christo filijs, Reverendissimis fratri Geraldo Ordinis Fratrum Minorum Generali Ministro, ceterisque Fratribus apud Perpignanum in Generali Capitulo congregatis, Joannes provisione divina sancte Sedis Alexandrie Patriarcha, & administrator sancte Ecclesie Terracoenfis, salutem in Domino, & in adversis constantiam, & perseverantiam in promissis.

IX. **O**Mne gaudium existimate, *Fratres mei*, cum in tentationes varias incideritis, ut probatio fidei vestrae multo pretiosior sit auro, quod per ignem probatur; *nam teste Sapiente*: figuli vasa probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis, *neq; formidare debetis si pluviae descendant, si venti flaverint, si flamma irruerit, dum tamen domus sancte Religionis vestrae supra petram Christum a sapientissimo & sanctissimo Patre nostro Francisco fundata solida perseveret: quod fundamentum Dei firmissimum flare debet. Hoc igitur, Fratres carissimi, moneo, hoc exhortor, hoc in Christi Jesu vulneribus, Patri Francisco impressi, efflagito, ut supra soliditatem hujus petrae, & vestrae regule praedicto Patri divinitus inspiratae, firmi & stabiles perseveretis, perseverantes in ea usque ad finem, ut salvi sitis: Quia nulla vobis nocebit adversitas, si nulla dominetur iniquitas. Desiderio autem desideravi vestro sacro Collegio personaliter interesse, sed impedimentum praesens nuptiarum inclyti Domini Infantis Petri Germani mei concurrens solemnitas, Spiritu tamen vobiscum sum, a vobis postulans illud idem, & me commendans devote orationibus vestris sacris, cum promptitudine peragendi omnia Ordini profutura. Scripta propria manu Gerunde, die Martis, post Ascensionem Domini Dci filii benedicti. Valet anno Dom. MCCCXXXI.*

*Facili t. 2.
1. Petri 1. 9.
202. 27. 6.*

*Joann. Patriarcha
Alexandri
epa Ordinis af-
fectus.*

*Orat. p. 11 comm.
supra p. 2. ser. 6.
102.*

*Vide Zaritiam 14.
lib. 7. cap. 14.
Gerardus Mini-
ster aliquo molli-
ter in regulam.*

*Cron. antiq.
Marin. lib. 4. c. 9
Marc. lib. 2. cap. 27.*

*Pelag. lib. 2. de
placid. cap. 67.*

In regell. c. 10.

X. Attamen timor, quem timebant, evenit piis illis viris regulae zelatoribus: non obstante enim tot Regum, & Procerum cautione, & praemonitione, Gerardus Minister graviter in regulam peccare tentavit, omni astu & conatu nisus, ut vel abradetur ex formula Instituti a sancto Francisco praescripta, praecipuum de non recipienda pecunia, vel Pontificia evacuaretur dispensatione, ita ut liceret singulis Fratribus pro sua voluntatis arbitrio, saltem per interpositam personam, denarios recipere, & habere: Eam ipsam praetexit in hoc Capitulo, quam in Lugdunensi, causam, videlicet ut caveretur populorum scandalo, & Fratrum conscientiae, dum contra manifestum praecipuum manifeste peccabant. Resisterunt tamen animose optimi quique Fratres huic temerario & irreverenti conamini, neque quidquam communibus suffragiis potuit stabilire, imo peculiari constituto decretum est, ne Minister Generalis, aut alius Superior possit privilegium aliquod impetrare, quod regulae puritati derogaret. Vocavit itaque Gerardus in partes suae factionis Provinciales Ministros quatuordecim, quorum aliquos minis & terroribus, alios promissis honorum incrementis allexit, & horum syngraphis, sigillisque munitum supplicem conscripsit libellum, cui suum etiam sigillum & nomen adjunxit, & Pontifici porrexit, ut scribit Alvarus Pelagius, in quo tria exposulabat: primum, ut tollerentur e medio omnes Pontificum declarationes super regulam, quas dicebat contrarias voluntati sancti Francisci in suo testamento manifeste, & magis inservire ad illaqueandum Fratrum conscientias, quam ad dubia explananda: secundum, quod illa verba regule: *Ubi cumque sunt Fratres, qui scirent & cognoscerent, se non posse regulam spiritualiter observare, ad suos Ministros debeant & possint*

Tom. VII.

Q

re-

ANNO CHRISTI 1331.	JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 134.

recurrere: Ministri vero caritative & benigne eos recipiant &c. placeret suæ Sanctitati explicare, & declarare fuisse voluntatem sancti Francisci, ut Ministri potuissent in præceptis regulæ dispensare, qua ratione facilius Fratrum conscientis possent mederi: tertium, ut declararet, non voluisse eundem legislatorem in illis verbis: *Fratres nullo modo recipiant pecuniam per se, vel per interpositam personam: tamen pro necessitatibus infirmorum, & aliis Fratribus induendis, per amicos spirituales Ministri tantum & Custodes sollicitam curam gerant &c.* prohibere ne saltim per interpositam personam reciperent pecuniam pro infirmorum necessitatibus, & Fratribus induendis. Per infirmitates vero & necessitates intelligi voluerunt quamcumque necessitatem, vel indigentiam corporalem, quæ secundum eos dicebatur infirmitas, per quæ latissimum aperiebant ostium violandæ paupertatis.

XI. Non dubitavit Gerardus hæc placitura Joanni Pontifici, quem ex controversia paupertatis judicavit alienum animum ab humili & rigoroso Minorum vivendi Instituto induisse. Magna itaque fiducia quibusdam ex prædictis associatus Ministris accessit, & in præsentia multorum Cardinalium libellum, quindecim appensis sigillis, honorificentius commendatum Joanni porrexit. Displicuit valde Pontifici hominis temeritas, & impium in sanctam regulam conamen, dixitque indignanter, glossas illas & interpretationes duorum regulæ articulorum violentas esse, & perperam extortas contra apertum ipsius regulæ sensum: *Neque credimus, inquit, quod de mille ipsius Ordinis Fratribus unus tecum in hujusmodi intellectu concordabit.* Cardinales etiam id ipsum dixerunt, atque inter semetipsos hominem deriserunt, scientes hæc omnia ab ambitionis spiritu, quo ad Pontificis gratiam & Cardinalatum aspirabat processisse. Additque prædictus auctor, unum ex Cardinalibus sibi dixisse: *Vere hodie nobiscum fuit sanctus Franciscus, cum assideremus Pontifici, videlicet ad defendendam suam Regulam & Institutum:* Ita confusi retrocesserunt regulæ temerarii supplantatores, neque circa revocandas declarationes aliorum Pontificum quidquam potuerunt obtinere, neque quod ultimum tentarunt, ut tollerentur ex decretali Clementis V. *Exiit de paradiso*, quidam articuli. Mira sane res: ut sancti Francisci Vicarius, & in officio successor, adeo temere in sanctum Franciscum peccare tentaverit, neque alias circa hæc ipsa repulsam passus, ab iniquo machinamenta voluerit resilire. Mirum etiam quam dispar illius & prædecessoris inclinatio, quam alienæ Gerardii cogitationes a studio Cæsenatis: hic omnibus se opposuit & Pontifici ad mortem usque restitit pertinaciter pro conservanda paupertate Franciscanorum, quam indigne putabat offendi; ille præter & ultra Pontificis voluntatem eandem paupertatem enervare, vel omnino abolere miro astu contendit. Hic dignitates omnes, quas sperare poterat, contempnit, & quam possederat, amisit, ut regulæ dignitatem tueretur: ille ad majores aspirans, sui officii, fidem, & instituti singularem perfectionem violavit. O misera ambitionis conditio! *Et ipso perniciosior, quod blanda est conciliatricula dignitatum, & sæpe quos vitia nulla delebant, quos nulla potuit movere luxuria, nulla avaritia subvertere, facit ambitio criminiferos.*

XII. In eodem etiam Capitulo cæremonias novas pro recipiendis Tironeibus, & ad professionem admittendis præscripsit, quas alias cum de Comitibus generalibus seorsim scripserimus, dabimus opportunius. Statuta etiam Ordinis a sancto Bonaventura edita, additis multis ex partibus, Capitulum Generalium constitutionibus, & Ordinis privilegiis, ampliora fecit, & clariori ordine distinxit. Hæc tamen in Capitulo Generali Parisiensi ita-

Ibid. cap. 4.

Ejus conatum Pontifex tenuit.

Ann. 1331. n. 6. Dispar Gerardii & Cæsenatis studium.

Ambros. lib. 3. in Lucam.

Hæc Capitulum Generalis statuta.

ANNO CHRISTI 1331. JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18. RELIGIONIS MINORUM ANNO 124.

tuisse, perperam contra antiquorum fidem scribit Rodolphus. Abusus omnes in picturis & inania simulacra, sive Christi Domini, sive Sanctorum, vitas aut actiones, que cum probatis eorundem actis non concordabant, reverentia stricte prohibuit. Jussit, ne Ministri Provinciales ultra generales multiplicarent constitutiones, preceptique ut iter aliquod suscepturi utroque poplite flexo a Prælato benedici humiliter postularent.

XIII. Hoc anno die XIV. Januarii Feria 1^a. circa horam nonam beatus Odericus Provincie sancti Antonii ex portu Naono oppido Fori-Julii oriundus, obiit in civitate Utinensi. In tenera adolescentia Ordinem Minorum professus, super nudam carnem semper habebat cilicium, vel ferream loriam, panem dumtaxat & aquam in cibum admittens, una tunica contentus, exalceatus incedens, crebris flagellis in suum corpus severe animadvertebat. In oratione assiduus & humilitatis religiose studiosus sectator, noluit assentiri dignitatibus Ordinis communi Patrum suffragio sibi collatis. Ex Ministri sui licentia in eremum secessit, ubi solitariam vitam, per longum tempus traduxit. Adeo profecit in virtute & sanctitate, ut miraculis coruscaret, & plurimos ad Christi fidem, & Minorum Institutum alliceret. Lucretandam zelo animarum universum ferme orbem pervagatus est; lustrata etenim Europa per Pontum Euxinum, Trapezuntiam, vetustam civitatem in extremo Pontice oræ sitam, Persarum, Medorum, multarumque gentium Emporium se contulit. Hinc in Armeniam majorem transiens, ad Acheram urbem olim magnam, tunc pene a Scythis eversum divertit. Inde Taurisum viginti dierum a Babylone itinere remotam, permeavit. Deinde Kairam perrexit, & varias urbes percurrens Jop Persarum extremum oppidum adiit, mox per Ichryophagos, Oros & Gedrosios ad mare Indicum progressus, Ormus celeberrimum Emporium conspexit. Posthæc viginti & octo diebus navigans pervenit Thanam Pori Regis, qui cum Alexandro conflictit, civitatem, in qua paulo ante martyrium passi sunt frater Thomas Tolentinas, & focii, uti alias enarravimus, quorum corpora diximus eundem non sine miraculo detulisse Palumbum, deinde Zaitonem. Hinc decem dierum itinere confecto, ad regnum Moabar, ubi sancti Thomæ Apostoli corpus requiescit, mox quinquaginta diebus, & noctibus navigans, ad insulam Lamoria, ubi abscondito polo Arctico, Antarcticus conspicitur, incolumis pervenit. Ab hac insula multorum dierum remigio navigavit ad regnum Zapha, & inde Sillam profectus est.

XIV. Hinc cursum Meridiem versus absolvit (solum enim supererat frequentes, sed parvæ insulæ) & in Orientem direxit ad Indiam superiorem. Zaitonem regressus, & postea multorum dierum spatio Casajam transgressus, processit demum Katajam ad civitatem Cambaleciensem, ubi magnus Cham Tartarorum Imperator residebat. Illinc ad regnum Thibech fertilissimum processit, ex quo postremo rediit in Europam post annorum sexdecim continuam peregrinationem, disseminato ubique Evangelii semine, & sacro baptisate intinctis ultra viginti millia Paganis, Sarracenis, aliisque infidelibus. Ita squalore & inedia mutata est facies ejus, & a Sole denigrata, ut parentes eum minime potuerint cognoscere. Mirabilia sunt, que se vidisse in illis regionibus recenst; scripsit enim seu potius dictavit, dum jaceret infirmus, fratri Guillelmo de Saxonia scriptori, ita jubente, & importune imperante fratre Guidotto Ministro Provincie sancti Antonii, quæcumque vidit prodigiosa in regionibus Orientis, in scriptisque est liber de Mirabilibus mundi, in quo plura judicabit lector incredibilia, nisi fidem adfruat, vel extorqueat sanctitas auctoris.

Tom. VII.

Q 3

XV. In

Rodul. fol. 140.

Moutur B. Odericus.

Asterian. citat. Rodul. fol. 15. Marc. citat.

Ejus paucissima.

Homilias.

Per universum orbem animas lucravit.

Ann. 1331. n. 1. et 2. et 3.

Redit in Europam.

ANNO CHRISTI 1331.	JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18.	RELIGIONIS MING- EUM ANNO 124.

Allqua eior ge-
ra in Oriente.

XV. In hac peregrinatione multa passus, accidit ut in quadam Provin-
cia, in qua sub poena capitis cautum erat, ne ullus Christianus sub tecto re-
ciperetur, valde agrotaret, & sub umbra cujusdam arboris per dies multos
decumberet, nec quidquam in gravi & proluxa infirmitate comederet, præ-
ter decidentem ex arbore fructum, & aquam ad ejus radices placide manan-
tem. Paululum convalescens accessit ad vicinum flumen, repertumque in
eo præterlabens possum comedit, ac tantam illico virtutem sensit & ro-
bur, ut animose ambulaverit dies novem nihil bibens aut manducans. Vidit
beatissimam Virginem Mariam multis Virginibus, martyribus, & viduis
associatam, gloriose procedentem, ut piam sceminam, quæ multis annis
Domino inviolata virginitate servivit, mox morituram consolatione & ho-
nore afficeret, sicuti ipsa eidem Oderico, ex nomine ad se vocato, narra-
vit producto colloquio ad integrum miliarium, eodemque invitato, ut lan-
guenti sacram præberet synaxim. In magna Tartaria mira facilitate demones
ex hominum corporibus expellebat, & idola comminebat, quorum
aliqua in ignem conjecta resilliebant, quæ aqua benedicta aspersa denovo in-
jecta conflagrabant, Manlit apud magnum Chanuum Tartarorum annis tri-
bus in pretio habitus, & cum eo sæpe manducans, ad cujus votum rediit in
Occidentem Fratres convocaturus ad Tartarorum catechesim.

Aventorem pro-
fectu interest.

XVI. Redeunti occurrit demon in via, mala illaturus, propter mul-
tam, quam ei eripuit prædara animarum, & propter novum, quem contra
eum conscribere nullum tentabat, prædixitque irritum fore ejus conatum,
neque iterum rediturum in Tartariam. Ille importunum & insolentem in-
vasorem signo crucis repulit: sed verum esse probavit, quod dixit. Nam ut
in Italiam anno MCCXXX. applicuit, & Pisas pervenit, ut inde navigaret
Avenionem, rerum Orientalium statum Pontifici significaturus, & operarios
pro magna illa messe Tartarorum petiturus, dum audiret calamitates Ordinis
ex fuga Cæsenatis & intrusione Corbarii ortas, vehementer doluit, cupit-
que quantocius ad curiam accedere, ut laboranti sodalitia, si qua posset,
succurreret, & Consodalibus adlaboraret. Sed in gravem incidens morbum
vidit sanctum Franciscum sibi in magna nube interius lucida, exterius ob-
scura, apparentem, & dicentem: *Ego pro te & pro reliquis vadam, & cu-
rabo, quæ tu concupisisti. In duere fortitudinem & surge: revertere ad nidu-
lum tuum: ibi morieris, non enim hæc civitas, quæ tantopere vero resistit
Pontifici, meretur te, vel mortuum possidere.* Obsecutus voci paternæ statim
curavit se deferri ad Provinciam suam sancti Antonii, non obstantem corporis
languore, & itineris longitudine. In civitate Utinensî decubuit, ibique,
quem diximus, ad Ministri præceptum librum dictavit. Cum vero infirmi-
tate gravaretur, & post generalem peccatorum confessionem absolveretur
a Sacerdote, dixit: *Utete, reverende Pater, potestatis tibi tradita, quan-
tumvis mihi Dominus nunc significaverit, se condonasse omnia mea peccata,
attamen tamquam humilis filius libenter me subijcio clavibus Ecclesie.*
Paulo post accepta sacra Synaxi & extrema unctione, placide obdormavit in
Domino.

Sed infirmitate
impeditur.

Filiâ Utinam de-
portatus.

Paulo post mor-
tuitur.

XVII. Ipsò eodem die, quo obiisse supra monuimus, voluerunt Fra-
tres post Vesperas corpus ejus sepelire, sed impediit Castaldus Rector civi-
tatis, fratris Oderici carus amicus, dicens: *Non expedit ut tantus vir statim
absque honore tradatur sepulture: expellate usque in crastinum, & ego cum
universis vobis proceribus conveniemus, ut honorifice simul peragatur.* An-
nuerunt Fratres & exequias die sequenti solemniter celebrarunt, posito ca-
davere pretioso in loculo in omnium conspectu. Accedebat universus popu-
lus,

Honorificè sepe-
litur.

ANNO CRIBISER . JOANNIS XXII . LUDOVICI IV. IMP . RELIGIONIS MINO-
1338 . ANNO 15. & 16 . ANNO 17. & 18 . RUM ANNO 124 .

lus, osculabatur manus & pedes, & vestimenta decerpebat. Præ reliquis adfuit nobilis matrona, soror Patriarchæ Aquileiæ, septem mensibus brachium dolens contractum, quod dum magno fidei ardore brachio applicuit Oderici, repentino clamore se sanatum esse circumstantibus ostendit. Ad apertum miraculum commotus populus, vere sanctum esse proclamavit, accurreruntque alii languidi & infirmi, & curati sunt omnes. Noluerunt itaque permittere, ut adeo cito terræ mandaretur optima languentium medicina, sed per integros dies voluerunt insepultum. Avide omnes reliquias colligebant, ex habitu scindebant fragmenta, pilos capitis & barbæ evellebant, tentavitque quædam hæroina fornice auriculam abscindere, sed mirabiliter effectum est, ut nullatenus potuerit forlices occludere, vel adnectere, quos adsecandum dilataverat. Hac intentata corporis injuria Fratres commoti, in arca condiderunt, & tertia die sub vespere egregius concionator Ordinis Prædicatorum, sacre Theologiæ professor, universam ejus vitam & pie gesta pro sermone recitavit ad populum. Quarta die translatum est corpus ad altam arcam nobiliorem tribus feris munitam, præsentem Domino Pagano Patriarchæ Aquilejæ, & Decano Canonicorum Utinensium, talemque emisit mirificum odorem ut suspicione in ingereret aromaticæ conditionis. Unus ex eis volens probare an ita esset, ad omnes ferme corporis partes manus applicuit & nares, juravitque non humanum, aut terrenum, sed cœlestem se fensisse odorem, eodemque flagrasse manus, quibus sanctum corpus tractavit, per dies septem.

Brachium sancti contractum.

Multas item languidos.

Mirabilem spiritus odorem.

XVIII. Deposito in novo loculo sancto cadavere, primum in quo jacuit, pii viri in minutissimas assulas desciderunt: sed uno incaute avideque secante digitum mutilavit, hærente pelle dumtaxat. Linteolo mox involuit, & assula colligatum suo loco direxit, abiitque ad chyrurgum remedium adhibiturus. Explicato vero digito ita integer, & illæsus apparuit, ut nec festionis vestigium appareret. Post multos dies Patriarcha desiderabat videre, quo in statu esset sanctum cadaver, vocatisque rectore & consulis civitatis, ac Conventus Guardiano, qui tres capsulæ claves habebant, fecit exhumari. Extractum ex arca corpus repositum fuit super altare, suavissimum emittens odorem, adeoque mollia, tractabilia & candida erant universa membra, ut viventi potius, quam mortuo simile videretur, ac color ruborque faciei vegetior & pulchrior tunc fuisset, quam dum viveret. Non potuit Patriarcha se a lacrymis continere, extraxitque annulum e digito suo & posuit in indice beati Oderici, exhibita prius flexis genibus reverentia, universaque familia devotis precibus se ejus meritis & intercessioni commendavit. Extruxit ei confestim nobile sepulchrum, speciosam & nobilem aram erexit, atque sacellum picturis & multo cohonestavit ornatu, & atque hinc judico sumpsisse fundamentum Pisânium, ut minus proprie diceret, eum in Patriarchatu Aquilejensi esse canonizatum. Curam imposuit Melioratio Canonico Utinensi, & Maphæo Cassino ut sancti Viri miracula diligenter perquirent, qui septuaginta authentica conscripserunt, & Guidoni Candido Episcopo Utinensi remisissent, ut eundem inter sanctos annumerari diligenter & efficaciter curaret in curia Romana.

Resectum digiti sanavit.

Exhumatum corpus pulchrum & vegetum apparuit.

Cohonestatur nobili sepulchro a Patr. Aquileien. Hæro. cap. 2. c. 11. Ejus confestim tunc miracula.

XIX. Crebrescentibus itaque miraculis, & divino quodam æstu hominum animos succedente, absque omni humana opera, aut cura subito totius populi & provinciæ Foro-Julienfis accrevit devotio in utroque statu, Ecclesiastico & seculari. Condebant undique ad visitandum ejus sepulchrum Castellani cum confortibus & filiis, Foro-Julienfes nobiles, populares, cives, & rustici mixtim certatimque ex oppidis, agris concurrentes cum crucibus &

Turmas omnes conflant ad ejus sepulchrum.

vexil-

ANNO CHRISTI
1331.JOANNIS XXII.
ANNO 15. & 16.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 17. & 18.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 11.4

ve xillis in forma supplicationis publicæ, pedestres, & magna ex parte flagellantes se, acceſſerunt in tanta multitudine, ut aliquando convenerint ſexdecim cruceſ & vexilla diverſarum urbium, villarumque ex regionibus Carnæ & Fori-Julii. Abbatiffa Monafterii majoris civitatis Auſtriæ cum toto ſuo collegio, composito conſuetoque Ordine ſupplicandi pedites venerunt Utinum; & ſimiliter Abbatiffa Aquilejenſis, cujus Monafterium per VII. leucas diſtabat ab Utino. In hujus gratiam (erat enim nobiliſſima) præſentibus Rectore & Conſulibus Urbis, extractum eſt ſanctum corpus ex loculo, & multis accenſis cereis collocatum ſuper altare. Accedentibus binis & binis Sanctimonialibus, ut pedes exoſcularentur, cecidit fortuito quidquam ex alto ſuper tibiam ſancti Viri, & vulnus infixit. Ex cicatrice ſtatim recens & rubicundus ſanguis effluxit, quem adhibitis linteolis collegerunt Rector & Conſules, aliquotis panniculis ſanguine tinctis conceſſis Abbatiffæ & Monialibus.

XX. Ita perſeveravit hic populorum concurſus, ut totis diebus & noctibus Eccleſia Minorum plena fuerit populo. Quin etiam ex longinquis regionibus veniebant multi Dei ſervum veneraturi. Comitiffa Goſicæ cum magna ſolemnitate & devotione eo conceſſit; ex Sclavonia & Germania multi adveniebant heroes. In Villacho, in finibus Pannoniæ magnificatum eſt nomen ejus, ſanaante Domino nobilem heroinam gravi & diutina infirmitate laborantem ad contactum ejus tunicæ, quam illuc aſportavit quidam profeſſor Theologiæ Minorita, qui adſtitit morienti. Frater Michael a Venetiis concionator Minorita, & ſocius aliquando ſervi Dei in Oriente, ſeptem annis laborans incurabili fiſtula in gutture, habensque guttur ipſam perforatum, cum magna fiducia acceſſit ad ſepulcrum, oravitque hiſ verbis. Frater Oderice amice & comes cariffime, per caritatem, per amicitiam & ſocietatem, quam longo tempore profeſſi ſumus inter infideles, & per meritum tuæ ſanctitatis ſupplico, rogo, & obteſtor, ut me digneris liberare per interceſſionem tuam a moleſto & gravi hoc morbo. Ita oravit in vigilia Pentecoſtes poſt Matutinum, præſentibus duobus Fratribus, & appoſita gutturi lorica, quam geſtabat Vir ſanctus, repente & perfecte convaluit, ita ut ipſo eodem die populo prædicaverit, & enunziaverit miraculia Dei. Die ſequenti curru eveſta acceſſit ad ſepulcrum mulier Patavina ſpina dorſi ita contraſta, ut incurvata caput ad genua ferme dimiſerit, & hoc pacto decem annis inceſſerit, tribus diebus orans & vigiliis exercens repente convaluit tertia die, rectoque corpore abſque baculi aut alterius adjumento rediit in patriam. Quemdam Fratrem Minorem ſex dies habentem in monumento, propter preces ſororis ad vitam revocavit. Hunc Fratrem a mortuis reſuſcitatum ſe vidiffe & allocutum fuiſſe, retulit Henricus Alferus Alfeſanus, Ordinis Minorum generalis Miniſter, Bartholomæo Piſano, uti ipſe teſtatur, dum de hoc ſervo Dei quædam enarrat. Multa ſane vivens & mortuus patravit miracula; cæcos illuminavit, ſurdos fecit audire, mutos loqui, claudos ambulare, contractos, & diverſis infirmitatibus oppreſſos mirabiliter ſanavit.

XXI. Reverſus hoc anno Miniſter Generalis ex Regno Neapolitano, quo ſuperius diximus amandatum, Aſſiſi egit cum civibus, ut ex conventu Carceris in monte Subaſio, in quo ſanctus Franciſcus cum ſociis frequenter aſperam vitam traduxit, expellerent Fratricellos, qui locum violenter occuparunt. Quibus ejeſtis, illic hæſit per aliquot dies cum piis & religioſiſſimis viris, quos aliunde ſelectos & evocatos ibidem collocavit. Conceſſit hoc anno Pontifex licentiam Eliſabethæ Regiæ Hungariæ, ut in quacumque

vellet

Multa præter miracula.

Pij. an. c. 11.

Marian. ed.
Chron. antiquæ.
Hec an. n. 3.

E. Convena Car.
ceris aliquot
Fratricelli.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1332. ANNO 15. & 16. ANNO 17. & 18. RUM ANNO 124.

vellet civitate, vel villa sui regni, insula Danubii, & castro Bude exceptis, Fratibus Minoribus conventum extrueret. Nescio quem tandem ædificaverit: Berachsiensem ab ea constructum scribit Gonzaga, sed sub anno MCCCLXX absolutum: *Eximie devotionis*, xi. Kal. Augusti, Scripsit etiam hoc anno Pontifex Generalibus Præfæctis Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini, ut viros religiosos & doctos mitterent ad insulam Corsicanam, qui incolas in fide instruerent. Afferit vero in diplomate, nullam ex his religionibus locum aliquem habere in universa insula, præter unum Prædicatorum in castro Bonifacii: *Sperantes in Domino*, Kal. Decembris. Sed scrupulum mihi movent circa bullæ narrationem ista tria que obijcio. Primum, quod ante annum MCCV. ad portum Siracusanum vulgo *Bonifacii*, habuisse Minores Domicilium ex lapideis monumentis probent alii, uti sub illo tempore narravimus. Secundum, quod in distributione provinciarum facta a D. Bonaventura in comitiis Narbonensibus, tunc numerabantur septem conventus in ista insula. Tertium, quod ipse idem Pontifex, ad preces Alphonfi Regis Aragonum, ante biennium subjecerit Provincialibus Aragoniæ & Cataloniæ Ordinum Minorum & Prædicatorum Conventus & Fratres insularum Corsicæ & Sardinie; de quo speciale damus diploma in regeffo. Scripsit etiam tunc Pontifex Ministris Provinciarum Januensis & Tuscanæ Ordinis Prædicatorum & Minorum, ut statim unusquisque illorum sex Fratres idoneos ad prædictam insulam amandaret. Conventus Seræ Petronum circa hoc tempus translatus fuit ab eo loco, in quo prius extructus fuit paulo post ordinem conditum, prope torrentem adlabentem, cujus alluvione injuriam passus minabatur ruinam. Floruit ibidem & sepulturam accepit prope aram sancti Antonii. » Et festive colitur die xii. Martii ex pu- » blico decreto Concilii, & Rectorum illius populi edito anno MCDLXXIII. » B. Joannes vulgo dictus *del Martello*, qui novi Conventus Ecclesiam construxit. Ultimo hoc seculo eandem restauravit Joannes Picus Magister Generalis, ibique conditus est ad aram prædictam sancti Antonii, quam ipse noviter erexit. Reliquerat olim honesta matrona Cungundis Fratibus Conventus Andernacentis domum in oppido Sintrigh pro receptione & hospitio eorumdem. Fuerunt, qui possessionem impedirent, sed jubente prius Henrico Rege Romanorum, & hoc anno die S. Joannis Evangelistæ Godefrido de Julico Domino, in Berchem pacifice eandem recuperarunt.

XXII. Occurrit hoc anno memoria Conventus Confluentis, urbis insignis sub dominio Principis Electoris Trevirensis, ita dictæ a confluentibus ibidem fluviis Rheno & Mosella, in quodam instrumento compromissi, quo Guardianus Confluentinus, & Abbas in Himmeren. controversiam quamdam commiserat Decano sancti Castoris, Commendatori domus Teutonice decidendam. Ferunt, hunc Conventum tempore sancti Francisci extructum, sed nullum certum id probat monumentum. Primum illud occurrit vetustatis argumentum, sepultum fuisse in ambitu Monasterii anno MCCXCI. in festo sanctorum Petri & Pauli, uti ex lapide sepulchrali constat, mobilem heroem Hermannum, Dominum in Helfenstein, arcis olim supra montem e regione urbis Confluentis munitissimæ, nunc autem ne civitatem aliquando offenderet, destructæ. Sepultus etiam ibidem juxta portam domus capitularis anno MCCCLV. die xi. Maii Dominus Gerwicus Episcopus Balezus ex Ordine Minorum assumptus. Transit domus ad Observantes anno Domini MCCCCL. sub Jacobo de Sirch Archiepiscopo, curante venerabili Patre Ivone Huetti de Conventu Lavalle Provincie Turoniæ, qui resignarunt bona omnia propria, que Conventus possidebat, nempe, vineas, domos, annuos

Gen. in prov.
Dign. S. Mar.
Con. 12.

Quondam Mi-
norum Corsicam.

An. 1260. n. 14.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.
Reliq. fol. 176.
Mss. 1335.

Monu. MSS. Con-
fluentis.
Hospitium Sintri-
gh.

Con. Confluent.
Eandem mon.
1335.

ANNO CHRISTI 1331. JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18. RELIGIONIS MINORUM ANNO 124.

annuus census, redditus, localis, & pretiosa ornamenta in manus Consulum, & Senatus Civitatis, quod publico manificio voluerunt instrumento. Venisse ferunt primos Fratres, Observantia regularis restauratores ex residentia Boppardiz (seu ut in vetustis monumentis legitur, Bodobriga) ibidem fundata a sancto Bernardino, ubi super pallium cum socio Rhenum transfudit. Multas & insignes reliquias huic loco contulit frater Joannes Capet, vir gravis & doctus, socius & commensalis Cardinalis Raymundi per Germaniam Legati, & Friderici III. aliquando Nuncius ad Albertum Archiducem Austriae Imperatoris fratrem. Asservantur ibidem aliquot sermones ejusdem, in quibus fatetur se audivisse concionantem beatum Joannem Capistrano, & vidisse miracula facientem. Floruerunt ibidem Viri doctissimi & piissimi, atque alii ibidem sepulti, praesertim praedictus Pater Ivo reformationis auctor, & Conradus Wesalix Minister Provinciae Coloniz, qui viginti annis domum hanc gubernavit. Ecclesia sancto Sebastiano martyri sacra, magnam ejusdem brachii partem reverenter conservat, quam tamen non a beato Joanne Capistrano, ut vult Gonzaga, sed a praedicto Joanne Capet accepit.

Gene. in Prov.
Colen. Gen. 1.

An. 1337. n.

Monast. Cabillon.

Monast. Altarp.

Mon. Pisarum.

XXIII. Ante hunc annum constructum diximus a nobili muliere Margareta, Domina de sancta Cruce, Lugdunen. diocesis, Monasterium Clarissarum, in loco vocato sancta Maria de Cabilone, quod hoc anno amplissimis redditibus locupletavit, & Pontifex multis privilegiis munivit: *Dudum exponente*. Kal. Martii. Aliis etiam gratis afficitur Monasterium Clarissarum de Altaripa Tolosanae diocesis, cujus aliunde mihi mentio occurrit: *Sacra Religio*. Nonis Junii. Bonifacio Comiti Donaratico, sibi perquam caro propter reductionem Petri de Corbario, hoc anno Pontifex licentiam concessit, ut de variis legatis, quae solvere tenebatur, Monasterium construeret Clarissarum in urbe Pisarum, in quarterio (ut bulle verbis utar) Chinifce, in contrata, quae dicitur Guassolungo, cui adnexit Prioratum sancti Martini cum orto, redditibus & pertinentiis: *Dignum arbitramur*. VIII. Kal. Martii. Indulgentias largitus est visitantibus sacellum beatae Mariae Virginis, quod Fratres hoc anno construebant in sua Ecclesia urbis Castellensis in Hibernia, & similes visitantibus Ecclesiam eorundem, quae tunc construebatur in Derotonia Olonen. diocesis: *Dum praecelso*. Idibus Julii. Dispensavit cum Endelina Moniali Coenobii sancti Marcelli prope Parisios, filia Ludovici Regis Galliae, ut non obstante impedimento natalium, in Abbatissam praedicti Monasterii posset assumi: *Testimonium tibi laudabile*. IV. Idus Augusti. Tandem, orante Generali Ministro, confirmavit omnes Indulgentias suorum Praedecessorum concessas visitantibus Ecclesiis Ordinis Minorum, & eorum audientibus conciones: *Filiationi vestrae*. IV. Kal. Septembris.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Litterae P. Ordini.
Indic. ex Paris.

35 I. **G**eraldo, seu Gerardo Ministro Generali Ordinis Summus Pontifex commisit, ut Provinciis Tusciae & Sclavoniae suos praeficeret Ministros, qui eas regerent, datis litteris pro Tuscia: *Cum sicut &c.*
36 II. Idus Februarii, & pro Sclavona: *Cum pridem &c.* IV. Nonas Octobris.
37 Erant autem inter Fratres non pauci, qui in schismate partes Corbarii sequeuti fuerant, consequenter Ecclesiae censuris innodati, quamobrem eidem Generali concessit, ut eos absolvere posset: *Cum pridem &c.* IV. Nonas Octobris, quod etiam paulo ante Ministro Provinciae Januensis indulserat: *Accepimus nuper &c.* XVII. Kal. Februarii, & Alemaniae Ministro: *Dudum nobis &c.* Nonis Martii, ac iterum per aliud Breve: *Pro parte &c.*
38 VI. Kal.

ANNO CHRISTI 1331.	JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 124.

29 VI. Kal. Augusti, data postea eidem commissione absolvendi quemdam
 29 Theodoricum, pro quo supplicaverat: *Ex suarum &c.* xvii. Kal. Janua-
 29 rii. Ceterum Amalphensi Ecclesie dedit in Archiepiscopum fratrem Rro-
 29 dulphum: *Romani Pontificis &c.* xii. Kal. Octobris: & iussit sex Fratri-
 29 bus in Corsicam ad evangelizandum, plures etenim ibidem erant adhuc
 29 infideles atque agrestes, scriptisque litteris ut admitteretur Episcopus
 29 Sagonensis Jacobus Minorita, quem nuper ab obitu sui Prædecessoris in
 29 eadem Ecclesia creaverat VIII. Kal. Octobris. Bertrando Cardi-
 29 nali mandavit, ut eidem præfato Episcopo pensionem consignaret: *Habet*
 29 *insinuatio &c.* Kalendis Decembris. Monialibus etiam suos contulit fa-
 29 vores. Etenim iis de Campo Martio, ut esset Primiceria, quam in votis
 29 habebant, dispensavit ætatem: *Ex parte &c.* iv. Idus Januarii. Clara-
 29 montanis Confessarium dedit: *Vota prudentum &c.* vi. Kal. Aprilis. Tolo-
 29 fanis excommunicationem relaxavit: *Ad impendendum &c.* i. Kal. Junii;
 29 & Civitatensibus, præter concessam liberam sepulturam: *Devotionis ve-*
 29 *stre &c.* nil de sibi legatis a pietate fidelium solvere cuiquam teneri de-
 29 claravit ac voluit: *Iussis potentium &c.* hæc & alia nonnulla directe vel
 29 indirecte in favorem universalem vel particularem nostrorum ab Aposto-
 29 lica Sede emanarunt hoc anno. Nec mihi superesse quidquam nostris
 29 Annalibus addendum, nisi quidam occurreret scripturarum nexus, accu-
 29 ratum lectorem confundens, dum eum in bivio intelligentiæ ponit, ibi-
 29 que suspensum relinquit, qui tamen solvendus his supplementis aliquid
 29 incrementi dabit.

Fr. Rudolphus
fr Archiep-

Ex lib. Card.
Barber.

29 II. Frater Pricevallus, vel Percevallus cum Nebiensem Ecclesiam
 29 usque ad hunc annum laudabiliter rexisset, locum cedens, frater Raphael
 29 Spinula eas insulas Episcopales assecutus est: hujus autem Raphaelis
 29 Waddingus meminit dicens: *Nebiensis in Corsica sub Archiepiscopo Ja-*
 29 *nuensi, per liberam cessionem Percevalli, etiam Minorita, frater Raphael*
 29 *Spinula &c.* Inter cetera, & *Idibus Aprilis*. Ex his ergo Waddingi ver-
 29 bis liquet, Percevallum haud in Nubia Africæ Episcopium habuisse, ut
 29 alibi prætetigimus, sed in Nubio Corsicæ: & quidem Ughellus de Ne-
 29 biensibus Præfulibus agens, de isto Raphaelæ ita scribit: *Frater Raphael*
 29 *Spinula Januensis Ordinis Minorum eandem sedem consecutus est ex ces-*
 29 *sione Percevalli anno mcccxxxii. Idibus Aprilis, ex registro Vaticano*.
 29 Enarrat etiam huic Raphaeli aliquorum locorum jura sui Episcopatus a
 29 Rolando Corfino Nebiensis civitatis Domino restituta fuisse; sicut & ab
 29 Alberto de Lasco viro potente decimationes montium Agnate anno
 29 mcccxlvi. Septembris xxiii. At ingerit dubium Ughellus dum de Ma-
 29 rianensibus agens, ait: *Frater Vincentius ex Ordine Minorum, paulo ante*
 29 *Episcopus Nebiensis, ad hanc Ecclesiam Marianensem fuit translatus anno*
 29 *mcccxxxii. Kal. Decembris, post Vidonem, qui obierat anno mcccxxviii.*
 29 Ughello consentit Waddingus ita scribens: *Vincentius ab Ecclesia Nu-*
 29 *bien. transfertur ad Marianensem in Corsica, sub Archiepiscopo Januensi*
 29 *per obitum Guidonis: Anzi nos cura propensior &c.* Kal. Decembris. At
 29 profecto non a Nubia Africæ ad urbem Marianam translatus est Vincen-
 29 tius, sed a Nubio Corsicæ, cujus Cathedralis ab anno mcccxi. usque ad
 29 hunc annum mcccxxxii. semper occupata, nulli Vincentio sedendi lo-
 29 cum fecit.

Cessio, & suc-
cessio Ecclesie
Nebiensis.

Wadd. ad ann.
1332. n. 7.

Wadd. ad ann.
1330. n. 12.

Breve a Missa.
no relaturo emittit-
tur, quia legiti-
mum in Registro
Injus Tomi, fra-
tri Vincentio Epi-
scopo Marianensi
directum.

29 III. Superat hanc difficultatem translationis Vincentii Apostolicum
 29 Breve, simulque offendit Nubiensem Ecclesiam & Nebiensem eandem
 29 esse.

ANNO CHRISTI 1332.	JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. & 18.	RELIGIONIS MIMO- RUM ANNO 124.

IV. Ex Apostolico diplomate eidem fratri Vincentio directo, in quo asseritur Nubiam & Marianam urbes esse in eadem Provincia, liquido constat, Nubiam, de qua est sermo, non esse urbem Africae, sed sicut Marianam, in Corsica Insula in Mediterraneo Mari, Liguriae adjacenti reperiri, & non longe ab eadem distantem, cum ambo ejusdem Provinciae sint: secundo constat, Vincentium a morte Guidonis sequuta anno MCCCXXXVIII. fuisse consecratum Episcopum Nubiensem; at quod ea Ecclesia non vacaret, ejus Cathedram non occupasse: tertio, quod vacante Mariana, ne sine Episcopatu esset, ad eam fuisse hoc anno promotum: unde qui Ughellum legit inde Nebiensibus Episcopis num. VIII. frater Vincentius Ordinis Minorum Raphaeli successit, advertat quod fuit consecratus quidem, sed non successit ei in sede.

V. Placet autem in gratiam curiosorum de Nubio, & non Nubia, necnon Mariana, & non Marana, ut vitio Scriptoris legitur, urbibus in Corsica Insula Mediterranei in aquis, adjacenti Liguriae (ut dicebamus) quae Cyrenus Graecis est, nomine a vetustissimo Rege derivato, nonnulla ex Ughello huc transferre.

VI. Mariana Colonia nisi scripsisset Plinius, & loquerentur ruinae, quosque posteros nomine & re fere lateret: a Cajo Mario sapius Consul, qui eo Coloniam deduxit, nomen habuit: a litore maris ad tria milliaria, sub latitudine arctoa graduum XLI. cum minutis XX. & longitudine a Canariis graduum XXXII. cum minutis XX. distans, Orientem respiciebat: navigabili amne, Eolo nuncupato, praeceptus e montibus defluente in duas divisa partes, bino Ponte pensili & camerato connexas, conspiciebatur: earum partium borealis Mariana; meridionalis Casina dicebatur; & eadem nomina locis ruinarum etiamnum durant; sed uterque Pons dirutus est, ac unius tantum pedes apparent; aliis alterius decurrentiam aquarum vi sublatis: ad meridiem alveus mille passuum est, in extremo cujus Doganam urbis fuisse testantur incolae proximi. Civitatis peripheriam quatuor milliarium exitisse moenium vestigia docent. In parte borea & flumini vicina, Cathedralis Ecclesia perampla, sub invocatione beatissimae Virginis Assumptae, lapidibus albis, sectis, dolatis, & optima arte dispositis, tecti tamen expers, adhuc apparet; sicut & altera non longe a prima ejusdem materiei & structurae, sed etiam & ipsa sine culmine, sancto Petro nuncupata, cujus ad valvas Columnensium gentilitia insignia confixa, paucis ante annis conspiciebantur; narratque fama circum illam vetusta Romanorum aedificia exitisse Catholicam fidem christianam ab ipsis Apostolorum temporibus amplexam, proprios habuisse Pastores, quorum tamen memoria deperdita fuerit, ad annum MCCC. nostrae salutis, notavit Salvator Vitalis. Illius Antistes Ecclesiae Januensis ad Archiepiscopalem honorem sublimatae suffraganeus est; sedetque nunc in perecelebri oppido Bastitz, totius Insulae primario.

VII. Nebium autem, quod Ptolomeo Cerfurum est, a Mariana in Occidentem duodecim circiter milliariibus, & a mari tribus distans, perantiqua Civitas, quae olim super anæno colle superbe muros extollebat in altum, his temporibus squallet omnino ruinis. Cathedralis nihilominus Ecclesiam Deiparae Assumptae dicatam, & quadratis lapidibus extructam, non obstantibus temporum injuriis, integram adhuc ostentat. Anno MCCC. nostrae salutis a Mauris ad Christianam fidem conversis aedificatam fuisse, narrat Philippinus in sua historia: at nuper campanae sacrae turris insculptae litterae de anno MCC. ejusdem structuram longe antiquiores

*Dybeli Ital. Soc.
tom. 4. fol. 132b*

*Philipp. in hist.
Cors.*

ANNO CHRISTI 1331. & 1332.	JOANNIS XXII. AN. 15. 16. & 17.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 17. 18. & 19.	RELIGIONIS MINOR. ANNO 124. & 125.

53 rem esse demonstrant. Quantum olim fuerit Nebium, ruinarum suarum
54 saxa, quibus (fatigante Episcopo) sancti Florentii frequens oppidum &
55 elegans, ab antiquo Nebio quingentis passibus, a mari vero quinque mil-
56 liaribus elongatum, extructum est, satis indicant: at hujusmodi sancti
57 Florentii oppidum, egregie ipsa loci natura munitum, presidio Januensis
58 Reipublice firmatum, si alias civium numero, divitiis, & opulentia flo-
59 rebat, diutinis post bellis labefactum, pene attritum est: amissis ob rebel-
60 lionem privilegiis, cum cives gravamina, poenasque inflictas ferre non
61 possent, alio transfugantes patriam alii reliquerunt. Episcopus Nebien-
62 sis, pariter Januensis Archiepiscopi suffraganeus, ab anno MCCCXIII.
63 commodam & amplam Dioecesim habet. At hæc in gratiam curiositatis
64 rerum præteritarum, ac etiam pro veritate historiz, de Mariana & Nebio
65 civitatibus dicta sufficiant.

A R G U M E N T U M.

Mittuntur Fratres in Armeniam majorem, & Minister Generalis, adhibita socio ex Predicatoribus, ut Reges Angliæ & Scotiæ pacificaret. Alii amandantur ad Regem Majoricarum. Recensentur Inquisitores, Episcopi, viri docti, & Monasteria.

I. **H**OC anno Gerardus Minister Generalis, ad preces Zachariæ Episcopi sancti Thadæi, & aliorum Fratrum Minorum, qui convertendis infidelibus ibidem laborabant, misit in Armeniam majorem plures religiosos ex Provincia Aquitaniz, prefecto constituto missionis fratre Vitali Saurato, quem Platus, & alii vocant Gonzalum, viro doctissimo, qui tum in concionibus, tum pluribus libris in illam linguam conversis, multum profecit. Missus etiam ipse Generalis Minister Gerardus, simul cum fratre Arnaldo de sancto Michaeli Ordinis Predicatorum sacre Theologiæ Magistro, & Pœnitentiario Apostolico ad pacificandos Eduardum Angliæ & Davidem Scotiæ Reges, qui hostiliter se invicem oppetebant. Legationis instrumentum hic subjicio.

Croc. antiq. Marian. citat. Rolul. fol. 140.

Mittuntur Fratres in Armeniam.

Platus lib. 2. de bene statu relig. c. 10.

Gerardus Minister amandatur in Angliam.

Geraldo Otonis Generali Ministro Minorum, & Arnaldo de sancto Michaeli Predicatorum, Ordinum Fratrum, Pœnitentiario nostro, sacre Theologiæ professoribus.

II. **C**UM, sicut nimis displicenter percepimus, his diebus pacis æmulus, & humani generis inimicus inter carissimos in Christo filios nostros Eduardum Angliæ ex parte una, & David Scotiæ Reges illustres ex altera, gravis diffensionis materiam suscitavit, adeo Reges ipsos commovens dissidentes, quod non juribus, sed congressibus bellicis decernisse videntur, & velle exortam dirimere questionem, qui tamen affinitatis attento vinculo, quo junguntur invicem, præter cognationem naturalem, quam natura constituit inter homines, se deberent potius mutuis fulcire presidii, & favoribus consovere, ac illa que pro temporum diversitate contingit emergere, quantumcumque gravia, quantumcumque difficilia, tractatibus ordinare domesticis, & familiaribus collationibus expedire. Nos animarum pericula, strages corporum, damna rerum, que dista diffensio, prob dolor! intulisse dicitur, ante mentis nostræ oculos expendentem, necnon & considerantes attente quantis sit onusta

Ex fecr. an. 18. fol. 108.

Ut pacem induceret inter Angliam & Scotiam Reges.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1332. ANNO 16. & 17. ANNO 18. & 19. RUM ANNO 125.

periculis, quantisque plena dispendiis, quantaque multorum discrimina se-
cum trahat dicta dissensio, quantaque impedimenta comminatur Terræ san-
ctæ negotio, nisi ocius occurratur ad hujusmodi sedandam discordiam, &
turbatæ pacis fœdera reformanda, vigilantibus studiis intendentes, ac de
circumspectione vestra gerentes fiduciam plenorem, vobis districte præcipimus
& mandamus, quatenus ad partes illas vos personaliter conferentes, Reges
ipso ad pacem & concordiam, juxta datam vobis ex alto prudentiam, solli-
citis monitis & efficacibus suasionibus inducatis, ut auxiliante Domino, quæ
pacis est auctor & humane salutis amator, vestraque cooperante vigilantia,
tam utilis & necessaria fidei orthodoxæ concordia possit utiliter provenire. Ut
autem bonum pacis hujusmodi iis interim, quæ asserit in hac parte impedi-
mentam valerent, vel viam pacificam difficiliorē reddere cessantibus, melius
& utilius valeat procurari, Reges eosdem ad cessandum a congressionibus &
offensionibus mutuis, & propterea treguas, pacis representantes imaginem,
duraturas usque ad aliquem competentem terminum inendum exortari &
inducere procuretis. Quas quidem treguas, si eas prefati Reges inierint,
auctoritate nostra confirmandi, roborandi & vallandi penitus & sententis, de
quibus videritis expedire, necnon dissolvendi, vacuandi, annullandi, ac irritan-
di quasvis colligationes, considerationes, & pacificationes inter quoscumque, occa-
sione dissidii hujusmodi nutriendi, sub quacumque forma vel expressione verbo-
rum factas quomodolibet, vel initas, pœnas super eis adjectas, & juramenta
prestita, cum juramentum vinculum iniquitatis esse non debeat, nihilominus
relaxando, plenam vobis concedimus tenore præsentium facultatem. Datum
Avenione Nonas Septembris anno xviii.

Carissimo filio Regi Angliæ Illustri.

Ibidem :

III. **N**on sine multa mentis amaritudine, fili carissime, percepimus his
diebus, quod zizaniz sator, cunctorumque malorum inventor,
inter te ac carissimum in Christo filium David illustræ Regem Scotiæ, adeo
gravis dissensionis injecit semina, quod jam ad tam diros congressus bellicos
processisset mutuo, quod prob dolor! gens innumera in eisdem cecidisse dicitur,
nec his contenti ad graviora, hinc inde vos, ut fertur, dispositis inferenda.
Nos igitur more patris, quem incommoda filiorum non pretereunt, ad hu-
jusmodi sedandam discordiam turbatæque pacis fœdera reformanda, necnon &
ad hujusmodi semina, ne perniciosam coalescant in segetem, extirpanda ra-
dicibus, vigilantibus studiis intendentes, dilectos filios Geraldum Otonis Ge-
neralem Minorum, & Arnaldum de sancto Michaele Penitentiarium nostrum
Predicatorum, Ordinum professores, Magistros sacre pagine, ad tuam &
dicti Regis præsentiam destinamus. Quocirca Serenitatem Regiam rogamus,
hortamur & obsecramus in Domino Jesu Christo, in remissionem tibi pecca-
minum suadentes, quatenus pacis commoda, & dissensionum crimina confide-
ranter attendens, summi, pacificique Regis intuitu, nostrorumque precaminum
interventu ad pacem regalem habilis animus præmissos nuncios beni-
gne recipias, eorum exhortationibus, ac salutaribus monitis acquiescas, ut
per hoc non solum Regno tuo quietem indulgeas, sed & publicæ utilitati
provideas, Dei servitii, Terræ sanctæ negotiis, quæ per tuam, & sepsati
Regis discordiam impedimenta noscuntur recipere, consulas, illumque tibi
retributorem confluas, qui fidelium obsequia in resurrectione justorum sine
retributione ineffabili non relinquet. Datum ut supra.

ANNO CHRISTI 1332.	JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 18. & 19.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

IV. Similiter scripsit ad Davidem Scotiæ Regem, nec non ad Franciæ Regem, & Reginam, ad Isabellam matrem, & Philippam conjugem Eduardi, Angliæ Reginas, ad Joannem Regis fratrem Comitem Cornubiæ, ad Prælatos & proceres Regni, ad Icherium de Concorreto, Sedis Apostolicæ tunc Nuncium in Angliâ, ut suas operas interponeret pro stabilenda pace, ne bellum imminens erumperet in strages populorum, Regnorum ruinam, & impedimentum belli sacri, quod Sarracenis eo anno statuit Pontifex indicare. At postquam hi Legati Lutetiam Parisiorum pervernerunt, Procurator Regis Scotiæ eis significavit, inutiliter transfreturos, dum Rex extra Scotiæ Regnum alio perrexerit, nec alicui vices suas, aut potestatem commiserit, ut de pace incunda cum Anglo pacificeretur. Hæc illi insinuant Pontifici responsumque accipiunt, ut regrediantur, si velint: Gerardo vero potestatem facit, ut in Angliam, vel ad alias quasque partes ad sui Ordinis regimen, aut negotia possit abire. Præter hos missus a Joanne alius Nuncius ad Jacobum Regem Majoricarum, frater Bernardus Laurentii res ponderosas tractaturus, & Regem excitaturus ad sacrum bellum Sarracenis inferendum.

Hæretic. Nuncii
Pavilii.

Ex fecr. an. 17.
fol. 264.

Frater Bernardus
Nuncius ad Regem
Majoricarum.

V. Inquisitorum Minoritarum hoc anno recurrunt ista vestigia, Simonis de Tarquio in partibus Romanis, quem ab hoc officio revocat Minister Generalis: Bartholomæi de Perusio in partibus Tusciæ, quem Pontifex in hoc munere confirmat, ut absolvat processus inchoatos contra Tudertinos, & definitivam ferat sententiam, licet idem Minister Generalis hunc etiam revocare voluerit: Guillelmi Afliz in Provincia, & Comitatu Venayfino, cui Pontifex præscribit aliqua restituenda Petro de Gegardasico civi Carpentoraten. de crimine hæresis per suam confessionem convicto, sed poenitenti, & erroribus abjuratis, absolutio. Hoc ipso anno assumptus est hic Guillelmus ad Episcopatum Aptensem: Joannis de Badis in civitate & diocesi Massiliensi, cujus amplior habebitur notitia ex hoc, quod addimus, diplomate, in quo etiam hoc tempore miram fuisse in omnibus Italiæ libertatem Waldensium hæreticorum conspicitur.

Ibid. fol. 296.

Fr. Simon Inqui-
sitor in partibus
Romanis.

Ibid. fol. 300. &
341.

Fr. Barthol. Pe-
rusinarum Tuscæ.

Ex fecr. an. 17.
fol. 25.

Fr. Guillelm. in
Provincia.

Dilecto filio Joanni de Badis Ordinis Fratrum Minorum Inquisitori hereticæ pravitatis in Civitate, & Diocesi Massilien. per Sedem Apostolicam deputato, vel etiam ejus Vicegerenti.

VI. **N**uper ex relatione dilecti filii Joannis Alberti de Castellario Ordinis Fratrum Predicatorum, Inquisitoris hereticæ pravitatis in partibus Pedemontis, superioris Lombardiæ, auctoritate Apostolica deputati, ad nostrum pervenit auditum quod in Vallibus Lucerne, & Pelusie, Terris utique dilecti filii nobilissimi viri Philippi de Sabaudia, Domini Taurinens. temporalis dominio subiectis, ita creverunt, & multiplicati sunt heretici, præcipue de Secta Valdensium, quod frequentes congregationes per modum Capituli facere inibi præsumperunt, in quibus aliquando quingenti Valdenses fuerant insimul congregati, quodque dudum cum præfatus Albertus vellet ibi Inquisitionis officium exercere, dicti Valdenses contra ipsum Albertum Inquisitorem manu insurrexerunt armata, & quod quadam die quondam Guillelmum Rectorem parochialis Ecclesiæ de Engravia, Taurinens. diocesis, celebrata Missa per eum, in platea dictæ Ville nequiter occiderunt, suspicantes quod dictus Rector eos penes Inquisitorem præfatum, de ipsorum heresibus detulisset; quodque prænominati heretici ipsum Inquisitorem in quo-

Ex lib. 2. an. 16.
77. 1170.

Valdenses in re-
gionibus Pedemontis.

ANNO CHRISTI 1332. JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 125.

quodam Castello patenter & publice obsederunt, sic quod oportuit eum inde recedere, Inquisitionis hujusmodi officio relicto totaliter imperfecto, quodque tu Martinum Pastre, qui alias se vocari facit Petrum Martinum, alias Juliani, dilecte diocesis, unum de hereticis supradictis detinens in tuis carceribus mancipatum, qui quidem Martinus principalis in dictis congregationibus & capitulis ipsorum hereticorum existerat, ac fugitivus omnium Inquisitorum, qui fuerunt in Pedemonte a viginti annis citra, & generalis predicator hereticæ pravitatis, quique specialiter predicat contra Incarnationem filii Dei, & existentiam Corporis Christi in sacramento altaris, & qui etiam fecit totam conditionem terrarum dilectorum filiorum nobilium virorum Marchionis Salutarum, ac Dominorum de Lucerna, & Philippi de Sabaudia prelibati. Cupientes igitur, ut idem Albertus Inquisitor de heresibus hujusmodi, & rerum circumstantiis uniuersis plenam habere valeat veritatem, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus eidem Alberto copiam dicti Martini heretici faciens, ipsum sibi in loco tuto tradere, & assignare indilate procuret, ut idem Inquisitor possit inquirere super his, tam contra Martinum quam alios hereticos memoratos, & etiam ipsos questionare, si hoc iustitia patietur. Datum Avenione v. Idus Julii anno xvi.

Fr. Guillel. Episcopus Sulcitani
Fr. Guillelmus Apen.

Fr. Raphael Nebien.

Fr. Alvarus Coronen.

Fr. Bonifac. Corbanen.

Anno 1332. m. 25.

Fr. Franc. Sutilonen.
Fr. Vinct Milchonen.
Fr. Angelus Accien.

Fr. Joann. Calvici.
Fr. Mathias Clusian.

VII. Episcopi assumpti sunt hoc anno plerique ex Minoritis, Sulcitanus in Sardinia sub Archiepiscopo Calaritano, per mortem Bartholomei, frater Guillelmus Jornetus: *Pastoralis officii* v. Idus Maii. Apenfis in Gallia sub Archiepiscopo Aquensi, per translationem Bertrandi ad Bononiensem Ecclesiam, frater Guillelmus Astiz Inquisitor hereticæ pravitatis, ut diximus, in Provincia, & Comitatu Venayfino: *Supreme dignitatis*. Idibus Junii. Alium supponit Claudius Roberti Guillelmum, quem Concilio Avenionensi refert interfuisse, neque Bertrandi meminit predecessoris. Nebienfis in Corsica, sub Archiepiscopo Januensi per liberam cessionem Percivalli etiam Minoritæ, frater Raphael Spinula: *Inter cetera*. Idibus Aprilis. Coronen. sub Principe Aehajæ, & Archiepiscopo Patracen. per obitum Alberti, frater Alvarus Pelagii, vir doctissimus, qui opus fatis evulgatum scriptis de planctu Ecclesiæ: *Quam sit onusta*. xvi. Kal. Junii. Corbanien. in provincia Graden. sub Archiepiscopo Spalatensi, per obitum Petri frater Bonifacius de Pisis olim electus, & consecratus, ut diximus, ad Sulcitanam Ecclesiam. Nicosiensis Archiepiscopus in Regno Cyprî, per obitum Joannis, frater Elias de Nabinallis paulo post evectus ad Cardinalatum: *Militantis Ecclesiæ*. xvi. Kal. Decembris. Sutrianen. Episcopus in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Compfano, per obitum Aduini, frater Franciscus de Spoleto: *Pastoralis officii*. iv. Nonas Decembris. Milchonen. in Hungaria in finibus Tartarorum, sub Archiepiscopo Strigonien. frater Vitus de Monte-ferreo, Sacellanus Caroli Regis Hungariæ: *Licet ex suscepo*. iv. Nonas Octobris. Accien. in Corsica, sub Archiepiscopo Januensi, per obitum Bcnevenuti, frater Angelus: *Apostolatus officium*. xviii. Kal. Octobris. Calvien. in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Capuano, per obitum Thadzi, frater Joannes prius electus & consecratus Ifernien: *Pastoralis officii*. Kal. Novembris. Alterius occurrit memoria ad Ecclesiam Clusianam, sub Archiepiscopo Senensi ante hoc tempus translati, fratris Matthæi filii potentissimi viri Fortibrachæ de Urfinis, quem hoc anno quidam voluit obiisse. Attamen antiquior sane fuit, fatisque concessit anno mcccxxii. uti ex ejus Epitaphio ad Conventum sancti Francisci Trans-tyberim in Urbe, quod Joannes Ludovicus Lellius in historia Ecclesiæ Montis-regalis transcripsit, expresse habetur. In

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 16. & 17. ANNO 18. & 19. ANNO 123.

In nomine Domini. Amen. Hic jacet venerabilis Pater & Dominus frater Mattheus Ordinis Minorum, filius quondam Domini Foriibracchie de Ursinis, qui fuit Archiepiscopus . . . Olenfis, postmodum ad Clusinam diocesim translatus, in Episcopatus ministerio est defunctus. Obiit anno MCCCXXII. die XIII. Mensis Junii, & XVI. tumulatus, cujus anima requiescat in pace.

VIII. Fuisse hoc anno Episcopum Ebroicensem in Normannia, sub Archiepiscopo Rothomagensi fratrem Joannem a Prato scribit Claudius Roberti in sua Gallia Christiana, & in Reg. Vatic. inveno fratrem Monaldum Monaldescum Urbevetanum hoc anno translatum Episcopi ad Archiepiscopatum Salernitanum ab Ecclesia Melphensi. Hoc eodem anno Episcopum fuisse Svesanum in Regno Neapolitano, sub Archiepiscopo Capuano fratrem Hugonem Minoritam, Regis Roberti Confessarium, constat ex Archivo Regio Neapolitano. Obiit anno MCCCXLIV. sepultusque est in Ecclesia sancti Joannis ejusdem Civitatis.

IX. Floruit hoc anno Monaldus Justinopolitanus Dalmata, alius a Monaldo Anconitano, uti diximus alias, quem Theologum, Jurisconsultum, ac Archiepiscopum Beneventanum inscribit Rodolphus, Posssevinus, Henricus Willottus, & alii, de quo ita scribit Guillelmus Eysengrenius: *Monaldus Ordinis Minorum sacre pagine Doctor, atque Jurisconsultus celeberrimus, vir doctissimus & humanissimus, non minus visa, quam conversatione preclarus.* Plura scripsit, quorum catalogum alias dabimus opportunus. Floruerunt etiam in Academia Parisiensis frater Pastor Sarrafcuderiensis, qui actu legebat in eadem libros sententiarum, & frater Arnaldus de Claromonte anno sequenti ad Episcopatum Tutellen. assumptus, cui ex Pontificio privilegio concessum est, ut in vacationibus, non obstante statuto contrario Univerſitatis, eosdem libros legeret, & ultra Baccalaureatum, gradum Magisterii ante consecrationem Episcopalem suscipere. Suum etiam fecit Joannes Poenitentiarium in Urbe fratrem Petrum de Viterbo, quem a puritate Religionis, vite munditia, discretionis maturitate, litterarum scientia, animarum zelo, & aliis virtutibus impense commendat.

X. Indultum est hoc anno Fratibus Provincie Germanie superioris, ut comitia celebrarent in civitate Basilee, quantumvis tunc Ecclesiastico interdicto subiecta, praeſide Rodolpho Ministro. Occurrit hoc anno memoria duorum Conventuum Regni Scotiae Bervicensis, in dioecesi sancti Andreae, & Beybingen. in Glasgven. jubente Pontifice, ut Episcopus sancti Andreae faciat restitui eidem Cognobijs libros, & sacram suppellectilem per vim, & occulte translata ad Monasterium de Helchon, Ordinis sancti Benedicti. Ministro Generali, & Fratibus Provincie Anglicanae concessit, ut admitterent locum in villa de Maydestan. Cantuariensis dioecesis, sibi ab Eduardo Rege pro salute animae suae, & Eduardi sui genitoris concessum: *Merita vestre Religionis.* xvii. Kal. Januarii. Fratibus sancti Laurentii, urbis Neapolitanae facultatem dat commutandi quasdam domos cum vicino, & quasi contiguo Monasterio sancti Gregorii Armeni Monialium Ordinis sancti Benedicti, quae sane permutatio cedebat in utriusque Conventus commodum & honestatem: *Opus meritiorum* vs. Idus Decembris.

XI. In provincia Turoniz ad Salinas maris edificatus hoc anno Conventus Burginoni, uti ex hoc Epitaphio in choro habetur: *Hic jacet Dominus Gerardus a Musfollo Burginoni possessor, & Domina Leonora Touarcensis ejus uxor, qui hunc Conventum fundarunt, & Basilicam construi curarunt,*

ADDITIO
PATRIS LUCAE
WADDINGI.

Fr. Joann. Episc.
Ebroicem.
Fr. Monald. Archiep.
Salernitan.
Fr. Hugo Episc.
Svesanus.

Floret Monsiſter
Justinopolitanus.
Ann. 1314. n. 13.

Fr. Pastor Sarrafcuderiensis.
Fr. Arnaldus Claromontensis.
Petrus de Viterbio Poenitentiarium.

Capitulum prov.
Germanicae superioris.

Er 17. 1. an. 16.
ſol. 259.
Conv. Beybingen.

Conv. Maydestan.

Conv. Burginoni.

Gene. in Prov.
Turon. Con. 15.

runt,

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 18. & 19.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 125.

*runi; & Fratres Minores in illum introduxerunt anno Domini MCCCXXXIII. die vero Mensis Octobris .x. Praefatus vero Dominus Gerardus fato cessit anno Domini MCCCXLIII. Uxor autem ejus obiit anno Domini MCCCXLIII. Februarii xxvii. Prodiit ex hoc loco vir gravissimus Joannes Amicus, cujus haec habetur memoria in tabula Fratrum defunctorum: *Obiit bone memoria Magister N. P. ac frater Joannes Amicus hujus Conventus alumnus, quondam hujus Provinciae Minister, tandem Episcopus Berblemitanus, postmodum vero Sarlatensis anno Domini MCCCCLX. Extat hoc in loco bulla Joannis XXII. concedentis hujus loci incolis facultatem bona mobilia & immobilia possidendi propter loci sterilitatem: siquidem terra illa versa est in saluginem, nec fructum ullum producit, sale excepto. Diximus alias, facultatem Francisco Vigintimilio Comiti Hieriaci, vulgo Giracii, concessam a Joanne Pontifice, ut in aliquo loco sui Comitatus Monasterium extrueret Minoritis. Non nisi hoc anno die xvi. Martii illud inchoavit Hieracii sub titulo sancti Francisci, Joannes Marchio Giracii, & Capitaneus Generalis, ut vocant, Regni Siciliae anno MCCCCLVIII. die xvi. Junii; illud proventibus auxit, ibique voluit sepeliri.**

XII. Hoc anno in amplum Monasterium, capacissimamque Ecclesiam evasit tuguriolum, & parvum sacellum in Religionis exordio constructum ad Aureliacense oppidum, dum illic sanctus Antonius Patavinus praedicaret. Paruit Patribus Conventualibus usque ad annum MDCXLII. quo tempore a Paulo III. translatum est ad Observantes. Anno MCCCCLXIX. capto ab haereticis oppido, Fratribusque in carcere conjectis, Coenobium in cineres redactum est. Anno sequenti haereticis cum Rege Gallorum foedus pepigerunt, & oppido cesserunt; populisque Aureliacenses Fratres, qui e vinculis soluti ad illa loca diverterunt, evocavit, & domum assignavit in Monasterium coaptandum. In illa haereticorum irruptione frater Franciscus Pogetius elabi volens, in nebulonem quemdam incidit, qui eum gladio confodit, additisque vulneribus occidit.

XIII. Concessit hoc anno Pontifex licentiam nobili heroine Lucre Belpirandii, & Fayni Dominae Lugdunen. dioecesis, ut in oppido suo Casalis Monasterium extrueret Clarissarum: *Ex favore devotionis.* 11. Nonas Martii. Hoc tempore aliud aedificavit Offinia Ducissa Carinthiae in oppido Merani Carientis dioecesis, cujus Ecclesiam in honorem beatae Mariae Virginis constructam, visitantibus indulgentias largitus est Pontifex: *Dum praecessa.* VII. Idus Augusti. In Monasterio Campi Martii Veronen. Alboinam de la Scala concorditer in Abbatissam electam, confirmavit, non obstante quod adolescens esset viginti duorum dumtaxat annorum. Nec non permutacionem quandam bonorum, in quam convenerunt Clarissae Monasterii Guadalfarae, & Archiepiscopus Toletanus: *Ecclesiarum.* 11. Idus Martii. Monasterio de Camberiaci Gratianopolitanae dioecesis univit Ecclesiam seu Capellam sancti Roberti dioecesis Gibennen. cujus praesentatio pertinebat ad Aymonem Comitem Sabaudiae: *Romanus Pontifex.* 1V. Nonas Junii. Absolvit Clarissas Tolosanas a solutione decimarum, & molesta vacatione Archiepiscopi ac Vicarii Tolosani: *Prævenire debet.* VI. Nonas Octobris, deditque conservatores, & executores decreti Apostolici Petrum Stephani de Osmille Capellanum suum, & Bertrandum de Caymano de Brina Tolosani. & Lemovicen. dioecesis Priores, & Joannem de Castro-novo Cancellarium Ecclesiae Tolosanae.

Fr. Joannes Amicus.

Anno 1333.

Conv. Hloz-

con.

Ratol. fol. 181.

Conv. in prov. A-

quit. antiquis.

Con. 16.

Conv. Anella-

culis.

Monast. Casalis.

Monast. Merani.

Varia Indulsa.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1332. ANNO 16. & 17. ANNO 18. & 19. ANNO 135.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

I. **Q**uamdam controversiam patiebatur Monasterium sanctæ Claræ Neapolitanum, ob quam summus Pontifex Siciliæ Regi scripsit: *Litteris percepimus &c.* quo tempore Sancia Regina, haud lætis Gerardum Ministrum oculis aspicebat, quamobrem & eidem litteras pacis & amoris dirigebat: *Fuce te frui &c.* ambo sub IV. Kalend. Maii. At paucis ante diebus Ministro Terræ laboris Clarissarum Neapoli curam commiserat: *Cam ad salubre &c.* XIII. Kal.... Interim vero cum in Sarracenos arma pararet, & Christianorum castra sub Crucis vexillo hoc anno movere studeret, his Philippo Francorum his desuper eodem tempore scripsit: *Ineffabilis &c. & ut idem passagium &c.* VII. Kal. Augusti, ac etiam de eadem re Aucmensi Archiepiscopo eadem sub data breve direxit: *Providere volentes &c.* Ceterum fratrem Pastorem Sarrascuderium in Academia Parisiensi florentem, ab obedientia Ministri Generalis exempti: *Exposuit sua &c.* Kal. Augusti: ac eodem tempore Episcopo Ceranenfi, Francisco de Camerino, & Joanni Archiepiscopo Voprensi, variis diplomatibus expeditis, operarios Evangelicos, Prædicatores & Minoritas sumnoperere commendabat.

II. In provincia Boemix & Polonix, coactis hoc anno Comitibus Eparchiæ Boleslavie in festo Pentecostes, assistentibus Visitatoribus ex Hungaria provincia fratribus Jacobo, & Conrado, fratrem Nicolaum suffragia communia ad ministerium Provincialatus evexerunt: quo tempore Petrus Gastoldus Podolix Palatinus sacro fonte renatus, fidei orthodoxæ in magno Ducatu Lithuanix propagandæ zelo succensus, Religiosos quatuordecim de nostris, primos Lithuanorum Apostolos, ex Russia & Podolia Vilnam invitavit; eosque primitus ad Ecclesiam sanctæ Crucis, in horto, a tergo nunc, Episcopalis Curix constituit: erat autem Nicolaus XIX. iis in partibus Minister.

III. Garfæ Blandex interea Religiosi optimæ famæ occurrit memoria. Hic Lucentiæ in Gallicia nobili ortus familia, seculi vanitatibus & illecebris mascula virtute ut expeditus renuntiaret, Adolescentulus Ordini Minoritico nomen dedit, sodalitiisque adscriptus, vincere seipsum prolixo studio attentus didicit; Pauli Apostoli siquidem exemplo, spiritui rebellem carnem edomare non tantum rationis freno, & flagellis, quantum Dominicæ passionis meditatione satagebat. Hinc innotuit palam omnibus suis Confodalibus, & aliis spiritus puritatis, corporisque castitatis amor, quo maxime flagrabat: etenim quo diutius, iis meditationibus incumbere, majorem pariter copiam charismatum spiritualium hauriens, defluxibus gratiæ divinæ assiduis roboratus, sui ipsius victor & Dominus undequaque mirabiliter evasit; maxime quod Deiparæ Virginis, quam summpere omni cum humilitate ac devotione colebat, singulari patrociniò fruere, & ejus etiam frequenti visitatione dignatus, in proposito adipiscendæ perfectionis confirmaretur. Hinc ausus in publicum prodire, ne gratia divina in se vacua foret, vel aliis inutilis, Verbum Divinum omnium fervore confluentibus ad se evangelico lepore conditum proponebat, ea gratia felici, ut audientium corda facile raperet, & in supernarum rerum contemplationem attolleret. Efficaciæ suorum sermonum spiritualium testes radii splendidissimi ex ejus vultu prodeuntes erant, quibus veluti spiculis, intemerati amoris audientium

Lit. Pont. in favorem Ordinis.

Indic. ex Vall. can.

Et pro bello cõ- tra Sarracenos.

Ex Gde. n. p.

Indic. ad hunc annum.

Inf. ad an. 1335.

Garfæ Blandex sic fasser Minor.

Claret vinctus.

ANNO CHRISTI 1332. & 1333.	JOANNIS XXII. AN. 16. 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. AN. 18. 19. & 20.	RELIGIONIS MINOR. AN. 125. & 126.

29 corda urebat ; simulque illuminabat adeo , ut quisque semetipsum digno-
 30 sceret , & reatus proprios execraretur . Hæ profecto erant artes divinæ
 31 misericordiz in suo seruo mirabiliter operantis in animarum salutem .
 32 Provinciam D. Jacobi in Gallicia inculpabili ministeratu rexit , & Vio-
 33 lantis Alphonsi X. Regis Castellæ uxoris a Confessionibus cum esset , in
 34 senitis mandatorum Dei ejusdem gressus prudentissime dirigebat . De-
 35 mum vitæ sanctitate , virginitate optime custodita , signis , virtutibus , &
 36 miraculis clarus obdormivit in Domino hoc anno XIII. Kal. Augusti ,
 37 ut Marieta notavit , apud Conventum sancti Patris Francisci Orensæ .
 38 Ejus postea corpus ad Monasterium sanctæ Claræ Allarizii , in territorio
 39 Orensano translatum , ubi nonnumquam Confessarii Monialium mun-
 40 nus exercuerat , in altero ibi Ecclesiæ Sacello honorifice reconditum
 41 est , ejusque meritis plura in dies beneficia misericors Deus fidelibus ,
 42 præsertim ipsius Monialibus , quarum in eum incredibilis devotio est , im-
 43 pertitur , quorum Toffinianus abunde meminit .

Martini. l. 17. d. 13.
 Euseb.

Obit clar. mica-
 culi .

Toffin. l. 2. d. 13.
 Euseb.

ARGUMENTUM.

*Mittitur ad Tartaros Nicolaus Minorita Archiepiscopus Camballensis & alii
 ad terras Gazanie & Gochie . Inquisitorum & virorum Illustrissimorum me-
 moria celebratur . Joannis Pontificis sententia circa animarum purgata-
 rum beatitudinem examinatur . Instituuntur Episcopi : mittuntur Fratres
 in Armeniam . Beatus Thomasauecius tertium sancti Francisci amplèditur
 Institutum . Anna Austriaca , & Hedwiga Polona Regine , sunt Clarissæ .
 Beate Cæciliæ , Hungarie Regis filie , vita & miracula largius re-
 censentur . Extruuntur Monasteria .*

Joannis & Mon-
 te Corvino fru-
 ctuosæ prædica-
 tio in Tartaria .

Et substituitur in
 Archiepisc. Cam-
 ballen. frater Ni-
 colaus .

I. Mortuo sub hoc tempore optimo viro , & vere Evangelico Mini-
 stro Joanne de Monte Corvino primo Archiepiscopo Cambalien.
 in Dominio , & Emporio Tartarorum , cujus unius opera conversæ sunt ad
 veram fidem plusquam triginta millia Sarracenorum , teste beato Oderico
 de Foro-Julio , qui tunc illas regiones perlustravit ; maturo consilio , & gra-
 vi præmissio examine substituitur hoc anno frater Nicolaus Minorita , quem
 multipliciter a virtute , prudentia , & doctrina Pontifex extollit , datisque
 in obsequium & auxilium amplissime conversionis viginti Fratribus Sacer-
 dotibus , & sex laicis , uti ex regesto amplius apparebit , per varias litteras
 eundem commendat Magno Cham summo Tartarorum Regi , seu Impera-
 tori , & reliquis illius gentis Regibus , & Principibus , Leoni Regi Ar-
 menorum , & Jacobo Catholico eorundem . Præcipuas epistolas ad rei veri-
 tatem confirmandam , & vetustorum Pontificum fidei propagandæ zelum
 magnificandum hic subnecto .

*Magnifico Viro , Magno Cham , Regi Tartarorum , Deum dili-
 gere ac timere .*

Ex lib. 1. an. 18.
 17. d. 4.

II. Accedit ad tue magnitudinis laudem , gloriam & honorem , quod
 Apollolatus nostri audientiam perduxerunt , tu jactans tuam in Domino cogi-
 tatum , & promereri cupiens apud eum , Christianis in Regno & Terra tui do-
 minii commorantibus , & aliis indigenis ad fidem orthodoxam conversis , &
 in

ANNO CHRISTI
1333.JUANNIS XXII.
ANNO 17. & 18.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 19. & 20.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 136.

in ea Neophitis mansuetudinem favoris impendis, & benignitate favorabili tractas illos. Ad nos quoque qui licet immeriti, Domini nostri Jesu Christi Vicariatus officium in orbe terrarum gerimus, habes & ostendis admodum affectum reverentie filialis, ex quibus nomini & statui tuis titulus ample & digne commendationis attribuitur, tuque tibi proinde Creatoris caeli & terre gratiam vendicabis, per quam in presentis vite cursu domini altitudo suscipiet firmitatem, & postquam carne solutus fueris, sicut naturaliter solentur omnis caro, apud Majestatem Regis Regum aeternam, qui potens est salvare rationalium, & mortalium animas universas, si credideris in eum & baptizatus fueris, legemque susceperis Christianam, regiem impetres sempiternam. Ecce igitur nos, qui tuam, & totius Regni tui salutem perpetuam sinceram in Domino dilectione zelamus, ejusque fructum saluissimum & pervenire tibi & ipsi Regno cupimus provenire, ut haec feliciter, & efficaciter valeant per misericordiam summi Patris succedere, venerabilem fratrem nostrum Nicolaum Archiepiscopum Cambalieu. Ordinis Fratrum Minorum professorem, virum quidem in devotione ac fide Catholica fervidum, eminenter in sacra Scriptura peritum, & expertum in opere ac sermone, virtutum comitiva stipatum, fama praclarum, a nobis ex multis bonis & idoneis religiosis electum, & ad Cambalieu. Archiepiscopatum, de Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio promotum, praesentium exhibitorum, cum decenti & sufficienti, honesta & virtuosa comitiva Fratrum dilecti Ordinis, ad Ecclesiam suam Cambalieu. tuamque praesentiam, ac partes, & loca, & Terras tui domini providimus salubriter destinandum, ut ipse ac dilecti Fratres collaterales eidem, more sanctorum Apostolorum, qui dispersi ore Dominico, & Spiritus Sancti gratia illustrati ferendo verbum Dominicum cuncta mundi climata, prout eis adscripta fuerant, peragrarent, conjunctim & separatum, prout eisdem Archiepiscopo & Fratribus visum fuerit salubrius expedire, Regnum & terram praedicta, aliasque regiones adjacentes circumveant, & frequentent, ac juxta datam eis a Domino prudentiam, verbum Dei Evangelizare studeant cum diligentia operosa medela praedicationis salutare viventes illorum oculis, qui adhuc gloriam Domini non viderunt, eosque ad dilectam fidem perfectam, & lucidam Christi, Sanctorum & Sanctorum miraculis certissimis comprobant, dulciter convertentes, & tam ipsos, quam alios ad fidem ipsam jam feliciter conversos, & neophitos in eadem patientes eruditionis salutare nutrimento, etiam in fide praedicta cum infusione caelestis miserationis & gratiae roborando. Haec est enim fides recta meritoria & salubris, quam caelestis agricola seminavit & irrigavit, ad fructus copiosos perduxit, diffudit & divulgavit usque ad terminos orbis terre mundialis, & quam dilecta Romana Ecclesia mater sanctorum Christi fidellum & magistra docet, praedicat, atque credit, extra quam non est penitus ulla salus. Per istam innocens anima Christiana, quam fore pretiosorem corruptibili corpore perpetuam, ambiguum non existit, inter agmina collocatur Civium caelicorum. Cum ergo sit thesaurus incomparabilis premium Beatorum, felix qui per temporalia sic pertransit, quod aeternae felicitatis bravium assequatur: hoc siquidem bravium per susceptionem & observationem dilectae fidei, bonorumque operum executionem acquiritur. Et quamvis per ipsius fidei callem recte incedere difficile videatur, mentalis tamen oculis, fide ipsa Catholica media, dum eam credit, intellectualiter intuetur divinum omnipotentiam, & gloriam supernorum, sicut luce videt materialiter tarneus oculus mediane. Magnitudinem itaque tuam attente rogamus, & hortamur in Domino Jesu Christo, quatenus pro ejus reverentia

Imperatoris
Tartarici cetera
Christianos benevo-
lentia.Ad eum mihi-
tuz Archiepisco-
pus frater Nico-
laus.Fidelis Christi-
anae commenda-
tio.

ANNO CHRISTI
1333.JOANNIS XXII.
ANNO 17. & 18.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 19. & 20.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 126.

Et honore, qui te produxit ad esse, conservat in esse, tibi que imperanti super tam gloriosum, quamquam transitorium, & pompale fastigium, subjecit tantam & tam diffusam multitudinem populorum, prelibatos Archiepiscopum & Fratres cum ad Regnum, & terram tua jam dicta, tuumque conspectum pervenerint, vultu sereno recipias, & a tuis subditis recipi jubeas, sincero & mansueto affectu pertractes & facias pertractari, habereque tam illos, quam eandem Ecclesiam Cambalicensem, cunctosque Christianos in Regno & terra predictis manentes, necnon conversos, & Deo propitio, convertendos ad fidem eandem, infra tuum dominium constitutos cum pia humilitatis dulcedine affluente favorabiliter commendatos, eis in istis, que circa suscipiendam per te, Deo vivo & vero inspirante, sacri Baptismatis gratiam, legemque Christi, & alia tue salutis commoda duxerint exprimentia, predicanda & consulenda, benignam auditum aperiens, & attentum exhibens intellectum, illaque recipienti tamquam donum divinitus missum, tenaciter in tabulis memorie tue scribas, credas firmiter, opereque, fideliter, & perpetuo exequaris, sisque aliis tuis subditis salutis exemplar, ut una tecum vivique ad insular, ad Dominum converstantur, dictamque legem Christi suscipiant & observent, tecumque gloriantur nomine Christiano & sancti fiant, nec pereant in eternum. Itaque misericordiarum Dominus atque pater tui abundantanter misereri dignetur, conferatque tibi jugiter in hujus vite studio plenitudinem pacis & gaudii, & post tui dissolutionem carneam ad eterne jucunditatis seras te perducatur, & glorianter collocet in excelsis. Nos nempe ac eadem Romana Ecclesia tibi copiam benedictionis uberrime pollicemur, omni tempore proventuram, & devotis affectibus exorabimus miserantem clementiam summi patris, ut nunquam in te deficiat fides sua, quam in tuis precordiis duxerit inferendam, sed pro bonis, que feceris, centuplum de polorum altitudine in terris percipias & supernis. Datum Avinionis Calend. Octobris anno XVIII.

Magnifico viro Socbo de Chigista Regi Corum, Deum diligere,
& timere.

Ibid. epist. 4.

III. **D**eo vivo & vero, Regi Regum, & dominantium Domino gratum prestat obsequium, cum Christianos sive antiquos, sive novos in fide Christi, commorantes in Regno tuo benigna humanitate prosequeris, & favoris mansuetudine tractas illos, quod quidem letanter audivimus te fecisse. Unde cum hoc nomini tuo bonam famam adjicias & honorem, tu levans tue mentis oculos ad divine omnipotentiam majestatis circa id benigne continui in posterum, quod hucusque laudabiliter effecisti: nam ab hoc in gloria firmabitur tuum solium dilecti regni, & si credideris in Dominum nostrum Jesum Christum, & fueris baptizatus, legemque Christianam, sine qua nullus salvatur, susceperis, & impleveris, salvus eris. Quare nos, & in tenebris ambulantes, ad conversionem, suamque veram lucem expectat, ad te dilectumque Regnum aliasque circumpositas regiones & partes ad predicandum tibi & gentibus earum verbum Dominicum, teque & gentes ipsas ad Deum suamque fidem orthodoxam salubriter per ipsius infusionem gratie convertendam, venerabilem fratrem nostrum Nicolaum Archiepiscopum Cambalicensem.

Or-

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

*Ordinis Fratrum Minorum professorem, virum quidem in dicta fide feru-
dum, devotione sincerum, plene in sacra pagina eruditum, in predicatione
ipsum Dominici verbi expertum, & alias potentem in opere & sermone, fa-
maque preclarum cum sufficienti & honesta comitiva dicti Ordinis, Deum di-
ligentium, & timentium, sufficienter in sacra pagina litterarum, & in
divinis laudibus expertorum; quem quidem Nicolaum, ob suorum exigentiam
laudabilium meritorum, ad Archiepiscopatum Cambalient. de Fratrum nostror-
um Sancte Romane Ecclesie Cardinalium consilio promovimus, qui ad
Ecclesiam etiam suam Cambalientem accedit, salubriter providimus desti-
nandum, ut tibi & eisdem gentibus Archiepiscopus & Fratres predicti
evangelizare satagant Legem Christi. Eapropter magnitudinem tuam at-
tente rogamus & hortamur in Domino Deo nostro, per quem vivis & re-
gnas, quatenus pro ejus reverentia & honore, qui te ad imaginem suam
creavit, & permittit multitudini gentium imperare, & ad cuius imperium
sovitur omnis caro, prefatos Archiepiscopum & Fratres, cum ad te idem-
que regnum pervenerint, vultu sereno recipias, & a subditis tuis recipi fa-
cias, & jubeas, benigno affectu pertractes, & ab illis facias pertractari,
& tam eos, quam alios Christianos indigenas, in predicto regno morantes
ad eandem fidem Christianam convertos, & propitiante Domino, convertendos
, cum humanitatis dulcedine affluente habeas favorabiliter commendatos,
ipsi Archiepiscopo, & Fratribus in illis, que circa suscipiendam per te de
benedictione ipsius Domini nostri Jesu Christi, eaque inspirante ac tue mentis
precordia inflammante, sacri baptismatis gratiam, dictamque legem Chri-
stianam convertos & alia tue ipsorumque subditorum salutis commoda ex-
primenda, & predicanda duxerint, benignum auditum aperiens, & attentum
exhibens intellectum, illaque recipient, tamquam donum divinitus tibi mis-
sum, credas in eundem Dominum nostrum Jesum Christum, baptismum &
fidem suscipias supradicta, ipsumque fidem semper colas, teque in operibus
bonis exerceas, quia per illa pervenies ad gloriam sempiternam, ubi post
mundanam & transitoriam gloriam, quam conspicias, atque palpas, succe-
des tibi gloriosa suavitas sine fine. Nos enim Altissimum Salvatorem no-
strum devote, & suppliciter exoramus, ut sua clementia miserans tuum il-
luminet intellectum, ab eo errorum tenebris profugatis, ut viam sue videas
veritatis, ipsumque legem Christianam suscipias & observes, per quas vi-
dere suam ineffabilem gloriam merearis. Datum ut supra.*

Similiter scripsit ad reliquos omnes Tartarorum Reges, verbis compe-
tenter mutatis, necnon magnifico viro Usbech in Gazaria imperanti.

Univerſo populo Tartarorum viam agnoscere veritatis.

IV. **S**alvator noster, summus Pontifex in eternum, Rex Regum, & lib. 1. cap. 7.
Dominus dominantium, Dominus noster Jesus Christus, beato Pe-
tro, sanctorum Apostolorum Principi, claves regni celorum tribuit, eique
ligandi atque solvendi contulit potestatem, ut quodcumque per ipsam super
terram ligatum & solutum foret, in caelis ligatum existeret & solutum.
Hanc siquidem potestatem transfudit in Romanum Pontificem, suosque po-
steros Romanos Pontifices, ejusdem beati Petri usque in finem seculi succe-
ssores, constituens illos in sede ipsius beati Petri successive seffuros suos Vica-
rios super machinam mundalem. Unde nos qui licet immeritis, prefato beato
Petro succedimus, & in regno mundi vice fungimur celestis pastoris, & Do-
mi-

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 126.

minis animarum, exigente officii nostri debito, tenemur, & totis desideris affectamus, omnem humanam creaturam extra sanctam Romanam Ecclesiam existentem, fideique Christiane infirmam & deviam ab eadem, Dominici gregis inducere ac reducere in viablem, unire & reconciliare penitus Ecclesie prelibate. Ceterum quia hoc potest ex gratia divina preambula, & ejus infante misericordia efficaciter provenire, si talibus fidei jam dicte infirmis, & ab ipsa devotis verbi Dominici sanctimonia predicetur, ipsique prelate fidei articulis & regulis dulciter informentur, ut ex hoc Deo lucrificamus animas eorumdem, ipsisque salutis eterne premium procuremus. Nos diligentia paterna providimus ad vos, & partes vestras personas religiosas, spe, fide, caritateque placidas, sufficienter in sacra pagina eruditus & expertas, Deo gratas, & vobis acceptas, pro salutis vestre, quam ferventer optamus, impetrandis a Domino commodis destinare. Ad evangelizandum itaque vobis salutifera verba Christi, vosque ad supernae majestatis misericordiam gratiam, suamque fidem rectissimam suaviter convertendos & fovendos in illa, venerabilem fratrem nostrum Nicolaum, Archiepiscopum Cambalien. Ordinis Fratrum Minorum proficuum, Deum diligentem & timentem, in divina & humana sapientia & scientia illustratum, faciendum, & probatum, & a nobis ex multis viris religiosi, devotis, & virtuosus electum, & de Fratrum nostrorum sancte Romane Ecclesie Cardinalium consilio, ad Archiepiscopatum Cambalien. promotum, cum decenti comitiva Fratrum dicti Ordinis, jamdiu in divinis obsequiis expertorum, sufficienter in sacra Scriptura litteratarum, aliarumque virtutum maneribus dotatorum ad vos & partes transmittentes eisdem, ut vobis & sibi ipsis proficiant ad salutem; Universtatem vestram attente requirimus, monemus, rogamus, & hortamur in Domino Jesu Christo, quatenus diligenter vestram memoriam excitantes & reducentes ad illam, qua Protoplastus, ex quo genus humanum descendit, exitit divine manus operatione formatus, in paradisi terrestrii deliciis collocatus, sibi que boni & mali cognitio data fuit, & quod homines esset ad imaginem Dei facti, quodque creatura non possit suo Creatori pro meritis respondere, levetis ad Deum vestre intelligentie oculos, & consideretis quod ipse vos creavit, & passit assidue, ac vivit per eundem, & quod cum vult, omni carnis figmenta dissolvit, quodque sacre Scripture attestante inducitur, quod omnis spiritus Deum laudet, omniaque animantia & inanimata Dominum benedicunt, pro ipsius Creatoris reverentia & honore, & ut sibi reddatis humane gratitudinis holocaustum, & contemplatione nostri, qui vos Deo vivo & vero conjungere cupimus, & etiam laboramus; eosdem Archiepiscopum, & Fratres recipere curetis, quotiens ad vos pervenerint, reverenter, humiliter & letanter, eorumque predicationibus & verbis salubribus vestrum attentum patefaciatis auditum; aperiat sollicitum intellectum, & que pro vestre perfectione salutis, vobis expresserint, in memoria vestre tabulis tenaciter inscribatis, corda vestra omnimode disponentes ad suscipiendam sacri baptismatis gratiam, legemque Christi; doctrinam Evangelicam, & fidem Catholicam Domini nostri Jesu Christi, quam dicta Romana Ecclesia docet, predicat, atque credit, & cum fidem ipsam susceperitis, eam firmiter, & perpetuo custodite, ut cum aliis Christianis efficiamini de cetero sortia membra Christi, & quibuslibet Satanae, quibus decipimini erroribus, procul pulsati, ab ejus sitis vinculis penitus liberati, & mereamini post vite presentis exilium in eterna Domini tabernacula introire, cum aliis caelestibus civibus gloriantur, & feliciter collocandi. Et quia celi & terra plena sunt divina gloria, ipse manum aperit, suaque benedictione animal omne implet, dum in

bac

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

hac luce manebitis, & per dilectam fidem Jesu Christi eritis conjuncti, abundabiliter in bonis temporalibus, per suam gratiam copiosam. Nos insuper omnipotentiam Altissimi, qui essentialiter in caelis, & potentialiter in terris permanet, quique regnat & principatur omnipotenter & eternaliter in utrisque, devotis affectibus exoramus, ut illuminet corda vestra, & intelligentias vestras ad suscipiendum ejusdem baptismatis gratiam, ipsamque Christi legem, & eam credendum firmiter, ac perpetuo adimplendum, quia sine illis nullus salvatur, ac per illas salvi eritis, & pervenietis ad sempiternam gloriam beatorum, praedictos quoque Archiepiscopum, & Fratres habeatis cum humane suavitate dulcedinis favorabiliter ac efficaciter commendatos, consideratis humaniter & exalte omnibus & singulis praenarratis, ut exinde apud ineffabilem gloriam Dei Patris, Filii & Spiritus sancti, cum multiplicato fructu aeternae messis manipulos colligere valeatis. Datum Avenione Kal. Octobris anno xviii.

Carissimo in Christo filio Leoni Regi Armeniae Illustri salutem.

V. **A**D salutem cunctorum Christi fidelium, & etiam aliorum, qui extra Ibid. epist. 104.
Catholicam & Apostolicam Ecclesiam infelicitate esse noscuntur, paternis & sollicitis studiis intendentes, opem & operam opportunam libenter impendimus, ut debemus, qualiter illi qui per fidem rectam & operationem bonam ad huc Domino misericordiae non placuerunt, conciliantur ejusdem Ecclesiae veritati, & alii, qui a dilectae fidei semitis deviarunt, ad caulam gregis Domini reducantur. Habet nempe fide digna relatio, veritatis suffulta suffragiis, notu quoque tuae Castitudinis esse potest, quod in terra Tartarorum jamdudum per divinae miserationis gratiam & ministerium predicationis verbi Domini, quod nonnulli Fratres Ordinis Minorum in terra praedicta exerceverunt, & non desinunt exercere, multitudo indigenarum ad veram ejusdem fidei lucem de suorum errorum tenebris, est conversa, & multi alii, qui ab ipsius fidei rectitudine declinabant, ad ejusdem Ecclesiae gremium sunt reversi, & sicut devote creditur, & verissimiliter speratur in Domino, terrae praesae boninum nec dum conversorum diffusio multitudine converso, Deo largiente, succedet. Ecce igitur Venerabilis frater noster Nicolaus Archiepiscopus Camballen. dilecti Ordinis Minorum professor, devotione, fide, Theologica scientia, experientia, & fama praeclarus, quem de Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio Ecclesiae Cambalien. tunc vacanti, nuper in Archiepiscopum praefecimus & pastorem, ad eandem Cambalien. Ecclesiam, sponsum suam cum decenti, & honesta, & virtuosa Comitiva Fratrum dilecti Ordinis, necnon ad alias terre jam dilectae nostrae benedictionis accedit, ut ipsi verbum Domini dogmatis Evangelicae grana serant, & eos, quos ad legem Christi converterint, pascant dulciter verbo Dei, ac ipsos doceant normam fidei memoratae, aliosque jam conversos in observantia ipsius fidei suaviter foveant, & confirmet. Cum itaque dilecti Archiepiscopo & Fratribus sit tui culminis favoris praesidium opportunum, serenitatem regiam attente rogamus, & hortamur in Domino Jesu Christo, quatenus pro divina & Apostolicae Sedis reverentia, & pro ejusdem fidei honore, ac nostrae hortationis hujusmodi obtenta, ipsos cum ad tuum conspectum, & loca tui regni pervenerint regalis benignitatis affectu recipias, atque tractes, & recipi jacias, ac tractari, eosque habeas favorabiliter, & efficaciter commendatos, ut regalis devotionis sinceritas exinde assequatur titulum humanae laudis, ac divinae misericordiae fructum percipere mereatur. Datum Avenione 11. Kal.

Fructuosa predi-
catio Minorum
in terra Tartarorum.

No.

ANNO CHRISTI 1323.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	REGIIONIS MINORUM ANNO 126.

Novembris anno XVIII. Similiter accommodate scripsit ad Jacobum Catholicum eorumdem Armenorum.

In Gazaria.

VI. Eodem anno Pontifex locum vocatum Vesprium in terra Gazarie in vastitate Tartarie populosum, insignem, aptum, & comodum mercibus advehendis, rerumque ubertate fecundum, in civitatem & metropolim erexit, & Ecclesie in eadem construende, sub honore sancti Michaelis Archangeli, Episcopum constituit fratrem Franciscum de Camerino Ordinis Prædicatorum, refertque multos Schismaticorum, & Infidelium Gazarie, prædicatione Fratrum ejusdem Ordinis, & Minorum, qui circa conversionem eorumdem ad fidem Christi diutino tempore laborarunt fideliter & serventer, ad sanctæ Ecclesie gremium accessisse, & in Christiana religione per temporum incrementa sedulo profecisse. Similiter ait, de terra Gochie in partibus Orientis, per utriusque Ordinis alumnos luce illustratæ, in qua locum Certone in civitatem, & Ecclesiam construendam in honorem sancti Clementis, in Cathedralem erexit, dato Episcopo Richardo Anglico ejusdem Ordinis Prædicatorum.

Ex lib. 3. an. 17.
fol. 12.

Et in Gochis.

Ibid. fol. 14.

Ex ferr. an. 17.
fol. 18.
Inquisitor Marchie frater Guillelmus, Fr. Nicolaus &c.
Ibid. fol. 49.
Tuscia Fr. Franciscus & Fr. Bartholomæus.
Provincia Romana frater Simon Philippi.

VII. Erant hoc tempore Inquisitores Minoritæ in Provincia Marchie Anconitanæ, frater Guillelmus de Massa, frater Nicolaus de Offida, frater Andreolus Rufciolus, frater Laurentius de Ancona, atque hujus Vicarius, frater Raynaldus de Fallerone. In Provincia Tusciæ, fratres Franciscus & Bartholomæus Perusini, quibus specialiter committitur, ut contra quosdam hæreticos procedant, & processus absolvant. In Provincia Romana hoc ipso anno instituitur a Pontifice frater Simon Philippi Spoletanus: Institutionis hic profero instrumentum; ex quo constat etiam, hoc tempore penes Prælatos Ordinis auctoritatem fuisse Inquisitores instituendi.

Dilecto filio Simoni Philippi de Spoletto Ordinis Fratrum Minorum, in Provincia Romana Inquisitori hæreticæ pravitatis.

Ex lib. 3. an. 17.
fol. 143.

VIII. **E**xcitamur cura sollicita, ut negotium Catholicæ fidei ad Dei gloriam & honorem ubique per personas salubriter dirigatur idoneas, & nostris temporibus prosperetur. De tua igitur providentia plenam in Domino fiduciam obtinentes, ac sperantes quod, divina tibi suffragante gratia, negotium hujusmodi velut ejusdem fidei zelator servidus, utiliter exequeris, officium Inquisitionis hæreticæ pravitatis in Provincia Romana, prout Inquisitor pravitatis ipsius, qui fuerit pro tempore auctoritate Apostolica deputatus, illud consuevit hactenus exercere, auctoritate presentium tibi usque ad Apostolicæ Sedis beneplacitum duximus committendum, faciendi, gerendi, & exercendi in dicta Provincia omnia, que ad officium ipsum pertinent, facultatem tibi plenariam concedendo. Quocirca discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus officium hujusmodi sic solertes, & fideliter exequaris, quod exinde divinam & ipsius Sedis gratiam uberius valeas promereri. Per hoc autem non intendimus ei, cui alias ex indulto Sedis prædilectæ deputatus Inquisitorum pravitatis ejusdem in dicta Provincia competit, aut Ordini tuo super prædictis quamadolibet impostum derogare. Datum Avinionæ Kal. Julii anno XVIII.

Henric. de Chale
Inquisitor.

IX. Jam resipuerat, derelicto Ludovico Bavaro, frater Henricus de Chalem, quem partes Cæsenatis sequutum, ad Imperatorem diximus abiisse, & hic in tanto pretio habuit, ut suum instituerit Cancellarium. Hoc anno ad curiam accedenti litteras salvi conductus dedit Pontifex; aliique duo-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 126.

duobus probis viris fratri Lambertutio de Fiscobaldis sacre Theologie professori in Conventu Lucenti, ejusque socio fratri Francisco de Bulgario. Suum Pœnitentiarium in Urbe creavit Bartholinum Joannellum de Peruso, quem etiam diximus, Inquisitorem fuisse in partibus Tuscie. Scripsit ad Cancellarium Parisiensem, ut ad dignitatem magistralem admitteret fratrem Fortanerium Vafellum Aquitanum, tunc in sacra Theologia Baccalaureum, mox Gerardi Ministri Generalis successorem, Archiepiscopum Ravennatem, & S. R. E. Cardinalem.

X. Diximus superius Joannem Pontificem excitasse controversiam de visione beatifica animarum, que in gratia discedunt, & sufficienter igne purgatorio expiantur, atque eundem magis inclinasse in sententiam, que negabat, eas videre divinam essentiam ante corporum resurrectionem. Cum vero intelligeret hanc suam opinionem Principibus, Academicis, & Doctoribus plerisque displicere, protestatus est in publico Cardinalium consensu, nulli parti se immobiliter aut determinate adhasisse, sed controvertendo, & inquirendo veritatem indagasse. Quam ut facilius & solidius liceret invenire, sub poena excommunicationis lata sententiæ, præcepit omnibus Prælati, & sacre Theologie Doctoribus, qui tunc presentes aderant, ut investigandæ veritati incumberent, & quidquid sive pro affirmante, sive pro negante parte comperissent, in scriptis deferrent. Propendere sane visus est aperte in negantem, quam sanctorum Patrum esse judicabat, & proinde si quis pro ea asserenda, vel auctoritatem, vel rationem aliquam cujuspiam momenti retulisset, ejus gratiam, & mercedem aliquam sibi conciliabat. Accidit itaque, ut sub hujus anni finem, vel sequentis initium, Gerardus Generalis Minister Pontificis contreraneus (quem Parisiis hæsisse diximus, dum in Angliam, cum collega Arnolde Ordinis Prædicatorum ad pacificandos Reges properaret) ex suggesto prædicaret eandem Joannis sententiam, sive id fecerit spe mercedis, sive veritatis indagandæ desiderio. Male hoc habuit Parisienses Doctores, mendicantium Ordinum magistros, & maxime Regem Philippum, qui acriter hominem reprehendit, eumque induxit, ut aperte prædicaret se controvertendo non asserendo ita dixisse. Deinde simul cum Roberto Rege Siculo monuit humaniter Pontificem, ut deinceps missam faceret prædictam opinionem, a doctis quibusque reprobaturam, insinuavitque a pluribus submurmuratum, quod Gerardum ad hanc spargendam & fovendam opinionem miserit Parisios. Calumniam hanc tergendam judicavit Joannes, Regisque litteris quo ad hanc partem, ita respondit.

Regi Franciæ Illustri.

XI. **L**itteras Regiæ super responsione certorum Prælatorum &c. Adhuc in eisdem litteris regis vidimus contineri, quod a pluribus dicebatur, quod nos miseramus dilectum filium Geraldum Ottonis generalem Ministrum Fratrum Minorum Parisios ad docendum & prædicandum, quod anime separate a corpore, & a peccatis purgata divinam essentiam usque post resurrectionem corporum non videbant. Ad quod dicimus, & asserimus coram Deo, quod nunquam hoc cor nostrum intravit, nec exiit ab ore, imo susponebamus firmiter, quod inibi late exposita legatione sua excellentiæ Regiæ, ejusque auditu beneplacito, an vellet pro eodem negotio aliquot, vel aliquem nuncios destinare, statim cum collega suo deberet prosequi versus Angliam, & Scotiam captum iter: sed ipsi Parisiis stantibus, Procurator carissimus in Christo filius nostri Regis Scotiæ illustris ad eos veniens, eis insinuare curavit,

Ex script. an. 18. fol. 71. & 72.

Ibid. fol. 2.

Fr. Bartholinus Pœnitentiarius. Ann. hoc. n. 7. Ibid. fol. 184. Fortaneri. Vafellus creatus Magister.

Ann. 1211. n. 5. Quid fecerit Joannes Pontifex in controversia de visione animarum? Joannes Pillel. lib. 10. cap. ult.

Ejus sententia adhaerens Gerardus Minister. Ann. 1214. n. 3.

Ex script. an. 18. fol. 191.

ANNO CHRISTI
1333.JOANNIS XXII.
ANNO 17. & 18.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 19. & 20.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 126.

quod Rex Scocie non erat in Regno Scocie, nec pro eodem aliquis, cum quo posse super negotio pacis, vel alio tractatum habere, ideoque eorum viam ad presens infructuosam, & inutilem reputabat. Hoc autem tam ipsi nuncios nostri, quam Procurator Regis predicti nobis per suas litteras nunciarunt. Nos autem fidem adhibentes Procuratori predicto, presatos nuncios per nostras litteras duximus revocare, hoc adjecto, quod Generalis Minister si pro sui Ordinis negotiis habebat in Anglia, vel alibi profecti, hoc possit facere, ad nos nuncio alio redeunte. Et quia Procuratorem predictum Regis Scocie Parisiis credimus adhuc esse, Excellentiam Regiam precamur attente, ut cum dicto Procuratore se informare debeat de premissis, & si hec que premissimus, invenierit esse vera, velit celsitudo Regia reletoribus talibus minorem in aliis fidem adhibere. Rursus consinebatur &c. Datum Avenione vi. Idus Martii anno xviii.

XII. Quod vero in his litteris ait se per alias ex legatione revocasse Gerardum & Arnaldum collegam, omnino verum esse probatur ex ipsa, quam ante tres menses misit, epistola, hic ad majorem rei comprobationem describenda.

Geraldo Ottonis Ministro Generali Minorum, & Arnaldo de sancto Michaele Penitentiario nostro Apostolice Sedis Nuncii.

Quia per litteras vestras, quas benigne recepimus, causas certas, quibus accessum vestrum in Angliam reputatis prorsus inutilem, exprimere curavistis, volumus vestreque discretionis mandamus, quatenus ad nostram presentiam redeatis, non tamen intelligimus, quin tu filii Minister, ad partes Anglie, vel alibi possis accedere, si pro tuis, vel Ordinis tui negotiis expedire videris. Datum Avenione 11. Kal. Novembris anno xviii.

XIII. Per veram & apertam totius rei narrationem ex cœvo & candido scriptore, & regeſto Pontificio productam, facile refelluntur hereticorum calumnias, qui Joannem non solum hanc tenuisse, verum & definiisse vel saltem sub mortem definire voluisse opinionem contendunt, quas etiam amplius ex alio diplomate ejusdem sub mortem edito diluimus. Apertum etiam hinc patet, huisse Calvinum mendacium asserentis Joannem dixisse animas fuisse mortales: quod nemo, etiam ex ipsis adversariis, quos tunc habuit plurimos, eidem aliquando objecit. Improbantur quoque illorum imposturæ, qui Gerardum solum, vel eundem simul cum collega Dominicano, uti habet Avenentinus, a Joanne submissos veluti hujus sententia internuncios, qui eam Parisiensi scholæ inferrent, mentiuntur. Exploditur etiam quod Brovius ait, Gerardum hunc primum de hac sententia Joannis Parisiis mentionem inieciſſe, cum vel ipse anno mcccxxxi. abunde gloriatuſ sit, doctores omnes in Palatio Parisiensi Fratibus Prædicatoribus contrariam defendentibus subscripſiſſe. Et sane Joannes ultra duos annos huic addictus opinioni multos habuit etiam ex ipsis Parisiensibus, qui secum sentirent, & in ejus regeſto invenio, cum ad initium anni præcedentis dediſſe Petro Rogerii de Malo Monte Archiepiscopo Rothomagensi omnes auctoritates sanctorum Patrum, qui huic favebant sententia, ad quorum mentem se semper sensiſſe protestatuſ est, ut eas legeret, explicaret, & suggereret Joanne Francie Regina: quas etiam denuo subiſſit 11. Idus Maii ejusdem anni Fratri Gualtero de Divione Minoritæ, prædictæ Regine Confessario. Ut vero totam hanc historiam absol-

Vide Bellarm. lib. 4. de Rom. Pont. c. 14. Calv. lib. 4. inſtit. c. 7. s. 28.

Avenion. lib. 9. hist. Bojar. s. 14. Scv. dec. an. 6. Idem ann. 1331. n. 11.

Ex scr. an. 17. f. 14.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
 1333. ANNO 17. & 18. ANNO 19. & 20. RUM ANNO 126.

vamus, & manifeste appareat, Joannem nihil ultra æquum & iustum in hac re scripsisse, multo minus dehisisse, sed multis & manifestis SS. Patrum assertionibus excitatum in illorum propendisse sententiam; attamen liberam reliquisse omnibus veritatis indagandæ semitam, atque etiam expresse sub censurarum interminatione præcepisse omnibus, ut eandem investigarent; ipsius produco sub vitæ termino solemnem protestationem, cujus exemplar Villanus, illius temporis scriptor, Italico exhibuit idiomate, & ego ex vultu codicis produco Latinum.

Villan. lib. 11. c. 19.

Joannes Episcopus Servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

XIV. *Ne super iis, quæ de animabus purgatis separatis a corporibus, an citra resurrectionem corporum divinam essentiam illa visione, quam vocat Apostolus faciem, videant, tam per nos, quam per nonnullos alios in præsentia nostra recitando, & allegando sacram scripturam, & originalia dicta Sanctorum, vel alias ratiocinando sæpius dicta sint, aliter, quam per nos dicta & intellecta fuerunt, intelligantur & dicantur, auribus valeant fidelium inculcari. Ecce quod nostram intentionem, quam cum S. E. Catholica circa hoc habemus, & habuimus serie presentium, ut sequitur, declaramus. Fatemur siquidem, & credimus, quod anime purgate, separate a corporibus, sunt in celo colorum, & in paradiso cum Christo, consortio Angelorum congregata, & vident Dominum & divinam essentiam facie ad faciem clare in quantum status & conditio patitur anime separate. Si vero alia vel alia circa materiam hujusmodi per nos dicta, prædicata, seu scripta fuerint quoquo modo, illa diximus, prædicavimus, seu scripsimus recitando, & confitendo dicta sacre Scripture, & Sanctorum, & nolimus esse dicta, prædicata & scripta de omni alio erronee dicto. Insuper si quæ alia sermocinando, conferendo, dogmatizando, docendo, seu alias quovis modo diximus, prædicavimus, vel scripsimus circa præmissa, vel alia, quæ fidem concernunt Catholicæ, sacre Scripture, ac bonis moribus approbamus: alias autem illa habemus, & haberi volumus pro non dictis, prædicatis, & scriptis, eaque revocamus expresse. Ac prædicta omnia, & alia quæcumque dicta, prædicata & scripta per nos de quocumque materia ubicumque, & in quocumque loco, aut in quocumque statu, quem habemus, vel habuimus habemus, submittimus determinationi Ecclesiæ, ac successorum nostrorum. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ intentionis, declarationis, confessionis, voluntatis, approbationis, revocationis & submissionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, &c. Datum Avinionæ 111. Nonas Decembr. Pontific. nostri ann. xix.*

1. Cor. 13. v. 12.

XV. Hi creati hoc anno Episcopi, frater Arnaldus de Claromonte vir nobilis sacre Theologie Magister, de quo anno præcedenti præfati sumus, Ecclesiæ Tutellen. in Gallia, sub Archiepiscopo Bituricen. per obitum alterius Arnaldi primi Episcopi illius Ecclesiæ, a Joanne hoc Pontifice in Cathedrali erectæ: *Pridem Ecclesiæ*. Idibus Septembris. Hujus posterioris Arnaldi non meminit Claudius Roberti in catalogo Episcoporum Tutellen. Frater Huguccio de Perusio Sutrinæ in provincia Romana, per cessionem Berengarii de sancto Africano, Clerici Vabrensis, ad hanc Ecclesiæ electi: *Pastoralis officii* xiv. Kal. Aprilis. Frater Joannes de Prefea Neocastren. in Calabria, sub Archiepiscopo Rhegiens. per obitum Ambrosii: *Ad universalis Ecclesiæ* 111. Kal. Augusti. Frater Franciscus de Perusio Sarnensis in

Fr. Arnaldus Episcopus Tutellen. An. 1331. n. 9.

Fr. Huguccio, Sutrinus.

Fr. Joann. Neocastren. Fr. Franc. Sarnen.

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

Fr. Gaſia Dul-
chinſis .

Fr. Robert. Ce-
phaluden.
Fr. Nicolaus
Arch. Camba-
lien .
Hoc an. n. 1.
Fr. Guillelm. Buc-
dun.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI .
Fr. Conradus E-
piſcopus Aſiſiat.

Gerardus Mini-
ſter Protector
Monachium .

Subtrahit regi-
men Monachii .

Regno Neapolitano, ſub Archiepiſcopo Salernitano, per obitum Nicolai : *Apoſtolatus officium*. Idibus Martii. Gratia de Aquila Dulchinenſis ſub Rege Raſia, & Archiepiſcopo Antibarenſis, per tranſlationem Thomæ ad Cathanenſem : *Apoſtolatus officium* XVI. Kal. Septembris . Robertus Campuli de Meſſana Cephaluden. ſub Archiepiſcopo Meſſanen. in Sicilia, per obitum Rogerii : *Apoſtolatus officium* II. Idus Octob. Frater Nicolaus Archiepiſcopalis Eccleſiæ Cambalien. in Tartaria per obitum, uti diximus, optimi viri Joannis a Monte Corvino : *Militanti Eccleſiæ* XIV. Kal. Octobris . Frater Guillelmus Epicoſopus Albenſis, de quo ſepiſſime egimus ſuperius, tranſfertur ad Archiepiſcopatum Brundulinum in Regno Neapolitano per obitum Bertrandi : *Romani Pontificis*. VIII. Idus Octobris . In catalogo MSS. Epicoſorum Aſiſiat. recenſetur hoc anno frater Conradus Cerra de Monte Minorita, a Capitulo electus, & a Joanne Pontifice confirmatus . Alii id factum volunt anno MCCCXXXV. & a Benedicte Joannis ſucceſſore approbatam electionem .

XVI. Deſtituto hoc tempore Ordine Sanctæ Claræ Patrocinio Proteſtoris, curam omnem & protectionem commiſit Pontifex Generali Miniſtro, quam uſque ad illud tempus Pontifices S. R. E. Cardinalibus committebant. Aliunde tamen auctoritatem minuit, cum ob diſſenſiones, quas nuper retulimus, & alias que exortæ erant inter eundem Miniſtrum, & Sanciam Siciliæ Reginam, ei ſubtraxit regimen ſumptuoſiſſimi Monafterii Monachium Corporis Chriſti Neapolitani, ſibi que reſervavit, ſubſtituit ad biennium Miniſtro Terræ Laboris . Scripſit tamen Reginæ, ut in gratiam ſuam Miniſtrum admitteret, & Roberto Regi, ut piam conjugem ad redintegrandam priſtinam benevolentiam alliceret .

Sancie Siciliæ Regine Illuſtri.

Ex ſecret. an. 17.
fol. 146.
Iraſum erga eū-
dem Sanciam Re-
ginam conatus
ſplacere .

XVII. *Noſti, filia in Chriſto cariſſima, quantum Redemptori noſtro ſit accepta miſericordia, quantumque ſibi immiſericordia ſit exoſa : Nec ignoras tua prudentia, que miſericordibus præmia queque, immiſericordibus ſupplicia reſpromiſiſti . Ea propter, præſertim quia ab infantia miſerationem creviſſe tecum eamque quaſi egreſſam tecum de tuo ſupponimus uero, en que ad miſericordiam pertinent Excellentie tue cum fiducia ſuademus ; ſcientique, quod ipſius exercitatio eſt ad omnia utilis promiſſionem habens uite, que nunc eſt, & future cum ſpe exauditionis, te ad ipſius exercitium invitamus . Sane quia notum eſt, & forſan amplius quam deceret, contra dilectum filium Geraldum Ottonis Ordinis Minorum Generalem Miniſtrum, tuam benevolentiam irritatam, eandem toto cordis affectu exortandam duximus, & rogandam, ut ſecum miſericordiam faciens, ſibi digneris tuam reddere gratiam, & ſi contra te peccaverit in aliquo, eidem indulgere clementer, ipſique uti, ſicut ſideli ſervo prompto tue magnificentiæ in omnibus, que circa Dei offenſam poterit complacere . Datum Avenione XIV. Kal. Maii anno XVII.*

Roberto Regi Siciliæ Illuſtri.

Ibid. fol. 147.

XVIII. *Quam ſit patri miſericordiarum accepta miſericordia, ſibi que immiſericordia ſit exoſa, queve miſericordibus ſint præmia & immiſericordibus ſupplicia reſpromiſſa, ad cariſſime in Chriſto filie noſtræ Sancie Regine Siciliæ illuſtris, confortis tue memoriam per alios noſtras litteras reducentes, eam ad parcendum dilecto filio Geraldo Ottonis Miniſtro Generali Ordinis Fra-*

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

*Fratrum Minorum, si eam offendit, aut irritavit, suamque sibi restituen-
dam gratiam affectuosis precibus exhortamur. Quocirca Regiam celsitudinem
assentis deprecamur, quatenus Regiam eandem, ut precibus nostris bujus-
modi plene ac prompte obtineret efficaciter inducere Regia prudentia non
omitat. Datum Avonione XII. Kal. Maii. an. XVII.*

Chron. antiqua
Moruan. lib. 9. c.
4.

An. 1322. n. 1.
Mittimus fratres
in Armeniam. Fr-
Guarini. obtinet
habitacula Jero-
solymit.

An. 1342.
Imperatrix Gre-
corum agit de u-
olone cum Lati-
nis per Minocit-
Fide infra an.
1341. & an. 1349.

XIX. Etiam hoc anno misit Gerardus Minister. Fratres Armeniam, de-
precante, uti superius diximus, Zacharia Archiepiscopo S. Thadei, quo-
rum Dux erat frater Rogerius Guarini Provincie Aquitanie. Obtinuit hic a
Suldano Ægypti, ut Fratres possent commorari in aliquibus locis Terræ san-
ctæ, ita forte per illum repetitis precibus exorantibus Roberto & Sancia Re-
gibus Siciliæ, ut suo loco largius dicemus, agemusque de primis & præci-
pui habitaculis Minorum, quæ etiamnum possident sub feritate Turcarum
in terra Palestine, & civitate sancta Hierusalem. Ex his unus frater Gra-
tia Arnaldi Aquitanicus ex custodia Bisuntina, remansit Constantinopoli in
obsequio Imperatricis Græcorum pietissimæ femine Joannæ, ex familia &
domo Sabaudie, cujus opera & plurima sua virtute Imperatorem induxit, ut
Romani Pontificis primatum confiteretur, & unitatem utriusque Ecclesie
Græcæ & Latine summo opere desideraret. Ipsum concepit veritatis aucto-
rem fratrem Gratiam ad Pontificem misit, rogavitque ut virum gravem re-
mitteret, qui unionem & amicitiam Græcorum conciliaret, ministrosque
adhiberet, qui veræ doctrinæ semitam edocerent. Hoc audito Nuncio,
Joanes mittere decrevit Gerardum ipsum Ministrum Generalem, cujus co-
natus mors paulo post superveniens, intercidit.

Hostis insidia
adversus regule
zelatores.

XX. Inter eos qui missi fuerunt, duodecim adolescentiores, spiritu fer-
ventes, sancto amicitie spirituali foedere conglutinati magna virtutis ex-
ercitia continuis exhortationibus semet invicem excitabant. Continue car-
nis macerationi, assidua orationi, & perfectissimæ regule observantia insis-
tebant, donec virtutis hostis contra eos procellas excitavit, aperteque com-
minatus est, se eos segregaturum, ne tanta virtus unita fortior evaderet.
Neque inanes hæ factæ sunt minæ, nam intra paucos dies suspicati superiores,
hos sibi proposuisse novam reformationem, aut singularem congregationem,
a corporis religione distinctam, quæ graves tumultus jam fopitos resuscitaret,
eos disperserunt per varias urbes, neque amplius cohabitare permiserunt.
Unusquisque tamen in loco, qui sibi ad prædicandum obtingebat, testimo-
nium reddidit gratiæ & virtutis cælitus acceptæ, multosque ad Christi fidem
convertit. Paucos post annos moriens ex his unus, alteri inter duodecim se-
niori apparuit, revelavitque placitas esse Deo animas illorum, & nomina
in libro vite conscripta, quod comprobavit illorum exitus, dum omnes sancto
fine quieverunt.

Jacobus de san-
ctis Fulgii. & pe-
culari de ejus vi-
ta libello Legen-
dæ MSS.
B. Thomæ fidei
oculus & poëtica.

XXI. Hoc anno institutum tertii Ordinis amplexus est B. Thomas, ex
humilitate vel contemptu dictus Thomas succius, divite ortus progenie in Vil-
la Valmacinajæ, ditionis Nucerinæ in Umbria. Mater re & nomine Bona,
dum infantulum gravido gestare in alvo, ab Angelo felicis partus, futuræ
sanctitatis, & nominis Thomæ, quo deberet insigniri, præmonita, sacrum
hoc germen edidit anno millesimo trecentesimo nono. Præter hunc alium
enixa filium, & duas filias omnes Deo consecravit, quorum pietas & virtus
probat ex bona arbore bonos fructus produisse. Thomas duodecim factus
annorum Deo obtulit suam virginitatem, & anno ætatis vigesimo quarto, lon-
ga præmissa oratione, & parentum obtenta, vel potius extorta licentia,
mundo valedixit, & in solitudinem recessit. Hic hærens & plangens Magi-
gistrum deesse virtutis, ab Angelo salutatur, jubeturque ut in Gualdi mon-
tem

In monte Gualdi
se credit discipli-
næ Petri Eremitæ
tem

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

tem ascendat, ubi Dominus preparaverat optimum præceptorem fratrem Petrum Eremitam, virum piissimum, admirandæ poenitentiae, cujus disciplinam jussit ut perpetuo adamussum sectaretur. Ab hoc viam salutis aeternæ edoctus, & tertii Ordinis sancti Francisci habitu suscepto, annis vincti quatuor convixit. Mortuo demum Magistro, quingentis a Gualdi oppido passibus, cellam sibi construxit, in qua se recludit, relicta dumtaxat fenestrella, per quam pii Viri panem ministrarent & aquam. Integro triennio hic delituit, bis dumtaxat in hebdomada pane pastus & aqua, nulli hominum præter confessarium locutus, dormiebat paulisper recto consistens corpore, vel ut plurimum muro innixus, numquam detracta sed immutata & illota veste segmentitia, sub hoc vitæ genere videbatur potius prolixam mortem, quam vitam præferre humanam, præsertim cum virtutis & poenitentiae hostis alias addiderit calamitates, quas superno vicit auxilio. Reliqua hujus pii Viri acta sub anno MCCCXXVII. quo ex hoc mundo discessit opportune referemus.

Et hablum fuf-
cipit tertii Ordini.
Mira ejus poenitentiæ.

Anna Austriaca
Regina & Clau-
dilla.

Cosin. in Austria
pag. 617.

Ac Hedwig Re-
gina Polonia.
Nobis de reb.
Pisc. lib. 4. c. 17.
Cron. lib. 12.
Momm. 1355.

Tom. 5. an. 1379.
n. 5. & an. 1381.
n. 13.
Esdal. fol. 141.

B. Chroegodis
patrem.

Ejus omnia ul-
culosa.

In infanda præ-
judia sanditatis.
Vide ejus vitam
apud Sur. c. 1.
Boleslao Polonia
Principi in
matrimonio datur.
Cum quo in perpetuo
vivit vicinitate.

XXII. Hoc anno vel circiter duz illustres Reginae factæ sunt Clarissæ: Anna Austriaca, de qua ita scribit Cuspinianus. (*Fridericus Dux Austriæ filius Cesaris Alberti primi, cognomine dictus Pulcher, duas fortiter conjuges Isabellam scilicet filiam Ducis Geldrie, que ante celebratas nuptias merita est, Elisabetham post Jacobi Minoris Aragonum Regis filiam uxorem duxit, ex qua tres liberos genuit Fridericum, Elisabetham & Annam, que Polonia Regem primum sortita conjugem, sed postquam nature concessit, Joanni Carinthie Comiti nupsit, quo jam fato sunto, Monialis tandem efflata est Vienna apud sanctam Claram in Austria. Fridericus pater mortuus est anno MCCCXXX. in Maurbach Coribus sumo domo Austriæ sepultus.*) & Hedwigis Waladislai Regis Poloniae hoc anno defuncti conjux, ac Kasimiri Regis Poloniae, & Elisabethæ Hungariae Reginae mater, in Cœnobium Sanctimonialium in antiqua Sandecia se recepit ubi regulam sancti Francisci professæ, jejuniis, & orationibus reliquum vitæ tempus explevit.

XXIII. Huic præcessisse aliam Poloniae Principem, Cunegundam Boleslavi Pudici consortem, intactam foeminam sanctissimam, alias brevius insinuavimus. Postea excitata pietas Polonica, quod alias tentasse scribit Rodolphus, denuo ardentiori studio concupivit, ut in sanctarum Virginum numerum referretur. Missa itaque in Urbem plena fide & diffusiori methodo conscripta acta & prodigia, ex quibus aliqua, hac arrepta occasione, hic sub compendio licebit excubere. Fuit Cunegunda, Hungaris *Kinga*, filia Belæ Regis Hungariae, & Mariæ filiae Alexii Græcorum Imperatoris. Ejus ortus & sanctitas fuerunt divinitus clara voce genitricis prædictæ, arhamque accepit mater in quadam consolatione cœlitus immissa, dum tædio & mœstitia affecta propter eam, quam utero concepit, se liberatam cœlitus audivit. In lucem edita infantula, non aliarum more fletum edidit aut vagitus, sed articulo, & claro sermone lingua Hungarica protulit hæc verba: *Ave Regina colorum, mater Regis Angelorum.* Quartis & sextis feriis semel tantum nutricis ubera sugebat, ut sanctus Nicolaus fecisse perhibetur. Quoties infans in brachio nutricis Missæ sacrificio intererat, oculos in cœlum hegere, & ad nomina sanctissima *Jesui* & *Mariæ* caput solebat inclinare. Elapso ab lactationis tempore, tota genuflexionibus, orationibus, jejuniis, elemosynis erogandis, & aliis piis operibus erat intenta. A Boleslao Poloniae Duce (nondum enim Regis nomen habebat) in matrimonium expetita, primo restitit, tum parentum minis & precibus inducta, assensum præbuit. Anno Domini MCCCXXXIX. Cracoviam perducta, suam pudicitiam assiduis pre-

ANNO CHRISTI 1333. JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20. RELIGIONIS MINORUM ANNO 126.

precibus Deo cum lacrymis commendabat, & ut altera Cæcilia prima nocte sponsum induxit precibus & terroribus ut intactam relinqueret, ac pudicitiam primo ad tempus, tum totam vitam se servaturum promitteret, quod sancte præstitit, unde *Boleslaus Pudicus* dictus est, atque alias ambo ad virginitatem servandam publico & solemnî se voto in Ecclesia in manibus Episcopi Cracoviensis obstrinxerunt.

XXIV. Perpetuum ejus sanctitatis testimonium apparet in oppido, tunc pago, Bockniæ, quinto a Cracovia milliario. Cum enim annuente marito, in Hungariam rediret, parentem Belam Regem invifura, & cum eo insigniora quædam loca, atque inter hæc falsis fodinas plurimas & magnas lustraret, unam petiit sibi condonari. Dedit pater, & illa ex tempore aureum anulum, e digito extractum, cavernæ, quam elegerat, injecit. Factum tunc forte ridiculum. Paulo vero post, dum in Regnum Poloniæ regrederetur, in eo, quem dixi, vico, casu sal reptum, primitque initiis lapidum more extractum, in quorum uno annulus nuper Hungarico solo projectus repertus est. Res memoria digna, quam Hungarici initio deriderunt; in hanc tamen usque ætatem Poloui divino utuntur munere, dum sal multis effossum cavernis perpetuas divitias subministrat, & regio redditus adauget.

Salis fodinas divitias ministrat Poloniæ.

XXV. Acceptis a marito pro dotalitia recompensatione quibusdam possessionibus in confinio Hungariæ, ad antiquam Sandeciam, nobile ibidem construxit Clarissarum Monasterium, cooperante eodem Boleslao, in quod dum sub ipsis viduitatis auspiciis se simul cum Jolenta sorore, uti alias diximus, reclusisset, idem Institutum professæ, ac postmodum Tartarorum incurfionem declinata, simul cum reliquis Sororibus septuaginta, ad munitissimam Pieninam arcem, sicuti alias narravimus, confugisset, in petra quadam dura prope villam Charthorez, ad flumen Dunaret sitam, quiescere volens fessa ex itinere pedis dextri vestigium, veluti in cera presum reliquit, quod ad hæc usque tempora conspicitur.

Tow. J. an. 1279 n. 4.

Tow. J. an. 1287 n. 4.

Petra dicitur pedis insipientis vestigium.

XXVI. Majus adhuc & ultra modum admirandum hoc, quod refero, miraculum. Postquam Clarissis nomen dedisset in prædicto Monasterio, & Sorores aquæ laborarent penuria, perrexit ad fontem vivum a Monasterio p. m. distantem, ex quo fluviolus Pufyietnica manabat, versusque villam Baricæ tunc fluebat: atque immisissimum baculum in fluviolum, non longe a fonte originario, domum rediens per terram toto traxit itinere. Res mira & contra naturam! aqua dimisso priori cursu, quo deorsum fluebat, montem ascendentem versus oppidum Sandeciæ sequebatur, alveumque sibi ipsa efficiebat, quasi præeunte & ducente bacillo, usque ad oppidum & claustrum Monasterii. Eundem adhuc cursum servat fluviolus, per oppidum & Monasterium, prout ipsa desiderabat decurrens, aquam abundanter oppidanis ministrans, & agitandis molendinis sufficienter inserviens. Simili etiam miraculo infixo baculo, puteum deduxit aquarum viventium, quæ variis morbis medendis etiam nunc, mirabiliter inserviunt.

Fluviolus decursus invenit.

Puteum educit aquarum viventium.

XXVII. In Monasterio divinis apparitionibus assueta, prophetiæ dono, & miraculorum gloria illustris, postquam annos tredecim monachicæ professionis peregrisset, & uno ferme gravi vexaretur ægritudine, mortis hora divinitus præcognita, devotissime vitam absolvit anno MCCXCII. die xxiv. Julii feria secunda. Christianus Canonicus Visliciensis, vir devotus in oratione positus eam in cœlum niveo candore progredientem vidit, agminibus Angelorum canentibus: *Regnum mundi & omnem ornatum ejus contempsit*, quod cum admiraretur, dictum est illi, beatam Cunegundam in illa

Sanctissime moritur.

In cœlo eam occurrunt Angeli.

hora

ANNO CHRISTI 1332.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINGO- RUM ANNO 126.

Plurima ejus
miracula.

hora a corporis ergastulo solutam. Ab anno autem MCCXCII. quo mortua est, ad annum MCCXXXIV. octuaginta mortui meritis ipsius vite pristinae sunt restituti, sexaginta caeci illuminati, quindecim captivi a vinculis soluti, septingenti a variis ægrotudinibus curati.

Frequens ejus
veneratio.

XXVIII. Plurima ex his, & alia recentiora miracula picturis & votivis tabellis ad sepulcrum appensis indicantur. Præter hæc apposita etiam anathemata pleraque argentea, quibus insculptæ & inscriptæ beneficiorum memorie. In universo Regno Poloniæ pro patrona, & tutelari proclamatur, ejusque sepulcrum magna devotione in visum die sanctissimæ Trinitatis, cui Ecclesia dedicata est, non solum Poloni, verum etiam Provincie Sceptuensis incolæ, Germani, Rutheni, Silesii, Moravi & Hungari magno omnis generis & ætatis concursu, & qui vota sua ad sepulcrum pro beneficio aliquo consequendo deponunt, diem Lunæ sanctæ Cunegundi fatalem, jejunio, elemosyna, aliisque piis operibus sacrare non omittunt. Missa & Officium olim recitabantur die XIV. Julii ex communi Virginum, exceptis peculiariibus orationibus: atque hæc quidem illæ ipsæ sunt, quibus colitur alia præclarissima Cunegundi Imperatrix, Henrici II. Imperatoris conjux illibata, & virgo, huic nostræ in multis simillima, quam Innocentius III. Sanctorum adscripsit catalogo, & his ipsis orationibus in bulla canonizationis honestavit, de quo videndi Gretserus de Divis Bambergens. & Surius ad diem III. Martii.

ORATIO.

Omnipotens & misericors Deus, qui a gloria tua nullum excipis sexum, nullamque conditionem excludis, te suppliciter imploramus, ut sicut beatæ Chunegundi Virgini tuæ post terreni culmina Imperii celestis Regni solium contulisti, ita nobis meritis ejus, & precibus æterna felicitatis præmia largaris. Per Dominum &c.

SECRETA.

Sacrificium laudis tuæ, Domine Deus noster, offerimus, tuam clementiam implorantes, ut per hujus virtutem Sacramenti, intercedente beata Chunegunde Virgine tua, nos a peccatis expedias & a periculis tuearis. Per Dominum nostrum &c.

POST COMMUNIONEM.

Sacramentum redemptionis humanæ, quod in honorem beatæ Chunegundis obtulimus, tibi Domine nos reddas acceptos, ut per quod ipsi accepimus de tuo, & tu suscepisti de nostro, in tuo semper honore vivamus. Per Dominum nostrum &c.

XXIX. Injuncto tamen scrupulo, quod non liceat absque Romanæ Curie auctoritate Officio Ecclesiastico quempiam colere Sanctorum, abolvit ille ritus: viget tamen consuetudo, ut quotannis in die obitus fiat sollemnis ejus commemoratio per Antiphonam: *Veni Sponsa Christi*, & hanc Orationem.

Deus, qui inter cetera gratiæ tuæ dona, etiam in sexu summo tua operari magnalia, concede propitius, ut beatæ Chunegundi Virgini tuæ apud tuam misericordiam patrocinia sentiamus, cujus non solum castitatis irradiemur exemplis, verum etiam miraculorum gloria jucundemur, per eam, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & seculum per ignem. Amen.

XXX. Ad sepulcrum orantibus exposita est in tabella hæc deprecatio, quam omnes communiter recitant, ut quæ petunt beneficia, consequantur. *Venerabilis atque felix Ducissa urbis Sadacenſis utriusque Provincie, sanctæ Chunegundi Ordinis sanctæ Clare, quæ multis modo resulget hic, &*

coru-

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1333. ANNO 17. & 18. ANNO 19. & 20. RUM ANNO 126.

coruscas miraculis, & multis Christi fidelibus sexus utriusque tam infirmis, quam morbidis, claudis, cæcis, leprosis, caducis, febricitantibus, obsessis, in aquis submersis atque hydropticis, paralyticis, & quamplurimis languidissimum corpus felicissimum, ac tumbam hic visitantibus, & vota facientibus manifeste, & aperte, divino mediante auxilio, pie misericorditerque subvenit. Te igitur venerabilis ac felix Chune Gundis indigni peccatores obsecramus cernui, ut nos ab instantibus, & supradictis infirmitatibus, atque malis accidentibus, universisque tam presentibus, quam futuris, & hanc Civitatem cum omnibus nostris benefactoribus, atque parentibus, amicisque & proximis nobis bona facientibus, ab omnibus periculis liberare, salvare, defendere, & in omni tempore protegere digneris, & de potestate omnium inimicorum nostrorum, visibilium atque invisibilium, atque malignorum spirituum poterit nos cum dictis ut supra eripias, & custodias, ne nos in hoc seculo, nec in mortis articulo suis cum complicitibus perturbent, nec coram maiestate divina minus iuste accusent, sed & a nobis confusi recedant, & sancti Angeli & Archangeli omnes Dei, & custodes nostri, nos ab eis ubique locorum, & post vite nostre exitium protegant, & ad eterna gaudia feliciter, illesè, letè pariterque cum gloriosa Virgine Maria, & omnibus Sanctis per te sancta Clara, o felix Chune Gundis, nos perducant. Amen.

Ps. Ora pro nobis beata Chune Gundis.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

O R E M U S.

Deus, qui inter cetera gratie tue &c. ut in præcedenti Oratione.

XXXI. Sacellum, in quo sepulta fuit, seorsim ad latus Ecclesie situm, ambitu Monasterii continetur, ad quod nulli patet aditus, nisi solis Monialibus. Super sepulture locum altare crexit Cardinalis Radzivilus, in quo asservantur ejus ossa scrinio argenteo per Cardinalem Macziowski inclusa, & caput argentea theca seorsim reconditum. Asservatur etiam tunica interior sub diligenti custodia Abbatissæ, in qua illud observatur, nullam pati læsionem tribus integris seculis, quibus frequenter distrahitur, & deferretur ad varias ægritudines depellendas. Habetur insuper cochlear, quo communiter utebatur, & annulus a Boleslao sponso archæ loco immixtus. Conspicitur denique ibidem religiosissime Virginis imago lignea, ipsa adhuc vivente dolata, quæ perhibetur membrorum accuratam delineationem, & veram corporis mensuram præferre, habitu quidem communi Clarissarum, ceterum sacro capiti Principis imposita corona. Dextera tenet Monasterium a se fundatum, sinistra pixidem, vel thecam reliquiarum. Mira de hac imagine passim prædicant, utpote per quam non obscure signa impendunt Monasterio consolationum, sive incommodorum præmittuntur, usu rerum magistro comprobante, ad eventum rerum prosperarum statuam illam colorem rosaceum induere, contra futuram calamitatem pallore ingrato portendere, prout recens anno MDCXXXIV. accidit. Fundebant devotæ Virgines ardentes ad illam imaginem preces in arduis sui Monasterii necessitatibus. Res mira! statuz illius facies rubicundior insolito comparuit. Attonitæ novo miraculo Virgines sacram statuam manibus contrectare, basia figere, certatim perrexerunt, faciemque & nasum calentem, ut vivo homini non absumilem expertæ sunt. Exponitur hæc statua publice venerationi in die Trinitatis, quo diximus, finitimas nationes tumtatim ad ejus sepulcrum confluerent.

Ubi recondita
ejus reliquia.

Portentosa ejus
statua.

XXXII. De ea scripserunt Matthias de Miechovia Canonicus Cracovien. Martinus Cromerus prius Canonicus, deinde Episcopus Verriem. in

Quisnam de ea
scripserunt?

Tom. VII.

V.

histo-

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

historiis Polonicis variis in locis, Sarnicius libro VI. Annalium, Jodocus in libro Vetusatum Polonorum, Joannes Dlugoskius Canonicus Cracovien. peculiari scripto libro de ejus vita & miraculis, quem pro memoriali septimerno legavit Sororibus prædicti Monasterii, Sandecen. anno MCCCCLXXIV. die VIII. Maii, & in alio libro ejusdem MSS. de rebus Polonicis, cujus exemplar asservatur apud Patres Congregationis Oratorii ad Vallicellam in Urbe, ubi inter cetera ad annum MCCCXII. quo Chune Gundis obierat, relatis sub compendio ejus miraculis, subjunxit: *Ut ex his miraculis præstetur certa & evidens fiducia, quod que in vita præsentis, dignitate præfingebat Regni, per gratiam Regis caelestis glorificationem sit amplissimam inter superos consecuta. Nec mirum; coeuit enim & custodiit assidue integritatem mentis, & nobilissimo pudore integerrime virginittatis castimoniam sub nimio & arduo bello transiegit, experti palme non credenda martyrii, quæ puritate mentis duplici cum mortificatione carnis suæ videlicet, & martiri, assidue cum oculis, cum naribus, cum ceteris sensibus, cum quiete & otio, cum silentio & solitudine, cum ipso denique fastu & apparatu Regio, cum cibis & potibus opipere conditis, cum rerum temporalium assuetudine, & successuum felicitate, vestitum, gemmarum & unionum pompa confingenti, noctu atque interdium, momentisque singulis animi & corporis præferebat cruciatus. Sanguineam rosam præferens centeno fructu & geminata laurea; virginittatis videlicet & sanguinis meruit coronari. Virginittatem enim magnopere custodiens mente & spiritu, hostem suum quocumque se verteret, secum ferebat, assidue premebatur certamine, sine inducitiis bellum gerens, non vespere, non nocte, non diluculo, non meridie, non mane respirasse permissa, sed singulis diebus atque horis fornacis medio succensâ, auri instar probata, purior prodibat. Cogita quanti officii labor sit & fatigatio. Hec constante matrimonio vixit modeste, castigate, abstinenter. Non cultus in ea luxuriosior, non conversatio cum viris, sed nec viro licentiosior, non convitiis splendidior. De qua sane & ejus virtutibus tanta dici possunt, ut ad longum usque volumen excreverent.*

Uterque Polonia hucus usque canonizati peti-

XXXIII. Demum continuo virtutum & miraculorum splendore excitati Poloni, præsertim Illustrissimus Dominus Martinus Szyszkorcki Episcopus Cracovien. examinatis & compertis quamplurimis hac nostra ætate ab ea patris miraculis, Serenissimus Sigismundus Rex Poloniarum ejus canonizationem summis votis, missis processibus, quibus vitæ sanctitatis & miraculorum frequentia comprobatur, a Sanctissimo Domino Urbano VIII. efflagitarunt. Regis epistolæ ad sacrum Pontificem missæ exemplar lectori subministrato.

Sanctissimo ac Beatissimo in Christo Patri ac Domino D. Urbano divina providentia Pope VIII. Sacrosanctæ Romanæ & universalis Ecclesiæ Pontifici Maximo, Domino Clementissimo.

XXXIV. **S**anctissime ac Beatissime in Christo Pater & Domine, Domine Clementissime. Post oscula beatarum pedum S. V. mei ac meorum Regnorum humillimam commendationem, quod toti Regno meo Polonia, dominique ei annexis, non potest non esse gloriosum & salutare. . . Ita venerantur religiose obsequio sanctitatem olim suæ Chune Gundis, ut a ternis & amplius seculis divam, tutelarem, & patronam suam, consentientibus votis, eam nuncupent. Quæ autem hæc aut quanta extiterit becolina, vel inde palam esse potest, quod inter regalibus summaque fortuna delicias, obsequia, con-

ANNO CHRISTI
1333.JOANNIS XXII.
ANNO 17. & 18.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 19. & 20.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 126.

jux simul virgo supra nomen mortalitatem egerit, & marito postmodum suo Boleslao Pudico Poloniae Principi superstes, erogatis in pauperes Christi facultatibus, divi Francisci Institutum amplexa fuerit. Emicat hac ipsa sanctitatis perpetuis illustribusque contestata documentis, ad sacrum ejus sepulcrum, ubi diverforum membrorum victa sepius contumacia, aliaque stupenda virtutis edita opera, ad vicinas quoque gentes famam ejus sanctitatis cum religione loci commendarunt. Hanc igitur communi constantique opinione, sanctam, ut Apostolica censura auctoritate beatorum numero Sanctitas Vestra adscribere velit, uniuersa pene Sanctitati Vestre per me supplicat Polonia. Attulerit ea res caelo triumphum, Regno meo, accessit publico Sanctitatis Vestre decreto ad devotionem animis, firmissimum presidium, utriusque eximium decus, & ornamentum: imprimis vero ad Dei gloriam pertinebit, quod in Sanctis suis amat venerari. Quod reliquum est, me, Regnaque mea gratia Sanctitatis Vestre diligentissime commendo. Datum Varaviae die XXII. mensis Martii anno Domini MDCXXVIII.

*Ejusdem Sanctitatis Vestre obsequentissimus filius
Sigismundus Rex Poloniae.*

XXXV. Pii Principis, & devoti Cleri Polonici votis ut sanctissimus Pontifex satisfaciat, gravissimorum virorum S. R. E. Cardinalium examini commisit omnia preclarissimae virginis, & Regiae Conjugis acta, ut si consent, eam Sanctis adnumeret. Interim nos digredimur ad alia. Concessa hoc anno licentia Nicolao Ministro Provinciae Boemiae construendi Coenobium pro Fratribus sibi subjectis in oppido Bethiniae Pragensis diocesis: *Sacrae Religionis*. Idibus Januarii. Hujus loci meminerunt Pisanus & Rodolphus sub nomine Bechiniae. Ministro generali Gerardo alia exhibitae facultas, intercedentibus Rege Alphonso, Episcopo, & Villae Consulibus, ut Fratres Provinciae Aragoniae Conventum possint extruere Bergae Urgellenensis diocesis: *Ex zelo tuae devotionis*. Kal. Augusti. Antiquiorem facit Gonzaga, & prius decretum ait a Fratribus, denuo reassumptum sub anno MCCCXXX. at nihil horum constat ex diplomate Pontificio, in quo hujusmodi destitutiones, & reassumptiones exprimi consueverunt. Devenit in potestatem Fratrum Observantium anno MDLXVII. Pio V. jubente. Similiter indultum, ut reciperent & construerent domicilium in oppido Lubamen. Misnen. diocesis in provincia Saxoniae: *Sacrae vestrae Religionis*. VII. Kal. Februarii. Nescio an aliquando haec domus extructa sit; non enim invenio ullum apud Pisanum, aut Rodolphum hujusmodi nomen, nisi fortassis illud sit *Lumbesch*, quod sub quarta custodia Lumbicensi est primum & praecipuum. Conventus Aquisgranensis, sive Aquisgranensis hoc anno ex miserabili casu totus conflagravit: cujus rei memoria ari incisa est, nam in campana ejusdem Conventus haec legitur inscriptio: *Anno MCCCXXXIII. per incendium misere periit, Clara vocata, anno MDXLVII. tertio refusa, nunc Franciscus vocor.*

XXXVI. Viterbio sub hoc tempore discesserunt Monachi Armeni Ordinis sancti Basilii, qui Coenobium sanctorum Simonis & Judae inhabitabant. Cives donandum judicarunt quibusdam Sororibus tertii Ordinis sancti Francisci, quae in privata, & conductitia domo commorabantur, idque Pontificis auctoritate confirmari curaverunt. Sub Alexandro VI. ex Tertiariis Clarissae factae sunt, evocatis magistris ex Urbe, & Monasterio sanctorum Cosmae & Damiani, tanquam pietatis & disciplinae monasticae nomen

Tom. VII.

V 2

mox

Coen. Bethiniae.

Coen. Bergae.
Coen. in prov.
Catalon. cael. 130.

Coen. Lubamen.

Coen. Aquis-
granensis.Mosa. Viter-
bien.

ANNO CHRISTI 1333.	JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 19. & 20.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 126.

mox fortiter sunt; ut fundatrices Coenobii Urbevetani anno MDVIII. & restauratrices sancti Silvestri in Urbe anno MDVII. hunc prodierint. Multis reliquijs Ecclesia ornatur, & domus ipsa aliquibus bullis munitur Pontificiis.

Monast. Ravellen.

Ex lib. 2. an. 18. fol. 247.

Monast. Tricent. Ibid. fol. 337.

ADDITIO PATRIS LUCAE WADDINGI.

Reg. an. 1333. fol. 313.

XXXVII. Ravelli in Regno Neapolitano praestitisse hoc tempore Monasterium Clarissarum probat diploma Joannis Pontificis, quo Abbatibus & Monialibus solvi jubet, quae legavit Monasterio quondam Philippus Pirontus civis Ravellen. In Ecclesia Tricaricensis Clarissarum Monasterii conceditur indulgentia eandem visitantibus statutis diebus beatae Virginis, sanctorum Francisci, Antonii, & Clarae, referuntur simul cum fororum domicilio fundata a Sveva Comitissa Tricaricen. „ Sed in Regesto Joanne I. Reginae Neapolitanae habetur, Monasterium sanctorum Petri & Pauli de Tricarico Ordinis sanctae Clarae a Roberto Rege fuisse fundatum, & Monasterium ipsum emisse medietatem Casalis Gallipoli in Basilicata. „ Fortassis Sveva incepit, Robertus perfecit, vel tantum tribuit construendo subsidium, ut veluti auctor sit censendus. „ Ceterum Joannes ad sublevandam Monasterii Condomienensis nimiam paupertatem locum privilegiis hoc anno affectit: *Et si pium & meritorium* 11. Kal. Aprilis.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Linc. Pontif. contra Fratic.

Waddin. de hoc tractu ad an. sequentem.

Indic. ex orig. Anacali.

Odor. n. 44.

Martyres 14. in Lithuania.

I. **F**ratricellorum, seu Bizzochorum insana Religio, adhuc inolefscens in perniciem & scandalum Orbis Christiani, Pontificis zelum excitavit; unde ut vinea Domini Sabaoth radicitus extirparetur, edita constitutione: *Dudum ad audientiam* &c. v. Idus Februarii. 111. Idus ejusdem mensis Inquisitoribus haereticae pravitatis epistolas direxit: *Ad nostrum* &c. & in specie fratri Joanni de Spoletio in Provincia Romana Inquisitori: *Nuper accepimus* &c. & fratri Simoni Philippo Spoletano Minoritae in eadem Provincia pariter Inquisitori: *Cum velimus* &c. ambas Idibus praefati mensis. Cum autem accepisset eorundem Bizzochorum Ministrum per eas partes vagari, Guardiano de Urbe, & Philippo Inquisitori, per duas ejusdem tenoris: *Intelleximus* &c. sub eodem tempore. 1x. Kal. Martii, ut eum captivarent injunxit. In provincia vero Austriae Fratres ad electionem Ministri devenerant, quam Apostolica auctoritate expedito brevi: *Ex parte* &c. Idibus Aprilis, confirmatam voluit; & instantibus Comitibus Generalibus Ordinis Assisii celebrandis, non tantum ea commendavit Urbi Assisinae, sed etiam Civitati, & Communi Perusii, datis pro expensis eorundem Comitiorum Florentis centum, pro quibus Ducatus Spoletani Thesaurario scripsit 11. Kal. Maii: *Scripsimus* &c. Non desides autem, vel fociordes, sed impigres & strenui cum per haec tempora, pro fide Catholica vel amplianda, vel tuenda Fratres Praedicatorum & Minoritae laborarent, in eorundem favorem 11. Kal. Augusti Apostolicum breve expedit: *Pro certis* &c. Ceterum missis litteris: *Si vis filii* &c. xvii. Kal. Octobris, Regi Francorum pro expeditione in Sarracenos tyrannide saeva Terram sanctam prementes. Clarissis Condomienibus indulgentias concessit: *Quoniam ut ais* &c. xii. Kal. Decembris.

II. Anno proxime praecedenti Petrum Gastoldum Podoliz Palatinum 14. Religiosos ex Russia & Podolia pro Lithuanis convertendis Vilnam invasit, ibique firmasse dicebamus: ii ergo Evangelici Operarii, absente Petro Gastoldo, dum primi fidem Christi disseminant, a tumul-

ANNO CHRISTI . JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1333. & 1334. AN. 17. 18. & 19. AN. 19. 20. & 21. ANNO 126. & 127.

multante populo gentili hoc anno MCCCXXXIII. eorum septem in foro
Vilnæ gladio jugulati, & igni traditi combusti sunt, reliqui vero septem
inter montes, quos *Calvos* vocant, Crucibus affixi, fluvio Vilæ immerſi
fuere: quorum corpora a Gaſtoldo reſreſſo poſtea conſiſita & reperta,
in cœmeterio Templi ſanctæ Crucis, in loco ubi hodie Crux eorum me-
moriz conſervandæ ſtat erecta, ſepulta ſunt. In columna Crucis etiam
nunc hæc verba leguntur expreſſa: *Jeſu Chriſto crucifixo; & memoriz
quatuordecim Martyrum, Ordinis ſancti Franciſci Minorum Conventus, qui
primi M. D. L. fidem Chriſtianam plantaverunt: atque anno MCCCXXXIII.
martyrio coronati, hoc in loco requieſcunt.* Ita reſert Marcus Corona ex
Annalibus Lithuaniz in ſuo ſpeculo provinciz Ruſſiæ, & M. D. L. &
Matthias Stricovius in deſcriptione M. D. Lithuaniz Ducum Lithuanor-
rum.

III. Waddingus conſervationem Lithuanorum per Fratres Minoritas,
Dei opera factam, retractam ad annum MCCCXXIV. aliter reſert, ex
quo Caſimirus Biernaski. Quod præſatus ut promiſerat, anno ſequenti
ad probandum bina domicilia Minoritas extruxiſſe, diploma Apoſtolicum
non protulit, ſi recte eum intellexero, in Lithuania propagationem fidei
ſua initia per ea tempora, ſub quibus ſcripſit, non habuiſſe vellet, ſuſpi-
cans forte, hos quatuordecim Martyres haud recte dici poſſe ob id pri-
mos, qui Chriſtianam fidem in Lithuania plantaverint. At quod eo an-
no MCCCXXIV. Minoritz iis in partibus Operarii fideles eſſent, Petrus
de Alva, & Aſtorga indicans Apoſtolicum breve ad Gedemunem Re-
gem Letuvinorum, in quo de Minoritis Pontifex agit: *Miſſa nobis &c.
datum Avenione . . . ſatis aperte oſtendit.* Nec tamen id tollet, quih
hi XIV. Martyres primi dici poſſint, qui in M. D. L. Chriſtianam fidem
plantaverint; cum hi primi fuerint, qui teſtimonio verborum teſtimoni-
um ſanguinis proprii addiderint. Ceterum quod non retulerit breve
promiſſum de Cœnobiorum duorum ſupradictorum fundatione, hoc me-
moriz lapſui attribui poteſt.

In ſoco Vilnæ 7.

Ad annum 1331.

Ad Montes Cal-
vos 7.Inf. ad annum
1341.

Marc. Coron.

Matth. Stricov.

Sup. ad annum
1341. n. 2.Inf. ad annum
1341. n. 3.

A R G U M E N T U M .

*Uſus Joannes Pontifex opera Minorum in rebus ponderoſis, moritur Avenio-
ne, & ſuccedit Benediktus XII. Reſertur martyrium Stephani Hungarici
& aliorum. Claret viſa ſanctitate frater Michael Magotbi, & alii do-
ctrina eminentes. Celebrantur Aſſiſi Comitæ Generalia. Proſector Ordinis
deſtinatur Jacobus Cæſanus, & multiplicantur domicilia.*

I. ETIAM hoc anno Joannes Pontifex Fratricellorum ſectam ubique per
Italiam ſe diſſudentem per ſuos Miniſtros infectari non deſiſtit.
Fratri Simoni Philippi de Spoletto, deputato a ſe Inquiſitori in Provincia
Romana, & Guardiano Minorum Conventus Aracœli in Urbe ſcripſit, ut
Majorem, uti ſe appellabat, ſeu præfectum generalem eorumdem errorum,
effronti audacia, ſub quorundam patrociniſ Romæ converſantem apprehen-
derent. Ad hæc & alia negotia a ſe miſſos Henricum de Talahino, deinde
Gerardum de Tancarariis, & Teneradinum de Rango Bononiensem multis
munit privilegiis, Guillelmo olim Alben. nunc Brunduſino Antiſtiti, multas
agit gratias ob res feliciter peractas apud Umbertum Delphinum Viennen-
ſem, pacemque inter ipſum, & Aymonem Sabaudiz Comitem concluſam.

Epi-

In rebus ponderoſis
utiſque Pontifex opera Mi-
norum.

Ibid. fol. 251.

Ibid. fol. 206. &
207.
Ibid. fol. 201.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

Fr. Henricus E-
piscop. Milevitanus.
Fr. Gregor. Syr-
mian.
Fr. Arnald. Ven-
sien.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.
Fr. Jacobus Epi-
scop. Firmian.

Joan. XXII.
motuar.

Pillan. lib. 12.
c. 10.

Qualis ergo Re-
ligionem Franci-
scanæ.

Episcopus elegit Milevitanum, sub Archiepiscopo Panormitano, fratrem Henricum de Cephaludo, per mortem Alduini: *Inter cetera* IV. Idus Januarii. Syrmiensem in Hungaria sub Archiepiscopo Colocen. fratrem Gregorium, per obitum Georgii: *In suprema dignitatis*. XVI. Kal. Julii. Venciensem in Gallia sub Archiepiscopo Ebredunen. fratrem Arnaldum de Antifisco, per translationem Raymundi ad Nicien. *Pastoralis officii* VII. Idus Februarii. Hujus Arnaldi, licet institutum non referat, memoriam haberi in Concilio Aven. anno MCCCXXXVII. celebrati, narrat Claudius Roberti; Raymundi vero prædecessoris neque in hac, neque in ea, ad quam translatus est, Ecclesia, ingerit mentionem. 33. Hoc anno, Firmianum in Picen. no Jacobum de Cingulo V. Idus Maii; rexit illam Ecclesiam usque ad 33. annum MCCCXLIX. Syndico sanctæ Mariæ Novellæ Caritatis Firmianæ potestatem fecit Xenodochium fundandi, & pleraque loco privilegia. 34. concessit.

II. Porro Joannes longo, sed turbulento Pontificatu, majore animo quam corpore perfunctus, hoc anno, cum de novo Imperatore in Bavaria locum deligendo cogitasset, & consistorium IV. Nonas Decembris indixisset, nocte præcedenti, ante primum galli cantum, exitiali profluvio correptus, consistorio omisso, eo die quievit. Ad III. Nonas circa vespertas, convocatis Cardinalibus orationem de digno eligendo Pontifice habuit, hortantibusque consanguineis, bullam supra relatum edidit, qua quid de visione animarum purgatarum ante diem judicii sentiret explicavit. Reservationes Episcopatum, & beneficiorum, atque alia pleraque a se statuta, revocavit. Postridie post sacra audita, & Eucharistiam susceptam, in crepusculo diei orans & psallens, die Dominico hora 3. Avenione in Palatio Apostolico ex hac vita nonagenarius migravit, sepultus cum magna pompa in Ecclesia Cathedrali. Octodecim auri milliones cufos, & septem rudes non elaboratos, scilicet jocalia, vasa, suppellectilem auream & argenteam reliquie in suo thesauro, scribit Joannes Villanus, cujus frater tunc Pontifici inferviebat. Vir fuit parvus corpore, magnus animo, acer ingenio, virtute invictus, incessu modestus, facilis iræ, propositi tenax, in cibo temperatus, juris utriusque valde peritus, neque tamen a legendo & studendo inter summas rerum curas vacabat. Conqueruntur ex nostris confodalibus multi, quod nimis dure & violenter cum universo egerit Sodalitio in controversia paupertatis. Verum est, mitius & suavius hanc terminari potuisse questionem, attamen multam subministrarunt Pontificis iracundiæ materiam, quorundam nimia arrogantia, & insipiens audacia, qui dum humili obsequio, & debita submissione in disputationis initio summum omnium pastorem flectere, & patrem potuerunt conciliare, voluerunt potius præcipiti temeritate in faciem resistere, publice de ejus sententia appellare, scriptis lacefere, modis omnibus irritare. Leniendi sunt Magnatum animi, non exasperandi, deliniti profunt, irritati potenter offendunt. Certe si in hac re minus propitius, in reliquis valde favorabilis Joannes, neque alium legi Pontificem, qui plura in Ordinem contulerit beneficia, majora indulserit privilegia, aut plures ex Fratribus ad infulas promoverit Pontificias.

III. Vacante autem Sede Apostolica diebus quindecim, Cardinales a Comite Monefio Præfide Provinciæ, qui pro Roberto Rege Siculo Narbonensem administrabat, reclusi, utque electionem maturarent, coacti, post aliquot contentiones, septimo comitiarum die XIII. Kalend. Januarii, in vigilia sancti Thomæ Apostoli, omnium infimum, doctum tamen virum, casu, nullo præhabito consilio, in Pontificem elegerunt. Is fuit frater Jacobus

Fur-

ANNO CHRISTI 5334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 59.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

Furnerius in Pontificatu Benedictus XII. nuncupatus ex Provincia Tolofana, oppido Savarduno ad Aurigam amnem, diocesis Appaniarum, ignobili genere, patre Guillelmo molitore ortus, sicut & Joannes prædecessor futore veteramentario. At ignobilem esse Pontificem nihil obest, dum multarum splendore virtutum eam sibi acquirat nobilitatem, quæ magis requirenda est in Principe Ecclesiastico, quam mundana & pomposa profapia. A juventute monasticam vitam Cistercii professus, Parisiis sacris litteris operam dedit, ubi doctoratus laurea suscepta, Abbas Montisfrigidi, deinde Episcopus Appaniarum, mox Mirapici, demum Presbyter Cardinalis sanctæ Priscæ a Joanne Pontifice creatus est. Inopinatam sui electionem admiratus, rem præclaram, post tot contentionum dissidia, fecisse Cardinales ironice dixit, & asinum in Papam elegisse. Id tribuunt aliqui ejus humilitati, & abjectæ sui opinioni: alii præfatio referunt, quamquam enim doctrina & vitæ integritate præfiterit, hebetioris tamen fuit ingenii, & aulico instituto minus idoneus.

Eligitur Benedi-
ctus XII.

IV. Ut ad facta Ordinis redeamus, insignis fuit hic annus quorundam martyrum agone, & aliorum virtute illustrium natalitiis. Præmittimus infirmi Fratris, & fortissimi martyris præclarum martyrium. Frater Stephanus de Hungaria in civitate Saray Imperii Tartarorum, & Vicaria Aquilonari, Ordinis scenam ingressus, & hominis & martyris personam mira egit varietate. Certabant in ipso quasi ad emulationem dæmonis invidia, & divine miserationis bonitas: infirma propensio, & gratia; ex transfuga factus illustris Christi confessor, & quod, diabolo susatore, in publicam fidei contumeliam, & scandalum attentavit, Dei gratia & sapientia conversum est in coeleste artificium, & ejusdem fidei altius prædicandæ, ac miraculis confirmandæ solemnem apparatus. Casus hic est divine virtutis, quo diaboli technas & illusores suos Dominus illudit. Egregium spectaculum, vidente Diocletiano, exhibuit Genesius Mimis, cum mysteriis Christianorum in teatro luderet, deinde serio mutatus egit, quod antea jocis æditavit, perfecte factus Christianus & martyr: quod Ardelioni mimo pariter contigisse Ecclesiasticæ tabulæ perhibent, sicut & Discoro Architheatro scribit Augustinus. Ita profecto & hunc athletam, quem sui nominis confessioni destinavit, fraudibus dæmonum ireturi permisit Deus, ut ex desertore publico statim ad seriam conversus, fieret etiam ejusdem fidei testis publicus, & nomen quod ex maleficio acquisivit in fidelium confusionem, mox in majorem concursum fieret audiendæ, & defendendæ virtutis Christianæ. Eodem in loco, eodemque pene tempore, quo lapsus conversionem excepit, & Mahometicæ perfidæ assumpta larva, feminandæ fidei magis quam evellendæ conventum populi majori frequentia evocavit.

Fr. Stephani de
Hungaria mar-
tyrium.

Diaboli artes
Deus super elu-
dit.

Provi. p. 24.

Vide Baron. an.
101. n. 18.
Martyrol. 14.
April.
Aug. epist. 27. ad
dionysium.

V. Monemur proinde in domum figuli cum Jeremia descendere, & ibi audire verba Domini: *Descendi, inquit, in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus suum super rotam, & dissipatum est vas, quod ipse faciebat e luto manibus suis; conversusque fecit illud vas alterum, sicut placuerat in oculis ejus, ut faceret, &c.* Numquid sicut figulus ille non potero vobis facere domus Israel, ait Dominus, &c. In quem locum Epiphanius. *Attende enim, quomodo, velut dixi, postquam transgressus esset homo, magna illa manus non probavit in contentionem relinquere suum opus vel adulterinum, cum diabolus illud injuste ex invidia lesisset: sed liquefactum emollivit ipsum rursus in lutum velut figulus, reformans ipsum, quo per reformationem omnes in ipso turpitudines, & confusiones decantur, ut ipsum totum complacens demum irreprehensibiliter fiat, &c.* Ita factum esse cum hoc præclaro agono-

Jerem. 18. 2.

Epiphani. lib. 4.
heresi 64.

the-

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 127.

theta martyrii acta testantur, quæ fufius exfcripfit auctor Anonymus, exceptumque ab iis, qui agoni præfentes fuerunt, & ex fide omnia minutim retulerunt.

*Chron. antiqua
Marini. lib. 4. c. 10.
Marc. lib. 8. c. 14.
Rodulp. fol. 129.
Stephanus ubi
natus?
Minocia factus,
quæ petuli de-
monis moleftiis*

VI. Natus est Stephanus in Hungaria: locum nativitatis designant aliqui Narodin, qua de causa Nardinum appellat Rodolphus: sed magis Varadinum dixerim, ab oppido sic dicto Varadino Petri, in tractu Sirmienfi, confini Belgrado, aut non longe distante, quod Ecclesie ceflit Colocensi. Adolescentiori ætate, incertum ubi, Institutum Minorum professus, annorum factus viginti quinque, & ad presbyterium admiffus, tandem in Conventu sancti Joannis, tribus a Saray civitate milliariibus disjuncto, lubricæ conversationis suspectus, discipline subjectus est & carceri inclusus. Hinc visibilis illi cum dæmonibus lucta, qui apertis claustris fugam suadebant, & quandoque per vim impellebant: quorum importunitatem sibi diffusus, ad Fratres refert, rogans ut sollicitudinem non vacuum custodiæ adhibeant, ne forte sibi permissus tentationi succumbat, quæ secessum a fide etiam obtruderet. Nocte quadam victus, diabolo eum per fenestram propellente, cessit, liber tamen, casu, seu Dei potius interiori admonitu, retro ad crucem in turre campanaria eminentem, & simul ad cor conversus, decussa tentatione, vias suas reprehendit, Domini pro se mortem & passionem recolens: *Quomodo*, inquit, *Dominum meum, qui pro me talia pertulit, negare possum? non negabo*: & explosis dæmonibus, defectionis auctoribus, atque in visibili forma comitibus, substitit. Sequenti autem die cum antea in borto, concepto ex fuga metu, lauerit, ultro querentibus Sodalibus se obtulit, seriem fugæ & tentationis, injectumque divina gratia impedimentum sincere aperuit, rogavitque instanter sui curam & vigilias observari, tot impugnationibus hostis imparem se agnoscentes.

*Tribit ad festum
Sarracenoium.*

VII. Superiores interim inde in tutiorem custodiam ducendum ad Conventum Caphæ curarunt: sed comitem cunctanter & neglectius munus exequentem, maligno spiritu denuo exagitatus, sefellit, dilapsus ad Saray civitatem, familiari cuidam Sarraceno & Mahumeticæ sectæ defectionis consilia communicavit: ille approbavit, retulitque quam primum ad summum inter ipsos in religione magistratum, quem Cadi appellant. Cadi autem hanc occasionem ex invidia & concepto veritatis odio, velut per manus datam non contempsit, plurimum inde emolumentum accedere sperans, sueque sectæ confirmationem, quod vir religiosus & Sacerdos, illiusque Institutum, cujus in Tartaria notus inter infideles progressus, & Evangelii propagatio cum fructu vigeat, neglecto Christo, Mahumeticæ legi accederet. Stephanus ergo amplexatus, & oscularus bono esse animo jubet. Interim infrequentis diei festum, quod solemne Sarracenis fuit, & lingua eorum Mereth appellatur, receptionem ejus distulit, quo majori applausu & concursu initiaretur in scandalum Christianorum. Tempus ipsum & occasionem defectionis idoneam diabolus captavit: nam fuga Stephani in illius solemnitate vigilia contigit, quæ tunc erat feria v. hebdomadæ sanctæ.

*Magna pompa
profertur Maho-
metianam.*

VIII. Sequenti ergo feria sexta, quando conventus ex condito frequentius habebatur in fano, quod inter eos Mesquitæ nomen sortitur, Stephanus inducitur, fidem abjurat, profertur Alcoranum, Mahometo & sectatoribus publica confessione adheret; exiit habitu Monastico per ipsum Cadi, quem ex contemptu pedibus calcat & conspuat, induitur purpura & vestibus pretiosis, auro intextis; adjicitur spes & promissio honorum & divitiarum, quo in tironis animo prioris Institutum memoria omnis aboleretur, & laxaretur ad illicita per copiam, qui parcimonie & angustie monasti-

ANNO CHRISTI JUANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1334. ANNO 18. & 19. ANNO 20. & 21. RUM ANNO 127.

sticæ pridem continevit . Conversus illico ad Sarracenos idem Cadi : *Leta-ri*, inquit, *oportet, ex accessu talium virorum, qui in lege Christianorum doctri- na & constantia inter ceteros eminent .* Spargitur per totam Civitatem fama de conversione cujusdam magni Sacerdotis Christianorum ad Sarraceni- sum; fit concursus undecumque ; instituitur pompa ; Stephanus in- equum paratum & phaleratum sublevatur ; conscendunt & Magnates Sarraceni officii causa equos ; præferuntur vexilla, & inter alia habitus Stephani pendens in hasta ceteris altius ad ostentationem levatur ; canitur tubis, & ita per totam civitatem pompa ducitur cum magno Sarracenorum applausu ; Christianorum vero insigni mœnore, quorum tanta fuit confusio & maxime fodalium, ut turbæ se subducerent cum lacrymis exhibitati, nec aliud tum consilium ; ob imminens periculum commune reliquorum Christianorum at- tentare auderent .

IX. Hucusque vas illud in contumeliam, arte diaboli ex manibus artifi- cis delapsum, & contractum est : sed mox Dominus illud assumens, in hono- rem reformavit . Stephanus namque videns confusionem fidei, & scandalum subortum, Fratrumque suorum afflictionem, dum inter ceteros sublimis obequitaret, & ipse interius, facti poenitentia concepta, moveri & conturbari coepit, Deo tangente cor ejus, nec applausus infidelium, & lætitia æstus mentis temperare potuerunt, quin exterius prodiret interioris motus & re- dividuus ad respicientiam animus ; cujus hoc signum edebat . Quando Sarraceni instabant, ut elevato digito uno, confessionem unius Dei monstraret ; ille primum unum ostentabat, & mox tres ad designandum trium personarum in una deitate convenientiam . Habitabat tunc in eadem civitate quæ- dam matrona nobilis Armena, Fratribus & Ecclesiæ Romane devota : hæc plusquam virili animo, dissimulato habitu, & facie in turbam se injecit, & novo profugæ equitanti appropinquans lingua Armenica (quam & Stephanus calluit, & mulierem novit) alta voce inclamavit : *Frater Stephane, utinam te brevi video cauda equina per totam civitatem trahi ad supplicium in honorem & confessionem Christi, sicut hodie in ejus contumeliam adeo sub- blime equitantem cerno .* Hoc verbum prudentis mulieris factum est in corde ejus velut sagitta acuta . Postmodum instruuntur epulæ magno appa- ratu : sed is ne gustare quidem poterat . Interrogatus, *quorsum ?* Respondet se spiritu Mahometi plenum . Ducitur domum, custodiæ ejus dato uno Sar- raceno instructore legis .

Facti poenitentia

X. Interim quidam frater Michael, per servum Fratrum, Henricum nomine, clam mittit litteras admonitorias, quibus acceptis, fingens quas- dam esse instructiones juvenandæ memoriæ idoneas, respondit in hanc formam : *Peccavi sicut Judas, non tamen, sicut ille despero . Noveritis ab errore Dei gratia me conversum . Si latere absque periculo vestro possum, carceres perpetuos subire paratus sum : si secus, colloquium desidero, ut pro Christo publice occumbam, quem sic publice abjuravi .* Ad hæc Fratres ex parte læti, ex parte dolentes, inter spem, metumque cunctabundi hærebant, ne quid- quam accideret in detrimentum populi Christiani, ad desolationem Ecclesia- rum . Sequenti die Sabbati iterum ejus animus tentarunt, internuncio eodem famulo, et explorarent constantiam propositi . Is Stephanum ad ripam fluminis mœrentem, & dolore adeo abforptum reperit, ut vix trementibus labiis loqui posset in hæc pauca : *Heu, heu Henrice peccavi, peccavi : patres admonet, ut propter Deum hic tras adveniant, anime meæ curam acturi .* Illi submiserunt ut sequenti die, qui fuit Dominica, in domum cujusdam Petri Christiani, qui hunc ipsum Stephanum in filium adoptavit, clam se

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 30. & 31.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 137.

subduceret, quo liberius & sine discrimine liceret alloqui. Monita exequitur, & ejusdem Petri advolutus pedibus veniam cum lacrymis supplex exposcit, rogans quamprimum patres advocari. Venit illico frater Petrus Bononiensis Guardianus cum aliis, quibus visis humi prostratus, veniam defectionis rogat, & recipi ad poenitentiam & communionem, tantis singultibus & lacrymarum copia, quæ præsentem omnes ad stertem provocaret, & deplorandi lapsus ejus compassionem. Secedentibus reliquis, post verba consolatoria, conscientiam, facta exhomologesi, coram Guardiano expiat cum maximo ejulatu, ut etiam a procul stantibus audiretur, neque alioquin vocem cohibere poterat, tantum in sui ultionem divina gratia spiritus ejus intumuit, & præteriti delicti horrore percussus modum in planctu non inveniret, nec alio contentus esset, donec veram Christi confessionem sanguinis effusione redintegraret: *Filius, inquit, æternæ mortis sum, nisi pro Christo moriar: nihil cunctor, nihil vercor: superest apud me habitus religionis, vultus ut abjectis profanis, in illo solo compaream?* Respondit Guardianus, subitus indueris habitu, coram Cadi apparebis, & facta fidei professione, defsecabis & distrahes profanum novitatis tuæ indumentum, & sic apparebis verus frater Minor mente & cuculla. Exposcit deinde supplex Dominici corporis sacramentum: *Crede, inquit Guardianus, & manducasti: nec enim alioquin in ea vañte, quam geris, auderem sacramentum Dominicum tibi offerre, nec tam cito antè condignam satisfactionem & penitentiam opere completam, lacrymæ impetrantur & desiderium, quod ex legitima causa subtrahitur: crede firmiter, & confide in Domino, quia ipse tecum erit tamquam bellator fortis.* Rogat ille, ut Evangelium sancti Joannis: *In principio erat verbum,* super caput ejus legeretur, quo lecto, cum lacrymis se commendavit orationibus Fratrum: *Orate, inquit, pro me, quia ad certamen accedo.*

XI. Ita valedicens, & in Domino confortatus, habitum, quem domi servabat, sub purpura induit, ut præscriptum est. Die vero Lunæ ante meridiem spiritu plenus sanum Sarracenorum, in quo ferme decem millia Sarracenorum convenerant, ingreditur. Intransi ex officio nobiliores assurgunt; ipse vero ad suggestum accedens, silentium manu indicit, omnibus suspensis & expectantibus aliquam de more concionem audire in suæ superstitionis confirmationem, ut qui de ejus scientia præsumebant, & blasphemis in Christum aures patulas habebant, atque ita exorsus est: *Ego, inquit, per viginti quinque annos nomen Christo dedi, legem ejus vidi nihil mali continere, esse salutarem & veritatis plenam, inter Sarracenos per tres tantum dies apostata existens, mala omnia & mendacia regnare comperi, legem vestram, superstitionem, & mendacium & peccatum esse: Mahometem autem Legislatorem pseudo-propheetam & seductorem. Confiteor itaque Christum verum esse Dei Filium, & Salvatorem mundi, & beatam Mariam matrem ejus, semper Virginem, vestram superstitionem tota intentione & animo abjuro & detestor.* Quibus dictis, vestes Sarraceni ritus excidit & abjecit, & in solo monastici Instituti habitu, quem subitus gerebat, permansit. Insurgunt ad hæc in ipsum Sarraceni, lapidibus, sultibus, & quibuscumque ad manus oblati, alapis, pugnis, calcibus contundunt, & protundunt. Exclamat Cadi, ut occisioni ejus superfederetur, & ex lege referretur flammæ incendio. Manibus ergo ligatis, in custodiam in domum ipsius Cadi protrahunt, & ad vesperam usque tormentis fatigant, quem ex confusione & poenis debilem, & quod nihil tribus pene diebus ex concepto sui casus macore gustaverit, relinquunt in sequentis diei specta-

In legem Mahometicam audacter invehitur.

Male afficitur.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

faculum. Cadi noctu ad eum accedens temeritatem damnat: *Quis genius, inquit, malus, huic te sponte adegerat? non coactus venisti, quid officii in te pretermisissum est a nobis, ut tam cito resilires, & in legem & prophetam nostrum blasphemus existeres?* Ad hæc Stephanus: *Recte dicis: malus enim genius deceptor & seductor mihi fuit, ut Deum & Dominum meum, fidemque ejus desererem, sicut vester Mahometus spiritu maligno possessus, vos sine dubio seduxit, damnationis & mortis reus, sicut & ejus sectatores.* Ad hæc inflammatus Cadi, eum denuo tortoribus subiecit, quem lorix arena referis & plumbatis usque ad animi & virium deliquium ceciderunt, & semivivum in equuleo ex manu & pede dextro suspenderunt, appensis ponderibus & lapidibus ex altera manu & pede sinistro, totoque corpore, & sic tota nocte in agone certavit.

XII. Sequenti die, qui fuit feria III. accedunt, & stupefacti vivum reperiunt, deponuntque. Imperatrix autem Tartarorum, filia Imperatoris Græcorum, eidem compassa submisit alimenta, quibus refocillatus vires resumpsit. Cadi sub nocte adventit, & in tude constantiorem inveniens, subdidit flagellis & scorpionibus sicut nocte superiori, & semivivum suspendi mandavit ex manibus, divaricatis pedibus, & extensis violenter quantum distrahi poterant, magnæ molis & ponderis truncum appendit, atque ita dissentens totam noctem transegit. Sequenti die depositus in præsentia Cadi, & interrogatus, si vitam redimere vellet & tormenta, per veram professionem legis, alioquin sequenti nocte crudelissimam mortem operiret? Respondit invictus Christi athleta: *Ne cuncteris, inquit, in mortem & tormenta pro Christo paratus sum ire.* Nocte sequenti flagellatum sicut alias, chorda collo appensa suspenderunt, subtus magnum ignem accenderunt, ingerentes copiam fimi, ut fumo & flamma cruciatum suffocarent, & jam mortuum putantes, in carcerem quasi exanime cadaver neglectum projecerunt.

Variis tormentis
torquetur.

XIII. Interim sequenti aurora dux Sarracenæ ejus tolerantiam, & in tormentis longanimitatem audientes, ex curiositate muliebri, & quodam naturalis compassionis instinctu ad carcerem veniunt, & prospicientes per rimas, vident totum magno splendore divinitus illustratum, fratrem Stephanum flexis genibus solum & orantem, restauratis integre viribus, & duas columbas albas, alteram hinc, alteram inde humeris ejus insidentes. Prodigio obstupescere rem ad Cadi deferunt; hic territus nuntio, & ipse ocius accedit, splendorem videt, Stephanum orantem, & vinculis solum. Stupore ergo & metu plenus Gubernatori civitatis id narrat, & inops consilii, quid agendum? consultat; is respondit: *Tu videris, tuo consilio Sarracenum fecisti, tuo consilio reliqua de ipso dispone. Ego cause non interveniam, que sine me initium & progressum, te auctore, habuit, habeat & exitum.* Cadi itaque anxius mentis, & de exitu sollicitus, libentius dimisisset, si populi timor & scandalum transgressæ legis permitteret; ex altera parte secundum legis scriptum flammis adjudicandum putabat. Verebatur tamen aliquod insolitum prodigium suboriri posse ad populi motum, ut qui jam expertum habebat, cum divina virtute tormentis superiores evasisse, quid si in publico eadem probanda esset majori periculo, & flammis eriperet, quæ alias applicatæ nihil nocuerunt, atque hæc ratione animum populi captare posse prodigiis, & inde magnum subesse mutandæ religionis periculum. Ceterum in publica injuria legem contemnere nequaquam ausus, ex præscripto illius agere decrevit: suspicio tamen miraculosæ evasionis illum in omnem partem sollicitum trahebat, ideoque ad dolos conversus specie-

Digna hæc
splendet.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

quidem adimplendæ legis struem publico in foro congerendam mandavit; interim fornacem incendi clam præcepit, cui a foris clausæ includeretur. Visâ illa strue lignorum, fama & rumor Stephani comburendi magis precrebuit.

XIV. Fratres de eventu solliciti, ne forte cederet tormentis, & inde scandalum augeri posset, frater Petrus Guardianus, & frater Guillelmus de Aquitania ejus visendi & hortandi causâ, vestes ex ritu Sarracenorum desuper induti, ad carcerem accesserunt, eo etiam animo, ut si in quoquam ex metu & infirmitate titubaret, se comites ad supplicium pro fide offerrent, eumque suo exemplo sublevarent, portam carceris apertam, Sarracenos ingredientes, atque egredientes ipsi insultantes repererunt, quibus ipse raro aut nihil respondebat. Frater Guillelmus alium se simulans ad Sarracenos (qui variis quæstionibus Martyrem Christi pulsabant, quibus ex contemptu nihil respondebat) Forte, inquit, vos nequaquam percipis, voce patria interrogatus, respondebitis promptus. Et conversus ad Stephanum: Quorsum, inquit, non respondes alacriter? quem ut respexit, & simul Guardianum propius accedentem, conversus ad Sarracenos: Quid me, inquit, sine fructu interrogatis? dixi quod expedit majoribus vestris, vos in superstitione versari, scilicet vestram fallacem esse, in solo Christo ejusque doctrina salutem inveniri. Quibus dictis, signum fecit Guardiano, & locio, ut se turbæ subducerent, de cujus constantia securi, discesserunt, & oblati sacrificiis illo die omnes Fratres agonem ejus sollicitè Domino commendarunt, præsertim sanctissimæ Virgini, & beato Patri Francisco, quorum missas recitarunt votivas, adjicientes alia suffragia. Illo die inducias a tormentis gravioribus habuit.

XV. Sub noctem Cadi accessit cum Ministris flammæ sequenti die minitans, nisi votis consentiret: respondit: *minas tuas non timeo: persee quod mihi concepisti; studeo complacere voluntati Domini mei Jesu Christi.* Hæc audiens Cadi præcepit eum intrudi in fornacem eo sine accensam, & os ejus a foris obturari. Ita factum est, illo cum Ministris ad custodiam spectantibus, donec jam consumptum penitus putarent; deinde quasi re peracta, discesserunt. Sed Christi martyri fornax illa in Templum conversa est, & ignis in balneum tepesfactum, totamque noctem in Christi laudes transegit orans & psallens. Mane autem illucescente, vocatis Ministris, Cadi præcepit, ut fornacem aperirent, & si quæ ossa illius desertoris, aut cineres superessent, diligentius scrutarentur, colligerent & absconderent, ne suis in cultum superessent. Accedunt illi, fornacem aperierunt, & quem pridem in cineres conversum existimaverunt, inveniunt in oratione vigilantem, & leviter quasi in balneo sudantem. His auditis stupefactus Cadi expavit: *Miraculum Dei, inquit, est: illo mori non debet.* Ad hæc accensî Sarraceni, respondent: *secundum legem incendio & igni tradi oportet, quia legem contempsit; si volueris liberare, ejusdem mortis & pœnæ reum te cum ipso facis, uterque interficietur.*

XVI. His commotus Cadi, iterum ad Governatorem accessit, totum eventum narrat, consilium exposcens, cui ille non secus ac pridem respondit: *Non me immisceo, inquit, neque ullum mihi lucrum esse posses ex illorum Fratrum execratione, sicut nec fratri meo fuit, quem execrantes subito in delicti pœnâ traxerunt non diu superstitem.* Deductus est interim Stephanus in custodiam publicam ad mortem damnatorum. Sarraceni nocte plures armati supervenerunt, neque patientes moræ, nec absentem custodem expectantes, dolabris & fustibus portam, excussis postibus & cardine, evulserunt

par-

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

partim, partim exciderunt, & ingressi cum tumultu: *Ubi inquit, ille, qui nostram legem destruit? alterum e duobus sine mora elige, aut mori cum Christo, aut in nostra lege vivere:* Ad hæc athleta Christi nihil cedens: *Sacerdos, inquit, Jesu Christi sum, non moror. Lex vestra superstitio est & damnatio, lex Christi vera & salutaris, pro qua libenter moriar.* Tunc unus securim in collum ejus adegit impacto lethali vulnere: alter ventrem gladio transfodit, ita ut viscera apparent: sed alii clamant igne perimendum. Supervenit ad hæc Cadi, quem sponsonibus, & blanditiis aggreditur, sanitatem & medicinam spondet, adjungit filie nuptias, cum magnis divitiis & honoribus: objicit honorem impensum & officia a quibuscumque Sarracenorum magistratibus, sponte nomen dedisse sine sollicitatione, aut coactione, & alia multa. Ad quæ ille intrepidus paucis respondet: *Tuam nolo filiam & pecunia tua tecum sint in perditionem: de corpore hoc statue quod placebit.*

XVII. Die igitur sequenti, qui fuit sabbati, facto per civitatem tumultu, exposcitur ad poenam. Tunc Cadi lata sententia flammis addixit. Educitur, denudatur, caudæ equinæ alligatur, ne devotæ matronæ, quæ hoc ipsi precata est, preces non exauditas quispiam negligeret, quamquam & hæc talis noxæ reis ex usu contumelia accedebat. Tunc martyr successu exhilaratus, non segniter ad bravium in stadio cucurrit. Etsi enim ventre & collo lethaliter vulneratus, tot dierum inedia, & gravissimis tormentis exagitatus fuerit, ad robur animi & corporis omnia cessisse videbantur. Non solum enim non titubavit gressu, aut defecit sub pondere, sed exultans & psallens equum avertit, quod omnibus stupori, fidelibus vero miraculo fuit, infidelibus autem furoris & irarum fomes, unde accurrentes undecumque sustibus absque misericordia cedunt, ita ut toto corpore sanguis emanaret, & incruentum nihil appareret. Quidam leno eidem, auriculam excidit, pretio detrahendam cauponi, præ cuius officina ducebatur: dixerat enim ex contemptu & rabie se quovis pretio empturum aurem, illius perfidi Christiani. Pretio acceptam in ignem præ foribus accensum projecit: illesum tamen proliit, non sine miraculo, in sinum cujusdam Christiani casu adventans: quam is detulit ad Fratrum Monasterium.

Amputatur et
auricula.

XVIII. Ductus interim Stephanus ad incendiî locum, gratias agens Deo, oravit in hæc verba: *Domine, inquit, Jesu Christe, pater misericordiarum, concede ut propria manu mihi ipsi signum crucis imperiar, antequam ingrediar flammam paratam.* Statim miraculose solutis, vinculis & decidentibus, signo crucis seipsum muniens, & in confessione nominis Christi ignem sponte, non protusus ingreditur. Ad contactum tamen invicti athletæ fuit extinctus, neque corpori flamma potuit nocere. Hoc miraculum furorem incussit Sarracenis; demum calamos siccos congerunt, oblinunt cebo, atque ipsius etiam corpus, quo facilius arderet, manus vincunt. Sed cum propelleretur in ignem, vincula iterum soluta sunt, & signum crucis impressit. Denuo ad ejus contactum ignis extinguitur sine corporis lesione. Exclamat ergo in confessione Domini potentiam, & misericordiam ejus plena voce & mentis jubilo exultat. Deinde insultat infidelibus: *Væ vobis, inquit, Sarraceni, quia confusi estis; vobis predico, ignis iste vester mihi non dominabitur vtro.* Quibus auditis, gladiis, securibus, hastis, lapidibus, eminus, cominus eum invadunt, & tandem in confessione nominis Jesu Christi constans & exultans gloriosus martyr vulneribus confosus & laceratus gloriose occumbit hoc ipso anno die XXII. Aprilis. Corpus ejus rogo traditur, ut nullæ reliquæ superessent; sed pauca ejus ossa incendio

Denuo ex igne
egreditur illigens.

Iterum igni ex-
tinguitur.

Tandem gloriose
occumbit.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 137.

relicta collegerunt Christiani. Eadem nocte & duabus sequentibus lunaria de caelo supra locum incendii visa sunt, non modo a Christianis, sed etiam a Judæis & Sarracenis, & postea ipse pluribus coruscavit miraculis. In quo magnum certe divinæ miserationis & gratiæ exemplum exhibetur, ne quisquam sibi ex dono confidat, aut certe ex lapsu divinæ bonitatis diffidat, cernens idem vas in contumeliam quandoque permitti, quandoque vero in honorem purgari, cecidisse ex confidentia Petrum, ex desperatione Judam. Sed hujus rei neque documenta desunt, neque exempla. Scripserunt de hoc glorioso Martyre, præter Anonymum, quem diximus, auctorem, Bartholomæus Pisanus, Chronica antiqua Ordinis, Marianus Florentinus, Marcus Ulyssiponen. Petrus Rodolphus, & alii. Ejus mentio honorifica infra occurrit in epistola fratris Pascalis Victorienfis.

Ann. 1344.

Civem. antipus.
Marian. citat.
Mort. cit. t. 40.
Fr. Dominicus
Hungarus mar-
tyr.
Frat. Guillelmus
Anglus Martyr.

XIX. Hoc etiam anno, scribunt Chronica antiqua Ordinis, occisum a Tartaris, & vivum decoriatum Hungarum alterum fratrem Dominicum, qui in tormentis laudes decantabat Deo, quod dignus sit habitus, qui pro nomine Jesu tormenta pateretur. Circa hoc tempus in Salamastro Sarraceno- rum villa & Vicaria Aquilonari, & custodia Claurensi passus est illustre Martyrium frater Guillelmus Anglus, dum Mahometanis Christi fidem prædicaret, eorumque legem spurcissimam exprobraret. Conjectus in carcerem clamante & furente populo, educitur in publicum & interrogatur, an quæ dixit in Mahometem, vellet retractare? Ille silentium manu indicens, quasi ad votum illorum dicturus, intrepide respondit, solam Christianorum legem & fidem veram esse ac salutarem, Mahometanam autem falsam & mortiferam. Ad hæc omnes infremuerunt, & clamaverunt, vilissimum porcum Christianum debere perire; statimque unus ex eis gladio latus ejus perfodit. Guillelmus vulnere constantior, manu vulnus fovens altissima voce coepit Sarracenis insultare, & fidem Christi commendare. Illi e contra majori furore agitati impetum fecerunt unanimiter in eum, & crebris vulneribus occiderunt. Ubi conditus sit, aut quid de ejus corpore actum sit, non est qui referret.

Stavian. lib. 4.
1-10.
Mort. a. par. lib.
2. cap. 41.
Fr. Michaelis Ma-
gothi virtutes.

XX. Obiit hoc anno in provincia Aquitaniz, & Conventu Tolosano frater Michael Magothi, professione conversus, vite laudabilis, in oratione assiduus, vir rigidæ poenitentiz, & cultor paupertatis. Cibus fuit panis & aqua, habitus rudis, sub quo cilicium gerebat, cella sacellum Virginis in Ecclesia, lectus scabellum cui incumbere, aut pavementum, prout fors ferrebat, quando in continua vigilia necessarius somnus obrepebat reluctanti. Nudipes semper incessit, rigente etiam hyeme. Nullum illi tempus in vigilia sine oratione elapsum, quam vel flexis genibus vel stans aperto capite perolvebat, numquam sedit nisi in mensa & refectione, vel gravatus infirmitate corporis, & deficientibus viribus. Hunc etiam in extrema senectute rigorem non intermisit.

Demon et fre-
quenter insidie-
bat.

XXI. Ejus progressibus & potissimum orationi miris artibus virtutis hostis demon obstrepebat. Cum semel in sacello Virginis nocte profunda orationi & rerum celestium contemplationi incumbere, in forma musculi ex laqueari descendit per funem, quo oleum lampadis absorberet. Sed vir Dei manibus complofis abegit, ad quem Satan humana voce: *Sufficit mihi, ut cursum orationis absceiderim.* Alia item nocte ad extremum chori subintravit demon in specie Ministri Provincialis, & quasi divinum officium submurmurans, genua flexit ante cancellos altaris prope servum Dei: quem ut statim per spiritum recognovit, arrepta cuculla per caputium: *Non es tu, inquit, probus sicut ille, cujus assumpsi formam, seu larvam.* Quibus dictis

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

ctis, in funum evanuit. Nocte qualibet, per omnia Ecclesie sacella & altaria, assumpta in humeris magni ponderis cruce, prolixas stationes distribuēbat, & corpus in memoriam Dominice passionis, usque ad sanguinis effusionem, sine remissione credebatur.

XXII. Quantum autem Deo placeret servi sui in humilitate & oratione famulatus, signis ostendit. Cum Fratrum culinæ præfectus, die quadam Dominica altius orationi absorptus insisteret, nec alioquin suæ curæ memoria ulla subvenerit, dum Fratres Missam conventualem in choro cantarent, a quopiam admonitus, tempus instare refectionis, nec quidpiam paratum esse; ille quasi expergiscens, sibi redditus culinam solus esse ingressus, clausaque porta, ferventi oratione impetravit, quod sollicitudini desuit. Peracta autem Missa, omnibus paratis monuit, ut signum ad refectionem daretur consuetum, & stupentibus cunctis, comprobavit sollicitudini nostræ, & rebus curandis non subtrahi, quod orationi adjicitur, cum ipse Dominus per orationem inclinatus, ex thesauro suæ misericordiæ & virtutis omnia cumulatim & per centuplum rependat. Romam petens, a latronibus habitu spoliatur, quem, ut cilicio cinctum viderunt, compuncti restituunt. Ille autem exultans in spiritu: *Filii*, inquit, *vobis maneat si eo indigeatis*: illi vero suffragia orationum poscunt, habitu restituto. Quidam ex concepta pietate rogavit, ut ei rosarium quo pensum Deo reddebat, continuè orationis, tribueret; quod accipiens, laxato dolio, quod vinum transmittibat, superimposuit, & sic continuè, ut ne gutta efflueret. Ab adolescentioribus rogatus, qua norma capefcendum esset perfectionis iter? *Filii*, inquit, *toto corde perficite, quod faciendum Deus primum aperuit: max plena fide replicate: Domine quidquid faciendum docuisti, feci, si vis ut amplius in opere progrediar, tu ipse doceas, & paratus sum exequi. Tunc ipse Doctor Doctorum ceteris altius instruet. Profanda sane Theologia, & idonea profectibus servorum Dei regula, ut pulsent, querant humili corde, & inveniant. Alteri etiam querenti opportunum consilium, respondit per parabolas. Ille sæpius in vocatione, Deo præveniente cor ejus, dulcedinem sentiebat, quam mox orationi incumbens amittebat. *Frater*, inquit, *tibi nihil cogitanti & vacanti, per forum occurrit, qui vinum vendas, ut emas invitat, & quam sit pretiosum poculum propinat, ut magis ex sapore & colore ad emendam alliciat: ut probes liberaliter invitat, ut emas, avare vendit, & caro pretio. Ita Dominus Jesus te feriantem, & vagum nunc in lectione, nunc in contione, nunc occulta inspiratione diligenter invitat, ut gustes, quam suavis sit Dominus, celestis dulcedinis modicum cordis ori ingerit; sed transitorium hoc est, quod non ad ebrietatem aut satietatem, sed ad alleclamentum offertur; unde si amplius expetas vendibile est, & oportet, ut emas sed care; quia dulcedo spirituali non nisi abstitione corporis, & requies labore comparatur.**

XXIII. Quidam frater Vitalis negligens confessionem usque ad extremum terminum, in actu ipso expiravit. Expavescens & sollicitus de salute defuncti Pater Guardianus, accessit ad fratrem Michaelē, etiam lecto decumbentem, dicens; *frater Michael vide ut frater Vitalis expiravit*. Respondit senex: *Pater scio, scio*, inquit, *sed magnum evasis periculum quod imminere ob neglectam confessionem, quid*, inquit Guardianus, *ergo suspes est?* frater Michael respondit, *suspes pater, quia voluntatem ejus Deus non sprevit, sed reus est gravium peccatorum*. Tandem vir Dei devotus, luminibus orbatus, variis laboribus & infirmitatibus examinatus, ad Dominum migravit. Quo audito, per urbem factus est maximus concursus populorum,

Mirabiliter Fratrum cibum ministrat.

Deusdem habitu restituit latrones.

Ejus rosarium ministratum.

Illius documenta spicialia.

Matium Tolosa.

ANNO CHRISTI 1374.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

rum; hinc inde habitum pii Viri dissecant, & vix sepulture dari potuit, ob frequentiam irruentium. Sepultus in sacello sancti Thomæ Apostoli, multis post mortem miraculis claruit.

Marian. cum.
Florent. vel pi.
Fr. Nicolai & Fr.
Guillelmus.
Fr. Joan. de Val-
libus.

XXIV. In eadem Aquitanix provincia virtute & pietate claruerunt quidam frater Richardus Aureliaci in custodia Ruthenen. & frater Guillelmus ad sanctum Africanum in eadem custodia sepulti, miraculis clari. In Provincia sancti Francisci gloriose emicuit frater Joannes de Vallibus vita & sanctitate admirabilis, zelator precipuus sanctæ paupertatis. Hic post multas ærumnas, a laxioris vitæ sectatoribus illatas, tandem obtinuit a Generali Ministro asperum locum de Pisquia, sive de Bruliano, ad collem floridum & Serravallem, Provincie sancti Francisci, custodie Spoletanæ, inter Fulgineum & Camerinum, ubi cum Fratribus sibi adherentibus vixit in regulari observantia & maxima vitæ perfectione. Consiliarios & amicos habuit Fratres Angelum Clarenum in ultima senectâ, & Gentilem de spoletto, viros pios & doctos, & cooperarium successivum in restituendo Ordinis nitore, fratrem Paulatium Fulginatem. Obiit in præfato loco Pisquæ an. MCCCII. miraculis clarus. Perseverarunt in prædictæ observantiæ rigore aliqui ex ejus discipulis, præsertim frater Angelus de Monte Leonis, & prædictus Gentilis socius, donec advenit prædictus Paulus, qui feliciter inchoatum opus felicitas promovit. In eadem Provincia & conventu Eugubii hoc anno decessit quidam Fratr. Thomas, virtute & miraculis illustris. In Provincia Tuscia floruerunt, & hoc anno decesserunt duo illustres Viri frater Petrus, & frater Grimaldus Pratenfes, quorum uterque in patria apud suos Confodules sepultus est, inscriptis his epitaphiis. *Hic jacet V. P. F. Petrus de Prato olim Cappellanus Dom. Joannis de Maro Cardinalis & Ordinis Protefloris, & Minister Provincie Tusciae, & sancti Francisci, & Procurator Ordinis, & Inquisitor heretice pravitatis. Obiit an. MCCCXXXIV.* In alio lapide Marmoreo: *Hic jacet V. P. F. Grimaldus de Prato, olim Minister Provincie Januæ, & Inquisitor heretice pravitatis, vir tenax justitia, & magne constantie. Obiit anno MCCCXXXIV.*

Fr. Thomas Eugubin.
Marian. cum.
FF. Florent. de-
clius.

ADDITIO
PARISIENSIS
WANDRUM.
Fr. Petr. & Fr.
O'ndat la-
quæros.

Fr. Fortan. Vaf-
fal.
Fr. Guilliel. Fa-
grius.
Fr. Joan. Bae-
chius.
Fr. Franc. de Fa-
bica.
Fr. Guilliel. de
Podio.
Fr. Joan de Mi-
rabello.

Fr. Joan. Blomen-
dal.

Pisus de fer-
ret. Angl.
Fr. Joan. Wan-
belton.
Fr. Richard. Co-
ningham.

XXV. Claruerunt etiam doctrina hoc tempore in prædicta Provincia Aquitanix frater Fortanerus Vassalli fratris Gerardi Ministri Generalis in otio successor, deinde S. R. E. Cardinalis; frater Guillelmus Farinerius, etiam Fortanerii successor & Cardinalis, custodia Caturcensis; frater Joannes Buccchius ejusdem custodiz, qui Farinerio in Ministerio successit; frater Franciscus de Fabrica Custodiz Tolosane, ac Provincie sancti Francisci Minister, qui in partibus Auxitanis multa laudabiliter operatus est, potens in opere & sermone; frater Guillelmus de Podio ejusdem custodiz & loci Castrî novi sicundissimus concionator; frater Joannes de Mirabello vir clarissimus ejusdem provincie, licet transferit ad eam quæ Burgundiz appellatur. In Provincia Colonienfi magnum nomen obtinuit frater Joannes Blomendal egregius Ecclesiastes, quem inter precipuos doctores, qui sub Joanne XXII. floruerunt, Ciaconus reponit.

XXVI. In Anglia celebris est memoria fratris Joannis Winckelsæi Doctoris Oxoniensis & publici Sacre Theologiæ professoris; vitæ integritate conspicuus, ad Christianam aspirans perfectionem in ultima senectute Minoritis nomen dedit Sarisburiz, sed ante expletum tirocinium apud eisdem diem clausit extremum; Fr. Ricardi Coningroni qui matura etiam etate hoc Institutum amplexus, plurimum in virtute profecit, & Provincie Anglicanæ institutus est Minister. Acriter contra Occhamum Joanni XXII. refragantem scripsit, Pontificiam per omnia defendens auctoritatem. Ejus fragmentarium in

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1334. ANNO 18. & 19. ANNO 20. & 21. RUM ANNO 127.

Magistrum Sententiarum vidi in Bibliotheca Vaticana. Obiit Cantabrigiæ anno MCCCXXX. Joannis Ridevalli, quem aliqui Franciscanum, alii Augustinianum affirmant. Ad divinas litteras explicandas humanis, quas optine callebat, ubique utebatur, qua ratione tamquam ministras faciebat sacre Theologiæ ancillari, & quasi detractis Ægyptiorum spoliis, Dei templum ornabat. Ita sane fit, si docte & prudenter fiat, ut sacra Theologia his inferioribus scientiis, tamquam quibusdam gemmis distincta resplendat, & sua multiplici varietate lectoris animum oblectet. Multos eruditos auctores, tum sacros tum profanos luculentissimis commentariis illustravit, & omnia quantum fieri poterat, vel ad virtutis amorem, vel ad vitii fugam convertit, quod vel maxime apparet in iis explanationibus, quas ad Mythologias Fulgentii adhibuit. Guillelmi Alverii patria Northumbrii, ex oppido nativo olim contra Scotos munitissimo, cognomen sortiti, Doctoris & professoris Oxoniensis, quem ad Episcopatum Juvenacensem alias diximus assumptum. Vir erat pietatis & doctrinæ titulus insignis, in omni litterarum genere optime versatus. Obiit Avenione anno MCCCXXXI. Guillelmi Herbesti, illustri Britonum familia in Wallia nati, institutum Minorum amplexi apud Herefordenses; inde missus ad Academiam Oxoniensem, in sacra & profana Philosophia plurimum profecit, & doctoratus lauream obtinuit; deinde quadragesimus tertius Theologiæ professor inter confodales institutus, obiit anno MCCCXXXIII. Hunc præceperat in lectione Theologica Frater Martinus Alvericus, Guillelmi suprapominati contrerancus, hoc Institutum professus in conventu Novi-castrî, trigessimus secundus inter suos prælector. Decessit anno MCCCXXXVI. Sepultus in prædicto tirocinii Monasterio.

Fr. Joann. Ride-
vallii.

Fr. Guillel. Al-
vericus.

An. 1310. n. 12.

Fr. Guillel. Her-
besti.

Fr. Martinus
Alvericus.

Fr. Henricus
Cedicius.

XXVII. His accedunt frater Henricus Collesius, vel Costesaius, Oxoniensis Cœnobii alumnus, Philosophus insignis, cum primis sui temporis conferendus, Doctor etiam & Professor Sacre Theologiæ. Vir acuti ingenii, qui mira industria Sacre Scripturæ arcanos scrutatus est sensus, multos abstrusos mysteriorum recessus magna felicitate penetravit, & commentariis illustravit tanta secunditate, ut in solam Apocalypsum triplicem ediderit explanationem. Sepultus est apud Belwellam prope Bujiam in Suffolcia anno MCCCXXXVI. Frater Guillelmus Nottonganus, prius Evoracensis Ecclesiæ Canonicus, & Prædicator, demum Ordinis Minorum, & Theologiæ professor, & mox Angliæ Minister Provincialis, fratrem Germanum habuit Augustinum ejusdem Instituti, quem Clemens V. teste Pitseo, Episcopum constituit Laodicensem, cujus tamen alibi non invenimus mentionem. Guillelmus vero postquam Provinciam annis quatuordecim egisset, Magistratum cessit Richardo Coningtono. In Italiam profectus, dum reditum parat, peste corripitur Genue, mortem tamen, ægre licet, evadit, & in patriam regreditur, ubi satis cessit Licestræ, anno MCCCXXXVI. Vir erat pius, prudens, & doctus, laudaturque frequenter a sui temporis scriptoribus, a lingue facundia, ab ingenii subtilitate, a morum gravitate. In regendo inerat eimagna auctoritas, in judicando maturitas, in decernendis negotiis mira sed justa resolutio. Frater Joannes Barwicanus Doctor Oxoniensis & Theologiæ professor, quem mirifice laudat Joannes Lelandus, & citat Joannes Picus Mirandulanus libro duodecimo contra Astrologos. Thomas Hallensis Doctor Parisiensis, tum in Anglia, tum in Gallia ex disputationibus & concionibus celeberrimus. Citatur frequenter a Petro Vincencino Dominicanus in suis collectionibus. Frater Thomas Ecclestonus, cui quidquid est notitiæ ingressus aut progressus Ordinis in Anglia debetur. Scripsit enim accurate de vita, moribus & regula sancti Francisci, de Ordinis initio & in-

Fr. Guillel. No-
tonganus.
Fr. Augustin. E-
pisc. Laodicem.

Fr. Joann. Bar-
wicanus.
Fr. Thom. Hal-
lensis.

Fr. Thomas Ec-
cllestonus.

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MIKO- RUM ANNO 137.

cremento, & præcipuis Fratrum gestis in Anglia, deducta historia ab adventu Agnelli Pisani in Angliam, usque ad Provincialatum Guillelmi Nottinghami supra nominati. Opus jam absolutum & periclitum dedicavit Simoni Essebio amico suo, ejusdem Instituti professori. Frater Robertus Eliphantus, quem tamen Josephus Pamphilus sui facit instituti, & aliquando audivisse Gregorium Ariminensem scribit. Opus prægrande edidit in Magistrum sententiarum quod Philippus Caifarbelus Carmelita Belga ad compendium reduxit. Frater Robertus Contonus sive Cothon Oxoniensis & Parisiensis Doctor, vir acuti & solidi judicii *Doctor Amanus* vulgo nuncupatus. Acriter defendere solebat Beatæ Virginis Mariæ conceptum fuisse ab omni originalis peccati labe alienum, quod illi gravissimarum disceptationum frequentes præbuit occasiones cum iis, qui vel certam, vel magis probabilem existimabant contrariam sententiam: unde admiror, Petrum de Vincentia & alios pro maculati conceptus opinione eundem citasse. Hi omnes plurima ediderunt opera, quorum catalogum alias opportunius licebit intexere.

XXVIII. Gerardus Minister Generalis indixit hoc anno Assisii Conventum Generalem, in quo contententibus præcipuis Patribus, & suffragantibus multis rationibus, revocate sunt constitutiones Capituli Perpiniani, & irritæ novæ cæremonie, quas præscripsit Gerardus, in receptione & professione novitiorum observandas. Horum loco alia salubriter & mature ordinata sunt circa recitationem divini officii, circa educationem novitiorum, circa qualitatem & formam habitus, circa regimen studiorum, ac librorum editionem. Scripsit Joannes ad Patres Capitulares gravissimam epistolam, qua eos ad fratrem caritatem, observantiæ regularis studium, & assiduos pro se offerendas preces excitavit. Addidit alias litteras ad cives & Rectores Perusinos & Assisiatas, quibus nobilem cœtum commendavit, ad Roctorem & Thesaurarium Ducatus Spoletani, ut in sumptuum subsidium ministraret florenos auri camerales centum, & demum alias ad Ministrum Generalem amandatas, quæ reliquis comprehendunt.

Dilectis filiis Generali, & aliis Ministris Custodibus, & Fratribus Ordinis Minorum in Generali Capitulo celebrando Assisii congregandis.

Reg. Falis. in 2.
per. 12. fol. 20.
14. fol. 23.

XXIX. **A**D vestri Ordinis Generale Capitulum certi Fratres ejusdem Ordinis, tam presidentes, quam subditi, ut magna in eodem tractentur opera Domini, debent, ut præcepimus, in Assisio convenire. Et quia hæc in eodem compleri Capitulo intentis desideriis affectamus, vos Fratres hortamur in Domino & rogamus, ut dilectum filium Geraldum Osstonis Ordinis vestri Generalem Ministrum, aliosque vobis in eodem in Domino presidentes, qui pro vobis laborare non cessant, abundantius habeatis recommendatos in caritatis visceribus, & pacem cum ipsis studiose evertis. Vos autem Generalem Ministrum aliosque presidentes in eodem Ordine hortamur in Domino, & rogamus, ut debita reddatis singulis Fratribus, prout ad singularum spectat officium, tam in distribuendis sine personarum acceptione, juxta eorumdem Fratrum sufficientiam, honoribus & officiis, tam in excessibus corrigendis, doctrina memores Apostoli suadentis, quod inquietos corripere, consolari pusillanimes, infirmosque debeatis suscipere, & patientes esse ad omnes; necnon & instruentes, ut Si preoccupatus fuerit aliquis in delicto aliquo, vos qui spirituales estis, huju smodi instruere in spiritu debeatis lenitatis. Et quia juxta doctrinam beati Gregorii: disciplina vel misericordia nimis delimitur, si una sine alia teneatur, propter quod circa sub-

1. Theol. 5.
14.
Galat. 6. 1.
Gregen. lib. 2.
Mor. c. 8.

ANNO CHRISTI JOANNIS XXII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 18. & 19. ANNO 20. & 21. ANNO 127.

subditos inesse debet Rectoribus & iuste consolans misericordia, & pie faciens disciplina. Hoc profecto sic a vobis Rectoribus, optamus summopere observari, ut nec in disciplina rigore benignitatem mansuetudinis, nec rursus in mansuetudine districcionem disciplina aliquatenus deseratis, quatenus nec a compassione pietatis obdurestatis, cum contumacem corrigitis, nec discipline rigorem molliatis, cum vos infirmorum contingit animos consolari. Regat ergo in vobis, quesumus, rigor discipline mansuetudinem, & mansuetudo ornet sermone rigorem, sicque alterum condiiatur ex altero, ut nec rigor sit rigidus, nec misericordia dissoluta. Ad omnes autem vos sermonem nostrum, immo Apostoli potius, dirigimus sic dicentis: Induite vos sicut electi Dei sancti & dilecti viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, modestiam, & patientiam, supportantes invicem, & donantes vobis metipsis, si quis querelam habet adversus aliquem, sicut & donavit Christus: super omnia autem caritatem, quae est perfectionis vinculum, habeatis. Et pax Christi, quae exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras illuminet, ad ordinandum, & prompte quae sibi placita sunt, exequendum. Quantum autem Ecclesia Dei, & nos sanctorum egeamus orationibus, sic notum est vobis & aliis, quod exprimi non oportet; ideoque tam ipsam, quam nos vestris devotis orationibus humiliter commendamus. Gratia Domini nostri Jesu Christi sanctificet vos per omnia, ut integer spiritus vester, & anima, & corpus sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur. Amen. Dat. Kalend. Maii anno XVIII.

Coloss. 3. v. 12.

Geraldo Ottonis Ordinis Fratrum Minorum Generali Ministro.

XXX. **E**cce, filii, quod tibi & generali Capitulo scribimus, prout in litteris nostris una cum eis poteris intueri. Mandamus etiam Rectori & Thesaurario Spoletii, ut ipsi vel alter eorum ad dilectum accedant capitulum, benevolentiam offerant, insint pro devotis Ordinis praedicti orationibus, ac tibi & Procuratori dilecti Ordinis centum florenos auri de pecunia nostrae camera in subsidium expensarum ejusdem capituli largiantur. Et insuper te aliosque Ministros, & Fratres accedentes ad ipsum capitulum dilectis filiis Assisiatibus, & Perusinis communibus commendamus. Sis igitur sollicitus quod pro nobis, & eadem Ecclesia per eundem Ordinem devota preces ad Dominum effundantur. Datum XVI. Kalend. Maii anno XVIII.

Ibidem fol. 14.

XXXI. Magno numero confluebant tunc Assisium Fratres, tum ad haec Comitia, tum pro lucranda Indulgentia Portiunculae instituta die 11. Augusti. quibus suae benevolentiae & amoris indicium deesse non est passa pietas Sanctae Reginae Siciliae, Ordini ultra omnes Principes addictissime; quod declaratum voluit univervis Ordinis Patribus multis rationibus sincere & sine furore plano stylo conscriptis. Illa potissima & insignis, quod plures habuerit consanguineos, qui huic Instituto nomen dederint, & in eo sanctissime vixerint. Omnes enumerat, uti epistolam legenti patebit

Epistola Reginae Siciliae.

ANNO CHRISTI
1334.JOANNIS XXII.
ANNO 18. & 19.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 20. & 21.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 127.

Venerabilibus Fratribus, ac filiis, Fratribus Minoribus venientibus ad sanctam Indulgentiam sancte Marie de antiquitate for. (de Angelis) vocatae, modo vero appellatae de Portuicula, in quo loco communis Pater noster beatus Franciscus incepit Ordinem, & vitam finivit, & benedixit Fratribus tam presentibus, quam futuris, & recommendavit Virgini gloriose. Ego Sanctia per Dei gratiam Regina Hierusalem, & Siciliae, humiliter filia & serva beati Francisci salutem in Jesu Christo crucifixo.

Tom. I. an. 1330.
Tom. I. an. 1336.Sanctia filia Sclara
Majorducum.Soror fratris Jacobi
de Majoricis.
Proterpela sancta
Elisabetha Hungarica.
Filia Jacobi Regis
Majoriceni.
Uxor Roberti
Regis.
Cognata S. Ludovici
Episcopi.

XXXII. **N**overitis fratres, quod ad haec fecerit me Dominus natus in hoc mundo de tali progenie & plantula, sicut fuit Domina Sclaramonda Regina Majoricarum sanctae memoriae, & filia vera beati Francisci, Domina mater mea, & fecit, quod frater meus primogenitus renunciavit regno pro amore Jesu Christi, & fecit se filium beati Francisci, & intravit Ordinem suum, videlicet frater Jacobus de Majoricis carissimus frater meus, & fecit me esse de genere beatae Elisabethae, quae fuit ita vera & devota filia beati Francisci, & mater Ordinis sui, & soror germana Dominae matris mei Domini Jacobi Regis Majoricarum bonae memoriae, & fecit me habere pro viro illustrissimum Dominum meum D. Robertum Hierusalem & Siciliae Regem, qui fuit filius Dominae meae Mariae Reginae in diversis regnis, & Hungariae bonae memoriae, & fuit vera filia beati Francisci, & habuit pro filio beatum Ludovicum, qui recusavit regnum pro amore Jesu Christi, & fecit se Fratrem Minorem. Et credo firmiter, quod Deus, & beatus Franciscus ordinaverint, quod Dominus meus, qui erat Frater tertius, fuit Rex, & haberet omnes virtutes quae decebant ipsum, sapientiam & scientiam plusquam sciatum a tempore Salomonis de aliquo Principe mundi, & scientiam istam didicit a Fratribus Ordinis, ad hoc ut defenderet Ordinem beati Francisci, & ego cum eo. Ista ego narro ad hoc ut videatis, quantum ego teneo & debeo esse serva tanti Patris & Ordinis sui. Si considero exemplum de illis, qui praecesserunt de genere meo, & de genere Domini mei, & possum accipere illud verbum in Joanne, quando Dominus noster Jesus Christus dixit discipulis suis: Jam non dicam vos servos, sed filios. Et istud verbum possum in persona mea dicere vobis, & toti Ordini, sicut mater vestra propter tria. Primo quia mater est una caro cum filio, & ego sum una anima cum quolibet Fratre Minore, sicut patet in littera, quam habui a Generali Capitulo Neapoli, quae littera facta fuit per Dominum fratrem Bertrandum de Turre Cardinalem, tunc Ministrum Provinciae Aquitaniae, in Conventu sacro Assisi, de mandato fratris Michaelis Instituti Generalis Ministri, & in littera, quam ego misi sibi. Secundo mater diligit filios, & sic ego diligo filios meos Fratres Minores, sicut patet in littera, quam ego misi Generali Capitulo Parisi celebrato. Tertio mater dat consilium filiis & jurat eis: sic ego dedi consilium & adiutorium filiis meis Fratribus Minoribus, quod declaratur in littera, quam ego misi Capitulo Perpiniensi. Licet ego non sim digna ex me: tamen per gratiam Dei, ego multipliciter possum dicere haec verba, scilicet mater Ordinis sancti Francisci, non solum verbo vel scripto, sed ex operibus, quae feci continue, & intendo facere cum adiutorio suo toto tempore vitae meae. Nam quamvis nihil sentiam habere ex me, nisi peccatum, tamen possum accipere verbum Apostoli: Quod sum ex gratia Dei sum. Dico autem vobis illa verba: Non dicam vos servos, quia servus nescit quid faciat Dominus ejus: sed nota vobis facio omnia, quae audivi a patre meo. Et ego sicut mater possum dicere vobis, & to-

Joan. 15. 15.

Vide an. 1316. n.

4.

An. 1319. n. d.

An. 1331. n. d.

I. Cor. 13. 10.

Joan. 15.

& to-

ANNO CHRISTI 1334. JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21. RELIGIONIS MINORUM ANNO 127.

Et toti Ordini: non dico vos servos, sed filios intimos, quasi effectis geniti ex proprio corpore meo, & tanto magis, quanto est major amor spiritualis, quam amor carnalis. Datum in Casa sana prope castrum Maris de stabia, sub annulo meo secreto, die xxv. Julii anno mcccxxxiv. Indivisione xv.

XXXIII. In prædicto autem Capitulo communi consilio decretum est, ut in Protectorem Ordinis peteretur a Pontifice Jacobus Caetanus de Stephanensis, Cardinalis Diaconus sancti Georgii ad Velum aureum, Bonificii VIII. ex fratre nepos, sodalitis valde addictus. Obierat enim hoc tempore vel propter senectutem, aut causas alias onus deposuit Arnaldus Cardinalis de Pelagrus, Protector a Clemente V. uti diximus institutus. Video a Ciaconio hunc recenseri inter Cardinales, qui ad conclave & electionem Benedicti XII. convenerant, & sub sine Pontificatus ejusdem Benedicti, obitum Arnaldi constitui anno mcccxxxv. Sed ex institutione alterius Protectoris per bullam Pontificiam, sub mense Julii hujus anni constat vel jam decessisse Arnaldum, vel protectione se exonerasse. Gravis est error Mariani, qui ad annum mcccxxxv. defunctum affirmat, & propterea eo anno, ex assensu Capituli Generalis Perpignanensis, postulatum & obtentum scribit novum Protectorem Jacobum Caetanum. At non nisi hoc ipso anno ista contigisse diploma probabit Pontificium.

Peterus in protectionem Ordinis Jacobus Cardin. Caetanus.

An. 1334. n. 4.

Marian. lib. 4. c. 9.

Dilecto filio Jacobo sancti Georgii ad Velum Aurum Diacono Cardinali.

XXXIV. **N**uper dilecti filii Generalis & Provincialis Ministri Ordinis Fratrum Minorum, de Generali ejusdem Ordinis Capitulo, novissime in Assiso celebrato, ad Sedem Apostolicam accedentes, nobis juxta præceptum regule ipsius Ordinis humiliter supplicarunt, ut eum Ordo ipse protectore, gubernatore & correctore careret ad præsens, te, quem ad Ordinem ipsum noscunt specialis devotionis, & dilectionis affectum habere, in protectorem, gubernatorem, & correctorem eidem Ordini concedere dignemur. Nos igitur, qui Ordinem ipsum sincere diligimus, supplicationi hujusmodi benignius annuentes, te de ejus probitate, scientia, & providentia circumspicte plene confidimus, in protectorem, gubernatorem, & correctorem, auctoritate Apostolica, Ordini & Fratribus concedimus memoratis. Nulli ergo, &c. Datum Avonione x. Kalend. Augusti anno xviii.

Reg. Vat. ex lib. fect. ann. 18. fol. 100.

Reg. cap. 12.

XXXV. Erat hoc anno, ut ex monumento Vaticano constat, Minister Provincialis Austriæ frater Dutricus de Velsperch, custos Avassensis frater Galhardus, Lector in Conventu Bozanen. frater Franciscus. Hi duo posteriores egerunt cum Pontifice Joanne, ut restitueretur ad pristinum gradum prædictus Minister, a quo eum dejecerat Minister Generalis. Concessit idem Joannes, ut Fratres provincie Datis celebrarent Comitia Provincialia hoc anno, in festo Assumptionis beate Mariæ Virginis, in oppido Winebireg Occonien. diocesis, & si totum regnum interdicto subjaceret, vigore cujusdam statuti per Archiepiscopum Lunden. in eodem Regno Metropolitanum, qui tunc erat, jusque suffraganeos editi, & per Sedem Apostolicam ex certa scientia confirmati. Episcopo Olomuce. n. scripsit, ut si vera esse comperisset, quæ referebantur, suo nomine incolis oppidi Braditz sue diocesis, facultatem construendi, & Fratribus recipiendi Monasterium concederet, propter liberatam mirabiliter prædictum oppidum a direptione inimicorum per merita.

Ex lib. 2. an. 18. p. 116. Conv. Bozanen.

Ex lib. 2. ep. 444.

Conv. Winebireg.

Conv. Braditz.

san-

ANNO CHRISTI 1334.	JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

Hic anno n. 14.
Conv. Brulliani.
Gonc. in Puer.
sancti Francisci
Cap. 17.
Vide Facellum
de Relig. Fulgin.
ad hunc annum.
Anno 1287. n. 11

Conv. Montis
S. Clarae.

sancti Francisci in ipsa ejus festivitate : *Magna letitia* Kal. Maii . Diximus superius , concessum beato Joanni de Vallibus Conventum sancti Bartholomaei de Brulliano , prope Collem floridum , quem tamen Gonzaga a beato Paulo Trincio admissum affirmat . Verius quidem a priori obtentum , atque hoc ipso anno extractum sumptibus piorum virorum praedicti oppidi , suadente praefato Joanne . Certum est postea Paulum ibi inhabitasse , & Ordinis restaurationem inchoasse , seu promovisse . Insinuavimus etiam alias breviter nimis Patres Benedictinos Monasterii Farsen. donasse Fratribus Minoribus Provinciae Marchiae , & Custodiae Firmans Ecclesiam sanctae Mariae in Georgio , alias Montis sanctae Mariae . Incidimus hoc anno in diploma , quo dum Patres Benedictini revocare voluerunt post annos sexaginta donationem factam , confirmatam voluit Pontifex paulo ante mortem suam , resertere Praepositorum regularem fuisse beatae Mariae Ordinis sancti Benedicti eidem Monasterio Farsen. insubmediate subjectam , libereque donatam Joanni Cardinali Caetano Ordinis Protectori , pro usu & incolatu Fratrum Minorum : *Ex tenore petitionis* VII. Kal. Octobris ; quam sub eodem tenore verborum Benedictus XII. anno sequenti , sui Pontificatus primo confirmavit .

Monast. Bodo .
Vide ann. 1266.
n. 10. tom. 5.

XXXVI. Elisabethae Hungariae Reginae concessit hoc anno Pontifex facultatem aedificandi pro sua , ac progenitorum animarum salute , Monasterium Clarissarum , in oppido Budae Vesprimien. diocesis : *Eximiae devotionis* . Idibus Julii . Ut Monasterio Waterbecheni Clarissarum in Anglia . Elien. diocesis , uniretur Ecclesiae de Bydinhem Diac. Lincolnien. commisit facultatem Icherio de Concoreto , Nuntio Sedis Apostolicae in eodem Regno : *Pro parte dilectarum* . VII. Kal. Octobris .

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO .

Ecl. S. Fr. Ypor.
consecratur &
descrip.

I. **Q**uid hoc anno supplendum valde parum est : dicemus tamen Ecclesiam Coenobii sancti Patris Francisci Yporediae , licet antiquissimam , quamque Patres Conventuales incolunt , tantum hoc anno consecratam fuisse , quemadmodum publica inscriptio , quae in Oedeo legitur , ostendit ; licet Antistitem , qui eam consecraverit , reticeat . Est Ecclesia fatis ampla , antiquitate , & religioso cultu venerabilis , pluribus facellis hinc atque illinc exornata . Altare majus sub patronatu Comitum sancti Martini , praecipue nobilitatis inter Salafios inferiores , habet : sed cetera aliis familiis etiam nobilibus urbis sunt adscripta .

Philipp. de Sabaudia Episcopus
in Ecclesia statu-
tum Min. Ypor.

II. Hoc etiam anno Philippus de Sabaudia Princeps Achajae & Morrae , nec non Comes Pedemontii , & Dominus Yporediae , cui plurimum Sodalitium Minoriticum debet , cum jam pridem , idest de an. MCCCXXX. die IX. supremam suae voluntatis , in Jerophilatio Ecclesiae Minorum , publica instrumenta signasset : tandem fatis hoc anno functus , eadem in Ecclesia honorificam sepulturam accepit , sub hac inscriptione : *Anno Domini MCCCXXXIV. die XXV. Septembris obiit Illustrissimus Dominus D. Philippus de Sabaudia Princeps Achajae , & Pedemontium . Julioduni , five Lofduni in Gallia apud Pictones , Illustrissimus Dominus Joannes de Aula , D. de Bounan , etiam & ipse tanta caritate prosequeretur Fratres nostros Juliodunenses , ut supremum diem singulari cum pietate claudens , in capitulo Coenobii eorumdem Fratrum sepeliri voluerit ; ratus quod sicut ipse vivens Religiosos sincera caritate dilexerat , ac elemosynis juverat , ita vicissim defunctus eorum suffragiis apud altissimum juvaretur .*

Ad an. 1286.

Ad an. 1266.

AR-

ANNO CHRISTI
1335.BENEDICTI XII.
ANNO I.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 21. & 22.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 138.

A R G U M E N T U M.

Benedictus Pontifex se commendat precibus Minorum, ex quibus infilitus Inquisitoribus, fidei puritati sedulo invigilat, maxime in excinguendis sceleribus Dulcinistarum, & Fratricellorum. Elisabetha Regina Lusitanie peregrinatur Compostellam. Extruantur domicilia.

I. **B**ENEDICTUS Pontifex in ipsa meta anni præteriti creatus Pontifex, in hujus initio suorum more prædecessorum sapientiam & virtutem a Domino ad orbem universonum regendum expositurlurus, litteras dedit ad Religionum Prædicatos, in quibus enixe se illorum precibus commendabat. Exemplar diplomatis, ad Minoritarum præfectos missi, hic sub-
 cicio.

Pontifex se Rel-
giosorum oratio-
nibus commo-
dat.

*Dilectis filiis Generali, & ceteris Provincialibus Ministris, & Fratribus
Ordinis Minorum.*

II. **A**ltitudo caelestis consilii, supra cuncta tenens in excelsis imperium, sic dat effectus, & dispensat ineffabili providentia munera gratiarum, sic creaturarum conditiones, & status ordinat, ac prout vult variat, & disponit, quod sensus humanus ejus secreta consilia perferutari non valent in horum consideratione potius bebetur, cum sint investigabiles via Domini, & sapientie sue magnitudinem humani non capiunt intellectus. Facit enim fortem ex debili, balbutientibus eloquium tribuit, & ponit nonnumquam humiles in sublimi, plenam & perfectam habens ad singula, tamquam palma cœcludens omnia, potestatem. Sane felicitis recordationis Joanne Papa XXII. prædecessore nostro, nuper, sicut Domino placuit, ab hac luce sub-tracto, & ad caelestem patriam ab hujus mundi miseria, sicut pie credimus, evocato, ejusque corpore cum exequiarum solemnitate debitum tumulato, venerabiles fratres nostri Episcopi, Presbyteri, & Diaconi Romanae Ecclesie Cardinales, de quorum numero tunc eramus, pro futuri substitutione pasto-
 ris convenientes in unum, sub deliberatione consilii, quam tanti negotii qualitas exigebat, habito super electionis futuri Pape celebratione tractatu, licet consentire potuissent in alios majorum meritorum claritate conspicuos, & plurium virtutum titulis insignitos, tandem tamen ad personam nostram dirigentes unanimiter vota sua, nos ad summi Pontificatus apicem divine dignationis elementia evocarunt. Nos igitur nostrarum insufficiencyam vi-
 rium, & administrationis tam arduæ forenam, tantique oneris gravitatem intento consideratione pensantes inra nostra præcordia, quid inter tot di-
 versas & varias seculi fluctuationes, & pugnas agendum, quidve tenendum, quidve pensandum existeret, animo duximus trepido revolvendum. Demum vero spiritus virtute resumpta, in illo qui affurgit in occursum timentium, & implorantium humiliter nomen suum, quique element in semitis suis gressus hominis perficit, inter hujusmodi cogitationum fremitus aneboram spei nostræ fiximus ad ferendum sub ejus fiducia jugum servitatis Apostolicæ, imbecilles humeros humiliter submittentis, ac subsequenter benedictionis & coronationis solemnium, & cetera recepimus, secundum morem ejusdem Ro-
 mane Ecclesie, in personis Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum hactenus observatum, anxio, & humiliato spiritu Domino supplicando, at ipse, qui nos jugum hujusmodi subire concessit, sic ad ipsum portandum de-
 billi-

Ex lib. 1. epist.
tommas. ep. 1.
Absoluta Dei po-
testas.

Refert modum
sua electionis.

ANNO CHRISTI 1335.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 22.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 128. 11.

billitate nostram sue virtutis robore fulciat, seque illud faciat sua benignitate portabile, quod sub illo nos non contingat ex nostra debilitate deficere, sed ita sua omnipotentia nobis, & gregi Dominico vigilantie nostre commisso potius proficere, quod de talento nobis credito dignam valeamus in extremo iudicio reddere rationem. Considerantes igitur, quod nos tanquam homines inter mundanos conflictus, & turbines constitutos, nostrumque imperfectum diligentius attendentes, ad devotionem vestram Deo gratam nostrae mentis levamus oculos, & ad vestrarum orationum suffragia ferventius aspiramus. Eapropter universitatem vestram precamur, & obsecramus attentius, per vestra misericordiae Jesu Christi, quatenus pro persona nostra, statuque salubri & felici universalis Ecclesiae orationes devotas & sedulas ad supernae maiestatis elementiam effundatis, & etiam effundi factis in vestris generalibus capitulis celebrandis, ut omnipotens Deus, qui humeris nostris imbecillibus molem imposuit Apostolice servitutis, nobis sue omnipotentiae dexteram porrigat, defectum nostrum sue virtutis robore fulciat, ut dum navigabimus in huius vitae seculo, ac tempestuosus fluctibus, & praecellis, sciamus, & possimus dispersa colligere, fracta connectere, perditam restaurare, custodire pingua, manuducere fortia, & humilia conservare, aliaque sponte nostrae, nobis divinitus copulatae, Romanae praesatae, & generali Ecclesiae praestare pariter & prodesse. Nos enim Ordinem vestrum devota caritatis zelantibus affectu, ipsius salutis, & prosperitatis cupimus incrementum, cui libenti animo, quatenus secundum Deum poterimus, prout expedire noverimus, annuemus. Cum autem, sicut intelleximus, portitores huiusmodi litterarum interdum esse consueverint contra intentionem mittentium exaltiores, nunc impertune petitioni insistantia, nunc etiam mormorationem susurris, ac detractionem, & querelarum comminationibus exigendo, sicut vos volumus, quod nostrae intentionis exitum, latoreque praesentium jurare volumus, quod ad exigendum, vel obtinendum aliquid praeter ea, quae ad victum, vel ob infirmitatis, ac alios casus necessaria, per alium cit sub certa forma litteras, quas vobis exhiberi mandamus, ministrari precepimus, talibus insautiis, mormurationibus, detractionibus, seu comminationibus non usantur, nec recipere oblata presumant. Ideoque, ut nostris in hoc intentioni, & beneplacitis concurratis, praesatis eorum abusionibus, ceterisque similibus, si forsitan cit, quod non est verisimile, uti presumerent contra proprium iuramentum, contempti, animo vos ultra praemissu ipsi nostro ministranda mandato, tribuendo aliquid non gravetis, cum non per extorsiones huiusmodi, sed alia retributione congrua intendamus ipsorum laboribus respondere. Datam Avinionae v. Idus Januarii anno 1.

III. Post haec statim animum adiecit Benedictus ad expurgandum in area Ecclesiae triticum, & evellenda haereseos zizania. Aviduit de remotis tam Alemaniae, quam circumpositis regionibus irrepsisse haereticos in regnum Boemiae, & maxime in Civitatem & diocesim Olomucensem. Instituit itaque ibidem fratre Petro de Nacerac Minorita, haeretice pravitate Inquisitore, per similes omnino litteras, quibus deputasse diximus Joannem XXII. alios Inquisitores in eodem Regno, incipientes: *Pre cambis mentis nostrae desiderabilibus*. Datas xi. Kal. Septembris. Scripsit eodem ferme tenore verborum ad Episcopum Olomucen. qui tunc erat Joannes, cognomento Wolko, filius Venceslai Regis Boemiae, & ad universos Ecclesiarum Praelatos, in praedictis civitate & dioecesi constitutos, & demum, quam subijcio epistolam ad Joannem Regem, ut huic Inquisitori necessarium praerbet auxilium.

Rogus ut pro
ipso agam.

Prohibet Inpar-
tisanos curiosum
excursionem.

Instituunt frater
Petrus Inquisitor
Boemiae.

Anno 1338. m. 3.

Vide cano. Epi-
scopi Olomucen.
ep. 13.

ANNO CHRISTI
1335.BENEDICTI XII.
ANNO 1.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 21. & 22.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 128.*Carissimo in Christo filio Joanni Regi Boemie Illustri salutem.*

IV. **P**otentie secularis, & praesertim Catholicorum Regum & Principum, cujuscumque sint praecellentiae, dignitatis, aut status, materialis gladius in fulcimentum Ecclesiasticae potestatis institutus existit tam divinitus, quam humanitus, provisione videlicet canonica & civili, ut qui iudicium vel censuram Ecclesiasticam damnabiliter videntur, per brachii temporali auxilium potencialiter compellantur. Est ergo exercendus promptus ipse gladius, & vigorosius exercendus contra quoslibet hostes crucis Dominicae, ac non minus, sed potius contra hereticos, credentes, fautores, defensores, & receptatores eorum, qui majestatem aeternam periculosus offendere non expavent. Nos itaque capientes servide, ac opem & operam sollicito impendentes, ut tales pessiferi homines, qui ad gremium sanctae matris Ecclesiae redire noluerint, proscribantur ubique de agro Domini, & etiam de solationis ultimatate opprobrio confundantur, auctoritate sonora, tam per nos, quam per alios viros prudentes, & orthodoxae fidei zelatores vigilanti speculatorum ministerium jugiter exercemus, ut contra hujusmodi execrabiles homines per orbis climata, in quibus Christiani nominis cultus viget, non desit indagatio diligens nec desistat. Hujusmodi namque provisionis cautelam in regno tuo, Christianitatis titulo insignito, adhibere volentes, ne latens in eo pestis heretica cum vulpine sagacitatis astutia, serpere valeat, & contagium errorum jacere in simpliciter animas fidelium aliorum, ac de dilecti filii Petri de Nazareth Ordinis Fratrum Minorum prudente industria, & de ipsius serore devotionis & fidei, de quibus nobis a fide dignis etiam dilecti Ordinis, laudabile testimonium perhibetur, plurimum in Domino fiduciam obtinentes, eum elegimus ad hujusmodi sollicitudinis curam, laborisque sarcinam tam necessariam quam salubrem, ad honorem Dei, & exaltationem fidei praebitata specialiter supportandas, & debite, ac prout tanti negotii arduitas exigit, exequendas sollicito ac prudenter, dilectumque Petrum Inquisitorem hereticos in civitate & diocesi Olomueen. per nostras litteras duximus deputandum, qui juxta instituta canonica, super his promulgata, Clero & populo auctoritate Apostolica convocatis, generalem praedicationem in dilecti Civitate ac diocesi, ubi & quotiens expedire viderit, faciens, Inquisitionis officium contra labem hereticae pravitatis ferventer & fideliter, prout ei Deus dederit, exequatur contra hereticos, credentes, fautores, defensores, & receptatores eorum, secundum instituta hujusmodi, auctoritate praesata, nihilominus processurus. Et si aliqui, heretica perfidia penitus abjurata, redire voluerint ad Ecclesiae unitatem, ipsi juxta formam Ecclesiae, ac secundum instituta hujusmodi, beneficium absolutionis impendat, ac injungat eis, quae secundum dilecta instituta sunt talibus injungenda. Ideoque Magnificentiam Regiam rogamus, monemus, & hortamur attente in remissionem tibi peccaminum injungentes, quatenus eundem Inquisitorem pro divina & Apostolice Sedis, ac nostra reverentia benigno recipias, & honeste pertrahes, eidem in illi regalis favoris praesidium, & opportunum auxilium taliter impendendo, quod ipsi Inquisitionis hujusmodi officium sibi commissum exequi valeat inconesse, usque sinceritatis tuae zelum possimus in Domino amplius laudibus commendare, ac tu exinde perenne bonum quod suis fidelibus divina elementa pollicetur, ad Regis Regum celestis laudem & gloriam, animae tuae salutem, ac Regni ejusdem exaltationem digne consequi merearis. Datum apud Pontemforgiae Accanton. diocesis xi. Kal. Septembris anno 1.

Tom. VII.

Z

V. Si-

Ex lib. 1. epist.
commun. ep. 764.Principes ortho-
doxi debent ha-
reticos conser-
re.

ANNO CHRISTI 1335.	BENEDICTI XII. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 22.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 128.

An. 1317. n. 56.
Richardo Episc.
Ostoriens. lazar.
Pontifex.
Annal. Hibern.
ad an. 1328.

V. Similiter Eduardo Regi Angliæ binas mittit litteras, ut Richardo Ledredo Episcopo Ostoriensi in Hibernia, ex Minoritis, ut suo tempore diximus, assumpto, multa incommoda passo propter Inquisitos, & punitos in sua diœcesi hæreticos, per omnia faveret, & restitui curaret, quæ injuste & temere Regii Ministri illi abstulerunt. Circa hærefes, de quibus Pontifex hic agit, concordant Annales Hiberniæ, præcipuumque referunt auctorem.

Carissimo in Christo filio Eduardo Regi Angliæ Illustri salutem.

Pat. lib. 47. 909.

VII. **D** Ecet Catholicos Reges & Principes, non solum Prelatis, & personis Ecclesiasticis negotium Catholice fidei contra hæreticos profectibus, præditiis, & favoribus opportunis adesse, sed etiam defensori ejusdem fidei existere principales, ac temerariis ausibus eorumdem, qui prosecutionem dicti negotii impedire conantur, debita provisionis remedio obviare. Cum itaque, sicut habet venerabilis fratris nostri Richardi Episcopi Ostoriens. in Hibernia exposito factu nobis, ipse, qui negotia fidei contra certos hæreticos illarum partium inimicos ejusdem fidei diutius in Romana Curia persecutus est, & adhuc profectitur, ac Ecclesia sua Ostoriens. ad dictorum hæreticorum instantiam, bonis multis fuerint spoliati, & multipliciter læcessi. Nos eidem Episcopo in hac parte paterno compatientes affectu, ac sperantes firmiter, quod Celsitudo tua pro exaltatione Catholice fidei præfato Episcopo in restitutione ablatarum eidem se debeat promptam & favorabilem exhibere, Serenitatem Regiam rogamus in Domino, & hortamur, quatenus attente considerans, quam meritorium apud Deum, & apud homines commendabile tibi sit, si præfate Episcopo in præmissis assistas, quantumque honori tuo, & nomini derogares, si spoliationem prædictam ad talliam instantiam factam, conviventibus oculis pertransires, Justitiario, & ceteris Ministris tuis in Hibernia mandes districte, & injungas, ut omnia & singula bona ipsius Ecclesie Ostoriens. Episcopo, & Ecclesie prædictæ, ac ministris ipsius Ecclesie ablata, postquam idem Episcopus licet arripuit pro hujusmodi prosecutione negotii, ad dictam curiam veniendi, restituant, & ab illorum detentoribus cum integritate, sine dilationis obstaculo restitui faciant, cum effectu, ita quod idem Episcopus ob defectum necessariorum non compellatur negotii prosecutionem relinquere memorati, preces hujusmodi, quæ ex paterno effectu procedunt, sic ad exauditionis debitum admittitur, quod præter retributionis æternæ præmium tibi exinde a Domino proveniaturum, Apostolice Sedis, & nostram gratiam, ac favorem uberius assequi merearis. Datum Avinionæ VIII. Idus Novembris anno 1.

Eidem Regi.

Ibid. epist. 910.

VII. **U** Nigenitus Dei vivi & veri, Dominus noster Jesus Christus, qui corda fidelium sua ineffabili claritate illuminat & illustrat, ut excellentiam agnoscant ipsius, in omnipotentiam suam credant, & in ejus virtuosâ virtute confidant, & propterea salvi fiant, perveniantque post vitæ presentis exitium ad patriam civium supernorum, diebus notissimis detexit in tua terra Hiberniæ lupinæ rapacitatis astutiam vellere agnino velatam, patefecit vulpeculæ, demoliri vineam Domini pro viribus presumentes, & ostentavit tribulos infra segetem agri Dominici, usque ad hæc tempora latitantes, hæreticos quidem pessiferi diversus habentes facies, sed colligationes

exc-

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1335. ANNO 1. ANNO 21. & 22. RUM ANNO 128.

execrabiles, & execrandas infimul incuntes, utpote convenientes de vanitate deceptorum in idipsum. Nam sicut nuper ad Apostolatus nostri prob delorū peruenit auditum, dum Venerabilis frater noster Ricardus Episcopus Officium suam diocesim iure ordinario visitaret, apparuerunt in medio Catholici populi homines, & eorum fautores, heretici, cano prauitatis hereticæ labefacti, quorum quidam assererant, Jesum Christum fuisse hominem peccatorem, & iuste crucifixum pro suis existisse peccatis. Alii vero, factis per eos homagis demonibus, & eis sacrificiis impensis, ad diætorum informationes demonum de Sacramento Corporis Christi aliter sentiebant, quam de illo Catholica & Romana Ecclesia sentit, dicentes non esse colendum nec adorandum illo modo Sacramentum presatum, & etiam asserentes, quod decretis, & decretalibus, etiam mandatis Apostolicis, credere vel obedire minime tenebantur, nec non ad consulendum demones in agendis, iuxta ritus & scilicet gentiliū & paganorum, spretis Ecclesiæ Catholice Sacramentis, Christi fideles suis superstitionibus attraxerunt. Hæc profecto labes hereticæ intermixta fidelium costibus fudas illos, hic morbus sui pudore contagii proximis fideles inficit adherentes, & hoc pestiferum aconitum serpens interimis animas illius pestilentia infectorum. Unde cum sicut accepimus, in eadem Hibernia, & Regno, aliaque terra tui domini Angliæ non sint Inquisitores hereticos, nec ex officio Inquisitionis sue prauitatis hereses ibidem inueniri & puniri soleant, propter quod iura & privilegia Inquisitionis ejusdem prauitatis incognita & iniustata tibi existere dignoscantur, ad tui favoris chryseum, filii carissime, in quo splendor longe lateque irradiat fidei orthodoxæ, velut ad strenuissimum Christi, & ejusdem fidei pugilem, pro hujusmodi prauitate, & ejus cultoribus confundendis, & extirpandis recurrit sancta Mater Ecclesia confidenter. Quapropter frenitatem Regiam attente requirimus, attentius exhortamur in Domino, & obnixius deprecamur, cum in sulcimentum Ecclesiæ potestatis temporalis fortitudinis sit gladius institutus, quatenus pro diuina reuerentia, honore ipsius fidei, & populari salute, tam Justituario tuo Hibernicæ prelibate, quam ceteris Ministris tuis, per ipsam Hiberniam constitutis, dare cures pervigil, seruenter & efficaciter per tuas litteras in mandatis, ut dicto Episcopo, ceterisque Antistitibus Hibernicæ supradicte, quatiens & quando ab eis fuerint requisiti, viriliter, & potenter assistant auxilio brachii secularis ad capiendum, puniendum, & extirpandum prefatos hereticos, & alias hereses in illis partibus noviter pullulantes, ac etiam ceteros credentes, fautores, receptatores, & defensores eorumdem hereticorum, juxta Canonica instituta, que etiam presidentes regimini Regni, Provincie scilicet loci obligant & astringunt. Ex hoc enim eterne Majestatis offeres gratitudinis debite holocaustum, fidem exaltabis eandem, sanctam Ecclesiam honorabis, requisitioni, exhortationi & deprecationi nostris hujusmodi acquiesces, tuique regalis nominis titulus extolletur altius, & continuus tibi prosperitatis & salutis proveniet usufructus. Datum Avenione 4111. Idus Novembris anno 1.

VIII. Repullulavit hoc tempore in quibusdam Italiæ partibus periculosa nimis hæresis Dulcinistarum, maxime in civitate Restina, ad quam cum venisset frater Simon Philippi Inquisitor in Provincia Romana, morbidam contagionem, ne ulterius serperet, compressurus, Paulum Zoppum principum dogmatistam comprehendit, & civium tradidit custodiæ. Habuit hic, uti solent omnes hæresiarum, suos fautores, quorum opera factum, ut liber dimitteretur, & Inquisitor male haberet. Vehementer ad hæc iratus.

Fr. Simon Inquisitor Inquirit Beatus Dulcinistas.

ANNO CHRISTI 1335.	BENEDICTI XII. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 22.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 128.

tus Pontifex, Reatinis sequentem scripsit epistolam, & per aliam similis tenoris iussit, ut Inquisitor in causa procederet, atque adversus refractarios, juxta sanctiones Apostolicas & privilegia Inquisitionis, commissa uteretur potestate.

Dilectis filiis communi civitati Reatine.

*Arg. Vat. in lib.
secret. fol. 44.*

IX. **A**D nostram pridem veniens presentium dilectus filius Simon Philippi de Spoletio, Ordinis Fratrum Minorum, Inquisitor heresice pravitatis in Romana Provincia, auctoritate Apostolica deputatus, nobis exponere procuravit, quod ad ejus dudum deducto notitiam, quamdam periculosam heresim, cujus speciem per ipsum nobis expositam inferere presentibus causa honestatis, ad presens omittimus, in illis partibus, presertim in civitate Reatina, quibusdam Satanae Ministris procurantibus, & dogmatizantibus periculose nimirum his temporibus pullulasse, idem Inquisitor, ut ex debito sui officii tenebatur adstrictus, ad inquirendum, ut peliifera heresis ejusdem semina prorsquam in periculosam crescerent segetem, valeret facilius extirpare, descendens, quemdam hominem per fidem, vulpinam astutiam & rapacitatem lupinam, sub pelle lasitantem ovina, Paulum videlicet de Carcere, alias Zoppum de Reate vocatum, reperit dogmatizatorem hujusmodi heresis principalem, quem postquam presentibus nonnullis, tam religiosis, quam secularibus viris alius scientia litterarum, & auctoritate status pollentibus, confessionem ejus audivit, eamque fecit in scripturam publicam redigi, suo mancipavit carceri, ac eundem vobis, vel officialibus vestris custodiendum, quousque illum repeteret, tradidit, & commisit. Sane cum subsequenter Inquisitor predictus ulterius vellet in negotio procedere supradicto, & eundem Paulum, ut possit de ipso, ejusque in hac parte complicitus justitie debitum exequi, a vobis seu officialibus predictis peteret sibi reddi, & per vos ac eosdem officiales super dicto Inquisitionis perficiendo negotio favorem debitum exhiberi, vos non solum dictum Paulum sibi restituere, & circa hoc assistere, nescimus quo ducti, vel potius seducti consilio, recusastis, quinimo verbalibus eidem illatis iniuriis & terroribus, quo minus possit super eodem Inquisitionis negotio procedere, impedivistis multipliciter, de quo, si veritas refragetur relictis, plurimum admiramur. Quocirca Universitatem vestram requirimus tenore presentium, & monemus, vobisque nihilominus injungimus & mandamus, quatenus quam graviter Deum & fidem offenderitis Catholicam, quantifor vos & status vestros subiceretis periculis & iacturis, si fidei negotium impediretis, vel ei debitum non impenderetis favorem; & insuper quantum nobis, & toti patrie illi expediat, quod illa horrenda heresis extirpetur, & alia que vobis circa premissa possunt occurrere considerantes attente, dictum Paulum restituatis & restitui per Officiales vestros facti Inquisitori predicto, eique assistatis super negotio predicto proseguendo, & perficiendo, & impendatis prout vos requisierit, & opportunum fuerit, auxilia, consilia, & favores, taliter quod, vitatis periculis ex contrario vobis imminentibus, in vobis tamquam viris Catholicis, & prudentibus, fidei salvetur claritas, vestraque possit in hac parte devotio erga Deum, & Sedem Apostolicam merito commendari. Rursus quia mulieres vestre, si forsitan delate, vel suspecte habitae fuerint, de aliquibus tangentibus heresim supradictam, extirpantur possunt verisimiliter magis ex simplicitate, quam indicii seu fragilitate, quam ex malitia deliquisse, si culpas suas libere confitentur coram Inquisitore predicto, censeantur & puniteant, & dixerint de se ac de aliis,

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1335. ANNO 2. ANNO 21. & 22. RUM ANNO 128.

*aliis, quam sciverint veritatem, volumus & eidem Inquisitori verbotenus in-
jungimus, ut mite, favorabiliter, & gratiose se gerat erga eas, nullam
eisdem, propter hoc, absque nostro mandato & expressa conscientia, ut eorum
deseratur honestati, ac vestro & ejusdem civitatis consulatur honori, penam
vel penitentiam publicam imponat quomodolibet vel injungat. Datum Avo-
nionie 111. Idus Maii anno 1.*

X. Serpente nimis per universam Italiam hæresi Fratricellorum, & dif-
fundente se undique impia hac nebulonum colluvione, Benedictus ad omnes
Inquisitores Marchie Anconitanæ, & Tarvisinæ, Lombardiæ, Tusciæ,
Romandiolæ, Provinciæ Romanæ, Ducatus Spoletani, Regni Siciliæ citra
Farum, Insulæ Siciliæ & Sclavoniæ, & harum Regionum Prælatos scripsit,
ut diligentè in eorum animadvertenter errores, & pestimam hanc turbam
ab hominum consortio eliminarent. Deinde nobilibus viris Petro Saronis,
Tarlato de Perra-mala, Sinibaldo de Ordalafis, & Francisco ejus nato, ho-
rum tenebrionum fautoribus, & receptoribus graviter & severe interdixit,
ne amplius auxilium, consilium, aut habitaculum hujusmodi hæresum
auctoribus præberent. Do exemplar epistolæ ad Inquisitorem Anconitanum
transmissæ.

Jubet Pontif. se-
vere agi contra
Fratricellos.

*Dilecto filio Inquisitori heretica pravitate in Marchia Anconitana,
auctoritate Apostolica Deputato.*

XI. **L**icet dudum secta illa pestifera, quæ Fratricellorum, seu Fratrum
de paupere vita dicebatur vulgariter, reprobata & damnata, per-
petuaque prohibitioni subjecta fuerit, per Sedis Apostolicæ providentiam circumspiciam:
nonnulli tamen permittosi homines, & percerpsi se Fratricellos,
seu Fratres de paupere vita nominantes, sub habitu, quem gestare ante re-
probationem prædictam solebant homines dicte secte, in Marchia Anconitana
suis iniquis & damnatas congregationes, sicut habet multorum assertio,
faciunt, ac periculosos & detestandos errores, & hæreses ibidem disseminant,
& ut ex illis sinceritatem fidelium possint inficere ac corrumpere, illos dog-
matizare præsumunt, sub ovina pelle, ad decipiendum citius, vulpinam, qua
utuntur, astutiam abscondentes. Nos igitur tam periculosam & presumptuo-
sam ipsorum audaciam refrænari & corrigi, ac prædictos, & quosdam alios
errores & hæreses extirpare de medio fidelium cupientes, discretioni tuæ,
per Apostolica scripta, in virtute sanctæ obedientiæ districtius injungendum
mandamus, quatenus Inquisitionis commissum tibi officium diligenter & fide-
liter super his & aliis exequens & exercenti, de prædictis nequam hominibus,
eorumque complicitibus, receptoribus, defensoribus, & fautoribus, ac eo-
rum & cujuslibet ipsorum in hac parte criminibus, erroribus, & hæresibus,
simpliciter & de plano sine strepsitu, & figura judicii solerter inquirere, &
ut de ipsorum erroribus habere valeas citius & plenius veritatem, libris,
& scripturis eorum, per te sicut cautius poteris, perquisitis & captis, ad
correctionem, & punitionem ipsorum ac complicitum, receptorum, defensorum,
& fautorum eorum, prout cujuslibet excessus, vel criminis qualitas
exegerit, procedere, secundum Sanctiones Canonicas, & privilegia prædicta
concessa Inquisitionis officio, adhibita diligentia operosa, procurari, invocato
etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, contraditores per
censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, comprehendo. Non obstante
si eis, vel eorum aliquibus, communiter vel diversim ab eadem sit Sede indultum,

Reg. Vat. ex lib.
secr. ann. 1. fol.
65.

ANNO CHRISTI 1335.	BENEDICTI XII ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 22.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 128.

tum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum in Castro Pontisforgiae Avenionens. diocesis. VII. Idus Julii anno 1.

S. Elisabetha in-
vilit Templum
S. Jacobi Com-
postella.

Proff. vita S.
Elisabeth.
Freytag. l. 1. c. 26.

XII. Hoc anno ætatis suæ LXIV. sancta Elisabetha Regina Portugallie, majori meritorum aggregando cumulo, invisit secundo sancti Jacobi Templum Compostellanum. Erat eo anno Pontificum Romanorum Indulgentia & plena peccatorum remissione celebris hæc peregrinatio. Ne itaque tantam divinæ liberalitatis occasionem negligeret piissima Regina, in ea ætate, quæ vix domi tolerari potest, instituit laboriosissimum. Nam paucis comitata matronis honestissimis, mutato habitu, quo uti solita erat, ne agnosci facile posset, pedibus ivit ac redivit, sarcinula sua, & fasce gravis stipem sibi, sociisque ostiatim mendicans. Fidem excedere videtur tanta animi submissio in Regina, tanta in delicato effætoque corpore, viarum, laborumque tolerantia, tanta in proprio Regno latendi industria; sed pietatis ingenium qui probe norit, id minime incredibile judicabit. Sane peregrinatio hæc eo gratior acceptiorque Deo fuit, quod nullus applausus populorum, nullus favor urbium, nulla circumfusæ multitudinis admiratio, nullus pedum, equitumque famulatus, nullus impedimentorum, curarumque strepitus, itineris molestias ullo modo lenire ac mitigare possent.

Coar. Ivodien.

XIII. Ludovicus Comes & Margarita de Lotharinga Comitissa de Los & de Chynejo statuerunt ædificare Fratribus Cœnobium in villa de Yvodio Diocesis Treveren. Scripsit Archiepiscopo Pontifex ut si expediret, suo nomine Fratribus hoc habitaculum recipendi faceret facultatem: *Sacra Religio*. VIII. Kalend. Decembris. Aliquod oblatum crederim impedimentum ne ad opus procederetur; non enim hujus Cœnobii invenio vestigium. Occurrit etiam hoc anno memoria Conventus de Ficechio Lucanæ Diocesis Ordinis Minorum in quodam diplomate, quo Benedictus Pontifex patrocinatur Bonavoltæ plebano sancti Joannis de Ficechio. Hujus loci meminit Pisanus sub nomine Ficechio, Rodolphus vocat Fichinum in provincia Tuscie, & custodia Lucana. Ex Historia Ecclesiastica Silesiæ monemur, hoc anno a Boleslao Lignicensi, & Brigeni Duce Cœnobium Brigense; cum Ecclesia sanctorum Apostolorum Principibus dicata fundatum esse.

Coar. Fieschi.

ADDITIO
ALIORUM.
Coar. Brigen.

XIV. Monasterio Clarissarum de Moncellis Beluacen. diocesis a Philippo Rege & Joanna consorte, Regina Franciæ illustribus fundato, multa & ampla tribuit Pontifex hoc anno privilegia, quæ dabimus in regeffo. Hoc etiam anno inchoatum Neapoli a Regina Sancia Monasterium sanctæ Mariæ Ægyptiacæ, pro mulieribus penitentibus, scribunt Gonzaga & Sumontius, sed originem hanc ad annum MCCCLXII. refert Cæsar Engenius atque tunc de XIX. jactum primum lapidem a Joanne Dianio Archiepiscopo Neapolitano, in fundo nuncupato Campani, in ædibus Nicolai Bonifacii, prope veteram Ecclesiam sanctæ Mariæ de Cerbeto. Aliam prius extruxerat Sancia domum, uti diximus, sanctæ Mariæ Magdalene sacræ, pro eisdem feminis a licentiosa vita conversis, in qua sub primo anno Clementis VI. numerabantur trecentæ & quadraginta, uti tunc dicemus ex ipsius Pontificis diplomate. Voluit itaque hoc aliud addere receptaculum, sub titulo alterius divite penitentis, & sub eodem Instituto sancti Augustini, sub quo primum fundaverat, addita cordula sancti Francisci, cujus regimen penes Fratres Minores constituit. Ex consensu Archiepiscopi & capituli exemptum est Monas-

Monast. S. Ma-
riæ Ægyptiacæ.
Gonz. l. par. de
hoc Monast.
Summont. lib. 2.
Engen. in Neap.
Jama.

An. 1334. n. 31.

An. 1342.

ANNO CHRISTI 1335.	BENEDICTI XII. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 22.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 128.

sterium a jurisdictione Ordinarii, in cujus rei memoriam pendunt Sorores quotannis, in festo sanctæ Mariæ Ægyptiacæ unam cænz libram Ecclesiæ Cathedrali. Parum absuit quin ex meretricule, quæ statim ab incepta domo receptæ fuerunt, redirent ad vomitum, sed fervidis suis exhortationibus ita resistit beatus Philippus Aquerius Reginæ confessorius, ut non solum intra Monasterii claustra remanserint, verum etiam major pars, religiosis emissis votis, se Deo consecravit. Non amplius patet hoc receptaculum perditæ vitæ mulierculis, sed nobilibus Virginitibus, a quo tamen tempore hæc fors mutata incertum.

XV. Inter alias reliquias servatur ibidem caput Divæ Tutelaræ sanctæ Mariæ Ægyptiacæ, cujus veritas magno comprobata est miraculo: dum enim anno MDXLII. Jacobus Matalonicus, hujus loci Guardianus, ipso die VIII. festi sacerdotibus indutus thura adoleret huic sacro capiti, & secunda hæsitans diceret: *Quis novit an caput hoc sanctæ Mariæ Ægyptiacæ an alterius sit, cui honor nullus debeat impendi?* statim, amissa loquela, coepit graviter torqueri, & pene spiritum exhalare. Commoto populo, qui ad solemnitatem convenerat, atque de tante rei novitate stupefacto, accurrit frater Cæsar a Cajazza, Monialium confessorius, & præstigio animo clamitare coepit: *Firmissime, Domine, ego credo hoc verum caput esse sanctæ Mariæ Ægyptiacæ:* sumptamque ex ipsa calvarie aquam, quam ex indultia ei infulderat, patienti obtulit, qua hausta, illico convaluit, suamque publice fatus est incredulitatem. Ab hoc tempore sacrum pignus coepit haberi in majori veneratione. Paruit hoc Cœnobium regimini Patrum Conventualium usque ad annum MDLXVIII. quo translatum est ad Fratres regularis Observantia.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

I. Innuavimus anno proxime præterito, Joannem Pontificem sub finem vitæ, suadentibus consanguineis, bullam edidisse, qua suam de animarum visione ante finale judicium sententiam, explicaverat: nunc vero occurrit notandum, illum eundem articulum de visione Dei ante judicium finale determinatum fuisse, expeditis ob id duobus diplomatibus sub 14. Kalend. Februarii, quorum unum incipit: *Benedictus Deus &c.* penes Petrum Matthæi; alterum vero: *Dudum tempore &c.* penes Odorium. Kalend. autem Martii, Pontifex in suum Pœnitentiarium cooptato fratre Philippo de Montecallerio Minorita Pedemontano: *De Religionis &c.* Philippo Regi Francorum pro Terræ Sanctæ expeditione scripsit: *Sane fili carissime &c.* 111. Idus Martii: at pro eodem negotio Siciliæ Regi Roberto: *Diris afflictionibus &c.* XIII. Kalend. Aprilis. Sed Monialibus de Moncello concessio, quod possint recipere personas liberas & solutas: *Virtutum vestrarum &c.* VI. Kalend. Aprilis. Conservatores privilegiorum Ordinis constituit Episcopus Reatinum & Viterbiensem: *Super egenos &c.* 14. Nonas Aprilis; & sub eadem data Fratres a quacumque jurisdictione Episcoporum & solutione, dato brevi sequenti exemit.

Odor. ex n. n. 65.

ANNO CHRISTI
1335.BENEDICTI XII.
ANNO 1.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 21. & 22.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 128.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Dilectis filiis Generali & Provincialibus ac universis Fratribus Ordinis Fra-
trum Minorum, salutem & Apostolicam benedictionem.Bulla exemptionis
FF. a jurisdictione
Episcopi.
Ex Arch. SS.
Apost.
Ex script. fol. 11.

II. **I**nter ceteros Ordines, quos Caelstis Agricole summa benignitas in
 33 horto plantavit Ecclesie, Fratrum Minorum Ordinem jam per
 34 Orbis provincias superna gratia propagante, diffusum, dum minori fun-
 35 geremur officio, sincera caritate dileximus, ad statum ejus feliciter pro-
 36 movendum sollicitis studiis intendentes; nec minuit utique, sed auxit potius
 37 circa ipsum prebabitae dilectionis affectum persone nostrae subsequata
 38 promotio ad apicem Apostolice dignitatis; cum tanto propensius ad ipsius
 39 Ordinis intendamus augmentum, quanto nobis facultas prestansior,
 40 quamquam nostris non exigentibus meritis, noscitur celsitus attributa.
 41 Licet igitur nonnulli Romani Pontifices predecessores nostri prefatum Ordinem
 42 a Praelatorum jurisdictione quorumlibet prorsus exemerint, ipsumque
 43 que fore decreverint per ipsorum litteras speciales exemptum: nos tamen
 44 Ordinem ipsum ob salutis fructus innumeros, qui ex ipso noscantur ani-
 45 mabus fidelium provenire, gerentes in visceribus caritatis: & propterea
 46 nolentes omnino, ut quisquam, cujusque sit Ordinis, dignitatis, condi-
 47 tionis, aut status, vos generaliter, vel specialiter, ac prefatum Ordinem
 48 super exemptionem ipsius, ac aliis vestris dilecti Ordinis libertatibus &
 49 immunitatibus quibuscumque, sub quavis forma vel expressione verbo-
 50 rum, verbis & eidem Ordini ab Apostolica Sede concessis, impugnare, im-
 51 pedire, turbare valeat, vel quomodolibet molestare; vos & Ordinem ipsum
 52 ab omnium & singulorum quorumlibet Praelatorum, & personarum Ec-
 53 clesiasticarum omnimoda potestate, ac jurisdictione prorsus eximimus de
 54 Apostolice plenitudine potestatis; ita quod nec etiam ratione delicti com-
 55 missi, vel inini contractus, aut rei site, posite contra loca vestra exem-
 56 pta, possessis coram eis, non obstante constitutione solite record. Innocenti
 57 Papae IV. predecessoris nostri in contrarium edita, impeti, molestari, seu
 58 quomodolibet contraveniri: decernentes vos & Ordinem ipsum immediate
 59 eidem Sedi, ac soli tantummodo Romano Pontifici subjacere. Ecclesias in
 60 super, Oratoria, & loca, quae tenentis & inhabitatis ad praesens, ac te-
 61 nebitis & inhabitabit in futurum, dum & quoties vos illa tenere, &
 62 inhabitare contigerit, exempta prorsus existere, nulloque medio Sedi su-
 63 besse decernimus prelibatae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pa-
 64 ginam nostrae exemptionis, decreti, derogationis, & constitutionis infringere,
 65 vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pre-
 66 sumserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli
 67 Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum &c. xv. nonas Aprilis
 68 anno 1.

Indic. ex Patris

III. Concessa post Indulgentia Monialibus Beluacenibus: Splendor
 33 paternae &c. xv. Kalend. Julii; Bertrando Archiepiscopo, & aliis contra
 34 Fratricellos: Dudum ad audientiam &c. ix. Kalend. Julii; & maxime
 35 contra eos, qui per Siciliam & Neapolis oras divagabantur: Habet fide di-
 36 gnorum &c. viii. Kalend. Julii; scripsit, & aliam contra eosdem execu-
 37 torialem: In festo mulierum &c. vii. Idus Julii: lite subinde exorta inter
 38 quom-

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1335. & 1336. ANNO 1. & 2. ANNO 22. & 23. AN. 128. & 129.

29 quemdam Plebanum & Fratres Minores, Episcopo Luciano, seu Lucensi
29 causam commisit: *Debitum officii &c.* XIV. Kalend. Augusti. Confirmatis
29 vero constitutionibus Ordinis: *Redemptor noster &c.* IV. Kalend. Sep-
29 tembris. Tandem plura pro Fratribus nostris statuit ac determinavit:
29 *Ut in sacro Minorum &c.* IV. Kalend. Decembris: & Episcopo Majori-
29 carum pro Terræ sanctæ expeditione: *Dudum carissimus &c.* XVI. Ka-
29 lend. Januarii scripsit. Majoricensi autem in urbe Tertii Ordinis Seraphi-
29 ci Sorores religiosam Ædem communem, quam incolerent his temporibus
29 habuisse facile persuademur: nam egregius historicus Dominus Vincen-
29 tius in suis, quos conscripsit annalibus, asserit, sacrarum Virginum a
29 sancto Hieronymo denominatarum Cœnobium, quod vulgo dicitur *san-
29 Geronima* ab anno MCCCXXXV. usque ad annum MCCCCLXXXV. a Sorori-
29 bus Tertiariis nostri Ordinis inhabitatum fuisse. At de hujusmodi æde nil
29 aliud scire licet.

Ord. n. 65. an. 3.

ARGUMENTUM.

*Inquisitores Minores severe animadvertunt in Fratricellos. Moritur Alphon-
sus IV. Rex Aragonum sodalitis devotus. Sancta Elisabetha Lusitanie
Regina ad superos abit; illius virtutes & miracula diffusim enarrantur,
atque inter sanctos solemniter enuntiatio. Multiplicantur domicilia.*

I. ERANT hoc anno Inquisitores in Fuscìa frater Michael, in provin-
cia Narbonensis frater Guillelmus de Monterotundo, & in Urbe
Pœnitentiarius Pontificius frater Philippus de Monte Calerio, quibus ut in
Fratricellos districte animadverterent præcepit, eandemque curam impos-
suit Bertrando Archiepiscopo Ebredunen. & Joanni Episcopo Anagnino suo
in Urbe Vicario, & Rectoribus Tusciæ, Campaniæ, Maritimæ, civitatis Bene-
ventanæ, Marchiæ Anconitanæ, Romandiolæ, ac Ducatus Spoletani.
Roberto etiam Regi Siciliæ scripsit ut eos suo Regno delitescentes procul
faceret, vel ad mortem perquireret: atque in litteris ad eundem scriptis
hos nebulones *diversis se nominibus appellantes, diversarum colorum seu
petiarum variarum curtos, & deformes gestasse habitus, ab illis quibus Fra-
tres Minores utuntur, plurimum discrepantes.* Et in epistola citata ad Ebre-
dunensem Antislitem, ait, *horum malorum ac superstitiosorum hominum
presumptionem periculosam & temerariam in Italia non fuisse diminutam
sed aucliam, cum nedum ipsi, quinimo quam plures alii eorum, sub aliis tamen
diversis sillis habitibus, sequentes & imitantes damnata vestigia in Urbe,
terræ & partibus Italiæ, necnon & in Regno Siciliæ disseminantes varios
errores & hereses, non sine multorum fautorum consilio & auxilii commo-
rarentur.* Deinde valde conqueritur de Francisco Camerinen. & Jacobo Fir-
mano Episcopis, qui eisdem favorem omnem ex cæca pietate præstabant.

St. Michael In-
quisitor Tusciæ.
Fr. Guillelm. prov.
Narbonen.
Fr. Philipp. Pon-
tificianus Ur-
bis.
*St. 128. ser. ep.
247. & 129. 4*
Jubet Pontifex
animadverit in
Fratricellos.
Ibid. ep. 129:

Ibid. ep. 216.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDENI.
Targemund, hæ-
retici libertatis.

II. Hoc anno IX. Kal. Februarii Alphonfus IV. Aragonum Rex justus,
Tom. VII. A a pius

Maurus Alphonf.
Rex Aragonum.

ANNO CHRISTI 5336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

pius, inoderatus, *Benigni* cognomen sortitus, Barchinone moritur, ibique in Monasterio Minorum, quibus erat addictissimus, sepelitur, uti scribit Zurita: sed inde Ilerdam delatum, atque in Cœnobio eorumdem Minoritarum humatum refert Hieronymus Blancas, cui haud omnino refragatur, quod narrat Zurita, nempe Petrum filium & Regni hæredem, dum Cæsaraugusta Barchinonem ire parat, ut funus Ilerdam ex patris testamento ducatur, accepto nuncio jam sepultum ad Minores Barchinonenses, substituisse, & Cæsaraugustæ ad S. Salvatoris ædem iusta pio parenti soluisse, pro rostris crudite declamante fratre Sancio de Ayerne Regis confessorio, & regio sanguine orto, postea Episcopo Tyrasonensi, mox Archiepiscopo Tarraconensi, post hæc enim potuit Ilerdam transferri. Sane Gonzaga noster in neutro horum Cœnobiorum hujus Regii funeris meminit: meminerunt tamen Pisanus, Jacobus Oddo Perusinus, & Marianus vetusti auctores, qui Ilerdæ demum sepultum referunt in habitu Franciscano, quem ante mortem sibi petiti concedi. Addictissima fuit semper hæc domus Aragonensium Regum Ordini Minorum, uti ex multis argumentis jam relatīs constat, quibus animas in vita, & corpora in morte credebant, eligentes in eorum Ecclesiis sepulturas. Erant autem tunc Regis confessorius prædictus frater Sancius, & Regina Eleonora frater Joannes de Monteforti, quem a Fraga oppido ad Sicorum annem, legatum simul cum Gondisalvo Garcia palatii præfecto ad privignum Petrum Regem destinavit, res suas filiorumque composurum.

III. Hujus Alphonsi magna amita Isabella Aragonia, Lusitanorum Regina, Foemina lectissima & sanctissima, de qua sæpius, & diffusius locuti sumus, etiam hoc anno IV. Nonas Julii ad superos evolavit. Ita statuentum est omnino ex duobus principibus, in quibus omnes vitæ scriptores communiter conspirant, nimirum & natam anno millesimo ducent. septuagesimo primo, & denatam anno atatis sexagesimo quinto, qui in hunc ipsum annum Christi recurrit. Admiror itaque vix scriptores adeo varie opinatos, ut Marcus Ulyssiponen. & ex eo testes aliqui citati in processu canonizationis, dixerint vitam defunctam anno MCCCXXXII. Hieronymus Zurita alias gravissimus & diligens rerum Aragonensium historicus, anno MCCCXXXIII. Blasius Freyre anno MCCCXXXVII. reliqui vero auctores, quorum nomina dabimus inferius, unanimiter conspirant, non nisi hoc anno diem obiisse, quod omnino verius existimo, & ex cœnotaphio ad ejus sepulcrum inciso a me infra describendo manifestius apparebit.

IV. Cum itaque foemina piissima ex peregrinatione Compostellana anno proxime elapso rediisset, virtutum, maxime humilitatis, operibus & morti meditandæ expectandæque se totam addixit. Ut lujus certissimi omnium finis præ oculis esset spectaculum, fecerat sibi fabricari ex operoso marmore arcam sepulchralem, quam sub hoc tempore ingens miraculum fecit nobiliorem. Etenim verita ne reflagnans hybernīs alluvionibus Menda fluvius, adlabens de more effusus, divæ Claræ Templum, ubi sepulcrum extruxerat, inundaret, illud ad superiorem Templi partem, ubi novum zdicaverat oedem medio pariete Sanctimonialibus & externis divisum, transferri decrevit. Verum nullis viribus aut machinis fabri illuc prægrandem arcam attolere valebant: *Quid desperatis*, inquit Elisabetha, *moliendo ponderi manus admove*te, *meas ego estis aniles, pariter admovebo*. Dixit & arcam leviter baculo impellens, veluti modico gubernaculo sursum adductam aptata in Sede, ubi illam hoc tempore omnes intuentur, facile collocavit.

V. Hoc itaque in loco, ubi post mortem requiescere decrevit, dum reliquam vitam tranquille in silentio, & sacro latibulo transigere constituit, ite-

Zurita Indic. rerum Arag. 7. c. 27.
Blancas in comment.
Ubi sepultus

Pisan. confor. 8.
Oddo Perusin. 6.
71.
Marian. lib. 1. c. 28.
Confessorii Regii.

S. Elisabetha Regina mortua.

Quo anno anno?

Marc. lib. 8. c. 32.
Zurita lib. 7. c. 18.
Freyre lib. 1. c. 27.

Ingenit Sepulchri miraculose nuntavit.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 149.

iterum in publicum prodire, ac novos labores oportuit subire. Ortis enim simulatibus inter Alphonsum Castellæ, & Alphonsum alterum Lusitanie Reges, quorum hic Elisabethæ filius, ille nepos, & Mariæ nepti matrimonio conjunctus, dum Alphonfus Lusitanus in oppido Sremotio, XXX. M. P. a Castella, bello necessaria pararet, illa tanto malo obviam itura, nullum laborem, nullum vitæ discrimen, viz molestiam, ætatis calorem, negotii difficultatem verita, Conimbrica discedens, magnis itineribus Sremotium contendit, ut placato filio, nepotem conveniret, nec prius incæpto desisteret, quam eorum animos precibus & auctoritate ad concordiam omnino flesteret, quamvis & sanguine & vita instaret, animamque sub gravi ardui negotii fæcæ exhalaret; tantus erat Elisabethæ pacis amor & concordie.

Lusitanæ & Castellæ Reges diffidens pacificas

VI. Contraxit tamen tum ex caloribus ætatis injuriis, tum ex itineris jactatione morbum lethalem, quo vehementius urgente, testamentum coram Alphonso filio, & Beatrice nuru condidit, deinde animæ recreandæ cogitatum omnem impendit. Dum vero Beatrix Reginæ focus adstat obsequiis, & Elisabetha elevatis oculis in cœlum mente contemplatur cœlestia, repente exclamat: *filia, filia* (ita reginam nurum solebat appellare) *cede locum Dei genitrici, quæ candida veste nos sua vult consolari presentia*. Quarta vero ægritudinis die, expiata magno dolore conscientia, Missæ sacrificium fieri curavit extra conclave, in loco & ad videndum & ad audiendum idoneo. Quo perfecto ut erat religionis amore flagrans, & ad colendum Numen supra modum alacris, vestes induit, surgit e lecto, nitensque utroque genu adrepat altari, ubi flens, & ejulans, ingemiscens, aliisque eximie pietatis indicibus editis, quasi valedicens rebus humanis, extremum iter factura in cœlestes regiones, sanctissimum Christi corpus in viaticum sumpsit venerabunda. Deinde mortem suam vicinam præsentiens, etsi medici aliter sentirent, remotis arboribus, multa cum filio de pace, cæterisque rebus necessariis colloquuta, animo ad cœlestia tantummodo intento, se viz accingebat, Deiparæque Virginis imprimis opem exposcens, versus illos magno animi sensu repetebat: *Maria mater gratiæ, mater misericordiæ, tu me ab hoste protege, & hora mortis suscipe*. Deinde Apostolicum Symbolum, Dominicam precationem, & alias minores cum recitasset, accepto unctionis extreme Sacramento, paulatim voce, sensibus ac viribus deficiens, ore, oculis, vultu cœlestem ad spem compositis, corpus ita deservit laborum socium per annos LXV. magnus ille animus, ut levi potius confopitum somno, quam exanime videretur; euectus ipse in patriam suam, terram beatam, felicitatis æternæ domicilio. Digna profecto heroïna ut ante illustrium reginarum oculos perpetuo obverfetur, atque ad vivum hoc exemplar, & archetypum, maximarum virtutum speculum, suos mores diligentissime componant. Inferioris vero conditionis fœminas pudeat saltim aspernari virtutis & pietatis opera, quæ Serenissima Regina amanter diligenterque amplexa est.

Sub mortem videt Dei genitricem.

Pis sacrum suscipit viaticum.

Elisabetha virtutis exemplar.

VII. Ea igitur, qua mortua est, luce, & nocte dieque insequenti complures sacri Antifistes solemnes in funeribus precationes, regio quidem, sed ferali apparatu ante sanctissimum cadaver decantarunt. Id vero ex ultima Reginæ voluntate (cujus adamussim adimplendæ procuratores testamento designaverat Alphonsum filium, & Pontificem Lamecenum) Conimbricam deportandum erat. Non deerant tamen qui aut in eodem oppido apud Franciscanum Monasterium, aut Eboræ, quæ parum distaret, in Templo maximo deponendum esse judicarent, donec assumpta carne, ossa commode transferri possint Conimbricam, & in regio sepulcro collocari; ita neque Regi-

Cœpæ Conimbricam de ferocia.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MRO- RUM ANNO 129.

ginæ voluntatem rescindi, neque intolerabilem prosequendi exanime corpus laborem ac molestiam gravissimis injungi. Cum vero e contra alii existimarent non esse vel latum unguem a Regiæ voluntate discedendum, sed omnia sicut testamento notarat exequitioni mandanda; Rex, uti bonum procuratorem decebat, horum sententiam magis probavit.

VIII. Quamobrem die proximo (qui Veneris erat) a Regiæ obitu corpus illius bene compositum, ligneoque loculo inclusum, sed neque exenteratum, neque ullis aromatibus, ut ipsa jusserat conditum, Pontifice Lameceno, aliisque multis præclaris viris officii causa prosequentibus, deportatum est Conimbricam. Sed loculus ascensu, descensuque montium creberrime ac vehementer in itinere adeo longinquo concussus, rimas agere cepit, qua humor quidam crebra illa jactatione expressus, e cadavere defluens, honorarios viæ socios in varias distraxit sententias, aliis deliberationem Alphonû de cadavere tunc Conimbricam portando incusantibus, aliis e contra defendentibus. Primi eo argumento se tuebantur, quod jam putida sanies exhalaret, quæ non modo Comitatum omnem gravissime offenderet, sed etiam aerem ipsum instar pestilentia infestaret. Id pernegant alii de sanctissima Regina dignius sentientes. Accedunt utrique victoria cupidi ad loculum: diffluentem liquorem excipiunt digitis hic, alius manibus, odorantur, sentiunt omnes, mulieres, viri, equites, nobiles, ignobiles, profani, & religiosi miram quamdam suavitatem, celestem fragrantiam, odorem naribus hominum nunquam antea perceptum, admirantur, exclamant, inter gaudia lacrymantur: Deum miraculi auctorem agnoscunt, Elisabethæ sanctitatem gratissima recordatione commemorant, deprædicant, exaggerant, venerantur, pergunt hilares, non jam regiæ cadaver, sed pretiosissimas divinx saminæ reliquias animo, cura, cogitatione attenti diligenter custodiunt, libentissime prosequuntur. Admirationem tamen, ac religionem duo alii non minus inopinati eventus auxere: nam Alphonus Martinus sacerdos ex familia Lameceni Pontificis, & Joannes Maceria Regiæ, dum viveret, vestiarius, molestissima febri laborantes, ad loculum accessere venerabundi, prosperamque sibi unusquisque valetudinem precati, illico ab omni morbo & molestia se liberatos esse divina ope, sanctissimæque Regiæ meritis senserunt.

IX. Septimo tandem die per iter æstuosissimum, & torrentissimum solem Conimbricam perventum est, atque in feretro depositum cadaver in medio sanctæ Claræ Templo omnibus patuit ea luce, & prodigiis neque paucis neque vulgaris a Deo illustratum est. Inter reliquias nutrices nobilium puerorum, quas regina domi vivens habebat, Maria Michaelia Leiciensis deformem gibbo ingenti dexteram manum gerebat, cui Maria quedam, Dominici filia, Regiæ ancilla, & in extremo illo itinere, ac morbo comes: Ora, inquit, Deum ut per Regiæ sanctitatem liceat tibi manus tuæ recuperare sanitatem. Linteo deinceps, quo malagmata Regiæ imponenda solerent excipi, gibbosam dexteram obvoluit, & bono sidentique animo esse jubet: illico revelata manus inventa est tota æqualis & integra.

X. Lamecenus Pontifex, quia repleti omnia plangore ac lamentationibus videbat, decrevit cum viris aliis gravissimis, regiæ funeris procuratoribus, corpus nocte illa proxima ad gallicinum sepulcro includere, aliumque inanem loculum, ne fraudem multitudo experrecta intelligeret, substitueret: factum tamen est divina voluntate, ut minores urbis magistratus, alique mortales ad id munus advocati tanto mergerentur sopore, ut evigilare nequirent, nisi certissima luce, cum jam religiose familiar omnes, sacerdotef-

Gravissimi odor
is emittit liquo-
rem.

Deos erant fe-
bricitantes.

Gibbosam ma-
num sanavit.

Omnes ei præse-
ntes.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

tesque complures ex omnibus Templis convenissent, officium debitum carissimæ Reginæ, communique parenti, in præsentia ipsius sanctissimi cadaveris magnifico ritu, etsi funebri apparatu, præstituri, atque pietate singulari parentaturi.

XI. Inter hujusmodi vero sacra parentalia, & paulo post illa, incredibile dictu est, quam multis, & quam inopinatis morborum omnigenum curationibus Deus palam fecerit, quanti ipse apud se in cælo regnantem faciat Elisabetham. Erat in eo Monasterio virgo, ita genium vehementissimis cruciata doloribus, ut aut ingredi, aut flectere genua nullo modo posset; illa tamen magna spe concepta, animo Reginam amice rogat, ut sibi fas esset fungi supremo illo in carissimam parentem cum reliquis sociis virginibus officio; et tibi dicto citius voti compos, salit præ lætitia, incedit coram aliis rei novitatem inexpectatam admirantibus, procedit ad exequias pro liberatrice sua libenter, & si illam iis precibus minime indigere probe intellexerit, præcatura. Exequiis peractis, multi viri Principes feretrum humeris subeuntes, regium cadaver ad mausoleum superiore odeo, ut antea memoravimus, proxime in Sacello collocatum extulerunt, quorum manus, atque vestes sanie disfluente madefactæ, divinam quandam spirabant suavitatem. Ubi virgines intra Sacellum habuere parentis suæ dulcissimæ corpus tuendo, amplectendo, & osculando inter lacrymas, & singultus expleri non poterant, quarum una nomine Constantia Ania, patria Eborensis, jamque horribili insanabilique affecta morbo, labia, gingivasque carcinomate rodente, deformiter amiserat. Hæc igitur magna de Elisabethæ sanctimonia, ac eximiiis apud Deum meritis concepta existimatione, spei ac fiducia plena, feretrum suppliciter osculatur, ac statim recedit integra, sana, venusta. Læretur ipsa, gestit, gratias agit, sociæ inspiciunt, admirantur, congratulantur.

Genibus male
habentem curat.

Irem aliam esse
male affectam.

XII. Quotquot funeri interfuere mortales, per rosæta odoriferaque præta visum sibi spatari, dum ex ipso cadavere diffusum odorem accipiebant, domum uousquisque suam redeuntes testificabantur, ut in tabulis publicas, ne oblivione injuriosæ deleteretur, ex Lameceni Episcopi mandato, relatum est. Inter discedentium a funere non mediocrem, ut fieri solet, tumultum, Ferdinandus Stephanus Conimbricensis, dum propellitur a turba, pedem clavo præcuto, qui ex feretro deciderat, transigit, quo per acerbissimum dolorem avulso, ita vulnere adhuc præpediebatur, ut aut stare, aut incedere nequaquam posset. Conversus ergo ad sanctissimam Reginam pia simplicique querimonia: *Uane*, inquit, *sanctissima Elisabetha, ceteri, si claudi venerant, ex tuo funere integri, relique domum redeunt, ego qui firmus ac sanus veneram, redibo faucibus & claudus?* Res mira! Piam querimoniam firmissima excepit valetudo, ne vestigio quidem relicto cicatricis.

Alium pedis læ-
sum.

XIII. Maria Martinia in parocchia sancti Christophori, civis Conimbricensis, antiqua cœcitate penitus ab usu videndi impedita, Reginæ prodigiosam post mortem in miseris beneficentiam audiens, ad ejus sepulcrum duci voluit, quo cum pervenisset, humi parumper jacens, enixe rogavit Deum, ut sibi per Elisabethæ merita liceret impetrare jamdiu amissam videndi facultatem. Hæc ubi oraverat, obdormiit sponte sua; ac paulo post ita vigilavit, ut alterum oculorum solutum reperiret, videretque sepulcrum & sacellum. Quare supra modum hilaris, Deo Reginæque patrone suæ ingentes habet gratias, domumque ad fororem Margaritam revertens alterum sensit oculum aperiri divina vi, & Elisabethæ beneficio. Illa donum a Deo sanctissimaque Regina perfectum consecuta, solvitur tota in gratiarum actionem: sorori, reliquisque mortalibus, qui prius captam oculis

Cœcæ visum re-
stituit.

lis

ANNO CHRISTI 1736.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 129.

lis noverant, ingentem affert admirationem. Deinde vix trigesimo die ab Elisabetha sepulcro recondita, quædam femina, Dominica Dionysia dicta, mire pallida, & exanguis ad monumentum accessit, orans liberationem ab enormi sanguifuga, quæ illius fauces incluserat, ac spirandi facultatem propemodum impediærat, sanguinemque totum exhauserat; ecce tibi cum admiratione multorum, qui aderant, mortalium, illa insaturabilis humano sanguine bestia in terram sponte sua, sed vi impellente divina, desiliit, miseramque feminam vitæ periculo liberatam, hilarem, Regineque gratam reliquit.

Alia perigliam
si esse suspicant.

Deus fructus
viam ostendit.

XIV. Theresia Rodriguez, civis Scalabitana, oculis capta, Reginem enixe, fidenterque precata, carissimum sensum recuperavit, & gratias pro tam singulari beneficio actura, Conimbricam se contulit ad sepulcrum, ubi testificata est multa alia concivibus suis Elisabethæ patrocínio & meritis, beneficia ab optimo, maximoque Deo collata esse. Eodem videndi munere donata rediit a sepulcro Elisabethæ femina alia cujusdam Canonici Augustiniani, nomine Alphonfi Fernandii, mater.

Mors mariti
sua reddidit.

XIV. Alia mater tenuis quidem mulier, & afflicta colona Taveriensis, qui vicus est in agro Conimbricensi, absentis filii desiderio, eo quod nesciret ubi terrarum degeret, mortuus ne an vivus esset? Rogavit illa affectu vehementi Reginam, ut filii conspectu frui posset antequam e vivis discederet: illico juvenis, qui centum viginti milia passuum aberat tam miro repatriandi studio, ac desiderio se commotum sensit, ut a patriis laribus, maternoque conspectu remotus, ne momento quidem temporis sine dolore & angore consistere posset. Quamobrem animi secutus inopinatum ardorem, coram matre fuit ante octavam diem ab ea, qua supplicatum Regine fuerat pro reditu. Mater beneficii agnoscentem auctorem, cum filio hilaris ad sepulcrum Elisabethæ venit gratificatura.

Ab hirsutis
molesta se jam
mutatam liberat.

XVI. Eboræ apud Benedictum Pererium famulus quidam ipsis præcediem moriturus, in lecto jacebat ex hirudinis, quæ faucibus intimis pertinaciter adhaererat, perpetua per dies quindecim sorbitione, nec vocem reddere, aut cibum capere biduo jam poterat, idcirco necessaria quæque producendo funeri comparata, & in promptu erant. Mulieres tamen quæ aderant, & mira ab Elisabetha per illos dies ubique patrata intellexerant, ut potuere monent, ut sanctissimæ Regine opem tacito pioque corde imploreret. Ille, sublatis in cælum manibus, animi votum significavit, ac e vestigio tussis subitanea hirudinem crassitudine horridam, terribi sanguinis involucre formidolosam eructavit, eademque die, & loquentem & valentem hominem Elisabethæ beneficio reliqui mortales sunt admirati. Stephanus Gonsalvus Leitanus, vir apprimè nobilis, & militaris Ordinis Lusitani, cui a Christo nomen est, Magister, Regine olim honorarius famulus, brachium ita stupidum ex vulnere habebat, ut nihil tenere, aut comprehendere posset. Is vero certissime sperans firmitatem sibi pristinam a Deo fore concedendam, ob eximia Regine merita, fidenter oravit ad illius sepulcrum, & domum firmus valensque revertit, ut ipsemet Conimbricæ coram urbis Præfecto jurejurando sancte confirmavit.

Alterum bra-
chio læsum su-
mat.

Obstam a mo-
lis spiritibus li-
berat.

XVII. Lamecena mulier quamplurimis obsessa demonibus, per varias peregrinationes pie susceptas ab aliis jam liberata, septem obstinatioribus retinebat, qui negabant se ab illa discessuros, donec ad Regine monumentum veniret. Multis ergo comitata cognatis, & germanis Fratribus duobus Minoritis, venit misera femina ad monumentum. Tota nocte in precibus transacta, demones ad primam lucem, uti solebant, vehementer mulierem di-

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

vexare coeperunt; sed Reginae ope fugati sunt, & mulier obfessa cum focis gratias agentes, domum læti redierunt. In ipso Parthenone virgo quædam manum dextram impetigine vehementi ac deformi vexatam gerebat, cum in spem sanitatis erecta, illi manum ceream Reginae obtulisset, id sedulo fecit, ac intra brevissimum tempus, & molestus ille pruritus, & deformitas sponte sua excidit. Hæc & alia pene innumera beneficia multis a Deo collata, ob eximia Reginae merita, illaque viventis excellens pietas, misericordia, liberalitas, religio, patientia, prudentia, constantia, omniumque virtutum cummulata series ita sanctitatem illius singularem apud Lusitanum populum effecerunt, ut antonomasticos *Regina sancta* appellari in hanc usque diem consueverit.

Aliam manu la-
bocentem fuit.

XVIII. Mirum sane qualiter tam excellentis vitæ, sanctimoniam, & miraculorum memoria exciderit, ut longo tempore Conimbricensis non dixerim urbis, sed & Monasterii mœnibus occlusa lateret. Eam primus propagare coepit anno MDXVI. Emanuel Lusitanæ Rex, religiosissimus Princeps, obtenta per suum Legatum Michaellem Sylvium a Leone X. facultate colendi sanctissimam Reginam solemnibus ritibus, ejusque imagines publice ac privatim dedicandi in tota diocesi Conimbricensi. Lucius Andreas Resendius, vir sua ætate cruditus, Officium Ecclesiasticum eleganter pieque composuit solemnibus Reginae feriis decantandum. Postea Joannes, hoc nomine tertius, Rex apprime religiosus ac pius, obtinuit primo ut eundem cultum in Regia, ubicunque esset, exhibere fas esset Elisabethæ. Deinde a Pontifice Maximo Paulo, ejus nominis quarto, potestas facta, eodem Rege postulante, ut ubique terrarum quam longe lateque pateret Lusitanorum Regum ditio & imperium simili ritu ac veneratione coli posset Elisabetha. Quo tempore Joannes, Elisabethæ imprimis studiosus, instituit, ut anniversaria celebritate in collegio Reginae Conimbricensi Academia, quæ maximis sumptibus exerebat, dies festis more scholastico recitata de Elisabethæ laudibus panegyri, multisque scriptis & affixis carminibus, ageretur pridie Nonas Quintiles, tunc enim Elisabetha, ut supra memoratum est, ad coelites commigravit.

Quam Elisabethæ
sanctam illa-
rarent, & cul-
tam?

XIX. Non defuere per hæc tempora sanctitatis ejus clarissima argumenta; nam in frequentissimo Monasterio nobilium sœminarum Ordinis sancti Bernardi prope Conimbricam, cui a finitimo vico *Celle* nomen est, Anna Azpilcueta, virgo genere clara, jamdiu cruribus ita laborabat, anno MDLI. ut incedere nullo modo posset. Huic magistra virgo veterana pridie feriarum sanctæ Elisabethæ serio commendavit, ut a Regina pristinam sanitatem pie sidenterque rogaret. Fecit illa, prout magistra commonuit. Et somnus obrepit, & secundum quietem sibi visa est audire quemdam præcipientem, ut surgeret, crura Elisabethæ munere pristinum in statum revaluisse. Excitatur spectro virgo, ac primum tota concussa pavore obrigit, deinde vestes arripiens, & corpori circumdans exiliit e lecto, firmiterque rectis passibus vestigia ad odecum, ubi reliquæ virgines matutinas precatones solvebant, hilaris & festina se confert. Cantus in lacrymas, gaudio & admiratione plenas, convertitur; subsequitur communi consensu gratiarum actio jucundissima. Martinus Azpilcueta Navarrus, Christianæ Reipublicæ magnum decus, virgulis confanguineæ beneficium, a Regina acceptum, publicis Notarii litteris prosequutus in processu citatur tanquam testis, qui præstito juramento refert, se neptem hanc comitatum fuisse, quando perrexit ad sepulcrum sanctæ Reginae gratias reddituram pro accepto sanitatis beneficio. Civitates omnes Joannæ, Caroli V. filie, ab Alphonso Principe Lusitano jam tunc

Cruribus dolentem fuit.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

tunc defuncto, relicta gravida partum masculinum per continuas, publicasque supplicationes expectabant, ne Lusitanorum Regum deesset profapia virilis, quæ in uno sene Joanne Rege, Alphonso Patre, & Henrico Cardinale perseverabat. Conimbricensis civitas ad Elisabethæ sepulcrum supplicationem publicam instituit, ibique universo populo vota faciente, natus est Ulyssipone Sebastianus, qui licet gentis Lusitanæ breve solatium extiterit, illum debent Elisabethæ. Illius enim fuit dedisse tantum, tam sortem & tam religiosum juvenem, gentis vero infortunii illum inflorenti ætate amisisse.

Ejus meritis tribuitur orivitas Sebastiani Regis.

Lucæ natiuitas militat.

XX. Vulgo mulieres lacte carentes ad filios aut alumnos nutriendos, Elisabetham pro eo impetrando solent implorare, quod videtur originem traxisse ex præcipuo studio, quo Regina Deiparæ Virginis lacte plenam exquisissimam ampullam vivens coluit, & in fucello ejusdem Virginis a Penna nominatæ in arce Leiricensi collocavit, ubi mira etiam hodie religione illorum populorum colitur, uti ipse conspexi: aut certe ex sollicita cura, quam posuit vivens in pueris expositis alendis, nutriendis, atque educandis. Id omnino liquet ex actis apothecæ ipsius, nimirum multa esse in hoc genere facta per illam miracula, & plusquam viginti testimoniis ac fidei dignis comprobantur.

Fluvius ejus etiam miraculosus.

XXI. Alenquerio vicinus est fluvius, qui sere morbis omnibus medetur, etiam nostra ætate; recens quoque in actis apothecæ curati dicuntur multi, inter quos fuit puer facie ustulata, & alius ophthalmia laborans; item quidam altero pede captus. Quam virtutem populus inditam fluvio credit propter frequentem Elisabethæ præsentiam, & sanctarum manuum abluitionem. In oppido Castanearia non minor est prodigiorum frequentia apud imaginem Regine, quæ in Monasterio Virginum sanctæ Claræ jamdiu conservatur, cum publica oppidanorum veneratione. Principium dedit soror Guimara, ejusdem Collegii sacra virgo; ea enim quadragenario afflicta morbo, & deliquis sipe oppressa diuturnis, ac vehementibus Reginam pro valetudine precata, vovit cereum munusculum ad ejus sepulcrum appendendum. Vix voti rea fuerat, jam compos omnino erat desiderii. Lues grassata totum pene collegium infecerat, & virgines tres propemodum conlecerat; omnes tamen voto concepto, se unanimi consensu astrinxerunt in posterum ad sacrificium solemnè ritu, præcesque vespertinas annuatim peragendum ea die, qua Regina cælo reddita est. E vestigio lues evanuit, moribundæ virgines convaluere, mali timor omnis abcessit. Annos circiter xv. votiva hæc solemnitas per virgines adamussim celebrata fuerat, cum Andreas de Leiria Minorita, homo pius, ac illarum virginum a confessionibus, religione tactus, eo quod Regina superis rite non adhuc esset adscripta, celebritatem hujusmodi interdixit; sed statim ab interdictione Andreas, & quæ illi consenserat, Abbatissa, gravem morbum contraxere; ii tamen morbi causam non obscuram facile subodorati, votivam illam solemnitatem illico restaurari curarunt, ipsique ab eodem qui dederat ægritudinem, brevi valetudinem receperunt.

Imago ejus prodigiola.

Monasterium male habitum liberat.

A grassato hæc Monasterium liberat.

Ejus cultum impediens concipimus.

Promoveat sanam.

Tres Virgines a vixit liberat morbo.

XXII. Ea res pietatem, studiumque illarum virginum erga Reginam mirum in modum accendit. Inter alias soror Agatha ab Spiritu sancto cognominata, sanguinis vomitu & maligna febre consumpta; ac soror Eufraza de Cruce gravissimis doloribus, thoracisque inflammationibus vexata, exiguo voto Regine nuncupato, perfecte convaluerunt. Imo soror Francisca de stigmatibus omnino surdialtra, oleo lampadis, quæ ante Regine imaginem ardebat, illitis auribus, audiendi facultatem expeditissimam recepit.

XXIII. In

ANNO CHRISTI 1736.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

XXIII. In parthenone Deipara a Ribeira non impar extitit versus sacras illas virgines Regine favor & benignitas. Nam Catarina de Trinitate ex altissima cadens scala manifesto vitæ periculo Reginam fidenter invocavit, atque ad terram, nullo accepto nocumento, integra pervenit. Eadem quoties febrî, capitis, auriumque dolore vexaretur, nullam præter Regine implorationem adhibere solita est medicinam. Quinque præterea virgines, quarum duæ aurium doloribus, tertia strumis, quarta oris inflammatione molestissima, quinta, quæ novitia erat, dotis defectu inter maximas versabatur angustias, Regina pie confidenterque invocata, omnes prosperum festinumque successum optatis suis habuere. Idem sacrum Collegium gratificationis causa anniversariam Regine celebritatem, copiosa etiam pauperibus largitione facere consuevit, sed innumere indigentium multitudini sepe numero parata cibaria non sufficiebant; semper tamen divinitus multiplicata annona, fragmenta non modica superfuere. In eodem loco Joannes Rodriguez cementarius in die Regine sacro laborare conatus, & a virginibus, ne id faceret prohibitus, nihilominus laborem aggressus, illico solutus nervis, dexteram operi inutilem sensit, sed eam irreligiosæ pertinaciæ poenam agnoscentes, votoque subitaneo adstrictus, fore sibi perpetuo diem illam religiose in otio colendam, dicto citius primam firmitatem adeptus est.

Alias quinque a
diversis ætate
molestiis.

Multiplicat pau-
perum annonam.
Ejus die labor-
ans plebs, pa-
uperibus san-
ctus.

XXIV. Quotidiana præter hæc facta sunt ad illius monumentum prodigia; quæ cum maxima sint, frequentia ipsa & multitudine notam admirationis perdidit. Certe immensus labor esset singula recensere: summam vero dixerim, incredibile esse concursum populorum, civitatum, regni-que totius etiam per supplicationes publicas, vel nova beneficia rogantium, vel pro acceptis in præsentia gratificantium ad ejus sepulcrum, oleum lampadis, quæ ibidem pendet, magis depellendis morbis, quam pascendis flammis infervire solet. Gravissimis etiam testimoniis acta apothecæ, præter alia multa confirmant, sex moribundos morti fuisse ereptos per Elisabetham, quinque claudos restitutos, furiosum unum ab infania liberatum, elephan- tiacos duos absterfos, cancerum unum expulsam, brachium homini solidatum, sacram spinam loco suo repositam, dæmonem fugatum, vinculum a carcere solutum, sâbrum deciduis ex altissimo ligneis fulcimentis cum iisdem erectum, denique nullum morbi genus non curatum, nullam calamitatis speciem non propulsatam, invocata Elisabetha.

Crebra miracula
ad ejus sepulcrum.

XXV. Crebris his instigata prodigiis pietas Lusitana ubique celebrari sanctissimæ suæ Regine concupierat sanctimoniam; excitaveratque Sebastiani Regis animum, quo apud Paulum IV. ageret, ut superiorum Pontificum diplomata circa beatæ Regine cultum amplificaret, & potestatem faceret ejus imagines exponendi, annus sacra faciendi, eique preces fundendi, per universum Lusitanie dominium, quod ei facile fuit obtinere, diffusi undique sanctissimæ femine celebri opinione, & publica prodigiosæ fama virtutis. Anno deinde MDCXI. Catholicus, & vere pius Rex Philippus III. cum Margarita consorte repetitis precibus postularunt a Paulo V. ut in Sanctorum catalogum eandem adscribere dignaretur. Rei examen commisit ille tribus sacre Rotæ Romanæ Auditoribus, Francisco Penne Decano, Francisco Sacrato, mox Archiepiscopo Damasceno, & S. R. E. Cardinali, & Alphonso Quinones de Manzanedo, postea Patriarchæ Hierosolymitano, qui in hujus nostri Collegii Templo, sub mortem delegit sepeliri. Hi vero remisforias & compulsorias in forma direxerunt Alphonso Albicastro Comimbicensi, Alphonso Mexic Leyriensi, Episcopis; & Francisco Vaxio

Ejus cultus am-
plius propaga-
tus.

Agitur de eadē
canonizanda.

ANNO CHAISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

Pinto Catholico Regi a Consiliis, ut adhererent necessarias probationes testibus ac scriptis, aliaque authentica documenta statuerent de vita, sanctitate, & miraculis sacrae Reginae. Illi vero cum causae Procuratoribus, examinatis multis testibus, extractis juribus, & iudicis processibus efformatis, Romam omnia ad praedictos Rotae Auditores transfuderunt.

XXVI. Horum omnium, & si magnorum voluminum, habeo apud me exemplaria, hujus nostri Collegii archivo ab Illustri Domino Michaeli Suario Pererio viro docto, olim Academiae Conimbricensis Cathedratico, Regni Lusitanici, uti vocant, Agente, Brasiliae Episcopo olim renuntiato, hujus causae procuratore, propter veterem nostram amicitiam, concredita. Dum haec Conimbricæ fierent, ego in ipsa urbe commoratus, studiis Theologicis operam dabam, praesensque audiebam, & videbam magnalia, quae de sanctissima referebantur Regina. Ultra omnia me commovit integri & incorrupti corporis inventio, & sacri pignoris speciosum, perpetuumque miraculum. Ibi tunc eram quando praedicti iudices, cum multis gravissimis viris ad sepulcrum venientes, illud coram peritissimis medicis, chirurgisque aperiri fecerunt anno MDCXII. die xxvi. Martii. Ablato itaque marmoreo mausoleo operimento, intrinsecus capsulae & pretioso ligno fabrefacta, corioque bubalo ad aeternitatem convestita, sanctissimum cadaver lineis involucris, bisinaque sindone gemina coopertum, serico velo faciem tegente includebat. Vestem thorace tenuis cum magna reverentia educentes Medici, corpus succosum, candidum, integrum, firmum & tractabile repperunt. Jam vero faciem ipsam quotquot aderant inter hilares lacrymarum visus non poterant non mirari dormienti non absimilem, letam, affabilem, compositam, materna adhuc pietate plenam, pristino candore, vivacissimoque rubore de morte ipsa per annum fere cclxxx. triumphantem. Aderant viæ Comites, & immoortalitatis participes baculus & crumena, quondam ab Archiepiscopo Compostellano Reginae data, peregrinationis & pietatis gloriosa insignia, quae Abbatibus & Monialium sunt deputata custodiri.

XXVII. In lapide superiori, quo totum operiebatur monumentum, insculpta erant haec carmina magnis characteribus atris, totam sepulcri quadraturam ambientibus.

Elisabetha jacet sacro hac Regina sepulcro,

Quae meritis nitidi fulget in arce Poli.

Nempe ita dum vixit ceco se gessit in orbe

Virtute, ut morum vixit omne genus.

Quis sis ut a summo Diva hac selecta Tonante

Regnes; in Angelico nunc vives usque choro.

In vicino pariete ad sepulcri caput conspicitur lapis alter, cui litteris Gothicis deauratis incisum est hoc Coenotaphium.

Æra MCCCCLXXIV. die IV. Mensis Julii, in Castro de Estremoz obijt inclita Donna Elisabetha, Regina Portugalliae, & fuit sepulta XII. die dicti Mensis in hoc Monasterio sanctae Clarae, quod ipsa fieri jussit & donavit: & fuit uxor Domini Dionysii Illustrissimi Regis Portugalliae, & filia Regis D. Petri de Aragonia & Reginae Donna Constantiae, atque Mater D. Alphonssi Serenissimi Regis Portugalliae, & Domina Constantiae Reginae de Castella, fuitque avia Regis Alphonssi de Castella, & Reginae Donna Marie uxoris suae: hos honoravit, usque benedixit: cujus anima requiescat in pace.

Vel ex hac inscriptione liquido constat, quod paulo ante dixeramus, nempe

Corpus post aliquot secula integrum repperit.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 23.	RELIGIONIS MINO- ROM ANNO 129.

pe obiisse præclarissimam Reginam hoc anno MCCXXXVI. namque si ex
era MCCCXXIV. annos demas triginta octo, quibus ante Christum natum
 anno quarto instituti Trium-viratus apud Romanos, sub *era* nomine sup-
 putari seu numerari cœperunt anni apud Hispanos, vel ex ingenti ære col-
 lato Octaviano Augusto, vel alia de causa, quod modo disputare non libet,
 recurrit certe tempus & annus signatus mortis Reginz in eum ipsum, quem
 statuimus.

*Vid. notæ Garfa
 Leatze ad Con-
 Eliberitiam ver-
 bo A12.
 Vajanus in Chron.
 cap. 12. Bonn. 11.
 Gibb.*

XXVIII. In pulchro hoc reconditorio invento pretioso thesauro, Epi-
 scopus Albicafrius Deum glorificans exultabundus & lætus, de pulchriori &
 nobiliori cogitans custodiendi & conspiciendi sacri pignoris loco, facellum
 pariete integerrimo, qui Virginum superius odeum distinguit, polito ex mar-
 more ædificavit testudine deaurata, cancellisque ex solido ac pretioso ar-
 gento conspicuis; in medio argenteum mausoleum variis minutisque cœl-
 turis insigne collocavit, apertis ingeniose fenestrellis, quæ chrystallinis
 specularibus ornata, corpus in læto aurea veste intrato, recumbens, in
 ipsius Reginz anniversariis, remotis laminis, ab exteriori latere confluenti
 populo, ab interiori vero Monialibus ostentarent. Neque ea tanta liberali-
 tate versus Reginam sanctissimam contentus Pontifex magnificus ac reli-
 giosus, triginta quoque aureorum millia apud Catholicum Regem moriens in
 deposito reliquit, nummariis syngraphis in Urbem transferenda, ad illius
 Canonizationis ex parte faciendas expensas.

*Conimbricæ. E-
 piscopi in sanctæ
 Reginæ pietas.*

XXIX. Dum vero in processibus Conimbricæ efformatis, & Romam,
 uti diximus, transmissis, diligenter expendendis tempus, atque operam
 Rotæ Auditores impenderent, accidit ut Paulus V. prius, deinde Grego-
 rius XV. ex hac vita migrarent, quapropter inchoatum opus non potuit ab-
 solvi. Successit Urbanus VIII. apud quem suas preces interposuit Philip-
 pus IV. per prædictum Lusitanici Regni Agentem, ut tandem sanctissima
 Regina digno assiceretur honore. Placuit Pio Pontifici optimi Principis
 votis assentiri, causamque commisit examinandam Rotæ Auditoribus, Joan-
 ni Baptiste Coccino Pecano, Alphonso de Quifiones Manzanedo, & Rotæ
 locum tenenti Jacobo de Cavaleris: quod per gravissimas & honorificas has
 litteras Regi voluit significatum.

URBANUS PAPA VIII.

Carissime in Christo fili noster, salutem &c. Mirari non debet Europa
 tam illustribus Omnipot . . . clement . . . beneficiis decorari Hispani-
 arum Imperium, quæ tot Sanctos educavit, regnantes in terris, &
 triumphantes in celo. Qui regnis istis invident per vanos thesauros, &
 Indicas gazas, disceant ibi non raro latissimum esse felicitatis proccentum,
 ubi uberrima floret sanctimonie seges. Quatuor beatis Hispanis non ita pri-
 dem triumphalia sanctitatis ornamenta prædecessor noster una die decrevit:
 consimilis honor non pauci istius gentis quotidie postulatur. Et cum Casto-
 licas aras Castellanus nuper orator obtinuerit, in tanta nunc glorie societa-
 tem vocatur Lusitana Regina, ut pateat utrique terrarum Orbi, nullum in
 Provinciis Majestatis tue subiectis, esse hominum genus, aut tam vili inopie
 deformatum, aut tam superbicis opibus præpollens, quod sanctorum ferax
 non sit. Gratulamur Majestatis tue caelestem hunc Hispanorum cum Christo
 regnantium choram, quorum patrocino non minus, quam legionum excubiis
 tranquillitas Provinciarum custoditur. Quod vero ad beatam Isabellam Re-
 gnam pertinet, laudamus cum primis pietatem Majestatis tue, radiatum

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 21. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

diadema Regali capiti postulantis, cupimusque ex tanta Regina honoribus consulere, & Provinciarum istarum, & Regie domus vota consolari: iussimus ergo aëlia confici, & testimonia explorari diligentissime. Porro autem accuratissimis precibus rogabimus Patrem luminum, ut Regium hoc fydus, fulgens splendoribus Sanctorum Pontificie menti ita detegat, ut illud toti Ecclesie adorandum proponere, quum primum possimus. Non deest autem qui celestem hanc causam diligentissime agat, & Lusitani Regni Catholice Majestatis preces exponat. Nam dilectus filius Michael Soares Pereira, qui Portugallie negotia in urbe curat, tue pietati obsequens, Pontificiam etiam voluntatem demeruit, cum beate Regine dignitati, singulari industria & prudentia serviat. Ceterum quanto studio negotium tam grave consuecundum curemus, nobilis Vir Dux Pastrane, & Michael Soares Pereira, qui Regias litteras reddiderunt, luculenter testabuntur Majestati tue, cui Apostolicam benedictionem amantissime impartimur. Datum Rome apud sanctam Mariam Majorem. Die XVII. Augusti Pontificatus nostri anno 1.

XXX. Interim omnia examinarunt prædicti Rotæ Auditores, compereruntque singula iustis ponderibus librata, & causam transmitti posse ad sacrorum Rituum Congregationem, ut illa visis & perpensis, quæ ad hanc materiam spectabant, suam sententiam diceret circa beatissimæ Regine canonizationem. Sacri vero hujus confessus Cardinales acceptis monumentis, & integra totius facti relatione, in dictis pluribus sessionibus, in quibus Auditorum conclusiones accurate ac diligenter examinarunt, unanimi consensu dixerunt die XXVIII. Septembris anno MDCXXIV. processus omnes valide, legitime, & legaliter fuisse compactos, & sanctitatem ac miracula sufficienter & solide fuisse comprobata. Hæc omnia retulit coram sanctissimo Domino Urbano, in secreto consistorio Franciscus Maria Episcopus Ostiensis, Cardinalis a Monte, sacri Collegii Decanus, die XIII. Januarii, anno MDCXXV. mox addiderunt suffragia in gravissimo illo totius Orbis confessu reliqui Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, omnesque Antiquitates, ad quorum unanimum sententiam, sua Sanctitas declaravit, se velle Elisabetham tot miraculis, & manifesta sanctitate illustrem, Sanctis adnumerare: diemque indixit Maii vigesimum quintum, qui sancto Urbano Papæ & Martyri sacæ est, eoque anno Dominicus fuit, & sanctissimæ Triados, anniversarius. Palam quoque professus est Urbanus affectam diutino morbo valetudinem beate Regine meritis sibi ex integro fuisse restitutam: uno & turbulentissimo tempore serenitatem cælo redditam ope ejusdem, ut Tusculi convalescere perfecte ac recreari commode posset. Quamobrem imaginem illius præcipua quadam religione in secretissimo cubiculo semper apud se voluit retinere, singularem suam patronam & fautricem optinam quotidie ante oculos habiturus, & cultu frequentiori veneraturus.

XXXI. Interea Suarius prædictus Lusitanorum Agens, splendide & magnifice præparavit omnia quæ celeberrimo mysterio erant necessaria, ut Jubilee causa immensi in Urbem confluentis populi animos admiratione suspenderet, ac pro Regine majestate, ac Lusitanorum opulentia apparatus præstaret nequaquam alienum: phrygionum artem omnem & laborem in sacralibus ornamentis auro intertexendis, exasperandis, & consarcinandis defatigavit.

XXXII. Amplissimum præterea & pulcherrimum theatrum in adytis ipsi, supremæque parte Templi Vaticani, quo ad enormes tholi maximi circumeundas pilas pertingebat, palmos altum LXX. crexit opere Jonico, ge-

Apparatus insignis canonizationis.

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

geminatis columnis, basi, capitelloque, ad artis illius præcepta conformatis, & supra operis coronam cancellata pergula circumducta ingentem candelabrorum vim, cum magnis accensis facibus sustinebat. Sub hac pergula quatuor videbantur, duo nimirum ab utroque latere, moeniana transfennis ornata, unde Regum Legati, aliique Principes spectabant. Extendebatur inferius apertum ambulacrum excipiendæ honestiori multitudini accommodatum. Prope terram aliud erat spatiosius exedrium, transfennis similiter custoditum, & honestis fœminis præcipue destinatum, inter utrumque vero insignia gentilitia omnium Cardinalium pari intervallo disposita cernere erat. In utroque cornu sedilia populi capacissima ad mediam altitudinem gradatim asurgebant. In media fronte theatri surgebat folium Pontificis, cui insignia ipsius imminebant, & a dextro latere fama altera habitu, ut pingi solet foemineo, & cum buccina scutum Lusitanis, Aragoniisque armis insignitum ostentabat, altera e latere lævo eodem habitu, & instrumento solum Lusitanæ insigne prætendebat. In singulis intercolumniis (quæ erant XIV.) singulæ stabant Lusitanorum Regum ab Elisabetha descendendum statuz formosissimæ. Capitella vero, statuz, & insignia aris colorem aureis intercurfantibus lineis imitabantur. Suprema pergula extrinsecus, & superposita candelabra deaurata apparebant; cetera croceum, candidumque marmor promiscue referebant; concava vero quinque inter columnas, pilasque, relicta totidem Reginæ, rerumque ab ea gestarum imaginibus, æris colore spectandis omnium oculos tenebant. Theatrum ore ad utramque tholi pilam repando, & a fronte, & ab utroque latere, extrinsecus adstantem popululum, qui gemino lignorum repagulo arcebat ab ingressu, facile ad spectaculum invitabat. E tribus præterea tholi maximi arcuatis lateribus totidem enormi magnitudine Imperatoris coronæ, magnis cereis onustis pendebant ad speciem & splendorem, denique totus immensissimi Templi zephorus, candelabris, accensisque candidissimæ cere immodicis facibus circumlucet. Templum ipsum quantum est, a parte interiori Attalico ornatum ambebat. Pendens a summa Templi testudine vexillum triumphantem Elisabethæ imaginem spectanti populo gloriose explicabat. In ipso vero Apostolici monumenti splendidissimo conopæo expressam millies Elisabethæ figuram, Augusto Regni diademate redimitam, erat jucundissimum intueri.

Theatrum magnificum in Vaticano.

XXXIII. Hoc apparatu, hoc splendore, hac majestate Urbanus VIII. sancto Jubilæi anno, immensa spectatorum multitudine, incredibili orbis Christiani applausu, Lusitanorum, qui tunc presentes erant, uberrimis ex lætitia lacrymis, sanctissimam Reginam consuetis ceremoniis Sanctarum in cœlo regnantium coctui, flens quoque ipse præ gaudii magnitudine, adjunxit, & a se composita oratione, temporum illorum calamitatibus, sanctissimæque Reginæ virtutibus accommodata, in hunc modum invocavit. *Clementissimus Deus, qui beatam Elisabetham Reginam inter ceteras egregias dotes, bellici furoris sedandi prerogativa decorasti, da nobis ejus intercessione, post mortalis vite, quam suppliciter petimus, pacem, ad æterna gaudia pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum &c.*

Sanctis admodum sanctæ.

XXXIV. Paulo post pompa magnificentissima a Templo Vaticano vexillum, seu labarum, imagine illius insignitum, ab Excellentissimo Domino Roderico Gomez de Silva, Meliteni Principe, Pastranzæ Duce, Hispaniarum Regis Oratore, Domino Antonio Barberino Pontificis nepote, equite Meliteni, Urbis Priore, & prædicto Agente Lusitano, aliisque Viris clarissimis tum Italis, tum Hispanis, facibus plusquam tribus millibus prælu-

Exist vexillum portatur ad Templum sancti Antonii gentis Lusitanæ.

cen-

ANNO CHRISTI 1336. BENEDICTI XII. ANNO 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23. RELIGIONIS MINORUM ANNO 129.

centibus, quarum septingente a folis Lusitanis, Hispanique gestate, eximia erant magnitudine, ad Templum sancti Antonii Lusitanorum novo conspicuoque tholo, & aris duobus paulo ante, curante eodem Suario, amplificatum ac splendide adornatum, inter Urbis applausum, communemque laticiam e summo fastigio suspendendum, propter memoriam immortalem, III. Junii die, quæ ejusdem Regine serias antecedit, religiosissime deportatum est. Eam noctem, ac insequentem festivi, artificiolique ignes, seu rogales, sive peniles, seu volatiles in tota pene Urbe illustrarunt, Serenissimo Cardinali Mauritio Sabauo, qui a matre, & ab avia Elifabethæ sanguinem derivat, moreque proxime imitatur, facile ceteros obcurante.

XXXV. Ita in illa Urbe orbis capite, mortua Regina, quæ vivens se unam vicerat, Cæsare, & Pompejo Regnorum domitoribus, multo magnificentius ac gloriosius triumphavit. Hanc Regine sanctitatis majestatem & splendorem, populi sequuta est admiratio simul ac veneratio, nec jam Romano sermone nomen aliud quam Elifabetha, crebrius in visis, in comitis, in Templis, publice ac privatim usurpari, prædicari, in foro imagines venire, vitæ ejus conscriptos libellos circumferri, ejusdem reliquias investigari, auxilium in calamitatibus & morbis omnibus implorari. Nec defuit alienis, quæ domesticis continuum præstitit auxilium. Nam virum pedibus antea captum nomine Petrum Fancllum, Romanum ex regione Triviana, die XIV. Julii eodem anno MDCXXV. subito firmum recuperasse ingressum testes oculati multi publica fide confirmant, & cæcos videre, & audire surdos, & omni morborum genere oppressos illius ope in Urbe convalescere ferunt; magnumque propterea mortalium concursum ad illius imaginem in Templo Lusitanorum continuo fieri. Vidi ipse ibi, præter ligneas depictas tabellas, & multa ex argento anathemata, appensas etiam cruces quasdam, sive lignea fulcimenta illius claudi, qui Elifabethæ canonizatz prodigiis initium fecit.

Multa ejus in Urbe miracula.

Varia in ejus laudem composita officia divina.

Quomodo depingitur.

Anno 1335. n. 30.

Anno 1331. n. 9.

Quinam de ea scripserunt?

XXXVI. Gloriosissimam hanc Reginam a se inter cœlites relata docto & vere Ecclesiastico, quod ipse composuit, officio, propriisq; hymnis, quos etiam ipse cecinit, decoravit Urbanus Pontifex, quod recitari decrevit in universo Lusitaniz Regno. Ante hoc peculiariter erant inter Lusitanos de hac sacra Regina officia; primum omnium illud a Resendio, quod diximus, compactum, aliud proprium habebant Cistercienses, aliud Canonici Regulares Monasterii sanctæ Crucis Conymbricen. aliud Predicatores, aliud Ecclesia Cathedralis Conymbricen. approbata a Gregorio XIII. revisa a Cardinale Sylreto; quorum omnium habeo exemplaria. Communiter depingitur in habitu Clarissarum, quem post mariti obitum assumpsit, & sub quo tertii Ordinis institutum observasse diximus superius. Djademate Regium caput redimitur, in scapulario læva rosarium sustinet manipulum, in memoriam miraculi, quod retulimus, pecunia in rosas conversæ, & dextra baculum ab Archiepiscopo Compostellano in sua peregrinatione pedestri acceptum. Scripserunt ejus vitam auctor quidam Anonymus, paulo post Regine mortem, ejus libellus accurate servatur in eodem Monasterio, quo jacet; Marcus Ulyssiponen. part. 2. Chronic. Ordinis Minorum; Didacus a Rosario Ordinis Minorum in libro quem inscripsit: *Flos Sanctorum Portugallie*; Hieronymus Romanus in libro de vitis Sanctorum Hispanie; Joannes Marieta in historia Ecclesiastica Sanctorum ejusdem nationis; Petrus Ribadeneira; Alphonsus Villegas; & quotquot scripserunt inter Hispanos vitas Sanctorum. Eandem scripsit alius, dicavitque anno MDLX. Catarina prima hujus nominis Regine Portugallie, alteram dedicavit Margarite Austriacæ Hispania-

ANNO CHRISTI 1336.	BENEICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

niam Regine anno MDXCIX. Gondisalvus Mendes de Vasconcellos; & demum postremi omnium eandem conscripserunt tres ex Societate Jesu, Antonius Vasconcellos, Blasius Freyre de Pinna & Jacobus Fuligattus; priores Latino, hic Italico sermone: quo etiam eandem concinnavit vir Illustris Ranuccius Picus, Serenissimis Ducibus Parmensibus a secretis. Ejusdem Regine meminerunt, & miris extollunt præconis omnia Hispanie Chronica, præsertim Lusitanica, quæ Dionysii, & Alphonso IV. ejus filii inscribuntur, & servantur Ulyssiponæ in archivo Turris quam de Tombo nuncupant: sed præ omnibus sanctissimam Heroinam culto & polito laudavit eloquio Petrus Joannes Perpinianensis in tribus Orationibus, quas de ejusdem Regine vita & miraculis Conymbrice recitavit.

XXXVII. Hoc anno Briflicienfis Conventus in Hungaria Fratibus colatus fuit, erecto Monasterio, ubi prius erat Ecclesia Parrochialis, Senatus & Episcopi expensis. Eodem anno die 11. Julii Jacobus Butierus (primus Ormonie Comes in Hibernia ab Eduardo III. Anglorum Rege anno MCCCXVI. renunciatus, cum prius vocaretur Comes Tipperarie, uti Annales referunt Hibernie, quod tamen Camdenus videtur tribuere Eduardo II. qui Butlerum vocat Edmundum) donavit Fratibus domum, in qua habitabat e regione sui Castri ad ripam Surii fluminis. Illi locum ingressi in festo Apostolorum Petri & Pauli ejusdem anni ædes ad formam reduxerunt Monasticam; Ministro tunc Provinciale fratre Stephano Barrio, Custode fratre Guillelmo Naisse; Instituto primo Guardiano fratre Joanne Clyn, auctore Chronicorum, ex quibus hæc desumpta sunt. Construxisse Fratres ex variis elemofynis Ecclesiam, dormitorium & claustrum satis angustum, reliquis imperfectis Officiis, referunt monumenta Hibernica ad me missa. Sed sub Clemente VI. anno Pontificatus VI. invenio hujus Jacobi uxorem Eleonoram, & Jacobum filium petiisse licentiam a Pontifice Monasterium construendi. In diplomate autem primus Jacobus fundator, seu fundi domusque donator non vocatur Comes, sed Latine pro Butlero cognominatur Pincerna; secundus vero Jacobus hujus filius Comes appellatur; & oppidum seu Castrum vocatur Car-rignagriffin. Prata & pascua adjacentia spectabant ad Monasterium, sed nunc possidentur a Comitibus Ormonie, qui ex altera parte fluminis amœno gaudent Castro Rupis-Surii, vulgo Hibernico *Carraignafure* & pulchro palatio, ubi prius extitisse Clarissarum fertur Cœnobium.

XXXVIII. Diximus alias, Conventum Aginensem in Gallia extra urbem extructum jussu Philippi Valefi Regis, in urbem translatum fuisse anno MCCCXXVIII. ne Anglis Aquitaniam vastantibus, arcis loco, pro expugnanda urbe deserviret. Hoc ipso anno concessa licentia translationis, tum propter causam prædictam, tum quia Garonæ Fluvii adlabentis impetus domum magna ex parte destruxit: *Sacra vestra Religio*. xii. Kalend. April. similiter concessa facultas Fratibus Castri Montisfalconis in Umbria transferendi domicilium suum ad interiora municipii, quia clausis sæpe propter belli discrimina januis, Castri non patebat aditus pro petendis elemofynis: *Tam tuas quam quorundam*. xviii. Kalend. August.

XXXIX. Alias diximus, erectum Monasterium Clarissarum Setabis vilæ, vulgo *Xatfos* in Regno Valentino, ab Illustris. Heroina Saurina ab Entensa, quam alii cognominant de Lauria, a cognomine mariti Rogerii de Lauria; hoc anno proposuit Rex Aragonum Petrus, illud fabricatum fuisse pro solis Virginibus Valentinis, voluisse tamen Ministrum Provincie Aragonie, cujus regimini suberat, Aragonias introducere. Jussit itaque Pontifex,

Conv. Briflicien-
Gent. in presen-
tibus. S. Maria
6.11.
Annals Hibernie
ci anno 1336.
Camden. in Co-
mitatu Tipper-
arie.
Ozmonii comi-
tes quando crea-
ti.
Conv. Carrigen-

Conv. Aginen-
translatio.
anno 1331. n. 16.

Conv. Montisfal-
conis translatio.

Monast. Setab-
is. a quibus ex-
tractum?

ANNO CHRISTI 1336.	BENEDICTI XII. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 129.

fex, scriptis litteris ad Ministrum Generalem, ut ultima fundatricis observaretur dispositio: *Significavit nobis*. vi. Idus Novembris. Gerardus vero Minister decrevit, ut prædictum Monialium tunc coalesceret ex duodecim Sororibus Monasterii Valentini, & decem Pertusensis. At hæ discordantes inter se circa electionem Abbatisæ, novos tumultus excitaverunt, pro quibus componendis scripsit Pontifex ad Episcopum Segobriensem, & alios, uti apparebit in Regeſto anni ſequentis.

Bened. Pontifex
quasdam edidit
constitutiones,
Ministeris hæc
ita profertur.

XL. Hoc anno iv. Kalend. Decemb. ampliffimas edidit Benedictus XII. constitutiones pro regimine Fratrum & Monialium, in quibus nova plurima instituit, vetera multa Ordinis decreta destituit, & alia decrevit quæ magis in relaxationem, quam reformationem Ordinis manifesta & pernicioſa experientia tetenderunt. Attamen Gerardus Minister (ex cujus etiam aliorumque ſibi adherentium aſſenſu & conſilio compactæ ſunt) uti erat largioris vitæ quam ſtrictioris paupertatis amicus, & Pontificum gratiam venabatur, fecit constitutiones hæc approbari & admitti in Comitibus Generalibus Caturcensibus, anno inſequenti celebratis, approbataſque tranſmiſit ad ſingulas Provincias: exemplar habeo epistolæ, quæ xxi. Junii ejuſdem anni miſit ad Provinciæ Burgundiæ Miniſtrum & Cuſtodem, ut colligatas constitutiones admitterent & obſervarent. Mortuo tamen Benedicto, in variis Comitibus rejectæ ſunt a Patribus doctioribus, diſciplinæ Regularis zelofis, tamquam noſtro Inſtituto omnino nocivæ. Quæ ad Fratres ſpectant, incipiunt: *Redemptor noſter, ſalvator colorum*. Quæ ad Sorores: *Inſuper quia decet Chriſti famulas*.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

25 I. **N**onnulla occurrunt emanata a ſuſſano Pontifice hoc anno; & qui-
25 dem circa obſervantiam constitutionum Apoſtolicarum: *Reli-*
25 *gioni debitum &c.* Guardiani Albenſi executorialis: *Rationi debitum &c.*
25 Prædicatoribus & Minoribus circa proceſſiones: *Rationi debitum &c.* lit-
25 teræ Apoſtolicæ Kalend. Januarii expeditæ fuere. Sed pro electione In-
25 quiſitorum Italiæ: *Inter curas affiduas &c.* xii. Kalend. Februarii, datis
25 legibus iis, qui in provinciis Peruſina & Aretina huiusmodi Inquiſitionis
25 officium exercebant, vi. Idus Martii ſcripsit: *Diſplicenter intelleximus &c.*
25 ad futurum vero Capitulum Generale pro Miniſtro Bononiæ: *Intelleximus*
25 *quod &c.* iv. Idus Aprilis; contra vero fratrem Andream de Gal-
25 liana: *Ad audentiam &c.* 11. Idus præſati menſis; & de recipiendis ab
25 Ordine devotius Fratribus, etiam Michæle de Cœſena, ad eundem Con-
25 ventum, ſeu coetum generalem celebrandum: *Illius licet &c.* iv. Idus
25 Maii: ſed v. Idus Junii expedito brevi: *De ſinceritate &c.* quemdam
25 fratrem Andream ſuum Poenitentiarum conſtituit: & Guardianis Provin-
25 ciæ pro electione Miniſtri litteras Apoſtolicas direxit: *Cum dilectus*
25 *ſilius &c.* xi. Kalend. Novembris.

25 II. Fratri Aycardo Minoritæ & Archiepiſcopo Mediolanenſi, qui
25 partes Eccleſiæ in Vicecomitem Matthaum, ejuſque filios egregie atque
25 ſtrenue ſuſtinerat, ut ſupra dicebamus, Pontifex hoc anno difficilem
25 commendavit provinciam, cum ipſe longe majorem ſuperare aggredere-
25 tur. Rem licet inſeſtam, breviter enarrabo. Philippus Vallefus jure ſa-
25 licæ legis, ob mortem trium Fratrum ſucceſſive Regum Franciæ Ludovi-
25 ci, Philippi, & Caroli ejuſdem Franciæ Regum, quod, cum ſine ma-
25 ſcula prole deceſſiſſent, Procerum favore obtinuerat contra quem
25 Odoar-

Indit.

Oder. n. 30.

Ex Paris.

ANNO CHRISTI 1336. BENEDICTI XII. ANNO 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23. RELIGIONIS MINORUM ANNO 129.

33 Odoardus Angliæ Rex Isabellæ præfatorum fratrum defunctorum fororis
33 filius, qui sibi jure successione coronam deberi asserbat, gravissimum
33 bellum agebat; ob quod Vallesius Syriacam expeditionem, cui crucis
33 symbolo e manibus Petri Rothomagensis Archiepiscopi, qui postea ad
33 summi Pontificatus apicem evectus, Clemens VI. dictus est, accepto, so-
33 lemnis ritu se devoverat, & jure jurando cruce signatas acies ex Occidente
33 in Asiam contra Babilonios & Ægyptios traducere promiserat, hoc an-
33 no MCCCXXXVI. Kalend. Augusti decretam, intermittebat: ac interea
33 subsidiarias sacerdotiorum decimas toto Orbi Christiano indictas & colle-
33 ctas, ad sumptus bellicos profundendas, sibi que in eum finem attributas,
33 in rem suam, & non Ecclesiæ, vertere affectabat: quod ut novit Benedi-
33 ctus, Regi obstitit scriptis litteris: *A Regia non credimus &c.* 11. Nonas
33 Aprilis: subiratoque Regi respondit, unicam se tantum accepisse annuam,
33 eamque salvam velle; si duas nactus esset, unam Deo, & alteram ipsius
33 dignitati addiceret.

Ex Odo. n. 11.

Ferdin. Ughell.
c. 100. 4. fol.
295.

33 III. Cum vero quæstorum opera sacerdotum, ingentes opes coacte
33 essent; non eas in Pontificum erarium, uti egerat Bonifacius, qui hu-
33 jusmodi auro proditoribus suis præmia rependerat, cum eos luci lenoci-
33 nio irritasset: sed Ecclesiasticis illud decumanum aurum refundi jusse en-
33 cyclicis litteris, quæ his conceptæ verbis Aycardo Mediolanensium Ar-
33 chiefcipo transmissæ fuerunt.

*Venerabili Fratri Archiepiscopo Mediolanensi, ejusque suffraganei, salu-
tem & Apostolicam benedictionem.* Constitutio Be-
nedicti.

33 1. **E**X quotidiana instantia nobis, licet inmeritis, superne dispositio-
33 nis arbitrio, super cunctis orbis Ecclesiis incumbere super carum
33 cura sollicitè vigilamus, easque, cum possumus, ab oneribus libenter extimi-
33 mus; & ab eis gravamina submovemus... totis aspirans desideris ad sub-
33 ventione, quinimo ad reparationem hereditatis Dominice, videlicet
33 Terræ Sanctæ, auctoritate Apostolica, de Fratrum suorum consilio, de
33 quorum numero tunc eramus, passagium generale ad Terram ipsam indi-
33 xit: & ut tantum negotium felicibus prosperaretur auspiciis, imposuit de-
33 cimum omnium reddituum Ecclesiasticorum, videlicet VII. Kalend. Augusti
33 Pontificatus sui anno XVII. per universas mundi partes usque ad sex an-
33 nos ex tunc computandos, certis terminis & cum certis modificationibus
33 persolvendam, mandans vobis, quod per vos, & alios, quos ad collectio-
33 nem & exactionem duceretis hujusmodi decime assumendos, tam a vobis
33 ipsis quam ceteris aliis personis Ecclesiasticis nobis subiectis, exigeretis
33 eandem.

33 2. Idem quoque prædecessor in impositione hujusmodi decime voluit,
33 quod vos hujusmodi decimam, collectam ab aliis, & quam de vestris red-
33 ditibus solveretis, singuli videlicet vestrum, una cum Capitulo Ecclesiæ
33 Cathedralis, infra ipsam Ecclesiam, aut alibi, prout magis expedire cog-
33 nosceretis, in tutiori loco repositam, vestris & ipsius Capituli expensis,
33 faceretis cautius custodiri, assignandam cui idem prædecessor vellet, sive in
33 dictæ Terræ Sanctæ subsidium, sive contra hostes fidei covoerendam:
33 quod si forte decimam ipsam hujusmodi commissam custodiae, vel ejus par-
33 tem aliquam in usus alios conversi, vel usurpari contingeret, eos, qui in
33 hoc culpabiles forent, excommunicationis incurrere voluit sententiam ipso
33 factò, prout in litteris prædecessoris ejusdem super his concessis, vobis di-
33 rectis, plenius & serius continetur.

Tom. VII.

Cc

3. Cum

ANNO CHRISTI
1336.BENEDICTI XII.
ANNO 3.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 22. & 23.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 129.

3. Cum autem in nonnullis provinciis, atque Regnis, juxta ordina-
 33 tiones, & modificationes in dictis litteris contentas, exaëlio, solutio, &
 34 depositio seu repositio facte fuerint certa partis decime supradicte, &
 35 adhuc restet alterius partis ejusdem decime exaëlio, seu solutio facienda,
 36 ac prædictum passagium propter impedimenta, quæ, peccatis exigentibus,
 37 videntur obicem prædicto passagio præstitisse, sit pro præsentis tempore
 38 (quod dolenter referimus) impeditum; Nos decens & congruum repu-
 39 tantem, quod, postquam causa sequuta non est, nec vicinius sequi spera-
 40 tur, propter quam impositio, ac solutio hujusmodi decime facte fuerunt,
 41 ejus deinceps exaëlio ac solutio debeat omnino cessare; quinimo eorum, quæ
 42 pro dicta decima sunt soluta, sit restitutio facienda, de Fratrum nostrorum
 43 consilio, vobis, & vestrum cuilibet districtius inbidemus, ne de cete-
 44 ra ad levationem, collectionem, vel exactionem hujusmodi decima per vos,
 45 vel per alios procedere quomodolibet presumat. Nos enim omnes processus
 46 ac sententias excommunicationis, suspensionis, & interdicti, quas contra
 47 inhibitionem hujusmodi per vos, vel auctoritate commissionis, vel subdele-
 48 gationis vestre per quoscumque haberi, vel fieri, seu ferri, vel promulgari
 49 contingerit, decernimus cassos, vaquos, irritos, & inanes, & nullius peni-
 50 tus existere firmitatis. Præcipientes nihilominus vobis, & vestrum cui-
 51 bet, ut præfatam decimam, si quam propterea per vos, vel alios collegistis,
 52 etiam si juxta ordinationem per prædecesores ejusdem, una cum Capitulis
 53 Cathedralium Ecclesiarum, infra ipsas Ecclesias, aut alibi in tutoribus
 54 locis reponi fecistis, singulis personis Ecclesiasticis, a quibus exaëlio est &
 55 soluta, si dicte persone adhuc supersites rebus humanis existant, & præ-
 56 sint eisdem beneficii, ratione quorum hujusmodi decimam persolverunt,
 57 alioquin si forte dicte persone defecerint, vel alias dicte beneficia dimise-
 58 rint, eisdem beneficii, ratione quorum hujusmodi decima exitit persolu-
 59 ta, in utilitatem dictorum beneficiorum per certas personas, quæ super hoc
 60 vobis rationem reddere teneantur, fideliter convertenda, infra unius men-
 61 sis spatium post receptionem presentium, cum integritate, quantum ad eos
 62 pertinet, restituitis, & per alios restitui faciatis: alioquin ex tunc sin-
 63 guli vestrum, si ultra prædictum tempus, prædictam decimam eisdem,
 64 contra præceptum hujusmodi restituere, seu restitui facere defecerint, dup-
 65 plum ejus personis seu beneficii hujusmodi infra alium mensem solvere
 66 teneamini: quod si forte duplum ipsum eii, ut præmittitur, infra prædi-
 67 ctum tempus restituere distuleritis, ingressum Ecclesie vobis noveritis in-
 68 terdictum: Capitula vero suspensionis sententiam incurvere volumus ipso
 69 facto, nulla vobis super dicta remissione, donatione, vel gratia eorum, qui-
 70 bus hujusmodi fieri debet restitutio, valitura vobis: Nihilominus penas
 71 alias juxta nostrum arbitrium proculdubio subituris, si super hoc detecti
 72 fueritis committere negligentiam, vel malitiam, sive fraudem.
 73 4. Ceterum volumus & mandamus, quod omnes sententias excommu-
 74 nicationis, suspensionis, & interdicti in quascumque personas, Capitula,
 75 Collegia, seu Convventus, eorumque Ecclesias, seu loca, occasione hujus-
 76 modi decime in statutis terminis non solute, prolata, absque difficultate
 77 qualibet relaxetis, imposita eisdem personis pro modo culpe penitentia
 78 salutari. Datum Avinionæ xv. Kalend. Januarii anno 11.

Sancta Elisabetha
 Portugal. obiit.

IV. Die IV. Julii hujus anni MCCXXXVI. Elisabetha Portugallie
 33 Regina, Dionysii Vidua, cum esset annorum ætatis lxxv. Extremotii ad
 34 ad cœlos evolavit; ejus tamen corpus in Conventu sanctæ Clare Conim-
 35 bricæ

ANNO CHRISTI 1336. & 1337. BENEDICTI XII. ANNO 2. & 3. LUDOVICI IV. IMP. AN. 22. & 23. & 24. RELIGIONIS MINOR. AN. 129. & 130.

33 briz sepultum est, ut legitur in Annalibus. Huic sanctæ Regine Major-
 33 domus fuit Alphonfus Dionysius, naturalis Alphonfi III. Regis, & con-
 33 sequenter eidem Cognatus, qui Mariam Paetz Riberam e Sofâ, filiam
 33 D. Petriyannes de Portello, & Constantiæ Mendez e Sofâ ejusdem con-
 33 fortis, descendenti a Comite Castellæ D. Didaco Porcellos, & D. Marti-
 33 no Fernandez de Toro, filio Regis Ferdinandi I. nuncupati Magui,
 33 uxorem duxit, & ab isto connubio descendit qualificata Familia de Sofâ
 33 in Portugallia, necnon apud Castellam: Iste autem Alphonfus Diony-
 33 sius jacet in sacello sancti Martini Conventus Monialium Conceptionis.
 33 Ordinis sancti Francisci apud Toletum, ut fert antiqua traditio, & pro-
 33 bationes inventæ apud D. Bernardum de Sofâ illius Domus. D. Eleono-
 33 ra Alphonfa, Alphonfi III. Regis præfati filia, & ipsa naturalis, Ste-
 33 phanum Yannos filium D. Joannis Garziæ de Sofâ, Pinto cognominati,
 33 progenitoris familiæ hujus nominis, in maritum duxit, cui prolem non
 33 dedit. Viduata viro transit ad secunda vota cum Comite D. Gonzalo
 33 Garzia de Sofâ, Regis Alpherio majore, primi sui sponsi Patruo, ejus
 33 Patris fratre, cui nec prolem dedit. Iterum viduata viro Monasterium
 33 Santarenense, vel Scalabitanum Ordinis sanctæ Claræ fundavit, & Re-
 33 ligious habitum suscepto, Monialis ibidem reliquum vitæ suæ religiosæ
 33 transit.

Bern. Inslis. hif.
 gener. lib. 2.
 f. fol. 216.

Idem fol. 216.

ARGUMENTUM.

*Recesentur Inquisitores, & viri Illustres. Pacem inducunt inter Castellæ,
 & Aragoniæ Reges legati Minoritæ. Comitia Generalia indicuntur Ca-
 sursi. Beata Virginis cultus triplici commendatur miraculo. Aguntur
 Canobis.*

J. ERANT hoc anno Inquisitores Minoritæ in Provincia Tusciæ frater
 Philippus Orlandi, cui intervenit simultas cum Joanne de Sarzana
 Notario publico negotiorum Cameræ Apostolicæ, quem etiam carceri
 mancipavit. In Principatu Bosnenfi frater Fabianus, & alii, quibus ut suam
 præstarent operam in eliminandis hæreticis, scripsit Pontifex ad Neliptium
 Comitem Tinien. Budislavum, Gregorium, & Paulum Corbanæ, ad Day-
 mum, & Bartholomæum Segniæ: Maledinum, Paulum, & Georgium
 fratres, Claxiz, Paulum Esternicæ, & Constantinum Clusi Comites. In
 Marchia Anconitana frater Joannes de Burgo, cui committitur, ut severe
 agat contra receptores & fautores Fratricellorum, inter quos præcipue con-
 numeratur Franciscus Episcopus Camertum. In Provincia Romana paulo
 ante præcesserat frater Simon Spoletanus, & sancti Francisci in valle Spole-
 tana frater Franciscus Macarellus, uti ex commissionibus hujus anni ad
 Raymundum de Porolis Archidiaconum Petragoricen. Ducatus Spoletani
 Rectorem missis apparet. Creatus etiam in Urbe hoc anno Poenitentarius
 Apostolicus frater Andreas Barholi de Spoleto; & Episcopus Assisias frater
 Pastor de Serrescuderio vir doctus, Professor & Magister Parisensis,
 uti alias diximus, mox S. R. E. Cardinalis, paulo antea electus in Ministrum
 Patrum votis assentiri: *Regimini uni-
 versali*. Kal. Octobris. Eidem etiam in Italiam ad suam Ecclesiam profici-
 scenti commissum a Pontifice, ut ad preces Sanciæ Siciliæ Regine viginti
 Sorores discretas, ac provecæ ætatis transferret ex Monasteriis Provincie

Fr. Philipp. In-
 quisitor Tusciæ.

Ex fecr. an. 1
 epist. 116.

Bosice frater Fa-
 bianus.

Ibid. ep. 125. &
 125.

Marchia frater
 Joannes.

Ibid. ep. 157. &
 174.

Vallis Spolet. fr.
 Franciscus.

Ibid. ep. 221. &
 233.

Poenitentiaris
 in Urbe frater
 Andreas.

Frater Pastor E-
 piscopus Assisias.

Ex lib. 2. an. 1.
 ep. 233.

ANNO CHRISTI 1337.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 24.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 130.

ADDEITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.
Fr. Seraphin. Episc.
Reggien. Et Justinopolitani.

Zurita tom. 2.
lib. 9. c. 37.

Fr. Petrus Legatus
Regis Aragonis ad Castellam.

Anno 1316. n. 1.

Fr. Joann. Legatus
Regis Aragonie
ad Regem.

Capitulum Generale 46. Caturci.

An. 1316. n. 40.

Quando institutum
officium de
Allegacione sancti
Francisci.

An. 1304. n. 14.

ad Regium Corporis Christi Neapolitanum, que adolescentiores discipulis, & institutis Regularibus informarent. 33. Electus est hoc anno Episcopus Regii Lepidi in Emilia, sub Archiepiscopo Bononiensi, frater Seraphinus Tavaccius de Trio, & anno MCCCXLVII. translatus est ad Ecclesiam sancti Iustini in Sardinia.

II. Misus hoc anno Legatus a Petro Aragonum Rege, hujus nominis IV. frater Sancius de Miravete Minorita vir gravis ad Alphonsum Castellæ Regem, ut libertate donaret Heroes, quos Petrus Exericus Regii Aragonii sanguinis Princeps, Eleonoræ olim Reginæ Aragoniæ, Castellani Regis fororis, partes sequutus, cœperat, & victos misit in Castellam. Susceperat Exericus tuendam causam Eleonoræ, sicut jam se facturum præfinito jurejurando promiserat Alphonso Regi ejus conjugi, & Petri Regis ex prima uxore genitoris: quam tamen privignus injuriis affecit, & possessionibus amplis ab Alphonso conjuge, Reginæ & filiiis relictis, per vim spoliavit. Alium etiam Legatum misit ipsi Eleonoræ, qui de concordia ageret (preparabat enim Alphonsus Castellæ Rex copias contra Aragonium fororis ulturus injurias) & exacerbata animo deliniret. Remisit illa Albaracino ubi commorabatur, Minoritam alterum suum Confessarium fratrem Joannem de Monforte, de quo supra diximus, qui justas suas querelas privigno exponeret, & Exericus sui tutelaris gesta a calumniis vendicaret. Atque ita Minorita unus apud Castellæ, alter apud Aragoniæ Reges communis concordie sequetri, & pacis caduceatores sunt constituti. Tandem horum opera rebus hinc inde compositis, inita est concordia, collectis viris Principibus, controversiæ arbitris, in Cœnobio Minorum Darocæ xxxix. Octobris anni insequentis.

III. Celebrata hoc anno mense Junii Comitia Generalia in Cœnobio Caturcensi Provinciæ Aquitanie, in quibus lectæ & approbatæ, uti supra diximus, studio præsertim Gerardi Ministri Generalis, constitutiones Benedicti XII. atque inde misse ad singulas Provincias. Ex Ministri, & Patribus fuerunt multi, quibus displicebat Gerardi regimen & vita; erat enim in supellestili & rebus domesticis splendidus nimis, ultra quam decebat pauperem Minoritam, in victu delicatus, in corrigendis Fratribus benignus, & indulgentioris nature, qua ratione disciplinæ fervor elanguit. Actum itaque ut deposito Magistratu, alius substitueretur, sed post longas disceptationes iterum in officio confirmatus est.

IV. In hoc Capitulo conspirant nostri auctores, decretum fuisse, ut per Ordinem universum anniversaria solemnitate celebrarentur stigmata sancti Francisci, datamque curam Ministro Generali officium concinnandi; idque ipsum esse quod nunc universi recitant Minoritæ. Scrupulum hæc mihi movent, quod si nunc primum instituta est per universum Ordinem hæc festivitas, neque antea extabat hujus mysterii officium: quomodo constabit quod ex aliis auctoribus alias diximus, institutum hoc festum pro universis Minoritis a Bened. XI. qui Celestino V. successit? Nisi forte in Pontificum recentium sit ambiguitas, & quem communiter appellamus duodecimum, cujus Pontificatus acta nunc percurramus, vocandus veniat veriori calculo undecimus, atque ab hoc confirmatum, & commendatum sit, quod Patres prius decreverunt in Comitibus, qua ratione recte affirmabitur, eum hoc festum instituisse. Vel fortassis minus probabiliter dicetur, toto hoc tempore a Bened. XI. Pontificatu usque ad hunc annum lapsa, neglexisse universum sodalium honorificum Pontificis indultum, & sui institutoris laudes contempnere? vel quod mitius est excusationis genus, lente & gradatim in singulis Provinciis intro-

ANNO CHRISTI 1337*	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 24.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 130.

introducitur ex Pontificis indulto, absque proprio tamen officio; hoc vero anno, communi omnium suffragio preceptum, ut generali omnium cultu hæc festivitas celebraretur, & proprio commendaretur officio. Ita tamen objectionis vim eludi potius, quam solvi posse puto: atque, probabilius huic Benedicto quam illi, qui Celestino successit, hujus festi originem vel confirmationem tribui debere.

V. Ad generale hunc totius Ordinis conventum binas vel ternas destinavit litteras Pontifex Benedictus. In primis facultatem amplam concessit, admittendi & absolvendi omnes, qui Michaeli Cefenati, aut Petro Curbario adhaerent. In secundis decidendam commisit gravem controversiam exortam inter Patres Bonon. & Ministrum Generalem. In ultimis constitutiones a se plurimorum, maxime ex ipsis Minoritis, consilio editas legi & observari precepit, sequi ipsum, & Ecclesie universæ statum illorum orationibus commendavit. Has dumtaxat lectori exhibeo.

Scrībūt Pontifex
ad Patres Capitulares.

Dilectis filiis Diffinitoribus Capituli Generalis Ordinis Fratrum Minorum, in proximo celebrandi Caturci.

VI. **A**D Ordinem vestrum intra nostra & Apostolica Sedis præcordia recombentem, gerentes paterne dilectionis & caritatis affectum, ipsumque virtutum præfulgere splendoribus, ac personas ejusdem sic per viam relictitudinis dirigi cupientes, quod Ordo ipse aucta jugiter erga eum devotione fidelium, semper spiritualibus proficiat incrementis. Dudum inter sollicitudines varias, quas humeris nostris officium injuncte nobis desuper Apostolica servitutis indicit, eundem Ordinem interne meditationis acie contemplando, certas ordinationes, non sine magna maturitate ac deliberatione, cum nonnullis ex Fratribus nostris Sancte Romane Ecclesie Cardinalibus, nec non dilectis filiis Generali, & aliis quibusdam Provincialibus Ministris, ac Magistris Sacre Theologie, Ordinis prælibati professoribus, aliisque viris sapientibus & discretis præhabita, fecimus, quas vobis sub bulla nostra providimus destinandas, volentes & mandantes, ut ante quemcumque actum Generalis Capituli, presentibus omnibus & singulis Fratribus dilecti Ordinis, in loco illo tunc legantur publice ac distincte ut procedatur secundum eas, & ordinetur etiam quod per ipsum Ordinem inviolabiliter observentur. Quæritæ Universalitatem vestram attentius in Domino exhortamur, quatenus habentes præ oculis solum Deum super præmissi, statum utique prælibati Ordinis & personarum ejusdem prosperum concernentibus, silenter & fideliter in eodem Capitulo assistente vobis Spiritus sancti gratia, laboretis quod ex laboribus vestris fructus Ordini memorato proveniant uberet, & vos exinde præmia consequamini retributionis eterne. Rursus quia citæ regimen universalis Ecclesie imbecillitati nostre commissum, devotarum orationum suffragiis nos plurimum conspicimus indigere, hujusmodi exhortationibus nostris adicimus, ut pro nobis & statu ejusdem Ecclesie devotas preces fundatis ad Dominum, & fundi per præfatum Ordinem statuatis, ut Deus ipse dilectam Ecclesiam, incitiam sponsam suam, misericordis ac benigno respiciat oculo, eamque defendat & protegat ab adversis, ætusque nostras sic in suo beneplacito dignetur dirigere, quod ea que sue Majestatis oculis grata & accepta fuerint, jugiter operantes, eandem post laboriosum cursum presentis vite, transire ad quietis eterne beatitudinem, una cum grege nobis commisso feliciter mereamur. Datum Avonione III. Idus Maii anno IIII.

Reg. Vat. ex lib.
scr. ep. 108.

VII: Accidit hoc anno in Cœnobio magno Parisiensi duos Hebræos irrifuisse

ANNO CHRISTI 1337.	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 24.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 330.

*Marian. lib. 4.
cap. 10.
Circu. antiqua.
B. Virgo sibi de-
vorum miracu-
lose liberat.*

fisse Fratres, dum illa Antyphona majoris *Salve Regina* verba ultima: *O stemens, O pia, O dulcis Virgo Maria*, pie decantarent; & aditisse tamen militem quemdam monoculum, qui injuriis affectos in atrium deduxit, atque unum occidit, alterum verberibus onustum dimisit. Superstes Hebræus apud Regem conquestus de socii morte, & sui injuria, lictores obtinuit, qui militem monoculum apprehenderent. Incautum hi capiunt & ad Regem ducunt: sed dum præ foribus cujusdam obvii templi beatissima Virginis ducuntur: se in angustiis & proximo mortis periculo constitutum, propter ejus defensionem honorem, devoto corde representat, oratque humiliter ut velit esse propitia. Extemplo quo carebat, oculum, & ani: um recepit audentiorem. Videns Rex generosi pectoris, & utroque videntem lumine hominem, lictores reprehendit, & Judæum corripuit, quod hominem innocentem nullo orbatum oculo apprehenderint: cum vere illatas sibi injurias, & socio necem a gregario milite monoculo pridem fuerit conquestus: & proinde hunc tamquam infontem jussit dimitti.

*Christo impendit
placit laudes seu
genitricis.*

VIII. In eodem Cœnobio, dum Fratres in solemnitate Assumptionis ejusdem beatæ Virginis Mariæ Laudes pio corde cantarent in choro, apparuit eis sacratissima Virgo filium in ulnis bajulans, qui gratioso & delectabili vultu singulos circumiens hortabatur voce Gallica, ut suam genitricem impense laudarent, addens nihil sibi delectabilius Matris honore. Fuit in eodem loco quidam ex Fratribus, qui inenarrabili consolatione afficiebatur, quoties salutationem recitabat Angelicam; dum ita semel afficeretur, apparuit ei B. Virgo, ex cujus brachiis elapsus infantulus pulchram, & mirifici odoris rosam Fratri porrexit cujus odore admirabili suavitate recreatus est.

Con. Lucentia.

IX. Lucentia in citeriore Hispania vulgo *Legu*, ante hunc annum Cœnobium & Ecclesiam extitisse Minorum mihi constat ex diplomate Pontificio, quo visitantibus Templum in festivitibus Paschalibus, beatæ Virginis, SS. Francisci, & Antonii concedit Benedictus Indulgentiam. Confirmat hæc quæ de privilegio Alphonfi XI. Regis Castellæ in Fratrum hujus loci favorem anno MCCXXXI. concessio refert Gonzaga. Ejus originem quidam referunt ad Petrum Lemosin, & Regii stabuli Comitem, prædicti Alphonfi nepotem,

*Gonz. in proc.
S. Jacobi Gen. 17.*

qui celebri conditus est mausoleo prope Altare majus. Alii ad quemdam Ducem de Argiona propter hanc inscriptionem, quæ conspicitur in aditu, seu sacristia: *Meminerint Patres Sacerdotes in suis sacrificiis Illustriss. D. D. Ducum de Argiona, quos hic locus sui fundatores atque patronos agnovit.* Sed cum Alphonfus Rex, qui suo privilegio hunc locum munivit, supradicti Petri Comitis fuerit avus, & hujus Petri Comitis filius, Fridericus, primus fuerit Argionensium Dux; liquido constat, utroque fuisse Cœnobium hoc vetustius. Probabilis est ab aliquo Lemosio Comite inchoatum, complementum & perfectionem accepisse a Petro Conite & Friderico filio, ac propterea fundatorum nomen obtinuisse. Jacet hoc in loco in sacello a se resecto R. P. Garcias a Quiroga vir doctus, & gravis olim Provinciæ sancti Jacobi, cui hic subest Conventus, Minister. Decessit anno MDXXXVII. relicto magno sui desiderio.

*Fr. Garcias a
Quiroga.*

*Con. Porticæ.
Rodal. fol. 271.*

X. Concessa hoc anno licentia Ministro Generali, ut admitteret locum construendum per nobilem virum Gualterum Galiotam, militem Neapolitanum, in quadam sua possessione dicta Portici: *Ad ea favorem Apostolicum*, v. Idus Martii. Hunc in Custodia Neapolitana reponit Rodolphus sub nomine de Porticibus: sed in duobus errat, quod ex aliorum opinione putet a sancto Francisco constructum, & ab Ecclesia præterva Ordinis Portiuncu-

ANNO CHRISTI. 1337	BENEDICTI XII. ANNO 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. & 24.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 130.

le nuncupatum, seu cognominatum de Porticibus . Additque ibidem extare puteum miræ profunditatis, quem effodisse suo baculo serunt sanctum Franciscum . Profecto si quidpiam horum verum esset, saltim indicaretur in diplomate Pontificio . Solent enim hujusmodi pietatis vestigia, & institutorum memoriz in bullis recenseri, vel ad majorem operis commendationem, vel ad faciliorem eorum quæ petuntur concessionem . Adde quod hujus loci non meminerit Pisanus; si enim sancti Francisci structura & puteus adeo celeberris & vetustus esset, difficile ejus præterfugeret notitiam .

XI. Data etiam facultas Reginz Siciliæ Sancia edificandi Monasterium Clarissimum in civitate vel territorio Aquensi; cujus pietas & affectus erga Ordines a sancto Francisco institutos intra Italiæ fines non potuit contineri, quin ad exteras & longe distitas nationes penetraret . Construxit itaque, assentiente & jurante Rege Roberto conjuge, Clarissimum pulchrum domicilium prope ipsam civitatem, sub titulo sanctæ Christi Nativitatis, ornavitque multis magni valoris jocalibus, præsertim ciborio & pixide pro sacra administranda communione fabricæ singularis, nec non insignibus probatisque Sanctorum reliquiis . Sorores incolæ primam, quam vocant, & arctiorem regulam sanctæ Claræ observant, neque ullos redditus etiam liberalissime ab aliquibus Gallie Principibus sæpe oblatos, admittunt, sed exemplum suæ institutricis sanctæ Claræ imitantes, in ditissima paupertate, quam ab initio elegerunt, vitam suam magna cum laude traducunt . In hujus Monasterii Ecclesia quiescit corpus religiosissimi viri, Dei servi, Patris Forasterii, quondam Sororum Confessarii, ante ducentos annos defuncti, qui mira pietate ac singulari obedientiæ præfulgens, præcipue paupertatem Evangelicam coluit, quam velut thesaurum incomparabilem in cælo reconditum, verbo simul & opere mirifice extollebat . Hic MONAST. Jesu Christi omnia terrena velut lutum arbitrabatur, & cœlestia continuo meditabatur, eamque affectus est perfectionem, ut in vita & morte multa patravit miracula . Licet non sit Sanctorum catalogo adscriptus, summa tamen habetur in veneratione, honorifico conditus sepulcro, fortissima fera munito, cujus claves servant Consules Civitatis . Destructo autem hoc Monasterio propter bella, aliud edificatum est sub annum MCCC.LXII. intra Civitatem uti tunc dicemus .

XII. Infirmitatibus gravata prædicta Sancia Regina non in Regia, sed in Monasterio, non inter pedissequas & nobiles ancillas, sed inter pauperes Sorores & religiosas Virgines voluit curare salutem . Petiit itaque licentiam cohabitandi Clarissimo Monasterio Corporis Christi a se magnifice extructi, quam facile impetravit : *Eximia tuæ devotionis*, VI. Kal. Martii . Concessit etiam Benedictus Crispius Jadrensis, ne solverent decimas Collectoribus Apostolicis . Sororibus sancti Silvestri de Capite in Urbe designavit Conservatores, qui curarent eis restitui multas ablatas possessiones .

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO .

33 I. **D**Ecesserat Mattheus Vicecomes Dominus Mediolani, Gibel-
 33 linarum partium assertor, & ut hæreticorum fautor, vehementerque de hæresi ab Aycardo Minorita Mediolanensium Archiepiscopo excommunicationis sententia innodatus, & nondum absolutus, ecclesiastica sepultura privatus, insepultus servabatur . Cum autem aliquot
 33 post annos ejus nepotes Joannes Episcopus Novariensis, & Luchinus in gratiam Ecclesiæ restituti ægre admodum ferrent hanc Avi infamiam, cujus
 33 labem in stirpem universam diffundebatur & redundabat, apud Benedictum

Monast. Aquens.

Gene. in pro. & Ludov. Monast. 4.

Hic conditus honorificus P. Forasterii miraculis clarus .

ANNO CHRISTI 1337. & 1338. BENEDICTI XII. ANNO 3. & 4. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 23. 24. & 25. RELIGIONIS MINOR. ANNO 130. & 131.

33 Julij; sicut & Patriarchæ Constantinopolitano pro Minoritis: *Cum vos &c.* *Ex Fuis.*

33 11. Idus Julij; ac etiam Guardiano Mirapicensi quandam executorialem: *Intelleximus quod &c.* 111. Kal. Januarii.

33 III. Thomam autem S. P. Francisci Tertii Ordinis Alumnum, fan- *Thomas Tertii*
33 citate famosum, crebris miraculis clarentem, etenim paraliticus sanavit, *Ordinis fover.*
33 ac spiritu prophético refulgentem floruisse hoc anno MCCCXXXVII. sub
33 XVI. Januarii, scripsit Andreas Bonfanti in Sanctorum Tertiariorum ta-
33 bula.

ARGUMENTUM.

Auditis Tartarorum Legatis, Benedictus Minoritas quatuor ad numerosissimam gentis conversionem amandat. Inquisitorum recurrit memoria. Fridericus Rex Trinacrie decedit. Varii instituantur Regij Legati ex Minoritis. Construuntur Monasteria.

I. **I**NEUNTE hoc anno pervenerunt Avenionem Legati Imperatoris maximi Tartarorum, qui se Imperatorum Imperatorem nuncupabat (erant enim in Tartaria plures Imperatores, quibus hic præcellerat) icturi fœdus cum Pontifice, vel majorem conciliaturi amicitiam per frequentes & alternas, quas stabilire cupiebat legationes: eo præsertim titulo, quod Christiani omnem favorem impenderit, quibus veluti peculiaris eorumdem fautor & protector, Pontificiam deprecabatur benevolentiam. Ita etiam ipsi testati sunt, præcipue Principes Alanorum, scriptis per eosdem Legatos litteris, quibus Imperatoriam erga se deprecant beneficentiam, & gratias a Pontifice rependi deposcunt. Exhibent ipsas eorumdem litteras, per quas constabit rei Christianæ status inter Tartaros, & Minoritarum, præsertim bonæ memoriæ Joannis a Monte Corvino, olim Archiepiscopi Cambalien, in fide propaganda inter efferas gentes sollicitudo.

Tartarorum Imperator Legatos misit ad Pontificem.

In fortitudine Omnipotentis Dei, Imperatoris Imperatorum præceptum.

II. **N**OS mittimus Nuncium nostrum Andream Francum cum quindecim sociis ad Papam, Dominum Christianorum in Franchiam ultra septem maria, ubi sol occidit, ad aperiendum viam nunciis sæpe mittendis per nos ad Papam, & per Papam ad nos, & ad rogandum ipsum Papam, ut mittat nobis suam benedictionem, & in orationibus suis sanctis semper memoriam faciat de nobis. Et quod Alanos servitores nostros, filios suos Christianos, habeat recommendatos. Item quod adducant nobis ab occasu solis equos, & alia mirabilia. Scripta in Cambalec in anno Ratimense sexto, tertio die lunationis.

Ex secret. an. 4. q. 111.

In fortitudine omnipotentis Dei, & in honore Imperatoris Domini nostri.

III. **N**OS Fusim Juens, Cativen Tungji, Gemboga Eoenzi, Joannes Juskoy, sanctum Patrem Dominum Papam nostrum, capitibus ad terram positis, pedes osculantes, salutamus, petentes benedictionem suam & gratiam, & quod in orationibus suis sanctis faciat de nobis memoriam, & nunquam oblivisatur nostri. Hoc autem sanctitati vestre sit notum, quod longo tempore fuimus informati in fide Catholica, & salubriter gubernati,

Ibid. ep. 111. Epistola Alanorum ad Papam.

Tom. VII.

D d

& con-

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LAUDOVICI IV. IMP. ANNO 24. & 25.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 131.

Joannis de Monte Corvino commendatio.

Et consolati plurimum per Legatum vestrum fratrem Joannem, valentem, sanctum, & sufficientem virum, qui tamen mortuus est ante octo annos, in quibus fuimus sine gubernatore, & sine spirituali consolatione, licet audierimus, quod providisset de alio legato, ille tamen nondum venit. Quare supplicamus Sanctitati Vestre, quod mittatis nobis bonum, sufficientem, ac sapientem Legatum, qui curam habeat de animabus nostris, & quod cito veniat, quia male sumus sine capite, sine informatione, & sine consolatione, supplicamus etiam sapientie vestre, quod Domino nostro Imperatori respondeatis gratiose, ita quod aperiat via, sicut & ipse petit, expedita & apta nunciis sepe mittendis a vobis ad ipsum, & ab ipso ad vos, & ad conferendam inter vos & ipsum amicitiam: quia si hoc feceritis magnum bonum subsequetur pro salute animarum, & pro exaltatione fidei Christianae, quia favor ejus in imperio suo facere potest innumera bona, & indignatio ejus innumera mala, & ideo recommendatis nos sibi, filios vestros, & fratres, & fideles alios, qui sunt in imperio ejus, quia si ita feceritis, bona maxima facietis, cum ita factum fuerit, quod ex parte vestra diversis temporibus tres vel quatuor nunc ierunt ad presatum Imperatorem Dominum nostrum, a quo gratiose recepti fuerunt, & honorati & remunerati; & ex tunc dictus Imperator nullum a vobis, vel a Sede Apostolica responsum accepit, licet singuli promiserunt se a vobis responsa ad presatum Dominum reportare. Quare provideat Sanctitas vestra, quod hac vice, & deinceps habeat certum a vobis responsum & nuncium, sicut decet Sanctitatem vestram, quia magna reverentia est Christianis in partibus istis, quando mendacia inveniuntur in ipsis. Scripto in Cambales in anno Rati, mense sexto, tertia die lunationis.

Honorifice habuit Pontifex remisit.

IV. Legatos hos benignissime & humanissime audivit Benedictus, omnemque impetivum honorem, per quem potentissimi Imperatoris, & numerosissimae gentis conciliaret amicitiam, facilioremque aditum fidei praedicandae praestrueret. Deinde numeribus auctos & honorifice habitos, datis ad Imperatores Tartarorum, & Principes Alanorum litteris, misit ad eisdem fidei professionem, per omnia similem illi, quam Clementem IV. & alios Pontifices diximus misisse ad Graecos & gentes Asiaticas; addita tamen ad illum articulum de receptione animarum purgatarum in caelum: *Illos etiam qui post contractam peccati maculam, vel in suis manentis corporibus, vel eisdem exute sunt purgate, confitemur in caelum mox recipi*: hac majori explicatione, & essentiae divinae beatificae perfrui visione, juxta definitionem a se editam illius serie & molestae controversiae, sub Joanne XXII. suo praedecessore excitatae, & ardentem agitatae, scriptisque ad Reges Siciliae & Hungariae, Ducem & Senatum Venetorum, ut eos per suas ditiones transeuntes honorifice haberent, & peculiaribus litteris commendatos voluit omnibus Ecclesiarum Praelatis, ac locorum Rectoribus. Do Pontificis responsa.

Magnifico Principi, Imperatori Imperatorum Omnium Tartarorum illustri gratiam in presenti, quae perducatur ad gloriam in futuro.

ibid. ep. 158.

V. **C**elsitudinis tuae Nuncios ad nostram nuper presentiam venientes vultu sereno & leta mente recepimus, eosque favorabiliter audivimus & benigne. Sane quia tam ex illis, quae proposuerunt ipsi Nuncii coram vobis per fidelem interpretem ad hoc adhibitum intellecta, quam ex tenore litterarum tuae magnificentiae nobis exhibitarum per ipsos percipimus, & col-

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

Et collegimus manifeste, quod tu ad sanctam Romanam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam, nostro commissam regimini, & ad nos, qui licet immeriti locum Dei tenemus in terris, devotionem magnam gerens, teque nostris humiliter orationibus recommendans, ob nostram & eiusdem Ecclesie reverentiam, dilectos filios nobiles viros Fodim Jovens, Chyanfam Tongi, Chembogam Vensu, Joannem Tochoy, & Rubeum Pinzanum Principes Alanorum, & alios Alanos Christianos, in tuo degentes Imperio, benevolis favoribus, & opportunis gratiis pertra hastiatiensis, & pertractas. Nos tam ex his, quam de missione Nunciorum ipsorum admodum nobis grata, tibi referentes gratiarum uberes actiones, magnitudinem tuam rogamus attentius, & hortamur, quatenus benevolentiam, & favores huiusmodi erga prefatos Alanorum Principes, & alios Christianos in eodem Imperio commorantes, continuare pro nostra & Ecclesie predictae reverentia velis tua sub limitas & augere; & ut Antiquitates, & religiosi Catholici, & Christiani alii Ecclesias, Basilicas, & Oratoria, in quibus iuxta ritum & morem supradictae Romanae Ecclesiae divinae laudis peragantur officia, & offeratur pro delictis & peccatis populi hostia salutaris, per dictum Imperium habere, libere fundare, construere valeant & tenere, possitque ubique ibidem ab eisdem Antiquitatibus, Religiosis, & aliis Christianis auctoritatem habentibus, super his verbum Dei, & veritas fidei Catholicae, sine qua nemo potest salvus fieri, predicari, placeat tuae Magnitudini licentiam clargiri. Nos autem pro te tuaque salute, & ut ille, qui omnino hominem venientem in hunc mundum illuminat, sic illustrare dignetur suae caritatis & gratiae lumine mentem tuam, quod tum cognoscas veraciter & lumen recipias fidei, per quam in praesenti abundanter replearis gratia, & in futura vita aeterna beatitudinis assequaris premium, oramus & orabimus humiliter & devoto. Porro cum tua sublimitas affluente sincero, sicut credimus, nobis amicitias offerens, & illas a nobis postulans, petieris, quod tui ad nos & nostri ad te Nuncii super his deserviant, scire Magnitudinem tuam volumus, quod haec nobis placabilia sunt, & accepta, & Nuncios tuos quaecumque ad nos transmissi venerint, recipiemus favorabiliter & letanter. Nostros vero Nuncios seu Legatos ad tuam praesentiam & partes illas mittere disponimus, qui te de nostra benevolentia, & aliis, quae tuae salutem animae respicient, plenius informabunt. Quaesumus igitur, ut eosdem Nuncios nostros, cum ad te venerint, placide suscipias, sicutque patienter audias & benigne, quod spargenda in agro cordis tui vitae semina fructus producant uberes, quarum dulcedinem tandem connumeratus inter redemptos pretioso Christi sanguine, in caelesti degustes patria, & et aeternaliter satieris. Datum Avenione Idibus Junii anno IV.

Dilecto filio nobili viro Fodim Jovens Principi Alanorum .

VI. **V**enientes nuper ad praesentiam nostram tui, & dilectorum filiorum nobilium virorum Chyanfam Tongi, Chemboga Vensu & Joannis Tochoy Comprincipum tuorum Nuncii, per nos favorabiliter & benigne recepti, nobis sinceritatem magna devotionis & fidelitatis, quas ad nos, & sanctam Romanam Ecclesiam gerere dignosceris, explicare seriofius curaverunt. Nos igitur his & aliis, per eosdem Nuncios prudenter & eleganter propositis, exultanter auditis, & plenarie intellectis, te, fili, super eis Deo, ac nobis, & Apostolicae Sedi gratias admodum & acceptis multipliciter in Domino commendantibus, nobilitatem tuam rogamus, & hortamur attente, quatenus in fide ac devotione predictis, ut tibi augeatur a Deo meritum, ac nostram &

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 34. & 35.	RELIGIONIS MING- RUM ANNO 131.

disse Sedis gratiam & benedictionem acquiras uberius, solida continuatione perficere, Alanos, & alios Christianos partium illarum opportunis favoribus prosequaris, & ut erga eos benevolentia magnifici Principis Imperatoris Imperatorum omnium Tartarorum crescat jugiter, & cultus divinus amplietur in eis partibus, fidesque Catholica dilatetur erga eundem Imperatorem, cui nos etiam super hoc scribimus, una cum prefatis Comprincipibus tuis studeas, sicut erit commodius, interponere partes tuas insistendo, & laborando quantum poteris, quod prefati Christianicola ubique per Imperium illud Ecclesias Basilicas, & Oratoria, in quibus juxta ritum & morem ejusdem Romane Ecclesie divina peragantur officia, & immoletur hostia salutaris pro peccatis populi, habere, libere fundare, ac construere valeant & tenere, possisque per dictum Imperium ab Antisitis, & Religiosis, ac aliis Christianis auctoritatem, & potestatem super hoc habentibus, predicari verbum Dei, & veritas fidei Christiana. Porro de nobis & Ecclesia Romana predicta certam potestatem habere fiduciam, & tenere, quod nos super tuis opportunitatibus propitius reperies quantum cum Deo poterimus, & benignos. Datum Avon. Idibus Junii anno 14.

His per omnia similes scripsit ad Chyanfam Tongi, ad Chembogam Venfi, ad Joannem Yochy, ad Rubicum Pinzanum Principes Alanorum, singulis ad singulos epistolis exaratis.

Magnifico Principi Chanfi Imperatori Tartarorum de medio Imperio gratiam in presenti, que perducas ad gloriam in futuro.

Idem ep. 104.

VII. **L**eti rumores Deo & nobis, qui locum ejus, licet immeriti, tenemus in terris, multum placabiles, & accepti ad nostram notitiam perduxerunt, quod tu, qui magnus Princeps existere dignosceris, ex solita benignitate, quam tibi dedit Altissimus, a quo cuncta bona procedunt, erga Christianos in tuo degentes Imperio, & ad illud etiam venientes, favorabiliter & benigne pertracta fili haellenus, & pertractas, eis favores, gratias, & privilegia, prout occurrit opportunitas, largiendo, & nihilominus sicut animo percepimus exultanti, venerabilem fratrem nostrum Nicolaum Archiepiscopum, & dilectos filios Fratres Ordinis Minorum dudum ad partes illas per felicis recordationis Joannem Papam XXII. predecessorem nostrum transmisisti * recepisti favorabiliter & benigne, ad ipsos manum liberalem & munificam extendendo, & etiam pro Dei reverentia concedendo licentiam reparandi destructas Ecclesias, & novas etiam construendi, & predicandi libere audire volentibus verbum Dei, super quibus tue Celsitudinis gratiarum referimus actiones, Imperialem magnificentiam attentius deprecantes, quantum hujusmodi favores, & gratias continuare velis tua sublimitas, & etiam ampliare. Nos autem, qui tamquam Pastor universali gregis Domini, tuam & omnium salutem querimus & zelamus, & cupimus est, qui extra ovile Dominicam sunt, in illud introduci, ne faucibus diaboli, queverentis semper quos devoret, devorandi quomodolibet exponantur, libenter & amabiliter recipiemus tuos Nuntios, si ad nostram presentiam mittentur, ut in eis personam tuam dulciter possimus alloqui, & eis efficaciter ostendere, que tue salutis anime necessaria existere dignoscuntur, & nihilominus nostris Legatis, vel Nuntios ad tuam presentiam partesque illas ad propalandam viam salutis celerius proponimus, divina suffragante gratia, destinare, ipsos tue Celsitudinis benevolentie propensius commendantes. Datum ut supra.

* Vide annum
1311. n. 3. &
1311.

Dile-

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

*Dilectis filiis, nobilibus Viris Carafmon, & Jobanan. Magni Principis
Chanfi Imperatoris Tartarorum de medio Imperio,
familiaribus.*

VIII. **L**ætanter de vobis audivimus, filii, quod vos, qui juxta magni-
ficum Principem Chanfi Imperatorem Tartarorum de medio Im-
perio familiaritatis, & potestatis auctoritate fulgetis, ut intelleximus, aliis
Christianis in Imperio illo degentibus favores, auxilia, & consilia opportuna
libenter impenditis, & apud Imperatorem eundem pro gratiis, & privile-
giis eis necessariis & opportunis interponitis sollicitudinis vestre partes,
quodque pleni zelo Dei, & fervore fidei Christianæ ferventes, volentesque
temporalia pro spiritualibus, & terrena pro celestibus felici commercio com-
mutare, unum fundum vestram optimum cuidam Episcopo de Ordine Fratrum
Minorum in civitate Armalech deputato, pro consolatione vestra, & Chri-
stianorum ibidem degentium, donatione libera concessistis, in quo ad laudem
divini nominis talis pulchra Ecclesia est constructa. Nos autem vos super tot
& tantis operibus meritoris multiplexiter in Domino commendantes, & ei,
qui sic sue gratie lumine illustrare dignatus est mentes vestras, in humilitate
spiritus gratias referentes, nobilitatem vestram rogamus attentius, & hor-
tamur, quatenus hæc vestra sincera devotio & opera laudabilia, & merito-
ria non minuantur in nobis, sed crescant, ut per ea, quæ in presenti vita
feceritis, æternæ valeatis felicitatis beatitudinem adipisci. Ceterum pro con-
solatione vestra, & aliorum fidelium partium illarum, & ad ostendam
clarior Christianæ fidei veritatem ad partes easdem intendimus nostros Lega-
tos, seu Nuncios, Divina suffragante gratia, destinare. Datum ut su-
pra.

Ibid. ep. 101.

Ecclesia Chri-
stianorum in Ar-
malech.

*Magnifico Principi Uibeck, Imperatori Tartarorum, & magno filio Cry-
steani gratiam in presenti, quæ perducatur ad gloriam in futuro.*

IX. **E**xultanti percepimus anhæo, quod tua Magnificencia operibus pie-
tatis intenta, Christianos fideles in tuo degentes imperio favoribus
& gratiis pro divina reverentia prosequeris opportunis, quodque Fratribus
Minoribus in Imperio prædicto morantibus, certum locum aptum & idoneum
in quadam Civitate, quæ de novo edificatur favorabiliter concesseris; super
quibus gratiarum actiones tuæ Celsitudini referentes, eandem Celsitudinem
deprecamur, quatenus favores & gratias hujusmodi erga Christianos eosdem
continuare velis Imperiali magnificencia, & etiam ampliare; nihilominus
Ecclesias reparandi, construendi libere, in quibus juxta ritum & morem Ec-
clesiæ Romanæ divina peragantur officia, & immoletur pro peccatis populi
hostia salutaris, prædicatorique etiam valeat verbum Dei, licentiam conceden-
do. Nos autem, qui tamquam Pastor universali gregis Dominici &c. ut su-
pra in epistola 204.

Ibid. ep. 102.

X. Dimissis sub mensem Julii ad suos Principes his Legatis, favorabili-
ter, & honorifice exceptis, ut vicem redderet, alios misit sub mense No-
vembri, quatuor videlicet Minoritas, viros doctos & pios, quos pluri-
mum & frequenter commendat. Mirum ergo est quomodo Abrahamus Bzo-
vius citata epistola 198. regessi, ipsa illa, quam nos transcripsimus legatio-
nem hæc suis Confodalibus adscribat; *missi*, inquit, *Fratribus Predicatori-
bus*, cum nullibi in hac missione mentio fiat Predicatorum, & ubique re-
pe-

Misit Pontifex
ad Tartaros qua-
tuor Legatos Mi-
noritas.Ejusmodi hæc an-
no 2. 16.

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

petatur nomen Minorum . Passim se nobis ingerunt huiusmodi metamorphoses, quos absque bile & stomacho placide lectori exponere, quam acriori calamo perstringere consultius iudicamus . Errant etiam circa tempus & numerum horum Legatorum, Marianus & Marcus, missionem rejicientes in annum MCCCXLI. & missos dumtaxat Nicolaum Bonetum, & Joannem Florentinum referentes . Ex his errorem hunc alii hauserunt . Datis itaque amplissimis facultatibus, misit Benedictus hos Minoritas ad omnes Imperatores & Principes Tartarorum, datis ad singulos litteris gravissimis, quas sub iocio, additis aliis ad Archiepiscopum Cambalien. ex Ordine Minorum, & ad fratrem Eliam Hungarum etiam Minoritam, Principi Tynibech, primogenito Usbech Imperatoris, familiarem, & demum aliis commendatitiis ad Reges & Prælatos Europeos, & Asiaticos, per quorum terras oporteret transire .

Dilectis filiis Nicolao Boneti sacre Theologie Professori, Nicolao de Molano, Joanni de Florentia, & Gregorio de Hungaria Ordinis Fratrum Minorum .

Ibid. 7. 164.

XI. **V**otis zelantes ferventibus in terris Tartarorum, & aliis circumpositis regionibus Orientis, in quibus multorum hominum corda sic Benedictus Dominus, a quo manant omnium charismata gratiarum, illustrare dignatus est, fugatis errorum tenebris, in eorum mentibus vera fidei Catholice lumen licet corroborari, & dilatari fidem ipsam, sine qua non est aliquid gratia, neque salus; & attendentes, quod divina clementia vobis thesaurum scientie contulit, vosque multis virtutibus edotavit, ita quod potestis proficere vobis per vite meritum, & aliis per doctrinam; vos ad terras & partes easdem propterea providimus destinandos, firma spe repromissa de vobis, fiduciaque concepta, quod cum zelum habere vos asseratis ad præmissa; servidum per vestrum, & aliorum Catholicorum tam Religiosorum, quam ceterorum Ecclesiasticorum virorum ministerium terris & partibus supra dictis, vomere sancte prædicationis excolitis, & imbre divine gratie irrigatis, jactoque in eis, per manum celestis agricole saluifero semine verbi Dei, fructiferam producenti segetem, ex qua tandem multiplicata messis in borrea Dominica inferretur . Quocirca discretionem vestram monemus, & hortamur in Domino, vobisque in remissionem peccaminum districtius injungimus, & mandamus, quatenus vos, cum divino auxilio, ad terras & partes conferentes prædictas, tamquam fideles ministri, tam per prædicationem verbi Dei, quam alia virtuosa & exemplaria opera, sicut vobis Dominus ministrabis, corroborare in fide orthodoxa credentes, & non credentes ad eam attrahere, ac inducere, in luce sermonis, & rectitudine operis saltem studeatis, quod demum commissis vobis talenta cum multiplicato fructu possitis reddere Domino; & tamquam servi fideles, in retributione justorum mereamini super multa constitui, & intrare in gaudium, cum gloria talibus repromissum . Ut autem ministerium huiusmodi eo plenius, utilius, & fructuosius valeatis implere, quo majores fueritis auctoritate suffulti, proponendi ubi, quando, quoties, ac quibus, in eisdem partibus, pro ejusdem corroborations & dilatatione fidei, expediens viderit, verbum Dei, & constitutis ibidem, non obstantibus si aliqui majori excommunicatione legati fuerint, in verbo, officio, & cibo, aliisque honestis & licitis communicandis seure in ipsi partibus, nec non illos, qui Sedis Apostolice magisterio non intendunt, quos converti ad unitatem ejusdem fidei cupimus ad eam recipiendi, baptizandi, & ovili fidelium aggregandi, ut per rege-

ne-

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4-LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

verationis gratiam de longinquo ad suum revertentes auctorem, liberi efficiantur ex seruit, de extraneis proveantur in filios, ex corruptibili carne nati Dei spiritu renascantur, & obtineant per gratiam, quod non obtinent per naturam. Rursus & in locis partium prædicatorum, in quibus vos hospitari, vel residentiam facere contingeret, Missas & divina officia, servata tamen honestate debita, celebrandi, ac ibidem fideliam confessiones audiendi, & injungendi eisdem penitentias salutaris. In Ecclesiarum quoque partium prædicatorum dedicationibus, & Sanctorum, quorum altaria in Ecclesiis ipsis fuerint, festivitatis, seu cum vos contingeret proponere, in supradictis partibus verbum Dei, absentibus tamen Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, omnibus fidelibus tunc ibidem presentibus, vere penitentibus, & confessis, quadraginta dies de injunctis eis penitentis misericorditer relaxandi, vobis & aliis Ordinis vestri Fratribus, in sacerdotio constitutis, qui vobiscum proficiscuntur ad partes prædictas, ac vestrum, & ipsorum singulis plenam concedimus tenore presentium facultatem. Præterea volumus, & concedimus, quod Fratres ejusdem Ordinis proficiscentes una vobiscum ad partes eisdem, vel morantes ibidem, qui fuerint ad omnes, vel ad aliquos Ordines promovendi, a quibusvis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis Catholicis, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis obtinentibus, possint, rite tamen, ad hujusmodi Ordines statuti a jure temporibus promoveri, & alia Ecclesiastica recipere Sacramenta. Et ut fructum uberem de vestris laboribus reportetis, & sentiat ex eis æternæ salutis vobis commoda uberius proventura, de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum auctoritate concessi, vobis, & dictis Fratribus vobiscum ad dictas partes proficiscentibus, ut præfertur, & vestrum singulis, vere penitentibus, & confessis, illam indulgentiam presentiam auctoritate concedimus, quam proficiscentibus in Terræ sanctæ subsidium Sedes prædicta concedere consuevit. Ac nihilominus, ut Christi fideles quasi per præmia salubriter inviteamus ad merita, omnibus vere penitentibus & confessis, qui Ecclesias & loca Ecclesiastica fidelium partium earundem inibi constructa, vel imposterum construenda, causa devotionis visitaverint, vel fabricas Ecclesiarum, & locorum ipsorum, ut Ministris & servitoribus fidelibus eorum caritativa duxerint subsidia eroganda, singulis diebus, quibus id vere penitentes, & confessi fecerint, centum dies de injunctis eis penitentis misericorditer relaxamus. Et quia vos, & Fratres alii ad partes prædictas pro ampliatione fidei Orthodoxæ proficiscentes vobiscum in eundo, morando, & redeundo fidelium caritativo nosmetimini subsidio, & securo conductu egeret, omnibus vere penitentibus, & confessis, qui vobis prosecutioni tam pili operis instantibus subsidium & securum conductum gratis præstiterint, & circa hoc auxilium & consilium impenderint opportunum, juxta quantitatem subsidii & devotionis affectum illius indulgentiæ, quæ vobis, & eisdem Fratribus ad dictas partes accedentibus est concessa, participationem concedimus, ut eis proficiat ad salutem. Vobis insuper, & cuilibet vestrum, auctoritate Apostolica concedimus, ut in civitatibus, Castris, vel Villis, seu locis quibuscumque ad habitandum, domos, & loca quæcumque pro Fratribus Ordinis vestri de novo recipere, seu hactenus recepta mutare, vel ea permutationis, donationis, aut cujusvis alterius alienationis, titulo in alios transferre, dummodo de his, quæ ex causa permutationis, aut cujusvis alterius alienationis prædictæ titulos vos contingeret sorte recipere, in acquisitione, constructione, vel ampliatione locorum aliorum Deo dicatarum, utilius in eisdem partibus expendantur, & loca semel Deo dicata profanis usibus nullatenus applicentur, in permutatione & donatione bu-

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 24. & 25.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 131.

diversimodi locorum Diacesanorum, petita nihilominus licentia, & obtenta de nostra, & dictæ Sedis speciali licentia, constitutionibus felicis recordationis Bonifacii Pape VIII. prædecessoris nostri, & aliorum Pontificum Romanorum prædecessorum nostrorum, in contrarium editis, etiamsi de illis plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, in presentibus oporteat fieri mentionem, nequaquam obstantibus, valeatis; dammodo loca seu domus hujusmodi, quas recipietis de novo, in Civitatibus, Castris, vel Villis, partium earumdem, in quibus domus, seu loca aliorum Ordinum mendicantium existerint a prædictis domibus, seu locis per spatium triginta annorum mensurandarum per aerem, ubi alias mensurari loci dispositio non permitteret, distare nesciantur. Presentibus usque ad decennium tantummodo valituris. Datum Aetione 11. Kal. Novembris anno 14.

Magnifico Principi, Imperatori Imperatorum omnium Tartarorum gratiam in presenti, que perducatur ad gloriam in futuro.

XII. **Q**uamvis commissa nobis desuper universi cura gregis Domini nos circa multa diversa distrabat incessanter, hoc tamen præcipue vobis ferventibus exquirimus, & assiduis orationibus a Domino postulamus, ut ipse, qui est lux vera, omnem hominem venientem in hunc mundum illuminans, eos qui extra sanctam, Catholicam & Apostolicam Ecclesiam regimini nostro commissam, ambulant in tenebris, se lumine sua claritate irradiet, & largissime præveniat gratia pietatis, quod de cordibus ipsorum profugata errorum caligine, ac in eis vere fidei rutilante fulgore, Deum cognoscant veraciter, & adorent, tandemque per gratiam divinam in ovili Domini, extra quod non est alius gratia neque salus, inclusi, eternæ beatitudinis gloriam, quam humanis intellectus capere non sufficit, consequantur. Ideoque dudum jucunda mente, facieque serena missos ad præsentiam nostram tuæ celsitudinis Nuncios, & litteras ab eis nostro Apostolatus presentatas recepimus exultanter: & quia per eosdem Nuncios, & litteras percepimus evidenter te ad nos & ad eandem Ecclesiam magnam habere devotionem, velleque nobiscum amicitiarum inire fœdera; & propter hæc tuos sollemniores ad nos destinare Nuncios, & nostros ad te mittendos favorabiliter, & benigne recipere intendebas, nec non quod ob nostram, & Ecclesie memoratæ reverentiam, Christianos in tuo degentes Imperio favoribus opportunis pertractaveras, & etiam pertractabas: Nos inspiratum tibi ab illo, a quo universarum charismatum dona manant, propositum multipliciter in Domino cum gratiarum actionibus commendantes, Magnitudini tuæ inter cetera recolimus rescripisse, quod præmissa nobis placabilia sunt admodum & accepta, mittendosque ad nos tuos Nuncios recipere, & audiremus favorabiliter & benigne: quodque nostros Nuncios, vel Legatos ad tuam præsentiam, & partes illas proponebamus, auxiliante gratia divina, mittere, qui te de nostra benevolentia, & aliis animæ tuæ salutem concernentibus plenius informarent. Nunc igitur opportunitate captata, adimplere quod super missione Nunciorum seu legatorum nostrorum spondimus, cupientes, dilectos filios Nicolaum Boneti sacre Theologie Professore, Nicolaum de Molano, Joannem de Florentia, & Gregorium de Hungaria, Ordinis Fratrum Minorum, viros utique magne consuetudinis, quique scient & volent, ut speramus in Domino, verbo proficere pariter & exemplo, ad tuæ Magnificentie præsentiam, tuique partes Imperii providimus destinandos; rogantes Imperialem celsitudinem, & attentius in Domino exhortantes, quatenus tam ipsos, quam

ANNO CHRISTI 1318.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 24. & 25.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 131.

Fratres alios, nec non socios, & familiares eorum pro divina & Apostolica Sedis reverentia benigne recipias, & caritative pertractes, eisdem Fratribus nihilominus, quod per se, ac alios religiosos, & seculares Christianos Catholicos & fideles predicare valeant ubique in partibus ejusdem Imperii verbum Dei, ministrareque Christianis, & aliis volentibus recipere pabulum salutiferum animarum, & Sacramenta Ecclesiastica libere permittendo, ut in retributione justorum ab eterno retributore, qui nullum bonum irremuneratum relinquit, mercedem condignam percipere, tandemque divina illuminatus gratia, inter redemptos Christi pretioso sanguine communerari, & perfrui luce perenni, que nullo sine clauditur, in caelesti patria feliciter merearis. Datum Aviniono 11. Kal. Novembris anno 14.

Magnifico Principi Chanfi Imperatori Tartarorum de medio Imperio, gratiam in presenti, que perducatur ad gloriam in futuro.

XIII. **D**Udum ad notitiam nostram placida relatione perducto, quod tu 1314. 1315. 100.
 inspiratus a Domino, qui numquam cessat a benedictionibus gratiarum, Christianos in tuo degentes Imperio, & ad illud etiam accedentes, favore benignitatis & mansuetudinis pertractabas, multos eis impendendo favores nihilominus, & opportuna privilegia concedendo. Nos haec & alia bona, per te eisdem Christianis gratiose impensa, regerando tue coltitudini, & ad ea continuanda exhortando attentius, per litteras nostras magnificentie tue scripsisse meminimus, & in eisdem litteris adiectisse, quod cum tue zelamus salutem anime teque promoveri, ut tibi aperiretur aeterna vite janua, optaremus, gratum haberemus admodum & acceptum, te ad nostram presentiam tuos Nuncios, quos recipere & audiremus favorabiliter, super his destinari. Verum cum in litteris nostris praedictis inseruissimus expresse, quod ad tuam presentiam, & partes illas nostros legatos, vel nuncios proponebamur mittere, divina gratia precunte, nunquam dilectos filios Nicolaum Boneti sacre Theologie Professorem, Nicolaum de Molono, Joannem de Florentia, & Gregorium de Hungaria, Ordinis Fratrum Minorum exhibitores presentium, ad partes destinemus eosdem, ipsos tue sublimitatis benevolentie propensius commendantes; rogamus in Domino, & hortamur eandem, quatenus ipsos benigne recipias, & favorabiliter & caritative pertractes. Et ut ipsi per se, ac Fratres alios, quos ad id duxerint deputandos, possint predicare verbum Dei, & divinum officium exequi ubicumque per tuum Imperium, in Ecclesiis & locis Ecclesiasticis ad hoc ordinatis, vel ordinandis, libere pro reverentia Dei, ac nostrae, & Apostolicae Sedis permittas; ut in retributione justorum ab eterno retributore, qui nullum bonum irremuneratum relinquit, mercedem condignam recipere, tandemque divina illustratus gratia, inter redemptos pretioso Christi sanguine communerari, & perfrui luce perenni, que nullo sine clauditur, in caelesti patria feliciter merearis. Datum ut supra.

Magnifico Principi Utbeck, Imperatori Tartarorum, & magno filio Chisefam, gratiam in presenti, que perducatur ad gloriam in futuro.

DUdum ad notitiam nostram placida relatione perducto, quod tu &c. ut in antecedenti.

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

Speſtabili viro Tynybech primogenito magnifici Principis Usbech Imperatoris Tartarorum & magni filii Chyſeam, gratiam in preſenti, quæ perducatur ad gloriam in futuro.

Ibid. epist. 368.

XIV. **L**ætatur in Domino, & eidem laudes excolimus puro corde, quia sicut intelleximus, inter multas virtutes, quibus te ipse largitor bonorum omnium adornavit, tibi benignitatis & elementie spiritum contulit, ut omnibus tam Christianis, quam aliis in Imperio genitoris tui degentibus, ad te propitium exhibeas & benignum, quod non solum te ratione principatus terrent, quem super eos habere dignosceris, venerantur, quin imo magis caritatis & amoris fervore beneficiorum tuorum sentientes dulcedinem, student jugiter attollere nomen tuum. Nos igitur, qui favores, quos impendisti, & impendere non cessas, ut præmittitur, continue Christianis eissem, gratos habemus admodum & acceptos, tuamque exinde benevolentiam multipliciter in Domino cum gratiarum actionibus commendamus, excellentiam tuam rogantes attentius, & hortantes, quatenus confidenter attendant, & spe firma eoque fiducia gerens in mente, quod nullum bonum irremuneratum remanet apud Deum, favores hujusmodi erga Christianos prædictos continuare & exuberare non cesses jugiter, ut majus meritum tibi exinde acquirere valeas apud Deum, de nobis & Apostolica Sede fiduciam habiturus, quod super his, quæ pro te tuæque salute secundum Deum & decentiam nostram, poterimus facere, propitius reperies & benignos. Datum Avinionæ 11. Kalend. Octobris anno 14.

Dilecto filio Eliz Hungaro Ordinis Fratrum Minorum.

Ibid. epist. 369.

XV. **F**ide dignorum placito relatu percepimus, quod tu familiaribus speſtabili viri Tynybech, primogeniti magnifici Principis Usbech, Imperatoris Tartarorum, & magni filii Chyſeam insistenti obsequiis, eidem primogenito, quantum potes commode, viam salutis ostendis, & ipsam ad favores Christianis in partibus illis commorantibus impendendos, & alia pia opera exercenda, diligentibus studiis, & sollicitis curis inducit, super quibus Deo & nobis gratis, tibi que meritorii tuam prudentiam multipliciter in Domino commendantes, te attentius exhortamur, & sollicitamus attente, quatenus habens dilectos filios Nicolaum Boneti sacre Theologie professorem, Nicolaum de Molano, Joannem de Florentia, & Gregorium de Hungaria tui Ordinis, Nuncios nostros, quos ad illas partes mittimus, favorabiliter commendatos, & eos dilecto primogenito cordialiter recommendans, non tepeſcat super prædictis tua diligentia, sed sic potius serveat & augetur, ut præter cumulum meritorum, que inde poteris acquirere apud Deum, nostram & Apostolicæ Sedis gratiam uberius consequaris. Volumus autem, quod præfato primogenito, cui nos etiam scribimus, explicare pro parte nostra procures, quod nos & Sedem prædictam, circa illa quæ pro salute & honore ipsius secundum Deum & decentiam nostram facere poterimus, propitius reperiet & benignos, tuque nobis super his & aliis que de partibus illis occurrerint, scribere poteris confidenter. Datum ut supra.

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

Dilecto filio nobili viro Fodim Jovens, Principi Alanorum fidelium, in Imperio Tartarorum confitentium.

XVI. **I**nter ceteras sollicitudines, quae nobis ex debito commissi desuper officii Pastoralis incumbunt, hoc divinae majestatis oculis gratum fore credimus & acceptum, si redempti pretioso Christi sanguine fidem Catholicam profitentibus, praesertim inter exteras nationes consolationis impendamus auxilium, & alienos a fide ipsa, sine qua non est alicui gratia, neque salus, ut eam suscipiant & sentiant, invitari & induci sollicitudine sermonis & operis faciamus. Ideoque sanctorum, quam aliorum principum Alanorum fidelium in Imperio Tartarorum confitentium, dudum transfusorum ad nostram praesentiam Nunciorum reatibus intellectis, quod licet sint in illis partibus Antistes & Religiosi multi, olim illuc per Sedem Apostolicam destinati, circa praemissa fidelibus & diligentibus studii intendentes, quia tamen respectu messis quae multa esse ibidem noscitur, sunt operarii pauci, foret ut alii mitterentur multipliciter opportunum, tibi & eisdem Principibus per diversas nostras litteras meminimus rescripsisse, quod opportunitate captata, intendebamus viros alios doctos in lege Domini, per quos una cum aliis, alias illuc missi, ut praemittitur, exerceri valeret salubriter opus ministerii hujusmodi, ad partes illas, praevia divina gratia, destinare. Cum autem nos in effectum producere intentionem nostram hujusmodi cupientes, dilectos filios Nicolaum Boneti sacrae Theologiae professorem, Nicolaam de Molano, Joannem de Florentia, & Gregorium de Hungaria Ordinis Fratrum Minorum ad partes praedictas pro exercendo hujusmodi ministerio providerimus destinandos. Nobilitatem tuam rogamus, & in Domino attentius exhortamur, quatenus tam ipsos quam Fratres alios, ac socios & familiares eorum, quos secum duxerint, seu habuerint, habere velit tua nobilitas pro nostra & ejusdem Sedis reverentia propensius commendatos. Et ut ipsi & alii religiosi deputandi per eos, vel alios, ad id a nobis vel superioribus suis, potestatem habentes, praedicare libere verbum Dei, & alia quae ad divinum cultum pertinent, agere in partibus ipsis valeant, partem tuae sollicitudinis intersponas, & exinde apud retributorem bonorum omnium eterne mercedis premium uberius affequeris. Datum ut supra. Eodem modo scripsit ad reliquos, quos supra nominavimus Principes Alanorum.

Ibid. epist. 137.

XVII. Recurrit hoc anno memoria fratris Accursii Bonfantini, olim Inquisitoris haereticae pravitatis in Tuscia, in partibus Senensi & Florentina, in quibusdam litteris scriptis ad Episcopum Florentinum: & fratris Joannis de Badis Inquisitoris in Provincia, in diplomate ad universos Ecclesiarum Praelatos, quo jubentur speciale ei conferre auxilium, ut comprehendat famosum quemdam haeticum judaizantem; pro quo apprehendendo miserat Inquisitor Raymundus Raboci Monachum Monasterii sancti Euticii Ordinis sancti Benedicti Spoletanae Diocesis, & Laurentium Ramberti laicum civem Avenionensem: alterius item innominati in diplomate, quod Pontifex misit per Magistrum Joannem de Amelio, Archidiaconum Foro-Julien. Cameracensis Apostolicae Clericorum, ad Custodem Conventus sacri Altitatis, ut ex thesauro Ecclesiae, qui in illo Coenobio ab aliquot annis repositus erat, permitteret extrahi quaedam privilegia, registra, libros, & scripturas, quibus Pontifex pro ejusdem Ecclesiae incumbentibus negotiis tunc agebat. Invenio etiam in quibusdam monumentis Conventus Molleani in Piceno me-

Fr. Accursius Inquisitor in Tuscia.
Ibid. ep. 132.
Fr. Joann. in Provincia.
Ibid. ep. 137.

Ibid. ep. 161.

ADDITIO
PATRIS LUCAE
WADDINGI.

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 4. ANNO 24. & 25. RUM ANNO 131.

Fr. Jacob. Episc. Pisanus.

Frideric. Siciliæ Rex mortuus. Zurita in Annot. tom. 2. lib. 7. c. 19. Idem in Indic. lib. 1. Fasc. decade. 2. lib. 2. Epus filia Catarina fit Clarissa. Zurita citat. in Annot. c. 41.

Fr. Sanctus leprosus Regius ad Pontificem.

Indic. c. 44. Alii duo Minoritæ legat ad eundem.

Alius ad Regem Aragonie. Vide de hoc Joas. an. 1440. num. 10.

Ex lib. 9. c. 142.

Con. S. Crucis Neapoli.

Gla. in proo. Terra labor. Coma. Soman. lib. 1. Eugen. de hoc Alouab.

moriæ fratris Jacobi Episcopi & Principis Firmani, qui hoc anno peculiari diplomate concessit xi. dies Indulgentiarum Ecclesiæ S. Columbæ XVIII. Hoc anno die xxv. Junii obiisse Fridericum Siciliæ, sive Trinacriæ Regem, annum agentem lxxv. scribit Zurita in Annalibus; in Indicibus vero latinis anno mcccxxxvii. At Fazellius obiisse asserit anno mcccxxxvi. xii. Calend. Jul. dum Paternione Catanam proficisceretur. Jussit corpus suum Barcinonem deferri, atque in æde Minorum juxta generatricis Constantiæ, & fratris Alphonfi Regis sepulera tumulari; licet Catanæ ad eadem maximam sit sepultus. Filias reliquit quatuor, e quibus Catarina institutum subiit D. Claræ in Monasterio Messanensi. Rex erat re bellica, & virtutibus Rege dignis excellens, omni laudis genere præclarissimus, erga Minoritas, uti univèrsa Domus Aragonia, addictissimus.

XIX. Hujus Friderici nepos Petrus Aragoniæ Rex hoc anno ad mensis Februarii finem Legatum misit Avenionem fratrem Sanctium Lopefium. Ajerbium Minoritam, virum religione insignem (qui sacræ confessioni Regis assidebat, & Terraconensi Ecclesiæ postea præfectus est) uti sibi liceret uxorem ducere Mariam Navarræ Regis filiam, non obstante artæ consanguinitatis impedimento, & Pontifex ratam haberet electionem Magistri Calatravensis Militiæ, Alcanicii a militibus ejusdem Instituti peractam. Sed hoc impetrare non potuit, quia partium factione concitati Alcanicienses contra ejus Ordinis instituta Magistrum sibi delegissent, viguitque diutina propter hoc inter Calatravenses seditio.

XX. Rex etiam Siciliæ Petrus, supradicti Friderici filius, & hæres hoc anno legatos misit ad Pontificem Viros Principes, & fratrem Guidonem de Santa, Guardianum Catanensem, ac fratrem Matthæum de Carsala Guardianum Nothi, ut dignaretur sibi benedictionem Apostolicam, & Siculi Regni investituram concedere. Benigne habitos remisit Pontifex, statimque ad Petrum amandavit Gocium Patriarcham Constantinopolitanum, & Racerium Episcopum Vasonen. qui quatuor Minoritarum opera, & Legatione usi sunt ad Messanenses. Atque eodem tempore Beatrix Regina Lusitanæ Alphonfi conjux Legatum misit ad Petrum Aragonum Regem, fratrem Joannem de Aragonia, ut antiquam amicitiam inter Aragonios & Lusitanos renovaret. Frequentes hæ Legationes clare sunt argumento, quanti habebantur ea ætate apud Reges & Principes Minoritæ.

XXI. Singulis annis manifesta etiam apparent vestigia pietatis & devotionis, qua Sancia Siciliæ Regina in Deum & in sanctam Claram ferebatur. Obtinuit hoc anno à Pontifice, ut ultra duas, quas semper secum habebat, Clarissas, alias duas liceret assumere, causam artexens, quod dum illæ comedebant, aut ad alia necessaria declinabant, sola absque grata illa societate remanebat. Impetravit etiam ut ultra tot amplissima & insignia Monasteria, quæ jam fundaverat, uti suis locis narravimus, liceret aliud construere prope Regiam, seu Castrum novum, Regum domicilium ad litus maris, longe distitum a Monasterio Corporis Christi, aliisque a se ædificatis. Volebat itaque aliud præ foribus, & primas ibi constituere disciplinæ atque virtutis magistras aliquot Sorores Monasterii sanctæ Claræ Assisiatis, ejusdem Divæ consanguineas: *Ferventis devotionis.* xiv. Kal. April. Ita factum inchoatumque opus sub invocatione sanctæ Mariæ de Cruce hoc anno, vivente & incoluui Rege Roberto licet Gonzaga jam decessisse supponat. Præexistebat ibi oratorium sub prædicta nuncupatione, seu potius *sanctæ Mariæ ad cruce*m, frequentia miraculorum insigne, quod Robertus Rex anno mcccxxviii. sacello regio aggregavit & privilegiis munivit. Alia addidit

Joau-

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 24. & 25.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 131.

Joanna Regina, Roberti neptis, constructo jam Monasterio, & vivente adhuc Sancia vidua; atque illud præfertim concessit, ut nulli liceret in totius Monasterii circuitu infra spatium annarum quadraginta ædificium ullum construere. Vigentibus in Regno Neapolitano bellis, quia Monasterium erat extra urbis mœnia, patebatque hostium furori, Regina Joanna II. Sorores non tertii, uti habet Cæsar Engenius, sed secundi, & stricti Ordinis a sancto Francisco Instituti transfudit ad magnificum Corporis Christi Parthenonem.

XXII. Vacavit domicilium aliquot annis absque habitatore, donec anno MCCCXLIII. plurimis privilegiis ab Alphonso Aragonio, hujus nominis primo, utriusque Siciliæ Rege munitum, & Regii sacelli titulo decoratum, incolere coeperunt Minoritæ tamquam Regii Sacellani: atque sub hoc nomine ex Regio ærario alebantur; quod approbatum voluit Nicolaus V. & confirmatum Fridericus Rex Alphonso successor. Nunc vero illic inhabitat numerosa multitudo Fratrum strictioris Observantiæ qui ex ostiaria mendicitate quotidie sibi victum acquirunt, quorum pietatem & disciplinæ regularis observantiæ præfens probavi per aliquot menses, dum Neapoli aliqua dissolverem negotia apud Ducem Alcalaensem Ferdinandum de Ribera & Comitem Montis-Regii illius Regni Proreges. Hic ipsa Sancia Regina fundatrix, mortuo conjugè Roberto, habitum suscepit sanctæ Clare, & pie vitam finivit, uti suo loco opportunus dicemus.

XXIII. Adjunctum est postea alterum Fratrum domicilium, sub invocatione sanctæ Trinitatis pro Fratribus, qui Sororibus inservirent & Sacramenta ministrarent, sed amotis a contiguo Monasterio Crucis Sanctimonialibus, & constitutis ibidem Fratribus, unicuique Ecclesiæ & domui quantumvis cum altera contiguus, & solo Fratrum horto ita inter se distinctis, ut interius pateat utrimque aditus, propria destinata est familia, & peculiaris præfectus est Guardianus. In Cœnobio Trinitatis conspicitur, & in veneratione habetur cubiculum sancti Jacobi a Marchia, qui aliquanto tempore illic habitavit, & malum aureum quod adhuc viret, & singularem habet virtutem febribus propulsandis, suis manibus plantavit; ubi etiam copiosam erexit nobilium Neapolitanorum confraternitatem, quæ extremo supplicio multandorum curam agit, eorumque cineres & ossa in die Parasceves quotannis colligit, debitoque cum honore in sacello, huic muneri destinato, religiose reponit. Ædem auxit, refecitque Anellus Bozabrutus civis Neapolitanus anno MDXLVI. cujus situs amœnus, placidusque prospectus prope Regium Palatium supra mare Tyrrhenum. Jacent in Ecclesiâ Crucis præter ipsam Sanciam fundatricem, multi heroes & heroïnæ, atque inter hos ultima Comitissa Tyronis Catarina Magnesia, quæ exilium cum conjugè Magno Onello invictæ virtutis Principe passa, post viri in Urbe decessum, Neapolim recessit. Aliorum Epitaphia dabit citatus Engenius.

XXIV. Non minor apparuit Roberti Regis, Sanciæ Conjugis, erga sanctam Virginem affectus; præterquam enim quod ad hæc extruenda Monasteria liberalissime juverit Reginam, atque hujus Monasterii sanctæ Crucis originem ei aliqui tribuant: & simul cum Sancia consorte Assisio consanguineas evocaverit sanctissimæ Virginis, hoc ipso anno in familiarem suam assumptis Sinum Lolum, vel eo præcipue titulo, quod ex genere sanctæ Clare descenderit; cujus rei meminit Sumontius in sua historia, & nos ipsum instrumentum seu diploma regium ex regeſto extractum, & a supradicto antiquario Chioccarello transmissum, hic ministramus.

Regium Roberti. ann. 1338. lit. A. fol. 13.
Regium Joannæ. ann. 1344. lit. A. fol. 41.

An. 1344.

Gene. ch. an. 1.
Con. Trinitati.

Catarina, Magnesia.

Engen. ch.

Reg Roberti. assumptis in suam familiarem consanguineis S. Clare.

ANNO CHRISTI
1338.BENEDICTI XII.
ANNO 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 24. & 25.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 131.

ROBERTUS, &c.

Ex Regest. Robert.
ann. 1337-1338.
& 1339. Indic.
6. fol. 139.

XXV. **U**niversis presentes litteras inspecturis tam presentibus quam futuris. Illos in familiares nostros libenter admittimus, quos decorat nobilitas generis, & mores, & personales virtutes exornant. Hac igitur consideratione suasi Sinum Loli de Civitate Affisi consanguineum, & de genere Virginis Beate sancte Clare, tam ob ipsius sancte reverentiam, ad quam singularem devotionem habemus, quam propter sue persone aptitudinem, in familiarem nostrum ad honorem recepimus, & aliorum familiarium nostrorum numero aggregavimus; volentes quod illis honoribus, favoribus, prerogativis, & gratis idem Sinus potlatur, & gaudeat, quibus alii familiares nostri similes potiuntur. In cuius rei testimonium presentes litteras fieri, & nostre Majestatis sigillo iussimus communiti. Datum Neapoli anno Domini MCCCXXXVIII. die XIII. Novembris VII. indictionis Regnarum nostrorum anno XXX.

Hist. Vysal. lib.
4. Arch. 24.
Convent. Scop.
kolnien.

Conv. Encopie.
Con. Upsalen.

XXVI. Varie erant hoc tempore controversie inter Petrum Archiepiscopum Upsalensem, ex Ordine Prædicatorum assumptum, & Minoritas Provinciae Dacie, quos Joannes Magnus Gothus, eisdem Ecclesie Antistes in sua historia Metropolitana Upsalensi subindicat, & Pontifex in favorem Minorum recenset in diplomate ad Archiepiscopum Nidrosien. Ibi occurrit memoria Conventus Scokolinen. Upsalen. Dioecesis, in quo cupiebat Magnus Suetie Rex coronari, tum quia Fratribus valde addictus, tum quia ibi sepulti erant Rex avus, & Regina avia: sed ne ita feret prædictus Archiepiscopus impedivit. Fit etiam mentio Conventus Encopie ejusdem Dioecesis, & Custodie Lincopen: nec non alterius Domicilii Upsalen. quod Archiepiscopus destruxit. Totius rei examen committitur Nidrosien Antistiti: *Officii nostri debitum*. Kal. Septembris.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Wad. ad. hunc
an. num. 1. &
deinceps.

23 **I.** Hujus anni initio Imperatoris maximi Tartarorum Legatos sum-
24 mum Pontificem excepisse, & cum gaudio audivisse, scribit
25 Wadingus, & omnem rem ad facti veritatem plene enarrat adeo, quod nil
26 amplius desiderari posse videatur, nisi forte Mermerus Grajus sit aliquis
27 Tartarum qui gentem nosse cupiat, cui nihilominus occurrentes ex Geo-
28 graphis nutuantes, quæ ejus curiositati satisfacere queant, in medium
29 proferimus, nec enim id inutile, vel supervacaneum operi nostro puta-
30 mus, cum Evangelicos Prædicatorum nostræ Religionis labores maxime com-
31 mendaturum noverimus.

Tartarorum Im-
perium describitur.
Petr. Berolin in
descript. Tartar.
fol. 557.

32 **II.** Tartarorum Imperium, sive Regnum, præter Europæ partem,
33 etiam Sarmatiam omnem Asiaticam complectitur, cum Scythia, & Se-
34 rica, quam nunc vocant *Casbajo*. Nomen habet a fluvio Tartaro, qui
35 eam partem irrigat, quæ a nostris *Magog*, ab accolis *Mongul* vocatur.
36 Circumscribitur orientali Oceano, sive Mangico, & regionibus Australi-
37 bus, ut sunt, Sina, Indie pars extra Gangem, Sacæ, Jaxartes fluvius, qui
38 hodie *Cbesel* dicitur, Mare Caspium, & Palus Meotis. Dividitur in
39 plures partes: minorem, quæ Europam spectat, & inter Boristenem &
40 Tanaim concluditur, complectiturque Tauricam Chersonesum, quam
41 inhabitant Præcopenes: Tartariam desertam, in qua multæ Horde: est
42 autem Horda cætes, conventusque plurium ad usum communem. Taga-
tar,

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 24. & 25.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 131.

tar, quæ Scythia est inter Imaum; Cathajo cum Regno Tangut, quæ antiquorum est Scythia extra Imaum, & Serica regio, ac postremum antiquam Tartariam, quæ Ptolomæo fuit incognita. Natio omnis profana est & barbara, jus ipsis in armis, lex in robore, & viribus: domos non habent, sed pro his plaustra; urbes rarissimas: itaque catervatim degentes, depastis frugibus, alio commigrant. Latam faciem habent & obesam, oculos contortos & concavos, sola barba horridi, cætera rasi, corpus validum, animum audacem. Crudis, aut semicoctis carnis vescuntur, a suilla abstinent. In vastis solitudinibus viarum incerti cursum Poli Arctici, quem ipsi *Solefnical* vocant, adspectu dirigunt. Sitim levant sanguinis equini potu. Pecuniæ usum non habent; itaque res pro rebus commutant. Horda tamen Zavolhenfis dicitur Turcarum Aspros admittere Preskovenfis etiam ducatos Ismaelitas se esse dicunt, idque etiam præferunt. Mahumeti legem admiserunt anno MDCCLXVI. cætera Judæorum ritu peragunt, circumciduntur, lavantur, & quotidie solemniter hora exclamant: *Iehi illo illorb*, idest, non est Deus, nisi unus Deus: summus ipsis Sacerdos *Soyd*, Imperator *Chom*. Præter hos sunt etiam Hordæ Judæorum, sunt & Paganorum, & Christianorum Nestorianorum. Præcopenfes (uti diximus) Tauricam Chersonesum incolunt ad mare Euxinum: dicuntur Ulani ab Ulano, qui hæc loca primus infedit: etiam Crymsky a Civitate Crym. In hac peninsula præter alias urbes est Theodolia, quam nunc *Cassu* vocant, vetus Genuesium Colonia. Sunt autem Præcopenfes Christianis admodum infensi. In extrema hujus regionis parte est Tanas, civitas ad ostia Tanais fluvii; Rutheni vocant *Azac*, eisque nobile emporium. Bosphorus Cimmerius fretum est, quod Europam ab Asia determinat. Meotis Palus, quia plurima recipit flumina, piscibus valde abundat. Euxinus idem, cujus superior aqua dulcis est, inferior salta. Tartaria deserta Hordas multas complectitur, Zavolhensem, Casanensem, Thumensem, Nohaicensem, Schibschiensem, Cosachiensem, Astinchaunensem, Kirhesorum, Baschirdorum, Molgomozorum, aliasque. Primaria vetustissime nobilitatis commendatione Horda est Zavolha inter Volgam, & Jayth fluvios; hanc Basilius Magnus Dux Moschoviz sibi subegit. In hoc agro ferunt semen esse, semini melonis simillimum, sed minus & oblongum; ex eo, si feratur, plantam exire, quam *Boranetz*, idest, agnum vocant; crescit enim agni figura ad pedum fere ternum altitudinem: quem pedibus, unguis, auribus, toto corpore, præterquam cornibus, representat: pro cornibus pilos gerit singulares, cornu specie: obducitur corio tenuissimo, cujus detracti usus ad capitum tegmina incolis: ferunt internam pulpam Gammari carnes referre. Ceterum e vulnere quoque sanguinem manare: dulcore esse admirabili: radicem humo exertam, surrigere ad umbelicum usque: quamdiu vicinis oblidetur herbulis, tamdiu vivere, quasi agnum in læto pabulo; absumptis illis tabescere, atque interire: idque non solum vel casu, vel tractu temporis, sed etiam experiundi gratia subtractis, atque ablatis venire: illud etiam auget admirationem, appeti etiam a lupis, non item ab aliis bestiis, quæ carne vescantur. Casanenfis Horda ad Volgam porrecta ditionis est Moschorum, quorum Dux se vocat *Csar Casanski*, Regem Casanensem. Nohaicentium Horda ultra Volgam, circa mare Caspium ad fluvium Jayth sita est, cujus Incolæ summa prudentia Rempublicam administrant, tributum Magno Moschoviz Ducis pendentes Casaczkienses, Thumenses, Scisbanskienses militares valde sunt.

Mol-

ANNO CHRISTI 1338.	BENEDICTI XII. ANNO 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 34. & 35.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 131.

22 Molgolmozani, & Badaique ad Septentrionem degunt, in subterraneis
 23 antris, solem adorant, aut pannum rubrum e stipite dependens. Zaga-
 24 thai Tartari Bactrianam, Sogdianam, & Margianam occupant. Habent a
 25 Septentione Jaxartum fluvium, qui nunc *Cbeset* dicitur, ab occasu mare
 26 Caspium. Metropolis est Samarcanda, quæ ab antiqua gloria, & magni-
 27 tudine multum remisit. Patria hæc Tamerlani fuit, quem sui dixere
 28 *Temir cultbu*. Est in eodem tractu Bichend urbs, & Turchestan Regnum
 29 juxta portas Caspias. Mons Imaus terminus est orientalis. Scythæ extra
 30 Imaum multa, & ampla Regna possident sub Imperatore Magno Chamo,
 31 quem Turcæ *Vlucom* vocant, quasi magnum Principem; Moschi Czar
 32 Cataiski, Cæsarem Catajæ: ejus nomen in tabula rubra descriptum in
 33 præcipuarum urbium Templis proponitur. Stipatorum numerus XII.
 34 millia: hos vocant *Quisiam*, fideles; moneta est ex cortice arboris, cui
 35 regium sigillum imprimitur. Dux mortuus in Monte Alcai sepelitur, cui
 36 interdum inferias mittunt quotquot funeri occurrunt. Observatum est,
 37 occisâ semel CCC. hominum millia. Metropolis Regni est Cambalu ad
 38 ripam fluvii Polifangi, cujus spatium intra urbem est XXIV. mill. Itali-
 39 corum. Portæ sunt duodecim, extra quas totidem suburbia. Emporium
 40 istud gemmarum, auri, argenti, ferici est opulentissimum. Ferunt singulis
 41 diebus mille currus ferico onustos ex China huc advehi, præter alias mer-
 42 ces. Eidem Duci parent Regna Tangut, Camul, Tainfu, Teber, & Ten-
 43 duc, in quo Presbyter Joannes regnavit, cujus ante annos CCC. longe
 44 lateque patebat imperium, vulgo vocant Prestegiani, id autem est lingua
 45 Persica *Prefchteh-Gean*, & lingua latina idem est, ac Angelus mundi;
 46 convenitque hoc nomen potius Pontifici alicui, quam Regi, ut notavit
 47 Scaliger lib. de emend. temp. E Tangut regione defertur ad Europæos
 48 rhabarbarum. Est & Caindo urbs mercatu celebris. In extrema Tartaria,
 49 quæ septentrionem & occidentem spectat, ad promontorium Plinii Ta-
 50 bin, & fretum Aniam, Hordæ sunt aliquot, Israelitarum reliquias (si
 51 vera est fama) servantes, Dan, & Nephtalim. Regio illuc est Bargu pa-
 52 lustris; Regnum Tabor.

22 III. Regionum earum præhabita ex descriptione, ejusque tabulis
 23 geographicis, aliquali notitia, majori aviditate ad reor, Waddingi rela-
 24 tiones leget quisque pius, sancteque curiosus, gratiasque juges reddet.
 25 Altissimo, qui per servos suos Minores tot magnalia facit. Frater Joannes
 26 de Monte Corvino, solus & peregrinus, pauper sine sacculo, vel pera
 27 Civitatem Regalem Chambaliec ad ripam fluvii Polifangi, magnam, late
 28 patentem, divitem & opulentam, Magni Chami sedem ingressus anno
 29 circiter MCCXXX. speciali gratia divina suffultus, verbum Dei opportune
 30 disseminans, in eadem tantum in animarum conversione profecit, ut Ec-
 31 clesiam cum sacra turre pro tribus campanis erexerit; deinde aliam paulo
 32 post in eadem urbe a prima duobus milliariibus distantem: mox illi aman-
 33 datis Episcopis septem pariter Minoritis, creatus Archiepiscopus Cham-
 34 baliensis, eam Ecclesiam exinde rexit tanta sollicitudine pastorali & gra-
 35 tia, ut Principes Alanorum Tartarorum, qui primitus dicebantur *Messa-*
 36 *getæ*, eorumque sedes erant intra Imaum montem, eum per suas epistolas
 37 Summo Pontifici digne commendaverint his verbis: *Hoc autem Sancti-*
 38 *tati Vestre sit notum, quod longo tempore fuimus informati in fide Catho-*
 39 *lica, & salubriter gubernati & consolati plurimum per Legatum vestrum*
 40 *fratrem Joannem, valentem, sanctum, & sufficientem virum, qui tamen*
 41 *mortuus est ante octo annos, in quibus fuimus sine Gubernatore, & sine*
 42 *spi-*

Fr. Joannes de
Monte Corvino
predicavit in Re-
gno Magni Cham.

Wadd. ad hunc
art. n. 1.
Dicit etiam Ec-
clesias.

Commendatur
apud Pontificem
ab ipso Magna-
tibus Regali.

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1338. & 1339. ANNO 4. & 5. ANNO 24. 25. & 26. ANNO 131. & 132.

33 *spirituali consolatione, licet audiverimus, quod providiffis de alio Legato, ille tamen nondum venit: quare supplicamus &c.* Hic ergo Joannes de Monte Corvino piz curiositati legentis calcar addat, ut de tanto viro alibi dicta conquirat, & ad usuram menti commendet.

Wald. ad ann. 1307. n. 9.

33 IV. Contra fratrem Laurentium de Ancona litteras Pontificias directas fuisse Ministro Generali diximus superiori anno; nunc Summus Pontifex præcipit sententiam latam contra eundem publicari: *Nihil prodest &c.* xii. Kal. Martii: quo etiam tempore de eadem re Episcopo Florentino scripsit: *Ad audientiam &c.* Ministro pariter Generali sub viii. Kal. Februarii: circa numerum Magistrorum Ordinis litteras expedierat: *Devotionis vestire &c.* nunc audiens Fratres Hungaros, & Sclavonos commoditate studendi sacris litteris ad utilitatem fidelium carere, eidem mandat, ut ad studia sine acceptione personarum mittat & ipsos: *Si fructus &c.* iiii. Idus Junii. Interea frater Nicolaus Minister Provincie Boemæ & Poloniæ Capitulum celebrabat Znoimæ in Moravia, in quo iterum reelectus est.

Litter. Apostol. provisionales circa Fratres.

Indic. ex Vatic.

ARGUMENTUM.

Recensentur aliquot viri illustres. Agnes filia Ludovici Imperatoris fit Clarissa. Moritur Castrucius Lucanus in habitu Franciscano. Multiplicantur Domicilia.

I. JOANNEM de Burgo, diximus superioribus annis, Inquisitorem egisse in Provincia Marchie contra hæreticam pravitatem, quam dum modis omnibus extirpare, & ab illa eliminare Provincia studet, male audit apud Ministrum Generalem Gerardum subdolis calumniis quorundam Picenorum nobilium. Persequabatur ille rigide, & ad Pontificis præscriptum sectam Fratricellorum: nobiles male soboli impense favebant; hinc totius mali origo, quæ in tantam exarsit invidiam, ut insidiari & calumniari non destiterint, donec Minister Generalis eum a prædictæ Inquisitionis officio deturbarit, substituto suo socio Jacobo, mox Simone de Ancona. Pontifex tamen, accepta plena rei veritate a Bertrando tit. sancti Marci Cardinale, in partibus Italiæ Apostolicæ Sedis Legato, Joannem summopere commendavit, amotisque aliis, pristino muneri & honori restituit.

Fr. Joannes de Burgo Inquisitor Marchie constitutus a Pontifice.

Ex fer. ep. 245.

II. Joannes alter Episcopus Tybartinus, quem diximus, ex Minoribus assumptum, diligenter hoc tempore insistebat obsequiis Humberti Delphini Viennensis, cujus Confessarius erat, & cancellarius. Concessit itaque Pontifex ad amici Principis preces, ut ei assideret, nec cogereur ad residendum in suo Episcopatu. Pastorem etiam de Serrefcuderio paulo antea electum ad Ecclesiam Assisiatem, transtulit ad Archiepiscopalem Ebreduensem in Gallia, per assumptionem prædicti Bertrandi ad Cardinalatum; quorum tamen Ordinem invertit Claudius Roberti: *Romani Pontificis*. vi. Kal. Februarii. In ejus vero locum substituit Minoritam alterum, Nicolaum Zucii Assisiatem: *Regimini universalis*: Idibus Martii. Univit hic anno MCCCLIV. Monasterium sancti Angeli Castrî Lemisani, Ordinis Cisterciensis, cum altero cujusdam instituti sanctæ Crucis Salsovini Fulginatensis. Deinde Pastoris opera usus est in multis rebus gravissimis; cujus etiam prudentiam, & dexteritatem expertus est Clemens VI. qui multis muneribus & legationibus functum creavit Cardinalem. In hujus

Anno 1320. n. 7.

Ex lib. ep. commun. p. 55.

Fr. Pastor Archiepiscop. Ebreduensem.

Fr. Nicol. Episc. Assisiatem.

ADDITIO PATRIS LUCÆ WADDINGI.

ANNO CHRISTI 1339. BENEDICTI XII. ANNO 5. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 25, & 26. RELIGIONIS MINORUM ANNO 132.

Pontificis regesto inveni instrumenta legationis sibi, & Guillelmo Carnotens. Episcopo ad Philippum Regem Galliarum commisse, super relaxandis, seu liberandis Petro Cardinali Presbytero tituli sancti Clementis, aliisque Cardinalibus, & eorum familiaribus, quos Rex sub custodia detinebat; & super revocandis iis, quæ contra Ecclesiæ auctoritatem & immunitatem, constituerat. Ut obduratum Regis animum emollire possent, longo tempore Parisiis immorari oportuit, & tandem cooperante, ac sollicitè interveniente Joanna Regina, obtinuerunt.

III. Hoc anno Ludovicus Bavarus filiam suam Agnetem quadriennem Domino consecravit Monachii, in Monasterio Ager, quod ipse complevit & in meliorem formam reduxit, de quo alias largius præfati. Consecras & comites habuit Virgines novem, quæ illud ipsum subierunt Institutum. Vixit in Ordine annis LII. obiitque anno MCCCXXII. in choro sepulta. Hoc etiam anno, uti habet Marianus, vel longe antea, uti Antoninus, & alii, decessit Castrucius Lucanus, vir bellicosus, & potens in armis, qui multas in Italia obtinuit victorias, & vario Marte cum Pontificiis, Florentinis, & aliis congressus est. Cum dominaretur Lucæ, & devicto Pistorio Florentiam obsidisset, ex nimio labore, & violenta corporis agitatione in gravem incidit infirmitatem. Lucam delatus, petiit sibi concedi habitum sancti Francisci, in quo per aliquot dies poenitens, & malorum pertæsus, obiit eadem veste indutus, in qua etiam voluit sepeliri. Ingenti pompa funus curatum est ad zedem sancti Francisci anno XXI. sui Domini.

IV. Hoc anno Casimirus II. cognomento Magnus, Rex Poloniæ Minoribus Convenum extruxit Calisensem, muris cinxit costilibus, & sancto Stanislao dedicavit. Hujus loci meminerunt Pisanus, & Rodolphus in provincia Boemiæ, & custodia Gnesnensi. Invenio etiam mentionem Conventus de Tanne provincie superioris Alemanniæ, & Custodiæ Basilien. nec non Ministri Provincialis Joannis de Ravensburg, & Custodiæ Basilien. fratris Rodulphi Vicedomini; in bulla Pontificia data ad Prepositum sancti Petri Argentinens. & Scholasticum Tullen. &c. in quibusdam controversiis beneficiorum.

V. Concessa hoc anno licentia Infanti Ferdinando de Majoricis, præcedente informatione Episcopi Magalonen. construendi in propriis donibus in territorio, & Baronia Montis-peffulani, cujus erat Dominus, Monasterium Clarissarum, præscripto eis perpetuo annuo censu librarum quingentarum: *Summa prudentia*. v. Idus Maii. Similiter data facultas nobili viro Conrado de Marcha, Domino de Huerde, & Elisabethæ de Cluo conjugi, ut alterum ædificarent in dicto Oppido Huerden. Colonien. diocesis: *In iis quæ cultus divini*: 19. Kal. Martii. Ad petitionem Reginz Sanciae annuit Pontifex, ut multiplicarentur confessarii in Monasterio Corporis Christi, atque ut ipsa cum decem honestis mulieribus habitaret intra clausuram Monasterii sanctæ Crucis, quod fabricare cœperat, donec ab infirmitatibus, quibus affligebatur, convalesceret.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Ep. lib. fecer. anni
seculorum. VI.
ep. 171. & 118.

Strop. Salis-
burg. fol. 187.
Agnes Silla Lu-
dov. Imper. fit
Clarissa.

An. 1124. n. 21.
Marian. cit.
Antonin. lib. 11.
c. 6. f. 30

Moclus Castrucius
Lucæ regu-
lus.

Redal. fol. 191.
Conv. Calisien.

Conv. Tannen-
En lib. ep. con-
man. ep. 616.

Monastri. Montis-
peffulani.

Monastri. Huerden.

Lit. Pos.

- 33 I. **P**auca sunt, quæ nobis occurrunt in his Supplementis recensenda.
33 Ex Vaticano Regesto indicat Petrus de Alva & Astorga summus
33 Pontificem Provincie Ministro pro quadam Moniali nomine Bertranda
33 Apostolicas direxisset litteras: *Pia Religiosarum &c.* 1x. Kal. Aprilis; &
33 Roberto Siciliæ Regi alias, in quibus de nonnullis dissensionibus inter
Fra-

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1339. & 1340. ANNO 5. & 6. AN. 35. 36. & 37. ANNO 132. & 133.

33 Fratres Minores vigentibus loquitur : *Habebat series &c.* vii. Idus Au-
33 gusti. Interea vero provinciam Boemie, qui ab anno MCCCXXXII. rege-
33 bat frater Nicolaus in castro octave Apostolorum Petri & Pauli hoc
33 anno moritur; & congregatis Comitibus Glatii in Boemia, in festo exalta-
33 tionis sancte Crucis XIV. die Septembris, presentibus & presentibus
33 fratre Jacobo Mama de provincia Provincie, ut Commisario, & fra-
33 tre Guillelmo Strigonicense sacre Theologie Regente, ut Secretario,
33 electus fuit in Provinciale frater Mravicus.

Ex Pauli

Ex Oder. n. 64.

ARGUMENTUM.

Imperator Tartarorum mittit Legatos Christianos ad Pontificem. Eliminatur heretici ex Principatu Bosnensi opera Gerardi Ministri Generalis, aliorumque Minoritarum. Stabilitur Senis sancte Inquisitionis officium. Creantur Episcopi. Moritur beatus Guido de Spatbis, & martyrio coronatur beatus Gentilis Picenus, quorum actus recensentur. Vitam absolvit Nicolaus Lyranus. Periculosam Philippo Majoricem. petitionem refellit Pontifex. Extruuntur Cenobis.

I. ANTE biennium admisisse Legatos Tartarorum, & alios remisisse Bene-
dictum Pontificem superius enarravimus. Alios hoc anno destina-
vit ad Sedem Apostolicam Imperator Usbech viros duos nobiles Catholice
fidei professores, & fratrem Eliam de Hungaria Minoritam Principi Tynybech,
Imperatoris primogenito familiarem. Honorifice exceptis, & in Tartariam
reditis, sequentes dedit Benedictus Legatos, ex quibus quid erga Chris-
tianos hi Principes presterint, Lector percipiet.

*An. 1338. n. 14
& seq.*

*Tartari mittunt
Legatos ad Pon-
tificem.*

*Magnifico Principi Usbech Imperatori Tartarorum Illustri, gratiam in pre-
senti, que perducatur ad gloriam in futuro.*

II. **L**etanter & benigne recepimus dilectos filios nobiles viros Petranum
de Lorto, olim Dominum de Capba, & Albertum ejus socium,
fidei Catholicae professores, Magnificentie tue Nuncios, uno cum dilecto filio
Elio de Hungaria Ordinis Fratrum Minorum, Nuncio viri egregii Ducis
Tynybech, primogeniti tui, ad nostram presentiam destinatos, & ea, que
ipsi coram nobis pro parte tua Celsitudinis curaverunt proponere, clementer
& patienter audivimus, & intelleximus diligenter. Cum autem presati
Nuncii tuam Magnificentiam, & potentiam, nec non devotionem, & reve-
rentiam quas ad nos, & sanctam Sedem Apostolicam geris & gessisti haue-
nus, multa laudis & commendationis preconiis attolentes, narratione sub-
junctis placabili explicarint, quod tu hujusmodi devotionem & reverentiam in
laudabilem effectum operum producendo, Nuncios nostros, quos dudum ad
partes Cathayen Imperii mittebamus, ad tuam presentiam accedentes, ob di-
vinam, & nostram, ac dilecte Sedis reverentiam, & honorem favore benigno
susceperis, eis caritative fecisti de necessariis & expensis, ac usque ad partes
predictas de conductu non modico, quin potius sumptuoso, & magnifico provi-
deri. Et ulterius exhortationibus, & precibus nostris, quibus Christianos
Catholicos, & Romanice obediens Ecclesie in tuo degentes Imperio benivo-
lentie tue commendavimus, favorabiliter annueris, erga Christianos eisdem
tue Magnitudinis liberalitatem, & gratias amplissimi, eis reparandi n bi-

*Ex lib. fec. 47.
140.*

ANNO CHRISTI
1340.BENEDICTI XII.
ANNŌ 6.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 26. & 27.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 133.

laminis, & edificandi Ecclesias, & loca Ecclesiastica, nec non Antistitibus, & Religiosis Catholicis, predicandi verbum Dei, & sacramenta Ecclesiastica, juxta ritum & morem S. R. E. Matris omnium fidelium, & magistræ ministrandi licentia liberali concessa. Præterea quod cum aliqui nequissimi homines, sceleris nefandissimi patratores, proditorii, & temerariis ausibus intentata tibi morte, te in tuo Palatio, igne supposito, nocturno tempore obsedissent, & Christianis prædiciis falso imponere patrationem hujusmodi sceleris niterentur, tu divino auxilio feliciter ab hujusmodi periculo liberatus, & recordatus precum, & exhortationum nostrarum prædicatorum, ac impositionem prædiciam esse falsam & calumniosam, Dei sapientia inspiratus, attendens præfatos Christianos, tamquam de hujusmodi scelere innocentes, tribus tantum exceptis, qui maligno seducti spiritu, se cum nequissimis patratatoribus sceleris ejusdem immixtisse dicebantur, tandem facta de aliis ejusdem facinorosi patratatoribus justitia, sub tue serenitatis gratia in pacis & libertatis dimissis quiete. Hæc autem Deo grata quamplurimum, ac nobis, & Sedi prædicte, qui justitiam, & misericordiam diligimus & fovemus, placabilia & accepta sanam tui nomini ampliant, & ad obtinendam divine propitiationis gratiam præparant & adaptant. Profecto quidem speramus & credimus, quod providentia divina, que in sui dispositione non fallitur, præmissa, & alia pia opera, circa quæ, ut gaudenter percepimus, te libenter exerceas, inspiravit, & inspirare non desinit menti tue, ut tandem agnita veritate, que Christus est, illuminatusque fidei Catholice claritate, & per susceptionem ejusdem fidei, sine qua non est salus alicui, ovile Dominicum, cujus est unus Pastor, ingressus eterne satietatis pascat, post vite presentis exitum non frauderis. Nos igitur, qui licet insufficientibus meritis, locum Dei tenemus in terris, hæc pro tue salute anime ferventibus desideriis preoptantes, rogamus magnitudinem tuam, & in Domino attentius exhortamur, quatenus intra tui pectoris claustra consideranter revolvens, quam brevis est vita hominis, & quam incertus mundi hujus exitus, quam frequenter etiam sit repentinus, quodcumque potest manus tua, ut cboris possis adiungi celestibus, instanter studeas operari, super quibus, & aliis salutem tuam hujusmodi concernentibus devotis insistimus, & insistemus precibus apud Deum. Porro super favoribus & gratiis a tua clementia Christianis prædiciis Catholicis, ut præfertur, exhibitis, nec non de Encanlis pro parte tua, & ejusdem inclyti primogeniti, ac Illustris Imperatricis consortii tue, nobis per memoratos Nuncios presentatis, & a nobis gratanter mittentium consideratione receptis, excellentie tue gratiarum referimus uberes actiones, nostris prædiciis precibus & exhortationibus subjungentes, ut gratie favor imperialis erga Christianos prædicos Catholicos, & præfate Romana Ecclesie obedienter, ut præmittitur, semper exuberet & accrescat. Et insuper cum, sicut intelleximus, inter tuos, & carissimorum in Christo filiorum nostrorum Hungarie, & Polonie Regum illustrium officiales & subditos in confinis Imperii tui, & Regnorum Regum prædicatorum quandoque suscitari contingat dissensiones, & guerras, ex quibus strages hominum, lapsus rerum, & animarum amariorum deploranda pericula subsequuntur, velis tua sublimitas ab invasione Regnorum prædicatorum desistere, quia si Reges prædici inferrent tibi, vel tuis injurias indebitas, vel offensas, & id nobis duxeris intinandum, hæc per Reges ipsos præcæbimur facere, quantum cum Deo poterit, tibi, & tuis rationabiliter emendari. Datum Avinionæ XVI. Kalend. Septembris anno VI.

Egre-

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

Egregio viro Duci Tynybeck, primogenito Magnifici Principis Usbeck, Imperatoris Tartarorum illustris, gratiam in presenti que perducatur ad gloriam in futuro.

III. **V**enientem nuper ad presentiam nostram dilectum filium Eliam de Hungaria Ordinis Fratrum Minorum, tuae nobilitatis Nancium, benigne tam tuae considerationis obtentu, quam ipsius probitatis intuitu recepimus, & ea que pro parte tua coram nobis exponere voluisti, favorabiliter audivimus, & intelleximus diligenter. Sane licet devotionem tuam inspiratam tibi a Domino, quam habes & habuisti hactenus ad sanctam Sedem Apostolicam, & Romanam Ecclesiam, Matrem omnium Christianorum fidelium & magistram, nec non benevolentiam, & favores, quos erga Christianos Catholicos, & Romane obediens Ecclesie, de gentes in Imperio patris tui, ab pietatem divinam, ac nostram, & dilectae Sedis reverentiam & honorem geris, & gerere continue non desistis, jamdudum relictibus placidis audistimus, dictus tamen Nuncius te super his, & aliis piis & devotis operibus, multa commendationis & laudis praeconiis apud nos magnificans, & attolens, de te nobis super multis donis virtutum, quibus te largitor bonorum omnium edotavit, exiit placabiliter collocutus. Cum autem de his tuis virtuosis actibus, in Domino exultantes, tuam salutem, sequi illa operari & perficere quibus in hac vita presenti gratiam, & in futura beatitudinis aeternae merearis gloriam, cupiamus; nobilitatem tuam rogamus attentius, & in Domino exhortamur, quatenus circa haec & alia tuae saluti anime utilia vigilantem intendens, praefati Eliae Nuncii tui, qui te sincere, ut intelleximus, diligit, salutaribus monitis, & persuasionibus salubribus acquiescas, devotionis hujusmodi spiritum, quem dedit tibi virtutum Dominus, non extinguens; Christiano vero praedictis opportunis favoribus, & benevolentis habeas commendatos, ut ipse Deus, a quo bona cumfata procedunt, quique nullum bonum irremuneratum relinquit, te oculo pietatis irradiando, verae fidei luminescentem tuam respiciat, & ad ea, que sibi sunt placita, tuaeque salutis utilia, dirigat assus tuos. Rursus de missis a te nobis encensio, & per dilectum Nancium presentato, nec non favoribus memoratis Christianis per te, ut praefertur, exhibitis, gratiarum tibi referimus uberis actiones. Datum Avinionae xxvi. Kalend. Septembris anno vi.

Egregie Principisse Taydole, Imperatrici Tartarie partium Aquilonarium, gratiam in presenti, que perducatur ad gloriam in futuro.

IV. **P**ridem ad nostram venientes presentiam dilecti filii Elias de Hungaria Ordinis Fratrum Minorum, & nobiles viri Petramus de Lorto, olim Dominus de Capra, & Albertus ejus socius, Nancii magnifici Principis Usbeck Imperatoris Tartarorum, Viri tui, exponere nobis inter cetera curaverunt, qualiter tu spiritu devotionis, & benignitatis imbuta, sinceram devotionem ad nos, & sanctam Sedem Apostolicam corde gerens, Christiano, Catholico, sacrosanctae Romane Ecclesie obediens, in illis de gentes partibus, piis tractas affectibus, ac favoribus & gratiis prosequeris opportunis, te libenter in his & aliis misericordiosis operibus exercendo. Nos igitur Nunciorum praedictorum famam, & nomen tuum, super his & aliis multis commendabilibus actibus attollentium, placabili relatione audita, gaudemat admodum, & referimus gratias Altissimo, qui hujusmodi spiritum tibi dedit, spe-

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	REGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

ſperantes in Domino, a quo cuncta bona procedunt, quod hec & alia bona que agit, ut premititur, tibi ad hoc inſpirare dignatur, ut tandem veritate, que Chriſtus eſt, agnita & ſuſcepta, eterne vite gaudiis, poſt hujus vite miſerabilis, & inſatiabilis tranſitum non frauderis. Ideoque tuam rogamus magniſcentiam, & in Domino attentius exhortamur, quatenus in hujusmodi, & aliis bonis operibus continuatione laudabili perfeverans, & ad obtinendam benedictionem divine gratie, per ſuſceptionem vere fidei Catholice, ſine qua nemo poteſt ſalvus fieri, te cooptans, Chriſtianos prediſtos Catholicos Eccleſie Romane obediens prediſte, habeas favorabiliter commendatos. Nos autem pro tua, tuorumque viri, & liberorum ſpirituſuali & corporali ſalate devotis inſiſtemus & inſiſtemus precibus apud Deum. Porro de favoribus, per te diſtiſti Chriſtianiſ, ut preſertur, exhibitis, ac miſſo nobis pro parte tua encenſio, quod gratanter tui recepimus conſideratione, gratiarum tibi referimus uberes actiones. Datum ut ſupra.

Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis & Epicoſis, ac dilectis filiis electis Abbas, ceteriſque perſonis Eccleſiaſtici, Regularibus, Religioſis, & ſecularibus, ac univerſis Chriſti fidelibus, in Tartarorum Imperiis, & partibus Orientalibus & Aquilonaribus conſtitutis.

Abd. 171512.

V. *Supra gregem Dominicum, tamquam Paſtor univerſalis, diſponente Domino, conſtituti, de ſubditorum ſalute profundis meditationibus cogitamus, inter quas illa ſollicitudo quotidiana nos angit precipue, ut per veſtre cooperationis miniſterium, puritas Catholice fidei, ſine qua nemo poteſt ſalvus fieri, colatur & obſervetur ubique, ad divini nominis laudem & gloriam, fideliumque animarum ſalutem, ſemper felicia ſuſcipiens incrementa. Et ſi ſplendorem hujusmodi fidei Orthodoxe, in illis mundi regionibus, in quibus plenarie ipſius cultus vigeat, reſplendere cupimus, cujuſvis obſcurationis errorum caligine preſugata, ſummis tamen deſideriis peroptamus, ut in vobis, inter nationes exteris conſtitutis, non extingatur ejuſdem lucerna fidei, ſed vehementius accendatur, ut quanto majoribus preſſuris & tribulationibus vos contingit ſubjici propter eam, tanto ſi conſtantes & perfeverantes in ea fideliter fueritis, ampliora & uberiora merita vobis exinde proveniant apud Deum. Ideoque univerſitatem veſtram rogamus, monemus, & hortamur attente in Domino Jeſu Chriſto, quatenus ſpem veſtram figentes in Domino, qui non patietur vos tentari ſupra id quod poteltis, ſed faciet etiam cum tentatione proventum, pro fide ipſa, que vos cum operibus bonis ad eterne quietis perducet beatitudinem, ſicuti viriliter, & eam firmiter & tenaciter obſervetis. Voſque Fratres Archiepiſcopi & Epicoſi, ac filii Electi Abbaſes, & alii Religioſi ac Clerici ſeculares, quibus ex officio, vel alias predicare congruit verbum Dei, circa dilatationem ejuſdem fidei verbis & exemplis ſalutaribus, fideliter & ſedule, tamquam operarii veri & idonei laboretti, metentes meſſis manipulos in agro Domini, quot in ejus borrea reportetis cum gaudio, vocem illam dulciſſimam: Euge ſerve bone & fidelis, quia in pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam, intra in gaudium Domini tui, poſt hujus vite miſerabilis tranſitum audituri. Ut autem fides eadem Catholica, quam nos & Eccleſia Romana, cum univerſo catu Chriſtianorum fidelium profitemur, predicamus & tenemus firmiter, vobis clarius & apertius innotefcat, voſque illam ſequi, proſtiteri, tenere, predicare, ac evangelizare firmius valeatis, eam tenore preſentium providimus, ut ſequitur explicandam: Credimus ſancſtam Trinitatem, Patrem & Filium, &*

1. Cor. 10. 13.

Memb. 21. 121.

Spi-

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1340. ANNO 6. ANNO 36. & 37. ROM ANNO 133.

Spiritum sanctum &c. Datum Avinionæ XVI. Kalend. Septembris an-
no VI.

VI. Sæpius retulimus, Pontifices plurimam posuisse operam in externis
nandis e Principatu Bosnenſi hæreticis Manichæis, qui eo confluentes im-
pune grassabantur. Tandem hoc anno Gerardus Generalis Minister in
Hungariam profectus, atque a Carolo Rege persuasus, ut Bosnam se trans-
ferret, serpenti hæreticorum veneno antydotum adhibiturus, obviam ha-
buit ipsam Principem Bosuz, seu Stephanum Banum, qui eundem excep-
turus honorifice magno itinere ultro processerat. Permanſit illic dies ali-
quot Gerardus, magno rei Catholicæ incremento; namque Stephanus libe-
ter audivit verba Catholicæ veritatis & salutis, veram fidem ipse admisit,
& reliquos suæ gentis ad eandem amplectendam hortatus, hæreticos omnes
suo jussu excedere Principatu. Accessit etiam & rei Minoriticæ magnum
incrementum, evocatis enim multis religioſis viris ex Italia, non-
nulla extruxit sui Ordinis habitacula per universam Prusſiam, quæ sub re-
gimine Venerabilis patris Peregrini de Saxonia Bosnæ, mox Episcopi
Bosnen. Vicariani auxerunt; & accedentibus aliis, in integram coaluere
Provinciam. Prædicatio hæc & profectus Gerardi ex litteris Pontificis ad
ipſum, ad Carolum Regem, & Stephanum Banum clarius constat.

Gerardus Mini-
ſter poſtigat Bos-
nos hæreticos.

Fr. Peregrinus de
Saxonia Vicarius
Bosnæ.

Vide Ann. 1349.
**

Carissimo in Christo filio Carolo Regi Hungariæ Illustri.

VII. **N**uper dilectus filius frater Gerardus Generalis Minister Ordinis
Fratrum Minorum, nobis per litteras suas serioſe deſcripſit
collationem verborum, quam habuit cum dilecto filio nobili viro Stephano Ba-
no, Bosnen. super extirpatione hereticorum, qui terram ipsius impia con-
tatione corrumpunt, ex quibus idem Minister evidenter collegit bonum, &
Catholicum propositum dilecti Bani ad extirpandam dictorum hereticorum perſi-
diam de Terra præſata, si sibi Sedis Apostolicæ, atque tuæ opportuna præſi-
dia ſuffragentur. Nos autem de præmiſſis plurimum gratulantes, eidem Ba-
no poſt ſalutationis alloquium, ſcribimus in hæc verba: Ex relatione dilecti
filii &c. ut infra, in epistola eidem Bano directâ. Cum itaque, fili, ad ma-
gnam gloriam tuam & ſecuritatem Regni tui cedere dignoſcatur, si de præ-
ſata Terra Bosnenſi dicti heretici, tuo ad hoc ſuffragante præſidio, extirpen-
tur, ſerenitatem Regiam rogamus, requirimus, & heriamur attente, tibi
in remiſſionem peccaminum injungentes, quatenus divine retributionis intuitu,
& requiſitionis Apoſtolice intervenſu, eidem Bano omnibus modis, viis, &
ſtudiis, & conſiliis, & auxiliis opportunis quibus melius cognoveris expedire,
prudenter, & potentèr aſſiſtas, ut idem Banus de terra præſata poſſit evellere
præſatam jam antiquam in ea contagionem hereticæ pravitatis, & in ipſam
reducere divinam cultam, & Eccleſias exinde deſtructas in ſtatum priſtinum
ad laudem divini nominis reſtaurare, ita quod exinde premium conſequaris
retributionis æternæ, & Regno tuo ex redactione dictæ Terræ ad hæc Catho-
licæ veritatis, præparet & impendas pacis & ſecuritatis augmentum.
Datum Avinionæ 11. Kalend. Martii, anno VI.

Reg. Vat. lib. ſe-
cret. 773. 11.

Dilecto filio Geraldo Miniſtro Generali Ordinis Fratrum Minorum.

VIII. **R**ecepimus litteras tuas continentés, quod tu ad induſionem ca-
riſſimi in Christo filii noſtri Caroli Regi Hungariæ illuſtris,
ad præſentiam nobilis Viri Stephani Bani Bosnen. te perſonaliter contuliſti,
quod-

Vid. 773. 12.

ANNO CHRISTI
1340.BENEDICTI XII.
ANNO 6.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 26. & 27.RELIGIONIS MINORUM
ANNO 133.

quodque idem Banus tibi obviam occurrens in via te honoranter recepit, & a te verba Catholice veritatis & salutis libenter audivit, tibi que aperuis proposuit sui votum, per quod evidenter cognovisti, quod bonam voluntatem gerit ad extirpandam de principatu Bosnensi cum cunctis hereticis degentes ibidem, dummodo nos & Sedes Apostolica, & idem Rex Hungarie sibi super his favorabiliter assistamus, quorum favorem sibi oportunitum estimat, propter Schismaticos, quos habet sue Terre vicinos, quorum Schismaticorum auxilium dicti heretici invocarent, si se de terra predicta cognoscerent extirpandos. Ecce igitur eundem Banum, per nostras litteras speciales rogamus, monemus, & hortamur attente, ut prudenter attendens, quam periculosum sibi & hereditibus suis possit existere, si in dicto Principatu sic palam & secure heretici commorentur, laudabile propositum suum, quod, sicut per litteras tuas percipimus, de dictis hereticis extirpandis de Principatu predicto concepit, viriliter & invariabiliter profequatur; informaturus nos per Nuncios suos, si forte dictos Nuncios ad Sedem Apostolicam mittere cum continget, quocumque cognoverit per nos & Sedem predictam in exterminium dictorum hereticorum de Principatu predicto, & in favorem fidei faciendam, quia nos & Sedes predicta eidem Bano super his, prout expediens fuerit, annuente Domino, assistemus, & tam presatum Regem Hungarie, quam alios Christi fideles, nec non Universitates, & singulares personas vicinorum locorum, ad assistendum eidem Bano super extirpatione dictorum hereticorum per Apostolicas litteras, & Nuncios inducimus. Hujusmodi autem has nostras, tam presato Regi Hungarie, quam eidem Bano super his directas, dilecto filio Petro de Strata Procuratori Generali in Romana Curia Ordinis tui, fecimus assignari, tibi per ejus nuncium transmittendas, quas quidem litteras cum ipsis receperis, dictis Regi & Bano facias destinari. Datum ut supra.

Petrus de Strata
Procurator Or-
dinalis.

Dilecto filio nobili Viro Stephano Bano Bosnensi.

Ibid. epist. 13.

IX. **E**X relatione dilecti filii fratris Geraldii Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum, nuper recepimus, quod ipse ad inductionem carissimi in Christo filii nostri Caroli Regis Hungarie illustris, ad presentiam tuam accedens, te promptum & paratum invenit, ut in Principatu Bosnensi cultus restauraret divinus, qui propter multos hereticos ibidem degentes totaliter exinde, ut dicitur, est sublatus, quodque gratum & laudabile desiderium gerit, ut omnes Ecclesie, que nunc inibi jacent dirute & destructe, auxiliante Deo, in pristinum statum resurgant & restaurentur, & in eis divinum officium, secundum ritum & morem Ecclesiasticum, ac fidelium celebretur, super quibus tue devotionis propositum plurimum in Domino commendamus. Ideoque nobilitatem tuam rogamus, monemus, & hortamur attente, quatenus prudenter attendens, quam periculosum tibi & hereditibus tuis possit existere, si in dicto Principatu Bosnensi sic palam & secure heretici converserint, hujusmodi propositum &c. ut in epistola precedenti, verbis competenter mutatis, usque ad, inducimus. Datum ut supra.

Marian. citat.
Civem aragon.
Fratres Joan. de
Aragonia egregie
laborem in
conversione Bos-
nensium.
Ann. 1339.

X. Egregiam posuerunt Fratres operam in eliminandis ex hoc Principatu hereticis, florueruntque semper in hac Vicaria plurimi viri Religiosi, pietate & doctrina conspicui. Inter primos vero a Gerardo missos enituit frater Joannes de Aragonia, ille quem supra diximus a Regina Lusitanie missum Legatum ad Regem Petrum Aragonium; fervens enim perfecto fidei zelo huic se devovit missioni, & assiduis congressibus partim hereticos pro-

ANNO CHRISTI 1340. BENEDICTI XII. ANNO 6. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27. RELIGIONIS MINORUM ANNO 133.

profligavit, partim ad Catholicam veritatem reduxit. In numeroſo eorumdem Conventu & acri diſputatione de rebus fidei ad Chriſtianam veritatem comprobandum, magnus rogam ingreſſus, in eo per aliquotum temporis iatervallum illæſus permanſit: quo miraculo factum eſt, ut plurimi ad eandem converterentur: quod & alius Joannis diſcipulus poſt ejus mortem ſimiliter fecit magna hilaritate in medio flammarum itans, eo temporis ſpatio quo recitari poterat pſalmus quinquageſimus *Miferere mei Deus*. Joannis vero aſſidua prædicatione & continuis miraculis augebatur quotidie multitudo credentium, floruitque brevi multa pietate univerſus Principatus. Reverſus deinde in Italiam Gerardus Generalis Miniſter plurimos probate vitæ, & doctrinæ Fratres miſit Corſicam, atque ad alias partes Pauli Samoſateni, & Manichæorum dementiſis infectas, quas glorioſe multa errorum colluvie expurgarunt.

XI. Conqueſtus eſt hoc anno frater Simon Philippi Inquiſitor hæreticæ pravitate in partibus Tuſciæ, quod commune civitatis Senenſis, vel qui ejuſdem regimini temporali præſidebant, quædam ediderint ſtatuta per quæ poſſet Inquiſitionis officium impediri vel retardari. Reſcripſit Pontifex ad urbis rectores ut omnino illa, quæ ipſo jure nulla erant, revocarent; & ad Episcopatum, ut ea curaret ſibi abſque moræ diſpendio exhiberi, & annullari, vel taliter moderari ut ſanctæ Inquiſitionis officio nullo eſſent impedimento. Inter primas Italiæ urbes nobilis hæc Civitas Inquiſitores admittit, & honorifice habuit. Ex urbis tabulariis originarium accepi instrumentum Bonifacii Episcopi a R. P. Ferdinando Ughello Ordinis Ciſterciensis Abbate tranſmiſſum, quo xv. Kalend. Februarii anno MCCXLIV. vocat, & admittit in partem ſollicitudinis inquirendi contra hæreticos Fratres Prædicatores & Minores, quibus integre vices ſuas, auctoritatem & poteſtatem committit. Aſſumptus hoc anno ad Archiepiſcopatum Dyrrachiensem, vulgo *Durazzo*, in Macedonia regione Brundisii, in Regno Neapolitano, frater Petrus de Gironſa: *Militanti Eccleſiæ*, x. Kalend. April. Alvarus Pelagus, quem ſuperius diximus aſſumptum ad Episcopatum Coronenſem, ante hunc annum tranſlatus eſt ad Silvenſem in Algarbiis Luſitanorum; ait enim hoc anno ſecundum ſe correxiſſe opus de planctu Eccleſiæ Compoſtelle, præmiſſa altera correptione anno MCCCXXXV. in Villa Ramæ Regni Algarbiorum, ubi, inquit *ſum Præſul*. Errat itaque Gonzaga, dum obſiſſe ſcribit prædicto anno MCCCXXXV. niſi fortaliſs incuria Typographi inverſæ ſint notæ numerorum, & pro MCCCXLIII. appoſuerit MCCCXXXV. Conſtat enim ex ſua ipſius ſubſcriptione ad operis calcem, correxiſſe denuo volumen anno MCCCXL. Sculptum tandem eſt ad Templum ſanctæ Claræ Hiſpalenſis.

XII. Habuiſſe hoc anno Aſſiſi Gerardum Miniſtrum Comitum Generalia ſcribit Marianus & Marcus Ulyſſiponenſis, iſſique abſolutis, perrexiſſe in Hungariam, atque inde dilapſum ad Principatum Boſniæ. De his tamen comitiſ mihi magnus ſubeſt ſcrupulus, tum quod neque Rodulphus, neque alii eorumdem meminerint, neque in monumentis Vaticanis ullum occurrat veſtigium, in quibus communiter exarantur epistolæ Pontificiæ ad ſingula Capitula directæ: tum quod me magis movet, comitia hæc juxta regulæ Franciſcane præſcriptum, celebrari ſoleant circa feſtum Pentecoſtes, Gerardum autem ad hujus anni initium, vel ſub finem antecedentis Italia diſceſſiſſe necesse eſt fateri. Etenim litteræ Pontificiæ ad ipſum, ad Carolum Hungariæ Regem, ad Stephanum Banum Boſnenſem miſſæ, datæ ſunt ultimo Februarii: atque hæc reſponſivæ erant illarum, quas Pontifex ad ejuſdem accepit. Expendatur deinde tempus quod itineri Hungarico, rebus

Tom. VII.

G g

ibi-

ſid. epist. 15. 16. 17. 18.
Stablicus Senie
officium S. Inq.
quiſitionis.

Fr. Petrus Archiepiſc.
Dyrrachien.
Ann. 1333. n. 7.
Franc Alvarus
Episc. Silven.

Marian. citat. 6.
11.
Marc. 218. 8. r. 44.
Kodol. fol. 141.

Reg. c. 8.
An hoc anno celebra-
ta comitia
Generalia?

Capitulum Ge-
nerale 47. Aſſi-
ſi.

ANNO CHRISTI 1340. BENEDICTI XII. ANNO 6. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27. RELIGIONIS MINORUM ANNO 133.

ibidem componendis, cum Rege tractandis, profectioni Bosnensi, fidei persuadendæ, Pontifici admonendo, erat necessarium; & facile vincebatur, vel nullum hoc anno Conventum Generalem coactum fuisse, vel id factum post Gerardi regressum, acta tamen deperiisse.

XIII. Hoc anno x. Kalend. Septembr. cursum feliciter consummavit beatus Guido de Spathis Provincia Bononiensis. Juventutis & adolescentiæ primordia nos latent. Factus in tenella ætate Minorita, ferventissimus evasit divini verbi prædicator, ejusque verba tantæ erant efficaciz, ut quo vellet hominum corda flosteret, dissidentes reconciliaret, pacem ubique induceret; prostitutas mulieres ad continentiam, perditos quoque homines ad frugem excitaret, passionem Christi frequenter in memoriam auditorum revocabat, atque ad eandem perpetuo in se conservandam, magnum semper manu clavum gestabat. Sentiebat sibi liquefieri cor præ divina dulcedine, ex sola recordatione Christi crucifixi; & quoties aspicebat appensum clavum in Ecclesia præcipua Mediolanensi, quem sancto Ambrosio ferunt vel a Theodosio donatum, vel ab Angelo indicatum, toties prorumpbat in lacrymas. Admiranda fecit opera in vita, & post mortem miracula, cujus intercessione multa beneficia receperunt Bononienses.

XIV. Sepultus est in Ecclesia Fratrum Minorum Conventualium Bononiæ in sacello Confratrum chorde sancti Francisci, sub pulchro altari, quod extruxit Laurentius Spada; quo transferri sacrum corpus ex sacello Lambertinorum, ubi prius jacebat, addita in marmore hac inscriptione: *Hic jacet ossa beati Guidonis de Spathis Ordinis sancti Francisci: multis precibus obtinuit. In solemnibus festivitibus, substractis velis, conspicitur per craterem deauratam; arca etiam deaurata, quæ sacras reliquias conservat, cui appositum hoc Epitaphium: Hic conduntur ossa beati Guidonis de Spathis de Bononia. Appensas habet lampades, & Beatum omnes proclamant. Julius Magnus Placentinus, olim Ordinis Minorum Conventualium Vicarius Generalis, in libro quo insigniores Ordinis Patres recenset; hoc cum elogio cohonestavit: *Obiit anno Domini mcccxi. die xxiiii. Augusti frater Guido de Spathis Bonon. vir & moribus clarus, & virtutibus insignis; magnus hic fuit prædicator Crucifixi, & passionis, plura item miracula fecit in vita & post mortem, & in capella Lambertinorum Deo, & beate Clare dicata in Conventu Bonon. sepultus est.* Perperam itaque judicant qui hunc obiisse suspicantur anno mcccxxiv. die xxiiii. Aprilis, & sepultum putant ad Monasterium Monialium sancti Bernardini ejusdem urbis, ducti ex illis elogiis Matthæi Faventini, & ejusdem Guidonis inventis simul cum epitaphiis & corporibus beatorum Nicolai, Bonifii, & Guillelmi, de quibus alias egimus.*

*Matthæus præco fervidus,
In horum constat numero,
Multas Orbis Provincias
Ad bujus duxit semitas.*

*Postremus Guido nomine
Christi doloris medians,
Et populi annuncians
Clavum gestabat manibus.*

XV. Præterquam quod ex his versiculis nulla desumi possit ratio temporis, quo Guido obiit: Franciscus Gonzaga, qui epitaphia, & reliquiarum refert inventionem, tria dumtaxat corpora reperta fuisse recenset, atque ex his duobus posterioribus elogiis quosdam existimasse horum duorum corpora tribus prioribus adjuncta fuisse: quorum opinioni ex adverso opponit firmam aliorum sententiam, qui ad sancti Francisci ædem hos sepultos asserunt, atque ipsa illorum sepulcra omnibus ostendunt. Quare non ita sumen-

Mortuus beatus
Guido de Spathis,
ferventissimus
preceptor.

Redat. fol. 106.
Sicut inam clavum
gestabat.
Morig. de San.
M. Mediol. cap. 1.

Sepultus est Bononia.

At in quo Templo?

Tom. I. an. 1340.
n. 13.

Gene. in prov.
Evang. Mat. 6.

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

menda judicaverim illa prioris strophæ verba : *In horum constant numero*, ut velint indicare, Matthæum ex illorum numero fuisse, qui in illa jacebant Ecclesia : sed omnes has strophas tum tres priores, quas alias excripsimus, cum has duas posteriores partem esse alicujus rythmi, quo aliquis describere voluit præclaros Minoritas Bononienses, vel qui inter Bononienses vita & doctrina claruerunt ; & propterea ex horum constare numero Matthæum & Guidonem, diserte dixisse.

XVI. Clavus quem manu gestare solebat honorifice asservatur inter alias ejusdem Coenobii reliquias, & in Ecclesia effigies ejus ad vivum depicta est, subiectis his carminibus rudis Minerva :

*Panditur hic fructus Francisci mundo productus.
Æthereum præconem novimus te fuisse Guidonem.
Præ cunctis humilem, celsam moribusque sublimem.
De lumine lumen prodiit hoc germen,
Splendor in populo clauditur hoc tumulo,
Auctor ubique pacis, lingue sanctissima facis;
Tu montium colles, contristi novissima, vales
Disordes placans, guerrarumque odia sedans:
Et si odor Christi claruit ubicumque fustis,
Civitas sensata plaudit, per te decorata,
Nam desolata nimis fuerat privata divinis:
Erat averfatrix, errans ab utero matris.
Per Guidonis gratiam suscipitur in filiam.
Ejus nempe meritis canit in officili.
Ergo sis grata adimplens monita sancta,
Que Guido servit, dum prædicando floruit.
Dotuit te quidem pacis adstringere fidem,
Ut pietatis amor, necnon clementie decor.
In te sic vigeat, ut caritas appareat,
Cuncta Deus ponderat, omnia considerat,
Aperit & claudit, gemitus frequenter exaudit;
Angelicum virum recole per omnia mirum,
Publicas convertens, publicanosque & sciantes:
Hunc Deus elegit, qui corda sœcæ fregit:
Quod probant signa, vitæque præconio digna.
Duros tulit languores, leariosque labores
Esuriens, sitiens, multis ad gaudia proficiens.
Zelus animarum pendens, fecit omne præclarum.
Quos daemon obtexit, hos ad salubria vexit,
Præfuit exemplis non minus quam documentis.
Est urbi in monte sita, præfuit celeberrima vita,
Nam accensa lampas fundit necessario vampus.
A puero cepit, atque Christum corde recepit,
Cursum perfecit, ad finem usque profecit.
Pauperum tu pater, mæstorum tu pia mater,
Captivos redimens, morituros non derelinquent:
Sic tempus expendit, novit, qui Cruce pendendit:
Ut nihil ocio daret, horarum nec quam sedares,
Ad contemplantivam devenit, sicut & activam
Ut gullans arcana prædiceret multa prophana.
Amico fido tibi sit Bononia Guido.*

Tom.VII.

G g 2

Cf.

Tom. I. 40. 1110.
8. 12.* Primum Ludici
Latio. Viamna
Danii pena sa-
miliari.

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

Civitas Senfata vocatur in his carminibus Bononia, tum propter illustrem Academiam, tum propter peculiare illud elogium: *Bononia docet*. Dicitur vero *averfatrix errans ab utero matris*: quia anathemate percuffa a Neapoleone Urino Cardinale S. Adriani Legato Bononienfi, ad cor noluerat redire, nec Apostolicis obedire mandatis, aut ad matris gremium, feu Sedis Apostolicæ gratiam redire. Reliqua sanctissimi Viri virtutes, pietatem & caritatis opera recensent.

*Marc. & Marti-
ci.*
*Rodal. fol. 101.
& 104.*
*B. Gentili Pic-
ni vicinus.*

*Pergit in Ægy-
ptum.*

*Mirabiliter di-
fcit linguam Ara-
bicam.*

*Aves ei circum-
volant.*

*Multa millia co-
vertit paganorum.*

*Claret spiritus
propheticus.*

*Vide Martell. de
Princip. Venetis
Duce 69.*

XVII. Hoc etiam anno Martyrii lauream adeptus est beatus Gentilis Picensis apud Perfas in Civitate Toringiæ. Matelica ortus, adolescens Franciscanus nomen dedit, absolutoque studiorum curriculo, annis multis vixit in Monte Alverne, & virtutibus plurimis animum exornavit. Vir fuit parci fermonis, longæ orationis, noctesque ducebat infomnes in Ecclesia ut plurimum absorptus & extra se factus, cœlestia contemplatus. Bis regendis Fratris præfectus ita discrete fecit, ut absque ullius querela omnium animos ad disciplinæ regularis normam composuerit. Animabus Christo lucrans ad ultimos Ægypti & Persiæ fines penetravit, magnoque, sed irritò studuit conatu, linguam Arabicam, illis nationibus vulgarem, addicere. Desperans itaque ex idiomatis defectu fructum animarum, constanter voluit in Italiani reverti. Itineri præcincto, apparuit Dominus, & dixit: *Eccè posui verba mea in ore tuo: ad quæcumque mittam te, ibis, & quæcumque mandovero tibi, loqueris ad gentes istas apostatrices*, statimque infudit ei linguam Persarum. His porro ferventer predicavit, Domino sermonem confirmante sequentibus signis. Testatus est Marcus Cornarius Venetorum Dux 1319. qui tunc in illis partibus legatione pro sua Republica fungebatur, se vidisse varias avicularum species ad Gentilem advolantes, ejusque verbis veluti rationabiles creaturas intendisse. Stupefacti & convicti Persæ multis, quæ operabatur, prodigiis, turnatim ad eum confuebant, & doctrinam baptismumque suscipiebant. Ultra decem millia paganorum, recensita sunt ab eo ad fidem conversorum, qui cum quid crederent, interrogarentur, dicebant, se fidem Fratris Gentilis profiteri. In civitate Caphenæ familiam nobilium Hebræorum baptizavit, & in fide instruxit, quæ per multos annos vocabatur domus Christianorum beati Gentilis.

XVIII. Ita large seminabat Persis spiritalia, sed parcissime metebat eorum temporalia, tenui victu & rudi contentus amictu. Offerebant illi facultates & prædia, sed nobili animo cuncta contemnens, dignum se probabat operarium Evangelicum. Cum assatim exhiberentur eleemosynæ, illius diei dumtaxat victum admittebat, reliqua jubebat aliis pauperibus distribui. Persarum Imperator Venetis quadam de causa infensus, omnes illustri gentis mercatores deprædari, & in carcerem agi præcepit. Missi sunt a Republica ad placandum barbari Principis animum Oratores duo, Marcus prædictus Cornarius, & alius, qui obvium Gentilem secum duxerunt in comitatu. Cornarius autem periculoso contracto morbo, cum mortem præ foribus adesse timeret, advocato Gentili, pectoris arcana & conscientie scrupulos detexit: quem ille bono ut esset animo, jussit, propheticò more quatuor prænunciatis, primis felicibus, posterioribus adversis, pristina dixit restitutum valetudini, secundo ad suæ Reipublicæ Principatum evehendum, tertio ante reditum in patriam decessuros patrem, uxorem, & aliquot consanguineos; quarto carcerem & vincula passurum. Ita quidem omnia juxta vaticinium Gentilis evenere: ex infirmitate convaluit, Dux Venetus creatus est; obiit, parens, conjux, consanguinei; missus legatus in Germaniam ad Imperatorem cum Joanne Gradonico, & Laurentio Celfo, dum regre-

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

derentur, Cornarius & Gradonicus a quodam Regulo Germanico intercepti sunt, & in arcem quamdam in goniniojossime abducti; Celsus averfo itinere in Patriam reversus est.

XIX. Mirabilis sane alterius ejusdem predictionis complementum. Dum in patria Persico se accingeret itinere, patri seni dolenti, & conquerenti, quod in mortis angustiis defuturum erat religiosi filii auxilium, & opportunum consilium, firma sponione promisit se adfuturum. Eo vero tempore, quo Pater ad mortem infirmabatur Matelicæ in Piceno, confcendebat Gentilis cum præfato Cornario montem Sina in Arabia, sepulcrum visurus beatæ Catarinæ, evanuitque repente ex oculis fociorum. Quid de illo factum esset nescientes, hinc inde perquirebant, nunc suspicantes alio de lapsu, nunc timentes a feris discerptum. Post dies octo denuo apprensus, interrogatus, & sacramento a Cornario adstrictus ut veritatem enarraret, & ubi octiduo delituerit, ediceret palam, confessus est se patri mortaliter decumbenti adfuisse, morienti salutis monita suggestisse, defuncti funus curasse, res domesticas disposuisse. Reversus Italiam heros, dum Lauretanam ædem insisteret, Matelicam abiit, hæc dumtaxat exploratorus, excepitque omnia cohzere Gentilis narrationi, quem inter se per dies octo degentem conspexerunt omnes, eo ipso tempore, quo patrem suum obiisse, ille retulit in Arabia.

Divino milite-
rio reperire tran-
siverit in Italia
& decessit in Per-
siam.

XX. In Trapezundia & Salmaftra custodie Chauftenis, & Vicarie Orientis, dum multa signa faceret; tandem martyrii coronam adeptus est in civitate Toringiæ, dum innumeri a Mahometis perfidia ad veram Christi fidem convolarent. Corpus caputque pretio redemptum, vir nobilis Nicolaus Quirinus Venetias deportavit. Cornarius ab hoc obtinuit caput, quod magna reverentia domi aservavit, & demum Fratribus Minoribus obnixè postulantis concessit. Construxerunt sacris reliquiis nobile sacellum heros Quirini, & familia de Cambernardis in æde Minorum, sub invocatione sancti Hieronymi, ubi sub altari sacra pignora condiderunt. Dum vero longa hominum supplicatione & solempni ritu ferrentur a regione sancti Pauli per plateam sancti Thomæ, filius cujusdam Ludimagistri submurmurans dicebat: temere tantum exhiberi honorem Viro, cujus sanctitas non omnibus esset explorata. Sed statim sensit super se divinam ultionem, ore ex utroque latere magno hiatu ad aures retorto. Agnita culpa, humili confessione, emissisque voto ad Viri sancti sepulcrum de venerandis ejusdem reliquiis, perfecte convaluit. Paulo post Cornarius Dux, desperata jam prole, ejusdem intercessione duos filios obtinuit, & Paganus quidam ab eo conversus, in ignem conjectus, apparente sibi fratre Gentile, illæsus exivit, & capite plendens eundem habuit consolatorem.

Martyrio coco-
natus.

Corpus Venetias
deferret.

Ejus honori ob-
numerosos divi-
nitus pleclium.

XXI. Hoc anno die xxiii. Octob. celeberrimus Doctor Nicolaus Lyranus, de quo alias largius egimus, obiit in magno Cœnobio Parisiensi, ubi sepultus est in aula Capitulari sub ingenti lapide, in cujus circuito hæc insculpta sunt: *Hic jacet frater Nicolaus de Lyra, sacre Theologie venerabilis Doctor, cujus vite & doctrine fama diffusa est per diversa mundi climata. Possidit enim Biblia ad litteram a principio usque ad finem. In provincia Francie alumnus, in Conventu Vernoliensi Custodie Normannie habitum Minorum accepit, quem honorifice exemplariterque annis XLVIII. portavit, mortemque obiit anno Domini MCCCLX. die xxiii. Octobr.* In regione in muro affixa est tabella marmorea, in qua litteris aureis sequentes versus incisus sunt, ex quibus annus, & dies mortis adeo clare depræhenditur, ut mirum sit quomodo Rodolphus, Willotus, & alii illam referant in ann. MCCCLIX. & diem xiv. Octob.

Tom. 4. an. 1341.
n. 10.
Mortuus Nico-
laus Lyranus.

Ne

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 133.

*Ne memere ignores, properans dum plurima lustras .
 Qui sum ex his nosces, quæ pede bulfa teris .
 Lyra brevis vicus, Normanna in gente celebris ,
 Prima mihi vitæ janua, forsque fuit .
 Nulla diu mundi tenuit vesania natum
 Protinus evasi religione Minor .
 Verniolam admisit currentem ad sacra tyronem,
 Et Christi docuit me domitare iugo .
 Ut tamen ad mores legis doctrina beate
 Adiit, planaret simplicitatis iter .
 Artibus ipse piis & Christi dogmate fretus
 Parisiis cepi sacra Magisterii .
 Et max queque vetus, & queque recentior affert
 Pagina, Christicolis splendidiora dedi .
 Littera nempe nimis, quæ quondam obscura jacebat ,
 Omnes per partes clara labore meo est .
 Et quos sepe locos occidenti littera tradidit
 Hos typice humanis aëlibus exhibuit .
 Ecce in Hebræos sanctissima condita turris,
 Nostrum opus, baud ullis comminuenda petris .
 Insuper & nostri releguntur sepe libelli ,
 Quos insensa Petri * quatuor arte tuli .
 Est quoque quodlibetis non irrita gloria nostris .
 In qua tu justus arbiter esse potes .
 Non tulit hæc ultra vitam perferre merendo .
 Omnipotens Dominus, quo sumus & morimur .
 Acruce * tu cujus numeres si mille trecentos ,
 Adjungent una quatuor & decades .
 Illo me rapuit mori omnibus æmula seculo ,
 Cum micat Octobris terna vigena dies .
 Jam tu quo tendis, Nicolai illecebras amore?
 Quo Doctore tibi lex referata patet .*

* Magistri sum-
mentum .

* Alnus critica
pro Octa .

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI .
Frater Philippus
Beulacensis .

Anno 1348. m. 30.
Deno sepecha-
tor Philippi Ma-
jorensis. petito .

22 Hujus socius fuit aliquando, & familiaris amicus Parisiis, frater Philip-
 23 pus Brullerius, nobili prognatus gente Saonenſi in Liguria, Clementi V.
 24 & Joanni XXII. summis Pontificibus carus: sub quibus varias obivit lega-
 25 tiones. In Syriam missus, ut exploraret, qua vi & arte, recuperari pos-
 26 sit urbs Hierosolymorum, amplissimam retulit Clementi V. rerum omnium
 27 expeditioni necessariatium relationem, & locorum per quæ gradiendum
 28 erat descriptionem. Scripsit quedam sui Ordinis Chronica, quæ adhuc
 29 non vidi, instruxitque Conventum Saonenſem copiosa bibliotheca, &
 30 pretiosa supellectile Ecclesiastica.

XXII. Superius diximus, reprobata a Joanne XXII. petitionem Phi-
 lippi de Majoricis, præmissa prius maturo consilio Cardinalium, in pleno
 Consistorio, qua volebat sibi, omnibusque sibi ad hæsuris concedi facultatem
 observandi Regulam sancti Francisci, ad nudum ipsius litterarum sensum,
 rejectis omnibus Pontificum declarationibus, separata etiam hac nova Con-
 gregatione ab Ordinis unitate & obedientia. Id iterum impetrare a Bene-
 dicto aggressus, intercessorem adhibuit Robertum Siciliæ Regem, de Pon-
 tifice, & Ecclesia optime meritum: cui tamen minime assentiendum multis
 rationibus amice respondit Pontifex, ostenditque speciosam hanc petiti-
 onem, a turbulento potius & seditioso, quam a sedato, & pio animo prof-
 ce-

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

cessisse, hominemque ipsum suspecte fidei reum, non ad perfectionem, sed ad emulationem & ambitionis gloriam hæc intentasse.

XXIII. Profecto magno suo malo exoticos & peregrinos hos spiritu s experitur frequenter status monasticus, atque ultra omnes nostra Sodalitas. Quot novi singularesque Duces ex latibulis prodeunt quotidie qui secundum heteroclitos suos conceptis nova sibi effingunt instituta, a sanctorum Patrum doctrina, & Ecclesiasticis sanctionibus aliena? Dum robusta sua corpora arctiori jejunio, longiori disciplina, aut majoribus affligunt injuriis, jam se ad perfectionis culmen pervenisse, sibi, aliisque falso persuadent: statimque de nova instituenda congregatione cogitant, institutis veteribus abjectis, novas præscribunt normas, & quasi non sufficeret ipsius regulæ asperitas, ultiores rigores effingunt. Applaudit his novitatibus vulgus, apparenti pietatis incremento, favent Principes, importunisque precibus Pontifices circumveniunt, ut arctioris vitæ rationem, sua auctoritate confirmet. Gaudet interim fundatoris nomine primus inventor, primos habet recubitus in mensa, salutatur ab hominibus in foro, auditque, *Venerabilis inceptor*. Sustinet hic violenter, quæ ambitiose inchoavit, sed illo decedente, atque aliorum tepescente fervore, rigor omnis elanguet, neque solidum quid permanet, præter externam quandam larvam pietatis. Quot etiam, & quales fuerunt, qui spiritu libertatis ducti, ut aliorum jugum excutiant, & disciplinam Ordinis effugiant, hujusmodi speciosos recessus effinxerunt, quorum finis, turpis interitus, & fructus varia schismata in Ordine, & scandala in populis apparuerunt. Ante omnia temere proponunt, ut tollantur e medio summorum Pontificum declarationes; quasi vero securus sit heteroclitos uniuscujusque cerebri sensus, quam Pontificias sectari interpretationes. Illorum est interpretari leges quorum est condere, & approbare. Magnificet sanctus Bonaventura explicationem Gregorii IX. in regulam, cui per omnia innixus suam etiam adhibuit, & reliqui sancti Viri, religionis ornamenta & sulcimenta, ceterorum Pontificum declarationes summo honore amplexi sunt. Qui doctè sentiunt, satius judicant ad Romanorum Pontificum declarationes vitam vivere regularem, quam ad instabiles vagi cerebri intellectiones nova quotidie machinari disciplinæ rudimenta. Mirabile sane, & compassione sed & remedio dignum, ut adeo peregrino feratur quis impulsu, quod ad nullum ex tot monasticis; Institutum, vitam suam componere possit, nisi novam sibi normam effingat; & qui velint sanctum Franciscum sectari, nullibi possint in tanta congregationum varietate, nisi aliam adjungant. Hæc placuit hic admonere, ad cohibendum nimium quorundam pruritus de introducendis quotidie in Ecclesiam novis regularium institutis, minimeque necessariis congregatiunculis; atque ad humilem & reverentem Pontificum admonitionem grave hoc Benedicti exemplum subijcio.

Improbant temeritas quorundam novas effingentem congregationes.

Suar. tom. 4. de relig. lib. 2. de vitiis relig. c. 8. in fine.

Carissimo in Christo filio Roberto Regi Sicilia Illustri.

XXIV. **M**issus nuper ad præsentiam nostram pro parte Regia Venerabilis fratris noster Paulus Episcopus Fulgin. Nobis regias præsentavit litteras, per quas quamdam petitionem Philippi de Majorici infra scriptam exaudiri per nos, & eidem Episcopo super exponendis nobis ex parte Regia fidem petiti credulam regalis serenitas adhiberi; quos quidem Episcopum & litteras affectu solite benignitatis consideratione mittentis recepimus, & quæ ipse consinebant litteræ, ac idem Episcopus explicare voluit,

Ex lib. sec. ep. 141.

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

luit, pleno collegimus intellectu. Habebat namque series petitionis ejusdem, quod beatus Franciscus brevem regulam edidit, quam, sicut in ea, & testamento suo, sibi, ut asseruit, a Domino revelato, scripsit, intentionem suam super hoc explicando, ad litteram observavit, & voluit a suis Fratribus observari. Et cum idem Philippus, & nonnulli, tam Ordinis Fratrum Minorum, quam alii cupiant, ut eadem describit petitiō, eundem Ordinem Fratrum Minorum, sub observatione litterali dicte regule proficere, hęcque propter innumera impedimenta complere non possint, supplicat nobis idem Philippus, ut tam sibi, quam aliis, qui sunt, vel infra annum erunt hujusmodi propositi professionem faciendi prædictam, & regulam eandem, ut præmittitur, observandi, sic quod nullus de Ordine prædicto, vel extra, valeat super his impediri, concedere licentiam dignaremur. Profecto, si licet carissime, multis causis rationabilibus, quarum aliquas tibi providimus tenore præsentium explicandas, nequaquam meretur eadem petitiō ad effectum exauditionis admitti. Primo quidem, quia jam dudum eadem petitiō, tempore felicis recordationis Joannis Pape XXII. prædecessoris nostri, in suo Consistorio proposita, & deliberatione plenaria præhabita super ea, extitit penitus denegata. Quod autem sic provide in Consistorio factum est, nec consuevit nec debet faciliter retractari. Rursus certum est, quod super regula prædicta, ut professores ejusdem, secundum qualitates, & diversitates temporum, possent, sub ea virtutum Domino salubrius famulari, per prædecessores nostros Romanos Pontifices, cum multa maturitatis providentia, nonnullas salubres & utiles ordinationes & declarationes, ad instantias, & supplicationes Fratrum ejusdem Ordinis facte fuerunt, quibusdam ex eis per modum constitutionis perpetuæ, inter constitutiones eorundem prædecessorum nihilominus collocatis, quæ quidem ordinationes & declarationes, si concederetur dictæ petitiō, sic proculdubio turbarentur, quod ab Ordine prædicto, in quo diffusiones, odia, & schismata nimis hætenus suscitare studuit hostis humani generis, & suscitare continue non desinet, pacis & caritatis unitas exularet. Nosque qui religiones in vinculo pacis & caritatis tenemur, & cupimus conservare, dici possemus, quod absit, odores dissipationis & discordiæ Minorum Ordinis supradicti. Et ulterius cum per Sedem prædictam, approbata solum quatuor religiones mendicantes existant, si concederetur quod petitiō prædicta subjungit, esset quintam religionem concedere mendicantem, quod his temporibus fieri, sicut credimus, non expedit, neque decet. Et nihilominus nos religionem eorundem Fratrum Minorum approbatam per Sedem præfatam, reprobare per concensionem alterius videremus; quod esset inter Fratres seminare discordiam, absque magnis, & gravibus periculis, scandalis, & dispendiis non sedandam. Et cum memoratus Philippus subjungat in petitione prædicta, quod impedimenta sunt innumera, quibus ipse, & sui sequaces alii, nequeunt dictam regulam proficere litteraliter, & etiam observare; si nos impedimenta tolleremus hujusmodi, notari possemus forsitan magis favore religioni constituende de novo, quam alii, sicut præstatum superioribus, ab antiquis temporibus approbata, quod nequaquam rationi convenit nec decentie congruit stutus nostri. Sequeretur insuper aliud scandalum, & periculum nimis durum, quia multi Fratres, tam illius quam aliorum Ordinum, dum a suis Prelatis & superioribus, per viam debite correctionis, vel alias secundum eorundem instituta Ordinum tangerentur, ad effugiendum correctionem & disciplinam sui Ordinis regularem, possint, si concederetur petita licentia, in suarum animarum dispendium, & proprii Ordinis confusionem & opprobrium, ad illum novum Ordinem fictile, vel alias se trans-

Fide litteram reprobrata hæc petitiō sub Joanne XXII.

Quatuor religio-
nes mendicantes.

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1340. ANNO 6. ANNO 26. & 27. ANNO 133.

ferre. Sicque multis, qui nunc etiam vix infligante illo, qui salutem humanam involdet, refrrenari valens a suis inordinatis moribus seipsum decipiendi, & evagandi damnabiliter, materia per viam hujusmodi preflaretur. Deulque quaquam premissa & alia multa, que dici possent circa hęc, non obflarent, adhuc tamen in personam dilecti Philippi non possit decuter quod petitur, a nobis & Sede prefata concedi. Notorium quidem est, & per mundum sic communiter, prob dolor! divulgatum, quod nulls posse tergiversatione celari, quod idem Philippus scilicet Beguinarum, per Sedem reprobate predictam, in qua diversi Beguini scilicet Sectatores ejusdem, reperti sunt heretici manifesti, promotor, defensor, rector, & conservator extitis, etiam post reprobationem predictam, illam contra determinationem & declarationem Sedis predictę, auxiliis, consiliis, predicationibus, & sermonibus quandoque publicis, quantum potuit, nibilominus fultendo. Et his nequaquam conatus, tam contra prefatum Joannem Papam XXII. predecessorem nostrum, quam Sedem predictam, multa enormia & heretica quamvis mendosa & falsa, laxata suis labiis licentia, publice asseruit, & etiam predicavit interdum, ex quibus, uti de aliis taceatur ad presens, se rebellem Sedi predictę, ac de late pravitate heretice suspectum vehementer reddidit, vel resersam, nec audimus adhuc quod ipse signa pretendat penitentię super his & reconciliari aut reuniti petierit, relicti erroribus hujusmodi, unitati Ecclesie sanctę Dei. Expremissi autem, & alii, multis quorum effes prelixo narratio, si recitarentur per singula, petitioni predictę sine lesione honoris Dei & Ecclesie sanctę sue, ac nostrę remorsu conscientię nec volumus annuere nec debemus. Attende igitur filii dilectissime, quod cum sis Princeps prudentissimus, Deo devotus & Ecclesie, non deest sinceritatem tuam regiam, nec tuo honori expedit & saluti, ut in terris tuis homines aliqui dilectę Sedis rebelles, aut notati vel suspecti de heresi soneantur, vel quomodolibet tolerantur: super quo regalis circumspectio adhibere procuret que sumus diligentiam operosam. Porro cum prefatus Episcopus, sub commissa sibi per litteras prefatas credentia nobis deletabiliter duxerit exponendam, quod tu, filii amantissime, super infirmitate, quam visitante nos Domino, pridem passissimus, periculosa &c. Datum Avinionę vi. Idus Augusti anno vi.

Philippus fup
spectus in hęc.

XXV. Circa hunc annum fundatus in Provincia Hungarię sanctę Marie Conventus Sopronienfis illius amplitudinis, ut communiter in eo celebrarentur Comitia Provincialia. Scripsit etiam hoc anno Pontifex ad Archiepiscopum Strigoniensem, ut informaret an expediret conferre licentiam nobili viro Nicolao de Purin, Domino Villę sanctę Crucis Agriensis Diocesis, ut in eadem Minoribus domum edificaret, præsertim cum Villa esset populosa, religiosis destituta, & Ruthenis schismaticis vicina. An vero concesserit Pontifex licentiam, non constat: ex diplomate habetur, herocem jam construxisse Ecclesiam & dormitorium, & multa suppellectile Ecclesiastica adornasse Templum, & reliquis voluisse edificare officinas. Hujus tamen Cœnobii non invenio mentionem apud Pisaniū aut Rodulphum: *In iis, que divini cultus, v. 111. Idus Septembris.*

Conv. Sopronien.
Gen. in Prov. Hung. J. Maria n. 10.
Conv. S. Crucis Agrien.

XXVI. In Provincia Desmoniz, loco valde solitario in Hibernia, prope lacum Leinum, circa hunc annum edificavit Fratribus commodum haud nimis amplum Cœnobium Trialacense magnus Carthæus. Usque ad ultimum bellum Hibernię integrum perseveravit, etsi Fratribus & præcepto & persecutione Elisabethę Reginę Anglorum destitutum. Frequentes ibi conspiciuntur sepulture, conveniebantque illuc populi vicini tum ob solitarii

Conv. Trialacens.
Mon. MSS. Hibern.

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MIMO- RUM ANNO 133.

loci devotionem, tum ob singularem cultum miraculose imaginis sacratissime Virginis, quæ illic asservabatur. Abunde incolæ piscibus vescabantur quos ministrabat fluvius Mangharfach ex prædicto Leino profuens; piscatione Fratibus appropriata. Hæretici primo tempore, quo locum sanctum prophanarunt, Christi crucifixi effigiem pedibus conculcarunt, sed non impune, sequenti etenim die sacrilegii auctores expirarunt. Prædictam Virginis imaginem, irruentibus alias hæreticis, Fratres extulerunt, atque ad radicem aridæ, & excoriatæ arboris absconderunt: statim ad simulacri contactum, reviruit aridum lignum, germinavit frondes, & tenera virgulta, ramorumque densitate latibulum imaginis ab irruente pluvia contexit, ita ut per integrum annum nullum sit passa detrimentum. Juravit aliquando perfida muliercula coram hac imagine, se falso furti accusari, sed statim e sinu ejus decidit in omnium conspectu, quod se abstulisse pejeravit. Locum & fundum dono dedit Rex cuidam Anglo, in cujus potestate totum ferme conruerat: quidam pii Viri ne omnino avitæ pietatis monumentum deperiret, magna ex parte restaurarunt.

XXVII. Ex petitione cujusdam Monialis Morefæ Bertrandæ de Valeriano, Monasterii Majoricarum sanctæ Claræ Benedicto Pontifici oblata, in qua ait, se jam senio confractam, per longum tempus in prædicto Monasterio commorantam, & velle redire ad provinciam Provincie, unde erat oriunda, constat antiquum hoc fuisse Monasterium, atque hinc probabiliter confirmari, quod scribit Gonzaga, statim videlicet a morte sancti Francisci, ex publicis civium facultatibus exordium sumpsisse. Nunc gravissimum & amplum est Monasterium sexaginta Sororum reclusorum, habetque quædam corporalia a beata virgine Clara propriis manibus elaborata. Hoc anno nobilis familia Zanardia Landia, in urbe Placentina Italica construxit Oratorium, & Xenodochium, sub invocatione sanctæ Elifabethæ intra Parochiam sancti Donnini, curamque commisit piis foeminis, sub tertâ Regula sancti Francisci viventibus. Post multos annos omnia unita sunt Monasterio Monialium Cisterciensium.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Litteræ Pontificiæ.

I. Alphonso Regi Portugallie de Indulgentiis Terræ sanctæ datis litteris: *Venerabilis frater &c.* xi. Kalend. Maii, summus Pontifex Poloniz Regi Monasteriorum ingressum indulgit: *Regalis devotionis &c.* 11: Kalend. Julii: & fratri Petro de Saxo Inquisitore Assinenfî instituto: *De sinceritate &c.* Kalend. Decembris. Sub eodem tempore Nicolao Episcopo, ut a præfato juramentum exigeret, suo Apostolico diplomate commisit: *De sinceritate &c.*

Indic. ex Oder. n. 40.

II. Interea frater Mravicus Minister, de quo supra diximus, capitulum celebrabat Beneficiorum in Boemia, quando in Valachia & civitate Serret frater Blafius, una cum fratre Marco martyrii coronam fortiter adipiscerantur, ibidem sepulti xiv. Junii. Auctor est Hieremias Buchin, & Martinus Baronius, ex quibus refert Casimirus Biernafcki: sed & eodem anno obiit Cracoviz Mravicus, suæ electionis anno nondum completo.

FF-Blaf & Marcus Martyr. in Valach.

III. Sanciam virgin. Tertii Ordinis Seraph. alumnam, patriâ Ulyssiponenfem, Antonius de Sillis commemorat, laudatque eam ab integritate vitæ, orationis studio, humilitate, abstinentia, sui que contemptu. Obiit ibidem hoc anno, incerto die.

Sancia Virg. Tertii Ordinis Sanctæ.

IV. Ceterum Werflariense Cœnobium, in Archidiecefî Trevirensi, sub

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 27. & 28.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 134.

sub invocatione sanctæ Annæ Genitricis Dei Mariæ, a Comitibus de Nassavo circa hunc annum fundatum fuisse, monumenta recentiora Provinciæ sanctæ Elisabethæ in Thuringia, indicio a stemmatibus eorumdem Comitum, cum nulla documenta produci possint, utcumque desumpto, enarrant.

ARGUMENTUM.

Rex Armenorum Legatos mittit ad Pontificem, quos circa res fidei diligenter instructos honorifice remittit Benedictus. Creatur aliquot Episcopi. Florent viri docti. Propagatur Institutum.

I. **L**EO Rex Armenorum undique oppressus & obsessus a Sarracenis, duos misit hoc anno Legatos ad Benedictum Pontificem, fratrem Daniele Minoritam, & Thorosium Michaelis (Joannis cognominat Bzovius) virum nobilem, qui auxilium & subsidium expoſtularent. Benigne & honorifice receptis, responsum non potuit statim Pontifex adhibere; diuturna & gravi pressus infirmitate: dedit tamen ut primum convalescit, & tam corporibus protegendis, quam animabus medendis se ostendit intentum, adhibitis postea suppetiis, & misso integro libello errorum, quibus Armenos infectos esse ex testimonio bonorum virorum, & disquisitione librorum Armenorum aperte constabat. Graviore tringenta tres referunt scriptores, eosque ut plurimum hausisse a Jacobo Zanzalo, & Euchanio Mantacune, auctor est Nicephorus. Earumdem heresum catalogum misit ad Catholicos Armenorum, ad Archiepiscopos sancti Thadæi, Tarsen. Navarren. & Soldanenſem, ut in dicto Prælatorum concilio examinentur quo potiori modo eradicari possent hæc errorum zizania, bonum triticum multo hoc lolio purgaretur. Ita illi fecerunt, & Clementi Pontifici, Benedicti successori, suæ fidei professionem miserunt; quam ille diminutam & obscuram judicavit, ampliusque voluit Catholicæ fidei statera multa ponderari, uti nos sub illo tempore opportunius referemus. Nunc Benedicti damus diplomata ad Regem Catholicum Armenorum missa; posteriori per omnia similia sunt, quæ dedit ad Archiepiscopos.

Rex Armenorum Legatos misit ad Pontificem. *Esau. hoc anno n. g.*

Nicephorus. lib. 18. cap. 51.

Carissimo in Christo filio Leoni Regi Armenia Illustri.

II. **Q**UAMVIS dilecti filii, Daniel Ordinis Fratrum Minorum, & nobilitis vir Thorosius Michaelis miles, tuæ celsitudinis Nuncii dudum ad nostram venientes presentiam, & nostro Apostolatus litteras tuas Regias presentantes, per nos fuerint benigne recepti; quia tamen nondum convalesceramus de infirmitate gravi, quæ, visitante nos misericorditer Domino, multum afflixerat, & debilitaverat corpus nostrum, tunc nunciis eisdem respondere commode nequivimus, nec etiam intendere super his quæ proponere, ac petere pro parte regia intendebant. Postmodum vero dum vacare commode incumbendis nobis negotiis potuimus, convalescentia nobis, præstante Domino, restituta, præfatos Nuncios patienter, favorabiliter, & benigne audivimus; & quæ per ipsos, proposita & petita coram nobis fuerunt, pro parte Regia plene collegimus intellectu. Cumque ipsi oppressiones, molestationes, & afflictiones varias, tibi fili carissime, Regno & regnicolis tuis illatas ab infidelibus, & quæ inferuntur, jugiter exponentes, a nobis

En lib. fecit. epist. 117.

Tom. VII.

H h a

sub-

ANNO CHRISTI 1340.	BENEDICTI XII. ANNO 6.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 26. & 27.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

loci devotionem, tum ob singularem cultum miraculose imaginis sacratissime Virginis, quæ illic asservabatur. Abunde incolæ piscibus vescabantur quos nunifrabat fluvius Mangharfach ex prædicto Leino profluens; piscatione Fratribus appropriata. Hæretici primo tempore, quo locum sanctum prophanarunt, Christi crucifixi effigiem pedibus conculcarunt, sed non impune, sequenti etenim die sacrilegii auctores expirarunt. Prædictam Virginis imaginem, irruentibus alias hæreticis, Fratres extulerunt, atque ad radicem aride, & excoriatæ arboris absconderunt: statim ad simulacri contactum, reviruit aridum lignum, germinavit frondes, & tenera virgulta, ramorumque densitate latibulum imaginis ab irruente pluvia contextit, ita ut per integrum annum nullum sit passa detrimentum. Juravit aliquando perfida muliercula coram hac imagine, se falso furti accusari, sed statim e sinu ejus decidit in omnium conspectu, quod se abstulisse pejeravit. Locum & fundum dono dedit Rex cuidam Anglo, in cujus potestate totum ferme corruerat: quidam pii Viri ne omnino avitæ pietatis monumentum deperiret, magna ex parte restaurarunt.

XXVII. Ex petitione cujusdam Monialis Moreætæ Bertrandæ de Valeriano, Monasterii Majoricarum sanctæ Claræ Benedicto Pontifici oblata, in qua ait, se jam senio contractam, per longum tempus in prædicto Monasterio commorata, & velle redire ad provinciam Provincie, unde erat oriunda, constat antiquum hoc fuisse Monasterium, atque hinc probabiliter confirmari, quod scribit Gonzaga, statim videlicet a morte sancti Francisci, ex publicis civium facultatibus exordium sumpsisse. Nunc gravissimum & amplum est Monasterium sexaginta Sororum reclusorium, habetque quedam corporalia a beata virgine Clara propriis manibus elaborata. Hoc anno nobilis familia Zanardia Landia, in urbe Placentina Italica construxit Oratorium, & Xenodochium, sub invocatione sanctæ Elisabethæ intra Parochiam sancti Donnini, curamque commisit piis sœminis, sub tertia Regula sancti Francisci viventibus. Post multos annos omnia unita sunt Monasterio Monialium Cisterciensium.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Litteræ Pontificiæ.

I. Alphonso Regi Portugallie de Indulgentiis Terræ sanctæ datis litteris: *Venerabilis frater &c.* xi. Kalend. Maii, summus Pontifex Poloniæ Regi Monasteriorum ingressum indulgit: *Regalis devotionis &c.* 11: Kalend. Julii: & fratri Petro de Saxo Inquisitore Assisineni instituto: *De sinceritate &c.* Kalend. Decembris. Sub eodem tempore Nicolao Episcopo, ut a præfato juramentum exigeret, suo Apostolico diplomate commisit: *De sinceritate &c.*

Indic. ex Oder, n. 20.

II. Interea frater Mravicus Minister, de quo supra diximus, capitulum celebrabat Benesoviar in Boemia, quando in Valachia & civitate Serret frater Blasius, una cum fratre Marco martyrii coronam fortiter adipiscerantur, ibidem sepulti xiv. Junii. Auctor est Hieremias Buchin, & Martinus Baronius, ex quibus refert Casimirus Biernaficki: sed & eodem anno obiit Cracovix Mravicus, suæ electionis anno nondum completo.

FF. Blas. & Marcus Martyr. in Valach.

III. Sanciam virgin. Tertii Ordinis Seraph. alumnam, patriæ Ulyssiponensem, Antonius de Sillis commemorat, laudatque eam ab integritate vite, orationis studio, humilitate, abstinentia, sui que contemptu. Obiit ibidem hoc anno, incerto die.

Sanc. Virg. Tertii Ordinis Seraph.

IV. Ceterum Werflariense Cœnobium, in Archidiecepsi Trevirensi, sub

Miraculosa imago Beæ Virginis Mariae.

Ex lib. epistol. comm. 7. ff. 228.

Gonza. in Prov. Major. Mon. 1.

ADDITIO PATRIS LUCÆ WADDINGI.

Xenodoch. Tertii Ord. S. Francisci. cap. in hist. Placent. 113.

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 27. & 28.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 134.

sub invocatione sanctæ Annæ Genitricis Dei Mariæ, a Comitibus de Nassau circa hunc annum fundatum fuisse, monumenta recentiora Provinciæ sanctæ Elifabethæ in Thuringia, indicio a stemmatibus eorumdem Comitum, cum nulla documenta produci possint, utcumque desumpto, enarrant.

ARGUMENTUM.

Rex Armenorum Legatos mittit ad Pontificem, quos circa res fidei diligenter instructos honorifice remittit Benedictus: Creatur aliquot Episcopi. Florent viri docti. Propagatur Institutum.

I. **L**EO Rex Armenorum undique oppressus & obsessus a Sarracenis, duos misit hoc anno Legatos ad Benedictum Pontificem, fratrem Danielem Minoritam, & Thorolium Michaelis (Joannis cognominat Bzovius) virum nobilem, qui auxilium & subsidium exposcularent. Benigne & honorifice receptis, responsum non potuit statim Pontifex adhibere; diuturna & gravi pressus infirmitate: dedit tamen ut primum convaluit, & tam corporibus protegendis, quam animabus medendis se ostendit intentum, adhibitis postea suppetiis, & misso integro libello errorum, quibus Armenos infectos esse ex testimonio bonorum virorum, & disquisitione librorum Armenorum aperte constabat. Gravioris triginta tres referunt scriptores, eosque ut plurimum haulisse a Jacobo Zanzalo, & Euchanio Mantacune, auctor est Nicephorus. Earumdem hæresum catalogum misit ad Catholicum Armenorum, ad Archiepiscopos sancti Thadæi, Tarfen. Navarren. & Soldanensem, ut in dicto Prælatorum concilio examinarent quo potiori modo eradicari possent hæc errorum zizania, bonum triticum multo hoc lolio purgaretur. Ita illi fecerunt, & Clementi Pontifici, Benedicti successori, suæ fidei professionem miserunt; quam ille diminutam & obscuram judicavit, ampliusque voluit Catholicæ fidei statera multa ponderari, uti nos sub illo tempore opportunius referemus. Nunc Benedicti damus diplomata ad Regem Catholicum Armenorum missa; posteriori per omnia similia sunt, quæ dedit ad Archiepiscopos.

Rex Armenorum Legatos misit ad Pontificem. Ricov. hoc anno 1341.

Nicephor. lib. 18. cap. 11.

Carissimo in Christo filio Leoni Regi Armeniæ Illustri.

II. **Q**UAMVIS dilecti filii, Daniel Ordinis Fratrum Minorum, & nobilis vir Thorosius Michaelis miles, tuæ celsitudinis Nuncii dudum ad nostram venientes presentiam, & nostro Apostolatu litteras tuas Regias presentantes, per nos fuerint benigne recepti; quia tamen non dum convalueramus de infirmitate gravi, quæ, visitante nos misericorditer Domino, multum afflixerat, & debilitaverat corpus nostrum, tunc nuncios eisdem respondere commode nequivimus, nec etiam intendere super his quæ proponere, ac petere pro parte regia intendebant. Postmodum vero dum vacare commode incumbentibus nobis negotiis potuimus, convalescentia nobis, prestante Domino, restituta, præfatos Nuncios patienter, favorabiliter, & benigne audivimus; & quæ per ipsos, propozita & petita coram nobis fuerunt, pro parte Regia plene collegimus intellectu. Cumque ipsi oppressiones, molestationes, & afflictiones varias, tibi filii carissime, Regno & regnicolis tuis illatas ab infidelibus, & quæ inferuntur, jugiter exponentes, a nobis

Ex lib. ser. epist. 117.

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 27. & 28.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 134.

Armeni vasis
infelici turcibus.

Gra. 18. 41.

subsidium super hoc humiliter postularint, eis duximus respondendum. Nos displicibiliter admodum nonnullorum fide dignorum relatiuis inculcatis au-
ribus nostris, sepius audivisse, multorumque depositionibus testimoniis, de statu
partium illarum notitiam, ut dicebant, habentiam, a nobis pro informatione
nostra pleniori receptorum super hoc, percepisse, quod tam in majori, quam in
minori Armenia, nonnulli execrandi errores tenentur a multis & dogmati-
zantur ibidem contra fidem Catholicam, quam tenet, docet, & predicat sa-
crofancta Romana Ecclesia mater omnium fidelium & magistra. Quamobrem
si relatiuis hujusmodi suffragaretur veritas, nos & Ecclesia ipsa, cum sincer-
itate & honestate non poteramus tenentibus & dogmatizantibus errores
hujusmodi auxilium impertiri: subsequenter autem volentes, juxta soluta-
rem Domini nostri doctrinam descendere, ac scire clarius, si premissa, qua
audiveramus, ut presertur, de hujusmodi erroribus, vera essent, per viam
Inquisitionis judicialis & solemnem, urgente conscientia, super his proceden-
tes, testes multos habentes similiter de statu partium ipsarum notitiam re-
cipi fecimus & audiri, per quorum depositiones fideliter in scriptis redactas,
etiam per libros, qui per Armenos tenentur, & habentur communiter, ut
asseritur, coram nobis exhibitos, de ipsis erroribus pestiferis, quibus damna-
biliter per nonnullos anime decipiuntur, prob dolor! in illis partibus consti-
tit eviderent. Ut autem de illis, quos te, fili carissime, detestari & exe-
crari credimus, tua magnificentia valeat informari plenius, & ad eos extir-
pandos de illis partibus, prout ad te pertinuerit, operam dare commodius
efficacem: ecce quod illos distincte scriptos in libello presentibus intercluso
regie prudentie destinamus. Porro, quia nos tamquam Pastor universalis
gregis Dominici, oves Dominicas cure nostre commissas, a venenosis & mor-
tiferis luporum invisibilium, qui eas circuire ad devorandum non desunt,
tueri maxime, ipsosque ad eterne fatietatis deduci passus, quod utique sine
splendore fidei Catholice, in eis absque cujusvis erroris nubilo relucere ne-
quit procul dubio fieri, desiderabiliter affectamus, gratum nobis existeret,
& expediens crederemus, quod Prelati partium Armenia, in suo celeriter
convocando concilio, intellectis & discussis dictis erroribus, provide ordina-
rent ab eis penitus resiliere, eosque procurarent de dictis partibus radicibus
extirpari, veritati & sinceritati fidei orthodoxe, quam ut presertur, tenet,
docet, & predicat, eadem Romana Ecclesia, apud quam ipsius fidei magi-
sterium residet, una cum Clero & populo partium dictarum firmiter inheren-
do, quod si fecerint, seque veraciter in ovili Dominico, cujus est unus Pa-
stor, & extra quod non est alleui gratia, neque salut, incluserint, prima-
tumque prefate Romane Ecclesie, cum effectu recognoverint ut tenentur,
nos, & Sede Apostolica Prelatos ipsos, ut Fratres, & Clerum, & populum,
ut filios predilectos inter amplexus paternae caritatis & dilectionis adiri-
tulos, prosequemur gratulis & favoribus opportunis, ad tua, & ipsorum com-
modo, quantum cum Deo fieri poterit, nihilominus intendendo. Rursus ad
evellendas radices errorum ipsorum, amarissimas, pestiferas, & nocivas,
ne plantas emitterent ulterius infelicias, opportunum imo valde necessarium
crederetur, ut in predicto Concilio Prelati providendo salubriter ordinarent,
quod libri in illis partibus haberentur, decreta & decretales, aliaque sancto-
rum Patrum dicta continentis, prout ea prefata Romana habet Ecclesia,
quibus Armena Ecclesia uteretur. Super quibus tua regalis Excellentia, stu-
diosi sollicitudinis intendere, ac nos exinde, quanto citius fieri poterit effi-
cere questumus sudeat certiores. Tenemus quidem indubie, quod si tui regni-
cole Clerici & laici fidem predictam non impugnant erroribus, sicut non-
nulli

ANNO CHRISTI
1341.BENEDICTI XII.
ANNO 7.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 27. & 28.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 134.

nulli faciunt, ut prefertur, sed eis expulsi omnino, eam tenerent firmiter, ut prefata Romana mater Ecclesia tenet eandem, nequaquam adversus eos prevalere possent ipsius doties fidei, etiam si allunde, quam a divine potentie dextera, & scripti auxilium non haberent. Demum facti videretur expediens, ac nobis & dilecti Sedi redderetur acceptum, si prefati Prelati super predictis, habita deliberatione concilii provida & matura, viros aliquos litterarum scientia preditos, veritatis & fidei zelatores sufficienti potestate munitos, ad nos & Sedem destinarent prefatam. Cum eis quidem, quos clementer & benigne reciperemus; ratiocinari circa premissa possemus plenius, & utilius, ipsique viam veritatis per nos ostensam eisdem manifestare valerent clarius & efficacius dilecti Prelatis, & aliis partium eorumdem. Nosque deinde si videremus expediens, viros prudentes aliquos in sacre Theologie facultate peritos ad partes illas ad ostendendam & propalandam veritatem eiusdem fidei, sicut illam tenet, ut sepe dictum est, Romana Ecclesia, mitteremus; dummodo, prefate, sibi, opportune littere tue regie pro securo conductu mittendorum huiusmodi in regno & terris ipsis ad ostendendum per predicationem verbi Dei, & alias, veritatem dilecti fidei firmiter, nobis per illos, qui ad nos ut premissis, venerint, transmittantur. Rogamus itaque serenitatem regiam in Domino attentius, & hortamur, quatenus circa premissa, que tibi, fili amantissime, tuisque regnicolis, totique illi patrie, non parum, ut ad effectum deducantur debitum, accommoda estimamus, cure diligenter, ut nostrum & felicem fortiantur effectum, quodque littere nostre, quas super premissis quibusdam Prelatis partium destinamus illarum, mittantur & presententur eisdem e vestigio, studeas interponere efficaciter partes tuas. Datum Avinionis Kalend. Augusti anno VII.

Dilecto in Christo Fratri, Catholice Armenorum Spiritum
gratie salutari.

III. **D**Udum ad audientiam nostri Apostolatus exiit quorundam fidei dignorum relatione productum, quod tam in majori quam in minori Armenia nonnulli detestandi & execrandi tenentur errores, & dogmatizantur contra fidem Catholicam, quam tenet, docet, & predicat sacrosancta Romana Ecclesia Mater omnium fidelium & magistra. Et licet nos huiusmodi relictibus fidem ab initio nollemus credulam adhibere; postmodum tamen ad credendum ea, mentem nostram dicta quorundam testium, qui de statu partium illarum plenam se dicebant habere notitiam, compulerunt, sed adhuc antequam premissa fidem vellemus plenariam adhibere, indagare volentes plenius veritatem, per viam Inquisitionis judicialis & solemniter multos testes, qui similiter statum, conditiones & observantias dictarum partium se nosse dicebant, recipi fecimus & audiri, per quorum depositiones fideliter in scriptis redactas, ac per libros quibus uti asseruntur Armeni, communiter coram nobis exhibitos de huiusmodi erroribus confitis evidentem. Desiderantes itaque errores eosdem, quibus decipiuntur, imo quod valde dolendum est, perimuntur anime, de illis partibus penitus extirpari, teque Frater ac tuos subditos & Armenos quoslibet, qui se Christicolos presententur, sic esse ac manere inclusos in ovili Dominice, cuius est unus Pastor, ut nosti, ac fortes & sinceros persistere in fide Catholica, quod lupus rapax inuisibilis qui circuire non cessat, quos devoret, oves Dominice extra illud reperire nequiret, quomodolibet oberrantes; supradictos errores in quodam libello distincte scriptos tibi mittimus presentibus interclusos, ut ad eorum exitum

Ibid. epist. 118.

ANNO CHRISTI
1343.BENEDICTI XII.
ANNO 7.LUDOVICI IV. IMP. I.
ANNO 27. & 28.RELIGIONIS MING-
RUM ANNO 134.

extirpationem melius & utilius procedere valeat, ut optamus. Ideoque fraternitatem tuam rogamus, monemus, & hortamur in Domino Jesu Christo, quantum quantum errores prædicti periculosi sine consideranter attendent, Prælati partium Armeniæ, aliisque Viris Ecclesiasticis, de quibus fuerit expediens, ad celebrandum concilium celeriter convocatis, & in eodem concilio intellectis dictis erroribus & discussis, illos velut pestiferos, diælegne fidei Catholice inimicos condemnes, & per dictum concilium condemnari & præfendi ... statuendo & ordinando fidem ipsam absque mixtione illorum, vel aliorum errorum quorumlibet, teneri, prædicari, & coli per partes easdem, sicut eadem Romana Mater Ecclesia, apud quam ipsius fidei magisterium residere noscitur, prædicat, tenet, & docet. Sciturus quod si tu, ac Prælati, & subditi partium prædictarum hæc adimpleveritis, recognoscendo effectualiter ejusdem Ecclesie Romane primatum, Nos & Sedes Apostolica vobis paterne caritatis & dilectionis amplexibus occurrentes, erga vos prompti reperiemur & propitii continue, in Nunciis, favoribus, & auxiliis opportunis. Nempè ad coellendas amaras, pessimas, & nocivas errorum prædictorum radices, ne ulterius plantas emittere valeant infestissimas; non parum opportunum, imo plurimum utile crederetur in eodem convocando concilio salubriter ordinari, quod libri Decretorum & Decretalium, aliæque dicta sanctorum Patrum, & Instituta canonum, prout illa habet & tenet præfata Romana Ecclesia, in illis partibus a Prælati & Clerici, pro vera informatione fidei, ac morum & observantiarum salutarium ipsius Romane Ecclesie, haberentur; super quibus tua fraternitas, ut hæc ordinentur, & ad effectum deducantur, efficacem det operam, & super hoc nobis scribat. Teneamus quidem indubie, quod si splendor ejusdem fidei sub magisterio diæle Sedis Apostolice lucret in illis partibus, errorum quorumlibet caligine suffugata, hostes ipsius fidei adversus fideles, qui semper habent fidem ipsam, eos cum potestate divina dextere protegente, minime prævalerent. Denique factis videretur expediens, ac nobis, & eidem Sedi redderetur acceptum, si habita super prædictis, ut præmissimus, deliberatione Concilii provida & unanimi, Viri aliqui litterarum scientia præditi, veritatis & fidei zelatores, pro parte tua, & aliorum qui fuerint in eodem concilio, sufficienti potestate muniti, ad nos & Sedem mitterentur prædictam, cum eis quidem ratiocinari circa præmissa poterimus melius & plenius; ipsique, viam veritatis per nos ejusdem ostensam clarius & efficacius manifestare valebunt. Et si tunc nobis & diæle Sedi expediens videatur, Viros alios doctos in lege Domini, probitatis & fidelitatis maturitate conspicuos, pro informatione pleniori fidei ac morum, & observantiarum Ecclesie Romane prædictæ, aliisque virtutibus inferendis, ad partes illas poterimus destinare. Porro litteras, quas quibusdam Prælati Armeniæ super præmissis dirigitimus tue prudentiæ, & vestigio mittere non postponat. Datum ut supra.

Fr. Nicol. Urbis
Vicarius -
Ann. 1343. n. 2.

Ex lib. commun.
19-447
Frater Antonius
Episcop. Gaetan.

Frater Guillelm.
Petragoricen.

IV. Constituti hoc anno Urbis Vicarius frater Nicolaus Zucii, quem diximus, ante biennium ad Episcopatum Affiliatem evectum: Inter curas multipliciter xvii. Kalend. Maii, & in eadem Urbe Pœnitentiarius Pontificius frater Petrus de Saxo-ferrato. Episcopus Gaetanus in Regno Neapolitano ad mare Tyrrhenum, per obitum Francisci, frater Antonius de Arbandis de Valentia: Ad universalis Ecclesie viii. Kalend. Junii. Episcopus Petragoricenſis sub Archiepiscopo Burdegalen. per obitum Raymundi, Frater Guillelmus Afitæ prius Episcopus Aptensis: *Credite nobis dispensationis* Kalend. Octob. In neutra harum Ecclesiarum hujus Guillelmi meminit Claudius Roberti.

V. Flo-

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 27. & 28.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 134.

V. Floruerunt hoc tempore in Anglia frater Guillelmus Liffesjus vel Liffovius, aliis de Lisso, a suis confodalibus nominatus *Doct̃or eximius*, qui fecundos, sed sermone incultos scripsit commentarios in omnes ferme Prophetas. Frater Gualterus Cattonus, vel Gathonus Conventus Norvicensis alumnus, qui ob multiplicem rerum scientiam, & eximias virtutes magnum sibi nomen acquisierat; erat enim in omni tum humana, tum etiam divina Philosophia veratissimus. Avenionem vocatus, institutus est Poenitentiaris Pontificius. Frater Thomas Straveshanus in Occidentalibus Angliæ partibus natus, Bristolii initiatus, Oxonii studuit, & vir doctus evasit præsertim in explicanda sacra scriptura.

Fr. Guillelm. Liffesjus.
Pisces de script. Angl.
Frater Gualter. Catton.

Fr. Thom. Straveshan.

VI. Extra Ferrariensis urbis moenia humile erat Minorum domicilium, cujus obvia alias incidit mentio; aliud vero Armanus Thadæus, & Falconetus, vulgo dictus a Fontana, intra urbem construxerunt, jactis hoc anno mccccxliv. Nicolaus Marchio Ferrariæ sepultus est in dicta Ecclesia in sacello a se constructo. Auxerunt vel absoluerunt Fratrum habitationem Rainaldus, ejusque conjux urbis Marchiones. Anno mcdxlv. Ludovicus Valengus fabricavit sacrarium, & pro ministerio altaris ac perpetuo sacerdotio reliquit nemus in agro Finalis non longe ab urbe Mutinensi. Præcipuum Templi sacellum construxit nobilius Magister Augustinus Righinus. Monumenta omnia Conventus perierunt sub Julio II. combustis scripturis a militibus Helvetiis, qui apud Fratres stationem militarem, advocati in urbis tutelam, observabant. Floruerunt hoc loco viri litteris & dignitate conspicui in sacra Theologia Magistri Hieronymus Verutus, Franciscus Maria Bojonus, Hieronymus Floratus, Franciscinus Vicedominus, concionator suo tempore celeberrimus, & alii.

Conv. Ferrariens.
Ann. 1461. n. 15.
Kodol. fol. 267.

VII. Hoc anno inchoatum asserit Gonzaga, Monasterium Clarissarum Bambergensē in Bavaria, per nobilem virginem Catarinam Zollerin: & Chronica peculiaria MSS. provincie Argentinensis, quæ apud me habeo, hoc ipso anno ajunt jactum primum lapidem in platea Zinckenwerd; idque etiam tempus foundationis præscribere voluisse Gasparem Bruschiū, in catalogo Episcoporum Bambergensium judicaverim, licet numerorum notæ mccccxlviii. discordent. Ait enim, Monasterium hoc fundatum sub Episcopo Leopoldo ab Egloffstein, quem tamen obiisse refert anno mccccxli. die xx. Julii. Ut ergo sub illo fundari aut inchoari potuerit, oportet ut saltim hoc anno sumpserit initium. Completum & ferme perfectum, introductisque Moniales anno mccccxliii. in die sancti Thomæ Cantuariensis, movent prædicta Chronica MSS. Ipsa fundatrix, prima fuit Abbatisa, tantaque virtute enituit, ut pro sancta haberi, Bruschius asseret. Regimen hujus Monasterii translatum est ad Patres Observantes anno mccccx. ita curante per auctoritatem Apostolicam Georgio Scanderberchio. Hujus in vadentibus Bavariam anno mccccxix. loco cedentes Sorores transferunt ad Monasterium Nuringensē, recedentibusque inimicis, ad propriam Sedem sunt regressæ.

Gonzag. in prov.
Argen. univ.
Mon. Bamb.

Brusch. de Episc.
Bamb. n. 15.

VIII. Virgo altera, Jacobina nomine, Mediolani prope portam Vercellen. Monasterium sub sancti Augustini regula, sibi aliisque virginibus hoc anno, annuente Roberto Vicecomite Ecclesiæ Mediolan. Archiepiscopo, Archiepiscopo absente, construxit. Temporis decursu cum vetustate domus minaretur ruinam, & summa premerentur Sorores inopia, vidua nobilis Mediolanensis Catarina restaurare Monasterium promisit, dummodo Moniales regulam primam sanctæ Claræ vellent prosteri. Illis annuentibus &

Mon. Mediol.
Gonz. in prov.
Mediolan. Mon.
1.

ar-

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 27. & 28.	RELIGIOSI MINO- RUM ANNO 134.

arctioris Instituti propoſitum approbante Innocentio VII. anno X. ſui Pontificatus domus priſtino reſtituitur nitore, & ipſa reſtauratrix illud ipſum quod ceteris perſuaſit, Inſtitutum amplexa eſt. Eccleſia vero ſancto Antonio Ulyſſiponenſis ſacra, cum videretur anguſtior, quam quæ copioſo Sororum numero foret opportuna, conſtructa eſt a parte anteriori altera pulchrior & amplior a devota quadam femina Agnete. Deinde aliam a parte poſteriori ædificavit nobilis heroïna Blanca, Franciſci Sfortiz Mediolanenſium Ducis legitima conjux, beatæ Urfulæ & Socii dicatam, atque ita factum eſt, ut duabus Eccleſiis, iſſque ſolemni ritu conſecratis, hæc ſorores potiuntur. Tepeſcente demum ſervore, dimiſſa prima & arctiori ſanctæ Claræ regula, tranſierunt ad ſecundam & mitiorem ab Urbano IV. præſcriptam.

Ann. 1333. n. 13.
Ex lib. commun.
epiſt. 153.

ADDITIONE
PATRIS LUCÆ
WADDINGUM.
MON. PANORMI.

IX. Jam ſub hoc tempore obiſſe Hedvigem Reginam Poloniæ, quam ſuperius diximus ſanctæ Claræ Inſtitutum amplexam, mihi probat diploma Benedicti, quo Caſimiro Regi Poloniæ Hedvigis filio concedit licentiam ingrediendi cum ſex honeſtis perſonis Monafterium Sandacen. *in quo*, inquit Pontifex, *mater terere, qua ſicut aſſeris, ipſum fundavit & dotavit, ac Regine Poloniæ genitricis tuarum, corpora requieſcunt*, Hoc anno Monafterium inſigne Clariffarum Panormi ante multos annos conditum, reſtauratum atque in ampliorem formam redactum eſt per Matthæum Scლაſianum Adriani Comitem, uti hæc inſcripta carmina commemorant.

Annus erat quartus Domini poſt mille trecentos.
Triginta ſeptem, Ludovicus regna tenebat.
Hæc ſacra, Clara, Comes tibi templa Matthæus
De Scლაſiano proprii largus quæ ſumptibus egit.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Lib. Poen.

Wad. ad ann.
1339.

Impud. no. 1337.

Bn. Pancratius,
Petrus, Paulus,
& Leonard. Mart.
Vilna in Lith.

Wad. ad ann.
1337. n. 13.

I. Nicolao Zucio Aſſiſiati Minoritzæ ad inſulas Episcopales ejuſdem Urbis, ob translationem fratris Paſtoris de Serrefkuderio ad Archiepiſcopalem Ebrædunenſem in Delphinatu eveſto, de quo etiam hic ſupra mentionem fecimus, executorialem quendam: *Ad decorem &c.* 1X. Kalend. Aprilis, & eodem tempore alteram: *Petitio dilectorum &c.* ſummus Pontifex commiſit: ac interea deſuncto Aycardo Mediolanenſi Archiepiſcopo, de quo pluries dictum eſt, & in ejus locum per translationem a Novarienſi, Joanne Vicecomite ſuſſeſto, Pontifex, inſtante præſato Joanne & Luchino fratre, & cauſam urgentibus in favorem Vicecomitis Matthæi, qui adhuc vita ſunctus, ut excommunicatus, inſepultus erat, revocavit quod olim ſub Joanne XXII. in Borgalienſi Conventu a prædicto Aycardo, ceteriſque Delegatis in Matthæum & filios ſuos ſancitum fuerat, eaque omnia tamquam vitio & contra vetera inſtituta peracta, ſuo diplomate irritavit Avenione, nonis Maii, Pontificatus ſui anno V. ac ita poſt longum tempus Eccleſiaſtica ſepultura Matthæo honor conceſſus eſt.

II. Czſlaviæ in Boemia hæc inter habitis Comitibus Provincialibus frater Petrus Polonus Cracoviæ Regens, in vigeſimum primum Miniſtrum electus, fratri Mravico in officio ſucceſſit. Eodem hoc anno beati Pancratius, Petrus, Paulus, & Leonardus laicus Ordinis Minorum conſtanter fidem Chriſtianam conſistentes, multis primum ſupplicis affecti, pro nomine Jeſu a barbaro Principe Kiovienſi, martyrii palmam aſſecuti, Vilnæ in Lithuania apud ſuos, in Æde D. Mariæ, ſub majori altare ſepulti ſunt, die VI. Martii, ut reſert Martinus Baronius.

III. Waddingum ad annum MCCCXXV. de rebus Ordinis in Provin-

cia

ANNO CHRISTI 1341.	BENEDICTI XII. ANNO 7.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 37. & 38.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 124.

cia Lithuanie scripsisse constat. At supra dictum est de quatuordecim
Martyribus Ordinis Vilnæ passis, & in cœmeterio sanctæ Crucis tumula-
tis, in quorum martyrii memoriam erectæ Cruce cum epitaphio acta do-
cente, satis clare apparet quo tempore illi passi fuerint: sed triginta sex
alii passi sunt hoc anno MCCCXLI. ut affectu Martinus Baronius Javols-
viensis, die XXIV. Maii: quamobrem eo scribendi modo Waddingus
videtur, non distinxisse, sed rem confundisse, & confusam non integram
reddidisse. Etenim cum ipsis triginta sex quatuordecim primis com-
plectitur, non aucto numero. Versus autem relati a Waddingo non po-
sterioribus triginta sex conveniunt, sed illis quatuordecim prioribus;
quibus ab Antistite Kyoviense consecrati fuerunt; & ex iisdem Gastol-
dum alloquentibus, id intelligere poterat: versus autem sunt hi.

*Hic igitur Proceres inter Gastoldo refertur
Familia encomium, & gloria prima tue.
Milia, qui populi, miseratus multa ruentis
Tartarici fraude, in pallida regna, ducis.
Huc, huc bis septem curasti ducere Fratres;
Qui populos regerent, Christo benigne, tuos.*

Bis septem faciunt quatuordecim, & non triginta sex; quod videns Wad-
dingus non distinxit, quatuordecim alios fuisse a triginta sex; sed confuse
triginta sex diversis temporibus occisos fuisse enuntiavit; ac si post qua-
tuordecim Martyres, reliqui viginti duo alio tempore martyrium subie-
rint. Quod autem triginta sex Martyres una cum Gastoldo in numerum
computandi alio tempore passi fuerint, docet citatus Martinus in hæc
verba.

IV. B. Petrus Gastoldus illustri familia, eaque primaria Lithuanorum,
natus: verum eundem illustriorem innocentia vite, morum probitas, sa-
crarumque litterarum amplissimum studium, & maxima in Deum devotio
reddiderunt. Is in Episcopum Vilnensem ordinatus, tempore bellicosissimi,
Uladislai Vitoldi Ducis Magni Lithuanie, qui a principio Idololatra cum
esset, opera Fratrum Minorum sacrum Baptisma suscepit, & multa Cœ-
nobita extruxit: Lithuanos Christianæ fidei novitios corroborans in fide,
divinoque eloquio instruens, ab Idololatris, una cum triginta sex Fratri-
bus Ordinis sancti Francisci (& ipse antea existens ejusdem Ordinis pro-
fessus) vario genere tormentorum affectus, & occisus, pro fide Christi
martyrio coronatur Vilnæ in Lithuania, ubi est insigne Monasterium Fra-
trum sub titulo beatissimæ, ac gloriosissimæ Virginis Mariæ ad Arenas,
cum eisdem triginta sex Fratribus Martyribus quiescit anno Domini
MCCCXLI. die XXIV. Maii, quorum quidam tumulati sunt in cœmeterio
sub columna lateritia, quidam eorum projecti fuerunt in Viliam, amnem
intra Montes prope urbem, quidam vero ante fores sanctæ Crucis, ubi
affixa est tabella, in qua continentur quædam carmina reverendissimi D.
Joannis Anchufenix electi Kyoviensis Episcopi, febre acuta correpti, in
maximoque vite periculo positi, ad eosdem beatos Fratres Franciscanos
primo fidei plantatores voto facto, sanati, cum versibus ibidem anno
Domini MDCXLI. appositis.

V. Et licet referat Martinus citatus, Gastoldum una cum triginta sex
Fratribus martyrium subiisse, & in insigni Monasterio de Arenas cum
eisdem triginta sex Fratribus quiescere, est intelligendus cumulative, &
inclusive, id est, includendo ad cumulum ejusdem numeri triginta sex
Martyrum etiam ipsum Gastoldum, quod evidenter dat intelligere ex re-

Sup. ad an. 1333.

FF. Martyres 16.
in Lithuania.Cæf. Hier. n. cii.
ari. 21. an. 5. ad
n. 9.

Martini. folgs.

Martyrium be-
ti Petri Gastoldi.Vide ad an-
num 1386. n. 1.
quo ipse duxit
Hedvigam.

ANNO CHRISTI BENEDICTI XII. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 7. ANNO 27. & 28. EIVS ANNO 124. . .

25 censu nominum, seu cognominum eorundem Martyrum, quae nomina,
26 seu cognomina triginta sex subjicit, incipiendo ab ipso Gastoldo, usque ad
27 trigintimum sextum fratrem Gotardum officiosum cocum. Inter hos vero
28 triginta sex Fratres Martyres nominat beatum Stanislauum Cracouiensem
29 S. T. Doctorem, beatum Martinum Drohobicensem S. T. Magistrum,
30 beatum Isidorum Kioviensem Doctorem, beatum Ireneum Jaroslaviensem
31 S. T. Doctorem, beatum Hyacinthum nobilem Lithuanum Bacca-
32 laureum, beatum Dionysium Lithuanum Procuratorem; ex his omnibus
33 recte inferitur, istos triginta sex Martyres fuisse distinctos a primis qua-
34 tuordecim, & non solum in alijs, & diversis personis, sed etiam alio, &
35 diverso tempore martyrium subiisse.

36 VI. Hoc etiam evidenter datur intelligi ex annalibus Lithuanicis,
37 referente in suo speculo provinciae Russiae, & M. D. L. Marco Corona,
38 & afferente Conventum Vilnae Minorum fuisse fundatum a Petro Gastol-
39 do Palatino Podoliense anno MCCCXXXII. qui ex Pagano sacro fonte re-
40 natus, vocatis quatuordecim Fratribus Minoribus, eisque in sua absentia
41 ob predicationem fidei truculenter a gentili plebe trucidatis: *Ipsè (ut ait*
42 *citatus Marcus) Ticocino reversus, in cœlestia Sanctorum caede, Vilnam.*
43 *properat, corpora eorum exquirat, reperta in cœmeterio Templi sanctæ*
44 *Crucis, in loco, ubi nunc Crux fixa memorie eorum conservanda manet,*
45 *sepelit: Et de quingentis hominibus ex plebe Vilnensi, decernente Olger-*
46 *do M. D. L. extremum supplicium ob eadem Sanctorum sumit.* Si ergo
47 ipse Gastoldus suscipit supplicium de occisoribus quatuordecim Marty-
48 rum, jam hi fuere alii, & distincti ab illis triginta sex, quibus ipsemet
49 Gastoldus ex Palatino factus Frater Minor, pariter & simul fuerat occi-
50 cibus.

51 VII. Deinde hi triginta sex Martyres sunt sepulti Vilnae in Ecclesia
52 Ordinis Minorum ad Arenas, titulo beate Virginis insignita; illi autem
53 quatuordecim priores sunt sepulti in Templo sanctæ Crucis. Sed hanc
54 rem, quam Casimirus Biernacki in suo speculo perstringit, numerum
55 Martyrum, & diversa tempora martyriorum, diversa quoque sepulturae
56 loca ex Martino Baronio, & Marco Corona assignans, videtur etiam at-
57 tigitisse Waddingus, ad annum MCCCXLIII. quæ in narratione tamen dum
58 concordat in die passionis, in anno discordat, & conditionem specifican-
59 tem Gastoldum ex Minorita Episcopum, connumerandum cum triginta
60 sex, ut supra relatum est, non apponit. Discrepancia temporis non ab his-
61 toriae veritate se alienat, adeo ut vitiosam reddat; sed notat historico-
62 rum incuriam rebus in consignandis suis proprijs temporibus: exacte ve-
63 ro, & plene nihil prætermisso rem aliquam enarrare, difficillimum esse
64 omnes fatentur. Vilna igitur tot Martyrum irrigata sanguine, Christo
65 consecrata ab his temporibus, jam incipiebat doceri fidem Catholicam,
66 quam firmius postea susceptura erat, ut suo loco dicemus.

67 VIII. Occurrit memoria venerabilis, & beati viri Martini, patria
68 Laudensis, & Prædicatoris eximii, qui pro fidei Catholicæ libera, & con-
69 stanti confessione membratim discerptus, horrore mortis genere trium-
70 phavit in India orientali, hoc anno MCCCXLI. ut refert Julius Magnanius:
71 post quem devotionem in Ordinem Seraphicum, & pietatem illustrissimi
72 Principis Joannis Britanniae Ducis, qui satis sanctus hoc anno, apud nos-
73 tros Guingampenses sepulturam, juxta sua vota, nactus est.

Vide sup. ad an-
num 1234. n. 5.

Casim. Bar. art.
21. n. 5. ad p.

B. Marius Lan-
doletis marty.
Inf. ad an. 1287.

MSS. Prov. Tu-
ren. major.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 18. & 19.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

ARGUMENTUM.

Moritur Benedictus XII. Substituitur Clemens VI. Episcopi instituantur multi, frater Elias de Nabinallis assumitur ad Cardinalatum, & frater Gerardus Minister Generalis ad Patriarchatum Antiochenum, cujus vices in regimine subit frater Fortanerius Vassallus. Illustri coronantur Martyrio sex Minorite inter Tartaros late propagata fide Christiana. Alii occiduntur in Livonia. Carolus Rex Hungariæ moritur. Elisabetha conjugis, summa piissima subit sancti Francisci Institutum. Loca sancta Hierosolymorum conceduntur Minoritis, quorum pia obsequia erga Christi vestigia largius referuntur. Alia item acquiruntur Domestica.

I. **B**ENEDICTUS Pontifex, postquam magna animi integritate, summo pacis & disciplinæ Ecclesiasticæ restaurandæ studio, Catholicam gubernarat Ecclesiam annis septem, mensibus quatuor, diebus quinque, hoc anno die xxv. Aprilis, ex tibi dolore sancto sine quievit. Vixit bono publico Ecclesiæ, non privato consanguineorum, quos procul faciebat, frequenter obiiciens eis, qui parentum instillabant affectum, illud Propheticum: *Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero.* Neminem suorum creavit Cardinalem, electis ad hanc dignitatem viris dumtaxat, quibus præclara suffragabantur merita. Bonos & doctos impense diligebat, malos vicissim ac sceleratos odio habebat. Omnium religionum reformationem aggressus, haud ita feliciter absolvit, præscriptis quibusdam legibus, alias bonis, quæ facilius concipiuntur, quam observentur. Omnes Ecclesiæ status peculiaribus innotuntur principiis, quæ si Princeps everterit, vel his adversam præscriperit methodum, non reformabit dissoluta, sed nutantia dissolvit. Benedictus inter hos pios cogitatus restituendæ disciplinæ, & quotidianas difficultates, quæ ex novis constitutionibus, primævis institutis haud omnino opportunis, oriebantur, laborans & fluctuans, re imperfecta decessit; sepultus in Ecclesia sanctæ Mariæ donorum Avenione, ingenti bonorum luctu, & magna pompa funerali.

II. Vacavit Sedes diebus dumtaxat duodecim, cum Cardinales ipsi Nonis Maii Benedicti Monacho Cisterciensi substituerent alium Ordinis sancti Benedicti fratrem Petrum Rogerii Presbyterum Cardinalem, tituli SS. Nerei & Achillei, ac Clementis VI. nomine salutarunt. Natus apud vicum roseum Lemovicen. diocesis, Patre Guillelmo, Ordini sancti Benedicti nomen dedit apud Casam Dei, in præruptis Avernorum jugis. Litterarum optimis litteris imbutus per sui Ordinis dignitates pervenit ad Episcopatum Atrebatensis insulas, & Regii Scrinii ac sigilli præfecturam. Mox Senonensis, deinde Rothomagensis Archiepiscopus creatus, a Benedicto XII. ad Cardinalatum, postremo omnium votis ad Pontificatum evehitur. Ut vero injunctum onus rite peragere, & digne tanto muneri posset correspondere, ad Minorum (quibus valde addictus erat, uti ex multiplici beneficio, per totum Pontificatum constabit) & reliquarum religionum præfectos, paucis a sua creatione diebus litteras dedit, ut cum suis precibus juvarent. Eodem ferme sunt cum prima, quam scripsit, epistola ad fratrem Landulphum Caracciolum Archiepiscopum Amalphitanum, ex Minoribus assumptum, sibi in Minoribus familiarem, quam hic subscribo.

Moritur Benedi-
ctus XII.

Ejus vices i

Ejus vices i

Aggressus Reli-
gionis reforma-
tionem non adeo
feliciter absolvitCreatur Clemens
VI.Admonet Præ-
fectos suæ elec-
tionis.

ANNO CHRISTI 1343. CLEMENTIS VI. ANNO 1. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29. RELIGIONIS MINORUM ANNO 135.

Item. epist. 11

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI,

Venerabilibus Fratribus Landalpo Archiepiscopo Amalphytananensi, ejusque Suffraganeis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Dei potentia :

III. **I**n præcelsò Throno divini culminis, sapientiæ altitudo, sublimitas potentia, ac prudentiæ plenitudo consistunt, & qualiter dispositione superna detur esse rebus, mutantur & variantur creaturarum conditiones & status, atque gratiarum munera ineffabili providentiâ dispensentur, humani non capiunt intellectus; supernus namque conditor in omnipotentia sua mirabilis, dixit & illico facta sunt, & que ipse voluit sunt creata, & perfectam habens, tamquam ille qui cuncta patmo concludit, ad singula potestatem, quandoque facit fortem ex debili, & nonnumquam ponit humiles in sublimi, ac sanctam Ecclesiam Catholicam, quam sibi caritatis inseparabilis dulcedine copulavit, salubriter dirigit & gubernat. Nuper siquidem felici recordationis Benedicto Papa XII. Prædecessore nostro, de presenti valle miserie ad mansiones æthereas, ut firmiter creditur, sicut Altissimo placuit evocato, Venerabiles Fratres nostri Episcopi, Presbyteri, & Diaconi sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de quorum numero tunc eramus, pro futura substitutione Romani Pontificis convenientes in unum, post aliquot tractatus examen super hoc habitum, sancti Spiritus, ut moris est, gratia invocata, quasi per inspirationem ipsius, in nos, sicut divina Clementie placuit, vota sua concorditer direxerunt, nos ad conscendendam speculam Apostolice culminis, & subeundam gravissimam totius orbis regimini sarcinam eligentes. Verum cum ad tantæ dignitatis apicem obsuperemus assumi, eo quod impotentia nostræ humeri ad tantum onus non sufficerent supportandum, tandem sperantes in illo, qui reddit suave jugum suum, & onus leve, illa portantibus patienter, ad ipsorum Fratrum instantiam votis acquiescimus eorum, & colla nostrâ submissimus humiliter jugo Apostolice servitutis, & subsequenter benedictionis & coronationis nostræ solemniam, juxta morem in personis sancti memorie Romanorum Pontificum, prædecessorum nostrorum, hætenus observatum, suscepimus, ad gratiarum fontem, de cujus suscipiunt plenitudine universi; pastoris videlicet æterni clementiam, in humilitatis spiritu recurrentes, ut ipse non juxta meritum nostrorum exigentiam, sed secundum suæ superabundantiam pietatis, debilitati nostræ sic tribuat roboris succulentum, quod susceptum onus ad laudem sui nominis, Ecclesiæ universi sit honorem & statum, salutem & tranquillitatem fidelium, ipso cooperante, deferre, ac in populis sollicitudini nostræ creditis, quarumlibet diffensionum ex eis amputata materia, ministrare bonum pacis, ad quod nostra principaliter aspirat intentio, valeamus. Sollicitudine itaque publicæ administrationis assumpta, & plena de vobis concepta fiducia, quod ad supportandum tantæ oneris molem, in caritate illius, qui vos vocavit in partem hujusmodi ministerii, fideles eritis adiutores, Universitatem vestram rogamus totis in Christo affectibus, & monemus, quatenus imbecillitatem nostram ad tantum onus supportandum, apud Deum specialibus & devotis orationibus, ac sacris precationibus effundendis, per vos & subditos vestros, ad largitorem bonorum & gratiarum omnium recurrentes, ipsius pro nobis misericordiam imploretis, ut ipse qui nos, licet immeritos, ad Ecclesiæ sanctæ suæ regimen, ut prædicitur, evocavit, per beneplacita voluntatis suæ, in viam pacis dirigat gressus

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 137.

nostros, & favorem nobis tribuat pietatis, suaeque benignitatis dignetur animam dare placabilem, & hujusmodi desiderium cordis nostri ad reformandam pacem & concordiam inter fideles ipsos, quos pacis amulus, incensor malorum omnium, guerrarum, turbulibus diutius, pro dolor! laceffi, implere de sua clementia velit consueta: Ita quod ex laboribus nostris, eo incrementum desuper largiente, Regni quiete opulenta proveniat, pax animis, & concordia populis, & moribus disciplina. Vos autem gregi Dominico vobis commisso, in quo vos dispensatio divina constituit, debitam officii pastoralis se diligenter excolite; ut cum Princeps Pastorum commissum quaesiturus advenerit, dignam ei possitis reddere rationem. Ceterum de vobis indubitatum volumus vos tenere fiduciam, quod singulos vestrum tanquam principalia membra Ecclesiastici corporis in quantum Dominus dederit, opportunis curabimus sulcare praesidiis, & fraternis honoribus praevincere. Ceterum cum portitores hujusmodi litterarum, importuni quandoque consueverint existere, ad munera postulanda, & diversis modis eliti onerosi; volumus quod lateri praesentium, praeter necessaria nihil primum tribuatis, sed quod ipsi nostri perceptione praemii sint contenti, quibus congrue intendimus, pro eorum laboribus responderi. Datum Avinionae xii. Kalend. Junii anno 1.

IV. In ipso Pontificatus limine multa exhibuit Clemens argumenta suae in Minoritas propensionis, assumptis ex eisdem plurimis ad dignitates Ecclesiasticas, videlicet fratre Guadagno de Maiolo ad Episcopatum Ceruensem, sub Archiepiscopo Ravennaten. per obitum Superantii: *Regimini universalis Ecclesiae*, vi. Kalend. Jul. fratre Marco Leonis de Arcaldo ad Monopolitanum in regno Neapolitano exemptum, per mortem Dionysii: *Supreme dignitatis*, xi. Kalend. Jun. Fratre Nicolao Boneti, Viro docto, sacre Theologiae Magistro, (quem superius, diximus destinatum Legatum ad Tartaros, qui tamen ob graves causas ex ipso reversus est itinere) ad Milevitanum, sub Archiepiscopo Panormitano, per obitum Henrici etiam Minoritz: *Regimini universalis*, v. Kalend. Decembr. Fratre Thomasio de Rosa ad Strongilensem in Calabria, sub Archiepiscopo Sanseverinate, per cessionem Petri: *In cetera*, Idibus Novembris. Fratre Galgano ad Cephaluden. in Sicilia, sub Archiepiscopo Messanen. per obitum Roberti, etiam Minoritz; et si Capitulares ignari reservationis Pontificis prius elegerint in suum Episcopum fratrem Petrum de Calatagirono etiam Minoritam: *Romani Pontificis* xxi. Kalend. Decembris. Fratre Manfredo de Calcina ad Adiacensem in Corsica Insula, sub Archiepiscopo Pisano, per mortem Vitalis: *In supreme dignitatis*. Idibus Novembris. Fratre Mattheo de Castro Petri, a Balneo Regien. quem alias diximus, assumptum ad Acerram in Campania sub Archiepiscopo Neapolitano, per translationem Joannis ad Balneo Regiensem: *Credite nobis*, x. Kalend. Jan. Fratre Amadeo de Alba ad Langonen. in Hungaria sub Archiepiscopo Colocen. & Patriarcha Constantinopolitano, per translationem Bernardi ad Colocensem: *In supreme dignitatis*, xv. Kalend. Aug. Fratre Gratia de Aquila a Dulcinen. ad quem alias retulimus evehum, ad Polenem, olim Romanis pietatem Juliam in Istria, sub Patriarcha Aquileiensis, per obitum Sergii: *Romana Ecclesia*, xi. Jun. Fratre Alemanno de Donatis Florentino a Sundenis, ad Mutinensem, sub Archiepiscopo Ravennate per translationem Bonifacii ad Cumanum: *Romani Pontificis*, xv. Kalend. Augusti. Fratre Vincentio a Marianen. ad Pacten. in Sicilia, per obitum Joannis: *Romani Pontificis*, v. Kal. Decemb. Evectis etiam duobus aliis ad dignitatem Patriarcha-

Fr. Guadagno
Episc. Ceru-
en.

Fr. Marcus Mo-
nopolita.

Fr. Nicol. Mile-
vitan.
An. 1338. n. 10.

Fr. Thomas Stro-
gilen.
Fr. Galgan. Ce-
phaluden.

Fr. Manfredus
Adiacen.
Fr. Matth. Bal-
neorep.
An. 1341. n. 25.

Fr. Amadeus Lan-
gonen.

Fr. Gratia Polen.
An. 1333. n. 19.

Fr. Aleman. Muti-
nen.
Vide Ann. 1330
n. 10.
Vide Ibid.
Fr. Vincent. Pa-
cten.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 135.

Fr. Elias Patriarcha Hierosolymitanus & administrator Nicosiensis.

Fr. Gerardus Patriarcha Antiochenus, & administrator Catanien. Fr. Joan. Episcopus.

Andravilla.

Facel. deced. a lib. p. in princ. ADDITIO PATRIS LUCI WADWINGI.

Mon. MSS. Erpeden.

Fr. Heidenicus Archiepiscopus Magdeburg. Rerum in Metropoli p. cap. 14.

Fr. Elias de Nabinallis Cardinalis.

Rodul. fol. 281.

Ciacon. in Innoc. VI.

Marian. ch. Marcian. 48.

Lib. de gratiis Cord. episc. 14-15. 15.

chalem, fratre Elia de Nabinallis Archiepiscopo Nicosiensi ad Patriarchatum Hierosolymitanum, per obitum Petri, relicta tamen administratione prioris Ecclesie, cui potestatem fecit dispensandi cum Petro Lusignano Hugonis Regis Cyprii filio, ut in matrimonium assumeret Ecchinam Rupini Monfortii filiam, sanguinis gradu conjunctam: & mox Cardinalitium contulit dignitatem: *Romana Ecclesia, & Cum Ecclesiis*, 1v. Idus Jul. Fratre Gerardo Odonis, sive Ottonis, Ministro Generali, ad Anthiochenum diu Patriarcha Catholico destitutum, per privationem Isnardi: *Romana Ecclesia*, v. Kalend. Decemb. cui paulo post dedit administrationem Ecclesie Catanienfis in Sicilia. Alium invenio hoc anno Episcopum Joannem Tolonum genere Catalanum Andraville Peloponesiac Civitatis Pontificem, qui Ludovicum Regem Trinacrie Regio diademate Panormi coronavit. Nescio an inter hos audeam alium illustrem connumerare Antislitem Magdeburgensem. Illud mihi subest fundamentum, ut Franciscanum asseram quod ex Ephemeride vetusta scripturae Archivii Coenobii sancti Petri in Monte Erfordienfis, Ordinis sancti Benedicti, mihi haec verba transmissa sint. Anno MCCCXLI. Minorita factus est Archiepiscopus Magdeburgensis: homo erat perdoctus, sed cum Romam proficiscitur, anno & medio captivus tenetur; ac tandem mortuus, per Fratres Franciscanos Isenacensis sepelitur, atque homicidae incarcerantur. Huic brevi narrationi non profus dissimilis est altera Alberti Krantii in sua Metropoli, nisi quod hunc electum e gremio Capituli asserat: Magdeburgensis inquit, insaufa tum Ecclesia post Pontificem tam execrabiler trucidatum, electione Capituli sustulit e gremio quemdam doctum Virum, Magistrum Heidenricum de Erpeden. hic cum exisset petere in persona confirmationis Sedis Apostolicae, statim captus quod propter abominabile parricidium, execrabiles erant Magdeburgenses toti Mundo, Clerus cum populo, quod videbatur nimis dissimulanter tolerasse Clerus tam atrocem, diu injuriam, & missus in carcerem. Ubi dimittitur, non diu superfit, mortuus Isenaco. Quid, si fortassis creatus sit hic Heidenricus ex Minorita Episcopus suffraganeus Magdeburgensis, & sacerdotio inter capitulares donatus; atque ita ex gremio Canonicorum assumptus ad Archiepiscopatum? Magistri vero appellatione, in hoc titulo subfit scrupulus; familiaris enim erat ea ztate Franciscanis.

V. Hoc etiam anno, in Feriis quatuor temporum mensis Septembris, fecit Clemens ordinationem Cardinalium, inter quos creavit ex Minoritis unum, fratrem Eliam de Nabinallis Provinciae Aquitaniae sacrae Theologiae Magistrum, quem nunc diximus creatum Patriarcham Hierosolymitanum, & Administratorem Archiepiscopatus Nicosiensis. Hunc de Annibaldis a sancto Herodio cognominat Rodolphus, & ab Innocentio VI. creatum Cardinalem, perperam asserat: quem etiam sequutus est Ciaconus, referens ejus electionem sub creatione secunda Cardinalium ab Innocentio anno MCCCXLI. facta, citatque pro his Chronica Minorum. Verum est ita habere Rodolphum; sed Mariani Florentini, & Marci Ulyssiponenfis Chronica hoc anno ad hanc dignitatem evectum recensent, licet in cognomine errent. Et sane hoc ipso anno, atque in prima creatione factum Cardinalem Eliam, mihi evidenter probat ipsius Clementis regestum, in quo multa occurrunt, praesertim anno III. Pontificatus, diplomata ad eundem Eliam sub hoc titulo directa: *Dilecto filio Eliae tituli sancti Vitalis Presbitero Cardinali*, in quibus plura ei beneficia ecclesiastica, & annuos confert redditus, addita in quibusdam hac clausula: *Non obstantibus quod professor Ordinis Minorum*

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 2. ANNO 28. & 29. ANNO 135.

exiit; seu si aliqui &c: Episcopum Uticensem fuisse, designatumque titulum sancti Stephani in Caelio Monte, scribunt Ciaconus & Rodolphus, sed in utroque errasse probant, quæ insinuavimus monumenta; ab Urbano V. creatus est Episcopus Ostiensis & Veliternus, sacri Collegii Decanus; obiitque AVEN. IV. Nonas Octob. M^{CC}CLXVII. sepultus ad Minores. Circa obitus diem variat Ciaconus; in secunda enim creatione Innocentii ait obiisse VI. Idus Maii, & ad finem Pontificatus Urbani V. decessisse IV. Nonas Octobris.

VI. Assumpto vero Gerardo Ottonis Generali Ministro ad Patriarchatum Anthiochenum, & administrationem Ecclesiarum Catanensis, instituit Pontifex Ordinis Vicarium Generalem fratrem Fortanerium Vassalli Provinciarum Aquitanie, virum doctum, qui postea electus est in proximis comitiis Generalis Ministri, & ab Innocentio VI. ex Archiepiscopo Ravennate creatus est S. R. E. Card. Multam ei impertit Clemens circa absolutum Ordinis regimen potestatem.

VII. Hoc anno circa festum sancti Joannis Baptistæ, gloriosum martirium subierunt in Civitate Armalech, Vicarie Tartarie, frater Richardus de Burgundia, Episcopus ejusdem urbis; frater Franciscus de Alexandria, vir notæ pietatis & virtutis; frater Raymundus Rufi de Alexandria; frater Paichalis de Hispania, & urbe victoria, sacerdotes: frater Petrus Martelli de Provincia; & frater Laurentius de Alexandria, laici sive conversi; ac demum Magister Joannes de India niger corpore, sive Æthiops colore, tertii Ordinis sancti Francisci, Fratrum opera ad fidem conversus, qui interpretem agebat Archiepiscopi Cambaliensis. Horum passionem rejiciunt Pisanus & Rodolphus in annum M^{CC}CXI. sed Chronica antiqua, Marizus & Marcus Ulyssiponensis, hoc ipso passos recensent in hunc modum. Liberaverat mirabiliter frater Franciscus de Alexandria illius religionis Imperatorem, a pestilenti cancro & fistula, qua de causa tanta prevaluit in aula auctoritate, ut magna quæque ejus consilio dirigerentur, eumque patrem suum Imperator nuncuparet, & demum tradiderit ei filium suum septennem baptizandum & in fide instruendum, quem ille Joannem appellavit. Prospera omnia circa Christianos fiebant, & agebatur quotidie numerus credentium. Paululum tamen duravit hæc felicitas, sublato e medio Imperatore, venenata potione, dum iret venatum, occisis etiam liberis quatuor, atque Imperium invadente Alifolda Imperialis profapia, sed professionis Sarracenicæ, & instituti religiosi, viro inopio atque crudeli.

VIII. Statim ut Imperium obtinuit, monitus Fratrum doctrina multos a Mahomethana ad Christianam fidem defecisse, trino edicto præcepit ut Christiani omnes Mahometismum profiterentur, sin aliter interimerentur. Comprehensi statim Fratres dum veram fidem abnegare nollent, in publicum producti, uno omnes fune ligati traditi sunt populari insolentia. Alapis affecti, fustibus caesi, sputis maculati, cultellis puncti, naso & auribus abscissis, tandem capite plexi, illustre fidei testimonium præbuerunt. His accessit, glorioso excitato exemplo, Guillelmus Mutinensis mercator Januensis, constanter pro Christo mortem perpeffus. Reliqui Christiani partim fuga dilapsi, partim tormentis cesserunt: alii carceres & in medias longo tempore pertulerant. Neque his malis exsaturata feritas barbarica, irruit in Fratrum habitaculum; quidquid erat tenuis suppellectilis, rapuit, & domum incendit. Attamen Deus, ultionum Dominus, mortem suorum ferorum non reliquit inultam, sed fecit vindictam injuriam patientibus, excitavitque alterius tyranni spiritum, qui Alifoldam crudeli & barbaro more occi-

Fr. Fortanerius Vassalli instituit Ordinis Vicarius Generalis.

Martyres Minorum in Armalech.

Pisanus, cap. 3. Rodulphus, fol. 128. Marizus, cap. 11. Marc. Ulyssip.

Fr. Franc. de Alexandria miserabiliter occisus Imperatorem Tartarorum.

Hæc Imperatoris heugno succedit alius imperator.

Minoritas sex occidit.

Guillel. Mutinens. mercator Januensis, partim fuga dilapsi, partim tormentis cesserunt: alii carceres & in medias longo tempore pertulerant. Neque his malis exsaturata feritas barbarica, irruit in Fratrum habitaculum; quidquid erat tenuis suppellectilis, rapuit, & domum incendit.

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

occidit, & quidquid habebat pretiosum combussit, ut secundum sceleris qualitatem, esset & modus plagarum.

St. Paschalis Vi-
ctor. multa pas-
sus propter fidei
Christianam.
Vide Rodul. fol.
141.

IX. Aute ultimum hunc triumphum sepe in certamen descenderat frater Paschalis Victorienensis prædictus, multas terras & regiones circumivit, plurima passus est a Sarracenis, & multos mortem sibi præparatam Dei gratia evasit. Omnia clarius percipientur ex epistola, quam ipse ante annos quatuor ad Patres Conventus, & totius Custodiæ Victoriz, simplici, humili & inculto scripserat stylo, absque fuco & figmento, que proinde majorem conciliabit auctoritatem.

Reverendis in Christo & dilectis, Guardianis, & Fratribus Conventus Victorienensis, cum totius Custodiæ Patribus, & dulcissimis Fratribus, frater Paschalis Ordinis Minorum salutem cum omni benedictione, non etiam immemor aliorum nostris parentibus, ac notis, & amicis reverentiam filialem.

Ejus epistola ad
consolantes His-
panos.

• Latine navis
occæsa.

• Phœnicæ, vel
lembus.

X. **N**overit vestra Sanctitas, Patres dilectissimi, quod cum a vobis recessissemus cum caro Patre fratre Gonsalvo Translorna, profecti sumus, usque ad Avenionem. Inde Generalis reverendi benedictione, hominum ad Indulgentiam Assisi, & post Venetiis ascendentes quamdam carracam, * transivimus per mare Adriaticum, & post, per mare Ponticum ad sinistram admittentes Sclavoniam, & ad dexteram Turquiam, applicuimus Græciam, scilicet Galatas, juxta Constantinopolim, & ibi invenimus Patrem Vicarium de Catay, in Vicaria Orientis: Inde ascendentes unum lignum * per mare nigrum, cujus profunditas est abyssus, profecti sumus usque ad Gazariam, in Vicaria Aquilonari, in Imperio Tartarorum. Inde per aliud mare, cujus non est fundus, applicuimus Tana. Et quia ego citius accessi, quam socius meus, cum Græcis in curribus equorum, usque in Sarrysum directum: socius autem meus, cum quibusdam aliis Fratribus usque ad Urgantibum delatus est. Ego vero volebam secum ire, sed consilio habito, prius volui linguam terre illius addiscere, & per Dei gratiam addidici linguam Chamanicam, & litteram Viguricam, qua quidem lingua & littera utuntur communiter, per omnia ista Regna, seu Imperia Tartarorum, Persarum, Chaldeorum, Medorum & Cathay, sed socius meus reversus de Urgantib, ait ad vos: ego autem ad vomitum abhorrens redire, & gratiam summi Pontificis desiderans obtinere, redire nolui: quia omnes Fratres, qui ad istas partes venimus, habemus indulgentiam illam, quam habent cuncte cum licentia Hierusalem, scilicet, plenissimam a peccatis & culpa, & perseverantibus usque in finem, corona dabitur vite. Idcirco Patres mei, ex quo scivi linguam, per Dei gratiam, sæpius predicavi sine interprete verbum Dei tam Sarracenis, quam etiam Christianis, schismaticis, & hereticis: & habui mandatum a Vicario meo, quod procedebat, quod visa littera, in meritum obedientiæ salutaris, perfererem peregrinationem, quam expebam. Cum jam ultra annum demoratus fuisset in prædicto Sarry, civitate Sarracenorum Imperii Tartarorum, in Vicaria Aquilonari, ubi ante annum tertium quidam frater noster Stephanus nomine fuit passus venerabile martyrium per Sarracenos. Inde ascendens in quoddam navigium, cum Armenis, per fluvium, qui vocatur Tygris, & per ripam maris Vatzuk nomine, usque Sarachuk deveni per duodecim dietas. Inde ascendens currum camelorum, cujus equitatus terribilis est, quinquagesimo die, in Urgant deveni, que est civitas, in fine Imperii Tartarorum, & Persarum; que civitas alio nomine vocatur Hus; ubi est corpus beati Job. In-

Vide ann. 1334.
a. 4. § 105.

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

de ascendens currus camelorum, cum Agarensi maledicti, Mahometi sequaci-
bus, solus ego Christianus, inter ipsos, eum quodam seruitore Zinguo nomi-
ne, usque ad Imperium Medorum veni, Deo dirigente: mihi, que, & qualia,
& quanta sum passus, Deus ipse scit; & longum esset enarrare per litteras:
qualiter nimirum Imperator Medorum, per fratrem suum carnalem est inter-
fectus: & Caravana* Sarracenorum, cum qua ibam, detenta est per viam
in civitatibus Sarracenorum timentibus guerram & suorum expoliatio-
nem. Quapropter magnam traxi moram inter Sarracenos, quibus per dies
plurimos predicavi manifeste & aperte nomen Jesu Christi, & ejus Evange-
lium; & falsi eorum prophete deceptiones, falsitates, & cecitates explican-
do, detegendo, & publica & alta voce latratus eorum confundendo, confi-
densque in Domino nostro Jesu Christo modicum eos timebam, Spiritu sancto
confortante & illuminante: ubi ipsi observantes eorum eorum Mesquitam* me
posuerunt in Paschate eorum, ad quam Mesquitam, propter Pascha de di-
versis partibus quamplures sum congregati Cadini, id est, Episcopi eorum,
Talismani i. Sacerdotes ipsorum congregati, cum quibus Spiritu sancto do-
cante, de divinis & de falso suo Alchorano, & doctrina disputavi per dies xxx.
in eodem loco, scilicet eorum januis Mesquite: ita ut semel in die panem cum
agua vix comedere valebam. Sed Deo tribuente, sancta Trinitas revelata &
predicata fuit, & ad ultimum per ipsos est reluctantes concessa; & gratias
omnipotenti Deo, victoriam in omnibus habui, ad laudem & honorem Jesu
Christi, & sancte Matris Ecclesie: ubi filii diaboli me numeribus tentave-
runt, promittentes feminas, virgines, aurum & argentum, possessiones,
equos & boves, & alia queque delectabilia hujus mundi, ut me perverterent.
Sed me omnes suas promissiones omnibus modis spernentem, per duos dies la-
pidaverunt, lignis faciei & pedibus meis apposuerunt, barbam meam extra-
xerunt, contumelias, vituperia, & opprobria quam plurima & diu intulerunt.
Deus scit, qui est benedictus, per quem ego pauper sum, gaudens &
exultans in Domino Jesu Christo, quia sua pietate admirabiliter sustulit
talita pati pro nomine ejus. Ecce gratiose ductus sum in Armalech civitatem,
in medio ipsorum Medorum, in Vicaria Catay, & sic incipiens ab Urgantib,
que est civitas ultima Persarum & Tartarorum, usque ad Armalech, per
viam quinque mensium moram gessi inter Sarracenos solus, verbo, & exemplo,
& habitu publice nomen Jesu Christi portando: a quibus sepe toxicum recepi,
in aquis positus fui; percussiones & alia, que littera non continet, passus
sum: sed Deo gratias in omnibus reddo, quia majora horum expecto pro no-
mine ejus pati, in remissionem meorum peccatorum, ut securus vadam ad
Regnum colorum pietate divina, Amen. Valet in Domino Jesu Christo, &
orate pro me, & pro his, qui peregrinationem intendunt facere, vel faciunt:
quia Deo mediante, hec peregrinatio utilis est ad profectum & fructum ani-
marum multarum, & non curetis me videre, nisi in istis partibus, vel in
Paradiso, ubi est requies, consolatio, & visitatio, benedictio nostra, Domi-
nus noster Jesu Christus. Et quia ipse dixit, ubicumque fuerit predicatum
Evangelium per univertum mundum, est consummatio seculi: ergo Fratres
carissimi, meum est predicare inter diversas nationes, & peccatoribus reatum
suum ostendere, & viam salutis manifestare; sed Dei omnipotentis est gra-
tiam suam conversioni infundere. Dato in Armalech, in festo sancti Laurentii,
Anno Domini MCCCXXXVIII. in Imperio Medorum.

* Turma viato-
rum & mercato-
rum.

* Forum Sarra-
cenorum.

Mar. 14. p.

XI. Magnus erat sub hoc tempore in Tartaria Christianorum numerus;
& frequentes Fratrum missiones, quorum & domicilia multa, & opinio ma-
Tom. VII. K k gaa

Clem. orig.
Marian. ch.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

Multa habebant
Minores domici-
lia in Tartaria.

Fr. Joannes Flo-
rentinus sermone
predicandi in
Tartaria.

Asterion. citat.
Pisan. conf. 8.
Aster. tit. c. 47.

Fr. Ulrichus & fr.
Martinus mis-
siones in Livonia.

Fr. Ulrichus fides
miraculo confir-
mavit.

gna. Habebant domum prope magni Chami palatium, & convalescebantur ei, a quibus etiam dum iret cubitum, volebat benedici. In magna Tartaria, prope regionem Millefcorde plura habebant domicilia, in civitate Seitin aliud, in Armalech alterum quod Alifolda, uti diximus, destruxit; in Iberia duo immobilia, & quinque ad tentorii modum mobilia; in Taurisio duo; in Masserica alia duo, & alibi plura. Horum numerum auxerunt, & Fratibus majorem advexerunt opinionem frater Joannes de Florentia, & socii. Legati missi a Benedicto ad magnum Chamm Imperatorem, qui a Principibus Orientis honorifice habiti, pervenerunt hoc anno ad civitatem Cambaliensem. Ita prudenter & modeste egerunt, ut summam invenerint gratiam in Principis conspectu, & novo edicto licentiam fecerit fidem Christianam, in suo Imperio predicandi. Reliquis præibat frater Joannes exemplo, magnam crucem manu portans, hinc inde, tamquam scintilla discurrens, multos ad Christi fidem convertens, intrepide Christi nomen omnibus inculcans. Erectæ tunc multe Christianorum Ecclesie; & diffusa per multas partes fides Romana. Tandem post aliquot annos eundem fratrem Joannem remisit Imperator ad Innocentium VI. Pontificem honorifice functurum legatione, uti sub anno MCCCXIII. referemus.

XII. Hoc eodem anno, teste Mariano, vel circa hoc tempus, uti magis placet Pisano & aliis, martyrium passi sunt, in Ducatu Livonie, in castro Vilnæ; frater Ulrichus de Alechonivez, & frater Martinus de Alid, viri religiosi & multiplici virtute insigniti. Per varias terras peregrinantes, & fides disseminantes ad hoc castrum pervenerunt, ubi postmodum post suum adventum sacrum celebrante fratre Martino, frater Ulrichus sumpto Crucis vexillo, processit ad forum, & congregatis multis paganis, magno predicavit fervore, hortans ut relicto cultu Inanum Deorum, Deum verum creatorem celi & terre digne adorarent. Gentiles furioso impetu comprehensum ad Ducem Livonie pertraxerunt; in cujus etiam conspectu constanter & servide veram Christi fidem dignis extulit elogiis; Dux crudeli morte eum plecti præcepit; sed dum audivit socium superesse, ad se vocatum interrogavit qua de causa ad illam urbem venerit? Cui frater Martinus: *Ut tibi, tuoque populo aberranti viam monstrarem salutis.* Ira incensus Dux hunc præcepit in carcerem detrueri, & socium occidi. Ductus itaque Ulrichus extra urbem predicare non destitit veram Christi fidem, & idololatrias sue coactis arguere, donec minutim coctis manibus, auribus & naso resectis, sub opaca arbore ad fluminis ripam alligarunt. Hic illudentes dicebant: *Vis frater manducare?* quibus ille, *tibi non sero desiderio; utamen si Dominus meo placuisset, potuisset mihi exhibere ex hujus fluminis pisce cibum bene preparatum ad saturitatem.* Res mira! ut dixit statim apparuit super gramen ad pedes ejus magnus & delicatus piscis, coctus, & bene conditus. Hoc miraculo excitati multi ex paganis clamaverunt, Christianorum Deum solum verum esse, neque alium Deum esse præter ipsum. His commoti satelites, statim Fratrem occiderunt, & omnes qui in Christum crediderunt, eo feliciores, quo breviori tempore cursum consummarunt, eadem hora qua currere coeperunt, ad metam pertinentes. Corpora lacerata carnifices in flumen projecerunt, sed inhonorata non reliquit Dominus, cujus potentia factum est, ut super aquas natantia longo tractu pervenirent ad municipium quoddam Christianorum, indicante præ reliquis corpus Ulrichi columna ignea, quasi ceterorum magistrum voluerit Deus amplius magnificare. Christiani supremo lumine ducti, & mirabili corporum delatione commoti, honorifice sepelierunt omnes, & peculiari donarunt summo fratrem Ulrichum.

XIII. Fra:

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO I. ANNO 28. & 29. BUM ANNO 135.

XIII. Fratrem Martinum fecit Dux crudelissimis cruciari tormentis, in quibus tamen constanter Christum confessus, paganissimum execrabatur. Inter alios cruciatus ille fuit horribilis, quo subtile sericum velum deglutire fecerunt, deinde violenter retraxerunt, evulsis simul intestinis. Sed dum nullis artibus aut poenis ejus constantiam labefactare posset, jussit suspendi, & corpus feris, canibusque projici discerpendum. Sed fessellit eum spes, non fuit enim canis aut fera ulla bestia, quæ sacrum corpus auderet attingere. Quare post aliquot dies quardam Ducis soror Christiana, sed & religiosa schismatica, in quodam suo Monasterio jussit tumulari.

St. Martinus occiditur.

XIV. Alii ab his exitimandi sunt martyres quinque, quos in eadem civitate simili fere exitu passos refert Pisanus. Præcipuo, qui reliquorum erat Guardianus, tit, amputatas manus & pedes, abscissamque capitis partem superiorem, atque ita ferme mortuum cymbæ absque ullo remige impositum per ducenta milliaria Germanica pervenisse ad terras Cruciferorum, statimque in eorum conspectu expirasse. Alii quatuor fidem prædicantis gladio sunt perempti.

Pisan. conf. 8. in Ficar. Russæ. Alii martyres quinque Livonici.

XV. Obiit hoc anno XVII. Kalend. Augusti Vifsegradî magnum Francicani sodalitii columnæ, Carolus Hungariæ Rex, cui regnum decrevisse & stabilivisse fratrem Gentilem de Monteflorum Cardinalem Minoritam, alias enarravimus. Vices ille Minoritis affectu & frequenti beneficio rependit, nihil quod ad illorum incrementum aut honorem spectabat, præmittens: cujus corpus insigni pompa Albam delatum, in D. Stephani Basilicâ reconditum est. Elisabetha uxor, Casimiri Regis Poloniæ soror, marito defuncto, fere totam pietatis operibus, & tertio sancti Francisci Instituto addixit, cujus pietatem & sanctitatem multi deprædicant. Simon de Keza, ejus gentis historicus, nullo tempore a virtutibus infectandis destitisse; pauperibus & egenis suis manibus largas distribuisse elemosynas, Ecclesiis holosericis, ditissimisque parentis, calicibus, argenteisque ministerialibus, corporalibus, aliisque linteaminibus a semetipsâ contextis, decorasse affirmat. Præter alia Minoribus extracta, Budæ insigne Clarissarum Monasterium condidit, in quo magnifico conditur sepulcro. Bonfinius eam multis elogiis commendat, & piensissimam feminam, matronarum decus unicum, prudentiæ ac sanctitatis exemplar appellat.

Mocius Carolus Rex Hungariæ. Bonfin. det. 2. lib. 9. in fin. dem. 1348. m. 1.

Elisabetha uxor, piæ famulæ viri Ordinis S. Francisci. Alerian. citat. Alerian. citat.

XVI. Defuncto Carolo marito, anno insequenti visendi filii Andree designati Regis Neapolitani, Joannæ Reginæ haud felicitis mariti, & invisendæ Urbis Romæ desiderio æque impulsam, refert prædictus auctor, magnoque sacrorum hominum, heroum, & matronarum comitatu Neapolim venisse, & deinde egressam cum delecta optimatum manû Romam contendisse, admiratosque populos non tam ornatissimum comitatum, quam sapientissimæ Reginæ sanctitatem Religiosam (inquit) matronam intuentur, quæ numquam orando cessabat, & cunctis rogatoribus, miserabilibusque hominibus, inter eundem profusas elemosynas erogabat. Augebat decorem conjuncta cum venustate sanctitas, quod ardentissimam a cunctis spectatoribus reverentiam exigebat. Jam omnium in se ora converterat, ac digne prævenerari cepta, alteram Sabam Reginam hanc esse omnes prædicabant. Totum illud iter orando transegit. Quam ad tertium lapidem Urbem appropinquasset, universus populus, & senatorum, ac sacerdotum ordo in ejus occursum effunditur, optimates Urbis, & in primo Ursini, & Colunnenses, certatim ad officium properarunt. Urbem ingressa, sanctissimis passim acclamationibus a Romanis mulieribus consalutata, a plebe ubique, Reginæ Hungariæ *felicitèr*, Andree Regis piensissimæ parenti *felicitèr*, ma-

Neapolim, deinde Romam processit.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1. ANNO 28. & 29. ANNO 135.

Quo donat. S. Petro ad Vaticanum.

trone sanctissime feliciter exclamatur: non sacra peregrinatio, sed ornatissimus sanctitatis ille triumphus visus est. Quum ad D. Petri Basilicam pervenisset, gravis quidam Pontifex confestim cum frequentissimo Collegio sacerdotum, eam excepit, ad magnam Salvatoris aram ab eo ducta, ingens numini donativum obtulit, sacras vestes margaritis exultas, item vasa candelabraque aurea, gemmataque ac cetera tale genus, quater insuper mille festertium, ajunt, addidisse. Lustravit cetera Tempia, sacraque collegia, quorum nullum sine regalibus donis pratermisit: sacra virginum Coenobia incredibili beneficentia prosequuta est. Sudarium Salvatoris, ubi defudatam numinis imaginem intueri fas est, facta semper concedendi potestate, reverentissime visitavit, ad excolendum ejus tabernaculum, multum auri argentique obtulisse dicitur, ubi tam pie collacriavisse memorant, ut omni ibidem delictorum impunitate donatam, plerique scripserint, fuisseque confessor, sacerdos profecto gravissimus, post ejus obitum, id vulgo predicasse & asseverasse perhibetur. Post ubi votis & religioni se satisfecisse reputavit, post festum Divi Francisci diem hinc proficiscitur Neapolim, atque illinc regreditur in Hungariam, ubi felicissime ac sanctissime suam vitam terminavit.

Ubi etiam anno 1348.

XVII. Hoc etiam anno communiter scribunt auctores, alium insignem hujus sodalitati tutelarem, & benefactorem Robertum Regem Siciliae obiisse. Sed id verius anno sequenti contigisse aperte monstrabimus: e quidem omnes conveniunt, ad diem XVI. Januarii decessisse: sed hoc anno plura habentur in regesto Vaticano diplomata ad ipsum missa, & presertim, quod ad nostrae historiae institutum opportunè occurrit, ad perpetuum rei memoriam, grave monumentum sub finem hujus anni exaratum, quo predictum Robertum, & Sanciam Reginam refert Pontifex, obtinuisse a Soldano Aegypti magnis sumptibus, & laboribus multis facultatem ut Fratres Minores commorari possent intra Ecclesiam sancti Sepulchri in Civitate sancta Hierosolymorum; & in sacro monte Sion eisdem extruxisse Monasterium pro convitu duodecim Fratrum, quibus obsequio trium ministrorum predicti Reges omnia abunde suppetabant. Deinde ipsi Regi, Reginae, eorumque successores auctoritatem impertit, predictos ministros deputandi, atque alia, pro conservandis sanctissimis locis disponendi. Eadem ferme repetit in alio diplomate ad Ministrum Generalem, & Provinciae terrae laboris, quibus injungit ut pios & devotos Fratres ad horum locorum incolatum transmittant. Ipsa diplomata tanquam fundamenta prima & potiora, quibus innititur jus possessorium Minoritarum in predicta loca; & quae maximam lucem afferunt historiae Hierosolymitanae rerum Franciscanarum hic subsecutimus.

Robertus & Sanciam Reginae Reges obtinent pro Minoribus loca sancta Hierosolymorum.

Ad perpetuam rei memoriam

Reg. Vat. tom. 5. p. 1510.

XVIII. **N**uper carissima in Christo filia nostra Sanctae Reginae Siciliae Illustris petitio nobis exhibita continebat, quod carissimus in Christo filius noster Robertus Rex Siciliae Illustris, consortis suae, & ipsa alim zelo pure fidei & devotionis accensi, non sine magnis sumptibus, & laboribus gravibus a Soldano Babyloniae, qui sepulcrum Dominicum, & alia sacra loca ultramarina, proprio ipsius Redemptoris sanguine dedicata, non absque cumitorum Christianorum gravi opprobrio, desinet occupata, oblinuerunt, quod Fratres Ordinis Minorum infra Ecclesiam dicti sepulchri possint continue commorari, & ibidem Missarum solennia, & alia divina effici

ANNO CHRISTI 1347.	CLEMENTIS VI. ANNO L.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

cia solemniter celebrare, & jam certi Fratres dicti Ordinis obsequenter sunt ibidem, & quod nihilominus idem Saldanus cornaculum Domini, & cappellam, in qua Apostolus Spiritus sanctus apparuit, & aliam capellam, in qua Christus, beato Thoma presente, post resurrectionem suam Apostolis se ostendit, Regi & Regina concessit eisdem, quodque ipsa Regina locum edificavit ibidem pro dictis Fratribus, jam est diu, ubi duodecim Fratres dicti Ordinis continue tenere intendit, ad divinum obsequium in sepulcro, & aliis predictis locis sacratissimis impendendum, ac tres personas seculares etiam, que ipsi Fratribus serviant & necessariis ministrant. Quare prefata Regina nobis humiliter supplicavit, ut dicto Regi & sibi ac successoribus eorundem in perpetuum, quod ipsi & dicti successores hujusmodi tres personas seculares eligere, ipsasque illuc nunc & in posterum, quoties opus fuerit, mittere, ac provisionem pro Fratribus, & personis secularibus predictis necessariis annis singulis destinare valeant, auctoritate Apostolica concedere dignaremur. Nos igitur tam piam, tamque laudabilem opus, apud Deum meritum, & commendabile apud homines, confovere, illudque prosequi favoribus Apostolicis intendentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, prefatis Regi, & Regina, ac eorum successoribus in perpetuum, ut hujusmodi tres personas seculares ad ministrandum dictis duodecim Fratribus Minoribus ad servandum in Ecclesia Sepulcri, cornaculo, & capellis predictis, ut premititur, deputandis, necessaria ibidem nunc & in posterum, quoties opus fuerit eligere, ipsasque illuc mittere, necnon preter ipsas tres, duas alias personas ad partes illas cum provisione & necessariis pro Fratribus & secularibus antedictis, annis singulis destinare. Ita tamen, sub ipsa duae persone alia mercetmonia, vel alia prohibita ad partes illas, sub hujusmodi provisionis preteritu non desorant, seu deferri faciant, prohibitionibus, & processibus Apostolicis, quascumque punas & sententias continentibus, in contrarium editis, nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica tenore presentium indulgemus. Volentes & eisdem duodecim Fratribus auctoritate concedentes eadem, ut cum aliquem, vel aliquos de dictis tribus personis secularibus mori, vel alias deficere quoquo modo contigerit, possint loco decedentium seu deficientium alium vel alias subrogare, donec per Regem & Reginam, aut successores predictos, alius, vel alii, ad partes illas loco eorundem decedentium seu deficientium fuerint destinati. Nulli ergo, &c. nostra concessionis & voluntatis, &c. Datum Avon. xi. Kalend. Decemb. anno primo.

*Dilectis filiis Generali & ... Terre laboris Ordinis Fratrum
Minorum Ministris.*

XIX. **G**ratias agimus gratiarum omnium largitori, eique dignas laudes exolvimus, quod ipse carissimorum in Christo filiorum nostrorum Roberti Regis & Sancie Regine Sicilie Illustrum erga Redemptoris Domini nostri Jesu Christi obsequia, zelum devotentis & fidelis sic ferventer accendit, quod ipsi, quod ad Dei laudem & gloriam, ac sacratissimi sepulcri Dominici & aliorum locorum ultramarinarum reverentiam & honorem redundas, non cessant indefessa studiis operari. Nuper siquidem eorundem Regis & Regine grata iustitatio nostra Apostolatus patefecit, quod ipsi non sine magnis sumptibus & laboribus gravibus a . . . Soldano Babylonia, qui sepulcrum Domini & alia sacra loca ultramarina, proprio ipsius Redemptoris sanguine dedicatu, non sine cumitorum Christianorum gravi opprobrio de-

Dist. epist. 112.

ANNO CHRISTI
1342.CLEMENTIS VI.
ANNO I.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 28. & 29.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 135.

timet occupata, obtinuerunt, quod Fratres vestri Ordinis infra Ecclesiam dicti Sepulchri possint continue commorari, & ibidem Missarum solemnias, & alia divina officia solemniter celebrare, & jam certi Fratres dicti Ordinis sunt ibidem, & quod nihilominus idem Soldanus canaculam Domini & cappellam, in qua Apostoli Spiritus sanctus apparuit, & aliam capellam in qua Christus, beato Thoma presente, post resurrectionem suam Apostolis se ostendit, Regi & Regine concessit eisdem. Quodque ipsa Regina locum edificavit in monte Sion, infra quem canaculam, & dicta capella sua fore nescuntur, pro dictis Fratribus jam est diu, ubi duodecim Fratres dicti Ordinis sumptibus propriis continue tenere intendit, ad divinum obsequium in sepulchro & aliis predictis locis sacratissimis impendendum, ac tres personas seculares etiam, que ipsis Fratribus serviant, & necessaria administrent. Quare prefata Regina nobis humiliter supplicavit, ut ad hoc quod ejusdem Regis, & sua pia in hac parte devotio impleatur, eisdem locis sacratissimis de devotis Fratribus & servitoribus idoneis, usque ad dictum numerum provideri auctoritate Apostolica mandaremus. Nos itaque dictorum Regis & Regine pium & laudabile propositum, ac intentionem devotam dignis in Domino laudibus commendantes, ac volentes eorum votis & desiderii annuere favorabiliter in hac parte, vobis & cuilibet vestrum, vocandi nunc, & in posterum ad vestram presentiam auctoritate Apostolica, ad requisitionem dictorum Regis & Regine, vel alienius eorum, aut successorum suorum, de consilio seniorum dicti Ordinis, Fratres idoneos & devotos de toto Ordine usque ad prefatum numerum, de quibus considerata qualitate negotii, videritis expedire, & eos ad servendum in divinis tam in Ecclesia dicti Sepulchri Domini, quam in sacro canaculo, & capellis predictis, habita prius informatione de conditione Fratrum ipsorum, quos vocaveritis, a Ministris Provincialibus dicti Ordinis, unde Fratres ipsi pro tempore assumantur deputandi, eosque ad partes illas etiam destinandi, ac etiam alios ipsi, cum aliqui ex eis defuerint, totiens, quotiens, expedierit, subrogandi, ac eis dandi licentiam ibidem commorandi. Contradictores quoque per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendi. Non obstantibus quibuscumque prohibitionibus Apostolicis, seu Statutis ejusdem Ordinis contrariis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis: seu si aliquibus communiter vel diversim a Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem, plenam & liberam tenore presentium concedimus potestatem. Volentes, ut ipsi Fratres taliter deputandi, sint, postquam fuerint ultra mare, sub obedientia & regimine Guardiani, & Fratrum dicti Ordinis montis Sion, prout ad suum spectat officium, & Ministri Provincia Terre Sancte. Datum Avinionis xi. Kalend. Decembris anno primo.

XX. Ex his monumentis aperte constat, valde decipi eos, qui confirmationem horum locorum urbis Hierosolymorum tribuunt Clementi V. & sub ejus Pontificatu, a Roberto & Sancia constructa fuisse recentent. Etenim praeterquam quod contrarium manifeste probent haec diplomata in regesto Vaticano exscripta, quorum ipsa originaria instrumenta sub plumbo penes me sunt, insculptum nomine Clementis VI. hi Reges sub Clemente V. adhuc regnare non coeperant. Difficilis est questio, quando haec loca pii Reges obtinuerint? vel quo certo anno Fratres primum illuc perrexerint? Olim nanque referunt Bullae, obtenta haec loca a Sultano, & jamdiu Caenobium

Quando obtinuerunt operis illa loca Hierosolymorum.

mon-

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

montis Sion a Regina edificatum fuisse, & jam certos fratres ibidem assua-
liter commorari; que omnia probant, aliquamdiu ante hunc annum obtenta
fuisse prædictam facultatem a Sultano, extructum etiam Conventum
montis Sion, & amandatos Fratres, qui illic habitarent. Si conjecturis,
iisque probabilibus, uti licet, ego judicaverim inchoatum cum Sultano hu-
jus rei tractatum sub annum MCCCXXXIII. quo diximus, Rogerium Guarini
Aquitani in Armeniam proficiscentem ad Sultatum declinasse, & ab eo
obtinuisse facultatem Minoritarum habitacula in Terra sancta extruendi: &
paulo post executioni traditum. Et certe Genebrardus aperte ex Munster,
scribit anno MCCCXXXVI. Custodiam sepulcri Christi Hierosolymis octo
Franciscanis a Sultano Ægyptio fuisse commissam. Et quod ad Guarinum at-
tinet, ita referunt Chronica antiqua Ordinis absque ulla intercessione Re-
gum Siciliæ; quod Mariano & aliis eo majorem ingessit difficultatem,
quo facilius sibi persuaserunt prædictos Reges loca montis Sion & sancti Sep-
ulcri obtinuisse a Sultano ante annum MCCCIV. & sub illo ipso anno eorum
possessionem vel receptionem confirmatam fuisse a Clemente V. Quo sup-
posito, constare non poterat, quod de Rogerio affirmant. Conantur autem
hæc conciliare levi opinatione dicentes; quod fortassis obtinuerit locum
Bethlehemiticum, non tamen Hierosolymitanam jamdudum obtenta; sed pos-
terior est receptio & extractio loci Bethlehemitici: neque enim in Bullis
Clementis VI. hujus loci fit mentio; & nos alias monuimus crassum hunc esse
errorem de obtentis locis Hierosolymitanis sub Clemente V. Bene ergo
conuenient narratio bullarum Apostolicarum, & historia Chronicozum anti-
quorum, ut tunc obtenta sint hæc loca a fratre Rogerio, sed interueniente
postea auctoritate, & sumptibus Regum Siciliæ omnia in meliorem & fir-
miorem ordinem sint redacta.

XXI. Hæc autem duo præcipua loca custodiæ Terræ sanctæ, a Regibus
Siculis obtenta perpetuo conseruauerunt, & retinuerunt Minoritæ, donec
circa annum MDL. uti habet Gonzaga, siue MDLII. uti scribit Christianus
Adrichomius, siue verius, uti narrat bulla Pii IV. anno MDLIX. Cœnobium
montis Sion, alio sub nomine sancti Salvatoris oportuit hæc de causa commu-
tare. Fuerunt, qui tunc Turcarum Imperatori concepto in Fratres odio,
& inuidia stimulati, suggererent in eorum Conventu, vel Ecclesia, sepul-
crum esse Davidis Regis, in eo pretiosum latitare thesaurum, magisque de-
cere, ut locus tanti Regis memoria celebris, potius Mahometano, quam
Christiano cultui deserviret. Pulsis itaque ex illo loco Fratribus, designa-
tum est aliud intra urbis moenia vetustum domicilium, seu Monasterium sancti
Saluatoris, in quo nunc Fratres commorantur. Vehementer doluit univer-
sum sodalitium ad primi loci iacturam; ibi enim in illo monte, ejusque
ambitu, Christus Dominus discipulorum pedes lavit; illic peracta cœna
legali, venerandum Eucharistiæ Sacramentum instituit; Thomas, reliquique
discipulis post resurrectionem manifestus apparuit; Spiritus sanctus super
Apostolos descendit; ab eisdem Matthias forte fuit in Collegium Aposto-
licum adoptatus; Jacobus Minor Hierosolymorum Episcopus creatus; beata
Virgo ab Ascensione sui filii ad mortem usque, & in celos Assumptionem
permanuit. Illic prima Christianorum congregatio & Ecclesia instituta est;
illic beatus Joannes Evangelista sacrosanctum Corporis Christi sacrificium
coram beata Virgine frequenter obtulit: illic beatus Stephanus protomartyr
cum Gamaliele, Nicodemo, & Abibone translatus fuit, uti aliqui tradunt.*

Illic Christus Dominus, præsentem sacratissima Genitrice, sæpius Apostolis
prædicavit. Ibidem ipse alapa percussus: ibi mulieribus post resurrectio-
nem

Nun. 19.

Genes. ad rom.
1316.
Munster. in
Cogn. 2.Mariani 14. c. 1.
Martii. 2. c. 15.

Dan. 1101. n. 3.

Genes. de Conv.
Mn. Sion.
Adrichom. in ob-
s. Terræ sanctæ
verbo Hieros-
olym. n. 6.Quando deperi-
ta Conv. Mono-
stis Sion.
Quænam in il-
lo monte peracta
mysticia?* Ita Vincenzius
Bianca. lib. 19.
cap. 7.
Aronia. 1. part.
lib. 6. cap. 1. c. 4.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1342. ANNO 1. ANNO 28. & 29. ANNO 135.

Petrus de Natali. lib. 7. c. 11. Adricolum, in theatro urbis Jerusalem 8. 13. Petrus autem strabatius corpus testaturum fuisse in monumentum scribit Baron. anno 411. n. 1. ex epistola Luciani presbyteri, qui corpus divinitus invenit.
Isaia 1. p.

nem dixit: *avete*. Ibi erat locus, ubi Petrus Apostolus post trinam negationem flevit amare: & Jacobus Zebedæi fuerat decollatus. Ac demum ex illo loco misit Christus Apostolos in universoni mundum prædicare Evangelium omni creatura, juxta Prophetæ vaticinium: *De Sion exhibit lex, & verbum Domini de Hierusalem*. Non immerito ergo ad sacratissimi loci salutem vehementer incohe doluerunt, modisque omnibus studuerunt eundem recuperare, & singulis annis suas, aliorumque adhibuerunt preces, ut restitueretur. Scripsit etiam Franciscus Rex Gallorum ad Sulimanum Sach tunc Imperatorem, ut Fratribus prædicta restitueretur Ecclesia; sed obtinere non potuit; ita superbe & arroganter barbarica & blasphemio tumore respondente Sulimano.

Dives in divitiis.

Epistola Suliman ad Regem Galie de non restituerenda Ecclesia monti Sion.

XXII. **E**xcelsæ Majestatis gratia, cujus potentia terribilli, verbumque efficax, meritisque multorum Mahumetis miracularum benedictio, Deique solus sit super illum, qui est splendor Prophetie solaris, Stella regum signum similitudinis, nec non agilitatis: *duxor cunei prophanorum, dacesque aciei innocentium: & per suorum quatuor amicorum favorem, ut pote Ebuheber, Homar, Botman, & Heli: quod Deus sibi de omnibus his complacet, sanctisque animabus Dei.* Suliman Saeb, filius Selim Imperator semper victoriosus. Ego qui potentum potens sum, interque mortales admirandus, legitimamque diadema potentum, qui sunt supra faciem terre, visus Dei imago, maris albi & nigri, atque continentis, videlicet, Træchie, Natolie, Caruminiæ, & Græciæ, partiumque Duxadrie, Diar, Becher, Chur, Diellan, Dirianzar, Medieque, Damasci, Aleppi, Memphitis, Sahe, Medinoram, & Hierusalem, totius Arabiæ, & Giemen, multarumque aliarum terrarum, ac regionum, quas Patres mei splendidi, atque excelsi, quos Deus illustret, admirandaque illorum gesta pro suo Marte, viribusque potentissimis subjugarunt, vultaque aliæ regiones, & ore, quas excelsa mea Majestas armis, gladioque victorioso subjugavit, dominavit, & imperavit, Sultan Sulman, Imperator, filius Selim, filius Sultan Seliman Imperator, qui fuit filius Sultan Bair Imperatoris. Tu Franciscæ, qui es Dominus regionis Franciæ, scripsisti litteras, nam faciens ad portam meam Imperialem, felicem, potentissimamque aulam, atque palatium, ubi resplendet immensa justitia, inestimabilisque benignitas, casum scilicet Ecclesie existentis in circuitu nobilis Hierusalem, que una est Imperii mei civitatum, que ab antiquo possessa fuit a natione honorati Jesu: postmodum autem facta mesquita, quod ipsum optime narraſti, & intellectum est, quapropter ob amicitiam & benevolentiam, que est inter meam excelsam majestatem & te, omnis tua petitio est acceptabilis apud meam felicem magnificentiæ. Nihilominus ex quo hoc non sit simile possessioni, & equum omnipotentie nostre: sed casus pertinens ad fidem nostram, juxta sacrosanctum mundi creatoris mandatum, hominumque altoris: cujus gloria justa est, lex honorati patris nostri, que sola in hoc, & alia mundo est, sit benedictus & honoratus. Ecclesia illa aut alius locus, qui tempore aliquo facta est mesquita, aut mesquite nomen tenet, & Musulani* in ea adoraverunt, legi nostre repugnat, & fidei, quod deum destruat, aut innovetur: si fide nostra permitteretur petito vestra, apud meam felicem liberalitatem non esset alterata. Transitus autem & locus restans, ubi est mesquita, erit sub Christianorum dominio, nullus impediet, aut molestabit habitatores ejusdem loci, aut habitantes postmodum tempore

* Flamines Mahumetis.

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 125.

porę dierum meorum, & requiescens per respectum mee Majestatis, ex quo præceperim, quod portę & fenestrate eorum murentur. Et proculdubio præsentialiter habitantibus Monasteria dicta, & qui habitabunt postmodum, nullo ullo modo eis aut molestis, aut injuria fiet. Scripta in principio lune de Mueheren XCXXXV. loco Imperiali extremi Pulsii Constantinopolitani, civitate maritima.

XXIII. Facta est itaque irreparabilis illa immensa jactura loci, tot nostrę redemptionis vestigiis sacri, tot sacris memoriis celeberrimi, plurimorum Romanorum Pontificum indultis & magnis indulgentiis commendatissimi; ista tamen ad novum sancti Salvatoris Monasterium simul cum ipsis Fratribus, ex Apostolicę Sedis auctoritate, & Pii IV. speciali diplomate dato anno MDLXI. XVI. Kalend. Augusti, translata sunt.

XXIV. Locus sancti sepulcri adhuc perseverat, eoque pacifice fruuntur Fratres, intra ambitum magnę Ecclesię a sancta Helena constructę, eisque cohabitant in eodem templo, distinctis tamen reclusoriis, & diversis districtibus, alix novem nationes Christianorum, Maronitarum Ecclesię Romanę obsequentum, Gręcorum, Iberorum, seu Georgianorum, Armenorum, Surianorum seu de cingulo, Abyfinorum, Nestorianorum, Jacobitarum, & Copthorum, quę ut plurimum omnes miserabili schismate, multique erroribus ab Ecclesię Romanę unione abscisse sunt. Binę totius Templi portę clausę, serisque munitissimis obfirmatę sunt, neque ulli patet aditus absque tributo. Illic semper reclusi habitant sex vel septem Fratres, quibus potior Templi pars, & præcipua designata sunt monumenta; videlicet sacellum, sive locus, in quo Christus Dominus Cruci affixus est; secundum, ubi aromatibus e cruce depositus, fuit conditus; tertium, ubi carissimę suę Genitrici post mortem apparuit, & servatur magna pars columnę, ad quam alligatus est dum flagellaretur; ibique Christi crucem præ reliquis duabus sancta Helena mirabiliter agnovit. Hęc ob sacelli pulchritudinem & capacitatem, Fratres divinum celebrant officium, atque ex hoc loco ad interiora Fratrum domicilia patet accessus; quartum, ipsum Christi sepulcrum, quod per cancellos aut fenestras dumtaxat cernere licet, olimque patebat aditus per scalas subterraneas marmoreas: hoc in loco nulli rem sacram agere licet, nisi solis Minoritis, vel quibus illi dederint facultatem, neque dant nisi Latino ritu & idiomate celebraturis. Sunt etiam Fratribus curę quoddam altare extra tertii sacelli ambitum eo in loco erectum, in quo Christus Dominus beatę Marię Magdalenę, post resurrectionem in hortulani specie apparuit, & locus ubi sanctissima Christi crux, clavi, lancea, spinea corona multis annis delituere, qui ad foveę modum adeo demissus est, ut illuc per gradus quadraginta oporteat descendi, ibique arx hinc conspicitur. Ad scalę medium occurrit sacellum beatę Helenę, quod visitantibus Pontifices Romani plenariam largiti sunt peccatorum indulgentiam.

XXV. Pręter ista loca, Fratrum Minorum curę commissa sunt & alia intra capacissimi Templi ambitum, omni veneratione digna, mons Calvarię, in quo mundi salus in cruce pependit, ad cujus verticem ascenditur per viginti gradus marmoreos, & ejus forma quadrata, ab omni angulo pretenditur ulnis, alias brachiis octodenis. Totus cooperus est pulcherrimo opere Mosaico exprimente variis figuris & characteribus Gręcis ac Latinis universam Christi passionem. Variis fraudibus & dolis obtinuerunt a Turcis Georgiani anno MDX. Guardiano montis Sion fratre Bernardino Senensi; sibi

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

solis applicari prædictum montem, omnemque nobis aditum aut ascensum præcludi. Bernardini successor frater Franciscus Surianus Venetus, nullum non movit lapidem, donec eundem recuperavit, & Georgianis abstulit Ecclesiam ad montis radices, quam antea possidebant, in qua conspiciuntur sepulchra Godefridi de Buillon, Balduini, & aliorum Regum. Locus etiam, in quo Christum a cruce depositum mœstissima Genitrix sacris ulnis excepit. Alius, in quo milites miserunt fortes super Christi vestimenta. Alius, in quo sub custodia detentus est, dum crux ad supplicium pararetur. Alius, in quo primi parentis Adæ cranium fertur inventum. In eadem Ecclesia duæ effossæ sunt cisternæ, una amplissima a beata Helena extructa, & plumbo per totum intus contenta, quæ decem nationibus, & Templi excubitoribus, optimam & salubrem, imo miraculosam, morbis curandis efficacem, aquam ministrat; altera minor intra coenaculum Fratrum, quorum usus dumtaxat inservit.

Adiis & cor-
tedis aliter ex
Originalib. MSS.
P. Leon Wad-
dingi.

XXVI. Ne sacra Christi incunabula absque veneratione vilescerent, obtinuit licentiam a Gregorio XI. anno MCCCXXXV. Pontificatus v. frater Martinus Aragonius construendi domicilium Minoritis, prope sacellum sancti Nicolai, & Templum, intra cujus ambitum, Christus Dominus nasci dignatus est, in civitate Bethleem ad quintam a Hierosolymis lapidem. Huic Fratrum habitationi contiguum est spatiosum & speciosum Templum ab Helena magni Constantinii matre, ea magnificentia, splendore, & elegantia constructum, ut quod huic compares, toto orbe terrarum non invenias. Ædificata est in crucis modum, longa ulnis seu brachiis centum & quinquaginta, lata quinquaginta quinque, distincta in testitudinem magnam, quam navem vocant, & porticus quatuor collaterales, quas alas, sive minores naves appellant. Excelsæ & amplissimæ ædis tota superior concameratio innititur quatuor ex marmore columnarum ordinibus, quarum non modo multitudo miraculum, sed etiam magnitudo admirationem excitat. Habet enim ordo quilibet quinquaginta columnas, singulari artificio & sumptu, cum vel ipsa materia sui pretio cujusvis æstimationem vincat. Super ipsas columnas navis Ecclesiæ ostenditur opere vermiculato, quæ omnes veteris testamenti exhibet historias ab exordio mundi usque ad Christi ortum, mirando artificio & colorum varietate distinctas. Parietes tabulis ex alabastris pretiosissimis sunt incrustati, quarum ea opulencia est & pulchritudo, ut ipse aliquando Sultanus e parietibus leviter submovere, & ad palatii sui ornamentum Babyloniam transportari tentaverit, donec ex solido pariete miræ magnitudinis serpens prodierat, qui latomos ab opere deterruit, & Sultanum e Templo fugavit, cujus rei adhuc apparent vestigia, & fixuræ tabularum, quæ morfu serpentis creperunt. Pavimentum totum stratum est ex marmore. Marmorea etiam concameratio; testudines & colore, & pulchritudine admirandæ, contignatio tota ex cupresso & cedro e monte Libano deductis, cooperta plumbeis laminis. Temporum injuria collabentem restituerunt magno sumptu Fratres regularis Observantiz, anno MCCCCLXXX. atque iterum ruinam minitantem restauravit Serenissimus Dominus Philippus Dux Burgundiz.

Conv. Bethlem.

XXVII. In superiori hujus Templi parte versus Orientem altare erectum est eo loco, ubi Magi, relictis dromedaris, cum muneribus Jesum Infantulum Dei Filium adoraverunt. Ad locum dulcissimæ Nativitatis Christi descenditur ab Ecclesia scalis binis gradibus decenis; ex utroque latere odei sive chori Fratrum, penes quos asservantur claves znearum valuarum mi-

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 137.

mirabili arte fusarum, quibus uterque clauditur descensus. Inter utriusque scalse metam occurrit crypta longa vlnis duodecim, lata quatuor, alta octo, locus ipso coelo augustior, aeterna memoria omnibus fidelibus honorandus, in quo, medio noctis silentio, Virgo sacro-sancto partu, castis visceribus, & illibato pudore, edidit Salvatorem, tenellum infantulum, exposuitque in medio duorum animalium. In capite hujus cryptae conspicitur hemiciclus porphireticus, ipse sacratissima Nativitatis locus, supra quem erectum est altare tabulae marmoreae, in quo continuo Fratres ipsum panem, ibi natum, Deo Patri offerunt in Sacrificium. Ab hoc loco distat vlnis quinque in eodem specu praesepe gradu uno reliqua crypta inferius, & angustius, ut vix locus sit Sacerdoti & Ministro apte sacrificandi. Meatu subterraneo, sive cuniculo e suo sanctae Catarinae Monasterio, per antra & sepulcra Sanctorum Innocentium, quando Sarracenorum (quos etiam magna subit hujus loci reverentia) fugiunt conspectum, ad hanc speluncam sacratissimam Fratres perveniunt, ibique psallunt perpetuo Matutinum & Completorium, reliquas vero horas in Templo suo interiori sanctae Catarinae. Lapis, in quem reclinavit Virgo sacratissima infantulum, & cui flexis genibus insedit, stellae habet similitudinem. Caeterum lapidis illa pars, super qua Christus dicitur natus, & praesepe pars, in quam fuit reclinatus, non vestiuntur marmore, sed nude patent, uti erant tempore nativitatis. Signatur etiam illic locus, in quo Magi Christum adoraverunt, & alter in quo stella ad eorum oculis evanuit. Est autem tota haec Capella sumptuoso opere ex marmore & auro, testudo vero & pavementum musivo exornata. Ardent ibidem perpetuo lampades octo, quibus, non alia luce, locus illuminatur. De hoc nobilissimo loco, & sacratissimo praesepe longiorem gestio contexere sermonem, rudi meo calamo minus tribuo, quam ut mysteriosi loci dignitatem assequi possit; & tacendum potius, quam humili eloquio laudandum existimo. *Silentio potius, quam infimo sermone honorandum est sacrum hoc diversorium.*

Id dumtaxat dixerim, frequenter me audire a nostris consodalibus, Hierosolymis regredientibus, ad sacratissimi Infantis & vagientis Pueri incunabula, corda quantumvis ferrea emolliri, sanctasque immitti etiam sceleratae vitae hominibus cogitationes, meliorisque semper redire propositi. Tot hujus divini specus referunt arcana, latentemque explicant virtutem, ut ardentissimum ingerant desiderium illum invivendi, si aliquando licuerit, eumque indiderint conceptum, ut si in reliquo orbe terrarum fides Christiana deficeret, hoc in loco posset restaurari.

Hieron. ep. 17. ad
Marcellam.

XXVIII. Non longe ab hoc Templo locus est Circumcisionis: neque procul inde crypta adharet, locus olim studiorum sancti Hieronymi: atque alia invisitur ad Austrum, in qua multa SS. Innocentium corpora fuerant congesta; quibus etiam Helena Templum construxit. In exitu Templi ad Aquilonem ambitus est claustrum Minorum. Ad Orientem quantum jactus est lapidis monumenta conspiciuntur sanctarum Hieronymi discipularum, Paule & Eustochii; neque longe ab his indicantur sepulcra ipsius Hieronymi & Eusebii discipuli. Prope Templum magnum habent Fratres aliud sanctae Catharinae sacrum, in quod primum introducuntur peregrini. Est etiam alia Ecclesia sancti Nicolai & crypta, in qua Beata Virgo cum puero Jesu Herodis tyrannidem fugiens, fertur latuisse, & ex ejus lacte in terram guttulas aliquot decidisse; qua de causa ex ea particulas sumunt fideles, & infideles ad varios morbos depellendos, atque ad lac nutricibus procreandum, terramque vocant, lactis Dei genitricis.

XXIX. In Valle Josaphat, in qua Christus Dominus judicaturus est

Ecclesia Vallis
Josaphat.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

orbem terrarum, & quæ montem Oliveti separat ab urbe Hierosolymorum, possident Fratres Ecclesiam pulcherrimam beatæ Mariæ Virginis, aliorumque Sanctorum sepulcris commendatissimam; pulchra testudine mirificam, a sancta Helena constructam, juxta quam, ut Monasterium possent construere, obtinuit a Sultano Babylonie Joanna Regina Neapolis, Roberti & Sancie Regum neptis, Caroli Calabriae Ducis filia, anno Christi MCCC.LXXXIII. regni sui XXI. scriptis eo anno hac de re litteris, quas tunc exhibebimus lectori. Huic concessioni accessit facultas summorum Pontificum Innocentii VI. II. Kal. Junii anno X. sui Pontificatus: & Urbani V. sexto Idus Novembris anno Pontificatus I. Perfectis omnibus, & superatis quibusdam difficultatibus, ceperunt Fratres legitimam hujus loci possessionem anno Domini MCCC.LXXXIII. presentibus testibus in publico instrumento super hoc exarato die XXX. Martii in area & præ foribus ejusdem Ecclesie per Joannem de Castaynehis, Diocesis Aquensis Notarium publicum Apostolica & Imperiali auctoritate designatum, nominatis. Descenditur ad sepulcrum Beatæ Virginis per gradus quadraginta octo, latos cubitis quindecim. In scale medio conspicuntur sepulcra parentum Beatæ Virginis, Annæ & Joachimi, & sancti Josephi castissimi sponſi. Ad scale finem occurrit facellum monumenti sacratissimæ Virginis, in petra ad modum sepulcri Christi excisus, extrinsecus formæ quadratæ, longum & latum palmis duodecim, altum ferme tredecim: intrinsecus vero ex una parte non servat formam quadrangularem, longum palmos octo, latum sex. Super ipsum sepulcri locum, albu marmore vestitum, erectum est altare, in quo Fratres peragunt divina mysteria. Locus certe omni veneratione dignus, in quo intemeratum gloriosissimæ Virginis corpus ab Apostolis sepultum, ante tertium diem purissimæ animæ reunitum, Angelorum ministerio in cælos assumptum, & super choros Angelorum est exaltatum. Multas ibi accendunt etiam aliæ nationes lampades, sed solum Minoritæ, vel quibus facultatem concesserint, possunt celebrare.

Sepulcrum Beate
Virginis.
Et Ss. Parentum
ejus ac sponſi.

Hoc in quo
Christus oravit.

Ecclesia montis
Oliveti.

Sepulcrum La-
zari.

Con. Barithi.

Arab. peculiar
de hoc se libris
qui referunt in
Nivena synodo
ab. 4.
The. 1. p. 4. ar.
2. c. 2. quodlib.
Suer. lib. 1. disp.
46. fol. 1.
Prodivina ima-
go Crucifixi Be-
atissimi.

XXX. Prope hanc Ecclesiam consistit villa Gethsemani, ad radices Montis Oliveti, conspiciturque locus, in quo Christus Patrem oravit, ut a se transfret calix passionis; & ad jactum lapidis locus alter, in quo Christo orante dormitabant tres Apostoli. Aliarum etiam Ecclesiarum vicinarum curam gerunt Fratres; Unjus in Montis-Oliveti jugulo, in qua sinistri pedis Christi Salvatoris vestigium vivo lapidi, dum Apostolis & Virgine gloriosa concernentibus, est elevatus in Cælum, & nubes suscepit eum ab oculis eorum, adhuc impressum perseverat; Alterius, in Bethania per miliare unum ab illa Olivetana distante, in qua videtur sepulcrum beati Lazari ex quo quadriduanus ad vitam revocatus est.

XXXI. In Syria Damasci, & urbe Barutho, nobili olim emporio, alium extruxerunt Fratres locum, vel antiquum quoddam Monasterium resarcierunt, sub titulo sancti Salvatoris, ex concessione Martini V. cujus litteræ extant, datæ XVI. Kal. Martii Pontific. anno IV. In hac Civitate stupendum illud accidit miraculum, quod circa Christi imaginem contigisse, gravissimi scriptores, referunt. Cum enim perfidi Judæi ligneum Domini nostri Jesu Christi casu ibi repertum simulacrum, quod Nicodemus olim propriis suis dolaverat manibus, illuderent; & post sputa, colaphos, flagra omneque denique injuriarum, & ignominie genus, quod ipsi Christo Salvatori nostro ipsorum Patres intulerant, ferreis clavis imaginis manus, pedesque, ac latus lancea foderent, continuo copiosi sanguinis & aquæ ex ea rivuli emanaverunt. His illiti cum varii paralitici, cæci, claudi, surdi, muti,

le

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

leprosi, alique infirmi, mox sanitati restituerentur, signis tam admirandis vilis, omnes qui in civitate erant Judæi, fidem Christi amplectentes ab ejusdem urbis Episcopo baptisimi gratiam susceperunt. Idem autem sanguis, tum propter rei tam admirandæ celebrandam æternitatem, tum propter divinam ejus virtutem, in omni humana infirmitate curanda sæpius expertam, multis sæculis diversis in ejus Provinciæ Ecclesiis & alibi terrarum venerationi habitus & conservatus fuit. Extat adhuc de hoc miraculo sermo sub nomine sancti Athanasii Episcopi Alexandrini, * qui in septimo Generali Concilio, Nicæno secundo, actione quarta ad confirmandam, & stabilendam sacrarum imaginum venerationem, coram trecentis quinquaginta Episcopis totus lectus est. Hujus prodigiosi miraculi festivam commemorationem faciabant Barithini quotannis, die octavo Novembris, largissimis commendatam indulgentiis, & Ecclesiam construxerunt sancti Salvatoris, quam Minores ex prædicta concessione Martini obtinuerunt; & ipsi Sarraceni, ac alii infideles magna profequuntur veneratione. Aliud prodigiosum & stupendum miraculum a Fratribus in fidei confirmationem & infidelium conversionem anno MCDLV. ibidem perpetratum, sub illo tempore referemus. Magno fidei Catholicæ fructu, & fidelium incremento illic Fratres per multa tempora habitaverunt. Sed postquam emporium inde sublatum est, & mercionium, atque Alappiam, vulgo *Aleppo* translatum, mercatoribus Christianis inde recedentibus, recesserunt & Fratres, deficientibus qui vitæ necessaria ministrarent, licet ab ipsis Sarracenis, & infidelibus alias valde diligerentur.

XXXII. Locum alterum, exorante resque suaviter disponente fratre Thoma Novariense, Guardiano Hierosolymitano, totius Orientis Commissario Apostolico, pridem Legato Pontificio ad Patriarcham & Antistites Chaldeorum, Fratribus concessit die XII. mensis Decemb. anno MDCXX. Tyri & Sidonis Princeps Mificardinus (qui sub Paulo V. Romam venit, de quo frater Michael Juvet orationem habuit ad eundem Pontificem) in civitate Nazareth, Galilææ urbe, duabus leucis a monte Tabor, trium autem dierum itinere a Hierusalem distante, in qua beata Virgo Maria candens flos Virginum nata est, & Christus Dominus Salvator noster, gloria & corona nostra: *Ut flos campi* (inquit Hieronymus) *nasceretur in flore virtutum*, conceptus & educatus est, ac viginti quatuor annis inhabitavit, unde & civitas sua, & patria sua dicebatur, ipse vero Nazarenus, seu Nazarus, & Galilæus vocabatur. In ipso itaque divini conceptus loco, quo beata Virgo ab Angelo salutata, verbum Angelicum excepit, suæ humilitatis emisit, & divinum concepit; illo, inquam, loco, quo mysteriorum omnium mysterium maximum operata est divina potentia, super ipsa sacri ædificii Lauretani fundamenta, quæ ingenti miraculo translata ædis in Illiricum, & postea in Italiani, adhuc ibi perseverant, extruxit Ecclesiam, & contiguum Fratrum domicilium prædictus Pater Novariensis.

XXXIII. Aliam obtinuit idem Pater anno sequenti MDCXXI. die XXIX. Aprilis, a Governatore & Senatu supremo Hierosolymitano, milliaro uno ab Emaus, juxta montana in tribu Juda, ipso illo loco, quo olim confidebat domus Zachariæ Prophete, in qua beata Virgo Deo foeta per menses tres commorata est cum Elisabætha cognata; & Joannes Baptista Domini præcursor, quo non surrexit inter natos mulierum major, natus, circumcisus, & in spelunca absconditus est, ne cum pueris Bethlehemiticis ab Herode trucidaretur; in cujus superiori parte quondam fuit Ecclesia, eo in loco, quo Zacharias repletus Spiritu sancto prophetavit & intonuit canticum: *Benedictus Dominus Deus Israël*. Juxta hanc domum & Fratrum habitaculum fons est

Vide de hoc Athanasii & Bellarmini de Scriptur. Eccles. in observat. ad tomum 4.

Conv. Nazareth.

Hieron. epist. 17. ad Marcell. & in cap. 1. Matth.

Conv. in Moorsis Juda.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

est beatæ Virginis, ex quo ipsa aquam haurire consueverat, cum maneret apud Elisabet ham, qui inde fluit ad mare magnum.

Publice iudicio
adjudicata hæc
loca Minoritæ.

XXXIV. Hæc sunt præcipua loca Fratrum curæ, & custodiæ commissa; tria priora, sancti Sepulcri, montis Sion, & Bethlehemiticum sub hoc tempore concessa: de aliorum concessione aliisque incidentibus, suis locis opportunius agemus, productis quoquo anno instrumentis Pontificiis. Non defuerunt enim qui post diuturnam pacificam horum locorum possessionem, Fratrum quietem perturbare, eosque ab his locis deturbare sub Martino V. intentarent. Qua de causa pius Pontifex datis litteris Florentiæ v. 11. Idus Julii, Pontificatus anno 111. incipientibus: *Ad assiduum Christi servitium*, commisit Joanni Patriarchæ Gradeni Venetiarum, Dalmatizque Primati, & Nicesiensi, ac Colocensi Archiepiscopis, ut duo, aut unus ex ipsis examinaret jus possessorium, vel titulum, quo Fratres loca sancti Sepulcri, montis Sion, Bethlehem & vallis Josaphat inhabitabant, & si comperirent ab eis pacifice per quinquaginta annorum spatium fuisse possessa, auctoritate Apostolica, ea illis adjudicarent pro suo usu & inhabitatione in perpetuum. Porrectis his litteris per fratres Andream de Hungaria, & Joannem de Biscaja Patriarchæ in urbe Mantuana, juridice per multorum oculatorum testium examen, longoque habito processu, cujus apud me duo extant authentica exemplaria; tandem prolata sententia in Ecclesia Cathedrali ejusdem urbis, anno MCCCXXI. indict. xiv. die martis vii. Januarii hora xxii. præsentibus magnifico Domino Joanne Francisco de Gonzaga Mantuæ Imperiali Vicario, & Joanne de Ubertis ejusdem civitatis Episcopo, aliisque multis & Notariis Apostolicis ac Imperialibus, dixit loca prædicta ad Fratrum Minorum usum & habitationem pleno jure spectare & pertinere, eaque ipsis in perpetuum possidenda judicavit; necnon oblationes & eleemosynas quascumque & proventus, eis a Christi fidelibus oblata, in eorum usus ubilibet convertenda per procuratores aut commissarios recipiendi facultatem impertivit. Simili etiam auctoritate prædicti Martini Pontificis, & litteris incipientibus: *Salsare studium*. Datis Romæ xvi. Calend. Martii, Pontific. anno iv. Petrus Archiepiscopus Cretensis in urbe, & domo solite residentie prædictis binis patribus instantibus, adjudicavit legitimam possessionem domus Baruthanæ.

Omnia domi-
cilia Otienit
subiunt Guaz-
diano Hieroso-
lymitano.

Magna ejusdem
privilegia.

XXXV. Omnes autem domus istæ Custodiæ Terræ sanctæ, & reliquæ, quas Constantinopoli, Aleppo, Alexandria, Damiatæ, Tripoli, Alexandria, Osianderona, Saida, Cypro, vel alibi, in Oriente, Fratres incolunt, subiunt regimini & obedientiæ Guardiani Hierosolymitani, Commissarii Apostolici in partibus Orientalibus, cujus magna & varia est potestas ex indultis summorum Pontificum. Illum debent convenire omnes Occidentis, & qui communionem habent Sedis Apostolicæ, peregrini, atque ex ejus, vel vices gerentis licentia dumtaxat, possunt loca sancta, & pietatis monumenta in illa regione perlustrare. Ubi pro conservatione sacrorum locorum, & fidei integritate expedire judicaverit, Innocentius VIII. concessit ut possit revocare bullas Apostolicas, quas deferunt peregrini. Ei sæpius visitatio gentis Maronitæ, cui omnem impendit opem & amicam obsequium, committitur; & nunc officio fungitur Vicarii Patriarchæ. Potest creare Milites sancti Sepulcri, de quibus fuscè agit Innocentius III. *Inter dilectos, de donat. ex* & quorum originem, symbola & leges, a Carolo Magno, Ludovico pio, Philippo sapiente, sancto Ludovico Galliarum Regibus, & Godofrido Bullonio præcipuo Ordinis instauratore, præscriptis, ex autographo recitat Jacobus Villamontius; privilegia vero & cæremonias Bartholomæus

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 18. & 19.	RELIGIONIS MINO RUM ANNO 135.

a Saligniaco, Joannes Zuallardus, Nicolaus Hautius, Fromontii Regulus, ejusdem instituti equites; necnon Nicolaus Christophorus Radzivillius Dux Olikenfis, Aubertus Myræus, Blasius Buiza Minorita; & alii ritus & orationes quibus Guardianus in his creandis Militibus utitur, exciperent. Potest cruce sanctissimæ Trinitatis pro redimendis captivis benedicere, & iis, qui ad hoc pietatis munus in illis partibus pergunt ad Sarracenos cum participatione indulgentiarum largiri: prout consuevit per Prælatos ejusdem sanctissimæ Trinitatis Instituti dari & concedi. Potest etiam suæ religionis indumentum, seu habitum aliis religiosis conferre, ut sub illo Turcis haud ingrato, sed familiari, & minime suspecto per illorum dominia ad Persas vel Indos valeant transire, quod fraternitatis officium frequenter Patribus Carmelitanis exalceatis, ad Persarum Regna commigrantibus, impendit. Potest auctoritate Imperiali & Pontificia Notarios instituire, & ipse dignitate fulget Proto-notarii. In festis solemnioribus utitur mitra & baculo, ceterisque Pontificalibus. Potest Ordines Minores conferre, altaria, calices, corporalia, & sacerdotalia quæque ornamenta benedicere. Potest secum ducere, & evocare quos sibi placuerit religiosos, ex univèrsis Provinciis sui Instituti. Potest coercere religiosos cujuscumque Ordinis, gradus, conditionisve, sive Clerici, sive militares, sive claustrales, sive mendicantes existant, qui in partibus Syriæ aut Ægypti absque ejus licentia commorantur, aut scandala committunt. Ex familia quam secum ex Italia conducit, distribuit religiosos per Monasteria Fratrum, & civitates maritimas, aliasve, ad quas Christiani frequentius conveniunt. Triginta secum retinet, in Monasterio sanctissimi Salvatoris, sex vel septem alternis vicibus per aliquot menses in sancti Sepulcri Ecclesia recludit, octo mittit Bethlehem, aliosque pro rerum & temporum necessitate reliquorum locorum custodiæ, & fidelium amandat ministerio. Quosdam Aleppum, alios Tripolim, alios Alexandriam, quosdam Constantinopolim solerter submittit.

XXXVI. Instituitur autem Guardianus, vel in Capitulo Generali, vel immediate ab ipso Generali Ministro, statimque accedit ad summi Pontificis præsentiam, a quo omnium privilegiorum, gratiarum & indulgentiarum a Sede Apostolica suis prædecessoribus concessarum confirmationem, sacramque benedictionem, & si quæ alia sunt necessaria, humiliter expetit. Quibus obtentis, convocat ex omnibus provinciis quos putat idoneos, ad numerum sexagenarium, cum quibus Venetias, frequentius, aliquantulo Siciliam abit, illinc transfretaturus. Dum navigium operitur, suum cum Hierosolymitanis procuratoribus, in his locis commorantibus, quæ sibi tum pro viatico, tum quoque pro captanda Turcarum benevolentia, atque transigenda Hierosolymis vita, necessaria sunt, puta vinum, caseum, falsas carnes, panem nauticum, pisces, pannum pro Fratribus induendis, cereos, tædas, atque cereas candelas albas pro Missarum celebratione, sacrum oleum pro baptizandis, atque chrismate signandis, nec non & pro extrema Unctione, tum Aleppi, tum Alexandriæ, tum Tripolis, tum Perz, tum quoque Hierosolymis inungendis, sericum, purpuram, pretiosumque pannum, atque plurima alia Turcis, pro munusculis distribuenda, maximo pretio ex elemosynis, tum in Italia, tum in Francia, tum quoque in Hispania, maximo labore acquisitis coacervat.

XXXVII. His debite dispositis, navique conscensa, Joppen, vel Tripolim contendit. Ut appellit, nuncium in Rhama ad Turcicum exachorem, vulgo *Elemi*, atque ad Subassiam: qui *Sazanabi*, sive Gubernatoris vicem

Qualiter Hierosolymam pergit.

Qualiter res disponat Hierosolymis.

ANNO CHRISTI
1342.CLEMENTIS VI.
ANNO 2.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 28. & 29.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 135.

gerit, saluum conductum, quo libere eam patriam ingredi possit, ab iis petiturus destinat, aliumque, sive eundem, Hierosolymam ad Guardianum officio functum transmittit, ut is adjunctis sibi Turcicæ linguæ interpretibus, quos vulgo *Turcimanos* vocant, de animalibus conductitiis, quæ farcinas Hierosolymam devehant, opportune provident, Joppemque perducatur. Obtento salvo conductu, impedimentisque expositis, omnium tum bonorum, tum quoque Fratrum, exactio regis Ministris, non quidem ea, quæ a magno Turca imposita est, sed quæ illis pro libito fuerit, e vestigio penditur: ita ut præter pretiosâ, sex tum serica, tum quoque purpurea vestimenta, illis ultro, pro antiqua consuetudine oblata, ad quadringentos fere aureos coronatos exponi debeant.

XXXVIII. Dum ad Hierosolymorum portam accedit, non absque periculo & maximo labore, Turcicos ministros ad se vocat, qui tum ejus, tum quoque Fratrum secum venientium, atque aliorum secularium, si qui sint, nomina libro adscribant, seque ad Conventum usque sancti Salvatoris deducant, ibique cunctam supellectilem rimentur. Quorum tanta est libertas & inverecunda rei alienæ libido, ut impune, quidquid sibi placuerit, nemine contradicente, soleant accipere. Sequenti die uterque Guardianus, & qui precessit, & sequitur, simul cum interpretibus Hierosolymitanos satrapas accedens, illis & sericas vestes, atque purpureas, nec non pecunias multas ad captandam eorum benevolentiam pro more offert, porrigitque. Quibus rite dispositis, Guardianus officio functus, simul cum antiqua familia Tripolim Syriacam navim, qua in Italiam trajiciat, præstolaturus petit. Potest nihilominus novus Guardianus, vel aliquem ex antiquioribus Fratribus, sibi necessarium penes se retinere, vel aliquem ex recentioribus, si minus sibi arriserit, & minori adjumento futurus sit, remittere. Deinde tum œconomix bene disponendæ, tum quoque sui muneris exequationi diligentius intendit. Et primo quidem Vicarium, qui ejus vices gerat, nisi forte illum Venetiis creavit, instituit. Postmodum Guardianum nuncupat Bethlehemiticum, cui necessarios substituit confodales, & omnia ad victum & vestitum necessaria ex Hierosolymitano remittit domicilio. Similiter designat custodes sancti sepulcri, hisque per integrum trimestre clausis, carceratorum more, singulis diebus mane & vespere, cibos ex Conventu sancti Salvatoris per rotam sive fenestellam subministrat. Deinde reliquos alio destinat, secundum locorum necessitatem, vel mercatorum, aut fidelium indigentiam, quibus Fratres sacramenta ministrant, & vicissim ab eis elemosinas recipiunt, per quas Fratribus, qui sunt Hierosolymis succurrunt.

XXXIX. Suberat etiam ejus curæ & regimini Xenodochium, seu Hospitale, quod Sophia Philippi de Archangelis, mulier Florentina construxit, emptis quibusdam domibus in monte Sion, & coaptatis in usum peregrinorum. Extant Innocentii VI. litteræ ad perpetuam rei memoriam incipientes: *Pist fidelium Fudith*: Datæ Avenion. Nonis Septembris Pontificatus anno III. quibus ratum voluit quod Sophia petebat, ut Guardianus & Fratrum domus subisset. Aliud erat domicilium pro sceminis, quæ ad invensenda loca sancta perveniunt honeste recipiendis, in quo ex Guardiani auctoritate cohabitabant sex vel plures Sorores Tertii Ordinis probatæ vitæ, & famæ immaculatæ. Hæ panem Fratribus pindebant, aves infirmis enutriebant, sacram altarium supellectilem lavabant, consuebant, & si quæ sunt alia, pietatis præstabant obsequia. Omnes nunc peregrini recta accedunt ad Conventum sancti Salvatoris, quibus obviam pergit Pater Guardianus cum ministris,

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

facris vestibus indutis, atque in atrio præ foribus Ecclesiæ, aulis & odoriferis herbis ornato, cum omnibus religiosi, candelas accensas habentibus, eosdem peramanter recipit, omnibus ipse pedes lavat, tergit, super genu tenet, donec ordine omnes religiosi osculantur, deinde ipse omnium postremus, utrique pedi osculum infigit, & unicuique albam candelam distribuit, quam in suæ peregrinationis memoriam omnes asservant, & sub mortem magni facientes sibi curant accendi. Interim reliqui Fratres cantant varias antiphonas, & preces huic ministerio præscriptas in Missali Romano ad feriam quintam majoris hebdomadæ. Peracta lotionem, omnes psallentes hymnum *Te Deum laudamus*, ordinata processione eos deducunt ad ambitum, & interiora Monasterii, præmissoque themate: *Beati oculi, qui vident, quæ vos videtis*, brevi sermone eis explicat Guardianus magnum, quod assequuti sunt, beneficium, ut per tot pericula, & maris terræque discrimina incolumes pervenerint ad colenda Christi Domini sacratissima vestigia. Mox eos reiciunt Fratres, & necessaria quæque subministrant; denum per loca sacra urbis deducunt; postremo dimittunt ad invisenda reliqua totius Palestine & Syriæ monumenta, ad quorum singula magnas lucrantur indulgentias, quas longa serie omnium quos viderim, clarius recentet Franciscus Surianus Venetus, peculiari de hoc opere ante annos 60. scripto, cujus ipsum penes me habeo autographum.

Qualiter recipit peregrinos.

XL. Singula autem monumenta, præsertim quæ celebriora, & viciniora sunt, Fratres præcipuo cultu prosequuntur, & pro temporum ac festivitatum ratione sacris ritibus cohonestant. Distributas habent per solenniora loca lampades quadraginta duas, quas perpetuo sovent oleo; & festivitatis nonaginta novem omnia mysteria nostræ redemptionis, & Sanctos, qui peculiari cultu in illa celebrantur regione, ad suæ quæque colunt monumenta. Pretiosissimis vestibus & ad miraculum affabre elaboratis paramentis, quæ Catholicorum & Gallorum, præsertim Philippi II. & III. Hispaniæ Regum, Ducum Florentiæ, aliorum Principum, & Ecclesiæ Toletanæ, elargita est pietas, pro dierum varietate & majestate, modo ad has, modo ad illas sacrificant aras, celebrante semper Guardiano, in festis majoribus. In tribus Monasteriis sancti Sepulcri, & sancti Salvatoris, & Bethleemitico quotidie post Completorium, recitatis septem psalmis cum litanis, habentes singuli candelas accensas devota supplicatione, & ordinata processione invisunt, & salutant omnia Christi vestigia, pietatisque monumenta intra suos fines contenta, hymnos, & apposite distributas per singula loca antiphonas, orationesque concinentes, demonstrativa vocula *Hic*, & indice ipsum locum, quo mysterium illud, cujus in precibus meminerint, contigit, annunciantes. Exempli gratia, hic subnecto aliquas antiphonas, quas Bethleemitæ Fratres in cripta nativitatis Christi singulis concinunt diebus. Ad locum nativitatis: *Hic de Virgine Maria Christus natus est*. *Hic mundi Salvator apparuit*. *Hic villibus pannis involutus*. *Hic a pastoribus visitatus*. *Hic a stella demonstratus*, & a Magis adoratus fuit. *Hic cecinerunt Angeli, letati sunt Archangeli*. *Hic exultaverunt iusti dicentes, Gloria in excelsis Deo, Alleluja, Alleluja, Alleluja*. Ad præsep; *Maria postquam peperisset filium suum unigenitum, pannis eum involuit, & reclinavit eum in hoc præsepio, quia non erat ei locus in diversorio*. Verf. *Consideravi opera tua & expavi*. Resp. *Hic in medio duorum animalium*. Ad locum in quo eum Magi adoraverunt: *Intrantes Magi hanc domum, invenerunt hic puerum, eum Maria matre ejus, & proidentes adoraverunt eum, & apertis thibis auris suis obtulerunt ei myrram, thuris, & myrrham, Alleluja*. Verf. *Re-*

Quali cultu facta recolunt Fratres mysteria?

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

get *Tharfit*, & *Infulæ hic munera obtulerunt*. Resp. *Reges Arabum & Sabba hæc dona addaxerunt*. Dum autem verbo & indice loca demonstrant, in genua procumbentes singula osculantur.

XLl. Ita vero distribuunt celebritates festorum, ut sub vesperam Nativitatis Dominicæ Guardianus sancti Salvatoris, cum omnibus Fratribus transeat in Bethlehem, & ibidem Pontificali solemnitate sacra peragat mysteria in ipso Nativitatis loco. Dum autem Diaconus accedit ad illa verba Evangelii: *Es reclinavit eum in præsepio* &c: Guardianus infantuli Christi speciosum simulacrum pannis involutum, ex loco, quo vere Christus natus est, omnibus præ devotionis teneritudine collacrymantibus, magno pietatis affectu excipit ulnis, & deducit ad præsepi locum, ubi dulcia infens oscula molliter reclinat. Spectaculum sane quod adamantina emolliret corda, & duos licet homines ad pias Divinæ Nativitatis meditationes excitaret. Hinc peractis officiis, pergunt ad Ecclesiam paulo distantem Angelorum nuncupatam, quo in loco Angeli apparuerunt Pastoribus, Christumque natum nunciaverunt, & solemnè apparatu concinunt hymnum, *Gloria in excelsis Deo*. A prandio redeunt Hierosolymam, ut sequenti die protomartyris Stephani celebrent natalitia. Quia vero lapidatus est in descensu urbis ad Vallem Josaphat, sacrum faciunt in vicina Ecclesia sepulcri beatæ Virginis. Die sancti Joannis lucrantur indulgentias in domo Zebedæi ejusdem genitoris. In die SS. Innocentium redeunt Bethlehem, ubi in altari super eorumdem corpora sacrificant: Ibidem etiam in die Circumcisionis ipso in loco, quo Christus circumcissus est; & similiter in die Epiphaniæ, in loco quo eum Magi adoraverunt.

XLII. In festivitatis beatæ Virginis, in Valle Josaphat, in Templo quo sepulturam accepit, præsertim illo die, quo ex eodem loco in cælos assumpta est: atque in diebus SS. Joachim, Annæ, & Josephi, quorum ibidem diximus extare monumenta. In die tamen Conceptionis & Nativitatis beatissimæ Virginis, hæc solemnè ritu recolunt mysteria in domo sanctæ Annæ, in qua absque macula peccati originalis nata est & concepta, quod eo solemnè celebrant ibidem Minores, quo firmiori & diuturniori pietate ita crediderunt, nec absque mysterio putant sibi creditum ortus & Conceptionis Virgineæ locum, qui tot seculis pro ejus puritate decertarunt. In die Purificationis fit officium & distribuuntur candelæ Christianis & Turcis qui miris devotionis eas petunt indicii, & parturientibus accendunt uxori- bus, in Ecclesia sanctissimi sepulcri; in die vero Visitationis in domo Zachariæ in montanis Judææ, & similiter in Nativitate Joannis Baptistæ. In diebus Exaltationis & Inventionis vivificæ Crucis Pontificalia exercet Guardianus in Ecclesia sancti Sepulcri, ipso illo loco, quo crux inventa est. In diebus SS. Lazari, Mariæ Magdalenz, & Marthæ, fit res divina Bethaniæ ad proprias ædes, super sepulcrum Lazari, ex quo ad vitam revocatus est. In festo sancti Jacobi Zebedæi, in propria Ecclesia eo in loco, quo decollatus est. In diebus SS. Hieronymi, Eusebii, Catarinæ, Eustochii, & Paulæ, ad ipsorum sepulcra in Bethlehem, & in Ecclesia sanctæ Catarinæ.

XLIII. In decursu totius quadragesimæ illis diebus, quibus in Evangelio recolitur aliquid memorabile a Christo, vel Apostolis factum in Hierusalem, vel locis vicinis, eo abeunt Fratres, indulgentias lucraturi. Sed illud inter omnia memorabile & solemnissimum, quod in Dominica Palmarum devotissimo repræsentatur spectaculo. Peracto illius diei mysterio in Ecclesia sancti Sepulcri, a prandio tendit Guardianus, cum Fratribus, & uni-

Ubi singulas celebritates festivitatis;

Quam solemnè representent triumphū Christi in Dominica Palmarum.

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 1345.

universis, qui Hierosolymis commorantur Christianis, etiam Schismaticis, imo & ipsis Sarracenis ad proprium Bethphage locum, olim Sacerdotum viculum, ad pedem Orientalem montis Oliveti situm, unde Christus in oppositum Castellum duos pro adducendis asinis misit discipulos: ubi sacris indutus Diaconus canit eam Evangelii Matthæi partem, quæ hæc referuntur. At dum ad illa perventum est verba, quibus Christus discipulos misit, Guardianus Christi personam agens, advocatis duobus religiosis, ad illud idem amandat Castellum, gravi voce dicens: *Ite in castellum, quod contra vos est, & statim invenietis asinam alligatam, & pullum cum ea: solvite & adducite mihi &c.* Illi confestim abeunt, dum lente reliqua pars cantatur Evangelii, & reversi quando illa proferunt verba. *Et imposuerunt super eos vestimenta sua:* chlamides atque tapetem asinæ inslerunt, recitatisque illis, *eum desuper seder: fecerunt;* adjuvant, ut conscendat. Finito Evangelio magno triumphi júbilo promiscue procedunt, & juxta illa verba: *Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via:* viri & pueri suas vestes, imo & mulieres capitis velamenta & ornamenta prosternunt, felices se reputantes, si asina quidquam ex his conculcet. Et Sarraceni, qui non minori studio ad hunc accurrunt triumphum, credentes ex arboribus ramos, & herbas spargentes odoriferas, in comitatu festivo celebrando, cum Christianis contendunt, concinentibus omnibus proprio idiomate *Ossanna filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini:* & addentibus religiosis, puerisque Christianis, reliquis Missalis Antiphonas ac versiculos: *Pueri Hebræorum &c.* Totque concurrunt populi, atque ita abunde, & confertim sternunt vestimenta, ut toto itinere jumentum pedes terram non attingant. Ad descensum vero montis Oliveti, in illo loco, quo Christus videns civitatem, flevit super illam, & funditus prædixit evertendam, eo quod non cognovisset tempus visitationis suæ, sistunt omnes & canitur a Diacono ex Lucæ Evangelio totius rei series, non sine lacrymis circumstantium. Deinde ordine procedunt, usque ad Conventum Salvatoris, ubi reliqua illius diei absolvuntur mysteria.

XLIV. FERIA tertia majoris hebdomadæ canitur Passio, & fit officium in Conventu sanctissimi Salvatoris. FERIA quarta sub noctem abeunt in montem Oliveti ad villam Gethsemani, & in cripta, in qua Christus Dominus sanguineum emisit sudorem, longa oratione præmissa, ad sanguinis effusionem se flagellant, dum septies psalmos: *Miserere mei Deus, & De profundis*, aliasque intonant orationes. FERIA quinta omnes se recludunt in sancto Sepulcro, & officia celebrant in sacello montis Calvarii. A prandio canitur Evangelium Joannis: *Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quis venit hora ejus, &c.* Lavatque Guardianus, vestitus Pontificalibus & mitra, pedes omnium Fratrum Minoritarum, & peregrinorum, & peregrinorum, non sine magno omnium sæta & devotione. Die veneris in eodem sacello canitur Passio Domini nostri Jesu Christi, secundum Joannem; referente autem Diacono illa verba: *Susciperunt autem Jesum, & eduxerunt, & bajulum sibi crucem, exiit in eum, qui dicitur Calvaria locum, Hebræice Gulgota, ubi crucifixerunt eum,* in ipso crucifixionis loco paratæ cruci clavis affigunt Christi effigiem, ad singulos mallei ictus præ dolore & repræsentatione passionis Dominicæ collacrymantibus, & gementibus universis, & considerantibus vere in eodem loco mundi Salvatorem diris clavis transfixum. Hinc magnam hanc efferunt Crucem, & Crucifixi effigiem, & ipso in foramine, quo fixa est vera Christi crux, istam erigunt in typum. Prosequitur deinde Diaconus historiam passionis: dum vero proferenda sunt verba, quæ Christus dixit in Cruce, tacet,

ANNO CHRISTI 1242.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 125.

& Guardianus totus lacrymabundus cruce adherens ea Christi nomine profert, singultibus & gemitibus sepe obstruentibus loquelam, dicens: *Mulier ecce filius tuus*, deinde: *Ecce mater tua*, tertio, *Sisto*, demum lenta & lugubri voce: *Confirmatum est*, ad hæc pietatis spectacula, & viva Passionis Christi simulacra gementibus & flentibus cunctis, qui ad pia ista mysteria celebranda concurrunt. Ad illa vero textus Evangelici verba: *Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathea*, &c. Christi effigiem ex cruce deponunt, & pretioso linteo auro gemmisque intertexto imponunt, quod per quatuor angulos, præcedentibus omnibus Christianis cum candelis accensis, & ex monte Calvario descendentibus, serunt quatuor sacerdotes sacris induti usque ad lapidem unctionis. Accedit Guardianus, cum aliis, pullis vestibus maximi pretii, quas Philippus III. Hispanus ad hoc ministerium donavit, amicti, & ad similitudinem Joseph & Nicodemi corpus odoriferis aquis lavant, & sumpta ex calice magno aureo mixtura myrrhæ & aloes, totum inungunt ipso ritu, quo pii illi viri super eundem lapidem verum Christi corpus unxerunt. Mox syndone munda involutum ad sepulcrum portant, ipsum illud monumentum excisum in petra, in quo nullus ante nec post ipsum positus erat, & novis tenetæ compassionis indicii sacrum pignus reverenter deponunt.

XLV. Eadem die veneris, vespertino crepusculo regrediuntur omnes ad facellum montis Calvarii, ubi præmisso gravi & devoto sermone de passione Domini, flagris se cœdunt, canentes lugubri voce septies psalmos, quos diximus superius. Sabbato dolor & lætus convertuntur in gaudium & jubilum, & sacra fiunt ad Christi sepulcrum. Deinde instituitur processio religiosorum, peregrinorum, & Christianorum circa monumentum. Ad singulos vero angulos canitur unum ex quatuor Evangeliiis, quæ de Christi tractant resurrectione. Ad primum angulum illud, quod recitatur in die ipso Paschatis: *Maria Magdalena*, & *Maria Jacobi*, &c. Ad secundum, quod die Martis: *Stetit Jesus in medio discipulorum suorum*, &c. Ad tertium, quod die Jovis: *Maria stabat ad monumentum foris*, &c. Ad quartum, quod legitur in Sabbato: *Una Sabbati Maria Magdalena*. Sacrum facit hoc die & sequenti Guardianus indutus Pontificalibus, & dum canit Diaconus Evangelium, atque ad illa Angeli verba accedit: *Surrexit, non est hic*: digito indicat ipsum sepulcrum, & similiter quando profert illa: *Ecce locus ubi posuerunt eum*: quod etiam observat dum similia recitantur in quatuor prædictis Evangeliiis. Absolutis Paschalibus ritibus, post prandium egrediuntur ex Templo sancti Sepulcri; & die sequenti pergunt in Emmaus, & reliquis diebus ad loca, in quibus Evangelium refert mysterium aliquod accidisse.

XLVI. In vigilia Ascensionis abeunt in montem Oliveti, & Pontificia solemnitate canunt vespæras, mox completorium, in Ecclesia ibidem constructa, in qua conspicitur in duro saxo, Christi pedis sinistri vestigium, quod in suo ad coelos ascensu impressum reliquerat. Deinde solenni & devota supplicatione, seu processione, candelis accensis, per omnes peregrinos & Christianos distributis, totum Ecclesie lustrant circuitum. Demum noctem totam cum peregrinis & Christianis, in sacris transigunt excubiis, ad mediam vero solemniter matutinum, & laudes decantant. Exoriente die, sacerdotes missas celebrant, & ultimam Guardianus Pontificia majestate, qui dum Evangelium canit Diaconus, accedit ad ipsum Christi vestigii locum, & magno incenso cereo Paschali, quod artificiose sursum elevatur, Christum figurans, gravi sono ter canit illa verba: *Ascendo ad Patrem meum* & *Patrem vestrum*, *Deum meum*, & *Deum vestrum*: repetentibus omnibus

co-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1342. ANNO I. ANNO 28. & 29. RUM ANNO 135.

eodem tono (quem ille ad singulas repetitiones mutat) ipsam illam Christi loquelam; qua devota cæremonia absolvitur cursus vite Christi inter homines, repræsentante Guardiano Christi personam, religiosi Apostolos, peregrinis discipulos, ad quos videtur Diaconus, Christi sermonem eo in loco habitum convertisse.

XLVII. Die vero Pentecostes, quia non possunt accedere Fratres ad Ecclesiam montis Sion, in qua Spiritus sanctus linguis igneis super Apostolos descendit, in Sarracenorum usum & cultum conversam, ad aliam vicinam constructam in domo Cayphæ abeunt, & qua licet solemnitate mysterium colunt, tum ipso festivitatis die, tum per omnem octavam, effundentes etiam & dirigentes suas orationes ad locum, quem ex opposito conspiciunt sanctissimi cœnaculi. Die corporis Christi intra Templum sancti Sepulcri fit processio, & sacrum Pontificium plurima solemnitate, appensis aulis & stratis per totum supplicationis iter pretiosis tapetibus.

XLVIII. Hic est mos & pia consuetudo Fratrum festivitates Romani Kalendarii illis in locis, fidei nostræ originariis, celebrandi; atque ultra hæc alias habet peculiare Sanctorum & Sanctarum illa Ecclesia Hierosolymitana, quarum indicem hic adjungo. Officia propria Typis edidit Venetiis anno MDCXXXIII. Melchior Antuerpiensis Minorita.

KALENDARIUM FESTORUM PROPRIORUM
ECCLESIAE HIÉROSOLYMITANÆ.

DECEMBRIS.

- 3 S. Sophonia Propheta & Confessoris, semiduplex.
17 S. Lazari Episcopi, & Confessoris, duplex.
29 S. David Regis, & Prophet. Psalmog. duplex.
31 S. Melianæ nec Virg. nec Martyr. semidupl.

JANUARI.

- 14 S. Malachia Propheta, semiduplex.
15 SS. Abacuch & Michea Prophet. & Confess. semid.
26 S. Paule Vidue, duplex.
30 S. Matthei Episcopi & Confessor. duplex.

FEBRUARI.

- 18 S. Simeonis Episcopi & Martyris, duplex.
19 S. Zambæ Episcopi & Confessoris, duplex.

MARTII.

- 10 S. Macharii Episcopi & Confessoris, duplex.
11 S. Sophronii Episcopi & Confessoris, duplex.
15 S. Longini Martyris, semiduplex.

- 17 S. Joseph ab Arimathea Confess. semiduplex.
18 S. Cyrilli Episcop. & Confess. dupl. & S. Alexandri Episc. & Martyris, dupl.
20 S. Joachim Patris B.M.V. Confessor. duplex.
25 S. Dismæ boni latronis Confessor. duplex.
31 S. Anni Prophet. Martyr. semiduplex.

APRILIS.

- 2 S. Mariæ Egyptiæ nec Virg. nec Mart. semidupl.
9 S. Mariæ Cleophae nec Virg. nec Martyr. semidupl.
19 S. Paphnutii Martyris, semid.

MAYI.

- 1 S. Hieremie Prophet. & Martyris, dup.
4 S. Cyriaci Episcop. & Martyr. duplex.
5 S. Maximi Episcopi & Mart. duplex.
10 S. Job Prophetæ, semiduplex.

JUNII.

- 8 S. Maximi discipuli Domini & Episc. Aquens. semid.

Festa peculiaris
Ecclesie Hierosolymitanæ.

Ju-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1. ANNO 28. & 29. ANNO 133.

JULII.		OCTOBRIS.	
4	S. Helie Episcopi & Confess. duplex, & SS. Ofce & Aggei Prophet. & Confess. semid.	4	S. Moyses Prophet. & Confess. duplex.
5	S. Athanasii Diaconi Mar. semiduplex.	6	S. Zacharie Prophet. & Confess. semid.
6	S. Isaie Propb. & Martyris, duplex.	25	S. Scopbe discipuli & Martyr. semidup.
13	SS. Joelis & Esare Propb. & Confess. sem.	28	S. Eustachii Virginit, semiduplex.
20	S. Joseph Justi Confess. semid.	OCTOBRIS.	
AUGUSTI.		8	S. Simeonis senis Confess. semid. Et S. Pelagie patientis, nec Virg. nec Mar. sem.
1	SS. Machabeorum Martyrum, semid.	9	S. Abrahæ Patriarche Confessor. duplex. Et SS. Andronici Confess. & Athanasie ejus conjugi, semid.
14	S. Eusebii Abbatis, semiduplex.	22	S. Marci Episcopi & Martyris duplex. Et S. Marie Salome, nec Virg. nec Mar. sem.
16	S. Rochi Confessoris, duplex.	29	S. Narcissi Episc. & Confess. duplex.
18	S. Helene Regine nec Virg. nec Mar. dup.	NOVEMBRIS.	
20	S. Samuelis Propbet. & Confess. duplex.	5	S. Zacharie Propb. & Conf. Patris S. Joannis Baptiste, duplex.
23	S. Zachari Episcop. & Confessor. duplex.		
SEPTEMBRIS.			
1	S. Anna Propbetisse Vidue, semiduplex.		

Jugis ibidem celebratur memoria beneficiorum.

XLIX. Præter hæc multa exercent opera pietatis Religiosi, quotidianas effundunt orationes, carnem macerant, & mortificationes afflictionesque continuas offerunt pro benefactoribus, quorum beneficis sacra loca in Christianorum pietate conservantur. Pontificis Romani & sacri Collegii experiuntur magnificentiam, maxime in continua Fratrum protectione, & privilegiorum concessione, aut confirmatione; Regum & Principum Christianorum in elargiendis subsidiis. Ultra omnes mittit Hispanus vestes, sacram supellestem argentæam, & pecunias, tum ob innatam erga fidei mysteria devotionem, tum ob Fratrum sollicitudinem in colligendis undique Regio privilegio elemosynis. Assistit enim semper in curia Regis Catholici aliquis vir gravis deputatus huic muneris, Commissarius generalis Terræ Sanctæ nuncupatus, quo officio per multos annos fungitur R. P. Martinus Arratius Cantaber, ad hoc ipsum natus, & a Deo, ut pie credi potest, electus. Incredible est, qua sollicitudine, qua pietate, & animi anxietate subveniendis his sanctis locis invigilat, & qua fidelitate has elemosynas reponit, ut Hierosolymas transferantur; opportune, importune, Regi, Regiis, in aula, ac piis quibuscumque viris suggerens, & inculcans ut sanctissimis his locis eorumque incolis frequenter subveniant. Hic alios distribui curat Commissarios per reliqua Hispanorum regna, qui etiam elemosynas colligant, qui vel huic, vel Ministro Generali, collectæ rationem reddant, & ad eorum præscriptum fideliter rependant. Peculiari etiam ratione incumbit Regibus Hispanis major circa hæc loca conservanda sollicitudo, tum quia Hierosolymitani nuncupantur Reges, tum quia in Regni Neapolitani dominio successerunt Roberto Regi & Sanctæ Regine Hispanæ, quorum pietas hæc loca Christianis obtinuit, & decreto annuo subsidio stabilivit. Quæ

Fr. Martinus Arratius Commissarius locorum Terræ Sanctæ.

Peculiari incumbit ratio Regibus Hispanis his locis subveniendi.

ANNO CHRISTI 1242.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 125.

de causa refert Franciscus Surianus, Elifabetham Reginam cognomento Catholicam, propter unionem Regni Aragonie, & consequenter Neapolitani, & Hierosolymitani, ad Castellatum, voluisse ad imitationem Sanctae Reginae Neapolitanae pendere Fratribus Hierosolymitanis singulis annis, mille coronatos auri Veneti, solvendo exactissime in Civitate Casaraugustana. Voluntarium hoc tributum solvit etiam, Regina defuncta, ejus confors Rex Ferdinandus, & Regio stabilivit privilegio in civitate Neapolitana, quod Carolus nepos, mox Imperator hujus nominis quintus, voluit confirmatum. Non defecit sane in posteris haec pietas, imo aucta est vehementer, magno enim caritatis & subsidii incremento Reges Catholici his locis subveniunt: imo potissimum illorum falcementum & conservatio, ex Hispanorum Regum pendet munificentia.

L. Christianissimi Reges Galliarum, ex quorum stirpe erat Robertus, munificos se ostenderunt semper erga haec loca benefactores. Conspiciuntur Hierosolymis in sacris vestibus, & reliqua suppellectile multa hujus munificentiae argumenta, quam annuis elemosynis confirmant. Peculiari autem beneficio suae protectionis Fratres afficiunt: habent enim suos Consules & ministros tum apud Turcarum Imperatorem Constantinopoli, tum in aliis civitatibus Turcae subiectis, quorum ope & auctoritate frequenter Fratres a gravissimis redimuntur vexationibus. Eandem exhibent operam consules Veneti, quorum pietatis plurimum debet nostrum Sodalitium in Oriente; & serenissima Respublica suas addit elemosynas, atque ex ipsa urbe Veneta communiter transfretant Fratres, transfinitunturque secure pecunia, quibus conservandis, distribuendis, & remittendis Hierosolymam peculiaris residet ibidem ex civibus procurator. Alius deputatur eidem muneri in insula Siciliae, frequenter enim illinc solvunt Fratres in Palestinam. Caesar, Rex Polonus, Principes Belgae, Serenissimi Sabaudiae, & Hetruriae Duces, suis aliquando occurrunt auxiliis, turpe putantes si non omnes concurrant ad conservanda illa loca, ex quibus in omnes transfusum est beneficium redemptionis.

LI. Olim ultra hos Principes, alios habebant Fratres sibi additissimos, Angliae Reges, donec in Henrico VIII. defecit pietas, & benevolentia eo tempore, quo defuit fides Catholica Romana, & erga sanctam Sedem reverentia. Sed & ipse suos praedecessores emulatus aliquot annis ante suam defectionem constituit, ut quot-annis solveretur Fratribus summa scutorum aureorum mille, ut ex ipso originario diplomate, sua manu subscripto & sigillo munito, in pergameno, quod penes me habeo, lectori constabit. Exemplar subministro, ut appareat quanta in uno homine varietas, & qualiter cum vera Christi fide extincta sit erga Christi vestigia reverentia. Nec tamen in se transfusum negabat redemptionis beneficium, qui ipsi redemptionis sedibus cultus & caritatis subtraxit subsidium.

Henricus, Dei gratia, Rex Angliae, & Franciae, ac Dominus Hiberniae; Venerabilibus ac Religiosis viris, Patri Guardiano & Fratribus Sacri Ordinis Minorum de Observantia Hierosolymis apud sepulcrum Domini de gentibus, nobis dilectissimis salutem

LII. **I**nnotum studium, quo erga sacram vestram familiam ab inuente aetate sumus affecti, ob Evangelicae vitae imitationem, perpetuosque in vinea Domini labores, facit, ut vos, qui aliquanto plus ceteris isthic non solum in peregrinis suscipiendis, reficiendisque, & conservandis, multif-

Regum Galliae
munificentia.

Item Reipub. Venet.
notae.

Et reliquorum
Principum Ede-
lianorum.

Anglorum etiam
Regum usque ad
Henricum VIII.

Henricus VIII.
Regis Angliae
pian diploma.

ANNO CHRISTI
1342.CLEMENTIS VI.
ANNO I.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 28. & 29.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 135.

tiſque aliis caritatis officiis aſſidue laboratis, iſtaque ſancta loca ſalutifero Redemptoris noſtri cruore conſperſa, ſanctiſſimumque iſtud imprimiſ Domini ſepulcrum, maniſeſtum futurae noſtrae reſurrectionis argumentum, perpetuis hymnis, canticis, aſſidueque laudis ſacrificiis concelebratis, & exornatis, quique injurias, & contumelias, vexationeſque quotidianas, nec non verbera, plagas, cruciatuſque toleratis, noſtris eleemoſynis recreemus, atque adjuvemus, iſtaque ſancta aedificia ſuſtineamus. Proinde ut equiore animo veſtras arumnas feratis, ſanctiſque precibus, & aliis bonis operibus alacrius incumbatis, noſtrique memores ſiſi, quoniam merces veſtra copioſa eſt in caelis, annuam mille ſcutorum aureorum, aut ejus valoris eleemoſynam pro noſtro arbitrio, ac beneplacito duraturam, per has noſtras litteras conſtituimus, & deputamus, quam poſt proximum Pentecoſtes feſtum Rbodi, ex noſtra ordinatione a Magno Magiſtro Rbodi percipere incipietis, ſic deinceps quotannis, poſt idem feſtum Pentecoſtes, uſque ad noſtrum (ut diximus) arbitrium, & beneplacitum continuabitis. Quare ad eundem magnum Rbodi Magiſtrum (cujus opera & humanitate in hac ſolutione utemur) vos conſeratis, & pro nobis preces ad Altiffimum effundetis. In hujus autem noſtrae eleemoſynae fidem & teſtimonium has noſtras litteras patentes propria manu ſubſcripſimus, privatique noſtri ſigilli juſſum appoſitione corroborari. Datum in Palatio noſtro Grenwici die XXIII. Novembris anno Domini MDXVI. Regni vero noſtri VIIII.

Henricus Rex.

Andreas Ammonius.

Quot & quales
exactiones ſol-
vunt Fratres Tur-
carum tyranni.

LIII. Licet vero pro tenui victu & veſtitu pauperes Fratres paucis ſint contenti, magno indigent auxilio, ad ſublevandas peregrinorum neceſſitates, & ſolvendas iniquas, ac tyrannicas Turcarum exactiones. Omnes etenim Chriſtiani, praefertim Occidentis, qui ſancta loca inviſunt, a Fratribus recipiuntur hoſpicio, & rebus omnibus donantur neceſſariis, adhibita etiam pecunia, iis, qui pauperes ſunt, quam ſolvunt inhumanis Turcarum exactoribus, ad ſingula ſerme devotionis loca, & Provinciae limites conſtituti. Tot praeterea modos emungendis, ſeu verius palam extorquendis pecunias a Fratribus adinvenunt, & lege, ſive conſuetudine ſtabilierunt, ut mirum ſit, quomodo tot ſeculis Fratres potuerint reſiſtere. In accellu novae familiae, in reſellu veteris, quotieſcumque ingrediendum ſit in ſanctum Domini ſepulcrum; ſi quid fabricandum, vel reſtaurandum ſit in Eccleſiis, aut domibus Fratrum; ut obtineatur facultas uvae emendi, & exprimendi; in principio cujuſcumque novilunii; in peculiaribus Turcarum ſeſtivitatibus; quando Gubernatoris uxorum, quas habet multas, aliqua deſceſerit, vel aliam ſuperinduxerit; quotieſcumque ipſe, vel filiorum aliquis ad bellum procedit, vel itineri ſe accingit; quoties heros, aut Princeps aliquis venit in urbem; ad omnem Reſtorum, aut Gubernatorum mutationem, pendanda eſt illa ſumma monetae Hispanicæ (quam ſolam admittunt illius formæ, quæ ſolidos quatuor Anglicanos, vel regales Hispanicos, aut Julios Italicos octo juſto continet pondere) non quam poſſunt Fratres, ſed quam Turcæ pro arbitrio praefcribunt. Ultra hæc mille effingunt cauſas exactio- num, & ſi quid triremes Melitenſes, aut naves Catholicorum eripiunt, vel deprædantur in illis finibus, praefertim quod ad mercatores Hieroſoly- mitanos ſpectet, totum cum fœnore oportet Fratres rependere; quod ſi ſtatim non ſolvant, flagellis, & ſuſtibus crudeliter caſi, multis opprobriis affi-

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

affecti, barbīs promissis, quas in illis nutriunt regionibus, trahuntur in carceres, donec ultimum numerent quadrantem. Ante paucos annos ducti sunt omnes Fratres vincti Damascum, ubi carceris pœdore, squallore, & inedia contabuerunt annis tribus, mensibus quatuor; aliqui obierunt, superstitēs tandem multa prece obtinuit Rex Galliarum dimitti. Neque ulla habetur ratio, an suppetat, vel desit Fratribus pecunia; cogunt enim magno Fratrum damno, & gravi pecuniæ usura accipere a campforibus omnem, quam petunt, quibus per singulos annos solvenda sunt iniqua sœnora aureorum viginti quinque pro quolibet centenariō. His oppressionibus & tyrannicis exactionibus intolerabiles sunt sanctorum locorum sumptus, ita ut aliquot annis excesserint quindecim millia aureorum.

LIV. Quod si adeo graves sacrorum locorum Custodes subeant labores, si tam immensos ferant sumptus, & iniqua solvant Barbaræ tyrannidi tributa, æquo sanè & lubenti animo annuus census sibi voluntarie imponere, & moderata vectigalia solvere debent Principes Christiani Christi incunabulis, redemptionis nostræ monumentis, & stationariis militibus, qui integris feculis contra feritatem barbaricam digno decore, in labore multo, in ærumnis, in periculis, inter quotidiana mortis discrimina, ea servant impolluta. Debitum profecto hujusmodi caritatis subsidium Hierosolymas mittendum vocavit Apostolus, dum loqueretur de Christianis, seu Gentilibus conversis Macedoniæ & Achajæ, qui collationem aliquam facere voluerunt in pauperes Sanctorum, qui erant in Hierusalem, subdit enim: *debitores sunt eorum: nam si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles, debent & in carnalibus ministrare illis.* Ubi recte adnotavit Chrysothomus. Non dixit *communicare, sed ministrare, in locum ministrorum illos ponens, eorumque qui regibus tributa persolvunt.* Et Anselmus ait, hoc loco Apostolum constituisse reliquas gentes Fratribus, qui erant in Hierusalem, tamquam stipendarios Provinciales, ut ex rebus suis victum eis ministrarent. In his locis divinus ille puer natus est nobis, & filius datus est nobis; ex his locis prodierunt Apostoli, ex illis Prophetæ, ex illis fidei nostræ magistri, de Sion exivit lex, & verbum Domini de Hierusalem. Illic operatus est Dominus salutem in medio terræ: illinc emanarunt omnia bona, de quibus orbis participavit universus. Si tot tantorumque bonorum ex his locis prodeuntium participes facti sunt Christiani Principes, eorumque populi, nonne plane debent se gratos exhibere, & suis collationibus eadem conservare? Si horum locorum custodes, & perpetui cultores continua sollicitudine, jugi labore, ærumnis plurimis, incerta requie, & certo vitæ periculo piæ ad sacra monumenta exercent excubias, si quotidianis orationibus, divinis sacrificiis, flagris, jejniis, & varia corporum maceratione intrepidi, infracti animi, in hâc statione persistunt, orantes pro Regibus, pro Principibus, pro universo populo Christiano; si totius orbis peregrinos in caritatis visceribus excipiunt, si pedes Sanctorum lavant, si victum exhibent & pecuniam, idque in medio nationis præ & perversæ, ubi nec census habent annuos, nec possessiones, quot Christianæ pietatis, & piæ justitiæ titulis eis debetur remuneratio, vel emeriti stipendii, vel favorabilis subsidii?

LV. Ab exoriente Ecclesia sancta hæc viguit consuetudo, sanctorum locorum incolis, & sanctis Fratribus, qui habitant in Hierusalem, redemptionis humanæ officina, & fidei nostræ matrice, collectas mittere, & caritatis officiiis subvenire: *Discipuli*, inquit Lucas, *proat quis habebat, proposuerunt singuli in ministerium mittere habitantibus in Judea Fratribus,*

Tom. VII.

Nn

quod

Æquum est, ut a
Christiane Prin-
cipib. juventur.

Rom. 15. 26.

Chrysothom. 10.
Anselm. vel qui
anctus est, in
locum locum.

Mactis erat in Ec-
clesia subsidium
mittere Fratribus
Hierosolymita-
nis.

Act. 11. 29.

ANNO CHRISTI
1342.CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP.
ANNO I. ANNO 28. & 29.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 135.

3. Cr. 8. 11

Anst. in c. 3.
epist. 1. ad Co-
rinth.

Ab. 14. 17.

Hieron. atm. Vi-
gilant. c. 5.

Hieron. cit.

Quibus titulis
notentur Mino-
res Hierosoly-
tani.

quod & fecerunt mittentes ad seniores per manus Barnabæ, & Sauli. Et de Macedonix Christianis, licet tribulationibus multis pressi, & bonorum iacturæ fuerint ad summam paupertatem redacti, refert Paulus: quod in multo experimento tribulationis abundantia gaudii ipsorum fuit, & altissima paupertas eorum abundavit in divitiis simplicitatis eorum, qui secundum virtutem, & supra virtutem voluntarii fuerunt cum multa exhortatione obsecrantes (Paulum) gratiam & communicationem ministerii, quod sit in Sanctis Hierosolymitanos. Ita ut pro gratia, seu gratuito dono, & magno beneficio reputarent se admitti in communicatione obsequii exhibendi Fratibus, qui habitabant in Hierusalem: Tam simpliciter (inquit interpres apud Anselmum) & devote obtulerunt, quod ultra vires eorum erat, ut cum lacrymis deprecantes offerrent, ut vel sic cogerent accipi a se, quod accipiendum non videbatur, quia plus erat, quam poterat eorum substantia, ne forte eis postea egestas penitentiam boni operis suaderet. In omnibus ferme epistolis suis Paulus loquitur, & præcipit in Ecclesiis gentium omnes conferre debere, quæ Hierosolyman in Sanctorum solatia dirigantur: Et ad Fœlicem Præsidem loquens refert, se ipsum hæc dona, & oblationes Fratibus asportasse: Post annos, ait, plures eleemosynam saculorum in gentem meam, veni & oblationes, & vota &c. Perdulasse vero usque ad Theodosii tempora laudabilem hanc consuetudinem apud Christianos, ut ad pauperes Hierosolymorum fovendos, fideles ex toto orbe eleemosynas mitterent, testatur Hieronymus, Vigilantium carpens, qui pium hunc morem iniquo improbat livore: Hac in Judea, inquit, usque hodie perseverante consuetudine non solum apud nos, sed & apud Hebræos, ut qui in lege Domini meditantur die ac nocte, & partem non habent in terra, nisi solum Deum, Sinagogarum, & totius orbis foveantur ministeriis.

LVI. Quod si tunc dum in potestate Christianorum erant hæc sacra monumenta, & eo tempore, quo ex fastigio Romanæ Celsitudinis Hierosolyman transfulerunt Christiani Principes, & Matronæ Romanæ facultates suas, ut pro pix devotionis affectu, perpetuo ad sancta residerent Christi incunabula; si tunc quando licuit Christianis, propriis facultatibus abundare, amplis ditari latifundiis, & commoda extruere ubique habitacula, totius orbis fovebantur ministeriis: quanto rationabilius nunc sumptuum solatia dirigentur iis, qui voluntariam sibi indixere paupertatem, qui nihil in Barbarorum dominiis habere permittuntur, quibus solis speciali prerogativa, & cœlica dispensatione concessum est divina observare, & conservare vestigia? Sanctorum locorum pauperibus dari cupiebat Apostolus, qui suas pro Christo facultates relinquentes, ad Domini servitium tota mente conversi sunt.

LVII. Hi Evangelici Christi sectatores, spretis omnibus, derelictis commodis in Occidente habitaculis, dimissa pacifica & tranquilla inter suos conversatione, exeuntes de terra sua, de cognatione sua, & de domo Patris sui, obliviscentes populum suum, & omnia desiderabilia ejus, alacriter pergunt per terræ marisque discrimina, in regionem longinquam, quæ in ea eventura sibi sunt ignorantes, nisi quod ille, qui inde regrediuntur, protestantur, quoniam vincula & tribulationes Hierosolyman eos manent. Hi tamquam columbe ad fenestras suas volant, ad fenestras, inquam, illas, in quibus nificavit Christus, & filios enutrivit; & licet injuriam patiantur, ac barbarica feritas pullos eripiat, ad fenestras suas nihilominus revertuntur, & persistunt in foraminibus petræ, in caverna maceræ, in foraminæ Crucis ad montem Calvarii, in spelunca sepulcri, in specu orationis & su-

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

& sudoris sanguinei, in caverna maceræ humanitatis, seu Nativitatis Christi, de quo Paulus dixit: *Petra autem erat Christus, quem Pater misit in fundamentis Sion*. O quam studiose mente & oculis invisunt foramina, per quæ sibi sacro-sancti sanguinis pretium effluxit! Quam libenter cavernas perambulant, & diversoria, ac mansiones, in quibus Christus, sacra Virgo Maria, Apostoli, & discipuli salutis nostræ mytheria arcanis disposuerunt consiliis! Hi sunt stationarii milites, qui per Christi dispositi præsidia perpetuas exercent vigilias in stationibus suis, præliantes prælia Domini, non militia carnali, sed disciplina cœlesti. Hi sunt illi fortes Israel, ad bella doctissimi, qui lectulum Salomonis, *Sepulcrum Christi* continuo ambiunt propter timores nocturnos, dum propter rem omnium pretiosissimam, sibi-que carissimam, ea etiam, quæ non vident, metuunt, atque ad intentionem certaminis jugi oratione semper parati assistunt.

LVIII. Hi demum sunt illi Sacerdotes electi, voluntatem habentes in lege Domini, qui mundaverunt sancta, & tulerunt lapides contaminationis in locum immundum, & ædificaverunt altaria nova, secundum quod fuerunt prius, ædificaverunt sancta, & quæ intra domos intrinsecus, & ædem & atria sanctificaverunt, & fecerunt vasa sancta nova, & intulerunt candelabra, & incensum posuerunt super altaria, & accenderunt lucernas, & offerunt quotidie sacrificium medullatum, & pinguium super altare holocausti. Incredibile enim est quanto contemptu & squallore viluerint hæc sanctissima Christi monumenta, capta sancta Civitate a Coradino filio Saphadin Sultani Ægypti, anno Domini MCCCXIX. & horrendum auditu, ad quam indignum statum redacta sint omnia sanctuaria, donec in Minorum sub hoc tempore devenerint potestatem. Non dissimiliter hæc retulerim, quam ea descriperit in Concilio Claromontano Urbanus II. de alia eorumdem loquens contaminatione. *Salutis nostræ incunabula, Domini Patriam, Religionis Matrem, populus absque Deo, ancille filius Ægyptiæ possidebat violenter, & captivitatibus liberæ filius extremas imponebat conditiones: Sarra-cenorum gens impia, loca sancta, in quibus steterunt pedes Domini, jam a multis retro temporibus violenta premebat tyrannide, subactis fidelibus, & in servitutem damnatis. Ingressi sunt canes in sancta, profanatum est sanctuarium, humiliatus est cultor Dei populus, angariis patiebatur indignus genus electum, serviebat in luto & latere regale Sacerdotium, Princeps Provinciarum facta est sub tributo, civitas Dei, Templum Domini, de quo zelans Dominus, vendentes ejecit, ne domus Patris ejus fieret spelunca latronum, facta est Sedes demoniorum. Templum Domini, ut ait Mattathias, quasi vir ignobilis, vasa gloriæ ejus abducta sunt captiva: civitas Regis Regum, quæ alii regulas intemperate tradidit fidei, Gentium superstitionibus cogebatur invito de servare. Sancta resurrectionis Ecclesia, requies dormientis Domini, eorum sedebatur spurcissimis, loca venerabilia, quæ Dominum in carne susceperunt hospitem, signa viderunt, senserunt beneficia, quorum omnium in se plena fide pretendunt argumenta, facta sunt gregum præsepia, stabula jumentorum. Ita certe immunditatis cuncta replebantur, & turpibus deputabantur ministeriis, ut non sanctuaria, sed sterquilinia, non Ecclesiæ, sed stabula, non templa Sanctorum, sed antra viderentur demoniorum. Mundarunt & lufrarunt omnia Minoritæ, atque in pristinum restituerunt splendorem, inter Christiani nominis hostes sacra & mundæ conservantes Christi vestigia.*

LIX. Non est profecto exigua gloria hujus fodalitii, ut illud solum præ omnibus, & inter omnes Ecclesiæ Ordines, tribus integris seculis in sua ha-

1. Cor. 10. 4.

Phil. Corp. hic.

Quid proficit in cellatione sanctuorum locorum.

Quid Tyrus lib. 1. belli Jacobi 6. 11.

Math. 21. 12.

1. Machab. 2. 8.

Quare ex his locis Minoritum honore.

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO 1.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINORITANÆ ANNO 135.

beat potestate fidei nostræ præcipua monumenta, & Minoritæ dumtaxat cærodes adhibiti sint locorum, in quibus nostræ salutis mysteria operatus est Christus, & sanctum Domini Evangelium de patibulo coruscaverat. Hæc illa loca, quæ ab ascensu Domini, usque ad præsentem diem, per singulas ætates Episcopi, Martyres, eloquentes in doctrina Ecclesiastica viri invisebant, putantes minus se religionis, minus habere scientiæ, nec summam, ut dicitur, manum accepisse virtutum, nisi in illa urbe, in illa Provincia Christum adorassent, quarum totum mysterium nostrum vernaculum est. Illic Athenæ Christi constituta sunt, ad quas vel maxime ii, qui toto orbe censebantur primi, pariter congregabantur, ut primos in eis omnium gentium liceret aspiciere, & in humilitatis feminario ad virtutum fastigia polient pervenire.

Matr. ep. 17. ad
Eustochium.

Ipsam namque hujus scholæ magistrum, Academiæ conditorem continuo sub oculis habebant, ipsum jugiter docentem licebat auscultare: *Bethlebens ingressa Paula Romana in specu Salvatoris cernebat oculis fidei infantem pannis involutum, vagientem in præsepi Dominum, Magos adorantes, stellam fulgentem desuper, Matrem Virginem, nutricium sedulum, pastores nocte venientes, ut viderent Verbum, quod factum erat.* Quoties ipsa & Eustochium, ingrediebantur sepulcrum Domini, toties jacere in syndone cernebant Salvatorem, & paululum ibidem commemorantes, rursus videbant Angelum sedere ad pedes ejus, & ad caput sudarium convolutum. Ibi stebant cum Matre, & lignum lambebant; in Olivæ monte cum ascendente Domino voido & animo sublecebantur. Hujus ergo Academiæ Rectores nunc Minoritæ, harum classium præfecti sunt Franciscani, illius discipuli, qui Christo per omnia conformis signum habebat Dei vivi, in membris vulnera, & in fronte crucem Christi manifestam. Decebat sane ut pauperis Christi diverforia illis crederentur, qui præ reliquis ejus amulantur paupertatem. His ergo solis Romanæ fidei sectatoribus factus est in pace locus intra Hierusalem, & habitatio eorum in Sion: quærentes locum Domini, & tabernaculum Dei Jacob, audiunt eum in Ephrata, inveniunt eum in campis sylvæ: introeunt in tabernaculum ejus, adorant in loco, ubi steterunt pedes ejus. Hi soli habitant in illa sacratissima Ecclesiæ Metropoli, ad quam quidquid in membris laudis, omne referendum est tamquam ad caput originarium, & primi spiritus originem.

Idem ep. 17. ad
Mortuam.

Proemia urbis
Hierosolymitanæ.

Hæc illa *Urbs perfecti decoris, gaudium universe terre, quam Dominus elegit in domum sacrificii: Hierusalem Civitas Dei, luce splendida, quam omnes fines terræ adorant, quam nationes ex longinquo veniunt, & munera deferunt, adorant in ea Dominum, & terram suam in sanctificationem habent. Nomen enim magnum invocant in ea: maledicti erunt qui contempserint eam, & condemnati omnes, qui blasphemaverint eam; benedictique erunt, qui edificaverint eam. Illa autem letabitur in filiis suis, quoniam omnes benedicentur & congregabuntur ad Dominum, Beati omnes, qui diligunt eam, & qui gaudent super pace ejus, & qui videbunt claritatem Hierusalem.*

Thron. 2. 15.
1. Paral. 7. 12.
Tobit 13. 15.

Martyres Minoritæ
Hierosolymitani.

LX. Postremo loca hæc suo sanguine purpurarunt, & constanti fidei confessione illustrarunt, quos subjungo, Martyres, aliquando incolæ Hierosolymitani, licet in variis Orientis regionibus occisi; frater Livinus Provincie Franciæ alumnus in Cayro decollatus, frater Jacobus Syriæ Custos, & frater Hieremias focus extra Hierosolymam passus; frater Conradus de Alis capite plexus, super cujus corpus in mare projectum visa sunt, cunctis admirantibus, luminaria duo per triduum fulgentia; frater Bartholomæus Martinozzi de Monte Politiano Provincie Etruriæ, apud Cayrum a capite deorsum in duas partes dissectus; Joannes de Etheo Provincie Castellæ, Confessarius

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

farius Infantis Aragonii Ferdinandi, sex clavus ad Cayrum crucifixus; occiso etiam fratre Gonfhalvo ejus socio; frater Joannes Neapolitanus Diaconus a Rege Caza in frusta concisus; fratres septem Anonymi a Sultano Aegypti Melchafa decapitati; fratres duo in Syria quodam oppido vivi excoriati; fratres sexdecim Hierosolymis eo tempore, quo Cyprius Rex Petrus Alexandriam cepit, ignominiose abducti Damascum, ubi per quinquennium in tetro carcere & duris vinculis, squallore, pudore, inedia perierunt; frater Cosmus a sancto Francisco Provinciae Bethichae alumnus, ad portam Ecclesiae sancti Sepulcri interfectus a Turcis, dum fidem Christianam praedicaret; duo Fratres ante annos sexaginta Damasci ob eandem causam multis vulneribus interempti, quorum sepulcra habentur in veneratione. Hos placuit breviter indicare, ut videatur, quo labore, & sub quantis periculis & arumnis haec sancta loca conservent Franciscani, & quanto sanguine constet Sodalitio Minorum habitatio ejus in Sion.

LXI. Prolixius aequo fortassis videbitur alicui, nos de sanctis his locis egisse: sed privilegium singulare Sodalitii, cujus laudes prosequimur, & gloriam ampliamus, peculiari erat methodo explicandum, atque huc in locum unum colligenda, quae alias per varios annos erant dispersenda. De omnibus Monasteriis, quae nunc a nostris in Palestina possidentur, simul egimus, Ecclesias & sanctuaria quorum curam agunt, & enarravimus, quas percurrunt stationes recensuimus, quomodo vivant, quid domi agant, quid foris patiantur, breviter delibavimus; & demum quidquid ad illorum incolatum, in locis sanctis attinet, aequaliter insinuavimus. Ut singula suo ordine & pondere describeremus, magno opus esset volumine; attigimus leviter, quae alii diffusius explicarunt. Ad calcem sui operis de theatro Terrae Sanctae Christianus Adricomius praecipuus recenset auctores, qui ad suum usque tempus de his locis scripserunt. Posthuc ex nostris alii sua opera addiderunt; Bonifacius Stephanus Ragusinus, Stagni Episcopus, jussu sanctissimi Pontificis Pii V. scripsit de perenni cultu Terrae Sanctae, & de fructuosa ejus peregrinatione; Franciscus Gonzaga loca omnia, quae peregrini invifunt, praefertim quae Minorum curae aut potestati subfunt, accurate enumerat; Blasius de Buiza Hispanus, qui bis in Hierusalem piorum oblationes & vota conduxit, ad compendium redegit, quae ad suos spectant Confodales. Thomas Novariensis, olim Hierosolymitanus Guardianus, Commissarius Apostolicus Orientis, & Pontificius Legatus ad gentem Chaldaeam, qui preces, supplicationes & processiones in sanctis locis consuetae, distinctis libellis, addito metro, & acquisitionem domus sacrae Nazarenae, ac Joannis Baptistae in Montanis Judae, a se transactam evulgavit. Topographicam & exactissimam iconographicam descriptionem omnium locorum sacrorum optimo & claro ordine exhibuit primum Romae; deinde Florentiae frater Bernardinus Amicus Gallipolitanus, & alii suas adjunxerunt lucubraciones, quarum aliquas habeo manuscriptas.

LXII. Ut vero ad consuetum nostrae historiae Ordinem tandem regrediamur, & ab Oriente ad Occidentem revertamur, hoc anno scripsit Clemens Pontifex ad Archiepiscopum Remensem, ut si expediret, licentiam faceret Ludovico Niverniensi Comiti Flandriae, aedificandi Minoritis coenobium in Villa sua Maceriarum ejusdem Dioecesis: *Pii desiderii*, xi. Kalen. Decembris; desiderium tamen suum opere non complevisse ex eo suspicor, quod nullam hujus loci mentionem agant Pisanus, aut Rodolphus, & Monasteria duo, quae nunc prope hanc villam extare aserit Gonzaga, postremi seculi sint structura. Eadem de causa simile fero judicium de alio Minorum

Quoniam de rebus Hierosolymitanis egerunt.

Conv. Maceriarum.
Gonz. in Prov. Franc. Parisiis.
Conv. 17. & 21.

Coc-

ANNO CHRISTI 1347.	CLEMENTIS VI. ANNO I.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28, & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 133.

Cœnobio, quod extruere propofuerunt in oppido Gandiæ, Valentiniæ Diœceſis in Hiſpania, Petrus Infans, Jacobi Regis Aragonum filius, Ripacurtiæ & Montancarum Comes, qui poſt aliquot annos ſuum etiam nomen dedit Minoribus, ejuſque conſors Joanna, atque ipſius oppidi univerſitas, de quo litteras dedit Pontifex ad Epifcopum Valentinum: *Sacra Religionis*, VIIII. Idus Auguſti. Nullum etenim Gandiani Minoritarum invenio veſtigium.

Monast. Denney.

LXIII. Clauſis nobile extruxit hoc tempore Monaſterium in Anglia egregia Heroïna Maria de Sancto Paulo, Comitiffa Pembrochiæ in ſuo, quod vocat manerio de Denneyo, Elien. Diœcef. de Miſericordia beatæ Mariæ nuncupatum; cui varia privilegia Pontifex conceſſit, & Eccleſiam Parochialem de Grantſdene, Lincolnien. Diœcef. anno ſequenti univit: *Splendor paternæ gloriæ*; VIII. Kal. Novembris. Hujus Monaſterii, & alterius de Waterbeck, de quo alias ſæpius egimus, patronam nuncupat Pontifex in alio diplomate hanc nobilem Comitiffam. Paulo ante hoc tempus extructum aliud ejuſdem Inſtituti, ſub nomine ſancti Jacobi in oppido Pinarolio, Taurinen. Diœceſis, per progenitores nobilis viri Jacobi de Sabaudia Principis Achajæ, conſtat ex diplomate, quo Pontifex largitur licentiam nobili mulieri Sebelie ejuſdem Principis uxori, illud ingrediendi: *Devotionis ſinceritas*; XVI. Kal. Decembris. Bertrando de Porto Epifcopo Oſienſi conceſſit Pontifex ex decimis a laicis poſſeſſis in Diœceſi Caturcenſi, ſubſidium ad ſuſtentationem Monaſterii ſancti Marcelli Papæ & Martyris, a ſe ædificati, in loco ſuo patrimoniali de Pogeto, prope caſtrum novum, de vallibus ejuſdem Caturcenſis Diœceſis, ex licentia Joannis XXII. poſt ejuſdem promotionem, dum adhuc titulo potiretur ſancti Marcelli: *Sub regulari habitu*, X. Kal. Octobris.

Monast. Pinarolii.

Monast. S. Marcelli de Pogeto.

LXIV. Monaſterium ſanctæ Mariæ Magdalenz, cccxi. Monialium Neapoli, a Sancia Regina, ut alias diximus, conſtructum, hoc anno Minorum ſubjicit regimini: *Animarum ſalutem*, XI. Kal. Decembris. Conſtituit, ut Moniales alterius ab eadem ibidem extructi, ſub titulo ſanctæ Mariæ de Cruce primam ſanctæ Claræ regulam obſervarent: *Puritatis devotionis*, XI. Kal. Decembris. Revocavit conceſſiones, ſi quæ erant, quibus annuæ aſſignationes, vel redditus videbantur tribui Fratribus, qui inſerviebant Sororibus Clariffis Corporis Chriſti in eadem urbe, ab hac etiam Regina ædificatæ: *Sacroſancta mater Eccleſia*, XI. Kal. Decembris. Monaſterio de Waterbeck Elien. Diœceſis in Anglia univit Eccleſiam de Bridechim, Lincolnien. Diœceſis, quæ prius erat de jure patronatus ipſius Monaſterii: *Prudentes Virgines*, VIII. Kal. Novembris. Conceſſit etiam licentiam Margaritæ uxori Ludovici Nivernienſis Comitiffæ Flandriæ, filiz Philippi Regis Franciæ & Navarræ, viſitandi quoties vellet, ſororem ſuam Blancham, ejuſdem Regis filiam, Monialem in Monaſterio Longicampi.

Monast. S. Marcelli.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Ex qua de Benedi-
ctiſti obitu, et
Clementis electio-
ne ſunt expulſa,
in initio hujus
Anni ad apicem
hæretorum.

Lit. Pont.

Indic. ex Vatic.

I. **I**N ipſo Pontificatus limine multa exhibuit Clemens argumenta ſuz in Minoritas propenſionis, ut apud Annaliſtam videri poteſt, præter quæ etiam nonnulla nobis recenſenda occurrunt: & quidem pro Monaſterio Caturcenſi indulgentiarum theſauros conceſſit: *Eccleſiarum & Monaſteriorum Græ.* VIII. Idus Julii. Comitiffæ Veronenſi Monaſteriorum ingreſſum: *Devotionis tuæ Græ.* II. Idus Auguſti, & ſimilem gratiam Alberto Duci Auſtriæ X. Kal. Septembris: & Joannæ III. Nonas Octobris; necnon Mariæ de ſancto Paulo VIII. Kal. Novembris; ſub quo tempore

ANNO CHRISTI 1342.	CLEMENTIS VI. ANNO 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 28. & 29.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 135.

22 pore Monasterio de Waterbeck eandam Ecclesiam univit dato brevi
 23 *Prudentes Virgines &c.* decreta vero observantiz regule sancte Clara,
 24 pro Monasterio sancte Crucis Neapolis: *Paritas devotionis &c.* xi. Kal.
 25 Decembris; sub eadem data ingressum etiam Monasteriorum indulsit,
 26 datis brevibus ejusdem tenoris: *Devotionis tue &c.* Joanne Regine Ca-
 27 labrix, Carolo Duci, necnon Ludovico & Margaritæ: sed Comiti de
 28 sancto Severino Monasterium construendi facultatem fecit: *Plia vota &c.*
 29 viii. Kal. Decembris: & xv. Kal. Januarii.

30 II. Summi Pontificis exuberante gratia, præsertim in Minoritas,
 31 Bitonii in Silesia, in festo sancti Patris Francisci frater Petrus Minister
 32 Provincie Boemie, & Polonie sue eparchie cætu convocato, una cum
 33 primoribus circa bonum commune, & particulare, ut mos est in consimili-
 34 bus, providit. Interea vero beatus Vislaus pauper Minorita, vir magnæ
 35 devotionis & eruditionis, postquam plurimos vitæ suæ sanctimonia, ac
 36 austeritate, præpotentibus exemplis, ab infano mundi amore avocasset,
 37 in Prussia strenue Christi fidem plantatam, Evangelicis doctrinis irrigans,
 38 vitam martyrio gloriose finit: & Magdeburgi sanctitate illustris, & mira-
 39 culis clarus quiescit, die xx. Decembris. Magdeburgum autem, quod
 40 & Parthenopolis, quasi Virginum Civitas, Germanis *Meydenburg* &
 41 *Maysdeburg*, Civitas Archiepiscopalis Germaniz magnæ in Saxonia, ad
 42 Albis fluminis ulteriorem ripam majus urbis latus affluentis; & urbs libera
 43 & ampla, figura oblonga, in tres partes divisa, mœnibus ac propugnaculis
 44 valde munita, ædes habet magnificentissimas, præsertim sacras, plateas
 45 amplas & elegantes, turres excelsas: cujus Archiepiscopus Primas est totius
 46 Germaniz, Imperique Princeps. Media quasi inter Vitebergam, &
 47 Drunopolim, x. m. p. Germanicis dilata, atque inter Hallam Saxoniam,
 48 & Taugermundam Marchiz urbem: a Praga vero in circum ad xlii. m. p.
 49 removetur.

50 III. Yolanta, quæ etiam Violanta, Theodori Paleologi, Marchionis
 51 Montisferrati, & Argentinæ Spinulæ nobilissima proles, Græcorum Im-
 52 peratoris soror, Aymo Sabaudiz Comiti matrimonio copulata fuerat an-
 53 no mcccxxx. Principissa non tam a corporis eximia pulchritudine, quam
 54 a præclarissimis animi dotibus, præsertim a summa pietate & religione in
 55 Deum, prudentia, consilio, castimonia, & in pauperes singulari miseri-
 56 cordia omnibus laudata & celebris, ac proinde sui seculi præclarum or-
 57 namentum, aulæ Magnatum norma, & virtutum exemplar habita,
 58 Chamberiaci tandem ultima infirmitate decumbens, supremæ suæ vol-
 59 untatis monumentis avitam pietatem in sanctam Claram, quam palam
 60 & in corde gerebat, ostendit. In honorem sancte Catarinæ virginis &
 61 martyris in Ecclesia nostrarum Sororum, tunc Minoritarum nuncupata-
 62 rum, Sacellum permagnificum extruxerat: at ut perpetuo ac jugiter ab
 63 uno Sacerdote divina misteria celebrante coleretur, per suum hæredem
 64 & filium primogenitum Amedeum competentem dotatam voluit hoc an-
 65 no mcccxlvi. Indictione x. & die xv. Decembris: ipsa vero cunctis,
 66 & præcipue dilectissimo conjugii & filii summum suum desiderium relin-
 67 quens, luce xxiv. ejusdem mensis & anni præfati spiritum Deo Creatori
 68 omnium reddidit.

69 IV. Aymo vero Yolantæ conjux, vir non tam bellica fortitudine,
 70 quam justitia & misericordia famosus, haud ejus piissima vota posteros
 71 adimplenda reliquit: sed ipse idem nil eunstatus pridie, quam illa obi-
 72 ret, executioni mandavit, ut publicum, quod mox subijcius, Instru-
 73 mentum ostendit.

B. Vislaus Maer.
 in Prussia quies-
 cit Magdeburgi.

Casim. cit. n. 12.
 Revm. in Catal.
 22. fol. 10.

Ex Topogr. Fer-
 rer.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1342. ANNO 1. ANNO 28. & 29. RUM ANNO 135.

1. In nomine Domini &c. Nos Aymo Comes Sabaudie notum facimus
universis presentes litteras inspecturis, quod cum Consorti nostra carissima
Domina Violanta de Montferrato, Comitissa Sabaudie, quondam unam
Capellam in honorem beate Catarine in domo Minoritarum Chamberiaci
construi, fieri, & fundari, & eidem de idoneo, per quem divina celebra-
tur, ordinavit providere servitore. Nos ejus ordinationem attendere eu-
pientes, & complere, & eidem Capelle de idoneo servitor: providere, qui
Deo grata servitia, ibidem celebrando valeat suppliciter impetrari, ut
nos, nostrosque liberos, & alios viventes de nostro genere longevis tem-
poribus custodias, protegat, & defendat; & post vite hujus exitum ani-
mas nostras, nostrorumque parentum, & predecessorum, consortisque no-
stre predictae ad Sanctorum suorum consortium facias pervenire; ad bono-
rem Dei, & beate Marie-Virginis gloriose, ac beate Catarine, &
totius Curie supernorum, pro nobis & nostris successoribus, statuumus
& ordinamus, quod ab inde perpetuo unus ex Fratribus Minoribus Con-
ventus Chamberiaci Capellanus dicte deserviat Capelle, & perpetuo, &
singulis diebus Missarum solemniter celebretur in eadem.

2. Singulis autem diebus Lunae celebretur pro defunctis; Jovis de sancto
Spiritu; & Sabati de beata Maria Virgine gloriosa; aliis vero diebus
Deo famulando celebretur, sicut sue devotioni videbitur expedire. Statuen-
tes, & ordinantes etiam, quod in singulis Missis, quas idem Capellanus
(concedente Domino) celebrabit, orationem faciat pro defunctis, & in se-
creta, seu collecta, pro Serenissima Domina Joana Imperatrice Græcorum,
Domina Margarita Marchionissa Montisferrati, sororibus nostris carissi-
simis, pro Nobis, nostrisque Liberis, & genere (annuente Domino) con-
servandis, & statu pacifico Comitatus, & post nostrarum Sororum, nostrum,
Liberorumque nostrorum, & aliorum de nostro genere viventium, & no-
strum cujuslibet decessum, pro nostris animabus, & ex nunc in perpetuum
pro animabus nostrorum parentum, & propinquorum, specialiter bone
memorie Dominorum Amedei genitoris, & Eduardi fratris, & Domini-
orum nostrorum carissimorum Comitum, Dominarum Sebilie matris, &
predictae Consortis, nostrarum carissimarum Comitissarum Sabaudie quon-
dam Catarine Austriacæ, Beatricis Carintie Ducissarum, Agnetis Gene-
vensis, Helionore Altissiodorensis Comitissarum, & Marie Deme Fuei-
gniaci, quondam Sororum nostrarum carissimarum, preces fundat Domino
speciales.

3. Pro ejus Capelle dotatione, fundatione, & sustentatione dicte Fra-
tris Capellani eidem Capelle servienti, Nos dictus Comes pro nobis, & no-
stris successoribus, pure, & ex certa nostra scientia, ut predicta pro dictis
Fratres Minores Conventus Chamberiaci efficaciter implerentur, damus, &
concedimus eisdem donatione perpetua, decem solidos grossorum Turonen-
sium argenti, percipiendos, habendos, & sibi dandos, & solvendos annua-
tim deinceps perpetuo de, & super exitibus, & proventus gabelle no-
stre de Cony, medietatem videlicet in festo Nativitatis Domini, & allam
medietatem in festo Nativitatis sancti Joannis Baptiste, antequam Nos,
vel aliquis alius, cui sit facta assignatio super dicta gabella, vel fiat in fut-
urum, aliquid habeamus, vel percipiamus de exitibus gabelle supradicte.

4. Hanc autem nostram ordinationem, et concessionem, et omnia, et
singula supradicta, pro Nobis, et nostris successoribus bona fide promitti-
mus rata, grata, et firma habere perpetuo, tenere, attendere firmiter, et
complere; et nunquam per Nos, vel alium contrafacere, vel venire.

5. Man-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1342. & 1343. ANNO 1. & 2. ANNO 28. 29. & 30. ANNO 135. & 136.

5. Mandantes tenore presentium receptori gabelle nostre predictæ,
qui nunc est, et pro tempore fuerit, quatenus hanc nostram ordinationem,
et concessionem attendant firmiter, et observent, et in nullo contrasiant,
vel opponant: de dictisque decem solidis grossorum Turonensium, dictis
Fratribus Minoribus, vel eorum certo mandato, pro predictis fideliter exe-
quendis, et complendis integre satisfiant, atque solvant annis singulis
deinceps perpetuo, terminis superius ordinatis, recipiendo in prima solu-
tione copiam presentium cum littera de recepta: et Nos ipsos decem solidos
in singulis computis dictorum receptorum precipimus allocari. Presentes
autem litteras in primo computo, quo de ipsis computabitur, seriatim vo-
lamus registrari. Dat. apud Altam Cambam die XXIII. mensis Decembris
anno Domini MCCCXLIII.

ARGUMENTUM.

Mittit Pontifex Constantinopolim Legatos reconciliandæ Ecclesiæ Græcorum.
Excipit benigne a Rege Armenorum missos. Christiano Tartari Imperatoris
protectioni commendat. Florentinos audit Oratores. Celeberrimorum
Comitia generalia, in quibus Fortanerius Vassalus assumitur ad supremum
Ministerium. Ordinis Protektor nuncupatur Cardinalis Talayrandus.
Multi Minorite assumuntur ad insulas Pontificias. Meruunt Michael
Cefenas, Leonora Regina Trinacriæ, & Robertus Rex Siciliæ, cui pluri-
mum debent Minorite. Ejus uxor Sansia totam se dicat pietatis operibus.
Trucidantur a Tartaris Minorite. Decedit beatus Gerardus. Insigne
operatur miraculum sanctus Franciscus. Extruantur Cenobia.

I. **C**lemens Pontifex statim a sua creatione pendens non solum Occi-
dentis, sed & Orientis Ecclesiæ curam sibi commisit, & tam
Græcos quam Latinos suæ fidei commendatos, misit hoc anno Constantinopoli
Henricum ejusdem urbis Patriarcham Sedis Apostolicæ Legatum, ut
a damnabili Schismate Græcos revocaret ad unionem Ecclesiæ Latinæ.
Destinaverat enim Joanna Imperatrix et domo Sabaudicæ fratrem Manen-
tem Vicarium Orientis Minoritam, ut de unionem cum Pontifice serio tra-
ctaret. Ille vero decreverat eo destinare fratrem Fortanerium Vicarium
Generalem Ordinis Minorum, cum aliquot magistris & viris doctis ejusdem
Instituti. Sed dum instarent Comitia generalia Ordinis, & opportunum
videretur ipsum Constantinopoleos Patriarcham amandare, mutato consilio,
Pontifex Henricum ablegavit. Scripsit vero ad Guardianum & Fratres
Conventus de Peyra e regione urbis Constantinopolitanæ positos, ut Legato
& personis ab eo illuc destinandis, in hoc peragendo gravissimo negotio dili-
genter assisterent. Recepti etiam humaniter & honorifice Guidonis Regis
Armenicæ Oratores, fratrem Antonium de Valentia Minoritam, & nobi-
lem virum Gregorium de Segio, a Rege missos, ut contra diras immani-
simasque afflictiones, & vexationes, quas Sarracenicæ rabies ad extinguendum
in illis partibus Christianorum nomen & gloriam, eorumque sanguinem
effundendum, inferebat, subsidium implorarent. Explicatis deinde Philippo
Gallorum Regi Armenorum angustiis, ut supplicat mitteret, exoravit. Jani-
bech Tartarorum Imperatorem, habitis gratis ob favores Christianis præ-
stitos, quos frater Elias Hungarorum Imperatori familiaris, in illis partibus diu-
tius conversatus, enarravit, amplius rogavit, ut ab iisdem protegendis &
fovendis non desisteret. Epistolam ad eundem datam hic subijcio.

Tom. VII.

O q

Ma-

Henricus Paci-
archa minorit
Legatus Constau-
tinopolim.
Vide supra an.
1331. n. 12.

Ex lib. facti an.
2. ep. 43.

Ibid. epist. 114.
Excipiuntur hu-
maniter Legati
Armenorum.

Ibid. epist. 126.

ANNO CHRISTI
1343.CLEMENTIS VI.
ANNO 1. & 2.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 19. & 30.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 136. I

*Magnifico Principi Janibech Imperatori Tartarorum Illustri, Deum uerum,
qui omnia creauit de nihilo, devote cognoscere, diligere, & timere.*

*Ibid. epist. 123.
Imperatoris Tar-
tarorum benigne
excipiebat Chri-
stianos.*

II. **A**D Sedem Apostolicam sepius exiit multorum relictibus fide dignis, perductum, quod progenitores tui Tartarorum Imperatores ex innata, & a Deo sibi inspirata clementia, Christianos in tuo degentes Imperio tractare prateritis temporibus favorabiliter, & humaniter curauerunt, eos tam diuine pietatis intuitu, quam reuerentia dilectae Sedis pie manatendo & conseruando in suis libertatibus, ac ab oppressionibus indebitis, uolentis, & iniuriis defendendo, permittendo quoque Sacerdotes Catholicos diuina libidem celebrare officia, ministrare Sacramenta Ecclesiastica, & tam Christianis populis, quam aliis audire uolentibus, predicare libere uerbum Dei. Propter quod Sedes ipsa & praedecessores nostri Romani Pontifices, ex his gaudii & exultationis rore persusi, Nuncios Imperatorum ipsorum quandoque uenientes ad Sedem eandem, receperunt placabiliter, eosque gratis & fauoribus praenerant, reuerentias, directiuas, & amicitiales litteras plerumque praefatis Imperatoribus dirigendo. Et licet praemissa sepe leuia mente audierimus, dum status inferior nos haberet: Nunc tamen ad apicem summi Apostolatus assumpti, diuina gratia fauente, eis tam per dilectum filium Eliam de Hungaria * Ordinis Minorum illis in partibus diutius conuersatum, quam alios fide dignos in nostra praesentia commendabiliter & laudabiliter recensitis, exinde tanto amplius exultauimus, quanto curam Christianorum omnium ex Injuncto nobis desuper Apostolica seruitutis officio, magis conspicimus inuimere, sperantes in eo, qui numquam cessat a benedictionibus gratiarum, quod tu laudabilia progenitorum tuorum praedictorum uestigia imitando, super his erga Christianos eosdem exuberare fauores & gratias huiusmodi non cessabis. Tuam siquidem credimus magnificentiam non latere, quod in terris & ditionibus nonnullorum carissimorum in Christo filiorum nostrorum Regum Christianorum, innumera Sarracenorum, & aliorum qui fidem Christianam non colunt, millia commorantur, qui ab eisdem Regibus tolerantur & conseruentur, ac ab iniuriis & oppressionibus quorumlibet defenduntur, nec aliquis Sarracenorum ipsorum & fidem eandem non colentium, uita, metum, uel uolentia ritum suum abnegare, aut fidem Christianam suscipere cogitur, sed si ad eam uenire sponte & libere uoluerit, fauorabiliter recipitur & benigne. Rogamus itaque Celsitudinem tuam, & hortamur, quatenus praefatos Christianos in tuo praedicto commorantes Imperio, ad instar eorumdem progenitorum tuorum, habeas commendatos, ipsos defendendo ab iniuriis & oppressionibus indebitis quibuscumque; sacerdotisque permittendo praedictos diuina officia peragere, proponereque libere quibusuis audire uolentibus uerbum Dei. Nos autem Nuncios tuos & litteras, si ad nos miseris, recipimus fauorabiliter & libenter, ac ea quae pro parte tua coram nobis exponere curauerint, audiemus, tibi que uiam caritatis & benignis monitis, si audire uolueris, ostendemus, per quam tibi gratia in praesenti uita dabitur abundanter a Domino, & tandem post decursum uita, ipsius aeternae felicitatis gaudia mereberis adipisci. Datum apud Villam nouam Auenionem. Diaec. ix. Kal. Augusti anno 11.

*Fr. Elias dicit in
Tartaria conuer-
satus
* fide anno 1340.
n. 1. 7. 199.*

*Commendatos
hujus Imperatoris
sunt praedictos
Christianos.*

*An. 1248. n. 4.
Fr. Aleman. Or-
dine Florent.
Ibid. epist. 671.*

III. Alemannum Episcopum Mutinensem ex Ordine Minorum, uti diximus assumptum, & Joannem Moris Jurisperitum, ciuem Florentinum, Gualteri Ducis Athenarum, tunc urbis Florentinae Dominum, atque totius communitatis Legatos, Clemens benigne recepit, quos diligenter & fide-

lites

ANNO CHRISTI 1343. CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30. RELIGIONIS MINORUM ANNO 136.

liter in negotiis sibi commissis, secum egisse testatur. Suum in Urbe Pœnitentiarum constituit fratrem Nicolaum de Interamne, quem se substituisset ait, loco Fratris Andree de Aurelia, etiam Minoritæ, pridem in eadem Urbe defuncti. Ministro Generali, rogante Bertrando Uticensi de Deucio, tit. sancti Marci Cardinale, scripsit ut in Universitate Neapolitana gradum Magisterii conferret Petro de Gaieta, olim Apulie & Terræ laboris Provinciali Ministro, Baccalaureo Oxoniensi, electo in capitulo Generali Assisiatæ, suffragantibus etiam plurimis Patribus in comitiis Massiliensibus, ut sententias legeret Parisiis, postquam eandem diu legerat in Academia Neapolitana.

Tome 3. anni 11. epist. 411.
Fr. Nicolaus Pœnitentiarum Apostol.
Tome 1. an. 1. epist. 136.

IV. Celebrata sunt hoc anno in civitate Massiliensî comitia Generalia, pro eligendo supremo Ministro, propter assumptionem Gerardi Ottonis ad Patriarchatum Antiochenum, & administrationem Episcopatus Catanienuti narravimus anno precedenti. Substitutum etiam diximus Vicarium, qui usque ad Capitulum Generale religionem gubernaret fratrem Fortanerium Vassallum, quem valde Pontifex his duabus, quas subnectimus, bullis commendat, & electoribus insinuat sibi rem gratam facturos, si in Generalem Ministrum velint eligere.

Capitulum Generale 41. Massilia.

An. 1343. n. 4. fol. n. 4.

Dilecto filio Fortanerio Vassalli, Fratrum Ordinis Minorum sacre Theologie Professori, curam & administrationem Ministeriatus Generalis ejusdem Ordinis Apostolica auctoritate, gerenti.

V. **D**Udum Ordine Fratrum Minorum pro eo Generalis Ministerii gubernatione carente, quod nos Venerabilem fratrem nostrum Geraldum Patriarcham Antiochenum, tunc ipsius Ordinis Generalem Ministrum, in Patriarcham, de Fratrum nostrorum consilio presicimus Antiochone Ecclesia tunc vacanti; Nos Ordinem ipsum intra nostra, & Sedis Apostolice præcordia recumbentem, remanere nolentes utilis gubernatoris solatio desistutum, & ad te, quem margaritis scientie, morum venustate, discretionis & probitatis maturitate, aliisque donis virtutum insignivisti Dominus, quique zelum, ferventem ad Ordinem ipsum habere dignosceris, dirigentes intuitum mentis nostre, curam & administrationem Ministeriatus Generalis ejusdem Ordinis, quousque foret ei de Ministro Generali provisum, tibi per nostras litteras duximus committendas, sicut in eisdem litteris plenius continetur. Sano cum inisset Capitulum Generale prælibati Ordinis Massilia celebrandum, in quo dilecti Ministri electio immineat, de nostro beneplacito facienda, nostreque intentionis fuerit & existat, quod tu in eodem Capitulo, ac Electoribus & Fratribus ibidem congregandis, velut gerens curam & administrationem hujusmodi præsideas, donec per electionem concordem & utilem fuerit de Ministro Generali provisum, quibusvis privilegiis Apostolicis, ac consuetudinibus, statutis, & observantiis ipsius Ordinis contrariis nequaquam obstantibus, quibus tamen propter hoc super aliis, vel alias non intendimus; in aliquo derogare, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad prædictum Capitulum accedens, tuamque hujusmodi officium ibidem fideliter, & sollicitè exercens, ut tam circa electionem prædictam, quam alia in Capitulo ipso agenda, pacis & caritatis vigeat unitas, & omnia secundum Deum, & ipsius utilitatem Ordinis salubriter dirigantur, partes tue sollicitudinis interponas; ita quod ex tua directione uberes fructus, assistente divina gratia, proveniant, tuque percipis mercedem præmissi consequaris. Datum Avinionæ xi. Kalend. Junii anno 11.

2. lib. ser. Institutus consilii tunc Prefectus.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 136.

*Dilectis filiis Ministris & Custodibus Fratrum Ordinis Minorum in
Capitulo Generali ejusdem Ordinis celebranda
Massiliae congregandis.*

Ibid. epist. 23.

Comendat electus
personam
Fortaneri Vassalli.

VI. **C**um inter cetera, quae in Generali Ordinis vestri Capitulo celebranda Massiliae, gerenda, vobis, ut estimamus, incumbunt, electio Generalis Ministri de nostro beneplacito ibidem imminet facienda. Nos cupientes talem personam ipsius Ordinis, quem gerimus in visceribus caritatis, in Ministrum eligi, per cujus virtutes & merita, dirigatur ad salutaria ipse Ordo, sinceritatem vestram attentius in Domino exhortamur, quatenus habentes super his praeculis solum Deum, illam eligatis ad Ministerium praedictum personam, quam secundum Deum & vestras conscientias, utilitorem credideritis Ordini supra dicto: si vero haec in persona dilecti filii Fortanerii Vassalli ejusdem Ordinis sacrae Theologiae professoris, auctoritate Apostolica, curam & administrationem Ministerii praedicti gerentis, cujus eminentiam scientiae, & virtutes multas nos perspectas habemus, videritis concurrere, sique ipsum esse praedicto ministerio sufficientem & idoneum credideritis, gratum esset vobis & placabile si ad onus eligeretur illius, super quibus omnibus cum omni sinceritate, & puritate conscientiae procedatis. Datum Avenione 11. Kalend. Junii anno 11.

Em. valde dilectus

Clemens. capit. de
per. 4. Ceterum
si Capitulum
eligat in Minis-
trum Generale
19.
Capituli decre-
ta.

VII. Adfuit his comitiis frater Elias, tituli sancti Vitalis Cardinalis ex Minoribus anno praeterito assumptus. Dilexisse vero Pontificem hunc Fortanerium indicant multa ad eundem data diplomata honorifica & ampla; in omnibus concessa auctoritas circa regimen Fratrum & Monialium: ut tranquillius & securius omnia pro voto transigerentur in Capitulo, potestatem ei fecit substituendi, quos volebat, Ministros, & Custodes omnibus, qui vel per mortem, vel alia quacumque de causa non poterant comitiis interesse. Nominatim in specialibus bullis hanc ei facultatem concessit circa Provinciam Hiberniae, cujus Minister paulo ante decesserat; non obstante quod Clemens V. in sua decretali statuerit, hujusmodi institutionem fieri in Capitulo Generali. Similiter circa Custodias de Rupella, & Guardiani Villae sancti Joannis Angelicis. Xantonen. dioecesis substitutionem. Creati itaque qui creandi erant, & indictis comitiis, electus est Fortanerius unanimi omnium consensu, in Ministrum Generalem, suffragantibus meritis plurimia Pontificis desiderio. Peracta electione, decretum est, ut deinceps in Ordine observarentur statuta Narbonensia a sancto Bonaventura edita, addendis tamen quibusdam, quae posteriorum temporum ratio judicabat necessaria, revocarentur vero omnes posteriores legum compilationes. Justum ut in festo sanctissimae Trinitatis recitaretur officium a Joanne Pecchamo ex Minorita Archiepiscopo Cantuariensi compositum, quod Franciscus Titelmanus docto illustravit commentario. Ita incepisse, ait Marianus: *In majestatis solo*: sed hymni ad primas vesperas, non ipsius officii hoc initium est. Ita incipiebat officium: *Sedenti super solium*. Decretum, ut die sancti Ludovici Episcopi caueretur officium ab ejus germano fratre Rege, Roberto comparatum, cujus penes me exemplar est, incipit: *Tecum sicut principium bene Ludovico*. Post editionem Breviarum Romani, sub Pio V. aboletum hoc & alia peculiaris officia SS. Bonaventurae, Elisabethae Hungariae, & aliorum, quae apud me extant: erant enim durioris contexturae, quam placidus & suavis Ecclesiasticarum precum patitur concertus. Majorem pro-

fus

ANNO CHRISTI 1343. CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30. RELIGIONIS MINORUM ANNO 136.

sus videbantur priorum officiorum, præsertim monasticorum, compolitores rationem observasse metri infulti, & similis verborum terminationis, quam genuini sensus, & Ecclesiasticæ gravitatis,

VIII. Dissolutis comitiis, accedens Fortanerius Generalis Minister ad Pontificem, impetravit, ut statuta Benediæti XII. præsertim circa electionem Cullodum ac Guardianorum primo suspenderentur, deinde penitus renovarentur, renovata circa hæc præca Ordinis consuetudine. Deinde mortuo hoc ipso anno Jacobo Cajetano Anagnino Cardinale Ordinis protectore, ex consilio patrum, in comitiis congregatorum, petiit a Pontifice substitui Talayrandum Comitem Petragoricensem, tituli sancti Petri ad vincula Cardinalem, postea Episcopum Albanensem, & obtinuit. Ita testatur isthoc institutionis diploma.

Eligitur in Protectorem Cardinalis Talayrandus.

*Dilecto filio Talayrando tituli sancti Petri ad Vincula
Presbytero Cardinali,*

IX. **P**etitionis dilectorum filiorum Generalis & Provincialium Ministrorum Ordinis Fratrum Minorum, nobis nuper exhibite serice continebat, quod ipsi dudum in suo Generali Capitulo Massilie celebrato, diligentius attendentes, quod bon. mem. Jacobo sancti Georgii ad Velum auctore Diacono Cardinali Protectore, gubernatore & correctore ipsius Ordinis deputato, auctoritate Apostolica, sicut Domino placuit, ab hac luce subtratto, dictus Ordo protectoris, gubernatoris, & correctoris erat præsidio destitutus, & cupientes super hoc salubriter provideri, te quem ad eundem Ordinem affectu sincere devotionis, & benevolentie specialis indubio confidunt affici, unanimiter & concorditer, ad hujusmodi protectorie, gubernationis, & correctoris officium elegerunt. Quare nobis humilliter supplicarunt, ut juxta sui Ordinis præceptum regule, te in protectorem, gubernatorem, & correctorem prælibati Ordinis concedere dignaremur. Nos igitur qui Ordinem ipsam, intra nostra, & Sedis Apostolicæ præcordia recumbentem, prosequimur favoribus dilectionis paternæ, supplicationi hujusmodi benignius inclinasti, te, de cujus probitate ac circumspectione provida plene confidimus, in protectorem, gubernatorem, & correctorem Ordini memorato, & ipsius Fratrum, auctoritate Apostolica duximus, tenore præsentium, concedendum, sinceritatem tuam attentius exhortantes, tibi que in tuorum remissionem peccaminum injungentes, quatenus circa hæc pie, utiliter, fideliter, prout tibi ministraverit Dominus, te impendas. Nulli ergo &c. Datum apud Villam novam, Avenion. diocæs. 14. Kalend. Octobris anno 11.

Id. 17. 133.

X. Post hæc sub anni finem profecturum in Italiam Ministrum Generalem privilegii & favoribus multis Pontifex munivit, commendavitque Principibus, & Pontificii status Rectores. Non defuerunt tamen, qui de eo conquererentur, quod sowerit & privilegii, exemptionibusque audentiores reddiderit Fratres, qui ad arctiorem regulæ observantiam aspirabant, præsertim illos, qui in Umbria, in Conventu sancti Bartholomæi de Bruliano, aliisque locis solitariis, sub disciplina beati Joannis de Vallibus versabantur, & parva tunc jaciebant semina regularis observantiæ, que postea in magnam segetem creverunt. Inhibuit ergo Pontifex, ne immunitates, aut gratias illas eis exhiberet, timens ne fopita jam schismata, & molestæ discordiæ iterum resuscitarentur. Ecce ejus verba.

Joba Pontif. no
ludicioris Obse-
vantia profecto-
ribus immunita-
tes tribuatur.

ANNO CHRISI
1343.CLEMENTIS VI.
ANNO 1. & 2.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 29. & 30.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 136.

Dilecto filio Fortanerio Generali Ministro Fratrum Ordinis Minorum .

XI. **A**D Sedis Apostolicæ notitiam frequentibus relatis est perductum, quod nonnulli, qui se Fratrum Ordinis Minorum professores & regulæ beati Francisci ad litteram afferunt scilicet, Universitati communitatis Fratrum ipsorum, tam in habitu, modo vivendi, & doctrina, quam aliis approbatis ipsius Ordinis Observantiis discrepare multipliciter, ex quibus in Ordine ipso suscitantur turbationes, & scandala, moliantur. Nos igitur intendentes quod ad Dei laudem & gloriam, ejusdemque quietem Ordinis per providentiam circumspectam Sedis Apostolicæ salubris super his ordinatio subsequatur, & quod interim non expediat aliqua facere, per que approbati scilicet talium in ejusdem Ordinis scandalum videatur, tibi districtius tenore presentium inhibemus, ne illis immunitates, gratias, vel favores concedere, vel exhibere presumas, quousque per Sedem eandem circa statum ipsorum, sicut eidem Sedi expedire videbitur, aliud exiterit ordinatum. Datum Avinionæ 11. Kalend. Decembris anno 11.

XII. Porro Pontifex suam erga Sodalitium propensionem multis ostendit argumentis, præsertim in evehendis plerisque ex Fratribus ad regimen Ecclesiæ. Ad Pestenen. live Petinen. sui Patriarcha Aquilejensi, assumpsit fratrem Amancium per mortem Guillelmi: *Inter cetera*, xliii. Kal. Martii. Ad Sipontinam Archiepiscopalem, sub radices montis Gargani, fratrem Petrum per obitum Salsi: *In suprema dignitatis* v. Idus Februar. Ad Lauden. sub Archiepiscopo Mediolanensi fratrem Lucam de Castello, cui olim credidit Joannes XXII. administrationem Ecclesiæ Cumanæ, per obitum fratris Leonis etiam Minoritæ, viri piissimi, ut mox dicemus: *Pastoralis officii* 11. Kalend. April. Elegerant tamen Capitulares in suum Episcopum Guillelmum Præpositum domus de Vicobaldono, Ordinis Humiliorum Mediolanensi. Diocesis; electionemque confirmavit Guillelmus tit. sanctorum Quatuor Coronatorum presbyter Cardinalis, Sedis Apostolicæ in illis partibus Legatus; quibus non obstantibus, voluit Pontifex ratam Lucæ institutionem, quod binis litteris significavit Cardinali, & Archiepiscopo Mediolanensi. Ad Gravinem. tum sub Archiepiscopo Acheruntino, in Regno Neapolitano fratrem Andream de Perusio, per mortem Richardi: *Apostolatus officium* 14. Nonas Septemb. Ad Pensaurien. live Pisaurien. tunc immediate Romanæ Ecclesiæ subiectam, nunc sub Archiepiscopo Urbinatæ, fratrem Franciscum Vinoli, per mortem Petri etiam Minoritæ, quem alii etiam Petro Minoritæ successisse alias diximus: *Apostolatus officium* viii. Kalendas Decembris. Ad Tirafonen. sub Archiepiscopo Cæsaraugustano, per obitum Bertrandi, fratrem Sancium Lopefium Ayerbiem, alias *de Aijerbem*, Regio Aragonum sanguine progenitum, de quo alias locuti sumus, & quem Pontifex repetitis litteris, ita deprecante Jacobo Infante, Alphonso Regis Aragonii filio, comite Urgellensi, ad se vocavit Avinionem: *Pastoralis officii*, Nonis Decemb. Paulo post assumptionem ejus Garcias Lorius, Regius administer & Consiliarius ei bellum intulit, & deprædatus est Vicum opulentum Samanensem, jurisdictionis Episcopalis, quod Petro Regi valde displicuit. Interfuit Regis comitis Barcinone anno mcccxliv. coactis ut ageretur de causa Jacobi Regis Balearum, paulo antea per Petrum Regem Aragonum regno aliisque dominiis spoliati. Eidem Petro fuit a consiliis, & a sacris confessionibus. Demum translatus est ad Archiepiscopatum Tarra-

Fratr. Amancium
Episcop. Pestenen.
Fratr. Petrus Archiepis.
Sipontin.
Fr. Lucas Episc.
Lauden.
Ann. 1347. n. 16.

Fratr. Andreas
Gravinem.
Fr. Franc. Petri
Vinoli.
Tom. 6. an. 1347.
n. 16.

Fratr. Sancium
Tirafonen.

Ann. 1118. n. 19.
Ibid. 178. 507.
508.
Zurita tow. 1.
lib. 7. cap. 71. 8.
80.

Corrille de Episc.
Tirafonen.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1. & 2. ANNO 29. & 30. RUM ANNO 136.

conen. ubi decessit anno mcccclvii. die xx. Septemb. Ad Potentinam sub Archiepiscopo Acheruntino, in Regno Neapolitano, in Provincia Lucanix, fratrem Guillelmum de Turre de Adria, per obitum etiam Guillelmi: *Regimini uniuersalis* xvi. Kalend. Julii. Ad Sagonen. sub Archiepiscopo Pifano in insula Corsicæ, fratrem Bernardum de Monteto per obitum Pagani: *Militanti Ecclesie* v. Idus Junii. Ad Marianen. in eadem insula, sub Archiepiscopo Januensi, fratrem Bonaventuram Benevenuti de Fabriano, per translationem Vincentii etiam Minoritæ, ad Paëtensem: *Pastoralis officii* v. Idus Junii. Cessit hoc anno propter rationabiles causas Episcopatu Calven. frater Joannes Minoritæ, quem alias diximus ad eundem assumptum. Cessionem admisit ex Pontificis mandato Stephanus tit. sanctorum Joannis & Pauli presbyter Cardinalis, per fratrem Andream de Galliano ejusdem Instituti Procuratorem, ad hoc specialiter constitutum.

XIII. Substitutum diximus fratrem Lucam de Castello in Episcopatu Laudens. fratri Leoni Minoritæ, quem hoc anno obiisse scribit Gonzaga, Paletinum cognominat, & Beatum deprædicat. Sanctitate præclarum vocat Pifanus, & Rodolphus, referuntque dum errantem clerum corrigeret, veneno potatum nihil mali sensisse. Rexit hanc Ecclesiam annis viginti quatuor, sepultusque est pulchro mausolæo in Ecclesia Minorum Laudensi. Obiit etiam hoc anno in vigilia sancti Andree Apostoli, frater Michael Casenas, post tot annorum pernicitiam, tandem poenitens & pertæsus, quod summorum Pontificum non se submisserit clementiæ, & usque ad mortem nomen sibi Ministri Generalis arrogaverit, quantumvis fuerit a Joanne Pontifice, & in plenius comitiis generalibus Ordinis, uti diximus, ab officio depositus. Decessit hoc eodem anno v. Idus Augusti, in Cornobio sancti Nicolai de Arenæ, Leonora Regina Siciliæ, Friderici Regis conjux, soror Roberti Regis Neapolitani, & sancti Ludovici Episcopi, quam Clarissarum assumpsisse vestem, & eisdem convixisse post mortem mariti, alias diximus, epithaphium ibidem exscriptum, corrupte tamen ex Petro Rodolpho: integrum & correctum nunc damus ex Maurolico Abbate, qui eandem Reginam. Religioni Franciscanæ deditum quadriennio, & in sancti Francisci æde sepultam testatur.

*Siciliæ Regina jacens hic est Leonora
Regum nata, parens, conjux, insignis, honora,
Hæc Caroli, Petri, Federici sanctæ sororem.
Accipis en carlo dignam Ludovico priorem.
Quamvis Harenæ Nicolai migraverit ade
Hoc voluit Catanæ Francisci sistere Sede.
Ordinis & devota sui fides bene misit.
Hoc jacet hospitio complexo tempore vite.*

XIV. Mortuus denique ejusdem Leonoræ frater optimus, Robertus Rex Neapolis die xxi. Januarii, uti scribit Zurita, sive verius xvi. hor. xvi. in Dominica, uti ex aliis probat Antonius Summontius, aperteque refellit eos, qui asserunt non hoc anno, sed præterito Regem obiisse, quod & nos superius sufficienter ostendimus. Multis titulis gloriosissimus hic Princeps nostræ venit inferendus historix. Annis octo ante mortem cogitaverat de sceptro abdicando, & Minorum Instituto suscipiendo: qua de causâ rogavit Carolum Hungaricæ Regem, ut filium suum Andream Neapolim duceret, in quem decreverat ex concessione Joannis XXII. Regnum transferre. Venerat ille cum filio, & Chanadino Archiepiscopo Strigoniensi, Andrea Episcopo Varadiensi, & Jacobo Lombardo Cihanadien. uti scribit Simon de Keza

Fratr. Guillelm. Poccin.

Fr. Bernard. Sagonen.

Fratr. Bonav. Marianen.

Ann. 1130. n. 7.

Obit virtuosus clarus F. Leo. Gonzag. in prov. Mediolan. C. 6. P. 10. conf. 11. Rodolf. fol. 172.

Mortuus frater Michael Casenas poenitent. Chron. Saxan. 133.

Ann. 1312. n. 18. Et ann. 1312. n. 7. Zboria citat. c. 4. Et Regina Leonora. Tom. 4. an. 1358. n. 21. Maurolicus. verum Siciliæ. in far. Et Sicilia.

Rex Robertus. Zurita cit. c. 6. Summont. lib. 3. ad hunc annum.

Ann. 1345. n. 17. Simon de Keza de Chron. Hungar. Cap. 10. affectu Minorum diligenter Godalium.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

Sed cum multe fe offerrent hujus propositi difficultates, relicto filio sub Roberti tutela, Carolus reversus est. Ut vero aliquo modo suo potiretur desiderio, intra palatium sacellum amplum in interiori recessu constituit, in quo duodecim Minoritæ divinum persolvebant pensum, cum quibus ille sæpissime conveniebat, & nocte media ad Matutinum surgebat, Minoritico habitu indutus. Aliquoties cum consorte Sancia accessit ad magnificum sanctæ Clare Monasterium ab ipsis constructum, & ille Fratribus in suo refectorio habitu Minorum indutus, illa Monialibus in eorumdem triclinio & veste infervierit. Monasteria aliquot, quæ suis recensuimus locis, Sororibus & Fratribus construxit. Ecclesiam amplissimam cum magnæ molis campanis B. Ludovico Episcopo Franciscano, suo germano fratri, Cajete dicavit, quam alias diximus opinatos quosdam auctores opus esse Caroli II. Ludovici & Roberti genitoris, non vero Fratris, ut illi perperam existimarunt. Loca sancta Hierosolymorum Fratribus impetravit; domicilia ibidem constituit: victum & vestitum ministravit. Octiduo ante mortem, quod ante octennium voluit, sed non potuit, habitum Minorum suscepit ex manibus Ministri Terræ laboris, & coram eo in infirmitate decumbens solemnem emisit professionem. Quare receptis Ecclesiæ sacramentis, pie in Domino obdormivit, & publice in omnium conspectu, absque regis insignibus, aut vestibus, in sola paupere veste Franciscana, celebratis solemniter exequiis, in eodem habitu tamquam Minorita sepultus est in Monasterio Clarissarum. Corporis Christi a se, suaque consorte Sancia ad miraculum magnifice constructum. Mausolæum ex deaurato marmore pulchre dolatum conspicitur supra altare maximum, appositis duabus ejusdem effigiibus affabre elaboratis; una in Regia majestate sedentis, altera in habitu Franciscano religiose jacentis, insculpto hoc uno carmine aureis characteribus.

Cernite Robertum Regem virtute referunt.

XV. Principem hunc merito omnes laudant historici, tum a pietate, tum a prudentia, tum a rebus præclare gestis, & regno triginta tribus annis, mensibus octo, prudenter administrato. Inter prudentissimos, sapientissimosque Principes cum connumerat Collettus, eruditum nuncupat, religiosum, liberalem, doctorum virorum, virtutisque amantissimum. Jacobus Rainus, omnium Principum, qui posterioribus quinque sæculis floruerunt sapientissimum appellat, quippe Mathematicis, Philosophicis, & Theologicis doctrinis illustrem, mitem, placidum, omnibus amabilem. Passarus, justum, sapientem, benignum, vocat, frequenti tamen carorum amissione infelicem, ex dolore ut plurimum pulla veste incendem. Omnes nobilibus donavit Mausolæis; Ludovicum filium & Catarina nurum apud Minoritas sancti Laurentii; Mariam suam genitricem ad Templum beatæ Virginis Dominz Reginz, Carolum filium, & Mariam ex prædicto Carolo nectem ad Monasterium sanctæ Clare, Hungariæ Reginam Caroli Martelli germani fratris uxorem in Ecclesia Cathedrali. In tot adversis casibus, & belli variis eventibus, infracti fuit semper animi, maximis periculis circumventus, nec minis, nec insultibus, nec blanditis fortunæ, nec inertia temporum a studiis abstrahi potuit unquam, seu belli negotium tractaret, seu curam corporis ageret, per diem & per noctem, ambulans, sedensque liberos prope se semper volebat: uxores duxit duas, Violantem Jacobi Aragonii Regis sororem, ex qua Carolum Calabriæ Duces, Joannem primæ Reginz genitorem sustulit, & Ludovicum; ac Sanciam Jacobi I. Regis Majoricarum filiam, ex qua nullos liberos suscepit. Hanc perperam Collettus, & ex eo Bzovius, unicam ei tribuunt conjugem, reginamque dicunt Majori-

cen-

Tom. I. an. 1343.
n. 6.

A multis com-
mendatur.

Collett. lib. 5.
biller. Nep.

Rain. in notis.

Passar. in libris.
Nep.

Quas duxit
uxores.
Cronac. vit.
Eran. an. 1343.
n. 10.

ANNO CHRISTI 1343. CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30. RELIGIONIS MINORUM ANNO 136.

centem, Aragonici Regis filium, & Caroli Ducis genitricem; confundunt enim utramque conjugem, & ex duabus unam efficiunt. Sanciam sanctissimam deprædicant hi auctores, & merito, ut ex dictis, & dicendis in toto hoc nostro Annalium tomo & alibi dignoscitur; & Robertum magni fecisse religioſæ mulieris virtutem, cujus sacrum noverat arcanum, fugam e seculo, illo adhuc superſite, meditantis. Porro optimi Regis virtutes ampliori prosequuntur elogio auctores Siculi, maxime qui de rebus scripserunt Neapolitanis, atque inter hos Antonius Summontius. Franciscus Petrarcha Principi familiaris multis suarum lucubrationum in locis eum digne commendat, cui istud epitaphium adscriptit.

2. 1. membr.
Petr. lib. 1.

*Hic sacra magnanimi requiescunt ossa Roberti
Mens calum generosa petit; nunc gloria Regum
Interiit, nostrique ruit decor unicus ævi.
Militiæ flos summus erat, specimenque vetusta
Indolis, egregius bello; sed pacis amicus.
Hoc dux barbaricum poterat Hierosolyma collo
Extulſiſſe jugum; poterat hoc arma movente,
Pellere pestiferos Trinacria serua tyrannos.
Rex erat ambabus, mors impia clausis utrique
Libertatis iter, merito gemis utraque tellus
Servitio damnata sero: nec gratis lingue,
Nec minor ingenti laus buit, quem gloria dextra
Extulerat, filius, sacre tuba maxima legis,
Quis superest alius nature conscius usquam,
Herbarumque potens, nisi dii spectatos Olympi?
Morte sua vidue septem concorditer artes,
Et Musa flevit novem, dulcedine morum
Angelicus factisque fuit, patientia templum
Pectoris hujus habens, illo percunte peribat.
Omnis in hoc virtus, secum jaces orba sepulchro.
Acceptus fuit ille Deo, venerabilis orbi
Transcenditque hominem, gemitu prohibente maligno
Digna nequit calamus tanto præconia Regi
Reddere; sed terras canit hunc sua fama per omnes
Æt:rumque canet nullum tacitura per ævum.*

XVI. Porro piissima conjux Sancia, mariti jugo exonerata, statim cogitavit de subeunda religioſæ vitæ ratione. Dum vero animam mariti multis curabat suffragiis, & secundum aulæ consuetudinem in honesto recessu, in silentio & moerore, viduitatis annum transigebat, omnem posuit operam in perficiendis religioſis domibus, & consummandis piis operibus, quæ inchoaverat. Inter alia voluit ampliari Monasterium sanctæ Mariz Magdalenz, a se uti diximus, constructum, sed impediēbat vicina ædícula sanctæ Mariz Annunciatæ cum contiguo hospitali. Egit illa, cum curatoribus & confratribus, ut permitterent alio Xenodochium transferri, cederentque structuræ Monasterii, offerens amplissimam aream & sumptus novi extruendi ædificii. Ita factum hoc anno die xxix. Maii indiction. xi. anno primo, Reginz Joanz, consentiente Joanne Archiepiscopo Neapolitano, statimque manum utrique operi Regina admovit, dilatavitque terminos Monasterii, & nobilissimum construxit Xenodochium, quo fortassis non est aliud frequentius, aut nobilius in Europa, Templumque adjunxit pulcherrimum. Ut vero hæc caritatis & pietatis opera posset explere, rogavit Pontificem,

Quid egerit Sancia post Regis obitum.

Ann. 1344 n. 21.
Summont. cit. ann.
1341.

ANNO CHRISTI: CLEMENTIS VI. . . LUDOVICI IV. IMP. . . RELIGIONIS MINO-
 1343. ANNO 1. & 2. ANNO 29, & 30. RUM ANNO 136.

ut quantumvis illa decreverit sanctæ Claræ Institutum amplecti, & testamen-
 tum considerit, liceret tamen exactioribus exigere & disponere redditus,
 quibus illa gaudebat, juxta ejusdem consilium & secundum peculiarem
 concessionem Reginx Joannæ. Concessit omnia piz foeminx Pontifex, Re-
 giumque diploma suo inferuit, & facultatem religiosi Instituti subeundi,
 necnon exeundi post professionem cum duabus Monialibus ut invisere posset
 Monasteria, & pia loca a se constructa, ac misericordix opera a se inchoata
 complere. Alia item indulxit, quæ in ipsis bullis ad calcem hujus tomi pote-
 runt videri.

Zaria c. 44.

Mitit frat. Antonium oratorem
 ad Regem Aragonum.

An. 1341. #4.
 Duo Minoctæ
 caput S. Barnabæ
 Genuam ferunt.
 Pofitilian. lib. 4.
 Bitor. Genuæ.

Cramer. r. 171. Pe-
 lex. 14. 12.
 Biron. in vili
 parva. Polon.
 Tataro Ruffiam
 & Poloniam in-
 vadunt.

Multos Minoctæ
 occidunt.

Eljan. in ejus vi-
 ta MSS.
 Marian. lib. 4. c.
 12.
 Rodolph. fol. 104.
 Marc. lib. 1. c. 1.
 17. 1799.
 B. Gerard. op-
 tus & victores.

XVII. Hostiliter hoc tempore agebat Petrus Rex Aragoniæ, hujus no-
 minis quartus, contra Jacobum Regem Majoricarum, hujus Sancia Reginx
 nepotem propter denegatum sibi feudale tributum; lataque sententia decre-
 vit Jacobum veluti contumacem, & Regix majestatis læsæ reum, bonis om-
 nibus spoliare. Doluit maxime pientissima femina ad graves consanguineo-
 rum discordias, misitque ad Aragonium oratorem, qui pacificaret, vel hos-
 tiles incurfus suspendere curaret, fratrem Antonium de Aribandis Minori-
 tam Episcopum Caetanum, virum doctum & prudentem, quem ante
 biennium his infelis diximus, donatum, & post hæc Pontifex misit Legatum
 in Armeniam. Misit hoc tempore alii duo Franciscani ab Hugone Rege Cy-
 pri ad eundem Petrum Aragonium, ut pretiosissimum munus deferrent,
 caput scilicet Divi Barnabæ Apostoli, a reliquo corpore sejunctum, argen-
 teo viri cingulo tenus simulacro, multis gemmis & lapidibus pretiosis orna-
 to inclusum. Sed nave naufragium passa Fratres schaphæ impositi per multos
 immensoque fluctus, primo ad montis Rosæ littus, una cum sacro pignore
 ejecti, mox Genuam delati, vel invitati sacram Calvariam crediderunt Bocca-
 negrio Duci ac S. P. Q. Genuensi qui nobile depositum ad Divi Laurentii
 honorificentissimo loco collocarunt.

XVIII. In Russia, a Polonis subacta, Principes hoc anno res novas
 moliti, nacli tempus quo Poloniæ Rex Casimirus longissime aberat Cruci-
 ferorum colloquiis, Silesico bello, & Elisabethæ filix, quam Buguslao, Du-
 ci ulterioris Pomeraniæ, collocabat, nuptiis occupatus, missis clam Legatis
 admonere Tartarorum Imperatorem, ne tributariam sibi Russiam a Polonis
 occupari pateretur, non desaturam ipsi fidem suam, operamque polliciti.
 Habebant autem li invifum Polonorum Imperium, cum quod non libenter
 fere externis parent homines, tum quod sectæ ritusque sui, ne callide
 sensim abolerentur, metuebant. Videbant enim multos de suis ad nostros
 ritus, & ad Romanam Ecclesiam se, præsertim opera Fratrum Minorum &
 Prædicatorum transferre, pluresque in dies honoribus, & alijs præmiis a
 Rege ostentatis invitari. Ab his igitur exciti Tartari & adjuti, obiter tran-
 scuriâ Russiæ, in Poloniam magna vi contendunt. Promissive tunc sevitum est
 in sacra, & viros sacros. Ex his Vilnæ Gastoldum Episcopum, & Stanislaum
 Cracoviens. una cum triginta sex Fratribus Minoritani, necnon
 complures Prædicores die xxiv. Maii, & Stanislaum Lithuanum Ordinis
 sancti Basilii, cum aliis ejusdem Instituti Monachis, ibidem: Leopoli autem
 Stanislaum Minoritani Coenobii præfectum, & alios complures religiosos pro
 fide Christi interemerunt.

XIX. Decesit hoc anno in Sicilia beatus Gerardus Laicus, sive con-
 versus, multis virtutibus clarus, & innumeris prodigijs admirandus. Natus
 in oppido Valentix ad Padum fluvium in Regione Pedemontana, ex nobili
 Gagnolorum familia, decimo ætatis anno patre orbatus, sub piz genitricis di-
 sciplina feliciter educatus est. Bonæ educationis fructus ipsa potissimum dec-

cer-

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

cepfit, nam perpetuo languore annis tredecim laboranti juvenculus humili & diligenti adstitit obsequio. Illa defuncta, consanguinei suadebant uxorem ducere, ne in unico relicto herede posteritas deficeret. Terrenum exofus adolescentulus amorem, & Christi caritate succensus, parentum rejecto consilio, bona sua pauperibus distribuit, & peregrini habitu suscepto, ignotus & despectus poenitentiae operibus se totum addixit, primum Romae, mox Neapoli, postremum in Sicilia ad montem sancti Juliani. Hinc transit ad montem Gibellum, demum haesit in quodam eremitorio usque ad aetatis annum quadragesimum. Magno miraculorum fulgore in ea regione splendebat tunc sanctus Ludovicus Episcopus, cujus devotione ita captus est Gerardus, ut nihil crebrius in ore nomine Ludovici, nec quidquam majori cogitaret studio, quam ejusdem imitari & sequi vestigia. Decevit igitur illud ipsum, sub quo Ludovicus militavit, subire Minorum Institutum, & arctiori perfectionis vinculo ad altiora aspirare virtutis exercitia. Assumpto habitu, statim coepit in religiosa eminere disciplina, & divinis clarere prodigiis. Nullus ad obediendum promptior, nullus humilior, nullus in paupertate sectanda, & illibata castitate servanda vigilantior. Ita in ipso profecit tirocinio, ut consodaliu possit esse praceptor.

XX. Emissa solempni votorum professione, ad Coenobium missus, Randaecii custodia Messanensis, clariora exhibuit argumenta caelestis inditae virtutis. Deerat in festo Resurrectionis Dominica cocus, jussit Guardianus frater Alpherius Messanen. fratrem Gerardum in quodam sacello divina contemplantem illud munus obire. Inclinato ad superioris iussa capite, haesit longo tempore in Ecclesia usque ad horam tertiae dum sacrum solemne cantaretur. Coenobii procurator frater Conradus praefectum admonuit, in tanta festivitate nullos Fratribus parari cibos, neque ipsam accensum esse ignem in culina. Commotus Guardianus reversusque ad sacellum pacato, & tranquillo animo orantem invenit Gerardum: a quo cum exquireret, cur non obediit? respondit, se omnino praeepto obsequutum, neque defuturum Fratribus quod abunde manducarent. Abiit ergo, & clauso culinæ ostio, adjunctus a specioso juvene, quem aliqui ex Fratribus per rimulas conspicati sunt, brevissimo tempore tot dapibus officina abundavit, ut numquam lautius Fratres sint refecti.

Miraculosa Præ-
cibus parat.

XXI. Ex hoc loco translatus Panormum factus est ostiarius, adeoque placuit Fratribus ejus conversatio, ut rogaverint Ministrum Generalem ne alio possit a superioribus destinari. Illic in valetudinario invens infirmos audivit fratrem Joannem a Catania præ vehementi calculi dolore ingemiscentem, pro quo dum paullisper oraret, perfecte statim convaluit, qui per triduum urinam non potuit emittere. Lavabat alias vitrum juxta puteum, ceciditque fragile vas in lateritium pavementum: prospexit ex alto Guardianus sparsa fragmenta, ridensque dixit: *egregie factum, frater Gerarde, tuum erit vas aliud acquirere*. At ille collectis fragmentis, magna fiducia oculos ad coelum extollens vitrum pristinae reddidit integritati. Similiter fecit puero deferenti ad ostium vini phialam pro infirmis: cadente enim latore, ruptum est vitrum, sibatque puerulus timens matris indignationem. Blande consolatus Gerardus plorantem, congregatas phialae particulas suis locis restituit, phialamque mirabiliter refecit, admirantibus qui aderant spectato-ribus, & laudantibus in Viro sancto Domini virtutem.

Vas parat ul-
terius.

XXII. Mira austeritate & poenitentiae rigore corpus suum affligebat & in spiritus servitutem redigebat. Una simplici contextus tunica, aspero cilicio, vel ferrea praecinctus catena, nudis pedibus absque sandaliis incedebat.

Mira ejus poen-
itentiae.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

Pane & aqua tantum contentus, creberis se affligebat flagellis in sacello sancti Ludovici, cui erat addictissimus, prope ostium constructo, ibidem brevissimo reficiebatur somno, genuflexus super tabulam uno dumtaxat cubito longam, brachijs & capite innixis super scannum. In hoc sacello multos curaverat a variis languoribus, nullo alio præter oleum lampadis adhibito medicamento. Intingebat ramusculum cupressi juxta sacellum plantati, intinctum oleo ulceribus admovebat, & prolatis his verbis: *In nomine Dei vivi, & beate Marie Virginis, & beati Francisci, & beati Ludovici, libereris ab hac infirmitate*; statim infirmos sanabat. Hac ratione in eadem civitate Panormi curavit infantulum, diebus tribus nihil manducantem, & in extremis laborantem, atque furiosum demoniacum funibus ligatum ad se, e monte sancti Juliani attractum, cujus ori ramusculum prædictum oleo intinctum inmisit, præcipiens dæmonibus, ut ab eo torquendo deinceps cessarent.

Oleo Lampadis
multoties curati in-
firmos.

Nullum ei tem-
pus infirmitati.

Verum. serm. 9. in
sanctam Domini.

Classis spicula
Prophecia.

XXIII. Caritatis igne succensus totus mente ferebatur in Deum, vel proximorum se dicabat obsequiis, nullum tempus sibi permittens absque Dei gloria, vel aliorum utilitate. Etenim Dei amor qui nunquam otiiatur, eum a bene operando, nullo tempore ferari permittit, omniumque pauperum & egenorum dedicavit obsequiis: *Vere extra finem amoris nullam valet relinquere caritas, omnia complectitur, & continet universa, atque se erogat cunctis communem*. Quosdam precibus, alios opere juvabat, quibusdam ex aliorum caritate subsidia, alijs ex sua simplicis prudentiæ penu salutaria exhibebat consilia. Prophetico etiam spiritu multis clarebat indicijs, plurima certo prædicens, eo modo & tempore, quo erant futura. Panormieum invisit Regina Elisabetha, Petri Regis conjux, valde mœsta, quod septem enixa filias prolem masculam, regni hæredem, a Deo obtinere non potuerit. Illam religioso consolatus eloquio Gerardus, præmissa oratione, alacrem dimisit, promittens ante paucos dies, ejusque recessum e Panormo, quem tunc meditabatur, quod conciperet filium, monuitque ut Ludovicum appellaret, asserens se sancti Ludovici intercessione beneficium hoc a Deo impetrasse. Secundo jam discessit, & cordis mœstiam declaranti, dixit Vir sanctus, certo jam marem concepisse, quod partus probavit, nam ante menses novem Catanæ in vigilia beate Agathæ peperit filium, quem juxta Gerardi monita, Ludovicum appellavit, & nos diximus Petro genitori quinquennem successisse.

XXIV. Infirmitas ad mortem Panormi Dominus Henricus de Abbatibus, Regis Petri Justitarius, & derelictus a medicis, rogavit ut vocaretur Gerardus. Accedenti desperatam jam ab hominibus vitam ejus precibus commendavit. Domum regretus Dei servus, protracta per integram horam oratione coram Sanctissimo altaris Sacramento, meruit exaudiri. Abiit itaque ad Guardianum, oravitque ut mitterentur duo Fratres congratulari repentinæ & perfectæ Henrici finitati cælitus concessæ. Euntes illi invenerunt ita evenisse, sicut Dei servus præmonuit. Similiter factum circa Dom. Petrum de Antiochia Regis Cancellarium, lethaliter ægotantem, cui salutem, & aliquot longioris vitæ annos prædixit, quibus expletis, dum iterum infirmaretur, & mitteret, qui interrogaret Gerardum an infirmitas illa esset ad mortem? respondit morbum omnino esse lethalem, neque ulla medicina curabilem, consuluitque ut disponderet domui suæ & animæ confularet. Decessit intra paucos dies, probaveruntque nuncii spiritum veritatis suggestisse Gerardo quæ dixerat. Alias obsidente Rege Roberto Neapolitano Remos in Sicilia, populo conturbato dixit Gerardus, nihil esse timendum, fore enim,

ANNO CHRISTI
1343.CLEMENTIS VI.
ANNO 1. & 2.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 29. & 30.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 136.

enim, ut re infecta Robertus intra paucos dies reverteretur. Ita factum, deficiente namque aqua, aliisque emergentibus calamitatibus, obsidione soluta, hostis recessit. Cuidam Comiti Augulfano e suis terris ejecto prædixit, non nisi post menses septem restituendum, dum ille Regum favoribus putaret suum negotium citius absolvendum. Circa universalem statum & regimen Ecclesiæ multa prophetavit, hæc tamen non nisi coram cordatis viris & Ecclesiasticis, quorum intererat, publicabat.

XXV. Adeo ferventer orabat, ut carbo videretur ignitus, & tamquam si terrena fastidiret, & illuc, quo præmittebat orationem, vellet perungere, elevabatur in altum, ut multoties visus sit per aliquot cubitos e vectus in aera. Cum beato Ludovico sæpissime confabulabatur, in cujus sacello raptus a terra hærebat facie ad faciem imaginis Divi, licet in alto posito altari, audiebaturque a Fratribus interrogans & respondens ad ea quæ sibi a sancto Ludovico dicebantur. Reginæ Cœlorum aliquando etiam recreatus eloquio, meruit eandem videre paulo ante obitum, & ab ejus ore bonum nuncium audire salutis æternæ. Loquens cum Bindo de Longis Pisano, elevante Sacerdote hostiam salutarem, flexit genua ut eandem adoraret, elevatusque est a terra ultra unius brachii mensuram.

Raptus ejus & colloquia divina.

XXVI. Obedientia ei inerat perfectissima exterius discreta, intus sincera, sciebatque ita temperare Prælatorum præcepta, & aliquando indiscreta, cum integritate virtutis, ut illis prudenter obsequeretur, & virtutum limites nullatenus transiret. Licet vitam perpetuo transigeret in pane & aqua, si superiores, vel hospites aliquando e suis ferulis cibos mittebant, ille curialiter admittebat, & sumpta una vel altera buccella, reliqua reponebat pauperibus distribuenda. Ita obedientiam implebat ut subditus, & abstinentiæ rigorem servabat ut poenitens minime superstitiosus. Sunt enim quidam apicum observatores, qui ita sibi præscribunt aliquas virtutes sectandas, ut rigorosis quibusdam limitibus perfectionem putent occludi, & potius velint Superiorum eludere præcepta, quam metam a se indiscrete præfixam præterire: *Perfecta obedientia legem nescit, terminis non ardetur, neque contenta angustiis professionis, largiori voluntate fertur in alacritudinem caritatis, & ad omne quod injungitur spontanea, vigore liberali, alacrisque animi modum non considerant, in infinitam libertatem extenditur.*

Obedientia discreta.

Bern. tract. de præcept. & alacritate.

XXVII. Perfectissima etiam eminebat castitate, nihil admittens in opere aut cogitatione, quod puritatem offenderet, magna sollicitudine immundas abigens species, & sensuum parvulos allidens ad petram, Virginitatem ab ipsa infantia Deo consecraverat, & magno studio servavit semper illibatam. Mitis & dulcis erat conversationis, & ab omnibus judicabatur vir simplex, & rectus, ac timens Deum, homo sine felle, aut furo, nulli molestus, omnibus gratus. Tot insignis virtutibus & miraculis clarus, postquam sine querela vixisset in religione annis triginta quinque, morbo correptus Panormi, hoc anno sub finem Decembris, coepit ab hoste maligno variis spectris & immundis tentari speciebus. Vicit tamen Dei adjutorio fraudes omnes inimici, apparuitque ei beata Virgo in die beati Joannis Evangelistæ, qui tunc incidit in feriam sextam, & post dulce ac familiare colloquium, dixit ei, sub triduum ex hoc mundi ergastulo assumendum in gloriam. Ita ipse revelavit Confessario, iisque, qui rogabant, ut pro ipsis oraret, promittens se deprecaturum in gloria ad quam piissima Dei genitrix ipsum invitarat. Penultima die sabbati, accessit ad eum Dominus Raynucius Friderici Regis defuncti Magister, petiitque ut sibi relinqueret rosarium, vel aliquid tux pauperis suppelleçtilis in sui memoriam. Cui perfectus Evangelicæ pauper-

Illibata castitas.

Ægecat.

Obitum prædicti B. Virgo.

Magister prædicti Rosarium accepit.

tatis

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

tatis amator respondit, sibi nihil esse commune cum mundo, nudum ex utero matris egressum, nudumque in terrâ uterum velle redire, neque in suum rofarium, neque in pauperem, quam gerebat lacernam, sibi quidpiam juris inesse: agendum proinde cum Patre Guardiano, penes quem dumtaxat erat potestas, etiam de his minutis disponendi. Exemplum fumpfit a suo Instituto, qui nudus in ultimo vitæ habitu læstatur cum nudo, * gaudens & exultans, quod usque in finem fidem datam suæ Domine servaverit paupertati, & Christo conformis nudus ex hoc mundo transfret ad patrem. Die dominica, in quem incidit festum sancti Thomæ Cantuariensis, ipsa eadem hora prope tertiam qua die Veneris ei apparuit beata Virgo, acceptis devote Sacramentis, elevatis in cœlum oculis, vultu placido, absque mortis angustis abiit in cœlum, anno ætatis septuagesimo quinto.

* Vide an. 1316.
n. 14.
Sanctæ mortis.

Miraculis post
mortem commo-
datur.

XXVIII. Miracula mortem subsecuta palam ejus sanctitatem demonstrant. Ad ejus transitum dum pulsaretur campana, funis prope manubrium contritus est, nec tamen pulsus cessavit, etenim nullo trahente, per longum temporis spatium omnibus admirantibus duravit. Statim ad admirabilem hunc sonitum accurrit in magna multitudine populus, expectans donec deferretur corpus in Ecclesiam, viditque membra ejus adeo mollia & tractabilia, ac si forent hominis viventis. Deinde omnes avidè decerpébant ex vestibus & capillis reliquias, felices se reputantes, qui vel minimam particulam obtinebant. Inter confusam multitudinem accessit mulier nomine Gratia membris contracta, & manu osculata sancti Viri, statim perfecte convaluit. Alia vocata Beatrix febricitans, dum expectaret accessum ad feretrum, comprimente populo, correpta est magno febris incremento, domumque evecta rogavit filiam, ut sibi applicaret tunicæ Gerardi fragmentum, quod paulo antea a consanguineo impetrarat. Eo admoto, statim recessit febris, & illiaca passio, qua vehementer cruciabat. Altera appellata Contissa utrumque dolens oculum, nihil distincte visu perspicuens, ducta per oculos manu Gerardi, repente vidit integris luminibus. Alia similia operatus est Dominus miracula ad contactum corporis, dum in feretro jaceret, ad quorum sanam frequentior quotidie populus die noctue concurrat, ita ut non potuerint Fratres per biduum illud tradere sepulturæ. Tertia autem die per vim sublatam duxerunt ad interiora domus, emissoque populo, loco secreto, & sub silentio sepelierunt: sed quod illi fecerunt in abscondito, Deus manifestavit, emittente corpore ex ipso latibulo suavissimum odorem.

XXIX. Sublato ita e medio carissimo pignore, precibus se illius commendabant virtuti, qui suis malis desiderabant adhiberi medelam. Sub vespere illius diei, quo sepulturæ traditus est, oravit Orlandus medicus pro filiole molestam patiente tussim, & exauditus est. Frater Bartholomæus de Castro Joannis volvulum sive dolore iliaco perpeffus, Dei servum Gerardum cum devotione invocans, ab omni passione liberatus est. Adolescens Bella, Paulo civi Panormitano ante paucos dies nupta, gravi casu rupto brachio, & toto corpore colliso, die octava post mortem ferveri Dei, admota habitus parte, ad universas partes quibus dolebat, repente sanata est. Nicolaus Copula a dolore stomachi adhibito sub diploide segmento tunicæ sancti Viri: Puerulus Petrus Martini filius a lethali morbo, & mortis faucibus voto emissio invifendi Gerardi sepulcrum: Elegrancia, filia Petri Florentini, hermosa, octavo die quo sancti corpus depositum venerata est, mirabiliter curati sunt. Trapani Mattheus Massiliensis in inguine cancre infectus medicorum ope tamquam incurabilis destitutus, ad amici cujusdam consilium devote invocavit Gerardum, applicuitque parti male affectæ particulam ve-

stis

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

stis ejusdem, atque immediate tumor compressus est, livescens color abscessit, & integræ restitutus est sanitati.

XXX. Noluit autem Deus, servi sui Gerardi gloriam intra fines infule Trinacriæ concludi, sed amplius extendi, statuitque ad majorem ejus venerationem, corporis partem ad alios transmitti. Gerardo erat unicus & individuus comes frater Laurentius, qui die noctuque ad ejus excubabat sepulcrum, a quo non poterat avelli. Post annos tres inîtum ei vehemens desiderium videndi sancti Viri corpus, revelavitque Fratribus Marchisio Sacerdoti, & Constantino laico, quod cupiebat. Convenerunt omnes in voto, & unanimi consensu decreverunt secreto aperire sepulcrum. Nocte intempesta dum reliqui Fratres altum dormirent, exhumarunt sanctum cadaver, inveneruntque carnem resolutam, & dissolutam ossium compagem. Frater Laurentius amantissimi focii volens penes se partem habere, assumpsit cum reverentia pectus, sive ulnam, os majusculum lacerti, cujus tactu Panormi multos sanabat infirmos. Sub sequentis anni vero Assidium profectus, ut indulgentiam lucraretur ad sanctam Mariam Portiunculæ, cum dicto Sacerdote Marchisio, audivit innumera intercessione Geradi Pisis patrari miracula; statuit ergo, re collata cum focio, illic sacrum pignus repone, ubi Dominus servi sui gloriam exaltavit. Pisas pervenit uterque, anno MCCCXLVII. die v. Mensis Julii, & Fratribus retulit quatenus urbem Gerardo additissimam honestare proposuerit eius reliquiis, ut sacro hoc deposito conservaretur & augetur erga eundem devotio; visis reliquiis, exultaverunt Fratres, decreveruntque solemnî cultu & urbis applausu excipiant. Admonuerunt cives & optimates, constitutoque pio pignore in Monasterio Omnium Sanctorum Ordinis sanctæ Clare extra urbem, post dignam venerationem a Sororibus exhibitam, in pulchro conditorio ex Alabaitrite deaurato, eleganter fabricato, reverenter repositum deduxerunt ad Ecclesiam sancti Joannis de Gaytana prope civitatem. Statim a prandio instituta est solemnî supplicatio Fratrum, Optimatum, & ingentis multitudinis popularis, præcedentibus vexillis, tubis ductilibus, præcentoriis tybiis, tympanis, & psalterio. Induti sacerdotalibus aliquot Religiosi reverenter ex Sicularum Fratrum manibus reliquias exceperunt, & cum magno populi applausu ad sancti Francisci ædem deduxerunt, sonantibus omnium Ecclesiarum, per quas transibant campanis, Domino confirmante populi pietatem variis prodigiis, quæ tunc dignatus est operari.

XXXI. Antequam supplicatio in ordinem redigeretur, Joannes tubicinum moderator & Magister, ægerrime laborabat stomacho, & intestinis, invocavit Gerardum cui suum, fociorumque præstiturus erat obsequium, & repente utroque liberatus est dolore. Transiente processione per ædes Joannis Morelli Pisani Notarii, de sacello sancti Pauli ad ripam Arni, ita cives distinguunt Pisani, qui per triduum gravabatur passione iliaca & stranguria, nec poterat requiescere aut manducare, fecit se efferri ad fenestram, & conspectis sancti Viri reliquiis, deprecatus est humiliter a malis istis liberari, exauditus est subito, emisso copioso pute, infectaque materia. Dum transire juxta fluvium & Cœnobium Eremitarum sancti Augustini sanctæ Mariz de Ponte novo, simile accidit fratri Matthæo Mutinensi sacre Theologie studioso, qui per octo dies vehementi cruciabatur febrî. Ductus enim ad fenestram oravit, nocte illa suavi correptus sopore placide requievit, & die sequenti ita perfecte convalescit, ut ad Minoritarum ædem pedes ierit gratias pro restituta sanitate redditurus; ubi etiam vovit, se in vigilia ejus anniverfarî jejunaturum. In Chinischa ad pontem veterem, Domina Florina

Post annos tres
exhumatur corpus.

Magna brachii
pars deficitur Pi-
sas.

Ibi multa paræ
miracula.

con-

ANNO CHRISTI
1343.CLEMENSIS VI.
ANNO 1. & 2.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 29. & 30.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 136.

conjug Joachini Speciani de Cappella sancti Laurentii in Chinchiza, ad conspectum brachii, seu lacerti sancti Viri genuflexa devoto rogavit corde, ut feliciter sibi parere liceret prolem integram & sanam, nec statim ab utero descenderet in sepulcrum, sicuti tribus, quos enixa erat, filiis evenit. Ut vero facilius que petebat, impetraret, promisit nasciturum a Gerardi nomine nuncupandum. Natus est infantulus die 11. Decembris, & mater præ gaudio oblita promissi egit cum confanguineis, ut Idibus illius Mensis quibus baptizandus erat, vocaretur Nicolaus, mox mutato consilio, appellaretur Augustinus. Res mira! qui sanus eoque apparebat infantulus, secrete malo, quo fratriculi deperiere, vehementer torquebatur, ita ut putaretur statim animam acturus. Filii malo edocta genitrix respicit, veniam obsecravit, obtinuit. Decreto namque nomine, quod ante partum promisit imponere, infans perfecte restitutus est sanitati, & multis donariis ad sacri pignoris reverentiam exhibitis, Gerardi tutelæ commisit, cujus precibus malum originarium effugit, & amissam salutem recuperavit. Vixit annos multos novus Gerardus defunctus in bona senectute.

XXXII. Prætereunte multitudine pontem veterem, Andreucia uxor Michaelis Notarii de Cappella sancti Barnabe prope pontem de Spina sita, cum videret sacrum hunc transire thesaurum, oravit, ut per merita hujus optimi viri, filium obtineret (erat enim nupta viro annis viginti quinque, absque ulla spe generationis) pollicita, ut si heret voti compos, libras viginti quinque argenti in obsequium & cultum pii intercessoris expenderet. Nocte sequenti concepit, salva peperit, votum adimplevit. Relicto ponte, in Burgi introitu, Bartholomæus generosi viri Joannis de Turchio filius, diebus quindecim continua decumbens febre, ad fenestram orans repente sanatus est. Ad interiorem Burgi partem dum supplicatio declinaret versus Ecclesiam sancti Francisci, Petra, uxor Francisci Volaterrani pictoris, per sex dies febre ad mortem depressa, audiens psallentes & laudem offerentes beati Gerardi, vovit, quod si liberaretur a malo, munusculum offerret in ejus venerationem. Emisso voto malum abscissit, & mulier confestim convaleuit. Terminata processione, in Ecclesia sancti Francisci positum est honorificentissime brachium super altare majus, confluyente ingenti multitudine illo die ad ejus adorationem. Inter reliqua Guillelmus Faber ferrarius humore in oculos defluente, & visu ita captus ut nihil conspiceret, rogavit Fratrem, qui ad sacri pignoris custodiam sistingebat, ut lynchnum, quæ manu gerebat, ossi admoveret. Fecit ille, restituit, hic oculis applicuit, visum recepit; & qui altero manuducente ad Ecclesiam venit, absque ductore solus in proprias ades descendit.

XXXIII. Alia multa propter ejus merita, operatus est Dominus miracula, quæ diffuse narrantur in vita apud me MSS. quorum summam hic exhibeo: Emergumens a malis spiritibus liberavit ultra ducentos viginti, inter quos una fuit femina, Diana nomine, annis triginta oppressa, quæ ferarum more in campis & locis degebat desertis: quinque aquis submersos ad vitam revocavit, octo surdis auditum, tribus cæcis visum, mutis quatuor loquelam restituit; oculis male affectis decem, brachiis, tibiis, ulceribus vel apostemate dolentes, octodecim curavit, claudos quinque consolidavit, duodecim a variis morbis, octo a catenis & carcere liberavit, undecim herniosos sanavit, amentes tres sensui restituit, a febre continua, & tertiana septuaginta sex, lethaliter vulneratos quinque curavit, naufragio decem, a variis mortis periculis quadraginta, a morbo regio septem, a podagra duodecim, a sanguinis fluxu sex, a paralyti quatuor, a calculo duos, a periculo-

Miraculorum a
Gerardo factorum
Compendium.

ANNO CHRISTI 1343. CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30. RELIGIONIS MINORUM ANNO 136.

Iosis partibus foeminas septem liberavit, aliis decem & octo ut foecundæ essent, impetravit. Dissidentes populos vivens ipse sæpius pacificavit, & multa egregia patravit opera, quæ populorum præsertim Siculi, & Pisani, ei summam conciliarunt venerationem. Ejus vitam diffuse & confuse scripsit frater Bartholomæus de Pisis, Domini Albisi filius, anno MCCCXLVII. absolutique die XI. mensis Aprilis, annis quatuor, mensibus tribus, post mortem Gerardi, quam penes me habeo MSS. Ipse idem est, qui opus conformitatum in senectute anno MCCCXCIX. misit ad comitia generalia Assisii, & in solemnî translatione brachii Pisis prædicavit. In prædicto libro Conformitatum ad compendium prolixam illius vitam redegit, & multa adjunxit miracula, quæ ipse, inquit, vidit, & audivit. Ex illo decerpserunt Marianus Rodolphus, Marcus Ulyssiponenfis. De eo agunt Raphael Volaterranus libro vigesimo primo Antropologiæ; & Philippus Ferrarius in novo Catalogo Sanctorum ad diem trigessimum Decembris. Error est in notis apud Marcum, & in libro Conformitatum; dum anno MCCC. dicitur obiisse.

Quoniam de eo scripsimus.

Marc. cit.

XXXIV. Hoc anno, non MCCCXXXIII. uti inverfis notis 1433. & repositis pro 1343. refert Gonzaga, & nos alias exscripsimus, insignis patravit miraculum sanctus Franciscus apud Civitatenfes in Hispania. Erat illius urbis Episcopus Petrus Diaz electus anno MCCCXI. carnis illecebris addictus, addictissimus tamen sancto Francisco, ejusque Instituto, qui dum tertio hoc sui Pontificatus anno in lethalem morbum incideret, nihil de morte, neque de expianda conscientia cogitabat. Vidit semel & iterum per somnium ejus cubicularius horrendis spectris dæmones animæ insidiantes, & quemdam Minoritica veste eisdem abigentem, ipsique cubiculario suadentem, ut Episcopum moneret mortis imminens, & præmittendæ sacramentalis peccatorum confessionis. Fecit servus, visionesque narravit, sed Episcopus irritis, & secundo monentem cum indignatione rejecit. Religiosus ille, qui Episcopi animæ curam agebat, ad tertium spectrum prioribus terribilius, suscit adolescentulo, ut rediret, & persuaderet reatum confessionem. Cui famulus, semel atque iterum hæc ei suggestisse, sed frustra respondit, nec se audere reverti absque manifesto signo, cui credat: *Admove, inquit frater, digitum ad picem istam in magno cæcabo tuo bene preparatam, & delinitam ostendito illi, ut credat.* Adde etiam, *Francischi Assisiatîs, quem ille magno prosequitur affectu opera huc usque liberatum ab inimicis, per quem item factum est, ne absque Sacramentorum munimine ab hac vita discesseret.* Suo malo adolescens signum petiit; nam ardenti pice ita deficcatus est digitus, ut manifeste veram tormenti speciem exhiberet. Hoc indicio & vehementi famuli persuasionem commotus tandem Episcopus, monitis acquievit, peccata Sacerdoti confessus est, & paulo post die V. mensis Maii e vivis excessit. Mortuum consanguinei, ut bona commodius inter se dividerent, per triduum occulerunt. Die quarta in Ecclesiam delatus, coram tota funebri circumfедente corona e feretro caput erexit, & indicto silentio ita affatus est: *Viri pii qui ad meas celebrandas exequias huc convenistis, ne commoveamini, neque ad mortui vocem effugiatîs; subsistite parumper, & meis verbis aurem accommodate. Ego vere mortuus fui, & nunc vere vitam revivo mortalem. Carnis ergastulo ante triduum soluta anima, ad æquissimi judicis tribunal de omnibus, quæ in corpore gessi, rationem redditura comparui, diramque excepi sententiam, ut in æternum cruciaretur, quam scandalî, & vitæ male transactæ in conspectu gregis mihi commissi minime penituit, neque in prospera confessione, sub mortem per vim extorta, vere fuerit contrita. Accessit tamen optimus Tutelarîs*

Gen. in Prov. 5. Michael. Conv. 1. Tom. 1. ad 114. Marion. cit. Marc. lib. 3. c. 50. Avila de Episc. Civitate. S. Francis. Episcopi triduo defunctum resuscitavit.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

*sanctus Franciscus, quem ego singulari quadam devotione prosequutus sum, & tanta fide colui, ut ejus meritis firmiter speraverim, me liberandum a penis gehenne, & misericordia motus super paventem & trementem in conspectu Dei, propter plurima suo Instituto prestata beneficia, & exhibitas suis discipulis elemosynas, impetravit, ut anima in corpus regredi possit, & per viginti dies paniteres de commissis, quibus expletis, ego denuo mundo valedicam. His dictis, in pedes surrexit, bonisque recuperatis & in pauperes distributis, talem intra dies sibi præfixos egit poenitentiam, ut pie credi possit veniam impetrasse delictorum, & in locum transisse salutis. Incidit infra hunc terminum dies translationis sancti Francisci, in qua concionem habuit ad populum, totam rei seriem narravit, sancti Patris virtutes extulit, ejusque sectatores civibus impense commendavit. Sepultus est in Ecclesia Cathedrali ejusdem urbis, in qua ego ipse illius conspicui sepulcrum, inscripto hoc Epitaphio: *Hic jacet Petrus Diaz Episcopus, quem a mortuis sanctus Franciscus suscitavit.**

XXXV. Richardus Episcopus Orlorienſis ex Minoritis assumptus constanter suam causam, de qua non semel egimus alias, contra Alexandrum Metropolitam Dublinensem prosequutus, hoc anno obtinuit, ut examen controversæ committeretur Bernardo tit. sancti Cyriaci Presbytero Cardinali, atque ex hujus judicio ut peremptorie Romam evocaretur Alexander. Florebat hoc tempore in Anglia in decrepita senectute frater Robertus de Lamborrone Confessarius Angliæ Regiæ Isabellæ, cui annis sexdecim a consiliis & sacris astitit arcanis. Quinquaginta annis & ultra laudabiliter professus in Ordine, diversis sanctis officiis tam in Franciæ, quam in Angliæ dominiis. Horum intuitu meritum Pontifex, ad Regiæ preces honorifico diplomate quædam indulſit, quæ gravis ætas videbatur exposulare. Plurimum usi sunt etiam Minorum opera tum in consiliis, tum in conscientiis dirigendis Reges Neapolitani. Invenio enim circa hæc tempora plerosque ex eis in aulam adscitos. Fratrem Franciscum Episcopum Caetanum, prius Caroli Ducis Calabriae Confessarium, mox Roberti Regis magnum Eleemosynarium, & Confessarium. Fratrem Hugonem Sueſtanum Episcopum eidem Regi a confessionibus. Fratrem Guillelmum Scalenſem Episcopum Regiæ Sanciæ a sacris arcanis conscientiæ. Fratrem Guillelmum Puteolanum Episcopum Regiæ Joannæ hujus nominis primæ Confessarium, vivente adhuc avo Roberto. Fratrem Mattheum Thelesinum Episcopum Confessarium & Consiliarium ejusdem Regiæ, & ante assumptionem ad Episcopatum, Regii Sacelli Magistrum. Fratrem Andream de Valle Regiæ, & fratrem Petrum de Aquila ejusdem Regiæ Capellanos, familiares & fideles. Monumenta ex quibus hæc constabunt, ex Regio archivo extracta ad hujus toni calcem lectori exhibemus. Mortuus est hoc anno mense Septembris, ad suos Consodales dum e curia rediret, frater Dominicus de Bartha vir venerabilis & doctus Provincie Aquitanie Minister, qui triginta annis publice Theologiam professus est, & quædam dedit commentaria in Joannis Apocalypſim.

XXXVI. Hoc anno initium accepit Conventus Grandivillanus, non tamen in ipsa urbe. Distabat per milliaria decem insula parva Chanſonen. Diocesis Constantienſis. ditionis Regum Gallie, quam hoc anno conceſſit Philippus Rex Fratribus, adjecta etiam pingui elemosyna, ut domum sibi ædificarent. Fecerunt illi, annuentibus Pontifice Romano & Constantienſi. Sed cum secundo & tertio injurias probarent militis Angli, ne quotidianis paterent excursionibus & rapinis, locum anno MDXLIII. dereliquerunt. Dedit

Tom. 6. an. 1.
p. 18.

Frater Robertus
confessarius Re-
gine Angliæ.

Vide an. 1339.
n. 16.
Tom. 5. an. 1.
p. 555.

Mortuus Fr. Do-
minicus de Bar-
tha.

Conven. Gran-
divillanus.

Gene. in Prov.
Franc. Parisien.
Conv. 7.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

dit tamen hospitium Jacobus Pigeonius Grandisvillanus in suburbis civitatis, ubi per tres annos commorati, fundum accepere a nobili femina Jacquellina a Fontevilla, & Adriana ejus filia, ubi Cœnobium ex piorum civium elemofynis construxere, accedente consensu Pauli III. & Philippi de Cossie Constantiensis Episcopi. Ecclesiam beatæ Mariæ & sancto Francisco sacram consecravit anno MDXLVII. R. Porphyrien. Episcopus, Constantiensis Suffraganeus. Loci sancti Miniati in Provincia Tusciæ, & Custodia Florentina occurrit hoc anno memoria apud Rodolphum dum ait, hoc ipso tempore Fratribus concessum ea lege, ut Ecclesiam ampliarent, & dilatarent.

Conv. S. Miniati.
Rodul. fol. 165.

XXXVII. In ipso hujus anni limine, paucis diebus antequam moreretur Robertus Rex Siciliæ, ad preces ejus concessit Pontifex Ministro & Fratribus Provincie Romanæ, ut admittere possent locum in Villa civitatis Ducalis, ab eodem Roberto, dum Calabriæ dumtaxat Ducis titulo potiretur, constructa in finibus Regni Neapolitani: *Devote vestre Religionis*. II. Nonas Januarii. Ædificarunt Cœnobium intra muros Ville pii viri collectis ex communi liberalitate elemofynis. Floruit ibidem Magister Silvester olim Provincie Romanæ Minister; & recensetur Domus ista a Pisano & Rodolpho in Provincia Ocomana, sub Custodia Reatina. Concessa etiam hoc anno licentia Guardiano & Fratribus Conventus sancti Emiliani, Burdegallens. Diocesis, ut illum propter bellorum discrimina, quæ inter Angliæ & Franciæ Reges verbabantur, ferme penitus destructum, intra muros ipsius Villæ possent transferre: *Devotionis vestre*. VI. Idus Junii.

Conv. Civitat.
Ducalis.
Rodul. fol. 159.

Conv. S. Emiliani
transitus.

XXXVIII. Facta etiam facultas nobili viro Humberto Delphino Vienneſi, ut apud Iseronum castrum suum Grationopolitan. Diocesis ædificaret Monasterium Clarissarum: *Eximia tuorum*, III. Idus Februarii. Non tamen in hoc caſtro, sed in ipsa urbe Grationopolis illud ædificavit; uti dicemus anno MCCCLXVII. Similiter nobili viro Mariano de Arborea, Comiti Gociani, construendi aliud in loco, qui dicitur Maura, Uffellen. Diocesis, in Insula Sardinie, & Provincia Arboreæ, in qua dicebat, nullum aliud præxistisse Monasterium: *Illas petitiones*, VI. Kal. Aprilis. Necnon alteri nobili viro Petro Judici Arboreæ in eadem insula, ut in civitate Arestani aliud construeret: *In illi quæ animarum*, X. Kal. Decembris.

Monast. Maura.

Mon. Arestani.

XXXIX. Occurrit hoc anno memoria Monasterii Colonien. Clarissarum, in monumento Pontificio, quod magnam lucem afferet iis, quæ alias de hoc Cœnobio locuti sumus. Refertur enim, Isabellam Abbatissam & Philippam de Geldria Raynaldi Comitis filias ante annos septem de redditibus eis per Raynaldum alterum, Comitem Geldriæ, earundem fratrem germanum, ad vitam concessis, incœpisse construere, & continue constructi curasse præfatum Monasterium & Ecclesiam; hoc tamen anno propter subitam inundationem aquarum, magnam incurrisse jacturam: *Ecclesiarum & Monasteriorum*, XIII. Kal. Octobris. Hæc ita concordanda sunt cum superioribus, ut longe antea præxistit Monasterium, & variis temporibus, a diversis personis varia receperit incrementa: has vero Sorores amplioſorem, non primam, excogitasse structuram. Præxistit etiam hoc tempore aliud ejusdem Instituti Cœnobium de Penitethien. Tornacen. Diocesis sub districtu & dominio Guillelmi Comitis Namurcen. ab ipsius progenitoribus fundatum & constructum, probat diploma, quo Pontifex, præmissa hac narratione, concedit licentiam Mariæ Comitissæ Namurcen. prædicti Guillelmi genitrici, ut cum octo mulieribus honestis illud ingredi possit quoties velit, filiam suam Margaritam, illic Christo desponsatam, invisura: *Devotionis tue*, XV. Kal. Decembris. Alio simili indulto, quo conceditur Margaritæ Coni-

Mon. Colonien.

Monast. Penitethien.

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 136.

Mon. Setabien.
tiffæ Terræ-novæ; ut cum duabus honestis mulieribus posset intrare in Monasterium Setabienfe, cujus fundatricem diximus Saurinam de Entensâ, hujus Margaritæ genitricem; constat etiam, filiam hanc, ejusque conjugem Nicolaum de Janvilla ob suas adhibitâs operas, tum in fundatione, tum in dotatione Monasterii Fundatorum nomine audivisse: *Devotionis tue*, XIV. Kal. Maii.

Alia Monasteria.
XL. Plurimas indulfit Pontifex tum indulgentias, tum gratias, tum privilegia variis Sanctimonialium Monasteriis, de Mannasca Siftarien. Misericordiz beatæ Virginis Mariæ de Deneyo Elien. Guadalfajaræ Toletanæ Diocesis; sanctæ Claræ Gerunden. sanctæ Claræ Caturcen. Corporis Christi, sanctæ Mariæ Magdalenæ, & sanctæ Crucis in urbe Neapolitana, de quibus aliis locis per varios annos locuti sumus. Diplomata ipsâ dabimus in regesto.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Pt. Fortaneries
de Minifi. Gen.
Lito. Pont.
Dipl. p. 4. fol.
197.
22 I. **I**ndictis Comitibus generalibus Massiliæ, frater Fortaneries Vassallus, qui Gerardo Odonis, seu Ottonis ad Patriarchatum Antiochenum, & administrationem Episcopatus Catanienfis assumpto, auctoritate Apostolica curam, & administrationem Ministeriatu Generalis regebat, unanimi omnium electorum consensu, suffragantibus meritis plurimis, Pontificis desiderio, in Ministerium Generale totius Ordinis electus est: qui eidem Summo Pontifici percuras ab eodem pluribus gratiis, & favoribus donatus est, ut apud Waddingum est videre. Concessit etiam hoc anno 11. Nonas Januarii Clemens Monasterio Clarissarum Gerundæ urbis in Comitatu Catalonia, apud ostia Sambroce fluvii, indulgentias: *Splendor paternæ Græ.* & subinde xv. Kal. Februarii exempto Monasterio itidem Clarissarum Bruxellæ, Brabantiz Metropolis ad Senam amnem: *Fruitus præcipue Græ.* Civitellæ etiam præfatarum Monasterio indulgentias concessit: *Splendor paternæ Græ.* iv. Kal. Februarii: & iv. Kal. Martii. Fratre Dionysio remisso, & commendato Regi Hungariæ, a quo Nuncium receperat: *Celsitudinem suam Græ.* Eodem tempore pro Sanctis nostri Ordinis indulgentias concessit: *Ante thronum Græ.* & Clementis IV. *Tenorem quarundam &c.* confirmavit: constructionem vero Monasterii Arborensis: *Illas petitiones Græ.* & indulgentias pro eodem: *Splendor paternæ Græ.* vi. Kal. Aprilis benigniter indulfit.

23 II. Interea cum nosset Ludovicum Bavarum meditari, & præparare suum regressum in Italiam, Vicecomites in dominio Mediolani sua auctoritate constabilivit, ut ingressum illi contenderent, valenterque impedirent: quod ut audivit Bavarus instituit sui Vicarios in Italia, illisque Civitates, & loca, quibus dominabantur, confirmavit; Joanni de Vico Viterbium in Etruria ad Montis Cimini radices, inter Urbes patrimonii sancti Petri præcipuam; Galeoto, & fratribus de Malatesta Ariminum urbem maritimam in Gallia Togata ad Arimini fluminis ostium, Fanum fortunæ ad mare, & Metaurum flumen in Umbria, & Pisaurum ibidem ad Isaurum fluvium, ubi is Adriatico Mari illabitur; Antonio Montefeltro Urbium in Marchia Anconitana apud Metaurum amnem præterfluentem; Allegreto Chiavello Fabrianum oppidum in Piccini confinio ad Æsim fluvium, intra Montis Apennini colles; Nicolao Boscaretto Æsium in Marchia Anconitana; Guido Polentano Ravennam in Æmilia, inter Vitim, & Bedefem fluvios; Gentili de Varrano Camerinum in Umbria, & Apenn-

ANNO CHRISTI 1343.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29 & 30.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 236.

29 Apenninis Montibus, apud Piceni fines, & Utentis aninis ortum; Fran-
 29 cilco, & Sinibaldo Ordealphis fratribus Forum-Livii in Æmilia inter Cæ-
 29 senam, & Faventiam, ac inter Vitim, & Bedesem fluvios; Casena etiam
 29 iidem fratribus concessa, sed Faventia Joanni Manfredi; ac ita alias Ci-
 29 vitates aliis, qui vel pacifice, vel vi eas occupaverant, auctoritate Imper-
 29 ialis approbavit. His ergo motibus Ludovicus patientiam Pontificis adeo
 29 extimulavit, ut 11. Idus Aprilis contra illum scripserit: *Prolixa retro &c. Indic. ex Oden.*
 29 & postea x. Kal. Junii ad omnes Religiosos iterum contra eundem Apo-
 29 stolica diplomata expediverit: *Prædem videlicet &c.* *41.

29 III. Burdegala in Aquitania apud ostia Garumnae fluvii urbis, Fra-
 29 tres nostri vi. Idus Junii pro sui Conventus Ecclesia indulgentiam obti-
 29 nuerunt: *Ecclesiarum, & Monasteriorum &c.* concessa eodem tempore Lib. Pom.
 29 Monialibus Clarissis ibidem sui Monasterii reedificatione: *Devotionis ve-*
 29 *stra &c.* Sed Ministro Generali fratri Fortanerio, Ex Paris.
 29 sex loca recipere posset Pontifex clementer indulgit: *Præclara Religio-*
 29 *nis &c.* xviii. Kal. Octobris. Monasterio Sororum nostrarum Colo-
 29 niensi deinde concessa indulgentia: *Splendor paternæ &c.* indultis etiam
 29 eidem Monialibus privilegiis: *Sacra Religionis &c.* xiiii. Kal. Octobris,
 29 & v. Kal. ejusdem mensis Joannæ Reginae Siciliæ ingressu Monasterio-
 29 rum: *Tua devotionis &c.* 11. Kalendas itidem ejusdem mensis Archiepi-
 29 scopo Mediolanensi, & eius Suffraganeis prædicationem Cruciatæ contra
 29 Ecclesiæ hostes indixit: *Tam dudum &c.* viiii. Kal. Novembris. Joannæ
 29 Reginae Navarræ facultatem fecit ingrediendi Monasteria: *Devotionis*
 29 *sua &c.* Controversias vero quasdam Fratrum nostrorum Colonienfium
 29 diremit: *Bonum pacis &c.* 111. Kal. præfati mensis; & Guardianum eo-
 29 rundem Fratrum xv. Kalend. Decembris absolvit: *Dudum inter &c.* &
 29 fratrem Sancium ad Curiam vocavit: *Super certis ad præfens &c.* datis ad
 29 id etiam litteris pro Archiepiscopo Aquis, & Jacobo: *Super vocatio-*
 29 *ne &c.* xii. Kal. Novembris, & v. Kal. Decembris indulgentia pro Mona-
 29 stero ejusdem urbis: *Licet si &c.*

29 IV. Florebat in Conventu Andegavenfium Rev. Pater Simon Barhon,
 29 doctrina siquidem & virtute præclarus, Ministri Provincie Turonensis
 29 decoratus non tantum fuit, sed etiam serenissime Joannæ conjugis Phi-
 29 lippj Valesij Galliarum Regis a sacris arcanis extitit: hoc anno vero viam
 29 universæ carnis ingressus, aule & Religioni sui desiderium reliquit. Fr. Simon Bar-
hon Societ.

29 V. Aymo vero Sabaudie Comes (ut anno superiori indicabamus) Mons. MSS.
 29 Yolantæ uxoris pia vota foundationis ac dotationis Capellæ sanctæ Cata- Proc. Turon.
 29 rinz in Ecclesia nostrarum Minoritarum Chamberiaci incunctanter adim- mes.
 29 plevit, eique defunctæ apud Altam Combam piissime æque ac magni- Ad an. 1287.
 29 ficentissime parentaverat. At ipse hoc anno suprema infirmitate correptus, Ad an. 1379.
 29 apud Crestum oppidum in Sabaudia, cum properaret ad Deum, bonorum
 29 operum retributorem, quam impense nostram Religionem coluisset,
 29 quamque moriens ejusdem Religiosorum precibus fideret, ultimæ suæ vo-
 29 luntatis tabulis ostendit; ex quibus, ne rem plus æquo exaggerare videamur,
 29 sequentia fideliter excerptimus. Aymo de Sa-
baud. obiit.

IN NOMINE DOMINI. AMEN.

29 VI. **A** Nno a Nativitate ejusdem MCCCLII. Indiç. xii. die Mercurii,
 29 xi. mensis Junii. Quia nihil &c. post pia & egregia monu-
 29 la legata, Illustris & Magnificus Princeps Dominus Aymo Comes Sabau-
 29 die,

ANNO CHRISTI 1343. & 1344.	CLEMENTIS VI. ANNO 1. 2. & 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 29. 30. & 31.	RELIGIONIS MINOR. ANNO 136. & 137.

die, Dux Chablasi & Augustæ, in Italia Marchio, & Baroniarum Bau-
 glaci, & Coloniae Dominus, ac filius clare memorie Domini Amedei
 Comitis Sabaudie &c. Item iussit, mandavit, voluit, & ordinavit quos
 annis perpetuo in festo Assumptionis B. M. Virginis in Ecclesia & Con-
 ventu Minorum Chamberiaci, unam Missam conventualem pro defunctis cele-
 brari ad notam, & per Sacerdotem ipsam Missam celebrantem, & singulos
 ipsa die celebrantes, seu celebratas ibidem pro ipsius, & eius conjugis, &
 aliorum de suo genere animabus, commemorationem fieri specialem: qua
 die voce Praeconis, vel aliter prout videbitur faciendum, usque ad IV. millia
 pauperum, ad ipsam ibidem convocentur Missam: postquam Missam, solem-
 ne processione congrua pro defunctis, fiat per aliquem ex Fratribus dicti
 Conventus sermo congruus pauperibus, & aliis conventibus ibidem; &
 specialis commemoratio, precesque Deo, & beate Marie Virgini effun-
 dantur, specialiter pro animabus ipsius testatoris, eius conjugis, & ipsius
 defuncti genere conjunctorum, ac morientium in futurum, & dorentur
 singuli adstantes pro ipsius testatoris anima: Ave Maria dicere orationem:
 quo quidem sermone finito, singulis pauperibus usque ad complementum nu-
 meri IV. millium predictorum, si tot conveniant, ipsa die donentur quatuor
 denarii Viennensibus, vel in alia moneta ipsos quatuor denarios valente:
 & predicta distributio fiat per Guardianum, qui pro tempore fuerit: affe-
 cturque elemosina predicta super pedagio Chamberiaci: & ipsa die den-
 tur Fratribus Minoribus decem libras predictorum Viennensium pro una
 pindacia, que affertentur ut supra; & si defectus esset aliquo tempore, quo
 pedagium predicta non valeret, heres defectum supplere teneatur: in-
 terpositis aliis piis legatis huius nature. Item legavit fratri Petro de
 Coyssia viginti libras Viennenses per heredem suum sibi annis singulis, dum
 viverit, persolvendis. Item fratri Joanni de Dussia ejus facio Ordinis
 Minorum predicti, libras decem Viennenses predictorum, ad vitam an-
 nualiter, ut supra &c. Tandem dispositis, que mundi sunt, monimen-
 ta clausit. Ceterum tantus fuit hic Princeps, ut Ecclesie Domine nostræ
 Burgi Bressæ Primores, in suo Archivo speciale & perhonorificam me-
 moriam perpetuis futuris temporibus gratis & amore habere voluerint.

ARGUMENTUM.

*Audit Clemens Danielem Minoritam Regis Armenorum Legatum circa fidei
 puritatem in illis partibus restituendam. Ludovicus Pannonie Rex alium
 ejusdem Instituti mittit Avenionem pro impetrando Andrea fratri Regni
 Neapolitani dominio. Recensentur Inquisitores & persone illustres. Circantur
 Episcopi. Respiciuntur Franciscus Assulanus. Numerantur Doctores. Sancitur
 Regina Institutum sancte Clare amplectitur, cujus virtutes delibantur.
 Extruantur domicilia.*

AN. 1343. n. 1.

Vide 1341. n. 1.

Fr. Daniel Lega-
 tus Regis Arme-
 nia ad Pontificem.

DIXIMUS superius, actum cum Armenis circa deponendos, & e
 libris suis expungendos plerosque errores, quos partim ex igno-
 rantia, partim ex Prælatorum focordia, partim ex vicinarum nationum in-
 fectione, in gentem, alias Romanæ Ecclesie subjectam, & additam, irrepis-
 se constabat. Hoc anno misit Guido Rex Nuncios, & Oratores, atque inter
 hos fratrem Danielem Armenum Minoritam sac. Theol. professorem, suo-
 rumque Consodalium Vicarium, alias ad Benedictum Pontificem missum, qui de

ANNO CHRISTI 1344.	CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 30. & 31.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 127.

de his agerent cum Clemente, significarentque, non totius gentis, sed aliquarum dumtaxat partium Armeniæ hoc malum esse. Rescriptis Pontificis etiam ab illis locis, in quos irrepserant, eliminandam esse malæ doctrinæ pestem, si vellet suis Regnis, & hæc integritati consultum. Alias prolixior de his erroribus redibit sermo; præmitto nunc hujus anni rescriptum.

Carissimo in Christo filio Guidoni Regi Armeniæ illustri.

II. **P**ridem ad nostram venientes presentiam, & tuæ Celsitudinis litteras presentantes venerabiles fratres nostros Joannem Mastaren. & Antonium Trebesonen. Episcopos, ac dilectos filios Danielelem Armenum Ordinis Fratrum Minorum, & nobilem virum Gregorium de Sargis militem Ambaxiatores, & Nuncios Regios benigne recepimus, & quæ ipsi super ambaxiata sua curaverunt coram nobis proponere, prædictaque continebant littere, favorabiliter & patienter audivimus, & pleno collegimus intellectu. Et quamvis, fili carissime, tam ex propriis per ipsos Ambaxiatores & Nuncios, quam aliorum fide dignorum relatibus compertimus nimium displicenter, quod per nonnullos Armenos contra veritatem fidei Catholice, quam ad salutem docet, tenet & præditat sacrosancta Romana Ecclesia Mater omnium fidelium & magistra, fovetur, tenetur, & docetur, in aliquibus articulis execrandi & detestandi errores in aliquibus partibus dicti Regni; speramus tamen quod tu, fili dilectissime, qui sicut letanter admodum intelleximus, velut Princeps Christianissimus, & ejusdem fidei splendore presingidus ad eam colendam & dilatandam studiis devotis & ferventibus te impendis, ad tollendos & radicitus extirpandos hujusmodi, & quosvis errores alios obnubilantes claritatem ejusdem fidei de medio fidelium dicti Regni operosis, tibi que apud Deum non parum meritoris sollicitudinibus effectualiter laborabis, ex quo quidem si hoc, ut desideranter optamus, & efficaciter petimus, feceris, proculdubio tuus & Regni tui prædicti status continuè prosperabitur successibus, & Ecclesia, que sit cum fide ipsa communionem habet indivisibilem, quod una in honore non habita nequit altera honorari, nec derogatur quomolibet fidei, quominus Ecclesie detrabatur, tibi, tamquam prædilectissimo filio intra ipsius Ecclesie brachia dulciter recumbenti, aderit quantum poterit consiliis, auxiliis, & favoribus opportunis: & nihilominus ex his & aliis tuis meritoris operibus, quibus assistente tibi gratia illius, qui dat regnare principibus, ut in Domino confidimus, insudabis, post coronam regni temporalis quod obtines, coronam perennem & immarcescibilem Regni consequeris sempiterni. Datum apud Villam novam Avenion. Dieces. 111. Idus Septembris anno 111.

Br. lib. fecr. an. 3.
9-271.

An. 1345. n. 14.

III. E vivis excessit anno superiori, uti narravimus, Robertus Rex Sicilia, relicta Joanna nepte, nata Caroli filii Ducis Calabriae, ante adeptum Regnum defuncti, quæ scepra susciperet. Nupferat illa, Avo ita disponente, suo consanguineo Andrea, Caroli Hungariæ Regis pridem defuncti, filio, Ludovici regnantis fratri; non licuit tamen Regni Ecclesie juri subiecto regimen subire absque Pontificis Romani licentia. Hanc postulaturi missi statim a Roberti Regis morte Oratores Avenionem; sed dum prorogaretur in dies ob varias, quas scriptores referunt causas, submisit alios Ludovicus præfatus Hungariæ Rex, fratris Andreae causam, quam Summontius ceteris clarius explicat, adjuturos. Ex his unum, fratrem Dionysium Minoritam Regi familiarem, prudenter & fideliter in hac re laborasse testatur.

Reg. Hungariæ
missi Fr. Dionysium ad causam.

Summont. lib. 3. et
sec. an.

tur.

ANNO CHRISTI
1344.CLEMENTIS VI.
ANNO 2. & 3.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 30. & 31.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 137.

tur Pontifex, quem negotii feliciter peracti Nuncium remisit ad eundem Regem, tradita epistola sequenti.

Carissimo in Christo filio Regi Hungariae illustri.

Ex fecer. an. 3.
p. 765a.

IV. **C** Elstudinem tuam Regiam volumus non latere, quod dilectus filius Dionysius de Ordine Fratrum Minorum, Cappellanus tuus, una cum aliis tuis, & carissima in Christo filia nostra Elisabetha Reginae Hungariae illustris genitricis tuae Ambassadoribus & Nunciis, super negotio carissimo in Christo filii nostri Andree Regis Siciliae illustris germani tui, ad Sedem Apostolicam & nostram presentiam destinatus, prudenter & fideliter laboravit. Cum autem eodem feliciter, prout per nos fieri potuit, expedito negotio, sicut per alias litteras nostras eidem Ambassadoribus assignatas, sublimitati tuae plenius scribimus, idem Dionysius ad tuam presentiam de beneplacito nostro redeat; Nos ipsam qui quaecumque circa dictum negotium acta sunt, tibi referre viva voce plenius poteris, tuae Regiae benevolentiae propensius commendamus. Datum apud Villam-novam Avenion. Diaecf. v. Kal. Martii anno 11.

Inquisitores Fr.
Jacobus, & Fr.
Petrus.
Fr. Arnold. Pœ-
nitentiarius.

V. Fuerunt hoc tempore Inquisitores in Marchie Anconitanæ Provincia frater Petrus de Penna sancti Joannis, & frater Jacobus de Urbaveteri Pœnitentiarius Pontificius; frater Arnaldus de Lucegio, Sacellanus etiam Pontificis, frater Franciscus de Marziis, & Confessarius Joannæ Reginae Siciliae Minorita alter, cui simul cum Fortanerio Generali Ministro commisit plura tractanda, circa modum suscipiendi regnum jure fiduciario. Omnia hæc constant ex variis monumentis hujus anni, necnon plures nobilissimas fœminas hoc tempore sub sanctæ Claræ Instituto militasse. Sanciam Siciliae Reginae, de qua mox largius sermone instituemus, in Monasterio sanctæ Crucis Neapolitano. Filiam Regis Philippi & Joannæ Regum Navarrae in Longicampi, Parisien. Diœcesis. Blancham filiam Philippi Regis Franciæ in eodem Monasterio. Margaritam filiam Mariæ de Flandria Domine de Embodia, & de Nigella Noviomen. Diœcesis, in Monasterio de Moncello Baluacen. Diœcesis. Et Margaritam alteram filiam Mariæ Comitissæ Namurcen. in Cœnobio de Penitighien. Tornacen. Harum mentio occurrit in regesto hujus anni; alias plurimas Imperatorum & Regum filias, hujus temporis Clarissas, distinctis annis opportunius recensemus.

Clarissæ illu-
stris.

Fr. Jordan. Epi-
scop. Triventin.

VI. Creati hoc anno Episcopi frater Jordanus Curti in Ecclesia Triventina Comitatus Molisi, sub Archiepiscopatu Beneventano, per obitum Attimboni: *Quam sit onusta*. 111. Kalend. Martii; frater Jordanus hic sub anno MCCCXLVII. translatus est ad Archiepiscopatum Messanensem. Frater Guillelmus, in Archiepiscopali Beneventana, translatus ex Brundusina, ad quam alias diximus euectum; vacabat Sedes, per obitum Arnaldi: *Romana Ecclesia*, v. Nonas Martii. Præclare se gessisse Guillelmum hunc in regimine Ecclesiæ Brundusinae, ejusque redditus duplo & amplius auxisse testatur Pontifex in alio diplomate. Frater Andreas de Valle-Rugia in Larinen. sub eodem Archiepiscopatu Beneventano, per mortem Dalphini: *Militanti Ecclesie*, v. Kalend. Junii. Frater Joannes de Aprino in Calven. sub Archiepiscopatu Capuano, per obitum Stephani: *Dum ad universas*. 11. Kalend. Decembris. Habetur in Registro Joannæ primæ Reginae Neapolitanæ, Joannem hunc Episcopum anno sequenti missum in Hungariam ad seria Regni negotia peragenda, ibique hæsisse ferme per biennium.

Fr. Guiliel. Ar-
chiep. Beneven-
tan.
Ann. 1111. n. 17.

Fr. Andreas Epi-
scop. Larinen.
Fr. Joannes Cal-
ven.

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADINGI.
Reg. an. 1245.
lib. 1. f. 121.
Reginæ Joannæ
Legatus.

Nea-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LVDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 2. & 3. ANNO 30. & 31. ANNO 137.

33 Neapolim reversus obiit anno MCCCXLVII. sepultus ad sancti Laurentii ubi in lapide marmoreo hoc ejus legitur Epitaphium: *Hic jacet V. P. D. frater Joannes de Arpino Episcopus Calvensis, qui obiit anno Domini MCCCXLVII. die VII. mensis Junii xv. Indictione.* 33 Frater Iterius de Nabinallis confanguineus fratris Eliae Cardinalis, in Ecclesia Minocien. in insula Cypri, sub Archiepisc. Nicosien. qui tunc erat, sive potius administrator, praedictus Elias, per translationem Lambertini ad Brixien. *Inter sollicitudines.* III. Nonas Novembris. Frater Nicolaus ad Milopotamen. sub Archiepiscop. Creten. per translationem Michaelis ad Clugiensem: *In summae dignitatis.* Hic misit ad Pontificem anno MCCCXLVI. quasdam querelas de bonis suis Ecclesiae injuste occupatis a Laicis, quas Pontifex misit ad Andream Dandulum Ducem Venetum, cui tunc insula Cretenfis parebat. Frater Bernardus Rubeus in Civitaten. tunc immediate subjectam Ecclesiae Romanae in insula Sardiniae, sub Dominio Regis Aragonum, per obitum Laurentii: *Inter sollicitudines,* XVIII. Kalend. Julii.

VII. Mortuo Michaelae Crefenate, uti diximus anno superiori, explicatoque, sub mortem dolore, quod Pontificiis restiterit decretis, ad ejus exemplum respuit frater Franciscus Asculanus, cujus doctrina & auctoritate fuerat seductus. Virum hunc doctissimum sacrae Theologiae Professore, alias diximus, Crefenati adhaesisse, sed tandem ad cor reversum Monachio discessisse. Venit hoc ipso anno Avenionem, & Clementis clementiae, se suaeque commisit, humiliter sui errati veniam exposcens. Facile indulst Pontifex videns, non haeretice pravitatis malitia actum, sed indiscreto zelo sui defendendi Institutum seductum, restitisse, & errasse in iis dumtaxat, quae controversiam concernebant paupertatis, temereque ac stulte ex ea deducebantur circa personam Pontificis Joannis. In his ergo, in quibus erravit, praemissa coram Clemente retractatione, quam subjecimus, benigne & humaniter restitutus est in pristinum gradum & auctoritatem, quibus anteaungebatur in religione. Exe nplar misit Pontifex ad Ministrum Generalem, ut si qui alii Michaelis sectatores superessent, & admitti vellent, hanc suae fidei professionem coram ipso praemitterent, & a censuris absoluti ad Sedem Apostolicam remitterentur. Ita vero professus est Franciscus: *Ego frater Franciscus de Esculo Ordinis Minorum, recognoscens veram Catholicam & Apostolicam fidem, fateor me illam fidem firmiter credere, & tenere, quam sacrosancta Romana Ecclesia, quae Mater est omnium fidelium & magistra, tenuit, & docuit, tenet, & docet, & quam sanctissimus in Christo Pater Dominus Clemens Papa VI. cum sacro Collegio Cardinalium tenet & docet. Et praecipue credo & teneo, cum etiam scriptura sacra in perisique locis hoc asserat, Redemptorem nostrum & Dominum nostrum Jesum Christum, ejusque Apostolos nonnulla habuisse, & quod asserere pertinaciter, quod Christus & Apostoli nihil habuerint in proprio vel communi, est erroneum & haereticum; & quod Christus & ejus Apostoli habuerunt in rebus, quibus usi sunt, jus utendi & facienda ea, quae scriptura sacra testatur eos fecisse, & quod usus non possit esse justus absque omni jure utendi, & quod in praemissis fel. rec. Joannes Papa XXII. recte & catholice defuenerit, in constitutione sua quae incipit, Cum inter nonnullos, quam reputo Catholicam, & contrarium tenere post decretalem, & ejus publicationem pertinaciter, ore & corde, profiteor prout ipse in dicta sua constitutione declaravit, erroneum & haereticum fore. Et doleo & me paenitet, quod unquam aliquid scripserim, dixerim, vel fecerim, contra ipsam, & specialiter de verbis excessivis, quae credens zelare pro Ordine meo adversus praefatum Dominum Joannem scripsi,*

Tom. VII.

Rr

di-

Eugen. in Neap. sac. fol. 122.

Fr. Iacobi Minor. dicit.

Fr. Nicol. Milopotamen.

Fr. Bernard. Civitaten.

Ann. 1341. n. 13.

Fr. Franc. Asculan. resp. fol. 1. Ann. 1318. n. 19.

Ex lib. fern. an. 1. q. 21. 18.

ANNO CHRISTI
1344.CLEMENTIS VI.
ANNO 2. & 3.LYDOVICI IV. IMP.
ANNO 30. & 31.RELIGIONIS MINORUM
ANNO 137.

dici, velfeci, & peto veniam, gratiam, & misericordiam de premiffis. Et confiteor, dictum Dominum Joannem toto tempore, quo regnauit vniuerfalis Ecclefie prefuit, verum & Catholicum Papam fuffe, & ipfum catholice & ut verum, & fidelem Chriftianum viffiffe & ebfiffiffe. Et hanc mea fidei breuem confeffionem & annotationem iuro & fuppono correctiioni, & emendationi, ac fuppletioni ejuſdem ſancti Patris & Domini noſtri Pape Clementis VI.

Gullelmus Farinerius, ſc. S. Theologiae Magiſter.

VIII. Gullelmus Farinerius Provinciae Aquitaniae vir doctus, qui Fortanerio Vaſſalli huius temporis Miniſtro Generali in officio ſucceſſit, hoc anno in Univerſitate Tholoſana aſſumptus eſt ad gradum Magiſterii, ſub Jordano Curti, ejuſdem Ordinis Theologicæ facultatis Profeſſore, quem paulo ante diximus aſſumptum fuiſſe ad Episcopatum Triventini. De his ſcripſit Pontifex ad Archiepiscopum Tholoſanum, nec non ad Cancellarium Eccleſiæ Pariſien. circa ſimilem gradum conferendum fratri Rogerio de Palhariis ſacræ Theologiæ Baccalaureo. Alios multos viros doctiſſimos circa hæc tempora floruiſſe ſcribit, ſub hoc anno Marianus. In Provincia Angliæ fratrem Joannem Borroes Magiſtrum Pariſienſem, Joannem Occhamum, qui directorium juris, Joannem alterum cognomento Lectorem, qui ſummam Joanninam; Henricum Anglicum, qui varia Quodlibeta, Henricum de Huda, qui commentaria in quatuor libros ſententiarum ſcripſit; Hugonem Billionium, & Rogerium Chanoc Cuſtodie Novi caſtri. Horum non meminit Piſeus in ſuo de ſcriptoribus Anglicis commentario. In Provincia Januënſi Henricum de Monte Jardino egregium concionatorem, & Evangelii Joannis commentatorem. Jacobum Henricum de Alba, Cuſtodie Aſtenſis, qui varios Philoſophie libros ſcripſit, & Roberto Regi Siciliae dedicavit. Manfredum de Terdona Cuſtodie Papienſis, qui varia ſui ingenii edidit monumenta, atque inter hæc mediocre volumen ſcripturæ explicandæ opportunum, Polylogium nuncupatum. Franciſcum de Abbate, & Joannem de Monte Caſali inſignes Prædicatores, qui varios huius miniſterii tractatus, edidere. In Provincia Tuſciæ Sinibaldum de Figlino, Jacobum de Mugello, Joannem de Scopeto, Modeſtum Antiquum, qui eadem ætate legerat Pariſis, & ſub eodem ſerme tempore deceſſerunt; in Etruria Joannem Gervafii doctum verbi divini diſſeminandi miniſtrum, qui pro omnibus anni feſtivitibus ſermones conſcripſit; Leonardum de Montepolitiano virum doctrina, & virtutibus illuſtrem. In Provincia Mediolanenſi Jacobum de Laude, qui Summam caſuum conſcientiæ ſcripſit. In provincia Terrælabris & Cuſtodia Beneventana Franciſcum de Aquaputrida, qui ad concluſionum compendium univerſam reduxit philoſophiam, & librum edidit, Diadema Philoſophorum nuncupatum. In provincia Siciliae & Cuſtodia Syracuſana Joannem de Noto clariffimum Theologiæ Magiſtrum, in qua plures ſcripſit tractatus.

Item Roger. de Palhariis.

Alii in provincia Januënſi.

Alii in Tuſcia.

Alii in terris Mediolan. & Ra. gnis Siciliae.

Alii alibi.

IX. In aliis variis provinciis, haud tamen certis, ſub hoc eodem tempore hos, qui ſequuntur, enumerat. Durandum de Francia, qui Summam ſcripſit pro Confeſſariis inſtruendis, Joannem de Saxonia alterius Summæ auctorem, Rodulphum de Bribao qui librum de itineribus æternitatis, Bartholomeum Aromatarium, qui librum edidit Diſtinctionum, Porogaldum Episcopum, Bertrandum Lectorem Montipeſulani, Gualfridum, Franciſcum Spoletanum, Joannem Brixienſem, Nicolaum Rodulphi, Philippum de Monte Caſtelli, Jacobum de Sinopoli, Marianum de Montemellino, Joannem Philippi, Jacobum de Gallio; quos ait ſcientia illuſtres, plurimum ſuis ſcriptis Sodalitium illuſtraſſe. Aliquorum ex his iterum oportet

ANNO CHRISTI 1344.	CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 21.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 137.

portunius redibit mentio, sub illis præcis annis, quibus maxime floruerunt; neque enim asseveraverim omnes sub hoc tempore vixisse.

X. Hoc anno (non præterito uti scribunt Marianus, & Marcus Ulyssiponenfis,) die XXI. Januarii, expleto anno viduitatis, Sancia Regina Siciliæ, mundo, quod diu in votis erat, valedixit. Sanctæ Claræ subijt Institutum, juxta rigorem primæ regulæ, quem ipsam diximus, in Monasterium sanctæ Crucis introduxisse. Paucis ante ingressum diebus regios redditus, & quas habuit facultates in pauperes & pios usus distribuenda commisit viris principibus, qui ultimam & Christianam ejus voluntatem testamento declaratam exequerentur: summam tamen rerum & præcipuam curam reposuit penes fratrem Guillelmum Episcopum Scalen. suum olim confessorium, & fidem consiliarium, & fratrem Robertum de Mileto, viros timoratz conscientiz ex Ordine Minorum. Omnia hæc, & concessiones, donationes, ac indulta mariti sui Roberti, ac Reginz Joannæ, Roberti neptis, voluit a Pontifice confirmata, cujus instrumenta dabimus in regesto. His præmissis, die prædicto suscepit humiliter, & egregiz humilitatis argumento, humilem, & abjectam vestem ex manu Fortanerii Ministri Generalis, a quo imponi sibi Claræ de sancta Cruce nomen, Monialibusque præceptum ne amplius Sanciam, aut Reginam appellarent, impetravit. Vixit hic raro virtutis, pietatis, & humilitatis exemplo, annum unum, menses sex, dies septem; obiit enim sanctissime anno sequenti, die XXVIII. mensis Julii. Unde mendum est apud Casarem Engenium, & Antonium Summontium, qui menses dumtaxat sex, & dies septem ejus monachatu præscribunt. Hoc eodem anno Engenius initiatam & defunctam scribit: sed Summontius nobiscum in anno, & die, quo Institutum amplexa est, & vitæ finem posuit, aperte concordat; quod amplius ex sepulcri epitaphio confirmabimus. Parentarunt ei Joanna Regina, & regni proceres die sequenti, & ad similitudinem Mausolæi Roberti conjugis crexerunt ei sepulcrum marmoreum pulchre elaboratum, super altare majus ipsius Monasterii, in quo decessit, apposita ejus imagine religioso habitu & corona insignita. Aureis litteris incisum hoc Coenotaphium, quod ipse non semel ibidem perlegi.

Hic jacet summe humilitatis corpus venerabilis memorie sancte fororis Clare, olim Domine Sencie, Regine Hierusalem, reliete clare memorie Serenissimi Domini Roberti Hierusalem & Sicilie Regis, que post obitum ejusdem Regis viri sui, agens viduitatis debite annum, deinde transfertoria cum æternis commutans, ac inducens in ejus corpore pro amore Christi voluntariam paupertatem, bonis suis omnibus in alimoniam pauperum distributis, hoc celebre Monasterium sancte Crucis opus manuum suarum, sub Ordinis obedientia est ingressa anno Domini MCCCLIII. die XXI. Januarii, XII. indit. in quo vitam beatam ducenti secundum Regulam beati Francisci, Patris pauperum, tandem vita sue terminum religioso consummavit anno Domini MCCCLV. die XXVIII. Julii, XIII. Indit. sequenti vero die peractis exequiis tumulatur.

XI. Si ulli unquam Principi ob recepta beneficia se obstrictam satetur Sodalitas Minorum, vel huic maxime Reginz, cujus tanta fuit erga eosdem benevolentia & beneficentia, ut nihil missum fecerit, quo ingenui possint homines devinciri. Matrem se exhibuit omnium in sublevandis necessitatibus; forem in facili accessu & familiari colloquio, deposito majestatis supercilio; protectricem in depellendis adversariis; patronam in agendis causis apud Pontifices & Principes; auxiliatricem in promovendo Instituto, & multiplicandis domiciliis. Pluraque hujus munificentiz dedimus per varios

*Marian. citat.
Marc. lib. 3. cap.
49.
Sancie Regine Et
Claræ.
Ann. 1343. n. 54*

**ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI.**

*Engen. in Etelphi
S. Crucis.*

Summont. cit.

*Quædam Minori-
bus consuetudine be-
neficæ.*

ANNO CHRISTI 1344.	CLEMENTIS VI. ANNO 2. 3.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 20. & 31.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 137.

annos argumenta. Aliquot ejusdem exscriptimus epistolas ad Ministros Generales, & totius Ordinis comitia, quibus intimum erga Sodalitium expressit affectum. Monasteria Monialium insignia quatuor Neapoli; aliud Aquis in Gallia extruxit. Hierosolymis incolatum Fratribus impetravit, & Coenobia aedificavit, Neapoli alterum crexit, & alibi plura restituit. Amorem hunc a parentibus & consanguineis religioni summe addictis, quos ipsa recenset in epistola ad comitia generalia missa, abunde hausisse testatur. Ubi etiam se deprecatur sanctae Elisabethae Hungaricae Franciscanae, sancti Ludovici Episcopi Tholosatis, Minoritae consanguineam, & fratris Jacobi Majoricens. Jacobi Regis primogeniti, qui spreto Regno, Minoribus nomen dedit, germanam forem.

Ann. 1344. n. 33.

An. 1335. n. 23.
Conv. Trinitatis
Neapoli.

Hic. an. 8. 10.

Conv. Torul-
torum.
Rodulph. fol. 130.
et 131.
Conv. Ranzell.Monast. Bruxel-
lae.Monast. Civitel-
lae.

XII. Diximus superius, Ecclesiam Trinitatis a Sancia Regina fundatam pro Fratribus Minoribus, qui Sororibus sanctae Crucis inservirent. Hos isthoc anno invenimus in confirmatione diplomatæ Joannis Archiepiscopi Neapolitani, decem fuisse sub nomine Eremitarum ac vitae solitariae professorum audivisse. Fuisse vero Franciscanos mihi aperte constat, dum primus, qui inter eos nuncupatur frater Robertus de Mileto, in alio diplomate, quod citavimus, & integre referimus in regesto, expresse asseritur fuisse Ordinis Minorum. Ecclesiae & Fratrum institutio constabit ex Archiepiscopi & Pontificis diplomate: *Ferventis devotionis*, xix. Kalend. Januar. Ilii vero Fratres sive Eremitae postea addicti sunt Sororum ministerio.

XIII. Hoc anno in insula Trinacriae concessam Fratribus in oppido Tor-turicorum Ecclesiam sanctae Marinae, ut contiguum sibi aedificarent habitaculum, refert Rodolphus, & Randacii aliud extruxisse Elisabetham Reginam, Ludovici ac Friderici III. Regum genitricem, impetrata prius facultate a Clemente VI. idque factum asserit anno MCCCXXXIV. Sed mendum esse in notis judicaverim, atque ita transponendas, MCCCXLIII. neque enim sub illo anno fedit Clemens VI. qui anno MCCCXLII. assumptus est ad Pontificatum. Primi Conventus mentionem agit Rodolphus in custodia Messanae, secundi in Custodia Drepani. Pisanus primi non meminit, de secundo agit in Custodia Messanensi.

XIV. Concessit hoc anno Pontifex facultatem nobili viro Guillelmo Duenoordio, Domino de Osterhont, agrarii Praefecto apud Comitem Hollandiae, ut in Opbrussella in loco Condendoerster nuncupato, Cameracen. diocesis Clarissis Monasterium aedificaret: *Piis desideriis*, xv. Kalend. Februar. Primum ab eo factum lapidem anno proximo praeterito die xvi. Octob. ait Henricus Sedulius, vir recolendae memoriae, noster olim amicus, in monumentis Germaniae inferioris a se collectis, apud me MSS. Et evocatas ex Nussae Monasterio Sorores tres, atque ex Luxemburgensi alias totidem, quarum magisterio novitiae regulam & vitam inchoarent. Ecclesiam & altaria ex commissione Pontificis consecravit anno MCCCXLVI. Matthias Episcopus Trapezunde, sed eo loco a Geuziis Monasterio destructo, migravit in Villam interiorem Bruxellarum, occupato procerum beneplacito Hieronymianorum Collegio, cum anno MDLXXXV. Dux Parmen. Bruxellam in Regiam potestatem a Geuziis vendicasset.

XV. Similiter indulgit Pontifex fratri Guillelmo Archiepiscopo Brundusino, quem hoc anno diximus translatum ad Ecclesiam Beneventanam, ut in Castro Civitellae Aprutinae diocesis, unde erat oriundus, Monasterium ejusdem Instituti fundaret & dotaret: *Speciosus forma* IV. Februar. Quando hoc accepit diploma, Monasterium magna ex parte fundaverat & dotaverat, & alio diplomate Pontifex omnibus vere poenitentibus, & confessis qui

Ec-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1344. ANNO 2. & 3. ANNO 30. & 31. RUM ANNO 137.

Ecclesiam dicti Monasterii post collocatas illic Abbatissam & Sorores, in festo sanctæ Claræ devote visitarent, annuatim unum annum & quadraginta dies de injunctis pœnitentiis misericorditer relaxavit. Sub hoc tempore Agnetem Hungariz Reginam construxisse ac de bonis propriis dotaliæ Monasterium Clarissarum Campi Regii Constantiensis diocœ. constat ex diplomate, quo Pontifex liberum ad illud ei concedit ingressum; *Devotionis tue* XI. Kalend. August. Clarissis Monasterii Longicampi induluit ut Parisiensis Antistes sive alius pro necessariis functionibus ab ipsâ requisitus, cum decenti comitatu ingredi possit earum clausuram: *Sacre Religionis* 1v. Idus Maii. Et ex alio diplomate constat, Monasterium sanctæ Claræ Burdegallen. sub hoc tempore translatum esse ad ipsam Civitatem propter bella, quæ inter Reges Franciæ & Angliæ frequentèr vigeabant.

Mon. Campi Regii.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

I. CLEMENS Pontifex, expeditis litteris ad Episcopum Barchinonensem pro Monialibus Castri de Gasseris: *Circumspecta* &c. XII. Kalend. Februarii, & facta facultate permutandi Conventum Montorii Aputini: *Inter ceteros* &c. Kalend. Martii, Monialibus Monasterii Monticelli, seu Moncelli in dioecesi Belluacensi in Belgio, plura vel præscripsit, vel concessit sub v. nonas Maii; præscripsit quidem Sororum numerum: *Quanto studiosius* &c. modum circa recitationem divini officii: *Religionis vestre* &c. & etiam circa servitrices nonnulla ordinavit: *Speciali gratia* &c. & Monasterii capellanos: *Sincere devotionis* &c. necnon eisdem confessores: *Benigno sunt* &c. ac tandem idipsum desiderantes regimini Fratrum Minorum commisit: *Merita vestra* &c. concessit vero liberam sepulturam in earum Ecclesia: *Ex injuncto* &c. successionem in bonis temporalibus: *Movet animum* &c. privilegia aliarum Clarissarum: *Sacra vestra* &c. ac tandem exemit a decimis solvendis: *Pium, & congruum* &c. sed Monasterio Burdegallensi earundem nostrarum Sororum indulgentiarum concessione VI. Idus Junii favit; sed fratri Gerardo Odonis, sive Ottonis alias Ministro Generali Ordinis, quem paulo ante ad Patriarchatum Antiochenum sublimaverat, ac eidem administrationem Ecclesiæ Catanensis in Sicilia commiserat, decimas quasdam decrevit idibus Junii: *Suscepte servitutis* &c. & VII. Kalend. Julii. Fratri Arnaldo de Luegio Inquisitori in Provincia Marchiæ Anconitanæ, & ejus scellano pro quadam summa pecuniæ scripsit: *Exigit tue* &c. Fratri vero Eliæ de Nabinallis, sive de Annibaldis, ut habet Rodolphus, provincie Aquitaniz, post Patriarchalem dignitatem Hierosolymæ, & administrationem Nicosiensis Ecclesiæ in Cypro, creato Cardinale presbytero tituli sancti Vitalis, ejus paupertati ex professione occurrens, plura ut posset habere beneficia induluit, simul & concessit sub VIII. Kalend. Octobris: *Dudum ad personam* &c. item: *Apostolica Sedis* &c. & quamdam Abbatiam pariter III. nonas Octobris.

Litt. Pontif. Indic. ex uelio.

Ex Fatic.

Wed. ad san. 1144.

II. Hæc inter, frater Petrus Minister provincie Boemiz, & Poloniz cum anno præterito Pragæ in festo sancti Francisci Comitia indixisset, hoc anno MCCCXLIV. Fratres Boemi obedientiæ ejus Nuncios reniserunt, consortium unitatis per scissuram dissolvere ordientes, dum ei obsequium præstare denegarent: quæ res dum pervenisset ad notitiam Fortanerii Ministri Generalis, hic illico misit visitatores fratrem Bartholomæum Rose Lectorem Ratifponensem, & fratrem Wenceslaum Lectorem Noriber-

33 gen-

ANNO CHRISTI 1344. & 1345. CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 30. 31. & 32. RELIGIONIS MINOR. ANNO 137. & 138.

genem : qui utriusque partis causis utcumque confarcinatis , non in toto animos a similitate immunes reliquerant .

III. Joanna de Sab. Joannis III. Britannix Ducis quondam uxor commemorari merito poscit : hæc viduata viro , pietatis operibus in Deum , & homines intenta , Vincenis , dum apud Lutetiam Parisiorum supremum suæ vitæ die XXIX. Junii abfolvit , suum cadaver humandum Minoritis , quorum Religionem impense , more suorum , diligebat , religiose remisit . Dyonum igitur translato , apud eosdem Minoritas in nobili mausoleo marmoreis nigri , a folio elato , locatum fuit , hoc adjecto epitaphio .

Joanna de Sabaud. obiit.

Epitaphium ad ejusdem mausoleum .

*Cy gytres-Noble , & Honorable Dame
Madame Jeanne de Savoye , jadis Duchesse
de Bretagne , Fille de Monsieur Heduar
Comte de Savoye , & de Madame Blanche
de Bourgogne , qui trespassa au Bois de Vinc.
lez Paris , l'an de grace MCCCXLIV.
le XXIX. jour de Juin. : Priez Dieu , que
mercy lui fasse . Amen .*

Hoc vero Mausoleum omni magnificentia extractum , post annos quinque , vel sex , per Religiosos ejusdem Monasterii , sub pretextu ampliandi Ecclesix chorum , demolitum fuit : quam actionem , ut animadversione dignam , Samuel Guichenojus damnat .

Guich. Hist. Sab. tom. 1. c. 21.

ARGUMENTUM.

Martyrio coronantur fratres Livinus & Joannes de Montepolitano . Moritur in Gorbis beatus Algotus . Creantur Episcopi . Pontifex succurrit Christianis in Romania afflictis . Propagatur Religio .

Circa antiqua Maria. c. 12. Murellipol. 7. Fe. Livini Galli. sitociolis & vicinis .

I. **H**OE anno gloriosum subiit Martyrium in Chairo Babylonie minoris , religiosus & doctus Pater Livinus Provincie Francix alumnus . Ut Minorum vitam vellet imitari , & a Fratribus reciperetur , suasit efficaciter Venerabilis Vir frater Adamus ejusdem Provincie egregius Concionator , qui Livini religiose educandi , & virtutibus imbuendi in se curam assumpsit , præfagiens qualis futurus erat in Sodalitio . Nullus eo humilior , nullus continentior , nullus animi tranquillior . Vividum & acutum licet præferret ingenium , & ob bene impensam in studiis operam , quantumvis Theologicæ facultatis ei Cathedræ offerrentur regendæ , noluit acquiescere ; eligens potius humilitatis & orationis virtutibus acquirendis diligenter incumbere . Magistrum suum ad Terræ sanctæ loca proficiscentem Martyrii flagrans desiderio comitatus , aliquanto tempore in sacro Conventu Montis Sion habitavit . Dum in Ecclesia eo in loco , quo fuit cænaculum cœnæ Dominicæ quadam nocte oraret , & ingens illud beneficium instituti Sacramenti Eucharistiæ meditaretur , apparuerunt tres globi sive circuli ignei super Ecclesiam : Saraceni putantes templum flammis devastari , accurrerunt Fratres auxiliaturi ; sed dum omnia lustrant , solum Livinum igneo fervore orantem a terra elevatum conspiciunt . Chairum missus ad Christianorum obsequia , quædam incepit opuscula in Christi infantuli , & Mariæ genitricis encomium ; sed aliis rebus distractus non perfecit . Apparuit ei beata Virgo absque filio , quem alias dum ei appareret , gestabat in ulnis ; cui Livinus : *ubi sacratiss-*

Apparuit super eum globi ignei . & Virgoem alloquitur .

ANNO CHRISTI
1345.CLEMENTIS VI.
ANNO 3. & 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 31. & 32.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 138.

ma genitrix tuum filium, Dominum meum reliquisti? At illa: tibi successit, qui laudet ejus a te inoboat, neglexisti, resume laborem, & non solum suo te conspectu dignabitur, veram etiam martyrii, quod vehementer cupis, corona laureabit. Opus continuo studio prosequutus Livinus, absolvit, & deinceps majori ferebatur studio martyrii.

II. Pacifice omnia tunc gerebantur erga Christianos, neque suo fruendi desiderio videbatur spes ulla relicta, nisi oblata occasione publica in se provocaret Sarracenos. Nihil magis illis intollerabile, quam si contemptibiliter quispiam illorum ingrediatur Mesquitam, aut in illorum legem intrepide verba faciat. An vero ita facere cum manifesto vitæ periculo liceret, incepit dubitare, ne sui videretur homicida. Atque ut temere non ageret, in scripta fedegit rationes in utramque partem dubitandi, & doctum composuit de hoc dubio tractatum, quem summa animi submissione Romanæ Ecclesiæ subjecit censuræ. In eam vero ipse abili sententiam, quod & Sarracenorum sana ingredi, & Mahumetanorum lege publice improbare liceat; quod probatum voluit doctorum virorum testimonio, & plurimorum martyrum sanctorum exemplis. Ad rationem contrariam potissimam de homicidio voluntario, quod ex hujusmodi actibus videtur deduci, respondet, non hoc contumeliosius nomine vituperari posse, quod tot fidei pugiles, doctrinæ Christianæ antesignani præstiterunt. Neque adeo certo sequi mortem ex ingressu Mesquitæ, aut prædicatione Evangelii probavit exemplo multorum, quos nominatim recenset, qui & ingressi sunt & prædicaverunt impune, ut propterea sui, qui ita fecerit, dicatur occisor.

An liceat infidelibus in sui perniciem excoriare?

III. Hac statuta doctrina, decrevit facere, quod scripsit, & feria vi. desiderans pro eo mori, qui illo die pro nobis pati dignatus est, ad horam orationis nonnulli intravit in Templum, quo convenerant Sultanus & populus ad orandum. Deinde voce magna gallica lingua clamans improbat orationes eorum, quæ absque vera Christi fide dixit inanes: Et conversus ad Sultanium inquit: *ut quid tu in vanum oras? si credideris in Jesum Christum ascendent orationes tue in conspectu Domini, & in omnibus, quæ juste petieris, exaudieris, surgo itaque & baptizare in nomine sanctæ Trinitatis, quod si non feceris, sed in tua perfidia persisteris, scias te morte æterna condemnandum.* Adhuerunt aliquot interpretes, & ex Christianis qui fidem abnegarunt, hi Sultano furenti reticuerunt, quod Livinus in sua sectæ opprobrium pronuntiavit. At ille divino æstu correptus, idiome Arabico, quod prius non callebat, audacter, & clare eadem repetit, & plura in hanc sententiam adjecit. Majori accensus furore Sultanus ad satellites inquit: *Moriatur porcus iste (ita ob contemptum appellant Christianos, quibus succensent) qui ausus est sacram domum pollutum intrare, & condemnare legem nostram & gentem.* At paulo post volens ejus fidem labefactare & ad suam perfidiam attrahere, promissis divitiis multis & honoribus, suadebat, ut quæ dixerat, retracteret. Cui Livinus: *ut quid mihi illo peritura promittis? si tu credideris in Dominum Jesum Christum, ego tibi thesaurus in perpetuum duraturos ostendam, & vitam æternam promitto.* Ad hæc irruenti & furenti populo persuasit Sultanus insaniisse misellum, atque ex nimia abstinentia (pallebant enim ora jejuniis, & vigiliis, quibus se ad hoc certamen præparaverat, & habitu squallidus, nudis pedibus absque sandaliis incedebat) versum esse in furorem: *Facite inquit, ut reficiatur, & in se revertatur, quæ insane effudit, revocabit.* Custodia adhibita, eductus extra Mesquitam in domum cujusdam Sarraceni, qui hanc in se curam assumpsit, manducavit, & illo die quævit. Totam autem noctem in Dei oratione consumpsit,

Andacter invaditur in Legem Sarracenum.

Captus & torquens.

mu-

ANNO CHRISTI
1345.CLEMENTIS VI.
ANNO 3. & 4.LUDOVICI IV. IMP.
ANNO 31. & 32.RELIGIONIS MINO-
RUM ANNO 138.

muniens se spiritualibus armis adversus tentationes futuras. Die sequenti productus in medium fortius & constantius legi insultabat Mahometana, & Christianam commendabat; quod ægre ferens Sultanus, iussit, in carcerem detru-
 . IV. Die Dominico in questionem vocatus, cur ita insane exprobraret credulitatem Sarracenorum? respondit: *ut languentes curarem, & in aeternum perituros Christi fide vivificarem. Caritas Christi urget nos, ut vestram salutem opportune, importune, etiam vobis contradicentibus, & frementibus procuremus.* Secundo conjectus in carcerem, die Lunæ in iudicium ductus præsentibus Sarracenorum Cadinis sive sacerdotibus, circa multa interrogatus, intrepide respondit in contumeliam Mahometanorum. Irati flamines Sultano dixerunt nimis indulgentem agi cum homine Mahometis inimico, & suæ legis contumeliatore, neque amplius differendum esse supplicium. Sultanus non suæ fidei videretur esse contemptor, Livinum tradidit voluntati eorum puniendum. Illi furore incensis pugnibus & calcibus male affectum, duxerunt in publicum urbis forum, ubi convocato populo, Dei servum, Christum & Virginem Mariam fervide invocantem capite abscisso deo truncarunt. Nuncio misso Hierosolymas, dum hæc audivit Livini præceptor Adamus, ad discipuli triumphum exultavit, sed se derelictum ingemuit, Cupierat enim in Cairum proficiscenti ad sociari, sed infirmitate gravatus non potuit particeps esse Martyrii. Ita ingemiscenti & in Ecclesia montis Sion oranti apparuit Vir Dei dicens, noli mastrus esse bone præceptor, sed in Domino confortare, quia dabit tibi petitiones cordis tui, & secundo apprensus, ostendit ei volumen magnum, in quo erant scripta nomina omnium Fratrum, qui digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati, & qui in posterum erant insigniendi corona martyrii.

Occiditur.

Apparet suo Magistro.

Marian. cit.
Manc. cit. c. 9.
F. Joan. de Montepolitiano extran-
stem Christianorum
reduci.

Cum quo simul occiditur.

Birgitta lib. 4.
cap. 6. 11.
Joan. Palom. in
Viti Apollonia.
S. Algebi ad-
lescentia & vic-
tore.

V. Eodem anno circa Aprilis medium in eadem Civitate frater Joannes de Montepolitiano Provincie Tuscie Martyrii lauream assecutus est. Cum enim quidam Christianus Januensis fidem abnegaret, frater Joannes secreto cum eo habito colloquio, ut ad cor rediret, errorem abjuraret, & ad tormenta quæque pro Christi nomine sufferenda, se fortiter præpararet, efficaciter persuasit. Obsequutus Januensis religiosi viri consilio, abjurata coram testibus perfidia, sacris Ecclesie Sacramentis præmunens, in publico Sarracenorum confesso, in ipsa Mesquita retraxit, quæ prius dixerat contra Christi fidem, & detestabilem proclamavit Mahometanam. Statim captus, & in vincula conjectus, variis tormentis examinatur, quare quam sponte amplexus est Mahometis legem, tam cito derelinquat. Cum nihil ab eo extorquere possent, quam quod ita suæ animæ salutem expediret, aliunde scriverunt conversionis auctorem fuisse hunc Minoritan, missis Apparitoribus Magistrum cum discipulo carceribus includunt, mox variis modis tentant an a sua fide ad Mahometanam velint transire. Cum nulla id arte neque minis, neque blanditiis, neque ullis tormentis assequi possent, Januensem decollarunt, & fratrem Joannem a capite deorsum medium sciderunt, qua ratione factum est, ut insigne sui Magisterii præmium reportaret, & quo præmisset discipulum, ipse sequeretur gloriosus.

VI. Hoc etiam anno, Scaris in Gothia ad cælos evolavit beatus Algothus, cujus sancta Birgitta honorifice meminit in suis revelationibus. Bonam a Deo sortitus animam, a puero pietatem cum litteris assidue imbibit, & postquam humanioribus excultus fuisset, Lutetiam Parisiorum ad solidiora studia sese contulit, ubique partim Philosophicis, partim Theologicis tandem operam dedit commentationibus, donec doctoris in sacra Theologia insignie mereretur. Inde postmodum rediens, tam amplo litterarum ditatus talento

ANNO CHRISTI 1345. CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 31. & 32. RELIGIONIS MINORUM ANNO 138.

talento Deo inservire disposuit, statimque seculo renunciavit, habitum suscepit Franciscanum. Quare liberior in servitiis divinis factus, bonis operibus perpetuo erat intentus, ut malignus spiritus hostis humani generis perpetuus, eum semper occupatum inveniret. Castitatis fuit per quam studiosus, obedientiæ sanctæ constanter addictus; paupertate & humilitate facile omnes anteibat, concionibus quoque ad populum frequentibus mirifice incendit corda auditorum, & animos ad pietatem commovit: erant nimirum verba illius spiritu plena, interiora animi penetrantia.

VII. Porro cum ubique, tum Scaris ubi monasterii Guardianum agebat, magna doctrinæ ac sanctitatis sue reliquit monumenta, donec laboribus cessis, tribus ante mortem annis, cæcitate ad meritorum cumulum majorem, & patientiæ præmium uberius, percussus, & gravi dolore calculi pressus, sine quievit beato. Aderat tunc Scaris beata Birgiitta, & Deum præpotentem sollicitè precabatur pro Algotho ut sanaretur. Orando autem audivit in spiritu responsionem tale: *Ipse est Stella quedam fulgida, non expedit ut fuligine vitæ mortalis denigretur ejus anima; jam enim certamen certavit, & cursum consummavit, & nihil restat, nisi ut coronetur. Et hoc erit tibi signum, quod ab ista hora alleviabuntur dolores carnis, verum anima ardentiori inflammabitur caritate mea. Deinde ad animam conversa vox: veni electa mea in gaudium, quod desiderasti: veni ad dulcedinem, quæ nunquam finietur perfructum, fonte vitæ inebriaberis, ejus rivulos tantopere situlisti. Quæ dum cupide audiret, beatus spiritus corporeis exolutus vinculis, superiorum choris est insertus.*

Sancti marci.

VIII. Hi assumpti sunt hoc anno ad Episcopatus, frater Franciscus de Marziis Sacellanus Pontificis, uti diximus anno antecedenti, ad Laquedonem in regno Neapolitano, & Regione Hirpinorum sub Archiepiscopo Compiano, per obitum Nicolai: *Angit nos cura pastoralis.* vii. Kal. Martii. Ad Tanensem in extrinis terminis Ponti Euxini jam dudum vacantem, frater Henricus: *Regimini universali.* xviii. Kal. Sep. Ad Telestinum in Regno Neapolitano sub Archiepiscopo Beneventano, frater Mattheus de Aqua putrida, per obitum Thomæ: *Pastoralis Officii.* Idibus Julii. Ad Adiacen. in Corfica sub Archiepiscopo Pisano, frater Bertrandus Elearpiti, per obitum Manfredi etiam Minoritæ: *Militari Ecclesie.* xii. Kal. Julii. Ad Gabulen. sub Patriarcha Antiocheno jam dudum vacantem frater Adamus: *Apostolatus Officium* iv. Nonas Julii. Ad Orthosien. sub eodem Patriarcha etiam dudum vacantem, frater Arnaldus: *Inter sollicitudines.* v. Nonas Julii. Ad Galtelinum alias Caltelnen, sive Catellinen in Sardinia, frater Franciscus Gosaldus electus est a Capitulo, qui tamen negotium sue electionis non est prosecutus. Ad Archiepiscopatus electi sunt qui sequuntur. Ad Naupacten. tunc sub ditione Roberti Principis Tarentini, nunc a Turcis occupatum, ad cuius finem Christiani insignem illam victoriam navalem contra Turcas anno m̄lxxxii. Duce Joanne Austriaco obtinuerunt, frater Eustachius de Ancona, tunc Guardianus Clarenz, Diocesis Olen. in Romania, per obitum Joannis: *Summi dispositione rectoris* vi. Kal. Julii. Ad Seleucien. sub Patriarcha Antiocheno dudum vacantem, frater Pontius: *Inter sollicitudines.* vii. Idus Augusti. Ad Thessalonicen. in Thessalia, sub Patriarcha Constantinopolitano, etiam dudum vacantem, frater Ludovicus de Urbaveteri: *Regimini universali Ecclesie* iiii. Kal. Augusti.

Fr. Franc. Episc. Laquedon. An. 1344. n. 5.

Fr. Henric. Tanen.

Fr. Matth. Telestin. Fr. Bertr. Adiacen.

Fr. Adamus Gabulen.

Fr. Arnal. Orthosien. Fr. Franc. Galtelin.

Fr. Eustach. Arch. Naupacten.

Fr. Pontius Seleucien.

Fr. Ludovic. Thessalonicen.

IX. Christianis in Romania afflictis, & Turcarum feritatis relictis in prædam, compatiens Clemens Pontifex, advocatis in societatem armorum & sumptuum subsidium Hugone Rege Cyprio, Veneta Republica, Magistro

Pontifex fecerat Christianis Romania.

ANNO CHRISTI 1345.	CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 31. & 32.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 138.

ac Fratribus Hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitani, statuit eis succurrere valida militum manu, & ad insulam Nigripontis munitam classem tritemium instituire. Ut vero alii Principes ad laudabile opus, & fidei defensionem convenirent, Cruciatam voluit ubique predicari. De hoc amplum dedit diploma ad Ministrum Generalem Ordinis Minorum, in quo jubet, ut hujus, & reliquorum Ordinum mendicantium Fratres, alternis vicibus in Provinciis fideles ad classicum compellant: *Magna repleti mentis amaritudine*. 111. Kal. Augusti. Cujus etiam exemplar mihi anno sequenti ad Ministrum Sicilie. Eandem ut predicarent crucem Fratres in Hibernia statuerunt superiores hoc ipso anno in suis comitiis Provincialibus celebratis in Conventu Clani, quantumvis ex aliorum relatione dixerimus, alias convocatum hoc capitulum anno MCCCXLVI. ubi obiter retulimus & examinavimus reductionem custodiarum Prov. Hibernie ad numerum quaternarium in illo factam, deputatis Conventibus Rossipontis & Kilkennie Custodie Dubliniensis.

Predicant Minores cruciatam.

An. 1300. n. 16.

Con. Clanen.
Morum. M. S.
Hibern.

X. Hinc vero constat, antiquiorem hoc tempore esse predictum Conventum Clanensem, situm in Episcopatu & Comitatu Darenfi X. M. P. ab emporio Dubliniensis in oppido rurali, a quo denominationem accepit. Quo certo anno, aut auctiore initium accepit, nescitur: fundatoris, quisquis fuerit, effigies conspicitur hodie in sepulcro marmoreo, in chori medio. Successerunt in hereditate & jure patronatus nobiles viri similis Ugain, quorum profapia adhuc superest, & floret. Dirutum fuit totum ædificium, præter muros, irruente hæresi in Hyberniam. Possidet fundum cum prædiis & pratis sibi adiacentibus, ex dono Regine Elisabethæ Dom. Lutherelli de Cucerli oppido. Hujus loci meminere Pisanus & Rodolphus sub Custodia Dubliniensis.

Con. Olibz.

Gene. in Pro.
Burges. Con. 17.
Fidei Caribay.
M. 27. 6. 9. 10.

XI. Hoc anno Carolum secundum Navarra Regem Fratribus extruxisse commodum habitaculum extra Vasconum oppidum Olibz, vulgo *Olibz*, asserit Gouzaga. Sed haud fieri potuit, cum Carolus juvenculus adhuc regimini ineptus, non nisi anno MCCCXLIX. ætatis sue XVII. regnare cepisset, & hoc anno ejus mater Joanna, Philippi Regis conjux absolute regnasset. Vel ergo posterior est hujus loci origo, vel Joannæ genitrici hoc anno regnanti erit tribuenda. Patrum Conventualium subfuit regimini usque ad annum MDLXVII. quo ex Pii V. præcepto transit ad Fratres regularis observantiae Provinciæ Burgensis, qui collapsa ædificia restaurarunt.

Conv. Insula
viridis.

XII. Concessit hoc anno Pontifex licentiam Ministro Generali recipiendi Conventum pro Fratribus Minoribus in Civitate Insulae viridis, quam ante paucos annos, uti ipse refert Pontifex, Alphonfus XII. Castellæ, & Legionis Rex, Christiani nominis propugnator, & Mahometanæ perfidie debellator, ex manibus inimicorum Christi eripuit, & cultu Catholicæ fidei cupiebat exornari: *Ex munere celestis*, XII. Kal. Maii. An ibi erectum Cœnobium, cui aggregatum Provinciæ, vel in quo mari hæc insula confurgat, ex nostris, externisque scriptoribus haud scire potuimus. In mari Britannicæ Armoricæ aliquæ sunt insulae, atque inter has una *Insula viridis* nuncupata: nescio tamen quid Castellano Regi cum oris Britannicis, ut in iis sua erigat trophæa. Concessa etiam facultas Guardiano, & Fratribus Castræ Celliani (forte Celani) Pennen. Dioc. mutandi suum domicilium ad locum commodiorem: *Quanto vester Ordo*, Kal. Aprilis. Simili modo concessum Fratribus de Monterio Aprutinae Diocesis, ut suum domicilium transferrent intra castrum: *Inter ceteros Ordines*. 11. Kal. Martii. Carolus, & Joanna Britannicæ Duces elegerunt sibi sepulturam sub hoc tempore in Conventu de Guigant, Trecoren. Dioc. impetraruntque a Pontifice facultatem, cruces,

Conv. Celani
transferretur.

Et Monterii.

Conv. Galgani.

can-

ANNO CHRISTI 1345. CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 31. & 32. RELIGIONIS MINORUM ANNO 138.

candelabra argentea vel aurea, pannos deauratos, vel sericos, reliquias, eorumdem custodias, atque alia ornamenta Ecclesiastica, pro suarum animarum salute ibidem offerendi, cum cautela ne aliquando inde distraherentur: *Sincera devotionis affectus*, ix. Kal. Martii. Hujus loci sub hoc nomine non meminerunt Pisanus, aut Rodolphus, nisi fortassis ille sit, quem Guincampi appellant. Petit etiam Minister Provincie Romanæ, mediatore Hanibaldo Cardinali Episcopo Tusculano, licentiam ut recipere, aut ædificare posset in Castro Cecani, Diocesis Ferentinatis Fratrum Conventum, quem tamen ibidem minime extructum puto, dum in veterum Conventuum serie relationum non invenio: *Sacra tue Religionis*, iv. Idus Decembris.

Conv. Cecani.

XIII. Communitas & populus Begiensis, sive Julix Pacis, Diocesis Elboren. in Regno Lusitanix, construere cœpit Monasterium Clarissarum, cujus primum lapidem in fundamentum jecerunt Alphonfus Rex, & Beatrix Regina Lusitanix. Sed Capitulares Ecclesie Elboren. operis prosecutioni se opposuerunt, quantumvis licentiam concesserit Episcopus, allegantes Monasterii prædicti ædificationem cessuram in suorum jurum præjudicium. Scribit Pontifex Episc. ut studeat difficultates has superare, & contradictionem remove: *Exigit pure devotionis*, iiii. Nonas Novembris. Inchoati vero operis prosecutionem, quam maximopere juvit suis sumptibus Maria Joannis ejusdem Monasterii alumna, ab hoc tempore computandum esse, ex eo liquet, quod in diplomate Pontificio dicatur, Communitatem, habita super hoc licentia Taylarandi Cardinalis Protectoris, prædictum inchoatum Monasterium voluisse ad perfectionem deducere. Taylarandus enim non nisi anno mcccxlvi. uti eo loco diximus, institutus est Minorum & Clarissarum Protector. Jejeune de hoc Monasterio tractat Gonzaga, solum falsus est, se fundationis, & ad Observantes transitus tempora nescire.

Monast. Juliae Pacis.

Genç. de Prov. Algar. Mon. 12.

XIV. Extruxerant sub Joanne XXII. Arnaldus & Margarita Vicecomites Caramani in castro seu loco suo de Casseriis, Diocesis sancti Papuli, Monasterium Monialium beatæ Mariæ Angelorum, sub habitu & regula sancti Benedicti, & cura Presbyterorum secularium. Desiderans vero Margarita Sororum numerum, & divinum cultum augeri sub Instituto & habitu sanctæ Clare, ad quam specialem gerebat affectum, & vitæ spiritualis instructores præficere Minoritas, obtinuit a Clemente, ut ex communi ipsarum Sororum consensu, habitum mutarent & regulam: *Circumspecta Sedis Apostolicæ*, vi. Kal. Maii. Atque ita vere factum esse constabit ex alio diplomate regesti, sub anno mcccxlvi.

Monast. de Casseriis.

XV. Nicolaëtius Petronius de Petronibus civis Senen. testamento legavit quædam bona, ut in Civitate Senarum ædificaretur Monasterium Clarissarum, sub titulo sancti Nicolai. Deducto ad exitum opere per executores testamenti, hoc anno scriptis Pontifex ad Guardianum & Fratres Senenses, ut ex Monasterio sanctæ Clare ejusdem urbis assumerent Sanctimonialiam unam pro Abbatisa, & alias duas pro instruendis novitiis in novo Monasterio recipiendis: *Exhibita nobis*, Nonis Decembris. Vir nobilis Conradus de Marcha, post constructum in Claremburg. Colonien. Dioc. Monasterium Clarissarum, hoc anno in decrepita ætate se recepit in Ordinem Minorum, & in classem eorum, qui Conversi, sive Fratres laici nuncupantur. Concedit ei Pontifex ut cum sex honestis & provectis Fratribus aliquando prædictum ingrediatur Monasterium, in eoque sibi eligat sepulturam: *Devotionis tue*, x. Kal. Augusti. Nobilis vir Gerardus de Pomerio miles Diocesis Leodiens. petit hoc anno licentiam construendi Monasterium in loco opportuno ejusdem Diocesis. Scripsit Pontifex ad Episcopum Leodiens. ut præmissis requi-

Monast. Senen. S. Nicolai.

Monast. Claremburg.

Pide supra an. 1327. l. 17. c. 9. 4. an. 1352.

Monast. Leodien. vel Gerani.

Varta indaba.

ANNO CHRISTI 1345.	CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 31. & 32.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 138.

fitis, tribueret edificandi facultatem: *Illorum vota*, 11. Kal. Augusti . Alio-
noræ Comitissæ Gelrien. potestatem fecit intra metas Gelrien. & Zutpha-
nien. Comitatum aliud ejusdem Instituti fabricare : *Sincera devotionis* ,
11. Kal. Augusti . Ante hoc tempus dotaverat Robertus de sancto Severino,
Comes Coriliani, Ordini additissimus (cujus uxor Agnes postea facta
est Clarissa in Monasterio Corporis Christi Neapolitano) ad castrum Jenzani
Acheruntinæ Diocesis, Monasterium sub titulo sanctæ Mariæ Annunciatæ .
Hoc anno concessit Pontifex, posse alias recipi in Moniales ultra numerum
a fundatore præscriptum : *Petitionibus supplicum*, vi. Idus Augusti . Simi-
liter concessum Clarissæ Monasterium Tricar. a Sueva Comitissa, ut dixi-
mus, extractum: *Petitionibus supplicum*, Kal. Augusti . Inchoavit in Civi-
tate Valentis in Hispania, aliud pro mulieribus lubricis, ad pœnitentiam
conversis, quædam pia scemina Tertii Ordinis sancti Francisci, nuncupata
Soriana ; cui ex Senatusconsulto talia adhibita sunt auxilia, ut brevi opus
compleverit, bipartita domo, parte una designata pro iis, quæ nubere
volunt ; parte altera, & ampliori pro reliquis, quæ se Deo consecrant sub
perpetua clausura . Subest domus Archiepiscopo, sub regula sancti Au-
gustini, & invocatione sancti Gregorii ; sed Confessarios habent Franci-
scanos, inchoato a Franciscana Monasterio .

ADDITIONE
PATRIS LUCÆ
WADDINGI .
Monast. Pontis
Valentis .

Vacua Indulta .

XVI. Scripsit hoc anno Pontifex ad Episcopum Sistaricen. ut persuade-
ret cuidam ex suis Capitularibus commutare cum Fratribus Minoribus eju-
dem urbis fundum, ampliandæ suæ domui necessarium : *Exhibita nobis* ,
11. Idus Augusti . Joanni Archiepiscopo Neapolitano, & Guillelmo Episco-
po Carnotenli Sedis Apostolicæ Nuncio, necnon Andreæ Regi, & Joannæ
Reginæ Siciliæ, & Archiepiscopo Barenli, scripsit, ut curarent reddi bona
multa, quæ Sancia olim Siciliæ Regina, post Clarissâ, ante paucos menses
defuncta, legavit in pios usus : *Perlatum his diebus existit*, x11. Kal. Decem-
bris . Præfixit numerum in Monasterio Clarissarum Sistaricen. recipienda-
rum : *Apostolicæ Sedis* . Univivit, & incorporavit Monasterio sancti Marcelli
de Pogeto prope castrum novum de Vallibus Caturcen. Dioec. Ecclesiam
Parochialem sancti Martini, & imminente belli periculo, indulgit ut infra
castrum commorarentur in hospitio Bertrandi Episcopi Ostien. sui Fundato-
ris : *Via Religiosarum*, 11. Nonas Januarii : *Devote Religionis*, xv11. Kal.
Januarii .

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO .

I. **P**AUCA admodum sunt, quæ addenda occurrant ab Annalista dictis :
Provinciæ Siciliæ Ministro, ut Cruciatam in Turcas prædicaret, &
Pontifex 11. Kal. Martii indixit : *Dudum non &c.* & pro reparatione
Conventus Montis Sion Apostolicas litteras : *Sincera devotionis &c.*
x. Kal. Aprilis expedivit . Ministro Generali Fortanerio Fratricellorum
inquisitione commissa : *Intelleximus &c.* concessit posse substituere Mini-
stros : *Cupientes Ordinem &c.* subrogare Custodes : *In generali Ordinis
&c.* promovere illegitimos : *Devotionis tue &c.* licentiam ad magi-
sterium fratrem Jacobum : *Cum sicut &c.* & habitare fratrem Franciscum :
Nuper dilecti &c. vi11. Kal. Maii : quo etiam tempore commendatitias
ejusdem Ministri litteras pluribus Civitatibus, & personis direxit : *Cum
dilectus &c.* Monasterio autem Clarissarum de Æmiliano in Ruthenenli
Diocesi indulgentias concessit : *Quoniam ut ait &c.* 11. Kal. Maii ; & Co-
mitissæ Tricariensi Monasterii ingressum : *Devotionis tue &c.* 11. Kal. Julii .
II. Simultatibus Fratrum Provinciæ Boemice, & Poloniz anno superi-
ori

Lit. Pont.
Indic. ex Patris

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINOR.
1345. & 1346. ANNO 3. 4. & 5. ANNO 21. 22. & 23. ANNO 138. & 139.

riori indicatis, adhuc perseverantibus, factum est, ut hoc anno a Petro Provincie Ministro indictis Comitibus celebrandis Cracoviz in Polonia in festo sancti Michaelis, nulli Boemi comparere voluerint: re tamen delata ad Ministrum Generalem, hujus mandato præfati Fratres Boemi Ministro Provinciali Petro adacti sunt obedientiam præstare usque ad futurum Capitulum Provinciale. Regionum diversitatem climatatum morum varietas cum sequatur, fit ut raro in pace cohæreant Nationes diversæ; quamobrem prudentia est, cuique suos præscribere fines. At hæc inter Bremæ in Prussia frater Electus licet ætate juvenis, sanctitate & vitz perfectione fenes anteibat: mira in eo puritas, & eximia devotio omnium animos rapiabat in Deum: moriturus decubens trina vice dulciter cecinit: *Ascendo ad Patrem meum, & Patrem vestrum*; idipsum altiori semper voce repetente accurrere Confratres; ipse vero in eorum conspectu manibus in Cælum levatis, oculisque defixis spiritum Deo immaculatum reddidit; sepultus ibidem die VI. Martii, ut notarunt Hieronias Buch. & Martinus Baronius. Hunc beatum Electum commemorans Petrus Rodolphus Tofsinianus, ait floruisse anno MCCCCLXV. VII. Kal. Junii. Beatum etiam Gilbertum Minoritam humilitate, & pietate virum valde præclarum, hoc eodem anno Magdeburgi in Prussia occubuisse, dieque ultima mensis Maii ibidem sepultum iidem præfati Auctores enarrant; eum tamen Bartholomæus Pisanus eundem sub anno MCCCXLIX. VIII. Idus Decembris referat: hanc discrepantiam temporum haud facile tolendam Priscorum nostrorum vel incuria, vel temporis diuturnitas invenit: videtur nihilominus potius ad hærendum primis, cum ipsi earumdem nationum sint, quam Pisanus.

III. Monasterium Clarissimum Pacis Juliz in Eborensi Diocesi, de quo ad hunc annum habet Waddingus, primum quidem & fundamentalem accepit lapidem ab Alphonso IV. & Beatrice ejus conjugè Portugallie Regibus; sed annuos redditus ex prædiis in dotem assignatis, pro commoda Monialium sustentatione, ab ipsa loci Communitate habuit; quamobrem & eidem honor foundationis jure defertur: in ejus tamen constructione non defuere aliorum piorum benefactorum manus, qui sua liberalitate consummabant opus. Interea vero illustris heros D. Joannes de Rhedon Eques torquatus supremum diem obiturus, quietis post mortem locum elegit apud Minoritas Guingampenses, quos vivens valde dilexerat.

Sup. an. 1344. 15.

Fr. Electus ob-
itum sanctimoniz
signo.

Brem. in cat. SS.
fol. 71.

B Gilbertus p'le
tate conspicuus
obit.

Wadd. ad hunc
ann.

ARGUMENTUM.

Mittuntur Legati cum plenitudine potestatis ad Armenos, errores in fidem admisso eliminari. Excitantur Florentie turbe contra Inquisitorem Minoritam. Celebrantur Venetis Comitibus generalia. Eligitur in discordia contra Ludovicum Carolus IV. sed non potuit obtinere. Insistuntur Episcopi & nova domicilia.

I. ANTE biennium diximus, emissos Legatos a Rege & gente Armenorum, circa deponendos & eliminandos errores, qui in eorum libros irrepserant, ut plene & prudenter expurgarentur, & sufficienter cribro salutaris sapientiz separaretur lolium a tritico, & prava a Catholica determinaretur doctrina, misit Pontifex hoc anno Antonium de Aribandis de Valentia, ex Minorita Episcopum, uti diximus alias, Caetanum, & Joannem electum Coronem. cum plenz legationis officio & auctoritate, concessis omni-

Fr. Anton. Episc.
Caetan. cum alio
Legato, a latere
ad Regem Ar-
menorum.

An. 1345. n. 4.

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 22. & 23.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

omnibus privilegiis, titulis & facultatibus, quæ Sedis Apostolicæ Legatis a latere tribui consueverunt, circa collationes beneficiorum, & dignitatum Ecclesiasticarum, circa dispensationes, indulgentias, institutiones, destitutiones, officium, & alia hujusmodi, quæ instrumentis viginti septem constant Vaticanis. Eos demum honorificis cobonestans elogiis, commendavit Bertrando tit. sancti Marci Cardinali, Apostolicæ Sedis in Regno Siciliae, in Provincia Tusciæ, & aliis partibus Italiae Legato, Humberto Dalphino Viennen. fidelium exercitus contra Turcas Imperatori, Deodato de Glosino Magistro Hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, Rectoribus triremum, quæ ad partes transmarinas in subsidium Christianorum mittebantur; Hugoni Regi Cyprio, & Oddoni Episcopo Paphensi, ut omnia eis abunde, & pro suæ Legationis dignitate ministrarentur. Duo præcipua hujus Legationis instrumenta hic subijcio.

*Venerabili fratri Antonio Episcopo Caetan. & dilecto filio Joanni electo
Coronen. Apostolicæ Sedis Legatis.*

*Ex lib. 1. ann. 5.
1793.*

II. **U**niversalis Ecclesie, licet insufficientibus meritis, disponente Domino, regimini præsidentes, curis sollicitamur assiduis, & continuis sollicitudinibus agitur, ut plebs fidelium, custodiæ nostræ commissa, fidei claritate resplendeat, & errorum quorumlibet fugata caligine, in lumine veritatis incendens, serpentis callidi non vereatur insidias, & astutias Satanæ, divina gratia se protegente, consuet. Dudum squidem Venerabiles Fratres nostri Consolator, dictus Catholicorum Armenorum, nec non Archiepiscopi & Episcopi, ac dilecti filii Abbates, & ceteri Clerici, in Armenia constituti, per nuncios & litteras eorum nobis intimare curarunt, quod olim sel. recor. Benedictus Papa XII. prædecessor noster, dum adhuc ageret in humanis, eos per litteras Apostolicas requisivit & monuit, ut errores aliquos fidei Catholicæ repugnantes, quos periculose nimium in partibus illis percepserat pallulasse, quorumque prædecessor idem eis seriem descripserat, distincte succiderent, & congregata synodo, condemnarent, illos de cordibus Armenorum & aliorum, quos tamquam simpliciores malignus hostis facilius laqueo damnationis involveret, extirpando, quodque ipsi prædicti litteris prædecessoris ejusdem filialis devotione susceptis, ac per eos synodo congregata, hujusmodi errores abjecerant, & prout decuit condemnarant, ulterius offerentes, quod si in libris eorum quibus communiter utuntur, aliqua fortassis reperirentur erronea, & fidei repugnantia, supradicti parati erant illa de libris ejisdem, juxta mandatum ejusdem Ecclesie, delere penitus, sequæ instituti Apostolicis penitus conformare. Verum, quia, sicut habet displicens relatio facta nobis, antiquos hostis errores alios damnabiles, & omnino damnandos in partibus Armenie inseruit, qui nisi Catholicæ doctrinæ falce fuerint rescicati, in perniciosam segetem coalescent, Nos hujusmodi & alios errores de partibus illis extirpari jundimus, & ocelli radicitus, ac fidem inferi & excelli cupientes, & attendentes, quod divina providentia, quæ dat omnibus assuenter, & non improperat, sic vobis thesauros magnæ ac profundæ scientiæ credidit, sic vos multis virtutibus insignivit, ut sciatu & possitu ei circa beneplacita sua devotum, acceptum & diligentem impendere famulatum, vobis & vestrum cultibus, tamquam Dei ministris, & viris in lege Domini plenius eruditiss, ac ipsius fidei sinceris & fervidis zelatoribus, qui per ipsius semitam mandatorum Domini gradientes, studetis ipsum verum lumen de lumine, veramque sapientiam, quantum vobis ab ipso permittitur, imitari, in dilectis partibus

Ar-

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

Armenia, plena legationis officium duximus committendum, ut ibidem, auloro Domino, rectis regentes, & dirigentes etiam indirecta, ac aspera convertentes in plano, sicut cultores diligentes, atque solliciti, evocatis, & destruat, dissipetis & plantetis, ac disperdati & edificetis, sicut vobis Dominus ministrabit. Ideoque discretionem vestram monemus, requirimus, & hortamur, per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus de divina gratia, & Apostolico favore confisi, onus tam salubris negotii suscipientes devota mente, ac animo reverenti, & ad partes illas vos conferentes personaliter, ad predictos & alios errores quoslibet ac vicia de illis suppugandas partibus, nec non fidem Catholicam, ac mores & virtutes etiam propagandas, operarias manus diligenter ac sollicito apponere studeatis: ipsos Praelatos, Clerum & populum de ipsius fidei veris dogmatibus, salutarique doctrina informantes, plenius & perfectius instruente; ita quod, praesente Domino, de partibus illis, omni, per operationis vestrae fructuosum studium errorum, ac vitiorum spurcitia expietur, & eadem fides Catholica ad nostri laudem & gloriam Redemptoris radicetur firmiter, dilatetur diffusius, & fortius roboretur. Vosque praeter retributionis aeternae praemium, quod indubitanter assequimini, exinde nostram, & dilectae Sedis benedictionem & gratiam vobis uberius vindicetis. Datum Avinionae 11. Calend. Decembris anno v.

Venerabilibus Fratribus Consolatori, dicto Catholico Armenorum, nec non Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & ceteris Clericis in Armenia constitutis.

III. **Q**uia divinae sapientiae testante sacro eloquio, Sapientia filii Patrem letificat, & matrem eius stultitia reddit moestam, nos, quibus, licet immeritis, a Deo universalis Ecclesiae Pastoralis officium est commissum, & sancta Romana Ecclesia Domina, & magistra omnium fidelium, sponsa nostra, de vobis gaudemus, & in Domino admodum exultamus, cum verae sapientiae lumine, scilicet fidei Catholicae percipimus vos fulgere: sed in corde multum affligimur, dum in illis partibus claritatem audimus ejusdem fidei errorum tenebris obscurari, affectantes desiderabiliter ut hujusmodi profugatis de illis partibus tenebris, claritas praedictae fidei apud vos splendeat, usque ad lucem aeternam caelestis patrie vos dirigens & perducens. Sane litterae vestrae pridem per Venerabiles Fratres nostros Joannem de Mercbar, & Antonium, Episcopos, ac dilectum filium Danielelem Lesorev, & Vicarium Fratrum Ordinis Minorum in Armenia consilientium, ac nobilem virum Gregorium Cengium, vestros Nuncios presentate nostro Apostolatus, continebant, quod dudum sel. rec. Benedictus Papa XII. praedecessor noster per suas litteras vos caritate paterna requisivit & monuit, ut quosdam errores eidem Ecclesiae fidei obviantes, quos periculose nimium involuisset in illis partibus perceperat relativis fide dignis, abolere & extirpare, illos nihilominus per vestram synodum condemnando curaretis, fidei & solerti adhibita diligentia, de cordibus Armenorum, & ut hoc plenius & perfectius perficere valeretis, dictos errores distinctos per Ordinem vobis delimitavit in scriptis, vosque reverenter, & cum gratiarum actionibus hujusmodi receptis litteris & scripturis errores continentibus supra dictis, a vestra synodo, prout per vos commode fieri potuit, convocata, errores abjecistis, & condemnastis praedictos: sicut in libello, quem nobis transmissistis per vestros praefatos Ambassadors & Nuncios, continetur. Nihilominus in vestris praedictis litteris subjungentes, quod si in libris vestris quibus communiter utimini,

*Ibid. epist. 17.
Proo. 10. 1.*

et-

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

errores alii, eidem fidei ac doctrinæ ipsius, quam eadem Romana & universali Catholica Ecclesia tenet, proficitur, & docet, quomodolibet obviantes, reperiantur forsitan, abolere ac tollere penitus, juxta mandatum nostrum, & ejusdem Ecclesiæ Romanæ, cui subesse vos confitemini, ipsamque recognoscitis Ecclesiarum omnium esse caput, & super omnes tam Armenorum, quam aliorum Ecclesias obtinere primatum, a tempore beati Gregorii illuminatoris vestri, & sancti Silvestri citra, ut tenemini, veraciter cognovistis; quodque parati estis uti decretis ac decretalibus, quibus eadem Romana & universali Ecclesiæ usitor, secundum tenorem & continentiam litterarum Prædecessoris vestri præfati vobis super hoc directarum, illa postulantes humiliter vobis mitti. Nos igitur hujusmodi litteris vestris affectu solite benignitatis receptis, visque prædicto libello nobis per dictos Ambassadors, & Nuncios præsentato, & illi, que ipsi dicere, ac explicare voluerunt, plenus intellectus, & tam cum Fratribus nostris ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quam multis Prælati, aliis sacre Scripture Doctoribus, & magna habita deliberatione provida, & matura, zelum devotionis, quem ad fidem ipsam, ac nos, & præfatam Romanam vos gerere obtulistis, ac diligentiam, quam circa revocandos & condemnandos dictos errores adhibuisse asseritis, multiplaciter in Domino commendamus. Verum quia errores alii valde perniciosi & damnandi, quos hostis humane salutis in illis partibus, ut sectatores illorum secum trahere valeat, in damnationis præcipitium satagit, remanent extirpandi. Nos desiderantes assente ut ipsos, ac alios errores, si quos astutia Satane, ut animas simpliciter diabolica fraude deceptas, secum in eternam prædam adducat, supereminare conatur; discernere clarius, & consutare facilius, atque prudentius valeatis, Venerabilem fratrem nostrum Antonium Episcopum Cajetanum, & dilectum filium Joannem Electum Coronen. Apostolicæ Sedis Legatum, Viros utique profunde scientiæ, ac in lege Domini eruditos, ac ipsius fidei sinceros, & fervidos zelatores, qui per semitam mandatorum Domini gradientes, ipsum verum lumen de lumine, veramque sapientiam, quantum eis ab ipso permittitur, imitantur, commisso eis, & eorum cuilibet plene Legationis officio, ad vos, & partes ipsas, ac de dictorum Fratrum nostrorum consilio decrevimus destinandos, ut per eos de ipsa fide, ejusque salutari doctrina informemini plenius, & imbuamini viva voce, quam possitis scriptura instrui, vel litteris informari, ac tenacius cordibus vestris impressa maneat, que ipsorum Legatorum studio, & lingue ministerio fuerint propagata. Ideoque universitatem vestram monemus & hortamur, vobis nihilominus districte præcipiendo mandantes, quatenus Legatos ipsos, per quos Decretum & Decretales postulata transmittimus, imo potius nos in eis pro nostra & ipsius Sedis reverentia benigne recipientes, ac debita honorificentia profusquentes, eisque tanquam dicte Sedis Legatis, devote ac humiliter laudantes, eorum salubribus monitis, & mandatis, exhortationibus, & doctrinæ fideliter acquiescere, ac efficaciter, & effectualiter obedire, ac una cum ipsis, ad extirpandos penitus prædictos & alios errores, & de mentibus ac intentionibus Armenorum errantium evellendos, & removendos, omnino diligentem operam & sollicitudinem, sicut Dei ministri, adhibere, nec non doctrinam vere fidei Catholicæ super ipsis articulis, & aliis fidem ipsam tangentibus profiteri, sequi, ac docere, cum omni sollicitudinis studio efficaciter procuratis, ad eosdem Legatos super hujusmodi articulis ejusdem fidei, si forsitan circa intelligentiam eorumdem aliquid dubitationis emergerit, recurrentes, ut vestras, & ipsorum Armenorum lucrifacientes animas, Domino illustrati vera splendore fidei, & errorum quorumcumque fermento aditus

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

salutis claudantium, purgato totaliter & rejeto, de bonis laboribus vestris fructus gloriosos colligere, nobiscum deferre valeatis, in districto iudicio inde coronam perennis beatitudinis percepturi. Pro certo futuris, quod si premissa feceritis, ut speramus, Vas in sinu sancte Matris Ecclesie confovebimus, & vobis gratiosi favoribus, quantum cum Deo fieri poteris, super vestris opportunitatibus affilemus, nec vestris detrectatoribus, si qui forsitan existerent, credulas precebamur facilliter aures nostras. Alioquin penas & sententias, quas ipsi Legati, & quilibet eorum, rite tulerint, suos statuerint in rebelles, ratas habebimus, & faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Datum Avinionis 11. Kalend. Septembris anno v.

IV. Erat hoc tempore Inquisitor hæreticæ pravitatis Florentiæ frater Petrus de Aquila, cui cum Petrus Gomefius de Barrofo Cardinalis Hispanus potestatem fecit exigendi XII. millia nummum aureorum e societate Acciajola, quos ei debebat; ea societas quod bona fere universa decoxisset, & multis æs alienum debuisset, Priores seu Rectores urbis, id quod reliquum erat bonorum Cardinali tantisper donec dissolueret, addiderant, insuper & vades addiderant. Petrus ab iis aurum deposcebat, illi, quod debentium proprium est, cunctabantur. Cumque nec monendo, nec obsecrando quidquam proficeret, tres apparitores misit, & Silvestrum Baroncellum socium Acciajolorum, e palatio prodeuntem comprehendendi imperavit. Tumultu in foro mox excitato, hi quibus potestas Inquisitoris fuerat invisa, impetu in apparitores facto, vincum eis omnes eripuerunt. Re ad Priores relata, quod majestatem suam læsam existimarent, apparitoribus Inquisitoris manus præcidi iusserunt, eosque non tantum urbe, verum etiam universa ditione Florentina proscripserunt. Inquisitor cum sibi a furibunda plebe metueret, Senas fecessit, & in Præfectum, Priores, & administratos facinoris anathema tulit; insuper & sacra omnia urbi interdixit, donec Silvestrum Baroncellum suæ jurisdictioni interceptum restituerent.

V. Priores & reliquis magistratus urbis, appellatione interposita ad Clementem Pontificem, imprimis Oratores, qui factum excusarent, & in Petrum multa crimina conferrent, destinarunt; deinde Florentinum, & Fesulanum Episcopos, & Clerum ad sacra obeunda impulerunt. Cum autem eorum plurimi sacra facere recusarent, leges iniquas in Clericos tulerunt, & privilegia eorum imminuere conati sunt. Præter alia præscripserunt, ne Inquisitor quemquam pecuniaria pena multaret, sed si quem hæresi imbutum invenisset, flammis addiceret. Ne carceres in domo Inquisitionis haberet, sed omnes vincos in ergastulum Prætorianum conjiceret. Nullus ex magistratu urbeo infamis & invitus Prioribus, illi apparitores ad capiendum quemcumque concederet: nullos etiam ipse armaret, aut faceret, præter sex familiares, qui arma ferrent, non plures Inquisitor; Episcopus Florentinus duodecim, Fesulanus non nisi sex aleret: neque pluribus ex civibus, quam sex Inquisitor, Fesulanus Episcopus totidem, Florentinus autem duodecim possint arma permittere. Præter leges iniquas, carcerem quoque sanctæ Inquisitionis diruerunt, & omnibus vincis dimissis, a testimonio iniquorum multis calumniis Petrum Inquisitorem apud Sedem Apostolicam onerarunt: quasi is plurimos per avaritiam & per imposturas, ut tantum pecuniarum extorqueret, in vincula conjecisset, & VII. M. nummum aureorum non integro biennio ex multis pecuniariis & permi sione armorum corrosisset; adeoque plurimos potentiorum adversus Priores armasset,

*Pillan. lib. 12. c. 57.
Leand. de viris
illust. Ord. Præd.
lib. 1.
Lemon. Avell.
lib. 7. infer. Flor.
Tuscolano ex-
citatus Floren-
tia in Petrum
Inquisitorem:*

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 31. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

innumerabiles vero innocentes nulla eorum culpa, pecuniis atque bonis exuisset.

VI. Principes Legationis fuere Franciscus Brunellescius, Antonius Admarius, Bonaccursus Frescobaldius, Hugo de Stufa, Lippus Spinus, & Baldus Fraccasinus, inter quos cum non bene conveniret, & ex ipsorum discordia Clemens violatum fuisse Inquisitorem satis perspiceret, postulante Petro, qui Avenionem sese contulerat, diem Prioribus, Præfests urbicis, & reliquis auctoribus sceleris & fociis apud subfellia Sedis Apostolicæ dixit. Florentinæ Ecclesiæ tunc præerat Angelus Acciajulus ab Instituto Dominicano ad Episcopalem dignitatem evehctus. Is sive minis Senatus populique Florentini perterritus, sive injuriæ necessariorum suorum ab Inquisitore violatorum compatiens, nequaquam edicto Petri, quo is sacra Florentinæ urbi interdicebat, parere voluit; quin & Fesulanum Episcopum in eam sententiam traxit, ut & is quoque sacris in sua diocesi operaretur. Quam ob causam Clemens Pontifex utrumque Avenionem evocatum, causam dicere præcepit.

VII. Indicta hoc anno Venetiis Comitia Generalia, quibus celebrandis multa privilegia, & specialem potestatem circa subroganda suffragia concessit Ministro Generali Pontifex, datis ad eundem plerisque litteris, sed ea præsertim, quam subjicimus, in qua Capitulares omnes paterne hortatur, ut prospiciant universi Sodalitii profectui, & Ecclesiæ calamitatibus, in suis orationibus a Deo remedium exposcant. Hujus Capituli non meminit Rodolphus, neque ulla ejus acta ab alio quopiam referuntur.

Dilectis filiis, Generali, & Provincialibus Ministris & Definitoribus Capituli Generalis Ordinis Fratrum Minorum, in proximo celebrando Venetiis Castellane diocesis congregandis.

Ex lib. fecr. an-
ni 4. epist. 1106.

Economia tellu-
gionum.

Laudes Franci-
scana.

VIII. **S**ummus & mirabilis opifex, cujus mira sunt opera, suam sanctam fundavit Ecclesiam supra petram, & ut nunquam fides ejus deficeret, exoravit, & que solida firmitate stabiliens, inter ceteros decentes & decoros ornatus ejusdem, Ordinum & Religionum diversitate munivit, ut sicut turris David cum propugnaeulis edificata fortissimis, eorumdem Ordinum & Religionum sulca suffragiis, quasi bellatorum stipata cuneis, & vultu castrorum acies ordinata terribilis, secuta cum hoste antiquo congregitur, & non solum ad confutandas spirituum malignorum insidias, & insidiosos repellendos insultus, sed etiam ad apertos accendentium ex adverso impetus superandos, imperterrita, & immota consistit. Sane dum inter ceteros hujus belli spiritualis belligeros, Ordinem vestrum, quem in agro ipsius Ecclesiæ celestis plantavit agricola, sique gratiæ suæ rore rigavit quod a sui principio fructus honoris & honestatis uberes in eadem Ecclesia continere non desistit, nec desistit ferre, mentis oculis contemplamur, profecto desiderii affectum in-tenctis, Ordinem ipsum, & professores ipsius, intra nostra, & Sedis Apostolicæ præcordia recumbentes, adco continuis spiritualibus & temporalibus prosperari commodis, quod semper reddantur aptiores in conspectu Altissimi, & crescat jugiter fidelium devotio erga ipsos. Quocirca sinceritatem vestram rogamus in Domino, & paternis affectibus exhortamur, quatenus in congregatione instantis vestri Capituli Generalis, ad illum qui lator & cultor est bonorum operum, cuiusque oculi bonos & malos infallibiliter contemplantur, dirigentes in humilitate spiritus vota vestra, & quæ splendorem ipsius Ordinis denigrare vel obscurare possunt quomodolibet, & divina oculos offende-

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 4. & 5. ANNO 32. & 33. ANNO 139.

dere majestatis, operosis sollicitudinibus refecantes, ad illa corrigenda, statuenda, & ordinanda, qua sancta, utilia, ac bonæ fame, ac honori & honestati ejusdem Ordinis congruunt in unitate caritatis, sine qua opus nequius exerceri perfectum, conjunctim vigilantibus studis intendatis, curetisq; specialiter providere, quod quilibet vestrum supra gregem sibi commissum se diligenter & sedulo studeat vigilare, quod errores & hæreses nequaquam pullulare valeant, & si forsan suggestione hostis humani generis aliquoliter pullulassent, mox antequam perniciosam coalescant in segetem, eradicari & evelli penitus cum omni diligentia, qua convenit & expedit, procuretis, ut ubique fidei claritas fulgeat, errorum tenebris profugatis. Ceterum, quia sicut nostis, Petri navicula, cujus gubernacula nobis, licet immeritis, desuper est commissum, tempestatis diabolice flatibus commotis videlicet, & frementibus, in diversis Christianitatis partibus inter nonnullos Reges, Principes, Magnates & populos, guerris & dissensionibus periculose nimium agitantur, precibus & exhortationibus nostris adjicimus, ut vos qui familiariter insistitis pedibus Domini cum Maria, una nobiscum excitare Dominum dormientem propter peccata hominum, devotarum vestrarum orationum suffragiis procuretis; ut ipse cujus imperio venti & mare obediunt & quiescunt, hujusmodi mitigatis procellosis turbinibus, dignetur populo Christiano suo pretioso redempto sanguine operari de sua ineffabili pietate tranquillam, sic ad regendum populum ipsum cura nostre commissum, attentiones nostras sua clementia dirigat, & imbecillitatem nostram potenti virtute sustentet, quodque que sunt plaeta, jugiter operantes, tandem post laboriosæ vite præsentis decursus, una cum grege Dominico possimus eterna beatitudinis quietem adipisci. Ut autem in prædicto Capitulo circa præmissa & alia promovenda & exequenda salubria tanto affectuosius, delectabilius, & studiosius vos geratis, quanto vos senseritis domis spiritualibus refectos, nos de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Apostolorum ejus Petri & Pauli auctoritate confisi, tam vobis, quam ceteris Ordinibus vestris prædicti Fratribus, qui ad Capitulum convenerint si prædictum, vere penitentibus & confessis, septem annos & septem quadragenas de injunctis penitentibus misericorditer relaxamus. Datum Avonione VIII. Kalend. Maii anno IV.

IX. Alias litteras destinavit Pontifex ad hæc comitia, in quibus precipiebat, in ipsa æde Capitulari, atque in reliquis totius Ordinis, & in concionibus ad populum, legi processus & sententias latas contra Ludovicum Bavarum, quibus eundem in die cœnæ Dominicæ diris devovit, Imperialibus insigniis & iuribus privavit, fidelitatisque sacramento omnes qui se ei adstrinxerant, exolvit. Omnem sane movebat lapidem Clemens, ut Ludovicus judicio se sisteret Ecclesiæ, eas tamen apponebat condiciones, quas sine honoris jactura, & suæ ad Imperium electionis præjudicio admitti non posse, judicabat Ludovicus. Ne etiam dignitate cederet, & deposito Imperio, se Pontificis subderet sententiæ, uti Joannes & successores volebant, obstitabant Electores & Principes Germaniæ, persuadebantque quos fovebat, Doctores, jus statuentes in manifestis suffragiis potioris partis electorum, injustasque dicentes sententias latas a Joanne Pontifice & successoribus, a Philippo Galliarum Rege, Ludovici inimico, contra eundem concitatis. Alias addebant rationes, ut in hujusmodi Principum controversiis fit, quæ animo perpetua tot annorum discordia exulcerato, facile applaudebant contra Pontificios, ne ad illorum imperium Imperii deponeret ma-

*Ex lib. sec. an-
ni 1. 9. p.
Scripsit sigl. Cle-
mens contra Lu-
dovic. Bavarum.*

ANNO CHRISTI 1346. CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33. RELIGIONIS MINORUM ANNO 139.

jestatem . Nolentem obsequi , omni qua potuit solennitate , Clemens censuris innodavit , dignitate non tam privavit , quam antea a prædecessoribus privatum declaravit . Deinde Electores quinque induxit , ut Carolum Marchionem Moraviz , Joannis Boemiz Regis filium , hoc anno XIV. Kalend. August. Cæsarem nuncuparent . Attamen licet Electum in Bonna civitate coronaverit Colonienfis , & confirmaverit Clemens Pontifex , non obtinuit , dum vixit Ludovicus , cui plurimi Principes adhærebant , & potissime Germaniz civitates obediebant . Quare Caroli Imperium auspiciantur Cardinalis Bellarminus , Onuphrius Panvinus , & alii Chronologi ab anno MCCCXLVIII. quo compositis rebus cum Principibus Germaniz consensu septem virum , & Principum , ac civitatum Imperii , die sancti Jacobi , secundo coronatus est diademate ferreo Aquisgrani ab Archiepiscopo Colonienfi ; & ex adverso Ludovici Imperium usque ad ejus mortem deducunt . Horum nos sequemur chronologiam , non ignari varias fuisse in hac re hominum sententias , quas refert , & explicat Cancellarius Bavaricus Herwartus . Non est vero nostri instituti hæc examinare ; libenter odiosas disceptationes procul facimus , & communiorem sequimur in rebus controversis , præsertim si graves adsint auctores , opinionem .

Curat nuncupari
Cæsarem Mar-
chionem Morav-
iz .

ADDITIO
PATRIS LUCÆ
WADDINGI .
E. Clara Arimi-
nensis .

In adolescentia
lascivivit .

Corruptus mensis
lascivivit .

Rigorous fuit
penitentia me-
diæ .

X. Hoc anno die 11. Februarii decessit Clara Ariminenfis , patre Zacheo , matre Gaudiana circa annum Christi ter centesimum progenita . Anno ætatis septimo genitricem amisit , sed tertium post annum novercam accepit viduam genere , & moribus commendabilem . Huic filius erat juvenculus ex primo conjuge , quem Zacheus filiz Claræ sponsum adscivit . Atqui hic paulo supervixit , parumque genitrix filio supervivuit . Destituta juvencula sponso , & novercæ consortio , graviore malo cruciatur ; exilio scilicet propter discordias civiles , quæ patrem , fratremque ad extera pepulerunt ; sed patriæ tandem restituti hostium insidiis capite plectuntur , relicta Clara absque ulla tutela . At neque illa tot parentum jacturis cautiore , neque prudentior effecta , mundi vanitates , carnisque illecebras , quibus coepit inescari , avidius prosecuta , demum nupsit cuidam quem antea inhoneste deperibat . Vestium , ciborumque luxui intemperanter addicta vitam duxit liberrimam , donec sub annum trigessimum quartum mutationem dextere excelsi circa se mirabiliter ita perensit .

XI. In Templo Franciscanorum vagis oculis menteque circa alia distracta , dum sacris adesset , visa est pueruli voce moneri , ut vel semel orationem Dominicam attente recitaret , mentemque colligeret . Dedit Deus voci suæ vocem virtutis , qua languentem animam ad ima depressam potenter erexit , & ad cœlestia meditanda mirabiliter excitavit . Coepit cogitare qualem vitam egerit , quantum animæ salutem neglexerit , quam tepide Deum dilexerit , quantum corpori , & sensibus solebat indulgere . Hinc decrevit aliud vitæ genus subire , mundanorum consortia devitare , corpori lasciviz somenta subtrahere , præteritæ vitæ poenitere , in quibus deliquit carnem castigare . Pias has confirmavit cogitationes Virginis Deiparæ in eodem Templo apparitio ; atque illa ad majora progrediens statuit in seculo extra seculum versari . Habita itaque conjugis venia , mundo penitus vale dixit , vestemque vilem obdixit Franciscanam , sub qua miros exorsa poenitentiz modos omnibus coepit esse admirationi . Paulopost defuncto marito , sui juris penitus effecta , rigorem adauxit , calceos abiecit , cilicium corpori adaptavit , & superinduta triginta librarum lorica tenellum corpus compressit , circulus ferreis collum , brachia , & tibias obligavit . Lectus illi nuda humus , vel injecti asseres ,

ci-

ANNO CHRISTI 1346. CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 37. & 33. RELIGIONIS MINORUM ANNO 139.

35 cibus, panis & aqua, quem in festis Paschalis, ac diebus Dominicis
36 paucis herbis, vel raro legumine condebatur.

37 XII. Solitis artibus, longo jejunio, & macie confectam Dæmon
38 adorsus, suggerere cœpit, ut misello corpori indulgeret, vino, cibisque pot-
39 tioribus extenuatum refoveret. Diu resistit, demum titubavit, tandem
40 consensu succubuit. Victoriæ canens inimicus, dum manifeste irridet,
41 ad acriorem pugnam irritat; vehementer etenim dolens misella se blandis
42 suggestionibus circumventam, opere punivit, quod cogitatu deliquit.
43 Butonem scædum, horridumque animal venenosum, dilectum in partes
44 prunis imposuit, deinde ori, labiis, dentibus admovit, dureque adfrica-
45 vit, iis se increpans verbis: *Eja gulosâ, delicatum hunc cibum manduca,*
46 *affato hoc animalculo exstaturare: si fastidias panem & aquam; jam tunc*
47 *habes obsonium.* Insigni hoc facinore confusus dæmon non est ausus am-
48 plius certamen inire, cœsi post aliquotum tempus vindictam sumpserit in-
49 flictis pœnis, collisitque in terram digito uno dextræ manus abscesso.

50 XIII. Septem solemniores jejunii distributiones, quas sanctus Franci-
51 scus per anni circulum sibi præscripsit, vigiliis sancti Joannis Baptistæ, &
52 omnium Apostolorum, universos anni Sabbatorum dies indicto solo pane,
53 & proscripto omni genere fructuum, leguminum & herbarum, rigoro-
54 se peragebat. Toto Quadragesimæ tempore in concavo urbis muro
55 stans, somnum carpebat, solo liniei temporibus præcincti aliquoties usâ
56 levamine. Symbolum Apostolorum frequenter, sed orationem Domini-
57 cam centies singulis noctibus recitabat, additis multis precibus jaculato-
58 riis, quibus peccatorum veniam, & divinam gratiam implorabat.

59 XIV. Post devictas animi passiones, carnemque subactam, ad proximo-
60 rum obsequium conversa, nullum non præstitit christianæ caritatis
61 argumentum. Fratrem juniorem Urbini exulem ægrotare audiens, festina
62 perrexit, collectisque necessariis rebus refocillavit, neque ab infirmi
63 recessit ministerio, donec incolumis evasis. At vero non adeo fratri
64 adhæsit, ut sui oblivisceretur, aut pœnitentiæ rigorem remitteret; nacta
65 enim prope Templum præcipuum sanctæ Columbe, in turre vetusta fer-
66 cretum latibulum, solatio habuit devotam beatæ Mariæ Imaginem, ap-
67 pensâ accensaque lampade commendatam. Hic multas diei horas in ora-
68 tione, & noctes durabat insomnes, vitam illam profecuta, quam in patria
69 sibi præscripsit. Adjutorem habuit, & consiliarium in omnibus prædicti
70 Templi venerandum Canonicum vultu gravem, ætate provecum, sermo-
71 ne asabilem, judicio severum, cui cordis, & conscientię aperiebat arca-
72 na. Hujus auctoritate obtinuit, ut ad preces matutinas, quæ tunc noctu
73 recitabantur, in Templum admitteretur, ubi reliquam noctis, &
74 sequentis diei partem usque ad horam nonam in oratione, & audiendis
75 sacris transigebat. Mox ostiatim mendicans, sibi aliisque pauperibus, quos
76 alendus susceperat, stipem colligebat.

77 XV. Misericordum misera singulis, prout calamitas exigebat, caritatis
78 præstabat subsidia. Esurientibus panem, sitientibus potum, nudis amictum,
79 languentibus pharmaca, egregiam in populis nacta pietatis opinio-
80 nem procurabat. Carceribus mancipatos mire consolabatur, procuratiff-
81 que apud Judices causis per potentes intercessores liberabat. In xenodo-
82 chiis, & nosocomiis, leproforum, & male habentium ulcera suis manibus
83 tergebat, discordes conjuges reconciliabat, inimicitias sedabat, errantes
84 mulierculas, ea præsertim urbis parte, qua illa habitabat, ad rectam vir-
85 tutis semitam reducebat. Si quas videbat fœminas nimio corporis cultui,

Dæmon ab his
constans intaba-
ret.

Sed frustra.

Per septem Qua-
dragesimas jeju-
nat.

Quas effundebat
preces.

Urbium ab in-
feris viciis sti-
liis remittens.

Caritatis effi-
cia.

Errantes ad viâ
reducit virtute.
aut

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1346. ANNO 4. & 5. ANNO 32. & 33. ROM ANNO 129.

22 aut vestium vano aitori deditas, prudenter carpebat, easque addebat sua-
23 delas, ut nimium complacendi studium in ornatus neglectum converte-
24 rent. Inter has Comitissam quamdam Ariminensem adolescentem, con-
25 juge orbatam, liberius, quam viduam deceret, agentem, rogavit, ut suo
26 honori consuleret, modestiusque incederet, vel ad secundas nuptias tran-
27 sisset. Respondenti se nupturam, modo maritum inveniret nobilem ado-
28 lescentem, subjunxit Clara: *Eum tibi suggeram, cujus nobilitati, forme,*
29 *divitiis, & potentie nulla possi mensura prescribi, qui parem non habet,*
30 *omnibus excelsior. Deus ille est, qui nullo casu minuitur, qui nullo pe-*
31 *re infortunio, qui morti imperat, quem nullus tibi potest morbus eri-*
32 *perere.* Ad hæc vidua cepit cogitare, rerum mundanarum inconstantiam,
33 acquirendi laborem, possidendi tardium, amittendi periculum, & timo-
34 rem, satiusque esse reliquis vitæ diebus, in hoc unum incumbere, ut que
35 peritura erant, æternis posset commutare. Tantus demum præteritæ vitæ
36 accessit dolor, ut corrigendæ magistræ delegerit Claram, atque in ejus
37 confortio, struetoque ab ea Monasterio vitam vixerit religiosissimam.

38 XVI. Ariminum cum fratre reversa, templa, religiosasque ædes fre-
39 quentabat, sæpe invisens nobiles quasdam Sorores Gallicanas, que ad
40 sanctæ Mariæ de Muro inhabitabant, & piæ femine religiose prudenti-
41 que sermone magno erant solatio. Sorores sanctæ Mariæ de Regno Or-
42 dinis sanctæ Claræ, e suo Monasterio bellorum injuriis ejectas, multoties
43 consolabatur, earumque penuriam compassa, ab omnibus petebat, quod
44 asportaret. Frumentum, vinum, oleum, & si que alia colligebat, propriis
45 humeris advehebat: lignorum struem, arborumque truncos ultra vires
46 ferebat, nec sub pondere ingentis stipitis semel gementi placuit Dini
47 Rossii consanguinei oblatam opem admittere, vel onus in alium transfer-
48 re. Media hyeme per densas nives, rigidumque gelu Urbinum avolvit,
49 ut cuidam misello indigna patienti mederetur. Neque vero sub itineris
50 terminum madidam vestem deposuit, aut ignis fomentum adhibuit, sed
51 uti pervenit humida, laceraque tunica humi decubuit. Cujusdam Religio-
52 nis Monachum, deposita regulari veste, ad militaria castra se præparanti
53 placido, sed vehementi eloquio, ut respiceret effecit, vestem mona-
54 chalem procuravit, & ad proprium Monasterium ex rubore redire nolen-
55 tem, ut alio superiores mitterent, obtinuit.

56 XVII. Bologninum Mercatelli (quod Massa Trebariz castrum est)
57 Tyrannum indigna pleraque patrante ad viam salutis convertit, qui
58 demum Minoritis nomen dedit, transeuntibus genitricis, & sorore ad
59 sanctæ Claræ Monasterium. Adolescentem nobilem cum aliis Ariminum
60 transeuntem, ejusque colloquium appetentem excitavit, ut juvenilia
61 oblectamenta missa leceret, & salutem animæ serio procuraret, conversis-
62 que sociis, ut regularium Clausura subirent, feliciter exoravit. Ea virtus
63 & efficacia erat in verbis, ut quidquid vellet animabus proficuum, omni-
64 no persuaderet. Nullus erat ex civibus, qui quidquam petenti negaret,
65 nullus extraneus, qui vel alloqui, vel videre non desideraret.

66 XVIII. Nihilominus suos habuit adversarios, & qui molestæ exer-
67 cerent: quidam obseisam, alii Patarenam, & hæreticam inclestantem.
68 Amadæus Ariminensis usurarius, præ ceteris vehementius infestabat: ne-
69 que vero illa commovebatur, sed æquanimiter omnia ferebat, pro perse-
70 cutoribus orans, condonatis universis offensis. Ut humiliter de se senti-
71 ret, neque cælestibus gratis intumesceret, dicebat hos sibi datos corre-
72 ctiores, & suæ miseriæ commoitores; si quid ergo de se commendabile
73 cogi-

Bona quæq; eha-
rismata efficaci-
ter persuadebat.

Suos habuit ad-
versarios.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINO-
1346. ANNO 4. & 5. ANNO 32. & 33. RUM ANNO 139.

30 cogitabat, in memoriam revocabat, quæ sibi ab aliis objiciebantur, & hu-
31 mili corde suam vilitatem cognoscebat, multisque verberibus obrepentem
32 tumorem deprimebat. Minima quæque errata, vel levissima mendacia
33 severe in se castigabat, semelque ob linguæ lapsum eam stricto retinaculo
34 extra os per aliquot dies protraxit, quæ demum tantum intumuit,
35 ut ad pristinum locum difficillime potuerit redire. Miros modos excogitavit
36 cruciandi corporis, tum ut prioris vitæ delicta vindicaret, tum ut
37 Christo pro se passo compateretur. Ita acerbe Christi dolores, & passionem
38 sentiebat, ut animo deficeret, multisque horis jaceret immobilis. In
39 Ecclesia Prædicatorum tale cordis deliquium, & mentis amaritudinem
40 perpessam Hieronymus Monasterii Prior, postea illius urbis Antistes, arcanorum
41 conficius, quippe qui multoties ejus confessionem excepit, sacra
42 adhibita hostia, in omnium conspectu sui compotem effecit. Similes sæpe
43 extases passa publica devitabat loca, & in nidulo suo se continens, sacra
44 illius myrrhæ fasciculum inter ubera sua secreto continebat.

30 XIX. At se continere non potuit quin semel in concione matutinali
31 Parasceves, audita Christi passione, dira præsertim flagellatione ad colum-
32 nam, mercede conduxerit duos, qui ad sanctæ Columbæ Templi præcipui
33 ostium, e regione domus Senatoriæ ad columnam ligatam dire ceciderunt.
34 Paulo post mytheria hæc cruenta recolenti in Templo sancti Mat-
35 thæi sensit spineam sibi imponi coronam adeo gravem, ut cervicem per
36 dies quindecim inflexerit. Aliquando ei Christum distincte suos dolores,
37 & laterale vulnus ostendit, utque quidquam peteret, admonuit. At illa
38 non nisi sibi dolorum compassionem, & peccatoribus veniam postulavit,
39 cui Christum promissit se gratis suis illos cumulaturum, quos illa propensius
40 ei commendabat. Iterum totus poenis, & cicatricibus miserandus, alias
41 gloriosus candida, & pretiosa veste pulcherrimus apparuit, & quem primo
42 altum impreffit dolorem, secundo lenivit. Aliquando ardente corde
43 præ nimio amoris æstu, sensit Christum Dominum infantulum intra cordis
44 penetralia dulciter requiescere. Cum aliquando in angustula cella, quam
45 in muri ruina sibi paraverat, sociam Benedictam Calliensem, Christi passionem
46 meditari doceret, revelatum est, dilatandum fore hunc locum,
47 multarumque Sororum fore habitaculum. Ita factum paulo post, quodam
48 cive, cui nomen Lopus, pecunias ministrante, ut vicinas domunculas ag-
49 gregaret. Domum ampliorem effectam, adhibito oratorio, & multiplicatis
50 Sororibus, Neapoleon Cardinalis, Sedis Apostolicæ Legatus, in Mo-
51 nasterium erigi, a Minoribus regi, & officiis divinis sacrari concessit.

30 XX. Famulam suam tandem Deus miraculorum virtute illustravit;
31 etenim quandam sceminam ruricolam mamilla ulcerosa, & sæde cancro
32 exesa laborantem, præmissis precibus solo tactu sanavit. Eugubii quemdam
33 gravi morbo ad interitum, medicorum judicio, properantem; ad Baroncelli
34 vicum puerum utroque lumine captum curavit. Assisium cum aliquot discipulis,
35 & sociis Urbinatibus, & Calliensibus ad lucrandas insignes
36 Portiuncule Indulgentias profecta, fecit ut ubique absque pecunia un-
37 versa abundarent, & Assisi a Templo sancti Francisci ad Ecclesiam sanctæ
38 Mariæ Angelorum mirabiliter, brevissimo temporis tractu fuit asportata.
39 Post multorum dierum rigorosum jejunium, molestamque a potu abstinentiam
40 apparuit ei Angelus, qui ciathum aureum limphati vini porrexit.
41 Iterum per argenteam fistulam cœlestem accepit liquorem, qui
42 prostratas vires erexit, & longo post tempore ab omni potus necessitate
43 præservavit. Apparens etiam beatissima Virgo Maria alias consolationes
44 adjunxit.

XXI. De-

Qualiter Christ.
sentiebat passio-
nem.

Predicit suam
cellam fore Mo-
nasterium.

Pueræ miracula.

ANNO CHRISTI CLEMENTIS VI. LUDOVICI IV. IMP. RELIGIONIS MINORUM ANNO 1346. ANNO 4. & 5. ANNO 12. & 13. ANNO 139.

Cōsolationes co-
cepit divinas.

XXI. Demum in festo sanctæ Lucie ad eum contemplationis gradum pervenit, ut sopitis vel mortificatis corporis sensibus, despiciisse videtur. Ita per menses tres a rebus humanis abstracta tota versabatur circa cœlestia, nec quæ prius solebat, poterat præstare. Postremo sensibus perfecte restitutis, in gravem morbum incidit, cujus vi dum mortem præsentiret vicinam, Sororibus plurima dabat monita salutis, sequæ ipsam misericordiæ credebatur divinæ, & demum prolatis illis verbis: *Is manus tuas Domine commendo spiritum meum*. Dulciter obdormivit in Domino, vehementer dolentibus Ariminenſibus, ad tantam jacturam. Corpus ejus prius male habitum, jejuniis attritum, & variis injuriis denigratum, tunc pulchrum, molle, flexibile, & odoriferum apparuit.

Mortuus ē

Quæ vitam scri-
psit?

Ex qua erat fa-
milia.

Donna. in Pro-
cessu. Mœn. 13.

XXII. Vitam ejus paulo post mortem scripsit frater Daniel Clemen- tis Minorita, partim ex eis quæ vidit, partim ex eis quæ a sociis, Dru- disia, Amata, Agnete, aliisque accepit. Ex familia Chiarella Petri in ipso actorum limine fuisse conscribit, & consanguineam Dini Rossii po- stea appellat. Franciscus Gonzaga Claram de Aquilatiis; errore, ut conjicio, Typographi nuncupavit. Stirps Agolantum eam sibi vindicare studet tum ex insignibus hujus prosapie quæ conspiciuntur in Claræ Orato- rio, & passim per alia loca Monasterii, tum ex Sarcophago, seu tumulo porphyretico, in quo ejus corpus requiescit, cui hoc insculptum est Epi- taphium.

Clement. lib. 5.
pag. 168.

*Anno Domini mcccxxiii. die 11. Novembris. Hic jacet Do-
mna Clara filia Honoræi quondam Domini Jacobi de Agolan-
tibus de Florentia: Cujus anima requiescat in pace.*

Exscripsit hæc verba Cæsar Clementinus in sua historia Ariminenſi in confirmationem opinionis Agolantum, sed nihil hic commune cum iis, quæ de Clara referuntur, & sub compendio ex suprascripto vitæ auctore exscripsit Clementinus. Illic dicitur Thadei, hic Honoræi fuisse filium: illic anno mcccxlvi. die x. Februarii, hic anno mcccxxiii. die 11. No- vembris decessisse. Anni varietas subdubitare fecit Clementinum, atque illud maxime, quod scalpri functionibus deletum sit Claræ nomen ex la- pide. Ego judico, sepulcrum hoc ante annos xxiiii. alteri paratum postea Claræ celsisse (uti etiam me prior suspicatus est Raphael Adimarus ejus- dem urbis historicus, & prædictæ vitæ compendarius) in quod insuper corpus beate Francæ postea fuit illatum. Utriusque reliquæ conspæctæ sunt die Veneris xiv. Julii anno mdcxvii. aperto sepulcro, præsentibus Bernardino de Benedicis a Castro durantis Vicario Generali Ariminenſi, aliisque vocatis testibus, qui Claræ corpus aspero cilicio, gravique lorica contactum, obductisque manibus, & collo ferreos circulos viderunt, cujus rei testimonium publicum rogatus perhibuit Joannes Maria Bassonus Notarius.

Adimar. lib. 1.
pag. 100. & 105.

B. Francæ con-
troversia.

XXIII. Circa Monasterii originem non concordant auctores. Gon- zaga putat, ante hoc tempus fuisse ædificatum, sub Regula sancti Benedic- ti, & Sororibus alio translatis, sub hoc tempus anno incerto Monaste- rium traditum fuisse Clarissis: quod etiam nos ex eo alias retulimus. Adimarus aliud antiquius ait humile, seu parvum Monasterium sanctæ Mariæ Angelorum Monialium Ordinis sancti Benedic- ti extra urbem præ- extitisse, ad annum m.lxxx. fabricatum, & ex illo ait Claram, cum sex Sororibus ad hoc aliud, sub eodem nomine sanctæ Mariæ Angelorum transfuisse, primumque traditum fuisse Monachis Montis Olivetani. Istud improbat Clementinus, vetusque illud de Angelis Monasterium,

Gonzag. citat.
Quid sentiendum
de Monasterio S.
Clare Ariminen-
si?

Ann. 1312. n. 97.

non

ANNO CHRISTI 1346. CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33. RELIGIONIS MINORUM ANNO 139.

non Monialium sancti Benedicti, sed Fratrum sancti Pauli primi Eremitæ fuisse asseverat. Aliorum deinde ipse opinionem refert dicentium, pre-existisse illic Monasterium sanctæ Mariæ de Muro, prope quod aliud de Angelis Clara construxerat, & ex duobus coaluisse unum, in quod admiserat aliorum Monasteriorum Sorores variarum religionum, quæ bellorum injuriis suis sedibus exturbatæ illuc convolarunt, & in unam sanctæ Claræ regulam conspirarunt: At ex actis superius citatis constat, nullum illic Monasterii fuisse vestigium, primamque Claram emptis, prope suam cellulam, quam in muro sibi adaptaverat, domibus opportunis, in eam formam reduxisse, ut aliquot Sorores sibi cohabitarent, & facultatem concesserit Neapoleon Cardinalis illic divina celebrandi. Verum est, alio in loco Monasterium præfuisse sanctæ Mariæ in Muro, cujus Sorores pauculæ Claræ erant gratissimæ. Inchoatrix ergo loci fuit Clara, nomenque imposuit sanctæ Mariæ Angelorum, tunc familiare alii Monasteriis, vel ob devotionem insignis Templi Atriatæ, quod illa uti diximus, causa peregrinationis invisit.

XXIV. Celebrem illic de prædicari Indulgentiam septem dierum incipientem a vigesimo secundo Martii, & perseverantem usque ad vigesimum octavum ejusdem, tres scilicet dies antecedentes festum Annuntiationis beatæ Mariæ, tres subsequentes, & ipsum Annuntiationis Virginis diem complementem, ab hac Clara a Deo obtentam scribit Adimarus & Clementinus, eamque miro populorum concursu per integrum illud septenarium dierum commendari. Referunt enim, pro salute fidelium, oranti apparuisse Christum Dominum, Joannem Baptistam, & SS. Apostolos, & per Joannem Evangelistam aureis litteris libro inscriptis intimatam ei prædictam Indulgentiam, cui nullus Episcoporum Ariminensium huc usque ausus est contradicere, etsi nullo probetur authentico instrumento. Super altaris præcipui tabulam apparitio, & Indulgentiæ concessio, opera Joannis Antonii Longi insignis Pictoris Ravennatis, depictæ conspicuntur, & super iconem hæc verba litteris aureis exarata leguntur: *Dive Clara Ariminensi dedicatum, quæ tantam a Christo huic intrantibus exoravit Indulgentiam.* Addunt etiam conspici depictam in cella, quam Clara in concavo urbis muro inhabitabat, effigiem Christi Domini Salvatoris, quam in diebus Veneris, maxime Paraclites, humectari & sudorem emittere affirmant.

XXV. Sacellanos aliquot suos hoc anno instituit ex Minoritis, fr. Ger-vasium Marcerii, fratrem Guillelmum Beauiz Cantuarien. dioec. Thomasium de Lanzarotta, de Mazaria, & Deodatam Bernardonis. Episcopos vero quam plures, fratrem Amadeum in Ecclesia Naulen. in Liguria, sub Archiepiscopo Genuen. per obitum Thodeschi: *Credite nobis dispensavit.* xv. Kalend. Martii; fratrem Petrum cognominatum Theutonicum in Paften. in Sicilia, sub Archiepiscopo Meislanen. per obitum Vincentii etiam Minoritæ: *Sollicite considerationis.* xv. Kalend. Martii; fratrem Tancredum de Auleta in Gravinen. sub Archiepiscopo Acheruntino in regno Neapolitano, per obitum Andreæ etiam Minoritæ: *Sedula nos Pastoralis officii.* v. Idus Martii; fratrem Iterium de Nabinallis in Famagustana, & Ancheraden. unitis, sub Archiepiscopo Nicosiensi, in insula Cypri, ad illum translatum a Nimociensi, per obitum Marci: *Pastoralis officii.* vi. Kalend. Julii; fratrem Franciscum in Cantien. sub Archiepiscopo Creten. in eadem insula: *Apostolatus officium.* xii. Kalend. Septembris; fratrem Petrum in Constantien. sub Patriarcha Antiocheno, jam dudum vacante: *Inter sollicitudinis.*

Indulgentia magna in Ecclesia illius Monasterii.

Sacellanus Democeti.

Fratres Amadeus Episcopus Naulen. etc.

Frat. Petrus Pacon.

Frat. Tancredus Gravilon.

Fr. Iterus Famagustan.

Frat. Franciscus Cantien.

Fr. Petrus Constantinien.

ANNO CHRISTI 1346. CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5. LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33. RELIGIONIS MINORUM ANNO 139.

- Fr. Vesianus Eugubinus. *act.* 11. Kalend. Augusti; fratrem Vesianum Ronlandum in Eugubina immediate Sedi Apostolicæ subjecta, per obitum Francisci: *Apostolatus officium*. vi. Nonas Octobris, postea translatus est ad Archiepiscopatum Capuanum, & institutus Rector Campaniæ & Maritimæ; fratrem Bartholomæum de Cassino Januensem in Foliensiu diu vacante: *Attenta meditatione*. 11. Idus Maii; fratrem Guillelmum Maurococchium in Chisiminen. sub Archiepiscopo Creten. per mortem Bellei: *Inter sollicitudines varias*. 11. Kalend. Octobris; fratrem Donatum de Curato in Salpen. sub Archiepiscopo Baren. in regno Neapolitano, per obitum Galgani: *Quam sit onusta periculis*. vi. Kalend. Julii; fratrem Manentem Francisci Fabrianensem in Montifmarana, sub Archiepiscopo Beneven. in eodem regno, per translationem Pontii ad Vicaven. *Pastoralis officii debitum*. xv. Kalend. Decembris. Archiepiscopos etiam binos instituit. Bostraen. in Arabia majore, sub Patriarcha Antiocheno, fratrem Danielem: *In supreme dignitatis*. 1v. Kalend. Augusti. Hierapolitanum in Phrygia Cappadiana, sub Patriarcha Constantinopolitano, fratrem Antonium de Alexandria: *Summi dispositionis Rectoris*. 11. Kalend. Augusti.
- XXVI. Ante hoc tempus extabat extra Villam Compinaci, dioc. Santonenis, Conventus Minorum, sed propter bella, quæ inter Gallie & Angliæ Reges vigeant, majori ex parte destructus. Petierunt itaque Fratres hoc anno licentiam, illum transferendi intra muros prædictæ Villæ, & ædificandi in territorio, ac domibus, quas nobilis vir Petrus de Charmenta, dictæ Villæ donicellus, eis liberaliter concessit. Scriptis de his Pontifex Episcopo & Decano Santonenis: *Exhibita nobis*. xii. Kalend. Junii. Meminerunt hujus loci Pifanus & Rodolphus, in provincia Turonici, & Custodia Santonenis, sub nomine Compriaci. Concessit etiam facultatem Pontifex Ministro & Fratribus provinciæ Siciliæ, ædificandi Conventum in Castro novo Agrigentina diocesis in fundo, quem ex sua pietate concessit nobilis Vir Ottobonus de Auria, Admiratus Siciliæ, prædicti Castri Dominus, qui etiam maxima ex parte, quæ ædificio erant necessaria, subministravit: *Dum ad fructus ubereci*, nonis Augusti. Hujus loci meminit Pifanus in Custodia Agrigentina, & Rodolphus in Custodia Drepanensis, sub invocatione sancti Francisci. Eisdem largitus est facultatem recipiendi in eadem Insula & Oppido Patermonis Cathanien. diocesis. Cœnobium, quod in suis ædibus ædificare præcepit Alionora Regina, de cujus morte, suscepto prius Instituto sancti Francisci, egimus superius: *Ordinis vestri*. Nonis Augusti. Apud nostros tamen Auctores hujus loci non invenio memoriam. Vicario & Fratribus Vicariæ Scotiæ indultum, ut duo admitterent loca, unum in Villa de Lavark, Glasquen. diocesis, quod eis pridem obtulit & concessit Robertus Brusæ Rex dum in humanis ageret, & alium sibi concedendum a Davide II. Rege, Roberti filio, & Joanna Regina Davidis consorte: *Inter ceteros ordines*. 111. Kalend. Decembris. In hoc diplomate refertur tunc in toto Regno Scotiæ Minorum Sodalitium, in tribus dumtaxat diocesisbus aliquot habitacula obtinuisse, & propter bellorum discrimina, præ ceteris Ordinibus fuisse depressum. In codice vestusto MSS. Bibliothecæ Vaticanæ num. 1960. habetur Provinciale Ordinis Minorum, in quo Provincias omnes, Vicariatus, & Conventus enumerat. Paulo post hunc annum videtur exaratus; hujus enim Conventus mentionem habet, & domicilia Scotiæ ita recenset. Vicariatus Scotiæ habet loca sex. Bervici, Aditoniam, Reyburgiæ, Dunfrisi, Lavargum, & Domum Dei.
- XXVII. Hoc anno xxvi. Augusti occubuit in bello Cersiacensi, in agro

Dubran. Lt. d. 1111.
Becan. in fine.

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

agro Pontino, apud Caletes, Joannes Rex Boemiae, filius Henrici VII. Imperatoris, genitor Caroli IV. & avus Wenceslai Imperatorum, dum cæco impetu, cæcus, oculis captus, subsidium ferret Philippo Valesio Galorum Regi contra Eduardum Anglum. Traditum corpus filio Carolo ut sepeliret ubi placeret. Placuit Lucemburga, eratque conditum in ea a tempore sancti Francisci Monasterium Franciscanorum. Illuc illatus Regia pompa sepultus est in Ecclesia sanctæ Dei Genitricis dicata. Nulla se hucusque obtulit occasio de hoc Cœnobio scribendi, neque alia subest notitia, quam quod anno MDLXVII. petente Philippo II. & præcipiente Pio V. transferit a Conventualibus ad Observantes.

XXVIII. Scripsit Pontifex Episcopo Legionensi, ut absolutis Fernando Roderici Osorio, viro Principe, Domino Villæ Luporum, ejusque consorte Agnete de la Cerda, filia Alphonfi Hispaniarum Infantis, ab excommunicationis sententia, lata a canone, quam in gradu quarto affinitatis conjuncti scienter matrimonium contrahentes incurrerant, eis concederet facultatem, ut in prædicta Villa vel alio loco competente sui domini, extruerent Monasterium Clarissarum: *Pii desideris*, XIV. Kalend. Maii. Re infecta, e vivis excessisse Fernandum, & relictam Agnetem non nisi anno MCCCXXXVI. in propriis ædibus intra prædictæ Villæ muros edificasse, scribit Gonzaga. Elegantem deinde adjunxit Ecclesiam, sub invocatione sanctæ Claræ, & sufficientes redditus adhibuit. In Templo & parentum tumulo sepulta est horum Principum filia anonyma, quæ a nativitate muta, ea ipsa hora, qua genitor in bello occubuit, soluto vinculo lingue, infortunium genitrici prædixit. Floruerunt in hoc Monasterio magna pietate, quatuor postremi sæculi, Moniales, Maria Cavalla, Francisca del Rio, Anna de Urefia, & Anna altera de Cruce.

XXIX. Hoc anno concessa facultas Joanni Regi Boemiae, quem paulo antea, hoc etiam anno occubuisse diximus, ut in oppido Epternacensi Treviren. diocæs. & Comitatus Lucemburgensis, Clarissis adhiçaret & dotaret Monasterium, sub nuncupatione beatæ Mariæ Virginis, & sancti Joannis Baptistæ: *Pia Principum*, IV. Kalend. Maii. De hoc Monasterio Petrus Cratæpolius, loquens de Boemundo II. Sarapuntino, Archiepiscopo Treviren. ita habet: *Circa hæc tempora divæ Claræ Monasterium Epternacense inchoatum ac fundatum est anno Domini MCCCXLII. a Joanne Boemiae Rege, & Comite Lucemburgensi, Henrici VII. Imperatoris filio. Dotatum est a Carolo IV. antedicti Joannis filio, anno Domini MCCCXLVIII. Tandem & a Wenceslao Imperatore, anno MCCCXLVIII. Postremo auctum & locupletatum a Petro Sarrachino, Scabino Epternacensi, ejusque uxore domina Juliana, qui omnes possessiones suas legarunt Monasterio, anno Domini MCCCCLII. Præfè hoc anno Domina Joanna Besenraedt. Errat tamen in anno foundationis, dum hoc ipso anno ei conceditur construendi facultas, & diploma referat, eum tunc Monasterium fundare, & construere proposuisse. Quod etiam ait de dotato Monasterio per Wenceslaum Imperatorem, anno MCCCXLVIII. difficile nimis videtur, cum Wenceslaus puerulus tunc septennis, vel octennis esset, natus quippe anno MCCCXXI. bimulus coronatus Rex Boemiae, & ad Romanorum regnum non nisi anno MCCCXXVI. ætatis xv. vivente & artificioso curante patre, sit electus, & Cæsar renuntiatus anno MCCCXXX. Fortassis error irrepit in notas numerorum, & pro 1368. scribendum erat 1386. inverfis notis posterioribus.*

XXX. Cum Clarissæ multis in locis a Prælati Reçtoribus & Clero,
Tom. VII. V v 2 aliif-

Moniur Joannes
Boemiae Rex, Ge-
peliuque Lu-
emburga admi-
nones.
Convno. Lucem-
buzgen.
Gonza. in Prov.
Fland. Conv. 17.

Monast. Villæ
Luporum.

Gonza. in Prov.
S. Jacob. At-
nast. p.

Monast. Epterna-
cens.

Cratæpol. de Ar-
chiep. Treviren.
n. 94.

Fide Dubra. cit.
p. lib. 21.

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINORUM ANNO 139.

Datur Confer-
vatores Clariss.

aliisque personis, super bonis, juribus, & libertatibus earumdem contra indulta Apostolica multipliciter molestarentur, dedit Clemens hoc anno Conservatores, Archiepiscopum Aquen. & Episcopos Apten. & Cavallicen. *Inter opera pietatis*, 1v. Kalend. Maii. Et alio simili diplomate eodem die Episcopos Mimatens. Castren. ac Vabrensem. Defensionem etiam ac protectionem Clarissarum Monasterii Amiliani, diocesis Ruthenen. commendavit Episcopo & Prælati per eandem diocesim constitutis, & multa alia his Sororibus privilegia indulgit, quæ in regesto licebit aspicere. Omnes Clarissas liberavit a decimis solvendis, contribuendis procuracionibus, collectis, pedagiis, aliisque gravaminibus: *Laudabilis sacra Religio*, vi. Non. Martii. In subsidium locorum Terræ sanctæ concessit, ut Fratres possent facultatem elargiri, quædam mercimonia evehere in Ægyptum, & ex eisdem lucrum percipere: *Sincere devotionis* x. Kalend. Aprilis.

SUPPLEMENTUM P. ANTONII MELISSANI DE MACRO.

Wadd. ad hanc
ann. n. p. 12.
Dipl. p. 4. fol.
150.

Joannes Boemia
sepelitur apud
Minores.

I. **V**igente obstinato bello inter Philippum Valesium Franciæ, & Edoardum Angliæ Reges, inter eos commisso pralio in agro Pontino apud Caletum die xxvi. Augusti victor Anglus evasit; occubuerunt in oro gladii Joannes Boemiæ Rex, qui Valesio suppetias tulerat, Majoricæ etiam item Rex, Lotharingiæ Dux, ipsius Valesii frater, Comes Flandriæ, pluresque Comites, atque Franciæ Barones; beneficio fugæ salvatis Philippo Rege, & Carolo Lutzeburgico nuper in Imperatorem electo, ut dicebamus; cui concessum Joannis Patris corpus, ut ubi vellet sepeliret; itaque regali fastu, sed funebri, Lutzeburgum delatum ibidem in Templo Minorum sepultum fuit. Fratres ergo eâ in urbe eo tempore ædes habebant, quarum etiam antiquitatem ad anteriora sancti Patris Francisci referendam putat Annalista; cum anno mcccxvii. Moniales Clarissas ab eadem admittas fuisse constat: initia nihilominus certa, tituli, honores, & fundatorum nomina nostros historicos omnino latent; nisi quod Pisanus in Custodia Trevirensi Provinciæ Coloniz secundum locum eis assignet. Ceterum Lutzeburgum, Guiciardino interprete, quasi *Lutis Burgium*, idest, Arx Solis, præclara Civitas Comitatus Lutzeburgici (nondum enim Ducatus honorem habebat) caput, in loco peramœno parte altera montoso, & altera plano sita, Templum majus sancto Nicolao dedicatum habet. At ut iusta persolvamus tanto Regi, erat Joannes in Minoritas valde propensus, præsertim in Clarissas, quibus Znoimæ amplum, & regale privilegium jam ante concesserat; & hoc anno petierat, & obtinuerat a Clemente VI. facultatem pro xxxii. earumdem Sororum construendi Monasterium ad Epternacum oppidum, in eodem Comitatu Lutzeburgico, Diocesis Trevirensis: *Via Principum fidelium vota* &c. 1v. Kal. Maii Avenion. anno 1v.

Lit. Post.

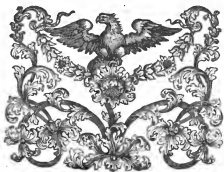
II. Alia præterea nonnulla concessit Pontifex, ut Agneti Comitissæ communionem cum Clarissis: *Devotionis tue* &c. xv. Kal. Martii. Comitissæ Cariolani ingressum Monasteriorum: *Personam tuam* &c. xv. Kal. Maii: sed Clarissis Neapolitanis indixit reddere scripturas Fr. Michaelis, expeditis duobus diplomatibus v. Idus Augusti: *Relatibus percepimus* &c. &: *Fide dignorum* &c. Quia vero ad Regem, & gentes Armenorum mittebat Legatos, cum plenæ legationis officio, & auctoritate fratrem Antonium de Aribandis Valentinum ex Minorita Episcopum Cætanum, & Joannem electum Coronensem, viaticum ut haberent, pro certis elemo-

synis

ANNO CHRISTI 1346.	CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.	LUDOVICI IV. IMP. ANNO 32. & 33.	RELIGIONIS MINO- RUM ANNO 139.

35 fynis ipsis consignandis, duo dedit ejuſdem tenoris brevia III. nonis Se-
35 ptembris: *Ad cultus augmentum &c.* quorum unum Bertrando Cardinali
35 dirigebatur.

35 III. Andrea Bonfanti auctore, quidam Joannes ab Æthiopia Tertii
35 Ordinis alumnus, admirabili poenitentia, humilitate, ac oratione conspi-
35 cuus, hoc anno in Italia moritur, incerto loco, & transitus die. Etiam
35 Joanna Virgo a Ravenna Tertii pariter Ordinis ibidem miraculis clara
35 obdormivit in Domino, incerto etiam die; quæ ob signa mirabilia per ejus
35 intercessionem a Deo patrata, a Religioſis & ſecularibus in maxima ve-
35 neratione & reverentia habetur, ut ſcribit Nicolaus de Antiffa. Alcazarii
35 pariter in territorio Toletano, Sancia Virgo Alcazarienſis, & ipſa Tertii
35 Ordinis, paupertate, humilitate, contemplatione & oratione inſignis,
35 migravit ad Sponſum, auctore Nicolao præfato.

REGESTUM
PONTIFICIUM.

REGESTUM PONTIFICIUM.

JOANNIS XXII.

ANNO CHRISTI 1323.

PONTIFICATUS ANNO 7. & 8.

BULLA I.

Præfatur Ecclesie Beriten. Ibidem epist. 765.

Dilecto filio Mattheo electo Beriten.

§. I.

REGIMINI universalis Ecclesie &c. usque ad *præfate*
utiliter & prodesse. Dudum siquidem Beriten. Ec-
clesia per obitum bonæ memoriæ Roberti Episcopi
Beriten. pastoris solatio destituta, dilecti filii Ca-
pitulum ejusdem Ecclesie vocatis omnibus, qui
voluerunt, debuerunt & potuerunt commode in-
teresse, die ad eligendum præfixa in Ecclesia Ni-

*Vide Const. 25.
Clem. V. fol. 46.
Tom. 4.*

cosen. cum in dicta Beriten. Ecclesia, quæ in terra ubi Sarraceni domi-
nium obtinent, situata existit, non possent absque animarum periculo
residere, ut motis est, convenientes in unum, & Spiritus sancti gratia
invocata, quondam Emanuelem dictum de Long constitutum in sacerdo-
tio, Ordinis Fratrum Minorum in eorum Episcopum concorditer elegerunt,
qui antequam hujusmodi fuisset electio confirmata, viam exitit uni-
versæ carnis ingressus; nosque postea vacatione hujusmodi fide dignis re-
latibus intellecta, cupientes regimini ejusdem Beriten. Ecclesie personam
utilem per nostræ sollicitudinis studium præfidere, provisionem ipsius ea
vice dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ duximus specialiter reservan-
dam, decernentes ex tunc &c. *consingeret attentari*, & postmodum de
provisione ejusdem Beriten. Ecclesie, ne prolixioris vacationis sustineret
incommoda, sollicitè cogitantes, post deliberationem, quam ad deputan-
dum eidem Beriten. Ecclesie personam utilem, ac etiam fructuosam, cujus
industria probitatis in suis valeret juribus adaugeri, ac etiam defensari, cum
Fratribus nostris habuimus diligentem.

§. II. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum in sacerdotio constitu-
tum, Ordinem ipsum expresse professum, cui de religionis zelo, vitæ mun-
ditiæ, regulari observantia, litterarum scientia, honestate morum, & vitæ
ac aliis probitatis meritis fide digna testimonia suffragantur, direximus aciem
nostræ mentis.

§. III. Quibus omnibus diligenti meditatione discussis, volentes Beriten.
Ecclesie præfate salubriter providere, de persona tua nobis & Fratribus
eisdem accepta, præfate Beriten. Ecclesie de ipsorum Fratrum consilio, au-
thoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum præficimus & pa-
storem, curam & administrationem ipsius Beriten. Ecclesie tibi tam in spiri-
tualibus, quam in temporalibus committendo plenarie, firma spe fiduciaque
conceptis, quod dirigente Domino actus tuos, eadem Ecclesia per tuæ cir-

Tom. VII.

XX

cunspice-

cum inspectionis industriam prospere dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa. Quocirca discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus impostum tibi onus &c. usque ad *favorem benevolam impertiri*.

Datum Avenione XII. Kal. Martii anno VII.

II.

Presertur Ecclesie Sagonenf. Ibidem epist. 765.

Venerabili fratri Guillelmo Episcopo Sagonen.

§. I. **C**ura pastoralis officii nos admonet, ac inducit &c. *ad solutarius dirigantur*. Olim siquidem bonæ memoriæ Guarino Episcopo Sagonen. presidente regimini Sagonen. Ecclesiæ. Nos cupientes Ecclesiæ præstare, cum per ipsius Guarini obitum vel alio quovis modo vacare contingeret, personam utilem præsidere, provisionem ipsius Ecclesiæ Sagonen. cum vacaret, nostræ ac Sedis Apostolicæ dispositioni duximus reservandam, decernendo ex tunc irritum & inane, si secus super hoc per quoscumque scienter vel ignoranter contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero dicto Guarino Parisiis rebus humanis exempto, nos attendentes, quod nullus præter nos de ordinatione ipsius Ecclesiæ Sagonen. ea vice se intramittere poterat, reservatione hujusmodi nostræ obfistente, de præficiendo eidem Ecclesiæ Sagonen. approbatam idoneamque personam cogitare cœpimus diligenter, & post deliberationem, quam cum Fratribus nostris super hoc attentam habuimus, demum in te Fratrem Ordinis Minorum, quem in sacerdotio constitutum, & sufficienter in sacra pagina peritum scel. rec. Clemens Papa V. prædecessor noster fecit in Episcopum consecrari, ac te ad prædicandum in terra Tartarorum verbum Dominicum deputavit, aciem direximus nostræ mentis, ac de persona tua nobis, & eisdem Fratribus, per grandia dona virtutum, quas in te ipsarum Dominus dispensavit, & super quibus fide dignis testimoniis commendaris, eidem Ecclesiæ Sagonen. de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque ipsi præficiamus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem illius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, liberamque tibi concedendo licentiam, te ad eandem Ecclesiam conferendi, in eo, qui dat gratias & largitur præmia confidentes, quod dextera Domini tecum faciente virtutem, dicta Ecclesia per tuum ministerium studiosum augmenta suscipiet commodi & honoris. Onus itaque regiminis ejusdem Ecclesiæ Sagonen. prompta devotione suscipiens &c. usque ad *uberius promoveri*.

Datum Avenione II. Kal. Martii anno VII.

III.

Ut habeant liberam sepulturam. Ibidem epist. 992.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse, & Conventui Monasterii sanctæ Clare Civitaten. Ordinis ejusdem Sanctæ.

Devotionis vestræ precibus inclinati, sepulturam Ecclesiæ vestræ sine alieni juris præjudicio liberam esse decernimus, ut eorum devotioni & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri desideraverint, dummodo excommunicati, vel interdicti, aut publice usurarii non fuerint, nullus obstat, salvis

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.

falvis tamen canonica iustitia & parochiali jure illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.
Datum Avenione Kal. Aprilis anno VII.

IV.

Ne teneantur solvere quidpiam ex sibi legatis. Ibidem epist. 993.

EISDEM.

Justis petentium desideriis dignum est nos facile præbere consensum, & vota, quæ a rationis tramite non discordant, affectu prosequente complere. Eapropter dilectæ in Christo filie vestris supplicationibus inclinati, auctoritate præsentium districtius inhibemus, ne quis de legatis, oblationibus seu aliis quibuscumque elemosynis vobis pia fidelium devotione collatis, aliquid a vobis exigere, vel extorquere præsumat.

Nulli ergo &c. nostræ inhibitionis &c. Datum ut supra.

V.

Ut habeant liberam sepulturam. Ibidem epist. 992.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse, & Conventui Monasterii sancte Clare de Perpiniaco Ordinis ejusdem Sancte Elven. Diocesis.

Devotionis vestræ precibus inclinati &c. *ut in præcedenti privilegio ad Civitatenfes usque ad finem.*

VI.

EISDEM.

Justis petentium desideriis &c. *ut in præcedenti privilegio ad Civitatenfes usque ad finem.*

VII.

Ut fruantur privilegiis Minorum. Ibidem epist. 760.

EISDEM.

Devotionis vestræ precibus inclinati, ut privilegiis & indulgentiis Ordini Fratrum Minorum, ab Apostolica Sede concessis, competentibus vobis, uti possitis, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum Avenione Kal. Maii anno VII.

VIII.

Ut præficiat fabricæ Monasterii Clarissarum Conimbricæ. duos Fratres. Ibid. epist. 1606.

Dilecto filio Custodi fratrum Ordinis Minorum loci Colimbricæ.

¶ I. **C**arissima in Christo filia nostra Elisabetha Portugalliz, & Algarbii Regina illustris, nobis exposuit, quod ipsa zelo pie devotionis accensa, quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Clare prope Colimbriam in præsentarium construere facit, de nostra sibi concessa super hoc licentia

tia ſpeciali, ad cujus proſecutionem, directionem, conſummationem operis intendit duos Fratres induſtrios & fideles tui Ordinis adhibere, qui ſint Conventuales loci Colimbrien. Ordinis memorati.

§ II. Nos igitur pium ejuſdem Regine propoſitum in hac parte plurimum in Domino commendantes, illudque opportunis favoribus proſequi cupientes, diſcretionis tue per Apoſtolica ſcripta diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus ad requiſitionem ejuſdem Regine duos Fratres tui Ordinis, quos ad hoc videris opportunos, Conventui, Fratrum dicti loci Colimbrien. ſtudeas assignare pro dicto opere ſanctæ Clare dirigendo provide, & feliciter conſummando, eos a prædicto loco ſine cauſa rationabili nullatenus amoturus.

Datum Avenione xv. Kal. Junii anno vti.

IX.

Ut recipiat domum in Caſtro Caurata. Ibid. epiſt. 1965.

Dilecto filio Miniſtro Provinciali & Fratribus Ordinis Minorum in Apullie partibus conſtitutis.

§. I. **P**ro parte veſtra ſuit nobis humiliter ſupplicatum, ut recipiendi & conſtruendi unum locum ad uſum & nomen Fratrum Ordinis Minorum in Caſtro de Caurata, Ruben. Diceceſis, vobis largiri licentiam dignaremur.

§. II. Nos igitur huiusmodi ſupplicationibus inclinati, volentes votis veſtris annuere favorabiliter in hac parte, locum recipiendi huiusmodi in dicto caſtro, & in eo ædificandi capellas ſeu oratoria, domos cum aliis neceſſariis officinis, ſine præiudicio parochialis Eccleſiæ ejuſdem Caſtri, & cuiuſlibet iuris alterius alieni, ſi tibi, filii Miniſter, expediens videatur, ſuper quo tuam conſcientiam oneramus, conſtitutione ſol. record. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri ſuper hoc in contrarium edita, non obſtante, plenam & liberam, auctoritate præſentium, concedimus poteſtatem. Nulli ergo, &c.

Datum Avenione tt. Nonas Junii anno vti.

X.

Prefectur Eccleſiæ Humanaten. Ibid. epiſt. 1010.

Dilecto filio Petro Eleſto Humanaten.

AD regimen univerſalis Eccleſiæ, &c. *Oves rapiat & diſpergat.* Olim ſiquidem ex certis cauſis provisiones omnium Eccleſiarum Cathedralium, &c. *Contingeret attentari.* Poſtmodum vero Humanaten. Eccleſia per obitum bonæ mem. Gerardi Epifcopi Humanaten. in illis partibus decedentis, paſtoris ſolatio deſtituta: Nos attendentes, quod nullus præter nos de ipſius Eccleſiæ provisione ſe intromittere poterat, neque poteſt, reſervatione huiusmodi obſiſtente, ac de ordinatione celeri ejuſdem Eccleſiæ, ne diu viduitatis experiretur incommoda, ſollicite cogitantes, & cupientes illum per noſtræ providentiæ ſtudium eidem præſſe Pontificem, de quo certam notitiam haberemus, quod ipſum clara meritorum ſuorum inſignia redimirent, ne dubia eſſet ipſius caritas erga plebem ſuo regimini commendandam, & in cujus fide ſida recumberet ſecuritas ſubditorum, ad perſonam tuam litterarum ſcientia, zelo religionis, vitæ munditia, honeſtate morum, & aliis

Vid. Conſt. 62. Inſt. VIII. fol. 432. Tom. 6.

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.

& aliis virtutibus decoratam, in spiritualibus providam, & temporalibus circumspexam, nostræ mentis aciem dirigentes, de te Ordinis Fratrum Minorum professore, in sacerdotio constituto, de Fratrum nostrorum consilio eidem Humanaten. Ecclesiæ, auctoritate Apostolica providemus, teque in Episcopum illi præficimus & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi in spiritualibus & temporalibus committendo, firma concepta fiducia, quod eadem Ecclesia Humanaten. per tuæ providentiæ studium prosperitatis & honoris, Deo propitio, grata suscipiet incrementa. Reverenter itaque suscipiens impositum à Domino tibi onus, &c. *valeat incrementis.*

Datum Avenione v111. Idus Junii anno v11.

XI.

Præficitur Ecclesiæ Maceraten. Ibid. epist. 1407.

Dilecto filio Petro Electo Maceraten.

§ I. **R**egimini universalis Ecclesiæ, &c. usque ad *Olim siquidem* Maceraten. Ecclesiæ, pro eo quod nos Venerabilem Fratrem nostrum Fridericum Senogallien. tunc Maceraten. Episcopum, licet absentem, a vinculo quo tenebatur eidem Maceraten. Ecclesiæ, cui præerat, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ad Senogallien. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo ipsum eidem Senogallien. Ecclesiæ in Episcopum & pastorem, regimine destituta pastoris. Nos ad celerem provisionem ejusdem Maceraten. Ecclesiæ, ne prolixæ vacationis exponeretur incommodis, sollicitè intendentes, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Maceraten. Ecclesiæ ordinatione se intromittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem ejusdem Maceraten. Ecclesiæ provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, &c. *constringeret attentari.*

*Habet form. Cist.
16. Clem. V. fol.
45v. Tom. 6.*

§ II. Post delibrationem, quam ad deputandum eidem Maceraten. Ecclesiæ personam utilem ac etiam fructuosam, cujus industria probitatis in suis valeret juribus adaugeri ac etiam defensari, cum dictis Fratribus habuimus diligentem. Demum ad te Ordinem Fratrum Minorum professum, in sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ munditia, litterarum scientia, gravitate morum, circumspexionis expertæ prudentia, & aliis virtutum meritis fide digna testimonia suffragantur, direximus aciem mentis nostræ. Quibus omnibus diligenti meditatione discussis, volentes præfate Maceraten. Ecclesiæ salubriter providere, de persona tua nobis & eisdem Fratribus ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, præfate Maceraten. Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi in Episcopum præficimus & pastorem, memoratam Maceraten. Ecclesiam tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias & largitur præmia confidentes, quod eadem Maceraten. Ecclesia per tuæ circumspexionis industriam, & providentiam circumspexam non solum præservabitur a noxiis, verum etiam salubria in eisdem spiritualibus & temporalibus, divina favente clementia, suscipiet incrementa. Jugum itaque Domini prompta devotione suscipiens, &c. *propterea promoveri.*

Datum Avenione v111. Idus Junii ann. v11.

XII.

Ut tribuat facultatem mutandi domum Montis Regii. Ibid. 1468.

Episcopo Auriens.

§. I. **S**acra religio dilectorum filiorum Guardiani & Conventus Ordinis Fratrum Minorum de Monte Regii tuæ Diocæsis referta virtutum fecunditate meretur, ut eos illa gratia favorabiliter prosequamur, quæ suis fore asseritur necessitatibus opportuna. Petitio siquidem dilecti filii nobilis viri Philippi, nati claræ mem. sanctii Regis Castellæ, nobis exhibita continebat, quod locus de Monte Regii, in quo ipsi Guardianus & Conventus degunt, adeo distemperatus existit, quod propterea ipsos frequenter infirmari & mori contingit.

§. II. Quare idem Nobilis nobis humiliter supplicavit, ut providere ipsis super hoc de opportuno remedio dignaremur. Præmissorum itaque consideratione inducti, & dicti Nobilis supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ, de qua & in his & aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus si est ita, eisdem Guardiani & Conventui dimittendi prædictum locum, seque transferendi in Viam Astoricen. Dioc. locum quidem dicti Nobilis, ibique construendi Ecclesiam, & necessarias officinas, non obstante constitutione Fel. record. Bonifacii Papæ VIII. auctoritate nostra licentiam largiaris sine juris præjudicio alieni.

Datum Avenione Nonis Augusti anno VII.

XIII.

Præficitur Ecclesie Nemaufen. Ibid. epist. 1779.

Dilecto filio Bernardo Electo Nemaufen.

In Bulla 1. hujus Pontif. fol. 479. Tom. 6.

§. I. **I**nter cætera sollicitudinis nostræ studia, &c. *valeant incrementis.* Dudum siquidem Ecclesia Nemaufen. per obitum bo. mem. Bernardi Episcopi Nemaufen. qui nuper in partibus Lombardiæ diem clausit extremum, solatio destituta pastoris, nos vacatione hujusmodi fide dignis relictibus intellecta, cupientes regimini ejusdem Ecclesiæ personam utilem per nostræ sollicitudinis studium præsidere, provisionem ipsius Ecclesiæ ea vice dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari.

§. II. Et deinde de ipsius Ecclesiæ ordinatione celeri, ne prolixæ vacationis subjaceret incommodis, mente vigili cogitantes, & cupientes talem illi per nostræ providentiæ studium præesse pastorem, per quem posset dicta Ecclesia utiliter dirigi, & salubriter gubernari. Post vigilem quam super hoc cum Fratribus nostris habuimus diligentiam, cum nullus præter nos hac vice post reservationem eandem, de ipsius Ecclesiæ ordinatione se intromittere potuerit, reservatione obistente prædicta, ad te Ordinem Fratrum Minorum expresse professum, in sacerdotio constitutum, virum quidem litterarum scientia præditum, religionis zelo, ac morum honestate decorum, discretionis & consilii maturitate conspicuum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, direximus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis, & dictis Fratribus ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, prælibata Eccle-

sie

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.

ſie , de eorumdem Fratrum conſilio, providemus , teque ipſi Nemaufen. Eccleſiæ in Episcopum præſicimus & paſtorem, curam & adminiſtrationem illius tibi tam in ſpiritualibus quam in temporalibus plenarie committendo , firma concepta fiducia , quod dirigente Domino actus tuos , eadem Eccleſia ſub tuo felici regimine ſalubriter & proſpere dirigetur , & multiplicis honoris & commodi ſuſcipiet incrementa. Jugum itaque Domini , &c. *conſequi merearis* .

Datum Avenione x. Kal. Septembris anno VIII.

XIV.

Ut habeant liberam ſepulturam . Ibid. epiſt. 1947.

Dilectiſi In Chriſto ſubſtituti Abbatiffæ & Conventui Monaſterii ſanctæ Clare extra muros, Lectorem. Ordinis ejuſdem Sanctæ .

Devotionis veſtræ precibus inclinati , &c. ut in epiſt. 992. uſque ad finem .

Datum Avenione Kal. Septembris anno VIII.

XV.

Ut fruantur omnibus privilegiis Minorum . Ibid. epiſt. 1948.

E I S D E M .

Devotionis veſtræ precibus inclinati , &c. ut in epiſt. 760. uſque ad finem .

Datum ut ſupra .

XVI.

Ne ſolvant quidquam de ſibi legatis . Ibid. epiſt. 1949.

E I S D E M .

Juſtis petentium deſideriis dignum eſt nos , &c. ut in epiſt. 993. uſque ad finem .

Datum ut ſupra .

XVII.

Ne ſolvant decimas de ſuis terris . Ibid. epiſt. 1905.

E I S D E M .

Pietatis opera, cujus obſervantiæ vos pro Chriſti gloria deputaſtiſ, adeo vobis Apoſtolicæ Sedis gratiam pronerentur , ut ea , quæ cum Deo & honeſtate poſſumus , vobis favore benevolo concedamus . Eapropter , dilectæ in Chriſto ſubiæ , veſtris juſtis poſtulationibus inclinati , ut de terris & poſſeſſionibus veſtris , quas propriis ſumptibus excoli facitiſ, vel aliis conceditiſ excolendas , nulli decimas ſolvere teneamini , nec aliquis ad id vos coarctare valeat , niſi vos ad alium Ordinem transferretis , auctoritate præſentium indulgemus . Nulli ergo , &c. noſtræ conſeſſionis , &c.

Datum ut ſupra .

XVIII.

XVIII.

Ut possint succedere in bonis consanguineorum . Ibid. epist. 1951.

E I S D E M .

Devotionis vestre precibus inclinati, auctoritate vobis presentium indulgemus, ut possessiones & alia bona mobilia & immobilia quæ liberis personis Sororum vestrarum, mundi relicta vanitate, ad Monasterium vestrum convolantium, & professionem facientium in eodem, jure successionis, vel alio justo titulo si remansissent in seculo, contigissent, & libere potuissent aliis erogare, exceptis rebus feudilibus, exigere, petere ac retinere libere valeatis. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum ut supra.

XIX.

Ne solvant procuraciones aut collectas . Ibid. epist. 1952.

E I S D E M .

Pupertati vestre, quam voluntarie propter Deum sustinetis, ac quieti, paterna impostherum sollicitudine providere volentes, auctoritate vobis presentium indulgemus, ut vos ad præstationem procuracionum Legatorum Sedis Apostolicæ, vel Nunciorum ipsius aut exactorum, vel collectarum, seu subsidiorum quorumcumque minime teneamini, nec ad id ea solvenda per litteras dictæ Sedis seu legatorum, Rectorum, vel Nunciorum ejusdem cujuscumque tenoris existant, aut cujuscumque auctoritatis, compelli minime valeatis. Nos enim decernimus irritas & inanes interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas propter hoc in vos, vel in vestrum aliquas vel Monasterium vestrum impostherum contigerit promulgari. Nulli ergo, &c.

Datum ut supra.

XX.

Ut possint recipere de male acquisitis, & redemptione votorum . Ibid. epist. 1554.

E I S D E M .

Necessitatibus vestris paterno compatiens affectu, quod de usuris, rapinis, & aliis male acquisitis, si quibus horum restitutio fieri debeat, inveniri non possint, necnon de redemptionibus votorum auctoritate Diocesani prius factis, Hierosolymitano dumtaxat excepto, usque ad summam centum librarum Turronen. parvorum recipere valeatis, auctoritate vobis presentium indulgemus, si alias pro similibus receptione non estis a nobis hujusmodi gratiam consecutæ. Ita quod voventes ad executionem votorum hujusmodi minime teneantur, sed alii ad restituendum residuum acquisitorum taliter, si quod defuerit, remaneant nihilominus obligati. Nulli ergo, &c. Nostræ concessionis, &c.

Datum ut supra.

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.

XXI.

Ne solvant decimas ex quibuscumque bonis. Ibid. epist. 1955.

E I S D E M.

Laudabilis sacra vestra religio, &c. *Domino servitatem.* Hinc est, quod nos pium & congruum reputantes, ut vos illa prosequamur gratia, quam vestris necessitatibus fore conspicimus opportunam, vobis auctoritate presentium indulgemus, ut ad præstationem decimarum, de quibuscumque possessionibus, & aliis omnibus bonis vestris, quæ in præsentiarum habetis, & justo modo, præstante Domino, acquisiveritis in futurum, vel ad contribuendum in procurationibus quorumcumque Ordinariorum, ac etiam Legatorum, & Nunciorum Sedis Apostolicæ, & quibuslibet talliis, & collectis, & ad exhibendum pedagia, telonia & alias exactiones, quibusvis regibus, & principibus, seu aliis personis secularibus minime teneamini, nec ad id compelli aliquatenus valeatis. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c. Datum ut supra.

*Vide Constit. 32.
hujus Pontificatus.
6. fol. 406.*

XXII.

Ut subveniant harum Clarissarum necessitatibus. Ibid. epist. 1956.*Universis Christi fidelibus.*

Quoniam, ut ait Apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi, recepturi prout in corpore gessimus, sive bonum fuerit, sive malum, oportet nos diem missionis extremæ misericordiæ operibus prevenire, ac æternorum intuitu seminare in terris, quod reddente Domino, cum multiplicato fructu recolligere debeamus in coelis, firmam spem fiduciamque tenentes, quoniam qui parce seminat, parce & metet, & qui seminat in benedictionibus de benedictionibus & metet vitam æternam. Cum igitur dilectæ in Christo filie Abbatisse & Conventus Monialium Monasterii sanctæ Claræ extra muros Lectoren. Ordinis ejusdem Sanctæ, subventionis vestræ indigeant revelari remediis, quæ jugo non modicæ paupertatis præmuntur, Universitatem vestram rogamus, monemus & hortamur in Domino, in remissionem vobis peccaminum injungentes, quatenus de bonis vobis a Deo collatis, pias eleemosynas, & grata eis caritatis subsidia erogatis, ut per subventionem vestram earum inopiæ consulatur, & vos per hæc & alia bona, quæ Domino inspirante, feceritis, ad æternæ possitis felicitatis gaudia pervenire.

Datum Avenione ut supra.

XXIII.

Ut laudentur Indulgentias invisentes Ecclesiam Clarissarum Lectoren. Ibid. epist. 1957.*Universis Christi fidelibus.*

Licet is de cuius munere venit, &c. *divina gratie optiores.* Cupientes igitur, ut Ecclesia dilectarum in Christo filiarum Abbatisse & Conventus Monasterii sanctæ Claræ extra muros Lectoren. Ordinis ejusdem Sanctæ, congruis frequentetur honoribus, omnibus vere poenitentibus, & con-

*Notat form. in
const. 14. hujus
Pont. tom. 4. fol.
500.*

Tom. VII.

Y y

tes-

ANNO CHRISTI 1323.

JOANNIS XXII. ANNO 7. & 8.

feſtis qui ad ipſam Eccleſiam in ſingulis beatæ Mariæ Virginis, beatorum Joannis Baptiſtæ, & Joannis Evangelizæ, ſanctorum Blaſii & Eutropi martyrum, ſanctorum Franciſci & Ludovici Epifcopi, & Antonii confeſſorum, ſanctarum Claræ & Agnetis, ac Catharinæ virginum, & martyrum, ac undecim millium Virginum feſtivities, & per octo dies feſtivities eadem immediate ſequentes, devote viſtaverint, annuatim de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate conſiſi, unum annum & quadraginta dies de injuncta ſibi poenitentia miſericorditer relaxamus.

Datum ut ſupra.

XXIV.

Ut poſſint intereſſe funeribus exercendis intra Monasterium Clariffarum Barchinonen. Ibidem epiſt. 1777.

Dilecto filio Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum Barchinonen.

Cariſſimæ in Chriſto filie noſtræ Eliſendis, Regiæ Aragonum Illuſtris, in hac parte nobis humiliter ſupplicantis, precibus inclinati, vobis præſentium auctoritate concedimus, quod cum per dilectam in Chriſto filiam Abbatiffam, ſeu Conventum Monasterii ſancti Damiani Barchinonen. Ordinis ſanctæ Claræ vocati fueritis ad ſepeliendum corpora mulierum, quæ habitum ſuſceperunt earumdem, quæ ſunt intra dictum Monasterium tumulanda, & exequiarum ſeu ſepulturæ officium inibi celebrandum, illuc accedere, & ſepulturis intereſſe, & exequiarum officium celebrare libere valeatis, dummodo in loco a jure permiſſo hant hujusmodi ſepulturæ, conſtitutione ipſius Monasterii, vel Ordinis prædicti ſeu alia quacumque contraria nota obſtante. Nulli ergo, &c. noſtræ conſtitutionis, &c.

Datum Avē. Kalend. Septemb. anno VIII.

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

XXV.

Ut informet circa permutationem quorundam bonorum. Ibid. epiſt. 741.

Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopo Salernitan. ac Cajatan. ac Trojan. Epifcopis.

§. I. **E**X parte cariſſimorum in Chriſto filiorum noſtrorum Roberti Regis & Sancie conſortis ſuæ Regiæ Siciliæ Illuſtrium, nobis ex titit humiliter ſupplicatum, ut cum Monasterium Scaſati Ciſtercien. Ordinis, Nolanæ diœc. habeat nonnulla jura, & bona in civitate Neapolitanæ pertinentiis, quæ propter commoditatem & vicinitatem locorum, ubi conſiſtunt, multum competere Monasterio ſancti Corporis Chriſti Neapolitan. quod dicti Rex & Regina ad laudem & gloriam Redemptoris ejusdem pia devotione fundarunt, pro quibus dilectæ in Chriſto filie Abbatiffa, & Conventus dicti Monasterii ſancti Corporis Chriſti paratæ ſunt dicto Monasterio Scaſati recompenſationem decentem, ſeu ſufficiens excambium assignare, prædicta jura & bona omnia quæcumque ad dictum Monasterium Scaſati ſpectantia, ſita in civitate & pertinentiis ſupradictis dicto Monasterio ſancti Corporis Chriſti, dato per eas dicto excambio præſato Monasterio Scaſati, concedere dignemur.

§. II. Quia

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

Commissio data
Episcopis.

§. II. Quia igitur de præmissis notitiam non habemus, fraternitati vestre de qua plenam in Domino fiduciam gerimus, præsentium auctoritate committimus & mandamus, quatenus de valore dictorum bonorum, quæ dictum Monasterium Scafati obtinet in civitate, & pertinentiis memoratis, & eorum, quæ per dictam Abbatissam & Conventum danda erunt, pro recompensatione seu excambio eorundem, ac etiam opportunitate dictorum bonorum assignandorum dicto Monasterio Scafati, pro recompensatione prædicta, & aliis circumstantiis universis curetis diligentius informari, & quæcumque per informationem hujusmodi inveneritis, & alias circumstantias universas, & opportunas, quæ fuerint in talibus attendendæ, nobis per vestras litteras harum seriem continentes, fideliter referre curetis, ut vestra relatione super præmissis instructi, quod super his expediens & utile fuerit, auctore Domino, agere valeamus. Quod si non omnes his exequendis poteritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur.

Datum Avenione xx. Kalend. Aprilis anno VIII.

XXVI.

Ut similiter informent circa alia bona permutanda. Ibid. epist. 742.

E I S D E M.

EX parte carissimorum in Christo filiorum nostrorum Roberti Regis & Sanctæ consortis suæ Reginæ Siciliæ Illustrium nobis extitit humiliter supplicatum, ut cum hospitale sancti Joannis Hierosolymitan. habeat in pertinentiis civitatis Averlanæ quamdam grangiam, quæ Coliana vulgariter nuncupatur, & quæ propter commoditatem & vicinitatem loci, ubi consistit, multum competeret Monasterio sancti Corporis Christi Neapolitan. quod dicti Rex & Regina ad laudem & gloriam Redemptoris ejusdem pia devotione fundarunt, pro quibus dilectæ in Christo filie Abbatisse & Conventus dicti Monasterii sancti Corporis Christi paratæ sunt dicto hospitali recompensationem decentem, seu sufficiens excambium assignare, prædictam grangiam, cum pertinentiis suis dicto Monasterio sancti Corporis Christi, dato super eas dicto excambio præfato hospitali, concedere dignemur. Quia igitur de præmissis notitiam non habemus, fraternitati vestre, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, præsentium auctoritate committimus, & mandamus, quatenus de valore grangie & pertinentiarum prædictarum, & eorum, quæ per dictas Abbatissam & Conventum danda erunt, pro recompensatione seu excambio earundem, ac etiam opportunitate dictorum bonorum assignandorum præfato hospitali pro recompensatione prædicta, & aliis circumstantiis universis curetis diligentius informari, & quæcumque &c. ut in præcedenti usque ad nihilominus exequantur.

Datum Avenione x. Kalend. Aprilis anno VIII.

XXVII.

Ut Sorores Clarissæ Neapolitanæ gaudeant privilegiis concessis Minoritis & aliis Clarissis. Ibid. epist. 814.

Carissime in Christo filie Sanctæ Reginæ Siciliæ Illustris.

CLaris tuæ cellitudinis meritis, desiderii mentis tuæ. Cum itaque sicut pro parte tua fuit nobis expositum, quod de licentia Sedis Apostolicæ Monasterium quoddam, sub vocabulo sancti Corporis Christi, in civitate

Tom. VII.

Y y 2

Nea-

Lep. Concl. 4. In-
jus Pontif. tom. 6.
fol. 486.

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

Neapolitana pia intentione construi feceris ad ampliationem Ordinis sanctæ Claræ; ut ibi Sororum ejusdem Ordinis copiosus numerus ad obsequendum Altissimo collocatus de acquiritis & assignatis sibi per te possessionibus & redditibus sustentetur. Nos devotis tuis supplicationibus benignius annuentes, ut idem Monasterium, ac prædictæ Sorores, & quæ impoſterum inibi fuerint collocatæ, nec non omnes & singuli ad ipsum Monasterium, cum veneratione debita confluentes, omnibus Indulgentiis Ordinibus Fratrum Minorum, & Sororum sanctæ Claræ suis vicibus & diebus quavis auctoritate concessis, potiuntur & gaudeant, auctoritate tibi præsentium indulgentius. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. Kalend. Aprilis anno viii.

XXVIII.

Ut confiteri possint suo Guardiano. Ibid. epist. 801.

Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & Sororibus Monasterii sancti Corporis Christi Neapolitan. ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinent. Ordinis sanctæ Claræ.

§. I. **D**esideriis vestris libenter annuimus in iis, quæ animarum vestrarum salutem respicere dignoscuntur. Sane in ordinationibus in Monasterio vestro salubriter institutis, & auctoritate Apostolica confirmatis, inter alia specialiter continetur, quod in dicto Monasterio, per dilectum filium Generalem totius Ordinis, vel Provinciale Terræ laboris ministros, duo Fratres litterati, maturi, honesti, providi & discreti instituantur ad audiendum confessiones Sororum dicti Monasterii, & ad absolvendum eas de commissis & injungendum eis poenitentias salutares, quoties voluerit Abbatissa & Sorores prædictæ, quodque Guardiano dicti Monasterii semel in anno debeant generaliter confiteri.

§. II. Cum itaque, sicut asseritis, ad magnum animarum vestrarum profectum, ædificationem quoque, & spiritualemente consolationem vestram hujusmodi confessio, quam dicto Guardiano, semel in anno facitis, accedere dignoscatur, ac magis ad consolationem vestram cederet, si semper confiteri haberetis eidem, cujus, ratione officii sui, de omnibus Monasterium ipsum contingentibus intus vel foris, publice vel occulte, interest notitiam obtinere; nos vestris supplicationibus inclinati, quod Guardianus prædictus, quoties expedierit, possit confessiones vestras audire, & pro commissis debitam vobis absolutionem impendere & injungere poenitentiam salutarem, & quod quando dictum Guardianum impediri contingat, ut vacare non possit vestris confessionibus audiendis, de ejusdem licentia, dicti duo Fratres ad id per dictorum ministrorum alterum instituti, secundum ordinationem prælatam possint vestras confessiones audire, & de commissis beneficium vobis absolutionis impendere, & injungere poenitentias salutares, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione viii. Kalend. Aprilis anno viii.

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

XXIX.

Ut vicissitudinaliter officium solvens divinum cum Fratribus Minoribus.
Ibid. epist. 807.

EISDEM.

EA quæ cultus divini incrementum respiciunt, & ipsius frequentiam, affectu pie mentis complectimur, & libenter etiam promovemus. Hinc est quod nos carissimæ in Christo filie nostræ Sanctæ Regine Siciliæ Illustris, vestri Monasterii fundatricis, cupientis ibidem cultum divini nominis augmentari, precibus inclinati, ut in dicto Monasterio præfatus cultus divinus frequentetur, auctoritate præsentium indulgemus, ut Fratres Ordinis Minorum præsentis & posterius in dicto Monasterio consistentes, in Ecclesia ejusdem Monasterii, quæ extra, sed prope clausuram vestram consistit, possint horas divinas vicissitudinaliter dicere, seu decantare, videlicet quod ipsi primo missam cantent, in qua tantum respondeant dicti Fratres, & deinde in alia missa respondeat chorus vester, qui quidem ordo in aliis horis canonicis observetur, videlicet ut dicti Fratres primo horam Primæ decantent, & deinde dictam primam concinat chorus vester, vicissitudinem hujusmodi in ceteris aliis horis canonicis observando, ita quod hujusmodi alternato seu vicissitudinario officio inibi observato, Deus in dicto Monasterio duplicatis divinx laudis obsequiis venerabiliter collaudetur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. Kalend. Aprilis anno VIII.

XXX.

Ut ingredi possit Monasterium Clarissimum Neapolitanum. Ibid. epist. 878.

Roberto Regi Siciliæ illustri.

EXimie tue devotionis sinceritas promeretur, ut petitiones tuas quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admitamus. Hinc est quod nos tuis supplicationibus inclinati, ut Monasterium Sororum sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sanctæ Clare, quotiescumque devotionis causa volueris, cum duodecim probatis & honestis personis secularibus, quas elegeris, & quatuor Fratribus Ordinis Minorum ad ipsius loci custodiam deputatis, libere ingredi valeas, absque poena quacumque, dummodo ibi non comedas, nec pernoctes, contrariis ipsius Ordinis statutis, vel consuetudinibus nequaquam obstantibus, serenitati tue, auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione IV. Idus Aprilis anno VIII.

XXXI.

Transferretur a Puteolana ad Ecclesiam Adversanam. Ibid. epist. 1541.

Venerabili fratri Willelmo Episcopo Adversan.

§. I. **Q**UAM sit onusta dispendiis, quam plena periculis &c. proficiant incrementis. Dudum siquidem Ecclesia Adversana ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente, per obitum bonæ memoriæ Petri Episcopi Adversani, qui in partibus illis diem clausit extremum, paflo-

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

storis solatio destituta, dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesie, vocatis omnibus, qui voluerunt, debuerunt, & potuerunt commode interesse, die ad eligendum prefixa, ut motis est, convenerunt insimul, & tandem votis ipsorum, in diversis divis, nonnulli ex eis bona memorie Richardum Episcopum Tricaricem. tunc viventem postulare, reliqui vero ex ipsis quondam Ligorium de Sveffa Canonicum ejusdem Ecclesie in Adversam Episcopum eligere in discordia curaverunt.

§. II. Hujusmodi ergo electionis & postulationis negotio, in consistorio proposito coram nobis, & predicto Ligorio ad Sedem Apostolicam, prosecutione electionis sue hujusmodi personaliter accedente, nos bone memorie Berengario Episcopo Portuen. negotium hujusmodi audiendum oraculo vive vocis commisimus, & nobis postmodum referendum. Coram quo, postquam ad aliquos actus, in hujusmodi negotio fuit processum, dictus Tricaricem. Episcopus in illis partibus debitum nature persolvit, ac deinde prefato Episcopo Portuen. sublato de medio, nos Venerabili fratri nostro Petro Episcopo Prenestrino negotium hujusmodi resumendum in eo statu, in quo erat, coram dicto Episcopo Portuen. commisimus similiter referendum, sed prius quam coram eodem Episcopo Prenestrino, in hujusmodi negotio ad aliquos actus processum fuisset, idem Ligorius apud Sedem predictam viam fuit universe carnis ingressus.

§. III. Nos igitur ad provisionem Ecclesie Adversane celerem & felicem, ne ulterioris vacationis exponeretur incommodis, sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de preficiendo eidem Ecclesie personam utilem, & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te tunc Episcopum Puteolanum, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam Dominus insignivit, & quod regi- mini Puteolane Ecclesie laudabiliter prefuisti, direximus oculos nostre mentis. Intendentes itaque tam gregi Dominico, quam eidem Adversane Ecclesie salubriter & utiliter providere, te a vinculo, quo tenebaris prefate Puteolan. Ecclesie, cui tunc preeras, de dictorum Fratrum consilio & Apostolice potestatis plenitudine absolventes, ad predictam Adversanam Ecclesiam transferimus, teque illi preficimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie Adversane tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam ad prefatam Adversanam Ecclesiam transeundi, firma spe, fiduciaque conceptis, quod dextera Domini tibi assistente propitia, prefata Adversana Ecclesia per tue industrie, & circumspectionis studium fructuosum regetur utiliter, & salubriter dirigetur. Quocirca fraternitati tue, per Apostolica scripta mandamus, quatenus curam & administrationem predictas ipsius Ecclesie Adversane sic diligenter geras &c. *Uberius sequitur memorari.*

Datum Aviniono Kalend. Junii anno VIII.

XXXII.

Ut recipiant domum in Castro Montorii. Ibid. epist. 1224.

Dilectis filiis Ministro Provinciali, & Fratribus Ordinis Minorum in partibus Tuscie constitutis.

§. I. **N**uper pro parte vestra nobis oblata petitio continebat, quod locus vestri Ordinis, quem multis annis, juxta Castrum Montorii Vulturne diocesis. Ordo ipse habuerat, propter ruinam montis, in quo locus

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

cus ipse fundatus fuerat, dimissus est totaliter & desertus. Quare pro parte vestra, nobis fuit humiliter supplicatum, ut alium locum in dicto Castro, vel juxta illud in loco tamen, seu situ idoneo, recipiendi, vel locum primum inibi transferendi, præsertim cum commune, & homines dicti Castri nimia instantia hoc desiderent & affectent, vobis largiri licentiam dignaremur.

§. II. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati, recipiendi in dicto Castro, vel juxta illud de novo unum locum dumtaxat ad nomen, opus & usum Fratrum Ordinis eorundem, dummodo castrum ipsum sit ad hoc sufficiens & etiam opportunum, nec sit in ea domus alicujus Ordinis mendicantium, ac construendi, aut ædificandi inibi capellam seu oratorium cum domibus & aliis necessariis officinis, habendi quoque hortum & cœmeterium sine juris præjudicio Parochialium Ecclesiarum, & cujuslibet alterius alieni, constitutione fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc in contrarium edita, non obstante, plenam & liberam vobis tenore præsentium concedimus facultatem.

Datum Avenion. xvii. Kalend. Julii anno viiii.

XX XIII.

Ut recipiant domum in villa Itri. Ibid. epist. 1218.

*Dilectis filiis Ministro Provinciali, & Fratribus Ordinis
Minorum Provincia Neapolitan.*

§. I. **E**X munere cœlestis gratiæ illud Ordini vestro, & vobis donatum inesse conspicimus, quod ubique locorum, in quibus degitis, fideles populos doctrina verbi pariter & exempli ad salutis gratiam evocatis. Est igitur & esse debet nobis, & Apostolicæ Sedi cura sollicita, loca vestra, per orbem terrarum longe lateque diffundere, ut quanto ipsa diffusius propagantur, tanto per amplius, prout in gratiarum omnium largitore condimus, majorem semper operum vestrorum fragrantiam ad ædificationem Christi fidelium sentiamus.

§. II. Hinc est quod nos tuis, fili Minister, devotis supplicationibus inclinati, recipiendi locum unum dumtaxat in Castro seu Villa Itri Cajetanæ diocesis, ad nomen, opus & usum Fratrum Ordinis Minorum, dummodo hujusmodi Castrum, seu Villa sit ad hoc sufficiens & etiam opportunum, nec sit ibidem domus alicujus Ordinis mendicantium, ac construendi, & ædificandi inibi capellam seu oratorium &c. ut in præcedenti. *Concedimus facultatem.*

Datum Avenion. xiiii. Kalend. Julii anno viiii.

XX XIV.

Ut recipiant duo loca in Sardinia, & alium in terris Malatestæ. Ibidem epist. 1219.

*Dilecto filio Ministro Generali & Fratribus Ordinis
Fratrum Minorum.*

EX munere cœlestis gratiæ, illud Ordini vestro, & vobis donum inesse credimus quod ubique locorum, in quibus degitis, fideles populos doctrina verbi & exempli ad salutis gratiam evocatis. Est igitur & esse debet nobis &c. ut in præcedenti: recipiendi dumtaxat duo loca in Insula Sardinia, & unum in terris dilecti filii nobilis viri Pandulphi de Malatestis Pen-
fau-

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

sauren. dioeces. ad nomen, opus & usum Fratrum Ordinis Minorum, dummodo Terræ, & Villæ, in quibus loca hujusmodi recipi contigerit, sint ad hujusmodi sufficientia & etiam opportuna, nec sit ibidem domus alicujus Ordinis mendicantium, ac construendi & ædificandi inibi capellas seu oratoria, cum domibus & aliis necessariis officinis, habendi quoque hortum &c. ut in præcedenti. *Concedimus facultatem.*

Datum ut supra.

XXXV.

Præfatur Ecclesie Puteolane Ibid. epist. 1345.

Dilecto filio Paulino Electo Puteolan.

*Vide consil. 1.
hujus Pontificatus.
6. fol. 427.*

§. I. **I**Nter cætera sollicitudinis nostræ studia *Proficere valeant incrementis.* Nuper siquidem Puteolana Ecclesia pastoris solatio destituta, pro eo quod nos Venerabilem Fratrem nostrum Guillelmum Aversanum, tunc Puteolanum Episcopum, in illis partibus existentem, a vinculo, quo tenebatur eidem Puteolanæ Ecclesie, cui tunc præerat, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad dictam Aversanam Ecclesiam, tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo eum ipsi Aversanæ Ecclesie in Episcopum & pastorem.

§. II. Nos volentes eidem Puteolanæ Ecclesie, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice, &c. *Contingeret attentari,* post deliberationem quam de præficiendo eidem Puteolan. Ecclesie personam utilem cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem, in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, Ordinem ipsum expresse professum, in Sacerdotio constitutum, Pœnitentiarum nostrum, litterarum scientia præditum, religionis zelo conspicuum, vitæ munditia & morum honestate decorum, prudentia spiritualium, & temporalium providentia, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, insignitum, intuitum direximus nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus ob hujusmodi tuorum meritorum considerationem accepta, eidem Puteolan. Ecclesie de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica providemus, teque ipsi Puteolan. Ecclesie in Episcopum præficimus & pastorem, curam & administrationem illius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod dirigente Domino actus tuos, præiata Puteolan. Ecclesia per tuæ circumspectionis industriam in utriusque foeliciter & prospere dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa. Jugum itaque Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipias, &c. *Consequi merearis.*

Datum Avenione xii. Kal. Julii anno viii.

XXXVI.

Ut possint domum suam in meliorem locum transferre. Ibidem epist. 2140.

*Dilectis filiis Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum loci sibi extra
Castrum Xericii Burgen. Diœc.*

§. I. **A**D Ordinem vestrum in firmamento militantis Ecclesie coruscantem, & ad professores ipsius paternæ gerentes caritatis affectum, libenter illa concedimus, quæ sint dicto Ordini: ejusque professoribus opportuna,

§. II.

ANNO CHRISTI 1324.

JOANNIS XXII. ANNO 8. & 9.

§. II. Exhibita siquidem nobis dilecti filii Ministri Generalis Ordinis vestri petitio continebat, quod locus vester situs in Regno Castellæ, extra Castrum Xericii Burgen. Dioc. est in loco periculoso, & dubio constitutus, adeo quod per locum illum transitum facientes, malignorum patiuntur incurfus, propter quod præfatus Minister nobis humiliter supplicavit, ut vobis recipiendi locum alium tutiorem, vosque ad illum magis quieti vestra securum & accommodum transferendi, concedere licentiam dignaremur.

§. III. Nos igitur ejusdem Ministri supplicationibus inclinati, vobis recipiendi locum alium magis vobis tutum ac congruum, & honestum, consistentem intra vel extra Castrum prædictum, vosque ad dictum locum, priori loco dimisso, transferendi & construendi in hujusmodi loco, quem de novo recipietis, oratorium cum officinis & aliis domibus opportunis, ac ipsum inhabitandi, constitutione sæcl. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc in contrarium edita non obstante, auctoritate præsentium plenam & specialem licentiam largimur. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione v. Idus Augusti anno IX.

XXXVII.

Ut accipiant locum in Villa de Rotemoye. Ibid. tomo 2. an. IX. epist. 1977.

Dilectis filiis Ministro Provinciali & Fratribus Ordinis Minorum in Hiberniæ Partibus constitutis.

§. I. **I**nter Ecclesiasticos Ordines in domo Domini militantes, illud de benedictione cœlesti, Ordini vestro & vobis ad laudes speciales ascribitur, ac rerum efficax experientia magistra testatur, quod ubique locorum in quibus degitis, fideles populos ad salutis gratiam evocatis, proficientes vobis per vitæ virtutum merita, & aliis nihilominus per exempla. Nos igitur, qui lucrifera animas Christo cupimus, & vestros ab hætenus sensimus & jugiter sentimus odores, libenter loca vestra in diversis orbis partibus propagamus, sperantes in illo, cui per decantationes laudum devotum impenditis holocaustum, quod quanto latius loca ipsa diffundimus, tanto abundantius spiritualis odoris aromata de vestris bonis operibus sentiemus.

§. II. Cum itaque dilectus filius nobilis vir Joannes de Breinghem de Hiberniæ insula, Comes de Lonche, sicut ejus nobis exhibita petitio continebat, habens ad Ordinem vestrum specialem devotionis affectum, ac diligenter considerans, quod in Villa sua de Rotemoye Daren. Dioc. propter religiosorum carentiam, & distantiam ab eadem raro, ibidem prædicatur, seu proponitur verbum Dei, quodque vos mentes fidelium edificabit inibi verbo pariter & exemplo, unum locum ad opus, nomen, & usum Fratrum dicti Ordinis in Villa prædicta dare & concedere sit paratus, & ad id nonnulla vobis caritatis subsidia impertiri; ejusdem Joannis devotis in hac parte, & vestris supplicationibus inclinati, ut hujusmodi locum in dicta Villa recipere ac in eo ædificare & construere domos, capellam seu oratorium cum aliis necessariis officinis, ac inibi habitare libere valeatis sine juris præjudicio Parochialis Ecclesiæ dictæ Ville, & juris cujuslibet alieni, constitutione sæcl. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc in contrarium edita non obstante, dum tamen Villa præfata ad hoc sit idonea, & in ea duodecim Fratres dicti Ordinis inibi commorantes, honeste & congrue valeant sustentari, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo, & nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione Idibus Augusti anno IX.

Tom. VII.

22

XXXVIII.

Ordinis præcedit.

Comes in sua villa FF. vocat.

Pontif. confirmat. Corobium concedit.

XXXVIII.

Ut perferat instrumenta ad Pontificem . Ibid. ex secretis anni 1x. fol. 61.

Dilecto filio Guardiano Fratrum Minorum de Valriaco .

CUm ſicut accepimus, nonnulla inſtrumenta ſeu litteras penes te habeas, quæ nos & Eccleſiam Romanam contingunt, ſuper quibus dilectus filius Petrus de Blacoſio præſentium exhibitor te ſpecialius informabit, diſcretioni tuæ præſentium tenore injungimus & mandamus, quatenus cum eiſdem inſtrumentis, aut litteris ad noſtram præſentiam te conferre, aut per fidelem nuncium illa caute quantocyus nobis mittere non poſtponas .

Datum Avenione iv. Nonas Octobris anno 1x.

XXXIX.

Ut condere poſſit teſtamentum Ibid. ex tomo 2. ann. 1x. epifl. 1715.

Venerabili fratri Simoni Epifcopo Tuden .

Quia præſentis vitæ conditio, &c. ut in bulla 41. Clementis V. *uſque ad Nos* itaque tuis ſupplicationibus inclinati, ut de bonis mobilibus Eccleſiæ Pacen. quam nunc habes, & de iis, quæ tibi debentur pro fructibus anni præſentis Eccleſiæ prælibatæ, reſervata de illis ſucceſſori tuo Pacen. Epifcopo congrua portione, libere diſponere valeas, debita tua ſolvendo, familiam remunerando, & pro animæ tuæ ſalute eleemoſynas, & pro exequis opportuna diſtribuendo, non obſtante quod Ordinis Minorum profeſſor exiſtis, auctoritate præſentium tibi concedimus facultatem, proviſo quod præſatam Eccleſiam non dimittas debitis obligatam .

Datum Avenione iii. Nonas Decembris anno 1x.

XL.

Conceduntur Indulgentiæ viſitantiſus Eccleſiam ſancti Audomari Clarifſimum .
Ex tomo 1. anno 1x. epifl. 453.

Univerſis Chriſti Fideſſibus, præſentes litteras inſpiciantur .

De in Arg. Tom. 4. fol. 445.

Vitæ perennis gloria, &c. Cupientes igitur ut Eccleſie Monafterii Monachialium ſancti Ludovici prope S. Audomarum, Ordinis ſanctæ Clare Morinen. Dioec. congruis honoribus frequentetur. Nos de Omnipotens Dei miſericordia, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate confiſi, omnibus vere poenitentibus, & confeſſis, qui Eccleſiam ipſam in ſingulis beatæ Virginis Mariæ & ejuſdem ſancti Ludovici, ac ſanctæ Clare feſtivities centum, eis vero, qui per octo dies feſtivities ipſas immediate ſequentes devote viſitaverint annuatim, quadraginta dies de injunctis eis poenitentiis miſericorditer relaxamus .

Datum Avenione xv. Kal. Januarii an. 1x.

X L I.

Ut recipiant donum in insula Inque. Ibid. epist. 530.

Dilectis filiis Castodi & Fratribus Ordinis Minorum Barchinonen:

Sinceræ vestræ religionis; in qua virtutum Domino devotus & sedulum exhibetis obsequium, promeretur honestas, ut votis vestris in iis præsertim, quæ divini cultus augmentum, & fidelium animarum salutem respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est, quod nos vestris supplicationibus inclinati, ut in Villa, quæ in qua vulgarter nuncupatur Majoricarum Diœc. unum locum ad opus, usum & nomen Fratrum vestri Ordinis recipere, & in eo capellam seu oratorium ac domos cum aliis necessariis officinis ædificare, & construere & ibidem inhabitare, ac ceterum etiam libere habere valeatis, sine præjudicio parochialis Ecclesiæ dictæ, & juris cuiuslibet alieni, constitutione sac. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc in contrarium edita non obstante, dum tamen in dicto loco per vos recipiendo duodecim Fratres dicti Ordinis inibi commorantes honeste & congrue valeant sustentari, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ, &c.

Datum Avenione Kal. Januarii ann. tx.

X L I I.

Præfatur Ecclesiæ Girapetren. Ex tomo 2. an. tx. 1457.

Dilecto filio Gerardo electo Girapetren.

§. I. **R**egimini universalis, &c. *Oves rapiat & dispergat.* Nuper siquidem vacante Girapetren. Ecclesiâ, pro eo quod nos Venerabilem Fratrem Thomam Agyen. tunc Girapetren. Episcopum, tunc & adhuc apud Sedem Apostolicam personaliter constitutum, a vinculo, quo tenebatur eidem Girapetren. Ecclesiæ, cui tunc præerat, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Agyen. Ecclesiâ tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo eum ipsi Agyen. Ecclesiæ in Episcopum & Pastorem.

§. II. Nos volentes eidem Girapetren. Ecclesiæ, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesiæ Girapetren. ordinatione se intromittere potuerit, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi Girapetren. Ecclesiæ supra dictæ, provisiones omnium Ecclesiarum, &c. *Attentari*, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Girapetren. Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem, ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, & in Sacerdotio constitutum, quem litterali scientia eruditum, morum ac vitæ honestate decorum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspexit apud nos fide digna testimonia commendarunt, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attentata meditatione pensatis, de persona tua præfate Girapetren. Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod dirigente domino actus tuos, præfata Girapetren. Ecclesiâ per tuæ sollicitudinis studium, tuumque ministerium studiosam, ho-

ANNO CHRISTI 1335.

JOANNIS. XXII. ANNO 9. & 10.

noris & proſperitatis multiplicis votiva ſuſcipiet incrementa . Jugum igitur Domini, &c. *Conſequi merearis .*

Datum Avenione Idib. Februarii an. 1X.

X L I I I.

Ut confirmet erectionem Monafterii Clariffarum de Royſſeto . Ibid. ep. 1342.

Venerabili fratri Epifcopo ſancti Flori .

§. I. **I**llis, qui animarum ſalutem reſpiciunt, libenter Apoſtolicis favoris præſidium impertimur . Exhibita ſiquidem nobis dilectæ in Chriſto filie nihilis mulieris Iſabelæ de Ruthena Vicecomitiſſæ Carlaten. ſancti Flori Diœcef. petitio continebat, quod dudum ipſa cupiens terrena in cœleſtia & tranſitoria in æterna felici commercio commutare, in Parochia Eccleſiæ de Royſſeto ejuſdem Diœcef. duodecim mulieres ſub habitu & regula Sororum Ordinis ſanctæ Claræ inſtituit, & ei ſufficientes redditus aſſignavit, ex quibus commode valeant ſuſtentari, & incumbentia eis onera ſupportare, quodque Rector ejuſdem Eccleſiæ, non permittit, ut in loco quem dicta Vicecomitiſſa ad hoc dictis mulieribus aſſignavit, diviva officia celebrentur .

§. II. Quare præfata Vicecomitiſſa nobis humiliter ſupplicavit, ut ne propter hoc hujusmodi pium opus valeat impedi, providere ſuper hoc de opportuno remedio dignaremur . Quocirca fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus de præmiſſis, ac etiam ſi dictis mulieribus, ſeu loco ipſarum per prædictam Vicecomitiſſam ſufficientes & perpetui redditus fuerint aſſignati, diligenter te informes, & ſi repereris ita eſſe, quod ſuper hoc factum eſt per Vicecomitiſſam prædictam, auctoritate noſtra, ſtudeas confirmare, eis nihilominus conſtruendi, & habendi oratorium, & altare ac cœmeterium in loco prædicto, in quo cœmeterio ipſæ & familiares earum valeant ſepeliri, necnon campanam ad pulſandum, contradictione ſeu appellatione ejuſdem Rectoris aliquatenus non obſtantibus, auctoritate prædicta, licentiam concedendo, jure præfate Eccleſiæ parochialis alias in omnibus ſemper ſalvo, contraditores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtponita, compeſcendo .

Datum Aven. vi. Non. Maii anno 1X.

X L I V.

Confirmatur tranſlatio Monafterii Clariffarum Cracovien. Ibid. epif. 1512.

Ad perpetuam rei memoriam .

§. I. **S**olet plerumque Sedes Apoſtolica circa illorum præfertim quietem & ſtatum libenter intendere, qui mundanæ diſſolutionis relegatis illecebris, ſub paupertatis onere puritate fulgent regularis obſervantiæ, & ſub obedientiæ debito dignam & ſedulam exhibent Domino ſervitum .

§. II. Nuper ſiquidem cariffimi in Chriſto filii noſtri Wladislaus Rex, & Heydwigis conſors ejus Regina Poloniæ Illuſtres, ſua nobis inſinuatione monſtrarunt, quod ipſi dudum attendentes, quod dilectæ in Chriſto filie Abbatiffa & Conventus Monafterii ſancti Andreæ Cracovien. Ordinis ſanctæ Claræ, quæ ſunt numero fere centum, ad quas propter religionis zelum, & honeſtatem vitæ, quibus pollere dicuntur, fervore afficiuntur intimæ caritatis, in Monafterio de Scala Ordinis ſanctæ Claræ Cracovien. Diœcef. in quo tunc

tem-

Rex Poloniæ &
Regina de per-
mutatione Mo-
naſterii præſta-
bant .

ANNO CHRISTI 1325.

JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.

temporis debebant, propter ineptitudinem loci, qui quam plurimis incommoditatibus expositus esse dignoscitur, non poterant commode, juxta status earum exigentiam commorari, sæque religionis officium exequi, prout Ordo exegerit earundem, & propterea dicti Rex & Regina pro suorum & progenitorum ipsorum remissione peccaminum, Abbatissæ & Conventui supradictis, de congruenti & accommodo loco, in quo possent Altissimo devotius reddere vota sua, providere ab intimis cupientes, idem Rex Ecclesiam sancti Ægidii Cracovien. cujus erat patronus, & dilecti filii Abbas & Conventus Monasterii Sececonien. Ordinis sancti Benedicti dictæ Dioecesis Ecclesiam dicti Monasterii sancti Andreae, ejusdem loci vocabulo insignitam, tunc secularem, ad eisdem Abbatem & Conventum tunc spectantem, cum omnibus areis ac juribus & pertinentiis earundem adinvicem permutarunt.

§. III. Demum vero cedentibus libere personis in eisdem Ecclesiis inflitutis, idem Rex post permutationem hujusmodi, præfatam Ecclesiam sancti Andreae cum omnibus areis, juribus & pertinentiis suis gratis donavit Abbatissæ & Conventui supradictis, ibique de novo fundavit Monasterium memoratum, ad quod dictæ Abbatissæ, & Conventus post foundationem & donationem hujusmodi, de Monasterio de Scala prædicto se illico transfulerunt, ibique degunt ad præsens reddentes Altissimo in humilitatis spiritu vota sua, consensu venerabilis Fratris nostri Nanken Episcopi, & dilectorum filiorum Capituli Cracovien. in his omnibus accedente, prout hæc omnia in patentibus litteris Episcopi & Capituli, ac Abbatissæ, & Conventus, ac Regis prædictorum sigillis munitis plenius continentur. Quare Rex & Regina præfati nobis humiliter supplicarunt, ut permutationi, fundationi, translationi, & consensui hujusmodi confirmationis nostræ robur adjicere dignaremur.

§. IV. Nos igitur, qui in divini cultus augmento, & sacre religionis observantia plurimum delectamur, attendentes, quod Abbatissæ & Conventus præfate in prædicto Monasterio sancti Andreae eo devotius poterunt perpetuum Domino reddere simulatum, quo quietius valebant vivere in eodem, eorundem Regis & Reginae devotis supplicationibus inclinati, permutationem, fundationem, translationem & consensum hujusmodi ratos & gratos habentes, illos, quibuslibet statutis & consuetudinibus rationum, & Monasteriorum prædictorum contrariis, etiam si essent auctoritate Sedis Apostolicæ confirmata, nequaquam obstantibus, ex certa scientia confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communitimus, supplices omnem delectum, si quis in eis quomodolibet extitisset de Apostolicæ plenitudine potestatis. Nulli ergo, &c. nostræ confirmationis & suppletionis, &c.

Datum Aven. II. Nonas Aprilis anno IX.

X L V.

Restituitur Ecclesie Catacen. ex tom. I. epist. 1101.

Venerabili fratri Venuto Episcopo Catacen.

§. I. **D**udum pro parte Procuratoris Generalis Fratrum Ordinis Minorum coram sel. rec. Clemente Papa V. prædecessore nostro proposito, quod olim Ecclesia Catacen. per obitum bonæ memoriæ Jacobi Episcopi Catacen. vacante, ac a dilectis filiis Capitulo ejusdem Ecclesie, duobus in eadem Ecclesia, una de te, & reliqua de dilecto filio Gualtero tunc Archidiacono, nunc Decano ejusdem Ecclesie, electionibus in discordia

Donavit Monialibus Ecclesiam S. Andreae.

Donatio confirmata a Pontifice.

Deo electi a discordi Capitulo.

Gualterus ad reconciando coactus & Venutus violenter intrusus.

ce-

Qui citatur ad
comparandum .

Quibusdam Prae-
latis commi-
tus Inquisitio .

celebratis, tu dictum Gualterum electioni de se factae renunciare cogeras per potentiam secularem, teque iterato eligi a praefatis capitulo eisdem. Ecclesiae Catacen. temere procuraras, ac per litteras Provincialis dicti Ordinis, quae falso fabricatae fuerunt, ut dicebatur, te licentiam consentiendi electioni huiusmodi habere praetendens, electionem tuam huiusmodi per Metropolitanum loci feceras confirmari, & subsequenter tibi munus consecrationis impendi, idem praedecessor dilecto filio nostro Arnaldo sanctae Mariae in Porticu Diacono Cardinali commisit, ut de praemissis omnibus, & quibusdam aliis se plenius informaret, & huiusmodi informationem sibi referret, per cujus informationem te absente non vocato, apud Sedem Apostolicam receptam, & relationem ipsius sibi factam, idem praedecessor motus, te super praemissis, etiam super eo quod dicebaris excommunicatus, & sic ligatus divina officia celebrasse, ac celebrare, temere te immiscuisse, & immiscere eisdem, citari fecit, ut certo termino coram eo personaliter compareres, recepturus quod iustitia suaderet. In quo termino cum propter impotentiam tui corporis te a personali comparatione huiusmodi per procuratorem idoneum legitime excusasses, idem praedecessor venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Cusentin. & sancti Marci, ac Meliten. Episcopis, suis dedit litteris in mandatis, ut ipsi, vel duo, aut unus eorum vocatis qui existerent evocandi, super contentis in citatione praedicta inquirerent diligentius veritatem, & quae invenirent in scriptis redigi facientes, ea sub eorum inclusa sigillis sibi fideliter destinarent, praefixo tibi certo termino competentis, quo legitime te Apostolico conspectui praesentares, recepturus super praemissis, quod iustitia suaderet.

§. II. Demum vero eodem Archiepiscopo Cusentin. super dicto negotio de quo, ut dicebat, inquisiverat, praefato praedecessori per suas litteras referente, idem praedecessor praefato Cardinali commisit huiusmodi negotium audiendum, & etiam referendum, coram quo per Procuratorem dictorum Fratrum, quibusdam productis, & per procuratorem tuum nonnullis exceptionibus exhibitis contra ea, & aliquali habito in causa ipsa processu; tandem praefato praedecessore viam universae carnis ingresso, nobisque ad apicem summi Apostolatus assumptis, sicut per te fuit expolitum coram nobis, praefati capitulum te Episcopatu ac bonis omnibus ad Episcopalem mensam Catacen. spectantibus spoliaverunt, dictumque Gualterum in Catacen. Episcopum de facto eligere praesumpserunt, teque propterea ad Sedem Apostolicam recurrente, nos venerabili Fratri nostro Episcopo Maturanen. nostris dedimus litteris in mandatis, ut si ei per evidentiam facti, vel alias summarie & de plano sine strepitu, & figura iudicii constaret, praefatos Catacen. Capitulum dictum Gualterum in Catacen. Episcopum elegisse, teque dicto Episcopatu, & bonis omnibus ad dictam mensam spectantibus spoliatis, te plene restitueret, & faceret ipsius Episcopatus possessione gaudere, contraditores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, conspescendo, quodque dictos capitulum, ut per procuratorem dictisque Gualterum & nonnullas alias personas eorumdem capituli, ut personaliter se Apostolico conspectui certo termino praesentarent super praemissis de iustitia responduri, auctoritate Apostolica citare deberet, dictisque Episcopus Maturanen. juxta dictarum nostrarum litterarum formam cognito de praemissis, te sententialiter restituit ad Episcopatum praedictum, citando praefatos capitulum, personas juxta earundem litterarum nostrarum continentiam, cumque tu realiter propter potentiae secularis obiectum, ad dictum Episcopatum plene restitui non valeres, ad Sedem dictam iterum rediens a nobis humiliter postulasti, ut te ad Episcopatum praedictum, quo spoliatus extiteras, plene restitui faceremus.

§. III. Ve-

Capitulum de-
no Gualterum
Episcop. eligit .

Alia tria de-
clarantur .

ANNO CHRISTI 1325.

JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.

§. III. Verum pro parte Fratrum dicti Ordinis intrusio, ac excommunicatio, & apostasia, & nonnulla alia contra te replicata, & proposita coram nobis, & Fratribus nostris in confessorio extiterunt, nosque causam hujusmodi bon. memor. Beringario Episcopo Portuen. commisit audiendam, & nobis postmodum referendam, coram quo tam te, quam Angelo Pullificio Canonico Catac. pro se, & procuratorio nomine dictorum capituli, & aliorum Canonicorum Caturcen. personaliter citatorum, quorum procurator erat ad hoc specialiter constitutus, necnon procuratoribus dicti Ordinis & capituli predictorum comparentibus, exhibitis quoque productis, & factis hinc inde in eadem causa coram dicto Episcopo Portuen. quæ partes ipsæ exhibere, producere & facere voluerunt, dum idem Episcopus Portuen. intenderet ad faciendum nobis relationem hujusmodi, diem clausit extremum, nosque sibi venerabilem fratrem nostrum Petrum Episcopum Peneffrin. in eadem causa subrogavimus auditorem, coram quo te & procuratoribus comparentibus supradictis, & per eum processibus super præmissis habitis recentis, nobisque & dictis Fratribus nostris super præmissis per eundem Episcopum Peneffrin. facta relatione fidei, volumus, & mandamus restituendum te fore ad plenam & pacificam possessionem præfati Episcopatus Catac. ac jurium ejus, teque restituimus ad illa, decernentes tibi, de fructibus medio tempore perceptis ex eo, & qui percipi potuerunt, vel eorum estimatione de bonis hujusmodi tibi substractis, integram satisfactionem impendi, dantes tibi nihilominus licentiam ad dictam Catac. Ecclesiam redeundi. Nulli ergo, &c. nostrarum voluntatis & mandati, restitutionis, constitutionis & concessionis, &c.

Denon alii causæ commisit.

Frax. Veneris Se. di sua restituitur.

Datum Aven. Kalend. Martii anno 1x.

X L V I.

Temperantur in aliquibus decreta & statuta Monasterii Clarissar. Neapolitani. Ex tomo 2. epist. 1903.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii Sororum sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sancte Clare.

§. I. **I**ntenta caritatis & pietatis operibus carissima in Christo filia nostra Sancia Regina Siciliæ Illustris, per virtutum gradus desiderans jugi actione proficere, se sollicitam exhibet, ut Monasterium vestrum, quod ipsa decore plurimum opere, & etiam sumptuoso construxit, tam in personis servitiis divinis obnoxiiis, de bono crescat in melius, quam Deo auctore, regatur & proficiat salubribus regularibus institutis.

Commendatur Sancia Regina.

§. II. Sane exhibita nobis pro parte ejusdem Regine petitiō continebat, quod in statutis ejusdem Monasterii, auctoritate Apostolica confirmatis, ad quorum observantiam Sorores ejusdem Monasterii adstringuntur, quedam circa ætatem earum, quæ recipi debent ibidem & nonnulla alia continentur, quæ noscuntur Sedis Apostolicæ moderamine indigere.

Monasterii statuta egest moderatione.

§. III. Quare pro parte ipsius Regine nobis extitit humiliter supplicatum, ut prædicta, quæ pro parte sua nobis fuerunt exposita, seriatim benignius moderari, auctoritate Apostolica dignaremur. Attendentes igitur supplicationem hujusmodi fore rationi consonam, & etiam æquitati, & quod certa ætas, quæ secundum statuta prædicta requirebatur in Sororibus recipiendis in Monasterio supradicto, propter multitudinem diversarum volentium dictum Monasterium introire, non potest commode observari, præsentium auctoritate concedimus, quod circa ætatem earumdem Sororum recipiendarum in eo, illud de cetero observetur, quod observari in aliis

Dispensatio super ætate recipiendarum.

Mo-

ANNO CHRISTI 1335.

JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.

Monasteriis ejusdem professionis & Ordinis consuevit, dummodo talis consuetudo jure communi vel privilegio Apostolico fulciatur.

§. IV. Volumus tamen, quod in receptione ipsarum ad professionem fervetur ætas a jure taxata, quodque hujusmodi nostra concessio intelligatur dumtaxat de Sororibus ingredientibus dictum Monasterium ad novitiatum & probationem Ordinis memorati.

§. V. Continebatur etiam in petitione prædicta, quod mulieres seu servitrices dicti Monasterii, quæ ad servitium Sororum inibi inclusarum clausuram ingrediuntur Monasterii memorati, vovent perpetuo clausuram hujusmodi non exire, ut reliquæ Sorores inibi commorantes, nec unquam clausuram egrediuntur eandem, licet interius aliarum Sororum ministerio & servitio sint intentæ. Unde ne forte voti disparitas zeli, seu invidiæ & scandali materiam generet inter eas, auctoritate prædicta concedimus, quod dictæ servientes, quæ infra clausuram dicti Monasterii sunt receptæ, & recipiuntur imposterum, & clausuram voverunt perpetuam vel vovebunt, nigrum velum ut ceteræ post professionem emissam deserant, vocemque in capitulo habeant, nec in his inter eas aliqua distinctio observetur.

§. VI. Vobis etiam tam præsentibus, quam futuris propter fragilitatem ac imbecillitatem sexus, ac necessitates muliebrium corporum, & ut possitis in munditia corporis & mentis Deo servire, auctoritate Apostolica indulgemus, ut quælibet Sororum ejusdem Monasterii possit tres tunicas superiores habere, ac illis uti, licet per dicta statuta vobis seu cuilibet dictarum Sororum habere ultra duas tunicas superiores non liceret. Volumus etiam, & auctoritate prædicta concedimus, quod lectio statutorum prædictorum in Capitulo, quæ per eadem statuta in sexta feria fieri debebat, transeratur in alium diem hebdomadæ non festivum, qui vobis occurrerit opportunus, pro eo quod sexta feria est dies dedicata dominicæ passioni, cujus meditationi vacare devotissime affectatis.

§. VII. Ceterum, cum in statutis contineatur eisdem, quod bona stabilita acquisita vel imposterum acquirenda Monasterio supradicto, nulla specie alienationis possint per aliquem etiam in melius permutari, nos, suadentibus certis causis rationabilibus, præsentium auctoritate concedimus, quod venerabilis Frater noster Archiepiscopus Neapolitan. cum aliqua ex bonis prædictis pro evidenti commodo ejusdem Monasterii poterunt commutari, & de hoc sibi constiterit, possit vobis, si expedire viderit, super quo ejus conscientiam oneramus, dicta bona in melius vel in commodius permutandi, auctoritate nostra, licentiam impertiri.

§. VIII. Præterea, quamvis in dictis statutis contineatur, quod de toto Ordine Fratrum Minorum possit eligi Guardianus Monasterii vestri, excepto regno Siciliae, & hoc illo tempore, quo statuta hujusmodi fuerunt edita, rationabile appareret, ex eo quod Sorores quæ in primordio dicti Monasterii receptæ fuerint ibidem, Provinciales erant, & idioma illarum partium ignorabant, tamen quia dictæ Sorores Provinciales propter conversationem diutinam perfecte dictum intelligunt idioma, & favente Deo, quotidie trescit Sororum numerus latinarum, auctoritate prædicta concedimus, quod absolute sine exceptione dicti regni dictus Guardianus institui possit & debeat de toto Ordine, ea forma & modo servatis, quæ in ordinatione seu statutis dicti Monasterii seriosius continentur, non obstantibus prædictis statutis & ordinatione contrariis, confirmatione Apostolica roboratis, per quæ præmissis omnibus & singulis in nullo volumus derogari. In aliis vero contentis, statuta & ordinationem prædicta volumus & decernimus in pleno, sicut prius, robore permanere.

Servientes velo nigro utantur, & votum habeant in Capitulo.

Omnes Moniales tres tunicas possint habere.

Statuta legantur alio die a sexta feria.

Archiep. Neapol. possit bona blonoff. commutare.

Libertus eligendi Guardianus extenditur.

ANNO CHRISTI 1325.

JOANNIS XXII. ANNO 9. & 10.

nere. Nulli ergo, &c. nostrarum concessionum, voluntatum & constitutionis infringere, &c.

Datum Aven. Kalend. Julii anno 1x.

XLVII.

De componendis litibus inter Capitulum & Clarissas Corduben. Ibidem epist. 1983.

Dilectis filiis Thesaurario & Scholastico Ecclesie Giennen. ac Priori Fratrum Ordinis Predicatorum Corduben.

§. I. **S**ignificaverunt nobis dilectæ in Christo filie Abbatisa, & Conventus Monasterii sanctæ Claræ Corduben. Ordinis ejusdem Sanctæ, quod dudum fel. record. Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster universis Abbatissis, & Conventibus Ordinis supradicti indulgit per privilegium speciale, quod ad præstationem decimarum de quibuscumque possessionibus, & aliis omnibus bonis earum, quæ tunc habebant, & justis modis acquirerent in futurum, vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet Ordinarium minime tenerentur, neque ad id a quoquam possent aliquatenus coartari, & quod nos postmodum eisdem Abbatisse, & Conventui duxerimus simile privilegium concedendum. Quodque cum dilecti filii Decanus & Capitulum Ecclesie Corduben. post concessionem hujusmodi eas super quibusdam decimis quorundam molendinorum & terrarum eis per claræ memoriæ Alphonsum Regem Castellæ pia liberalitate collatorum coram Vicario Venerabilis fratris nostri Episcopi Corduben. non ex delegatione Apostolica traxisset in causam, idem Vicarius cognitis ejusdem causæ meritis, & juris Ordine observato, vigore dictorum privilegiorum definitivam pro dictis Abbatissa & Conventu sententiam promulgavit, quæ cum nulla fuisset appellacione suspensa, in rem transit judicatum.

Privilegium a Bonifacio VIII. Monialibus concessum.

Gravatus a Capitulo Cordubæ.

§. II. Cumque post dictam sententiam fere triennium effluxisset, præfati Decanus & capitulum causam sententialiter jam sopitam contra dictas Abbatissam & Conventum suscitare conantes, eos coram quodam eorum canonico videlicet Francisco Ægidii Archidiacono Bediogiz in eadem Ecclesia Vicario Episcopi memorati, super dictis decimis fecerunt ad iudicium evocari, petentes, dictam Ecclesiam restitui in integrum adversus sententiam memoratam, asserentes sibi & dictæ Ecclesie per pie memoriæ Innocentium Papam prædecessorem nostrum indultum fuisse, quod omnes Moniales & ceteri religiosi de omnibus eis collatis teneantur decimam solvere Ecclesie & capitulo memoratis, de quo quidem privilegio ejusdem prædecessoris Innocentii, ut dicebat, tam in Generali ejusdem Bonifacii universis Abbatissis & Conventibus dicti Ordinis, quam in nostro speciali dictis Abbatissa & Conventui privilegiis concessis, nulla mentio habebatur, propter quod dictus Franciscus pronunciavit, præfatos capitulum in integrum fore restituendos adversus sententiam memoratam. A qua restitutionis sententia pro parte dictarum Abbatissæ & Conventus fuit ad nostram audientiam appellatum, quarum appellacioni dictus Franciscus Vicarius detulit reverenter, & ad prosecutionem ipsius eis certum terminum assignavit, infra quem duz Sorores dicti Monasterii procuratrices dicti Conventus ad Sedem eandem se humiliter contulerunt, nobis humiliter supplicantes, ut super hoc præfatis Abbatissæ & Conventui de opportuno providere remedio dignaremur.

Appellata ad Apostolicam Sedem.

§. III. Quocirca discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus apud civitatem Corduben. de dictis privilegiis & valore dictorum

Tom. VII.

A a a

bo

Provisio Post-
facti.

bonorum curetis diligentius informari, tractantes inter partes prædictas, quod præfatæ Abbatisse & Conventus de voluntate Decani & capituli prædictorum, dictas decimas pacifice teneant, & quiete, & si partes easdem non poteritis super hoc sorsan concordare, hujusmodi informationem fideliter in scriptis redactam, nobis sub sigillis vestris destinare curetis, certum eisdem partibus peremptorium competentem terminum præfigentes, quo cum omnibus actis, iuribus & munimentis eorum, Apostolico se conspectui repræsentent audituræ ordinationem nostram, quam super his, dante Domino, duxerimus faciendam, nostrisque super his beneplacitis parituræ. Diem vero præfixionis hujusmodi & formam & quidquid inde feceritis nobis per vestras litteras harum seriem continentes fideliter intimare curetis, non obstante indulgentia, qua filii Priori Ordini tuo a Sede Apostolica dicitur esse concessum, ut ipsius Ordinis Fratres non teneantur se intromittere de quibuscumque negotiis, quæ eis per eisdem Sedis litteras committuntur, nisi in eisdem litteris de concessione hujusmodi plena & expressa mentio habeatur. Quod si non omnes his exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nihilominus exequantur.

Datum Avenion. iv. Kalend. Augusti anno 1x.

XLVIIII.

Ut non solvant decimas aut procuraciones: Ex tom. 1. ann. 10. epist. 72.

Dilectis in Christo filiabus universis Abbatissis, & Conventibus Monialium inclusarum, sive Ordinis sancte Clare, sive S. Damiani, sive Minorise dicantur.

SAcra vestra religio, quæ in Monasteriis vestris a vobis & aliis personis in eis degentibus, sub onere voluntariæ paupertatis jugiter colitur, sic a vobis mundanæ dissolutionis relegavit illecebras &c. *Exhibeat* Dominum *servitutem*, Hinc est, quod nos pium & congruum reputantes, ut vos illa prosequamur gratia, quam vestris necessitatibus conspicimus opportunam, vobis universis & singulis ad instar fel. record. Bonifacii Pape VIII. prædecessoris nostri, auctoritate præsentium indulgemus, ut ad præstationem decimarum, de quibuscumque possessionibus, & aliis omnibus bonis vestris, quæ in præsentiarum habetis, & iustis modis, præstante Domino, acquisiveritis in futurum, vel ad contribuendum in procuracionibus quorumlibet ordinariorum, & eorum legatorum & nunciorum Sedis Apostolicæ, minime teneamini, nec ad id compelli aliquatenus valeatis. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. 11. Idus Octobris anno x.

XLIX.

Confirmatur erectio Monasterii Clarissarum de Ribernis, & ei unitur parochialis Ecclesia ejusdem loci. Ex secret. ann. 10. fol. 288.

Venerabili fratri Joanni Episcopo Sorvienti.

§. I. **D**Evotorum studia, quæ opera salutis inspiciunt, libenter Apostolico favore prosequimur, & gratiosum assensum eis, atque benevolum impertimur.

§. II. Sane dilecti filii nobilis viri Henrici Domini Magnopolen. oblata nobis petitio continebat, quod ipse pro suæ, suorumque progenitorum reme-

ANNO CHRISTI 1335.

JOANNIS XXII. ANNO p. & 10.

medio animarum, cupiens terrena pro cœlestibus & transitoria pro æternis felici commercio permutare, Monasterium sanctæ Clare in Ribernil Ordinis ejusdem Sanctæ, tuæ diœcesis, de bonis sitis in fundo proprio, de licentia tua noviter fundavit pariter & dotavit, institutis jam ibi Abbatissa & Monialibus, impendentibus Domino famulatum, propter quod Henricus idem nobis humiliter supplicavit, ut quod pie super hoc actum esse dignoscitur, confirmare benignus ex certa scientia dignaremur, suppletens defectum, si quis in hac parte fuisset, de plenitudine Apostolicæ potestatis, ac pro augmento facultatum ipsius Monasterii parochialem Ecclesiam ejusdem loci de Ribernil, cum juribus, & pertinentiis suis, cujus idem Henricus tantum patronus existit, eidem Monasterio ex nunc incorporantes, annexentes & perpetuo unientes: ita quod cedente parochialis Ecclesiæ præfate Rectore, qui nunc est, vel ea quovis alio modo vacante, liceat præfatis Abbatissæ, & Monialibus corporalem ipsius Ecclesiæ possessionem apprehendere per se ipsas, cujuscumque assensu minime requisito, & ipsarum usus applicare, reservata de illius proventibus perpetuo Vicario inibi Domino servituro congrua portione, ex qua congrue valeat sustentari, & Episcopalia jura solvere, aliaque incumbentia sibi onera supportare.

Monasterii Fun-
dator plebsque
posit.

§. III. Nos igitur præfati Nobilis supplicationibus inclinati, & gerentes de tuæ circumspeditionis industria, fiduciam in Domino specialem, confirmandi auctoritate Apostolica, quod super hoc factum est, & supplendi omnem defectum, si quis fuerit in præmissis, Fraternitati tuæ plenam & liberam concedimus, tenore præsentium, atque committimus ex certa scientia potestatem, si simpliciter, summarie & de plano, sine strepitu & figura judicii, informatione habita, super his tibi, Frater, visum fuerit expedire.

Commissio data
Episcopo:

§. IV. Volumus autem, quod de jure patronatus ejusdem Ecclesiæ, suisque redditibus annuis, & utrum supportatis omnibus, que Ecclesiæ prædictæ incumbunt, aliquod commodum & quantum dictæ Abbatissæ & Moniales reportare valeant, rescribas nobis per tuas litteras, vel instrumentum publicum particulariter & distincte.

Datum Avenion. xi. Kalend. Novembris anno x.

L.

Præficitur Ecclesiæ Enaghdunen. Ex tom. 1. epist. 514.

Venerabili fratri Roberto Episcopo Enaghdunen.

§. I. EX susceptæ servitutis officio sollicitudine pulsamur assidua, ut Ecclesias, quarum cura nobis est summi Pastoris dispositione commissa, spiritualibus & temporalibus commodis augeamus, & eis per nostræ provisionis ministerium, prout opportunitas temporum exigit, salubriter consulamus.

§. II. Olim siquidem quondam Guilberto, qui pro Episcopo Enaghdunen. se gerebat, exponente nobis, se fore per Venerabilem fratrem nostrum Malachiam Archiepiscopum Tuamen. Episcopatu Enaghdunen. Ecclesiæ indebite spoliatum, & petente se restitui ad eandem, magistro vero Andrea Joannis Giberti de Florentia procuratore Archiepiscopi supradicti in nostra præsentia constituto, procuratorio nomine ipsius, asserente dictam Ecclesiam Enaghdunen. non Cathedrali, sed Parochiali existere, ac Archiepiscopali mensi Tuamen. canonice unitam fore, & propter hoc petita per Guilbertum supradictum, fieri non debere, nos causam hujusmodi bon. mem. Petro, tituli sancti Stephani in Cœlio monte presbytero Cardinali sanctæ

Guilbertus Episcopus spoliatus.

Rationes per Archiepiscop. adductæ

Tom. VII.

A 22 2

Ro-

Romane Ecclesie Vicecancellario, de piano sine strepitu & figura iudicii audiendam commisimus, & nobis postmodum referendam. Post multos vero processus inter partes eisdem habitos in causa huiusmodi coram Cardinali predicto, cum dictus Guilbertus apud Sedem Apostolicam naturæ debitum persolvisset; nos nolentes prædictam Enaghdunen. Ecclesiam legitimo defensore carere, Venerabilem fratrem nostrum Jacobum Coneren. tunc nullius Ecclesie Episcopum eidem Enaghdunen. Ecclesie, de consilio Fratrum nostrorum præcimus in Episcopum & pastorem, salvo in præmissis iure dictæ Ecclesie Tuamen. & deinde dictum Jacobum a vinculo, quo dictæ Enaghdunen. Ecclesie tenebatur, de Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsam ad Ecclesiam Coneren. tunc vacantem, de prædictorum Fratrum consilio duximus transferendum, ipsumque illi præcimus in Episcopum & pastorem. Postmodum autem eodem Cardinale rebus humanis exempto, nos Venerabili fratri nostro Petro Episcopo Pænestrino commisimus oraculo vivæ vocis, ut de omnibus actis in eadem causa, coram Cardinale præfato habitis, se diligentius informaret, ea nobis postmodum fideliter relaturus, cumque facta nobis per Pænestrin. Episcopum supradictum super prædictis relatione fideli, per relationem eandem nobis legitime constitisset, dictum Guilbertum tempore, quo spoliatus fuit per dictum Archiepiscopum, fuisse in possessione, vel quasi, Episcopatus Enaghdunen. prædicti, & ipsam Enaghdunen. Ecclesiam fuisse dicto tempore in possessione status & dignitatis Ecclesie Cathedralis. Nos dictam Enaghdunen. Ecclesiam ad possessionem, vel quasi, status & dignitatis Cathedralis Ecclesie restitimus, & etiam reintegramus iustitia exigente, quaestione proprietatis in eadem Enaghdunen. Ecclesia parti utrilibet reservata.

§. III. Nolentes igitur, quod dicta Enaghdunen. Ecclesia remaneat ulterius defensoris præsidio desituta, ac de utili provisione ipsius sollicite cogitantes, cum nullus præter nos de ipsius Ecclesie Enaghdunen. ordinatione se intromittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem huiusmodi provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium ubicumque tunc vacantium, & in antea vacaturarum per translationes per nos factas & impostero faciendas de Prælatibus earum ad alias Ecclesias tunc vacantes, & in futurum etiam vacaturas, dispositioni nostræ duximus specialiter reservandas, decernendo ex tunc irritum & inane si secus super his per quoscumque scienter vel ignoranter contingeret attentari, post deliberationem, quam ad deputandum eidem Ecclesie personam idoneam habuimus cum eisdem Fratribus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum de religionis zelo, vitz munditia, litterarum scientia, prudentia spiritualium, & providentia temporalium aliisque virtutum meritis fide dignorum testimonio commendatum, direximus oculos nostræ mentis, quamvis tu olim dicti Ordinis Fratrum Minorum existens, Ecclesie Clonserten. tunc pastore carenti in Episcopum in discordia electus, post appellationem ab huiusmodi electione tua ad Sedem Apostolicam interjectam, obtinueris in illis partibus electionem huiusmodi confirmari, tibi que munus consecrationis impendi, & administrationi dictæ Clonserten. Ecclesie in spiritualibus & temporalibus contra sanctiones canonicas, nihilominus te ingesseris, super quibus tecum de uberioris dono gratiæ, auctoritate Apostolica dispensamus, omnem inhabilitatis notam, & infamiam, maculam, quam propterea incurristi, de prædictæ potestatis plenitudine penitus etiam abolendo.

§. IV. Attendentes itaque quod sic consecratus nullius Ecclesie Episcopus remansisti, & consideratis prædictis tuarum virtutum meritis, nolentes quod indigentia rerum temporalium excellentiam pastoralis obnubilet digni-

ta-

Novus eligatur
Episcopus.

Qui ad aliam Sedem
transfretur.

Ecclesie Enaghdunen-
ensis declaratur
Cathedralis.

Ad quam F. Ro-
bertus pergitur.

ANNO CHRISTI 1325. & 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 9. 10. & 11.

tatis, de persona tua dictæ Enaghduenen. Ecclesiæ de prædictorum Fr. consilio, auctoritate præfata providemus, teque illi in Episcopum præficusus & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, jure dictæ Tuamen. Ecclesiæ super quaestione proprietatis prædictæ in omnibus semper salvo, cui per hujusmodi provisionem nostram nullum volumus præjudicium generari, in illo, qui dat gratias & largitur præmia confidentes, quod dicta Enaghduenen. Ecclesia per tuam industriam, dirigente Domino actus tuos, prospere dirigetur & salubria suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impostum tibi onus a Domino devote supportans, curam & administrationem prædictas sic geras fideliter, & sollicitè prosequaris, quod præfata Enaghduenen. Ecclesia gubernatori provide & fructuoso administratori gaudeat se commissam, tuque proinde præmium æternæ retributionis acquiras & nostram ac dictæ Sedis gratiam uberius consequi merearis.

Datum Avenione VI. Idus Novembris anno x.

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

L I.

Præfatur Ecclesiæ Calvien. Ex tomo 1. an 10. epist. 569.*Dilecto filio Petro Electo Calviensi.*

§. I. **I**nter cætera sollicitudinis nostræ studia, &c. *Proficere valeant incrementis.* Nuper siquidem Ecclesia Calv. per obitum bonæ memoriæ Joannis Episcopi Calv. qui in partibus illis diem clausit extremum, solatio destituta pastoris, dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesiæ vocatis omnibus, qui voluerunt, debuerunt & potuerunt commode interesse, die ad eligendum præfixa; prout moris est, convenientes in unum, te Ordinis Fratrum Minorum professorem, Lectorem Fratrum dicti Ordinis Aversan. in Calvien. Episcopum per formam compromissi, concorditer elegerunt, cujus electionis tibi præsentato decreto, quia sine tui superioris licentia tunc & adhuc in remotis agentis, eidem electioni consentire non poteras, consensum ipsum minime præstitisti.

*Vide Const. 1.
hujus Pontific.
Tom. 2. fol. 479.*

§. II. Postmodum vero tam tu, quam præfati capitulum pro hujusmodi consentiendi licentia obtinenda ad Sedem Apostolicam, vel alium locum, ubi ejusdem superioris posset haberi præsentia, specialem nuncium quanto citius fieri potuit, direxistis, quo ad Sedem accedente præfata, nobisque ex parte dictorum Capituli & tua, negotio electionis ejusdem exposito, quia ex plurium Fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, qui de te plenam habebant notitiam, testimonio fide digno percipimus, quod tibi religionis zelus, litterarum scientia, vitæ honestas, gravitas morum, & alia multiplicia probitatum merita suffragantur, tum pro celeri provisione ipsius Ecclesiæ, ne propter prorogationem hujusmodi tui consensus & confirmationis ejusdem electionis a Metropolitano dictæ Ecclesiæ obtinendæ dilationem, præfata Ecclesia, quod absit, dispendia prolixæ vacationis incurreret, tum etiam propter hujusmodi virtutum & meritorum tuorum studia, dignum duximus de persona tua fore dictæ Ecclesiæ providendum, considerantes quoque tam concordem dictorum Capituli voluntatem, quam in hujusmodi electione de te habita, habuisse dicuntur, & propter hoc firma ducti fiducia præsumimus virisimiliter, & tenemus quod dicta Ecclesia per tuæ circumspeditionis industriam in suis poterit manuteneri juribus ac etiam defenari, post

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO. 10. & 11.

post vigilem, quam super provisione dictæ Ecclesie faciende, cum Fratribus nostris habuimus diligentiam, in te noster animus requievit.

§. III. Intendentes itaque tam regi Dominico, quam dictæ Calvien. Ecclesie providere, te ipsi Ecclesie in Episcopum præficimus, & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod præfata Calvien. Ecclesia, dirigente Domino actus tuos, in utrisque prospere dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa. Jugum itaque Domini, &c. *Plenus consequi merearis.*

Datum Avenione xviii. Kal. Februarii anno x.

L II.

Ut possit edificare Monasterium Clarissarum in Terraconen. Provincia. Ibid. Epist. 803.

Charissime in Christo filie Elisabethæ Regine Aragonum Illustri.

§. I. **I**n signis devotionis tuæ commendantes affectum, quo mentem tuam ad pietatis opera dirigens, locum, in quo Virgines Deo dicatæ, virtutum Domino perpetui famulatus obsequia sub regulari observantia exhibentes, accensis lampadibus se parent obviam ire sponso, fundare desideras pariter & dotare, petitionibus tuis quantum cum Deo possumus, favorem benevolum impertimur.

§. II. Sane petitio tua nobis exhibita continebat, quod tu ad laudem Dei & divini cultus augmentum, quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Claræ ædificare proponis infra Terraconen. Provinciam, in loco per unam leucam saltem ab hominum habitatione remoto, quem dilectus filius Minister Provincialis Ordinis Fratrum Minorum Provincie Aragonen. conventem, & aptum fore cognoverit ad præmissa.

§. III. Nos igitur tuis supplicationibus inclinati, devotioni tuæ fundandi infra dictam Terraconen. Provinciam domum seu Monasterium dictarum Sororum dicti Ordinis sanctæ Claræ in loco convenienti, juxta ipsius ministri Provincialis arbitrium, cujus in hac parte conscientiam oneramus, Bonifaciana & quacumque constitutione contraria non obstante, liberam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium concedimus facultatem, proviso quod dicto Monasterio de bonis tuis temporalibus taliter provideas, quod de eis duodecim Moniales ad minus in dicto Monasterio valeant commode sustentari. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione Kal. Februarii anno x.

L III.

Ut informet de Monasterio Clarissarum ædificando in civitate Auxitan. Ibid. epist. 1450.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Auxitan. seu ejus Vicariis.

§. I. **S**ignificaverunt nobis dilectæ in Christo filie Abbatisa & Conventus Monasterii Sororum sanctæ Claræ extra muros Civitatis Lectoren. Ordinis ejusdem Sanctæ, quod dictum Monasterium propter magnam multitudinem Sororum degentium in eodem, est plurimum oneratum, & quod in civitate Auxitan. quæ est locus magnus, solemnus, & fertilis, Monasterium aliquid dicti Ordinis non existit, quodque quam plures de melioribus civibus, ac etiam populares civitatis ipsius cupiunt, quod in eadem civitate

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

vitate, aut ejus suburbiis pro Sororibus dicti Ordinis Monasterium construatur.

§. II. Quare prefate Abbatisa & Conventus nobis humiliter supplicarunt; ut recipiendi eis in dicta civitate, seu ejus suburbiis locum competentem, ac construendi inibi monasterium cum oratorio, cæmeterio & aliis officinis, ac domibus opportunis licentiam concedere dignaremur.

§. III. Quia igitur de facto hujusmodi, & ejus circumstantiis notitiam non habemus, discretioni vestre, de qua plenam in Domino fiduciam gerimus, presentium auctoritate committimus & mandamus, quatenus vos diligentius informantes, si sint in civitate predicta persone aliquæ, quæ dictum locum pro dictis Sororibus ibidem edificare, & dotare proponant, & quæcumque super his inveneritis, nobis per vestras litteras harum seriem continentem, fideliter intimare curetis, ut vestra super his relatione plenius informati, dictis Abbatisæ & conventui possimus juste concedere vel negare licentiam supradictam.

Datum Avenione. Idibus Maii anno x.

LIV.

Proficitur Ecclesie Scarpaten. Ex tomo 2. epist. 1624.

Dilecto filio Nicolao de Machilona Elefco Scarpaten.

§. I. Summi dispositione Rectoris, ad regimen universalis Ecclesie, quamquam immeriti, deputati curis assiduis angimur, & solliciti indefesse sollicitudinis studiis propulsamur, ut Ecclesie universis, & præsertim in remotis partibus constitutis, quæ sunt propriis pastoribus destitute, viros præficiamus idoneos, ipsasque pastoribus providis committamus, per quorum providentiam, scientiam & doctrinam eadem Ecclesie taliter destitutæ, Deo propitio, regantur utiliter, & ad salutaria dirigantur.

§. II. Ecclesia siquidem Scarpaten. per obitum bon. mem. Nicolai Episcopi Scarpaten. qui nuper in terra Venetiarum Castellani. diocesis. diem elausit extremum, pastoris solatio destituta. Nos hujusmodi vacatione ipsius Ecclesie fide dignis relatibus intellecta, cupientes eidem Ecclesie nostre operationis ministerio, secundum cor nostrum idoneam approbatamque præfidere personam, provisionem ejusdem Ecclesie ordinationi & dispositioni nostre & Sedis Apostolicæ ea vice duximus reservandam specialiter, decernentes ex tunc irritum & inane si secus super his per quoscumque scienter vel ignoranter contingeret attentari.

§. III. Ac deinde de ipsius Ecclesie ordinatione celeri, de qua nullus præter nos, post reservationem & decretum prædicta, se intrromittere potuit, sollicitè cogitantes, & ad provisionem ipsius prosperam & felicem, ne longæ vacationis subjaceret incommodis, paternæ sollicitudinis studio intendentes, post deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesie personam idoneam, per quam posset præservari a noxiis, ac in suis manuteneri juribus, & etiam adaugeri, cum Fratribus nostris habuimus vigilantem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, quem nobis & eisdem Fratribus de litterarum scientia, honestate morum, vitæ munditia, prudentia spiritualium, temporalium providentia, fide digna testimonia commendarunt, quare scies & poteris dictam Ecclesiam utiliter regere, & salubriter gubernare, direximus oculos mentis nostre.

§. IV. Quibus omnibus debita consideratione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus ob exigentiam hujusmodi veritorum tuorum accepta, de

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

de ipsorum Fratrum consilio, eidem Ecclesie Scarpaten. auctoritate Apostolica providemus, teque illi prædicimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma spe, fiduciaque conceptis, quod dirigente Domino actus tuos, dicta Ecclesia per tuæ industriæ, ac circumspeditionis fructuosum studium, præservabitur a noxiis & adversis, ac votivis proficiet prosperitatis commodis & honoris. Jugum igitur Domini tuis impostum &c. *Valeas promoveri.*

Datum Avenion. vii. Kalend. Junii anno x.

L V.

Ut permittat edificari Monasterium Clarissarum in Villa Xativa. Ibidem epist. 1702.

Venerabili fratri Episcopo Valentini.

§. I. **S**ignificaverunt nobis dilecti filii Jacobus Zaguardia, & Ægidius Martinus Dentenza laici tuæ dioecesis. executores testamenti, seu ultime voluntatis, quondam Saurinæ Dentenza relicte quondam Rogerii de Lauria Admirati regnorum Siciliæ & Aragoniæ viduz, quod dicta Saurina in dicto testamento voluit & ordinavit, quod unum solemne Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Clare construi & edificari, ac de bonis suis dotari deberet in villa Xativa dictæ tuæ dioecesis. sufficientibus eis de bonis prædictis dotibus assignatis.

§. II. Quare præfati executores nobis humiliter supplicarunt, ut cum ipsi parati sint ejusdem testatrix piam in hac parte exequi voluntatem, eis construendi dictum Monasterium in Villa prædicta concedere licentiam dignemur.

§. III. Nos igitur ipsorum supplicationibus inclinati, ac de tuæ circumspeditionis industria plenam in Domino fiduciam obtinentes, fraternitati tuæ, præsentium auctoritate, committimus & mandamus, quatenus eisdem executoribus construendi & edificandi dictum Monasterium cum Ecclesia seu oratorio, & aliis necessariis officinis in Villa præfata, dummodo sufficientes redditus pro supportandis necessitatibus saltem duodecim Sororum ejusdem Ordinis inibi ponendarum, ad præstandum Domino perpetuum famulatum, juxta tuæ discretionis arbitrium, studeant assignare, auctoritate nostra concedas licentiam specialem, quacumque constitutione contraria non obstante. Jure parochialis Ecclesie & cujuslibet alterius semper salvo.

Datum Avenion. Kalend. Junii anno x.

L V I.

Ut possit construere Monasterium Clarissarum in Granayaco. Ibidem epist. 1796.

Dilecto filio nobili viro Petro de Via, Domino Calvineti sancti Flori dioecesis. Salutem.

§. I. **I**n iis, quæ animarum salutem respiciunt, libenter Apostolici favoris præsidium impertimur. Exhibita siquidem nobis tua petitio continebat, quod quondam Eustachius de Bellomarchesio, Dominus tunc Calvineti sancti Flori dioecesis. ordinavit in suo ultimo testamento, Monasterium Sororum Minorissarum Ordinis sanctæ Clare usque ad numerum duo-

ANNO CHRISTI 1316.

JOANNIS XXII. ANNO 20. & 11.

duodecim in loco suo de Granayraco, prope Petruciam Ruthenen. dioeces. sub certis modis & conditionibus contentis & expressis in testamento prædicto, construi & fundari, legando Sororibus ipsi centum libras Turonen. parvorum annui & perpetui redditus pro victu & necessariis earumdem, & quingentas libras ejusdem monetæ semel solvendas pro constructione Monasterii antedicti, quodque tu, ad quem dictus locus de Granayraco cum alia terra, quam dictus Eustachius in illis partibus dum viveret, obtinebat, noscitur pertinere, cupiens terrena in coelestia & transitoria in æterna felicitati commercio commutare, intendis, juxta ordinationem testatoris ejusdem dictum Monasterium construere & dotare.

§. II. Nos igitur tuis supplicationibus inclinati, ut præfatum Monasterium cum oratorio, cœmeterio, & aliis necessariis officinis, juxta ipsius testatoris desiderium atque tuum, construere & dotare valeas in dicto loco, sine juris præjudicio alieni, tibi auctoritate præsentium liberam concedimus facultatem, jure tamen patronatus in eo tibi & hæredibus tuis in perpetuum reservato. Nulli ergo nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. xtt. Kalend. Julii anno x.

L VII.

Ne liceat Ministro Provincie Terræ laboris removere Guardianum Monasterii sanctæ Clare, absque consensu Ministri Generalis. Ibid. epist. 2306.

Carissime in Christo filiæ Sanctæ, Regine Siciliæ Illustri.

§. I. **C**Lara tuæ devotionis erga Deum & Apostolicam Sedem obsequia, per quæ divinam & ipsius Sedis gratiam vindicare tibi, velut benedictionis filia, niteris, nos inducunt, ut quæ a nobis suppliciter postulas, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittamus. Porrecta siquidem nobis ex parte tua petitio continebat, quod in statutis Monasterii sancti Corporis Christi de Neapoli Ordinis sanctæ Clare, olim per te fundati, per nos ad tuæ supplicationis instantiam, auctoritate Apostolica confirmatis, inter cetera continetur, quod Guardianus ejusdem Monasterii de consilio discretorum Ordinis Minorum, per Provinciale Ministerium Terræ laboris dicti Ordinis Minorum, quotiens expediat, valeat amoveri.

§. II. Verum quia absolutam & longam dicti Ministri licentiam moderari per Apostolicæ Sedis providentiam postulasti; nos in hac parte tuis supplicationibus inclinati, volumus & auctoritate Apostolica decernimus, ut quando causâ suberit amotionis Guardiani prædicti, Provincialis Minister Terræ laboris, non sic absolute ac licenter amovere possit eundem, sed alium probum virum ejusdem Ordinis, de consilio ipsorum discretorum Fratrum ipsius provincie, vel majoris partis eorum, ipsi Guardiani debeat interim ad exercendum Guardianatus ejusdem officium subrogare, dictusque Provincialis Minister Generali Ministro dicti Ordinis causam amotionis dicti Guardiani debeat intimare, ut prælibatus Minister Generalis causam amotionis ipsius intellecta, prout expedire crediderit, libere Guardianum possit absolvere prælibatum, dicta ordinatione discretorum statutorum contraria non obstante. Nulli ergo nostrarum voluntatis & constitutionis &c.

Datum Avenion. xtt. Kalend. Augusti anno x.

LVIII.

Ut absque ejus licentia bona Monasterii Clarissarum Neapolitani non possint alienari aut permutari. Ibid. epist. 2307.

E I D E M.

§. I. **H**oc habet in nobis, carissima in Christo filia, tuæ devotionis sinceritas, qua nostram & Apostolicæ Sedis benevolentiam tibi vendicas & favorem, ut supplicationibus tuis, quas inesse tibi cordi conspiciamus, libenter & favorabiliter annuamus.

§. II. Ex tenore siquidem tuæ petitionis accepimus, quod in statutis Monasterii sancti Corporis Christi de Neapoli Ordinis sanctæ Claræ, olim per te fundati, per nos ad instantiam tuam, auctoritate Apostolica confirmatis, inter cetera continetur, quod bona stabilia Burgensatica ipsius Monasterii nulla ratione, vel causa alienari vel permutari possent, seu in alium quoquo modo transferri. Quodque postmodum nos ad tuæ supplicationis instantiam, Archiepiscopo Neapolitan. qui tunc erat, & qui pro tempore foret, quod Abbatis & Conventus dicti Monasterii alienare, aut permutare possent, aliqua ex bonis eisdem pro commodis Monasterii prælibati, licentiam eis auctoritate Apostolica impertiri valeret, plenam concessimus per alias litteras nostras facultatem.

§. III. Verum quia circa vtilitatem & conservationem bonorum dicti Monasterii, jugiter es intenta, & propter hoc cupis, ut asseris, ut in alienatione seu permutatione dictorum bonorum, tua etiam licentia requiratur: nos tuis in hac parte supplicationibus annuentes, auctoritate præsentium, ordinamus atque decernimus, ut alienatio seu permutatio bonorum ipsorum non aliter fieri valeat, quam de ipsius Archiepiscopi, & tua licentia in casibus, & forma a jure permixtis, quamdiu tu vitam duxeris in humanis, quacunque ordinatione dictorum statutorum contraria non obstante. Nulli ergo &c. nostræ ordinationis & constitutionis &c.

Datum ut supra.

LIX.

Ne liceat Guardianum Monasterii sanctæ Claræ eligi ex regno Siciliae. Ibid. epist. 2308.

E I D E M.

§. I. **V**idemus filia benedictionis & gratiæ, quod spiritualibus operibus ejus, per quæ studes Altissimo velut apis argumentosa servire, non capiunt somnum oculi mentis tuæ, super quo tuam diligentiam in Domino commendamus. Exhibita siquidem nobis tua petitio continebat, quod in statutis Monasterii sancti Corporis Christi de Neapoli Ordinis sanctæ Claræ, olim per te fundati, ad instantiam tuam, per nos auctoritate Apostolica confirmatis, inter cetera extitit ordinatum, quod in Monasterio ipso posset eligi Guardianus Ordinis Fratrum Minorum de quibuscumque partibus, regno Siciliae dumtaxat excepto. Postmodum autem ex aliquibus causis aliis forsân tunc temporis rationabilibus suadentibus in contrarium, innovatum fuit in statutis eisdem, quod Guardianus ipse sine exceptione aliqua posset eligi undecumque, quam etiam innovationem secundum nos ad tuæ supplicationis instantiam, eadem auctoritate duximus confirmandam; deinde

de vero dictorum statutorum ordinatio prior quo ad Guardiani ejusdem electionem, videlicet quod de dicto regno Siciliæ Guardianus eligi non valeret, quamvis satis iusta & rationabilis ac digesto consilio facta fuisset, & postmodum ordinationis secundæ mutatio, quæ innuit, quod Guardianus sine exceptione aliqua undecumque posset eligi, ut præfertur, juxta tuam & multorum opinionem in melius crederetur, tamen quia humanum iudicium plerumque fallit & fallitur, & per magnam rerum experientiam ad veritatis certitudinem pervenitur, reduci ad statum pristinum pro salubriori statu dicti Monasterii, ordinationem ipsam per Apostolicæ Sedis providentiam postulasti.

§. II. Nos itaque vota tua, quæ præsertim speramus de puritatis fonte procedere, libenter favore Apostolico prosequimur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, ordinationem statutorum ipsorum ad statum pristinum, Apostolica auctoritate, reducimus, decernentes, ut Guardianus eligi nequeat de eodem Regno in Monasterio prælibato, prædicta secunda ordinatione statutorum ipsorum in contrarium edita, non obstante. Nulli ergo &c. nostræ reductionis & constitutionis &c.

Datum ut supra.

L X.

Præfertur Ecclesie Auximane . Ibid. epist. 2770.

Dilecto filio Sinibaldo Electo diocæs. Auximan.

§. I. **R**omani Pontificis, quem universi orbis Ecclesiis cœlestis dispositio prætulit, & ei commisit illarum sollicitudinem generalem, supereminens cunctis auctoritas prudenter attendens, quod secundum varietates temporum, & demerita personarum, succedunt humana iudicia, & conditiones sunt nutandæ locorum, interdum statum Ecclesiarum & locorum ipsorum mutat & variat, prout incolarum eorumdem locorum exigentibus culpis, & legitimis suadentibus causis, divini nominis, & Ecclesiæ Romanæ quæ, disponente Domino, caput & magistra omnium fidelium existit, honori conspexerit, pensatis circumstantiis, rationabiliter & salubriter expedire.

§. II. Olim siquidem, dum Ecclesia Auximana, eidem Ecclesiæ Romanæ immediate subiecta Episcopatus titulo potiretur, ac bonæ memoriæ Berardus Diocæs. Auximan. tunc Auximan. Episcopus, ipsius Ecclesiæ Auximan. regimini præfideret; Nos exigentibus gravibus & notoriis culpis, atque demeritis universitatis & incolarum Terræ tunc Civitatis Auximan. qui maligno spiritu concitati, adversus nos & Romanam Ecclesiam furentibus & obstinatis animis patenter & manifeste rebellionis calcancos erexerunt, nos & dictam Romanam Ecclesiam provocando, & afficiendo multimodis injuriis & offensis, dictam Terram, tunc, ut præmittitur, Civitatem, de Fratrum nostrorum consilio, & de Apostolicæ plenitudine potestatis, de Pontificis dignitatis honore privavimus, iustitia exigente, ac volumus & decrevimus de consilio & plenitudine antedictis, ut ex tunc idem Berardus, & qui successor in antea pro tempore sibi foret, Auximan. Diocæs. Episcopus vocaretur. Deinde vero præfato Berardo in partibus illis sublato de medio, Nos attendentes, quod nullus præter nos de provisione præfate Diocæs. constitutæ in terra spectante ad Romanam Ecclesiam memoratam, de Pontifice præficiendo eidem se potest intromittere ista vice, pro eo quod nos diu ante ipsius Berardi obitum provisiones omnium Ecclesiarum &c. *contingeret attentari.*

Tou. VII.

Bbb 2

§. III.

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

§. III. Cupientes quoque regimini præfatæ Dioc. nostræ providentiæ studio utilem & fructuosam præsele personam, post deliberationem, quam cum eisdem Fratribus super hoc attentam habuimus, demum in te Ordinis Fratrum Minorum, Ordinem ipsum expresse professum & in sacerdotio constitutum, litterarum scientia præditum, morum & vitæ honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, & aliis multiplicibus virtutum donis coram nobis & dictis Fratribus, fide dignorum testimonio commendatum, convertimus oculos nostræ mentis.

§. IV. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, dictæ Diocesi provideamus, teque sibi in Episcopum præficimus & pastorem, curam & administrationem ejusdem Dioc. tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod eadem Dioc. sub tuo felici regimine, dextera Domini tibi assistente propitia, salubriter & prospere dirigetur, & grata suscipiet incrementa in spiritualibus & temporalibus.

V. Quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impoutum tibi onus a Domino suscipiens reverenter, curam & administrationem prædictas sic geras sollicitè, fideliter & prudenter, gregem Dominicum in illa vigilantia tuæ commissum, doctrina verbi & operis informando, ut exinde apud remotos & proximos fama tua clareat per effectum, & in delectationem nobis veniat opportuno tempore gratiosè te profsequi, & tuis desiderijs favorem benevolam impertiri.

Datum Avenione v111. Idus Augusti anno x.

L X I.

Præfatur Ecclesiæ Scabien. Ex tom. ttt. an. 11. epist. 2934.

Dilecto filio Landulpho Carallato electo Scabien.

*Pide Constit. 9.
Clem. V. Tom. 6.
fol. 411.*

§. I. **M**ilitanti Ecclesiæ disponente Domino &c. *Pastores*. Dudum, siquidem bo. nem. Petro Episcopo Scabien. regimini Scabien. Ecclesiæ præsidente, nos cupientes regimini ejusdem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam personam utilem præsidere, provisionem faciendam eidem Ecclesiæ de Pastore, quam cito per ipsius Petri Episcopi obitum, vel quovis alio modo Ecclesiæ prædicta vacaret, dispositioni nostræ, & Sedis Apostolicæ ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero dicta Ecclesiæ per obitum ejusdem Petri, qui dudum in partibus illis viam fuit universæ carnis ingressus, pastoris solatio desituta: Nos volentes eidem Scabien. Ecclesiæ, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesiæ Scabien. ordinatione se intromittere poterit, reservatione & decreto hujusmodi obstantibus, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem ac etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum in te Ordinis Fratrum Minorum, Ordinem ipsum expresse professum, & in sacerdotio constitutum, sacre Theologiæ Magistrum, virum utique morum & vitæ honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspectum, aliarumque virtutum titulis, prout testimonio fide dignorum accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, intendentes tum d'ctæ Scabien. Ecclesiæ, quam dominico gregi ejusdem

ANNO CHRISTI 1336.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

dem salubriter, & utiliter providere, de persona tua nobis, dictisque fratribus, ob exigentiam tuorum meritorum accepta, eidem Scabien. Ecclesie de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque ipsi Ecclesie in Episcopum prædicimus & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo; firma concepta fiducia, quod dirigente Domino actus tuos, præfata Scabien. Ecclesia, per tuæ circumspectionis industriam in utriusque feliciter & prospere dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa.

§. III. Jugum itaque Domini tuis impositum humeris prompta devotione suscipias, commissumque tibi ejusdem Scabien. Ecclesie regimen sic exercere studeas sollicitè, fideliter & prudenter, ut eadem Ecclesia sponso utili & gubernatori provide gaudeat se commissam, tuque proinde præmium retributionis æternæ, ac nostram & dicte Sedis benedictionem, & gratiam plenius consequi merearis.

Datum Avenione XII. Kal. Septembris anno XI.

LXII.

Conceditur Indulgentia visitantibus Sacellum sancti Ludovici in Ecclesia Minorum Barchinonæ. Ibidem epist. 2791.

Universis Christi fidelibus.

§. I. **P**erennis vitæ gloria, qua mira benignitas conditoris omnium beatam coronat sociam civium supernorum, a redemptis pretio sanguinis fusi de pretioso corpore Redemptoris, meritorum debet acquiri virtute, inter quæ illud prægrande fore dignoscitur, ut ubique, sed præcipue in Sanctorum Ecclesiis, majestas Altissimi collaudetur.

§. II. Cum itaque venerabilis frater noster Joannes Archiepiscopus Toletanus, quamdam capellam in honorem beati Ludovici Episcopi & Confessoris, avunculi sui, in Ecclesia Fratrum Ordinis Minorum Barchinonæ, per eundem Sanctum consecrata, construi fecerit: Nos cupientes ut erga dictam capellam fidelium devotio augeatur, & ad eam fideles Christi spiritualibus allekti muneribus, in jubilo mentis frequenter accedant, dona divinæ gratiæ percepturi, de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui in festo ejusdem beati Ludovici centum, eis vero, qui infra ipsius festivitatis octavas ad dictam capellam devote accesserint, annuatim quadraginta dies, de injunctis eis poenitentis misericorditer relaxamus.

Datum Avenione II. Kal. Septembris anno XI.

LXIII.

Præfatur Ecclesie Melfen. Ex tom. I. an. II. epist. 84.

Dilecto filio Monaldo Electo Melfen.

§. I. **A**postolatus officium nobis, quamquam immeritis, superna dispositione commissum salubriter & utiliter exequi, adjuvante Domino, cupientes, tanto curam impendimus, quanto nobis ex alto permittitur, studiosam, ut Ecclesie universæ statu prospero floreat & accrescat; sed de illis Ecclesiis propensus cogitamus, quas suis carere pastoribus intuemur, ut eis, & præsertim cum ad Romanam Ecclesiam nullo pertinent median-

diantē, per nostrę providentię studium viri präficiantur idonei, sub quorum felici regimine, salutis & prosperitatis eadem Ecclesię ipsorum gubernationi commissę, Deo propitio, votiva suscipiant incrementa.

§. II. Pridem siquidem Ecclesię Melsien. eidem Romanę Ecclesię immediate subiecta, per obitum bon. mem. Alexandri Episcopi Melsien. qui nuper apud Sedem Apostolicam debitum naturę persolvit, pastoris solatio destituta: Nos attendentes, quod nullus präter nos de ordinatione ipsius Ecclesię Melsien. se hac vice intromittere potest, pro eo quod Nos diu ante hujusmodi vacationem präfatę Ecclesię Melsien. provisionem omnium Ecclesiarum Cathedralium &c. *contingeret attentari*, de präficiendo eidem Ecclesię Melsien. personam utilem ac fructuosam, cujus scientia, & virtute post regi utiliter, & feliciter gubernari; cogitare cępimus diligenter, & post deliberationem, quam cum Fratribus nostris habuimus super hoc attentam, demum in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui sacrę religionis zelus, vitę munditia, morum elegantia, litterarum scientia, circumspeditionis indultria, & alia grandium virtutum merita, in te divinitus dispensata, ac nobis & eisdem Fratribus non ignota, suffragari noscuntur, aciem direximus nostrę mentis.

§. III. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & dictis Fratribus ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, prädictę Melsien. Ecclesię de Fratrum eorundem consilio auctoritate Apostolica providemus, teque illi präcimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ejusdem tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod, dirigente Domino actus tuos, prädicta Melsien. Ecclesię, per tuum ministerium fructuosum augmenta suscipiet commodi & honoris. Jugum itaque Domini tuis in hac parte impositum &c. *percipere incrementum*.

Datum Avenione 11. Non. Octobris anno xi.

L X I V.

Ut confirmet erectionem Monasterii Clarissarum sancti Viti, & Sorores introducat. Ex tom. 111. epist. 2202.

Venerabili fratri Archiepiscopo Salzburgen.

§. I. **I**n iis, quę animarum salutem, & divini cultus augmentum respiciunt, libenter favorem benevolentem impertimur.

Monasterii Fundatoris positio.

§. II. Sane petitio dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain Mariscalci ducatus Carinthię, nobis nuper exhibita, continebat, quod ipse olim de salute propria cogitans, cupiensque terrena in cęlestia & transitoria in æterna felici commercio commutare, prope oppidum sancti Viti tuę Diocę. quoddam Monasterium Ordinis & sub invocatione sanctę Clarę ad Dei, & beatę Virginis matris ejus honorem & gloriam, pro suscipiendis Sororibus, quas inibi sub regulari dicti Ordinis habitu perpetuo Domino servituras deputare desiderat, cum oratorio, & aliis necessariis officinis de bonis propriis pro suę & parentum suorum animarum remedio, construxit pariter & dotavit.

§. III. Quare dictus nobilis nobis humiliter supplicavit, ut quod super hoc per ipsum pie factum est, Apostolico fulcire präsidio dignaremur.

Delegatio Archiep. demandatur.

§. IV. Quia vero de prämissis notitiam non habemus, nos gerentes de tuę circumspeditionis indultria fiduciam in Domino specialem, dicti Nobilis supplicationibus inclinati, fraternitati tuę, qui de prämissis & eorum circum-

ANNO CHRISTI 1336.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

cumstantiis notitiam habere poteris pleniorē, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si tibi constiterit, quod pro decenti numero Sororum, quæ ibidem sub prædicta regula præstabant Domino famulatum, dos sufficiens eidem Monasterio fuerit assignata, quod super hoc per eundem Nobilem pie factum est, Apostolica auctoritate confirmans, hac vice personas idoneas, quas idem Nobilis duxerit nominandas, usque ad prædictum numerum concedentem, de quo tibi videbitur, quæ dictum Ordinem sanctæ Claræ profiteantur, & servent, in eodem Monasterio recipias, & instituas in Sorores, præficientes eis in Abbatissam personam idoneam, eundem Ordinem expresse professam, de religionis zelo & aliis virtutibus commendatam, per cuius circumspectionem providam & providentiam circumspectam, dictum Monasterium salubriter gubernetur, ad quam & eas, quæ sibi in regimine prædicto successerint, una cum Sororibus ejusdem Monasterii creatio & receptio aliarum Sororum in dicto Monasterio deinceps debeat pertinere. Electio vero Abbatissæ ipsius Monasterii, cum de cetero imminet, ad Sorores ipsius Monasterii pertineat celebranda per eas juxta canonicas functiones.

Datum Avenione 11. Non. Novembris anno xi.

L X V.

Ut concedat Fratribus Minoribus potestatem prædictum Monasterium gubernandi . Ibidem epist. 2990.

E I D E M .

§. I. **N**uper pro parte dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain Mariscalci Ducatus Carinthiæ nobis exposito, quod ipse olim de salute propria &c. *ut in epistola præcedenti usque ad construxerat pariter & dotaverat .*

§. II. Nos tibi per nostras certi tenoris litteras dedimus in mandatis, ut si tibi constaret, quod pro decenti numero Sororum, quæ ibidem sub prædicta regula præstarent Domino famulatum, dos sufficiens esset eidem Monasterio assignata, quod super hoc per eundem Nobilem pie factum fuerat, Apostolica auctoritate confirmans, ea vice personas idoneas, quas idem Nobilis sibi duceret nominandas, usque ad prædictum numerum concedentem, de quo tibi videretur, quæ dictum Ordinem sanctæ Claræ profiterentur, & servarent, reciperes & institueres in Sorores, præficiens eis in Abbatissam personam idoneam eundem Ordinem expresse professam, de Religionis zelo, & aliis virtutibus commendatam, per cuius circumspectionem providam, & providentiam circumspectam prædictum Monasterium gubernaretur salubriter, prout in eisdem nostris litteris plenus continetur.

§. III. Nos igitur ut Abbatissa & Sorores prædictæ in præfato Monasterio eo liberius in tranquillitate mentium, pacis famulentur auctori, quo plenius saluti suarum consultum fuerit animarum, dicti Nobilis supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ præsentium tenore committimus & mandamus, quatenus postquam prædicta in eisdem litteris tibi super hoc directis contenta fuerint efficaciter adimpleta, Fratribus Ordinis Minorum, quos ad spiritualia ministeria dicti Monasterii pro tempore contigerit deputari, auctoritate nostra concedas, ut in dicto Monasterio, quo ad celebrandum divina, & ministrandum eidem Ecclesiastica sacramenta, illam, quam ejusdem Ordinis Fratres habent per privilegia Sedis Apostolicæ in aliis Monasteriis dicti Ordinis sanctæ Claræ, habeant potestatem. Datum ut supra.

L X V I.

LXVI.

Ne solvant decimas aut procuraciones Sorores prædicti Monasterii . Ibidem epist. 2991.

E I D E M .

Nuper ex parte dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain &c. ut in epistola præcedenti, usque ad *efficaciter adimpleta* . Si Monasteria, Abbatissæ & Sorores aliæ prædicti Ordinis a præstatione quarumlibet procurationum, talliarum & collectarum facienda Legatis, & Nunciis Sedis Apostolicæ, & a solutione decimæ ab eadem Sede imponendæ, sunt per Sedem ipsam exempta, prædictum Monasterium, Abbatissam & Sorores ejusdem a præstatione & solutione hujusmodi eximere, prout Monasteria, Abbatissæ & Sorores aliæ ejusdem Ordinis sunt exempta, præfata auctoritate procurens.
Datum ut supra .

LXVII.

Ut gaudeant omnibus privilegiis & favoribus reliquarum Clarissarum . Ibidem epist. 3045.

E I D E M .

Nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain &c. ut in epistola præcedenti, usque ad *efficaciter adimpleta*, auctoritate nostra decernas, ut Monasterium, Abbatissa & Sorores præfatæ, omnibus privilegiis, indulgentiis & gratiis universis Abbatissis & Sororibus ejusdem Ordinis ab eadem Sede concessis, & imposterum concedendis perpetuis futuris temporibus, sicut aliæ Abbatissæ & Sorores ejusdem Ordinis, gaudeant & etiam potiantur .

Datum Avenione 11. Non. Novembris anno xi.

LXVIII.

Ut fundatores illud Monasterium ingredi possint . Ibidem epist. 3046.

E I D E M .

Nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain Mariscalci &c. ut in epistola præcedenti usque ad *efficaciter adimpleta*, eidem Nobili, uxori, & liberis suis præsentibus & posteris intrandi devotionis & consolationis causâ, claustrum & officinas ejusdem Monasterii bis in anno cum duodeno puellarum numero, quibuscumque statutis & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prædictorum, contrariis nequaquam obstantibus, dummodo Abbatissæ ipsius Monasterii, quæ pro tempore fuerit, ad id accedat assensus, ita tamen quod iidem Nobilis & uxor ac liberi & puellæ ibi non comedant, nec pernocent, auctoritate Apostolica, liberam licentiam largiaris.
Datum ut supra .

ANNO CHRISTI 1326.

JOANNIS XXII. ANNO 10. & 11.

L X I X.

Ut liceat celebrare divina tempore interdicti. Ibidem epist. 3046.

E I D E M.

Nuper pro parte dilecti filii nobilis viri Conradi de Cuneftain Mariscalci &c. ut in epistola præcedenti usque ad *efficaciter adimplera*, eisdem Abbatisse & Sororibus, ut cum terra illa generali fuerit supposita interdicto, januis clausis, non pulsatis campanis, submissa voce, excommunicatis & interdictis exclusis, legendi & dicendi horas canonicas ac faciendi coram se Missas per Capellanum proprium celebrari, dummodo causam non dederint hujusmodi interdicto, nec id eis contingat specialiter interdicti, auctoritate Apostolica licentiam largiaris.

Datum ut supra.

L X X.

*Ut faciat restitui Monasterio Clarissarum Salamantino bona a suis ministris occupata. Ibid. tom. 1. epist. 344.**Carissimo in Christo filio Alphonso Regi Castellæ & Legionis illustri salutem.*

§. I. **S**I ad examen debite considerationis adduxeris, fili carissime, quam sit salubre, quamque meritorium apud Deum personas Ecclesiasticas, regulares & seculares, præcipue in terra tui domini consistentes, conservare in bonis suis & juribus, quinimo illa etiam eis ampliare: profecto hoc tue sollicitudinis dignatio erga dilectas in Christo filias Abbatisam & Conventum Monasterii Sororum inclusarum Salamantin. Ordinis sanctæ Clare, dicte Terræ incolas, eo attentius observabit, & faciet efficacius observari, quo ipse in divinis obsequiis exequendis, quibus sunt majestati Altissimi dedicatæ, fortius extiterint impeditæ, quove periculosus cogentur extra suæ clausuræ terminos evagari, dum in eorum bonis & juribus, quæ pia eis devotione fidelium conferuntur, & ex quibus stipendia quotidiana vitæ percipiunt, indebite molestantur.

Moniales moine
Rara.

§. II. Habet siquidem dictarum Abbatisse, & Conventus humilis & devota insinuatio, nostris auribus instillata, quod nonnulla bona immobilia, quæ dicti fideles eidem Monasterio in eorum ultimis voluntatibus legavere, seu ab eisdem Abbatisa, & Conventu fuerint justis modis aliis acquisita, de facto sunt pro parte Regalis Curie occupata, in Abbatisse, Conventus & Monasterii prædictorum non leve præjudicium & jacturam. Accedat ergo ad tribunal tue mentis regie pietatis affectus, & recensebit memoriter, quod plerumque malignitas inceptorum fucata mendacii, sub sanctæ fidelitatis pallio averterunt damnabiliter corda regum, & ne dominica mandata custodiant, in illis lolium cupiditatis & avaritiæ seminant, virusque detractionis effundere non expavent.

Bona Monasterii
occupata.

§. III. Quapropter excellentiam regiam monemus, & hortamur in Domino, & obnixius deprecamur, quatenus pro divina & Apostolicæ Sedis reverentia, præfatas Abbatisam & Conventum regalis favoris, & opportune defensionis præsidio prosequens, hujusmodi bona, ut præmittitur, occupata restitui facias Monasterio prælibato, nec patiatur tue mansuetudinis lenitas, ut dictis Abbatisse & Conventui super præmissis vel aliis bonis, atque juribus earundem inferantur per cujuspiam calumniam sive dolum, injuria

Reges implentur
favor.

Tom. VII.

Ccc

vel

ANNO CHRISTI 1327.

JOANNIS XXII. ANNO XI. & 12.

vel gravamen pro illius honore, qui te Regnorum tuorum prædestinavit, & constituit hereditarium successorem, prædictas Abbatisam & Conventum in bonis eisdem libere succedere, illaque pacifice possidere, si alias in eis juris censura suffragatur eisdem, de regia clementia permittendo. Ita quippe prædictas Abbatisam, & Conventum tuas apud Regem Regum, per quem vivis & regnas, constituent sedulas oratrices hæc, & alia pia opera, quæ, Domino inspirante, feceris, tua celsitudinis solum roborabunt, tibi que captabunt supernæ miserationis & gratiæ incrementum.

Datum Aven. vi. Kalend. Octobris anno xi.

LXXI.

Revocat & annullat quosdam processus factos ab Officiali Burdegallen. contra Prædicatores & Minores. Ex tom. 2. epist. 1107.

Ad futuram rei memoriam.

Gravamina ab
Officiali illata
recesserunt.

§. I. **I**lla sine cavillosæ difficultatis obice, nimirque dilationis objectu, Apostolicæ correctionis linea corrigit, prout debet, quæ præsertim evidenter invenit per inferiores iudices minus provide attentata.

§. II. Pro parte siquidem dilectorum filiorum Prioris Prædicatorum, & Guardiani Minorum Fratrum Ordinum, & eorundem Fratrum Burdegallen. fuit in consistorio propositum coram nobis, quod dilectus filius Officialis Burdegallen. ad instantiam, seu querelam dilectorum filiorum Rectorum, Cappellanorum ac Vicariorum perpetuorum Parochialium Ecclesiarum, seu Cappellarum Civitatis & suburbiorum Burdegallen. mendaciter imponens dictis Fratribus, quod vilipendebant Canonicas functiones, de facto, cum de jure nequiverit; in dictis & ipsorum Prioris, Guardiani, & Fratrum Ecclesiis, dum celebrabantur missarum solemnias in eisdem, diebus Dominicis, & festivis mandavit, & fecit dictis Fratribus publice inhiberi, ne ipsi ex tunc confessiones Parochianorum dictarum Ecclesiarum audirent, seu ipsos ad Pœnitentiæ sacramentum, & corpora eorum ad Ecclesiasticam sepulturam admitterent, absque Parochialium Rectorum ipsarum Ecclesiarum seu cappellarum licentia & assensu, & etiam in eisdem proponi Ecclesiis, ne aliquis vel aliqua ex tunc ad eorundem Fratrum vel alicujus eorum inductionem, sic facta, de jure foret irrita & inanis, nec eisdem Fratribus vel alicui confiteretur eorum, aut ab eis seu aliquo ipsorum, reciperet prædictum Pœnitentiæ sacramentum absque sui proprii Rectoris Parochialis licentia & assensu. Alioquin contrafacientes in præmissis articulis, necnon universos religiosos cujuscumque status vel conditionis existerent, qui antea induxissent vel inducerent aliquem vel aliquos ad vovendum, jurandum, vel fide interposita seu alias promittendum, quod apud eorum Ecclesias eligerent sepulturam, vel jam electam minime immutarent, mandavit, & fecit excommunicatos publice nunciari. Et licet præfati Fratres de funeralibus, quæ ratione corporum defunctorum sibi delegatis, seu relictis, canonicam portionem dictis Parochialibus Rectoribus, prout debuerant, solvere curavissent, & parati forent eam illis solvere in futurum, sicut fuit expositum coram nobis, ipse tamen Officialis non attendens, quod nequibat, contra eosdem talia exercere, dictos Fratres similiter de facto publice moneri fecit, ut si essent aliqui, vel aliquis eorundem, qui aliqua de funeralibus & legatis seu relictis prædictis haberent, vel detinerent, quæ ad dictos Rectores seu Vicarios aut ipsorum aliquem pertinerent, ea illis integre redderent, vel de ipsius

com-

componerent amicabiliter cum eisdem ; alioquin quoslibet dictorum Fratrum detentorum funeralium , seu relictorum eorumdem ad dictos Rectores seu Vicarios spectantium , quos ex tunc excommunicabat , mandabat & fecit in eisdem Ecclesiis excommunicatos publice nunciari .

§. III. Quamvis autem pro parte dictorum Fratrum, Apostolica privilegia , quæ dictos Ordines & personas ipsorum a jurisdictione quorumlibet Judicum Ordinariorum eximunt , eosque soli Sedi subjiciunt supradictæ , quodque in pacifica possessione , vel quasi libertatis , & exemptionis hujusmodi existerent , coram Officiali prædicto fuerint allegata , & quod de jure non poterat taliter ad præmissa procedere contra eos , sibi que de privilegiis hujusmodi facta extitit ab eisdem Priore & Fratribus Prædictoribus , ut accepimus , plena fides : idem tamen Officialis prædictus Priorem , Guardianum & Fratres exaudire super allegatis hujusmodi non curavit .

Non obstantibus privilegiis .

§. IV. Quoscumque insuper dictorum Fratrum , qui Clericis & laicis unctionis extremæ , vel Eucharistiæ sacramenta ministrare , matrimoniave , solemnizare super hoc Parochialis Rectoris eorumdem licentia non obtenta , seu qui excommunicationis a Canone , præterquam in casibus expressis in jure vel per privilegia dictæ Sedis Fratribus concessis eisdem , aut a sententiis per statuta provincialia promulgatis , seu a pœna , vel a culpa absolvere præsumerent , mandavit , & fecit excommunicatos publice nunciari , quamquam Fratres ipsi , quod hæc præsumerint , confessi non fuerint , nec convicti , nec etiam evocati . Propter quæ pro parte prædictorum Prioris , Guardiani & Fratrum ad dictam Sedem extitit appellatum .

Fratres lauditi excommunicati .

§. V. Quare fuit pro parte ipsorum Prioris , & Guardiani & Fratrum nobis humiliter supplicatum , ut eis providere super prædictis tam ex debito iustitiæ , quam etiam de Apostolica clementia dignaremur .

§. VI. Nos igitur hujusmodi processu præfati Officialis & aliis , quæ tam ex parte dictorum Fratrum , quam etiam pro parte officialis , Rectorum , Cappellanorum & Vicariorum prædictorum coram nobis & Fratribus nostris proposita & allegata fuerunt , auditis & etiam intellectis , quia conperimus eundem processum perperam factum per officialem eundem , ipsum & quidquid sequutum est ex eo , vel ob eum , de Fratrum nostrorum prædictorum consilio , auctoritate Apostolica , revocamus , cassamus , irritamus , & nullius fore decernimus firmitatis . Nulli ergo nostræ revocationis , cassationis , irritationis & constitutionis infringere , &c.

Datum Avenion. x. Kalend. Februar. anno xi.

L X X I I.

Ut confirmet erectionem Monasterii Clarissarum Cabilonen. & introducat primas Sorores & Abbatissam ad beneplacitum fundatricis. Ibid. epist. 1276.

Venerabili Fratri Episcopo Cabilonen.

§. I. **P**lis desideriis devotorum gratum nos decet præstare consensum , & ea , quæ augmentum religionis cultusque divini respiciunt , ut votivum consequantur effectum , favore prosequi gratioso .

§. II. Sane dilectæ in Christo sibi nobilis mulieris Margaritæ Domine de sancta Cruce Lugdunen. Dioec. petitio nobis exhibita continebat , quod ipsa cupiens terrena in cœlestia , & transitoria in æterna felici commercio commutare , pro suæ ac progenitorum & successorum suorum animarum salute , in fundo proprio sui patrimonii , videlicet in loco vocato *sancta Maria de Cabilone* in Civitate Cabilonen. Monasterium Sororum Ordinis sanctæ *Tom. VII.*

Margarita de sancta Cruce Monast. edificat.

Claræ proponit de bonis propriis construi, facere & dotare cum officinis necessariis, juxta suarum exigentiam facultatum.

Et petit in eodem Sorores deputandi facultatem.

§. III. Quare præfata Nobilis nobis humiliter supplicavit, ut sibi facienda præmissa, & quod ipsa, postquam hujusmodi Monasterium fundatum fuerit & dotatum, posset prima vice honestas Sorores & idoneas in dicto Monasterio deputare, juxta facultates assignandas eidem, includendas in eo, juxta dicti Ordinis Instituta, faceremus, auctoritate Apostolica, licentiam liberam largiri, & præfici eidem Monasterio Abbatissam personam idoneam, quam dicta Nobilis duceret nominandam.

Que committitur Episcopo.

§. IV. Nos igitur piis votis ejusdem Nobilis in hac parte favorabiliter annuere intendentes, gerentes quoque de tuæ circumspectionis industria in his & aliis fiduciam in Domino specialem, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus eidem Nobili, dote sufficienti per eam prius eidem construendo Monasterio assignata, pro Abbatissæ & Sororum instituendarum inibi sustentatione, ac aliis omnibus supportandis, faciendi præmissa postulata per eam, auctoritate Apostolica, licentiam largiaris, sine juris præjudicio alieni, & præcias hac vice dumtaxat dicto Monasterio, postquam constructum fuerit & dotatum, in Abbatissam personam idoneam, quam eadem fundatrix tibi duxerit nominandam, faciens personam eandem, juxta instituta benedicti prædicta, & sibi a suis subditis obediri humiliter & intendi, contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, non obstante si aliquibus communiti vel divisi a Sede Apostolica sit indultum, quod interdicti suspendi, & excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Aven. x. Kalend. Aprilis auno xi.

LXXIII.

Ne cogant Clarissas regni Poloniae solvere decimas. Ex tomo i. epist. 43.

Andree de Verulis Wratibonem. & Petro de Aernia Noviomen. Ecclesiarum Can. Apostolicæ Sedis Nunciis.

§. I. **E**X gravi conquestione dilectarum in Christo filiarum Abbatissarum & Sororum Ordinis sanctæ Claræ in Regno Poloniae degentium nuper accepimus, quod licet ipsæ, ac Monasteria & loca earum ab omnibus actionibus Romane Ecclesiæ per privilegia Sedis Apostolicæ sint exempta, vos tamen ad solvendum decimam sexennalem olim per felic. record. Clementem Papam V. prædecessorem nostrum impositam in Concilio Viennensi pro subsidio Terræ Sanctæ, & alias contra rebelles & inimicos fidei Catholicæ dispensandam, auctoritate litterarum nostrarum vobis super collectione decimæ supradictæ in eodem Regno directarum, prædictas Abbatissas & Sorores pro Monasteriis & locis suis compellere, ipsasque molestare, occasione hujusmodi, multipliciter nitimini, sicut pro parte ipsarum asseritur, minus iuste.

§. II. Nostræ igitur & ejusdem provisionis remedio super his humiliter postulato, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos vel alter vestrum, si easdem Abbatissas & Sorores ad præstationem hujusmodi decimæ pro Monasteriis & locis suis, per eadem privilegia repereritis non teneri, a compulsionibus ac molestationibus prædictis penitus desistatis.

Datum Aven. iiii. Non. Aprilis anno xi.

LXXIV.

Ut possint domum suam transferre in aliam partem . Ibid. ex tomo 2. epist. 1456.

Dilectis filiis Guardiano & Conventui Ordinis Minorum Castri de Casinis Aqnen. Diocesis .

AD ea, quæ vestræ tranquillitatis & pacis augmentum respiciunt, sollicitis studiis intendentes, ex certis causis, quæ ad id animum nostrum induxerunt, quod locum Castri de Casinis Aqnen. Dioc. in quo nunc degitis, dimittere, ac infra Castrum ipsum alium locum sine Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius juris præjudicio alieni, recipere valeatis fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, & qualibet alia constitutione contraria non obstante, plenam & specialem auctoritate Apostolica vobis licentiam impartimur . Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenion. XII. Kalend. Maji anno XI.

LXXV.

Ut Monasterium Clarissarum Castri Gontiani gaudeat privilegiis & exemptionibus aliorum Monasteriorum . Ibid. epist. 1434.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Acheruntin.

§. I. **P**is desideriis devotorum gratum nos decet præstare consensum, & ea quæ augmentum religionis cultusque divini respiciunt, ut votivum consequantur effectum, favore prosequi gratioso .

§. II. Sane pro parte dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Aquilinae de Montecolicola, Dominæ Castri Gontiani, tux Diocesis, petito continēbat nobis exhibita, quod ipsa spiritu caritatis accensa, quoddam Monasterium cum oratorio in eodem Castro in fundo proprio sub vocabulo sanctæ Mariæ Annunciatæ de bonis propriis construi fecit, & in hoc tuum præstitisti consensum, jura Archiepiscopalia tibi & successoribus tuis Archiepiscopis Acheruntinis, qui erunt pro tempore, in dicto Monasterio specialiter reservando, & quod dictum Monasterium de bonis propriis competenter dotavit, & vult in eo ponere Moniales Ordinis sanctæ Claræ numero octo servantes regulam ordinatam per felic. record. Innocentium Papam IV. prædecessorem nostrum, quæ sancti Damiani ab aliquibus nuncupatur, & duos Fratres Minores, qui earum confessiones audiant, & eisdem Monialibus divina celebrent in oratorio Monasterii memorati, quibus necessaria de bonis eisdem ministrantur, cum sint sufficientia ad vitam Fratrum & Monialium prædictarum; & præstet Moniales per Ministrum Provinciale Ordinis Fratrum Minorum visitentur, & corrigantur, prout est in aliis Monasteriis similibus consuetum, jure quocumque debito ab aliis Monasteriis, in quibus observatur eadem regula sanctæ Claræ, Diocæsano eorum, tibi & successoribus tuis prædictis in eodem tantummodo reservato .

§. III. Quare pro parte dictæ Nobilis nobis fuit humiliter supplicatum, ut sibi quod Moniales in eodem Monasterio creandæ & moraturæ ordinari valeant, servantes dictam regulam sanctæ Claræ, & quod privilegia libertatum & immunitatum dicto Ordini sanctæ Claræ a prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus concessa habeant, prout aliis Monasteriis similibus est indultum, auctoritate Apostolica concedere dignemur .

§. IV. Nos

Aquilina de Montecolicola Nob. & auctrix .

Debet Moniales Regulam sanctæ Claræ profiteri & subesse Minorum regim. .

Aliorum Monaster. concordam exemptioni.

§. IV. Nos igitur piis votis ejusdem Nobilis clementer annuere intendentes, ac gerentes de tua probitatis industria in his & aliis fiduciam in Domino specialem, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tue per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus si est ita, tu iuribus Episcopalis, quæ competunt Episcopis in aliis Monasteriis Monialium ejusdem Ordinis sanctæ Claræ, contentus existens, pro parte dictæ Nobilis postulata, Apostolica eidem auctoritate concedas, & eidem Monasterio auctoritate prædicta, indulgeas, quod ipsum Monasterium & personæ degentes in eo nunc & impostum semper gaudeant omnibus exemptionibus, privilegiis, libertatibus & immunitatibus, quibus alia Monasteria Sororum dicti Ordinis sanctæ Claræ perfrui dignoscuntur.

Datum Aven. xviii. Kalend. Maii anno xi.

LXXVI.

Ut liceat Clarissis Amiliani Monasterium transferre. Ex tomo 2. epist. 1719.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. **Q**uia personas religiosas eo majori prosequi favore debemus, quo devotiori placere Domino student simulatu, libenter eis illa, sollicitudine paterna concedimus, per quæ ipsorum religio laudabile suscipere valeat, auctore Domino, incrementum. Sane oblata nobis pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii de Amiliano Ordinis sanctæ Claræ Ruthenen. Dioc. petitio continebat, quod dudum propter inundationem cujusdam fluvii defluentis prope locum earum, juxta villam de Amiliano dictæ Dioc. consistentem, eis submersio nis periculum sæpius formidantibus, tandem gravissima inundatione ejusdem fluminis occurrente, eas necessario deserere oportuit locum ipsum.

§. II. Quare pro parte ipsarum nobis exitit humiliter supplicatum, ut locum, qui fuit hæcenus Fratrum quondam Ordinis de Sacco dicti, alias de Pœnitentia, in villa eadem situatum, & a multis annis desertum, cujus loci dispositio & ordinatio juxta statuta Lugdunen. Concilii ad Sedem Apostolicam noscitur pertinere, cum ejus oratorio, ac omnibus iuribus, & pertinentiis suis, auctoritate Apostolica, eis gratis donare & concedere in perpetuum dignaremur.

§. III. Nos itaque de valore & conditione dictorum locorum, ac necessitate earum & aliis supradictis plenius informati, hujusmodi periculis, quantum cum Deo possumus, occurrere, earumdemque Abbatissæ & Conventus necessitatibus benigne in hac parte providere volentes, ipsarum supplicationibus inclinati, locum præfatum dicti Ordinis quondam de Pœnitentia, cum ejus oratorio, cæmeterio domibus, officinis, horto ac domibus, bonis, iuribus & pertinentiis suis eidem Abbatissæ & Conventui auctoritate prædicta in perpetuum de speciali gratia concedimus & donamus, transferendi quoque se ex nunc ad dictum locum de Pœnitentia, & apprehendendi auctoritate propria possessionem corporalem ipsius, & degendi perpetuis futuris temporibus in eodem, & dictum primum locum earum cum ejus iuribus, & pertinentiis vendendi & alienandi, ac pretium, quod eas ex ipso priori loco continget recipere, in reparationem, & utilitatem præfati alterius secundi loci licite convertendi, sæc. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, & quacumque alia constitutione contraria non obstante, exhumandi etiam cum honestate debita de dicti primi loci cæmeterio ossa & corpora defunctorum inibi sepultorum, eaque ad dicti secundi loci cæmeterium transfe-

ANNO CHRISTI 1327.

JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.

ferendi inibi tumultuanda, eisdem Abbatibus & Conventui tenore presentium plenam & liberam licentiam impartimur: Ecclesia tamen seu oratorio ac cæmeterio dicti loci prioris cum decem cannis terre quadratis, ab eadem Ecclesia seu oratorio vel cæmeterio mensurandis dumtaxat exceptis: quam quidem Ecclesiam, seu oratorium, cum cæmeterio ac decem cannis Terræ prædictis Prioratui Ecclesie de Amiliano Ordinis sancti Benedicti dictæ Dioc. in cuius Parochia prædictus prior locus situatus esse dignoscitur, auctoritate eadem in perpetuum, tenore presentium concedimus, connectimus, & unimus; volentes quod Prior Prioratus ejusdem possit corporalem possessionem dictorum Ecclesie, seu oratorii, & cæmeterii cum cannis prædictis per se vel alium seu alios post translationem hujusmodi, auctoritate propria libere apprehendere, & licite retinere, cujusquam licentia minime requisita; ita tamen quod ipse Prior, qui est, & erit pro tempore dicti Prioratus, hujusmodi Ecclesiam seu oratorium ac cæmeterium dicti loci prioris manutenere decenter, ac singulis diebus Dominicis, & festivis præcipuis in eadem Ecclesia, seu oratorio dicti loci prioris per Sacerdotem idoneum missam celebrari facere perpetuo teneatur, ad quorum observantiam per Ordinarium loci volumus Priorem qui est, & erit pro tempore Prioratus prædicti, si opus fuerit, per censuram Ecclesiasticam, appellatione cessante, præfata auctoritate compelli. Non obstante si Priori dicti Prioratus, qui est, & erit pro tempore, vel aliquibus aliis communiter vel divisim a Sede sit indultum præfata, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Nulli ergo, &c. nostrarum concessionum, donationum, connexionis & voluntatis, &c.

Datum Avinionæ Kalend. Maii an. xi.

LXXVII.

Fit administrator Ecclesie Cumanæ. Ex secret. anni xi. fol. 38.

Luce de Castello de Ordine Fratrum Minorum, Administratori Ecclesie Cumanæ in spiritualibus & temporalibus, auctoritate Apostolica deputato.

§. I. **D**udum de statu Ecclesie Cumanæ sollicitè cogitantes, & intendentes, cum eam primo vacare contingeret, talem eidem personam præfati per Apostolicæ Sedis providentiam, circumspèctam, quæ posset eidem præfate utiliter Ecclesie & prodesse, ipsius provisionem Ecclesie dispositioni nostræ, & Sedis ejusdem ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes irritum & inane, si fecus per quoscumque scienter vel ignoranter super his contingeret attentari.

§. II. Sane cum eadem Ecclesia per obitum bonæ memoriæ Leonis Episcopi Cuman. vacet ad præfens, & diu vacaverit, nullusque præter nos possit seu potuerit de provisione ipsius Ecclesie se hac vice intrmittere, obstantibus reservatione & decreto prædictis, nos præcavere dictæ Ecclesie indemnitatibus cupientes, & de tuæ circumspèctionis industria plenam in Domino fiduciam obtinentes, te administratorem ipsius Ecclesie in spiritualibus & temporalibus auctoritate Apostolica, usque ad nostrum & Apostolicæ Sedis beneplacitum deputamus, faciendi, ordinandi, mandandi, gerendi, exercendi, exequendi omnia & singula, quæ ad hujusmodi administrationis officium pertinere noscuntur, alienatione bonorum immobilium ejusdem Ecclesie tibi penitus interdicta, nec non contradictores & rebelles quos-

ANNO CHRISTI 1327.

JOHANNIS XXII. ANNO 11. & 12.

quolibet per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendi, plenam & liberam tibi concedimus tenore præsentium facultatem.

Datum Avenione VIII. Kal. Junii an. XI.

LXXVIII.

Ut concedat facultatem edificandi domum Minoritarum in Castro Montivarchi. Ex tomo 3. epist. 2582.

Dilecto filio Joanni sancti Theodori Diacono Cardinali, Apostolica Sedis Legato.

§. I. **T**Ua & dilecti filii magnifici viri Caroli, carissimi in Christo filii nostri Roberti Regis Siciliæ Illustris primogeniti, Ducis Calabriae, suppliciter habet instantia, per litteras nobis facta, ut dilectis filiis communi Castro de Monte-varchi Fesulanæ Dioc. auctoritate nostra ædificandi de novo eorum sumptibus, & expensis in territorio ejusdem Castri ad divinum cultum locum Fratribus Ordinis Minorum, qui pro tempore inibi degerent deputandum, Diocæsani reservato super hoc beneplacito & assensu, facultatem plenariam benigne concedere dignaremur.

§. II. Nos autem hujusmodi supplicationibus inclinati, ac gerentes in his & aliis de tunc circumspectionis industria plenam in Domino fiduciam specialem, discretioni tunc per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus habilitate prædicti loci, & an religiosi alii dicti vel alterius Ordinis propinqui, vel remoti existant, & aliis, quæ circa hæc attendenda fuerint, diligenter attentis, facias super his, quod secundum Deum videris expedire.

Datum Avenione VIII. Idus Junii an. XI.

LXXIX.

Ut gaudeant omnibus privilegiis aliis Clarissæ concessis. Ex lib. 3. anni XII. epist. 2801.

Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & conventui Monasterii sanctæ Clare Nemaufen. Ordinis ejusdem Sanctæ.

SPeciosus forma, &c. Potioribus liberatibus communitur. Hinc est, quod nos vestris devotis supplicationibus inclinati, ut omnibus privilegiis dilectis in Christo filiabus, Abbatissæ & Conventui Monasterii sanctæ Clare Avenionen. ejusdem Sanctæ, sive sancti Damiani Ordinum a præfata Sede concessis, gaudere & uti libere valeatis, vobis auctoritate præsentium, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione Kal. Septembris an. XII.

LXXX.

Transferatur ad Ecclesiam Tergestinam. Ex lib. 1. epist. 186.

Venerabili fratri Guillelmo Episcopo Tergestin.

§. I. **R**Omani Pontificis &c. Prosperitatis successibus gratulentur. Dudum siquidem Ecclesia Tergestin. per obitum bon. mem. Rodulphi Episcopi Tergestin. qui debitum in istis partibus naturæ persolvit, pastoris solatio destituta, duas in ea electiones, una videlicet de dilectis filiis Justo Archidiacono Tergestin. & aliam de Guidone de Villata Canonico

Aqui-

Vide Constit. 19. hujus Pontif. Tom. 6. fol. 493.

ANNO CHRISTI 1337.

JOANNIS XXII. ANNO II. & 12.

Aquilegen. per dilectos filios Capitulum ejusdem Ecclesie contigit in discordia celebrari, ac inter eosdem Archidiaconum & Canonicum super ipsis electionibus, coram Venerabili fratre nostro Patriarcha Aquilegen. loci Metropolitanano, auctoritate Metropolitana materia questionis exorta, & negotio hujusmodi, post nonnullos processus coram eodem Patriarcha in illo habitos, per appellationem dicti Justi ad Sedem Apostolicam legitime devoluto, ipsoque negotio coram nobis exposito, nos causam appellationis hujusmodi, & negotii principalis, bonæ memoriæ Berengario Episcopo Portuen. primo, & eo sublato de medio, Petro tituli sancti Stephani in Celio monte Presbytero tunc viventibus, & postea dilectis filiis nostris Joanni sancti Theodori, ac demum Gullharo sanctæ Lucie in Silice Diaconis Cardinalibus, ex certis causis duximus committendam, coram quibus successive præfato Archidiacono dictum negotium profequente, in contumaciam ejusdem Canonici, qui pro ipsius negotii prosecutione ad dictam Sedem personaliter venire, vel mittere, juxta juris exigentiam non curavit, diversi processus habiti extiterunt.

Dux electione celebrata a dicto Capitulo.

Delegatio pluri- bus Cardinalibus data.

§. II. Interim autem coram dicto Joanne pendente negotio antedicto, volentes dictam Ecclesiam a dispendiis, quæ incurrerat ex vacatione hujusmodi, præservare, præfata Ecclesiam bonæ memoriæ Gregorio Feltrien. & Belunen. Episcopo ex causa legitima duximus committendam, usque ad beneplacitum dictæ Sedis, curam & administrationem ipsius plenam & liberam sibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus committendo, quas cum ipse aliquandiu exercuisset, rebus extitit humanis exemptus, dictusque Archidiacono medio tempore sine licentia nostra de Curia Romana recessit, nondum finito negotio memorato.

Fit interim Ecclesia Episcopo Belun. committitur.

§. III. Nos igitur attendentes, quod tam dictus Canonicus pro eo, quod ad dictam Sedem non venit, nec misit, omni jure, si quod ei per electionem hujusmodi suam competeat, si qua fuerat, eo ipso privatus existit, quam electio prædicta ipsius Archidiaconi ex eo, quod ipse sine dicta licentia de Curia ipsa recessit hujusmodi negotio non hinc, prout superius est expressum, de jure, ipso facto est viribus, si quas habebat, penitus vacuata, ac volentes, ne prædicta Ecclesia detrimenta, ob ulteriorem ejus vacationem incurreret, ut sub umbra sui sponsi proprii gubernetur, & lateatur, post deliberationem, quam cum Fratribus nostris super hoc habuimus diligentem, in te tunc Episcopum Sagonen. consideratis virtutum meritis, & donis etiam gratiarum, quibus personam tuam divina bonitas, prout testimoniis fide dignis accepimus, insignivit, intuitum direximus nostræ mentis, speque concepta in Domino, quod tu, qui Ecclesie Sagonen. diu laudabiliter præfuisi, eandem Ecclesiam Tergestinam utiliter & salubriter gubernabis, te a vinculo, quo eidem Ecclesie Sagonen. cui tunc præeras, de dictorum Fratrum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad dictam Ecclesiam Tergestinam, de plenitudine & consilio prædictis transferimus, teque ipsi præcimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem illius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus committendo, liberamque tibi tribuendo licentiam ad eandem Tergestinam Ecclesiam transfundi, in eo, qui honorum largitor est omnium, confidentes, quod dextera Domini tibi assistente propitia prædicta Ecclesia Tergestin. sub felicitis regiminis tui cura optata honoris & commodi suscipiet incrementa.

Privatus electio juribus.

Et Pt. Gullelm. ad hanc Sedem transfertur.

§. IV. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad eandem Ecclesiam Tergestinam, cum gratia nostræ benedictionis accedens, in ejus ampliandis honoribus, & profectibus procurandis, te ge-

Et committitur fidele regi- onem.

Tom. VII.

D d d

rere

ANNO CHRISTI 1337.

JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.

tere fatagas ſollicitum & fidelem, proficiendo etiam inibi tibi per vitæ meritum, & aliis per exemplum, ita quod ipſa Eccleſia Terceſtina paſtori utili, & fructuoſo adminiſtratori evidenter & efficaciſſime gaudeat ſe commiſſam, tuque præter æternæ retributionis præmium a nobis & eadem Sede continuam benedictionis & gratiæ merearis percipere incrementum.

Datum Avenion. VII. Kalend. Octobris anno XII.

LXXXI.

Conceditur eis facultas ut poſſint abſolvi a quibuſcumque peccatis bis in vita. Ibid. epiſt. 143.

Dilectis in Chriſto filiabus Abbatiffæ & Conventui Monafterii ſanctæ Mariæ de Petra-Alba, Ordinis ſanctæ Clare, Barcinonen. dioc.

Religionis obſervantia, cui vos, mundanis relegatis illecebris, per ſemitas incedendo virtutum, pro Chriſti gloria deputaſtis, nos excitat & inducit, ut illa vobis favorabiliter concedamus, per quæ, ſicut pie deſideratis, confidentiæ pacem, & ſalutem animæ, Deo propitio, confequi valeatis. Hinc eſt, quod nos veſtris ſupplicationibus inclinati, ut confefſor ſeu confefſores veſtri, quem vel quos duxeritis eligendos, ſemel in mortis articulo omnium peccatorum, de quibus corde contrita & ore confeſſa fueritis, eam plenam remiſſionem, quam Romani Pontifices conſueverunt interdum per ſpeciale privilegium aliquibus impertiri, vobis & veſtrarum cuilibet, quæ in eodem Monafterio degitis ad præſens, quatenus claves Eccleſiæ ſe extendunt, & gratum in oculis diviniæ majeſtatis extiterit, auctoritate Apoſtolica concedere valeant, devotioni veſtræ, tenore præſentium, indulgemus, ſic tamen quod idem confefſor, ſeu confefſores de iis, de quibus fuerit alteri ſatiſfactio impendenda, eam vobis per vos, ſi ſupervixeritis, vel per alios, ſi tunc foras tranſieritis, faciendam injungat, ſeu injungant, quam vos vel illi teneamini facere, ut præſertur. Nulli ergo &c. noſtræ conceſſionis &c.

Datum Avenion. XV. Kalend. Novembris anno XII.

LXXXII.

Ut gaudeant omnibus privilegiis conceſſis reliquis Clariffis. Ibid. epiſt. 142.

E I D E M.

Religionis obſervantia, cui vos, mundanis relegatis illecebris, per ſemitas incedendo virtutum, pro Chriſti gloria deputaſtis, adeo vobis Apoſtolice Sedis gratiam promeretur, ut ea quæ cum Deo & honeſte poſſumus, vobis favore benevolo concedamus. Ut igitur eo libentius, & quietius divinis vacetis operibus, quo ſpiritualibus fueritis privilegiis ejuſdem Sedis communitæ, cariffimorum in Chriſto filiorum noſtrorum Jacobi Regis, & Eliſendis Reginiæ Aragonum illuſtrium, qui Monafterium veſtrum de novo fundaffe & dotaffe dicuntur, ac veſtris ſupplicationibus inclinati, omnia privilegia exemptionis, & immunitatis aliis Sororibus dicti Ordinis conceſſa, ad vos & dictum Monafterium extendentes, volumus & auctoritate Apoſtolice decernimus, quod illis uti poſſitis, ac ſi in eis de Monafterio ipſo expreſſa mentio haberetur. Nulli ergo noſtræ extensionis, voluntatis, & conſtitutionis &c.

Datum Avenion. XV. Kal. Novembris anno XII.

LXXXIII.

ANNO CHRISTI 1337.

JOANNIS XXII. ANNO 11. & 12.

LXXXIII.

Conceduntur Indulgentiæ visitantibus Ecclesiam Monasterii Claristorum de Petra-alba. Ibid. epist. 141.

Universis Christi-fidelibus .

§. I. **D**Um præcella meritorum insignia , quibus Regina cœlorum Virgo Dei genitrix gloriosa sedibus prælata sidereis , quasi stella matutina prærutilat , devotæ considerationis indagine perscrutamur , dum etiam infra pectoris arcana revolvimus , quod ipsa , utpote mater misericordix , mater gratiæ , pietatis amica , humani generis consolatrix , pro salute fidelium , qui delictorum onere prægravantur , sedula exoratrix , & pervigil ad Regem , quem genuit , intercedit , dignum quin potius debitum arbitramur , ut Ecclesias in sui honorem nominis dedicatas gratiosis remissionum prosequamur impendiis , & indulgentiarum muneribus honoremus .

§. II. Cupientes igitur , ut Ecclesiam Monasterii sanctæ Mariæ de Petra-alba Ordinis sanctæ Claræ Barchinonen. dioces. quod per carissimos in Christo filios nostros Jacobum Regem , & Elisendam Reginam Aragonum illustres , de novo fundatum dicitur & dotatum , congruis honoribus frequentetur , de omnipotentis Dei misericordia & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi , omnibus vere poenitentibus , & confessis , qui devote eandem Ecclesiam in quatuor ipsius beatæ Virginis , ac sancti Francisci , & ejusdem sanctæ Claræ festivitatis centum , illis vero qui per octavas distarum festivitatum Ecclesiam ipsam devote annuatim visitaverint , singulis videlicet ipsarum festivitatum & octavarum diebus quadragesima dies de injunctis eis poenitentis misericorditer relaxamus .

Datum Avenion. xv. Kalend. Novembris anno xii.

LXXXIV.

Ut subministret Fratres cultui divino in prædicto Monasterio celebrando. Ibid. epist. 142.

Dilecto filio Guardiano Fratrum Ordinis Minorum Barchinonen.

Attemptantes puram & sinceram devotionem carissimorum in Christo filiorum nostrorum Jacobi Regis & Elisendis Reginæ Aragonum illustrium , quam habent ad Monasterium Monialium sanctæ Mariæ de Petra-alba Ordinis sanctæ Claræ Barchinonen. Dioc. per eos , ut asseritur , de novo fundatum pariter & dotatum , ac ad augendum ibidem cultum divinum , prout tenentur , intentis desideriis aspirantes , discretionem tuam rogamus , monemus , & hortamur attente , tibi nihilominus per Apostolica scripta mandantes , quatenus ob divinam ac nostram , & ipsorum Regis & Reginæ reverentiam , qui nobis super hoc supplicarunt , & ut divinum officium ibidem solemnitus celebretur , in quatuor beatæ Mariæ , ac sancti Francisci , & ejusdem sanctæ Claræ , & aliorum Sanctorum , sub quorum vocabulo in Ecclesia ejusdem Monasterii altaria erecta sunt , & erigentur imposterum festivitatis , quatuor Fratres Ordinis Minorum ad Monasterium præfatum , quod per unam leucam modicam dumtaxat a Civitate Barchinonen. distare dicitur , mittere studeas , cum per ipsius Monasterii Abbatissam , quæ erit pro tempore , fueris requisitus .

Datum Avenione xv. Kal. Novembris anno xi.

Tom. VII.

D d d 2

LXXXV.

LXXXV.

*Transferatur ad Ecclesiam Venciensem. Ex tom. 1. an. 13. epist. 94.**Venerabili fratri Raymundo Episcopo Vencien.*

§. I. **A**ngit nos cura propensior, & multifarie multique modis ab intimis excitamur, ut circa cujuslibet statum Ecclesie sic attente prospicere, sic excogitare sollicito studeamus, ut per nostrae vigilis attentionis instantiam, nunc per simplicis provisionis officium, nunc vero per translationis ministerium studiosum, prout locorum, personarum & temporum qualitas exigit, & utilitas persuadet, Ecclesie singulis pastor accedat idoneus, Rector providus deputetur, ut superni favoris auxilio eadem Ecclesie letis foveantur eventibus, & successibus prosperis gratulentur.

§. II. Nuper siquidem vacante Vencien. Ecclesia pro eo, quod nos Venerabilem fratrem nostrum Fulionem Tolonen. tunc Vencien. Episcopum licet absentem a vinculo, quo tenebatur eidem Ecclesie Vencien, cui tunc praserat, de Fratrum nosrorum consilio, & Apostolice potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Tolonen. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, preficiendo eum dicte Tolonen. Ecclesie in Episcopum & pastorem.

§. III. Nos volentes eidem Vencien. Ecclesie, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine precavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesie Vencien. ordinatione se intromittere posset pro eo, quod nos diu ante vacationem hujusmodi Ecclesie Vencien. omnes Ecclesias Cathedrales &c. *assentari coningeret*, ac ad provisionem ipsius Ecclesie Vencien. celerem & salicem sollicitis studiis intendentes & cupientes talem eidem Vencien. Ecclesie præfere pastorem, qui sciret, vellet & posset eam in suis conservare juribus, & etiam adaugeri, post deliberationem, quam super his cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te tunc Vigintimillien. Episcopum, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam Dominus insignivit, & quod tu, qui eidem Vigintimillien. Ecclesie hætenus laudabiliter præfuisi, dictam Vencien. Ecclesiam scies & poteris salubriter gubernare, direximus oculos nostræ mentis.

§. IV. Intendentes itaque tam gregi Dominico, quam eidem Vencien. Ecclesie utiliter providere, te a vinculo quo tenebaris præfate Vigintimillien. Ecclesie, cui tunc præeras, de dictorum Fratrum consilio & Apostolice potestatis plenitudine absolventes, te ad præfatam Vencien. Ecclesiam transferimus, teque illi præficiamus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie Vencien. tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam, ad præfatam Vencien. Ecclesiam transfundi, firma spe, fiduciaque conceptis, quod dextera Domini tibi assistente, præfata Vencien. Ecclesia per tuam industriam & circumspectionis fructuosum studium regetur utiliter, & prospere dirigetur. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad præfatam Vencien. Ecclesiam cum gratia nostræ benedictionis accedens, curam & administrationem prædictam sic diligenter geras &c. *uberius consequi meraris.*

Datum Avenion. v111. Idus Septembris anno x11.

LXXXVI.

LXXXVI.

*Proficitur Ecclesie Nucerinæ . Ex libr. 1. ann. 12. epist. 341.**Dilecto filio Alexandro Eleto Nucertino .*

§. I. **A**D exequendum pastoralis officii debitum vigilantibus studiis intendentes, circa statum Ecclesiarum vacantium aciem attentæ considerationis solerter extendimus, & de ipsarum profectibus sollicitè cogitamus, opem & operam, prout utilius fore perpendimus, diligentius impendentes, ut per Rectores providos eadem Ecclesie gubernentur, ac per eruditos ministros in spiritualibus fulgeant, & per dispensatores prudentes in temporalibus augeantur .

§. II. Olim siquidem ex certis rationabilibus causis, quæ ad id animum nostrum induxerunt, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium in Terris ad nos & Romanam Ecclesiam spectantibus consistentium, tunc vacantium & vacaturarum in antea, ordinationi & dispositioni nostræ, & dicte Sedis Apostolicæ, usque ad nostrum & ipsius Sedis beneplacitum tunc duximus reservandas, decernentes ex tunc irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari . Postmodum vero Nucarina Ecclesia eidem Romanæ Ecclesie immediate subjecta, & in terra spectante immediate ad dictam Romanam Ecclesiam constituta, per obitum bon. mem. Joannis Episcopi Nucerin. qui in partibus illis diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, nos ad provisionem ipsius Nucerin. Ecclesie celerem & fidelem, de qua nullus præter nos se intrmittere potest, reservatione & decreto prædictis obstantibus, paternis & sollicitis studiis intendentes, ac cupientes talem eidem Ecclesie præse personam, quæ curet, & possit eandem præservare a noxiis & adversis, ac in suis manutenere juribus, & etiam augmentare, post deliberationem, quam super his cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, Pœnitentiarum nostrum, quem litterarum scientia præditum, conversationis & morum honestate decorum, & discretionis & consilii maturitate dotatum, in spiritualibus providum, & providentia circumspectum, aliisque virtutum meritis multipliciter novimus insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Nucerinæ Ecclesie, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie Nucerin. tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod dirigente Domino gressus tuos, tuaque studia profequente, præfata Ecclesia Nucerin. per tuæ providæ circumspeditionis industriam, & providentiam circumspectam, in utrisque feliciter & prospere dirigetur . Jugum igitur Domini tuis impositum humeris &c. *laudibus commendare .*

Datum Avenion. xv. Kalend. Decembris anno xiii.

LXXXVII.

Ne solvant de suis possessionibus decimas. Ex lib. 1. an. 12. ep. 413.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii sancte Clare Sistar. Ordinis sancti Damiani.

§. I. **P**ietatis opera, cujus observantia vos pro Christi gloria deputastis, adeo vobis Apostolicæ Sedis gratiam promerentur, ut ea, quæ cum Deo & honestate possumus, vobis favore benevolo concedamus.

§. II. Ea propter, dilectæ in Christo filie, vestris justis supplicationibus inclinati, ut de terris & possessionibus vestris, quas propriis sumptibus excoli facitis, vel aliis conceditis excolendas, nulli decimas solvere teneamini, nec aliquis ad id vos coactare valeat, nisi vos ad alium Ordinem transiveritis, auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo nostræ concessionis &c.

Datum Avenione x. Kal. Januarii anno xii.

LXXXVIII.

Neque procuraciones Legatorum Sedis Apostolicæ. Ibidem epist. 414.

E I S D E M.

§. I. **P**auptati vestræ, quam voluntarie propter Deum sustinetis, ac quieti, paterna in posterum sollicitudine providere volentes, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut vos ad præstationem procuracionum Legatorum Sedis Apostolicæ, vel Nuntiorum ipsius, aut exactionum vel collectarum seu subsidiorum, quorumcumque minime teneamini, nec ad ea solvenda per litteras dictæ Sedis, seu Legatorum, Rectorum, vel Nuntiorum ejusdem cujuscumque tenoris existant, aut cujuscumque auctoritate, compelli minime valeatis.

§. II. Nos enim decernimus irritas & inanes interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas propter hoc in vos, vel in vestrum aliquas, aut Monasterium vestrum in posterum contigerit promulgari. Nulli ergo nostræ concessionis, & constitutionis &c. Datum ut supra.

LXXXIX.

Ut gaudeant privilegiis concessis Fratribus Minoribus. Ibidem epist. 415.

E I S D E M.

Devotionis vestræ precibus inclinati, ut privilegiis & indulgentiis Ordini Fratrum Minorum ab Apostolica Sede concessis, competentibus vobis, uti possitis auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

X C.

Ut liberam habeant sepulturam. Ibidem epist. 416.

E I S D E M.

Devotionis vestræ precibus inclinati, sepulturam Ecclesiæ vestræ, sine alieni juris præjudicio, liberam esse decernimus, ut eorum devotioni & extre-

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

& extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, dummodo excommunicati vel interdicti, aut publice usurarii non fuerint, nullus obstat, salvis tamen canonica justitia & parochiali jure illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur. Nulli ergo &c. nostræ constitutionis &c. Datum ut supra.

XCI.

Ut possit hereditare. Ibidem epist. 417.

EISDEM.

Devotionis vestræ precibus inclinati, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut possessiones & alia bona mobilia & immobilia, quæ liberas personas Sororum vestrarum, mundi relicta vanitate, ad Monasterium vestram convolantium, & professionem facientium in eodem, jure successione, vel alio justo titulo, si remansissent in seculo, contigissent, & libere potuissent aliis erogare, exceptis rebus feudilibus, exigere, petere, ac retinere libere valeatis. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

XCII.

Præfatur Ecclesie Callen. Ex tomo 2. epist. 1559.

Dilecto filio Alberto de Sicardis, clerico Callen.

§. I. **S**uscepti cura regiminis assidua pulsât instantia mentem nostram, ut sollicitudinis debitum, ad quod cunctis Orbis Ecclesiis nos Apostolicæ servitutis necessitas obligat circa earum singulas exolvamus, sed strictius a nobis exigitur, ut de statu prospero illarum Ecclesiarum propensius cogitemus, quæ ad Romanam Ecclesiam nullo pertinent mediante, ut ipsi Ecclesiis, præsertim cum suis propriis Pastoribus carere noscantur, per nostræ providentiæ studium viri præficiantur idonei, earumque regimina personis talibus committantur, quæ sciant, & possint eisdem Ecclesiis præfesse pariter, & prodesse. Sane dudum contra sperantiam, & quosdam alios tunc nominatim expressos olim Comites de Monte Feretro Ecclesiæ Romanæ hostes publicos, & rebelles, necnon contra quosvis alios tam clericos, & laicos complices, adjutores, valitores, sequaces, & fautores eorum, ipsi in hac parte quomodolibet adhaerentes, & dantes eisdem contra dictam Ecclesiam auxilium, consilium & favorem, certos processus fecimus, & sententias duximus proferendas, ac nihilominus, si dicti Clerici sententias ipsas per certi temporis spatium in eisdem processibus & sententiis expressum, postquam ipsis publicatæ fuissent, sustinerent, eos ex tunc omnibus beneficiis Ecclesiasticis cum cura vel sine cura & dignitatibus etiam Pontificales existerent, auctoritate Apostolica, sententiando privavimus, ipsosque hujusmodi privationis sententiam incurrere volumus eo ipso.

§. II. Deinde vero venerabili fratri nostro Amelio Episcopo Castren. tunc Abbati Monasterii sancti Saturnini Tolosan. Marchiæ Anconitanæ Rectori per nostras inter alia dedimus litteras in mandatis, ut per se vel alium, seu alios contra eosdem Clericos, qui post hujusmodi spatium, & publicationem processuum, & sententiarum præfatorum contrarium facere præsumperint, quique notorii non existerent, inquisita summarie de plano sine strepitu & figura judicii veritate, omnes & singulos Clericos prælibatos, quos fuisse, seu fore tales per inquisitionem hujusmodi reperiret, omnibus bene-

beneficii, dignitatibusque supradictis, etiam si dignitates ipse Pontificales existerent, ut præfertur a nobis, ut præmittitur, privatos esse publice, & solemniter nunciaret; ad ipsius vero Amelii subsequenter audientiam deducto, quod Petrus tunc Episcopus Callen. post spatium & publicationem prædictæ sententiæ Sperantia, & aliorum olim Comitum præfatorum complex, adjutor, valitor, sequax, & fautor fuerat, ipsisque adhæserat, & eis præfiterat auxilium, consilium, vel favorem, ad invadendum, occupandum & tenendum tyrannice certas Civitates & loca illarum partium tunc nominatim expressa, eidem Ecclesiæ immediate subjecta, in rebellionem publicam contra nos & Ecclesiam antedictam, idem Amelius contra dictum Petrum ad hoc & singulos alios actus judicarios legitime & peremptorie vocatum, fecit super his diligenter inquiri.

§. III. Et quia per inquisitionem hujusmodi rite habitam, invenit ipsum post spatium & publicationem præfata, præmissa nequiter patravisse, ac fore culpabilem super iis, dictum Petrum, auctoritate litterarum earumdem, Episcopali dignitate & Pontificali eo ipso a nobis per processum eosdem esse privatum sententialiter declaravit, & solemniter, ac publice nunciavit, & hujusmodi processum ipse Amelii nulla provocatione suspensus in rem transit judicatam.

§. IV. Interim autem ante hujusmodi processum dicti Amelii, nos ex certis rationabilibus causis provisionem omnium Cathedralium Ecclesiarum in terra Ecclesiæ præfate immediate subjectis consistentium, tunc vacantium, & vacaturarum in antea ubicumque & quomodocumque, dispositioni nostræ ac Sedis Apostolicæ, usque ad nostrum & ipsius Sedis beneplacitum duximus reservandam, decernendo ex tunc irritum & inane, si secus super his per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari: attendentes igitur, quod nullus præter nos de ordinatione Callen. Ecclesiæ ad eandem Ecclesiam Romanam nullo medio pertinentis, & in terra dictæ Romanæ Ecclesiæ consistentis, per privationem hujusmodi vacantis, se intrinsece potest, reservatione ac decreto hujusmodi obsistentibus, de præficiendo eidem Ecclesiæ Callen. personam utilem cogitare cogimus diligenter, & post deliberationem, quam cum Fratribus nostris super hoc attentam habuimus, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem in sacerdotio constitutum, cui religionis zelus, vitæ & morum honestas, litterarum scientia & alia virtutum merita, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, laudabiliter suffragantur, intuitum direximus mentis nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua præfate Callen. Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque ipsi Ecclesiæ præficimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ejusdem &c. *Et prospere dirigetur.* Curam itaque regiminis præfate Callen. Ecclesiæ, prompta devotione suscipiens &c. *consequi uberiori merearis.*

Datum Avenione 11. Idus Martii anno xiii.

X C I I I.

Præfatur Ecclesiæ Sagonen. Ex lib. 3. ibid. epist. 2094.

Venerabili fratri Antonio Episcopo Sagonen.

§. I. **P**astoralis officii debitum &c. *salubriter gubernare.* Nuper siquidem vacante Ecclesia Sagonen. pro eo quod nos venerabilem fratrem nostrum Guillelmum Tergestinum, tunc Sagonen. Episcopum, apud Sedem

*Vide Const. 101.
huj. Pont. rom. d.
fol. 574.*

ANNO CHRISTI 1338.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo ipsi Sagonen. Ecclesie, cui preerat, tenebatur, de fratrum nostrorum consilio & Apostolica potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Tergestinam Ecclesiam tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo eum illi in Episcopum & pastorem.

§. II. Nos volentes eidem Sagonen. Ecclesie, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine providere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesie ordinatione Sagonen. se intromittere posset, pro eo, quod nos diu ante vacationem hujusmodi ipsius Ecclesie Sagonen. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium tunc apud dictam Sedem vacantium, & in antea vacaturarum, quomodolibet apud eam dispositioni nostræ duximus reservandas, decernendo ex tunc irritum & inane, si secus super his per quoscumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contingeret attentari, post deliberationem quam, de præficiendo ipsi Ecclesie Sagonen. personam utilem, ac etiam fructuosam, habuimus cum eisdem Fratribus diligentem, demum ad te Ordinem Fratrum Minorum expresse professum, virum utique de religionis zelo, litterarum scientia, prudentia spiritualium, & providentia temporalium, aliisque virtutum meritis nobis fide dignis testimoniis commendatum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua ipsi Sagonen. Ecclesie de Fratrum eorumdem consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum, teque illi in Episcopum præfecimus & pastorem, & administrationem ipsius Ecclesie Sagonen. tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, tibi que fecimus postmodum per venerabilem fratrem nostrum Gaußellinum Episcopum Albanen. munus consecrationis impendi, firma concepta fiducia, quod eadem Sagonen. Ecclesia sub tuo felici regimine, gratia tibi favente divina, prospere dirigetur, & salubria Deo auctore suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi onus a Domino &c. exinde consequi merearis.

Datum Avenione XIII. Kal. Aprilis anno XII.

XCIV.

Ut Minores Miranda Auxitan. possint ampliare suum Monasterium. Ex lib. 4. anno 12. epist. 3408.

Dilectis filiis Priori sancti Orienti & de Baldiaco Auxitan. & Bernardo de Arboffano Pampilonen. Archidiaconis Ecclesiarum.

§. I. **S**ignificavit nobis dilectus filius nobilis vir Bernardus Comes Asturici, quod locus Ordinis Fratrum Minorum, quem quondam Martha ejusdem Comitissæ uxor, olim dum viveret, de salute propria cogitans in fundo proprio, in Castro Mirandæ Auxitan. Diocesis fundavit, adeo arctus existit, quod Fratres ejusdem Ordinis habitantes in eo non habent sufficientem aream, seu spatium pro horto, & ad ædificandum in loco ipso eis necessarias officinas, quinimo per dilectum filium Priorem Prioratus dicti Castri Cisterciens. Ordinis, & nonnullos alios impedirentur multipliciter, quo minus Fratres ipsi acquirant & valeant obtinere ampliationem & dilata-tionem ejusdem loci eis necessariam ad præmissa. Quare dictus Comes pro parte ipsorum Fratrum nobis humiliter supplicavit, ut circa hujusmodi ampliationem dicti loci providere eis paterna diligentia dignaremur.

§. II. Nos itaque de præmissis notitiam non habentes, discretioni vestræ per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus vocatis dictis

Tom. VII,

E e e

Prio-

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

Priore & aliis, qui fuerint evocandi, nisi Prior, seu alii prælibati aliquam justam causam allegaverint, atque de ea docuerint coram nobis, quare Fratres ipsi emere, vel recipere, seu acquirere locum, seu loca, per quæ ampliare dictum locum eorum non debeant, vel non possint, vos sæpefatis Fratribus acquirendi, emendi & obtinendi licite ad ampliationem & dilationem hujusmodi locum seu loca, quæ eis ad hoc sufficiant, quibuscumque constitutionibus contrariis nequaquam obstantibus, plenam & liberam facultatem, auctoritate Apostolica, concedatis, contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, *non obstantibus*, &c. *hujusmodi mentionem*.

Datum Avenion. VIII. Kalend. Junii anno XII.

XCV.

Ut favorabiles sint Prædicatoribus & Minoribus. Ex libro 3. epist. 2208.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Burdegallen. & dilectis filiis majoris & sancti Severini Capitulis, necnon Curatis & Rectoribus Parochialium Ecclesiarum Civitatis, & Suburbiorum Burdegallen.

§. I. **G**ravem dilectorum filiorum Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordinum Burdegallen. querelam non absque admiratione recepimus continentem, quod vos filii Curati, & Rectores, jam per annum & amplius in Ecclesiis vestris, vosque majoris, & sancti Severini Ecclesiarum Burdegallen. Canonici in aliqua processione communi non permittistis, nec permittitis, eosdem Fratres Prædicatorum, & Minores proponere verbum Dei, propter quod tam Civitas Burdegallen. dolens & desens subtractum sibi solitum pabulum verbi vite, necnon dilectus filius Senescallus Vasconie, quam etiam dicti Fratres, ne verbum Dei in præjudicium populi Civitatis ejusdem, & suarum etiam periculum animarum, sine causa diutius maneat alligatum, ad nos super hoc humiliter recurrentes, nobis pia precum instantia supplicarunt, ut eis in præmissis consulere, paterna sollicitudine, curaremus.

§. II. Nos igitur felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, in hac parte vestigiis inherentes, vos universos, & singulos, præsentium tenore rogamus & exhortamur attente, vobis nihilominus districtè præcipiendo mandantes, quatenus pro divina & Apostolicæ Sedis reverentia, atque nostra, prædictos Ordines & professores eorum habentes affectu benevolo commendatos, Fratribus ipsis non vos difficiles, graves, duros, aut asperos, sed potius favorabiles, propitios, & benignos, pique munificencia liberales, studeatis juxta constitutionem eandem, tamquam cooperatores vestros idoneos & laborum vestrorum participes, prompta benignitate recipere, & affectuose admittere minime omitatis, ut proinde vobis æternæ beatitudinis præmium augeatur, & animarum salutis incrementa felicia procurentur, nec vos lateat, quod si secus a vobis agi fortasse contingeret in hac parte, nos dissimulare seu præterire, salva conscientia non possemus, quin contra vos tamquam transgressores constitutionis ejusdem, & exhortationum, ac jussionum nostrarum temerarios contemptores debite procederemus, prout contemptus & temeritatis hujusmodi qualitas postulare.

Datum Avenion. IV. Kalend. Julii anno XII.

XCVI.

XCVI.

Præficitur Ecclesie Balneoregien. Ex lib. 1. ann. 13. epist. 791

Dilecto filio Matthæo de Castropeti electa Balneoregien.

§. I. **L**icet continuata supervenientium negotiorum instantia nos, qui disponente Domino, universalis Ecclesie regimini præfidemus, insultibus impetat successivis, sollicitudo tamen Ecclesiarum illarum præcipue, quæ propriis Pastoribus destitutæ Romanæ dumtaxat Ecclesie sunt subiectæ, nostris incumbens humeris tanto arctius nos quotidiana meditatione perurget, quanto eis sumus specialius obligati.

§. II. Nuper siquidem Ecclesia Balneoregien. eidem Ecclesie Romanæ immediate subjecta, vacante pro eo, quod nos dilectum filium Trameum Urbevetan. nunc Balneoregien. electum in illis partibus existentem, a vinculo, quo ipsi Balneoregien. Ecclesie, cui præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Urbevetanam Ecclesiam tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo eum illi in Episcopum & Pastorem. Nos præca vere volentes, ne dicta Balneoregien. Ecclesia proluxæ vacationis exponeretur incommodis, cum nullus præter nos de provisione ipsius se hac vice intromittere possit, pro eo, quod nos dudum ante vacationem ipsius Ecclesie Balneoregien. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, &c. *Contingeret attentari*. Post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesie Balneoregien. personam utilem ac etiam fructuosam habuimus cum eisdem Fratribus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, de religionis zelo, vitæ munditiâ, honestate morum, aliisque virtutum meritis nobis & Fratribus nostris eisdem, ex fide dignorum testimoniiis multipliciter commendatam, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, intendentes tam dictæ Balneoregien. Ecclesie, quam Dominico gregi ejus utiliter & salubriter providere, de persona tua ipsi Balneoregien. Ecclesie, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi in Episcopum præficimus & Pastorem, curam & administrationem ipsius Balneoregien. Ecclesie tibi, &c. *Provenient incrementa*. Jugum itaque Domini tuis impositum humeris, &c. *Uberius mercaris*.

Datum Avenion. III. Nonas Octob. anno XIII.

XCVII.

Præficitur Ecclesie Ajacien. Ibid. epist. 272.

Venerabili fratri Joanni Episcopo Ajacien.

Summi dispositione Rectoris, &c. *Dirigantur*. Ecclesia siquidem Ajacien. jam dudum sui Pastoris regimine destituta, nos intendentes dictæ Ecclesie Ajacien. idoneam præsidere personam, cujus industria, scientia, & virtute præfata Ecclesia posset feliciter gubernari, post deliberationem, quam super hoc cum Fratribus nostris habuimus diligentem, tandem in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, cui literarum scientiam, vitæ munditiâ, morum elegantiam, aliaque dona virtutum, tibi desuper concessarum, ex fide dignis testimoniiis, suffragari percipimus, intuitum direximus nostræ mentis. Quibus omnibus paterna deli-

Tom. VII.

E e e 2

be-

*Vide constit. sup.
hujus Pontif. in
hoc tomo fol. 175.*

ANNO CHRISTI 1338.

JOANNIS. XXII. ANNO 12. & 13.

beratione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus exigentia tuorum meritorum accepta, Ajacien. Ecclesie eidem, de Fratrum ipsorum consilio providemus, teque illi necnon omnibus & singulis Armenis, & Latinis degentibus in Civitate & Diocesis Ajacien. prefecimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus committendo plenarie, tibi que postmodum fecimus per venerabilem fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Tusculanum munus consecrationis impendi, firma spe fiduciaque conceptis, quod, dirigente Domino actus tuos, prefata Ajacien. Ecclesia per tue industriae & circumspeditionis fructuosum studium preservabitur a noxiis & adversis, ac in eisdem spiritualibus, & temporalibus, auctore Domino, grata suscipiet incrementa. Onus itaque regiminis dicte Ajacien. Ecclesie prompta devotione supportans, &c. *Mercaris accipere incrementum.*

Datum Avenion. xvi. Kalend. Novembris anno xliii.

XCVIII.

Ut edificari possit in Castro de Ordealibus Monasterium Clarissimum. Ibid. epist. 359.

Venerabili Fratri Episcopo Burgen.

Castri infortunia.

§. I. **N**uper dilecti filii commune Castri de Ordealibus tue Diocesis. nobis significare curarunt, quod dictum Castrum situm est supra mare, & quod ex navali commercio eorumdem victus & subsidia habere noscuntur, ita quod aliquando viri ac merces & cetera, que ad ipsorum sustentationem pertinent, dum vehuntur per mare per innumera pericula, que ibidem frequenter accidunt, submerguntur, periculantur, & penitus amittuntur, ex quo provenit, quod in dicto Castro multe nobiles tam vidue, quam pupille, virgines & orphanæ orbatæ parentibus, & bonis temporalibus destitutæ, pie respicientes hujusmodi temporalia existere transitoria, & caduca, si haberent locum aptum ad serviendum Deo sub voto sanctæ obedientiæ, voluntarie se offerrent, propter quod prefatis commune & eorum singuli in dicto Castro morantes, unanimiter zelo fidei & devotionis accensi, ad divini cultus augmentum, & ut per hoc utilitati & necessitati eorum, & etiam conscientie valeat provideri, quoddam Monasterium Ordinis sanctæ Clare pro virginibus, viduis, pupillis & orphanis & aliis supradictis in loco decenti & honesto ad exercendum divinum cultum, ædificare proponunt, & eis providere de necessariis omnibus, ut regularis observantia in eodem Monasterio perpetuo valeat relucere.

Pupille & vidue de Monasterio providentur.

Quod emeritum castri.

§. II. Quare dicti commune nobis humiliter supplicarunt, ut cum olim in dicto Castro quoddam Monasterium dicti Ordinis constructum fuerit de licentia bonæ memoriæ Matthæi sanctæ Mariæ in Porticu Diaconi Cardinalis, tunc auctoritate Apostolica ipsius Ordinis Protectoris, quamvis illud, ut asserunt, ex quodam infortunio quod eidem Castro tunc temporis accidit, inter alia extiterit ignis incendio concrematum, construendi hujusmodi Monasterium dicti Ordinis intra vel extra muros dicti Castri concedere licentiam dignemur.

Aliud construendum extra muros.

§. III. De tue igitur circumspeditionis industria plenam in Domino fiduciam obtinentes, dictorum communis in hac parte supplicationibus inclinati, fraternitati tue qui de præmissis & eorum circumstantiis habere poteris notitiam plenioram, per Apostolica scripta mandamus, quatenus prefatis communi construendi & ædificandi intra vel extra muros dicti Castri hujusmodi Monasterium dicti Ordinis cum cappella seu oratorio, ac domibus, & aliis

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

aliis necessariis officinis concedas, auctoritate nostra, si hoc expedire videris, plenam & liberam facultatem.

Datum Avenion. Kalend. Decembris anno xii.ii.

XCIX.

Concedit eis privilegia alias concessis Monialibus Avenionen. Ibidem. epist. 336.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse, & Conventui Monasterii sancte Clare Nemaufen. Ordinis ejusdem Sancte.

§. I. **A**nnuere consuevit Sedes Apostolica piis votis, & honestis petitionibus precibus favorem benevoluntatis impertiri. Sane nuper, ut omnibus privilegiis dilectis in Christo filiabus Abbatisse, & Conventui Monasterii sancte Clare Avenion. Ordinis ejusdem Sancte, sive sancti Damiani ab Apostolica Sede concessis, gaudere & uti libere valerentis, vobis auctoritate Apostolica, per nostras certi tenoris litteras duximus indulgendum. Verum quia vobis valde difficile redderetur quotiens indigeretis privilegiis supradictis, ad easdem Abbatisam & Conventum habere recursum, tria a felicitis recordationis Alexandro IV. & unum ab Urbano IV. predecessoribus nostris Romanis Pontificibus privilegia eisdem Abbatisse & Conventui concessa, plumbeis ipsorum predecessorum bullis munita, pro parte vestra nobis exhibita, ad vestra supplicationis instantiam inspeximus diligenter, ipsorumque tenores, de verbo ad verbum nihil addito vel remoto, quod mutare posset substantie veritatem, vestris precibus inclinati, presentibus adnotari fecimus ad cautelam, & transcripta ipsorum bullae nostrae appensione muniri ad perpetuam memoriam futurorum.

§. II. Tenores autem privilegiorum ipsorum tales sunt. *Alexander Episcopus &c. Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii S. Clare Avenion. &c. Necessitatibus vestris &c. Vide bullam xxii. Joannis XXII. Item Alexander Episcopus &c. dilectis in Christo filiabus &c. Justis petitionibus desideris &c. vide ibidem. Item Alexander &c. Devotionis vestrae &c. vide ibidem. Item Urbanus Episcopus &c. Devotionis vestrae &c. Circa liberam sepulturam, ut in bulla Joannis XXII. in principio hujus anni ad Moniales Sistaricenses. Datum apud urbem veterem x. Kal. Octobris anno 111.*

Tom. 5. fol. 496.

§. III. Ceterum ut hujusmodi privilegiorum ipsorum tenores seu transcripta omnimodam rei seu facti certitudinem faciant &c.

Datum Avenion. xiiii. Kalend. Decembris anno xiiii.

C.

Preficitur Ecclesie Dunen. Ibid. epist. 676.

Venerabili fratri Rodulpho Episcopo Dunen.

§. I. **D**um ad universas orbis Ecclesias &c. *Jugiter prosperentur.* Dum siquidem bonae memoriae Thoma Episcopo Dunen. tunc regimini Dunen. Ecclesie presidente. . . . Nos intendentes eidem Ecclesie, cum eam vacare contingeret, personam idoneam per Apostolicam Sedem providentiam providere, provisionem ipsius Ecclesie ea vice, quam cito eam vacare contingeret, dispositioni nostrae & Sedis praedictae duximus referendam, decernendo ex tunc irritum & inane si secus super his per quocum-

Vide Const. 34. hujus Pont. 1100. 6. fol. 509.

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

cumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari.

§. II. Postmodum autem dicto Thoma Episcopo in illis partibus viam universæ carnis ingresso. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, de provisione ipsius Ecclesiæ, ne prolixa vacationis incommodis exposita remaneret, sollicitè cogitantes, post vigilem, quam ad præficiendum eidem Ecclesiæ, de qua nullus præter nos hac vice disponere potest, reservatione & decreto obstitentibus suprascriptis, idoneam approbatamque personam, adhibuimus diligentiam, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, de religionis zelo, litterarum scientia, spiritualium providentia, aliisque virtutum meritis nobis & Fratribus nostris ex fide dignorum testimonio, multipliciter commendatum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, intendentes tam dictæ Ecclesiæ Dunen. quam Dominico gregi ejus utiliter & salubriter providere, de persona tua ipsi Ecclesiæ Dunen. de prædictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, duximus providendum, teque illi in Episcopum præfecimus & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, tibi que postmodum fecimus per Venerabilem fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Tusculanum munus consecrationis impendi, firma concepta fiducia, quod dirigente Domino actus tuos, præfata Ecclesia Dunen. per tuæ circumspeditionis industriam prospere dirigeretur, sibi que, divina favente clementia, salubria provenient incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad prædictam Ecclesiam Dunen. cum gratia nostræ benedictionis accedens, curam & administrationem &c. *Consequi merearis.*

Datum Avenion. II. Idus Decembris anno XIII.

C I.

Ne cogat Clarissas Cracovien. solvere decimas. Ex lib. 4. epist. 3365.

Venerabili fratri Joanni Episcopo Cracovien.

O Blatæ nobis pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii sancti Andreæ Cracovien. Ordinis sanctæ Claræ petitionis series continebat, quod tu ipsas super decimis quorundam novatum ad Monasterium ipsum spectantium, de factis molestas contra tenorem privilegiorum ipsius, & eidem Ordini per Sedem Apostolicam concessorum, propter quod eadem Abbatissa, & Conventus eo minus circa divina obsequia, ad quæ se spiritibus mundialibus, dedicarunt, possunt intendere, quo ipse in earum juribus indebite perturbantur. Quocirca fraternitatem tuam rogamus, & in Domino attentius exhortamur, tibi que per Apostolica scripta mandamus, quatenus Abbatissam & Conventum eisdem super dictis decimis contra tenorem privilegiorum hujusmodi aliquo modo non molestes.

Datum Avenion. III. Idus Februarii anno XIII.

C II.

C I I.

Confirmantur quedam constitutiones Provinciae & Custodiae Januensis . Ex libr. 2. epist. 1121.

Dilectis filiis universis Fratribus Ordinis Minorum de Custodia Januensis.

§. I. **J**ustis petentium desideriis dignum est nos facilem prebere consensum, & vota quae a rationis tramite non discordant, effectu prosequente complere .

§. II. Exhibita siquidem nobis pro parte vestra petitio continebat, quod Venerabilis frater noster Bertrandus Episcopus Tusculanus, Ordinis Fratrum Minorum, auctoritate Apostolica Vicarius Generalis, ad ea, quae pacem, & tranquillitatem ejusdem Ordinis respiciunt gerens sollicitudinem diligentem, statuit & observandum inviolabiliter ordinavit . quod de cetero nullus frater ejusdem Ordinis in Custodia Januensis . vel pro ipsa Custodia ad officium ipsius Ordinis, utpote Custodiarum, Guardianarum, Lectorum, Visitationis Monasteriorum Ordinis sanctae Clarae, vel quodvis aliud ejusdem Ordinis officium, valeat promoveri, nisi prius ab omnibus vel a majori parte discretorum ejusdem Custodiae Januensis . Electorum ad Provinciale Capitulum pro tempore celebrandum, & a quatuor discretorum Januensis . Conventus, quos ad hoc dictae Custodiae Custos, & Guardiani Januensis . qui pro tempore fuerint, duxerint assumendos, ad officium hujusmodi exercendum fuerit nominatus, nullusque possit ad haec de cetero nominari, nisi de ipsa Custodia fuerit oriundus, vel ab omnibus discretis dictae Custodiae, seu a majori parte discretorum discretorum ad Capitulum electorum fuerit admissus, nonnulla alia circa dictam Custodiam ordinando, quae videntur juri & justitiae convenire, Ministri & Capituli Generalium dicti Ordinis auctoritate in omnibus semper salva, prout in litteris inde confectis ejusdem Episcopi & Vicarii sigillo munitis, quarum tenorem de verbo ad verbum praesentibus inferi fecimus, plenius continetur .

Cardin. Bertrandi officio.

§. III. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati, ordinationem hujusmodi, usque ad beneplacitum Apostolicae Sedis, auctoritate Apostolica, confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communimus, ita quod nulli alii, etiam Minister qui erit pro tempore, & Capitulum ejusdem Ordinis generale, illam infringere valeant, vel in aliquo immutare sine Sedis ejusdem licentia speciali . Teneat autem dictarum litterarum talis est .

Quam Papa confirmat.

Frater Bertrandus misericordiae divinae Episcopus Tusculanus, & Ordinis Fratrum Minorum auctoritate Apostolica Vicarius Generalis, dilectis in Christo Fratribus Custodiae Januensis . ejusdem Ordinis salutem & pacem in Domino sempiternam .

Sicut ad ea quae pacem & tranquillitatem Ordinis respiciunt universis, iugiter votum, & commissi nobis officii nos cura sollicitat, sic curae nobis est universa, quae in singulis membris ejus scandala generant, adducunt gravamina, & allatura, quod absit, quandoque pericula formidantur, quantum nobis possibile est, removere . Tunc enim hujus sacrae religionis obsequia Deo proculdubio sunt grata, cum in ea nutritur caritas, indivisa unitas conservatur, retinetur plena concordia, & pax integra conservetur, cum illa, quae vulnerat caritatem, unitatem dividunt, faciunt concordiam diffinere, pacem

Ejusdem Bertrandi littera.

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

cem efficiunt impacatam, & pervertunt iniquitate sua justitiam, solerti studio procul a Fratrum aëlibus relegantur. Ea propter, tenore presentium, statuimus, & observandum inviolabiliter ordinamus, quod de cetero nullus frater in Custodia Januen. vel pro ip^s. Custodia ad officium ipsius Ordinis puta Custodiariæ, Guardianiæ, Lectoriæ, Visitationis Monasteriorum Ordinis sanctæ Clare, vel quodvis aliud ejusdem Ordinis officium valeat promoveri, nisi prius ab omnibus, vel a majori parte discretorum ejusdem Custodiæ Januen. electorum ad provinciale Capitulum pro tempore celebrandum: sed & quatuor nihilominus discretorum Januen. Conventus, qui pro tempore fuerint, duxerint assumendos ad officium hujusmodi exercendum, fuerit nominatus, nullusque possit ad hoc de cetero nominari, nisi de ipsa Custodia fuerit oriundus, vel ab omnibus discretis dictæ Custodiæ, seu a majori parte prædictorum discretorum ad Capitulum electorum fuerit admissus. Præterea cum Custodia Januen. non sit minor Fratrum numero, & valore, qualibet alia Custodia Provinciæ Januen. nec alius Custodii in amplioribus honoribus præferatur, justum fore conspicietur, quod ipsa Custodia plus ceteris Custodiis Provinciæ memoratæ in omnibus non gravetur. Ita cum dicta Provinciæ Januen. sex dumtaxat Custodias habere noscatur, dicta Custodia Januen. in oneribus & expensis per ipsam Provinciæ supportandis, contribuere teneatur, de cetero tantummodo sextam partem in pecunia, vel libris, juxta estimationem taxandis, ad hæc cum justitia unicuique quæ sua sunt, tribuat, liberos, & quævis alia quæ nuus pertinent de cetero ad dictam custodiam, vel aliquem Fratrum ipsius Custodiæ pertinebunt, tam præclatis, quam subditis, & alia custodia quælibet ad quos libri, vel alia hujusmodi bona devenerint, præfate Januen. Custodiæ restituere teneantur, Ministri & Capituli Generalium dicti Ordinis, auctoritate in omnibus semper salva. In quorum omnium testimonium efficac, & fidem indubiam præsentis litteras, statuta, & ordinationes contentes prædicta sigilli nostri fecimus appensione muniri. Datum Avenion. anno Domini MCCCXXIX. XVI. die mensis Februarii Indictionis XII. Pontificatus sanctissimi Patris & Domini nostri Joannis divina providentia Pape XXII. anno XIII.

Nulli ergo &c. nostræ constitutionis &c. Datum Avenion. Nonis Martii anno XIII.

CIII.

Preficitur Ecclesie Bisacien. Ex lib. 3. epist. 2075.

Venerabili fratri Joanni Episcopo Bisacien.

§. I. **I**nter cetera, quæ superna dispositione nobis imminet peragenda, ad id inimum solliciti reddimur, ut viduatis Ecclesiis tales præficiamus pastores, per quorum industriad, & circumspectionem sollicitam, indemitati earum provideatur salubriter, ac spiritualibus & temporalibus votivis proficere valeant incrementis.

§. II. Dudum siquidem Ecclesiæ Bisacien. per obitum bon. mem. Jacobi Episcopi Bisacien. pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesiæ vocatis omnibus, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt comode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, pro futuri substitutione pastoris convenientes in unum, te Ordinem Fratrum Minorum expresse professum, & in sacerdotio constitutum in ipsius Ecclesiæ Episcopum per formam compromissi, concorditer elegerunt, tuque quantocitius comode potuisti tui superioris super hoc obtemperata licentia, electioni hujusmodi

con-

ANNO CHRISTI 1328.

JOANNIS XXII. ANNO 12. & 13.

consensisti, & petisti a Venerabili fratre nostro Archiepiscopo Constan-
Metropolitano tuo electionem hujusmodi confirmari, qui in hujusmodi elec-
tionis procedens negotio, omni jure, quod tibi competeat, in electione
prædicta, per suam definitivam sententiam declaravit, & decrevit te fore
privatum, a qua quidem sententia pro parte tua fuit ad Sedem Apostolicam
appellatum.

§. III. Hujusmodi autem electionis & appellationis negotio nobis ex-
posito, tu timens ne prædicta Ecclesia, propter litigiorum anfractus dispen-
ditose vacationis remaneret exposita detrimentis, qui in hujusmodi elec-
tione prædicta competeat, in manibus dilecti filii nostri Anibaldi, tituli
sancti Laurentii in Lucina Presbyteri Cardinalis cessionem hujusmodi, de
mandato nostro facto sibi vivæ vocis oraculo, admittentis, libere & pure
cessisti.

§. IV. Nos igitur de provisione ipsius Ecclesie, ne prolixioris vacationis
remaneret exposita detrimentis, sollicite cogitantes, cum nullus præter
nos hac vice de provisione ipsius Ecclesie Bisacien. se introumittere possit,
pro eo quod nos diu ante vacationem ejusdem Ecclesie, omnes Ecclesias Ca-
thedrales per hujusmodi cessiones quorumlibet electorum ad illas, apud di-
ctam Sedem tunc factas, & impofterum faciendas, apud dictam Sedem va-
cane intelleximus, & etiam volumus, & ipsarum provisiones dispositioni
nostræ duximus reservandas, decernendo ex tunc irritum & inane, si secus
super his per quoscumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contin-
geret attentari, post deliberationem, quam de præficienti ipsi Ecclesie
personam utilem, ac etiam fructuosam, habuimus cum nostris Fratribus dili-
gentem, demum ad te litterarum scientia præditum, aliisque virtutum mer-
itis, que tibi ex fide dignis testimoniis suffragari noscuntur, multipliciter
insignitum, direximus oculos nostræ mentis.

§. V. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, considerando etiam
præfatorum capituli unanimem voluntatem, quam in electione prædicta ha-
buisse noscuntur, de persona tua ipsi Bisacien. Ecclesie, auctoritate Apo-
stolica, de ipsorum Fratrum consilio, duximus providendum, teque illi in
Episcopum præfecimus & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi in
spiritualibus & temporalibus plenarie committendo, & postmodum per Ve-
nerabilem fratrem nostrum Petrum Episcopum Portuen. tibi fecimus munus
consecrationis impendi, firma concepta fiducia quod eadem Ecclesia per
tuæ circumspeditionis industriam, & providentiam circumspectam, sub tuo
felici regimine, dextera Domini tibi assistente propitia, salutaria recipiet
incrementa. Jugum itaque Domini tuis impositum humeris &c. *Consequi
merearis.*

Datum Avenion. xiiii. Kalend. Aprilis anno xiiii.

CIV.

Ut uniant Monasterio Petra-alba Clarissorum beneficia aliqua Ecclesiastica.
Ex lib. 4. epist. 3029.

*Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Terraconen.
& ejus suffraganeis.*

§. I. **P**ietas exigit, & caritas persuadet, pia vota personarum humilium
divinis laudibus, ac sacræ Religionis observantiæ deditarum, fa-
vorabiliter exaudire, quodque ipsarum necessitatibus provisionis occurratur
gratia congruentis.

Tom. VII.

Fff

§. II. Nos

ANNO CHRISTI 1339.

JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.

§. II. Nos itaque dilectarum in Christo filiarum Abbatisse & Conventus Monasterii sancte Marie de Petra-alba Ordinis sancte Clare, Barchinon. diocesis. necessitatibus desiderantes, quantum cum Deo possumus, subveniri, ut exinde quietius & liberius valeant virtutum Domino famulari, ipsarum Abbatisse & Conventus devotis supplicationibus inclinati, fraternitatem vestram rogamus, monemus & hortamur attente, vos in Domino obsecrantes, quatenus ob divinam ac nostram & Apostolicę Sedis reverentiam, unum, aut duo, vel plura beneficia Ecclesiastica cum cura, vel sine cura, ad vestram collationem, seu provisionem, vel quamvis aliam dispositionem pertinens seu pertinentia communiter vel divisim, cujus, seu quorum fructus, redditus, & proventus summam ducentarum librarum Turonens. parvorum, secundum taxationem decimę valore annuum non excedant, vos una cum vestris capitulis prefato Monasterio in perpetuum unire & annexere procuretis.

Datum Avenion. Kalend. Aprilis anno x111.

C V.

Præficitur Ecclesie Bovinen. Ex lib. 2. epist. 1813.

Venerabili fratri Rogerio Episcopo Bovinen.

*Vide Constit. 26.
hujus Pontificatus.
& fol. 501.*

§. I. **S**uperi dispositione consilii &c. *Et accersant.*
§. II. Dudum siquidem bon. mem. Rostagno Episcopo Bovinen. regimini Bovinen. Ecclesie prefidente. Nos cupientes eidem. Ecclesie, cum eam quovis modo & ubicumque vacare contingeret, per Apostolicę Sedis providentiam, idoneam providere personam, provisionem ipsius Ecclesie, ea vice dispositioni nostrę, & Sedis ejusdem duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc &c. *Contingeret attentari.*

§. III. Deinde vero prefata Ecclesia, per obitum ejusdem Rostagni, qui in partibus illis diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis reatibus intellecta, attendentes, quod nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesie ordinatione se intromittere potest, reservatione ac decreto hujusmodi obstantibus, ad provisionem ipsius Bovinen. Ecclesie, ne prolixę vacationis exponeretur incommodis, coepimus intendere diligenter, & demum post deliberationem, quam ad deputandum eidem Ecclesie personam utilem, ac etiam fructuosam, cujus industria dicta Ecclesia in suis valeret juribus adaugeri, ac etiam defensari, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum religionis zelo, vitę ac morum honestate decorum, in spiritualibus providum & temporalibus circumspectum, ac aliis virtutum donis, prout fide dignorum habet assertio, multipliciter insignitum, convertimus aciem nostrę mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, de ipsorum Fratrum consilio, eidem Ecclesie, auctoritate Apostolica, duximus providendum, teque ipsi præfecimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus committendo, & postmodum per Venerabilem fratrem nostrum Gaucelinum Episcop. Albanen. tibi fecimus munus consecrationis impendi, firma spe, fiduciaque tenentes, quod eadem Ecclesia, divina tibi assistente clementia, per tuę circumspeditionis, & diligentię studium fructuosum, prospere dirigeretur, & salutaria, dante Domino, fu-

ci-

ANNO CHRISTI 1339.

JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.

ſcipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus &c. Favorem benevolam impertiri.

Datum Avenion. Kalend. Maii anno xlii.

CVI.

Ut Fratres inſularum Sardinie & Corſicæ ſubſiciantur ſuperioribus Aragonie & Catalonia. Ex lib. 3. epiſt. 2298.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. **A**D illa ſollicitudinis Apoſtolice ſtudio libenter impendimus, & partes diligentie noſtræ ſollicite adhibemus, ex quibus in regnis fidelium, quietis bonum proveniat, & pacis tranquillitas & ſecuritas conſervetur.

§. II. Cum igitur cariffimus in Chriſto filius noſter Alphonſus Aragonum, & Sardinie, ac Corſicæ Rex illuſtris, pro pacifico & ſecuro ſtatu huiusmodi regnorum ſuorum, prudenti ductus conſilio deſideret, ut ſuperiores Fratrum Prædicatorum & Minorum, ac aliorum mendicantium Ordinum per Sedem Apoſtolicam approbatorum, infra dictum regnum Sardinie, & Corſicæ exiſtentium Ordinum ſuorum ſuperioribus, qui pro tempore in Aragonia & Catalonia ordinantur: nos ejuſdem Regis ſupplicationibus inclinati, volumus & Apoſtolica auctoritate decernimus, quod ſuperiores dictorum Fratrum Prædicatorum & Minorum ac aliorum Ordinum mendicantium, videlicet Conventuales Priores, ac Cuſtodes, & Guardiani Ordinum prædictorum, qui ſunt, & erunt pro tempore in regno Sardinie & Corſicæ præſebato, ſuperioribus ipſorum Ordinum videlicet Prioribus, Provincialibus Prædicatorum, & Miniſtris Provincialibus Minorum Fratrum Ordinum, nec non aliis Prioribus, Provincialibus ſeu Prælatiſ quocumque nomine cenſeantur, aliorum Ordinum mendicantium in Aragonia & Catalonia conſiſtentibus, qui ſunt, & erunt pro tempore, ſint ſubjecti, eos a ſubjectione aliorum quorumcumque ſuperiorum ſuorum Ordinum prædictorum extra dictas provincias Aragonie, & Catalonia conſiſtentium, auctoritate prædicta totaliter ex mentes. Volumus tamen quod præſens exemptio ad magiſtrum & Miniſtrum, vel Priorem ſeu Priores Generales Ordinum prædictorum nullatenus extendatur, ſed eis ſint ſubditi ſicut prius. Nulli ergo &c. noſtræ conſtitutionis, exemptionis & voluntatis &c.

Datum Avenione 11. Kalend. Julii anno xlii.

CVII.

Præſicitur Eccleſiæ Lavaten. Ibidem epiſt. 3203.

Dilecto filio Henrico de Appoldia electo Lavaten.

Summi diſpoſitione Reſtoris, ad regimen univerſalis Eccleſiæ &c. ad ſalutaria dirigantur. Eccleſia ſiquidem Lavaten. per obitum bo. mem. Joannis Epiſcopi Lavaten. qui nuper extra Romanam Curiam diem clauſit extremum, paſtoris ſolatio deſtituta, nos intendentes per Apoſtolice Sedis providentiam dictæ Lavaten. Eccleſiæ idoneam præſidere perſonam, cujus induſtria, ſcientia & virtute præſata Eccleſia poſſit feliciter gubernari, poſt deliberationem, quam ſuper hoc cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, tandem in te Ordinis Fratrum Minorum profeſſorem, in ſacerdotio

*Vide Conſt. 14.
huius Pontif.
in hoc Tom.
fol. 377.*

ANNO CHRISTI 1339.

JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.

constitutum, cui litterarum scientiam, vitæ munditiæ, morum diligentiam, aliaque dona virtutum tibi desuper concessarum, ex fide dignis testimoniis suffragari percepimus, intuitum direximus nostræ mentis. Quibus omnibus paterna deliberatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus exigentia tuorum meritorum accepta, eidem Lavaten. Ecclesiæ de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine providemus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma spe fiduciaque conceptis, quod, dirigente Domino actus tuos, præfata Lavaten. Ecclesia per tuæ indultriæ ac circumspectionis fructuosum studium præfervabitur a noxiis & adversis, ac in spiritualibus & temporalibus, auctore Domino, grata suscipiet incrementa. Quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus &c. *mereris suscipere incrementum.*

Datum Avenione v. Nonas Julii anno xiii.

CVIII.

Indulgentie visitantibus Ecclesiam Minorum de Cuccaro. Ex lib. 1. anni 14. epist. 235.

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis.

§. I. **S**plendor paternæ gloriæ, qui sua mundum illuminat ineffabili claritate, pia vota fidelium, in clementissima ipsius majestate sperantium tunc præcipue benigno favore prosequitur, cum devota ipsorum humilitas Sanctorum precibus & meritis adjuvatur.

§. II. Cum itaque dilecta in Christo filia nobilis mulier Ilaria de Lauria, relicta quondam Henrici primogeniti quondam Thomasi de sancto Severino Comitis Marisci militis, vidua, sicut asseruit, favore piæ devotionis accensa, cupiens terrena in cœlestia, & transitoria in æterna felici commercio commutare, quemdam locum ad opus Fratrum Ordinis Minorum in quodam Castro suo de Cuccaro Caputaquen. Dioc. pro suæ & progenitorum suorum animarum salute ædificare incepit, non absque magno onere expensarum, fitque in loco prædicto quadam Ecclesia in honorem & sub vocabulo sancti Joannis Baptistæ, ut asseritur, dedicata: Nos volentes ut dicta Ecclesia congruis honoribus frequentetur, de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate consensu, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui Ecclesiam ipsam in festivitate ejusdem Sancti centum dies, eis vero qui per octavas festivitatis ejusdem singulis videlicet ipsarum octavarum diebus eandem Ecclesiam devote visitaverint annuatim, quadraginta dies de injunctis eis poenitentis misericorditer relaxamus.

Datum Avenione Nonis Novembris anno xiv.

CIX.

Ut possint, non obstante lite Eremitarum sancti Augustini, in suo Monasterio permanere. Ibidem epist. 388.

Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & Conventus Sororum Monasterii sancte Mariæ Magdalene de Castellario de Montefalco, Ordinis sancte Clare Spoletan.

§. I. **C**œlestia quærentibus, terrenis contemptui derelictis, libenter illud spirituale præsidium favoris impendimus, quod eis pacis & quietis producere gratiam sentiamus.

§. II. Sa-

ANNO CHRISTI 1329.

JOANNIS XXII. ANNO 13. & 14.

§. II. Sane petitio vestra nobis exhibita continebat, quod olim, jam sunt sexaginta anni & amplius, Monasterium vestrum per Sorores, quæ vos in dicto Monasterio præcesserunt, canonice fuit fundatum, post cujus fundationem vel constructionem, elapsis decem annis vel circa, quidam Fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quemdam locum prope dictum Monasterium receperunt, & ex tunc usque ad hæc tempora vobis vicinitus permanserunt, quodque pro eo, quod nuper beate Clare regulam recepistis, iidem Fratres asserentes ex hoc vos personas alias fore effectas, & per consequens dictum Monasterium in alias personas fore translatum, contra privilegium eis super hoc ab Apostolica Sede concessum, ac pridem se ex hoc indebite gravari, ad Sedem Apostolicam appellarunt, ac super appellatione hujusmodi, dilectum filium Bertrandum de sancto Genesio Decanum Ecclesie Engolismen. Cappellanum nostrum, & earum causarum primi gradus Palatii nostri Auditorem, cum potestate citandi in Romana Curia, & ad partes, nos ad eorum instantiam dedimus Auditorem, qui ad requisitionem dictorum Fratrum vos in partibus per litteras suas citare fecit, & ad aliquos alios actus ulterius in hujusmodi causa processit.

Monasteriū per
Moniales funda-
tum.

De Monast. iure
conquerantur.

§. III. Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum, ut cum Monasterium vestrum magna prematur inopia, vosque oporteat mendicare, nec habeatis unde sumptus litis hujusmodi contra vos mox per Fratres prædictos supportare possitis, providere vobis super hoc de opportuno remedio dignaremur.

Non habent an-
de possint litis
pōdus sustinere.

§. IV. Nos igitur paterno vobis in hac parte compatientes affectu, auctoritate Apostolica, de Fratrum nostrorum consilio, ordinamus & volumus ut præmissis nequaquam obstantibus, in dicto Monasterio, in quo estis, possitis libere permanere, ita tamen quod dilecti filii Fratres Ordinis Minorum, si locum ibidem non habeant, non possint vobiscum in dicto Monasterio habitare, quodque vobis non liceat a parte dictorum Fratrum Eremitarum ædificare, vel locum vestrum etiam ampliare. Nulli ergo &c. nostre ordinationis & voluntatis &c.

Pontificia provi-
sio.

Datum Avinionē v. Kal. Decembris anno xiv.

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

C X.

Ut transferat Joannem ad Dunen. & Rodulphum ad Corkagen. Ecclesias.
Ex lib. 2. epist. 1205.

Venerabili fratri Archiepiscopo Armacano.

§. I. **I**N specula vineæ Domini Sabaoth ex dispositione superna præsidens, & vigilis speculatoris gerens officium Romanus Pontifex beati Petri successor, & Vicarius Jesu Christi, de statu salubri, & prospero cunctarum Ecclesiarum & ministrorum Dei, eorumque præcipue, qui sunt speculatores eminentiæ titulis insigniti, cœlica suscultus potentia, salubriter & utiliter ordinat, & disponit, prout personarum qualitas, locorum diversitas, temporumque varietas exigunt, & causæ rationabiles persuadent.

Manera Romani
Pontificis.

§. II. Ad nostri siquidem Apostolatus notitiam deduxit relatio fide digna, quod venerabiles fratres nostri Joannes Corkagen. & Rodulphus Dunen. Episcopi, puræ & providæ intentionis affectu sperant amplius proficere animabus & locis, ut efficacius impleant ministerium eorundem, quod credunt, Deo propitio, posse firmiter provenire, si Joannes ad Dunen. Rodulphus

Episcopi deside-
rant beata com-
mutare.

phus vero præfati ad Corkagen. Ecclesias apostolicæ auctoritatis præsidio transferantur.

§. III. Nos igitur de tua circumspectionis industria plenam in Domino fiduciam obtinentes, fraternitati tue Joannem ab eo quo Corkagen. Rodulphum autem prædictos ab eo quo Dunen. Ecclesiis prælibatis, quibus præfunt, vinculis tenentur, penitus absolvendi, necnon Joannem ad Dunen. Rodulphum vero præfatos ad Corkagen. Ecclesias jam dictas, auctoritate Apostolica, transferendi, ac Joannem Dunen. Rodulphum vero prædictos Corkagen. Ecclesiis antedictis præficiendi in Episcopos & pastores, & Dunen. Joanni, Corkagen. vero Ecclesiarum prædictarum curam & administrationem Rodulpho jam dictis in spiritualibus & temporalibus plenarie committendi, ac Joanni ad Dunen. Rodulpho vero prædictis ad Corkagen. Ecclesias præfatas transeundi liberam licentiam tribuendi, dummodo eorundem Episcoporum expressus assensus intervenerit in præmissis, faciendi quoque Joanni & Rodulpho præfatis ab eorum subditis obedientiam & reverentiam debitam exhiberi: necnon contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendi, ac recipiendi postmodum nostro & Ecclesiæ Romanæ nomine a Joanne & Rodulpho prædictis fidelitatis debitæ solitum juramentum juxta formam, quam tibi sub bulla nostra mittimus interclusam, plenam atque liberam, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine, concedimus tenore præsentium, potestatem.

Pontifex annuit.

Juramentum
petendum.

§. IV. Formam autem juramenti, quod quilibet eorundem Joannes & Rodulphus præstabit nobis de verbo ad verbum, per cujuscumque ipsorum patentes litteras tuo sigillo signatas, per proprium nuntium quantocius destinare procures. Per hoc autem tibi cui Ecclesiæ supradictæ metropolitico jure subesse noscuntur, & Archiepiscopo Armachano, qui pro tempore fuerit, nullum imposterum præjudicium generetur.

Datum Avenione Nonis Januarii anno xiv.

CXI.

Ut Clarissæ Sistaricen. habeant liberam sepulturam. Ex lib. 4. epist. 988.

Venerabili fratri Episcopo Sistaricensi.

Gratia concessa
Monialibus.

§. I. **S**ignificaverunt nobis dilectæ in Christo filix Abbatisa, & Conventus Sororum Monasterii S. Claræ Sistaricen. Ordinis S. Damiani, quod licet nos dudum eas favore Apostolico prosequentes, sepulturam Ecclesiæ dicti Monasterii, sine alieni juris præjudicio, liberam esse decreverimus, & privilegium speciale, ut earum devotioni & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, dummodo excommunicati, vel interdicti, aut publice usurarii non fuerint, nullus obsistat, falvis tamen Canonica justitia, & Parochiali jure illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur, prout in litteris nostris inde confectis plenius continetur, tuque devote parueris, & parere paratus exstas privilegio supradicto.

Canonici male
privilegium in-
terpretantur.

§. II. Tamen dilecti filii Canonici Ecclesiæ Sistaricen. dictum privilegium malitiosè interpretari volentes, asserunt nomine liberæ sepulturæ cœmeterium intelligi non debere, nec eis per dictum privilegium licere habere cœmeterium prope dictam Ecclesiam Monasterii memorati, & quod ipsi tertiam partem funeralium debent habere pro Canonica portione. Quare præfata Abbatisa & Conventus nobis humiliter supplicarunt, ut providere eis super hoc, paterna diligentia curaremus.

§. III. Quo-

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

§. III. Quocirca fraternitati tue mandamus, quatenus præmissorum prætextu, eisdem Abbatissam & Conventum non permittas super dicto cœmeterio molestari, dictosque Canonicos, quod sint contenti canonica portione, prout in constitutione, quæ incipit: *Super Cathedralam*, super hoc edita continetur, per censuram Ecclesiasticam, appellatione remota, compellas. Non obstant. si prædictis Canonicis, vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Contradictores per censuram eandem, appellatione postposita, compescendo.

Datum Avenione III. Idus Januarii anno XIV.

CXII.

Ut transfutare possent suum domicilium. Ex lib. I. epist. 670.

*Dilectis filiis Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum
Oppidi Brunibergen. Warmien. Diocesis.*

§. I. **C**LARA Ordinis vestri religio virtutum fecunditate referta, & per bonorum operum studia a Domino stabilita, per insignium gratiam meritorum, uberes in Dei Ecclesiam honestatis & salutis fructus semper protulit, & proferre assidue probatur, propter quod nos eundem Ordinem & personas ipsius benevolentia paterna prosequimur, & necessitatibus ipsorum cum expedit, libenti animo providemus.

Ordinis laudes,
& Pontifici benevolentia.

§. II. Sane petitio vestra nobis exhibitâ continebat, quod locus vester, in quo nunc degitis, est extra oppidum Brunibergen. Warmien. Diocesis situs, & quod pagani & infideles, qui sunt dicto oppido convicini, frequenter per hostiles incursus prædas & spolia personarum, cædes & captiones earum, & alia mala innumera inferunt Christianis oppidi prælibati: quodque habitatores ejusdem oppidi attendentes præmissa pericula, & quod etiam si dictus locus vester per dictos paganos caperetur eidem oppido grave periculum immineret, desiderant vobis infra dictum oppidum alium locum assignare.

Conventus extra oppidum situs, petit ut transfutatur.

§. III. Verum quia vobis non licet locum de novo recipere, vel receptum mutare, absque licentia Sedis Apostolicæ speciali, nobis humiliter supplicastis, ut providere vobis super hoc paterna sollicitudine curaremus. Nos itaque cupientes vestris in hac parte necessitatibus salubriter providere, vestris supplicationibus inclinati, recipiendi dictum locum, qui per homines dicti oppidi vobis offertur infra oppidum prælibatum, & transirendi vos ad illum & ibidem morandi, & habendi inibi Ecclesiam cum campana & cœmeterio, domibus, horto & necessariis officinis, disponendi etiam de loco, in quo nunc habitatis, sicut vobis videbitur expedire, Ecclesia tamen & cœmeterio dicti loci, in quo nunc degitis, dispositioni Dioxessani loci plenarie reservatis, felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, & qualibet alia constitutione contraria non obstanto, vobis auctoritate præsentium licentiam concedimus specialem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Non licet FF. locum mutare absque licentia Apostolicæ Sedis.

Pontifici indulgent.

Datum Avenione X. Kal. Martii anno XIV.

CXIII.

Præfektur Ecclesie Alerien. Ibidem epist. 955.

Dilecto filio Galgano Blasi de Florentia, Electo Alerien.

*Vide Constit. 17.
Bonif. VIII.
Tom. 4. fol. 429.*

*Gaddus Episcopus
privatus.*

*Et F. Galgano
præfektus.*

Apostolatus officium &c. *grata suscipiant incrementa*. Sane licet Gaddus de Pisis Ordinis Fratrum Eremitarum sancti Augustini, tunc existens Episcopus Alerien. qui dudum post & contra processus nostros contra Ludovicum olim Ducem Bavariz, & Petrum de Corbaria hæresiarcham, de labe hæreticæ pravitatis per nos, eorum exigentibus culpis, damnatos, & contra faventes & auxiliantes eisdem solemniter habitos, publice ac notorie tamquam suæ salutis immemor adhæsit, & favit damnatis prædictis, & perseveravit etiam cum eisdem, poenas omnes, quibus fautores hæreticorum subjiuntur, per sanctiones canonicas & civiles propterea incurrendo, per dictos processus regimine ac administratione spiritualium & temporalium Ecclesie Alerien. necnon Episcopali dignitate privatus existeret: nihilominus tamen nos de præmissis habita certitudine, eundem Gaddum pronunciamus & declaravimus regimine, ac administratione & dignitate prædictis, exigente iustitia, fore privatum, cumque ab illis duximus penitus amovendum, sicque prædicta Ecclesia Alerien. per huiusmodi privationem, declarationem, & amotionem vacante, nos ad provisionem eiusdem Alerien. Ecclesie, ne prolixioris vacationis exponeretur incommodis, sollicitè intendentes, cum nullus præter nos de ordinatione ipsius hac vice se intromittere possit, pro eo, quod nos diu ante privationem, declarationem & amotionem huiusmodi, omnes Cathedrales Ecclesias &c. *vel ignoranter contingeret attentari*. Post deliberationem, quam ad præsciendum eidem Ecclesie personam utilem, ac etiam fructuosam, cujus industria in suis valeret iuribus adaugeri ac etiam defensari, cum Fratribus nostris habuimus diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui religionis zelum, vitæ munditiam, morum honestatem, & alia multiplicium dona virtutum suffragari ex testimoniis fide dignis accepimus, direximus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, volentes præfatæ Ecclesie salubriter providere, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris, ob huiusmodi tuorum exigentiam meritorum, accepta, memoratæ Ecclesie de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum præficimus & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, firma spe, fiduciaque tenentes, quod eadem Ecclesia per tuæ circumspeditionis industriam, & gregem Dominicus tuo commissus regimini, per te verbo & opere salubriter informatus, semper ad salutaria, divina opitulante clementia, dirigentur. Quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus impositum tibi huiusmodi onus &c. *consequi merearis*.

Datum Avenione 11. Idus Martii anno xiv.

CXIV.

Transferretur ad Ecclesiam Valven. Ex lib. 2. epist. 564.

Venerabili fratri Petro Episcopo Valven.

§. I. **Q**uam sit onusta dispendiis, quam plena periculis, quantaque discrimina secum trahat diutina Ecclesiarum vacatio, sollicitæ considerationis indagine perscrutantes, libenter operariæ manus apponimus, & studium efficaciter impartimus, ut viduatis Ecclesiis, præsertim ad Romanam Ecclesiam immediate spectantibus, prout personarum, locorum & temporum qualitas exigit, & utilitas persuadet, nunc per debitæ provisionis officium, nunc vero per ministerium translationis accommodæ Pastores præficiantur idonei, & ministri providi deputentur, quorum eadem Ecclesie præsidii, & favoribus communitæ, votivis & prosperis, auctore Domino, proficiant incrementis.

§. II. Nuper siquidem Ecclesia Valven. ad dictam Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente per obitum bon. memor. Andreae Episcopi Valven. qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos hujusmodi vacatione ipsius Ecclesie fide dignis relictibus intellecta, cupientes eidem Ecclesie nostræ operationis ministerio personam secundum cor nostrum idoneam præsidere, provisionem ipsius Ecclesie dispositioni & ordinationi nostræ, & Sedis Apostolicæ ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum, &c. *Contingeret attentari.* Ac deinde de ipsius Ecclesie ordinatione celeri & felici, de qua nullus præter nos post reservationem, & decretum prædicta se hac vice intromittere potest, sollicitè cogitantes, ac ad provisionem hujusmodi, ne ipsa Valven. Ecclesia longæ vacationis subjaceret incommodis, paternæ sollicitudinis studio intendentes, post cogitationes multiplices, quas primo infra nos ipsos, & tractatus varios, quos deinde cum Fratribus nostris ad præficiendum talem eidem Ecclesie Valven. personam, quæ sciret & posset eandem præservare a noxiis & adversis, & in suis manuteneat iuribus, & etiam adaugere, habuimus diligentem; demum in te tunc Episcopum Calvien. consideratis grandium virtutum meritis, & donis multiplicium gratiarum, quibus personam tuam altissimus insignivit, & quod tu qui regimini Calvien. Ecclesie hætenus utiliter præfuisi, teque alias exercuisi laudabiliter & prudenter in officio Pastoralis, dictam Valven. Ecclesiam scies & poteris, auctore Domino, utiliter regere, & feliciter gubernare, nostrum animum duximus dirigendum.

§. III. Intendentes itaque tam præfate Valven. Ecclesie, quam gregi dominico ejusdem salubriter providere, te a vinculo, quo tenebaris eidem Calvien. Ecclesie, cui tunc præeras, de ipsorum Fratrum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad præfatam Valven. Ecclesiam transferimus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie Valven. tibi tam in spiritualibus quam in temporalibus plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam ad præfatam Valven. Ecclesiam transeundi, in eo qui dat gratias, & largitur præmia, confidentes, & credentes firmiter ex maturis tuorum fructibus studio, quod prælibata Valven. Ecclesia per tuæ diligentie studium fructuosum, Deo propitio, regetur feliciter, & salubriter dirigetur.

§. IV. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad præfatam Valven. Ecclesiam cum plenitudine gratiæ nostræ benedictionis accedens, curam & administrationem prædictas sic diligenter geras,

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

& sollicitè prosequaris, quod ipsa Ecclesia Valven. gubernatori circumspicito, & fructuoso administratori gaudeat se commissam, &c. *Consequi meraris.*
Datum Avenion. IV. Nonas Maii anno XIV.

CXV.

Transfertur a Salernitana ad Sarlaten. Ecclesiam. Ibid. epist. 796.

Venerabili fratri Arnaldo Episcopo Sarlaten.

§. I. **C**reditur nobis dispensationis urgemus officio, &c. *Successibus gratulentur.* Nuper siquidem Sarlaten. Ecclesia per obitum bon. memor. Bertrandi Episcopi Sarlaten. qui in civitate Nemaufen. diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi fide dignis relictibus intellecta, cupientes ipsi Ecclesie, nostræ operationis ministerio, utilem & idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesie ordinationi nostræ ea vice duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc irritum, &c. *Neque potest*, ne ipsa Ecclesia longæ vacationis incommoda deploraret, paternis & sollicitis studiis intendentes, ac cupientes eidem Ecclesie talem præesse personam, quæ sciret, vellet, & posset eam præservare a noxiis & adversis, & in suis manutenere juribus, & etiam adaugere, post deliberationem, quam super his cum Fratibus nostris habuimus diligentem, demum ad te, qui regimini Salernitan. Ecclesie præsidebas, convertimus oculos nostræ mentis.

§. II. Intendentes itaque tam eidem Sarlaten. Ecclesie, quam gregi dominico ejusdem salubriter & utiliter providere, te, ex certis causis rationabilibus pro parte tua nobis expositis, volentem & consentientem, a vinculo, quo tenebaris ipsi Salernitanæ Ecclesie, cui tunc præeres, de Fratrum prædictorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine, absolventes, te ad præfatam Ecclesiam Sarlaten. transferimus, & concedimus te ipsi Sarlaten. Ecclesie in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam, ad præfatam Sarlaten. Ecclesiam transeundi, sperantes indubie quod ipsa Sarlaten. Ecclesia per tuæ industris ac circumspicitionis fructuosum studium regetur utiliter & prospere dirigetur. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad præfatam Sarlaten. Ecclesiam cum gratia nostræ benedictionis accedens, &c. *Valeas promoveri.*

Datum Avenion. v. Kalend. Julii anno XIV.

CXVI.

Præficitur Ecclesie Ifernien. Ibid. epist. 778.

Venerabili fratri Henrico Episcopo Ifernien.

§. I. **D**ebitum officii nostri requirit, ut inter sollicitudines alias, quibus assidue premimur, specialiter circa Ecclesias diligentem solertiam adhibentes, ipsarum utilitatibus intendamus, in eo præcipue ut viduas, ne longæ vacationis dispendia patiantur, nostræ diligentis studio provideatur celeriter de talium substitutione Pastorum, per quos spiritualmente, & temporaliter continuum suscipiant, auctore Domino, incrementum. Dudum siquidem Ecclesia Ifernien. per obitum bon. memor. Petri Episcopi Ifernien. qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio de-

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

definita, dilecti filii capitulum ipsius Ecclesie Nicolao Andree de Ifernina Canonico, ac Archidiacono ipsius Ecclesie tunc in Romana curia personam liter existente, vocatis omnibus, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commode interesse, die ad eligendum prefixa, ut moris est, pro futuri substitutione Pastoris convenientes in unum, quondam Conradum judicis Rampini ejusdem Ecclesie Canonicum in Sacerdotio constitutum in Ifernien. Episcopum per formam compromissi concorditer elegerunt, ipseque deinde electioni hujusmodi ad instantiam dictorum capituli, illius sibi presentato decreto, in ra tempus debitum consensit, ac electionem hujusmodi a venerabili Fratre nostro Archiepiscopo Capuano Metropolitano suo obtinuit auctoritate Metropolitana confirmari, & deinde administrationi se immiscuit Ecclesie prelibate, a qua quidem electione dictus Nicolaus, quam cito scivit electionem hujusmodi, ex certis causis ad Sedem Apostolicam appellavit, ac ipsam appellationem eidem Conrado infra tempus debitum intimavit, idemque Conradus pro prosecutione negotii electionis & confirmationis hujusmodi ad Sedem eandem personaliter accessit.

§. II. Hujusmodi ergo electionis & confirmationis ac appellationis negotio pro parte ipsius Nicolai in consistorio exposito coram nobis, nos negotium ipsum venerabili fratri nostro Bertrando Episcopo Tusculano audiendum commisimus, & nobis postmodum referendum, coram quo cum esset inter ipsum Conradum & prefatum Nicolaum ad certos actus in negotio predicto processum, idem Conradus apud eandem Sedem diem clausit extremum.

§. III. Nos igitur considerantes quod nullus preter nos de provisione ipsius Ecclesie se hac vice intromittere potest, pro eo, quod nos diu ante hujusmodi obitum ipsius Conradi, omnes Ecclesias Cathedrales, &c. *Continueret attentari*. Et ad provisionem ipsius Ecclesie sollicito intendentes, ac cupientes eidem Ifernien. Ecclesie utilem prefidere personam, post deliberationem quam super hoc cum nostris Fratribus habuimus diligentem, deum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem in Sacerdotio constitutum, cui de litterarum scientia, morum honestate & vite, religionis zelo, aliisque virtutum meritis laudabilia testimonia perhibentur, convertimus oculos nostrae mentis. Quibus omnibus attente discussis, de persona tua eidem Ifernien. Ecclesie, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi praecipimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem illius tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo, ac faciendo tibi postmodum per venerabilem fratrem nostrum Guillelmum Episcopum Sabinen. munus consecrationis impendi, firma spe fiduciaque conceptis ex laudabilibus tuorum fructibus studiorum, quod, gratia tibi assistente & cooperante divina, eadem Ifernien. Ecclesia sub umbra tui nominis gubernabitur, regetur & dirigetur sollicito, fideliter & prudenter, augmentaque suscipiet commodi & honoris. Quocirca fraternitati tuae per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad eandem Ecclesiam Ifernien. sponsam tuam cum nostrae gratia benedictionis accedens, &c. *Uerius consequi mercaris*.

Datum Avenion. vi. Non. Julii ann. xiv.

CXVII.

Ut possit eligi in Abbatissam non obstante defectu natalium . Ex 4. par. an. 15. epist. 621.

Dilecte in Christo filie Endeline de Parisius Moniali Monasterii sancti Marcelli prope Parisios Ordinis sancte Clare .

§. I. **T**Estimonium tibi laudabile suffragatur, quod a Domino gratiam confecuta, genituræ maculam, quam non ex legitimo thoro nata, sed de clar. mem. Ludovico Rege Franciæ soluto, & conjugata contraxisse dignosceris, sic claris virtutibus recompensas, quod dignam te reddas Apostolicæ Sedis gratia & favore.

§. II. Hinc est quod nos tuis supplicationibus inclinati, volentes personam tuam, pro qua etiam dilectæ in Christo filie Abbatissæ & Conventus Monasterii sancti Marcelli prope Parisios Ordinis sanctæ Clare, cujus Monialis existis, pro te nobis in hac parte supplicarunt humiliter, prosequi prærogativa favoris & gratiæ specialis, tecum ut eodem defectu, & quibuscumque constitutionibus Romanorum Pontificum, ac statutis & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prædictorum contrariis nequaquam obstantibus, possis in Abbatissam ipsius, vel alterius cujuscumque Monasterii dicti Ordinis libere eligi, & assumi, dummodo aliud Canonicum non obsistat impedimentum, auctoritate Apostolica, de speciali dono gratiæ dispensamus. Nulli ergo, &c. nostræ dispensationis, &c.

Datum Aven. IV. Idus Augusti anno xv.

CXVIII.

Confirmantur Indulgentiæ Minoribus concessæ per alios Pontifices . Monum. Ord. par. 1. fol. 108.

Dilectis in Christo filiis Generali & Provincialibus Ministris, ac universis Custodibus Guardianis & singulis Fratribus de Ordine Fratrum Minorum .

Pontifices recensentur qui indulgentias concesserunt .

§. I. **F**iliationi vestræ indulgentias Ordini vestro concessas per prædecessores nostros, & per nos, facimus manifestas, & confirmatas sicut inferius annotantur, videlicet in festivitibus beatæ Mariæ Virginis, beatorum Francisci, Antonii, Ludovici, & beatæ Clare, in consecrationibus Ecclesiarum altariorumque, & vocabulis earum & per octavas, est data indulgentia decem annorum & dierum quadraginta a summis Pontificibus, videlicet, Alexandro IV. Innocentio IV. Clemente IV. Urbano IV. Nicolao III. Gregorio IX. Nicolao IV. Idem Alexander IV. omnibus accedentibus ad loca vestri Ordinis, sive ad audiendum verbum Dei, sive ad audiendum missas beatæ Mariæ Virginis, vel beati Francisci dum cantantur, dedit Indulgentiam centum dierum. Idem etiam Papa omnibus visitantibus loca Fratrum Minorum dedit Indulgentiam quadraginta dierum. Idem Innoc. IV. pro eadem causâ dies quadraginta. Item idem Innocentius omnibus porrigentibus manus adjunctrices Fratribus Minoribus, sive in domibus eorum, sive euntibus per viam xl. dies. Item Nicolaus III. pro eadem causâ dies xl. Item Clemens IV. pro eadem causâ dierum centum. Item idem omnibus visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum totiens quotiens causâ devotionis lxxx. dierum. Item Fratres dicti Ordinis in omnibus præ-

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

prædicationibus suis extra domum suam possint dare LXXX. dies Indulgentiarum, in domibus autem suis centum ultra prædictas Indulgentias. Item Nicolaus IV. in Missarum solemnibus beate Mariæ Virginis & beati Francisci dedit indulgentiam c. dierum. Item Benedictus XI. accedentibus ad loca Fratrum Minorum in solemnitatibus eorum centum dies. Item Nicolaus IV. dedit indulgentiam unius anni & dierum xl. accedentibus ad loca prædictorum Fratrum causa devotionis. Item omnibus accedentibus ad loca vestri Ordinis causa devotionis, quocumque tempore, die, vel hora, licet non sit aliquod festum, concessa est indulgentia a pluribus Romanis Pontificibus annorum duorum & dierum xl.

§. II. Nos igitur vestris piis precibus inclinati, salutem & profectum animarum benignius intendentes, de omnipotentis Dei misericordia & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, quorum vicem, licet immeriti, gerimus, auctoritate confisi, easdem omnes indulgentias vestro Ordini per prædictos nostros prædecessores concessas, omnibus vere poenitentibus & confessis concedimus & confirmamus. Nulli ergo omnino hominum liceat, &c. *Se noverit incursum.*

Joannes omnes confirmat.

Datum Avenion. 1v. Kalend. Septemb. anno xv.

CXIX.

Ut confirmatur in urbe Grassen. Monasterium Clarissarum. Ex 4. par. an. 15. epist. 598.

EPISCOPO GRASSEN.

§. I. **E**Xhibita nobis dilectorum filiorum communis & universitatis hominum Civitatis Grassen. petitionis series continebat, quod in Civitate ac Diocesi Grassen. aliquod Monasterium alicujus Ordinis Monialium non existit, & quod ipsi ad Ordinem sanctæ Claræ magnæ devotionis gerentes affectum, desiderant in dicta Civitate Monasterium Sororum dicti Ordinis fundari & ædificari de novo.

Civ. Grass. Monasterium adificari postulat.

§. II. Quare dicti commune & universitas nobis humiliter supplicarunt, ut dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & Conventui Monasterii sanctæ Claræ Massilien. dicti Ordinis ædificandi de novo in loco idoneo ad hoc eis deputando in civitate Grassen. prædictum Monasterium cum Oratorio, domibus, & aliis necessariis officinis, in quo dictæ Sorores dicti Ordinis, in decenti numero ponendæ ibidem, possint perpetuo virtutum Domino famulari, licentiam concedere dignemur.

§. III. Nos itaque ipsorum communis, & universitatis in hac parte supplicationibus inclinati, ac de circumspectione tua gerentes in his & aliis fiduciam in Domino specialem, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus eidem Abbatissæ & Conventui construendi de novo, cujuscumque licentiæ minime requisita, Monasterium hujusmodi in loco congruo & honesto civitatis Grassen. prædictæ, dote tamen sufficienti per commune & universitatem prædictos, eidem Monasterio noviter construendo, juxta tuæ discretionis arbitrium ac numeros Sororum, quæ ponentur seu statuentur ibidem, & ministrorum ipsarum exigentiam primitus assignata: ita tamen quod prædictæ Sorores in prædicto Monasterio noviter construendo ponendæ, quas inibi perpetuo manere volumus sub clausura, per te includantur ibidem, super quibus tuam conscientiam oneramus, quibuscumque constitutionibus contrariis nequaquam obstantibus, Apostolica auctoritate postulatam licentiam largiaris; jure tamen parochialis

Commissio data Episcopo, Et condicione servanda.

lis Ecclesie & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo, contradicatore
per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, competendo.

Datum Avenion, III. Nonas Septembris anno xv.

CXX.

Preficitur Ecclesie Suanen. Ex 2. par. epist. 427.

Dilecto filio Alamanno de Donath de Florentia electo Suanen.

§. I. **L**icet continuata supervenientium negotiorum instantia nos, qui disponente Domino universalis Ecclesie regimini presidemus, insultibus impetat successivis, sollicitudo tamen Ecclesiarum, illarum precipue, que propriis Pastoribus videtur, Romane dumtaxat Ecclesie sunt subiecte, nostris incumbens humeris tanto arctius nos quotidiana meditatione perurget, quanto eis sumus specialiter obligati.

§. II. Dudum siquidem ex certis rationabilibus causis provisionem omnium Ecclesiarum Cathedralium, &c. *Contingeret attentari*. Et deinde certis causis & considerationibus moti pariter & inducti, reservationem, & decretum, ac beneplacitum supradictum usque ad duos annos a Kalendis Januarii proxime prateriti tunc instantibus dumtaxat, voluimus perdurare, nisi illa rationibus aliis forsitan inducti provideremus in tempus amplius proroganda.

§. III. Interim vero Ecclesia Suanen. dictae Romane Ecclesie immediate subiecta, que in terra ad nos & dictam Ecclesiam Romanam spectante consistit, per obitum bon. mem. Transmundi Episcopi Suanen. qui in illis partibus diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi ipsius Ecclesie fide dignis relatis intellecta, de ipsius ordinatione, ne dispendia prolixae vacationis incurreret, paterna sollicitudine cogitantes, cum nullus praeter nos hac vice de provisione ipsius Ecclesie Suanen. se intrmittere possit, reservatione & decreto ac beneplacito obfistentibus supradictis, post deliberationem, quam de praeficiendo ipsi Ecclesie personam utilem ac etiam fructuosam habuimus cum Fratribus nostris diligentem, demum in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitae munditia, litterarum scientia, honestate morum & aliarum multiplicium virtutum meritis laudabilia testimonia perhibentur, direximus aciem nostrae mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua ipsi Suanen. Ecclesie, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum praeficimus & Pastorem, curam, &c. *Proficiet incrementis*. Jugum itaque Domini, &c. *Plenus consequaris*.

Datum Avenione xi. Kalend. Novembris, anno xv.

CXXI.

Ut incorporetur Custodie Wigornien. domus Minorum Praesonen. Ex 3. par. epist. 1517.

Dilectis filiis Abbati Monasterii Leicestriae Lincolnien. Diocesis ac Priori Wigornien. ac Guillelmo de Melburno Canonico Liechfelden. Ecclesiarum.

§. I. **E**xhibita nobis dilecti filii nobilis viri Henrici Lancastriae & Leicestriae Comitum, ac Senescalli Angliae, petitio continebat, quod olim quondam Edmundus Lancastriae & Leicestriae Comes, natus chari memo-

ANNO CHRISTI 1330.

JOANNIS XXII. ANNO 14. & 15.

moriz Eduardi Regis Angliæ, pater suus, cupiens terrena in cœlestia & transitoria in æterna felici commercio commutare, locum Fratrum Ordinis Minorum de Prebena Lichefelden. Diœcesis in Comitatu suo Lancastriz consistentem, suis propriis fundavit sumptibus pariter & construxit, dictumque locum a primaria fundatione ipsius fecit Custodiæ Fratrum dicti Ordinis Wigornien. per Prælatos ejusdem Ordinis assignari. Quare præfatus Henricus Comes nobis humiliter supplicavit, ut votum & factum d. Æti patris acceptare, & incorporationem dicti loci eidem Wigornien. Custodiæ dictorum Fratrum confirmare, de benignitate Apostolica, dignaremur.

§. II. Nos itaque piis votis ejusdem Edmundi in hac parte benignius annuentes, ipsiusque Henrici supplicationibus inclinati, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos vel alium, seu alios, si est ita, quod per eundem Edmundum & Prælatos eosdem super præmissis factum est, auctoritate nostra confirmare curetis, ita quod ex tunc locus prædictus sit de Wigornien. custodia prælibata, nec Prælatis seu Fratribus ejusdem Ordinis, liceat eandem incorporationem infringere, nec etiam infirmare; contradictores per censuram Ecclesiasticam, &c. *De indulto hujusmodi mentionem.*

Datum Avenion. vii. Idus Novembris anno xv.

CXXII.

Transfertur a Nubien. ad Maranen. Ex 3. par. ann. 14. epist. 3571.

Venerabili fratri Vincentio Episcopo Maranen.

§. I. **A**ngit nos cura propensior multifarie, multisque modis ab intimis excitatur, ut circa cujuslibet statum Ecclesiæ, sic attente prospicere, sic excogitari sollicitè studeamus, ut per nostræ vigilis attentionis instantiam, Ecclesiis singulis præsertim gubernatione carentibus Pastor accedat idoneus, & Rector providus deputetur, ut superni favoris auxilio eadem Ecclesiæ lætis foveantur eventibus, & successibus prosperi gratulentur.

§. II. Dudum siquidem ex certis rationabilibus causis, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, &c. *Contingeret attentari.* Et subsequenter cum finis hujusmodi nostræ ultimæ prorogationis instaret, nos similibus causis inducti, reservationem & decretum prædicta usque ad duos annos ab eisdem Kalendis Aprilis in antea computandos, auctoritate prædicta, per nostras certi tenoris lit teras extendenda duximus, ac etiam proroganda. Interim vero aliquorum fide dignorum relatione percepto, quod Nubien. Ecclesia in prædicta consistens Provincia, certis ex causis tunc expressis, vacabat, nos cupientes eidem Ecclesiæ de idoneo providere Pastore, de te Ordinis Fratrum Minorum professore, ipsi Nubien. Ecclesiæ de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum, teque illi præfecimus in Episcopum & Pastorem. Et subsequenter per venerabilem fratrem nostrum Guillelmum Sabinen. Episcopum tibi fecimus munus consecrationis impendi.

§. III. Postmodum autem cum Ecclesia Maranen. in præfata Provincia similiter consistens, per obitum bo. me. Guidonis Episcopi Maranen. qui in partibus illis diem clausit extremum, foret pastoris solatio destituta, & de causis propter quas vacavisse præfata Nubien. Ecclesia dicebatur, non plene liqueret, ac ob hoc dubitaretur, quod ipsa Nubien. Ecclesia non vacaret tunc temporis. Nos te volentem, & consentientem à vinculo, si quo forsane eidem Nubien. Ecclesiæ tenebaris, de Fratrum prædictorum consilio, & Apo-

ANNO CHRISTI 1330. & 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 14. 15. & 16.

& Apostolicę potestatis plenitudine, duximus absolvendum, & sic nullius Ecclesię Episcopos remanisti. Et deinde volentes eidem Maranen. Ecclesię, de cujus ordinatione nullus præter nos se hac vice intrmittere potest, reservatione, decreto, ac prorogatione & extensione obstantibus supradictis, nec non gregi dominico ejusdem Maranen. Ecclesię, tuoque statui salubriter & utiliter providere, post deliberationem, quam super hoc cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te, consideratis grandium tuarum virtutum meritis, quibus personam tuam Dominus insignivit, nostrę considerationis intuitum dirigentes, de persona tua præfate Maranen. Ecclesię, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ejusdem Maranen. Ecclesię tibi, &c. *Consequi mercaris.*

Datum Avenione Kal. Decembris an. 15.

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

CXXIII.

*Ut possit edificare Monasterium Clarissarum Pfsi. ex 4. par. an. xv. ep. 465.**Nobili Viro Bonifacio Comiti de Domnoratico.*

§. I. **D**ignum arbitramur & congruum, ut votis tuis in iis, quę ad augmentum Cultus divini pertinent, & salutem animarum respiciunt, cum omni promptitudine favorabiliter annuanus.

Comitis propositum Pontificis laudat.

§. II. Sane porrectę nobis pro parte tua petitionis series continebat, quod tu pia devotione ductus, cupiens transitoria in æterna, & terrena in celestia felici commercio commutare, ad laudem Omnipotentis Dei & honorem Beatę Clarę, tuęque, ac progenitorum tuorum, & aliorum multorum animarum salutem, Monasterium, sub vocabulo & Ordine dictę sanctę, in quo quadraginta Moniales Ordinis ejusdem Sanctę inibi collocandę, ac claudendę perpetuum exhibeat Domino famulatum, cum domibus & officinis, tam pro ipsis, quam etiam pro quatuor Fratribus de Ordine Minorum, ad ministrandum eis Sacramenta Ecclesiastica deputandis necessariis, ac etiam opportunis in Civitate Pisana fundare & edificare proponas, tuis sumptibus & expensis.

Circumstantiæ edificandi Monasterii.

§. III. Quare nobis humiliter supplicasti, ut tibi Monasterium, domos & officinas hujusmodi fundandi in quo Abbatissa & Moniales prædictę collocari, & includi valeant commode, ac ibidem perpetuo virtutum Domino famulari, largiri licentiam; & hortum Ecclesię seu Prioratus Sancti Martini Pisani. siti in quarterio Chinicę in contrada quę dicitur Guastolongo, ubi Monasterium, domus, & officinę hujusmodi fundari & ædificari possint, nec non & Ecclesiam seu Prioratum ipsum, nunc rectore seu Priore carentem, cujus redditus & proventus annui quadringentos florenos auri valere dicuntur, cum claustro ac aliis omnibus possessionibus, juribus, & pertinentiis suis eidem Monasterio, postquam fundatum fuerit, in perpetuum concedere, incorporare, & annexere dignaremur.

Litteris Monasterii. construendi commendat.

§. IV. Nos igitur eximie devotionis affectum, quem ad nos, & Romanam Ecclesiam te habere novimus, diligentius attendentes, ac te volentes in hujusmodi tuo proposito, quod gratum reputamus Altissimo, confovere, sufficienti dote prius dicto Monasterio, redditibus computatis Ecclesię seu Prioratus prædicti ad Dioecesani arbitrium assignata, Monasterium, domos, & officinas hujusmodi, tam pro monialibus, quam pro Fratribus

memo-

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

memoratis in horto prædicto ædificandi devotioni tuæ, plenam & liberam licentiam, tenore præsentium largimur. Volentes & nihilominus concedentes, quod dilectus filius Minister Fratrum dicti Ordinis Minorum in Provincia Pisana, de monasteriis dicti Ordinis, ejusdem Sanctæ, dictæ Provincie duodecim vel tredecim Moniales religionis zelo, honestate vitæ, ac institutis instructis regularibus, & morum maturitate pollentes, in dicto Monasterio, postquam fundatum fuerit, collocandas, per quas alie Virgines in eodem Monasterio Religionis habitum assumentes, de sanctitate vitæ, honestate morum, ac institutis regularibus salubriter valeant informari, nec non dictos quatuor Fratres, pro missa & aliis divinis officiis, congruis horis & temporibus, etiam solemniter, contraria Monasteriorum dicti Ordinis, ejusdem Sanctæ, illarum partium non obstante consuetudine, memoratis Abbatissæ & Monialibus ejusdem Monasterii, quas inclusas ibidem esse volumus, & ipsarum familiaribus celebrandis ac ministrandis Ecclesiasticis Sacramentis possit, prout suæ discretioni videbitur, assumere, ac etiam deputare. Cui quidem Monasterio præfatam Ecclesiam seu Prioratum sancti Martini cum prædicto claustro, & omnibus aliis possessionibus juribus, & pertinentiis suis, salvo tamen jure Archiepiscopali, Apostolica auctoritate concedimus, incorporamus, unimus, & annectimus de gratia speciali. Volentes tamen quod Canonici, qui nunc sunt Ecclesie supradictæ, locus conveniens pro ipsorum habitationibus, & sufficiens provisio dicti Dioccesani arbitrio assignentur de proventibus Ecclesie supradictæ, in quibus quidem provisione & loco, eisdem Canonici cedentibus vel decedentibus, quatuor presbiteri subrogentur qui in eadem Ecclesia Parochianis ipsius missas, & alia divina officia celebrent & ministrent Ecclesiastica Sacramenta.

Monasteria alia
Monasteriis ibi
collocanda.

Prioratus S. Martini
omni Monasterio.

§ V. Qua quidem assignatione facta, dictoque fundato & ædificato Monasterio, ac Abbatissa & Conventu prædictis collocatis & inclusis ibidem, ipsæ Abbatissa & Conventus possint corporalem possessionem Ecclesie, seu Prioratus, claustrum possessionem jurium & pertinentiarum prædictorum propria auctoritate libere recipere, apprehendere, & etiam retinere, assensu cujusquam minime requisito, fructusque, redditus, & proventus ipsorum in utilitatem prælibati Monasterii convertere, prout eis utilis videbitur expedire. Nulli ergo, &c. nostre largitionis concessionis, incorporationis, unionis, annexationis & voluntatis, &c.

Honorem possessio
Monasterio
conceditur.

Datum Avenione v111. Kal. Martii anno xv.

C X X I V.

Ut uniatur prædicto Monasterio Rectorum. S. Martini Ibid. epist. 464.

Archiepiscopo Pisano.

§. I. **H**abet in nobis dilecti filii nobilis Viri Bonifacii Comitis de Donoratico sincera & probata, nobisque plurimum grata devotio, quod petitionibus suis, illis potissimum, que Dei laudem, profectum pauperum, & salutem animarum prospiciunt, gratiosis favoribus annuamus.

§. II. Cum igitur idem Comes nobis humiliter supplicaverit, ut quandam domum, *hospitale* vulgariter nuncupatam, sitam juxta claustrum, seu coemeterium Ecclesie, seu Prioratus sancti Martini de quarterio Chiniscæ Pisanæ in qua decem vel duodecim lecti pro pauperibus hospitandis dumtaxat teneri, & servari dicuntur, consuetam per laicum, qui Rector seu Hospitalarius nominatur, cujus dispositio ad Archiepiscopum Pisanum, qui est pro tempore, spectare dignoscitur, gubernari, Monasterio per eundem Co-

Tom. VII.

H h h

mitem,

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

mitem, juxta concessionem super hoc, per alias nostras certi tenoris litteras sibi factam, in eisdem Ecclesie seu Prioratus claustris, per quod ad domum ipsam intratur, fundando, & edificando, in quo quadraginta Moniales Ordinis sancte Clare inibi collocandæ, ac includendæ perpetuum exhibeant Domino famulatum, tam pro majori in ipsa domo hospitalitate servanda, quam etiam pro commoditate Monasterii supradicti, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, unire, annectere, & concedere, in perpetuum de speciali gratia dignemur.

§. III. Quocirca fraternitati tue de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus prædictam domum cum omnibus juribus, & pertinentiis, si absque alicujus præjudicio fieri possit, præfato Monasterio postquam fundatum fuerit, auctoritate nostra concedas, unias in perpetuum & annectas, ita quod Abbatisa & Conventus quæ tunc erunt, ejusdem corporalem possessionem prædictæ domus, ac jurium & pertinentiarum ipsius, auctoritate propria, recipere, & apprehendere valeant, ac etiam retinere, assensu cujusvis minime requisito. Volumus autem quod ipsius domus redditus & proventus, eidem hospitali, nec non domus competens remaneat pro colligendis hospitandis, & alendis pauperibus supradictis.

Datum Avenione viii. Kalend. Martii anno xv.

CXXV.

Quod in beneficium prædicti Monasterii applicet quædam legata Ibid. capit. 463.

Nobili Viro Bonifacio Comiti de Domnoratico.

§. I. **N**obilis tui sincera & probata devotio, qua nos & Romanam Ecclesiam revereri dignosceris, sicut ab experto cognovimus, promeretur, ut petitiones tuas, quantum cum Domino possumus, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittamus.

Comes plus legata adimplete nequit.

§. II. Ex oblatæ siquidem nobis serie tue petitionis accepimus, quod progenitores tui a sexaginta annis citra, in eorum testamentis, quæ in suis ultimis voluntatibus condiderunt, multa certa & incerta legata nonnullis piis locis, & pauperibus reliquerunt; certas & magnas pœnas imponentes hæredibus eorumdem & successoribus, si juxta dispositiones ipsorum de legatis non satisfacerent memoratis, quodque tu qui eorumdem progenitorum successor & hæres a tempore obitus quondam Gerardi Comitis de Domnoratico patris tui, fuisti, sicut adhuc esse dignosceris, ad satisfactionem dictorum legatorum astrictus, & etiam obligatus, propter nonnulla gravamina, quæ a rebellibus Ecclesie fuisti perpessus, de legatis hujusmodi satisfacere nequivisti propter quod hujusmodi pœnas per testatores prædictos in hujusmodi testamentis impositas, ut præfertur, nosceris incurrisse.

Reverend. Sedem Apoll.

§. III. Quare nobis humiliter supplicasti, ut cum de certis ad præsens integre, de incertis legatis hujusmodi infra certa tempora solvendo, videlicet quolibet anno mille libras monetæ Pisane, usque ad satisfactionem integram legatorum incertorum hujusmodi, quæ quidem legata incerta propter multa quæ tibi incumbunt onera non vales simul ad præsens exsolvere, satisfacere sis paratus, providere tibi super his de benignitate Apostolica dignemur.

Ei indulgentur in favorem Monast. Legata convocat.

§. IV. Nos itaque tuis supplicationibus inclinati, ut omnia & singula hujusmodi legata incerta in utilitatem Monasterii per te in Civitate Pisana, juxta

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

juxta Ecclesiam seu Prioratum Beati Martini situm in quarterio Chinice in contrada que dicitur Guastalongo, in quo quadraginta Moniales Ordinis sancte Clare inibi collocande, & includende perpetuum exhibeat Domino famulatum, juxta concessionem super hoc per alias nostras certi tenoris litteras tibi factam fundandi, convertere valeas, auctoritate presentium tibi indulgemus, omnesque predictas poenas per dictos testatores, & etiam a jure communi impositas, quas non solvendo juxta predictorum testatorum dispositiones hujusmodi legata incurreras, ut prefertur, in quibus tamen alicui, seu aliquibus jus queritum non existit, tibi remittimus de dono gratie specialis.

§. V. Ceterum cum sicut dicta tua petitio continebat, propter incumbencia tibi onera, supradicta hujusmodi legata non posses exolvere simul & semel. Volumus & tibi predicta auctoritate concedimus; quod juxta quod postulasti a nobis mille liberas dicte monete tantum singulis annis usque ad integram satisfactionem hujusmodi legatorum incertorum, ad utilitatem dicti monasterii expendere tenearis. Nulli ergo nostre concessionis, remissionis, & voluntatis, &c.

Datum Avcnione VIII. Kal. Martii anno xv.

CXXVI.

Ut constituat Abbatisam in Monasterio Cabilonen. Ex 2. par. epist. 759.

Venerabili fratri Archiepiscopo Lugdunen.

§. I. **D**udum exponente nobis dilecta filia in Christo nobili muliere, Margareta Domina de sancta Cruce, Lugdunen. diocesis. quod ipsa cupiens terrena in coelestia & transitoria in aeterna felici commercio commutare, pro sue, ac progenitorum & successorum suorum animarum salute, in fundo proprio sui patrimonii, videlicet in loco vocato sancta Maria de Cabilone, juxta civitatem Cabilonen. Monasterium Sororum Ordinis sancte Clare proponebat de propriis bonis construi facere & dotare, cum officinis necessariis, juxta suarum exigentiam facultatum, ac supplicante nobis, ut sibi faciendi premissa; & quod ipsa postquam hujusmodi Monasterium fundatum & dotatum existeret, posset prima vice honestas Sorores & idoneas in dicto Monasterio deputare, juxta facultates assignandas eisdem includendis in eo, juxta dicti Ordinis instituta faceremus, auctoritate Apostolica, licentiam liberam elargiri; & prefici eidem Monasterio in Abbatisam personam idoneam, quam dicta nobilis duceret nominandam.

Petita Fundatrix etc.

§. II. Nos Venerabili fratri Episcopo Cabilonen. nostris sub hac forma dedimus litteris in mandatis, ut eidem Nobili, dote sufficienti per eam prius eidem contruendo Monasterio assignata, pro Abbatisa, & Sororum instituendarum inibi sustentatione, ac aliis oneribus supportandis, faciendi premissa postulata per eam, auctoritate Apostolica, licentiam largiretur, sine juris prejudicio alieni, & preficeret ea vice dumtaxat dicto Monasterio, postquam constructum & dotatum foret, in Abbatisam personam idoneam, quam eadem Fundatrix duceret nominandam, ac faceret personam eandem, juxta instituta benedicti predicta, sibi que obediri a suis subditis humiliter & intendi, prout in eisdem litteris plenius continetur.

Episcopo deditur ut faciat assignare dote.

§. III. Cum autem dicta Nobilis, sicut ipsa nobis nuper exposuit, dictum Monasterium, juxta datam sibi ab Episcopo predicto, earundem litterarum auctoritate, licentiam, in loco predicto de bonis propriis construi fecerit & sufficienter dotaverit, adeo quod de ditioribus Monasteriis dicti

Monaster. a Fundatrix ditatum.

Tom. VII.

H h h 2

Or

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

Ordinis partium Burgundie reputatur; ipsumque Monasterium, in quo præfata Nobilis jam Sorores dicti Ordinis in sufficienti numero collocavit, careat Abbatisa, ejuſque non sit oratorium benedictum, pro eo quod dictus Episcopus ab Episcopatu suo diutius fuerit absens, nec de ipsius reditu speratur in brevi, ac ipse pro parte dictæ Nobilis in Francia ubi moratur, pluries requisitus, ut alteri super hoc committeret vices suas, id facere non curavit, præfata Nobilis nobis humiliter supplicavit, ut providere dicto Monasterio in hac parte de opportuno remedio dignaremur.

§. IV. Nos itaque nolentes imperfectum deserere, quod in hac parte dedit ipsius Nobilis pium propositum inchoari, ejuſdem supplicationibus inclinati, fraternitati tue per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus contenta in prædictis litteris super his Episcopo memorato directis, videlicet, quæ nondum sunt per eundem Episcopum, ut præmittitur, executioni mandata, auctoritate nostra, exequi studeas, juxta ipsarum continentiam litterarum.

Datum Avenion. Kalend. Martii anno xv.

CXXVII.

Deputantur Conservatores Monasterii prædicti. Ex 3. part. epist. 1170

Dilectis filiis Cappelle Ducis Burgundie de D'olone Lingonen. diocæs. & Cabilonen. Decanis, ac Cantori Bisuntin. Ecclesiarum.

§. I. **M**ilitanti Ecclesiæ licet immeriti, disponente Domino, præfidentes circa curam Ecclesiarum & Monasteriorum omnium solertia reddimur indefessa solliciti, ut juxta debitum pastoralis officii, eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus.

§. II. Sane dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Margarete Domine de sancta Cruce Lingonen. diocæs. petitio nobis exhibita continebat, quod ipsa pro suæ, ac progenitorum & successorum suorum animarum salute, quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Clare in fundo proprio, juxta civitatem Cabilonen. videlicet in loco vocato sancta Maria de Cabilone, ex Apostolica licentia sibi ut asserit, in hac parte concessa, fundavit de bonis propriis, & eidem dotem in bonis suis in imperio consistentibus congruam assignavit; ac in eo collocavit decentem numerum Sororum Ordinis antedicti; quodque ipsa Nobilis dubitat, ne præfato Monasterio, cui nondum est de Abbatisa provifum, in locis, terris, possessionibus, censibus, redditibus, proventibus, juribus, jurisdictionibus, & aliis bonis assignatis, eidem, seu ad illud spectantibus, a nonnullis illarum & aliarum partium vicinarum, qui nomen Domini in vacuum recipere non formidant, inferantur injuriæ, molestiæ, violentiæ, aut jacturæ; seu loca, terræ, possessiones, census, redditus, & proventus, jura, jurisdictiones, & alia bona hujusmodi occupentur, & occupata indebite teneantur.

§. III. Quare præfata Nobilis Nobis humiliter supplicavit, ut Abbatisæ quæ erit pro tempore, & dilectis in Christo filiabus Conventui dicti Monasterii, quibus redderetur difficile, pro singulis querelis ad Sedem Apostolicam habere recursum adversus præsumptores, molestatores, & injuriatores quoslibet super præmissis, efficacia defensionis præsidio assistere dignaremur.

§. IV. Nos igitur adversus occupatores, præsumptores, molestatores, ac injuriatores hujusmodi, illo volentes eisdem Abbatisæ & Conventui reme-

*Debio Vendari-
cia occurrunt.*

*Et periculositas
entitas.*

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

medio subvenire, per quod ipsorum compeſcatur temeritas, & aliis aditus committendi ſimilia præcludatur, diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus veſtrum, per vos, vel alium, ſeu alios, etiamſi ſint extra loca, in quibus deputati eſſis conſervatores & iudices, præſatis Abbatiſſæ & Conventui, efficaciſſimæ deſenſionis præſidio aſſiſtentes, non permittatis eaſdem ſuper his, & quibuſlibet aliis bonis & juribus ad Abbatiſſam & Conventum prædictum ſpectantibus, ab eiſdem, vel quibuſcumque aliis indebite moleſtari, vel eiſ gravamina, ſeu damna aut injurias irrogari, facturi dictis Abbatiſſæ & Conventui, quæ erit pro tempore ac Conventui, cum ab eis, vel procuratoribus ſuis, vel eorum aliquo fueritis requiſiti, de prædictis & aliis perſonis quibuſlibet, de quibuſcumque moleſtiis, injuriis, aut damnis, præſentibus & futuris, in illis videlicet, quæ judicialem requirunt indaginem, ſummarie, & de plano, ſine ſtrepitu & figura judicii, in aliis vero prout qualitas ipſorum exegerit, juſtitia complementum, occupatores, ſeu detentores, moleſtatores, præſumptores, & injuriatores hujusmodi, nec non contradictores quoslibet & rebelles cujuſcumque dignitatis, ſtatus, Ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque & quotieſcumque expedierit, auctoritate noſtra, per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, invocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio buachii ſecularis. Non obſtantibus tam ſel. record. Bonifacii Papæ VIII. &c. ut ſupta in bullis conſervatoriis.

Datum ut ſupra.

CXXVIII.

Conceduntur Indulgentiæ Eccleſiam prædicti Monafterii viſitantibus. Ex 2. part. epiſt. 748.

Univerſis Chriſti fidelibus.

§. I. **I**nter univerſa opera divinæ placita voluntati, ædificare Cœnobium, in quo prudentes Virgines cupientes, accenſis lampadibus, obviam ire ſponſo, gratum & devotum altiſſimo exhibeant ſamulatum, non minimum reputatur, cum in eo divinis laudibus glorificetur Altiffimus, & per innocentiſſimæ vitæ merita, gloria æternæ beatitudinis acquiratur.

§. II. Cum itaque dilecta in Chriſto filia, nobilis mulier Margareta Domina de ſancta Cruce, Lugdunenſis diœceſ. quoddam Monafterium Sororum Ordinis ſanctæ Claræ in ſundo proprio, juxta civitatem Cabilonenſem, videlicet in loco vocato ſancta Maria de Cabilone, ex licentia Apoſtolica, ſicut aſſerit, de bonis propriis noviter fundaverit, pariter & dotaverit, ac in ea collocaverit decentem numerum Sororum Ordinis antedicti: Nos cupientes, ut erga dictum Monafterium fidelium devotio augeatur, ac ipſius Eccleſia per Chriſti fideles ſpiritualibus allecſos muneribus frequentetur; de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus auctoritate conſiſi, omnibus vere pœnitentibus & conſeſſis, qui Eccleſiam dicti Monafterii in ſingulis beatæ Mariæ Virginis, ac beati Franciſci, & ſanctæ Claræ prædictæ feſtivitatis venerabiliter viſitaverint, annuatim ſexaginta dies de injunctis eis pœnitentiis miſericorditer relaxamus.

Datum ut ſupra.

CXXIX.

Ut gaudeant omnibus privilegiis aliis Clarissis concessis . Ibid. epist. 798.

*Dilectis in Christo filiabus Conventui Sororum Monasterii sancte Clare
Cabilonen. Ordinis sancte Clare .*

§. I. **S**Acra vestra religio &c. *Exhibeatis Altissimo servitatem .* Et propterea dignum arbitramur & congruum, ut Sedes Apostolica vos, quæ ut prudentes Virgines præparantes vos accensis lampadibus, obviam ire sponso, elegistis sub arcta vitæ observantia, perpetuo virtutum Domino famulari, ac vestrum Monasterium, quod dilecta in Christo filia nobilis mulier Margareta Domina de sancta Cruce Lugdunen. diocesis. fundavit noviter, & de bonis propriis dotavit, & cui nondum est de Abbatisa provifum, eo amplius gratis & opportunis favoribus prosequatur, quo quietius & liberius præmissa poteritis communitate libertatibus, possitis ad laudem divini nominis adimplere.

§. II. Hinc est quod nos vestris devotis supplicationibus inclinati, ut Abbatisa dicti vestri Monasterii, quæ erit pro tempore, ac vos, ipsumque Monasterium omnibus privilegiis, indulgentiis, exemptionibus, libertatibus & immunitatibus communiter Monasteriis dicti Ordinis ab Apostolica Sede concessis, uti & gaudere libere valeatis, sicut illis alia prædicta Monasteria utuntur & gaudent, vobis & illis quæ vobis in Monasterio prædicto succedent, auctoritate Apostolica, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum ut supra .

CXXX.

Præfatur Ecclesie Lamecen. Ex 1. par. epist. 27.

Dilecto filio Salvato Martino electo Lamecen.

*Vide Constit. ap.
Clem. P. Tom. 6.
fol. 484.*

*Dux electiones
celebratae .*

§. I. **R**Egimini universalis Ecclesie &c. *præfere utiliter & prodesse .* Dum siquidem Lamecen. Ecclesia per obitum bon. mem. Roderici Episcopi Lamecen. qui in partibus illis diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, dux fuerunt in ea electiones, una videlicet de dilectis filiis Martino Alphonfi Bracharen. & altera de Joanne Martini ejusdem Lamecen. Ecclesiarum Canonicis, a dilectis filiis Capitulo ejusdem Lamecen. Ecclesie in discordia celebratae .

§. II. Postmodum vero nos vacatione hujusmodi ipsius Ecclesie Lamecen. fide dignis relatibus intellecta, cupientes eidem Ecclesie Lamecen. per Apostolicæ Sedis providentiam, idoneam præfere personam, provisionem ipsius, ea vice ordinationi & dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc irritum, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari : ac deinde præfati Martinus & Joannes, qui interim post reservationem & decretum prædicta, eorum forsitan ignari, electionibus prædictis de se celebratis consenserant, certificati de reservatione & decreto prædictis, pro ipsarum electionum prosecutione ad Sedem Apostolicam personaliter accesserunt .

*Electi ad Sedem
Ap. accesserunt .*

§. III. Hujusmodi ergo electionum negotio pro parte Canonicorum ipsorum proposito in consistorio coram nobis, eisdem Canonicis duximus concedendum, ut reservatione ac decreto prædictis nequaquam obstantibus, pos-

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

possent electionibus eorum hujusmodi consentire, ipsarumque electionum negotium dilecto filio nostro Raymundo titulo sancti Eusebii Presbytero Cardinali audiendum commisimus, & nobis postmodum referendum. Cumque in hujusmodi negotio coram eodem Cardinale ad nonnullos actus inter dictos Canonicos post prælitum ab eis consensum hujusmodi, processum fuisset, præfati Canonici volentes obviare dispendiis, quæ præfata Lamecen. Ecclesiæ possent ex vacatione diutina, & litigiorum anfractibus provenire, omni jure, quod eis ex prædictis electionibus de se factis in præfata Lamecen. Ecclesia competebat, libere ac sponte cesserunt in manibus Cardinalis ejusdem, cessionem hujusmodi, de mandato nostro sibi facto vivæ vocis oraculo, admittentis.

Ex juri suo cedunt.

§. IV. Nos igitur ad provisionem ipsius Lamecen. Ecclesiæ celerem & felicem, de qua nullus præter nos se hac vice intrmittere potest, pro eo quod etiam nos, diu ante cessionem hujusmodi omnes Ecclesias Cathedralles per cessiones quorumlibet electorum ad illas apud dictam Sedem tunc factas, & in antea faciendas, apud Sedem ipsam vacare intelleximus & volumus, earumque provisiones ordinationi & dispositioni nostræ duximus specialiter reservandas; decernendo ex tunc irritum & inane &c. paternis & sollicitis studiis intendentes, & cupientes talem eidem Lamecen. Ecclesiæ præsidere personam, quæ sciret, vellet, & posset eam in suis manuteneere juribus, & etiam adaugere, post deliberationem quam super his cum Fratibus nostris habuimus diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui de litterarum scientia, religionis zelo, honestate morum & vitæ, prudentia spiritualium & temporalium, aliisque multiplicium & laudabilium virtutum meritis fide digna testimonia suffragantur, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eisdem Fratibus nostris ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, præfata Lamecen. Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem; curam & administrationem ipsius Ecclesiæ Lamecen. &c. *uberius consequi merearis.*

F. Salv. præficiunt.

Datum Avenione iv. Idus Martii anno xv.

In eundem modo Archiepiscopo Compostellano: & Alphonso Regi Portugallie.

CXXXI.

Præfatur Ecclesiæ Acernen. Ibidem epist. 36.

Venerabili fratri Petro Episcopo Acernen.

§. I. **D**um ad univerſas orbis Ecclesias &c. *jugiter prosperentur.* Dum siquidem Ecclesia Acernen. per obitum bon. mem. Jordani Episcopi Acernen. qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, nos hujusmodi vacatione ipsius Ecclesiæ fide dignis reatibus intellecta, cupientes ipsi Ecclesiæ per Apostolicæ Sedis providentiam, personam idoneam præsidere, provisionem ipsius Ecclesiæ dispositioni nostræ & Sedis prædictæ ea vice duximus reservandam, decernentes ex tunc irritum &c.

Fide Const. 14. hujus Pontif. Tom. 6. fol. 107.

§. II. Et postmodum ad provisionem ipsius Ecclesiæ, ne proluxa vacationis subjaceret incommodis, cum nullus præter nos de ordinatione ipsius, post reservationem & decretum nostræ, se intrmittere posset, reservatione & decreto hujusmodi obſistentibus, sollicitis studiis intendentes, post delibera-

bera-

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

berationem, quam de præficiendo eidem Ecclesie personam utilem, & etiam fructuosam, habuimus cum nostris Fratribus diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia præditum, morum gravitate conspicuum, in spiritualibus providum, aliisque virtutum meritis, prout fide dignorum habet assertio, insignitum, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus debita consideratione pensatis, de persona tua dictæ Acernen. Ecclesie, de ipsorum Fratrum nostrorum consilio, Apostolica auctoritate providimus, teque illi præfecimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesie tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, & subsequenter tibi per venerabilem fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Tusculanum munus fecimus consecrationis impendi: in illo qui dat gratias & largitur præmia, confidentes quod eadem Acernen. Ecclesia præfulis utilis sulta præsidio, sub tuo felici regimine, gratia tibi favente divina, grata suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad eandem Ecclesiam, cum gratia nostræ benedictionis accedens &c. exinde uberius consequaris.

Datum Avenione Kal. Julii anno xv.

In eundem modum Archiepiscopo Salernitano, & Roberto Regi Sicilie.

CXXXII.

Ut gaudeant privilegiis concessis Monasterio Tolosano. Ex 3. par. ep. 1098.

Dilectis in Christo filiabus Abbatissa & Conventus Monasterii sancte Clare de Altaripa, Ordinis ejusdem Sancte, Tolosane Diocesis.

Sacra vestra Religio &c. exhibeatis Altissimo servilitatem. Et propterea dignum arbitramur &c. ad laudem divini nominis adimplere. Hinc est quod nos vestris devotis supplicationibus inclinati, ut vos, & illæ, quæ vobis in ipso Monasterio succedent, omnibus privilegiis, indulgentiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus Apostolicis, uti & gaudere libere valeatis, quibus dilectæ in Christo filix Abbatissa & Conventus Monasterii sancte Clare Tolosane, ejusdem Ordinis utuntur & gaudent, devotioni vestræ, auctoritate Apostolica de speciali gratia indulgemus.

Nulli ergo &c. Datum Avenione Nonis Junii anno xv.

CXXXIII.

Deputantur conservatores predicti Monasterii. Ibidem epist. 1099.

Venerabilibus fratribus Narbonen. & Tolosan. Archiepiscopis.

§. I. **S**acra Religio dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii sancte Clare de Altaripa, Ordinis ejusdem Sancte, Tolosane Diocesis, quæ in dicto Monasterio ab eis sub onere voluntarie paupertatis jugiter colitur, sic ab eis mundanæ delectationis relegavit illecebras &c. ad laudem divini nominis adimplere. Hinc est, quod nos ipsarum devotis supplicationibus inclinati, ut ipse & illæ, quæ ipsis in dicto Monasterio succedent, omnibus privilegiis & indulgentiis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibusque Apostolicis, uti & gaudere libere valeant, quibus dilectæ in Christo filix Abbatissa & Conventus Monasterii sancte Clare Tolosane, ejusdem Ordinis, utuntur, & gaudent auctoritate Apostolica de speciali gratia duximus indulgendum.

§. II. Quo-

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

§. II. Quocirca fraternitati vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, auctoritate nostra, eisdem Abbatisse & Conventui dicti Monasterii de Altaripa, super prædictis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, & exemptionibus, efficacis defensionis præsidio assistentes, non permitatis eas super his ab aliquibus indebite molestari, molestatores, necnon contradictores quoslibet & rebelles, auctoritate prædicta, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstante quod aliquibus communiter vel &c. quod interdici &c. per litteras Apostolicas non facientes &c. de indulto hujusmodi mentionem.

Datum Avenione nonis Junii anno xv.

CXXXIV.

Indulgentie pro visitantibus Ecclesiam Minorum Derotonien. Ex 4. pat. epist. 487.

Universis Christi fidelibus.

§. I. **D**um præcella meritorum insignia, quibus Regina Coelorum Dei Genitrix gloriosa, sedibus prælata sideris, quasi stella matutina prærutilat, devotæ considerationis indagine perfructamur, dum etiam infra pectoris arcana revolvimus, quod ipsa utpote mater misericordie, mater gratie, pietatis amica, humanique generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum pondere gravantur, sedula exhortatrix, & pervigil ad regem quem genuit, intercedit, dignum quin potius debitum arbitramur, ut Ecclesiam in honore sui nominis dedicatas gratiosos remissionum prosequamur impendiis, & indulgentiarum muneribus honoremus.

§. II. Nos igitur cupientes ut Ecclesia beatæ Mariæ Ordinis Fratrum Minorum in Derotonia Olonen. Diocesis, quam ipsi Fratres ad præsens construi faciunt, eo ferventius congruis honoribus a Christi fidelibus frequentetur, quo ipsi potiora dona spiritualis gratie fuerint consecuti, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui in singulis quatuor festivitibus ipsius Virginis gloriose centum, illis vero qui per octavas dictarum festivitatum Ecclesiam ipsam devote visitaverint annuatim, quadraginta dies de injunctis eis poenitentibus, singulis videlicet earumdem festivitatum & octavarum diebus quibus visitaverint, manumque porrexerint, ut præfertur, de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, misericorditer relaxamus, præsentibus post triennium minime valituris.

Datum Avenione Idibus Julii anno xv.

CXXXV.

Similis Indulgentia pro visitantibus sacellum in eorundem Ecclesia Cassellen. Ibidem epist. 486.

Universis Christi fidelibus:

Dum præcella meritorum insignia &c. ut supra. Nos igitur cupientes ut Cappella beatæ Mariæ Fratrum Ordinis Minorum Cassellen. quam ipsi Fratres ad præsens construi faciunt, eo ferventius &c. ut supra.

Datum ut supra.

Tom. VII,

Iii

CXXXVI.

CXX XVI.

Ut possit Monasterium Minoribus construere. Ibidem epist. 394.

Carissima in Christo filia Elisabethe Regina Hungarie.

§. I. **E**Ximia devotionis sinceritas, quam ad Romanam geris Ecclesiam, & sublimisque tui status magnificentia proueneret, ut desideria tua, potissime quæ pietatem sapiunt, & cultus divini incrementum respiciunt, ad exauditionis gratiam admittamus.

§. II. Sane petitio pro parte tua nobis exhibitæ continebat, quod tu de salute propria cogitans, & pie desiderans transitoria in æterna felici commercio commutare, in aliqua civitate, castro seu villa regni Hungariae, unum locum cum oratorio, ac cœmeterio, & aliis necessariis officinis, in quo loci Fratres Ordinis Minorum ad laudem divini nominis valeant commorari, de de bonis propriis construere de novo proponis.

§. III. Nos itaque tuis devotis in hac parte supplicationibus inclinati, construendi propterea de novo de bonis propriis in aliqua civitate, castro, seu villa Regni prædicti, in loco tamen ad hoc convenienti, insula Danubi prope castrum Budæ ad dilectas in Christo filias Priorissam & Conventum Monasterii de dicta Insula, per Priorissam soliti gubernari, Ordinis sancti Augustini spectante, & etiam castro prædicto Vesprimien. Dioc. exceptis, unum locum cum oratorio ac cœmeterio, & aliis necessariis officinis, dummodo in eodem loco construendo duodecim Fratres dicti Ordinis inibi commorantes, congrue & honeste valeant sustentari, dictisque Fratribus recipiendi locum ipsum ac inibi in Domino laudabiliter morandi, scilicet record. Bonifacii Pape VIII. prædecessoris nostri, quæ inhibetur &c. non obstant &c. devotioni tuæ, tenore præsentium, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. infringere &c.

Datum Avenione xi. Kal. Augusti anno xv.

CXX XVII.

Transfertur Ecclesie Sagonen. Ex lib. 1. epist. 176.

Jacobo Episcopo Sagonen.

*Vide Const. 54.
huj. Pont. 120. &
fol. 507.*

DUm ad universas orbis Ecclesias &c. juncter prosperentur. Nuper siquidem Ecclesia Sagonen. per obitum bonæ memoriæ Antonii Episcopi Sagonen. qui apud Sedem Apostolicam diem clausit extremum, pastoris solatio desinita: Nos attendentes quod nullus præter nos, hac vice de provisione ipsius Ecclesiæ se intrmittere poterat, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium &c. post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem & etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia præditum, morum gravitate conspicuum, in spiritualibus providum, aliisque virtutum meritis prout fide dignorum habet assertio, insignitum, direximus oculos nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua dictæ Sagonen. Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio nostrorum, Apostolica auctoritate providimus, teque illi præfecimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius Ecclesiæ tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, & subsequen-

ter

ANNO CHRISTI 1331.

JOANNIS XXII. ANNO 15. & 16.

ter tibi per venerabilem fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Tusculanum, munus fecimus consecrationis impendi, in illo qui dat gratias & largitur præmia confidentes, quod eadem Sagonenſis Eccleſia ſub tuo ſcelici regimine, gratia tibi aſſiſtente divina, grata ſuſcipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus &c. *plenius conſequaris.*

Datum Avenione v111. Kal. Octobris anno xvi.

In eundem modum Archiepiſcopo Piſano.

CXXXVIII.

Ut recipiant domos in infula Corſicæ. Ex libro majori anni ibid. ep. 1348.

Dilectis filiis Magiſtro Predicatorum, & Generalibus Minorum Miniſtro, ac Eremitarum ſancti Auguſtini, ac beatæ Mariæ de Monte-Carmeli Fratrum Ordinum Prioribus.

Sperantes in Domino, & fiduciam obtinentes, quod Ordines veſtri, qui rutilant in Eccleſia Dei bonis operibus, & exemplis per ſuos alumnos diſtorum Ordinum Fratres, præſertim in ſacra pagina eruditos, & prædicatione Domini verbi ſacundos, indigenas & habitatores inſule Corſicæ, quæ ad jus & proprietatem beati Petri ſpectare dignoſcitur, in fide Catholica, ſicut fide digna relatione percepimus, ſeminudos, rudes, & hebetes, utpote minus ſufficienter informatos in illa, temporibus retroactis, quamvis gloriantur nomine Chriſtiano, in eadem fide, bonisque moribus, ſalubriter & prudenter inſtruantur, ac dirigantur ad ſalutem, deliberate providimus, ad tantum præſtatæ bonum fidei procurandum, gubernandum, & etiam adaugendum, ut in inſula jam dicta, in qua, ſicut aſſeritur, nullus religioſorum locus exiſtit, præterquam in caſtro Bonifacii Calaritan. Dioec. in quo tu ſili Magiſter, & Fratres dicti Ordinis Predicatorum unum tantum locum habetis, Ordines ipſi aliqua loca recipiant, & in eis ad Dei cultum, & hujusmodi ſuum peragendum obſequium, aliorumque Chriſticolarum ſpiritale commodum, ex dictis Fratribus, nunc & in poſterum Fratres collocent opportunos. Ea propter, juxta providentiam hujusmodi, ſingulis veſtrum recipiendi per vos, vel alium, ſeu alios, pro ſingulis veſtris Ordinibus ſupra dictis, tria loca in dicta inſula, in locis videlicet aptis & congruis ejuſdem inſule per vos legitime acquirenda, unicum dumtaxat locum in ſingulis tribus locis præſatis, & in quolibet ipſorum trium locorum recipiendorum oratorium & neceſſarias officinas, cum ſuo ambitu, juxta morem ſeu conſuetudinem diſtorum Ordinum, conſtruendi, necnon ad habitandum inibi Fratres ipſius Ordinis ad divinum perpetuum ſervitium, ad ædificationem ſalutis eorum ipſorumque indigenarum, & habitatorum, & aliorum fidelium, deputandi, abſque præjudicio Parochialium Eccleſiarum diſtorum locorum, & cujuſlibet alterius alieni, conſtitutione ſcel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri prohibente, ne Fratres prædicti, & aliorum Ordinum Mendicantium loca de novo accipiant, abſque Sedis Apoſtolice licentia ſpeciali faciente plenam & expreſſam de prohibitione hujusmodi mentionem, nequaquam obſtante, plenam atque liberam, auctoritate præſentium, licentiam impertimur. Volumus autem quod in eadem Civitate, ſeu Villa, vel uno Caſtro, nonniſi unus locus per vos recipi valeat, quinimo ſi unus veſtrum in aliqua Civitate, ſeu Villa, vel Caſtro aliquo locum reciperet, alii veſtrum recipere loca minime valeant in eiſdem. Nulli ergo noſtræ proviſionis, donationis, & voluntatis infringere &c.

Datum Avenione Kal. Decembris anno xvi.

Tom. VII.

Iii 2

CXXXIX.

*Vide Conſtit. 11.
Bonif. VIII. ann.
6. fol. 446.*

CXXXIX.

Ut confirmet in Ecclesia Arianen. fratrem Laurentium. Ex lib. 1. epist. 435.

Archiepiscopo Salernitano.

Passit non Mercenarius Episcopus.

§. I. SACRI Canones, præmissa in eis digesta deliberatione, sanxere, ut pastor & non mercenarius introeat in ovile Dominicum, & ut præsit, ac profit gregi Dominico suæ commissio fidei, suæque custodiæ fiducialiter deputato, quodque ipsi pastori sit in dictum ovile per ostium, & non aliunde ingressus Canonicus, & sic diligenter vigilet in specula constitutus, quod sibi & eidem gregi succedat progressus salubriter fructuosus, & tandem egressus utique proveniat, miserante divina clementia, salutaris.

Electum a Capitulo confirmat.

§. II. Dudum si quidem bonæ memoriæ Rostagno Episcopo Arianen. regimini Ecclesiæ Arianen. præsidente, nos ex certis rationabilibus causis, provisionem ejusdem Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, illa vice dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ duximus reservandam; decernentes ex tunc irritum &c. Deinde vero præfata Ecclesia, per obitum ipsius Rostagni Episcopi, qui decessit in illis partibus, pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesiæ, hujusmodi reservationis & decreti forsitan ignari, Venerabilem fratrem nostrum Laurentium Episcopum Arianen. Ordinis Fratrum Minorum professorem, in eorum Episcopum concorditer elegerunt; ac nos subsequenter, ne dicta Ecclesia diutius vacationis exponeretur incommotis, & per fide dignam relationem dicti Laurentii virtutum merit is intellectis, ac etiam ob hujusmodi electionem concordem, volumus de Apostolicæ plenitudine potestatis, quod eidem electioni præfata reservatio non obesset; quodque nihilominus Archiepiscopus Beneventanus loci Metropolitanus, cui, ejus proprio nomine non expresso, super hoc scripsimus, ad confirmationem ipsius electionis, si eam invenerit de persona idonea canonicè celebratam, nullumque in hac parte sibi canonicum obviare impedimentum, libere procedere possit, ac si nulla reservatio præcessisset; non obstantibus in contrarium editis constitutionibus quibuscumque, prout ex tenore percipitur litterarum nostrarum, super hoc dicto Archiepiscopo directarum.

Reservatione non obstat.

Nec aliis Constitutionibus in contrarium.

§. III. Postmodum autem, sicut ex parte præfati Laurentii nobis exiit intimatum, fuit dicta electio auctoritate metropolitana confirmata, & eidem Laurentio munus consecrationis impensum, ipseque post confirmationem hujusmodi gessit aliquandiu administrationem spiritualium & temporalium Ecclesiæ prælibatæ, quodque his præmissis, Michael de Cesena schismaticus * qui tunc temporis pro Generali Ministro supradicti Ordinis se gerebat, quique dum reputaretur legitimus Minister Generalis ejusdem Ordinis, prædicto Laurentio tunc electo ad dictam Ecclesiam, consentiendi electioni præfate licentiam duxerat concedendam; contra eundem Laurentium, eo præsertim, quod ipse Laurentius per prædicti Michaelis errorum devia minime incedebat, & de illis reprehendebat eundem, intestini odii rancore indebito concepto, falso fingens quod præfato Laurentio non concesserat licentiam antedictam, ipsum occasione hujusmodi, a personis dicti Ordinis capi fecit, & longo tempore in carcerali custodia detineri; quodque a captivitate & detentione hujusmodi idem Laurentius liberatus, & restitutus fuit pristinae libertati, ac ipse sic libertati restitutus eidem, ad Sedem accessit personaliter supradictam, sed a tempore captionis præfate administrationem hujusmodi non exercuit nec exercet.

* Nota Michaelis schismaticum non hujusmodi nuncupari.

In eum Cesena infensus.

§. IV. Nos igitur tam juste, quam benigne prædicto Laurentio pene col-

ANNO CHRISTI 1332. & 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 15 16 & 17.

collapso, ne penitus decidat, tam ob zelum justitiæ, quam etiam ex paternæ pietatis affectu, innocentia dicti Laurentii per fide dignam relationem nobis exposita, providere, ac indemnitate ejusdem Ecclesiæ occurrere intendentes, fraternitati tuæ, de cujus circumspectionis industria plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus si tibi legitime constiterit de confirmatione, consecratione, ac administratione hujusmodi præfati Laurentii, & aliis præmissis, nobis, ut præmittitur, intimatis, & quod in processu confirmationis ejusdem, facta fides de ipsius Michaelis licentia hujusmodi extitisset, vel si dicta fides in processu præfato nequaquam facta fuisset, & de novo idem Laurentius tibi fidem faciat antedictam, liberam in spiritualibus & temporalibus in dicta Ecclesiâ & Episcopatu Arianen. administrandi licentiam, auctoritate Apostolica, concedas Laurentio memorato.

*Sedi restituitur,
& innocens declaratur.*

Datum Avenion. xii. Kalend. Januarii anno xvi.

ANNO CHRISTI 1332.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

CXL.

Ut uniat Ecclesiam sancti Roberti Monasterio Clariffarum Cambertaci. Ex lib. 2. epist. 829.

Episcopo Gebennæ.

§. I. Romanus Pontifex, cui Ecclesiarum omnium & Ecclesiasticorum bonorum divinitus plenaria dispositio est commissa, unit, annectit, & dividit Ecclesias, prout salubrius conspiciat expedire.

§. II. Porrecte nobis siquidem pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Sororum Monasterii de Camberiaci Ordinis sanctæ Claræ Gratianopolitan. diocesis. petitionis series continebat, quod ipse sunt adeo pauperes & inopes, quod non habent nisi mendicent, unde possint commode sustentari. Quare pro parte ipsarum nobis fuit humiliter supplicatum, ut earum paupertati & inopie, pio in hac parte compatiens affectu, Ecclesiam seu Cappellam sancti Roberti tuæ diocesis, cujus fructus, redditus, & proventus quadraginta librarum Turonen. parvorum, juxta taxationem decimæ valore annuum non excedunt, ad dilecti filii nobilis viri Aymonis Comitis Sabaudie præsentationem, ut dicitur, pertinentem, qui nobis super hoc etiam humiliter supplicavit, mensæ earumdem Abbatissæ & Conventus, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, unire & applicare perpetuo, auctoritate Apostolica, dignaremur.

Vale Pontif. perpetui Monasterii subvenit.

§. III. Nos igitur præfatas Abbatissam & Conventum sincera prosequentes in Domino caritate, ac volentes earumdem necessitatibus, veris existentibus supradictis, in hac parte per Apostolicæ Sedis providentiam subvenire, fraternitati tuæ, de qua in his & aliis plenam in Domino fiduciam gerimus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, præfata Ecclesiam seu cappellam, cum dictis juribus & pertinentiis suis præfate mensæ perpetuo, auctoritate Apostolica, unire & applicare procure; ita quod Rectore seu Cappellano dictæ Ecclesiæ, seu Cappellæ sancti Roberti, qui tunc erit, cedente vel decedente, vel dicta Ecclesia seu Cappella alio quocumque modo vacante, liceat Abbatissæ & Conventui supradictis corporalem possessionem ejusdem Ecclesiæ seu Cappellæ, ac jurium & pertinentiarum ejus, per se, vel alium, seu alios libere apprehendere & tenere, ipsiusque fructus & proventus in proprios usus convertere, tua super hoc, vel

Commissio data Episcopo.

vel cujuscumque alterius licentia minime requisita; reservata tamen prius de prædictis proventibus pro perpetuo Vicario inibi servituro congrua portione, ex qua possit commode sustentari, jura Episcopalia solvere, & alia sibi incumbentia onera supportare, contradictores per censuram &c. compescendo: non obstantibus si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi Ecclesiis seu Cappellis, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus, speciales vel generales Apostolicæ Sedis, vel Legatorum ejus litteras impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas litteras & processus habitos per eosdem, ad dictam Ecclesiam seu Cappellam, si est ita, & per te unionem & applicationem hujusmodi fieri contingat, volumus non extendi, & cetera. *Comtingeret attentari.*

Datum Avenione IV. Nonas Januarii anno XVI.

C X L I.

Ut liceat construere Monasterium Clarissarum in loco Casalis. Ex lib. 1. epist. 775.

*Dilecta in Christo filie Lucie Belliprandii & Faimi
Domina Lugdunen. diocess.*

§. I. **E**X favore devotionis & fidei prodire percepimus, quod tua versatur intentio circa cultum divini nominis ampliandum, nosque hujusmodi tuum pium laudabileque propositum favorabiliter prosequentes, illa tibi libenter concedimus, per quæ ad Dei laudem & gloriam idem propositum ad efficaciam effectum, de dextera Domini tibi assistente propitia, perducatur.

§. II. Oblata siquidem nobis tua petitionis series continebat, quod tu olim in quodam loco tuo Casalis vulgariter nuncupato Lugdunen. dioc. pro tua ac parentum & tuorum progenitorum animarum salute, quamdam Cappellam seu Ecclesiam, de loci dioecesani consensu, de bonis propriis fecisti construere, & ab eodem Dioecesano obtinuisti, quod possent in eadem Cappella seu Ecclesia Missæ & alia divina officia celebrari, quodque tu quæ ad Ordinem sanctæ Claræ geris præcipue devotionis affectum, proponis, & desideras in dicto loco circa, vel juxta præfatam Cappellam seu Ecclesiam quoddam Monasterium Ordinis præfati construere cum necessariis officinis. Quare nobis humiliter supplicasti, ut tibi construendi præfatum Monasterium cum cœmeterio & officinis hujusmodi, ac illud dotandi, nec non in eo easdem Sorores, postquam constructum & dotatum foret, collocandi, sub clausura & regulari observantia dicti Ordinis Domino perpetuo servituras, facultatem liberam concedere dignaremur.

§. III. Nos itaque cupientes cultum hujusmodi adaugeri, ut majestas Altissimi collaudetur amplius, & Sanctorum memoria frequentius peragatur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, devotioni tue ut dictum Monasterium, cum cœmeterio & necessariis officinis prædictis construere, & in eo postquam constructum fuerit, dictas Sorores, sub clausura & regulari observantia dicti Ordinis perpetuo Domino servituras collocare valeas, dote sufficienti pro numero Sororum, & personarum eis inibi deservientium ad loci dioecesani arbitrium per te primitus assignata, sic tamen quod Sorores ipsæ ibidem, sub clausura perpetua commorentur, plenam & liberam, auctoritate Apostol. concedimus facultatem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione II. nonas Martii anno XVI.

CXLII.

CXLII.

Ut confirmet permutationes quorundam bonorum Monasterii Guadalafajare.
Ex lib. 1. epist. 686.

Episcopo Conchen.

§. I. **E**ccliesiarum & Monasteriorum omnium providere commodis & eorum indemnitatibus præcavere, paterna diligentia intendentes, in illis Apostolici favoris prædium libenter impendimus, cum Ecclesiarum & Monasteriorum ipsorum utilitas id exposcit, quæ ad statum prosperum eorundem redundare valeant evidenter.

Vide cons. 28.
Clem. P.
Exodium.

§. II. Ex tenore siquidem petitionis Venerabilis fratris nostri Eximini Archiepiscopi Toletani, & dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii sanctæ Claræ de Guadalafajara, Ordinis ejusdem Sanctæ, dictæ diocesis, nobis porrectæ collegimus, quod Venerabilis frater noster Joannes Patriarcha Alexandrinus, olim Archiepiscopus Toletanus ejusdem Eximini proximus antecessor, dum Ecclesiæ Toletanæ regimini præsidebat, ad ipsius Ecclesiæ honores & profectus aspirans, ac ejusdem Ecclesiæ utilitates affectans, pro Villa seu loco de Alcolea cum terminis ac universis juribus & pertinentiis suis dictæ diocesis cum Abbatissâ & Conventu præfatis, ad quas Villa, seu locus, præfati pertinebat, prout pertinet, quibusque licet, ut asseritur, habere proprium in communi, ex indulto Sedis Apostolicæ speciali, quædam loca, quæ *Tende*, & quemdam alium locum qui *Corrale* in illis partibus vulgariter nuncupantur, consistentia in dicto loco de Guadalafajara præfate diocesis, & decimam bladi in dicto loco de Guadalafajara, ipsiusque loci Archipresbyteratum, certis locis exceptis, ad mensam Archiepiscopalem Toletan. spectantia, cum omnibus juribus & pertinentiis eorundem, de consilio & assensu dilectorum filiorum Decani & Capituli Ecclesiæ antedictæ, permutare promisit, si ad permutationem hujusmodi beneplacitum accederet dictæ Sedis.

Permutatio lo-
quorum facien.

§. III. Interim tamen partes ipsæ speciali stipulatione seu conventionem adinvicem promiserunt, seseque obligaverunt contra præfata, ratione aliqua, vel causa, in aliquo non venire, & licet hujusmodi permutationis contractus proprium non sortiretur effectum, donec beneplacitum accederet antedictum, tamen ne dictus locus de Alcolea quorundam tyrannorum, qui ad hoc anhelabant, perveniret ad manus, ex tunc dictus antecessor Abbatissæ & Conventui Tendarum & Curialis, ac decimæ; ipsæ vero Abbatissæ & Conventus antecessori præfatis Villæ seu loco de Alcolea corporalem possessionem tradere curaverunt, prout in instrumento publico inde confecto plenius continetur.

Per problem.
scripsimus partes
de non con-
trahendo con-
veniant.

§. IV. Quare nobis eximius Archiepiscopus, Abbatissæ, & Conventus præfati devote ac humiliter supplicarunt, ut eidem permutationi, quod pro securitate ipsarum partium robur habeat solida firmitatis, nostrum præbere consensum, ipsamque permutationem ex certa scientia confirmare, auctoritate Apostolica, dignaremur.

§. V. Quia vero tu de facto dictæ permutationis ejusque circumstantiis facilius habere poteris notitiam pleniorum, fraternitati tuæ, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta, committimus, & mandamus, quatenus permutationem præfata, necnon conditiones, & qualitates ipsius diligenter examines, & informationem plenariam recipias super eis, & si per informationem ac examinationem hujusmodi repereris

Commisso sub-
Episcopo.

hu-

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

hujusmodi permutationem faciendam, fore factam absque lesione mensæ vel Monasterii præfatorum, seu alicujus partium earumdem, permutationi hujusmodi, auctoritate nostra, assensum præstes, ipsamque auctoritate præfata confirmes, servatis in his, quæ rationabiliter fuerint observanda.

Datum Avenion. 11. Idus, Martii anno xvi.

CXLIII.

Præficitur Ecclesie Nubien. Ex lib. 2. epist. 1087.

Raphaeli Spinula electo Nubien.

*Vide const. 14.
Bonifacii VIII.
tom. 6. fol. 435.*

§. I. **I**nter cetera quæ superna dispositione, nobis imminet peragenda, &c. *proficere valeant incrementis*. Nuper siquidem venerabili fratre nostro Percivallo Episcopo olim Nubien. per venerabilem fratrem nostrum Fridericum Episcopum Saon. procuratorem ipsius Percivalli Episcopi, ad hoc ab eo sufficiens, & speciale mandatum habentem, regimini Nubien. Ecclesie, cui tunc præerat, ex certis causis legitimis apud Sedem Apostolicam libere, ac sponte cedente in manibus venerabilis fratris nostri Petri Episcopi Penestrini, de speciali mandato nostro super hoc ei facto oraculo vivæ vocis, cessionem hujusmodi admittentis; nos ad provisionem ejusdem Ecclesie Nubien. celerem & felicem, ne prolixæ vacationis incurreret detrimenta, paternæ sollicitudine, intendentes, cum nullus præter nos de ordinatione ipsius Ecclesie se hac vice intromittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi provisiones omnium Ecclesiarum, &c. ac volentes eidem Nubien. Ecclesie, ne prolixæ vacationis sustineret incommoda, celeriter & utiliter providere, post deliberationem quam, &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, & in sacerdotio, &c. cui de litterarum scientia, &c. apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus attente pensatis de persona tua eidem Nubien. Ecclesie, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum, &c. curam, &c. committendo, firma de te concepta fiducia, quod eadem Nubien. Ecclesia per tuæ circumspectionis, &c. grata suscipiet incrementa.

§. II. Quocirca discretioni tuæ, &c. quatenus impositum &c. prompta devotione suscipiens, curam, &c. sic exercere studeas, &c. quod ipsa Ecclesia, &c. gaudeat se commissam, tuque præter, &c. benevolentie nostræ gratiam consequi uberius merearis.

Datum Avenion. Idibus Aprilis anno xvi.
In eundem modum Archiepiscopo Januensi.

CXLIV.

Præficitur Ecclesie Sulcitane. Ibid. epist. 1004.

Guillelmo Jorneri electo Sulcitan.

*Vide const. 101.
hujus Præf. tom.
6. fol. 376.*

§. I. **P**astoralis officii debitum exigit, &c. *suscipiat incrementa*. Dudum siquidem bon. mem. Bartholomæo Episcopo Sulcitano regimini Sulcitan. Ecclesie presidente, nos cupientes eidem Ecclesie, cum eam quovis modo vacare contingeret, nostræ cooperationis ministerio, secundum cor nostrum idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Ecclesie, cum vacaret, ordinationi & dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ ea vice duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc irritum, &c. contingeret attentari.

§. II.

ANNO CHRISTI 1332.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Bartholomæi Episcopi, qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem, &c. intendentes, & cupientes talem eidem Ecclesiæ præesse Pastorem, &c. *habuimus diligentem*. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia prædictum, vitæ ac morum honestate decorum, prudentia spiritualium, & temporalium providentia circumspæctum, aliisque grandium virtutum meritis, prout ex testimoniis fide dignorum accepimus, insignitum, & direximus oculos nostræ mentis; quibus omnibus attente discussis, de persona tua, nobis, & dictis Fratribus nostris, consideratione præmissorum, accepta, præfate Ecclesiæ Sulcitanæ de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illa præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius, tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias & largitur præmia, confidentes, quod præfata Ecclesia Sulcitanæ per tuæ industriz, & circumspæctionis fructuosum studium regetur utiliter & prospere dirigetur, augmentaque suscipiet, auctore Domino, commodi & honoris. Jugum igitur Domini tuis impositum humeris, &c. *percipere incrementum*.

Datum Avenione VII. Kalend. Maii anno XVI.

In eundem modum Archiepiscopo Calaritan. & Alphonso Regi Aragonum.

CXLV.

*Præficiatur Ecclesia Corbaniensis. Ex lib. majori, epist. 21.**Bonifacio Episcopo Corbaniensis.*

§. I. **A** Postulatus officium quamquam insufficientibus meritis, nobis commissum, &c. Olim siquidem Ecclesia Sulcitana per obitum bonæ memoriæ Comitis Episcopi Sulcitani, qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, provisionem ipsius Ecclesiæ Sulcitanæ ex vice dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam: decernentes ea tunc, &c. si fecus super his, &c. contingeret attentari.

*Id. constit. 17.
Bonifacii VIII.
tom. 4. fol. 435.*

§. II. Deinde vero dilecti filii capitulum ejusdem Ecclesiæ hujusmodi reservationis & decreti forsan ignari, te in Sacerdotio constitutum, Ordinem Fratrum Minorum expresse professum, in Sulcitanum Episcopum, quamvis de facto concorditer elegerunt, tuque hujusmodi electioni de te factæ ad capituli prædictorum instantiam, ignarus, ut asseris, reservationis & decreti hujusmodi, consensisti, dictaque tua electio metropolitana auctoritate, quamvis de facto, etiam extiterit confirmata, tibi que subsequenter munus consecrationis impentum, in his omnibus alias statutis a jure temporibus observatis, ac hujusmodi electionis, confirmationis, & consecrationis negotio nobis exposito; nos electionem & confirmationem easdem, utpote, post, & contra reservationem & decretum præfata, attentata, irrita & inania decernentes, aliam personam ipsi Sulcitanæ Ecclesiæ præfecimus in Episcopum & Pastorem, sicque tu Episcopus nullius Ecclesiæ remansisti: cumque jam dudum ex certis rationabilibus causis omnes & singulas Cathedrales & Collegiatas Ecclesias in Provincia Graden. tunc vacantes & in antea vacaturas per biennium primo, & deinde tempus hujusmodi biennale diversis successively vicibus de biennio in biennium prorogando, usque ad Kalendas Aprilis Pontificatus nostri anni XV. provisioni nostræ, & Sedis Apostolicæ, au-

Tom. VII.

K k k

sto-

toritate Apostolica duxerimus reservandas: decernentes ex tunc, &c. si secus super his, &c. contingeret attentari; & deinde cum finis hujusmodi ultimæ nostræ prorogationis instaret, nos similibus causis inducti, reservationem & decretum prædicta usque ad duos annos ab eisdem Kalend. Aprilis inante computandis, auctoritate præfata per nostras certi tenoris litteras, modo & forma expressis superius, extendenda duxerimus, & etiam proroganda, ac interim Ecclesiæ Corbaniens. quæ de dicta provincia existit, per obitum bonæ memoriæ Petri Episcopi Corbaniens. qui in partibus Angliæ diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta fuisset: nos vacatione hujusmodi ejusdem Ecclesiæ Corbaniens. fide dignis relatibus intellecta, de provisione ipsius Ecclesiæ Corbaniens. celeri & felici de qua nullus præter nos hac vice se introumittere potest, reservatione, voluntate, decreto, extensione, & prorogatione hujusmodi obstitet. ne præfata Ecclesiæ Corbaniens. longæ vacationis exponeretur incommodis, cogitare cepimus diligenter, & demum post deliberationem, quam ad præficiendum eidem Ecclesiæ Corbaniens. personam utilem ac etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem: demum consideratis virtutum donis, quibus personam tuam Dominus earum largitor multipliciter insigniuit, ad te, ne in opprobrium Episcopalis dignitatis langueas pro tardio egestatis, direximus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua eidem Corbaniensi Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum præficimus & Pastorem, curam & administrationem ipsius tibi, &c. committingdo, in illo qui dat gratias, &c. confidentes, quod ipsius tibi assistente clementia, dicta Corbaniens. Ecclesiæ per tuæ industriæ studium fructuosum præservabitur a noxiis & aduersis, ac in istisque, auctore Domino, multiplicibus proficiet incrementis. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, &c. *merceris percipere incrementum.*

Datum Avenione III. Nonas Junii anno xvi.

In eundem modum Archiepiscopo Spalaten. & Carolo Regi Hungariæ.

CXLVI.

Præfictur Ecclesiæ Apten. Ex lib. I. epist. 1086.

Guillelmo Astie electo Apten.

Supremæ dignitatis fastigio licet immeriti præsidentes, &c. *multimodis offerant incrementis.* Nuper siquidem vacante Aptensi Ecclesiâ, pro eo quod nos dilectum filium Bertrandum Bononiensem tunc Aptensem electum licet absentem a vinculo, quo ipsi Apten. Ecclesiæ, cui præerat, tunc tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Bononiens. Ecclesiâ tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo eum dictæ Bononiens. Ecclesiæ, in Episcopum & Pastorem. Nos volentes eidem Aptensi Ecclesiæ, ne dispendia proluxæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Apten. Ecclesiæ ordinatione se introumittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi ejusdem Ecclesiæ Apten. omnes Ecclesias Cathedralles, &c. *contingeret attentari,* & ad provisionem ipsius Apten. Ecclesiæ celerem & felicem, sollicitis studiis intendentes, & cupientes talem eidem Ecclesiæ Apten. præfisse Pastorem, qui sciret, &c. *habuimus diligentem.* Demum ad te Ordinii Fratrum Minorum professorem, hæreticæ pravitatis Inquisitorem in certis partibus, auctoritate Apostolica deputatum, in-

San-

ANNO CHRISTI 1332.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

Sacerdotio constitutum, cui religionis zelum, litterarum scientiam, honestatem morum, & vitæ prudentiam, spiritualium ac temporalium providentiam, ex claris fide dignis testimoniis, suffragari percepimus, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus attenta meditatione discussis, de persona tua nobis & eisdem Fratribus nostris, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, præfata Apten. Ecclesiæ, de Fratrum præfatorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficiamus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius Apten. Ecclesiæ tibi tam in spiritualibus quam in temporalibus plenarie committendo, firma spe fiduciaque conceptis, quod dextera Domini tibi assistente propitia, præfata Apten. Ecclesiæ per tue industria ac circumspeditionis fructuosum studium regetur utiliter, & prospere dirigetur. Quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, &c. *exinde uberius consequi merearis.*

Datum Avenione 11. Idus Junii anno XVI.

In eundem modum Archiepiscopo Aquis, & Roberto Regi Siciliæ.

CXLVII.

*Præfatur Ecclesiæ Coronen. Ibid. epist. 1566.**Alvaro Pelagii electo Coronen.*

Quam sit onusta periculis, quam plena dispendiis, &c. *felicibus proficiant incrementis.* Dudum siquidem bonæ memoriæ Albertino Episcopo Coronenſi regimini Coronen. Ecclesiæ præſidente: nos intendentes eidem Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præſſe personam, provisionem ipsius Ecclesiæ Coronen. cum eam quovis modo & ubicumque vacare contingeret, dispositioni noſtræ, ac Sedis ipsius duximus reservandam. Decernentes ex tunc, &c. Postmodum vero præſata Eccleſia per obitum ejuſdem Albertini, qui nuper extra Romanam curiam diem clauſit extremum, Paſtoris ſolatio deſtituta, dilecti filii capitulum ipsius Eccleſiæ hujusmodi reſervationis & decreti noſtrorum forſan ignari, dilectum filium Franciſcum de Luca Canonicum Patracen. in ſubdiaconatus ordine conſtitutum, in Episcopum Coronen. per formam compromiſſi quamvis de facto, concorditer elegerunt, dictuſque Franciſcus hujusmodi reſervationis & decreti, ſicut aſſeritur, inſcius, hujusmodi electioni de ſe factæ, etiam de facto, conſenſit. Ipius igitur electionis negotio ad notitiam noſtram deducto: nos attendentes electionem ipſam, poſt, & contra reſervationem & decretum præſata de facto celebratam, illam, prout erat, reputavimus irritam & inanem. Et nihilominus ad ipſius Eccleſiæ provisionem celerem, & felicem, de qua nullus præter nos, hac vice ſe intromittere poteſt, reſervatione & decreto hujusmodi obſiſtentibus, ne ipſa Coronen. Eccleſia longæ vacationis incommodis exponatur, paternis & ſollicitis ſtudiis intendentes, & cupientes eidem Eccleſiæ talem præſſe personam quæ ſciret, vellet, & poſſet, eam præſervare a noxiis & adverſis, ac in ſuis manuteneſe juribus, & etiam adaugere, poſt deliberationem quam ſuper hiſ cum Fratribus noſtris habuimus diligentem. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum profeſſorem, in Sacerdotio conſtitutum litterarum, &c. & aliis multiplicibus, &c. inſignitum, direximus oculos noſtræ mentis, quibus omnibus diligenti meditatione penſatis, de perſona tua nobis & eisdem Fratribus noſtris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, ipſi Coronen. Eccleſiæ, de dictorum Fratrum conſilio, auctoritate Apoſtolica providemus,

Tom. VII.

K k k 2

te-

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

teque illi præcimus in Episcopum & Pastorem, &c. *Et salubria suscipies incrementa*. Jugum igitur Domini suscipiens, &c. *uberius valeas promoveri*.

Datum Avenion. xvi. Kalend. Julii anno xvi.

In eundem modum Archiepiscopo Patracen. & Joanni Principi Achajie :

CXLVIII.

Indulgentie pro visitantibus Ecclesiam Monasterii Clavifforum Curien. Ex lib. 2. epist. 1573.

Univerfis Christi fidelibus.

Vid. Constit. 81. hujus Pont. in hoc tomo fol. 195.

Dum præcella meritorum insignia quibus Regina caelorum, &c. Nos igitur cupientes ut Ecclesia Monasterii sanctimonialium beate Mariz Virginis in Merano Ordinis sanctæ Clare Curien. Diocesis quod dilecta in Christo filia nobilis mulier Ofania Ducissa Carinthie, prout sua petitio nuper nobis exhibita continebat, fundavit & dotavit, eo ferventius congruis honoribus a Christi fidelibus frequentetur, quo ipsi potioris dona specialis gratia fuerint consecuti, ipsius Ducissæ nobis super hoc humiliter supplicantis supplicationibus inclinati, de omnipotentis Dei misericordia, &c. qui in singulis quatuor festivitibus ipsius Virginis gloriose centum, illis vero qui per octavas dictarum festivitatum Ecclesiam ipsam devote visitaverint, annuatim quadraginta dies, de injunctis eis pœnitentiis misericorditer, singulis videlicet earundem festivitatum & octavarum diebus, quibus ipsam Ecclesiam visitaverint, ut præfertur, relaxamus.

Datum Avenione vii. Idus Augusti anno xvi.

CXLIX.

Præfertur Ecclesie Aciensi. ex lib. 2. an. xvii. epist. 4.

Angelo Episcopo Aciensi.

Vid. Constit. 37. Bonifacii VIII. tom. 4. fol. 419.

Apostolatus officium nobis, quamquam insufficientibus meritis. &c. *offerant incrementis*. Dudum siquidem ex certis rationabilibus causis omnes & singulas cathedrales Ecclesias seculares & Collegiatas Civitatis & Diocesis. ac Provincie Januensis tunc vacantes & in antea vacaturas, per biennium primo, & deinde tempus hujusmodi biennale diversis successive vicibus, de biennio in biennium prorogando usque ad Kalendas Aprilis Pontificatus nostri anno xv. provisioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ auctoritate Apostolica duximus reservandas, discernentes ex tunc irritum & inane si secus, &c. Ac deinde cum finis hujusmodi nostræ ultimæ prorogationis instaret. Nos similibus causis inducti, reservationem & decretum prædicta usque ad duos annos, ab eisdem Kalendis Aprilis in antea computandos, auctoritate prædicta per alias nostras certi tenoris litteras modo & forma expressis superius, extendenda duximus, ac etiam proroganda. Interim verò Ecclesia Aciensi. quæ in provincia prædicta consistit, per obitum bonæ memoriæ Benevenuti Episcopi Aciensi. qui extra Romanam curiam debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta: Nos vacatione hujusmodi fide dignis relictibus, &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui religionis zelus, vitæ munditia, morum elegantia, nec non & aliarum grandium virtutum merita, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, multipliciter suffragantur, direximus aciem mentis

ANNO CHRISTI 1532.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, de dictorum irarum nostrorum consilio, eidem Ecclesiæ Acien. auctoritate Apostolica providimus, teque illi præfecimus in Episcopum & pastorem, curam, &c. *committendo*. Et subsequenter per Venerabilem Fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Tusculanum munus tibi fecimus consecrationis impendi. In illo qui dat gratias, &c. confidentes quod, gratia tibi, assistente divina, eadem Ecclesiæ, &c. proficiet incrementis. Quo circa fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus quatenus ad eandem, &c. *uberius consequi mearis*.

Datum Avenionæ XII. Kalend. Octobris anno XVII.

C L.

Facet Clarissis Tholosanis in causa decimarum. Ibid. epist. 1288.

Ad futuram rei memoriam.

§. I. **P**rovenire debet per nostræ provisionis auxilium, quod salus impediendi nequeat animarum, quodque ubique cultus divini nominis augeatur.

Executum.

§. II. Sane dudum ad supplicationem dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Sororum Minoritarum Monasterii sanctæ Claræ Tholosan. Ordinis ejusdem Sanctæ causam seu causas appellationis vel appellationum, quæ vertebantur, seu verti sperabantur inter dictas Abbatissam & Conventum ex parte una, & Venerabilem Fratrem nostrum Archiepiscopum Tholosan. ac dilectos filios Vicarium & officiales ipsius, nec non Rectorem Ecclesiæ sancti Martini de Lahiraco Tholosan. Dioc. super eo quod ipsi Archiepiscopus, Vicarius & officiales, eandem Abbatissam & Conventum ad solvendum decimas de bonis earum contra specialia privilegia Monasterio & Ordini præfatis de non solvendis decimis de bonis earum a Sede Apostolica, ut dicitur, concessa, indebite compellebant, dictusque Rector de quibusdam bonis, & possessionibus ipsius Monasterii consentientibus infra fines parrochiæ Ecclesiæ antedictæ, deberi sibi decimas prætendebant, conjunctim vel divisim, ex altera pro parte dictarum Abbatissæ & Conventus interjectæ, seu interjectarum ad Sedem eandem, dilecto filio Magistro Dino Proposito Ecclesiæ Januën. Capellano nostro & Apostolici Palatii Auditori causarum commissis audiendas, & sine debito terminandas; Non obstante quod causa, vel causæ hujusmodi de sui natura in Romana Curia tractandæ, & decidendæ non essent, cum potestate citandi Archiepiscopum, Vicarium, Officiales, & Rectorem prædictos extra dictam curiam, & ad partes, quotiens extiterit opportunum; dictusque Auditor Archiepiscopum, Vicarium, Officiales & Rectorem jam dictos per litteras suas ad partes easdem, ad instantiam ipsarum Abbatissæ & Conventus citari mandavit.

Diffidium, inter Monast. & Episc., &c.

Causa committitur Proposito, a quo remissa.

§. III. Deinde vero ex petitionis tenore pro parte dictarum Abbatissæ & Conventus nobis oblatæ percepto, quod præfati Archiepiscopus & Rector occasione dictarum decimarum, dictusque Rector prætendens se habitatorem Tholosan. & asserens quod præfata Abbatissæ & Conventus, cum auctoritate certarum litterarum Apostolicarum extra diocesim dictam, contra privilegia civibus & habitatoribus Tholosan. ne per litteras Apostolicas extra eandem Diocesim trahi possent in causam, nisi de privilegiis ipsius in dictis litteris plena & expressa mentio haberetur, a dicta Sede, ut dicitur, indulta, procuraverat & fecerat, ut asseritur, in eandem Abbatissam & singulas Moniales de dictis Conventu excommunicationis, & in ipsas conventum suspensionis,

Rectoris processio.

Moniales a parte tenent.

fionis, ac in Ecclesiam dicti Monasterii interdicti sententias promulgari & quod ipsi Archiepiscopus & Rector faciebant prædictas Abbatissam & Moniales excommunicatas publice nunciari, & participantes eisdem excommunicationum vinculis innodari, aliasque aggravationes fieri, adeo quod in dicta civitate consortium earum & participatio minime habebantur, ac etiam vendentes eis panem & vinum, & alia vitæ necessaria ministrantes non reperiebantur sed denegabantur eisdem, ita quod fame & victualium, & necessariorum carentia ipsæ Moniales quæ numerum centensum, ut fertur, excedunt, in eodem Monasterio incluse deficiebant, & vita peribant, seu ex tali vexatione, ac impressione hujusmodi, liti cedere cogebantur, nisi super his pie ac celeriter fuisset provisum eisdem per providentiam dictæ Sedis, nobis ex parte dictarum Abbatissæ & Conventus humiliter supplicato, ut providere ipsis super præmissis, de ipsius Sedis clementia & benignitate solita dignaremur.

Eorum necessitatibus Pont. accurrit.

§. IV. Nos suadentibus rationabilibus causis, hujusmodi excommunicationum, suspensionis, & interdicti, sententias, usque ad festum beati Michaelis tunc proxime venturum, nunc præteritum, eas auctoritate Apostolica duximus relaxandas. Cum autem inter partes prædictas super præmissis apud Sedem eandem lis pendere noscatur. Nos attendentes & auctoritate Apostolica declarantes, dictum Rectorem non debere gaudere de jure præfatis privilegiis concessis, ut præmittitur, civibus & habitantibus Tholosan. prædictis, & nihilominus periculis animarum, aliisque damnis & scandalis plurimis, quæ ex præmissis processibus & sententiis provenerant, & provenire possent verisimiliter in futurum, quantum cum Deo possumus præcavere volentes, his & aliis certis ex causis rationabilibus moti, pariter & inducti, ipsarum Abbatissæ & Conventus devotis supplicationibus inclinati, prædictos omnes & singulos processus, sententias atque pœnas, in eisdem Abbatissam & Conventum, ac earum Ecclesiam & Monasterium supra dicta, occasione dictorum privilegiorum, eisdem civibus & habitatoribus Tholosan, ut præmittitur concessorum, factos, habitos, ac prælatos, & etiam promulgatos, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, suspendimus de gratia speciali. Nulli ergo nostræ suspensionis, &c.

Datum Avenione vi. Nonas Octobris anno xvtt.

In eundem modum dilectis filiis Petro Stephani de Osnille Cappellano nostro & Bertrando de Caimaco de Briva Tholosan. & Lemovicen. Diœc. prioribus & Joanni de Castro novo Cancellario Ecclesiæ Tholosan.

Provenire debet per nostræ provisionis auxilium, &c. usque de gratia speciali. Quocirca mandamus quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum per vos, vel alium, seu alios, hujusmodi suspensionem nostram, ubi & quando expedire videritis, cum pro parte ipsarum Abbatissæ & Conventus fueritis requisiti, solemniter publicare curetis. Dat ut supra.

CL I.

Ut Præficiat Ecclesie Mylshomen. Fr. Vitum. Ex lib. curial. in append. cp. 44.

Archiepiscopo Strigonien.

Præfatio.

§. I. **L**icet ex suscepto a nobis Apostolatus Officio, menti nostræ inslanter immineat vigilantia studiosa, ut de Ecclesiarum honoribus & profectibus sollicitè cogitemus, & ut in illis exultent, exhibeamus quantum nobis dignatio cœlestis indulget, opem & operam efficaces; est tamen in fitum cordi nostro, ut ipsis Ecclesiis, earumque populis, præsertim in orbis

ANNO CHRISTI 1332.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

bis terræ, Christianæ culturæ ignaris partibus finitimis constitutis, ut illucescat in eis splendor Evangelicæ veritatis, nec non Ecclesiæ ipsæ in suis bonis & juribus jam prostratis, salutis & prosperitatis, dextera Domini faciente virtutem, felicia juvamenta recipiant, Apostolicæ cooperationis prætidium impendamus, quæ prout fida spes suggerit, possunt verè humiliter provenire, si Ecclesiæ tales committantur regendæ, ac etiam gubernandæ: personis religione conspicuis & probatis, & virtutum titulis insignitis.

§. II. Nuper siquidem ad audientiam nostram relatio fide digna perduxit quod Episcopatus Mylchonen. in Regno Hungariæ, in finibus videlicet Tartarorum ex institutione ordinatus antiqua, a tempore quo dicti Tartari potenter dictum regnum seu partes Hungaræ, proh dolor! intraverunt, fuit per eos fatalis & sevos omnino destructus, & Ecclesiæ ipsius Episcopatus funditus extirpata, extinctis & defunctis successive deinde temporibus, Canonice Ecclesiæ antedictæ, ac in extirpatione & destructione hujusmodi, usque ad hæc tempora Episcopatus ipse prostratus extitit, & exiit, possessionibus, bonis & juribus Episcopatus & Ecclesiæ præfatorum a potentibus illarum partium occupatis, quodque per dilectum filium Vitum de Monte ferreo Ordinis Fr. Minorum, quem vita, moribus, scientiâ, fidelitate, & experientia fore ad id aptum, relatio perhibet supradictâ, si de eo per clementiam Sedis Apostolicæ, Ecclesiæ provideatur præfate, prout devota spes suggerit, & nobis ex relatione innotuit prælibatâ, sub favoris præsidio carissimi in Christo filii nostri Caroli Regis ejusdem Hungariæ illustris, cujus idem Vitus Cappellanus existere perhibetur, prædictus Episcopatus ad statum pristinum reducet, & recuperabuntur possessiones, bona, ac jura superius nominata.

Episcop. Mylch. destructus.

F. Vires commo-
datur.

§. III. Nos igitur ut tanti boni copia ex persona ipsius Viti cum gratiæ cælestis augmento provenire valeat, plenè & devotis affectibus cupientes, gerentes quoque de tua sinceritate fidei fiduciam in Domino speciale, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, de dicto Vito, auctoritate Apostolica, Ecclesiæ provideas memoratæ, ipsumque Vitum eidem Ecclesiæ præcias in Episcopum & Pastorem, curam, &c. quam in temporalibus prout illas ab antiquo gesserunt sui Episcopi successive, plenarie committendo. Et subsequenter eidem Vito, si de illo ipsi Ecclesiæ provideris, ascitis & in hoc tibi assistentibus duobus vel tribus Antistitibus Catholicis gratiam & communionem dictæ Sedis habentibus, munus consecrationis impendas, faciens sibi a suis subditis obedientiam & reverentiam exhiberi; contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, recepturus ab eo postmodum nostro & Ecclesiæ Romanæ nomine, fidelitatis debitæ solitum juramentum, &c. *Desinare.*

Datum Avenione IV. Nonas Octobris anno XVII.

CLII.

Prescitur Ecclesie Calven. Ex lib. 2. epist. 30.

Joanni Episcopo Calvensi.

§. I. **P**astoralis officii nobis quamvis immcritis, &c. *salubriter gubernare.* Dudum siquidem bonæ memoriæ Henrico Episcopo Iernien. regimini Iernien. Ecclesiæ præsidente, nos cupientes ipsi Ecclesiæ, cum eam vacare contingeret, idoneam per Apostolicæ Sedis providentiam, præfate personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ea vice dispositioni nostræ, ac Sedis ejusdem duximus specialiter reservandam, decernendo ex tunc irritum, &c. *Contingeret attentari.* Ac deinde præfato Henrico Episcopo in illis partibus

Vid. Constit. 101.
huius Pont. 1200.
c. 16. §. 76.

viam

ANNO CHRISTI 1332.

JUANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

Etiam univēſe carnis ingreſſo, dilecti filii Capitulum ejuſdem Eccleſiæ, hujusmodi reſervationis & decreti forſan ignari, te Ordinis Fratrum Minorum profeſſorem, & in Sacerdotio conſtitutum, in Iſernien. Episcopum, quavis de factō, concorditer elegerunt, tuque hujusmodi reſervationis & decreti, ſicut aſſeritur, inſcius, diſtate electioni, de tui Superioris licentia, ad dictorum Capituli inſtantiam, præſtans aſſenſum, obtinuisti electionem hujusmodi a Vener. Fratre nostro Archiepiscopo Capuano, loci Metropolitanano, reſervationem & decretum prædicta ſimiliter ignorante, auctoritate Metropolitana confirmari, ſubſequenter te in Iſernien. Episcopum conſecrari. Verum quia electio & confirmatio ſupradictæ, utpote poſt & contra reſervationem & decretum hujusmodi attentatæ, erant irritæ & inanes, tu nullus Eccleſiæ Episcopus remanſiſti.

§. II. Poſtmodum vero Eccleſia Calven. per obitum bonæ memoriæ Thadæi Episcopi Calven. qui in partibus illis diem clauſit extremum, paſtoris ſolatio deſtitutus. Nos vacatione hujusmodi ipſius Calven. Eccleſiæ fide dignis relatibus intellectis, cupientes eidem Eccleſiæ Calven. per ipſius Sedis providentiam, perſonam utilem, & idoneam præſidere, provisionem ipſius Eccleſiæ Calven. diſpoſitioni noſtræ & Sedis ejuſdem ea vice, modo ſimili duximus reſervandam, & decrevimus ex tunc irritum & inane ſi ſecus, &c. contingeret attentari.

§. III. Ac deinde conſiderantes, quod nullus præter nos de ordinatione præſatæ Eccleſiæ Calven. poſt reſervationem & decretum prædicta, ultimo per nos facta, ſe hac vice intronittere poterat, de præſciendo eidem Eccleſiæ Calven. perſonam utilem ac etiam fructuoſam, ne longæ vacationis deploraret incommoda, cogitare cœpimus diligenter, & poſt deliberationem, quam cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, ad te de multiplicium virtutum meritis apud nos, ſide digno teſtimonio commendatum, aciem direximus noſtræ mentis. Quibus omnibus attente diſcuſſis, de perſona tua eidem Calven. Eccleſiæ, de Fratrum eorumdem conſilio, auctoritate Apoſtolica, providemus, teque illi præſcimus in Episcopum & Paſtorem, curam & adminiſtrationem illius tibi tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, &c. *Conſequi uberius mercaris.*

Datum Avenione Kal. Novembris anno xvii.

In eundem modum Archiepiscopo Capuano & Roberto Regi Sicilia illuſtri.

CLIII.

Præſtitur Eccleſiæ Satrianen. Ex lib. curial. epiſt. 335.

Dilecto filio Frantiſto de Spoletto Eleſto Satrianen.

Paſtoralis officii debitum exigit, &c. Ut ſupra. Dudum ſiquidem bonæ memoriæ Arduino Episcopo Satrian. regimini Satrianen. Eccleſiæ præſidente. Nos cupientes eidem Eccleſiæ, cum eam quavis modo vacare contingeret, noſtræ operationis miniſterio, idoneam præſidere perſonam, provisionem ejuſdem Eccleſiæ cum vacaret, ordinationi & diſpoſitioni noſtræ ac Sedis Apoſtolice, ea vice duximus ſpecialiter reſervandam; decernendo ex tunc irritum, &c. Poſtmodum vero præſatæ Eccleſiæ, per obitum ejuſdem Arduini Episcopi, qui in partibus illis diem clauſit extremum, paſtoris ſolatio deſtituta. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipſius Eccleſiæ celerem & ſalicem, ne longæ, &c. paternis, &c. cupientes, &c. in ſuis juribus manutenere, &c. poſt deliberationem, &c. Denum ad te Ordinis Fratrum Minorum in Sacerdotio conſtitutum, &c. direximus oculos mentis noſtræ. Quibus omnibus attente diſcuſſis,

ANNO CHRISTI 1332.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

cussis, de persona tua nobis & dictis Fratribus nostris, consideratione premissorum accepta, prefata Satrianen. Ecclesiam, de dictorum, &c. provideamus, teque illi prefacimus, &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias, &c. quod prefata Ecclesia Satrianen. per tuam industriam ac circumspeditionem fructuosum studium regatur utiliter, & prospere dirigatur, &c. Jugum igitur Domini tuis, &c. *Recipere incrementum*.

Datum Avenione IV. Nonas Decembris anno xvii.

In eundem modum Archiepiscopo Comfan. & Roberto Sicilia Regi illustri.

CLIV.

Preficitur Ecclesie Nicosensi. Ibid. epist. 108.

Dilecto filio Ecclesie de Nabinallis electo Nicosien.

Militanti Ecclesie disponente Domino &c. idoneos in pastores. Dudum siquidem bonae memoriae Joanne Archiepiscopo Nicosieni regimini Nicosien. Ecclesie presidente: nos intendentes eidem Ecclesie, cum vacaret, per Apostolicam Sedem providentiam idoneam praesentem personam, provisionem ipsius Ecclesie Nicosien. cum eam vacare contingeret, dispositioni nostrae & Sedis Apostolicae ea vice duximus reservandam: decernentes ex tunc &c. Postmodum autem dicto Joanne Archiepiscopo in illis partibus iam universae carnis ingresso, nos vacatione hujusmodi fide dignis reatibus intellecta, ad provisionem ejusdem Nicosien. Ecclesie celerem & felicem, de qua nullus praeter nos &c. reservatione & decreto hujusmodi obstantibus, ne ipsa Nicosien. Ecclesia longae vacationis &c. talem praesentem personam &c. post deliberationem quam super his &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, sacrae Theologiae Magistrum, quem prout fide digna relatione perceperimus, morum insignit honestas, spiritualium & temporalium providentia, pluraque alia virtutum dona commendant, direximus oculos mentis nostrae. Quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus nostris ob tuorum exigentiam meritorum accepta, ipsi Nicosien. Ecclesie, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi praeficimus in Archiepiscopum & pastorem, curam &c. dictae Ecclesie &c. committendo in illo qui dat gratias &c. salubria suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis &c. ejusdem Nicosien. Ecclesie curam sollicitam geras, gregem Dominicum &c. informando, ita quod dicta Nicosien. &c. gaudeat se commissam, ac bonae fanae tuae &c. retributionis aeternae praemium &c. valeas promoveri.

Vide consuet. s. Gen. V. tom. 6. fol. 45 r.

Datum Avenione xvi. Kalend. Decembris anno xvii.

In eundem modum Hugoni Regi Cypri illustri.

CLV.

Ut faciat commutari domos inter Minores & Moniales sancti Gregorii Neapolitan. Ex lib. curial. in append. epist. 91.

Archiepiscopo Neapolitano.

§. I. **O**pus meritorium & veritatis exequimur, cum occurrimus periculis animarum, & praebemus materiam qualiter via, praesertim inter personas religiosas, scandalis pracludatur, sic quod eadem personae, favente illo a quo bona cuncta procedunt, in honestatis & pacis pulchritudine

Tom. VII.

L 11

dine

dine quiescentes, liberis & quietis mentibus, pensum exolvant Altissimo debitz servitutis.

§. II. Sane pettio dilecti filii Geraldii Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum nuper nobis exposita continebat, quod juxta Conventum sancti Laurentii de Neapoli Fratrum dicti Ordinis, est quoddam Monasterium Monialium dictum sancti Gregorii, Ordinis sancti Benedicti, sola carteria media inter Conventum & Monasterium predicta, quod quidem Monasterium habet unam domum seu cameram a parte dicti Conventus ipsorum Fratrum, juxta ipsorum dormitorium, ad quam ipse Moniales veniunt per pontem, qui est supra carreriam quasi portale.

§. III. Quare dictus Minister pro utriusque Ordinis & Conventus honestate, nobis humiliter supplicavit, ut dictas Moniales ad dimittendum ipsis Fratribus domum illam, & ad recipiendum recompensationem bonam in domibus melioribus, a parte claustrii & Conventus earum, per aliquem discretum induci, & etiam compelli facere dignemur.

§. IV. Nos igitur attendentes petitionem hujusmodi rationi fore consonam, & de radice procedere honestatis, fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, prefatas Moniales, auctoritate nostra, efficaciter ad premissa faciendum inducas, & si opus fuerit, compellere non postponas, Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstante si iisdem Monialibus, vel quibusvis aliis communiter vel divisim a Sede indultum Apostolica sit, quod interdicti &c. per litteras Apostolicas non facientes &c. de hujusmodi indulto mentionem.

Datum Avenion. VI. Idus Decembris anno xviii.

C L V I.

Ut recipiant domum in Anglia. Ex lib. 2. epist. 1126.

Dilectis filiis Ministro Generali, & Fratribus Ordinis Minorum.

§. I. **M**erita vestre religionis, in qua virtutum Domino militatis, exposcunt, ut Apostolica Sedes benigno vos favore confoveat, & opportunis gratiis prosequatur. Cum itaque, sicut nobis pro parte carissimi in Christo filii nostri Eduardi Regis Anglie illustris, & dilecti filii nobilis viri Joannis Comitis Cornubiz, Fratris ejus, oblatz petitionis series continebat, idem Rex cupiens terrena in coelestia &c. pro ampliatione divini cultus ad Dei laudem & gloriam, ac ipsorum, nec non & pro clare memorie Eduardi Regis Anglie patris ipsorum, & progenitorum suorum animarum salute, quemdam locum in regno Anglie, videlicet in Villa de Maydestan. Cantuar. dioeces. situatum, cum ejusdem edificii & pertinentiis Ordini vestro, ac vobis duxerit concedendum, vosque locum ipsum absque permissione Sedis Apostolicz recipere, ac Ecclesias, seu oratoria, domos, & officinas necessarias, constitutione felici recordationis Bonifacii Papae VIII. predecessoris nostri, de locis hujusmodi de novo non recipiendis absque dictz Sedis licentia obstanti, construere nequeatis.

§. II. Nos eorundem Regis & Comitis supplicationibus inclinati, vobis recipiendi locum hujusmodi, sine juris parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius prejudicio alieni, dummodo dicta Villa ad sustentationem duodecim Fratrum ipsius Ordinis fore sufficiens dignoscatur, ac construendi & habendi ibidem Ecclesiam, seu oratorium, ac domos, & officinas, ut in dicto loco Fratres vestri Ordinis perpetuo commorentur, predicta & qualibet alia

con-

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 16. & 17.

constitutione contraria non obstante, tenore presentium indulgemus. Volumus autem ut postquam dicti Fratres in loco prefato extiterint deputati, predictus locus, privilegiis & libertatibus Ordini predicto concessis, sicut alia loca dicti Ordinis, libere gaudere valeat & quiete. Nulli ergo &c. nostre concessionis & voluntatis &c.

Datum Avenion. xvii. Kalend. Januarii anno xvii.

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

CLVII.

Ut recipiat locum in oppido Rethinie. Ex lib. curial. in append. epist. 86.

Dilecto filio Nicolao Ministro Fratrum Ordinis Minorum Boemie.

§. I. **S**acræ religionis, in qua jugiter virtutum Domino devotum & fedulum famulatum, tu, & alii Fratres tui Ordinis impenditis, merita promerentur, ut in iis, quæ ad prosperitatis augmentum dicti Ordinis, pro cultu divini nominis ampliando, ac tibi & eisdem Fratribus, aliisque Christi fidelibus æternæ salutis præmio impetrando provenire valent, nos & Apostolicam Sedem reperias propitios, favorabiles ac etiam gratiosos.

§. II. Cum autem sicut ex tenore tuæ petitionis nobis porrectæ collegimus, cupias ut Fratres dicti Ordinis in oppido Rethinie Prægen. dioeces. locum construant, & in loco hujusmodi commorentur, nobis devote ac humiliter supplicasti, ut dictis Fratribus recipiendi dictum locum, & quod in eo ipsi Domino famulentur, licentiam elargiri, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. III. Nos igitur cujuslibet meritorie actionis propositum volentes feliciter promovere, hujusmodi supplicationibus inclinati devotioni tuæ recipiendi locum in oppido antedicto, in quo quidem loco predicti Fratres ipsius Ordinis Domino famulentur, constitutione felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri prohibente, ne recipiantur loca de novo a Fratribus &c. contraria non obstante; dummodo parochiali Ecclesie, vel alicui alii per hoc nullum præjudicium generetur, dictumque oppidum ad sustentationem duodecim Fratrum dicti Ordinis sufficiens fuerit, liberam licentiam, auctoritate presentium, indulgemus. Volumus autem quod postquam dicti Fratres in loco prefato construendo extiterint deputati, privilegiis Ordini dicto concessis gaudeant & utantur. Nulli ergo &c. nostre concessionis &c.

Datum Avenion. Idibus Januarii anno xvii.

CLVIII.

Ut recipiant domum in oppido Lubamen. Ex lib. 2. epist. 1150.

Dilectis filiis Ministro Generali & Fratribus Ordinis Minorum.

Sacræ vestræ religionis &c. ut in antecedenti. Cum itaque, fili Minister, tu ipsum Ordinem desiderans ex animo salubriter dilatare, nobis humiliter supplicas, ut recipiendi, ædificandi, & construendi de novo in oppido Lubamen. Misnen. dioeces. unum locum ad usum Fratrum predictorum licentiam, auctoritate Apostolica, tibi & eisdem Fratribus concedere dignaremur, præsertim cum Consules & Commune dicti oppidi suppliciter hoc exposcant: nos volentes tuum in hac parte laudabile propositum felicitius

Tom. VII.

L 11 2

con-

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

confovere, ac cupientes cultum divini nominis ubilibet adaugeri, hujusmodi supplicationibus inclinati, tibi, & eisdem Fratribus, recipiendi, & ædificandi locum prædictum in oppido antedicto, & in eodem construendi Ecclesiam &c. ut in antecedenti. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. VII. Kalend. Februarii anno xvii.

CLIX.

Præfatur Ecclesie Sarnen. Ibid. epist. 16.

Dilecto filio Francisco de Perusio electo Sarnen.

§. I. **A** Postolatus officium &c. *incrementa*. Dudum siquidem bonæ memoriz Nicolao Episcopo Sarnen, regimini Sarnen. Ecclesie præfidente: Nos cupientes eidem Ecclesie, eum eam quovis modo vacare contingeret, nostræ operationis ministerio idoneam præfidere personam, & provisionem ejusdem Ecclesie cum vacaret, ordinationi &c. reservandam: decernentes ex tunc &c. Postmodum autem eadem Ecclesiam Sarnen. per obitum dicti Nicolai Episcopi, qui in partibus illis &c. destituta. Nos vacatione hujusmodi fide dignis &c. attendentes quod nullus &c. reservatione & decreto obfistentibus supradictis, post deliberationem quam &c. per quam dicta Ecclesia præfervari valeat a noxiis, & in prosperis feliciter adaugeri, cum Fratribus nostris habuimus diligentem.

§. II. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio constitutum, cui religionis &c. nec non & aliarum grandium virtutum merita, prout ex testimonio &c. suffragantur, direximus aciem mentis nostræ. Quibus omnibus debita &c. de distorum Fratrum nostrorum consilio, eidem Ecclesie Sarnen. &c. providemus, teque illi &c. curam &c. In illo qui dat gratis &c. quod præfata Sarnen. Ecclesia dextera tibi Domini assistente propitia, per tuæ industriæ &c. Jugum itaque Domini tuis &c. gregem Dominicum &c. exemplo operis informando, quod præfata Ecclesia &c. gaudeat se commissam, bonæque famæ tuæ odor &c. tuque præter æteræ &c.

Datum Avenione Idibus Martii anno xvii.

In eundem modum Archiepiscopo Salernitan. & carissimo in Christo filio Roberto Regi Siciliæ illustri.

CLX.

Multa eis conferuntur privilegia. Ex lib. curial. in append. epist. 118.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii sancte Clare Condomen. Ordinis ejusdem Sancte.

§. I. **E** T si pium & meritorium existere dignoscatur &c. *ab eis gravamina submovendo*. Ex tenore siquidem petitionis vestræ nobis oblatæ collegimus, quod Monasterium vestrum, quod antiquum fore, multaque favorabilia privilegia dignoscitur a multis prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus obtinere, propter guerrarum discrimina, que in illis partibus diu, continuato tempore, ipsius temporis faciente malitia, ingruerunt, & propter gravamina & exactiones nobis exposita, quibus vexatæ fuistis, & vexamini, ad tantam inopiam est deductum, quod oportet Moniales ipsius, propter paupertatem illius, de bonis parentum & consanguineorum suorum, ac eleemosynis fidelium sustentari, pro parte magna temporis annuatim, & quod vos sine favorabili & gratioso præsidio ejusdem Sedis cum quie-

*Vide consilia. 17.
Bonifac. VIII.
tom. 6. fol. 129.*

*Moniales vexatæ,
& Monasterium
oppressum.*

ANNO CHRISTI 1333-

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

quiete respirare nequitis, nec ad statum prosperum reduci potest Monasterium prælibatum. Quare nobis ut super præmissis, juxta clementiam & benignitatem ipsius Sedis dignemur opportune provisionis suffragia impertiri, devote ac humiliter supplicastis.

§. II. Nos igitur tam divinæ pietatis intuitu, quam vestræ sacræ religionis obtentu, hujusmodi vestris supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate concedimus, ut illo exemptionis privilegio gaudeatis, quod Ordini Fratrum Minorum, ejusque Fratribus & personis a Sede Apostolica est concessum, & eodem exemptionis privilegio uti & gaudere plenarie valeatis, sepulturam quoque Ecclesiæ vestræ, sine alieni juris præjudicio, liberam esse decernimus, ut eorum devotioni & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, dummodo excommunicati, vel interdicti, aut publici usuarii non fuerint, nullus obstat, salvo tamen canonica justitia & parochiali jure illarum Ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur.

Pontif. egestat. auctorit.

Concedit et liberas sepulcras.

§. III. Sane auctoritate indulgemus eadem, ut ad præstationem Decimarum de quibuscumque possessionibus, & aliis omnibus bonis vestris, quæ in præsentiarum habetis & justis modis, præstante Domino, acquisiveritis in futurum, sive decimalia dudum extiterint, sive non decimalia, vel alias, contribuendum in procurationibus quorumcumque Ordinariorum, ac etiam Legatorum & Nunciorum Sedis prædictæ, & quibuslibet tallis & collectis, & ad exhibendum pedagia, tbelonia, & alias exactiones, quibusvis Regibus, Principibus, seu aliis personis secularibus minime teneamini, nec ad id compelli aliquatenus valestis.

Similique alia privilegia, & exemptiones.

§. IV. Ceterum auctoritate præfata districtius inhibemus, ne quis de Legatis, oblationibus, seu aliis quibuscumque elemosynis vobis pia fidelium oblati devotione, aliquid a vobis exigere, vel extorquere præsumat. Nulli ergo &c. nostrarum concessionum, & inhibitionis infringere &c.

Datum Avenion. 11. Kalend. Aprilis anno xvii.

CLXI.

Instituitur Protector Clarissarum. Ex lib. secretorum fol. 134.

Dilecto filio Geraldo Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum.

Decens reputamus & pium, ut religiosis mulieribus, quæ carnis abdicatis illecebris, virginitatem suam filio Virginis dedicantes, eidem in castris claustralibus devotis student mentibus famulari, favorem Apostolicum, quantum cum Deo possumus, impendamus. Cum itaque Ordo Sororum sanctæ Claræ ad præsens sit protectoris, sibi deputati auctoritate Apostolica, solatio destitutus; nos eisdem Sororibus volentes paterna provisione consulere in hac parte, tibi de cujus circumspectione & fidelitate confidimus, officium protectoris hujusmodi, quousque aliter super hac parte ordinaverimus, tenore præsentium, commendamus fideliter exercendum.

Datum 11. Kalend. Aprilis anno xvii.

CLXII.

Præficitur Ecclesie Sutrina. Ex lib. 1. epist. 401.

Dilecto filio Hugonanti de Perusio Electo Sutrin.

*Vide Const. 101.
huius Pont. tom.
6. fol. 176.*

PAstorahis officii debitum &c. *Salubriter gubernare*. Nuper siquidem Ecclesia Sutrina dicitur Romanæ Ecclesie immediate subiecta, pastoris solatio destituta, pro eo quod dilectus filius Berengarius de sancto Africano Clericus Vabren. dioeces. tunc electus Sutrin. regimini dicitur Ecclesie Sutrin. cui tunc præerat, apud Sedem Apostolicam sponte cessit in manibus Venerabilis fratris nostri Petri Episcopi Pænestrin. de mandato nostro facto sibi oraculo vivæ vocis, cessionem huiusmodi admittentis: nos ad provisionem ipsius Ecclesie, ne diutius vacationis remaneret exposita detrimentis, cum nullus de provisione ipsius Ecclesie hac vice se intromittere possit, pro eo quod nos diu ante cessionem huiusmodi, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, que tunc apud dictam Sedem vacabant, & in antea vacare contingeret, dispositioni nostræ duximus reservandas: decernendo ex tunc &c. sollicitis studiis intendentes ac cupientes talem illi præficere in pastorem, qui sciret & posset ei præesse salubriter & prodesse: post deliberationem, quam super hoc habuimus cum Fratribus nostris diligentem, demum ad te Fratrum Minorum Ordinem expresse professum, & in Sacerdotio constitutum, virum utique litterarum scientia præditum, in spiritualibus providum & temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum meritis, prout fide dignorum testimonio accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua ipsi Ecclesie Sutrin. de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Episcopum præficimus & pastorem, curam &c. plenarie committendo. In eo qui dat gratias & largitur præmia confidentes, quod eadem Ecclesia Sutrin: Præsulis utilis fulta præsidio, sub tuo felici regimine, gratia tibi favente divina, grata recipiet incrementa: quocirca discretioni tuæ, per Apostolica scripta mandamus &c. *Consequi meritis.*

Datum Avenion. xiv. Kalend. Aprilis anno xvii.

CLXIII.

Præficitur Ecclesie Neocastren. Ibid. epist. 779.

Dilecto filio Joanni de Presca electo Neocastren.

*Vide Const. 1.
huius Pont. VIII.
tom. 6. fol. 415.*

AD universalis Ecclesie regimen &c. *Proficiant incrementis*. Nuper siquidem Ecclesia Neocastren. per obitum bon. mem. Ambrosii Episcopi Neocastren. qui extra Romanam Curiam debitum nature persolvit, pastoris solatio destituta, nos vacatione huiusmodi ipsius Ecclesie fide dignis relatis intellecta, cupientes eidem Ecclesie per Apostolicæ Sedis providentiam utilem & idoneam præesse personam, provisionem ejusdem Ecclesie &c. reservandam; decernentes ex tunc &c. Ac deinde ad provisionem ipsius Ecclesie celerem & felicem, de qua nullus præter nos se post reservationem & decretum præfata intromittere potuit, neque potest; ne longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis & sollicitis studiis intendentes, ac cupientes talem eidem Ecclesie præesse personam &c. *Habuimus diligentem*. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

in Sacerdotio constitutum, cui de litterarum &c. aliisque virtutum meritis laudabilia testimonia perhibentur, convertimus oculos nostræ mentis; quibus omnibus attente discussis, de persona tua nobis, & eisdem Fratribus, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta præfata Neocastren. Ecclesiæ, de eorundem Fratrum consilio, auctoritate Apostolica provideamus, teque illi præcimus in Episcopum & pastorem curam &c. plenarie committendo; firma ducti fiducia, quod tuos actus & opera, illius, a quo bona cuncta procedunt, clementia dirigente, præfata Ecclesia Neocastren. per tuam curiosam solertiam, tuumque ministerium studiosum regetur utiliter & prospere dirigetur. Jugum itaque Domini &c. curam &c. gaudeat se commissam, tuque præter retributionis æternæ &c.

Datum Avenione III. Kalend. Augusti anno xvii.

CLXIV.

Ut recipiat domum in villa Berge. Ex lib. curial. in append. epist. 197.

Dilecto filio Geraldo Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum.

§. I. **E**X zelo tuæ devotionis & fidei prodire conspicimus, quod in Ordine tuo per novorum locorum adjunctionem, cultum divini nominis desideras ampliare, & per hoc lucrifieri animas fidelium Jesu Christo. Nos quoque tecum in idipsum desiderabiliter occurrentes, hujusmodi tuum desiderium, utpote Dominico beneplacito consonum, titulo plenæ commendationis eferimus, illudque brachiis internæ caritatis amplectimur, & quantum cum Deo possumus, debito servato moderamine, promovemus.

§. II. Cum itaque nuper per te oblata nobis tuæ petitionis seriem, tua devota sinceritas nobis duxerit humiliter supplicandum, ut de speciali gratia, quod Fratres dicti Ordinis possent de novo locum construere cum Ecclesia, cœmeterio, & aliis necessariis officinis in Villa vocata Berge Urgellen. Dioc. & ibidem Domino serviendo morari, maxime cum carissimus in Christo filius Alphonsus Rex Aragonum Illustris, & venerabilis frater noster Episcopus Urgellen. ac dilecti filii Consules dictæ Villæ nobis super hoc supplicassent per litteras efficaces, concedere dignaremur: Nos hujusmodi supplicationibus annuentes, devotioni tuæ, quod dicti Fratres in eadem Villa, locum de novo recipere, & construere, cum Ecclesia, cœmeterio, & aliis necessariis officinis prædictis, & inibi Domino serviendo morari valeant, si ad id locus hujusmodi sit competens, & in Villa præfata Conventus alicujus Ordinis Mendicantium non existat, dictaque Villa ad sustentationem duodecim Fratrum dicti Ordinis in loco præfato fore sufficiens dignoscatur, idque dicto Episcopo visum fuerit expedire. Constitutione sæcl. rec. Bonifacii Papæ VIII. &c. *Licentiam elargimur.* Nulli ergo nostræ concessionis &c.

Datum Avenione Kal. Augusti anno xvii.

CLXV.

Presicitur Ecclesiæ Dulchinen. Ex libro 1. anni 18. epist. 1127.

Dilecto filio Gratia de Aquila electo Dulchinen.

Apostolatus officium nobis quamquam &c. *suscipiant incrementa.* Vacante siquidem nuper Ecclesiæ Dulchinen. pro eo quod nos venerabilem fratrem nostrum Thomam Catharen. tunc Dulchinen. Episcopum apud

*Vide Const. 17.
Bonif. VIII.
tom. 6. fol. 419.*

Se-

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo ipsi Ecclesie Dulchinen. cui tunc preerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio & Apostolicæ plenitudine potestatis, absolventes ipsum, ad Catharen. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo eum illi in Episcopum & pastorem; Nos attendentes quod nullus præter nos de ordinatione ipsius Ecclesie Dulchinen. se hac vice intromittere potest, pro eo, quod diu ante hujusmodi vacationem ejusdem Ecclesie Dulchinen. provisionem omnium Ecclesiarum &c. de præficiendo eidem Ecclesie Dulchinen. personam utilem, ne ulterioris vacationis &c. et post deliberationem quam de præficiendo præfatæ Ecclesie Dulchinen. personam talem, cum eisdem Fratribus attentam habuimus. Demum ad te Ordinis Minorum professorem, in sacerdotio constitutum &c. direximus &c. Quibus omnibus debita &c. eidem Dulchinen. Ecclesie &c. auctoritate Apostolica providemus teque illi &c. curam &c. in eo, qui bonorum largitor est omnium, confidentes, quod dextera Domini tibi assistente propitia, eadem Dulchinen. Ecclesia sub tuo felici regimine prospere dirigetur & salutaria &c. Jugum igitur Domini &c. ejusdem Dulchinen. Ecclesie curam sollicitam geras, & gregem &c. informando. Ita quod dicta Dulchinen. Ecclesia gubernatori &c. gaudeat se commissam tuque præter æternæ &c.

Datum Avenione xvi. Kal. Septembris anno xviii.

CLXVI.

Præfitur Ecclesie Tutellen. Ibidem epist. 45.

Arnaldo de Claremonte Electo Tutellen.

PRidem Ecclesia Tutellen. per obitum bon. mem. Arnaldi Episcopi Tutellen. vacante, nos eidem Ecclesie, cujus provisionem ea vice certis causis rationabilibus nobis duxeramus specialiter reservandam, volentes de Pastore idoneo providere, & ad te, Ordinem Fratrum Minorum Professorem, Baccallarium in sacre Theologie facultate, dirigentes intuitum mentis nostræ, de persona tua nobis & Fratribus nostris accepta, eidem Ecclesie duximus, de Fratrum prædictorum consilio, providendum, te illi præficiendo in Episcopum & pastorem. Quocirca discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus hujusmodi onus impositum tibi suscipiens reverenter, ad ejusdem Ecclesie gubernationem providam, cures dirigere studia mentis tuæ; ita quod sub tuo fructuoso regimine, assistente tibi divina gratia, vota incrementa in spiritualibus & temporalibus suscipiat, tuque proinde divinam & Apostolicæ Sedis gratiam uberius consequi merearis.

Datum Idibus Septembris anno xviii.

CLXVII.

Præfitur Ecclesie Cambalien. Ibidem epist. 164.

Venerabili fratri Nicolao Archiepiscopo Cambalien.

Militanti Ecclesie disponente Domino, licet immeriti &c. *diagnoscuntur.* Dudum siquidem Ecclesia Cambalien. per obitum bon. mem. Joannis Archiepiscopi Cambalien. qui in partibus illis diem clausit extremum, pastoris solatio destituta; Nos vacatione hujusmodi &c. cupientes, prout tenemur, dictam Ecclesiam a damnis & incommodis quæ ex longiori vacatione posset incurrere, præservare, ac talem illi præfisse Pastorem, per quem eadem Ec-

*Vide Const. 92.
huj. Pontificatus.
fol. 554.*

ANNO CHRISTI 1333.

JOANNIS XXII. ANNO 17. & 18.

Ecclesia salubriter dirigi valeat, ac etiam conservari, post deliberationem, quam de &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem in sacerdotio constitutum, cui religionis zelus, litterarum scientia, vitæ munditia, & alia multiplicia dona virtutum suffragari dicuntur, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Cambalien. Ecclesie, & ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum & pastorem, curam &c. committendo: ac deinde per venerabilem fratrem nostrum Anibaldum Episcopum Tusculanum munus tibi consecrationis impendi, & subsequenter per dilectos filios nostros Neapolitane sancti Adriani, ac Jacobum sancti Georgii ad Vellum aureum Diaconos Cardinales pallium de corpore beati Petri sumptum, insigne videlicet plenitudinis Pontificalis officii, a te cum ea, qua decuit reverentia & instantia postulatam, tibi fecimus assignari, in illo qui dat gratias &c. confidentes &c. præfata Ecclesia per tuæ industris studium fructuosum, præservabitur a noxiis & adversis, ac salutaribus spiritaliter & temporaliter proficiet incrementis. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad &c. curam &c. quod eadem Ecclesia &c. gaudeat se commissam; tuque proinde præter retributionis &c. consequi merearis uberius.

Datum Avenione XIV. Kal. Octobris anno XVIII.

CLXVIII.

Præfatur Ecclesie Cephaluden. Ex lib. 2. epist. 9.

Roberto Campuli de Messana Electo Cephaluden.

Apostolatus officium, quo universis orbis Ecclesie &c. *valeant incrementa*. Dudum siquidem quondam Rogerio electo Cephaluden. Ecclesie Cephaluden. regimini præsidente: Nos cupientes eidem Ecclesie, cum eam quovis modo & ubicumque vacare contingeret, Apostolicæ provisionis ministerio idoneam præfisse personam, provisionem ipsius Ecclesie cum, ut præfertur, vacaret, dispositioni nostræ ac Sedis Apostolicæ duximus reservandam, decernentes ex tunc &c. Deinde vero præfata Ecclesia per obitum bon. mem. dicti Rogerii electi, qui in partibus illis diem clausit extremum, vacante, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesie, hujusmodi reservationis & decreti forsitan ignari, dilectum filium Thomam de Butera Canonicum Syracusan. de facto in eorum Episcopum elegerunt, cujus electio per loci Metropolitanum similiter de facto extitit confirmata. Hujusmodi ergo electionis & confirmationis negotio ad notitiam nostram perlato; Nos attendentes eandem electionem & confirmationem, utpote post & contra reservationem & decretum jam dicta factas, fore irritas & inanes, de præficiendo personam utilem Ecclesie antedictæ, ne prolixioris vacationis dispendiis subjaceret, cogitare cepimus diligenter; & post deliberationem quam cum Fratribus nostris super hoc attentam habuimus, demum in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui religionis &c. direximus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus debita &c. eidem Cephaluden. Ecclesie &c. auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus &c. curam & administrationem &c. in eo qui dat gratias &c. confidentes, quod ejus tibi opitulante clementia, prædicta Ecclesia per tuum ministerium studiosum augmenta suscipiet commodi & honoris. Onus itaque regiminis Ecclesie prædictæ prompta devotione suscipiens, curam &c. quod dicta Ecclesia Pastori utili gaudeat se commissam, tuque proinde præter æternæ retri-

Tom. VII.

Mmm

bu-

*Vide Const. 17.
Bonif. VIII.
tom. 6. fol. 439.*

butionis præmium, a nobis & eadem Sede assiduum benedictionis & gratiæ merearis percipere incrementum.

Datum Avenione 11. Idus Octobris anno xviii.

CLXIX.

Præfatur Ecclesie Brundusinae. Ibidem epist. 11.

Venerabili fratri Guillelmo Archiepiscopo Brundusin.

*Vide Const. 19-
huj. Pont. tom. 4.
fol. 493.*

§. I. **R**omani Pontificis quem Pastor ille coelestis &c. *gratulentur*. Dum siquidem Ecclesia Brundusina per obitum bon. mem. Bertrandi Archiepiscopi Brundusini, qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, a dilectis filiis Capitulo ejusdem Ecclesie Brundusinae pro futuri substitutione Pastoris, insimul congregatis, vocatis omnibus, qui debuerant, voluerunt, & potuerunt commode interesse, contigit duas electiones, unam videlicet de dilectis filiis Petro Decano Capuano, & alteram de Nicolao Caballero Canonico ejusdem Brundusinae Ecclesie, per formam scrutinii in discordia celebrari, quibus electionibus de se factis præfati Petrus & Nicolaus ad instantiam ipsorum eligentium illarum sibi præsentatis decretis, infra tempus debitum consentireunt, licet idem Petrus postmodum negotium electionis hujusmodi profequi non curaverit.

§. II. Deinde præfato Nicolao ad Sedem Apostolicam pro prosecutione electionis suæ hujusmodi personaliter accedente, ac pro parte sua hujusmodi ejus electionis negotio in consistorio propositio coram nobis, in his omnibus pro parte dicti Nicolai statutis a jure temporibus observatis, & dilectis filiis Richardo de Comay Archidiacono, & Angelo Magistri Stephani Canonico præfate Ecclesie Brundusinae, se electioni hujusmodi certis ex causis opposentibus; Nos negotium ipsum venerabili fratri nostro Guillelmo Episcopo Sabinen. audiendum commisimus, & nobis postmodum referendum. Coram quo cum esset inter Nicolaum & oppositores præfatos processum ad certos actus in negotio prælibato, tandem præfatus Nicolaus volens præcavere dispendiis, quæ ex vacatione diutina eidem Ecclesie poterant provenire, omni juri, quod sibi ex electione hujusmodi quomodolibet competeat, in nostris manibus sponte cessit.

§. III. Nos igitur hujusmodi cessione admissa, de provisione celeri ejusdem Ecclesie Brundusinae cogitare coepimus diligenter, & post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesie personam utilem, ac etiam fructuosam, cum nostris Fratribus habuimus diligentem; demum attendentes tuarum virtutum multiplicium merita, quibus personam tuam Dominus illustravit, in te, tunc Episcopum Alben. convertimus aciem nostræ mentis. Intententes igitur tam eidem Brundusinae Ecclesie, quam gregi Dominico ejusdem salubriter & utiliter providere, ac sperantes, quod tu, qui Alben. Ecclesie laudabiliter hæcenus præfuisi, eandem Brundusinam Ecclesiam, divina tibi propitiante clementia, salubriter & utiliter gubernabis, te a vinculo, quo præfate Alben. Ecclesie, cui tunc præeras, tenebaris, de dictorum Fratrum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad prædictam Brundusinam Ecclesiam transtulimus, teque illi præfecimus in Archiepiscopum & pastorem, curam & administrationem prædictas tibi tam in spiritualibus &c. liberamque tibi tribuendo licentiam ad eandem Ecclesiam Brundusinam transeundi, & subsequenter pallium de corpore beati Petri sumptum, pro parte tua a nobis, cum ea qua decuit instantia, postulatum, per dilectos filios nostros Neapolconem sancti Adriani, & Ray-

mun-

ANNO CHRISTI 1333. & 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 17. 18. & 19.

mundum sanctę Mariz Novę, ac Joannem sancti Angeli Diaconos Cardinales, tibi fecimus exhiberi, firma spe, fiduciaque conceptis, quod, tibi cęlesti gratia suffragante, pręfata Brundufina Ecclesia per tuę providę circumspeditionis &c. defendetur a noxiis, & pręservabitur ab adversis, ac in eisdem spiritualibus & temporalibus votivis, auctore Domino, proficiet incrementis. Quocirca fraternitati tuę &c. *introducās*.

Datum Avenione VIII. Idus Decembris anno XVIII.

In eundem modum venerabilibus fratribus universis Suffraganeis Ecclesię Brundufinę, & Roberto Regi Sicilię illustri.

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

CLXX.

Pręfatur Ecclesię Milevitana. Ex lib. 1. epist. 264.

Dilecto filio Henrico de Cephaludo Eleřto Milevitan.

Inter cetera quę suprema dispositione nobis imminent peragenda &c. *pro-*
ficiant incrementis. Dudum siquidem bon. mem. Alduino Episcopo Milevitan. Ecclesię Milevitan. regimini pręsidente, Nos cupientes eidem Ecclesię cum eam vacare quovis modo contingeret, nostrę operationis ministerio idoneam pręesse personam, provisionem ejusdem Ecclesię, cum vacaret, ordinationi & dispositioni nostrę, ac Sedis Apostolicę ea vice duximus specialiter reservandam. Decernentes ex tunc &c. Postmodum vero pręfata Ecclesia per obitum ejusdem Alduini Episcopi, qui in partibus illis diem clausit extremam, Pastoris solatio destituta: Nos vacatione hujusmodi fide dignis reatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesię celerem & felicem, de qua nullus pręter nos se hac vice intromittere potest, reservatione & decreto obsistentibus supradictis, ne longę vacationis incommoda deploraret, cogitare cępimus diligenter; tandem post deliberationem, quam super his, infra nos primo, & deinde cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui religionis zelus, litterarum scientia, vitę munditia, & alia multiplicia dona virtutum suffragari dicuntur, direximus aciem nostrę mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua eidem Milevitan. Ecclesię, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi pręficimus in Episcopum & pastorem, curam & administrationem ipsius tibi, tam in temporalibus, quam in spiritualibus plenarie committendo; firmā ducti fiducia quod tuos actus & opera, illius, a quo bona cuncta procedunt, clementia dirigente, pręfata Ecclesia Milevitan. per tuam curiosam solertiam, tuumque ministerium studiosum regetur utiliter, & prospere dirigetur. Jugum igitur Domini &c. *merearis percipere incrementum.*

Datum Avenione IV. Idus Januarii anno XVIII.

CLXXI.

Pręfatur Ecclesię Vencien. Ex lib. 2. epist. 29.

Arnaldo de Antifisco Eleřto Vencien.

Pastoralis officii debitum, quo regimini universalis Ecclesię pręsidentis &c. *salubriter gubernare.* Nuper siquidem vacante Ecclesia Vencien.
 Tom. VII. M m m 2 cien.

*File Constit. 2.
 huj. Pont. ann. 6.
 fol. 470.*

*File Constit. 202.
 huj. Pont. ann. 6.
 fol. 576.*

ciën. pro eo quod nos venerabilem fratrem nostrum Raymundum Nicien. tunc Vencien. Episcopum apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo ipsi Vencien. Ecclesie, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Nicien. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo eum in Episcopum & pastorem: Nos volentes eidem Vencien. Ecclesie, ne dispendia prolixæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Vencien. Ecclesie provisione se intromittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi ipsius Vencien. Ecclesie provisiones omnium Ecclesiarum &c. Decernentes ex tunc &c. Post deliberationem quam de præficiendo ipsi Vencien. Ecclesie personam utilem ac etiam fructuosam habuimus cum eisdem Fratribus diligentem, deum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, Pœnitentiarium nostrum, virum utique de religionis observantia comprobatum, litterarum scientia præditum, morum gravitate conspicuum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspexit, & aliis virtutum meritis laudabiliter insignitum, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua ipsi Vencien. Ecclesie de Fratrum &c. præcimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem &c. plenarie committendo; firma de te concepta fiducia, quod eadem Vencien. Ecclesia sub tuo felici regimine, gratia tibi assistente divina, prospere dirigetur, & salutaria suscipiet incrementa. Jugum itaque Domini tuis impositum humeris &c. quod ipsa Vencien. Ecclesia &c. gaudeat se commissam, tuque præter æternæ &c. nostram & Apostolicæ Sedis gratiam uberius exinde consequi merearis.

Datum Avenione XII. Idus Februarii anno XVIII.

In eundem modum venerabili fratri Archiepiscopo Ebredunen.

CLXXII.

Ut possit secum ducere in Tartariam viginti sex Minoritas. Ex lib. 2. epist. 901.

Nicolao Archiepiscopo Cambalien.

§. I. **S**ummis desideriis affectantes negotium fidei, pro reverentia illius qui nos creavit, redemit, & pascit, nedum pabulo verbi sui, sed alimonia corporali, pro salute nostra cunctorumque fidelium, tam favorabiliter, quam efficaciter promovere, ad ea libenter intendimus, & operam studiosam impendimus diligenter, per quæ negotium ipsum feliciter prosperetur, & salutiferum, dextera Domini faciente virtutem, suscipiat incrementum.

§. II. Cum itaque nos pridem aromatico virtutum tibi desuper concessarum odore percepto, te Ordinis Fratrum Minorum professorem, scientia, moribus, & vita præclarum, Ecclesie Cambalien. tunc Pastorem carenti, de Fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium consilio, duxerimus providendum, teque illi præfecerimus in Archiepiscopum & Pastorem, tuque cum nostræ benedictionis gratia, dictam Ecclesiam sponsum tuam adire, & latificare debeas Deo gratis operibus & exemplis; & de nostro beneplacito partes illas infidelium nationum, in quibus ad veram Christianæ fidei lucem, eorum multitudo conversa est, ut gaudenter & veraciter accepimus, habens peragrare: nos volentes ut in tam sancti operis officio, tibi non desint assistentes, & cooperantes virtuosus, fervidi, & maturi, quod

per

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

per teipsum, & cum eis neophitos & conversos in observantia & perseverantia fidei prædictæ corroborares, & aliis in tenebris ambulantibus umbrae mortis, Evangelizæ verbum Dominicum, dictæ veritatis videant claritatem, devotioni tuæ assumendi viginti Fratres Clericos & sex laicos, de tuo cujus alumnus existis, Ordine supradictò, eosque tecum ad Ecclesiam, & partes prælibatas ducendi, necnon retinendi eisdem in Ecclesia, & partibus memoratis, pro tempore omni, quod tibi fuerit opportunum, præhabito prius de dictis Fratribus testimonio laudabili, de vita, fama, & sufficientia eorundem, a dilectis filiis Ministro Generali ejusdem Ordinis vel Custode, seu Guardiano Fratrum prædictorum, ac de licentia dilectorum filiorum Ministri Provincialis, vel sui Vicarii Generalis Ordinis antedicti expressa, vel alterius eorundem, tenore præsentium concedimus potestatem. Volumus autem, quod ipsi, Minister Provincialis, vel ejus Vicarii teneantur bona fide tibi de ipsorum Fratrum vita, fama, & sufficientia hujusmodi testimonium perhibere. Tu ergo dictam Ecclesiam sic gubernes, teque tam per te, quam cum eisdem Fratribus in eodem negotio te gerere satagas fideliter & solerter, quod ex inde præmium æternæ retributionis acquiras, ac nostram & Sedis Apostolicæ benedictionem uberiorem & gratiam ampliorem consequi merearis. Datum Avinionæ Idibus Februarii anno xviii.

CLXXIII.

Ut permittat edificari domum Minorum in Oppido Braditz. Ibid. epist. 322.

EPISCOPO OLOMUCEN.

§. I. **M**agna lætitia fidelium cordibus affluenter innascitur, cum divinx virtus omnipotentis, mira & miranda plerumque vere miracula Sanctorum meritis visibiliter operatur, unde fidelium ipsorum fidei firmitas dignæ zelo devotionis incenditur & igne accenditur caritatis, debitumque & meritorium opus efficitur, cum pro donis cœlestibus æternæ majestatis gloriæ temporaliter offerunt devotæ gratitudinis holocaustum. Ex tenore siquidem petitionis dilecti filii Nicolai Ministri Provincialis Ordinis Minorum in Boemia & Polonia, nobis oblate percepimus, quod olim circa moderna tempora in die festivitatis beati Francisci, Oppidum Braditz tuæ Dioecesis, per inimicos hostiliter vallatum extitit. Jamque dictis inimicis per muros transcendentibus, incolæ dicti oppidi resistere non valentes, ad ipsius beati Francisci patrocinium confugerunt, moxque misericors Deus præfatos inimicos taliter perterrituit, quod nullus ipsorum arcum tendere, vel gladium evaginare potuit, sed quasi amentes, & cæci recesserunt ab inde.

§. II. Quoquidem visò miraculo, dilecti filii Judex & Scabini prædicti oppidi, cum aliis ejusdem oppidi incolis voverunt, ad honorem beati Francisci locum in dicto oppido construere, ac in eo Fratres Minores dicti Ordinis collocare; necnon carissimus in Christo filius noster Joannes Rex Boemiæ illustris . . . prædictis suum beneplacitum præbuit, gratumque gerit, ut ipsi Fratres Minores collocentur in loco hujusmodi construendo. Quare nobis dictus Minister humiliter supplicavit, quod, ut hujusmodi votum executionem debitam & optatam suscipiat, dignemur Apostolici favoris impertiri præsidium, & opportunam licentiam largiri.

§. III. Nos igitur, si præmissa veritate nitantur, merito in Domino exultantes, & cupientes ejusdem Ordinis salubris, & felicitis status, pro cultu divini nimis ampliando & salute Christianorum, assiduum incrementum, hu-

Proemium :

S. Francisci monasterium.

Oppidum vocat Carnobium constructum.

Minister pro loca rogat.

Et Postfex assuit, non obstantibus, in contrarium.

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

hujusmodi etiam supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si prædicta inveneris ita esse, Fratribus dicti Ordinis recipiendi præfatum locum in eodem Oppido, & in eo construendi Ecclesiam, seu Oratorium, & alias necessarias officinas, & in ipso cœmeterium habendi; necnon in dicto loco Fratres dicti Ordinis deputandi ad morandum in illo, & Deo perpetuo ferviendum, dummodo prædictam oppidum sit sufficiens ad sustentationem duodecim Fratrum Ordinis memorati, plenam & liberam licentiam, sine juris præjudicio alieni, Apostolica auctoritate concedas, sel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri prohibente, ne loca de novo recipiantur a Fratribus Ordinum mendicantium absque licentia dictæ Sedis faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & qualibet alia constitutione contraria non obstante.

Datum Avenione Kalend. Maii anno xviii.

CLXXIV.

Præfatur Ecclesie Syrieniensis. Ex lib. 1. epist. 885.

Venerabili fratri Gregorio Episcopo Syrieniensi.

§. I. **I**N supremæ dignitatis specula, licet immeriti, disponente Domino constituti, curis continuis angimur, & pulsamur insultibus successivis, ut de personis talibus provideatur Ecclesiis Pastoribus destitutis, quarum industria & virtute eadem Ecclesie, ne longæ vacationis dispendia patiantur, in suis juribus, & libertatibus conserventur, reddatur tranquillior cleri status, & commodis salutis & gaudii plebs letetur.

§. II. Olim siquidem bon. memor. Georgio Syrieniensi Episcopo regimini Syrieniensi Ecclesie præfidente; nos intendentes eidem Ecclesie Syrieniensi cum eam vacare quovis modo contingeret, nostræ operationis ministerio idoneam providere personam, provisionem ejusdem Ecclesie, cum vacaret, ordinationi, ac dispositioni nostræ & Sedis Apostolicæ ea vice duximus specialiter reservandam. Decernentes ex tunc irritum, &c.

§. III. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Georgii Episcopi, qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta. Nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesie celerem & felicem, de qua nullus præter nos se hac vice intrmittere potest, reservatione & decreto obstantibus prædictis, sollicite cogitantes, ac cupientes talem ipsi Ecclesie præesse Pontificem, de quo spes certa verisimiliter haberetur, quod salubriter præesse posset eidem Ecclesie ac prodesse, post deliberationem quam super his cum Fratribus nostris attentam habuimus; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professorem, in Sacerdotio constitutum, quem litterarum scientia præditum, elegantia morum conspicuum, vitæ munditia nitidum, religionis zelo fervidum, honestate decorum, in spiritualibus providum, & temporalibus circumspæctum, ac aliis multiplicibus virtutum meritis, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, insignitum, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua eidem Syrieniensi Ecclesie, de ipsorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem ipsius tibi, &c. & subsequenter per venerabilem fratrem nostrum Gaucelinum Episcopum Albanensem fecimus tibi munus consecrationis impendi, firmam spem fiduciamque tenentes, quod dirigente Domino
actus

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

actus tuos, dicta Syriam. Ecclesia per tue industriæ ac circumspeditionis studium fructuosum, præservabitur a noxiis & adversis, ac spiritualiter & temporaliter proficiet incrementis. Quocirca fraternitati tue, per Apostolica scripta, mandamus, &c. *valeas promoveri.*

Datum Avenione XVI. Kalend. Julii anno XVIII.

CLXXV.

Ut construat Monasterium Clarissarum Bude. Ibid. epist. 929.

Carissime in Christo filie Elisabethe Regine Hungarie Illustri.

EXimie devotionis sinceritas, &c. *annuamus.* Cum itaque sicut ex parte recte tue petitionis tenore collegimus, tu tamquam filia benedictionis & gratiæ, pio ducta proposito, terrena in cœlestia, & transitoria in æterna, felici cupiens commercio commutare, ad divini nominis, & beatæ Claræ laudem & gloriam, unum Monasterium cum Ecclesia, cœmeterio, domibus, & aliis officinis necessariis, in quo decens Conventus Monialium seu Sororum Ordinis dictæ Sanctæ commode valeat immorari, in oppido Budæ, loco utique populoso Vesprimien. Diœcesis, pro tue, ac progenitorum tuorum animarum salute, de bonis propriis fundare, construere, & ædificare proponas; nos hujusmodi pium propositum multipliciter in Domino commendantes, ac volentes tibi, ut illud exequi valeas, favorem Apostolicum impertiri, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut hujusmodi Monasterium cum Ecclesia, cœmeterio, domibus, & aliis officinis necessariis, certo decenti Monialium seu Sororum collocandarum ibidem, postquam Monasterium ipsum constructum fuerit, numero inibi constituto, & dote sufficienti pro ipsis, & aliis personis ad servitium ipsarum necessariis, aliisque oneribus supportandis, assignata primitus ad loci Diœcesani arbitrium, in loco congruo & honesto fundare, construere, ac ædificare, licite valeas, jure tamen parochialis Ecclesiæ dicti loci & cujuslibet alterius semper salvo in omnibus, præsentium tenore concedimus de gratia speciali. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

*Plid. Conf. 3. In-
jus Pontif. tom.
6. fol. 521.*

Datum Avenion. Idibus Julii anno XVIII.

CLXXVI.

Ut informet circa unionem ejusdem Ecclesiæ Monasterio Clarissarum de Waterbech. Ex lib. anno 19. epist. 224.

Dilecto filio Icherio de Concreto Archidiacono Londonien. nostro, & Apostolicæ Sedis in Anglia Nuncio.

PRO parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii de Waterbeche Ordinis sanctæ Claræ Elien. Diœcesis, nobis extitit humiliter supplicatum, ut Ecclesiam de Bydinh. Lincolniën. Diœcesis, quæ, ut asseritur, de earum patronatu existit, cujusque fructus, redditus, & proventus quindecim marcharum argenti, secundum taxationem decimarum, valorem annum non excedunt, mensæ earumdem per te uniri & appropriari, auctoritate Apostolica, mandaremus. Nos igitur volentes de præmissis plenius informari, discretioni tue, de qua plenam in Domino fiduciam obtenemus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus, utrum dictæ Abbatissæ & Conventus sine unionem hujusmodi possint sustentari sufficienter, vel non, & an dicta Ecclesia de earum patronatu, ut præ-

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

præfertur, existat, ac de ipsius Ecclesiæ redditibus, auctoritate nostra diligentius te informes, & quæcumque super his, per informationem hujusmodi repereris, nobis per tuas patentes litteras, vel instrumentum publicum, harum seriem continentia, sub tuo sigillo quam citius fideliter referre, & intimare procures.

Datum Avenion. vii. Kalend. Octobris anno xix.

. CLXXVII.

Confirmantur Minoritæ in possessione Monasterii Montis sancte Marie. Ibid. epist. 223.

Dilecto filio Magistro Bernardo de Piano Sacristæ Ecclesiæ Magalonen. Cappellano nostro, Marchie Anconitanæ Recltori.

§. I. **E**X tenore petitionis dilectorum filiorum Guardiani, & Fratrum Ordinis Minorum, loci de Monte sanctæ Mariæ, firmam Dioc. oblatæ nobis, nuper accepimus quod olim pro parte ipsorum nobis exposito, quod licet ipsi prædictum locum de Monte sanctæ Mariæ iusto titulo acquisivissent, & possedissent, ac inhabitassent pacifice & quiete, tamen dilecti filii Abbas, & Conventus Monasterii Farfens. Ordinis sancti Benedicti Sabinen. Diocess. falso asserentes, præfatum locum ad præfatum Monasterium pertinere, & quod ipsi Guardianus & Fratres locum ipsum indebite detinebant, eisdem Guardianum & Fratres ipsi Abbati & Conventui super dicto loco de iustitia responsuros, coram dilecto filio Angelo de Reate Canonico Reatino, cui venerabilis Frater noster Episcopus Anagnin. asserens se conservatorem, eisdem Abbati & Conventui contra inferentes eis injurias, & jacturas super bonis & locis ad dictum Monasterium spectantibus, a Sede Apostolica, per ipsius Sedis sub certa forma litteras deputatum, & habere cognoscendi de his, judicalem indaginem quæ exigunt, specialem per easdem litteras potestatem commississe dicebatur super hoc totaliter vices suas, prout sibi per dictas litteras competere assererat, auctoritate litterarum & commissionis hujusmodi secerat ad iudicium evocare; & quod quamvis dictus Canonicus copiam litterarum & commissionis hujusmodi, & quorundam aliorum jurium pro parte dicti Abbatis & Conventus coram eo in iudicio in causa hujusmodi productorum, ab eisdem Guardiano & Fratribus postulatam, ipsi Guardiano & Fratribus fieri decrevisset, quia tamen dictus Canonicus ad recipiendum copiam hujusmodi & dicendum quidquid dicere vellent contra prædicta, eis assignaverat terminum peremptorium nimis brevem, infra quem hujusmodi termino satisfacere nequiverant, aliumque longiorem terminum, infra quem copiam præfatam habere valerent, assignare contra iustitiam recusarat, super hoc humiliter requisitus. Pro parte dictorum Guardiani & Fratrum sententiam se exinde indebite aggravari, fuerat ad Sedem appellatum eandem, & quod idem Canonicus, hujusmodi appellatione contempta, tulerat excommunicationis sententiam in eosdem.

§. II. Nos ad instantiam dictorum Guardiani & Fratrum venerabili fratri nostro Angelo Episcopo Viterbiensi, Vicario nostro in urbe, ac dilectis filiis Abbati Monasterii sancti Laurentii de dicta urbe, ac Petro de Columna Canonico Lateranen. sub ea forma, nostris litteris dedimus in mandatis, ut ipsi vocatis, qui forent evocandi, & auditis hinc inde propositis, super præmissis quod iustum esset, appellatione postposita, decernere procurarent, faciendum quod decernerent, per censuram Ecclesiasticam firmiter observari, prout in eisdem litteris dicitur plenius contineri.

§. III.

Minoris in loci possessione per longum tempus.

Citantur ad iudicium a Monachis.

Eis iudex tempore brevis assignatur.

Appellatur ad Apostolicam Sedem.

Novi iudices constituantur.

ANNO CHRISTI 1334.

JOANNIS XXII. ANNO 18. & 19.

§. III. Denique cum per certos subdelegatos, quibus Episcopus Viterbien. Abbas Monasterii sancti Laurentii & Præpositus supradicti, super præmissis commiserant vices suas, donec illas ad se ducerent revocandas, fuisset ad nonnullos actus in hujusmodi causa processum, præfatus Episcopus Viterbien. commissionem hujusmodi minus debite revocavit; propter quod pro parte dictorum Guardiani & Fratrum sentientium ex his, & certis aliis gravaminibus, ab eodem Episcopo, ut dicebant, illatis eisdem, contra justitiam indebite se gravari, extitit, ut asseritur, ad nostram audientiam appellatum.

Gravari ab Episcopo Viterb.

§. IV. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat, Guardianus & Fratres ejusdem Ordinis Minorum, qui in dicto loco fuerunt pro tempore, locum ipsum, qui alias fuerat abolim Præpositus regularis beate Mariæ dicti Ordinis sancti Benedicti, præfato Monasterio Farsen. immediate subiecta, ex pura & libera donatione facta olim sel. rec. Nicolao Papæ III. prædecessori nostro, tunc Joanni sancti Nicolai in carcere Tulliano Diacono Cardinali, tunc temporis protectori ejusdem Ordinis Minorum, & procuratori Ecclesiæ Romanæ, qui tunc erat, recipientibus donationem hujusmodi pro ipsa Romana Ecclesiâ, & dictorum Guardiani & Fratrum habitacione, prout in instrumentis publicis inde confectis contineri dicitur, tenuerint & possederint a tempore supradicto, & ante tempus ipsum sine aliqua præscriptionis & temporis interruptione, & contradictione cujusquam, pacifice & quiete, licet, ut asseritur, Abbas & Conventus Monasterii Farsen. prædicti asserentes, præfatam donationem ex eo nullam fore, quod absque consensu dictæ Sedis, cui dictum Monasterium tam in capite, quam in membris, immediate dicitur esse subiectum, facta fuit, quam quidem subjectionem Guardianus & Fratres prædicti se asserunt penitus ignorasse, eisdem Guardianum & Fratres super dicto loco, ut præmittitur, molestaverint & perturbent; pro parte Guardiani & Fratrum ipsorum fuit nobis humiliter supplicatum, ut eorum quieti providere in hac parte de benignitate Apostolica dignaremur.

Locus libere donatus Minoribus.

Donatio nullius rebus esse præceditur.

§. V. Nos itaque considerantes attente, quod propter causam hujusmodi, ejusque protractionem, Abbas & Conventus, & Guardianus & Fratres prædicti a divinis obsequiis, ad quæ sunt specialiter deputati, non modicum verisimiliter retrahuntur & finem litibus, ut utrimque parcatur laboribus & expensis, cupientes imponi, hujusmodi supplicationibus inclinati, discretionem tuam, tenore præsentium, committimus & mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint vocandi & auditis hinc inde propositis, si tibi legitime constiterit, donationem hujusmodi de prædicto loco, eisdem Guardiani & Fratribus factam fore legitimam, illam, Apostolica auctoritate, confirmes. Alioquin locum ipsum eisdem Guardiani & Fratribus, sine præjudicio tamen Parrochialis Ecclesiæ, ac juris cujuslibet alieni, litteris, commissionibus, & processibus præfatis, ac sel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, aut alia quacumque constitutione contraria nequaquam obstantibus, dummodo in dicto loco duodecim Fratres dicti Ordinis Minorum inibi comorantes honeste & congrue sustentari valeant, de novo, auctoritate præfata, concedas, contradicentes per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Testes autem qui fuerint nominati, si se &c. Non obstantibus si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Ob hanc causam fuerit a divinis celebranda suspendi.

Datum Avenion. III. Nonas Octob. anno XI X.

Tom. VII.

N n n

B E-

ANNO CHRISTI 1335.

BENEDICTI XII. ANNO 1.

BENEDICTUS XII.

Electus est xliii. Kalend. Januarii anno mcccxxxiv.

ANNO CHRISTI 1335.

BENEDICTI XII. ANNO 1.

I.

*Ut de novalibus decimas non solvant . Ex lib. t. ann. 1. epist. 590.**Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Sororibus Monasterii
sancti Joannis Baptiste de Moncellis Ordinis S. Clare
Beluacen. Diocesis .*

Pietatis opera, cujus observantia vos pro Christi gloria deputastis, adeo vobis Apostolicæ Sedis gratiam promerentur, ut ea quæ cum Deo & honestate possumus, vobis favore benevolo concedamus. Eapropter dilectæ in Christo filia, carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis & Joannæ consortis ejus Reginae Franciæ illustrium, qui Monasterium vestrum de bonis propriis fundasse & dotasse dicuntur, ac vestris justis postulationibus inclinati, ut de novalibus quæ de novo vestris sumptibus excoli facitis, de quibus non fuerit alia decima persoluta, nec non de hortis vestris, aut animalium nutrimentis, nulli decimas solvere teneamini, nec aliquis ad id vos coarctare valeat, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione vi. Kalend. Aprilis ano. t.

II.

Ne recipiant Moniales ultra numerum determinatum . Ibid. epist. 591.

EISDEM.

Devotis carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis & Joannæ consortis ejus Reginae Franciæ illustrium, qui Monasterium vestrum de bonis propriis fundasse, & dotasse dicuntur, ac vestris in hac parte nobis porrectis precibus inclinati, vobis auctoritate præsentium indulgemus, ne aliqua Monialis recipi possit in Monasterio antedicto ultra numerum ibidem canonice institutum, neque ad id a quoquam compelli possitis invite, nisi redditus ejusdem Monasterii adeo notabiliter excreverent, quod dictus numerus Monialium Domino famulantium in dicto Monasterio, merito deberet augeri. Nos enim decernimus irritas & inanes interditi, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas propter hoc in vos, & vestrum aliquas, aut prædictum vestrum Monasterium imposturum contigerit promulgari. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, & constitutionis &c.

Datum ut supra.

III.

Ut Fratres Minores eis possint ministrare Sacramenta. Ibid. epist. 592.

E I S D E M .

DEvotis carissimorum &c. ut in antecedenti, *Precibus inclinati*, auctoritate vobis presentium indulgemus, ut Fratres Ordinis Minorum in eodem Monasterio commorantes, vobis, & donatis Monasterii antedicti, illis dumtaxat, quæ sine retentione aliqua, se, & bona sua dederunt eidem, quotiens fuerit opportunum, possint infra dictum Monasterium Sacramenta Ecclesiastica ministrare, quacumque constitutione contraria non obstante. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum ut supra.

IV.

Ne alienentur bona Monasterii. Ibid. epist. 595.

E I S D E M .

EX virtutum vestrarum meritis, per quæ divinis jugiter vacatis obsequiis invitamur, ut vos, & Monasterium vestrum, quod carissimi in Christo filii nostri Philippus Rex, & Joanna ejus consors Regina Franciæ illustres, de bonis propriis fundasse, & dotasse dicuntur, paternis affectibus prosequentes, ad illa libenter intendamus, quæ votis vestris sint placita, & ejusdem Monasterii respiciant incrementa. Hinc est, quod nos dictorum Regis & Reginæ nobis super hoc humiliter supplicantium, ac vestris supplicationibus inclinati, vobis, auctoritate presentium, indulgemus, quod nulla persona terras, seu quascumque possessiones dicti Monasterii, aut beneficium aliquod eidem Monasterio collatum, possit, vel audeat alienare, vel alicui alienæ personæ singulari concedere ad tenendum seu levandum, sine consensu totius Conventus præfati Monasterii, vel majoris aut sanioris partis ipsius & aliis juris solemnitatibus. Nos enim, si aliquam donationem vel alienationem de prædictis de facto contingat fieri in futurum, eas auctoritate Apostolica cassamus, & irritamus, ac nullius existere volumus roboris vel momenti. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, cassationis, irritationis, & voluntatis infringere &c.

Datum ut supra.

V.

Ut familiares Monasterii in eo possint sepeliri. Ibid. epist. 596.

E I S D E M .

EX virtutum vestrarum meritis &c. ut in antecedenti, *supplicationibus inclinati*, ut corpora familiarium vestrorum ejusdem Monasterii perpetuo oblatorum, & aliorum fidelium, qui voluerint & elegerint in coemeterio dicti Monasterii sepeliri, dummodo excommunicati, vel interdicti, aut publici usurarii non fuerint, libere possint inibi sepeliri, quacumque constitutione contraria non obstante, auctoritate vobis presentium indulgemus, jure parochialium Ecclesiarum in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. nostræ concessionis, infringere &c. Datum ut supra.

Tom. VII.

Nnn 2

VI.

VI.

Oblatis prædicti Monasterii varia conceduntur privilegia. Ibid. epist. 597.

E I S D E M.

EX virtutum vestrarum meritis &c. *Supplicationibus inclinatis*, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut conversi & perpetuo oblatis dicti Monasterii, præsentibus & posteris, possint in Ecclesia dicti Monasterii vestri Ecclesiastica recipere Sacramenta, & ibidem habere liberam sepulturam, absque solutione portionis canonice parochialis Ecclesie loci de Pontibus, Beluacen. diocesis, in quo situatum dictum Monasterium existit, facienda, quacumque constitutione contraria non obstante. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum ut supra.

VII.

Deputantur Judices conservatores prædicti Monasterii. Ibid. epist. 598.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Senonen. & Episcopo Melden. ac dilecto filio Abbati sancte Genoveve Parisien.

Recedunt.

§. I. **I**nter opera pietatis, ad quæ nos Apostolatus officium sollicitat, illud esse credimus in oculis divinæ majestatis acceptum, si personas sub observantia regulari degentes, et præsertim in fragilitate fœminei sexus constitutas, quibus favor est plenius adhibendus, et quæ non habent alium præter Romanum Pontificem defensorem, Apostolicæ Sedis remedio muniamus.

Monaster a plebissique molestante.

§. II. Cum itaque dilectæ in Christo filiæ Abbatisa et Conventus Monasterii de Moncellis, Ordinis sancte Claræ Beluacen. diocesis, sicut ipsæ nobis insinuare curarunt, a nonnullis Archiepiscopis et Episcopis, ceterisque Ecclesiasticis et Monasteriorum Prælatibus, et Collegiis, ac Clericis, et Ecclesiasticis personis, tam Religiosis, quam Secularibus, nec non Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militibus, communitatibus, et universitatibus civitatum, castrorum, et aliorum locorum, ac aliis singularibus personis partium diversarum, super bonis, juribus et libertatibus eorumdem, contra indulta privilegiorum Apostolicæ Sedis, eis, et eorum Ordini, a dicta Sede hæcenus concessorum, multipliciter molestentur, eisque multiplicia gravamina inferantur, seu ipsi eisdem molestatoribus et injuriatoribus, præsentia auxilium, consilium, vel favorem, nonnullæ quoque aliæ personæ Ecclesiasticæ Seculares et Regulares, Comites, Barones, Nobiles, Milites, communia et universitates et singulares personæ, civitatum, castrorum, villarum et partium vicinarum, nonnulli etiam civitatis, et diocesis, et partium prædictarum, qui nomen Domini in vacuum recipere non formidant, eisdem Abbatisæ et Conventui super prædictis privilegiis, multiplices molestias, injurias inferant et jacturas. Quare eisdem Abbatisæ et Conventui, nobis humiliter supplicarunt, ut cum valde difficile reddatur eisdem pro singulis querelis ad Apostolicam Sedem habere recursum, providere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus.

Recurrunt ad Apostolicam Sedem.

Judices conservatores instituitur.

§. III. Nos igitur adversus molestatores & injuriatores hujusmodi, illo volentes eis remedio subvenire, per quod ipsorum compescatur temeritas, & aliis aditus committendi similia præcludatur, discretioni vestræ per

Apo-

ANNO CHRISTI 1335.

BENEDICTI XII. ANNO I.

Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium seu alios, etiam si sint extra loca in quibus deputati estis conservatores, & Judices, præfatis Abbatisse & Conventui efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittatis eas super præmissis, contra dictorum privilegiorum tenores, ab eisdem, & quibuscumque aliis indebite molestari, vel libi gravamina, seu damna, vel injurias irrogari, facturi eisdem Abbatisse, & Conventui, cum ab eis, vel Procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, de prædictis, & aliis personis quibuslibet super præmissis omnibus, nec non de quibuslibet molestiis, injuriis, atque damnis, præsentibus & futuris, in illis videlicet, quæ judicialem requirunt indaginem, summarie, & de plano, sine strepitu, & figura judicii, in aliis vero prout qualitas ipsorum exegerit, justitiæ complementum, molestatores, præsumptores, et injuriatores hujusmodi, nec non contradictores quoslibet, et rebelles, cujuscumque dignitatis, status, Ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque et quotiescumque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus tam felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, in quibus cavetur &c. *legitimum extitisset*. Constitutione prædicta super conservatoribus et qualibet alia in contrarium edita non obstante, præsentibus post quinquennium minime valituris.

Datum Avenione v. Kalend. Aprilis anno I.

VIII.

Ut confirmationis Sacramentum ab Episcopo Beluacen. vel alio Antifite possint accipere. Ibid. epist. 599.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii de Moncellis Ordinis sancte Clare Beluacen. diocesis.

§. I. **S**inceræ devotionis affectus, quem carissimi in Christo filii nostri Philippus Rex et Joanna ejus consors Regina Franciæ illustres, qui Monasterium vestrum de bonis propriis fundasse et dotasse dicuntur, ad nos et Romanam Ecclesiam habere noscuntur, nos excitant et inducunt, ut petitiones vestras, quæ statum vestrum et Monasterii antedicti respiciunt, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittamus.

§. II. Hinc est, quod nos dictorum Regis et Regine, nobis super hoc humiliter supplicantium, ac vestris supplicationibus inclinati, ut quotiescumque vos, vel eas Sorores, quæ vobis in eodem Monasterio succedent, seu vestrum aliquam contigerit, confirmatione vel alio Sacramento Ecclesiastico indigere, quæ Episcopus Beluacen. qui est et erit pro tempore, in cujus diocesi ipsum Monasterium existit, vobis non possit, propter suam absentiam, vel alia causa rationabili ministrare, liceat vobis ejusdem Episcopi, vel Vicariornm ejus petita licentia et obtenta, vel eis sine causa rationabili concedere recusantibus, ab alio Catholico antifite gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente, hujusmodi confirmationem, vel alia sacramenta recipere, quacumque constitutione contraria non obstante, vobis, auctoritate præsentium, indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

IX.

Concedit eis Regulam Alexandri IV. Ibidem epist. 601.

EISDEM.

§. I. **O**rdinem sanctæ Claræ tanto supponit devota credulitas apud Altissimum clariorem, quanto magis illum profitentes, verbo & opere profectentes, se a mundi hujusmodi illecebris abdicantes, viam mandatorum currere satagunt, per ipsam eorum cordibus misericorditer dilatatis.

§. II. Hinc est, quod nos carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis, & Joannæ consortis ejus Reginae Franciæ illustrium, qui zelo pie devotionis accensi, Monasterium vestrum de Moncellis Beluacen. Dioc. de bonis propriis fundarunt, pariter & dotarunt, ac vestris in hac parte supplicationibus inclinati, regulam per fœl. record. Alexandrum Papam IV. prædecessorem nostrum Ordini sanctæ Claræ concessam, quam observastis hætenus, & inviolabiliter proponitis perpetuis temporibus observare, vobis auctoritate Apostolica, de speciali gratia, tenore præsentium, duximus concedendam. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum ut supra.

X.

Ut tempore interdicti possint celebrare divina. Ibidem epist. 602.

EISDEM.

Devotionis vestre sinceritas promeretur, ut votis vestris in iis præferatim, quæ ad vestrarum animarum salutem cedere valeant, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est quod nos carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis & Joannæ &c. *supplicationibus inclinati*, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut generalis tempore interdicti in Ecclesia dicti Monasterii vestri, clausis januis, excommunicatis & interdictis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, divina officia liceat vobis celebrare, & Missam facere celebrari, dummodo vos causam non dederitis interdicto, nec id vobis contigerit specialiter interdicti. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

XI.

Conceduntur Indulgentiæ visitantibus Ecclesiam. Ibidem epist. 603.

Universi Christi fidelibus presentes litteras inspecturis.

*Vide Constit. 14.
Joannis XXII.
Tom. 6. fol. 100.*

Licet is de cuius munere venit &c. *divine gratiæ aptiores*. Cum itaque carissimi in Christo filii nostri Philippus Rex & Joanna ejus consors Regina Franciæ illustres Monasterium de Moncellis Ordinis sanctæ Claræ Beluacen. Diocesis, in honorem beati Joannis Baptistæ de bonis propriis construi & dotari fecerint, Abbatis & Sororibus Ordinis ejusdem sanctæ Claræ inibi institutis; Nos cupientes ut Ecclesia ejusdem Monasterii devoto populi frequentetur accessu, omnibus vere pœnitentibus & confessis, qui Ecclesiam ipsam in singulis Nativitatis et Resurrectionis, ac Ascensionis Domini, Pentecostes, et quatuor beatæ Mariæ Virginis, beati Joannis Baptistæ

ANNO CHRISTI 1335.

BENEDICTI XII. ANNO I.

stæ prædicti, in cujus honore dicta Ecclesia præfati Monasterii est, ut præfertur, constructa, beati Francisci, et ejusdem sanctæ Clare festivitatis, devote visitaverint annuatim, centum dies, de omnipotentis Dei misericordia, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum, ejus auctoritate confisi, de injunctis eis penitentibus, misericorditer relaxamus. Datum ut supra.

XII.

Ut non solvant pedagis aut gabellas. Ibidem epist. 604.

Eislem Abbatissæ & Conventui.

Paupertati vestræ, quàm propter Deum voluntarie sustinetis, ac quieti vestræ paterna impofterum sollicitudine providere volentes, carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis &c. *supplicationibus inclinati*, ut Religiosæ et Ecclesiasticæ personæ, necnon quæcumque bona et res Monasterii antedicti, vel si pro usu ipsius Monasterii deferantur, ab omni præstatione pedagii, seu gabellæ, in terra vel aqua, perpetuo sint libera & immunia, nec ad id a quoquam compelli possint invitæ, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum ut supra.

XIII.

Ut Cappellanie pertineant ad præsentationem Abbatissæ. Ibidem epist. 605.

EISDEM.

Religionis observantia, cui vos, mundanis relegatis illecebris, per fermitas incedendo virtutum, pro Christi gloria deputastis, adeo vobis Apostolicæ Sedis gratiam promerentur, ut ea, quæ cum Deo & honestate possumus, vobis favore benevolo concedamus. Hinc est quod carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis &c. *supplicationibus inclinati*, ut quæcumque Cappellanie, quæ de bonis dicti Monasterii, in Ecclesia ipsius Monasterii fundatæ seu institutæ existunt, & quæ fundantur seu instituentur etiam in futurum, ad præsentationem Abbatissæ dicti Monasterii perpetuo pertineant, auctoritate vobis præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

XIV.

Ut gaudeant privilegiis & gratiis reliquis Clarissis concessis. Ibid. epist. 606.

EISDEM.

ET pietatis debitum, & paternæ caritatis exquiri reputamus officium, si vobis, quæ partem optimam eligentes, devotum impenditis sub paupertatis onere, Domino famulatum, Apostolici favoris suffragium impertimur. Ut igitur eo devotius offerre Domino laudis sacrificium valeatis, quo erga vos Apostolicæ Sedis gratiam magis senseritis affluentem, carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi Regis & Joannæ &c. *supplicationibus inclinati*, ut tam vos, quam illæ quæ in Monasterio ipso vobis succedent, omnibus & singulis gratiis, privilegiis, libertatibus & indulgentiis generalibus & specialibus, quæ Ordini sanctæ Clare ab Apostolica Sede noscuntur esse concessa, in perpetuum uti & gaudere possitis, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

XV.

XV.

Confirmat eis bonorum poſſeſſionem. Ibidem epiſt. 608.

E I S D E M.

AD Monasterium veſtrum, quod cariffimi in Chriſto filii noſtri Philip-
pus Rex & Joanna &c. *ſupplicationibus inclinati*, vobis ut quacun-
que poſſeſſiones ſeu bona, quæ præſatum Monasterium juſte tenet ad præ-
ſens, quæ ſecundum ſanciones canonicas in futurum tenebit ex conceſſione
Sedis Apoſtolicæ, & ex dono Regis, & aliorum Principum, ſeu de datis vel
oblatis à quibuſcumque fidelibus Chriſtianis, ſive alio quocumque modo
legitimo, juſtoque titulo acquiret præſato Monasterio, & perſonis ibidem
degentibus tam præſentibus, quam futuris, tam in prætiis, terris, vineis, ne-
moribus, & uſibus nemorum, quam etiam ipſorum & planorum, itinerum ſe-
mitarum, aquis, molendinis, ac quibuſcumque aliis bonis, libera, firma &
ſtabilia, ſine juris præjudicio alieni, in perpetuum ex conceſſione Sedis præ-
dictæ, tenere libere & licite valeatis, quibuſcumque conſtitutionibus ſeu
privilegiis ſuper hoc in contrarium editis, nequaquam obſtantibus, auctori-
tate præſentium, de ſpeciali gratia indulgemus. Nulli ergo &c. noſtræ conceſ-
ſionis &c. Datum ut ſupra.

XVI.

Ne quis injuriam inferat prædicto Monasterio. Ibidem epiſt. 634.

E I S D E M.

SAcra veſtra Religio, quæ in Monasterio veſtro a vobis, & aliis perſonis in
eo degentibus ſub voto paupertatis voluntariæ jugiter colitur, ſic a vobis
mundanæ diſſolutionis relegavit illecebras &c. *exhibeatis Domino ſervitu-
tem*. Hinc eſt quod nos cariffimorum in Chriſto filiorum noſtrorum Philippi
Regis & Joannæ &c. *ſupplicationibus inclinati*, vobis, ne quis infra clauſu-
ram dicti Monasterii veſtri rapinam, ſeu ſurtum, aut incendium committe-
re, perſonam ſeu perſonas lædere ſeu occidere forte præſumat, aut quam-
cumque aliam damnabilem violentiam inferre, auctoriſtate Apoſtolica, diſtri-
ctius tenore præſentium, inhiſtemus. Nulli eſgo &c. noſtræ conceſſionis &c.
Datum ut ſupra.

XVII.

Ut Episcopus Beluacen. gratis eis miniſtret Sacramenta. Ibidem epiſt. 635.

E I S D E M.

*Ut ſup. Conſi. 8.
fol. 419.*

SInceræ devotionis affectus &c. *ad exauditionis gratiam admittamus*.
Hinc eſt quod dictorum Regis & Reginae &c. *ſupplicationibus incli-
nati*. Dioceſano veſtro Episcopo Beluacen. qui eſt, & erit pro tempore,
auctoriſtate Apoſtolica, diſtrictius inhiſtemus, ne pro conſecratione Eccleſiæ
dicti Monasterii, vel altarium ipſius Eccleſiæ, aut pro Oleo ſancto, & aliis
Sacramentis Eccleſiaſticis, quibus multotiens, ut aſſeritis, indigetis, præ-
textu conſuetudinis, vel alio modo poſſit, vel audeat aliquid petere, vel
etiam extorquere, imo ipſa omnia & ſingula vobis libere & gratioſe con-
cedere teneatur; quodque ſi forſan vellet pro prædictis aliquid petere vel
habe-

ANNO CHRISTI 1335.

BENEDICTI XII. ANNO I.

habere, possitis a quocumque Antistite gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente, prædicta petere & recipere, ac habere, quacumque constitutione contraria non obstante, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis ac inhibitionis &c. Datum ut supra.

XVIII.

Ne per censuras possint conveniri. Ibidem epist. 642.

E I S D E M.

Justis petentium desideriis &c. *postulationibus inclinatis*, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ne vos vel aliqua vestrum, contra formam exemptionis privilegiorum vobis & dicto Monasterio vestro a Sede Apostolica concessorum, conveniri minime valeatis. Nos enim decernimus irritas & inanes, interdicti, suspensionis & excommunicationis sententias, si quas contra formam exemptionis dictorum privilegiorum, in vos, vel vestrum aliquas, aut dictum Monasterium vestrum propterea imposterum contigerit promulgari. Nulli ergo &c. nostræ concessionis & constitutionis &c.

Datum ut supra.

XIX.

Ut permittat construi Minoritarum domum in villa de Tuodio. Ibid. ep. 911.

Venerabili fratri Archiepiscopo Trevirren.

§. I. **S**acræ Religionis dilectorum filiorum Fratrum Ordinis Minorum promeretur honestas, ut petitiones ipsorum, illas præsertim quæ ampliationem Deo gratam, & dictis Fratribus, ac aliis Christi fidelibus salutarem Ordinis prædicti respiciunt, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis votivæ gratiam favorabiliter admittamus.

§. II. Cum itaque, sicut ex tenore petitionis pro parte dilectorum filiorum Fratrum ejusdem Ordinis de Custodia Lotharingiæ nobis oblatæ collegimus, dilectus filius nobilis vir Ludovicus Comes, & dilecta in Christo filia nobilis mulier Margarita de Lotharingia Comitissa Delos & de Chineyo conjux ejus, eisdem Fratribus acquirendi seu obtinendi in villa sua de Yuodio tux Diocesis, locum ubi dicti Fratres Ecclesiam & domos pro habitatione ipsorum necessarias construere valeant & habere, concesserunt libere, in quantum sua interest, per eorum patentes litteras plenam & liberam potestatem. Pro parte Fratrum prædictorum fuit nobis humiliter supplicatum, ut eis recipiendi locum hujusmodi in dicta Villa licentiam concedere dignemur.

§. III. Nos itaque, qui statum prosperum & ampliationem hujusmodi dicti Ordinis plenis desideriis affectamus, præfatorum Comitissæ & Comitissæ, qui super hoc nobis per suas patentes litteras humiliter supplicarunt, & eorumdem Fratrum supplicationibus humiliter inclinati, fraternitati tuæ, de qua plenam in Domino fiduciam gerimus, per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus si est ita, & in dicta Villa expediat fieri, ac ibidem duodecim Fratres dicti Ordinis secundum eorum regulam, honeste & congrue vivere, ac perpetuo sustentari possint, eisdem Fratribus, auctoritate nostra, concedas hujusmodi licentiam postulatam, jure parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvo.

Datum Avenione viii. Kal. Decembris anno 1.

Tom. VII.

O o o

XX.

XX.

Ut possint transferre domicillum suum intra muros Civitatis . Ex lib. 2. ann. 2. epist. 357.

Dilectis filiis Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum Agennen.

§. I. **S**Acra vestra Religio referta virtutum fecunditate meretur , ut vos illa gratia favorabiliter prosequamur, quæ vestris fore asseritur necessitatibus opportuna . Sane petitio pro parte vestra nobis nuper exhibita continebat , quod locus vester, quem extra muros civitatis Agennen. habetis ad præsens , juxta fluvium Garonæ situatus existit, cujus fluvii impetus inundantis ibidem, dictum locum pro majori parte destruxit , & quod dicta civitas propter guerrarum discrimina , quæ in illis partibus frequenter succitantur , clauditur fossatis & muris , quodque officiales carissimi in Christo filii nostri Philippi Regis Franciæ illustris , necnon & cives civitatis ejusdem dixerunt vobis, quod si guerra in prædictis partibus inciperet, statim diruerent dictum locum . Quare nobis humiliter supplicastis , ut acquirendi legitime , & recipiendi alium locum aptum & congruum infra dictos muros civitatis ejusdem, præsertim cum ad hoc, ut asseritis, venerabilis frater nostri Episcopi Agennen. & officialium dicti Regis , ac civium civitatis ejusdem accedat assensus, ibique Ecclesiam, claustrum, & alias officinas necessarias construendi , vosque de ipso loco priori ad dictum locum alium , per vos infra dictos muros, ut præmittitur, acquirendum transferendi, inibi Domino servituros , ipsumque locum priorem ad opus vestrum, & pro secundo loco hujusmodi acquirendo alienandi , & de eo disponendi, prout vobis expedire videretur, licentiam largiremur .

§. II. Nos itaque volentes statui vestro , ut liberius & quietius possitis Domino famulari, providere salubriter in hac parte, dilecti filii Geraldii Generalis Ministri vestri Ordinis, nobis super hoc humiliter supplicantis , ac vestris supplicationibus inclinati, faciendi præmissa omnia & singula, absque tamen præjudicio parochialis Ecclesiæ dicti loci secundi, & juris cujuslibet alterius alieni; constitutione sæcl. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri super hoc in contrarium edita , & quacumque alia non obstante , auctoritate vobis præsentium, plenam & liberam licentiam imperitimus . Provisio quod Ecclesia & cœmeterium ejusdem prioris loci, in qua quidem Ecclesia per unum presbyterum faciatis in divinis officiis celebrandis deserviri, ad clericos seu laicos sicut hæreditas minime transferantur . Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avénione xii. Kal. Aprilis anno 11.

XXI.

Ut Fratres Montis-Falconis possint mutare domicillum . Ex lib. secr. ep. 205.

*Venerabili fratri Bertrando Archiepiscopo Ebrudunen.
Apostolica Sedis Nuncio .*

§. I. **T**Am tua, quam quorundam aliorum nobis insinuatio patefecit , quod dilecti filii Guardianus & Fratres Ordinis Minorum castri Montis-Falconis Spoletan. Dioc. ex eo quia quædam porta prædicti castri, prope quam ab exteriori parte, domus eorum sita est, sæpe, cum eidem castro, ejusque habitatoribus pericula imminet, clauditur, & clausa, sicut hætenus fieri

ANNO CHRISTI 1336.

BENEDICTI XII. ANNO 2.

fieri consuevit, tenetur, adeo arctantur interdum, quod etiam pro querendo & procurando victum suum nequeant exire libere, nec ad eos possint habitatores accedere supradicti, quodque honestum esset & expediens ut eadem domo, que in loco eminenti juxta fossata castri predicti consistit, Romane Ecclesie perpetuo remanente, Guardiano & Fratribus antedictis assumendi locum alium opportunum infra castrum prefatum, ubi Ecclesiam & domum possent construere, licentia largiretur.

§ II. Nos igitur premisis plenius intellectis, volentes eisdem Guardiano & Fratribus, de opportuno in hac parte remedio providere. Attendentes quoque quod plenior habere potes notitiam de predictis, ut si honestum, & Ecclesie Romane predictae, prefatisque Guardiano & Fratribus; necnon & prelibatis hominibus & habitatoribus dicti castri expediens cognoveris, attentis circumstantiis circa hac attendendis, dictam domum pro eadem Romana Ecclesia, viis, & modis justis & licitis retinere perpetuo, ipsisque Guardiano & Fratribus assumendi locum alium infra memoratum castrum, in quo Ecclesiam & domos oportunas possint construere: non obstante si locus assumendus hujusmodi ab aliis Ecclesiis dicti castri per spatium a Canonibus ordinatum & distinctum non distet, dummodo alias sine prejudicio Ecclesiarum ipsarum, & juris alterius cujuscumque id fiat, elargiri auctoritate nostra licentiam, quavis constitutione contraria non obstante, valeas, plenam fraternitati tue concedimus, tenore presentium, facultatem.

Datum apud Pontem Sorgie Avenionen. Diocesis xviii. Kal. Augusti anno ii.

XXII.

Ut in Monasterium Xativæ introducantur Clarissæ Valentie. Ibid. ep. 526.

Dilecto filio Geraldo Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum.

§ I. **S**ignificavit nobis carissimus in Christo filius noster Petrus Rex Aragonum illustris, quod quondam Saurina de Lauria confanguinea Regis ejusdem in extremis laborans, in testamento suo pro salute sue anime, ordinavit, quod de bonis suis in Villa Xativæ Valent. Dioc. construeretur quoddam Monasterium Monialium Ordinis sanctæ Claræ, & quod intentio fuit testatrix ejusdem, ut idem Rex fore asserit sibi certum, quod dictum Monasterium, postquam esset constructum, de Monialibus dicti Ordinis Monasterii Valentinen. & non de Monialibus alterius nationis, ordinaretur & poneretur collegium in eodem, quodque Provincialis tui Ordinis in Provincia Aragonie, sub cujus ministerio hujusmodi novum Monasterium consistere dicitur, illud ordinare seu collegiare proponit de Monialibus sue propriæ nationis, contra intentionem & voluntatem testatrix ejusdem, se asserens hoc facere de tuo speciali mandato, propter quod idem Rex desiderans, quod intentio testatrix ipsius debitum fortiatu effectum, ad nos super hoc duxit humiliter recurrendum.

§ II. Quocirca discretioni tue per Apostolica scripta districte precipiendo mandamus, quatenus si sufficientes & idoneæ persone jam professæ, dictum Ordinem sanctæ Claræ, vel que de novo ejusdem Ordinis habitum velint suscipere, & illum debito tempore profiteri, dictumque novum Monasterium introire ibidem Domino sub regulari habitu perpetuo servituræ, inveniatur in Regno Valentie, dictum Monasterium novum de ipsis personis, quas in isto principio omnibus aliis præponi volumus, una cum Abbatissa, que præsit eisdem, facias ordinari, ut pia ejusdem testatrix dispositio complectatur. Datum Avenione vi. Idus Novembris anno ii.

Tom. VII.

Ooo 2

XXIII.

X XIII.

Deputantur Judices conservatores Monasterii sancti Silvestri. Ex lib. 2. anno 3. epist. 507.

Dilectis filiis sancti Laurentii extra Muros Urbis, & sancti Gregorii in Clivo sancti Monasteriorum Abbatibus, ac Priori secularis Ecclesie sancti Marcelli de Urbe.

§. I. **M**ilitanti Ecclesie licet immeriti, disponente Domino presidentes, circa curam Ecclesiarum & Monasteriorum omnium solertia reddimur indefessa solliciti, ut juxta debitum pastoralis officii, eorum occurramus dispendiis, & profectibus, divina cooperante clementia, salubriter intendamus.

§. II. Sane dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii sancti Silvestri de Capite de Urbe Ordinis sanctæ Claræ conquestione percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, aliique Ecclesiarum Prælati, & Clerici, ac Ecclesiastica personæ, tam religiosæ, quam etiam seculares, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Nobiles, Milites, & laici, Communia civitatum, Universitates oppidorum, castrorum, villarum, & aliorum locorum, et aliæ singulares personæ, civitatum et Dioccesum, et aliarum partium diversarum, occuparunt, et occupari fecerunt, castra, villas et alia loca, terras, domos, possessiones, jura, et jurisdictiones, necnon fructus, census, redditus, et proventus dicti Monasterii, et nonnulla alia bona mobilia et immobilia, spiritualia et temporalia, ad Abbatissam, et Conventum, ac Monasterium præfata spectantia, et ea detinent indebite occupata, et detinentibus præstant auxilium, consilium, et favorem; nonnulli etiam civitatum et Dioccesum, et partium prædictarum, qui nomen Domini in vacuum recipere non formidant, eisdem Abbatissæ et Conventui, super prædictis castris, villis, et locis aliis, terris, domibus, possessionibus, juribus &c. earundem, et quibuscumque aliis bonis mobilibus et immobilibus, spiritualibus et temporalibus, et aliis rebus ad eandem Abbatissam, et Conventum, ac Monasterium spectantibus, multiplices molestias, et injurias inferunt et jacturas. Quare dictæ Abbatissæ et Conventus nobis humiliter supplicarunt &c. *ut supra in bulla v. Benedicti XII. usque ad finem.*

Datum Avenione 111. Kal. Januarii anno 111.

ANNO CHRISTI 1337.

BENEDICTI XII. ANNO 3.

X XIV.

Us habitare possit intra claustra Monasterii Corporis Christi. Ex lib. 1. ann. 3. epist. 280.

Carissime in Christo filie Sanctæ Regine Sicilie illustri.

Eximia tuae devotionis sinceritas, quam ad nos, et Apostolicam Sedem gerere nosceris, promeretur, ut votis tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut porrecta nobis pro parte tua supplicatione didicimus, tu interpolatim frequentibus infirmitatibus prægraveris, ac pro recuperandæ salutis medela, morari desideres in Monasterio Sororum sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sanctæ Claræ, quod hætenus pia devotione fundasse diceris, et dotasse, in quo auxiliante Deo,

ANNO CHRISTI 1337.

BENEDICTI XII. ANNO 3.

Deo, spiritualibus adjuta suffragiis, speras consequi sanitatem. Nos hujusmodi tuum desiderium, suadentibus præmissis rationabilibus causis, exauditione benigna prosequi volentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, devotioni tue intrandi clausuram dicti Monasterii, et morandi cum decem honestis mulieribus dumtaxat, quas duxeris eligendas, infra clausuram prædictam, quousque de prædictis infirmitatibus, que per intervalla frequentia, sicut accepimus, te affligunt, te cognoveris liberatam, contrariis ipsius Ordinis statutis, vel consuetudinibus, seu privilegiis vel indulgentiis Apostolicis generalibus vel specialibus, sub quacumque forma vel expressione verborum, præfatis Ordini seu Monasterio, vel personis ipsius concessis, nequaquam obstantibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione VI. Kal. Martii anno III.

XXV.

Ut admittere possit domum in Portico. Ex lib. 2. epist. 87.

Dilecto filio Ministro Generali Fratrum Ordinis Minorum :

§. I. **A**D ea favorem Apostolicum libenter impendimus, que divini cultus augmentum & profectum respiciunt animarum. Cum itaque dilectus filius nobilis vir Galterus Galiota, miles Neapolitanus, sicut ex insinuatione sua nuper accepimus, fervore pie devotionis accensus, ad laudem & gloriam Redemptoris, & beati Francisci confessoris, in quadam possessione sua in pertinentiis civitatis Neapolitanæ, loco Portici nuncupato vulgariter, situata, locum unum cum Ecclesia, sub ejusdem Confessoris vocabulo, & dormitorio ac refectorio, & omnibus aliis necessariis officinis, in quo competens Conventus Fratrum Ordinis tui commode commorari valeant, expensis propriis construere ac ædificare proponat.

§. II. Nos ejusdem Nobilis in hac parte supplicationibus inclinati, eisdem Nobili construendi & ædificandi, tibi que pro eisdem Fratribus recipiendi dictum locum, postquam constructus & ædificatus fuerit, ut præfertur, dummodo in eo Conventus duodecim Fratres dicti Ordinis commode morari valeant, ac etiam sustentari, & inibi ad obsequia divina, & animarum profectum continuo commorari, sine præjudicio parochialis Ecclesiæ, & juris cujuslibet alterius, felic. recordat. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri & quibuscumque aliis constitutionibus Apostolicis contrariis nequaquam obstantibus, plenam & liberam licentiam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium largimur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione v. Idus Martii anno III.

XXVI.

Ut ædificare possit Monasterium in civitate Aquen. Ibid. epist. 200.

Carissime in Christo filie Sanctæ Regine Siciliæ Illustri.

§. I. **E**Ximie devotionis affectus &c. gratiam admittamus. Sane petitione pro parte tua nobis exhibita continebat, quod tu zelo ferventis devotionis accensa, ad laudem Dei & gloriosissimæ matris ejus, de expressa conscientia, & voluntate carissimi in Christo filii nostri Roberti Regis Siciliæ illustris viri tui, nobis etiam super hoc humiliter supplicantis,

*Vide consil. 35.
Clemen. 7. tom.
6. fol. 472.*

in

ANNO CHRISTI 1337.

BENEDICTI XII. ANNO 3.

Sancti Monasterii Fundata.

in civitate Aqnen. vel ejus territorio, quoddam Monasterium Monialium Ordinis sanctæ Claræ propriis sumptibus ædificare proponis, eique sufficientes dotes. pro decenti collegio Monialium, inibi perpetuis temporibus sustentando, de facultatibus propriis assignare. Quare nobis humiliter supplicasti, ut construendi & ædificandi infra dictam civitatem, vel in ejus territorio, in certo loco, quem rationabiliter duxeris acquirendum, dictum Monasterium, cum oratorio, seu Ecclesia, aliisque necessariis officinis, illudque dotandi, & eligendi & ponendi in eo decentem Monialium numerum, quæ ibi Domino perpetuo famulentur, tibi per nostras litteras facultatem concedere dignamur.

Litteris concordant.

§. II. Nos igitur tuum in hac parte pium laudabileque propositum in Domino commendantes, ac volentes super hoc favorem benevolam imperitari, tuis, & dicti Regis in hac parte supplicationibus inclinati, construendi, & ædificandi infra dictam civitatem, vel in ejus territorio, in certo loco decenti, quem rationabiliter duxeris acquirendum, dictum Monasterium, cum oratorio, seu Ecclesia, aliisque necessariis officinis, illudque dotandi, ac eligendi, & ponendi in eo decentem Monialium numerum, quæ ibi Domino perpetuo famulentur, ut præfertur, quibuscumque statutis & consuetudinibus ac privilegiis dicti Ordinis, seu constitutionibus Apostolicis contrariis nequaquam obstantibus, jure parochialis Ecclesiæ loci, in quo hujusmodi Monasterium construendum & ædificandum duxeris, & cujuslibet alterius, semper salvo, devotioni tuæ, tenore præsentium, concedimus facultatem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avinionæ 11. Idus Maii anno 111.

X X V I I.

*Ut non solvant Clarisse Jadren. decimas. Ex lib. 1. epist. 352.**Venerabili fratri Archiepiscopo Jadren.*

Moniales paupertate gravantur.

§. I. **E**Xhibita nobis Conventus Monasterii sancti Nicolai Jadren. ad præfens Abbatissa carentis, Ordinis sanctæ Claræ petitio continebat, quod licet ipsæ tanta paupertate graventur, quod de proventibus possessionum suarum, vix pro certa parte anni possunt congrue sustentari, quinimo pro magna parte temporis de eleemosynis fidelium, quas petunt, & peti faciunt, sustentantur; tamen dilectus filius Bertrandus Rotundi collector decimarum per felicis recordationis Joannem Papam XXII. prædecessorem nostrum in partibus ipsius impositarum, specialiter deputatus, in dictum Monasterium, pro eo, quod quondam Francisca Abbatissa dicti Monasterii, & Conventus prædictæ, hujusmodi decimas eis impositas, in statutis terminis non solverunt, interdixit, nec non & in Abbatissam eandem & singulas Moniales dicti Monasterii, excommunicationis sententias promulgavit, quodque ipsæ Abbatissa & Conventus, propter ipsarum maximam paupertatem ad solvendum hujusmodi decimas, tempore aliorum Romanorum Pontificum compulsæ non fuerint, nec etiam si ipsæ Conventus compellerentur, eas possentolvere sine magno earum incommodo, propter maximam inopiam earundem. Quare præfata Conventus, dicta Francisca interim sublata de medio, nobis humiliter supplicarunt, ut statui earum patenter consulere, ac etiam necessitatibus providere, de consueta Sedis Apostolicæ clementia dignamur.

Non tenentur decimas solvere.

§. II. Nos itaque ipsarum Conventus supplicationibus annuentes, ac præfatas decimas eis pro tempore præterito impositas, auctoritate præsentium,

ANNO CHRISTI 1237.

BENEDICTI XII. ANNO 3.

rium, de speciali gratia remittentes eisdem, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, & mandamus, quatenus præfatas Moniales & Conventum ab omnibus sententiis per dictum Bertrandum, aut subcollectores suos in eas occasione hujusmodi decimæ non solutæ, prolatis auctoritate nostræ, juxta Ecclesiæ formam absolvere, ac interdictum præfatum studeas relaxare, injuncto eis super hoc quod de jure fuerit injungendum, & nihilominus dictam Franciscam, si apparuerunt signa pœnitentiæ in eadem, absolvas a prædicta excommunicationis sententiâ, in eam propterea promulgata .

Datum Avenion. x. Kalend. Julii anno III.

XXVIII.

Præfatur Ecclesiæ Assisinatensi. Ibid. epist. 20.

Dilecto filio Pastori de Serrefcuderio electo Assisinat.

§. I. **R**egimini universalis Ecclesiæ &c. *præesse salubriter & prodesse* .
Olim siquidem ex certis causis rationabilibus, videlicet II. Nonas Maii Pontificatus nostri anno II. provisiones omnium Cathedralium Ecclesiarum, in terris Romanæ Ecclesiæ immediate subjectis consistentium, tunc vacantium, & vacaturarum imposterum, dispositioni nostræ & Sedis Apostolicæ, usque ad biennium ex tunc in antea computandum, auctoritate Apostolica duximus reservandas, decernendo ex tunc irritum &c. *contingeret attentari* .

§. II. Interim autem Ecclesia Assisinat. in terra dictæ Romanæ Ecclesiæ immediate subjecta consistente, per obitum bonæ memoriæ Conradi Episcopi Assisinat. qui in illis partibus debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta, a dilectis filiis capitulo ipsius Ecclesiæ, hujusmodi reservationis & decreti forsitan ignaris, contigit tres electiones, unam videlicet de dilectis filiis Gentili Abbate Monasterii de Partano Ordinis sancti Benedicti Nucerin. diocesis, & aliam de Gualfredutio Colæ Oddatii Canonico Perusino, reliquam vero de Nicolazio Zucchi Ordinis Fratrum Minorum, per formam scrutinii, de facto in discordia celebrari .

§. III. Nos igitur attendentes, quod electiones hujusmodi, utpote post & contra reservationem & decretum prædicta factæ, viribus non subsistunt, ac de provisione ipsius Ecclesiæ Assisinat. ne prolixioris vacationis subjaceret incommodis, sollicitè cogitantes, cum nullus præter nos hac vice de ordinatione ipsius Ecclesiæ Assisinat. se intrmittere possit, reservatione & decreto ob obstantibus supradictis, post deliberationem quam de præficiendo illi personam utilem, ac etiam fructuosam, cum nostris Fratribus habuimus diligentem, demum ad te dicti Ordinis Fratrum Minorum Professore, sacre Theologiæ Magistrum, & in Sacerdotio constitutum, in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspexitum, cui religionis honestas, vite munditiæ, maturitas morum, & alia multiplicia virtutum merita, prout ex fide dignis testimoniis accepimus, suffragantur, direximus aciem nostræ mentis . Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua præfata Ecclesiæ Assisinat. de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. ipsius Ecclesiæ Assisinat. tibi tam &c. firma concepta fiducia, quod, dirigente Domino actus tuos, præfata Ecclesia Assisinat. pertuæ circumspeditionis & diligentis studium, dextera Domini tibi assistente propitia, regetur utiliter, & prospere dirigetur. Jugum itaque Domini tuis &c. prompta devotione suscipiens, curam &c. quod ipsa Ecclesia gubernatori provido
& fru-

ANNO CHRISTI 1337.

BENEDICTI XII. ANNO 3.

& fructuoso administratori gaudeat se commissam, tuque præter aternæ &c.

Datum Avenione Kalend. Octobris anno III.

X X I X.

Ut componant diffidia Monasterii Xativæ. Ex lib. 2. epist. 537.

Venerabili fratri Episcopo Segobriens. & dilectis filiis Præcentori Valentini. ac Petro canonico Segobriens. Ecclesie.

Legatum de Monasterio constructo.

Provincial. Minister. Incom. restructio cogitatorialis.

Et Generalis abbat. Monasterii constructo.

Depositor electio Abbat. & schisma inter Moniales cogit.

Rex a Pontifice remedium postul.

§. I. **O** Lim intimante nobis carissimo in Christo filio nostro Petro Rege Aragonum illustri, quod quondam Sarrina de Lauria ipsius Regis consanguinea, in extremis laborans, in testamento suo, pro salute sue anime ordinavit, quod de bonis suis in Villa Xativæ Valentini diocesis construeretur quoddam Monasterium Monialium Ordinis sanctæ Claræ, & quod ipsius testatrix intentio fuerat, ut idem Rex assererebatur existere sibi certum, quod dictum Monasterium postquam esset constructum, de Monialibus Monasterii Valentini dicti Ordinis, & non de Monialibus alterius nationis ordinaretur, & poneretur Collegium in eodem, quodque Minister Provincialis Ordinis Fratrum Minorum in Provincia Aragoniæ, sub cuius ministerio hujusmodi novum Monasterium consistere dicebatur, illud ordinare seu collegiare proponebat de Monialibus sue propriæ nationis, contra intentionem, seu voluntatem testatrix ejusdem, asserens se hoc facere de speciali mandato dilecti filii Geraldi Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum præfati, propter quod eodem Rege desiderante, quod intentio ejusdem testatrix debitum sortiretur effectum, & ad nostrum remedium super hoc humiliter recurrente, nos præfato Ministro Generali dedimus per nostras litteras in mandatis, ut si sufficientes & idoneæ personæ jam professæ dictum Ordinem sanctæ Claræ, vel quæ de novo Ordinis sanctæ Claræ habitum vellet suscipere, ac illum debito tempore profiteri, dictum novum Monasterium introire, ibidem Domino, sub regulari habitu perpetuo servituri invenirentur in Regno Valentini, prædictum novum Monasterium, de ipsis personis, quas in illo principio cunctis aliis præponi volumus, una cum Abbatisa, quæ præfisset illis, faceret ordinari, ut pia testatrix præfate dispositio compleretur.

§. II. Postmodum autem, sicut ex insinuatione dicti Regis accepimus, dictus Minister Generalis disposuit, ut de duodecim Monialibus prædicti Monasterii Valentini præfati Ordinis sanctæ Claræ, & de decem aliis Monialibus Dertusen. colligeretur novum Monasterium prælibatum, sed præfate decem Moniales, cum primo ad portas ipsius novi Monasterii accessissent, quamdam Agnetem nomine de se ipsis in Abbatisam de facto eligere præsumperunt, cui quidem Agneti ne se pro Abbatisa gereret Minister Generalis inhibuit memoratus, dictisque duodecim & decem Monialibus injunxit, ut ingrederentur & collegiarent novum Monasterium antedictum, ibique simul eligerent Abbatisam, quibus id complementibus, præfate duodecim Moniales requisiverunt & monuerunt alias decem Moniales prædictas, quod convenirent cum eis ad eligendum Abbatisam, prout Minister Generalis injunxerat antedictus; & cum ipsæ decem Moniales id efficere recusassent expresse, se Abbatisam habere dicentes, in earum contumaciam eadem duodecim Moniales de se ipsis quamdam nobilem, providam, & honestam, Beatricem nomine, juxta dispositionem ipsius Ministri Generalis, in Abbatisam unanimiter & canonicè elegerunt. Quare dictus Rex nobis hu-

ANNO CHRISTI 1337. & 1338.

BENEDICTI XII. ANNO 3. & 4.

militar supplicavit, ut dignaremur super præmissis, de Apostolica clementia providere.

§. III. Quia igitur ad regimen gregis Dominici canonicus ingressus exigitur, & deoet abistere sacris canonibus obvius obex, ut ad curam pastorem personæ legitimæ assumantur, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium seu alios super prædictis & singulis, hujusmodi ordinationem nostram eidem Ministro Generali per supradictas nostras litteras demandatam, faciatis, auctoritate nostra, sublato appellationis obstaculo, firmiter observari: & quidquid contra ordinationem ipsam attentatum fuisse, vos invenire contigerit, illud, eadem auctoritate, revocare curetis, Contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Non obstante si aliquibus, communitur vel divisim a Sede Apostolica sit indultum &c. per litteras Apostolicas non facientes &c. mentionem.

Datum Avenion. Kalend. Decembris anno 117.

ANNO CHRISTI 1338.

BENEDICTI XII. ANNO 4.

X X X.

Us aliud Monasterium Clarissimum edificare possit Neapoli. Ex lib. 1. epist. 243.

Garissima in Christo filie Sanctæ Regine Sicilia illustris.

§. I. **F**erventis devotionis affectus, & fidei puritas, quibus erga Deum & Romanam Ecclesiam splendere dignosceris, nos inducunt, ut illa tibi favore benevolo concedamus, per quæ, sicut pie desideras, salutem animæ consequi, Deo propitio, merearis.

§. II. Exhibita siquidem nobis pro parte tua petitio continebat, quod tu de salute propria cogitans, ac cupiens terrena pro celestibus &c. commutare, habensque ad Ordinem sanctæ Claræ specialis devotionis affectum, in aliquo loco congruo, per te legitime acquisito, seu etiam acquirendo, sito prope castrum novum Neapolitanum, in quo habitas, nunc Monasterium dicti Ordinis, cum Oratorio, seu Ecclesia, & aliis necessariis officinis, de bonis tuis propriis fundare cupis, pariter & dotare, in quo Abbatissa & Moniales, seu Sorores ejusdem Ordinis, sub decenti numero de Monasterio sanctæ Claræ dicti Ordinis Assinat. assumendæ, ubi eadem Sancta mortua fuit, & adhuc nonnullæ Sorores consanguineæ dictæ Sanctæ existunt, instituantur, quæ ad ejusdem Sanctæ laudem & gloriam possint inibi Altissimo jugiter famulari, sibi que reddere votum laudis. Quare pro parte tua fuit nobis humiliter supplicatum, ut tibi faciendi præmissa licentiam concedere dignaremur.

§. III. Nos igitur pium & laudabile tuum in hac parte propositum plurimum in Domino commendantes, ac volentes, ut illud adimplere libere valeas, tibi favorem Apostolicum impertiri, carissimi in Christo filii nostri Roberti Regis Sicilia illustris Viri tui nobis in hac parte humiliter supplicantis, ac tuis supplicationibus inclinatis, fundandi præfatum Monasterium in loco prædicto, cum Oratorio seu Ecclesia & officinis prædictis, in quo Abbatissa & Moniales seu Sorores dicti Monasterii Assinat. assumendæ, ut præmittitur, instituantur, dote tamen sufficienti eidem novo Monasterio, ad loci Dioecesani arbitrium, per te, de bonis tuis primitus assignata, de-

Tom. VII.

P p p

vo-

Quod spectare datur.

ANNO CHRISTI 1328.

BENEDICTI XII. ANNO 4. Y

torioni tuæ, auctoritate Apostolica, plenam & liberam, tenore præsentium licentiam elargimur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenionæ XIV. Kalend. Aprilis anno IV.

XXXI.

Ut quatuor Clarissas secum habere possit. Ibid. epist. 247.

EIDEM.

§. I. **S**inceræ devotionis affectus &c. *favorabiliter annuimus.* Cum itaque, sicut petitio pro parte tua nobis exhibita continebat, felicis recordationis Joannes Papa XXII. prædecessor noster, tibi ut duas ex Sororibus ejuscumque Monasterii Ordinis sanctæ Claræ, posses continuo quando velles, in tua societate tenere, per suas litteras duxerit concedendum, dictæque duæ Sorores tibi non sufficiant, pro eo quod quando ipsæ volunt comedere, vel alios actus necessarios exercere, te solam remanere oportet, quodque quando te infirmari contingit, tu cum mulieribus Religiosis, cum quibus de divinis loqueris, libentius, quam cum aliis commoraris.

§. II. Nos carissimi in Christo filii nostri Roberti Siciliæ Regis illustris Viri tui nobis in hac parte humiliter supplicantis, ac tuis supplicationibus inclinati, ut alias duas Sorores ejuscumque Monasterii Ordinis prælibati, quas duxeris eligendas, una cum dictis duabus aliis Sororibus, in tua societate tenere valeas, quibuscumque statutis & consuetudinibus contrariis nequaquam obstantibus, devotioni tuæ, auctoritate Apostolica, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione XIII. Kalend. Aprilis anno IV.

XXXII.

Ut repellat injurias illatas Fratribus Provinciæ Daciæ. Ibid. epist. 355.

Venerabili fratri Archiepiscopo Nidrosen.

§. I. **O**fficii nostri debitum exigit, ut quibusvis poscentibus justitiæ complementum impendamus. Ex tenore liquidem querulosæ petitionis dilectorum filiorum Ministri Provincialis & Fratrum Ordinis Minorum Provinciæ Daciæ, juxta morem ipsius Ordinis nominatæ, nobis oblata, percipimus quod Venerabilis frater noster Petrus Archiepiscopus Upsalen. qui Ordinis Fratrum Prædicatorum existit, eosdem Fratres Minores persequitur toto posse, ipsisque gravamina plurima, una cum Saghfrido Decano, Laurentio Unga, Magistro Amero, Odolino & Jordano Canonieis Ecclesiæ Upsalen. intulit, & interre continue non desistit. Nam idem Archiepiscopus certos homines, qui quemdam apostatam eorum de Ecclesia loci dictorum Fratrum Minorum in Scokolin. Upsalen. diocesis per violentiam extrahendo, libertatem Ecclesiasticam & immunitatem eorum violentes, nec non illos, qui dictum apostatam excommunicatum scienter admitterent ad divina officia, & communicaverunt eidem, punire atque corrigere, ipsisque Fratribus super his justitiam facere denegavit, & nihilominus subditis suis inhibuit, ne præfatis Fratribus elemosinas erogarent; neque carissimus in Christo filius noster magnus Rex Suetiæ illustris, qui tunc coronari debebat, qui que in loco prædicto ipsorum Fratrum Minorum in Scokolin. ubi habet claræ memoriæ Regem avum & Reginam aviam suam sepultos, disposuerat coronationis suæ recipere diadema, in eodem loco

Archiepiscopus
Fratribus valde
noctatis.

Hæc referuntur
motibus.

ANNO CHRISTI 1338. & 1339.

BENEDICTI XII. ANNO 4. & 5.

eorundem Fratrum Minorum in Scokolin. coronari valeret, impedivit; locum etiam dictorum Fratrum Minorum, in Enecopia dictæ diocesis sine aliqua iusta causa canonico supposuit interdicto; nec his contentus quoddam ædificium ipsorum Fratrum Minorum, tunc situm in civitate Upsalen. poni fecit sine aliqua causa rationabili in ruinam, dicta quoque Sacerdotum suorum prohibentium aliquos peccata sua eisdem Fratribus Minoribus confiteri nec posse nec debere, approbavit, & non desinit approbare, favet etiam in hoc Sacerdotibus antedictis, aliaque ipsis Fratribus Minoribus gravamina, & injurias plurimas irrogavit. Præfatus insuper Decanus, sub nomine Capituli ejusdem Ecclesiæ Upsalen. contra dictum Ordinem Minorum libellos diffamatorios edidit & per illas partes publice divulgavit, suo tamen sigillo tantummodo sigillatos; ipsi etiam Canonici dilectis filiis Guardiano & Fratribus loci eorum Upsalen. graves injurias & violentias intulerunt & familiares ipsorum Canonicorum, eis mandantibus & præcipientibus, & ratum habentibus, in nonnullos ipsorum Fratrum Minorum, ipsos spoliando rebus eorum, manus atrociter injecerunt, Dei timore postposito, temere violentas. Quare nobis ipsi Minister & Fratres Ordinis Minorum, ejusdem Provinciæ Daciæ humiliter supplicarunt, ut Adversus Archiepiscopum, Decanum, & Canonicos supradictos, providere eis super præmissis de opportunis remediis, ex Apostolica clementia dignaremur.

Etiã Decanus, & Capitulum laeserunt.

Oppressi ad Apostolicam Sedem recurrunt.

§. II. Quocirca Fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint evocandi, & auditis simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura judicii, hinc inde propositis, auctoritate nostra facias ipsis partibus super prædictis & singulis, & ab illis emergentibus, & dependentibus, ipsique anxie justitiæ complementum; Contradictores, auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratia, odio, vel timore subtraxerint, per censuram Ecclesiasticam, appellatione cessante, compellas veritatis testimonium perhibere. Non obstantibus &c.

Archiep. Nidrosien. delegata commisso.

Datum Avenione Kalend. Septembris anno IV.

ANNO CHRISTI 1339.

BENEDICTI XII. ANNO 5.

XXXIII.

Ut permittat edificari Monasterium Clarissarum in Huerde. Ex lib. communium epist. 116.

Archiepiscopo Colonien.

§. I. In his, quæ cultus divini & Religionis augmentum respiciunt, libenter Apostolici favoris præsidium impertimur. Sane dilectus filius nobilis vir Conradus de Marcha, Dominus de Huerde, & dilecta in Christo filia nobilis mulier Elisabetha de Clivo ejus uxor, tuæ Diocesis nobis significare curarunt, quod ipsi cupientes terrena in cœlestia &c. commutare, quoddam Monasterium Monialium Ordinis sanctæ Claræ in dicto oppido de Huerde, dictæ Diocesis, de bonis propriis fundare, & pro sustentatione quadraginta personarum, quæ in ipso degere debeant, dotem assignare proponant.

§. II. Nos igitur eorum pium propositum in hac parte, favore Apostolico prosequi cupientes, ipsorum supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si bona, quæ dicti Nobiles, pro dotatione

Tom. VII.

P p p 2

dicti

ANNO CHRISTI 1339.

BENEDICTI XII. ANNO 5.

dicti Monasterii dare proponunt, sufficiant pro numero supradicto, recepta prius per te donatione irrevocabili dictorum bonorum, ad opus Monasterii memoratis auctoritate nostra, sine juris alieni prajudicio, faciendi premiffa concedas liberam facultatem.

Datum Avenione IV. Kal. Martii anno v.

XXXIV.

Transferitur ab Affiate ad Ebredunen. Ecclesiam. Ibidem epist. 23.

Venerabili fratri Pastori Episcopo olim Affinat. in Archiepiscopum Ebredunen. electo.

§. I. **R**omani Pontificis &c. *multimodis offerat incrementis.* Nuper siquidem Ecclesia Ebredunen. pastoris regimine destituta, pro eo quod dilectum filium Bertrandum tituli sancti Marci presbyterum Cardinalem a vinculo, quo tenebatur eidem Ebredunen. Ecclesie, cui tunc preerat, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolica potestatis plenitudine absolventes, ipsum in Cardinalem sancte Romanæ Ecclesie duximus assumendum: Nos attendentes, quod nullus preter nos, hac vice de ordinatione ipsius Ebredunen. Ecclesie &c. provisiones omnium Cathedralium &c. specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum &c. contingeret attentari, & cupientes eidem Ebredunen. Ecclesie, ne ex vacatione diutina patiatur in spiritualibus & temporalibus detrimentum, idoneam presidere personam, post deliberationem quam super hoc cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te tunc Episcopum Assinat. consideratis muneribus gratiarum, quibus personam tuam Dominus earum largitor multipliciter illustravit, direximus oculos nostræ mentis.

§. II. Intendentes igitur tam eidem Ebredunen. Ecclesie, quam ejus gregi Dominico salubriter & utiliter providere, te a vinculo, quo tenebaris eidem Assinat. Ecclesie, cui tunc preeras, de predictorum Fratrum consilio, & potestatis plenitudine hujusmodi absolventes, te ad prefatam Ebredunen. Ecclesiam transferimus, teque illi precificimus in Archiepiscopum & pastorem curam &c. committendo, liberamque tibi dando licentiam ad dictam Ebredunen. Ecclesiam transeundi, firma spe fiduciaque conceptis, quod prefata Ebredunen. Ecclesia per tuæ circumspectionis & industrie studium fructuosum, gratia tibi assistente divina, regetur utiliter & prospere dirigetur, grataque in eisdem spiritualibus & temporalibus suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus &c. *percipere incrementum.*

Datum Avenione VI. Kal. Februarii anno v.

XXXV.

Præficitur Ecclesia Assinat. Ibidem epist. 184.

Dilecto filio Nicolao Zuili de Assiso electo Assinat.

§. I. **R**egimini universalis Ecclesie &c. *temporalibus detrimentum.* Nuper siquidem vacante Ecclesia Assinat. ad eandem Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente, pro eo quod venerabilem Fratrem nostrum Pastorem Archiepiscopum Ebredunen. tunc Episcopum Assinat. apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo tenebatur eidem Assinat. Ecclesie, cui tunc preerat, de Fratrum nostrorum consilio, & Aposto-
licæ

ANNO CHRISTI 1339.

BENEDICTI XII. ANNO 5.

lice plenitudine potestatis absolventes, ipsum ad Ebredunen. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo eum eidem Ebredunen. Ecclesie in Archiepiscopum & Pastorem.

§. II. Nos attendentes, quod nullus præter nos de ipsius Ecclesie Assisinate. ordinatione se hac vice intromittere potest, pro eo quod nos diu ante huiusmodi vacationem eiusdem Ecclesie Assisinate. omnes Cathedralis Ecclesie apud dictam Sedem quocumque modo vacantes, & in antea vacaturas, ordinationi & dispositioni nostræ specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum &c. attentari; ac ad provisionem ipsius Ecclesie Assisinate. celerem & foelicem, ne longæ vacationis prematur incommodis, paternis & sollicitis studiis intendentes, ac cupientes talem ipsi Assisinate. Ecclesie præesse personam, quæ sciat, velit, & possit eam in suis manutene-
juribus, ac etiam adaugere; post deliberationem, quam super his cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia &c. in spiritalibus &c. & aliis multiplicium virtutum meritis, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua nobis & eidem Fratribus nostris, ob tuorum exigentiam meritorum accepta, præfatæ Assisinate. Ecclesie providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. committendo, in illo quidat gratias &c. confidentes, quod præfata Assisinate. Ecclesia per tuam industriam, ac circumspeditionis fructuosum studium, dextera tua dirigetur. Jugum igitur Domini &c. *uberius consequi merearis.*

Datum Avenione Idibus Martii anno v.

XXXVI.

Ut permittat edificari in territorio Montis-Pessulani Monasterium Clarissarum. Ibidem epist. 63.

Venerabili fratri Episcopo Magalonen.

§. I. **S**umma prudentia præditos, & cælestis benedictionis rore perfusos illos infallibiliter credimus, & tenemus, qui ad opera salutis intenti, terrena pro cælestibus, & transitoria pro æternis foelici commutare commercio cupientes, in benedictionibus seminare nitantur in terris, per quæ vitam æternam de benedictionibus metere valeant in supernis; nosque huiusmodi pia vota fidelium libenter Apostolico favore prosequimur, & eis assensum benignum, quantum cum Deo possumus, impertimur.

§. II. Oblata siquidem nobis dilecti filii nobilis viri Infantis Ferdinandi de Majoricis, Baronix Montis-Pessulan. tuæ Diocesis Domini petitio continebat, quod ipse in honorem Dei, ac Virginis gloriose Mariæ beatissimæ Matris ejus, & ob specialis devotionis affectum, quem gerit ad Ordinem sanctæ Claræ, ac in suorum etiam parentum ac progenitorum ejus remissionem omnium peccatorum, & ut divinus cultus etiam amplioretur, in suis intendit propriis domibus sitis in territorio dicti loci Montis-Pessulan. unum Monasterium Sororum Ordinis prælibati, propriis sumptibus & expensis suis construere & dotare, deputando eidem Monasterio in bonis & possessionibus, perpetuum annum redditum, librarum videlicet quingentarum Turonensium parvorum, in quo quidem Monasterio Abbatissa, quæ erit pro tempore, per electionem canonicè assumatur, ita quod dictus Infans in vita sua, & deinde successores sui pro tempore certas, prout nobis placeret, Sorores institue-

Præfatio.

Fundator Monasterii recitatus.

ANNO CHRISTI 1339. & 1340.

BENEDICTI XII ANNO 5. & 6.

Monasterii con-
firuendi licentia
petitur.

Ex a Pontif. con-
ceditur.

fituere & substituere possent in Monasterio prælibato; jurepatronatus nihilominus, sibi, ac hæredibus suis et successoribus supradictis in eodem Monasterio retento perpetuo, et etiam reservato. Quare dictus Infans nobis humiliter supplicavit, ut sibi construendi et dotandi, modo et conditionibus supradictis, dictum Monasterium, auctoritate Apostolica, concedere licentiam dignaremur.

§. III. Nos igitur pium ejusdem Infantis propositum in hac parte favorabiliter prosequi cupientes, fraternitati tue, de qua in his, et aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus et mandamus, quatenus de præmissis omnibus et singulis, simpliciter et de plano, sine strepitu, et figura judicii, te informans, si inveneris ita esse, date prius ut præmittitur, assignata, et etiam deputata, ac donibus sufficientibus factis pro eodem Monasterio, præfato Infanti construendi, et ædificandi dictum Monasterium, in eisdem suis domibus, jure parochialis Ecclesiæ loci, in quo sunt dictæ domus, et cujuslibet alterius alieni in omnibus semper salvo. Ita tamen quod idem Infans possit præsentare in vita sua usque ad decem mulieres in Sorores seu Moniales ejusdem Monasterii assumendas, prædictæ auctoritate, concedas liberam facultatem.

Datum Avenione v. Idus Maii anno v.

XXXVII.

Ut multiplicentur Confessarii in Monasterio Corporis Christi. Ibid. ep. 263.

*Dilecto filio Ministro Provinciali Fratrum Ordinis Minorum
in Provincia Terra-laboris.*

§. I. **S**ignificante nobis carissima in Christo filia nostra Sancia Regina Siciliæ illustri, accepimus, quod olim in fundatione Monasterii sancti Corporis Christi Neapolitani, Ordinis sanctæ Claræ fundati canonice per eandem, inter alia extitit ordinatum, quod Moniales ipsius Monasterii, quæ paucæ tunc erant numero, duos haberent tantummodo Confessores, & quod, divina favente gratia, dictum Monasterium adeo est in Monialium numero multipliciter augmentatum, quod ad earum confessiones audiendas, maxime quia singulis diebus Dominicis Moniales ipse communicant Domino, non sufficiunt Confessores. Quare pro parte dictæ Reginæ, fuit nobis humiliter supplicatum, ut providere Abbatissæ & Monialibus dicti Monasterii in hac parte, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. II. Nos igitur ejusdem Reginæ supplicationibus inclinati, discretioni tue, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, addendi eisdem confessoribus, si necesse fuerit, duos alios confessores, planam & liberam, usque ad quinquennium concedimus, tenore præsentium, facultatem.

Datum Avenione xvii. Kal. Augusti anno v.

ANNO CHRISTI 1340.

BENEDICTI XII. ANNO 6.

XXXVIII.

Preficitur Ecclesie Duratien. Ex lib. litter. commun. epist. 226.

Dilecto filio Petro de Gironfa electo Duratien.

§. I. **M**ilitanti Ecclesiæ, disponente Domino &c. *prodesse*. Dudum siquidem Ecclesiæ Duratien. per obitum bon. mem. Matthæi Archiepiscopi Duratien. qui in illis partibus diem &c. Pastoris solatio &c. dilecti filii

Ca-

ANNO CHRISTI 1340.

BENEDICTI XII. ANNO 6.

Capitulum ipsius Ecclesie dilectum filium Augerium Gratiani Ordinis Fratrum Minorum in Archiepiscopum Duratien. per viam compromissi, concorditer elegerunt; cumque postmodum præfatus Augerius electioni hujusmodi de se facte, de licentia sui Superioris consentiens, ad Sedem Apostolicam personaliter accessisset, & tam ipse, quam illi, qui eum elegerunt, per certos eorum procuratores, & nuncios speciales ad dictam Sedem propterea destinatos, nobis cum instantia supplicassent, ut electionem hujusmodi, illius nobis præsentato decreto, confirmare de benignitate Apostolica dignaremur, in his omnibus statutis a jure temporibus observatis: nos deliberatione cum Fratribus nostris super his habita diligenti, prædictam electionem ex certis rationabilibus causis, de ipsorum Fratrum consilio cassamus, illiusque decernimus irritam & inanem: & tamen ad provisionem ipsius Ecclesie Duratien. celerem & felicem, de qua nullus præter nos hac vice &c. pro eo quod nos diu ante &c. omnes Archiepiscopales & Episcopales Ecclesias tunc per cassationes quorumlibet electorum ad illas, & eligendorum imposterum, quas per nos cassari contingeret, apud dictam Sedem tunc vacantes, & in antea vacaturis, dispositioni nostræ specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum & inane si secus &c. attentari; paternis ac sollicitis studiis intendentes, post deliberationem quam ad præficiendum eidem Ecclesie personam utilem ac etiam fructuosam, cum eisdem Fratribus nostris &c. diligentem: demum ad te dicti Ordinis Minorum Professore, in sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, litterarum &c. & aliis multiplicium virtutum meritis apud nos fide digna testimonia perhibentur, convertimus oculos nostræ mentis.

§. II. Quibus omnibus &c. pensatis, de persona tua nobis et eisdem Fratribus ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, dictæ Duratien. Ecclesie, de dictorum Fratrum &c. providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum et Pastorem, curam &c. committendo, ac deinde per venerabilem fratrem nostrum Anibaldum Episcopum Tusculan. tibi fecimus munus consecrationis impendi; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod eadem Duratien. Ecclesia sub tuo &c. dirigetur, et salubria suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini &c. *uberius valeas promoveri.*

Datum Avenione x. Kalend. Aprilis anno vi.

In eundem modum universis suffraganeis, capitulo, et clero Ecclesie Duratien. & Roberto Regi Sicilie illustri.

XXXIX.

Ut confirmet Pontifici auctoritate fundationem Monasterii Minorum in villa sancte Crucis. Ibid. epist. 107.

Venerabili Fratri Archiepiscopo Strigonien.

§. I. **I**n iis que divini cultus augmentum & animarum salutem respiciunt, libenter Apostolici favoris prædium impertimur. Exhibita siquidem nobis pro parte dilecti filii nobilis viri Nicolai de Purin Domini Villæ de sancta Cruce Agrien. Diocesis in regno Hungarie constitutæ, petitio continebat, quod in eadem Villa, seu prope ipsam ad unam dietam, non sunt aliqui Religiosi, vel Sacerdotes alii, qui sciant prædicare populo verbum Dei, propter quod populus dictæ Villæ, in qua sunt quingentæ Curie vel plures, ac populus locorum circumstantium, in quibus sunt mille Vassalli Nicolai præfati, vel plures, præter alios subditos, raro audiunt verbum Dei, licet multum esset expediens fidei, et ipsorum animarum saluti, præ-

Domini de sancta Cruce vite Minoribus adiacentibus Cuzobium.

ANNO CHRISTI 1340. & 1341.

BENEDICTI XII. ANNO 6. & 7.

fertim cum ipsi populi habeant immediate juxta se Ruthenos, qui sunt Schismatici, quodque Religiosi eidem Ville viciniore, ad eam venire nequeunt temporibus magis ad informationem ipsius populi opportunis, propter montes asperos positos inter populum, et Religiosos predictos: et quod propterea idem Nobilis zelo fidei et animarum salute accensus, ac cupiens terrena &c. commutare, pro dilectis filiis Fratribus Ordinis Minorum, ad quem ipse gerit specialis devotionis affectum, unam competentem Ecclesiam in Villa prefata, propriis sumptibus, de loci Dioecesani licentia edificavit, et dormitorium facit edificari etiam in presenti, ac multa paramenta eidem Ecclesie necessaria comparavit, necnon locum cum omnibus officinis edificare, & aliis rebus necessariis munire, Domino prestante, proposuit. Quare pro parte dicti Nobilis nobis exiit humiliter supplicatum, ut dilecto filio Ministro dictorum Fratrum prefati regni recipiendi pro ordine suo predicto Ecclesiam, dormitorium, et locum, predicta, et in eis juxta sui Ordinis instituta, Conventum instituendi et ordinandi, licentiam, auctoritate Apostolica, concedere dignaremur.

Licentiam petit.

Formis committit
relacione Archiep. Scipion.

§. II. Nos igitur pius in hac parte ipsius Nobilis propositum in Domino commendantes, ac cupientes divinum cultum ferventi desiderio adaugeri, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tue, de qua in his, et aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus et mandamus, quatenus videas, et diligentius te informes, si locus prefatus cum Ecclesia et dormitorio predicto, sit pro eisdem Fratribus accommodus, et si Ecclesia, dormitorium et alia necessaria pro eis edificata inibi fuerint, ut prefertur, et si ita inveneris, vel si prefatus Nobilis ad hujusmodi edificia infra breve tempus complenda se efficaciter obliget, jure parochialium Ecclesiarum dicte Ville et cujuslibet &c. semper salvo, prefato Ministro recipiendi dictum locum cum Ecclesia dormitorio, et officinis, et aliis edificiis supradictis, pro ipsorum Fratrum dicti Ordinis usus qui inibi resideant exhibitori perpetuum Domino famulatum, dummodo in eandem Villa duodecim Fratres dicti Ordinis possint commodè sustentari, scilicet record. Bonifacii Papæ VIII. &c. non obstante, plenam et liberam, auctoritate predicta, licentiam largiaris.

Datum Avenione Octavo Idus Septembris anno vi.

ANNO CHRISTI 1341.

BENEDICTI XII. ANNO 7.

XL.

*Instituit urbis Vicarius. Ex lib. secret. anno 7. epist. 54.**Venerabili fratri Nicolao Episcopo Assisinate. nostro in spiritualibus in urbe Vicario.*

§. I. **I**nter curas multiplices, quas injunctum nobis desuper officium Apostolicæ servitutis indicit, illa sollicitat potissimum mentem nostram, ut providere, quantum nobis ex alto permittitur, procuremus quod urbs Romana, in qua nostri Sedem Apostolatus cælestis dispensatio statuit, et firmavit Ecclesie fundamenta, pacis ubertate gaudeat, et ad salutaria dirigatur, fidelesque degentes ibidem, quorum nobis cura imminere specialiter noscitur, alimentis spiritualibus non fraudentur.

§. II. Sane cum, sicut ad nos perlatum exiit, his diebus bon. memor. Joannes Episcopus Anagnin. noster in eadem urbe in spiritualibus Vicarius, pridem fuerit in partibus illis viam universæ carnis ingressus, nos pro-

ANNO CHRISTI 1343.

BENEDICTI XII. ANNO 7.

prospicere salubriter super his paternæ sollicitudinis studio cupientes, et ad te, quem litterarum scientia, puritate fidelitatis, maturitate discretionis, morum et probitatis honestate, aliisque virtutum meritis adjuvari confidimus, nostræ considerationis intuitum convertentes, te in urbe supradicta, ejusque suburbiis, et districtu, Vicarium nostrum in spiritualibus, usque ad nostrum beneplacitum, tenore presentium, constituimus, ac etiam deputamus, visitandi Ecclesias, Monasteria, & loca Ecclesiastica, secularia, & regularia, quorumcumque Ordinum non exempta nec privilegiata, & tam Ecclesiarum, Monasteriorum, & locorum ipsorum, quam alias personas Ecclesiasticas, urbis, suburbiorum, & districtus prædictorum cujuscumque status, Ordinis, vel conditionis existant, necnon reformandi que in eis reformationis ministerio noveris indigere, ac earum, & cujuslibet ipsarum excessus, & crimina corrigendi, & puniendi, aliaque faciendi, & exercendi, auctoritate nostra, quæ ad hujusmodi Vicariatus officium pertinere noscuntur. Contradictores quoque per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendi. Non obstante si aliquibus communiter vel divisim &c. per litteras Apostolicas non facientes &c. mentionem, tibi facultatem plenariam concedentes. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus onus Vicariatus hujusmodi devote suscipiens, sic illud prudenter & fideliter studeas exercere, quod proinde divinam & nostram, dictæque Sedis gratiam valeas uberius promereri.

Datum Avinionæ XVII. Kalend. Maii anno VII.

XLI.

Præfatur Ecclesie Cajetan. Ex lib. commun. epist. 35.

Dilecto filio Antonio de Aribanis de Valentia electo Cajetan.

§. I. **A**D universalis Ecclesie regimen &c. *proficiant incrementis*. Olim siquidem Ecclesia Cajetana eidem Romanæ Ecclesie immediate subiecta, per obitum bonæ memoriæ Francisci Episcopi Cajetani, qui in illis partibus debitum &c. Pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesie, vocatis omnibus qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes in unum, ac deliberantes in ipsius electionis negotio per formam procedere compromissi, sex sibi dignis videlicet, Mattheo Gartuli sanctæ Mariæ foris portam, Roberto Spatario sancti Nicolai, Guitano Pice sancti Joannis ad mare secularium prioribus, Joanni Archipresbytero Spinei Cajetan. civitatis et Diocesis, Henrico Bono Canonico Salernitan. Ecclesiarum, et Bertrando Arraldi clerico Apten. providendi ea vice ipsi Ecclesie de Pastore, concesserunt unanimiter liberam potestatem, promittentes illum recipere & habere in eorum et Cajetan. Episcopum, quem dicti compromissarii de se ipsis vel aliis concorditer ducerent eligendum, dicti vero compromissarii, hujusmodi potestate recepta, secedentes in partem, post deliberationem quam inter se habuerunt super hujusmodi negotio diligentem, demum in te Ordinis Fratrum Minorum, sacre Theologiæ professorem, in sacerdotio constitutum, vota sua concorditer direxerunt, ac subsequenter præfatus Archipresbyter ex potestate hujusmodi sibi et eisdem collegis suis, ut præmittitur, tradita, de ipsorum ibi presentium mandato, vice sua et collegarum, necnon capitulo prædictorum nomine, te in Episcopum Cajetanum elegit, ac electionem hujusmodi a dictis Capitulo concorditer acceptam, clero, et populo solemniter publicavit, tuque post consensum eidem electioni de

Præf. cons. 1. Benefic. VIII. tom. 6. fol. 415.

Tom. VII.

Q 99

Su-

ANNO CHRISTI 1341.

BENEDICTI XII. ANNO 7.

Superioris tui licentia, ipsius tibi presentato decreto, ad instantiam dictorum Capituli, a te legitime prestitum, ad Sedem Apostolicam personaliter accessisti, et tam tu per te ipsum, quam dicti Capitulum per certos procuratores eorum, et nuncios idoneos ab eis propterea ad nos specialiter destinatos, confirmari per nos electionem prefatam, ipsius nobis presentato decreto, humiliter postulastis, in his omnibus statutis a jure temporibus observatis.

§. II. Nos igitur electionem prefatam, tuæque personæ merita, per venerabilem fratrem Bertrandum Episcopum Ostien. et dilectos filios nostros Talayrandum tituli sancti Petri ad Vincula presbyterum, ac Joannem sancti Angeli Diaconum Cardinales examinari fecimus diligenter, et facta nobis super his ab eisdem Episcopo et Cardinalibus relatione plenaria et fidei, quia invenimus electionem eandem de te persona idonea, de religionis zelo, vitæ munditia &c. aliisque virtutum meritis multiplicibus laudabiliter insignita, canonicè celebratam, eam de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica confirmamus, teque ipsi Gajetana Ecclesiæ præcimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. committendo, firma spe fiduciaque conceptis, quod prefata Gajetana Ecclesiæ per tuæ diligentis studium, tuamque industriam circumspexam, gratia tibi suffragante divina, salutis et prosperitatis suscipiet incrementa. Jugum itaque Domini tuis &c. valeas uberius promoveri.

Datum Avenione VIII. Kalend. Junii anno VII.

In eundem modum Capitulo, Clero, et populo civitatis et diocesis Gajetanz. Et carissimo in Christo filio Roberto Regi Siciliæ illustri.

X L I I.

Transferitur ab Apten. ad Petragoricen. Ecclesiam. Ibid. epist. 415.

Venerabili fratri Guillelmo Episcopo Petragoricen.

§. I. **C**redite nobis dispensationis urgentur officio &c. *successibus gratulentur*. Olim siquidem bon. mem. Raymundo Episcopo Petragoricen. Ecclesiæ Petragoricen. regimini præsidente; nos cupientes ipsi Ecclesiæ, cum eam vacare contingerit, per Apostolicæ Sedis providentiam utilem et idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesiæ ea vice ordinationi, et dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam, decernentes, ex tunc irritum &c. attentari. Postmodum vero prefata Ecclesiæ per obitum dicti Raymundi Episcopi, qui in partibus &c. Pastoris solatio destituta. Nos considerantes quod nullus præter nos &c. se intrinittere potest, reservatione &c. obstitentibus &c. ac ad provisionem ipsius celerem et felicem, ne longioris vacationis detrimenta sentiret, paternis et sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam ad præciendum ipsi Ecclesiæ personam utilem ac etiam fructuosam, quæ sciret, vellet, et posset, eam præservare a noxiis, et adversis, et in suis manutene re juribus, ac etiam adaugere, cum Fratribus nostris habuimus diligentem; demum ad te tu nec Apten. Episcopum, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam Altissimus insignivit, et quod Apten. Ecclesiæ laudabiliter hæc tenus præfuisi, convertimus oculos nostræ mentis.

§. II. Intendentes itaque tam dicte Petragoricen. Ecclesiæ, quam gregi Dominico ejusdem salubriter et utiliter providere, te a vinculo, quo ipsi Apten. Ecclesiæ, cui tunc præeras, tenebaris, de Fratrum &c. et Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad prefatam Petragoricen. Ecclesiam transferimus, teque ipsi præcimus in Episcopum et Pastorem, curam &c.

ANNO CHRISTI 1342. & 1343.

BENEDICTI XII. ANNO 7.

ram &c. committendo, liberamque tibi dando licentiam ad præfatam Petragoricen. Ecclesiam transferendi, firma spe fiduciaque conceptis, quod, dirigente Domino actus tuos, præfata Petragoricen. Ecclesia per tuæ industriæ &c. regetur &c. grataque in eisdem &c. auctore Domino suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus &c. *percipere incrementum.*

Datum Avenione Kalend. Octobris anno VII.

In eundem modum venerabili Fratri Archiepiscopo Burdegallensi &c. carissimo in Christo filio Philippo Regi Franciæ illustri.

C L E M E N S VI.

Electus est anno Christi MCCCXLII. Nonis Maii.

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

I.

Transfertur a Dulcinen. ad Polen. Ecclesiam. Ex libr. 6. ann. 1. fol. 120.

Venerabili fratri Gratia Episcopo Polen.

§. I. **R**omana Ecclesia, quæ super universas alias orbis Ecclesias obtinet divina institutione, primatum, circa singulas maternæ diligentis curas sedulo cogitans, earum profectibus solerter intendit, studens Ecclesiarum ipsarum præsertim Cathedralium commoda, interdum per simplicis provisionis officium, quandoque vero per ministerium translationis accommodæ, prout personarum &c. qualitas exigit, ac ipsarum Ecclesiarum persuadet utilitas, procurare.

§. II. Dudum siquidem felicitis recordationis Benedictus Papa XII. prædecessor noster ex certis rationabilibus causis, provisiones omnium &c. Cathedralium, tunc apud Sedem &c. vacantium &c. dispositioni suæ &c. reservavit, decernens ex tunc irritum &c. attentari. Postmodum vero Ecclesia Polen. per obitum bonæ memoriæ Sergii Episcopi Polen. qui apud dictam Sedem diem &c. pastoris solatio destituta, ac deinde dicto prædecessore sublato de medio, nos ad apicem &c. ad provisionem ipsius Ecclesiæ Polen. adhuc præmissis modo vacantis, de qua idem prædecessor morte præventus minime ordinavit, utilem & felicem, paternis & sollicitis studiis cogitantes, post deliberationem quam &c. ipsi Polen. Ecclesiæ, ne prolixioris &c. incommoda pateretur, personam utilem ac etiam fructuosam cum Fratribus &c. demum ad te tunc Episcopum Dulcinen. considerantes grandium virtutum merita, quibus personam tuam Altissimus insignivit, & quod tu, sicut fide dignorum habet assertio, regimini Dulcinen. Ecclesiæ hæcenus laudabiliter præfuisi, convertimus oculos nostræ mentis.

§. III. Intendentes itaque tam dictæ Polen. Ecclesiæ, quam gregi &c. providere, te a vinculo quo eidem Dulcinen. Ecclesiæ, cui tu præeras, tenearis, de dictorum Fratrum &c. absolventes, te ad dictam &c. transferimus, teque illi &c. plenarie committendo, liberamque tibi tribuendo licentiam ad dictam Polen. Ecclesiam transeundi, in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Polen. Ecclesia per tuæ &c. prospere dirigetur, grataque in eisdem &c. suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ &c. mandamus, quatenus ad dictam &c. accedens, curam &c.

Tom. VII.

Q 9 q 2

fic

sic geras sollicitè &c. quod ipsa Ecclesia Polen. &c. gaudeatse commissam, ac bonæ famæ tuæ odor ex laudabilibus tuis actibus latius diffundatur, ac tu præter æternæ retributionis præmium, nostræ, ac Sedis prædictæ benedictionis & gratiæ merearis continuum incrementum percipere.

Datum Avenione 11. Kalend. Junii anno 1.

In eundem modum Venerabili fratri Patriarchæ Aquilegen. & Capitulo ac Clero civitatis & diocesis Polen.

II.

Proficitur Ecclesiæ Monopolitane . Ex lib. 3. epist. 17.

Dilecto filio Marco Leonis de Araldo electo Monopolitan.

Supremæ dignitatis fastigio &c. *multimodis efferant incrementis*. Nuper siquidem Ecclesia Monopolitan. dictæ Romanæ Ecclesiæ immediate subiecta, per obitum bon. mem. Dionysii Episcopi Monopolitani, qui in partibus illis debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesiæ, vocatis omnibus, qui voluerunt, debuerunt, & potuerunt commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes in unum, ac in hujusmodi electionis negotio deliberantes per viam scrutinii procedere, quatuor de dictis Capitulo, videlicet, dilectis filiis Arrico de Conto, Roberto Magistro Angeli, Rogerio de Lacu & Petro madii Canonicis ejusdem Ecclesiæ, ut sua seorsum primo, & deinde singulorum de dictis Capitulo tunc ibidem præsentium, secreto & sigillatim vota diligentius scrutarentur, & illa in scriptis redacta publicarent, illico in communi potestatem unanimiter contulerunt, qui hujusmodi potestate recepta, secedentes in partem, suis primo seorsim, & deinde singulorum de dictis Capitulo votis diligentius perscrutatis, & eis in scriptis redactis, mox in communi vota publicarunt, & collatione inter eos zeli & meriti habita, compertum extitit in te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, omnes & singulos de dictis Capitulo, vota sua concorditer direxisse, ac subsequenter præfatus Rogerius, vice sua & collegarum suorum, ac de ipsorum, & dictorum Capituli mandato, & auctoritate, te, in Episcopum Monopolitanum elegit, & electionem hujusmodi a dictis Capitulo concorditer acceptatam, Clero & populo solemniter publicavit, tuque postmodum ad dictorum Capituli instantiam hujusmodi electioni de te factæ, obtenta tui superioris licentia, consentiens, ad Sedem Apostolicam personaliter accessisti, & demum tam tu per te ipsum, quam præfati Capitulum per eorum certos procuratores, & nuncios idoneos, ab ipsis ad hoc ad Sedem eandem specialiter destinatos, felicitis recordationis Benedicto Papæ XII. prædecessori nostro tunc viventi, humiliter supplicastis, ut electionem ipsam confirmare, de benignitate Apostolica, dignaretur, in his omnibus statutis a jure temporibus observatis, idemque prædecessor electionem ipsam per Venerabilem fratrem Bertrandum Episcopum Ostiensem ac dilectos filios nostros Thalayrandum tituli sancti Petri ad vincula Presbyterum, & Joannem sancti Angeli Diaconum Cardinales, examinari fecit diligenter. Qui postmodum super hoc eidem prædecessori relationem fecerunt plenariam & fidelem. Ac subsequenter dicto prædecessore sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, nos ad apicem &c. personæ tuæ merita per dilectum filium nostrum Guillelmum tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyterum Cardinalem fecimus diligenter examinari; & facta nobis super hoc per eum relatione plenaria et fidei, quia prædictam electionem

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

invenimus de te Viro utique vitæ laudabilis, litterarum &c. & aliis virtutum meritis commendato, canonicè celebratam, eam de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica confirmamus, teque ipsi Monopolitan. Ecclesie in Episcopum præficimus et pastorem curam &c. committendo, firma concepta fiducia quod dirigente &c. dicta Ecclesia Monopolitan. per tuæ circumspèctionis &c. præservabitur a noxiis et adversis, et ad incrementa spiritaliter et temporaliter dirigetur. Jugum igitur Domini tuis &c. dictæ Monopolitan. Ecclesie regimen sic exercere studeas &c. quod eadem &c. sponso ut illi et fructuoso &c. gaudeat se commissam, tuque proinde præmium retributionis aternæ, ac nostram &c. consequi merearis.

Datum Avenione 11. Kalend. Junii anno 1.

In eundem modum Capitulo, et Clero civitatis et diocesis Monopolitan. et Roberto Regi Siciliæ illustri.

III.

Præficatur Ecclesie Cervien. Ibid. epist. 14.

Dilecto filio Guadagno de Majolo electo Cervien.

Regimini universalis Ecclesie &c. *auctore Domino augmentare.* Dudum siquidem felicitis recordationis Benedictus Papa XII. prædecessor noster, videlicet &c. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, in terris Ecclesie Romanæ immediate subjectis consistentium &c. dispositioni et ordinationi suæ &c. specialiter reservavit, decernens ex tunc irritum &c. Postmodum vero biennio prædicto durante, Cervien. Ecclesia, quæ in terra ipsi Romanæ Ecclesie immediate subjecta consistit, per obitum bonæ memoræ Superantii Episcopi Cervienis, qui in partibus illis &c. pastoris solatio destituta: nos attendentes quod nullus &c. ipsius Ecclesie, de qua dictus prædecessor, dum vixit, minime ordinavit, præter nos &c. reservatione et decreto obsistentibus &c. ad provisionem ipsam celerem &c. ne dicta Ecclesia prolixioris &c. deploraret, paternis &c. intendentes, et cupientes talem ipsi Ecclesie præsidere personam, quæ sciret &c. prodesse; post deliberationem quam super his &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, litterarum &c. nec non aliis multiplicium virtutum et probitatis meritis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, convertimus oculos &c. Quibus omnibus &c. de persona tua nobis et eisdem Fratribus nostris, ob exigentiam hujusmodi tuorum meritorum accepta, ipsi Cervien. Ecclesie de dictorum &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem curam &c. plenarie committendo in illo qui dat gratias &c. confidentes quod præfata Cervien. Ecclesia per tuam industriam &c. dextera Domini tibi &c. prospere dirigetur. Jugum igitur Domini &c. *uberius consequi merearis.*

Datum Avenione vi. Kalend. Julii anno 1.

In eundem modum Venerabili fratri Archiepiscopo Ravennaten. Et Capitulo, ac Clero civitatis et diocesis Cervien.

I V.

Fis Patriarcha Hierosolymitanus. Ibid. epist. 21.

Venerabili fratri Elie olim Archiepiscopo Nicosen. in Patriarcham Hierosolymitanam electo.

Romana Ecclesia, quæ super universas &c. *persuadet utilitas procurare*. Olim siquidem Ecclesia Hierosolymitana, per obitum bonæ memoriæ Petri Patriarchæ Hierosolymitani, qui extra Romanam Curiam debitum naturæ persolvit, pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi fide dignis intellecta, ad provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem et felicem, ne ipsa Ecclesia longæ vacationis subjaceret incommodis, paternis et sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Ecclesiæ personam utilem, ac etiam fructuosam, cum nostris Fratribus habuimus diligentem, demum ad te tunc Archiepiscopum Nicosen. consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam Altissimus insignivit, et quod, sicut habet fide dignorum assertio, regimini Nicosen. Ecclesiæ hæcenus laudabiliter præfuisi, convertimus oculos nostræ mentis. Intendentes itaque dictæ Hierosolymitan. Ecclesiæ salubriter et utiliter providere, te a vinculo, quo eidem Nicosen. Ecclesiæ, cui tunc præeras, tenebaris, de Fratrum prædictorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad dictam Hierosolymitanam Ecclesiam transferimus, teque illi in Patriarcham præficimus & pastorem, curam &c. ipsius Hierosolymitanæ Ecclesiæ &c. plenarie committendo, liberamque tibi tribuendo licentiam ad dictam Hierosolymitanam Ecclesiam transeundi; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Hierosolymitana Ecclesia per tuam industriam &c. prospere dirigetur, gratiæ &c. suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ &c. *continuum recipere incrementum*.

Datum Avenione 14. Idus Julii anno 1.

In eundem modum Priori et Capitulo Sepulcri Dominici Hierosolymitan. Perusii * residentibus.

* *Foris Perge.*

V.

Fis administrator Ecclesiæ Nicosen. Ibid. epist. 20.

E I D E M.

Exordium.

§. I. **C**um Ecclesiarum omnium sollicitudo sedula nobis quamquam immeritis, superna sit dispositione commissa, illo nos regente qui cælum, terramque regit, de statu Ecclesiarum ipsarum et Prælatorum prudenter disponimus, cum oportet, prout consideratis exacte personis et locis, temporibus, et causis, eorumque circumstantiis universis, cum perpensis etiam maturitate consilii, hoc in Deo conspicimus rationabiliter expedire.

§. II. Sane Ecclesia Nicosen. ad præfens vacante, pro eo quod nos hodie, te, tunc Nicosen. Archiepiscopum, apud Sedem Apostolicam constitutum a vinculo, quo ipsi Ecclesiæ Nicosen. cui tunc præeras, tenebaris, de Fratrum &c. & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad Ecclesiam Hierosolymitanam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo te illi in Patriarcham et Pastorem, nos considerantes, quod tu de bonis ad mensam Patriarchalem tuam spectantibus, quæ in ultra-marinis partibus consistere dignoscuntur, quæque per impios Sarracenos, blasphemos nominis Christiani detinentur indebite occupata, destitutus existis, tibi-

Abolvitur a vinculo Ecclesiæ Nicosen.

Iterum et in spiritibus & temporibus ejusdem Ecclesiæ commissam regimur.

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

tibique propterea paterno compatientes affectu, dignumque plurimum atque congruum æstimantes, ut pro tuis necessariis, decentis provisionis suffragia ex providentia Sedis Apostolicæ consequaris, ne quod ablit, necessariorum defectus Patriarchalis præminentiam dignitatis, qua præditus fore dignosceris, inhonoret, ac diligentius attendentes, quod eidem Nicosen. Ecclesiæ sic vacanti, cujus regimini hætenus, sicut fide dignorum habet assertio, laudabiliter præfuissti, per tuæ circumspectionis industriam in spiritualibus, et temporalibus esse poteris plurimum fructuosus, prædictam Ecclesiam Nicosen. de dictorum Fratrum consilio, tibi auctoritate Apostolica commendamus, per te, dum vixeris, gubernandam, administrationem plenam, generalem & liberam ejusdem Ecclesiæ, ac bonorum & jurium ipsius tibi tam in spiritualibus, quam in temporalibus plenarie committendo, ut dictam Ecclesiam Nicosen. tuæ gubernationi & administrationi committam, spiritualiter & temporaliter, juxta datam tibi a Deo prudentiam, regas, dirigas, & augmentes, ac de fructibus, redditibus & proventibus, juribus, & obventionibus universis ad mensam Archiepiscopalem Nicosen. spectantibus, Ordines, & disponas, prout veri Archiepiscopi Nicosen. qui fuerunt pro tempore, de illis ordinare ac disponere poterunt, ac etiam debuerunt, alienatione quorumlibet bonorum immobilitium ejusdem Ecclesiæ Nicosen. tibi penitus interdicta.

§. III. Tu igitur circa ejusdem Nicosen. Ecclesiæ regimen & gubernationem sollicitè, ac fideliter exercendas, te sic exhibeas studiosam, quod præfata Nicosen. Ecclesiæ, divina tibi favente clementia, sub gubernatione tuâ provida & salubri, votivis continue in spiritualibus & temporalibus amplietur commodis, & salutaribus proficiat incrementis, nosque tuæ circumspectionis & diligentis fructuosum studium in hac parte dignis possimus in Domino laudibus commendare.

Datum Avenione IV. Idus Julii anno 1.

In eundem modum Capitulo &c. Nicosen. & Hugoni Regi Cypri illustri.

VI.

Præfatur Ecclesie Langonen. Ibid. epist. 120.

Dilecto filio Amedeo de Alba Electo Langonen.

§. I. **I**N supremæ dignitatis specula &c. *plebs lætetur*. Dudum siquidem felicis recordationis Joannes Papa XXII. prædecessor noster in sui Apostolatus primordiis, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, tunc &c. vacaturarum per translationes per eum factas & imposterum faciendas de Prælatibus earum, ubilibet constitutarum, ad alias Cathedrales Ecclesias tunc vacantes, & in futurum etiam vacaturas, dispositioni & ordinationi suæ, donec ipsum Christi dignatio regimini universalis Ecclesiæ præsidere concederet, reservavit; decernens ex tunc irritum &c. Ac deinde dicto prædecessore primo, & subsequenter præ memorie Benedicto Papa XII prædecessore nostro, & ipsius Joannis immediate successore, de hac luce subtractis, ac nonnullis ex hujusmodi Ecclesiis, tempore obitus dicti Joannis prædecessoris vacantibus: nos ad apicem &c. cum a nonnullis in dubium verteretur, an de hujusmodi Ecclesiis quæ tempore obitus dicti prædecessoris Joannis vacabant, posset per alium, quam per Romanum Pontificem ordinari, ad cujuslibet ambiguitatis scrupulum in hac parte tollendum, per litteras nostras declaravimus, Ecclesias ipsas fore per reservationem & decretum dicti Joannis prædecessoris affectas, nec ea vice potuisse, vel posse per alium, quam per Romanum Pontificem quoquo modo disponi,

*Ipsi eodem Eccl. Nicosen. commenda-
vatur.*

*Id. consil. 11.
Bened. XI. tom.
6. fol. 414.*

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

decernentes irritum &c. attentatum forsan esset haftenus, vel contingeret imposterum attentari.

§. II. Cum autem Ecclesia Langonen. ex eo jam dudum fuerit pastoris regimine destituta, quod dictus Joannes praedecessor bonae memoriae Bernardum Archiepiscopum Colocen. tunc Langonen. Episcopum extra Romanam Curiam existentem a vinculo, quo ipsi Langonen. Ecclesiae, cui tunc praerat, tenebatur, de Fratrum suorum consilio, & Apostolicae potestatis plenitudine absolvit, ipsumque transfudit ad Ecclesiam Colocen. tunc vacantem, praeficiendo eum ipsi Colocen. Ecclesiae, in Archiepiscopum & Pastorem. Et diu postmodum Venerabilis frater noster Henricus Patriarcha Constantinopolitanus, hujusmodi reservationis et declarationis forsan ignarus, et credens provisionem ipsius Ecclesiae Langonen. infra Patriarchatum praedictum consistentis, ad eum per lapsum temporis a jure statuti, ea vice devolutam fore; de te Ordinis Fratrum Minorum Professore, ipsi Langonen. Ecclesiae, licet de facto providerit, tu immediate audita reservatione &c. & declaratione nostra praedictis, tui superioris super hoc obtenta licentia, ad Apostolicam Sedem accedens, negotium vacationis ipsius Langonen. Ecclesiae, et provisionis tuae hujusmodi, in consistorio coram nobis diligenter exponi fecisti; nos itaque provisionem tuam hujusmodi, et quidquid exinde sequutum extiterat, reputantes, prout erant, irrita et inania, et considerrantes, quod nullus de ipsa Ecclesia Langonen. de qua sic vacante Joannes et Benedictus praedecessores praefati, dum vixerunt, minime ordinarunt, praeter nos, hac vice, disponere potuit, neque potest, reservatione, declaratione, et decretis obfistentibus supra dictis, ac ad provisionem ipsius Langonen. Ecclesiae celerem &c. ne prolixioris &c. paternis &c. intendentes, post deliberationem quam de praeficiendo eidem Langonen. Ecclesiae personam utilem &c. habuimus cum &c. diligentem; demum ad te in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, litterarum, &c. & aliis virtutum meritis laudabilia testimonia perhibentur, direximus oculos mentis nostrae. Quibus omnibus debita &c. de persona tua ipsi Langonen. Ecclesiae de praedictorum &c. auctoritate Apostolica providemus, teque illi &c. in Episcopum &c. Pastorem, curam &c. ipsius Langonen. Ecclesiae tibi tam &c. committendo; in illo qui dat &c. contententes, quod dicta Langonen. Ecclesia sub tuo &c. gratia tibi &c. grata suscipiet incrementa. Quocirca discretioni tuae &c. *uberius consequi merearis.*

Datum apud Villam novam Avenion. dioecesis xvi. Kalend. Augusti anno 1.

In eundem modum Archiepiscopo Colocen. Et Capitulo Ecclesiae Langonen.

VII.

Transferretur a Suanen. ad Mutinen. Ecclesiam. Ex lib. 6. fol. 162.

Venerabili fratri Alamanno Episcopo Mutinen.

*Vide Constit. 19.
Joannis XXI.
tom. 6. fol. 493.*

§. I. **R**omani Pontificis &c. *succesibus gratulatur.* Dudum siquidem felicitis recordationis Benedictus Papa XII. &c. in sui &c. omnes Cathedrales &c. tunc. &c. vacantes quovis modo et vacaturas in antea apud eam dispositioni suae donec miserationis &c. Ecclesiae regimini praesidere concederet, reservavit, decernens ex tunc irritum &c. contingeret attentari. Et deinde dicto praedecessore, sicut Domino placuit, de hac luce subtrahere nos ad apicem summi &c. cum a nonnullis in dubium &c. An de hujusmodi Ec-

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO I.

Ecclesiis Cathedralibus, aliisque beneficiis Ecclesiasticis, quæ tempore obitus Prædecessoris ejusdem vacabant, potuisset vel posset per alium quam per Romanum Pontificem ordinari, ad cujuslibet &c. tollendum, per nostras litteras declaravimus, Cathedralis Ecclesias &c. fore per hujusmodi reservationem &c. affecta; nec ea vice potuisse &c. quam per Romanum Pontificem quoquomodo disponi, decernendo ex tunc irritum &c. quidquid in contrarium &c. contingeret in posterum attentari.

§. II. Cum itaque Mutinen. Ecclesia ex eo apud dictam Sedem ad præsens vacare noscatur, quod idem Prædecessor Venerabilem fratrem nostrum Bonifacium Cumanum tunc Mutinen. Episcopum apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo eidem Mutinen. &c. tenebatur, de Fratrum suorum consilio, de quorum numero tunc eramus, et Apostolicæ plenitudine potestatis absolvens, ipsum ad Cuman. Ecclesiam tunc vacanteram transfuit, præsciendo ipsum eidem Cuman. Ecclesie in Episcopum et Pastorem Nos ad provisionem dictæ Mutinen. Ecclesie, de qua idem prædecessor minime ordinavit, ne prolixioris vacationis &c. detrimentis, sollicitè intendentes, cum nullus præter nos de ordinatione ipsius Mutinen. Ecclesie sic vacantia hac vice disponere possit, reservatione &c. obstitentibus &c. Post deliberationem, quam ad præficiendum præfatæ Mutinen. Ecclesie personam utilem, et cujus providentia &c. posset &c. adaugeri, habuimus cum nostris Fratribus diligentem; demum ad te tunc Suanen. Episcopum multiplicium &c. prout fide dignorum habet assertio, insignitum, et in executione Pontificalis officii jam expertum, direximus oculos nostræ mentis.

§. III. Intendentes igitur tam eidem Mutinen. Ecclesie, quam gregi Dominico ejusdem &c. providere, te a vinculo, quo ipsi Suanen. Ecclesie, cui tunc præras, tenebaris, de ipsorum Fratrum consilio et Apostolicæ &c. absolventes, te ad præfatam Ecclesiam Mutinen. transfecimus, præsciendo te ipsi Mutinen. Ecclesie in Episcopum et Pastorem curam &c. committendo, liberamque tibi dando &c. Mutinen. Ecclesiam transfundi, firma concepta fiducia, quod eadem Mutinen. Ecclesia gratia tibi &c. per te, qui regimini dictæ Suanen. Ecclesie diceris laudabiliter præfuisse, grata honoris et commodi suscipiat incrementa.

§. IV. Quocirca fraternitati tuæ &c. mandamus, quatenus ad eandem Mutinen. &c. accedens, curam &c. sic exercere studeas &c. gregem Dominicum ipsius tuæ &c. informando, quod ipsa gubernatori &c. gaudeat se commissam, tuque proinde præter æternæ retributionis &c. nostram &c. gratiam valeas uberius promereri.

Datum Avenione xv. Kalend. Augusti anno 1.

In eundem modum Venerabili fratri Archiepiscopo Ravennaten. Et Capitulo, ac Clero civitatis et diocesis Mutinen.

VIII.

Ut concedat licentiam Minoritis edificandi domum Gandie. Ex tomo 9. epist. 73.

Venerabili fratri Episcopo Valentini.

§. I. SACRÆ Religionis, in qua dilecti filii Minister Generalis, et Fratres Ordinis Minorum, calcatis illecebris, cum adjectione voluntariæ paupertatis, virtutum Domino in humilitatis spiritu, devotum et sedulum impendant simulatum, merita rationabiliter promerentur, ut Apostolica Sedes, ipsos Ordinem et Fratres, ac eorum Ordinem favoribus benignis

Ordinis Minoritæ.

Tom. VII.

R r r

con-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I.

confoveat, et spiritualibus gratis prosequatur, in illis præsertim per quæ cultus divini nominis augeatur, dictique Minister et Fratres Prædicationis verbo salubris, pieque vitæ studio sibi ipsi, et aliis fidelibus valeant proficere ad salutem.

Petrus Infans Aragon. petit Minorit' Cernob. ædificandi licentiam.

§. II. Sane petitio pro parte dilecti filii nobilis Viri Infantis Petri, claræ memoriæ Jacobi Regis Aragonum nati, Rippacurcie et Montaneorum Comitibus, nobis exhibita continebat, quod ipse, ac dilecta in Christo filia, nobilis mulier Joanna ejus consors, nec non dilecti filii Universitas loci de Gandia tuz Diocesis, ad præfatum Ordinem gerentes specialis devotionis affectum, ædificare cupiunt in loco de Gandia prædicto, Ecclesiam seu Oratorium, domos, & alias necessarias officinas, in quibus Fratres ejusdem Ordinis devotum obsequium reddentes Domino, perpetuo valeant immorari. Quare pro parte dicti Infantis Petri nobis exitit humiliter supplicatum, ut Intanti Petro, Joannæ, ac Universitati, ædificandi, ac Ministro & Fratribus præfatis recipiendi dictum locum, & in eo manendi, prout in aliis locis Ordinis ejusdem, Ministro & Fratribus, auctoritate Apostolica, licentiam concedere dignaremur.

Commissio data Episcop. Valenc.

§. III. Nos igitur Infantis Petri, ac Joannæ, ac Universitatis prædictorum devotæ in hac parte intentionis affectum laudabilem, ac honestum desiderium merito in Domino commendantes, ac volentes promptius ad ea intendere, illaque Ministro & Fratribus prædictis benignius indulgere, per quæ cultus augeatur divinus, quæve Ministri, & Fratrum prædictorum, & aliorum fidelium animarum spirituale afferant incrementum, hujusmodi devotis supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, & hoc videris expedire, Infanti Petro, Joannæ, ac Universitati ædificandi, ac Ministro & Fratribus memoratis recipiendi dictum locum, cum domibus, Ecclesia seu Oratorio, & officinis aliis supra dictis, & in eo, ut præfertur, morandi; dummodo in eo duodecim fratres dicti Ordinis, inibi pro tempore moraturi, decenter & congrue valeant sustentari, absque præjudicio juris parochialis Ecclesiæ dicti loci, & cujuslibet alterius alieni, constitutione felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. &c. nequaquam obstanti; prædictis Fratribus, auctoritate Apostolica, concedas plenam & liberam facultatem.

Datum apud Villam novam Avenion. diocesis VIII. Idus Augusti anno I.

I X.

Subvenitur indigentæ Monasterii Clarifforum de Pogeto. Ibid. epist. 98.

Venerabili fratri Bertrando Episcopo Ostien.

§. I. **S**ub Regulari habitu vacantibus studio pie vitæ gratiam Apostolicæ Sedis, quantum cum Deo possumus, impartitur, ne inopia nimis afflictis, ab Observantia mandatorum Domini occasionem habeant deviandi.

§. II. Exhibita siquidem nobis tua petitio continebat, quod olim auctoritate litterarum felicis recordationis Joannis Papæ XXII. prædecessoris nostri; tibi tunc sancti Marcelli Presbytero Cardinali, post promotionem tuam ad Cardinalatus honorem libera facultate concessa, unum Monasterium Monialium, in loco ad hoc apto construendi, de bonis propriis & dotandi, & postquam constructum & dotatum existeret, assumendi & collocandi in eo Moniales de Ordinibus approbatis, vel aliquem de dictis Or-

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

dinibus, de novo instituendi ibidem, prout tibi expediens videretur.

§. III. Tu auctoritate hujusmodi litterarum, Monasterium cum Cappella, domibus, officinis, & aliis opportunis in loco patrimoniali tuo de Pogeto Caturcen. Dioeces. ad laudem divini nominis & honorem beati Marcelli Papæ & Martyris, propriis sumptibus & expensis construi fecisti, de bonis tuis certam dotem assignando eidem pro sustentatione Abbatissæ, Monialium, seu Sororum, & eis fervientium, & aliorum quæ forent ibidem ad cultum divini nominis opportuna, quodque tu Abbatissa computata, numerum viginti quatuor Sororum Ordinis sanctæ Claræ, sub cura Ordinis Fratrum Minorum viventium, præter Fratres Minores, qui ibidem existere debeant, & alias personas ad earum, & dicti Monasterii servitium opportunas, in eodem Monasterio statuisti, ac etiam ordinasti, prout in patentibus litteris inde confectis, tuo sigillo munitis plenius continetur.

§. IV. Verum cum dictum Monasterium, ut tua petitio subjungebat, pro tanto numero Sororum & personarum nondum sufficientes redditus & proventus habere noscatur, pro parte tua fuit nobis humiliter supplicatum, ut providere super hoc eis salubriter, de benignitate Apostolica, dignaremur.

§. V. Nos itaque hujusmodi supplicationibus inclinati, ut ex decimis, quæ a laicis in dicta Caturcen. diœcesi, a tempore cujus initii memoria hominum non existat, possessæ sunt, ac etiam possidentur, usque ad valorem annuum trecentarum librarum bonæ monetæ Caturcen. redimere, ac receptas Abbatissæ, Sororibus, Monialibus, & Monasterio supradictis in perpetuum assignare valeas, quodque eis liceat hujusmodi decimas, postquam ipsis assignatæ fuerint, habere perpetuo, & licite retinere, quacumque constitutione contraria non obstante, tibi, & eis, auctoritate Apostolica, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione x. Kalend. Octobris anno 1.

X.

Conceditur Indulgentia visitantibus Ecclesiam Clarissimam de Denneyo. Ex tomo 5. epist. 1391.

Universi Christi fidelibus presentes litteras inspecturi.

§. I. Splendor paternæ gloriæ, qui sua mundum illuminat ineffabili claritate, pia vota fidelium de clementissima ipsius majestate sperantium, tunc præcipue benigno favore prosequitur, cum devota ipsorum humilitas sanctorum precibus & meritis adjuvatur.

§. II. Cum itaque dilecta in Christo filia nobilis mulier Maria de S. Paulo Comitissa Pembarchiæ, in manerio suo de Denneye Elien. diœcesis quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Claræ, de misericordia beatæ Mariæ nuncupatum, de bonis propriis fundaverit & construi fecerit, ac sufficienter dotaverit, & in eo collocaverit Abbatissam & Sorores Ordinis antedicti, sub clausura perpetua Domino famulantes: nos cupientes, ut erga dictum Monasterium, augeatur fidelium devotio, de Omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui dictum Monasterium, & ejus Ecclesiam in singulis Domini nostri Jesu Christi, & beatæ Mariæ Virginis, ac sanctorum Apostolorum, & sanctæ Claræ Festivitatibus, causa devotionis visitaverint, annuatim, singulis videlicet ipsarum Festivitarum diebus, quibus Ecclesiam & Monasterium prædicta visitaverint, vel qui

Tom. VII.

Rrr 2

eis

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

eis benefecerint, ut præfertur, centum dies de injunctis eis poenitentis misericorditer relaxamus &c.

Datum Avenione VIII. Kalend. Novembris anno 1.

X I.

Præficitur Ecclesie Milevitanae. Ex tomo 3. epist. 53.

Dilecto filio Nicolao Boneti, electo Milevitan.

*Vide Const. 26.
anno X. Tomo 6.
fol. 463.*

§. I. **R**egimini universalis Ecclesie &c. *utiliter prodesse*. Dudum siquidem foel. record. Joannes Papa XXII. prædecessor noster, dum ageret in humanis, XVI. Kal. Februarii, Pontificatus &c. provisiones &c. Ecclesiarum &c. in Regno Siciliae consistentium tunc vacantium &c. dispositioni suæ &c. reservavit, decernens ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero Ecclesia Milevitan. in Regno prædicto consistente per obitum bon. mem. Henrici Episcopi Milevitan. qui in partibus illis, pie mem. Benedicto Papa XII. prædecessore nostro in humanis agente, diem &c. pastoris solatio destituta, & deinde dicto Benedicto prædecessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto: Nos ad apicem &c. vacatione ipsius Ecclesie fide dignis relatis intellecta, de provisione ipsius Ecclesie, de qua idem Benedictus dum vixit, minime ordinavit, & de qua nullus præter nos &c. reservatione & decreto obfistentibus supradictis, ne ipsa Ecclesia ulterioris vacationis remaneret exposita detrimentis, cogitare coepimus diligenter; & demum post deliberationem, quam ad præficiendum ipsi Ecclesie personam utilem cum nostris Fratribus habuimus diligentem; ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, sacre Theologie Magistrum, cui de religionis zelo, gravitate morum, honestate vite, prudentia spiritualium, & temporalium providentia, & aliis multiplicium virtutum meritis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, convertimus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus attente pensatis, de persona tua, ipsi Milevitanæ Ecclesie, de dictorum &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem, curam &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Milevitanæ Ecclesia per tuæ industriæ &c. dextera tibi Domini assistente &c. prospere dirigetur. Jugum igitur Domini &c. *uberius consequi merearis*.

Datum Avenione v. Kal. Decembris anno 1.

In eundem modum Archiepiscopo Panormitano, & Capitulo ac Clero Civitatis & Diocesis Milevitan.

X II.

Præficitur Ecclesie Strungulæ. Ibidem epist. 64.

Dilecto filio Thomaso de Rosa, electo Strungulæ.

*Vide Const. 1.
anno X. Tomo
6. fol. 479.*

§. I. **I**nter cetera que superna dispositione, nobis imminet peragenda &c. *valeant incrementis*. Dudum siquidem foel. rec. Benedictus Papa XII. prædecessor noster in sui Apostolatus primordiis, omnes Cathedralis Ecclesias, tunc apud Sedem Apostolicam, quocumque modo vacantes &c. provisioni & ordinationi suæ, donec ipsum miserationis divinæ clementia universalis Ecclesie regimini concederet præsidere, reservans, decrevit ex tunc irritum &c. contingeret attentari: ac deinde dicto Præ-

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO I.

decessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, & nonnullis ex huiusmodi Cathedralibus Ecclesiis tempore obitus dicti Prædecessoris taliter reservatis, vacantibus: Nos ad apicem Apostolatus assumpti, cum a nonnullis in dubium verteretur, an de huiusmodi Ecclesiis, quæ tempore obitus dicti Prædecessoris, ut præfertur, vacabant, posset, post dicti Prædecessoris obitum, per alium, quam per Romanum Pontificem ordinari, ad cuiuscumque ambiguitatis scrupulum in hac parte tollendum, per nostras litteras declaravimus, Ecclesias ipsas fore per reservationem & decretum dicti Prædecessoris affectas, nec ea vice de illis potuisse vel posse, per alium, quam per Romanum Pontificem quoquo modo disponi; decernendo ex tunc irritum & inane quidquid in contrarium, a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentatum forsan esset hæctenus, vel contingeret in posterum attentari.

§. II. Cumque Ecclesia Strungulen. ex eo vacasse dicitur, quod dilectus filius Petrus Vicedecanus Ecclesie Casinen. tunc Episcopus Strungulen. regimini & administrationi dictæ Ecclesie, ac Episcopali dignitati apud Sedem Apostolicam, ex certis causis, libere ac sponte cessit in manibus venerabilis fratris nostri Gaucelini Episcopi Albanen. de speciali mandato per ipsum Prædecessorem tunc viventem, facto sibi oraculo vive vocis, cessionem huiusmodi admittentis: Nos vacatione ipsius Strungulen. Ecclesie fide dignis relationibus intellecta, de provisione illius, de qua dictus Prædecessor, cum vixit, minime ordinavit, & nullus præter nos hac vice, de ea se intrinittere potest, reservatione, & declaratione ac decretis obstantibus supradictis, sollicitè cogitantes, & cupientes illi personam talem præfici, per quam posset ipsa Strungulen. Ecclesia salubriter gubernari; post deliberationem, quam super hoc habuimus cum nostris Fratribus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, & in sacerdotio constitutum, de religionis zelo, litterarum scientia, honestate morum & vite, ac aliis multiplicium virtutum meritis, nobis & dictis Fratribus nostris, fide dignorum testimonio laudabiliter commendatum, direximus oculos nostre mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua ipsi Strungulen. Ecclesie, de dictorum Fratrum consilio, Apostolica auctoritate providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. confidentes, quod eadem Strungulen. Ecclesia per tuæ industris studium in eisdem spiritualibus & temporalibus votivis, auctore Domino, proficiet incrementis. Jugum itaque Domini &c. uberius consequaris.

Datum Avenione Idibus Novembris anno t.

In eundem modum Archiepiscopo sanctæ Severinæ, & Capitulo & Clero Civitatis Strungulen. necnon Roberto Regi Sicilie illustri.

XIII.

Præficitur Ecclesie Ajacen. Ibidem episc. 8t.

Dilecto filio Manfredo de Calcimaria, electo Ajacen.

§. I. **I**N supremæ dignitatis specula &c. *plebs lætetur*. Nuper siquidem ad Apostolatus nostri notitiam, fide digna relatione deducto, quod olim Ecclesia Ajacen. in qua Canonici aliqui non existunt, per obitum bonæ memoriæ Vitalis Episcopi Ajacen. qui in partibus illis diem &c. pastoris regimine destituta, dilecti filii universi Presbyteri & Clerici Civitatis & Dioc. Ajacen. ad quos de antiqua ac approbata, ac hæctenus pacifice observata

*Vide Constit. 11.
Bened. XI. Tom.
6. fol. 445.*

con-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

consuetudine, electio Episcopi Ajacen. cum pro tempore inunnet facienda, & pertinet, ad electionem Episcopi Ajacen. cessante omni impedimento legitimo, procedere; ac venerabilis frater noster. . . . Archiepiscopus Pisanus, loci Metropolitanus, dictæ vacationis non ignarus, de pastore ipsi Ajacen. Ecclesiæ jure metropolitico providere, quamvis potuissent infra legitima tempora, non curarunt, sicque prædicta Ecclesiæ septennio & amplius vacavisse, & adhuc vacare dignoscitur.

§. II. Nos de provisione ipsius Ecclesiæ sic vacantis, celeri & felici, ne prolixioris vacationis incommodis subjaceret, paternis & sollicitis studiis cogitantes, tandem post deliberationem, quam super hoc cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, litterarum &c. ac aliis multiplicium virtutum meritis apud nos fide digna testimonia perhibentur, & quem prædicti Presbyteri & Clerici nobis, per eorum patentes litteras multipliciter commendarunt, asserentes te fore utilem & idoneum, ac etiam fructuosum ad regimen Ecclesiæ antedictæ, direximus oculos mentis nostræ. Quibus omnibus attente pensatis, de persona tua ipsi Ajacen. Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficiamus &c. curam &c. committendo. In illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Ecclesiæ per tuam industriam, ac circumspersionis fructuosum studium, dextera Domini tibi &c. prospere dirigetur. Jugum igitur Domini tuis &c. uberius consequi merearis.

Datum Avenione Idibus Novembris anno 1.

In eundem modum Archiepiscopo Pisano & Clero Ajacen. Diocæ.

XIV.

Ut ingredi possit Monasterium Pinaroli. Ex tomo 5. epist. 1460.

Dilecte in Christo filie nobili mulieri Sebelte dilecti filii nobilis viri Jacobi de Sabaudia, Principis Achayæ uxori &c.

Devotionis tuæ sinceritas promeretur, ut quæ a nobis suppliciter postulas, affectu tibi benevolo concedamus. Hinc est, quod nos tuis supplicationibus inclinati, ut cum quatuor honestis mulieribus Monasterium Monialium beati Jacobi de Pinarolio Ordinis sanctæ Claræ Taurinen. Diocæ. per progenitores viri tui fundatum, ut asseris, & dotatum, ad quod specialis generis devotionis affectum, quibuscumque Monasterii & Ordinis prædictorum statutis & consuetudinibus, & quibuslibet constitutionibus contrariis non obstantibus, libere ingredi, ibique comedere, bibere, & pernoctare valeas dummodo dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus dicti Monasterii ad id accedat assensus, tenore tibi præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione XVI. Kal. Decembris anno 1.

XV.

Præfatur Ecclesiæ Cephaluden. Ex tomo 3. epist. 70.

Venerabili fratri Galgano Episcopo Cephaluden.

§. I. **R**omani Pontificis, quem Pastor ille coelestis &c. *multimodis effert incrementis*. Dudum siquidem fel. record. Joannes Pappas XXII. prædecessor noster, videlicet XVI. Kal. Februarii, Pontificatus sui anno X. provisiones omnium Cathedralium Ecclesiarum in Regno Siciliae con-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I.

consistentium, tunc ubicumque vacantium, & in posterum vacaturarum, certis ex causis, dispositioni & ordinationi suæ, ac Sedis Apostolicæ reservavit; decernens ex tunc irritum &c. contigerit attentari.

§. II. Postmodum vero Ecclesia Cephaluden. in Regno consistens prædicto, per obitum bon. mem. Roberti Episcopi Cephaluden. qui in partibus illis, dum adhuc scilicet record. Benedictus Papa XII. prædecessor noster ageret in humanis, decessit, Pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesiæ, reservationis & decreti prædictorum forsitan ignari, Petrum de Calatagirona Ordinis Fratrum Minorum de facto in Cephaluden. Episcopum elegerunt, idemque Petrus eorundem reservationis & decreti, similiter, ut dicitur, inscius, eidem electioni de facto consentiens, electionem ipsam per dilectos filios Capitulum Ecclesiæ Messanen. dictæ Ecclesiæ Cephaluden. Metropolitan. tunc pastore carentis, præfatorum reservationis & decreti similiter fortassis ignaros, obtinuit confirmari, ac deinde certificatus de reservatione prædicta, huiusmodi electionis & confirmationis prætextu in eandem Cephaluden. Ecclesiam se intravit, illamque occupavit, & ex tunc detinuit; prout adhuc detinet occupatam, se administrationi spirituum & temporalium ejusdem Cephaluden. Ecclesiæ, non absque animæ suæ periculo, ingerendo, & demum eodem Benedicto prædecessore de hac luce subtrahendo; Nos ad apicem summi Apostolatus assumpti, vacatione, electione, confirmatione, & occupatione ac detentione huiusmodi fide dignis relictibus intellectis, reputantes electionem & confirmationem prædictas, prout sunt, irritas & inanes, & attendentes, quod nullus præter nos hac vice de provisione ipsius Ecclesiæ personam utilem ac etiam fructuosam habuimus cum nostris Fratribus diligentem; demum ad te tunc Episcopum Alerien. consideratis grandium virtutum meritis, nobis & eisdem Fratribus non ignotis, quibus personam tuam Dominus illustravit, convertimus oculos nostræ mentis.

§. III. Intendentes igitur tam eidem Cephaluden. Ecclesiæ, quam gregi Dominico ipsius salubriter & utiliter providere, ac sperantes quod tu, qui regimini Alerien. Ecclesiæ hætenus laudabiliter præfuisi, præfatam Cephaluden. Ecclesiam, divina tibi propitiante clementia, salubriter & utiliter gubernabis, te a vinculo, quo præfate Alerien. Ecclesiæ, cui tunc præeres, tenebaris, de dictorum Fratrum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad eandem Cephaluden. Ecclesiam transferimus, teque illi præficimus in Episcopum & pastorem, curam &c. ipsius Cephaluden. Ecclesiæ tibi tam &c. plenarie committendo &c. *proficies incrementis*. Quocirca fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad prædictam Cephaluden. Ecclesiam &c. *exinde uberius promovearis*.

Datum Avenione xii. Kal. Decembris anno i.

XVI.

Ut concedat facultatem edificandi Monasterium in villa de Mascris. Ex tomo 5. epist. 1634.

Venerabili fratri Archiepiscopo Remen.

§. I. **P**is desideriis gratum nos decet præstare consensum, & ea que augmentum religionis, cultusque divini respiciunt, ut votivum consequantur effectum, effectum prosequi gratioso.

§. II.

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

§. II. Petitio siquidem dilecti filii nobilis viri Ludovici Comitis Flan-
drie, nobis nuper exhibita continebat, quod ipse de salute propria cogitans,
& pie desiderans transitoria in aeterna, felici commercio, commutare, geren-
que ad Ordinem Fratrum Minorum specialis devotionis affectum, in qua-
dam Cappella in Villa sua de Maceris, tunc Diocesis, per progenitores ejus-
dem Comitis ab olim fundata, & circa eam unum locum pro Fratribus dicti
Ordinis, cum necessariis officinis proponit construere de bonis propriis &
fundare. Quare nobis idem Comes humiliter supplicavit, ut sibi fundandi
& construendi locum praedictum, ut praedicitur, licentiam concedere, de be-
nignitate Apostolica, dignaremur.

§. III. Nos itaque hujusmodi pium & laudabile propositum ejusdem
Comitis in Domino commendantes, ac de circumspicione tua gerentes in
Domino fiduciam specialem, ipsius Comitis supplicationibus inclinati, fra-
ternitati tuae per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus
eidem Comiti, si hoc videris expedire, fundandi & construendi, ut praefer-
tur, dictum locum in praedicta Cappella, & circa eam pro dictis Fratribus,
cum hujusmodi necessariis officinis, dummodo locus ipse sufficiens ad sus-
tentionem duodecim Fratrum Ordinis praedicti existat, dictisque Fratribus
locum hujusmodi postmodum recipiendi, & perpetuo retinendi, jure paro-
chialis Ecclesiae, & cujuslibet alterius in omnibus semper salvis, ac felices
recordationis Bonificii Papae VIII. praedecessoris nostri, & qualibet alia,
constitutionibus in contrarium editis, nequaquam obstantibus, specialem
licentiam, auctoritate Apostolica, concedas.

Datum Avenione xi. Kal. Decembris anno 1.

XVII.

Ut regat Monasterium sanctae Mariae Magdalene Neapolitanum. Ibidem
epist. 1521.

Dilecto filio Ministro Provinciali Fratrum Ordinis Minorum
Terra-Laboris.

Procuriam.

§. I. **A** Nimarum salutem supra omnia diligentes, provisionis nostrae cu-
pimus prevenire subsidio, ut Christi fideles, & praesertim reli-
giosis personae, quae se divinis obsequiis perpetuo dedicaverunt, ea, per quae
ipsis salus hujusmodi provenire valeat, operentur, & ut loca personarum ipsa-
rum continuum, auctore Domino, suscipiant incrementum, libenter submo-
vemus obstacula, quae possent talia impedire.

Sancta Monaste-
rii fundatrix.

§. II. Sane carissime in Christo filix nostrae Sanctae Reginae Siciliae illu-
stris, petitio nobis exhibita continebat, quod ipsa zelo pie devotionis accen-
sa, pro animae suae salute, ac divini cultus, ac religionis augmento, in Ci-
vitate Neapolitana quoddam Monasterium Sororum sub sancti Augustini
regula, & vocabulo beatae Mariae Magdalene, in quo poenitentes peccatri-
ces possent famulari Domino, & poenitentiam agere de commissis, fundavit,
in quo jam trecentae & quadraginta Sorores, Abbatissa computata in eis, re-
ceptae fore noscuntur, devote Altissimo sub regulari habitu famulantes, qui-
bus ipsa Regina in necessariis providet, & providere intendit etiam in futu-
rum, quarum aliquae dictam regulam, necnon castitatem, paupertatem,
obedientiam & clausuram perpetuam fuerunt expresse professae. Quare prae-
fata Regina nobis humiliter supplicavit, ut curam & regimen in spirituali-
bus Monasterii & personarum ipsius, quae quidem Monasterium & personas,
ac familiam ipsius Monasterii, hodie ad ipsius Reginae supplicationis instan-
tiam

Eximium Mo-
nasterium ab Ordi-
nali jurisdictione
de.

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

tiam ab omni jurisdictione venerabilis fratris nostri Archiepiscopi, & dilectorum filiorum Capituli Neapolitan. certis modo & forma, duximus auctoritate Apostolica perpetuo eximenda, tibi & successoribus tuis in perpetuum committere, auctoritate Apostolica, dignamur.

§. III. Nos igitur bonum statum Monasterii, necnon salutem animarum personarum ipsius totis desideriis affectantes, ac volentes illud per Apostolicæ Sedis providentiam, salubriter dirigi atque regi, ejusdem Regine supplicationibus inclinati, curam & regimen personarum, quoad administrationem Sacramentorum Ecclesiasticorum, ac visitationem, correctionem, & reformationem Monasterii & personarum eorundem, tam in capite, quam in membris, tibi & successoribus tuis Ministris Provincialibus Fratrum tui Ordinis Terræ laboris, qui erunt pro tempore, auctoritate prædicta, tenore præsentium duximus committenda, tibi nihilominus & successoribus antedictis, absolvendi & removendi Abbatissam dicti Monasterii, cum causa legitima id exposcet, cum consilio majoris partis dilectarum in Christo filiarum Conventus dicti Monasterii, necnon electionem, quæ de subroganda, vel alias eligenda, si canonice de persona idonea celebrata fuerit, cum maturo consilio confirmandi, concedentes auctoritate prædicta plenam & liberam potestatem; ac statuentes auctoritate prædicta, quod singulis annis in Capitulo Provinciali Fratrum prædictorum, unus Frater dicti Ordinis Minorum idoneus & devotus pro Guardianum in ipso Monasterio deputetur, cui tam Abbatissa & Conventus præfatæ dicti Monasterii, quam Fratres ejusdem Ordinis Minorum in dicto Monasterio, pro audiendis Sororum & personarum ipsius confessionibus, deputandi, in ministracione Sacramentorum hujusmodi, debeant obedire, quodque Fratres ipsi possint Sororibus & familiæ dicti Monasterii ministrare, quotiens opus fuerit, Ecclesiastica Sacramenta omnia, Viennen. Concilii, & qualibet alia constitutione contraria non obstante, & quod cum Guardianum ipsum ejusdem Monasterii mori contingeret, tu, & successores prædicti seu Vicarius partium Terræ laboris ejusdem Ordinis Fratrum Minorum, si in eis Minister Provincialis non fuerit, possitis eidem Monasterio de Vicario usque ad proximum tunc sequens Provinciale celebrandum Capitulum, de discretorum Fratrum dicti Ordinis consilio, providere, qui ejusdem Guardiani usque ad dictum sequens Capitulum vices gerat. Nulli ergo &c. nostræ commissionis, concessionis, & constitutionis infringere &c.

Datum Avenione xi. Kal. Decembris anno 1.

XVIII.

Revocat quedam male statuta circa Monasterium Corporis Christi Neapolitan. Ibidem epist. 1480.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

§. I. **S**acrofancta mater Ecclesia de cunctorum fidelium cura sollicita, circa salutem animarum ipsarum sedulo vigilat & intendit, ac libenter periculis obviat eorundem, super iis, ex quibus pericula ipsa provenire prospicit, salubriter providendo.

§. II. Exhibita siquidem nobis carissime in Christo filix nostræ Sanctæ Regine Siciliæ illustris petitio continebat, quod olim ipsa tempore juventutis suæ, in quo Monasterium sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sanctæ Clare de licentia Sedis Apostolicæ fecit construi, illudque de bonis suis dotavit, ac in eo certum numerum Fratrum Ordinis Minorum, præter

Tom. VII.

S s s

Ab-

Et Reginal FF.
supponitur.

Reconferretur ea,
quæ FF. debent
in Monasteria
facere.

ANNO CHRISTI 1342.

CLEMENTIS VI. ANNO 1.

Abbatissam & Sorores dicti Ordinis sanctæ Clare instituit, ac etiam collocavit, de statu & professione personarum dicti Ordinis Minorum non informata plenarie nec instructa, in ordinatione quam fecit in fundatione & dotatione ipsius Monasterii, inter cetera ordinavit, quod Fratres Minores in ipso Monasterio pro tempore commorantes, una cum Sotoribus ejusdem Monasterii, pro victu & vestitu, super dictis bonis certos haberent redditus annuatim, quæ quidem ordinatio, & alia circa hujusmodi fundationem & dotationem præfati Monasterii per ipsam Reginam statuta, fuerunt auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmata.

§. III. Verum, quia sicut habet assertio plurium in sacra pagina Magistrorum, ordinatio & confirmatio hujusmodi, quatenus assignationem reddituum annuatim ipsis Fratribus Minoribus factam, concernere dignoscuntur, regulæ & professioni dictorum Fratrum expresse repugnant, & in ipsorum Fratrum redundant periculum animarum, præfata Regina nobis humiliter supplicavit, ut statui salutis animarum dictorum Fratrum, super his providere, & quæ in hac parte minus debite sunt statuta, revocare, auctoritate Apostolica, dignaremur.

§. IV. Nos igitur devotionem sinceram, & consuetudinem puritatem ipsius Regine dignis in Domino laudibus commendantes, ac volentes ipsorum Fratrum statui, & animarum salutem paterne consulere, in hac parte ipsius Regine supplicationibus inclinati, hujusmodi assignationem annuorum reddituum, per eandem Reginam in fundatione & dotatione dicti Monasterii, vel alias per eam Fratribus ipsis factam, & quæcumque alia in ordinatione ac confirmatione prædictis contenta, non consona Fratribus & Religioni prædictis, seu eorum professioni & regulæ repugnantia, auctoritate Apostolica revocamus, cassamus, & etiam annullamus, eisdem ordinatione & confirmatione, quoad omnia alia & singula in eis contenta, in suo pleno robore, ac firmitate etiam duraturis. Nulli ergo &c. nostra revocationis, cassationis & annulationis infringere &c.

Datum Avenione xi. Kal. Decembris anno 1.

XIX.

Fit Patriarcha Antiochenus. Ex tomo 6. fol. 193.

Dilecto filio Geraldo electo Antiocheno.

§. I. **R**omana Ecclesia, quæ super universas alias orbis Ecclesias obtinet, divina institutione, primatum &c. *salubriter gubernare*. Dudum siquidem fel. record. Joannes Papa XXII. prædecessor noster, in sui Apostolatus primordio, provisiones omnium Patriarchalium, et aliarum Cathedralium Ecclesiarum tunc vacantium, et vacaturarum per privationes de Prælatibus earum, per eum, seu auctoritate sua tunc factas, et imposteriorum faciendas, dispositioni et ordinationi suæ, donec ipsum Christi dignatio regimini universalis Ecclesiæ præsidere concederet, reservavit, decernens ex tunc irritum &c. attentari. Ac deinde dicto prædecessore primo, et subsequenter piæ memoriæ Benedicto Papa XII. similiter prædecessore nostro, et ipsius Joannis immediato successore, de hac luce subtractis, ac nonnullis ex hujusmodi Ecclesiis tempore obitus dicti Joannis prædecessoris vacantibus. Nos ad apicem summi Apostolatus assumpti, cum a nonnullis in dubium verteretur, an de hujusmodi Ecclesiis, quæ tempore obitus, dicti Joannis prædecessoris vacabant, posset post dicti Joannis prædecessoris obitum, per alium, quam per Romanum Pontificem ordinari: ad cujuslibet

ANNO CHRISTI 1243.

CLEMENTIS VI. ANNO I.

ambiguitatis scrupulum in hac parte tollendum, per litteras nostras declaravimus, Ecclesias ipsas fore per reservationem et decretum dicti Joannis prædecessoris affecta, nec ea vice potuisse dissi, vel posse per alium, quam per Romanum Pontificem quoquomodo disponi, decernentes irritum et inane quidquid in contrarium a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter attentatum forsitan est hæcenus, vel in posterum contingeret attentari.

§. II. Cum autem Ecclesia Antiochena, ex eo jam dudum Pastoris regimine fuerit destituta, quod dictus Joannes prædecessor bonæ memoriæ Inardum Archiepiscopum Theban. tunc Patriarcham Antiochenum, ex certis causis Patriarchali dignitate amovit; nos considerantes, quod nullus de ipsa Antiochena Ecclesia, de qua sic vacante, Joannes et Benedictus præfati, dum vixerunt, minime ordinarunt, præter nos hac vice disponere potuit, neque potest, reservatione, declaratione, ac decretis obliſtentibus prædictis, ac ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem et felicem, ne prolixioris vacationis subjaceret incommodis, paternis et sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam de præciendo eidem Ecclesiæ personam utilem ac etiam fructuosam, que sciret, vellet &c. gubernare, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, ad te tunc Ministrum Generalem Ordinis Fratrum Minorum in sacerdotio constitutum, sacræ Theologiæ Magistrum, cui religionis zelus, vitæ munditia, morum maturitas, et aliarum grandium virtutum merita, prout ex fide dignis testimoniis accepimus, laudabiliter suffragantur, direximus aciem nostræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua, nobis, et eisdem Fratribus nostris, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorem accepta, præfate Antiochenæ Ecclesiæ de Fratrum &c. prædictorum, auctoritate Apostolica providemus, teque illi in Patriarcham præficimus et Pastorem, curam et administrationem ipsius Ecclesiæ tibi tam in &c. plenarie committendo; in illo qui dat gratias &c. considentes quod præfata Antiochena Ecclesia per tuam industriam &c. prospere dirigetur, grataque in eisdem spiritualibus &c. suscipiet incrementa, auctore Domino. Jugum igitur Domini tuis &c. consequi merearis.

Datum Avenione v. Kalend. Decembris anno 1.

X X.

Fili Episcopus Tiroſonen. Ex tomo 1. epist. 194.

Dilecto filio Sancio de Agerbio electo Tiroſonen.

§. I. **P**astoralis officii debitum &c. salubriter gubernare. Dudum siquidem bon. mem. Bertrando Episcopo Tiroſonen. regimini &c. præſidente; nos cupientes eidem Ecclesiæ, cum eam quovis modo vacare contingeret, nostræ operationis ministerio, secundum cor nostrum idoneam præſidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ, ordinationi &c. nostræ &c. duximus specialiter reservandam: decernendo ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

*Vide 2008. 101.
Joannis XXI.
tom. 6. fol. 176.*

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Bertrandi, qui in illis partibus &c. persolvit, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi, fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesiæ &c. ne longè &c. detrimenta, paternis et sollicitis studiis intendentes, et cupientes talem &c. præſeſse personam, que sciret, vellet, et posset, ipsam in suis &c., et etiam adaugere, post deliberationem, quam &c. cum

Tom. VII.

S s s 2

no

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 15.

nostris &c. habuimus diligentem, deum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia præditum, vita &c. ac aliis multiplicium virtutum meritis, prout ex, &c. accepimus, laudabiliter insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus attente discussis, de persona tua præfata Tirasonen. Ecclesiæ de dictorum &c., auctoritate &c., providemus, teque illi præficimus in Episcopum, et Pastorem, curam et administrationem ejusdem &c. plenarie committendo; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Tirasonen. Ecclesia per tue &c. studium, gratia tibi &c. prospere dirigetur, augmentaque suscipiet commodi et honoris. Quocirca discretioni tue mandamus, quatenus impositum tibi onus a Domino suscipiens reverenter, curam &c. sic exercere studeas &c. quod eadem Ecclesia gubernatori provide &c. gaudeat se committam, tuque præter æternæ &c. nostram &c. gratiam exinde uberius consequi merearis.

Datum Avenione Nonis Decemb. anno 1.

In eundem modum venerabili Fratri Archiepiscopo Casaraugustano, ac Capitulo et Clero civitatis et Diocesis Tirasonen. Et carissimo in Christo filio Petro Regi Aragonum illustri.

XXI.

Ut possit ad placitum Regine Sancte Guardianum Monasterii Clarissimum insituere & amovere. Ex lib. 3. epist. 1331.

Dilecto filio Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum.

§. I. **C**arissime in Christo filie nostræ Sancte Regine Siciliæ illustris, devota sinceritas promeretur, ut que suppliciter a nobis postulat, affectu tibi benevolo concedamus. Cum itaque, sicut ex oblata nobis pro parte dictæ Regine petitione percepimus, in Monasterio sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sancte Claræ quædam sit ordinatio per ipsam Reginam in fundatione dicti Monasterii facta, et per Sedem Apostolicam, ex certa scientia confirmata, qua cavetur quod Guardianus Fratrum dicti tui Ordinis, in Monasterio ipso morantium, assumi et fieri debeat semper in Capitulo Generali Fratrum Ordinis antedicti, et hoc cedere possit in magnum dispendium Fratrum et Monasterii prædictorum, pro parte dictæ Regine nobis fuit humiliter supplicatum, ut non obstantibus ordinatione et confirmatione præfatis, ad instantiam suam, et quotiens sibi placuerit, Guardianum in dicto Monasterio ponere, et positum amovere, tibi auctoritate Apostolica, de speciali gratia concedere dignaremur.

§. II. Nos igitur ejusdem Regine supplicationibus inclinati, ut liceat tibi in dicto Monasterio ordinatione et confirmatione præfatis, ac quibuscumque aliis statutis et consuetudinibus Monasterii et Ordinis prædictorum, contrariis nequaquam obstantibus, ad ipsius Sancte Regine instantiam, et quotiens sibi placuerit, & ad id causâ rationabilis suscebit, Guardianum in dicto Monasterio ponere, & positum amovere, auctoritate prædicta, tenore præsentium, de gratia concedimus speciali. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione xviii. Kalend. Decemb. anno 1.

X XII.

Transferretur ex Balneoregien. ad Acerrarum Ecclesiam , Ex tom. 3. epist. 94.

Venerabili fratri Matthæo Episcopo Acerrarum .

Credite nobis dispensationis urgemur officio &c. *Pastor idoneus deputatur* . Nuper siquidem te tunc Balneoregien. ad Romanam Ecclesiam nullo inedia pertinen. & venerabili fratre nostro Joanne Balneoregien. tunc Acerrarum Ecclesiarum regiminibus præfidentibus . Nos considerantes quod tu Acerrarum , & Joannes præfatus Balneoregien. Ecclesiis antedictis præesse utilis poteratis , te ab eo , quo Balneoregien. & Joannem prædictum ab eo , quo Acerrarum Ecclesiis præfatis vinculis tenebamini , ut te ad Acerrarum , & Joannem prædictum ad Balneoregien. Ecclesias præfatas transferremus , de Fratrum nostrorum consilio , & Apostolicæ potestatis plenitudine , duximus absolvendos . Ac deinde ex jugo servitutis Apostolicæ , quo sumus universis Ecclesiis obligati , attendentes sollicitè , quod si prædictæ Ecclesiæ Acerrarum provisio differretur , multis Ecclesia ipsa subjaceret periculis , & gravia in spiritualibus & temporalibus detrimenta subiret , & considerantes munera gratiarum , quibus personam tuam Dominus earum largitor multipliciter illustravit , ac propterea firma ducti fiducia , quod per tuæ circumspectionis industriam prædicta Acerrarum Ecclesia in utrisque , Deo propitio , laudanda suscipiet incrementa , deliberatione cum eisdem Fratribus nostris super hoc habita diligenti , te ad dictam Ecclesiam Acerrarum , de ipsorum Fratrum nostrorum consilio , Apostolica auctoritate transferimus , teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem , curam &c. ac liberam tibi tribuentes licentiam ad dictam Acerrarum Ecclesiam transeundi , firma spe &c. quod præfata Ecclesia Acerrarum per tuæ &c. gratia tibi assistente &c. prospere dirigetur , grataque in eisdem &c. auctore Domino , suscipiet incrementa . Quocirca fraternitati tuæ &c. *ubertius consequi merearis* .

Datum A venione x. Kalend. Januar. anno 1.

In eundem modum Archiepiscopo Neapolitano , & Capitulo , ac Clero civitatis & Diocesis Acerrarum .

X XIII.

Ut in Monasterio Gerunden. numerus Monialium non excedat quinquagesimum . Ex tomo 5. epist. 1541.

Venerabili fratri Episcopo Gerunden.

§. I. **S**inceræ divotionis & religionis affectus , quem dilectæ in Christo filie Abbatisse & Conventus Monasterii sanctæ Claræ Gerunden. Ordinis ejusdem Sanctæ , ad Deum ac Romanam gerunt Ecclesiam , non indigne meretur , ut in iis , quæ a nobis pie postulant , quantum cum Deo possumus , favorabiliter annuamus .

§. II. Oblata siquidem nobis nuper pro parte ipsarum Abbatisse & Conventus petitio continebat , quod dudum ipsæ Abbatisse & Conventus attendentes tenuitatem reddituum & proventuum ejusdem Monasterii ; & ne propter multitudinem , eas super receptione Monialium rogantium Regum ,

Prin-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

Principum, & Baronum, nobilium & ignobilium personarum, quarum precibus & mandatis, quasi quotidie sunt oppressæ, quorumque precamina pœcise non audent aliquatenus refutare. Et ne etiam amplius in talibus imposterum aggraventur, & ex aliis causis rationabilibus, habita inter se super his deliberatione matura, statuerunt numerum quinquaginta Monialium futuris temporibus virtutum Domino famulantium, in Monasterio prælibato. Nos itaque ipsarum Abbatissæ & Conventus in hac parte supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ, de cuius circumspectionis industria plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, & huiusmodi numerus sit sufficiens, iuxta præfati Monasterii suppetentiam facultatum, numerum prædictum, ut præmittitur, statutum, Apostolica auctoritate confirmes: eisdem Abbatissæ & Conventui nihilominus auctoritate eadem districtius inhibendo, ne deinceps ad receptionem alicujus seu aliquarum in Moniales præfati Monasterii, contra confirmationem & inhibitionem huiusmodi procedere quoquomodo præsumant. Nos enim irritum & inane decernimus, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Avenione 11. Nonas Januar. anno 1.

XXIV.

Ut possint recipere domum in civitate Ducali. Ibid. epist. 1621.

Dilectis filiis Ministro & Fratribus Ordinis Minorum Provinciae Romanae secundum vos vulgariter appellatae.

Vult Pontif. favorebus Ordinis proficui.

§. I. **D**evotæ vestrae religionis sinceritas, qua vos, & alii Fratres Ordinis vestri, calcatis illecebris, cum adjectione voluntariæ paupertatis, in humilitatis spiritu virtutum Domino impenditis devotum & sedulum famulatum, merita rationabiliter promerentur, ut vos, ac Ordinem vestrum benignis confoveamus favoribus, & spiritualibus gratiis prosequamur, præsertim in illis per quæ cultus augetur divinus, vosque prædicationis verbo salubris, piæque vitæ studio, vobis ipsis, & aliis fidelibus ad animarum salutem proficere valeatis.

Reverens Rex Villam quosdam construit.

Incolæ Monachos habere cupiunt.

§. II. Ex tenore siquidem petitionis pro parte vestra nobis nuper exhibitæ percepimus, quod carissimus in Christo filius noster Robertus Rex Siciliae, tunc Dux Calabriae, existens in confinibus regni sui, quamdam Villam situatam in dioecesi Reatina, mandavit & fecit construi & ædificari, quam sub nomine seu vocabulo civitatem Ducalem censuit imposterum appellandam, quodque, quia idem Rex ad incrementum Villæ prædictæ intentionem continue semper habuerat, & affectionem etiam singularem, Villa ipsa adeo facta est populosa, quod ob hoc amodo ipsa viris religiosis indiget, qui habitatores ejusdem instruant prædicationis verbo pariter & exemplo, & quod eidem Regi pro parte hominum dictæ Villæ cum multa extitit instantia intimatum, quod, cum ipsi ad Ordinem vestrum specialem devotionem & affectum præcipuum haberent, nobis efficaciter supplicaret, quod infra ejusdem Villæ Ducalis murorum ambitum, pro construendo ibidem novum locum, cum Ecclesia seu Oratorio, & habitationibus, & aliis congruentibus officinis, possitis recipere, vobis impertiri specialem licentiam dignæmur.

Pontif. construenti Conobium facultatem largitur.

§. III. Nos igitur prædictorum hominum in hac parte, piæ & devotæ intentionis affectum, & honestum desiderium merito commendantes, ac volentes promptius ad ea intendere, illaque vobis benignius indulgere, per quæ cultus augetur divinus, quæque vobis & aliorum fidelium animarum

fa-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I. & 2.

salutis efferant incrementum, ejusdem Regis, ac vestris in hac parte devotis supplicationibus inclinati, recipiendi in dicta Villa dictum locum, & inibi Ecclesiam seu Oratorium construendi cum domibus, & aliis necessariis officinis, ac in eo perpetuo commorandi, dummodo in eo duodecim Fratres dicti Ordinis perpetuo moraturi, decenter & congrue valeant sustentari, si tamen alius locus dicti Ordinis notabiliter propinquus ibidem non existat, absque tamen Parochial. Ecclesiaz, et cujuslibet alterius juris prejudicio, scilicet recordationis Bonifacii Papæ VIII. &c. *nequaquam obstantibus*, auctoritate Apostolica, vobis tenore præsentium, licentiam concedimus specialem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione 11. nonas Januarii anno 1.

X X V.

Recipiuntur sub proprietate & protectione sancti Petri & Roman. Pontif. Ibid. epist. 1518.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Sororum Minorum inclusarum Monasterii Misericordie beate Mariæ Virginis de Deneje Elien. Diocæs.

S. I. Romana Ecclesia quarumlibet aliarum, ac Monasteriorum et locorum Ecclesiasticorum omnium, divina disponente clementia, singulari Custodia deputata, de illarum cura et commodis solerti vigilantia, curisque continuis angitur, ac utilitatibus, et bonis quibuslibet intento studio et opere studioso intendit, et instantia propulsatur eadem, singula cum pro ipsorum commodis apud eam insititur, singulariter intuens, protegensque sincere, aliis munificentiz suæ aperiendo dexteram, et eorum petitionibus alias favorem benevolam impendendo, alia nonnumquam sincerius et spiritualius prosequens, illa sub ejus protectione recipit, firmitate roborat, privilegiis munit, et variis gratiis intuetur.

§. II. Procecit igitur, quod nos ad Monasterium vestrum, ejusque personas, de quibus odor bonæ famæ, conversationis honestæ, vitæ laudabilis, et aliarum virtutum multiplicium, testimonio fide dignorum, progreditur, nostræ mentis oculos intento studio dirigentes, vosque, ac prædictum Monasterium intendentes speciali titulo decorare, vos, ac illud, nec non et personas omnes deinceps in eodem divinis obsequiis, sub regulari habitu mancipandas, domos quoque infra septa ipsius Monasterii constructas & construendas, & loca quælibet illius, cum omnibus bonis, quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, ac juribus, & pertinentiis eorundem, in jus & proprietatem beati Petri & Apostolicæ Sedis recipimus, ab omni prorsus jurisdictione, potestate, ac dominio tam Episcopi Elien. in cujus Diocæsibus Monasterium prædictum consistit, & Archiepiscopi Cantuarjæ. Metropolitanæ ejusdem, & Capitulorum suorum, quam cujuslibet alterius Prælati, ac personæ, tam Ecclesiasticæ, quam Secularis, totaliter, perpetuo, ex certâ scientia eximentes, ac decernentes vos, et quæ de cetero vobis in Monasterio prædicto succedent, nec non domos, loca, & bona prædicta soli dumtaxat immediate Romano Pontifici & ipsi Ecclesie subiacere. Ad iudicium autem perceptæ a Sede prædicta hujusmodi libertatis, nobis & successoribus nostris unam libram cæræ, annis singulis persolvetis. Decernimus quoque ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ receptionis, exemptionis, & constitutionis infringere &c.

Datum Avenione xv. Kalend. Februarii anno 1.

XXVI.

XXVI.

Præficitur Ecclesie Sipontine. Ex tomo 6. fol. 177.

Dilecto filio Petro electo Sipontin.

§. I. **I**N supremæ dignitatis specula &c. *plebs lætetur*. Dudum siquidem bon. mem. Sasso Archiepiscopo Sipontino regimini Sipontin. Ecclesie præsidente, nos cupientes eidem Ecclesie, cum eam quovis modo vacare contingeret, nostræ operationis ministerio secundum cor nostrum, idoneam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesie cum vacaret, ordinationi & dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ, ea vice, duximus specialiter reservandam: decernendo ex tunc irritum & inane &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia Sipontina, per obitum ejusdem Sassi, qui in partibus illis diem &c. pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesie hujusmodi reservationis & decreti forsan ignari, vocatis omnibus, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes in unum, ac deliberantes in hujusmodi negotio fore per formam scrutinii procedendum, dilectum filium Leonem Archidiaconum Ecclesie sancti Angeli de Monte Gargano Sipontin. Dioeces. in eorum Archiepiscopum unanimiter elegerunt, ipseque reservationis & decreti hujusmodi forsan similiter infcius, ad instantiam Capituli prædictorum, hujusmodi electioni de se factæ consensit: deinde vero vacatione & electione prædictis ad nostram notitiam, fide digna relatione, deductis, nos electionem ipsam utpote post & contra reservationem & decretum prædicta factam, reputavimus, prout erat, irritam & inanem, & demum ad provisionem ipsius Ecclesie celerem & felicem, & de qua nullus præter nos se ea vice intrmittere poterat, reservatione & decreto obstantibus supradictis, ne prolixæ vacationis exponeretur incommodis, paternis &c. intendentes, post deliberationem quam, de præficiendo eidem Ecclesie personam utilem, ac etiam fructuosam, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professorem, & in Sacerdotio &c. litterarum scientia &c. & aliis multiplicibus virtutum meritis, apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita &c. de persona tua præfata Sipontin. Ecclesie de dictorum &c. auctoritate Apostolica providimus, teque illi præfecimus in Archiepiscopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo, et subsequenter consecrationis munus tibi nostris manibus duximus impendendum; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod, gratia tibi assistente divina, eadem Ecclesia, sub tuo felici regimine præservabitur a noxiis et adversis, ac salutaribus, auctore Domino, proficiet incrementis. Quocirca discretionis tue per Apostolica scripta mandamus &c. *Uberius consequi mercaris.*

Datum Avenione v. Idus Februarii anno 1.

XXVII.

Ut possit edificare Monasterium Clarissarum Iseroni. Ex tom. 5. epist. 1472.

Dilecto filio nobili viro Humberto Dalphino Viennen.

§. I. **E**Ximia tuarum nobilitatis, et devotionis merita, quibus in sinceritate mentis et fidei, æterno Regi placere desideras, et Romanam Ecclesiam revereris, non immerito promerentur, ut personam tuam sinceris affectibus prosequentes, desideris tuis, quæ tuæ salutis commodum, et divini cultus augmentum respiciunt, opportunis favoribus annuamus.

§. II. Ex tenore siquidem petitionis tuæ nobis nuper oblatæ, percepimus, quod tu pio devotionis et sinceritatis fervore succensus, nec non de salute propria cogitans, cupiensque æterna in cœlestia, et transitoria in æterna felici commercio commutare, ob præcipuæ devotionis fervorem, et sinceræ dilectionis affectum, quos ad Ordinem sanctæ Claræ, quem continuam suscipere desideras incrementum, et ad personas ejusdem Ordinis gessisti hæcenus, et etiam adhuc geris, unum Monasterium apud Iseronum Castrum tuum, Gratianopolitan. Diœces. cum Ecclesia, cœmeterio, domibus, et aliis necessariis officinis pro Monialibus sive Sororibus prædicti Ordinis, ac Fratribus Minoribus pro earum regimine ac gubernatione necessariis, seorsum moraturis, ibidem fundare, et edificare, ac de bonis propriis sufficienter dotare proponis. Quare nobis humiliter supplicasti, ut præmissa, faciendi tibi licentiam concedere dignaremur.

§. III. Nos itaque tuis in hac parte supplicationibus favorabiliter annuentes, devotioni tuæ fundandi, et ædificandi, dotandique prædictum Monasterium, cum Ecclesia, cœmeterio, domibus et officinis prædictis in castrò prædicto, de bonis tuis propriis, ut præsertim, plenam et liberam tibi, auctoritate præsentium, licentiam elargimur jure parochialis Ecclesiæ, et cujuslibet alterius in omnibus semper salvo. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione III. Idus Februarii anno 1.

XXVIII.

Ut confirmet permutationem factam inter Archiepiscopum Toletanum & Clarissus de Gualdajara. Ex tomo 9. epist. 264.

Venerabili fratri Episcopo Seguntino.

§. I. **P**etitio pro parte Venerabilis fratris nostri Ægidii Archiepiscopi Toletani, et dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ et Conventus Monasterii sanctæ Claræ de Gualdajara Ordinis ejusdem Sanctæ Toletan. Diœces. nobis exhibitæ continebat, quod dudum bon. mem. Joannes Patriarcha Alexandrinus, olim Archiepiscopus Toletan. dum Ecclesiæ Toletan. regimini præsideret ad ipsius Ecclesiæ honores & profectus aspirans, ac ejusdem Ecclesiæ utilitates affectans, pro Villa seu loco de Alcolea, cum terminis ac univerfis juribus & pertinentiis suis dictæ Diœcesis, cum prædictis Abbatissa & Conventu, ad quas Villa seu locus hujusmodi pertinebat, prout pertinet, quibusque licet, ut asseritur, habere proprium in communi, ex indulto Sedis Apostolicæ speciali, quædam loca quæ *Tende*, & quemdam alium locum qui *Currals* in illis partibus vulgariter appellantur,

Tom. VII.

T t t

con-

*Vid. Bullam 141.
Joannis XXII.
pp. fol. 412.*

consentientia in dicto loco de Gualdasajara prefate Diocesis, & decimam de minuto in dicto loco de Gualdasajara, ipsumque loci Archipresbyteratum, certis locis exceptis, ad mensam Archiepiscopalem Toletan. spectantia, ac certa casalia ad mensam Archiepiscopalem spectantia, cum omnibus iuribus ac pertinentiis eorundem, de consilio & consensu dilectorum filiorum Decani & Capituli Ecclesie antedictae, permutare promisit, si ad permutationem huiusmodi beneplacitum accederet Sedis Apostolicae. Interim tamen partes ipsae speciali stipulatione seu conventionione ad invicem promiserunt, seque obligarunt contra praedicta se aliqua ratione, vel causa in aliquo non venire. Et licet huiusmodi permutationis contractus proprium non sortiatur effectum, donec beneplacitum accederet antedictum, tamen ne dictus locus de Alcolea quorundam tyrannorum, qui ad hoc anhelabant, perveniret ad manus, ex tunc dictus Joannes Abbatissa & Conventui Tendarior. & Curralis, ac decimae, ipsae vero Abbatissa & Conventus Joanni prefato Ville seu loci de Alcolea praedictorum corporalem possessionem tradere curaverunt. Et quod postmodum bon. mem. Eximino Archiepiscopo Toletan. proximo ejusdem Joannis successore, ac Abbatissa & Conventu praedictis supplicantibus felicitis recordationis Joanni Papae XXII. praedecessori nostro, ut eidem permutationi, quod pro securitate ipsarum partium robur haberet solidae firmitatis, suum praebere assensum, ipsamque permutationem ex certa scientia confirmare, auctoritate Apostolica, dignaretur: praefatus praedecessor Venerabili fratri nostro Episcopo Conchen. per litteras suas commisit & mandavit, ut permutationem praedictam, nec non conditiones & qualitates ipsius diligenter examinaret, & si per examinationem & informationem huiusmodi, reperiret huiusmodi permutationem faciendam, fore factam absque lesione mensae, vel Monasterii praedictorum, seu alicujus partium earundem, permutationi huiusmodi, auctoritate praedicti Praedecessoris, praestaret assensum, & auctoritate praedicta confirmaret eandem, reservatis in iis, quae rationabiliter existerent observanda.

§. II. Cum autem sicut eorundem Aegidii Archiepiscopi & Abbatissae ac Conventus petitio subungebat, quia idem Eximius Archiepiscopus fuit morte praeventus, nequiverit dicta confirmatio obtineri; & postmodum Aegidius Archiepiscopus, de consilio & assensu Decani & Capituli praedictorum, ac Abbatissa et Conventus prelibati convenerunt, quod loco dictarum decimarum de Minuto, Abbatissa et Conventus praedictae in redditibus Judicium de Alcalá dictae Diocesis, ad dictam Archiepiscopalem mensam spectantibus, quatuor millium morapetinorum, usualis monetae dicti regni Castellae quantitatem habeant annuatim, et fructus dictae decimae remaneant Archiepiscopali mensae praedictae, si ad permutationem huiusmodi accedat beneplacitum dictae Sedis, prout in publico instrumento inde confecto dicitur plenius contineri; praefati Aegidius Archiepiscopus et Abbatissa et Conventus nobis humiliter supplicarunt, ut eidem permutationi ad utilitatem & honorem utriusque partis, ut asseritur, factae, quod pro securitate ipsarum partium robur habeat solidae firmitatis, nostrum praebentes assensum, ipsam permutationem, auctoritate Apostolica, confirmare, ex certa scientia dignaremur.

§. III. Nos igitur eorundem Aegidii Archiepiscopi ac Abbatissae & Conventus supplicationibus inclinati, fraternitati tuae, de qua plenam in Domino fiduciam gerimus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si inveneris dictam permutationem esse sine lesione mensae utriusque partis, per mutationem ipsam, auctoritate Apostolica confirmare procuret.

Datum Avenione xv. Kalend. Martii anno i.

XXIX.

XXIX.

Præficitur Ecclesie Peſtunen. Ibid. epist. 171.

Venerabili fratri Anancio Episcopo Peſtunen.

INter cetera quæ superna dispositione nobis imminet &c. *proficere valeant incrementis*. Nuper siquidem Ecclesie Peſtunen. per obitum bonæ memoriæ Guillelmi Episcopi Peſtunen. qui apud Sedem Apostolicam diem clausit extremum, pastoris solatio destituta, nos ad provisionem ipsius Ecclesie Peſtunen. ne ex provisione longinqua posset incurrere detrimenta, sollicitè cogitantes, cum nullus præter nos hac vice, de provisione ipsius Peſtunen. Ecclesie se intromittere possit, pro eo quod nos diu ante vacationem huiusmodi ipsius Ecclesie Peſtunen. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, tunc apud dictam Sedem quocumque modo vacantium, & in antea vacaturarum, dispositioni &c. duximus specialiter reservandas; decernentes ex tunc irritum & inane si secus &c. contingeret attentari, post deliberationem, quam de præficiendo eidem Peſtunen. Ecclesie, personam utilem, ac etiam fructuosam, cum nostris Fratribus habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, & in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo &c. ac aliis virtutum meritis, nobis laudabilia testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita &c. de persona tua ipsi Peſtunen. Ecclesie, de prædictorum Fratrum consilio, auctoritate Apostolica duximus providendum, teque ipsi Ecclesie præfecimus in Episcopum & Pastorem, curam & administrationem illius &c. plenarie committendo, & consequenter tibi munus consecrationis nostris manibus duximus impendendum, in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod eadem Ecclesia Peſtunen. per tuæ providentiæ studium, in spiritalibus & temporalibus, auctore Domino, proficiet incrementis. Jugum itaque Domini tuis &c. *exinde uberius consequaris*.

Datum Avenione xiiii. Kalend. Martii anno 1.

XXX.

Ut uniat Ecclesiam Parochialem Monasterio Clariffarum de Deneyo. Ex tomo 5. epist. 1409.

Venerabili fratri Episcopo Lincolnien.

§. I. **P**Rudentes virgines, quæ mundanis relegatis illecebris, se paraturo lampadibus accensis obviam ire sponso, & ei desponsari perpetuo devoverunt, libenter prosequimur favoribus gratiosis, earumque petitionibus in iis præsertim, per quæ ipsarum possit provideri necessitatibus, nostrum assensum benevolentium impartimur.

§. II. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Sororum Monasterii de Deneyo, Ordinis sanctæ Claræ Elien. Diocesis. nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad hoc quod ipsæ nullam in necessariis penuriam patiantur, parochialem Ecclesiam de Granteſdene, tuæ diocesis, de patronatu earumdem existentem, cujus fructus, redditus, & proventus, quadraginta librarum sterlingarum secundum taxationem decimæ, valore annuum, sicut asseritur, non excedunt, eis, & earum Monasterio in perpetuum appropriare, unire, & connectere dignaremur.

§. III. Nos igitur volentes huiusmodi earum precibus favorabiliter

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I. & 2.

annuere, & quantumcum Deo possumus, in hac parte ipsarum Abbatissæ & Sororum necessitatibus providere, fraternitati tuæ, de qua plenam in Domino fiduciam gerimus, per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus si est ita, dictam Ecclesiam, cum omnibus juribus, et pertinentiis suis Abbatissæ, Sororibus, et Monasterio prædictis, auctoritate Apostolica, in perpetuum ex nunc unias, incorpores, et connectas, reservata tamen de ipsius Ecclesiæ redditibus et proventibus, perpetuo Vicario inibi servituro, ad præsentationem dictarum Abbatissæ et Sororum, per te et successores tuos Episcopos Lincolniensium qui erunt pro tempore, in earum Ecclesiam insituendo, congrua portione, ex qua idem Vicarius commode sustentari valeat, ac Episcopalia jura solvere, aliaque sibi onera incumbentia supportare, jure tamen alieno in omnibus semper salvo, ita quod cedente vel decedente Rectore dictæ Ecclesiæ, qui nunc est, liceat præfatis Abbatissæ et Sororibus, auctoritate propria corporalem possessionem dictæ Ecclesiæ apprehendere et tenere, cujuscumque licentia minime requisita, contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus &c. *litteris mentio specialis*. Nos enim irritum decernimus et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contingeret attentari.

Datum Avenione VI. Kalend. Aprilis anno 1.

XXXI.

Præfatur Ecclesiæ Lauden. Ex tomo 6. fol. 183.

Dilecto filio Luca de Castilio electo Lauden.

Pastoralis officii debitum exigit &c. *suscipiant incrementa*. Nuper siquidem Lauden. Ecclesia, per obitum bon. mem. Leonis Episcopi Lauden. qui in partibus illis &c. pastoris solatio destituta: nos hujusmodi vacatione ipsius Ecclesiæ, fide dignis relictibus intellecta, cupientes eidem Ecclesiæ, nostræ cooperationis ministerio, secundum cor nostrum, idoneam probatamque præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ ea vice ordinationi &c. duximus specialiter reservandam; decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari. Ac demum ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem et felicem, de qua nullus præter nos &c. post reservationem et decretum hujusmodi se intromittere potest, paternis et sollicitis studiis, ne ipsa longæ vacationis &c. intendentes, post deliberationem, quam ad præficiendum eidem Ecclesiæ personam hujusmodi, cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, Poenitentiarium nostrum, in Sacerdotio constitutum, litterarum &c. morum &c. in spiritualibus providum, et in temporalibus circumspexitum, ac aliis multiplicium virtutum meritis, prout etiam ex fide dignis testimoniis accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita &c. de persona tua nobis et eisdem Fratribus nostris, ob hujusmodi tuorum exigentiam meritorum accepta, præfata Lauden. Ecclesiæ provide demus, teque illi præficimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Ecclesiæ per te &c. dextera Domini tibi assistente propitia &c. prospere dirigetur; jugum igitur Domini tuis &c. *uberius valeas promoveri*.

Datum Avenione II. Kalend. Aprilis anno 1.

In eundem modum Archiepiscopo Mediolan. et Capitulo, ac Clero Civitatis et Diocesis Lauden.

XXXII.

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

XXXII.

*Ut gaudeant privilegijs Minoribus concessis . Ibid. epist. 1464.**Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Sororibus Monasterii sancte Clare de Monasterio Ordinis ejusdem Sancte Sissariceni. Diocesis .*

Devotionis vestre precibus inclinati, ut privilegijs et indulgentijs Ordini Fratrum Minorum a Sede Apostolica concessis, competentibus vobis, uti possitis, auctoritate vobis presentium indulgemus, Nulli ergo &c. nostre concessionis &c.

Datum 11. Aprilis anno 1.

XXXIII.

Subjiciuntur regimini Minorum . Ibid. epist. 1464.

EISDEM.

Cum sicut ex parte vestra fuit propositum coram nobis, vos incluse corpore in castris claustralibus, mente tamen libera devote Domino famulantes Generali Ordinis et Provinciali Fratrum Minorum Ministris in Provincia, desideretis pro vestra salute committi: nos pium vestrum propositum in Domino commendantes, devotionis vestre precibus inclinati, vos et vestrum Monasterium, auctoritate presentium, Generali et Provinciali Ministris committimus supradictis; eadem auctoritate nihilominus statuantes, ut sub magisterio et doctrina Ministrorum Generalis et Provincialis Fratrum Minorum Provincie dicti Ordinis, qui pro tempore fuerint, de cetero maneatis, illis gaudentes privilegijs, que Ordini predicto Fratrum ipsorum ab Apostolica Sede concessa sunt, vel imposterum concedentur, ipsique Generalis et Provincialis Ministri animarum vestrarum sollicitudinem gerentes & curam, eidem Monasterio per se, vel per alios Fratres sui Ordinis, quos ad hoc viderint idoneos, quotiens expedierit, officium visitationis impendant, corrigendo & reformando ibidem tam in capite, quam in membris, que correctionis seu reformationis officio noverint indigere, & nihilominus instituant et destituant, mutant et ordinent, prout secundum Deum viderint expedire: electio tamen Abbatisse libere pertineat ad Conventum. Confessiones autem vestras audiant, et ministrent vobis Ecclesiastica Sacramenta. Et ne, pro eo quod in Monasterio vestro ipsius Ordinis Fratres residere continue non verentur, pro defectu Sacerdotis possit periculum imminere, predicti Generalis et Provincialis Ministri ad confessiones in necessitatis articulo audiendas, ac ministranda Sacramenta predicta, nec non divina officia celebranda, vobis deputent aliquos discretos & providos Cappellanos. Ad hæc vobis liceat redditis et proventus, ac possessiones recipere, ac ea libere retinere, non obstant. contraria consuetudine, seu statuto vestri Ordinis, confirmatione Sedis Apostolicæ, aut quacumque firmitate alia roboratis. Nulli ergo &c. nostre concessionis ac constitutionis &c.

Datum Avenione 11. nonas Aprilis anno 1.

XXXIV.

XXXIV.

Ut possint hereditare. Ibid. epist. 1466.

E I S D E M .

Devotionis vestræ precibus inclinati, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut possessiones, ac alia bona mobilia & immobilia, quæ liberas personas Sororum vestrarum, mundi relicta vanitate, ad Monasterium vestrum convolantium, & professionem facientium in eodem, jure successione, vel alio justo titulo, si remansissent in seculo, contigissent, & libere potuissent aliis erogare, exceptis rebus feudalibus exigere, petere, ac retinere libere valeatis. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c. Datum ut supra.

XXXV.

Ne de legatis quidpiam solvant. Ibid. epist. 1467.

E I S D E M .

Justis petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, & vota, quæ a rationis tramite non discordant, effectu prosequente complere. Eapropter, dilectæ in Domino filiæ, vestris supplicationibus inclinati, auctoritate præsentium, districtius inhibemus, ne quis de legatis, oblationibus, seu quibuscumque elemosynis, vobis pia fidelium devotione oblatis, aliquid a vobis exigere, vel extorquere præsumat. Nulli ergo &c. nostræ inhibitionis &c. Datum ut supra.

XXXVI.

Indulgentiæ pro visitantibus Ecclesiam. Ibid. epist. 1468.

E I S D E M .

*Phil. Constit. 14
Joann. XXII.
sum. 6. fol. 100.*

Licet is, de cujus munere venit &c. *divina gratiæ aptiores.* Cupientes igitur ut Ecclesia vestra congruis honoribus frequentetur, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui Ecclesiam ipsam in festivitatis beatæ Claræ Virginis, & sanctorum Francisci & Antonii Confessorum, qui in ipsa Ecclesia sunt præcipui ac solemnes, venerabiliter visitaverint annuatim, de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate consiliis, quadraginta dies de injuncta eis poenitentia, misericorditer relaxamus. Datum ut supra.

XXXVII.

Ne solvant procuraciones aut alia onera. Ibid. epist. 1469.

E I S D E M .

Pupertati vestræ, quam voluntarie propter Deum sustinetis, ac quieti paterna imposterum sollicitudine providere volentes, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut vos ad præstationem procuracionum Legatorum Sedis Apostolicæ, vel Nunciorum ipsius, aut exactio num vel collectarum, seu subsidiorum quorumcumque minime teneamini, nec ad ea solvenda per litteras dictæ Sedis, seu Legatorum, Rectorum, vel Nunciorum ejus-

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

ejusdem, cujuscumque tenoris existant, aut cujuscumque auctoritate, compelli minime valeatis. Nos enim decernimus irritas & inanes, interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas propter hæc, in vos; vel in vestrum aliquas, aut Monasterium vestrum in posterum contigerit promulgari. Nulli ergo &c. nostræ concessionis & constitutionis &c.

Datum ut supra.

XXXVIII.

Alie conceduntur Indulgentiæ. Ibid. epist. 1482.

E I S D E M.

Licet is de cujus munere venit &c. Cupientes igitur, ut Ecclesia Monasterii vestri, in qua, sicut asseritur, multa Sanctorum reliquiarum recondita fore dicuntur, condignis honoribus frequentetur, omnibus vere poenitentibus & confessis, qui ad dictam Ecclesiam in Purificationis, Annunciationis, Assumptionis, & Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, & sancti Francisci, ac sanctæ Claræ festivitatis, & per octo dies festivitates ipsas immediate sequentes, devote accesserint annuatim, de Omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, auctoritate confisi, unum annum & quadraginta dies, de injuncta sibi poenitentia misericorditer relaxamus. Datum ut supra.

*Vide Constit. 14.
Joan. XXI.
tom. 4. fol. 500.*

XXXIX.

Deputantur Judices conservatores prædicti Monasterii. Ibid. epist. 1854.

Venerabili fratri Episcopo Sissaricæ, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, Præpositis, Archipresbyteris, & aliis Ecclesiarum Prelatis, per Sissaricæ Civitatem & Diocæs. constitutis, ad quos præfentes litteræ pervenerint, salutem.

§. I. **N**on absque dolore cordis & plurima turbatione didicimus, quod ita in plerisque partibus Ecclesiastica censura dissolvitur, & canonicæ sententiæ severitas enervatur, ut viri religiosi, & maxime qui per Sedis Apostolicæ privilegia, majori dotati sunt libertate, passim a malefactoribus suis injuriam sustinent & rapinas, dum vix invenitur, qui congrua illis protectione subveniant, & pro fovenda pauperum innocentia, se murum defensionis opponant.

§. II. Specialiter autem dilectæ in Christo filiæ Abbatissæ & Sorores Monasterii sanctæ Claræ de Mannasca Ordinis ejusdem Sanctæ, Sissaricæ Diocæs. tam de frequentibus injuriis, quam de ipso quotidiano defectu justitiæ conquerentes, Universalitatem vestram litteris petierunt Apostolicis exhortari, ut ita videlicet eis in tribulationibus suis, contra malefactores earum prompta debeatis magnanimitate consergere, quod ab angustiis quas sustinent & pressuris, vestro possint præsidio respirare. Ideoque Universalitati vestræ per Apostolica scripta mandamus atque præcipimus, quatenus illos, qui possessiones, vel res, seu domos prædictorum Sororum irreverenter invaserint, aut ea injuste detinuerint, quæ prædictis Sororibus ex testamento decedentium relinquuntur, seu in ipsas Sorores, vel ipsarum aliquam contra Apostolicæ Sedis indulta, sententiam excommunicationis aut interdicti præsumperint promulgare, vel decimas de nutrimentis animalium suo-

fuorum, spretis Apostolicæ Sedis privilegiis, extorquere, si de his vobis manifeste constiterit, canonica monitione præmissa, si laici fuerint, publice, candelis accensis, singuli vestrum in Ecclesiis suis excommunicationis sententia percussis: si vero Clerici, vel Canonici, Regulares seu Monachi extiterint, appellatione remota, ab officio & beneficio suspendatis, neutram relaxaturi sententiam, donec prædictis Sororibus plenarie satisfaciant, & tam Laici quam Clerici seculares, qui pro violenta manuum injectione in Sorores easdem, vel ipsarum aliquam, anathematis vinculo fuerint innodati, cum Diœcesani Episcopi litteris, ad Sedem Apostolicam venientes, ab eodem vinculo mereantur absolvi.

Datum Avenione 11. Nonas Aprilis anno 1.

X L.

Conceditur eis amplum privilegium. Ibid. epist. 1767.

*Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ Monasterii sanctæ Clare de Man-
nasca Ordinis ejusdem sanctæ Silaricen. Diœces. ejusque
Sororibus tam presentibus quam futuris regularem
vitam professis in perpetuum.*

Exordium.

Monast. suscipi-
tur sub protec-
tione Sedis Apo-
stolicæ.
In quo Regula
S. Benedicti ob-
serranda.

§. I. Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incurfus, aut eas a proposito revocet, aut robur, quod abest, sacre religionis enervet.

§. II. Eapropter, dilectæ in Christo filie, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & Monasterium sanctæ Clare de Mannasca, in quo divino estis obsequio mancipatæ, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuantes, ut Ordo monasticus, qui secundum Deum & beati Benedicti regulam, atque institutionem Monialium inclusarum sancti Damiani Assisinatensis, formulam vitæ vestræ a felicitis recordationis Gregorio Papa prædecessore nostro Ordini vestro traditam, cum adhuc esset in minori officio constitutus, in eodem loco institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus in violabiliter observetur.

Loca reconfer-
unt, qua sunt de
jure Monaster.

§. III. Præterea quascumque possessiones, quæcumque bona idem Monasterium in præsentiarum juste & canonicè possidet, aut in futurum, concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit adipisci, firma vobis, & eis quæ vobis successerint, & illibata permaneant; in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum in quo præfatum Monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis, cum terris, pratis, vineis, nemoribus, usurgiis, & pascuis, in bosco, & plano, in aquis & molendinis, in viis, & semitis, & omnibus aliis libertatibus & immunitatibus suis.

Possunt recipere
Puellas a seculo
sugentes.

§. IV. Liceat quoque vobis personas liberas & absolutas a seculo fugientes ad conversionem recipere, & eas absque contradictione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli Sororum vestrarum, post factam in Monasterio vestro professionem, fas sit de eodem loco discedere, discedentem vero nullus audeat retinere. Pro consecrationibus vero Altarium, vel Ecclesiæ vestræ, sive pro oleo sancto, vel quolibet Ecclesiastico sacramento, nullus a vobis sub obtentu consuetudinis, vel alio modo quidquam audeat extorquere, sed hæc omnia gratis vobis Episcopus Diœcesanus impendat: alioquin liceat vobis ea, vestra auctoritate, recipere a quocumque malueritis Catholico Antifite, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habente.

Alia privilegia.

Quod

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I. & 2.

Quod si Sedes Diocesani Episcopi forte vacaverit, interim omnia Ecclesiastica Sacramenta a vicinis Episcopis accipere libere, & absque contradictione possitis, sic tamen ut ex hoc imposterum proprio Episcopo nullum præjudicium generetur.

§. V. Quia vero interdum Diocesani Episcopi copiam non habetis, si quem Episcopum Romanæ Sedis, ut diximus, gratiam & communionem habentem, & de quo plenam notitiam habeatis, per vos transire contigerit, ab eo benedictiones Monialium, vasorum & vestium, ac consecrationes altarium, auctoritate Sedis Apostolicæ, recipere valeatis. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis, clausis januis, excommunicatis & interdictis exclusis, non pulsatis campanis, divina officia celebrare, dummodo causam non dederitis interdicto. Obeunte vero te nunc ejusdem loci Abbatisa, vel earum aliqua quæ tibi successerit, nulla ibi, qualibet subreptionis astutia seu violentia, præponatur, nisi quam Sorores communi consensu vel earum major pars consilii sanioris, secundum Deum, & beati Benedicti regulam providerint eligendam.

§. VI. Paci quoque & tranquillitati vestræ paterna imposterum sollicitudine providere volentes, auctoritate Apostolica prohibemus, ut infra clausuras locorum vestrorum, nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temere capere, vel interficere, seu violentiam audeat exercere. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat præfatum Monasterium temere perturbare, aut eis possessiones auferre, vel ablatas retinere vel minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur earum, pro quarum gubernatione ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate; si qua igitur in futurum Ecclesiastica, secularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reamque se Divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo corpore & sanguine Domini nostri Jesu Christi Redemptoris aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum Judicem præmia æternæ pacis invenient. Amen. Amen. Amen.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus subscripsi.

Et ego Gocius tit. S. Priscæ Presbyter Cardinalis subscripsi.

Et ego Bertrandus tit. S. Martini Presbyter Cardinalis subscripsi.

Et ego Bernardus tit. S. Cyriaci in Thermis Presbyter Cardinalis subscripsi.

Et ego Guido tit. S. Cæcilie Presbyter Cardinalis subscripsi.

Ego Ademarum tit. S. Anastasie Presbyter Cardinalis subscripsi.

Ego P. tit. S. Sufannæ Presbyter Cardinalis.

Ego Bernardus Ostien. Episcopus subscripsi.

Ego Gaucelinus Albanensis Episcopus subscripsi.

Ego Joannes Portuen. Et S. Rufinæ Episcopus subscripsi.

Ego Petrus Sabinensis Episcopus.

Ego Gallardus S. Lucie in Silice Diaconus Cardinalis subscripsi.

Ego Joannes S. Angeli Diacon. Cardinalis.

Ego H. S. Eustachii Diacon. Cardinalis.

Tom. VII.

V v v

Ego

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I. & 2.

Ego Guillelmus S. Mariz in Coſmedin. Diacon. Cardinalis .
Ego Nicolaus S. Mariz in Via lata Diacon. Cardinalis .

Datum Avenione per manum Petri Epifcopi Peneltrin. ſanctz Romanz Eccleſiz Vicecancellarii 11. Nonas Aprilis Indictione XI. Incarnationis Dominicz anno MCCCXLIII. Pontificatus vero Domini Clementis Papz VI. anno I.

XLI.

Ut poſſit ingredi Monafterium Xative. Ibid. epiſt. 1713.

Dilecte in Chriſto filie nobili mulieri Margaritz Comitiſſe Terra-nove.

Devotionis tue ſinceritas promeretur, ut quz a nobis ſuppliciter poſtulas, affectu tibi benevolo concedamus. Hinc eſt quod nos tuis ſupplicationibus inclinati, ut cum ſex honeſtis matronis Monafterium Monialium incluſarum Ordinis ſanctz Clarz de Xativa Valentin. Diocceſis, per dilectum filium nobilem virum Nicolaum de Jamvilla Comitem Terra-novz Virum tuum, & per te, ac quondam Saurinam-genitricem tuam, de bonis veſtris olim fundatum, dotatum pariter, & conſtructum, ex cauſa devotionis, viſitationis, & conſolationis, quibuſcumque ipſorum Monafterii & Ordinis ſtatutis & conſuetudinibus, ac quibuſlibet conſtitutionibus contrariis nequaquam obſtantibus, quotieſcumque ad illud ex cauſa premiſſa te declinare continget, libere ingredi, & comedere, nec non & cum duabus honeſtis ſecularibus mulieribus ibidem licite pernoctare poſſis, dummodo Abbatiffz ipſius Monafterii ad id accedat aſſenſus, devotioni tue, tenore preſentium, indulgemus. Nulli ergo &c. noſtraz conſeſſionis &c.

Datum Avenione xiv. Kalend. Maii anno I.

XLII.

Ut transferant ſuum Monafterium. Ex tomo 6. anno 2. epiſt. 659.

Dilectis filiis Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum de ſancto Emiliano Burdegallen. Diocceſ.

§. I. **D**evotionis veſtraz ſinceritas promeretur, ut votis veſtris, iis preſertim quz ad animarum veſtrarum ſalutem & divini cultus augmentum cedere valeant, quantum cum Deo poſſumus, favorabiliter annuamus.

§. II. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat, quod dudum propter guerram, quz inter cariffimos in Chriſto filios noſtros Francie, & Angliz Reges illuſtres in partibus illis fuit, locus & Eccleſia veſtri, qui erant extra muros Villz de ſancto Emiliano Burdegallen. diocceſ. ſiti, clauſtro veſtro ejuſdem loci dumtaxat excepto, ne ab illa parte dicta Villa per hoſtes expugnari & capi valeret per hoſtes ejuſdem Villz, dirutum penitus exitit & deſtructum, in veſtrum damnum non modicum & ja-cturam. Quare fuit nobis pro parte veſtra humiliter ſupplicatum, ut providere vobis ſuper hoc paterna diligentia curaremus.

§. III. Nos igitur indemnitati veſtraz pio compatiens affectu, ut divina per vos inibi officia reſumantur, & Deo fideliter ſerviatur, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, ut infra muros preſdictos in loco congruo

Monafteriũ pro-
pter bella dic-
tum.

Licentia imper-
toriz ut tranſi-
tatur.

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

gruo & decenti, cum tota materia loci & Ecclesiarum prædictorum, vos transferre, ac de novo Ecclesiam & officinas necessarias fundare & construere, absque tamen Parochialis Ecclesiarum, & cujuslibet alterius alieni juris præjudicio, libere valeatis, fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri & quacumque alia constitutione contraria non obstante, plenam & liberam vobis, auctoritate præsentium, licentiam elargimur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione VI. Idus Junii anno 11.

X L I I I.

Præfatur Ecclesie Maranen. . Ex tomo 5. epist. 14.

Dilecto filio Bonaventurae Benvenuti de Fabriano electo Maranen.

§. I. **P**astoralis officii debitum &c. *salubriter gubernare*. Nuper siquidem Ecclesia Maranen. ex eo Pastoris regimine destituta, quod nos venerabilem Fratrem nostrum Vincentium Paſten. olim Maranen. Episcopum apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo tenebatur eidem Maranen. Ecclesie, cui tunc præerat, de Fratrum &c. & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Paſten. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo cum ipſo Paſten. Ecclesie in Episcopum & Pastorem.

*Plid. const. 107.
Suant. XIII.
tom. 6. fol. 576*

§. II. Nos volentes eidem Maranen. Ecclesie, ne dispendia longæ vacationis incurreret, paterna sollicitudine præcavere, cum nullus præter nos hac vice de ipsius Ecclesie Maranen. ordinatione se intromittere potuerit, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi ipsius Ecclesie Maranen. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, tunc apud Sedem Apostolicam quoquomodo vacantium, & in antea vacaturarum, dispositioni &c. reservandas. Decernendo ex tunc irritum &c. contingeret attentari, post liberationem, quam de præficiendo eidem Maranen. Ecclesie personam utilem &c. habuimus cum nostris Fratribus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, & in Sacerdotio &c. cui de religionis zelo, litterarum scientia, honestate morum ac vitæ, aliisque virtutum meritis, apud nos laudabilia testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus &c. pensatis, de persona tua ipsi Maranen. Ecclesie, de prædictorum &c. auctoritate &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem &c. *uberius consequi merearis*.

Datum Avenione V. Idus Junii anno 11.

X L I V.

Præfatur Ecclesie Sagonen. Ibid. epist. 11.

Dilecto filio Bernardo de Monteto electo Sagonen.

Militanti Ecclesie disponente Domino &c. *Pastores*. Dudum siquidem Ecclesia Sagonen. per obitum bon. mem. Pagani Episcopi Sagonen. qui in partibus illis diem &c. Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi &c. intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesie Sagonen. ne proluxæ vacationis remaneret exposita detrimentis, sollicitis studiis intendentes, post deliberationem quam super hoc habuimus diligentem cum nostris Fratribus; demum ad te Ordinis Minorum professorem, in sacerdotio &c. cui de religionis zelo, litterarum &c. aliisque multiplicium virtutum meritis,

*Plid. constit. 5.
Clem. 8. tom. 6.
fol. 451.*

Tom. VII.

V V V 2

apud

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO I. & 2.

apud nos &c. perhibentur, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus &c. pensatis, de persona tua, ipsi Ecclesiæ Sagonen. de prædictorum &c. auctoritate &c. providemus, teque ipsi &c. in Episcopum & Pastorem curam &c. tam in spiritualibus &c. plenarie committendo &c. *uberius consequi merearis.*

Datum Avenione v. Idus Junii anno 11.

X L V.

Præfatur Ecclesiæ Potentinae. Ibid. epist. 5.

Dilecto filio Guillelmo de Turre de Adria electo Potentin.

*Vid. Constit. 57.
Clem. P. tom. 6.
fol. 464.*

Regimini universalis Ecclesiæ &c. *prodesse.* Dudum siquidem fel. record. Joannes XXII. prædecessor noster, videlicet XVI. Kalend. Februarii Pontificatus sui anno x. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium in Regno Siciliae consentientium, tunc vacantium &c. dispositioni &c. reservavit, decernens ex tunc irritum &c. contingeret attentari. Postmodum vero præfato prædecessore sublato de medio, & pia memoriæ Benedicto Papa XII. prædecessore nostro, & ejusdem Joannis immediate successore ad apicem &c. assumpto, Ecclesia Potentin. in Regno consistente prædicto, per obitum bon. memor. Guillelmi Episcopi Potentin. qui, dicto Benedicto in humanis agente, in partibus illis diem &c. Pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum ipsius Ecclesiæ reservationis &c. forsitan ignari, dilectum filium Petrum de Madio Archidiaconum ejusdem Ecclesiæ in Potentin. Episcopum, quamvis de facto elegerit dicuntur, qui reservationis & decreti prædictorum, ut fertur, inscius, ad ipsorum Capituli instantiam, hujusmodi electioni præstans assensum, electionem ipsam a bon. mem. Petro Archiepiscopo Acheruntino. Metropolitan. loci, petiit auctoritate metropolitana confirmari. Subsequenter autem dicto Benedicto, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, & nobis, gratia divina favente, assumptis ad apicem dignitatis Apostolicæ, ac hujusmodi electionis negotio ad nostram deducto notitiam: nos electionem ipsam et quidquid ex ea secutum est, reputantes, prout erant, irrita et inania, ac ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem et felicem, cum nullus de provisione ipsius Ecclesiæ, de qua sic vacante idem Benedictus, dum vixit, minime ordinavit, præter nos se hac vice intrmittere posset, reservatione et decreto obfistentibus supradictis, paternis &c. intendentes, post deliberationem, quam ad præficiendum eidem Ecclesiæ Potentin. personam utilem &c. cum Fratribus &c. diligentem: demum ad te Ordinis Minorum professorem, in sacerdotio &c. cui de religionis zelo &c. prudentia spiritualium, et temporalium providentia, et aliis multiplicium &c. apud nos fide digna &c. convertimus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus debita &c. pensatis, de persona tua ipsi Potentin. Ecclesiæ, de Fratrum &c. auctoritate &c. providemus, teque illi &c. in Episcopum et Pastorem, curam &c. tam in spiritualibus &c. plenarie committendo &c. *uberius consequi merearis.*

Datum Avenione XVI. Kalend. Julii anno 11.

In eundem modum Joanni electo Acheruntino et Capitulo ac Clero Civitatis et Diocesis Potentin. Et carissimæ in Christo filię Joannæ Reginae Siciliae illustri.

XLVI.

XLVI.

Ut conferat possessionem Episcopatus Lauden. fratri Luca de Castello. Ex libe. secretorum epist. i 31.

Dilecto filio Guillelmo tituli sanctorum Quatuor Coronatorum presbytero Cardinali Apostolice Sedis Legato.

§. I. **E**Xposuit nobis dilectus filius Lucas electus Lauden. quod licet ipse, quem dudum Ecclesie Lauden. tunc vacanti per obitum bon. memor. Leonis Episcopi Lauden. de Fratrum nostrorum consilio prefecimus in Episcopum et Pastorem, litteras Apostolicas inde confectas, ac procuratores suos ad eandem Lauden. Ecclesiam destinavit, et per venerabilem Fratrem nostrum Joannem Archiepiscopum Mediolan. loci Metropolitanum predicti procuratores fuerint nomine ipsius electi admissi; tamen dilecti filii Capitulum ejusdem Ecclesie asserentes se, antequam nos providissemus de persona dicti electi prefate Lauden. Ecclesie, dilectum filium Guillelmum Præpositum domus de Vicobaldono, Ordinis Humiliatorum Mediolan. Dioc. in suum et ejusdem Ecclesie Episcopum elegerit, ac electionem hujusmodi per te, auctoritate officii Legationis tibi commissæ, confirmatam fuisse, quodque idem Præpositus, prætextu electionis et confirmationis ipsorum, possessionem Episcopatus Lauden. erat adeptus, litteras provisionis nostræ predictæ, ac procuratores dicti Lucæ electi admittere recusarunt. Quare idem electus nobis humiliter supplicavit, ut providere sibi & Ecclesie Lauden. predictæ de opportuno remedio, paterna diligentia, curaremus.

§. II. Nos igitur attendentes, quod nullus præter nos de provisione Lauden. Ecclesie supradictæ se potuit intromittere illa vice, pro eo quod dudum sel. record. Benedictus Papa XII. prædecessor noster, videlicet quarto Nonas Januarii anno Pontificatus sui tertio, certis motus considerationibus, omnes Ecclesias Cathedrales Provincie Mediolanen. tunc vacantes vel vacaturas in antea &c. reservans, decrevit ex tunc irritum et inane si secus &c. contingeret super his attentari. Nosque postmodum eodem prædecessore, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, ad apicem &c. assumpti, omnes Cathedrales Ecclesias, ceteraque beneficia Ecclesiastica, tunc vacantia: et in antea vacatura, ubicumque consistentia, quæ per eundem prædecessorem generaliter vel specialiter fuerunt suæ dispositioni et provisioni reservata, de quibus ipse non providerat, dum viveret, provisioni et dispositioni nostræ, cum similis interpositione decreti, scilicet Nonis Maii ante benedictionis et coronationis nostræ solemniam, duximus, auctoritate Apostolica reservanda. Discretionem tuam per &c. mandamus, quatenus non obstantibus electione hujusmodi de dicto Præposito, post dictas reservationes de facto præsumpta, et iis quæ secuta sunt per eandem, quæ quidem nullius momenti existunt, reservationibus et decretis obstantibus supradictis, eundem Lucam electum, vel ejus procuratores et ministros, ipsius nomine, ad præfatam Lauden. Ecclesiam, infra dictam Mediolanen. Provinciam consistentem, ejusque administrationem plenam et liberam, a dictis Capitulo et aliis quorum interest, amoto exinde dicto Præposito, recipi, ut moris est, facias et admitti, eisque de redditibus et proventibus ipsius Ecclesie integraliter responderi. Contradictores quoslibet et rebelles per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo.

Datum Avénione VIII. Idus Julii anno II.

Eodem modo ad Archiepiscopum Mediolanen.

XLVII.

XLVII.

Ut non velentur velo nigro Moniales laice. Ex tomo 2. epist. 102.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. **P**ersonas sub regulari observantia Domino famulantes, paternæ complectentes in Domino caritate, ac dilectione præcipua diligentes, petitionibus earum in iis præsertim, quæ pacem & tranquillitatem earumdem respiciunt, libenter annuimus, & quæ credebantur propter hæc pro quiete ipsarum instituta, quæve docente facti experientia in contrarium redundare noscuntur, Apostolicæ provisionis remedio summovemus.

Nullitudo Pen-
sionis erga regu-
lares personas.

In Monast. exor-
tatione turbatio-
net.

Ne conversæ ve-
lo nigro utantur,
seve benedicti-
cipiant.

§. II. Sane oblata nobis pro parte dilectarum filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii Sancti Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sanctæ Claræ petitio continebat, quod olim ad supplicationem carissimæ in Christo filiz nostræ Sanciz Reginz Siciliz illustris, credentis id ad bonum cedere, fuit auctoritate Apostolica ordinatum, ut Moniales laicæ dicti Monasterii velarentur velo nigro, & benedicerentur, sicut Moniales dicti Monasterii litteratæ. Cum autem, sicut ejusdem petitio subjungebat, ex præmissis interdum turbatio & scandalum oriantur, ex eo quod ipsæ laicæ sic velatæ ac benedictæ, credentes propter hoc litteratis Monialibus esse pares, debita & consueta servitia facere in Monasterio prædicto contemnant: Nobis pro parte dictarum Abbatissæ & Conventus extitit humiliter supplicatum, ut providere tranquillitati & paci earum in hac parte, de opportuno remedio dignaremur.

§. III. Nos igitur cupientes hujusmodi scandalis & turbationibus obviare, ipsius Reginz etiam super hoc humiliter supplicantis, ac dictarum Abbatissæ & Conventus supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore præsentium statuimus, ut Moniales laicæ, seu conversæ dicti Monasterii de cetero non velentur velo nigro, nec benedictionis munus impendatur eisdem, prædicta ordinatione ac constitutionibus, seu privilegiis Apostolicis, nec non statutis & consuetudinibus Monasterii & Ordinis prædictorum contrariis non obstantibus quibuscumque. Nulli ergo, &c. nostræ constitutionis, &c.

Datum apud Villanum novam Avenion. Diocesis. vii. Kalend. Augusti anno 11.

XLVIII.

Ut absolvi possint a casibus Sedi Apostolicæ reservatis. Ex tomo 6. epist. 97.

Dilectis in Christo Filiabus Abbatissæ & Conventus Monasterii sanctæ Mariæ Magdalene Neapolitan. Ordinis sancti Augustini.

§. I. **R**eligionis vestræ meretur honestas, ut illa vos gratia favorabiliter prosequamur, per quam personis vestri Monasterii evagationis auferatur materia, & ipsarum animarum profectibus salubriter consulatur.

§. II. Hinc est, quod nos carissimæ in Christo filiz nostræ Sanciz Reginz Siciliz illustris, vestrisque supplicationibus inclinati, ut Guardianus vestri Monasterii in Sacerdotio constitutus, qui nunc est, & erit pro tempore, vos, & vestrum singulas, quotiens fuerit opportunum, vestris, & vestrarum singularum confessionibus diligenter auditis, pro commissis etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, si qui, quod abbit, incurrerint, absolvere valeat, injuncta vobis poenitentia salutari, & aliis, quæ de jure fuerint in-

ANNO CHRISTI 1347.

CLEMENTIS VI., ANNO I. & 2.

injungenda, super quibus ipsius Guardiani conscientiam oneramus, vobis auctoritate Apostolica, tenore presentium indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Apud Villam novam Avenion. Diœc. VII. Kal. Aug. anno II.

X L I X .

Similiter his indultum. Ibid. epist. 98.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii Sanctæ Corporis Christi Neapolitan. Ordinis sanctæ Clare.

Religionis vestræ promeretur honestas, &c. *ut supra.* Nulli ergo, &c. Datum ut supra.

L.

Atque istis itidem concessum. Ibid. epist. 99.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii sanctæ Crucis Neapolitan. Ordinis sanctæ Clare.

Religionis vestræ promeretur integritas, ut illa vos, &c. ut supra. Datum ut supra.

L I.

Ut caritative subveniant structura Monasterii sanctæ Clare Colonien. Ex tomo 3. epist. 1098:

Universis Christi fidelibus, &c.

Eccliesiarum & Monasteriorum fabricis manum porrigere, piæ apud Deum, & meritorium reputantes, frequenter Christi fideles ad impendendum Ecclesiis ipsis hujusmodi auxilium, nostris monemus litteris & hortamur, & ut ad id eo fortius animentur, quo magis ex hoc animarum commodum speraverint adipisci, nonnumquam pro iis temporalibus suffragiis spiritualia eis munera, videlicet remissiones, & indulgentias elargimur. Cum itaque ex parte dilectarum in Christo filiarum Isabelle Abbatisse, & Philippæ de Gertra Monialis, ac Conventus Monasterii sanctæ Clare Colonien. Ordinis ejusdem sanctæ, seu sancti Damiani, nobis fuerit insinuando monstratum, quod cum ipsa Abbatisse & Philippa præfatum Monasterium, jam sunt septem anni vel circa, de redditibus eis per dilectum filium nobilem Virum Raynaldum Comitem Gelrix earundem Abbatisse & Philippæ Germanum ad vitam concessis, construi facere inceperint, & continue construi faciant, cum Ecclesia & aliis officinis, ipseque hoc anno propter subitam inundationem aquarum, damnificata fuerint in dictis redditibus ad valorem quatuor millium Florenorum auri, & ob hoc opus hujusmodi, prout asserunt, continuare non possint, propter quod, pro feliciori ac faciliori consummatione dicti operis fidelium caritativa subsidia sint eis quamplurimum opportuna. Nos cupientes, &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Diœc. 13. Kal. Octobr. anno II.

L I I.

L II.

Ut possint recipere ancillas in obsequium Monasterii. Ex tomo 3. epist. 1089

*Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & Conventus Monasterii sanctæ
Crucis prope Neapolim Ordinis sanctæ Clare.*

SACTÆ Religionis, in qua mundanis abdicatis illecebris, virtutum Domino in humilitatis spiritu devotum & sedulum famulatum impenditis, promeretur honestas, ut super illis, quæ vobis commoditatis incrementum asserere valeant, gratiosum Apostolici favoris præsidium libenter præbeamus. Hinc est, quod nos vestris & carissimæ in Christo filiæ Sanctæ Regine Siciliæ illustri nobis supplicantis humiliter, in hac parte supplicationibus inclinati, ut vos nunc & impostero quotiens opus fuerit, in dicto Monasterio, quod præfata Regina construxit, pro tranquillitate vestra sex probas mulieres in servitiales dicti Monasterii juxta regulam vestram, valeatis recipere, & tenere, fæl. record. Benedicti Papæ XII. &c. *Præsentium indulgemus*. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum apud Villam novam Aven. Diœces. xii. Kal. Octob. anno 11.

L III.

Ut fundare possit Monasterium Clarissarum Arsfani. Ibid. epist. 1217.

Dilecto filio nobili Viro Petro Judici Arboreæ in Sardinia Arboren. Diac.

§. I. **I**N iis quæ animarum salutem respiciunt, libenter Apostolici favoris auxilium impertimur. Sane petitio tua nobis exhibita continebat, quod tu ad laudem Dei, ac pro tuæ ac progenitorum tuorum animarum salute, quoddam Monasterium Monialium Ordinis sanctæ Clare in quodam loco & Civitate Arsfani vulgariter nuncupato, Arboren. Diœces. de novo fundare ac dotare disponis, quodque nonnulla bona male ablata incerta, ad quorum restitutionem teneris, convertere desideras tam in sumptibus pro fundatione, quam in dotatione hujusmodi faciendis: quare nobis humiliter supplicasti, ut tibi pro satisfactione restitutionis dictorum bonorum, convertendi bona hujusmodi in præmissis licentiam concedere dignemur.

§. II. Nos itaque tuum in hac parte propositum in Domino commendantes, tibi ut satisfacto prius plenarie de bonis prædictis illi, vel illis, cui, vel quibus hujusmodi bona debentur, si eos, vel eum scire vel invenire poteris, reliqua si quæ sint; si vero nullum de prædictis poteris invenire, omnia bona præmissa in fundationem, & dotationem prædictas convertere valeas, tenore præsentium, auctoritate Apostolica, concedimus de gratia speciali. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum apud Villam novam Aven. Diœces. x. Kalend. Octobris anno 11.

L IV.

Confirmat bullam quamdam Joannis XXII. Ex tomo 3. epist. 1284:

Ad perpetuam rei memoriam.

TENOREM quarundam litterarum fæl. record. Joannis Papæ XXI. Prædecessoris nostri in Registro ipsius Prædecessoris repertum, ad dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ & Conventus Monasterii sanctæ Clare

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

Clare Caturecen. Ordinis ejusdem Sanctæ de registro ipso de verbo ad verbum transcribi & præsentibus annotari fecimus, qui talis est: *Joannes Episcopus servus servorum Dei. Dilecti filii Generali & Provincialibus Ministris Ordinis Fratrum Minorum, salutem & Apostolicam benedictionem. Tenorem quarundam litterarum sui. record. Bonifacii Pape VIII. Prædecessoris nostri in ejus registro repertum; &c. ut in Bulla 27. regesti Joannis XXII. usque ad Kalend. Octobr. Pontificatus nostri anno 11. Ceterum ut eorumdem litterarum dicti Joannis Prædecessoris tenor prædictus, sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, ut illud idem robor, eamque vim, eundemque vigorem dictus tenor per omnia habeat, quem habent originales litteræ supradictæ, & eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quancumque & ubicumque sive in judicio vel alibi fuerit exhibitus vel ostensus, & eidem ætetur firmiter in omnibus, sicut eisdem originalibus litteris staretur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Per hoc autem nullum jus alicui, seu aliquibus de novo accquiri volumus, sed antiquum tantummodo conservari. Nulli ergo, &c. voluntatis infringere, &c.*

Vide in regesti
tom. 6. fol. 502

Datum Avenione xii. Kalend. Novembris anno 11.

L V.

Ut possit ingredi Ordinem sancte Clare, & infra annum proficisci. Ibid. epist. 1200.

Carissime in Christo Filie Sanctæ Regina Sicilia Illustris:

§. I. **P**recellæ tuæ magnitudinis merita diversarum virtutum radiis præbentia claritatem, nos inducunt ut te veluti Apostolicæ Sedis filiam prædilectam, in iis quæ devote postulas, favorabiliter prosequamur.

§. II. Cum itaque, sicut oblata nobis pro parte tua petitio continebat, tu in aliquem de Monasteriis Monialium Ordinis sanctæ Clare per te fundatis proponas ingredi, & regularem habitum assumere in eodem, ac te in illo divinis obsequiis perpetuo mancipare, & etiam infra annum post tuum ingressum hujusmodi, etiam dictum Ordinem, & ejusdem Ordinis regulam profiteri, nobis humiliter supplicasti, ut tibi super his Apostolicum dignaremur impertiri assensum.

§. III. Nos itaque tuis piis desideriis volentes annuere favorabiliter in hac parte, tuis supplicationibus inclinati, tibi ut etiam in Monasterio dicti Ordinis quod ingressa fueris, possis etiam infra annum post ingressum hujusmodi, dictum Ordinem & ejus regulam profiteri expresse, quibuscumque constitutionibus Apostolis, & statutis, & consuetudinibus Monasterii & Ordinis prædictorum contrariis, juramento, confirmatione Apostolicæ Sedis vel quacumque firmitate alia roboratis, nequaquam obstantibus, devotioni tuæ, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione xviii. Kal. Decembris anno 11.

L V I.

Ut ingredi possit Monasterium Clarissarum Penitentie. Ibid. epist. 1770.

Dilectæ in Christo filie nobili mulieri Mariæ Comitissæ Namurcen.

Devotionis tuæ sinceritas promeretur, ut quæ a nobis suppliciter postulas, affectu tibi benevolo concedamus. Hinc est quod nos tuis devotis supplicationibus inclinati, ut cum octo mulieribus honestis Monasterium

Tom. VII.

X x x

Mo-

Monialium inclufarum de Penitheghien. Ordinis fanctæ Claræ Tornac. Dioec. fub diftrictu & dominio dilecti filii nobilis Viri Guillelmi Comitum Namurcen. nati tui, ab ipſius progenitoribus, ut aſſeritur, fundatum, ac etiam conſtructum, ad quod habes ſpecialis devotionis affectum, quibuſcumque ipſorum Monafterii & Ordinis ſtatutis & conſuetudinibus, ac quibuſlibet conſtitutionibus contrariis nequaquam obſtantibus, cauſa devotionis viſitandi dilectam in Chriſto filiam Margaritam Monialem dicti Monafterii natam tuam, totiens quotiens expedierit, libere ingredi valeas, dummodo ejus, quæ dicto Monafterio præſt, vel pro tempore præſuerit, ad id accedat aſſenſus, & tu dictæque perſonæ ibidem non comedatis, vel etiam pernocletis, tenore tibi præſentium indulgemus. Nulli ergo, &c. noſtræ conſeſſionis, &c.

Datum Avenione xv. Kal. Decembris anno it.

LVII.

Confirmatur quoddam privilegium circa bonorum diſpoſitionem ei a Regina Joanna conſeſſum. Ex libro 3. ann. 2. epiſt. 1189.

Cariffime in Chriſto filia Sanctæ Regine Siciliæ Illuſtri.

Reginæ celeberrimæ virtutes.

§. I. **P**erſonam tuam verbo & exemplo bonorum operum relucens, quæ ſic ſe ſuperne conſtituit beatitudinis amatricem, quod illa quærere ſtudio piæ vitæ non deſinit, & quærendi præbet aliis materiam per exemplum, quæ ad divini cultus & religionis augmentum cedere dignoſcuntur, paternæ caritatis benevolentiam præcipue diligentes, eo pleniori affectu tua pia vota proſequimur, quo te circa Dei beneplacita ſtudioſius intendente, amabiles per continuatæ tuæ laudabilis operationis miniſterium fructus in agro religionis Chriſtianæ ſuccreſcunt.

Ejus petitionis tenor.

§. II. Oblata ſiquidem nobis tua petitio continebat, quod deliberatione in mente tua præhabita, diſpoſuiſti aliquam religionem alicujus regulæ approbatæ intrare, & quia aliqua Monafteria ædificari feciſti, quæ nondum ſecundum tuam voluntatem plene dotata exiſtunt, ac quedam pia & laudabilia ſicere diſpoſuiſti, multaque legata, & fidei commiſſa, præcipue ad pias cauſas in tuo teſtamento ordinavi, & ordinare diſponis, quæ non ſunt adimpleta, & executioni mandata, & ut prædicta poſſis habiliter adimplere, obtinuſti gratioſe a cariffima in Chriſto filia noſtra Joanna Regina Siciliæ illuſtri, quod te religionem intrante, executores tui teſtamenti deputati ſeu deputandi, ante profeſſionem religionis prædictæ, poſſint & valeant, etiam poſt profeſſionem a te in religione, quam ingreſſa fueris, emittendam, tenere omnes terras, proviſiones & jura, quæ tu nunc habes, & eſſes habitura, & tu nunc tenes, & impoſterum tenere poſſes, ſi ad religionem minime convolare, fruſtusque, redditus, & proventus provenientes ex eis in vita tua percipere, & perceptos expendere in executionem tui teſtamenti, dotatione ipſorum Monafteriorum, & aliis laudabilibus ſeu piis operibus, prout ipſa diſpoſuiſti, & ante profeſſionem præſatam duxeris diſponendum, ſicut in patentibus litteris inde conſectis, ejuſdem Joannæ Regine Siciliæ ſigillo munitis, quarum tenorem de verbo ad verbum præſentibus inferi fecimus, plenius continetur. Quare nobis humiliter ſupplicaviſti, ut præmiſſis Apoſtolicæ firmitatis robur adjicere, præſatamque conſeſſionem & privilegium, ex certa ſcientia confirmare, de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Privilegium a Regina Joanna obſeſſum.

Cujus petitiæ confirmatio.

§. III. Nos itaque tuis ſupplicationibus inclinati, præmiſſam conſeſſionem

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

nem ab eadem Joanna Regina, ut præfertur, tibi factam, non obstanti si religioni, seu conditioni, quam te intrare contigerit, in aliquo forsitan refragaretur, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus, suppletentes omnem solemnitatem, & omnia alia necessaria, si qua forsitan defuissent, & quomodocumque defissent in præmissa concessione, de Apostolicæ plenitudine potestatis. Tenor autem dictarum litterarum tibi concessarum ab ipsa Joanna Regina talis est.

§. IV. *Joanna Dei gratia Regina Hierusalem & Sicilie, Ducatus Apuliae, & Principatus Capuae, Provincie & Faltarquerii, ac Pedemontis Comitissa, uniuersis præsentis privilegium inspecturis, tam presentibus quam futuris. Officium filialis reverentiae admonet, & caritatis affectus signanter indicat, ut in Iste Domine, Domine Sancte Hierusalem & Sicilie Regine, reuerende Domine Matris nostrae, potestatis nostrae præsidium quam commodè studiose promoveat, ejusque votis, honestisque supplicationibus, pronius & suauiter inclinetur. Hujus itaque considerationis intuitu, & affectionem internam, placidamque benevolentiam, quam eadem Regina Mater nostra erga nos gessit, a tempore quo nos in lucem natura produxerat, circa educationem nostram curam gerendo sollicitam, & plures labores domesticè subeundo, in considerationis examine deducentes, & hujusmodi beneficia placida, debita gratitudine recensentes, ad ipsius Domine Regine matris nostrae devotè supplicationis instantiam nosriter nobis factæ, ejus in hac parte votis, quæ præcipue causam piam, honestamque respiciunt, promptis affectibus annuentes, eidem Regine matri nostrae, ac executoribus, & distributoribus sui ultimi testamenti, seu ultimæ voluntatis, seu quibuscumque aliis ad hæc per ipsam jam deputatis & quocumque tempore deputandis, prout jam ordinatis, & providis, seu ordinatis & providebit inantea, hujus privilegii serie de nostra certa scientia, motu libero gratiæ specialis, & plenitudine Dominicæ potestatis, benigne concedimus, & plenius indulgemus, quod dicti executores & distributores ejusdem sui ultimi testamenti, seu ultimæ voluntatis, ac quilibet alii deputati jam, & in antea, ut prædicitur, deputandi per eam, prout jam, sicut prædicitur, providit, elegit, & ordinavit, seu de cetero providendum, ordinandum, eligendumve duxerit, postquam scilicet religionem quamcumque ingreditur, seu religionis habitum assumpserit cujuscumque, possint & valeant libere, & sine quovis contradictionis obstaculo, omnium civitatum, Terrarum, Castrorum, Casalium, ac quorumvis aliorum bonorum feudaliū, cum feudatariis dominibus, Vassallis, Juribus, Jurisdictionibus & pertinentiis eorum omnibus, ac provisionum animarum, & aliorum jurium quorumcumque, quas & quæ habet & obtinet ipsa Regina a nostra Curia, seu alio modo quocumque in dicto Regno nostro Sicilie, quavis ratione seu causa, & erit in posterum quomodolibet habitura, quamdiu scilicet in habitu viduali permanserit, & ad religionem forsitan non volaret, per se, vel alios, nostra ulteriori non requisita seu obtenta licentia, adipisci possessionem, auctoritate propria, corporalem, illamque, & quodlibet eorundem tenere, & possidere, & ex Croitatibus, Terris, Castris, Casalibus, bonis, provisionibus, & juribus ipsis, dicte Domine Regine matris nostrae vita durante, percipere fructus, redditus, & proventus, omnemque pecuniam exigere, & habere, ac convertere in executionem dicti sui ultimi testamenti, seu ultimæ voluntatis, donatione Monasteriorum, & aliis laudabilibus, seu piis operibus & causis aliis, prout præfata Regina mater nostra jam disposuit, providit, mandavit, & ordinavit, & deinceps jusserit, ordinaverit, disposuerit, & providerit quomodocumque in termino, vel in ultimæ voluntate, sic equidem quod ipsi distributores, seu deputati, & deputandi per præfatam Reginam, post ejus*

Tom. VII

Xxx 2

re-

Et obineat:

Litteræ quæ eorū
terminant.

religionis ingressum, illam jurisdictionem ac facultatem, ac merum & mixtum imperium habeant in Crociatibus, Castris, Terris, Casalibus, & bonis ejusdem, quas nunc ex concessione avita Regia & nostra, ipsa Regina dignoscitur obtinere, ac in præmissis, & circa præmissa & ea facienda quilibet eorum in solidum plenam habeat potestatem, volentes & de nostra certa scientia, & Dominica potestate decernentes & declarantes expresse, quod præfata nostra concessio, & indulti gratia valeant & procedant in eo casu, ac omni jure, & modo, quibus melius & efficacius, & plenius procedere, & valere possunt; ita quod ex emergentis casus eventu, præmissa seu præmissorum aliquod, nulli cavillationi seu hesitationi subiaceant, sed ea, & quodlibet eorumdem, sic valida, firmaque permaneant successivis temporibus, quod omnem impugnationem cujusvis contingentis dubitationis evitent, & per consequens, juxta prædictorum sanam sensum & rationabilem intelligentiam, ipsa nostra concessio efficax & incommutabilis remaneat & realis, nullaque in contrarium jurisdictio, interpretatio, vel subtilitas quomodolibet admittatur, per quas, & quod posuit illi quomodolibet derogari, quodque liceat dictis executoribus & aliis deputandis per præfatam Reginam, sicut præmittitur, officiales, commissarios, & alios ordinare circa præmissorum gestionem, & executionem, conjunctim vel divisim, eos amovere, & alios illis idoneos subrogare, prout, quando, & quotiens, eis videbitur expedire, cum jurisdictione & potestate, quas illi duxerint committendas; illorum rationes & computa audire, liquida exigere, & eos de gestis officiis quietare. Et quia firmæ nostre intentionis existit, quod præfata Regina nullum in his recipiat diminutionis incommodum, aut dispendii detrimentum, omnem donationem & concessionem de prædictis Crociatibus, Terris, Castris, bonis & juribus, seu altero eorumdem, si quam de cetero, cujus, & quavis causa, forsitan saceremus, quamdiu scilicet præmissorum executio prædicta duraverit, ex nunc prout ex tunc, de ipsa nostra certa scientia judicamus & declaramus expresse processisse & procedere per erroris & oblivionis eventum, illasque vacuumus, & annullamus, ac nullas & irritas decernimus, nulliusque volumus esse efficacie, seu vigoris, legibus, juribus, & constitutionibus quibuscumque præmissis, vel præmissorum forte alicui contrariis non obstantibus in hac parte, quem hoc casu de ipsa nostra certa scientia tollimus, & viribus & efficaciam vacuumus. Privilegiis, litteris, indultis, & concessionibus aliis quibuscumque concessis & indultis ipsi Regine matri nostre, tam per clare memorie Dominum avum nostrum Hierusalem & Sicilie Regem illustrem, virum suum, quam nos in sui robore & efficaciam duraturis, nec vigore presentis privilegii aliquam immutationem seu dispendium quomodolibet subituris; præmissa autem omnia concedenda, indulgenda, declaranda, & demandanda duximus de administratorum & gubernatorum nostrorum consilio pariter & assensu. In cujus rei testimonium & cautelam præfatum privilegium duplicatum exinde fieri, & pendent! Excellentie nostre sigillo infirmis commaniri, Datum Neapoli per manus Arnulphi Cumani de Neapoli Juris civilis professoris, Viceprothonotarii Regni Sicilie, anno Domini MCCCXLIII. die 11. Septembris, XII. Indictionis, Regnorum nostrorum. anno 1.

Nulli ergo &c. nostre confirmationis & suppletionis &c. Datum Avenione xi. Kalen. Decembris anno 11.

ANNO CHRISTI 1343.

CLEMENTIS VI. ANNO 1. & 2.

LVIII.

Ut post professionem solemnem exire possit cum duabus Monialibus. Ibidem epist. 1298.

E I D E M.

Pracelsa magnitudinis tuæ merita &c. *favorabiliter prosequamur*. Tuis itaque supplicationibus inclinati, tibi postquam ad aliquam religionem transferis, ut proponis, & professâ fueris in aliquo Monasterio alicujus regulæ approbatæ, tibi liceat cum duabus Monialibus ejusdem Monasterii, quas assumere volueris pro tempore, ac ipsi duabus Monialibus te dumtaxat fociantibus, clausuram & claustrum ipsius Monasterii in quo intraveris, absque alicujus transgressionis noxa, vel nota, exire, & Monasteria per te ædificata & ordinata, ac alia pia loca visitare, & opera misericordiæ ac alia, laudabilia facere & compleere, quotiens, & quando tibi videbitur expedire, felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, & quacumque alia constitutionibus in contrarium editis nequaquam obstantibus, tibi auctoritate Apostolica, tenore præsentium, liberam concedimus facultatem, tecum & cum dictis duabus super præmissis misericorditer dispensantes. Nulli ergo &c. nostræ concessionis & dispensationis &c.

Datum Avenione xi. Kalend. Decembris anno 11.

LIX.

Ut Moniales Aquen. gaudeant indulgentiis & gratiis concessis Fratribus Ordinibus Minorum & Sororibus sanctæ Clare. Ex lib. 3. epist. 1327.

Carissime in Christo filie Sancte Regine Sicille illustri.

§. I. **C**Laris tuæ celsitudinis meritis, sic tibi favorem et gratiam Sedis Apostolicæ vindicasti, ut sibi redundant ad gaudium ea, quæ tibi concedit, quæ congruere perpenderit desideriis mentis tuæ.

§. II. Cum itaque, sicut pro parte tua nobis fuit expositum, de licentia Sedis Apostolicæ, Monasterium quoddam Sororum Ordinis sanctæ Clare sub vocabulo sanctæ Nativitatis Christi in civitate Aquen. pia intentione constructi feceris, ad ampliacionem Ordinis ejusdem Sanctæ, ut ibi Sororum ejusdem Ordinis copiosus numerus ad obsequendum Altissimo collocandus, de acquisitis et assignatis sibi per te possessionibus et redditibus sustentetur: nos devotis tuis supplicationibus benignius annuentes, ut idem Monasterium, et prædictæ Sorores, quæ nunc sunt, et in posterum inibi fuerint collocatæ, necnon omnes, et singuli ad ipsum Monasterium cum veneratione debita confluentes, omnibus indulgentiis Ordinibus Fratrum Minorum, et Sororum sanctæ Clare suis vicibus, et diebus, quavis auctoritate concessis, potiantur et gaudeant, auctoritate tibi præsentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione v. Kalend. Decemb. anno 11.

LX.

Similiter concessum pro Sororibus sanctæ Crucis Neapolitan. Ibid. ep. 1328.

E I D E M.

CLaris tuæ celsitudinis meritis sic tibi favorem &c. ut supra. Cum itaque &c. Monasterium quoddam Sororum Ordinis sanctæ Clare, sub vocabulo sanctæ Crucis in civitate Neapolitana, pia intentione constructi feceris,

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

ris, ad ampliationem Ordinis ejusdem Sanctæ, ibique Sororum ejusdem Ordinis copiosum numerum ad obsequendum Altissimo collocaveris. Nos devotis &c. Nulli ergo &c.

Datum ut supra.

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

L X I.

Ut possit edificare Monasterium Clariffarum Bruxellis. Ex lib. 6. epist. 334.

Dilecto filio nobili viro Guillelmo de Dunnuorde Domino de Oflerbout Leodien. Diceffis.

§. I. **P**lis desideris devotorum gratum nos decet prestare consensum, et ea quæ augmentum religionis cultusque divini respiciunt, ut votivum consequantur effectum, favore prosequi gratioso.

§. II. Sane petitio tua nobis exhibita continebat, quod tu cupiens terrena in coelestia, et transitoria in æterna, felici commercio, commutare, pro tua et progenitorum tuorum animarum salute, in fundo proprio per te acquisito, videlicet infra libertatem Oppidi Bruxellen. in loco dicto Opbruxella, Cameracen. Diocesis, quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Claræ, cum officinis necessariis, sumptibus propriis construere facere, illudque usque ad valorem sexcentorum florenorum auri vel circa, annui et perpetui redditus sive census, de bonis propriis dotare proponis ad opus Abbatissæ, et Sororum dicti Ordinis in dicto Monasterio ponendarum. Quare nobis humiliter supplicasti, ut tibi faciendi præmissa, et postquam hujusmodi Monasterium fundatum fuerit et dotatum, possint hac prima vice Abbatissa et Sorores dicti Ordinis idoneæ ad nominationem tuam in dicto Monasterio includendæ, secundum dicti Ordinis statuta, collocari, auctoritate Apostolica, licentiam liberam largiremur.

§. III. Nos igitur his piis votis in hac parte favorabiliter annuere intendentes, tibi, dote prædicta per te ante omnia ipsi novo construendo Monasterio assignata pro Abbatissæ et Sororum instituendarum inibi sustentatione, et aliis oneribus supportandis, faciendi præmissa postulata per te, sine parochialis Ecclesiæ, et cujuslibet alterius juris præjudicio, plenam et liberam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam elargimur. Nulli ergo &c.

Datum Avenione xv. Kalend. Februar. anno 11.

L X I I.

Ut detur gradus Magisterii fratri Guillelmo Farinerii. Ex libro secreto- rum epist. 653.

Venerabili fratri Archiepiscopo Tholosano.

§. I. **F**ide dignorum nobis relatio patefecit, quod dilectus filius Guillelmus Farinerii de Ordine Fratrum Minorum, Aquitanie Provincia Fratrum eorundem Provincialis Minister, adeo in facultate Theologica studendo et legendo, gratia sibi assistente divina, profecit, quod ad recipiendum Magisterii honorem in eadem facultate idoneus reputetur.

§. II. Nos igitur domum Domini Viris insignitis virtutibus, et in opere potentibus et sermone, qui resistere valeant ascendentibus ex adverso, ad divini nominis laudem et gloriam, ipsiusque domus decorem, cupientes, Domino dirigente, succurrere, et nolentes quod eidem Guillelmo honor sibi ex suis

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

fuis laboribus hujusmodi debitus differatur ulterius, cum bonorum laborum gloriosus debeat esse fructus, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus, et mandamus, quatenus per te, vel per personam idoneam a te super hoc deputandam, præfatum Guillelmum sub dilecto filio Jordano Curti, Ordinis prædicti Minorum, ejusdem facultatis Theologicæ Professore, ad statum et honorem supradicti Magisterii, servata solemnitate debita, promovere procures.

Datum Avenione 1X. Kalend. Februarii anno 11.

LXIII.

Ut fundari possit Monasterium Clarissarum Civitellæ, & gaudere privilegijs Minorum. Ex libro 6. epist. 377.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. **S**peciosus forma, et plenus gratia fons virtutum, sanctæ sponfus Ecclesiæ Dominus Jesus Christus &c. *Introire*. Exhibita siquidem nobis venerabilis Fratris nostri Guillelmi Archiepiscopi Brundusini petitio continebat, quod ipse cupiens terrena in cœlestia &c. commutare, pro suæ ac progenitorum, et successorum, ac benefactorum suorum animarum salute, necnon divini cultus et religionis augmento, in Castro Civitellæ Aprutini Diœcesis de quo traxit originem, et quod est locus nobilis et insignis, quoddam Monasterium Sororum Ordinis sanctæ Claræ de Dioecesani loci licentia, in fundo proprio acquisito per eum, propriis sumptibus jam construxerat, cum Ecclesiæ et aliis officinis necessariis, et jam promagna parte dotavit, et ornamenta Ecclesiastica ad cultum divinum pro illò etiam præparavit, et adhuc dotem ipsam in tantum augmentare intendit, quod viginti quinque Sorores, Abbatissa computata in eis, possint ex illis congrue sustentari. Quare præfatus Archiepiscopus nobis humiliter supplicavit, ut cum nondum aliq̄ue in dicto Monasterio Sorores collocatæ existant, fundationem, constructionem, et dotationem prædictas ex certa scientia confirmare, auctoritate Apostolica dignaremur, sibi que hac prima vice in ipso Monasterio Abbatissam et Sorores dicti Ordinis usque ad numerum prælibatum ponendi, et in eo numerum ipsum servandum ibidem statuendi, et residuum dotis hujusmodi assignandi, auctoritate prædicta licentiam liberam largiremur.

§. II. Nos igitur cupientes ut Monasterium ipsum, auctore Domino, continuatum suscipiat incrementum, ac propterea volentes pium opus hujusmodi prædicti et favoribus Apostolicis confovere, hujusmodi supplicationibus inclinati, fundationem, constructionem, et dotationem hujusmodi ratas et gratas habentes, illas, auctoritate Apostolica, sine Parochialis Ecclesiæ et juris præjudicio alieni, ex certa scientia confirmamus, et præsentis scripti patrocinio commuimus; et nihilominus eidem Archiepiscopo ponendi hac prima vice in ipso Monasterio Abbatissam et Sorores dicti Ordinis usque ad numerum prælibatum, et in eo numerum ipsum eidem observandum perpetuo, auctoritate Apostolica statuendi: ac eidem Monasterio residuum dotis hujusmodi assignandi auctoritate prædicta, tenore præsentium, licentiam et auctoritatem concedimus specialem, auctoritate præfata etiam statuentes, ut præfatum Monasterium ac Abbatissa et Sorores ponendæ in eo, postquam ibidem positæ fuerint, et earum posterz in perpetuum omnibus et singulis privilegijs, indulgentiis, et gratis eidem Ordini et locis ipsius ut plurimum ab Apostolica Sede concessis, uti perpetuo libere valeant et gaudere. Nulli ergo &c. nostræ confirmationis, concessionis, et constitutionis &c.

Datum Avenione 1V. Kalend. Februar. anno 11.

LXIV.

*Vid. constit. 97.
Joannis XXII.
tom. 6. fol. 553.*

L X I V.

Ut promoveatur ad gradum Magisterii Rogerius de Palharii. Ex lib. epist. 841.

Dilecto filio Cancellario Ecclesie Parisien.

*Ut supra consil.
62. hujus Pontif.*

Habet fide dignorum assertio, quod dilectus filius Rogerius de Palharii Ordinis Fratrum Minorum, in sacre Theologie facultate Baccallarius adeo in facultate ipsa laudabiliter, divina sibi suffragante gratia, profecit &c. usque *fulciri*, discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quatenus dictum Rogerium, si eum ad hujusmodi Magisterii honorem idoneum fore repereris, ad ejusdem Magisterii statum, non obstante quod aliqui Baccallarii in facultate predicta, in Ordine recipiendi Magisterium hujusmodi precedant, eundem, studeas promovere. Nos enim Baccallariis ipsis nullum per hoc volumus prejudicium generari, quin ipsi ad ejusdem Magisterii honorem post promotionem hujusmodi, ordine debito valeant promoveri.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. 111. Kal. Martii anno 11.

L X V.

Præfatur Ecclesie Treventine. Ex libro 1. epist. 199.

Dilecto filio Jordano Curti electo Treventin.

§. I. **Q**uam sit onusta periculis &c. *fulcibus proficiant incrementis.* Dudum siquidem bon. memor. Attimbono Episcopo Treventino regimini Treventinæ Ecclesie presidente, nos intendentes eidem Ecclesie per Apostolicæ Sedis providentiam, idoneam præse personam, provisionem ipsius Ecclesie Treventin. cum eam vacare contingeret, dispositioni nostræ & Sedis predictæ duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia per obitum ejusdem Attimboni, qui nuper extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesie celerem & felicem, de qua nullus &c. reservatione &c. obstantibus; ne ipsa Treventin. Ecclesia longæ vacationis incommodis exponatur, paternis & sollicitis &c. & cupientes eidem talem præse personam, quæ sciret, vellet, & posset eam præservare a noxiis & adversis, ac in suis manutenere juribus, & etiam adaugere; post deliberationem, quam super his &c. diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in sacra Theologia Magistrum, in Sacerdotio constitutum, morum honestate decorum; in spiritualibus providum, & in temporalibus circumspectum, & aliis multiplicibus virtutum meritis, prout fide dignorum assertione percepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus &c. pensatis, de persona tua eidem Ecclesie Treventinæ, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. ejusdem Treventin. Ecclesie tibi tam &c. plenarie committendo &c. *gratiam uberius valeat promoveri.*

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. 111. Kal. Martii anno 11.

LXVI.

Transferitur a Brundufina ad Beneventanam Ecclefiam. Ex lib. 5. epift. 41.

Venerabili fratri Guillelmo Archiepifcopo Beneventano.

§. I. **R**omana Ecclefia, quæ super univerfas orbis Ecclefias obtinet, divina institutione, primatum &c. *falubriter gubernare*. Olim, ſiquidem bon. memor. Arnaldo Archiepifcopo Beneventano regimini Beneventanæ Ecclefie præſidente, nos cupientes eidem Ecclefie, cum ipſam quovis modo vacare contingeret, per Apoſtolice Sedis providentiam utilem & idoneam, ſecundum cor noſtrum præſidere perſonam, provisionem ipſius Ecclefie diſpoſitioni & ordinationi noſtræ, ac Sedis ejuſdem, ea vice duximus reſervandam; decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

*Vide in Regiſt.
tom. 6. fol. 181.*

§. II. Poſtmodum vero præfata Ecclefia per obitum ejuſdem Arnaldi Archiepifcopi, qui nuper in partibus illis diem clauſit extremum, Paſtoris ſolatio deſtituta: nos vacatione hujusmodi fide dignis relatibus intellecta, de ipſius Ecclefie Beneventan. quam ſpecialiter brachiis internæ caritatis amplectimur, ordinatione celeri & felici, de qua nullus &c. ſe intromittere poterat, reſervatione &c. obſiſtentibus ſupradictis, ne ipſa Ecclefia longæ vacationis deploraret incommoda, cogitare coepimus diligenter, & tandem poſt cogitationes multiplices, quas primo infra mentis noſtræ præcordia, & tractatus varios, quos deinde cum Fratribus noſtris habuimus, ad præficiendum talem eidem Ecclefie Beneventan. perſonam, quæ ſciret, vellet, & poſſet eam præſervare a noxiis & adverſis, ac in ſuis manere iuribus, & etiam adaugere; in te tunc Archiepifcopum Brundufinum, conſideratis grandium virtutum meritis, & donis multiplicium gratiarum, quibus perſonam tuam Altiffimus inſignivit, & quod tu, qui regimini Brundufinæ Ecclefie hæcenus utiliter præſuiſti, teque alias exercuiſti laudabiliter & prudenter in officio Paſtorali, dictam Beneventan. Ecclefiam ſcies & poteris, auctore Domino, utiliter regere ac feliciter gubernare, noſtrum animum duximus dirigendum. Intendentes itaque tam præfatæ Beneventan. Ecclefie, quam gregi Dominico ejuſdem ſalubriter providere, te a vinculo quo tenebaris eidem Brundufin. Ecclefie, cui tunc præeras, de ipſorum Fratrum conſilio, & Apoſtolice plenitudine poteſtatis abſolventes, te ad prædictam Ecclefiam Beneventan. tranſtulimus, teque illi præfecimus in Archiepifcopum & Paſtorem curam &c. ipſius Beneventan. Ecclefie tibi tam in &c. plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam ad præfatam Beneventan. Ecclefiam tranſeundi. Et ſubſequenter pallium de corpore beati Petri ſumptum inſigne videlicet plenitudinis Pontificalis officii, a nobis pro parte tua, cum ea qua decuit infantia, poſtulatam, per dilectos filios noſtros Raymundum ſanctæ Mariæ novæ, & Galliardum ſanctæ Lucie in Silice Diaconos Cardinales tibi fecimus exhiberi. In illo qui dat gratias &c. confidentes, & credentes firmiter ex maturis tuorum fructibus ſtudioſum, quod prælibata Beneventan. Ecclefia per tuæ diligentie ſtudio fructuoſum, Deo propitio, regetur feliciter & ſalubriter dirigetur. Quocirca fraternitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, &c. *uberius conſequi mercaris*.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. v. Nonas Martii anno 11.

LXVII.

Presbitur Ecclesie Larinen. Ex lib. 1. epist. 1.

Dilecto filio Andrea de Valle-Regia electo Larinen.

*Fide Const. 1.
Clem. P. Tom. 6.
fol. 451.*

§. I. **M**ilitanti Ecclesie disponente Domino &c. *pastores*. Dudum siquidem bon. memor. Dalphino Episcopo Larinen. regimini Larinen. Ecclesie presidente, nos intendentes eidem Ecclesie, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam, idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesie Larinen. dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ duximus reservandam, decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari -

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Dalphini, qui nuper extra Romanam Curiam diem clausit extremum, pastoris solatio destituta; nos vacatione hujusmodi fide dignis relictibus intellecta, attendentes quod nullus &c. de ipsius Ecclesie ordinatione se intrromittere potest, reservatione & decreto hujusmodi obfistentibus, ne ipsa Larinen. Ecclesia longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis & sollicitis studiis intendentes, & cupientes eidem Ecclesie talem præesse personam, quæ sciret, vellet, & posset eam præservare a noxiis & adversis, ac in suis manuteneri juribus, ac etiam adaugere, post deliberationem, quam super his cum Fratribus &c. demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, litterarum scientia præditum, morum vite honestate decorum, in spiritualibus providum, & aliis multiplicium virtutum meritis, prout testimonio fide dignorum accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, de persona tua eidem Larinen. Ecclesie, de dictorum Fratrum &c. provideamus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. tibi tam &c. plenarie committendo &c. *gratiam uberius valeas promereri*.

Datum Avenione v. Kalend. Junii anno ttt.

In eundem modum Archiepiscopo Beneventano, & Capitulo ac Clero Civitatis & Diocesis Larinen. & Regine Joannæ Siciliæ illustri.

LXVIII.

Presbitur Ecclesie Civitaten. Ex libro 4. epist. 61.

Dilecto filio Bernardo Rubei electo Civitaten.

*Fide Const. 17.
Clem. P. Tom. 6.
fol. 455.*

§. I. **I**nter sollicitudines varias &c. *intendamus*. Dudum siquidem bon. memor. Laurentio Civitaten. Ecclesie, quæ ad dictam Romanam Ecclesiam nullo modo pertinet, presidente, nos intendentes eidem Ecclesie, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesie Civitaten. dispositioni nostræ & Sedis Apostolicæ, ea vice duximus specialiter reservandam: decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum autem Ecclesia Civitaten. præfata, per obitum ipsius Laurentii, qui extra Romanam Curiam decessit, vacante, nos vacatione hujusmodi fide dignis relictibus intellecta, ad provisionem ejusdem Civitaten. Ecclesie celerem &c. de qua nullus &c. intrromittere potest, reservatione &c. obfistentibus, ne ipsa Ecclesia Civitaten. longæ &c. exponatur, paternis & sollicitis studiis intendentes, ac cupientes eidem Ecclesie talem præesse personam, quæ sciret &c. eam præservare a noxiis &c. & in suis man-

nu-

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENS VI. ANNO 2. & 3.

nutenere juribus, & etiam adaugere: post deliberationem, quam super his cum Fratribus &c. habuimus &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, litterarum &c. in spiritualibus providum &c. & aliis multiplicibus virtutum meritis, prout testimonio fide dignorum accepimus, insignitum, direximus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, de persona tua ipsi Civitaten. Ecclesiæ, de dictorum Fratrum &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. dictæ Civitaten. Ecclesiæ tibi &c. plenarie committendo &c. *gratiam uberius vales promereri.*

Datum Avenione xviii. Kalend. Julii anno 111.

In eundem modum Petro Regi Aragonum illustri,

L X I X.

Præficitur Ecclesiæ Milopotamen. Ibid. epist. 36.

Venerabili fratri Nicolao Episcopo Milopotamen.

§. I. **I**N supremæ dignitatis specula &c. *plebi lætetur.* Dudum siquidem ad audientiam nostram quorundam relatione falso deducto, quod Brumacen. Ecclesia tunc Pastoris erat solatio destituta; nos cupientes eidem Ecclesiæ de idoneo providere pastore, ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, nostræ mentis oculos dirigentes, te, de Fratrum nostrorum consilio, in Brumacen. Episcopum præficimus & pastorem, & deinde tibi, per Venerabilem fratrem nostrum Joannem Episcopum Portuen. apud Sedem Apostolicam munus fecimus consecrationis impendi.

*Vide Const. 13.
Bened. XI. Tom.
6. fol. 446.*

§. II. Verum quia postmodum compertum exitit, præfatam Brumacen. Ecclesiam tempore præfectionis tuæ hujusmodi, non vacare, nullius Ecclesiæ Antistes remansit: interim vero Ecclesia Milopotamen. vacante, pro eo quod nos Venerabilem fratrem nostrum Michaellem Clugien. tunc Milopotamen. Episcopum, licet absentem, a vinculo quo tenebatur, eidem Milopotamen. Ecclesiæ, cui tunc præerat, absolventes, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, ipsum ad Clugien. Ecclesiam tunc vacantem duximus transferendum, præficiendo ipsum eidem Clugien. Ecclesiæ in Episcopum & Pastorem: nos attendentes, quod nullus præter nos hac vice de ordinatione ipsius Milopotam. Ecclesiæ se introumittere potest, pro eo quod nos diu ante vacationem hujusmodi ejusdem Milopotam. Ecclesiæ, provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium per translationes per nos tunc factas, ac in posterum faciendas, de Prælati earum ubilibet constitutis, ad alias Ecclesias tunc vacantes, & in antea vacaturas, dispositioni nostræ specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum & inane, si secus &c. contingeret attentari; ac cupientes eidem Milopotamen. Ecclesiæ, ne ex vacatione diuturna patiatur in spiritualibus & temporalibus detrimentum, idoneam præsidere personam, post deliberationem, quam super hoc cum eisdem Fratribus nostris habuimus diligentem: demum ad te, consideratis muneribus gratiarum, quibus personam tuam Dominus earum largitor, prout fide dignorum testimonio percepimus, multipliciter insigniuit, direximus oculos nostræ mentis. Intendentes igitur tam eidem Milopotamen. Ecclesiæ, quam ejus gregi Dominico salubriter & utiliter providere, de persona tua, de dictorum Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica eidem Milopotamen. Ecclesiæ providemus, teque illi præficimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. Mi-

Tom. VII.

Y y y 2

lo-

ANNO CHRISTI 1304.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

Iopotamen. Ecclesie tibi &c. plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod dirigente Domino actus tuos, prefata Ecclesia Milopotamen. per tuum ministerium studiosum multiplicia honoris & commodi suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tue per Apostolica scripta mandamus &c. *assiduum percipere incrementum.*

Datum Avenione 1x. Kalend. Julii anno 111.

LXX.

Ut duas possit habere ancillas. Ex libro 3. epist. 154.

Dilecte in Christo filie Blanche nate inclite memorie Philippi Regis Francie, Moniali Monasterii Humilitatis beate Marie de Longocampo, Ordinis sancte Clare, Parisien. diocesis.

Devotionis tue sinceritas promeretur, ut que a nobis suppliciter postulas, affectu tibi benevolo concedamus. Hinc est quod nos tuis in hac parte devotis supplicationibus inclinati, ut duas honestas mulieres, pro tibi per eas necessariis obsequiis impendendis, infra clausuram Monasterii Humilitatis beate Marie de Longocampo Ordinis sancte Clare Parisien. Diocesis. ejus Monialis existis, quibuscumque constitutionibus nec non statutis & consuetudinibus Monasterii & Ordinis predictorum contrariis nequaquam obstantibus, libere introducere, & eas tam de die, quam de nocte, quanto tempore pro hujusmodi obsequiis indigeris, licite retinere valeas, tibi auctoritate Apostolica, tenore presentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostre concessionis &c.

Datum Avenione v. Kalend. Julii anno 111.

LXXI.

Ut possit ingredi Monasterium a se constructum Campi regis. Ibid. ep. 561.

Agneti Regine Hungarie illustri.

Devotionis tue sinceritas promeretur, ut que a nobis suppliciter postulas, affectu &c. concedamus. Hinc est, quod nos tuis supplicationibus inclinati, ut cum sex matronis honestis Monasterium de Campo regis, Sororum inclusarum Ordinis sancte Clare Constantien. Diocesis. quod te constructi fecisse, ac de bonis propriis dotasse asseris, quando, & quotiescumque, causa devotionis visitare volueris, quibuscumque Monasterii & Ordinis predictorum statutis & consuetudinibus, ac quibuslibet constitutionibus Apostolicis contrariis nequaquam obstantibus, ingredi & infra ipsarum clausuram loqui & conversari sine aliquo intermedio, & comedere & bibere, & interesse divinis officiis cum eisdem, ac omnia & singula ipsarum habitacula visitare, & nihilominus, ut domum quam inhabitas eidem Monasterio contiguam, possis sub clausura dicti Monasterii & eidem clausuræ adjungi facere, ac exinde tu cum dictis sex matronis, ad easdem Sorores liberum habere ingressum, dummodo illarum, que dicto Monasterio prefuerint, & etiam ad quos ipsarum Custodia pertinet, vel pertinebit imposteorum, ad id accedat assensus, tenore tibi presentium indulgemus. Nulli ergo &c. nostre concessionis &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Diocesis. xi. Kalend. Augusti anno 111.

LXXII.

LXXII.

Præfetur Ecclesie Nanocien. Ex lib. epist. 31.

Iterio de Nobilitate Eleſto Nanocien.

Inter ſollicitudines varias quibus aſſidue premimur, illa potiſſime pulſat, & excitat mentem noſtram, ut ſtatus Eccleſiarum omnium curæ noſtræ, divinaprovidentia, commiſſarum, ſpiritualiter & temporaliter augeatur, quodque illis, quæ ſuis deſtitutæ paſtoribus vacationis incommoda deplorare noſcuntur, tales miniſtros præficere ſtudeamus, per quorum regimen Eccleſiæ ipſæ ſalubriter & utiliter valeant gubernari. Nuper ſiquidem Eccleſia Nanocien. ex eo vacante, quod nos Ven. fratrem noſtrum Lambertinum Brixien. tunc Nanocien. Episcopum apud Sedem Apoſtolicam conſtitutum, a vinculo, quo ipſi Nanocien. Eccleſiæ, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum noſtrorum conſilio, & Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine abſolventes, ipſum ad Brixien. Eccleſiam tunc vacantem, duximus transferendum, præficiendo eum ipſi Brixienſi Eccleſiæ in Episcopum & Paſtorem; nos attendentes, quod nullus præter &c. de ordinatione ipſius Nanocien. Eccleſiæ ſe introumittere poteſt, pro eo quod nos diu ante vacationem huiusmodi, provisiones omnium Eccleſiarum Cathedralium tunc apud dictam Sedem quocumque modo vacantium & vacaturarum imposterum apud eam, diſpoſitioni noſtræ reſervantes, decreuimus irritum & inane &c. contingeret attentari, ac cupientes eidem Nanocien. Eccleſiæ, ne vacatione diuturna, patiatur in ſpiritualibus & temporalibus detrimentum, idoneam præſidere perſonam, poſt deliberationem, quam ſuper hoc cum eiſdem Fratribus noſtris habuimus diligentem, demum de te Ordinis Fratrum Minorum profeſſorem, in ſacerdotio conſtitutum, litterarum ſcientia præditum, vitæ &c. in ſpiritualibus providum &c. & aliis multiplicium virtutum meritis, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, inſignitum direximus oculos noſtræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione penſatis, de perſona tua ipſi Nanocien. Eccleſiæ de dictorum Fratrum noſtrorum conſilio, auctoritate Apoſtolica provideamus, teque illi præficimus in Episcopum & Paſtorem, curam &c. dictæ Nanocien. Eccleſiæ tibi &c. plenarie committendo, &c. *uberius præmereri.*

Datum Avenione tti. Nonas Novembris anno tti.

LXXIII.

Præfetur Ecclesie Calven. Ex lib. 1. epist. 29.

Dilecto filio Joanni de Aprina Eleſto Calven.

§. I. **D**um ad univerſas orbis Eccleſias juxta paſtoralis officii debitum &c. *jugiter proſperentur.* Olim ſiquidem bon. mem. Stephano Episcopo Calven. regimini Calven. Eccleſiæ præſidente, nos cupientes eidem Eccleſiæ cum eam quovis modo, & ubicumque vacare contingeret, per Apoſtolicæ Sedis providentiam, idoneam præſidere perſonam; provisionem ipſius Eccleſiæ ea vice ordinationi & diſpoſitioni noſtræ duximus reſervandas: decernendo ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Poſtmodum vero præſata Eccleſia per obitum ejuſdem Stephani Episcopi, qui nuper in partibus illis diem clauit extremum, paſtoris ſolatio deſtituta, nos vacatione huiusmodi prædictæ Eccleſiæ fide dignis relatibus intellecta, attendentes, quod nullus præter &c. de ordinatione ipſius Eccleſiæ ſe introumittere hac vice potuit, neque poteſt, reſervatione & decreto obli-

*Plid. Conſt. 111.
Joan. XXI L.
Lxx. 6. fol. 107.*

obſiſtentibus ſupradictis, ac ad proviſionem ipſius Eccleſiæ celerem &c. ne prolixæ vacationis ſubjaceret incommodis, paternis & ſollicitis ſtudiis intendentes, poſt deliberationem, quam de præſciendo eidem Eccleſiæ perſonam utilem, per quam dicta Eccleſia præſervari valeat a noxiis, & in proſperis facilliter adaugeri, cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum profeſſorem, in ſacerdotio conſtitutum, quem de religionis zelo laudabilem, litterarum ſcientia præditum, vitæ ac morum honeſtate decorum, in ſpiritualibus providum, & in temporalibus circumſpectum, ac aliis virtutum donis fidedignorum teſtimonio percepimus laudabiliter inſignitum, convertimus oculos noſtræ mentis. Quibus omnibus debita meditatione penſatis, de perſona tua nobis & dictis Fratribus accepta, ob præmiſſorum tuorum meritorum exigentiam, eidem Calven. Eccleſiæ, de Fratrum &c. providemus, teque illi præficiamus in Episcopum & Paſtorem, &c. *Et gratiam valeas uberius promoveri.*

Datum apud Villam novam Avenion. Diœc. 11. Kalend. Decembris anno. 111.

In eumdem modum Archiepiſcopo Capuano, & Capitulo ac Clero Civitatis Diœc. Calveu. ac Cariſſimæ in Chriſto filix Joannæ Regine Siciliæ illuſtri.

L X X I V.

Ut poſſint eligere Confeſſarios. Ex par. 2. libri 2. epiſt. 583.

Dilectæ in Chriſto filix, Clare ſorori Monafterii ſanctæ Crucis Neapol. Ord. ſanctæ Clare, olim Sancia Regine Siciliæ.

EXimix tuæ devotionis ſinceritas, qua nos & Sedem Apoſtolicam reveris digne nos excitat & inducit, ut illa tibi favorabiliter concedamus, per quæ, ſicut pie deſideras, tuæ ſalutem animæ, Deo propitio, conſequaris. Hinc eſt quod nos tuis ſupplicationibus inclinati, ut poſtquam tu in Monafterio ſanctæ Crucis Neapolitan. Ordinis ſanctæ Clare, in quo nuper regularem ipſius Ordinis habitum recepisti, profeſſionem emiſeris, & etiam ante dum in probatione fueris, dilectis filiis Miniſtro Provinciali Terræ laboris, ac Guardiano Fratrum in dicto Monafterio commorantium Ordinis Minorum, & dilectæ in Chriſto filix Abbatiffa ipſius Monafterii, aliisque Superioribus tuis ſuper hoc minime requiſtiſti, nec non conſtitutionibus ejuſdem Monafterii & Ordinum, ac aliis quibuſcumque contrariis non obſtantibus, unum vel plures, ſemel, & pluries, idoneos & diſcretos in tuos poſſis eligere & aſſumere Confeſſores, qui auctoritate Apoſtolica, quotiens tibi fuerit opportunum, confeſſione tua diligenter audita, pro commiſſis debita tibi abſolutionem impendant & injungant poenitentiam ſalutarem, & alia quæ de jure fuerint injungenda, devotioni tuæ tenore præſentium indulgemus. Nulli ergo &c. noſtræ conſeſſionis, &c.

Datum Avenione XXI. Kal. Januarii anno 111.

L X X V.

Conſirmantur quæ Sancia Regina ante ſuſceptum habitum ſanctæ Clare diſpoſuit circa ſuorum bonorum adminiſtrationem Ibid. epiſt. 608:

Ad perpetuam rei memoriam.

Congruis Sancia
peccationibus au-
tore.

§. I. **S**inceræ devotionis affectus, quem dilectæ in Chriſto filia Clara Soror Monafterii ſanctæ Crucis Neapolitan. Ordinis ſanctæ Clare, olim Sancia Regina Siciliæ ad Sedem Apoſtolicam ſemper geſſit, & ad nos & Se-

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 3.

& Sedem eandem gerere dignoscitur, promeretur, ut petitionibus suis, illis præferim, quæ divini cultus augmentum, & aliorum piorum operum executionem contingunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

§. II. Sane petitio ejusdem Claræ nobis nuper exhibita continebat, quod ipsa dudum ante suam religionis ingressum, & assumptum per eam habitum regularem, asserens coram dilecto filio Joanne Carocello de Napoli, publico Notario, & testibus pluribus fide dignis ad prædicta convocatis specialiter & rogatis, quod ipsa divino flamine inspirante, se volebat per caritatis officium, & alia pia opera divinis obsequiis deputare, & divinæ majestatis servitiis famulari, ut nullis mundanis volueretur affectibus, sed ejus mens libere & pure Domino famularetur, præcogitavit attente de rebus suis disponere, & quid de illis fieri provide ordinare, & propterea confisâ affinitatis vinculo, & interni amoris zelo, quibus jungitur atque afficitur ad dilectos filios nobiles viros Carolum Duracii Ducem, & Montis sancti Angeli Dominum, & Ludovicum de Duracio Fratrem, ejus nepotes, ac dilectam in Christo filiam nobilem mulierem Agnetem Ducissam Duracii, genitricem ipsorum, Sororem, suos carissimos, sperans propterea bona & negotia sua cetera tenerrime, & diligentius pertractari, &c. ut infra in ipso instrumento usque ad *plena, generali, libera & omnimoda facultate*, prout præmissa & plura alia in quodam publico instrumento exinde confecto, ac scripto, & signato per præfatum Joannem Notarium, nec non dilectum filium Nicolaum Serarii de Salerno, per Regnum Siciliæ præfatum ubilibet, auctoritate Regia, Judicem, ac testium præfatorum propriorum nominum subscriptionibus & signationibus roborato, coram nobis exhibitio & ostensio, cujus tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, plenius & seriosius continetur.

Ut ante ingressu
in Monasteria de
bonis disponeret.

§. III. Quare præfata Clara olim Sancia nobis humiliter supplicavit, ut cum præmissa & omnia alia contenta in instrumento, prædicto favoris causam, & dotationis Monasteriorum per eam hætenus fundatorum, & executionis aliorum piorum operum compendium respicere dignoscantur, constitutionem & ordinationem dictorum administratorum, gubernatorum, seu procuratorum, ac potestatis concessionem per eandem factas, ac omnia & singula in eodem instrumento, ut præfertur, contenta, Apostolicæ confirmationis munimine roborare, de benignitate Apostolica dignemur.

Confirmatur in
tenorem.

§. IV. Nos itaque ipsius Claræ devotis in hac parte supplicationibus favorabiliter annuentes, constitutionem & ordinationem, ac potestatis concessionem præfatas & alia omnia & singula in præfato instrumento, ut præmittitur, contenta, rata & grata habentes, illa auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor autem instrumenti prædicti cum Judicis & testium præfatorum subscriptionibus antedictis talis est.

§. V. *In nomine Domini nostri Jesu Christi. Anno Dominice Nativitatis ejusdem mcccxliv. Regnante Serenissima Domina Domina Joanna Dei gratia Regina Hierusalem & Siciliæ, Ducatus Aquile, & Principatus Capue, Provincie, & Forcalquerii ac Pedemontis Comitissa; Regnorum vero ejus anno primo feliciter. Amen. Die xviii m. nsi Januarii, xii. Indictionis, Napoli. Nos Nicolaus Serarius de Salerno Regialis Cancellorie Notarius, ubique per regnum Siciliæ, auctoritate regia, ad contractus Index, Joannes Carocellus de Napoli per idem regnum publicus dicta regia auctoritate, Notarius, & subscripti testes ad hoc specialiter vocati & rogati, præfenti scripto procuratoris publico notum facimus & testamur, quod præscripto die*

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

die, nobis constituit in presentia inclite Domine Dom. Sancte Del gratia Hierusalem & Sicilia Regina, ipsa Domina Regina offeruit coram nobis, divino flamine inspirante, se velle per caritatis officium, & alia pia opera divinis obsequiis deputare, & divine majestatis servitiis famulari, ut nullis mundanis afflictibus involuatur, sed ejus mens pure & libere Domino famuletur, prae cogitavit attente de rebus suis disponere, & quid de illis fiat proinde ordinare, & propterea confisa affinitatis vinculo, & interni amoris zelo, quibus jungitur, atque afficitur ad spectabiles & illustres Dominos Dominos Carolum Duracii Ducem, & Montis sancti Angeli Dominum, nec non Ludovicum de Duracio Fratrem, ejus nepotes, ac spectabilem & illustrem Dominam Dominam Agnetem Ducissam Duracii genitricem ipsorum, Sororem, suos carissimos, sperans propterea bona & negotia sua cetera tenerrime & diligentius pertractari, ipsos licet absentes, tamquam presentes, confisa etiam de fide, circumspessione & industria, ac legalitate Ven. in Christo Patris Philippi Cavallien. Episcopi Vicecancellarii, nec non Magnificorum virorum Dominorum Gosfridi de Marozano, Ammirati Regni Siciliae Squillacii, Hugonis de Baucio, Comitatum Provinciae & Forqualqueril, Senescalli Avellani Comitum, eos etiam absentes tamquam presentes, & Adenulphi Cumanii de Neapoli dilecti regni Viceprotonotarii, Roberti de Pontia Vicarie curiam ejusdem regni tenentis, juris civilis Professores, Aegidii de Bavouia, Guillelmi de sancto Petro de Randacio, Bartholomei de Bisento, & Joannis de Ariono militum, magne reginulis Curie magistrorum rationalium, ipsos scilicet presentes, & onus presentis procurationis, & gubernationis in se suscipientes sponte, & praefatos omnes alios absentes, tamquam presentes, ut praedicitur, praedicto die, & in nostri presentia fecit, constituit, & ordinavit suos veros, legitimos, generales & speciales auctores, factores, administratores & gubernatores, procuratores, negotiorum gestores, & nuntios speciales, seu quocumque alio nomine melius & commodius de jure censeri, seu nuncupari possunt, ad gubernandum, administrandum, faciendum, tractandum, ordinandum, disponendum, & procurandum, omnes Civitates, terras, castra, villas, casalia, & quaecumque alia bona feudalia, etiam de micro dominio fore noscuntur, nec non provisiones, & stabilitiones annuas sibi concessas super quibuscumque fiscalibus sanctionibus & juribus aliis, & insuper possessiones, domos, viridarias, & terras alias Burgensaticas ubicumque consistant, tam quae ad praesens obtinet & habet ubilibet in Regno Siciliae, quavis ratione seu causa, quam quae erit per se, vel alios ejus nomine, seu dispositione & ordinatione ipsius inantea quomodolibet habitura, & alia quavis bona mobilia seseque moventia, actiones & jura quocumque, tam quae sibi nunc competunt, quam quae sibi modo praemisso poterunt in antea quocummodo competere, tam in personam suam directe, quam in dilecti distributoribus, gubernatoribus, procuratoribus suis, ejus vice & nomine, seu dispositione & ordinatione ipsius quocummodo, ita quidem quod praedicti omnes, seu duo vel plures ex eis quos Ven. Pater Frater Gaillemus Scalen. Episcopus, dilecte Regine Confessor, Ordinis Minorum, & Frater Robertus de Mileto duxerint eligendos, seu assumendos, vel retinendos suis vicibus, quibus Fratrum Guillelmo & Roberto eligendi assumendi & retinendi dilectos duos ad praemissa & subscripta, & alia dependentia & emergentia ex eisdem & quaelibet eorumdem, dilecta Domina Regina Sancta plenam potestatem tribuit, ac concessit expeditam ac liberam facultatem, atque licentiam ut possint & valeant facere, exequi & expedire ac libere & sine impedimento quocumque juris vel facti etiam si esset expediendi quod fieret in presenti instrumento expressa mentio, ac alias specialis, praedictas Civitates, terras, Castra, Casalia, Villas, & bona feudalia tam seu.

feudalia tam feudatariorum hominibus, Vassallis, ac terrarum possessiones, & bona burgensatica cum iuribus & pertinentiis omnibus eorumdem, conjunctim, vel divisim, per se, vel alios, prout eis melius & commodius videbitur expedire, administrare, gubernare, regere, ordinare, & procurare, ac administrari, gubernari, regi, ordinari & procurari facere per illos semotim vel conjunctim, quos ad hoc duxerint deputandos, qui deputandi possint & valeant redditus & proventus atque fructus, jura & obventiones omnes & singulas, exigere, recolligere, & recipere, & fructus seu jura non existentes in pecunia vendere, & omnem pecuniam recipiendam per illos, seu quemvis illorum assignent, seu assignari faciant thesaurariis ipsius Domine Regine, qui sunt nunc statuti & erunt in antea statuendi, dant, & concedunt dicta Domina Regina prefatis distributoribus, actoribus, factoribus, administratoribus, gubernatoribus, negotiorum gestoribus, procuratoribus & specialibus nuntiiis in premissis & circa premissa ac aliis dependentibus & emergentibus ex eisdem, & etiam inscriptis, plenam generalem & liberam & omnimodam facultatem & potestatem & speciale mandatum. Volens & expresse ordinans dicta Domina Regina quod predicti omnes, seu duo ex eis, seu plures per prefatos Fratres Guillelmum & Robertum, ut premititur, eligendi, possint in Civitatibus, terris, castris, castalibus, Villis, & bonis feudallibus & burgensaticis, seu etiam singulis conjunctim vel divisim, prout melius, aptius, utilius, & habilis eis videbitur, constituere, creare, & ordinare, seu facere unum, seu plures Justitarios, Capitaneos, Balleivos, Vicarios, Commissarios, Oeconomos, Procuratores, & actores seu officiales alios, quocumque alio nomine censantur, ac etiam Inquisitores in contingentibus casibus, tam contra officiales amotos, & etiam in officii presidentes, quam etiam qui futuro tempore statuerint post amotionem eorum cum sagis competentibus, seu consuetis, prout officiorum & agendorum natura & causarum qualitas patitur, fierique poterit bono modo, cum plenaria potestate meri & mixti imperii, et jurisdictionis alterius cujuscunque, nec non iudices, Assessores, Notarios, Erarios cum eisdem statuendis, et ordinandis, dictisque officialibus arbitrari litteras, prout dantur aliis officialibus habentibus jurisdictionem meri, et mixti imperii concedendum; & insuper ad ordinandum unum vel plures Auditores, seu rationales, qui predictorum officialium & aliorum quorumlibet preteritorum rationes & computa, acta, cautelas, & gesta & alia quecumque jura producenda per ipsos de actis, administratis, & gestis per eos, dispungant, audiant, & examinent, questionis definitus & dubia notent in orationibus eorumdem. Et deinde prefatis duobus vel pluribus, ut predictur, eligendis relatione de omnibus facta, ipsi eligendi componant de illis cum officialibus supradictis qui computaverint de gestis officii eorumdem. Ita tamen quod omnis pecunia recipienda exinde & de aliis fructibus eorumdem & proventibus, ac obventionibus, iuribus, & rebus quibuscumque & bonis, assignetur predictis thesaurariis seu aliis qui ad hoc erunt, ut predictur, deputati, & in antea deputandi, volens, dant, & concedens ipsi Domina Regina dictis taliter eligendis duobus, vel pluribus potestatem & auctoritatem plenariam faciendi, & fieri faciendi singulis officialibus, de computis & gestis officii eorumdem, prout & quando videbitur expedire, absolutiones, quietationes, apodixas, finales remissiones, & patium de ulteriori non petendo, cum illis clausulis & reservationibus consuetis in forma Curie, quas viderint expedire, puniendi officiales ipsos, tam preteritos, quam presentes & futuros, juxta merita inquisitionum, prout servatur in talibus, de consuetudine, vel de ritu. Et insuper ad emendum, vendendum, alienandum, permutandum, seu quocumque alio nomine trans-

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

ferendum omnia bona feudalia & burgensatica mobilia, stabilia et sefe moventia, tam que ad presentem sunt ipsius Domine Regine, quam que pertinebunt, ipsius administratoribus, gubernatoribus, distributoribus, et eligendis modo premissis, ac pertinere & obvenire poterunt in futurum, ex persona ipsius Domine Regine, seu quocumque alio jure, modo, ordinatione, ratione, seu causa, illorumque possessionem corporalem & vacuam in alios transferendi, & dandi litteras opportunas commissionum, & alias dictis officialibus concedendum, faciendum fieri cautelas publicas & privatas de premissis & subscriptis & quolibet eorumdem, cum omnibus obligationibus, renuntiationibus, sacramentis, pactis, conventionibus, & aliis solemnitatibus, quas contractuum natura exigit & requirit, & pro cautela partium fuerit opportunum, ad sapientium consilium faciendas. Pretium preterea conventum, fituendum, & recipi faciendum, & exigendum per ipsos thesaurarios, & statuendas litteras justitie & gratie hominibus & Vassalis prefatarum Croitatum, terrarum, castrorum, casaliium, & locorum aliorum, & aliis consuetibus & potentibus, concedendi et faciendi, prout agendorum qualitas exigit, et eis videbitur expedire. Nec non dani et concedens predicta Domina Regina predictis suis administratoribus, procuratoribus, vel duobus ex eis eligendis, ut superius est expressum, plenariam et liberam potestatem, homagium, seu sacramentum fidelitatis & asscuracionis a suis feudatariis hominibus et Vassalis presentibus et futuris, et etiam obventuris recipiendi et exigendi, et etiam debitum homagium et ligium, fidelitatis sacramentum, ac cujuslibet alterius generis juramentum, inclite Domine Domine Joanne Dei gratia Hierusalem et Sicilie Regine, et eius heredibus et successoribus prestandi pro Croitatis, terris castris, casalibus, et quibuscumque aliis bonis feudaliibus, que nunc habet, et erit inantea quomodolibet habitura, ipsa, vel dicti administratoris et gubernatores pro ea, seu de ejus ordinatione seu dispositione, si, et quotiens fuerit opportunum, servitia, ad boamenta et subventiones alias prestandi, feudatarios suos summovendi, sumonicos negligentes discutendi bonis feudaliibus, que ab ipsa tenent, et qui sibi servire tenentur, eos etiam compellendi ad prestationem ad boamentorum et servitorum debitum suis vicibus pro bonis feudaliibus, que tenent seu tenebunt, ipsaque, et quolibet alias pecunie quantitates quomodocumque et qualitercumque obventuras et proventuras recipiendi, per thesaurarios, seu alios qui in talibus per ipsos administratores et gubernatores, seu prefatos eligendos deputabuntur et eligentur, prout et quando eis videbitur expedire. Volens & mandans & ordinans ex nunc ipsa Domina Regina, quod nullus ex predictis gubernatoribus, administratoribus, distributoribus, procuratoribus, & eligendis per predictos Fratres Guillelmum & Robertum, possint seu valeant recipere & exigere aliquam rerum & pecunie quantitatem, sed omnis pecunia & rerum quantitas recipiatur per thesaurarios supra dictos, & alios qui erunt per dictos eligendos successive tempore deputandos, & quod predicti thesaurarii & alii deputandi de soluti apud eam faciendi plenam habeant potestatem. Voluit insuper, ordinavit & mandavit, quod omnia & singula agenda, facienda, & ordinanda, tam circa creationem Officialium, quam aliorum commissorum eis & incumbentium ipsi successive tempore agendorum, ac alibi dependentium & emergentium ex eisdem, quocumque modo processerit, sue fuerit, statuatur, ordinentur & fiant cum consilio predictorum fratrum Guillelmi & Roberti, quibus ipsa Domina Regina super his & aliis emergentibus, duxit signanter & specialiter inherendum, cum ipsi de conscientia ipsius Domine Regine & voluntate, sicut ipsa Domina coram nobis asseruit, & testata est, sint plenius informa-

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 3.

ti. Volens & expresse ordinans & mandans ipsa Domina Regina quod quidquid in premissis, & circa premissa, ac aliis emergentibus & dependentibus ex eisdem, predicti distributores & executores, negotiorum gestores, procuratores, & nuntii, seu alter eorum, distique duo vel plures eligendi, modo premissis, egerint, & ordinaverint, sive fecerint absque consilio predictorum fratrum Guillelmi & Roberti, nullius momenti vel roboris censentur, ac pro nullo, casto, & irrito habeantur. Voluit tamen & specualliter ordinavit dicta Domina Regina, quod habeantur duo sigilla, unum magnum, & quod ex eo sigillentur littere iustitie, atque gratie, & alie littere, que ex eo sigillari consueverunt, & aliud sigillam parvum pecunie, quod ipsa Regina habere consuevit, quod quidem sigillum apponatur in litteris pecunie, & etiam magnum, si, & quando fuerit opportunum, & prout fieri exitum consuetum, & quod predicta duo sigilla custodiantur, & seruentur per predictos fratres Guillelmum Confessorem eius & fratrem Robertum de Mileto, & quod predicta littere per eos, seu de eorum mandato sigillentur, eo ipso quod littere sigillande predicto sigillo, seu sigillis fuerint sigillate, juris & de jure vera habeatur presumpcio, quod in omnibus & singulis contentis in predictis litteris sigillatis sigillo seu sigillis predictis, sine facta, statuta, & ordinata, de consilio & expresse voluntate predictorum, nec possit aliquid dici in contrarium, vel quomodo opponi, propter quod, defectu consensus eorum, littere ipse in totum vel in parte valeant infringi, vel modo aliquo annullari, nec requiratur de cetero quod in ipsi litteris fiat mentio de consilio & voluntate ipsorum, cum sufficere voluit appositionem dictorum sigillorum, prout superius est expressum. Dicta tamen prelibata Regina a predictis reservavit expresse, & in quibus predictis, vel eorum aliquid tanquam Ecclesiastice vel religiose persone non possent rationabiliter consentire, in quibus eorum consensus intervenisse minime presumatur, sed de voluntate & consensu predictorum gubernatorum, vel aliquorum ex eis, qui ad hoc, ut superius est expressum, fuerint deputati, ex sola appositione predictorum sigillorum acta, facta, statuta, & ordinata, presumptione juris, & de jure veraciter censeantur, & prefata Domina Regina ex nunc in nostri presentia, omnem jurisdictionem civilem, & criminalem, ac merum & mixtum imperium, omnemque aliam facultatem, concessionem, potestatem, beneficium, & gratiam, indulgentiam, & concessa sibi, tam per clara memorie Dominum Robertum Dei gratia Hierusalem, & Si cille Regem illustrem, quam per inelitam Dominam Joannam eorundem regnorum Reginam, filiam ejus carissimam, in prefatos distributores, gubernatores, administratores, & procuratores, eligendos alios predictos, quocumque nomine censeantur, prefatosque Juridicos, Capitaneos, & Officiales alios, prout ad omnes inferius, & unumquemque eorum specualliter, & pertinere poterit, & opus fuerit, dedit, transulit, & concessit, ipseque potestas, jurisdictionis, facultas, & beneficium transulit in eo habeantur, & intelligantur penitus concessa. Insuper ordinavit & voluit ac mandavit ipsa Domina Regina quod si producente facultatis euentu, ea vivente, alter predictorum fratrum Guillelmi & Roberti in fata decederet, alius qui supererit solus amborum vice gerat, & habeat potestatem, & omnimodam facultatem, ut ipse solus omnia & singula supradicta, & subscripta faciat, ac si ambo viverent & superessent, & si forte ambo ipsi in fata decederent ipsa Domina Regina vivente, reservavit sibi ipsa Domina Regina solemniter & expresse, quod ipsa possit & valeat eorum loco alios ordinare, eisque ad hoc surrogare, post mortem vero ipsius Domine Regine predicti distributores, administratores, gubernatores, procuratores, & eligendi su-

Tom. VII.

Z 7 2

per-

proventes ac presentes habeant prædictorum omnium potestatem & facultatem, ac faciant omnia & singula supradicta. Voluit præterea præfata Domina Regina, ac ordinavit & mandavit expresse ex speciali fiducia, quam habet in distributoribus, gubernatoribus, executoribus, & procuratoribus supradictis, quod illi qui administraverint, & gesserint negotia supradicta, non teneantur, nec debeant de gestis & administratis per eos aliquatenus computare, nec ad reddendam rationem aliquam quomodolibet compellantur, sed stetut eorum fidei & conscientie, de administratis & gestis pariter per eisdem nullo alio computu vel examine ab eis exinde requisito, cum pecuniam aliquam non recipiant, pro qua deberent rationabiliter computare, nec negligentia, aut culpa, vel aliquid aliud eis imputari, vel adscribi, nisi solus dolus, ubi forsitan rationabiliter apparet, & specialiter cum prædicta omnia & singula habeant facere, & administrare de conscientia & consilio prædictorum fratrum Guillelmi & Roberti, quibus ipsa Domina commisit totaliter vires suas. Et demum præfata Regina confirmavit omnes officiales statutos per eam ad omnia officia, in quibus sunt statuti, juxta tenorem commissionum eorum, ac voluit & ordinavit, quod prædicti administratores, & gubernatores, ac procuratores eos ad officia ipsa conferant juxta seriem litterarum, quas habent. Acta, lecta, & publicata fuerunt præfata omnia per me præfatum Notarium cum auctoritate prædicti Judicis, in presentia ipsius Excellentie Reginalis, ac Domini Petri elemosynarii Reginalis Capelle Magistri, Magistri Nicolai de Alifia Secretarii Reginalis, & magne Reginalis Curie Magistri rationalis, Domini Joannis de civitate Theatina militis & Vicarie Curiarum appellationum Judicis, Abbatis Perroti Marebifan. de Salerno Clerici Cappelle Reginalis, & Judicis Bartholomei de Teramo jurisperiti dicte Regine Sancte Camere Reginalis, testium ad hoc vocatorum & specialiter rogatorum. In quorum omnium cautelam atque fidem, factum est exinde per me præfatum Notarium hoc præfens publicum instrumentum, signo & subscriptione nominum qui supra, Judicis, & Notarii, & prescriptorum testium subscriptionibus roboratum. Quod scripsi ego Joannes Carocellus de Neapoli, publicus per jam dictum regnum Sicilie, dicta Regia auctoritate, Notarius, qui præmissis omnibus vocatus & rogatus interfui, ipsumque meo solito & consueto signo signavi, ac abrafi, & emendavi superius, ubi legitur: Si de mero demanio fore, & alibi ubi legitur, atque licentia Imperii & jurisdictionis arbitralis litteras prout modo processerint, sive fient; & abrasum & emendatum est per me præfatum Notarium, non vitio, non dolo, nec fraude, sed quia scribendo casualiter erravi. Præterea præfata Domina Regina voluit, ac statuit, & ordinavit expresse de certa sua scientia, lege & constitutione quacunque contraria non obstante, quibus ipsa expresse voluit nullatenus prescriptis revargari; ad hoc ut præmissis & singula eorum valeant & procedant, in omni eo casu, in quo melius & aptius de jure valere possint, & nulli cavillationi seu hesitationi subjaceant, sive per nominatum, sive per inuominatum contractum, directe, sive per obliquum; promittens dicta Domina Regina Sancta, ac fide jubens sub hypotheca omnium bonorum suorum mobilium, & stabilium, feudaliū, & burgensaticorum, presentium, & futurorum, habitorum, & habendorum, de raro habendo, quidquid actum, gestum, procuratum, & factum fuerit per dictos suos procuratores & administratores in prædictis, & quolibet prædictorum, & nunquam per se vel alios, suo nomine, dicere, facere, opponere, vel venire contra eos in iudicio, vel extra, seu aliter quoquo modo, me prædicto Notario tanquam persona publica, pro dictis procuratoribus absentibus pro-

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

missionem & fideiussionem predictas, apud dictos Judicem & testes, ipsorum nomine solemniter & legitime stipulante, dictisque procuratoribus presentibus stipulantibus similiter coram nobis, promissionem & fideiussionem predictas pro se, & heredibus eorundem, proindeque per nos prefatum Notarium facta sunt tria publica consimilia instrumenta, ad cautelam omnium predictorum, ac abrafi similiter ubi legitur, habendorum, abrafum & emendatum est non vitio sed errore, ut superius est expressum. Ego qui supra Nicolaus Sexarius de Salerno per Regnum Sicilie Regia auctoritate Judex subscripsi. Ego qui supra Nicolaus de Alifia magne Reginalis Curie Magister rationalis, testis subscripsi. Ego qui supra Petrus Eleemosynarius Reginalis & Magister Cappelle premissi interfui & subscripsi. Ego qui supra Laurentius de Cava Thesaurarius Reginalis predictis interfui, & me subscripsi. Ego Bartholemeus de Terramo Reginalis rationalis qui supra testis predicta fator, me subscripsi, & signum feci. Ego Abbas Petrotus Marchifan. de Salerno qui supra premissi interfui & me subscripsi. Ego Joannes de civitate Theatin. miles magne & Vicarie Curie appellationum Judex, predictis rogatus interfui & me subscripsi.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere, vel ei auso temerario contraire, si quis &c. Datum Avinionæ XI. Kalend. Januarii anno tti.

LXXVI.

Confirmatur diploma a Joanna Regina in favorem Sancie Regine concessum. Ibid. epist. 668.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. **E**Ximie devotionis sinceritas &c. ut in precedenti, ad exauditionis gratiam admittamus. Petitio siquidem ejusdem Claræ, olim Sancie, nobis nuper exhibita continebat, quod dudum ante ipsius Claræ religionis ingressum, & assumptum ipsius religionis habitum regularem, carissima in Christo filia Joanna Regina Sicilie illustris, habens ad ipsam Claram, olim Sanciam Reginam, benevolentie specialis affectum, conformando vota sua super his dispositioni & beneplacitis claræ memorie Roberti Regis Sicilie avi sui, & ejusdem olim Sancie Regine viri, in suo ultimo per eum condito legitime testamento expressis præfate tunc Sancie quascumque donationes & concessionem factas & indultas eidem, tam per ipsam Robertum Regem avum suum dum viveret, quam per eam, de quibuscumque terris, castris, casalibus, & bonis feudalibus, tam de regni demanio, ex certa ipsius Joannæ Regine scientia, ac lege, constitutione, & ordinatione, quo alienationem demaniorum prohibet fieri, & quod demanio existant, non obstantibus quoquo modo quas in ea parte de ipsa certa scientia sustulit, ac juribus & efficacia vacuaverat, quam de ipsius Roberti Regis avi sui, & suas manus suis vicibus rationabiliter devolutis, nec non de quibusvis terris, castris, casalibus, & bonis, specialiter vel generaliter in suis casibus ad manus regalis Curie, sine ipsius Joannæ Regine legitime devolvendis, sive in excambium distarum terrarum demanii, sive in assecutionem provisionum, quas præfata olim Sancie habebat ab ipsa regali, & ejusdem Joannæ Regine Curia, quocumque modo concessis; & insuper omnes & singulas provisiones & stabilitiones, jura & indulta, concessionesque alias eidem olim Sancie Regine factas, super quibuscumque causis, rebus atque negotiis, tam per ipsam Robertum Regem, dum viveret, quam

Vide Constit. 53.
Joan. XXII. tit.
6. fol. 521.

Joanna Regina
Sancie dispositio-
nes confirmat

per

per eandem Joannam Reginam postmodum, sub quacumque forma, & expressione verborum, ac litteras, privilegia & indulta proinde concessa, cuiuscumque continentie seu tenoris existerent, eorumque substantiam & effectum, etiam si foret expediens, quod fieret de illis in suis litteris expressa mentio, ac etiam specialis per speciale privilegium, de certa ipsius Joannæ Regine scientia, motu libero, gratia specialis & Dominica potestate, ac de consilio & assensu omnium gubernatorum & administratorum suorum, ratificavit & approbavit, ac specialis confirmationis suæ præsidio communit, illaque rata & firma esse decrevit, & obtinere incommutabilem firmitatem, juxta illorum mentem & seriem, de prædicta ipsius certæ scientia declaravit, reservato per eandem Reginam sibi, suisque hæredibus & successoribus specialiter & expresse, quod dato prius præfatæ Claræ, olim Sanciæ Regine, pro illis ex prædictis castris, terris, seu civitatibus quæ de mero demanio regio existunt, competenti & æquivalenti ex cambio de aliis bonis, quæ de mero demanio non existunt, eidem Joannæ Regine, suisque hæredibus & successoribus antedictis sit licitum bona ipsa demanialia ad sui demaniam revocare, prout hæc & alia circa illa in quibusdam patentibus litteris exinde confectis, præfatæ Joannæ Regine sigillo munitis, quarum tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, plenius & seriosius continetur. Quare præfata Clara, olim Sancia Regina, nobis humiliter supplicavit, ut ratificationem, approbationem, & confirmationem hujusmodi, ac aliis per eandem Joannam Reginam super his factis & contentis in litteris antedictis, Apostolicæ confirmationis robur adjicere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. II. Nos itaque ipsius Claræ olim Sanciæ devotis in hac parte supplicationibus annuentes, ratificationem, approbationem, & confirmationem hujusmodi, & alia in litteris præfatis contenta, rata & grata habentes, illa, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus, & præsentibus scripti patrocinio communitus. Tenor autem datarum litterarum talis est.

§. III. *Joanna Dei gratia Regina Hierusalem, & Sicilia, Ducatus Apulie & Principatus Capue, Provincie, & Forqualquerii, ac Pedemontis Comitissa, universis præfens privilegium inspecluris, tam præsentibus quam futuris. Officium filialis reverentie admonet, & caritatis affectus signanter inducit, ut inclite Domine Sanciæ Dei gratia Hierusalem & Sicilia Regine, reverende Domine matris nostre, potestatis nostre præsidium commoda studiose promoveat, & ejus augmenta, cum solerti attentione producat. Hinc itaque considerationis instinctum, ac habentes ad ipsam Reginam matrem nostram specialis benevolentie zelum, quo interne movemur ejus compendia promovere, confirmando in hac parte aliquæ vota nostra dispositioni & beneplacitis claræ memoriæ Domini avi nostri Hierusalem & Sicilia Regis illustris, in suo ultimo per eum condito legitimo testamento, præfatæ Regine matri nostre quæcumque donationes & concessiones factas & indultas sibi, tam per ipsum Dominum Avum nostrum dum viveret, quam per nos, de quibuscumque terris, castris, atque casalibus, & bonis feudalibus tam de regni demanio, ex certa nostra scientia, ac lege, consuetudine, & ordinatione, quæ alienationem demaniorum fieri prohibet, & quod demanio existant, non obstantibus quoquomodo, quas in hac parte de ipsa certa scientia nostra tollimus, ac viribus & efficacia vacuamus, quam ad ipsius Domini Avi nostri, & nostras manus suis vicibus rationabiliter devolutis, nec non de quibusvis terris, castris, atque casalibus & bonis specialiter vel generaliter in suis costibus ad manus regalis Curie, seu nostras legitime devolucndis, sive in excambium ipsarum terrarum demanialium, sive in affectionem provisionum, quas*

Edi Sancia pte,
& obtinet a
Pontifice confir-
mationem.

Litterarum te-
nor.

ANNO CHRISTI 1344.

CLEMENTIS VI. ANNO 2. & 3.

habebat & habet ab ipsa regali curia & nostra, seu aliter quocumque modo concessi. Et insuper omnes & singulos provisiones, ac stabilitiones, iura & indulta, & concessionet alias factas ipsi Domine matri nostre, super quibuscumque causis, rebus, atque negotiis, tam per ipsum Dominum Avum nostrum, quam nos postmodum sub quacumque forma, & expressione verborum, eorumque litterarum, privilegia, & indulta proinde concessa, cujuscumque sint continentie seu tenoris, eorumque substantiam & effectum, etiam si foret expediens, quod fieret de illis presentibus expressa mentio, ac etiam specialiter hujusmodi privilegii serie, de certa nostra scientia, motu libero gratie specialis & Dominica potestate, de consilio & assensu omnium gubernatorum & administratorum nostrorum, ratificamus & approbamus, ac specialiter nostre confirmationis prefatio communimus, illaque rata & firma esse decernimus, & obtinere incommutabilem firmitatem, juxta illorum inentem & seriem, de ipsa certa nostra scientia declaramus: volentes & de ipsa certa nostra scientia decernentes: expresse quod hujusmodi nostre ratificatio, approbatio, & confirmatio ac decretum & declaratio eidem Regine matri nostre perpetuo efficaciter & incommutabiliter sint reales, illaque efficaciam, vigorem, & effectum realem habeant, ac etiam efficacem, ac si omnia ipsa donationes, concessionet, dationes, privilegia, indulta & littere essent de verbo ad verbum, ac specialiter & expresse contenta & declarata presentibus, & seriose annotata, & ad eorum quodlibet accessisset nostra confirmatio specialis, & pro majori efficacia & robore premissorum, volumus & sancimus expresse, de eadem certa nostra scientia, ac iam dictis nostris confirmationibus, ratificationibus, & approbationibus, ac declarationibus & decretis nulla in contrariam jurisdictionem, interpretatio, vel subtilitas quomodolibet admittatur, per quas ipsi donationibus, concessionibus, dationibus, privilegiis, indultis, & litteris, ac presentibus nostris confirmationibus & approbationibus, ac declarationibus & decretis, seu eorum alicui, quocumque colore sive pretextu, possit quomodolibet derogari, cum existat nostre firme concedentis intentio, a cujus mente non jure receditur, quod ipse donationes, concessiones, dationes, privilegia, indulta & littere, & presentes nostre confirmatio ratificatio & approbatio ac declaratio, & decretum, valida, rataque permaneant, & successoribus temporibus inconcussam obtineant roborem firmitatem, cujus soli obstanti, & turbini repulsiva, lege, capitulis, constitutione quibuscumque contrariis, que in hoc casu, de ipsa nostra certa scientia tollimus, & viribus & efficacia vacuumus, his non obstantibus aliquatenus in adversum, ut ex his erga dilectam Dominam matrem nostram in virtuosis actionibus nostre sinceritatis affectu signanter vigeat, ac firmo laudabilique primordio, premisis omnibus, prefatis adjectis assistentibus firmitatis accedat. Et quia inter predicta bona feudalia concessa predictae Regine aliqua castra, terre, seu civitates, de mero nostro demanio esse censentur, sique nobis nostrisque heredibus & successoribus reservamus specialiter & expresse, quod dato prius Regine prefate competenti & equoalenti ex cambio de aliis bonis, que de mero demanio non existunt, licitum sit nobis, nostrisque heredibus & successoribus bona ipsa demanialia ad nostrum demanium revocare. In cujus rei fidem, perpetuamque memoriam, & dilectae Regine cautelam presens privilegium exinde fieri, & pendenti Excellentie nostre sigillo justinus communiri. Datum Neapoli per manus Arnulphi Cumanus de Neapoli, juris civilis professoris, Viceprotonotarii Regni Sicilia, anno Domini MCCCXLIV. die XI. Januarii, XII. Indictionis regnorum nostrorum anno I.

Nulli ergo &c. nostrae confirmationis &c. Datum Avenione XIX. Kalend. Januarii anno III.

LXXVII.

LXXVII.

Unitur Monasterio de Pogeto Ordinis sancte Clare Ecclesia parochialis sancti Martini. Ibidem epist. 507.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

§. I. **P** Ia religiosarum personarum vota, quae laudibus divinis ferventer invigilant, & virtutum cultui sine intermissione desudant, aere benigna suscipere, & promptis delectatur affectibus adimplere.

Cardinalis Bertrandus Monast. Fundator.

§. II. Sane pro parte dilectarum in Christo filiarum Abbatissae & Sororum Monasterii sancti Marcelli de Pogeto, prope castrum novum de vallibus, Ordinis sanctae Clare Caturcen. Diocesis. quibus ex speciali concessione Sedis Apostolicae bona licet in communi habere, nobis exhibita petitio continebat, quod olim Venerabilis frater noster Bertrandus Episcopus Ostien. tunc tituli sancti Marcelli Presbyter Cardinalis, de salute propria cogitans, & extremum peregrinationis suae diem operibus misericordiae praeveneri desiderans, auctoritate quarundam litterarum felicitis recordationis Joannis Papae XXII. praedecessoris nostri, eidem super hoc specialiter concessarum, Monasterium sancti Marcelli praefatum, in patrimoniali suo hospitio sito infra parochialem Ecclesiam sancti Martini de Castro novo de Vallibus praedicto construxit, atque pro sustentatione ipsarum Abbatissae & Sororum ipsius Monasterii, & certorum numero servientium deputatorum ad eandem servitium, dotavit de patrimonialibus bonis suis, quodque in eodem Monasterio ex devotione nobilium, & aliarum personarum illarum partium etiam cupientium filias suas, & puellas alias inibi conditori omnium famulari, Sororum adeo numerus excrevit, quod ipsorum bonorum in hujusmodi dotem datorum, & aliorum etiam per dictum Episcopum postea pro eis acquisitorum, ad sustentationem congruam dictarum Abbatissae, Sororum, & aliorum praemissorum in eodem Monasterio morantium, facultates sufficere minime dignoscuntur. Quare nobis pro parte dictarum Abbatissae & Sororum exiit humiliter supplicatum, ut eidem Monasterio ad supportationem expensarum & onerum ipsi Monasterio incumbentium, parochialem Ecclesiam sancti Martini de Castro novo praefatam, quam praefatus Episcopus Ostien. ex concessione & dispensatione Sedis Apostolicae noscitur obtinere, & quam Ecclesiam idem Episcopus, cum ejus annexis seu dependentibus, ac omnibus juribus & pertinentiis suis libere intendebat dimittere, praefato Monasterio unire, incorporare, & annectere, auctoritate Apostolica, dignaremur.

Facultas ad substructionem Monastium non sufficiunt.

Unitur Monasterio Ecclesia sancti Martini.

§. III. Nos igitur praefati Episcopi super hoc nobis humiliter supplicantis, & ipsarum Abbatissae & Sororum in hac parte supplicationibus inclinati, praefatam parochialem Ecclesiam sancti Martini, cum annexis & dependentibus ab eadem, ac omnibus juribus & pertinentiis suis Monasterio praedicto sancti Marcelli, auctoritate praefata, in perpetuum incorporamus, annectimus, & unimus. Volentes quod dictus Episcopus Ecclesiam ipsam sancti Martini, cum dictis annexis & dependentibus ab eadem, quam, ut praefertur, obtinet, ex nunc realiter, prout ad id se sponte obtulit, dimittere teneatur. Et insuper ex nunc in dicta Ecclesia perpetuam Vicariam ac perpetuum Vicarium, eadem auctoritate, perpetuo esse statuimus, & etiam ordinamus; decernentes quod, postquam eidem Vicariae per nos hac vice de Vicario provifum fuerit, ejusdem Vicariae collatio, ac Vicarii ipsius institutio, cum eam vacare contingeret, ex tunc impofterum spectet ad loci Ordina-

na-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

narium, ad quem dictæ Ecclesiæ collatio, ut asseritur, alias pertinebat; & ut per eundem Vicarium animarum cura, quæ eidem Ecclesiæ, ejusque dependentibus, & annexis prædictis imminet, exerceatur debite, & deserviat in ea laudabiliter in divinis, ac etiam omnium controversiarum & litigiorum, quæ inter Vicarium dictæ Ecclesiæ, qui erit pro tempore, & Abbatissam & Sorores præfatas quomodolibet verti possent, vitentur anfractus, & cesset omnis materia quæstionis, medietatem omnium fructuum, reddituum, & proventuum, jurium, & obventionum dictæ Ecclesiæ sancti Martini annexarum, & dependentium prædictarum, qui per Rectorem Ecclesiæ supradictæ sancti Martini consueverunt percipi, & haberi, & percipiuntur etiam per eum ratione ipsius Ecclesiæ de præfenti, prædictæ Vicarie per ejus Vicarium in antea percipiendam assignamus, & etiam deputamus pro ejusdem Vicarii congrua portione, ex qua dictus Vicarius valeat sustentari, Episcopalia jura solvere, aliaque eisdem Vicariæ & Ecclesiæ, ac annexis, & dependentibus ab illa, onera sibi incumbenti supportare, alia medietate fructuum, reddituum, proventuum, jurium, & obventionum, præfatorum, ad præfatum Monasterium libera remanente, pro ipsius Monasterii necessitatibus, & oneribus facilius supportandis, cujus quidem medietatis ipsa Abbatissa & Sorores præfati Monasterii per se, vel alium, seu alios, earum nomine possessionem ex nunc apprehendere, tenere, & in propriis usus convertere libere valeant, diocæsani loci & cujuscumque alterius licentia minime requisita: non obstantibus si aliqui super provisionibus sibi faciendis de hujusmodi Ecclesiis, cum annexis seu dependentibus, vel aliis beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus speciales vel generales Apostolicæ Sedis vel Legatorum ejus litteras impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas litteras & processus habitos per eosdem, ad præfatum parochialem Ecclesiæ, cum dictis annexis volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assentionem Ecclesiarum & beneficiorum aliorum, præjudicium generari, seu quibuscumque privilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis generalibus vel specialibus, quoruncumque tenorum existant, per quæ præfentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo &c. specialis. Nos enim irritum decernimus & inane, si secus super præmissis a quoquam, quavis &c. contigerit attentari. Nulli ergo &c. nostræ incorporationis, annexionis, unionis, voluntatis, ordinationis, et constitutionis infringere &c.

Conditiones sit.
vanda.

Datum Avenione II. Nonas Januarii anno III.

LXXVIII.

Ut possint suppellestem locupletem applicare Ecclesie Minorum de Guigant.
Ibid. epist. 595.

Dilecto filio nobili viro Carolo, Duci Britannie, & dilectæ in Christo filie nobili mulieri Joanne eius uxori.

Sinceræ devotionis affectus, quem ad nos & Romanam geritis Ecclesiam, promeretur, ut petitionibus vestris, illis præsertim, quas ex devotiois fervore prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Hinc est quod nos vestris supplicationibus inclinasti, ut vos et vestrum quilibet, qui in domo Fratrum Minorum de Guigant, Trecoren. Diocæs. sepulturam vestram, ut asseritis, elegistis, possitis cruces, candelabra

bra argentea vel aurea, pannos deauratos, vel de serico, reliquias, et custodias, pro ipsis, et alia ornamenta Ecclesiastica quorumque pro animarum vestrarum salute, ibi offerre, ut ibidem perpetuo remaneant, ita quod per Fratres prefatos alienari non possint, quibuscumque statutis et consuetudinibus dicti Ordinis, & quibusvis aliis constitutionibus Apostolicis in contrarium editis nequaquam obstant. devotioni vestre, Apostolica auctoritate, tenore presentium concedimus, de gratia speciali. Nulli ergo &c. nostre concessionis et constitutionis &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioces. 1x. Kalend. Martii anno III.

L X I X.

Preficitur Ecclesie Laquedonen. Ex lib. I. epist. 65.

Dilecto filio Francisco de Martiis electo Laquedonen.

*Vide Const. 13.
Joann. XXII.
tom. 4. fol. 55 to*

§. I. **A**ngit nos cura pastoralis officii, summi nobis pastoris dispositione commissi &c. viros idoneos in pastores. Dudum siquidem bon memor. Nicolao Episcopo Laquedonen. regimini Laquedonen. Ecclesie presidente; nos intendentes eidem Ecclesie, cum eam quovis modo vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesie ea vice dispositioni nostre, ac Sedis Apostolicæ reservantes, decrevimus ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum autem dicta Ecclesia, per obitum dicti Nicolai qui in partibus illis diem clausit extremum, vacante, nos vacatione huiusmodi fide dignis relatis intellecta, attendentes, quod de dicta Ecclesia nullus præter nos &c. reservatione &c. obfistentibus antedictis, et ad provisionem ipsius Ecclesie celerem et felicem, ne longæ vacationis detrimenta subiret, paternis et sollicitis studiis intendentes, ac cupientes eidem Ecclesie talem præsidere personam, quæ sciret, vellet, et posset eam in suis manutene re iuribus, et etiam adaugere, post deliberationem quam super his &c. habuimus diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, vitæ &c. providentia spirituum, apud nos fide digna testimonia perhibentur, convertimus oculos nostre mentis. Quibus omnibus debita meditatione pensatis, de persona tua eidem Ecclesie, de dictorum &c. auctoritate &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum et pastorem, curam &c. plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod virtutibus tibi divinitus traditis insignitus, eandem Ecclesiam, dante Domino, salubri regimine gubernabis, ipsaque tuo munita præsidio optatis affluet incrementis.

§. III. Quocirca discretioni tue per Apostolica scripta mandamus, quantum impositum tibi onus a Domino devote suscipiens, sic curam et administrationem prædictas diligenter gerere studeas, ac salubriter et utiliter profequaris, quod eadem Ecclesia tua vigilantia, votivis amplietur commo dis, et in omnibus, diuina cooperante clementia, prospere dirigatur, tuque proinde nostram et dictæ Sedis gratiam tanquam benedictionis et obedientie filius, uberius consequi merearis.

Datum apud Villam novam Avenion. dioc. vii. Kal. Martii anno III. In eundem modum Archiepiscopo Confan. et Capitulo ac Clero Civitatis et Dioc. Laquedonen. ac Joannæ Reginæ Siciliæ illustri.

L X X X.

Ut transferri possint domus Castri Cellini. Ex 2. par. lib. 2. epist. 68 r.

Dilectis filiis Guardiano & Fratribus Ordinis Minorum Castri de Cellino Pennen. Diocesis.

§. I. **Q**uanto vester Ordo inter alios Ordines insigni gratia meritorum prerogativa virtutum, ac honestatis eminentia, tamquam religionis speculum, & exemplar, conspectiori rutilat claritate, tanto vobis libentius illa concedimus, per quæ sublati impedimentis quibuslibet, ad divini nominis laudem & gloriam, cum quiete animi possitis in observantia mandatorum Domini gloriari.

§. II. Sane petitio vestra nobis exhibita continebat, quod locus vester, quem in Castro Cellini Pennen. Diocesis obtinetis, a prima sui fundatione constructus extitit in quodam loco pendenti & de terra nimis mobili, quodque propter lamas, quæ ob pluvias occurrerunt hastenus, & frequenter occurrunt, & potissime propter quamdam lamam valde magni spatii, quæ ibi fuit, non est diu, magna pars horti vestri est destructa, muri tam ædificii quam Ecclesiæ & aliarum domorum vestrarum sunt aperti, ita quod non nisi subveniat vobis de remedio opportuno, metu ruinæ cogimini derelinquere locum ipsum. Quare nobis humiliter supplicastis, ut vobis mutandi dictum locum in alia parte dicti Castri, in qua tute & absque mortis periculo possitis, prout desideratis, debitum Domino reddere famulatum, licentiam concedere dignaremur.

§. III. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati, ut locum ipsum in alia parte dicti Castri, in loco decenti & honesto, ubi tute & absque mortis periculo debitum possitis Domino reddere famulatum, mutare licite valeatis, sine juris præjudicio parochialis Ecclesiæ & cuiuslibet alterius alieni, fel. record. Bonifacii Papæ VIII. &c. *nequaquam obstantibus*, vobis plenam & liberam, auctoritate præsentium, licentiam elargimur; proviso quod Ecclesiæ & cæmeterium dicti vestri prioris loci ad Clericos alios, seu Laicos, sicut hæreditas minime transferatur, sed in dicta Ecclesiæ unus Presbyter pro divinis inibi celebrandis officiis deputetur.

Nulli ergo, &c. nostræ concessionis &c. Datum Avenion. Kalend. Aprilis anno III.

L X X X I.

Ut edificari possit domus Minorum in civitate Insule viridis. Ibid. ep. 742.

Dilectis filiis Ministro Generali & Fratribus Ordinis Minorum:

§. I. **E**X munere cœlestis gratiæ, illud Ordini vestro & vobis demum inesse credimus, quod ubique locorum in quibus degitis, fideles populos doctrina verbi pariter & exempli ad salutis gratiam evocetis. Est igitur & esse debet nobis & Apostolicæ Sedi cura sollicita, loca vestra per orbem terrarum longe lateque diffundere, ut quanto ipsa diffusius propagamus, tanto per amplius, prout in gratiarum omnium largitore confidimus, majorem semper operum vestrorum fragrantiam, ad ædificationem Christi-fidelium sentiamus.

§. II. Hinc est, quod nos diligentius attendentes, quod carissimus in Christo filius noster Alphonfus Rex Castellæ & Legionis illustris, qui tamquam

quam Christianissimus Princeps, Christianique propugnator & pugil egregius, Civitatem Insulæ viridis per eundem Regem de manibus inimicorum ipsius Christi, Professorum fidei Christianæ, istis proxime lapsis temporibus, Deo auctore, potenter eripuit, Civitatem eandem, sicut ipse fux devotæ supplicationis serie nobis exhibita nuper fecit exponi, cupiat fidelibus populis irrigare, ac inibi fideles ipsos continue succrescere, & in eadem Civitate cultum divini nominis adaugeri, & propterea in eadem Fratres vestri Ordinis collocari. Nos huiusmodi Regis pium laudabileque propositum in Domino commendantes, ipsius Regis ac vestris supplicationibus inclinati, recipiendi locum in Civitate prædicta, ad opus & usum Fratrum vestri Ordinis, ac construendi & ædificandi inibi Ecclesiam seu Oratorium cum coemeterio ac domibus, & aliis necessariis officinis, sine juris præjudicio parochialis Ecclesie, & cujuslibet alterius alieni, sel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri & aliis Apostolicis in contrariis editis constitutionibus non obstantibus quibuscumque, plenam & liberam vobis, auctoritate Apostolica, licentiam elargimur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. xii. Kalend. Maii anno llii.

LXXXII.

Ut informet circa translationem Monasterii de Casseris ab Ordine sancti Benedicti ad sanctæ Clare. Ibid. epist. 546.

Venerabili Fratri Guillelmo Episcopo Montis-alban.

Exordium.

§. I. **C**ircumspecta Sedis Apostolicæ providentia, illa quæ per eam ordinata sunt, proinde in melius sæpe consuatur, præsertim cum ad laudem Dei & gloriam, circa divini cultus augmentum, & animarum salutem exinde ampliora existinat commoda proventura.

Monasterii fundationis petitio.

§. II. Sane dudum pro parte dilecti filii nobilis viri Arnaldi Vicecomitis, & dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Margaritæ uxoris suæ, Vicecomitisque Caramanii, exposito sel. record. Joanni Papæ XXII. prædecessori nostro, quod Arnaldus & Margarita prædicti pro ipsius prædecessoris, ac ipsorum Arnaldi & Margaritæ aliorumque fidelium animarum salute offerre Deo acceptum obsequium capientes, in Castro, seu loco suo de Casseris sancti Papuli Diocesis serventi devotione desiderabant fundare unum Monasterium Monialium, cum Ecclesia, claustris, domibus, officinis, & septis competentibus, ac etiam opportunis, in quo essent Abbatissa & xxx. Monialium numerus in eodem, Abbatissa inclusa, quodque pro dotatione ipsius Monasterii ad sustentationem earumdem Abbatissæ ac Monialium, & servitorum aliorum necessariorum ibidem, dare disponebant de suis bonis propriis eidem Monasterio cccc. libras nudas Turonen. parvorum redditualium, ad venerabilis Fratris nostri Archiepiscopi Tholosan. arbitrium assignandas, prædecessor præfatus fundandi in Castro seu loco prædicto præfatum Monasterium, ut præfertur, absque tamen parochialis Ecclesie dicti Castri, seu loci, & cujuslibet alterius præjudicio, dote tamen prius per eosdem Arnaldum & Margaritam sufficienti pro Monasterio, Abbatissa, Monialibus, & servitoribus, sicut præmissum est, assignata. Et insuper per præfatos Arnaldum & Margaritam memorato Archiepiscopo, cautione idonea præstita, de sufficientibus ædificiis pro prædictis omnibus in prædicto Monasterio faciendis, duxit præfatos Arnaldo & Margaritam plenam & liberam licentiam concedendam. Et nihilominus statuit prædecessor præfatus, auctoritate præfata, & etiam ordinavit, quod in eodem Monasterio essent Abbatissa & xxx.

Redditus annui assignati.

Causa idonea præstita.

Monasterii nomen præscriptum.

Mo-

Mo-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

Monialium numerus, eadem Abbatissa numero huiusmodi computata & inclusa, quodque ibidem Abbatissa non assumeretur, nec Moniales reciperentur aliquæ, donec assignatio prædicta completa totaliter extitisset: sed postquam Abbatissa & Moniales essent inibi receptæ, voluit quod quotiens ex tunc vacare dictum Monasterium contingeret, per electionem assumeretur ab ipsis Monialibus Abbatissa prædicta, & quod Abbatissa & Moniales prædictæ quæ essent ibi pro tempore in eodem Monasterio, viverent sub habitu & Regula sancti Benedicti, & perpetuo infra septa prædicta manerent incluse, nullo inde tempore quomodolibet exituræ, haberentque cœmeterium infra septa eadem, in quo sepelirentur, & aliæ quævis personæ ibidem libere sepulturam possent eligere, etiam sepeliri. Rursum quod Monialium prædictarum correctio & punitio ad Abbatissam spectarent. Et ulterius statuit ac etiam ordinavit, quod inter servitores prædictos essent & esse deberent tres presbyteri, qui curam animarum haberent Abbatissæ ac Monialium prædictarum, præsentandi per Arnaldum & Margaritam præfatos, & successores eorum. Ceterum voluit, quod per præfatam Abbatissam seu deputandas ab ea, reciperentur quadringente libris annis singulis, de locis, in quibus existerent assignatæ, & per eadem administrarentur, & distribuerentur pro necessitatibus Monasterii, Monialium, & servitorum prædictorum. Concessit etiam Arnaldo & Margaritæ præfatis, auctoritate præfata, quod ipsi vel eorum alter superstes, altero decedente, & post utriusque decessum, successores eorum, qui pro tempore forent ex ipsis legitime descendentes, & ipsis descendentes non extantibus, illi, de quibus Arnaldus & Margarita præfati ducerent ordinandum, ratione dotationis & fundationis huiusmodi, postquam ut præmittitur, factæ forent, essent ex tunc, & esse deberent patroni Monasterii prælibati, & quod ipsi ratione juris patronatus, fundationis & dotationis prædictorum, & eorum successores præfati possent Abbatissæ ipsius Monasterii, quæ pro tempore foret, nominare & præsentare omnes & singulas puellas seu mulieres perpetuis futuris temporibus in Moniales recipiendas in Monasterio antedicto, & eadem Abbatissa nominatas præfatas, si forent idoneæ, quotiens loca vacare contingeret, in Moniales reciperet, & recipere teneretur, & eisdem induere habitum memoratum. Ac deinde dictus Joannes prædecessor, præfato Archiepiscopo Tholosano ordinandi, statuendi, & moderandi observantias & modum vivendi, juxta quas Abbatissa & Moniales prædictæ ipsius Monasterii, ut præfertur, fundandi possent dignum Deo impendere famulatum, additis, & detractis per ipsum Archiepiscopum eidem Regule illis, quæ secundum Deum & convenientiam religionis expedire videret, concessit plenam & liberam facultatem, prout in diversis ipsius prædecessoris inde confectis litteris plenius continetur.

§. III. Postmodum vero, prout petitio dictorum Arnaldi & Margaritæ nuper nobis exhibita continebat, iidem Arnaldus & Margarita præfati Monasterium dicti Ordinis ad honorem Dei & gloriose Virginis Mariæ matris ejus, sub tit. & vocabulo sanctæ Mariæ Angelorum in dicto loco de Casferis fundarunt, ac de bonis eorum propriis tam conjunctim, quam divisim usque ad dictas quadringentas libras reddituales sufficienter juxta dictum arbitrium ejusdem Archiepiscopi dotarunt, & in eo convenientia ædificia construxerunt, ac deinde dicta Margarita in eodem Monasterio ultra triginta prædictas, alias quinque Moniales instituit, quæ inibi una cum dictis xxx. incluse Domino famulentur.

§. IV. Cum itaque, prout eadem petitio subjungebat, præfata Margarita ab hæcenus ex certis & legitimis causis, habuerit, & adhuc habeat ad

Abbatissa per electionem habenda. Quæ Regula observanda.

Servitores destinati.

Jurisdictionis status.

Debet Abbatissa postulas recipere.

Archiepiscopo facultas concessa.

Monasterium fundatur.

Augetur Monialium numerus.

Or-

Ordinem sanctæ Clare specialem & singularem devotionis affectum, desideretque in eodem Monasterio divinum cultum, quantum cum Deo poterit, adaugeri, & propterea præfatum numerum 35. prædictarum de quindecim Sororibus augmentare, & de sex vel pluribus Fratribus Ordinis Fratrum Minorum Presbyteris, informatoribus, & instructoribus in spiritualibus, qui curam habeant animarum ipsarum Monialium, & Sororum, qui loco dictorum trium Presbyterorum secularium, quibus, ut præfatur, in prima institutione ejusdem Monasterii dicta cura commissa fuerat, admittantur, prædicta institutione de dictis tribus secularibus Cappellanis ex tunc minime valitura, & sic erunt in universo dicto Monasterio quinquaginta & sex Religiosæ personæ, quibus præter redditus assignatos, personis ibidem de præfenti degentibus intendit, juxta modum primæ assignationis quancumque redditus ad hoc sufficientes dicta Margarita acquisiverit, & admortizari fecerit 180. libras Turonen. parvorum, per se, vel personam, seu personas alias assignare, quarum jam majorem partem acquisivit, & ipsas admortizatas etiam assignabit: pro parte ipsorum Arnaldi & Margaritæ nobis extitit humiliter supplicatum, ut statuere ac etiam ordinare, quod præfatum Monasterium ac Abbatissa & Sorores ipsius Monasterii, que sunt, & erunt pro tempore, perpetuo essent & esse deberent dicti Ordinis, ac status & Regule sanctæ Clare, ipsiusque habitum gestare ac Regulam observare perpetuis futuris temporibus tenerentur. Non obstante quod Abbatissa & Moniales quæ inibi sunt præsentis, professæ fuerint Ordinem sancti Benedicti præfatum, præsertim cum omnes Moniales dicti Monasterii in eo ad præfens degentes, dicta Abbatissa & duabus ex dictis Monialibus dumtaxat exceptis, in his expresse consensisse, suumque asserantur velle præbere assensum, & nobis super hoc per suas patentes litteras supplicare. Quas quidem Moniales consentientes, nec non Abbatissam & alias duas præfatas quæ in his nunc non consentiunt, sed tunc forte consenserint, abolvere ex certa scientia postquam professæ forent dictum Ordinem sanctæ Clare, ab Observantiis prædicti Ordinis sancti Benedicti, ita tamen quod quandiu præfata Abbatissa, quæ nunc est ejusdem Monasterii, gubernaret, et etiam regeret, quodque Abbatissa & Sorores præfate ex nunc non tenerentur dicere officium, nisi secundum Ordinem Ecclesiæ Romanæ sicut aliz Sorores dicti Ordinis sanctæ Clare Aquitanie Provincie non tenerentur.

Jobenent obfer-
vare Reg. sanctæ
Clare.

Electio Abbatissæ
a quibus ha-
beretur.

Monasterii quo-
modo Minorum
subjectum.

Nequeunt FF.
Abbatissæ depo-
nere.

§. V. Electio quoque Abbatissæ eidem Monasterio pro tempore præficiendæ pertineat perpetuo ad Sorores Monasterii supradicti. Et quod beate Mariæ, & aliud, si per ipsam Margaritam construi & dotari contingat, Monasteria, ac Abbatissa & Sorores præfate non essent subjectæ Generali seu Provinciali Ministris Ordinis Fratrum Minorum prædicti, nisi si, & in quantum ipsis Ministris aliz Sorores & Monasteria ejusdem Ordinis sanctæ Clare dictæ Provincie sunt subjecta, & quod per eosdem ministros non visiterentur, nisi juxta privilegia earundem, quodque earum Regulam statuta, & ordinationes in aliquo sine ipsarum expresse consensu immutare non possent. Et nihilominus Ministri præfati vel Fratres Ordinis Fratrum Minorum prædicti non valeret Abbatissam deponere, vel aliquam ex dictis Sororibus, absque rationabili & evidenti causa, & de ipsarum Sororum, videlicet probarum & antiquarum consilio, ad alia Monasteria transferre, & quod in aliis omnia statuta dicti Monasterii per eundem Archiepiscopum, auctoritate prædicta, facta & etiam ordinata, in suo esse servarentur, si hoc expediens videretur. Alioquin de statu ipsius Monasterii, & aliarum personarum ejusdem, auctoritate nostra, prout expediens foret, ordinaretur salubriter, salvis privilegiis, ordinationibus, & statutis factis in favorem patronorum præ-

fen-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

sentium & futurorum, in quibus nihil immutari deberetur, nec non quod liceret eidem Vicecomitissa in dicto vel aliis Monasteriis, eidem subjecto, si ipsum construeret, de quo construendo sibi petit per nos licentiam imperitari, sub modo, & forma, ac privilegiis supradictis, viginti vel plures, prout, & quando eidem Margaritæ videretur, Sorores ponere eorundem Ordinis, Regulæ, atque status, & certos Fratres dicti Ordinis Minorum secundum quod expedire videret, dum tamen ipsis per eandem Margaritam, vel alias personas assignarentur sufficientes redditus, juxta modum primæ assignationis præfate, sic quod secundum quod assignarentur redditus hujusmodi, posset eadem Margarita conjunctim vel divisim ponere personas ibidem, quodque eidem Margaritæ concedere, & etiam reservare jus patronatus dictarum quinque Sororum in eodem Monasterio de redditibus suis propriis, seu aliis, post primam 30. Monialium institutionem institutarum, & dotatarum, ac etiam dictarum quindecim Sororum, & aliarum per ipsam inibi instituendarum, salvo tamen & in suo esse retento jure patronatus seu præsentandi puellarum & mulierum dicto Arnaldo, & sibi, in prima institutione dictarum 30. Monialium collato, reservato, seu etiam ordinato. Ita quod deinde cum locus adesset, in loco singularum quinque institutarum, ac quindecim & aliarum per eam instituendarum, salvo eidem Margaritæ jure, quod habet in prædictis 30. ut præfertur, ac omnium aliarum instituendum per eam, si quæ forent, tam in dicto, quam in alio, si illud fieri contingeret, Monasteriis, ipsa & ejus successores causam habentes ab ea super his possent Abbatissæ dicti Monasterii, quæ pro tempore foret, nominare & præsentare omnes & singulas puellas seu mulieres perpetuis futuris temporibus in Sorores recipiendas, in Monasteriis antedictis. Et quod dicta Abbatissa nominatas easdem recipere, si forent idoneæ, quotiens loca vacare contingeret, videlicet, de numero dictarum quinque, & omnium aliarum instituendarum per ipsam Margaritam in Sorores reciperent, & recipere tenerentur, ac easdem induere habitum sanctæ Claræ Ordinis prælibati, & quod præfata Monasteria & Abbatissæ ac Sorores & Fratres eorundem, qui erunt pro tempore, omnibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, & libertatibus, ac aliis indulgentiis concessis & concedendis, auctoritate Apostolica vel ordinaria beatorum Francisci & Claræ Ordinibus, deinceps gauderent & uterentur, quibus alia Monasteria, & Sorores, ac Conventus, & Fratres ipsorum, ac personæ alix sanctæ Claræ ac Fratrum Minorum, Ordinum præfatorum gaudent & utuntur, ac gaudebunt in antea & utentur pie memor. Clementis Papæ V. Prædecessoris nostri, qua cavetur quod locorum Ordinarium semel in anno Monasteria Monialium quantumcumque exempta, valeant, auctoritate Apostolica, visitare, & aliis constitutionibus, ordinationibus, definitionibus, & statutis in contrarium Apostolica vel ordinaria auctoritate, aut alias quomodolibet editis, non obstantibus quibuscumque, cum secundum privilegia dictorum Ordinum per Generalem aut Provinciale Ministerium Fratrum Minorum, quibus suberunt, debeant visitari: Quodque de Abbatissa & dictis duabus ex aliis Monialibus, quæ ad præmissa, ut præfertur, suum nolunt præbere consensum, nec non de aliis Monialibus ipsius Monasterii, si quæ forsân in his consentire nollent, & earum statui provideretur, per nos, seu auctoritate nostra, prout eis videretur salubriter expedire.

§. VI. Nos igitur attendentes quod circa illa mutanda, quæ super statu religionis dicti Monasterii per præfatum Joannem Papam Prædecessorem nostrum sic provide, ut præmissum est, ordinata fuerint, evidens debet esse utilitas, & magnæ ac maturæ deliberationis examinatio adhibenda, ut exinde

Et que fundati-
ei licent.

Privilegia Mona-
stia concessa.

Commissio data
Episcopo Monach.
visitandi.

inde puritati religionis, & utilitati ejusdem Monasterii non possit detrahi; sed potius cultus ibidem amplietur divinus, & animarum commodum augeatur, & præterea de statu ejusdem Monasterii, & personarum ipsius, aliisque circumstantiis, de quibus nequaquam habemus notitiam. Volentes antequam super statu & religione ipsius Monasterii immutetur aliquid, informationem fieri pleniorē; de tunc quoque fidelitatis & circumspectionis industria plenius in Domino confidentes, fraternitati tuæ per Apostolica scripta committimus & mandamus quatenus ad præfatum Monasterium te personaliter conferre procures, Abbatis & Monialibus supradictis, & aliis quos hujusmodi tangit negotium, evocatis, de statu ejusdem Monasterii & personarum ipsius, & an præfatæ Abbatis & Moniales magis velint in Ordine S. Benedicti, quo nunc sunt, remanere, vel ad Ordinem præfatum S. Claræ transferri singulariter, & sigillatim interrogando per juramentum, scorum & ad partem, vota super his perquirendo ipsarum, & utrum ad id promissionibus, minis, vel terroribus, seu quibusvis modis aliis illicitis sint inducæ, nec non de commodis, & incommodis spiritualibus & temporalibus ipsius Monasterii, et status ejusdem, super translatione hujusmodi faciendâ, aliisque univēris et singulis circumstantiis circa præmissa quomodolibet attendendis, solerti et fideli adhibita diligentia, et scriptura de prædictis et eorum singulis, confecta publica, te diligenter informare, ac veritatem inquirere non omittas. Contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Et si per informationem eandem repereris, quod omnes Moniales ipsius Monasterii, vel duæ partes earum, libere velint et consentiant fieri translationem eandem, tuque illam, attentis omnibus supradictis, ac deliberatione prævia, provida, et matura, commodis spiritualibus et temporalibus ipsius Monasterii, ac personarum ejusdem, cognoveris expedire, translationem eandem, et illa quæ circa eam necessaria, vel opportuna fuerint, auctoritate nostra faciendâ, et complendi, eidem fraternitati tuæ plenam concedimus tenore præsentium facultatem. Nostræ tamen intentionis et voluntatis existit, et auctoritate Apostolica concedimus, quod post translationem præfatam, si eam fieri contingat. iustpatronatus in eodem Monasterio, juxta concessionem prædicti Prædecessoris, præfatis Arnaldo et Margaritæ, ipsorumque successoribus plene et libere remaneant, sicut prius. Et nihilominus de xx. Monialibus quinque videlicet, jam, ut narratur superius, positis et institutis, ac xv. aliis ponendis et instituendis per præfatam Margaritam, positæ et institutæ, ac dos sufficiens eis assignata, ut præmittitur, per eandem fuerit; similiter iustpatronatus ad ipsam Margaritam, et successores suos perpetuis temporibus plane spectet. Porro si tibi dubium super his, vel ea tangentibus emerferit quoquomodo, quæ de his et aliis, petitis et supplicatis superius, repereris et feceris, in publicam scripturam redacta, ut præmittitur, nos studeas efficere certiores, ut ordinare consultius et commodius, quod nobis in hac parte videbitur, valeamus.

Datum Avenione vi. Kalend. Maii anno III.

LXXXIII.

Us Parisien. Episcopi ingredi possit pro aliquibus sumtionibus Monasterium Clarissimum de longo Campo. Ibid. epist. 805.

Ad perpetuam rei memoriam.

Sacræ religionis, qua dilectæ in Christo filie Abbatis & Conventus Monasterii de Longo campo Ordinis sanctæ Claræ Parisien. Diocun-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

mundanis abdicatis illecebris, devotum & sedulum, in humilitatis spiritu exhibent virtutum Domino famulatum, promeretur honestas, sincere quoque devotionis affectus, quo ipse nos & Romanam reverentur Ecclesiam, nos excitat & inducit, ut ea, quæ ipsis accommodata fore conspicimus, quæque suppliciter a nobis expostulant, affectu benevolo concedamus eisdem. Hinc est quod nos devotis earum supplicationibus inclinati, ut Parisien. qui pro tempore fuerit, aut alius quivis Antistes, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habens, pro benedictionis munere, nec non confirmatione singulis Monialibus præfati Monasterii pro tempore impendendis, quotiescumque prædictus Antistes per eandem Abbatissam & Conventum extiterit requisitus, & eis visum expedire, cum comitiva decenti libere ingredi, ac ibidem divina celebrare officia valeat; quibuscumque constitutionibus, privilegiis, ac statutis, & consuetudinibus Monasterii & Ordinis prædictorum contrariis nequaquam obstantibus, dummodo prædictus Antistes, aut aliquis de comitiva huiusmodi, ibidem non comedant, nec pernoscant, eisdem Abbatissæ & Conventui, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de speciali gratia indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. IV. Idus Maii anno III.

LXXXIV.

Præfatur Ecclesie Adiacen. Ex lib. 3. in append. epist. 12.

Dilecto filio Bertrando Escharpiti Electro Adiacen.

§. I. **M**ilitanti Ecclesie, &c. divina cooperante clementia frudeamus. Dudum siquidem, scilicet Idibus Februarii Pontificatus nostri anno II. provisiones omnium Ecclesiarum Episcopaliū in Pisā. Provincia consistentium, tunc vacantium, & usque ad biennium ex tunc in antea computandum, vacaturarum, ordinationi & dispositioni nostræ, ac Sedis Apostolicæ specialiter duximus reservandas, decernentes ex tunc irritum, &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia Adiacen. in eadem Provincia consistente, per obitum bon. memor. Manfredi Episcopi Adiacen. qui nuper in partibus illis diem &c. pastoris, &c. Nos vacatione huiusmodi, &c. intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesie, &c. de qua nullus, &c. intromittere potest, reservatione, &c. obstantibus, &c. ne prolixæ vacationis remaneret exposita detrimentis, sollicitis studiis intendentes; post deliberationem quam, &c. diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in sacerdotio constitutum, cui de religionis zelo, litterarum &c. aliisque multiplicium, &c. apud nos, &c. perhibentur, direximus oculos, &c. Quibus omnibus, &c. de persona tua ipsi Adiacen. Ecclesie, de prædictorum, &c. auctoritate, &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum et pastorem, curam, &c. plenarie committendo, &c. *consequi mereris.*

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. XII. Kal. Julii anno IV. In eundem modum Archiepiscopo Pisā. et Capitulo ac Clero Ecclesie Adiacen.

LXXXV.

*Præfitur Ecclesie Neopacten. Ibid. epist. 3.**Dilecto filio Eustachio de Anona Electro Neopacten.*

*Vide Conf. 54.
Joann. XX I I.
in hoc Tomo fol.
375.*

§. I. **S**ummi dispositione Rectoris, &c. dirigentur. Nuper siquidem Ecclesia Neopacten. per obitum bon. memor. Joannis Archiepiscopi Neopacten. qui extra, &c. diem, &c. pastoris solatio destituta, dilecti Filii Capitulum ejusdem Ecclesie, vocatis omnibus qui debuerunt, voluerunt, et potuerunt commode interesse, die ad eligendum præfixa, ut moris est, convenientes in unum, et Spiritus sancti gratia invocata, te tunc Guardianum Ordinis Fratrum Minorum de Clarentia Olen. Dioc. in Sacerdotio constitutum, in Neopacten. Archiepiscopum, quasi per inspirationem divinam concorditer elegerunt. Tuque superioris tui petita et obtenta licentia, electioni hujusmodi de te factæ, illius tibi præsentato decreto, ad instantiam Capituli prædictorum consentiens, ad Sedem Apostolicam personaliter accessisti, ac hujusmodi electionis negotium proponi fecisti in consistorio coram nobis, in his omnibus statutis a jure temporibus observatis.

§. II. Cumque postmodum omni juri tibi competenti ex electione præfata libere in nostris manibus sponte cessisses; nos hujusmodi cessione admittæ, cupientes eidem Neopacten. Ecclesie, ne ex vacatione diuturna patiatur in spiritualibus seu temporalibus detrimetum, idoneam præfidere personam, quæ sciret, &c. eam præservare a noxiis, et adversis ac in suis manutenere juribus ac etiam adaugere. Post deliberationem quam super his, &c. Demum ad te, cui de litterarum scientia, morum et vitæ conversatione laudabili, maturitate consilii, prudentia spiritualium, &c. ac multiplicibus aliis virtutum meritis apud nos fide digna testimonia perhibentur, convertimus oculos nostræ mentis. Quibus omnibus, ac etiam concordi eorumdem Capituli te eligentium voluntate, debita meditatione pensatis, de persona tua eidem Neopacten. Ecclesie, de dictorum Fratrum, &c. providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum et pastorem, curam &c. plenarie committendo. In illo qui dat gratias, &c. confidentes, quod eadem Neopacten. Ecclesia sub tuo, &c. gratia tibi, &c. prospere dirigetur, et salubria, dante Domino, suscipiet incrementa. Jugum igitur Domini tuis, &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. vi. Kal. Julii anno 1v.

In eundem modum universis suffraganeis, ac Capitulo et Clero Civitatis et Dioc. Neopacten. Et Roberto Principi Tarentino.

LXXXVI.

*Præfitur Ecclesie Gabullen. Ex lib. 3. an. 4. in append. epist. 18.**Venerabili Fratri Ade Episcopo Gabullen.*

*Vide Conf. 59.
Bonif. VIII I I.
Tom. 6. fol. 429.*

Apostolatus officium, &c. grata suscipiant incrementa. Dudum siquidem Ecclesia Gabullen. per obitum ultimi Episcopi Gabullen. qui extra, &c. diem, &c. pastoris, &c. Nos vacatione hujusmodi &c. intellecta, volentes eidem Ecclesie, ne ulterius dispendia, &c. paterna sollicitudine præcavere, et ad provisionem ipsius Ecclesie celerem et felicem sollicitis studiis intendentes, et cupientes talem eidem, &c. quæ sciret, &c. ipsam in suis conservare, &c. Post deliberationem, quam, &c. cum Fratribus, &c. diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem,

in

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

in Sacerdotio, &c. cui de religionis, &c. aliisque multiplicium, &c. apud nos, &c. perhibentur, direximus &c. Quibus omnibus diligenti meditatione pensatis, de persona tua eidem Ecclesie Gabullen. de dictorum, &c. providimus, teque illi, præfecimus in Episcopum et pastorem, curam, &c. ipsius Gabullen. Ecclesie plenarie committendo; et subsequenter tibi per Venerabilem Fr. nostrum Bertrandum Episcopum Ostien. apud Sedem Apostolicam munus consecrationis impendi, in illo qui dat gratias, &c. confidentes, quod eadem Gabullen. Ecclesia sub tuo, &c. gratia tibi, &c. prospere dirigetur, et salubria suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per, &c. mandamus, quatenus ad dictam Gabullen. Ecclesiam, &c. *valcas promoveri*.

Datum, apud Villam novam Avenion. Diecc. 1V. nonas Julii anno 1V.

L X X V I I.

Præficitur Ecclesie Orthofen. Ibid. epist. 20.

Venerabili fratri Arnaldo Episcopo Orthofen.

Inter sollicitudines varias &c. *gubernari*. Dudum siquidem Ecclesia Orthofen. per obitum ultimi Episcopi Orthofen. qui extra &c. diem &c. pastoris &c. Nos vacatione hujusmodi &c. ne ulterius &c. intendentes, et cupientes &c. quæ sciret &c. adaugere: post deliberationem, quam &c. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio &c. et aliis multiplicium &c. direximus &c. Quibus omnibus &c. de persona tua eidem Orthofen. Ecclesie, de dictorum &c. providimus, teque illi &c. curam &c. plenarie committendo; et subsequenter tibi per Venerabilem fratrem nostrum Gaucelinum Episcopum Albanen. apud Sedem &c. munus &c. impendi: in illo qui dat &c. confidentes quod eadem Orthofen. Ecclesia sub tuo &c. dirigetur &c. suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ &c. *valcas promoveri*. Datum Avenione v. Nonas Julii anno 1V.

In eumdem modum Patriarchæ Antiocheno, et Capitulo, ac Clero Orthofen.

L X X V I I I.

Præficitur Ecclesie Thelesina. Ibid. epist. 4.

Dilecto filio Mattheo de Aquaputrida Elefso Thelesin.

§. I. **P**astoralis officii debitum exigit &c. *suscipiet incrementa*. Dudum siquidem bon. mem. Thomasio Episcopo Thelesin. regimini Thelesin. Ecclesie præsidente. Nos cupientes eidem Ecclesie, cum eam quovis modo vacare contingeret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præfidere personam, provisionem ejusdem Ecclesie ordinationi &c. ea vice duximus specialiter reservandam; decernendo ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia Thelesina per obitum ejusdem Thomasi, qui in illis partibus &c. pastoris solatio destituta, nos vacatione hujusmodi ipsius Ecclesie fide dignis relatibus intellecta, ad provisionem ipsius Ecclesie celerem &c. de qua nullus præter nos &c. reservatione &c. obfistentibus supradictis, ne longæ vacationis &c. paternis &c. intendentes et cupientes talem eidem Ecclesie præesse personam, quæ sciret &c. ipsam in suis manentere juribus & etiam adaugere, post deliberationem quam &c.

Tom. VII.

B b b b 2

di-

*Vide Constit. 7°
hujus Pont. 1345.
6. Jul. 14°*

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

diligentem, demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio &c. litterarum &c. ac aliis multiplicium virtutum meritis, prout ex testimoniis fide dignis accepimus, laudabiliter insignitum, direximus oculos &c. Quibus omnibus attente discussis, de persona tua præfata Thelesin. Ecclesiarum de dictorum &c. providemus teque illi præficiamus in Episcopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo; in illo qui dat gratias &c. confidentes quod præfata Thelesin. Ecclesia per tuam industriam &c. gratia tibi &c. regetur utiliter &c. augmentaque suscipiet, dante Domino, commodi et honoris. Quocirca discretioni tue per Apostolica scripta mandamus &c. *consequi mercaris.*

Datum Avenione Idibus Julii anno 14.

In eundem modum Archiepiscopo Beneventan. et Capitulo ac Clero Civitatis. et diocesis Thelesin. et Joannæ Reginæ Siciliæ illustri.

LXXXIX.

Preficitur Ecclesie Thessalonicensi. Ibid. epist. 21:

Dilecto filio Ludovico de Urbe veteri electo Thessalonicensi.

*Vide Constit. 16.
Clem. 7. tom. 6.
fol. 457.*

Regimini universalis Ecclesie &c. *prodesse.* Dudum siquidem Ecclesia Thessalonicensi. per obitum ultimi Archiepiscopi Thessalonicensi. qui extra &c. diem &c. Nos vacatione hujusmodi &c. intendentes, et cupientes eidem Ecclesie &c. Post deliberationem &c. Demum ad te Fratrem Ordinis Minorum Professore, in Sacerdotio &c. et aliis multiplicium &c. direximus oculos &c. Quibus omnibus &c. de persona tua eidem Ecclesie &c. providemus, teque illi præficiamus in Archiepiscopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo; in illo qui dat gratias &c. quod præfata Ecclesia per tuam &c. augebitur &c. prosperitatis commodis et honoris. Impositum igitur a Domino in hac parte humeris tuis onus suscipiens reverenter &c. *tuisque desideriis impertiri.*

Datum Avenione 111. Kalend. Augusti anno 14.

XC.

Ut prædicent crucem contra Turcas. Ex lib. secret. epist. 173.

Ministro Generali Fratrum Ordinis Minorum.

§. I. **M**agna repleti mentis amaritudine, tantique dolore cordis intrinsecus, dudum auditis durissimis oppressionibus, et sævissimis afflictionibus, quas gens illa Turcarum, blasphemorum et persecutorum crudelium nominis Christiani, fidelibus in Romania, et locis circumvicinis degentibus intulerant, et continue, ferali rabie, inferebant, paternæ pietatis nequivimus viscera continere, quominus eisdem fidelibus, qui, ut habebat fide dignorum relatio dolorosa, per Turcas prædictos eorum sanguinem sitientes, tam per terram, quam per mare impugnabantur hostiliter, vastabantur ignis incendiis, spoliabantur bonis suis, vulnerabantur, capiebantur, et sicut animalia ducebantur in prædam, multis in ore gladii horribiliter interfectis, providere de alicujus opportuna defensionis et protectionis subsidio curaremus. Ideoque tam per nos et Romanam Ecclesiam, quam carissimum in Christo filium Hugonem Regem Cypri illustrem, et dilectos filios Magistrum et Fratres Hospitalis sancti Joannis Hierosolymitan. ac Ducem et commune Venetorum, et quosdam fideles alios certam armatam gal-

*Turcarum in
Romania contra
Christianos im-
manitas.*

ANNO CHRISTI 1245.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

learum tenendam in illis partibus pro certo tempore, illuc ordinavimus destinandam .

§. II. Postmodum autem attendentes quod negotium huiusmodi non solum ad defensionem fidei et professorum ipsius, sed ad eandem fidem Catholicam, ad laudem et gloriam divini nominis, consolationemque totius cætus fidelium dilatandam, ampliori egere fulcimento, quod multarum exigebat expensarum profluvia, noscebatur, ad quæ facilius et utilius supportanda fidelium auxilia et caritativa subsidia opportuna multipliciter existebant, ad hoc fideles ipsos quibusdam spiritualibus magnificentiis, indulgentiis videlicet et remissionibus providimus invitandos, nonnullis Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis et eorum suffraganeis per nostras dantes litteras in mandatis, ut ipsorum singuli, videlicet in suis singulis Civitatibus et dioc. per se ac alias personas Ecclesiasticas, seculares et regulares Ordinum quorumcumque idoneas curarent publice proponere verbum Crucis, et venerabile signum ejus fidelibus illud devote suscipere volentibus, concedendo, et eorum humeris imponendo, et pro præmissis ad loca, de quibus eis videretur expediens, fideles convocando prædictos, eosque suis salubribus exhortationibus commoneo, ut recipientes cum reverentia signum Crucis, illudque suis cordibus imprimentes, contra infidelium prædictorum perfidiam insurgerent, et negotium ipsum assumerent, et prosequerentur viriliter et potenter .

Multis Christiani Principes cum Pontifice arma parant .

Ecclesiasticis demandat prædicatione Crucis .

§. III. Ut autem fideles prædicti tanto libentius præmissa studerent prosequi, quanto ex suis laboribus potiorem gratiam se percepturos sentirent. Nos de omnipotentis Dei misericordia, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, et illa, quam nobis Deus licet indignis ligandi atque solvendi contulit potestatem, fidelibus ipsis, qui cum dicta armata, vel alias in succursum et subsidium Christianorum prædictorum, partium Romanæ contra infideles eosdem in personis propriis, et expensis suis per mare sive per terram, infra dictum tempus proficiscerentur, et per unum annum continue vel interpolatim, eodem durante tempore, in dicti prosecutione negotii laborarent, nec non et illis, qui in eadem prosecutione decederent, vel vulnerati ex illis vulneribus ubicumque morentur, illam suorum peccaminum, de quibus veraciter corde contriti et ore confessi fuerint, veniam duximus indulgentiam, que concedi transfretantibus in Terræ sanctæ subsidium consuevit .

Crucis signum indulgentiam concessit .

§. IV. Eis autem qui non in personis propriis, sed in suis dumtaxat expensis, juxta facultatem et qualitatem suam bellatores idoneos destinarent, per tempus prædictum in huiusmodi prosecutione negotii moraturos, et illis similiter, qui licet alienis expensis, in propriis tamen personis illuc accederent, per tempus moraturi superscriptum; et eis etiam, qui tantum pro dicto negotio de bonis propriis erogarent, quantum essent illuc eundo, per dictum tempus morando, et inde redeundo etiam expensuri, eandem suorum concessimus veniam peccatorum .

Et illis qui operantur subsidium .

§. V. Huiusmodi quoque remissionis volumus & concessimus esse participes, juxta quantitatem subsidii & devotionis affectum, omnes qui ad subventionem dicti negotii de bonis suis congrue ministrarent & circa præmissa præstarent auxilium & consilium opportunum, sicut in eisdem litteris plenius continetur .

§. VI. Et licet, sicut intelleximus, nonnulli ex eisdem Archiepiscopis & Suffraganeis circa præmissa exequenda satis se reddiderint diligentes: ut prædictum tamen negotium, pro quo, sicut habet multorum fide digna relato, divina pietatis clementia, in plerisque mundi partibus stupenda mira-

Episcopos & eisdem diligenter .

cu-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

Reguleſe de-
bent indulgen-
tias publicare .Preceptum da-
tum Miniſtro .

cula operatur, ſerve nobis & ſinceris affectibus proſequimur, amplius valeat, auctore Domino, cujus res agitur, proſperari, volumus quod de tuo ac dilectorum filiorum Prædicatorum, Eremitarum ſancti Auguſtini & beate Mariæ de monte Carmelo Ordinibus, de ſingulis eiſdem Ordinibus, vide- licet in ſingulis Provinciis per Ordines ipſos deſtinatis, quatuor vel plures, ſeu pauciores Fratres idonei, pro ut ipſæ Provinciæ ampliores vel ſtrictio- res fuerint, & expedire videbitur, deputentur, qui ſolemniſter in locis po- puloſis & inſignibus provinciarum ipſarum, prædicationem & publicationem faciant ſolemniſter, diligenter, & fideliter ſupradictas .

§. VII. Quocirca diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, qua- tenus in ſingulis provinciis, per eundem tuum Ordinem, ut præfertur, diſtinctis, illum facias & Ordines celeriter dictos Fratres, qui zelum Dei habentes, ſerverent & devote prædicationem & publicationem hujusmodi exequi fideliter, adhibita diligentia & ſollicitudine, ſtudeant & complere .

Precedenti ſer-
panda præſcribi-
tur .

§. VIII. Ne autem propter concurrentiam Fratrum præfatorum Ordini- ſum, qui ad præmiſſa, ſicut premittitur, aſſumentur, oriri valeat diſſenſio, vel ſcandalum ſuſcitari, ſic volumus ordinari, quod in ſingulis eiſdem locis populoloſis & inſignibus, Fratres ipſi diebus Dominicis & feſtibus gradatim & ſucceſſive ſicut præcedunt, & ſubſequentur in proceſſionibus, ad hujusmodi prædicationem & publicationem procedant, ſcilicet unus Frater ex eiſdem Ordinibus uno die Dominico vel feſtivo, ſecundo alius alterius Ordini- ſis & tertio & quarto alii Ordinum aliorum ſubſequentibus diebus Domini- cis & feſtibus, quoſque præmiſſa compleverint, ſolemniſter & devote . Ut autem Fratres ipſi ad hujusmodi officium aſſumendi tanto labore circa il- lud ſollertius & devotius, quanto ampliorem fructum ex ſuis laboribus hu- juſmodi ſe cognoverint percepturos, eos juxta quantitatem laboris & devo- tionis affectum, prædictarum indulgentiarum eſſe volumus & concedimus participes & conſortes .

Datum Avenione III. Kalend. Auguſt. anno IV.

XCI.

Ut poſſit ingredi Monafterium Clariffimum a ſe conſtructum . Ex 2. par. lib. 3. cap. 375.

Dilecto filio Conrado de Marcha Ordinis Fratrum Minorum converſo ſalutem .

§. I. **D**evotionis tuæ ſinceritas, quas nos & Romanam revereriſ Eccle- ſiam promeretur, ut qua a nobis ſuppliciter poſtulas, affectu tibi benevolo concedamus .

§. II. Cum itaque, ſicut ex parte tua nuper accepimus, tu qui nunc es in Ordine Fratrum Minorum novitius, olim miles ſecularis exiſtens, Mona- ſterium Monialium in Clarembergh Ordinis ſanctæ Claræ Colonien. Dioc. de bonis tuis propriis fundaveris & dotaveris, & nunc in ætate decrepita conſtitutus exiſtis; nos tuis ſupplicationibus inclinati, ut cum ſex provectis & honeſtis Fratribus tui prædicti Ordinis dictum Monafterium Monialium, quibuſcumque ipſius Monafterii ſtatutiſ & conſuetudinibus, & quibuſlibet conſtitutionibus contrariis nequaquam obſtantibus, libere ingredi, quando tibi videbitur, licite valeas, dummodo illius, quæ ipſi Monafterio præfuerit, ad id accedat aſſenſus, & tu dictique Fratres ibidem non commedatis, nec etiam pernoctetis, tenore tibi præſentium indulgemus . Nulli ergo &c. no- ſtræ conſeſionis &c. Datum Avenion. x. Kalend. Auguſti anno IV.

XCII.

XCII.

Ut possit in eodem Monasterio eligere sibi sepulturam . Ibid. epist. 377.

EIDEM.

TUz devotionis merita exigunt, ut petitionibus tuis, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus. Cum itaque, sicut ex parte tua nuper accepimus &c. ut in precedenti usque ad nos tuis supplicationibus inclinasti. Eligendi tibi Ecclesiasticam sepulturam in aliquo loco idoneo ipsius Monasterii, de quo tibi videbitur, quibuscumque constitutionibus ac statutis & consuetudinibus Monasterii, & Ordinis prædictorum contrariis, seu quod dicti Ordinis conversus exillis, nequaquam obstantibus, plenam & liberam tibi concedimus, auctoritate præsentium, facultatem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenion. x. Kalend. August. anno IV.

XCIII.

Ut facultatem tribuat edificandi Monasterium Clarissarum . Ibid. epist. 383.

EPISCOPO LEODIENSI.

§. I. **I**llorum vota benigno favore prosequimur, qui zelo divini amoris accensi, ad ampliandum cultum divinum, & construendum & dotandum Ecclesias seu Monasteria de ipsorum propriis facultatibus, devotis & laudabilibus desideriis animantur.

§. II. Cum itaque, sicut petitio dilecti filii nobilis viri Gerardi de Pommerio militis, tuæ Dioecesis, nobis nuper exhibita continebat, idem Gerardus fervore devotionis accensus, quoddam Monasterium Monialium, ob reverentiam Dei & beatæ Mariæ Virginis matris ejus, ac beatæ Claræ, ad quas ipse gerit singularem devotionis affectum, fundare cupiat, & dotare intendat, ac propriis sumptibus, in solo proprio in tua Dioecesi consistente, competenter ædificari facere, & usque ad competentem sustentationem duodecim vel plurium Monialium & aliarum personarum eis necessariarum dotare de propriis bonis suis; nos ipsius Gerardi in hac parte laudabile propositum in Domino commendantes, ac cupientes cultum divinum, quantum cum Deo possumus, adaugeri, ipsius Gerardi devotis supplicationibus inclinasti, fraternitati tuæ, de qua in his & aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, & committimus, quatenus fundandi, ut præfertur, prædictum Monasterium, dote prius ei sufficenter, ut præmittitur, juxta tuum arbitrium assignata, jure tamen Parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius semper salvo in omnibus, eidem Gerardo militi, auctoritate Apostolica, plenam & liberam licentiam largiaris.

Datum Avenion. III. Kalend. Augusti anno IV.

XCIV.

Concedit ei facultatem edificandi Monasterium Clarissarum . Ibid. epist. 443.

Alionore Comitissa Gbelren.

§. I. **S**inceræ devotionis affectus &c. admittamus. Sane petitio pro parte tua nobis, exhibita nuper continebat, quod tu de salute propria cogitans, & pie desiderans transitoria in æterna, felici commercio commuta-

*Vid. Const. 45.
Joannis XXII.
tom. 6. fol. 471.*

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENS VI. ANNO 3. & 4.

re, propter specialis devotionis affectum, quem habes ad Ordinem sanctæ Claræ, necnon pro ejsdem Ordinis & divini cultus augmento, turque & progenitorum tuorum animarum salute, unum Monasterium Monialium dicti Ordinis infra metas Ghelren. & Sutphanien. Comitatum construere, fundare & dotare proponis.

§. II. Nos itaque tuum hujusmodi laudabile propositum in Domino commendantes, tuis devotis in hac parte supplicationibus inclinati, tibi construendi, fundandi, & dotandi sufficienter de dictis bonis propriis hujusmodi Monasterium, cum Ecclesia, campanili, campana, Cœmeterio, domibus, & aliis necessariis officinis, in loco decenti congruo & honesto. Et postquam ipsum Monasterium constructum, fundatum & dotatum fuerit, quatuor Moniales honestas & in regularibus Observantiis dicti Ordinis instructas, de uno, vel pluribus Monasteriis ejusdem Ordinis, cujuscumque Diocesis, recipiendi, & eas in eodem Monasterio, per te, sicut præfertur, constructo, fundato, & dotato, ponendi, ut ipsæ quatuor alias Moniales ipsius Monasterii de novo instituendas, in eo possint, & debeant, in dictis regularibus observantiis dicti Ordinis erudire & etiam informare, jure tamen parochialis Ecclesiæ, & cujuslibet alterius alieni in omnibus semper salvo, ac tibi etiam & successoribus tuis in dicto Monasterio per te sic constructo & dotato, Juratratonatus perpetuo reservato, devotioni tue plenam & liberam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, de speciali gratia concedimus facultatem. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avinion. 11. Kalend. Augusti anno 14.

XCV.

Ut augeri possit numerus Monialium. Ex libro 1. epist. 115.

Dilectis in Christo filiabus Abbatissæ & Conventui Monasterii sanctorum Petri et Pauli Tricaricen. Ordinis sanctæ Claræ.

§. I. **P**etitionibus supplicum, quæ præsertim divini cultus incrementa respiciunt, libenter annuimus, & eis benignum ac facilem, quantum cum Deo possumus, impartimur assensum.

§. II. Sane petitio pro parte vestra nobis exhibita continebat, quod in Monasterio vestro per dilectum filium Ministrum Fratrum Ordinis Minorum Apulie Provincie, in qua Provincia idem Monasterium esse dignoscitur, auctoritate constitutionis, sel. record. Benedicti Papæ XII. prædecessoris nostri, certus numerus Monialium, juxta exigentiam facultatum dicti Monasterii, fuit hæcenus institutus: quodque post institutionem hujusmodi numeri, facultates dicti Monasterii ex largitione & donatione dilectæ in Christo filie nobilis mulieris Svevæ Comitissæ Tricaricen. quæ ipsum Monasterium fundasse dicitur, & dotasse, & quæ plura proponit, ut asseritur, eidem Monasterio elargiri, præstante Domino, in futurum, adeo excreverunt, quod ex eis plures Moniales ultra prædictum numerum commode possent sustentari. Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum, ut augendi prædictum numerum Monialium vobis licentiam largiremur.

§. III. Nos igitur hujusmodi supplicationibus inclinati, vobis, ut numerum ipsum, juxta excreverunt facultatum ipsarum, de consensu Ministri Ordinis Fratrum Minorum & provincie præfatorum, auctoritate Apostolica, augmentare possitis, quacumque constitutione contraria non obstantem, plenam concedimus, tenore præsentium, potestatem.

Datum Avinion. Kalend. Augusti anno 14.

XCVI.

XCVI.

Preficitur Ecclesia Seleucia. Ex lib. 3. in append. epist. 15.

Venerabili fratri Pontio Archiepiscopo Seleucia.

Inter sollicitudines varias, quibus assidue premimur &c. *et salubriter valeant gubernari.* Dudum siquidem Ecclesia Seleucia, per obitum ultimi Archiepiscopi Seleucia, qui extra &c. diem &c. Pastoris: nos vacatione huiusmodi &c. intellecta; volentes eidem Ecclesie, ne ulterius dispendia &c. paterna sollicitudine præcavere, & ad provisionem ipsius &c. sollicitis studiis intendentes, & cupientes talem eidem Ecclesie præesse personam, quæ Kiret &c. ipsam in suis conservare juribus, & etiam adaugere, post deliberationem, quam super &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. cui de religionis &c. & aliis multiplicium &c. perhibentur, direximus oculos &c. Quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesie, de dictorum &c. providemus, teque illi præcimus in Archiepiscopum & Pastorem, curam &c. plenarie committendo. Et subsequenter tibi per venerabilem fratrem nostrum Bertrandum Episcopum Ostien. apud Sedem Apostolicam de mandato nostro, munere consecrationis impensio, pallium de corpore beati Petri sumptum, insigne videlicet plenitudinem Pontificalis officii a te, cum ea qua decuit instantia, postulatam, per dilectum filium nostrum Raymundum sanctæ Mariæ Novæ Diaconum Cardinalem fecimus exhiberi; in illo qui dat gratias &c. *valeas promereri.*

*Pide Const. 481
Inj. Pontif. fol.
114*

Datum Avenione VII. Idus Augusti anno 1V.

XCVII.

Ut possit augeri numerus Monialium. Ibidem epist. 212.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse et Conventui Monasterii sanctæ Mariæ Annuntiatæ de Jenzano, Ordinis sanctæ Clare, Acerunt in. Dioc.

§. I. **P**etitionibus supplicum, præsertim quæ divini cultus augmentum respicere dignoscuntur, libenter annuimus, ac eis benignum & facilem, quantum cum Deo possumus, impartimur assensum.

§. II. Sane nobis exhibitæ pro parte vestra petitionis series continebat, quod in Monasterio vestro dudum per dilectum filium nobilem virum Robertum de sancto Severino, Comitatus Corbiani Dominum, prout asseritur, sufficienter dotato, certus Monialium numerus per dilectum filium Ministri Fratrum Ordinis Minorum Provin. Apulie, in qua quidem provincia Monasterium ipsum consistit, assignandus, auctoritate constitutionis fel. record. Benedicti Papæ XII. prædecessoris nostri, fore dignoscitur institutus, quodque post institutionem huiusmodi, Monasterium ipsum, divina favente clementia, est adeo in facultatibus augmentatum, quod ex eis aliæ plures Moniales, ultra numerum ipsum possunt ibidem congrue sustentari. Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum, ut augendi huiusmodi Monialium numerum vobis elargiri licentiam dignaremur. Nos igitur vestrum huiusmodi laudabile propositum in hac parte commendantes, ac cupientes cultum augeri divinum, vestris huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis ut numerum prælibatum, juxta huiusmodi excrefcentiam facultatum, de ipsius Ministri consilio & assensu licite augmentare possitis, prædicta & alia

Tom. VII.

Cccc

con-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

constitutione quacumque contraria non obstante, discretioni vestrae plenam & liberam, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, concedimus facultatem.

Datum Avenione vi. Idus Augusti anno iv.

XCVIII.

Ut faciat permutari quosdam fundos in usum Minorum. Ibid. epist. 307.

Venerabili fratri Episcopo Sistaricen.

§. I. **E**xhibita nobis pro parte dilectorum filiorum Guardiani & Fratrum Ordinis Minorum Sistaricen. petitio continebat, quod juxta locum Conventus eorum quidam fundus sive campus, quadam intermedia via, pro quo unus ex Canonicis tuae Sistaricen. Ecclesiae ratione praebendae suae, quam in Ecclesia obtinet, quinque libras, & quatuordecim solidos censuales dumtaxat consuevit percipere annuatim, quodque praedicti Guardianus & Fratres ab inde enormitates quamplurimas, quae perpetrantur inibi, summo moveri, locumque ipsorum praedictum, qui valde arctus existit, & ampliari aequaliter cupientes, septem libras similis monetae, in aequo bono fundo & pleno dominio parati sunt assignare dicto Canonico annuatim pro fundo seu campo hujusmodi, eis a carissima in Christo filia nostra Joanna Regina Siciliae illustri, ut asserunt, jam concessio. Quare praedicti Guardianus & Fratres nobis humiliter supplicarunt, ut permutationem fundorum seu locorum hujusmodi faciendi, auctoritate Apostolica, licentiam concedere dignaremur.

§. II. Nos igitur de praemissis notitiam non habentes, gerentes quoque de tuae circumspectionis industria, in his & aliis fiduciam in Domino specialem, fraternitati tuae per Apostolica scripta committimus & mandamus, quatenus vocatis eodem Canonico & aliis, qui fuerint evocandi, si inveneris ita esse, & conditionem ipsius praebendae ex hoc fieri meliorem, permutationem fundorum, seu locorum ipsorum, auctoritate praefata, facias, prout discretioni tuae videbitur expedire; ac demum si permutatio hujusmodi fieri contigerit, ut praefertur, Guardianum & Fratres eisdem, vel procuratores ipsorum nomine suo, per te, vel alium, seu alios in corporalem possessionem hujus fundi seu campi juxta dictum ipsorum locum, ut praemititur, consentientis, auctoritate praefata, inducas, & defendas inductos, amotis exinde quibuslibet detentoribus ab eodem juramento de non alienandis possessionibus, seu quibusvis aliis bonis ad ipsam Ecclesiam pertinentibus, necnon constitutionibus Apostolicis, ac statutis & consuetudinibus Ecclesiae praelibatae, contrariis non obstantibus quibuscumque &c. contradictores &c. postposita compescendo.

Datum Avenione ii. Idus Augusti anno iv.

XCIX.

Praefectur Ecclesiae Tanen. Ex libr. 2. epist. 11.

Venerabili fratri Henrico Episcopo Tanen.

Regimini universalis Ecclesiae &c. praesse utiliter ac prodesse. Dudum siquidem Ecclesia Tanen. per obitum ultimi Episcopi Tanen. qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, Pastoris solatio destituta: nos vacatione hujusmodi ipsius Ecclesiae fide dignis relatibus intellecta, volentes eidem Ecclesiae, ne ulterius dispendia prolixae vacationis incurreret, pa-

*Vide Constit. 35.
Clementis Papani
6. fol. 454.*

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

paterna sollicitudine præcavere, & ad provisionem ipsius Ecclesiæ celerem & felicem sollicitis studiis intendentes, & cupientes eidem Ecclesiæ talem præfisse personam, quæ sciret &c. ipsam in suis juribus conservare, ac etiam adaugere, post deliberationem, quam &c. diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. cui de religionis zelo &c. morum, & aliis multiplicium virtutum meritis apud nos fide digna testimonia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis; quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesiæ de Fratrum &c. auctoritate Apostolica providimus, teque illi præfecimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. ejusdem Tanen. Ecclesiæ tibi &c. plenarie committendo, tibi que postmodum fecimus per venerabilem fratrem nostrum Joannem Episcopum Portuensem apud Sedem Apostolicam munus consecrationis impendi. In illo qui dat gratias &c. confidentes, quod præfata Ecclesiæ per tuam industriam, ac circumspeditionis fructuosum studium regetur utiliter, et salubriter dirigetur ac votivis augebitur, auctore Domino, prosperitatis commodis & honoris. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus ad eandem Tanen. Ecclesiam &c. favorem benevololum imperiri.

Datum Avenione xviii. Kalend. Septemb. anno iv.

C.

Commendantur Legata Sanctæ Regine, & Monasterium sanctæ Crucis ab ea constructum. Ex libr. secret. epist. 319.

Andrea Regi Sicilia illustri.

Relatu fide dignorum percepto, quod claræ memoriæ Sanctia Regina Siciliæ in suo testamento ultimo per ipsam, dum viveret, condito, multa pia opera pro suæ salute animæ fieri ordinans & disponens, ad ea complenda legavit personaliter bona sua; Nos ad quos providere pertinet, quod præ dispositionibus decedentium compleantur, desiderantes ea, quæ pie dicta Regina in eodem testamento disposuit, adimpleri; executionem ejusdem testamenti, & illius executores, necnon Monasterium sanctæ Crucis per eandem Reginam constructum, ut intelleximus, benevolentie Regiæ propensius commendamus.

Datum Avenione xii. Kal. Septembris anno iv.

C I.

Ut restitui faciant bona per Sanctiam Reginam relicta in pios usus. Ibidem epist. 318.

Joanni Archiepiscopo Neapolitan. & Guillelmo Episcopo Carnoten. Apostolica Sedit Nuncio.

§. I. **P**erlatum his diebus extitit ad nostri Apostolatus auditum, quod claræ memoriæ Sanctia Regina Siciliæ, de suæ salute animæ sollicita, dum ageret in humanis, certa bona deposuit, seu donavit pro complendis quibusdam piis operibus per eam inceptis: & nihilominus in suo testamento seu dispositione ultima, multa fecit legata, & etiam nonnulla bona sua in pios usus dispensari & erogari mandavit, certis super his executoribus deputatis, quodque Regina ipsa, sicut Domino placuit, postmodum ab hac luce subtracta, quidam avaritiæ cecitate perculli, ad bona præfata per eandem Reginam dimissa, de quibus solvi debebant legata hujusmodi, &

Fide infra Bul- lam 2.

Sanctia Regina legata non adimpleta;

Tom. VII.

Cccc 2

illa

Et Monasterium
S. Crucis mole-
statum.

illa quæ pie, ut præfertur, ordinaverat, exequi & compleri, manus exten-
dentes impis & rapaces, non solum bona hujusmodi deposita, donata, &
dimissa, & etiã litteras, instrumenta, munimenta, & scripturas occupare
ac subtrahere, quin potius tam ipsi, quam multi alii executionem testamen-
ti, seu ultimæ dispositionis dictæ Regina impedire; necnon Monasterium
sanctæ Crucis Neapolitan. Ordinis sanctæ Clare constructum per eandem
Reginam, & ubi corpus ejus Ecclesiasticæ traditum est sepulture, molestare
indebite suis iniquis & malitiosis, calumniis fraudibus moliantur.

Et quæ Com-
missarij agere
debent præfal-
tuntur.

§. II. Nos igitur, qui ex debito servitutis Apostolicæ nobis injunctæ de
super, debemus esse solliciti, providere, quod piæ dispositiones de cædentium
complicantur, ac Monasteriorum & locorum religiosorum indemnitatibus
consulatur, hujusmodi malitiis & fraudibus obviari, & excessus, mediante
justitia, corrigi cupientes, fraternitati vestræ, de qua fiduciam gerimus in
Domino specialem, per Apostolica scripta committimus & mandamus, qua-
tenus vos vel alter vestrum, per vos, vel alium, seu alios, omnes & singu-
los occupatores, seu detentores illicitos bonorum prædictorum, aut littera-
rum, instrumentorum, munimentorum, & scripturarum hujusmodi, seu
turbatores & impeditores testamenti seu ultimæ dispositionis ejusdem Regi-
næ, vel molestatores injuriosos Monasterii supradicti, cujuscumque status,
ordinis, præcimentis, dignitatis vel conditionis existant, etiamsi Pontificali,
vel quavis alia præfulgeant dignitate, de quibus simpliciter & de plano, sine
strepitu & figura judicii vobis constiterit, ad restituendum & reponendum
in loco debito, & manibus executorum prædictorum bona hujusmodi, ac lita-
teras, instrumenta, munimenta, & scripturas occupata, subtracta, detenta,
vel asportata per ipsos, ut inde possit fieri, exequi, & compleri libere, quod
Regina disposuit supradicta, & ad desistendum a turbatione seu impedimen-
to executionis prædictæ, ac molestatione indebita Monasterii prælibati, præ-
via monitione, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, & alia juris
remedia, appellatione postposita, canonicè compellatis. Et nihilominus illos,
quos deliquisse super præmissis, vel ea tangentibus repereritis taliter, juxta
qualitatem excessus & delicta cujuslibet, & statuta canonum, sic corrigere,
punire, & etiã providere curetis, quod talia vel similia non attententur
de cætero, sed in metu poenæ talium, terreantur & ceteri, & eis præcludatur
in similibus aditus delinquendi. Invocato etiã ad hoc si opus fuerit, &
expedire videritis, auxilio brachii secularis. Non obstantibus quibuscum-
que tam exemptionis &c. *Indulto hujusmodi mentionem.*

Datum Avenione XII. Kal. Septembris anno IV.

CII.

Stabilitur certus numerus Monialium in Monasterio Clarissarum Sissaricen.
Ex lib. 1. epist. 181.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

§. I. **A**postolicæ Sedis consueta benignitas piis votis petentium annuere
consuevit, & honestis eorum precibus favorem benevolum impertiri.
Exhibita siquidem nobis dilectarum in Christo filiarum Abbatissæ &
Conventus Monasterii & Monialium Sororum Minorissarum Sissaricen. Or-
dinis sanctæ Clare petitio continebat, quod dudum, cum in dicto Monaste-
rio, in tantum earundem Sororum numerus excrevisset, quod eisdem non
sufficiebant dicti Monasterii facultates, & propter importunitatem peten-
tium timeretur verisimiliter, nisi super hoc de remedio providebatur cele-
riter,

Sororum memo-
ria nimis augetur.

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

riter, quod dictus numerus amplius augetur, dilectus filius Jacobus Minister Provincialis Ordinis Fratrum Minorum Provincie Provincie in civitate Sistracien. existens, attendens quod Monasterium antedictum causa visitationis Monasterii, Abbatissæ & Monialium prefatarum, eisdem Abbatissæ & Monialibus ad sonum campanulæ, ut moris est, in earum Capitulo congregatis, de ipsarum Abbatissæ, Conventus, & Monialium exprello, & concordati consensu, nulla penitus discrepante, quinimo omnibus ipsis communi voce de hoc potius postulantis, volens certum sociarum sive Monialium numerum ibidem statuere, prout sibi in specialissimam ordinationem suæ. record. Benedicti Papæ XII. Prædecessoris nostri super hoc editam, ex officio incumbere, cum ejusdem Monasterii facultates, attentis ipsius Monasterii aliis oneribus, non bene sufficerent pro quadraginta Monialibus sustentandis ibidem, ordinavit, statuit, & decrevit, quod nulla ex tunc ibi reciperetur, vel posset recipi in Sororem, quousque illæ, quæ tunc erant ibidem, ad triginta novem Sorores essent redactæ, nec posset ex tunc ultra prædictum numerum quadragenarium adaugeri: & nihilominus dictus Minister, prædicto consensu Abbatissæ Conventus & Monialium earundem, prius habito, ut præfertur, eisdem Abbatissæ & singulis Sororibus præcepit expresse in virtute sanctæ obedientiæ salutari, ne ipsarum aliqua ultra præfatum numerum, directe, vel indirecte, aliquid præsumeret attentare. Quam quidem obedientiam prefatæ Abbatissæ, Conventus, & Moniales, non solum grato & prompto animo receperunt, sed etiam hujusmodi statutum numerum quadragenarium, postquam ad triginta novem redactæ fuerint, se velle perpetuo inviolabiliter observare, & nullam interim recipere in Sororem ejusdem Monasterii, juramento ad sancta Dei evangelia per Abbatissam & singulas Moniales antedictas præstito corporali, sua voluntate spontanea firmaverunt. Quare pro parte dictarum Abbatissæ, & Conventus, & Monialium nobis extitit humiliter supplicatum ut prædictum numerum sic ordinatum, auctoritate Apostolica, confirmare de benignitate Apostolica dignaremur.

Provincialis visitationis provision.

Moniales libenter ordinationi consentiunt.

Et eam confirmari possunt.

§. II. Nos itaque earundem Abbatissæ, Conventus, & Monialium devotus in hac &c. inclinati præfatum numerum quadragenarium, per eundem Ministrum, ut præmittitur, ordinatum, ratum & gratum habentes, illi sub infrascripto moderamine, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Eadem auctoritate nihilominus statuantes, quod nulla de cetero etiam per litteras Apostolicas impofterum impetrandas, recipiatur in dicto Monasterio in Sororem, quousque ad dictum quadragenarium numerum sit deventum: ac decernentes irritum &c. extiterit attentatum. Volimus tamen, quod illis, pro quibus recipiendis ibidem, jam scripta Apostolica decreta fuerunt, nullum præjudicium generetur. Nulli ergo &c. nostræ gratificationis, confirmationis, communionis, statuti, constitutionis, & voluntatis &c.

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. XII. Kal. Octobris anno IV.

CIII.

Ut absque contradictione perficiatur structura Monasterii Clarissarum Begien.
Ex lib. 1. epist. 296.

Episcopo Elboren.

§. I. **E**Xigit pure devotionis sinceritas, quam dilecti filii populus & communitas Castri Begien. tue Dioc. ad nos & Romanam gerunt Ecclesiam, ut eorum desideriis, præferim in us, quæ pietatem sapiunt, cultum-

Exordium.

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

tunque divinum, & profectum respiciant animarum, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

Communitas loci vult Clarissimam Monasteria conservare.

Reges Lusit. primum lapidum ponunt.

Et Card. Protector licentiam impetrat.

Capitulum obstat.

Supplicatio Sedi Apost. facta.

Licentia conceditur.

§. II. Exhibita siquidem nobis predictorum populi, & communitatis petitionis series continebat, quod dudum ipse in honorem beate Clare virginis, & pro salute animarum suarum, Monasterium in loco decenti construere inceperunt, in quo Monasterio deinceps Sorores Ordinis ejusdem sancte Clare Domino deservirent, in cujus Monasterii fundamento carissimus in Christo filius noster Alphonus Rex, & carissima in Christo filia nostra Beatrix Regina Portugallie illustres, in quorum regno castrum prefatum consistit, eorum manibus propriis primarios lapides, invocato Christi nomine, collocarunt, quodque cum ipse populus & communitas, habita super hoc licentia dilecti filii nostri Taylarandi Tit. sancti Petri ad Vincula Presbyteri Cardinalis, ejusdem Ordinis Protectoris, predictum inchoatum Monasterium ad perfectionem vellent deducere, & Sorores, juxta dictam Sancte Regulam, & ipsius Ordinis instituta ibidem concupiscerent Domino famulari, etiam de tui licentia; dilecti filii Capitulum Ecclesie Elboren. cum Rectoribus Ecclesiarum dictae Diocesis praemissis indebita se opponunt, allegantes, quod propter multa privilegia indulta a Sede Apostolica suprascripto Ordini, multiplicatio hujusmodi Monasteriorum cedit in damnum & detrimentum jurium prefate Ecclesie Elboren. Quare predicti populus & communitas nobis humiliter supplicarunt, ut cum propter impedimentum hujusmodi eorumdem Regis & Reginae defraudetur voluntas, dictique populi impediatur devotio, & prohibeatur intentio cupientium dicto Monasterio manus porrigere adjuvantes, & impediendi hujusmodi sanctum opus, nulla rationabilis occurrat occasio, pro eo quod in Elboren. neque in duobus eidem contiguis, videlicet, Pacen. & Silven. Episcopatibus, nullum ejusdem Ordinis sancte Clare Monasterium existit, eis ad exaltationem Catholice fidei, & augmentum divini cultus, perficiendi Monasterium suprascriptum, & collocandi Sorores dicti Ordinis in eodem, dictisque Sororibus collocatis habendi ibidem Ecclesiam cum campanili & campana, necnon coemeterium, cum necessariis & solitis officinis, & aliis ad officium habitationi dictarum Sororum congruentibus, juxta morem Ordinis suprascripti, oppositione hujusmodi non obstante, licentiam, de benignitate Apostolica, concedere dignaremur.

§. III. Nos itaque hujusmodi laudabile desiderium, salubreque propositum dictorum populi & communitatis, dignis in Domino laudibus commendantes, fraternitati tuae, & qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, concedendi, auctoritate Apostolica, eidem populo & communitati, ac Sororibus collocandis hujusmodi, licentiam postulatam, nisi prefati Capitulum justam causam habeant se opponendi praemissis, jure parochialis Ecclesie, ac cujuslibet alterius in omnibus semper salvo: non obstant. vel. record. Bonifacii Papae VIII. Praedecessoris nostri &c. *valeant commode inibi sustentari.*

Datum Avenione tii. Nonas Novembris anno tv.

CIV.

Ut regant Monasterium Clarissimum Senen. Ibidem epist. 341.

Dilectis filiis Guardiano, et Fratribus Ordinis Minorum Senen.

§. I. **E**Xhibita nobis pro parte dilectorum filiorum executorum testamenti quondam Nicolactii Petronit de Petronibus laici Senen. petitio continebat, quod olim dictus Nicolactius in suo testamento, quod constitutus in ultimis condidit, mandavit, quod de bonis suis fundaretur et con-

ANNO CHRISTI 1345.

CLEMENTIS VI. ANNO 3. & 4.

construeretur unum Monasterium, cum Ecclesia, domibus, et aliis necessariis officinis, bene clausum, sub beati Nicolai vocabulo, ad opus Monialium Ordinis sanctæ Clare, in quo Monasterio duodecim Moniales, Abbatissa in dicto numero computata, ponerentur inibi sub ejsdem Sanctæ regula Domino fervituræ, quibus pro vita et necessariis earundem de bonis dicti Nicolactii, deberent per dictos executores dotes sufficientes et redditus assignari, quodque dicti executores exequentes præfati testatoris piam in hac parte, et laudabilem voluntatem, hujusmodi Monasterium infra muros Civitatis Senen. de licentia venerabilis fratris nostri Episcopi Senen. juxta mandatum dicti testatoris construxerunt, illudque sufficientibus redditibus pro dictarum Abbatissæ & Monialium sustentatione dotaverunt.

§. II. Nos igitur divini cultus augmentum desiderabiliter affectantes, dictorum executorum supplicationibus inclinati, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, dictum Monasterium sancti Nicolai ad dictæ Sanctæ Ordinem recipiatis eundem, ac de Monasterio sanctæ Clare Senen. dicti Ordinis unam pro Abbatissa dicti Monasterii sancti Nicolai, et duas alias Moniales idoneas pro instruendis aliis Monialibus inibi, auctore Domino, recipiendis, hac vice assumere, ac in dicto Monasterio sancti Nicolai ponere, auctoritate Apostolica, studeatis. Illam de ipso Monasterio sancti Nicolai curam de cetero habituri, quam Fratres Ordinis Minorum gerunt, & habent de Monasteriis aliis dicti Ordinis sanctæ Clare.

Datum Avenion. Nonis Decembris anno 14.

C V.

Ut recipere possit domum in castro de Cecano. Ex a. par. lib. 3. epist. 415.

*Dilecto filio Ministro Provincia Romane Ordinis Fratrum Minorum.
Salutem.*

§. I. SACRÆ tuæ Religionis, in qua virtutum Domino devotum, et sedulum exhibes obsequium, promeretur honestas, ut votis tuis, præsertim quæ divini cultus augmentum et fidelium animarum respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

§. II. Cum itaque, sicut nuper venerabilis frater noster Anibaldus Episcopus Tusculanus nobis exposuit, ipse ad Fratrum Minorum Ordinem habeat specialis devotionis affectum, tuque zelo pie devotionis accensus, unam domum seu locum unum pro Fratribus dicti Ordinis, in qua possint Domino famulari, in Castro de Cecano Ferentinæ. Dioc. recipere, construere, et ædificare desideres et proponas, nobis pro parte tua humiliter supplicavit, ut tibi faciendi præmissa licentiam concedere dignaremur. Nos igitur tuum hujusmodi laudabile propositum in Domino commendantes, dictum locum congruum & honestum, si alias illum a te canonicè acquiri, seu ad Fratres dicti Ordinis pervenire contingat, recipiendi in dicto Castro, et in eo capellam cum campanili et cœmeterio pro dictis Fratribus, necnon domos, et alias necessarias officinas construendi et ædificandi, in qua Fratres dicti Ordinis inhabitare valeant, et in eo perpetuo Altissimo deservire, absque tamen juris parochialis Ecclesiæ, et cujuslibet alterius præjudicio alieni: fœl. record. Bonifacii Papæ VIII. &c. indulgemus. Nulli ergo &c. nostræ commendationis et concessionis &c.

Datum Avenione 14. Idus Decembris anno 14.

CVI.

Ut ingruentibus bellis transire possint ex suo Monasterio ad hospitium in castris preparatum. Ibidem epist. 310.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse et Conventui Monasterii sancti Marcelli de Pogeto, prope Castrum novum de Vallibus, Ordinis sancte Clare Caturcen. Dioc.

§. I. **D**evote Religionis vestre sinceritas, qua Domino continue per obsequiorum gratitudinem acceptas vos redditis & devotas, merito promeretur, ut vestris petitionibus favorabiliter annuentes, illa vobis liberaliter concedamus, que statui vestre Religionis, & honestati conformis fore conspicimus opportuna.

§. II. Sane petitio pro parte vestra nobis exhibita continebat, quod cum vos propter pericula, que ex fremituum guerrarum dissidiis sunt noviter in illis, & aliis circumvicinis partibus fuscitata, plurimum formidetis, ne relicto vestro predicto Monasterio, ad quod cuilibet sine obstaculo quocumque liber patet accessus, Castrum novum de Vallibus predictum intrare cogamini, ibique in proprio hospicio venerabilis fratris nostri Bertrandi Episcopi Ostien. fundatoris vestri Monasterii, de ipsius beneplacito commorari, vobis, & statui vestro super hoc de opportuno dignaremur remedio providere.

§. III. Nos itaque vestris & ejusdem Episcopi humilibus in hac parte supplicationibus inclinati, si propter premissa, Monasterium prefatum vos exire forsan contingat, ad prefatum hospitium ipsius Episcopi infra dictum Castrum, ut premittitur, constitutum, accedendi, morandique in illo, & in eo habendi altare portatile, in loco ad hoc congruo & honesto, cum debita tamen reverentia & honore, super quo per Seculares vel Religiosos Sacerdotes Missam, & alia divina officia facere celebrari, eademque divina officia ibidem dicere cantando & legendo possitis, hujusmodi durantibus guerrarum periculis, totiens quotiens, etiam post vestrum discesum a dicto Monasterio, & redditum ad illud, similem casum imminere contingerit. Non obstant. quibuscumque Apostolicis, & aliis constitutionibus ac statutis, & consuetudinibus Ordinis & Monasterii predictorum contrariis, devotioni vestre, tenore presentium, indulgemus. Nulli ergo &c. nostre concessionis &c.

Datum Avение xvii. Kal. Januarii anno iv.

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

CVII.

Preficitur Ecclesia Naulen. Ex lib. 2. epist. 48.

Venerabili fratri Amedeo Episcopo Naulen.

§. I. **C**redite nobis dispensationis urgemur officio &c. *notie prosperitatis successibus gratulantur.* Olim siquidem bone memorie Theodoni Episcopo Naulen. regimini Naulen. Ecclesie presidente; nos cupientes ipsi Naulen. Ecclesie, cum eam vacare contingeret, utilem et fructuosam per Apostolicę Sedis providentiam preesse personam, provisionem Ecclesie prefate dispositioni nostre et Sedis Apostolicę, ea vice &c. decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero dicta Naulen. Ecclesia, per obitum ipsius Theodoni,

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

dofii, qui extra curam &c. diem &c. pastoris &c. destituta: Nos vacatione huiusmodi &c. ad provisionem ipsius Ecclesie Naulen. &c. de qua nullus &c. se intromittere potest &c. ne longæ vacationis &c. intendentes, cupientes quoque ipsi Ecclesie Naulen. talem præesse personam, quæ sciat &c. eam præservare &c. ac in suis &c. ac etiam adaugere; post deliberationem, quam &c. diligentem, demum ad te tunc Langonen. Episcopum, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam altissimus insignivit, et quod Langonen. Ecclesie laudabiliter hæctenus præfuit, convertimus oculos &c.

§. III. Intendentes itaque tam dictæ Naulen. Ecclesie, quam gregi Dominico ejusdem salubriter et utiliter providere, te a vinculo, quo ipsi Langonen. Ecclesie, cui tunc præeras, tenebaris, de Fratrum nostrorum consilio, et Apostolicæ potestatis plenitudine absolventes, te ad præfatam Naulen. Ecclesiam transferimus, teque ipsi præficimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. ejusdem Naulen. Ecclesie tibi tam &c. plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam, ad præfatam Naulen. Ecclesiam transeundi, firma spe, fiduciaque conceptis, quod dirigente Domino actus tuos, præfata Naulen. Ecclesia per tuæ industria &c. regetur &c. et prospere dirigetur, grataque in eisdem spiritualibus &c. suscipiet incrementa. Quocirca fraternitati tuæ per Apostolica scripta mandamus &c. *continuum percipere incrementum.*

Datum Avenione xv. Kalend. Martii anno 1v.

In eundem modum Archiepiscopo Januen.

CVIII.

Prefectur Ecclesie Paſſen. Ex lib. 2. epist. 63.

Dilecto filio Petro dicto Theutonico, Eleſto Paſſen.

Sollicitæ considerationis indagine præscutantes, quam sit onusta periculis, quam plena dispendiis, quantaque secum incommoda protrahat Ecclesiarum vacatio diuturna &c. *felicibus proficiant incrementis.* Dudum siquidem bon. mem. Vincentio Episcopo Paſſen. regimini Paſſen. Ecclesie præsidente: nos intendentes eidem Ecclesie, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam, idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesie dispositioni nostræ &c. reservandam. Decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari. Postmodum vero præfata Ecclesia, per obitum ejusdem Vincentii, qui nuper extra &c. diem &c. pastoris &c. Nos vacatione huiusmodi &c. ad provisionem ipsius Ecclesie &c. de qua nullus &c. reservatione et decreto obstantibus huiusmodi, ne ipsa Paſſen. Ecclesia longæ &c. paternis &c. intendentes, et cupientes eidem Ecclesie talem &c. quæ sciret &c. a noxiis et adversis, ac in suis manutenere &c. Post deliberationem quam super his &c. demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio &c. litterarum &c. in spiritualibus &c. circumspexit, et alijs multiplicium &c. pro ut fide dignorum assertionem percipimus, insignitum, direximus &c. Quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesie Paſſen. de dictorum &c. auctoritate &c. providemus, teque illi &c. in Episcopum et Pastorem, curam &c. ipsius Paſſen. Ecclesie &c. plenarie committendo &c. *uberius valeas promoveri.*

Datum Avenione xv. Kalend. Martii anno 1v.

In eundem modum Archiepiscopo Messanen.

CIX.

Ut Monasterium Clarissimum de Casseris gaudeat privilegiis Ordinis sanctæ Clare, & non aliis. Ex lib. 1. epist. 505.

Ad perpetuam rei memoriam.

Præfatio:

§. I. **S**edis Apostolicæ providentia circumspecta circa statum Ecclesiarum, et Monasteriorum omnium salubriter dirigendum, solerter invigilat, ut ipsorum Ministri, et personæ juribus eorum contenti, quorumlibet jurgiorum sumnota materia, in pacis tranquillitate quiescant, et devotum impendant liberius Domino famulatum.

Monasterii Fundatores.

§. II. Petitio siquidem Venerabilis fratris nostri Guillelmi Episcopi sancti Papuli nuper nobis exhibita continebat, quod dudum nos Monasterium beatæ Mariæ Angelorum de Casseris, nunc sanctæ Clare, tunc sancti Benedicti Ordinum, sancti Papuli diocesis, quod dilectus filius nobilis Vir Vicecomes, et dilecta in Christo filia nobilis mulier Margarita Vicecomitiſſa Caramanni uxor ejus, pro divini cultus, ac Religionis augmento, et animarum suarum salute, in dicto loco de Casseris, in honorem, et sub vocabulo ejusdem beatæ Mariæ Angelorum fundasse, ac de bonis eorum propriis dotasse dicebantur, in quo dilectæ in Christo filiæ Abbatiſſæ et Conventus dicti Monasterii, mundanis ab eis relegatis illecebris, devotum impendebant altissimo famulatum, nec non membra ipsius ac Ecclesias, oratoria, domos, loca, ac omnia bona eorum ad Abbatiſſam et Conventum, ac Monasterium præfata spectantia, et quæ, et quæ, Deo propitio, eas in futurum habere juste contingeret, cum omnibus juribus et pertinentiis suis, et personis aliis in eis degentibus, tum præsentibus et futuris, dum idem Monasterium dicti Ordinis sancti Benedicti existeret, in jus et proprietatem beati Petri, et Apostolicæ Sedis suscepimus, illos et illas, tam a potestate et jurisdictione Episcopi qui esset pro tempore, et dilecto-um filiorum Capituli sancti Papuli, quam cujuscumque Prælati, seu personæ Ecclesiasticæ totaliter perpetuo eximentes, ac decernentes eas et Monasterium, membra, Ecclesias, oratoria, domos, loca, personas, et quæcumque bona earum prædicta, et ad eas pertinentia, soli Romano Pontifici et Sedi Apostolicæ, absque ullo medio, subjacere; ita quod locorum Ordinarii, aut alius quicumque Prælati, seu quævis alia persona Ecclesiastica, in Abbatiſſam et Conventum, ac Monasterium, personas, Ecclesias, oratoria, domos, loca, et bona earum prædicta, utpote prorsus exempta, excommunicationis, suspensionis, ac interdicti sententiam promulgare, aut alias potestatem seu jurisdictionem aliquam, salva semper auctoritate Sedis præfate, exercere nequirent: quod si forsitan quidquam in contrarium a quoquam attentatum foret, illud omnino esset irritum et inane.

Minister Apostolicæ Sedis intermediare solent, & a Clero diocesis de Casseris.

Monasterium ad Ordinem sanctæ Clare translatum.

§. III. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, præfatum Monasterium sanctæ Mariæ Angelorum, cum membris, oratoriis, Ecclesia, domibus, locis, et omnibus bonis suis, ac personis degentibus in eodem de prædicto Ordine sancti Benedicti ad Ordinem sanctæ Clare præfatum sit, auctoritate Apostolica, translatum, ita quod Abbatiſſa et Sorores dicti Monasterii, quæ in eo essent pro tempore, omnibus privilegiis et immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, ac aliis indulgentiis concessis et concedendis, auctoritate Apostolica, vel Ordinaria, vel Francisci et Clare Ordinibus deinceps gauderent et uterentur, quibus alia Monasteria et Sorores, ac Conventus et Fratres ipsorum, ac personæ aliz sanctæ Clare et

Fra-

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

Fratrum Minorum Ordinum gaudebant, et utebantur, ac gaudebant in antea et utentur, ac huiusmodi exemptionis privilegium eidem Monasterio, in favorem dicti Ordinis sancti Benedicti, ut præfertur, concessum, Episcopatus et Ecclesiæ sancti Papali multum damnosum fore noscatur, ipsæque Abbatissa et Conventus, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, et libertatibus, ac aliis indulgentiis eidem Ordini sanctæ Claræ a Sede præfata concessis, debeant esse contentæ, præfatus Episcopus nobis humiliter supplicavit, ut eidem Episcopatus et Ecclesiæ, in hac parte providere de opportuno remedio dignaremur.

Episcopus ad Apostolicam Sedem recurrens.

§. IV. Nos igitur attendentes existere non indignum, ut recedentes ab Ordine, cujus intuitu privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, aliisque indulgentiis amplius non utantur, ac dictorum Episcopatus et Ecclesiæ indemnitatibus, quantum cum Deo possumus, præcavere volentes, auctoritate præsentium, ordinamus et volumus, quod prædictum Monasterium sanctæ Mariæ Angelorum omnibus privilegiis, immunitatibus, libertatibus et aliis indulgentiis eidem Ordini sanctæ Claræ concessis impostero fit contentum, ipsæque omnia privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, et indulgentias dicto Ordini sanctæ Claræ, ut præfertur, concessa eidem Monasterio sanctæ Mariæ, ex nunc, auctoritate præfata, concedimus, Volentes quod prædictæ Abbatissa et Conventus, ac personæ ipsius Monasterii ea omnia habeant, eisque gaudeant et utantur, sicut unum aliud Monasterium dicti Ordinis sanctæ Claræ, quod duxerint nominandum, habet, gaudet, et utitur. Cetera vero privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, et indulgentias eidem Monasterio sanctæ Mariæ Angelorum, sub nomine et intuitu dicti Ordinis sancti Benedicti a Sede præfata concessa, cassamus, et annullamus, et nullius existere volumus roboris, vel momenti. Nulli ergo &c. nostræ ordinationis, concessionis, cassationis, annullationis, et voluntatis &c.

Pænitentiæ peccato.

Datum Avenione VI. Nonas Martii anno IV.

CX.

Ut non solvant decimas aut alia gravamina . Ex 2. par. lib. 3. epist. 795.

Dilectis in Christo filiabus universis Abbatissis & Conventibus Monialium inclusarum, sive Ordinis sanctæ Claræ, sive sancti Damiani, seu Minorisse dicantur.

Laudabilis sacra Religio, quæ in Monasteriis vestris &c. Domino servitatem. Hinc est quod nos congruum et pium reputantes, ut vos illa prosequamur gratia, quam vestris necessitatibus fore conspicimus opportunam, vobis universis, et singulis, ad instar fel. record. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, auctoritate præsentium, indulgemus, ut ad præstationem decimarum, de quibuscumque possessionibus et aliis omnibus bonis vestris, quæ in præfatarum habetis, et iustis modis, præstante Domino, acquisiveritis in futurum, vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet Ordinariorum, et etiam Legatorum, et Nunciorum Sedis Apostolicæ, et quibuslibet talliis et collectis, et ad exhibendum pedagag, thelonea, et alias exactiones quibusvis regibus, principibus, seu aliis personis secularibus minime teneamini, nec ad id compelli aliquatenus valeatis. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Vide constit. 12. Joannis XIII. tom. 6. fol. 505.

Datum Avenione VI. Nonas Martii anno IV.

Tom. VII.

D d d d 2

CXI.

CXI.

Præfatur Ecclesie Gravinen. Ex lib. 3. in append. epist. 62.

Dilecto filio Tancredo de Auletta electo Gravinen.

*File Confil. 96.
7. annis. XXI.
Tom. 6. fol. 158.*

Sedula nos pastoralis officii cura sollicitat &c. *proficiant incrementis*. Dum siquidem bonæ memoriæ Andrea Episcopo Gravinen. Ecclesie regiunini &c. Nos cupientes eidem Ecclesie personam, secundum cor nostrum, idoneam præsidere, provisionem ipsius Ecclesie, ea vice &c. duximus referendam; decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari: postmodum vero dicta Ecclesia, per obitum dicti Andrea, qui in partibus &c. diem &c. pastoris &c. Nos hujusmodi vacatione &c. intellecta, considerantes quod nullus &c. de provisione &c. decreto, obfistentibus supradictis, et de præficiendo eidem Ecclesie, ne prolixæ vacationis exponeretur incommodis, personam idoneam et etiam fructuosam, cujus indultria et probitate eadem Ecclesia in suis valeat manuteneri juribus, et etiam adaugeri, sollicitè cogitantes; post deliberationem quam &c. demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. cui de religionis &c. et aliis multiplicium &c. testimonia perl'ibentur, convertimus oculos &c. Quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesie &c. auctoritate &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum et pastorem curam &c. plenarie committendo &c. *uberius exinde consequi merearis*.

Datum Avenione VIII. Idus Martii anno 1V.

In eundem modum Archiepiscopo Acheruntin. et Capitulo ac Clero Gravinen. et Joannæ Reginæ Siciliæ.

CXII.

Ut faciat restitui que Sanctia Regina legavit in pios usus. Ex lib. secret. epist. 1016.

Venerabili fratri Archiepiscopo Baren.

*File Bull. 100.
Clementis VI.*

*Sanctia Regina
duorum Mona-
steriorum Fun-
davit.*

*Et domo ele-
emosynaria.*

*Dotes pro singu-
lis tribus p'ris lo-
cis assignate de-
fundavit.*

§. I. **N**uper exposito coram nobis, quod dudum claræ memoriæ Sanctia Regina Siciliæ, de suæ salute animæ sollicita, inter cetera pia opera, que dum in humanis ageret, studuit exercere, duo Monasteria, unum videlicet beatæ Mariæ Magdalene, et aliud beatæ Mariæ Ægyptiacæ vocabulis insignita, nec non quamdam domum Eleemosynariæ in civitate Neapolitan. fecit, de licentia Sedis Apostolicæ, construï, ordinando quod in eisdem Monasteriis collocarentur, et essent perpetuo certæ religiois mulieres, sub regulari habitu Domino famulantes, ac in domo eleemosynariæ præfata singulis Christi pauperibus ad eam confluentibus eleemosyna panis ad instar Pinhotæ Papalis, diebus singulis, largiretur, ac deinde pro eisdem Monasteriis, in quibus nonnullas religiosas mulieres fecit collocari et poni, et domo prædicta eleemosynaria dotandis, de bonis immobilibus & utilibus acquirendis, que tunc venalia non poterant commode reperiri, diversas pecuniarum summas deputavit & dedit, scilicet pro eodem Mariæ Magdalene quinque millia, et pro dicto Mariæ Ægyptiacæ Monasteriis tria millia unciarum auri, pro domo vero eleemosynariæ prædicta magnam aliam pecuniæ quantitatem; volens eadem Regina, quod præmissa effectualiter completerentur, præfatas pecunias, pro hujusmodi dotationibus deputatas et donatas, in Sacrificia Monasterii sacri Corporis Christi Neapolitan. per eam simili-
liter

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

liter constructi, et dotati, ubi Fratrum Ordinis Minorum, et Sororum, sub regula et custodia ipsorum Fratrum viventium, Conventus existunt; fecit Regina prefata, dum adhuc viveret, in certis thesibus seu capsis poni, sub deposito custodiendas fideliter et tute, donec bona prefata reperirentur venalia emenda & acquirenda per suos executores, exinde pro predictis donationibus faciendis. Postmodum autem, sicut habet expositio supradicta, prelibata Regina, sicut Domino placuit, viam univerſe carnis ingressa, prefate Sorores dicti Monasterii sacri Corporis Christi non attendentes, gratitudine debita, bona innumera, que dicta Regina eis fecerat, sed potius bonum pro malo reddentes, ad dictas pecunias, pro hujusmodi donationibus, ut prefertur, deputatas, datas, et depositas, non erubuerunt inconſulte nimis et improvide, iniquas & rapaces extendere manus suas, illas cum thesibus seu capsis in quibus erant, ut premissum est, repositas, de dicta Sacristia extrahendo, & quo voluerunt, pro suae voluntatis libito asportando.

§. II. His itaque dudum ad audientiam nostri Apostolatus deductis, et nihilominus nobis exposito, quod aliqui executionem testamenti seu ultimae voluntatis dictae Regine impedire, ac aliud Monasterium sanctae Crucis Neapolitan. primae Regulae Ordinis sanctae Clarae per ipsam Reginam constructam, et in quo ipsa habitu religionis assumpto mansit aliquo tempore, et finivit terminum vitae suae, molestare contra justitiam nitebantur; nos, ad quos, ex injuncto nobis desuper Apostolicae servitutis officio, providere pertinet, ut misericordiae non impediantur opera, et pie dispositiones decedentium compleantur, Venerab. Fratribus nostris Joanni Archiepiscopo Neapolitan. et Guillelmo Episcopo Carnaten. tunc in partibus illis Apostolice Sedis Nuncio, per nostras certi tenoris litteras commisimus et dedimus in mandatis, ut ipsi vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, omnes et singulos occupatores, seu detentores illicitos bonorum per prefatam Reginam pro praemissis dimissorum, ac instrumentorum, litterarum, munimentorum, et scripturarum ea tangentium, seu turbatores, aut impeditores, executionis testamenti seu ultimae dispositionis ejusdem Regine, vel moleſtatores injuriosos et indebitos Monasterii sanctae Crucis praedicti, de quibus simpliciter et de plano, sine strepitu et figura judicii, constaret eisdem, ad restituendum et reponendum in loco debito, sub manibus executorum testamenti praedicti, bona, litteras, instrumenta, munimenta et scripturas praedicta occupata, subtrahere, detenta vel asportata per ipsos, contra dispositionem et ordinationem dictae Regine, ut inde possit fieri, ordinari, et exequi, quod ipsa duxerat, sicuti praemissum est, disponendum, et ad desistendum ab impedimento executionis praedictae, ac turbatione indebita Monasterii prelibati, auctoritate nostra, monitione praemissa, per censuram Ecclesiasticam & alia juris remedia compeſcere, appellatione postposita, procurarent. Et nihilominus illos, quos deliquisse in praemissis, & ea tangentibus, invenirent taliter mediante justitia corrigerent, & punirent, quod eorum correctio ceteris cederet in exemplum, invocato ad hoc, si opus esset, auxilio brachii secularis, sicut in eisdem litteris plenius continetur. Subsequenter autem, sicut intelleximus, dictus Episcopus Carnoten. hujusmodi litteris nostris receptis, vacare super contentis in eis, aliis sibi per nos commissis in partibus illis negotiis occupatus, non valens, tibi frater, sub certa forma, commisit super hoc vices suas, tuque juxta tenorem litterarum prefatarum, & commissionis tibi, ut prefertur, inde factae procedens, quasdam allegationes seu exceptiones pro parte dictarum Sororum coram te, ut dicitur, propositas, admisti, & super cognitione illarum perſistentes diutius, super principali negotio ulterius procedere plus debito distulisti, &

Quidam executionem testamentariam impedire.

Ad restitutionem praecipue compelli.

Ep. Carnot. nequit Pontificium praesumptis executionis demandare.

adhuc

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

Timetur ne pecunia deperdatur.

adhuc diſſerre non ceſſas. Verum, quia medio tempore pendente cognitione allegationum, & exceptione prædictarum, timetur merito, ſicut aſſeritur, quod dictæ pecuniæ tam aureæ, quam aliæ, per memoratam Regiam pro dotationibus prædictis dimiſſæ, donatæ, ac depoſitæ, ut præmiſſum eſt, per eaſdem Sorores, vel alios, ſicut jam fieri ceptum eſt, ut dicitur, diſtrahantur, & etiam conſumantur, ſicque poſtea quamquam ſuper reſtitutione illarum tua ſententia ſequeretur, Sororibus ipſis non repertis ſolvendo, Monafteria prædicta, non ſine Dei offenſa, & periculis, ac ſcandalis, præſertim quia religioſas collocatas in eis, non habentes unde ibidem viverent, inde oporteret exire, & ordinata ſolemnis eleemoſyna in domo præſata eleemoſynariæ, perderetur, ſui nobis humiliter ſupplicatum, ut providere de opportuno remedio ſuper hiſ, paterna diligentia, curaremus.

Remedium præſcriptum.

§. III. Nos igitur ſupplicationibus huiusmodi tanquam piis rationique conſoniſ, benigniſ inclinati, Fraternalitati tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus de donationibus, depoſitiſ, ordinatione, ac diſpoſitione præſatis ſummariæ informatione recepta, prout in inſtrumentis, litteris, monumentis, ſeu ſcripturis inde conſectis repereris contineri, dictas thecaſ ſeu capſas cum omnibus præſatis pecuniis pro præmiſſis deputatiſ, datiſ, & depoſitiſ, ante omnia in loco, in quo per eandem Regiam pro ſeveriori cuſtodia depoſitæ fuerunt, vel alio ſecuro & idoneo reponi faciaſ & reduci, ordinationem & diſpoſitionem huiusmodi, prout de illiſ, ut præmittitur, tibi conſiterit, firmiter jubeaſ obſervari, non permittendo aliquid minus juſte in contrarium attentari; contradicteſ quoſlibet & rebelleſ, cujuſcumque ſtatuſ, dignitatiſ, Ordiniſ præminentiaſ vel conditioniſ exiſtant, etiamſi Pontiſicali, vel quaviſ alia præfulgeant dignitate, auctoritate noſtra, per cenſuram Eccleſiaſtica, appellatione poſtpoſita, compeſcendo.

§. IV. Non obſtante ſi eiſ, vel aliquibus eorum communitè, &c. ſit indultum quod, &c. excommunicari, &c. per litteraſ Apoſtolicaſ non facienteſ, &c. de indulto huiusmodi mentionem. Invocato ab hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſeculariſ. Demum vero ſuper dicto negotio principali juxta tenorem commiſſionis per dictum Epiſcopum tibi factæ, juſtitia mediante, procedaſ.

Datum Avenione 11. Kal. April. ann. 1v.

CXIII.

Ut benedicat cæmeterium et Sorores Bruxellen. Monasterii Ex lib. 1. ep. 491.

Venerabili Fratri Matthie Episcopo Trapeſunden.

§. I. **I**N iſ, quæ divini nominis laudem & gloriam, & animarum ſalutem fidelium concernere dignoſcuntur, petitionibus ſupplicum libenter annuimus, & ut optato compleantur effectu, favore illaſ proſequimur opportuno.

§. II. Sane petitiſ dilecti filii nobiliſ Viri Wilhelmi de Davenucerde, domini de Oſterhout, Cameracen. Diocceſ. nobiſ exhibita continebat, quod ipſe de ſalute propria cogitaſ, & cupiendæ terrena, &c. ſœlici, &c. commutare, ad honorem Dei & beatæ Claræ Virginis quoddam Monafterium ad nomen & uſum Sororum Ordiniſ dictæ ſanctæ, in ſuburbio Villæ Bruxellen. in ſolo ſuo proprio, in loco, qui dicitur Condenclooſter dictæ Diocceſ. de licentia Ven. Fratris noſtri Epiſcopi Cameracen. Diocceſ. ſani loci, fundavit, atque conſtruxit, & de boni� a Deo ſibi collatiſ, dotavit etiam competenter. Quare idem Nobiliſ nobiſ humiliter ſupplicavit, ut cum ipſe in dicto Monafterio

Abba.

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

Abbatissam & Moniales aliquas dicti Ordinis, quarum illud deputavit usus, collocaverit, & posuerit, & alias Moniales disponat, auctore Domino, collocare, & prefatus Cameracen. pro eo quia a dicto loco plurimum distat, aut alter Episcopi illarum partium, qui Ecclesiam dicti Monasterii, & altaria & cæmeterium ejusdem Ecclesie consecrare, nec non Abbatissam & Moniales in ipso Monasterio, ut prædicitur, collocatas, & collocandas benedicere valeant, commode in præsentiarum non possit haberi, ei de opportuno remedio, per quod pie & laudabilis sue devotionis propositum valeat adimpleri, providere paterna sollicitudine dignemur.

§. III. Nos itaque hujusmodi præfati Nobilis supplicationibus inclinati, Fraternitati tue ad præsens in illis partibus commoranti, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, Ecclesiam & altaria & cæmeterium præfata consecrandi; nec non Abbatissam & Moniales de novo receptas, & recipiendas, & positas ac ponendas in dicto Monasterio, benedicendi, auctoritate Apostolica, plenam tibi hac vice concedimus, tenore præsentium potestatem.

Datum Avenione XIII. Kal. Maii ann. IV.

CXIV.

Ut possit fundare Monasterium Clarissarum Epternacen. Ibid. epist. 591.

Carissimo in Christo filio Joanni Regi Boemie Illustri.

§. I. **P** Ia Principum fidelium vota, per quæ Principes fieri satagunt Principatus æterni, libenter Apostolico favore prosequimur, & eis benignum assensum, quantum cum Deo possumus, impertimur.

§. II. Sane petitio tua nobis nuper exhibita continebat, quod tu, de tua, ac progenitorum ac liberorum tuorum animarum salute sollicitè cogitans, & cupiens terrena, &c. felici, &c. commutare; unum Monasterium ad divini nominis laudem & gloriam, ac in honorem & sub vocabulo beatæ Mariæ Virginis, & sancti Joannis Baptistæ, in quo Abbatissa & tringinta duæ Sorores Ordinis sanctæ Claræ perpetuum possint extubere Domino famulatum, in Oppido Epternacen. Tre veren. Dioc. quod in Comitatu tuo Luxemburgen. fore dignoscitur, fundare & construere, illudque de propriis tuis bonis, ex quibus Abbatissa & Sorores ipsæ, ac earum servitores & servitrices sustentari valeant, sufficienter dotare proponis.

§. III. Nos igitur divini cultus augmentum, ac ejusdem profusorem propagationem Ordinis, ad quæ etiam tua regia de vota laborare videtur intentio, affectantes, ac laudabilem tue devotionis affectum favore Apostolico prosequentes, tuis supplicationibus inclinati, Monasterium ipsum in eodem oppido, in loco tamen ad hoc habili, & honesto, cum Ecclesia seu Oratorio, Campanili, domibus, & aliis necessariis officinis, absque præjudicio parochialis, &c. ac juris cujuscumque alieni, eidem Monasterio sufficienti dote per te, ut præfertur, primitus assignata, fundandi ac construendi, Diocessani loci, & cujuscumque alterius licentia minime requisita: quancumque constitutione contraria non obstanto, Serenitati tue plenam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, licentiam elargimur, tibi que quod in eodem Monasterio, postquam per te fundatum, ac dotatum, & constructum fuerit, ut præfertur, Abbatissa & Sorores dicti Ordinis usque ad dictum numerum ad nominationem tuam, hac primaria vice dumtaxat, possint & debeant secundum instituta ejusdem Ordinis collocari. Et insuper eidem Monasterio, Abbatissæ & Sororibus, & earum posteris in perpetuum, quod omnibus privilegiis, & libertatibus, ac indulgentiis, aliis Monasteriis, ac locis & personis dicti Ord-

Ordinis, seu ipsi Ordini, ab Apostolica Sede concessis, per inde valeat gaudere, sicut Monasteria, loca, & personæ hujusmodi, quibus concessa sunt, illis gaudere noscuntur, auctoritate præfata, tenore præsentium, indulgemus. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c.

Datum Avenione iv. Kal. Maii anno iv.

C X V.

Ut liberent Clarissas Amilianen. a gravaminibus. Ibid. epist. 551.

Ven. Fratrl Episcopo Rubenen. et Dilectis Filiis Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, præpositis, Archipresbyteris, et aliis Ecclesiarum Prælati, per Rubenen. Civitatem et Diocesim constitutis, ad quos litteræ istæ pervenerint.

Pontifex obsequiosus quis non est qui Religiosos protegat.

§. I. **N**on absque dolore cordis, & plurima turbatione didicimus, quod ita in plerisque partibus Ecclesiastica censura dissolvitur, & canonice sententiæ severitas enervatur, ut viri religiosi, & ii maxime, qui per Sedis Apostolicæ privilegia majori dotati sunt libertate, passim a malefactoribus suis injurias sustineant & rapinas, dum vix invenitur, qui congrua illis protectione subveniant, & pro fovenda pauperum innocentia, se murum defensionis opponant.

Moniales Amicorum penent in tribulationibus auxilium.

§. II. Specialiter autem dilectæ in Christo filie Abbatisa & Sorores Monasterii sanctæ Claræ de Amiliano, Ordinis ejusdem Sanctæ, tuæ Diocesis, Ven. Fr. Episcopo, tam de sequentibus injuriis, quam de ipso quotidiano defectu justitiæ conqueruntur, Universitatem vestram litteris petierunt Apostolicis excitari, ut ita videlicet eis in tribulationibus suis contra malefactores eorum prompta debeatis magnanimitate consergere, quod ab angustiis, quas sustinent & pressuris, vestro possint præsidio respirare.

Quod sollicitus Pontifex perbet.

§. III. Ideoque universitati vestræ per Apostolica scripta mandamus, atque præcipimus, quatenus illos, qui possessiones, vel res, seu domos præfatarum Sororum irreverenter invaserint, aut ea injuste detinuerint, quæ prædictis Sororibus ex testamento decedentium relinquuntur, seu in ipsas Sorores, vel ipsarum aliquam, contra Apostolicæ Sedis indulta, sententiam excommunicationis aut interdicti præsumpserint promulgare, vel decimas, vel nutrimenta animalium suorum, spretis Apostolicæ Sedis privilegiis, extorquere, si de his vobis manifeste constiterit, canonice monitione præmissa, si laici fuerint, publice candelis accensis, singuli vestrum in Ecclesiis suis, excommunicationis sententia percussis; si vero clerici vel canonici regulares, sive Monachi extiterint, appellatione remota, ab officio et beneficio suspendatis, neutram relaxaturi sententiam, donec præfatis Sororibus plenarie satisficiant, et tam laici, quem clerici seculares, qui pro violenta manuum injectione in Sorores easdem, vel ipsarum aliquam, anathematis vinculo fuerint innodati, cum Diocesani Episcopi litteris ad Sedem Apostolicam venientes, ab eodem vinculo mereantur absolvi.

Datum Avenione tti. Kal. Maii anno iv.

CXVI.

Deputantur Judices conservatores Ibid. epist. 432.

*Vener. Fratribus Archiepiscopo Aquen. & Apsen. & Cavallicen.
Episcopis salutem.*

§. I. **I**nter opera pietatis, ad quæ nos Apostolatus officii cura sollicitat, illud esse credimus in oculis divinæ majestatis acceptum, si personas sub obedientia regulari degentes, et præsertim in fragilitate sexus feminæ constitutas, quibus favor est plenius adhibendus, et quæ non habent alium præter Roman. Pontificem defensorem, Apostolicæ Sedis præsidio muniamus.

§. II. Cum itaque dilectæ in Christo filiæ Abbatissæ et Conventus Monasteriorum Monialium inclusarum, sive Sorores Ordinis sanctæ Claræ, vel sancti Damiani, seu Minorissæ dicantur, sicut ipsæ nobis insinuare curarunt, a Prælati, Rectoribus, et Clero, aliisque personis, super bonis, juribus, et libertatibus earumdem, contra indulta privilegiorum Apostolicæ Sedis, et earum Ordini a dicta Sede hætenus concessorum, multipliciter molestantur, et multiplicia eis gravamina inferantur.

§. III. Nos volentes eis super hoc, ut liberius Domino valeant famulari, de opportuno remedio providere, Fraternitati vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, eisdem Abbatissis, et Monialibus, Sororibus, et Minorissis præsentibus et futuris, efficacis defensionis præsidio assistentes, non permitatis ipsas contra dictorum privilegiorum tenorem a prædictis, vel quibuscumque aliis molestari, nec eis aliqua gravamina vel injurias irrogari, facientes ipsis de illatis sibi injuriis, molestationibus, et gravaminibus contra tenorem eundem, in illis videlicet, quæ judicalem requirunt indaginem, per viam judicis, in aliis vero, prout qualitas ipsorum exegerit, justitiam complementum. Itaque officium, potestas, et jurisdicção vestra perpetuata ex nunc inantea censeantur. Molestatores et injuriatores hujusmodi, nec non contradictores et rebelles, quandocumque et quotiescumque expedierit, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo. Non obstantibus duabus dietis in Concilio generali, quam sœcl. record. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, quarum prima cavetur, ne quis, certis exceptis casibus, extra suam civitatem et Dioecesim, secunda vero ne reus alterius Dioecesis ultra unam dietam a finibus ejusdem Direc. ad judicium evocetur, et aliis quibuscumque constitutionibus ab eisdem Prædecessoribus nostris, tam de iudiciis delegatis, quam conservatoribus, aut aliis editis, quæ vestræ possent in hac parte jurisdicçãoi aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet obviare, seu si aliquibus a dicta sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, et quibuslibet aliis indulgentiis, privilegiis, et litteris Apostolicis, quibuscumque, & in quacumque forma verborum concessis, per quæ præsentibus non expressa vel totaliter non inserta, dictæ jurisdicçãois sive potestatis explicatio possit quomodolibet impediri, et de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum oporteat in nostris litteris hæc mentionem, præsentibus post decennium minime valituris.

Datum Avnione 14. Kal. Maii anno 14.

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

CXVII.

Indulgentie conceduntur visitantibus Ecclesiam Clarissarum de Amiliano.
Ibid. epist. 544.

Dilectis in Christo filiabus Abbatisse & Conventui Monasterii sancte Clare de Amiliano, Ordinis ejusdem Sancte, Ruthenen. Diocesis.

*Vid. Constit. 14.
Joannis XXII.
tom. 6. fol. 100.*

Licet is, de cuius munere venit &c. reddantur *divine gratie aptiores*. Cupientes igitur, ut Ecclesia vestra congruis honoribus frequentetur, omnibus vere poenitentibus, & confessis, qui Ecclesiam ipsam in festivitate beatae Clare Virginis, sancti Francisci, & sancti Antonii Confessorum, qui in Ecclesia ipsa sunt praecipui, & solemnes, venerabiliter visitaverint, annuatim de omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate concessi, centum dies de injuncta eis poenitentia misericorditer relaxamus.

Datum Avenione III. Kalend. Maii anno IV.

CXVIII.

Liberantur ab omnibus oneribus pecuniarum. Ibid. epist. 546.

EISDEM.

Paupertati vestrae, quam voluntarie propter Deum sustinetis, ac quieti paternam impostero sollicitudine providere volentes, auctoritate vobis presentium indulgemus, ut vos ad praestacionem procuracionum, Legatorum Sedis Apostolicae, vel Nunciorum ipsius, aut exactioum, vel collectarum, seu subsidiarum quorumcumque minime teneamini, nec ad ea solvenda per litteras dicte Sedis, seu Legatorum, Rectorum, vel Nunciorum ejusdem, cujuscumque tenoris existant, aut cujuscumque auctoritate, compelli minime valeatis. Nos enim decernimus irritas & inanes interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, si quas propter hoc, in vos, vel in vestrum aliquas, aut Monasterium vestrum impostero contigerit promulgari.

Nulli ergo &c. nostrae concessionis & constitutionis &c. Datum ut supra.

CXIX.

Conceduntur Indulgentie in quibusdam diebus Festivis. Ibid. epist. 547.

EISDEM.

*Vid. Constit. 14.
Joannis XXII.
tom. 6. fol. 100.*

Licet is, de cuius munere venit &c. *divine gratie aptiores*. Cupientes igitur ut Ecclesia Monasterii vestri, in qua, sicut asseritur, multae Sancto- rum reliquiae reconditae fore dicuntur, congruis honoribus frequentetur, omnibus vere poenitentibus, et confessis, qui ad dictam Ecclesiam in Purificationis, Annunciationis, Nativitatis, et Assumptionis beatae Mariae Virginis, et sancti Francisci, ac sanctae Clare Festivitatibus, et per octo dies Festivitates ipsas immediate sequentes devote accesserint, annuatim unum annum et quadraginta dies de injuncta sibi poenitentia misericorditer relaxamus. Datum ut supra.

CXX.

Ut possint hereditare. Ibid. epist. 548.

EISDEM.

Devotionis vestræ precibus inclinati, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut possessiones, et alia bona immobilia et mobilia quæ liberas personas Sororum vestrarum, mundi relicta vanitate, ad Monasterium ipsum convolantium et professionem facientium in eodem, jure successione vel alio iusto titulo, si remanissent in seculo, contigissent, et libere potuissent aliis erogare, exceptis rebus feudalibus, exigere, petere, et retinere libere valeatis. Datum ut supra.

CXXI.

Alie Indulgentie pro diebus festivit. Ibid. epist. 549.

EISDEM.

Licet is, de cujus munere &c. *Divina gratie optores.* Cupientes igitur, ut Ecclesia vestra congruis honoribus frequentetur, omnibus vere &c. qui Ecclesiam ipsam in festivitatibus beatæ Clare Virginis, sancti Francisci et sancti Antonii confessorum, qui in ipsa Ecclesia sunt præcipui et solemnes, venerabiliter visitaverint, annuatim, de omnipotentis Dei misericordia, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus auctoritate confissi, quadraginta dies de injuncta eis poenitentia misericorditer relaxamus.

Datum ut supra.

*Vid. Constit. 24.
Joanni XXII.
tom. 6. fol. 500.*

CXXII.

Presicitur Ecclesie Folien. Ex lib. 1. ann. 5. epist. 81.

Dilecto filio Bartholomæo de Cassino de Janua electo Folien.

§. I. **A**tenta meditatione pensantes commoda quæ proveniunt ex salubribus provisionibus Prælatorum Ecclesiarum Pastoribus destitutis, reddimus corde solliciti, ut circa provisiones hujusmodi faciendas fructuose attentionis studium impendamus, ut eis tales præficiantur, nostræ sollicitudinis studio, in Pastores, qui sciant, velint et possint eis præesse utiliter et prodesse.

§. II. Nuper siquidem intellecto, quod Ecclesia Folien. vacabat, et tanto tempore vacaverat, quod ejus provisio et ordinatio erat ad Sedem Apostolicam, secundum generalis statuta Concilii, legitime devoluta; nos volentes eidem Ecclesie, ne prolixioris vacationis &c. paternis &c. præcavere, et cupientes talem eidem &c. qui sciret &c. præservare a noxiis, ac in suis &c. et etiam adaugere, post deliberationem quam &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. cui de religionis &c. et aliis multiplicium &c. testimonia perhibentur, convertimus &c. quibus omnibus diligenti &c. de persona tua eidem Ecclesie, de dilectorum &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo, firma concepta fiducia, quod virtutibus divinitus tibi traditis insignitus, eandem Ecclesiam, dante Domino, salubriter gubernabis, ita quod tuo munita præsidio, optatis affluet incrementis.

Tom. VII.

Eccc 2

tis.

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

tis. Quocirca discretioni tue per &c. mandamus, quatenus impositum tibi onus &c. uberius consequi merearis.

Datum Avenione 11. Idus Maii anno v.

CXXIII.

Ut possint Minores transferre domum suam intra villam Xantonen. Ex lib. 4. epil. 706.

Episcopo Xantonen. & Decano Ecclesie Xantonen.

§. I. **E**Xhibita nobis dilectorum filiorum Guardiani et Fratrum Ordinis Minorum prope Villam de Compinaco, Xantonen. Diocesis petitio continebat, quod locus, quem ipsi prope dictam Villam obtinent, occasione guerrarum, que, peccatis exigentibus, inter carissimos in Christo filios nostros Francie et Anglie Reges illustres, in illis partibus fremuerunt et fremunt, pro majori parte destructus est, ita quod Guardianus et Fratres ipsi secure morari, et divina officia commode inibi celebrare non possunt, quodque dilectus filius nobilis vir Petrus de Charmento domicellus dicte Villæ de Compinaco, hoc pie desiderans, devotione ductus, pro divini cultus augmento, ac suorum remissionem et indulgentiam peccatorum, dictis Guardiano et Fratribus territorium et domos infra muros dicte Villæ, pro construendo ibidem loco ad usum Fratrum dicti Ordinis tribuit et concessit. Quare dicti Guardianus et Fratres nobis humiliter supplicarunt, ut eis locum huiusmodi infra muros dicte Villæ de Compinaco, ac dictam domum et territorium, et quæcumque alia, pia et devota largitione fidelium, pro loci fundatione huiusmodi eroganda, ipsis recipiendi, ipsiumque locum in dictis territorio et domo, infra muros dicte Villæ, cum Oratorio, campanili pro campana, domibus et aliis necessariis officinis ad usum dictorum Fratrum construendi licentiam concedere dignaremur.

§. II. Nos igitur divinum cultum non minui, sed augeri potius cupientes, discretioni vestre, de qua plenam in Domino fiduciam obtinemus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus vos, vel alter vestrum, si de premissis omnibus debita informatione recepta, mutationem huiusmodi absque præiudicio parochialis Ecclesie, et juris cuiuslibet alterius, repereritis fieri posse, huiusmodi postulatam licentiam, sel. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, et quibuslibet aliis constitutionibus Apostolicis contrariis nequaquam obstantibus, eisdem Guardiano et Fratribus, auctoritate Apostolica, concedatis. Proviso, quod Ecclesia et cœmeterium prædicti prioris loci ad clericos alios seu laicos, tamquam hæreditas minime transferatur, sed in eadem Ecclesia unus Presbyter, pro divinis perpetuo inibi celebrandis officiis deputetur.

Datum Avenione 11. Kalend. Junii anno v.

CXXIV.

Transferretur a Nimocien. ad Famagustanam Ecclesiam. Ex lib. 1. epil. 15.

Venerabili fratri Ilerio Episcopo Famagustano.

§. I. **P**astoralis officii debitum &c. salubriter et utiliter gubernari. Dudum siquidem bon. mem. Marco Episcopo Famagustano, regimini Famagustan. Ecclesie, cui Ancheraden. Ecclesia erat, prout est, per Apostolicam Sedem unita, canonicè præsidente: nos intendentes eidem

*Vid. Const. 101.
Francis XXII.
tom. 4. fol. 156.*

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

Famagustanæ Ecclesiæ, cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præsidere personam, provisionem ipsius Famagustan. Ecclesiæ dispositioni nostræ &c. reservandam. Decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata &c. per obitum ejusdem Marci, qui nuper extra &c. diem &c. pastoris &c. Nos vacatione hujusmodi &c. intellecta, ad provisionem ipsius &c. felicem, de qua nullus &c. obstantibus supradictis, ne eadem Famagustan. Ecclesia diutinæ vacationis incommodis exponeretur, paternis &c. intendentes, et cupientes eidem Ecclesiæ, talem &c. quæ sciret &c. juribus et etiam adaugere; post deliberationem, quam super his &c. diligentem; demum ad te tunc Nimocien. Episcopum, consideratis grandium virtutum meritis, quibus personam tuam Dominus insignivit, et quod tu, qui eidem Nimocien. hætenus laudabiliter præfuisi, prædictam Famagustan. Ecclesiam scies et poteris salubriter regere, et utiliter gubernare, direximus oculos &c. intendentes itaque tam dictæ Famagustan. Ecclesiæ, quam gregi Dominico tibi in ea commisso salubriter et utiliter providere, te a vinculo, quo eidem Nimocien. Ecclesiæ, cui tunc præeras, tenebaris, de dictorum Fratrum &c. et Apostolicæ &c. absolventes, te ad dictam Famagustan. Ecclesiam transferimus, teque illi &c. Pastorem, curam &c. plenarie committendo, liberamque tibi dando licentiam ad præfata Famagustan. Ecclesiam transeundi &c. *uberius consequi merearis.*

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. vt. Kalend. Julii anno v. In eumdem modum Archiepiscopo Nicosien. et Capitulo ac Clero Famagustan. et Ancheraden. et Hugoni Regi Cypri.

CXXV.

Præfatur Ecclesie Salpen. Ex lib. 3. in append. epist. 40.

Dilecto filio Donato de Curato electo Salpen.

§. I. **Q**uam sit onusta periculis quam plena &c. *proficiant incrementis.* Dudum siquidem bon. mem. Galgano Episcopo Salpen. regimini Salpen. Ecclesiæ præsidente; nos intendentes eidem Ecclesiæ cum vacaret, per Apostolicæ Sedis providentiam idoneam præesse personam, provisionem ipsius Ecclesiæ Salpen. dispositioni nostræ duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari.

§. II. Postmodum vero præfata Ecclesia Salpen. per obitum ejusdem Galgani, qui nuper extra &c. diem &c. Pastoris &c. nos vacatione hujusmodi &c. intellecta &c. de qua nullus &c. obstantibus supradictis, ne ipsa Salpen. Ecclesia longæ vacationis exponeretur incommodis, paternis &c. intendentes, et cupientes eidem Ecclesiæ talem &c. quæ sciret &c. et etiam adaugere. Post deliberationem quam &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. litterarum scientia prædito, vitæ &c. et aliis multiplicibus &c. insignitum, prout fide dignorum &c. percepimus, direximus &c. Quibus omnibus diligenti &c. de persona tua eidem Salpen. Ecclesiæ, de dictorum &c. providemus, teque illi &c. in Episcopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo &c. *gratiam uberius valeas promereri.*

Datum apud Villam novam Avenion. Dioc. vi. Kalend. Julii anno v. In eumdem modum Archiepiscopo Baren.

CXXVI.

CXXVI.

Preficitur Ecclesie Bosraen. Ex lib. 1. epist. 23.

Venerabili fratri Danieli Archiepiscopo Bosraen.

*Pro. Constit. 13.
Sess. XXI. tom. 6.
fol. 49d.*

IN supremæ dignitatis specula &c. *letetur*. Ecclesia siquidem Bosraen-
jam dudum sui proprii Pastoris solatio destituta; nos intendentes eidem
Ecclesie idoneam præsidere personam, cujus industria, scientia et virtute,
præfata Ecclesia posset utiliter et feliciter gubernari. Post deliberationem,
quam &c. diligentem; demum ad te Ordinis Fratrum Minorum profes-
sorem, in Sacerdotio constitutum, cui litterarum scientiam, vitæ munditiam,
morum elegantiam, aliaque multiplicia dona virtutum, tibi desuper conce-
sarum, ex fide dignis testimoniis, suffragari percepimus, intuitum direximus
nostræ mentis. Quibus omnibus atenta meditatione pensatis, de persona
tua, nobis et eisdem Fratribus nostris, ob hujusmodi tuorum exigentiam
meritorum accepta, eidem Bosraen. Ecclesie, de ipsorum Fratrum &c. pro-
vidimus, teque illi in Archiepiscopum præfecimus et Pastorem, curam &c.
plenarie committendo, et subsequenter per venerabilem fratrem Bertram-
dum Episcopum Ostien. munus consecrationis impendi, et per dilectum
filium nostrum Galhardum sanctæ Lucie in Silice, Diaconum Cardinalem,
pallium de corpore beati Petri sumptum, in signe plenitudinis videlicet Pon-
tificalis officii, a nobis pro parte tua, cum ea qua decuit instantia, postula-
tum, tibi fecimus assignari; in illo qui dat gratias &c. confidentes, quod
eadem Bosraen. Ecclesia sub tuo &c. gratia tibi &c. prospere dirigetur &c.
incrementa. Quocirca fraternitati tue &c. *uberius consequi merearis*.

Datum Avenione iv. Kalend. Augusti anno v.

In eundem modum Patriarchæ Antiochen.

CXXVII.

Preficitur Ecclesie Gerapolitane. Ibid. epist. 31.

Dilecto filio Antonio de Alexandria electo Gerapolitan.

*Vide Constit. 16.
Johannis XXI.
tom. 6. fol. 501.*

Summi dispositione rectoris &c. *utiliter & prospere dirigantur*. Eccle-
sia siquidem Gerapolitan. jam dudum sui pastoris regimine destituta,
Nos cupientes dictæ Gerapolitan. Ecclesie, idoneam præsidere personam,
cujus industria, scientia & virtute præfata Ecclesia posset salubriter gubernari:
post deliberationem, quam super his &c. diligentem, tandem in te
Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio constitutum, cui
litterarum scientiam, vitæ munditiam, morum elegantiam, aliaque dona
virtutum tibi desuper concessarum, ex fide dignis testimoniis suffragari per-
cepimus, intuitum direximus nostræ mentis. Quibus omnibus debita medi-
tatione pensatis, de persona tua, nobis et eisdem Fratribus nostris ob exigen-
tiam tuorum meritorum accepta, eidem Gerapolitan. Ecclesie, de Fra-
trum &c. providemus, teque illi præficimus in Archiepiscopum et Pastorem,
curam &c. plenarie committendo &c. *merearis percipere incrementum*.

Datum Avenione ii. Kalend. Augusti anno v.

CXXVIII.

Præficitur Ecclesie Constantien. Ibid. epist. 34.

Venerabili fratri Petro electo Constantien.

Inter sollicitudines varias quibus assidue premimur illa &c. *intendamus.* *vid. in Regist. num. 6. fol. 46.*
 Dudum siquidem Ecclesia Constantien. in Patriarchatu Antiocheno consistente, per obitum ultimi Episcopi Constantien. qui extra &c. diem &c. pastoris &c. Nos vacatione huiusmodi &c. intellecta, volentes eidem Ecclesie, ne ulterius dispendia &c. paterna &c. præcavere, & ad provisionem ipsius &c. felicem, paternis &c. intendentes, ac cupientes &c. personam, quæ sciret &c. ipsam in suis &c. et etiam adaugere: post deliberationem, quam &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professorem, in Sacerdotio &c. cui de religionis &c. et aliis multiplicium &c. testimonia perhibentur, direximus oculos &c. quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesie Constantien. de dictorum &c. providemus, teque illi præficimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. plenarie committendo. Et subsequenter per Venerabilem fratrem nostrum Petrum Archiepiscopum Cæsaraugustan. apud Sedem Apostolicam tibi fecimus munus consecrationis impendi &c. *uberius valere promoveri.*

Datum Avenione 11. Kalend. Augusti anno v.

CXXIX.

Ut edificare possint domum in castro-novo Agrigent. Ex lib. 4. epist. 875.

Dilectis filiis Ministro & Fratribus Ordinis Minorum Provinciae Siciliae, secundum dicti Ordinis morem.

§. I. **D**Um ad fructus uberes, quos facer Ordo vester, in quo sub iugo voluntarie prosperatis, mundanis a vobis relegatis illecebris, devotum Deo exhibetis obsequium, producit in agro militantis Ecclesie, reflectimus intuitum nostræ mentis, petitionibus vestris libenter annuimus, in iis præsertim, quæ divini cultus incrementum respiciunt, et salutem concernunt fidelium animarum.

§. II. Sane petitio vestra nobis exhibitâ continebat, quod vos, qui pro divini cultus augmento, ac salute fidelium animarum in Castro-novo Agrigentini diocesis. unum locum ad opus et usum Fratrum dicti Ordinis construere proponitis et fundare: quodque dilectus filius nobilis vir Ottobonus de Auria miles, Admiratus Siciliae, Dominus dicti Castri, volens terrena in coelestia et transitoria in æterna, felici commercio, commutare, de bonis a Deo sibi collatis, solum, in quo locum ipsam fundare ac construere proponitis, ac alia pro fundatione ac constructione loci huiusmodi necessaria vobis pia intendat donatione donare: nos igitur cultus huiusmodi desiderantes augmentum, ac dicti Nobilis intentionis devotæ propositum favorabiliter profequentes, huiusmodi vestris supplicationibus inclinati, recipiendi solum huiusmodi, et ibidem locum, cum Oratorio seu Ecclesia, campanili et aliis necessariis officinis construendi, nec non campanam et cœmeterium habendi, dummodo in eodem loco duodecim Fratres dicti Ordinis commorantes possint honeste et congrue sustentari, felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, et qualibet alia constitutione contraria non obstante, vobis, sine parochialis Ecclesie et juris cuiuslibet alicui præjudi-

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

dicio, plenam et liberam licentiam, auctoritate Apostolica, tenore presentium elargimur. Nulli ergo &c. nostræ concessionis &c.

Datum Avenione Nonis Augusti anno v.

C X X X.

Et aliam in oppido Patermonis. Ibid. epist. 876.

E I S D E M.

§. I. **O**rdinis vestri sacra religio, in quo devotum Deo exhibetis obsequium, promeretur ut petitionibus vestris, præsertim quæ Divini cultus incrementum respiciunt, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuamus.

§. II. Sane exhibitæ nobis pro parte vestra petitio continebat; quod quondam Alionora Regina Trinacriæ, dum ageret in humanis, cupiens terrena &c. commutare, voluit ac etiam ordinavit, quod in loco seu terra Patermonis, Cathanien. Diœces. in certis domibus suis, ad divini nominis laudem & gloriam, & pro salute sua, aliorumque fidelium animarum, unus locus de bonis suis, cum Oratorio sive Ecclesiâ, campanili, campanis, & aliis necessariis officinis ad opus et usum Fratrum dicti Ordinis, deberet construi et fundari, quodque quidam, quos dicta Regina ad exequendum & mancipandum affectui hujusmodi suæ laudabilis intentionis propositum deputavit, parati sint domos ipsas vobis dare pro loco hujusmodi construendo.

§. III. Nos igitur hujusmodi præfatæ Reginæ laudabilem ac piam intentionem favorabiliter prosequentes, & augmentum divini cultus, ad quod vos, & alii dicti Ordinis professores diligenter intenditis, affectantes, vestris supplicationibus inclinati, recipiendi domos præfatæ, & ibidem locum cum Oratorio, seu Ecclesiâ, campanili, & aliis necessariis officinis construendi, nec non campanam et cœmeterium habendi, dummodo in eodem loco duodecim Fratres dicti Ordinis commorantes possint honeste & congrue sustentari, felicitis recordationis Bonifacii Papæ VIII. &c. & qualibet alia &c. non obstantibus, vobis, sine parochialis Ecclesiæ et juris cujuslibet alieni præjudicio, plenam et liberam licentiam, auctoritate Apostolica, tenore presentium elargimur. Nulli ergo &c.

Datum Avenione ut supra.

C X X X I.

Præficitur Ecclesie Canticen. Ex lib. 1. epist. 30.

Venerabili fratri Francisco Episcopo Canticen.

*Et in Regesto
tom. 1. fol. 126.*

Apostolatus officium quamquam &c. *grata suscipiant incrementa*. Dum siquidem Ecclesia Canticen. per obitum ultimi Episcopi Canticen. qui extra &c. diem &c. pastoris &c. Nos vacatione hujusmodi &c. intellecta, volentes eidem Ecclesiæ, ne ulterius dispendia proluxæ vacationis incurreret, paternæ sollicitudine præcavere, et ad provisionem ipsius &c. felicem, sollicitis studiis intendentes, et cupientes talem eidem &c. personam, quæ sciret &c. ipsam in suis juribus conservare, ac etiam adaugere, post deliberationem quam super his &c. diligentem; deum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professore, in Sacerdotio &c. de religionis zelo, et aliis multiplicium &c. apud nos fide dignis testimoniis multipliciter commendatum, diriximus oculos &c. Quibus omnibus debita &c. de persona tua eidem Ecclesiæ, de dictorum Fratrum consilio, providemus, teque illi præficimus in Episcopum

& Pa-

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

et Pastorem , curam &c. plenarie committendo . Et subsequenter tibi per Venerabilem fratrem nostrum Petrum Archiepiscopum Carfarauugust. n. apud Sedem Apostolicam munus fecimus consecrationis impendi ; in illo qui dat gratias &c. *merearis percipere incrementum* .

Datum Avenione xii. Kalend. Septembris anno v.

In eundem modum Archiepiscopo Creten. et Capitulo ac Clero Canticen.

CXXXII.

Præfictur Ecclesia Chiffimen. Ex lib.3. in append. epist.36.

Dilecto filio Guallelmo Mauracochio electo Chiffimen.

Inter sollicitudines varias, quibus &c. *intendamus* . Sane pridem Ecclesia Chiffimen. per obitum bonæ memoria Belleti Episcopi Chiffimen. qui extra &c. diem &c. Pastoris &c. Nos vacatione hujusmodi &c. intellecta, cupientes eidem Ecclesiæ per Apostolicæ Sedis providentiam, utilem et fructuosam præsidere personam, provisionem ejusdem Ecclesiæ Chiffimen. dispositioni nostræ, ea vice duximus specialiter referendam; decernentes ex tunc irritum &c. contingeret attentari: ac postmodum de ordinatione ipsius Chiffimen. Ecclesiæ, de qua nullus præter nos, post reservationem et decretum hujusmodi se potuit intrmittere, neque potest &c. supradictis, ne prolixæ vacationis &c. sollicitè cogitantes, post deliberationem, quam de præficiendo eidem &c. personam &c. cum Fratribus &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio &c. cui de litterarum scientia, religionis &c. & aliis multiplicium &c. testimonia perhibentur, direximus &c. quibus omnibus diligenti &c. de persona tua, eidem Chiffimen. Ecclesiæ, de dictorum &c. providemus, teque illi &c. in Episcopum et Pastorem, curam &c. ipsius Chiffimen. Ecclesiæ plenarie committendo. In illo qui dat gratias &c. *gratiam uberius valeas promereri* .

Datum Avenione ii. Kalend. Octobris anno v.

In eundem modum Archiepiscopo Creten.

CXXXIII.

Præfictur Ecclesie Eugubine. Ex lib.1. epist.35.

Dilecto filio Vesiano Ronlandi electo Eugubin.

Apostolatus officium quamquam &c. *suscipiant incrementa*. Nuper siquidem Eugubin. Ecclesia ad eandem Romanam Ecclesiam, nullo medio pertinente, per obitum bonæ memor. Francisci Episcopi Eugubin. qui nuper apud Sedem Apostolicam, diem &c. pastoris &c. Nos considerantes, quod nullus præter nos de provisione &c. hac vice se intrmittere potest, pro eo quod nos diu ante &c. provisiones omnium &c. vacantium et vacaturarum &c. & dispositioni nostræ specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum &c. contingeret attentari, et ad provisionem ipsius &c. felicem, ne longæ vacationis &c. paternis &c. intendentes, cupientes quoque talem eidem Ecclesiæ præesse personam, quæ sciret &c. eandem in suis &c. juribus et etiam adaugere, ipsamque præservare a noxiis et adversis, post deliberationem, quam super his &c. diligentem: demum ad te Ordinis Fratrum Minorum professorem, in Sacerdotio constitutum, quem litterarum scientia præditum, vitæ ac morum &c. in spiritualibus &c. ac aliis multiplicium &c. laudabiliter insignitum, ex testimoniis fide dignis accepimus, convertimus &c.

Vid. fol. fol. 381

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

mus &c. Quibus omnibus debita &c. de persona tua nobis et eisdem Fratribus nostris, consideratione prævillorum accepta, præfatæ Eugubine Ecclesiæ, de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica, providemus, teque illi præcimus in Episcopum et Pastorem, curam &c. ejusdem Ecclesiæ plenarie committendo, firma ducti fiducia &c. *uberius consequi merearis.*

Datum Avenione vi. Nonas Octobris anno v.

CXXXIV.

Præfatur Ecclesiæ Montisfarane. Ex lib. 3. in append. epist. 58.

Dilecto filio Manenti Francisci de Fabriano Electo Montisfaran.

*Vid. Constit. 101.
Tom. XXII.
Sæc. 4. fol. 158.*

§. I. **P**astoralis officii debitum exigit, ut inter sollicitudines varias &c. *gubernare.* Nuper siquidem Ecclesiæ Montisfaran. vacante pro eo, quod nos Venerabilem fratrem nostrum Pontium Vicanen, tunc Montisfaran. Episcopum apud Sedem Apostolicam constitutum, a vinculo, quo tenebatur dictæ Montisfaran. Ecclesiæ, cui tunc præerat, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, absolventes, ipsum ad Vicanen. Ecclesiæ, tunc vacantem, duximus transierendum, præciendo eum eidem Vicanen. Ecclesiæ in Episcopum & Pastorem.

§. II. Nos attendentes, quod nullus præter &c. de ipsius Ecclesiæ Montisfaran. ordinatione se intrmittere potest, pro eo, quod nos diu ante &c. provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, tunc apud dictam Sedem vacantium & vacaturarum imposuerim apud eam, ordinationi & dispositioni nostræ specialiter reservantes, decrevimus ex tunc irritum &c. contingeret attentari, & ad provisionem ipsius Ecclesiæ Montisfaran. prosperam & felicem, ne prolixioris vacationis detrimenta subiret, paternis & sollicitis studiis intendentes, post deliberationem, quam ad præciendum eidem Montisfaran. Ecclesiæ, personam utilem, ac etiam fructuosam, quæ sciret &c. ipsam manutenere in suis juribus, ac etiam adaugere, cum Fratribus nostris habuimus diligentem. Demum ad te Ordinis Fratrum Minorum Professorem, in Sacerdotio &c. litterarum &c. aliisque grandium virtutum meritis, prout ex testimonio fide dignis accepimus, laudabiliter insignitum, direximus oculos &c. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua præfatæ Montisfaran. Ecclesiæ de dictorum &c. providemus, teque illi præcimus in Episcopum & Pastorem, curam &c. plenarie committendo, in illo qui dat gratias & largitur premia confidentes &c. *uberius valeat promereri.*

Datum Avenione xv. Kalend. Decembris anno v.

In eundem modum Archiepiscopo Beneventano & Joanne Regine Siciliæ,

CXXXV.

Ut possint vocare duo Monasteria. Ex 2. part. libr. 2. epist. 295.

Dilectis filiis Vicario Generali Ministris, ac Fratribus Ordinis Minorum in Vicaria Scotia.

§. I. **I**nter ceteros Ordines in agro plantatos Ecclesiæ, ad Ordinem Fratrum Minorum gerentes specialis devotionis affectum, ad ea vigilanter intendimus, ac operam efficaciter impertimur, per que in Ordine ipso cultus divini Nominis augeatur, & idem Ordo prosperis successibus gratuletur.

§. II.

ANNO CHRISTI 1346.

CLEMENTIS VI. ANNO 4. & 5.

§. II. Cum itaque, sicut accepimus, inclite memorie Robertus progenitor carissimi in Christo filii nostri David Regis Scotie illustris, quemdam locum in Villa de Lavark Glasquen. Dicec. vobis obtulerit & concesserit, dum adhuc ageret in humanis, & in toto regno Scotie Ordo vester in tribus dumtaxat Dioecesibus sit locatus, & exinde in partibus illis per guerrarum tirannidem prae ceteris Ordinibus sit depressus: nos, vos & Ordinem ipsum volentes proficere favorabiliter in hac parte, consideratione praefati David Regis, ac carissime in Christo filiae nostrae Joannae Reginae Scotie ejus consortis, nobis super hoc humiliter supplicantium, ac vestris supplicationibus inclinatis, vobis & Ordini vestro praedicto, recipiendi locum praefatum, per eundem Robertum Regem vobis, ut praefertur, oblatum & concessum, nec non unum alium locum per dictos David Regem, & Joannam Reginae, seu eorum subditos ab insultu hostium distantem, vobis & eidem Ordini concedendum, dummodo loca ipsa ad hoc sint idonea, & in eorum quolibet duodecim Fratres ipsius Ordinis inibi pro tempore commorantes, honeste ac congrue valeant sustentari, & in quolibet ex locis praedictis habendi & construendi Ecclesiam, seu Oratorium, cum campanili & campana & coemeterium, & alias necessarias officinas, absque tamen praedictis parochialium Ecclesiarum dictorum locorum, & juris cujuslibet alterius alieni, felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII. praedecessoris nostri prohibentis, ne Religiosi Ordinum Mendicantium loca de novo recipiant, absque dictae Sedis licentia, faciente plenam & expressam de prohibitione hujusmodi mentionem, & aliis constitutionibus contrariis nequaquam obstantibus, vobis plenam & liberam auctoritatem praesentium, clargimur. Nulli ergo &c. nostrae concessionis &c.

Datum Avenione III. Kalend. Decembris anno v.

MONUMENTA REGIA

Extracta ex Archivo Urbis Neapolitanae .

ROBERTI REGIS SICILIAE ET HIERUSALEM.

I.

Unit Capelle sue Regie Oratorium sancte Marie ad Crucem, quod postea conversum fuit in Monasterium Clarissorum . Ex registro Roberti annorum 1327. & 1328. littera A. fol. 73. a tergo .

Robertus &c. Universis praesentes litteras inspecturis, tam praesentibus, quam futuris . In majestatis aeternae laudem & gloriam, & praecellsum divinitatis suae misterium dignanter efferimus, & pro summa reverentia Virginis, quam debemus, praecipue devotionis instinctu ad ipsam Virginem gloriosam, cujus merito, ex dignatione filii vivimus, & nostris populis feliciter praesidemus, novum Oratorium, sive locum sanctae Mariae ad Crucem situm infra moenia, prope pontem, loco qui dicitur Miraculorum, cujus signa potentia sunt evidenter, & notoria, & manifesta, ut eo potius crescat in illo coepta jam populi devotionis affectus, quo successive sunt favoris nostri culminis cum oblationibus fructibus, obventionibus, redditibus, & preventibus ejus omnibus, si qui sunt, & nuncque in antea fuerint, Cappellae Regiae Domus nostrae, in perpetuum, ex nunc in antea, de certa nostra scientia tenore praesentium condimus . Ita quod Orato-

*Vide in Annali,
anno 1338. n. 211*

Tom. VII.

E f f 2

rium

rium ipsum, seu locus quomodocumque fieri, vel adificari contingeret, per omnia, tamquam unum de specialibus membris dictæ Cappellæ Regiæ habeatur de cetero, ac etiam censetur, declarantes tenore præsentium, ac etiam decernentes, quod Cappellani & Clerici prædictæ Cappellæ Regiæ, nobis, vel hæredibus, & successoribus nostris in Neapolitana Civitate morantibus; & nunc in antea, singulis annis, in eodem Oratorio, sive loco, quolibet festo ipsius Virginis gloriose ad divinum officium celebrandum, tam in Missa, quam Vesperis solemniter teneantur, quodque fructus, redditus, oblationes, ac proventus omnes & singuli prædicti Oratorii, sive loci percepti jam, & sicut in antea percipi successive contingeret, conferantur, & distribuuntur, inter Magistrum prædictæ Cappellæ, aliosque Cappellanos, & Clericos ejus, pro rata, & portione debita, unumquemque ipsorum rationabiliter contingente, sicut de oblationibus & obventionibus aliis jam dictæ Cappellæ nostræ est nunc usque servatum, & in antea nos, ac ipsi hæredes & successores nostri providemus observandum. In cujus rei fidem perpetuamque memoriam, præsentibus nostras litteras fieri, & pendenti sigillo Majestatis nostræ munimus. Datum Neapoli per manus Juris Civilis Professoris Vicemgerentis Prothonotarii Regni Siciliæ. Anno Domini MCCCXVIT. die prima Junii, undecimæ Indictionis, Regnorum nostrorum anno vigesimo.

II.

Jubet ut Regi Ministri assistant fratri Guillelmo de Anglia electo Juvenacien. In registro signato 1329. & 1330. littera B. fol. 237.

*Vide in Annal.
an. 1130 n. 12.*

Roberтус &c. Justitiarius Terræ Bari, necnon Officialibus, & universis hominibus Civitatis Juvenaci præsentibus & futuris fidelibus suis &c. Cum venerabilis & religiosus vir frater Guillelmus de Anglia Ordinis Fratrum Minorum, sacre pagine Doctor, Consiliarius, familiaris, & fidelis noster ad Episcopatum Juvenacien. noviter canonicè sit promotus, & confirmatus legitime, nos eum alias & contemplatione præmissa, sincero & charitativo Dominico prosequentes affectu, fidelitati vestræ mandamus, quatenus in omnibus, quæ ad ipsius Ecclesiæ commodum, & utilitatem, & sui pastoralis officii rationabiliter spectare noscuntur, circa etiam recuperationem jurium ipsius Ecclesiæ, & suorum per consequens, si expedit, efficaciter debitis auxiliis, consiliis, & favoribus assistentes, vos prædicti homines, de consuetis & debitis, tam ipsi Ecclesiæ, quam ejus prædecessoribus devote pareatis, & efficaciter intendatis; præsentibus autem litteras post opportunam inspectionem eorum, præsentanti restitui volumus pro cautela. Datum in Casafana supra Castrum maris de Stabia per Joannem Grillum. Anno Domini MCCCXXX. penultima Julii xii. Indictione. Regnorum nostrorum anno vigesimo secundo.

JOANNÆ I. REGINÆ SICILIÆ, ET HIERUSALEM.

I.

Ut restituantur fratri Guillelmo Episcopo Scalen. bona que ad ejus Ecclesiam spectabant. Ex registro anni 1343. littera G. fol. 250. a tergo.

Joanna &c. Stratigoto Civitatis Salerni fidei suo gratiam &c. Venerabilis in Christo Pater frater Guillelmus Scalenensis Episcopus, Inclitæ Dominæ D. Sancie, Dei gratia Hierusalem, & Siciliæ Reginæ, matris nostræ Confessor, Consiliarius, familiaris, & fidelis noster, Serenitati nostræ supplicavit hu-

humiliter, ut cum nonnulla bona stabilia dictæ suæ Scalensis Ecclesiæ, domus utpote, apothecæ, & possessiones aliz in dicta Civitate Salerni, ejusque pertinentiis posita, per quam plures laicales privatas personas occupata teneantur illicitæ, seu distracta, revocari illa ad jus, & proprietatem ejusdem Ecclesiæ benignius mandarem. Nos autem, qui Ecclesiæ, & alia pia loca opportuni favoris præsidio libenter prosequimur ex affectu, ipsius Episcopi supplicationibus annuentes, de consilio & assensu ejusdem Domine D. Sancie, Dei gratia Hierusalem, & Siciliæ Reginæ, reverendæ Domine matris, administratricis, & gubernatricis nostræ, & aliorum administratorum, & gubernatorum nostrorum, volentes prius de prædictis plenius informari, fidelitati tuæ præcipiendo mandamus expresse, quatenus statim receptis præsentibus, de prædictis, per quamdam discretivam indaginem, quæ judicialis strepitus non requirat examen, diligenter informari procure per homines fide dignos, qui plene inde scire valeant veritatem, sub religione præstandi prius per unumquemque ipsorum, de veritate dicenda, corporalis ad sancta Dei Evangelia juramenti, & quidquid inde inveneris, fideliter in scriptis redactum, sub sigillis, tuo, necnon Judicis, & actorum Notarii deputatorum, tecum per Curiam nostram, culmini nostro studeas districte & particulaçiter intinere, ut informatione ipsa habita super prædictis, providere consultius valeamus, cautos ne aliud, quam quod inde inveneris, & scripseris, possit per alium ullo unquam tempore inveniri, cum tibi exinde totaliter incumbamus. Datum Neapoli per Adenulfum Cumanum de Neapol. &c. Anno Domini MCCCXLIII. die XX. Maii, Indictione XI. Regnorum nostrorum anno primo.

II.

Ut nullus audeat fabricare in ambitu Monasterii sancte Crucis intra spatium quadraginta cannarum. In registro an. 1343. & 1344. littera A. fol. 41.

Joanna &c. Universis &c. In religionis favorem, ubi præsentium de honestatis debito agitur, potestatis nostræ præsidium libenter extendimus, & ad removenda obstacula quælibet, quæ viderentur illi posse quomodolibet refragari, personis consideratis & locis, sicut negotii qualitas exigit, remediabiliter providemus. Sane ex instinctu devotionis internæ, applicantes eurarum nostrarum custodiam ad venerabile Monasterium Monialium sanctæ Crucis de Neapoli, opus utique manuum Inclitæ Domine D. Sancie, Dei gratia Hierusalem, & Siciliæ Reginæ, reverendæ matris nostræ; ejusque statum imposterum salubriter gubernandum, ut Moniales in illo degentes sub professione & habitu beatæ & inclitæ sanctæ Claræ, claustrali cohortatione locatæ, Deo, & ipsi Sanctæ, sine alicujus tentationis jaculo, liberius famulentur, & pensantes claræ devotionis affectum, quam ipsa Regina mater nostra, spiritu claritatis per actum latræ, ad Monasterium ipsum gerit, ut Moniales ipsæ, quæ, spretis hujus mundi delitiis, sub regulari habitu Domino famulantur, nullis mundanis affectibus involvantur, præsentis edicto nostro perpetuo vulturo, de certa scientia nostra præscribimus, & incommutabiliter ordinamus, ut nullus, cujuscumque status, aut conditionis existat, circa, vel prope dictum Monasterium, & ejus ambitum, quantum videlicet quadraginta cannarum spatium ad generalem cannam Civitatis Neapolis mensurando, a Monasterio ipso distat, domos, habitationes, seu ædificia quæque construere quomodolibet audeat, vel præsumat: si quis vero præsentis edicti nostri inventus fuerit quomodolibet transgressor, dirutis & penitus demolitis omnibus domibus, habitationibus, & ædificiis ipsius, pro suæ transgressionis temeritate, libram auri unam fisco nostro, sine aliqua remissione per-

persolvat. Ex his enim honestati Religiosorum ipsarum, in expedientibus casibus opportune percipimus, ut eis deditis divinis servitiis malignandi tollatur occasio, & inordinatæ voluntati cujuslibet impotentie contradicatur; ut autem hujusmodi edictum nostrum in communem notitiam deveniat singulorum, præfens scriptum edictum ipsum continens, pendenti sigillo excellentiæ nostræ munitum, majoris Ecclesiæ Neapolit. necnon Castri nostri Novi de Neapol. & Curia Vicariæ Regni nostri porticibus apponi, & affigi mandavimus; quod ipsius edicti seriem suo quasi sponorio præconio, & patulo judicio publicabit, & nihilominus in plenioris cautelæ suffragium, Capitaneo Civitatis Neapoli per alias nostras litteras, ejusdem edicti seriem continentes, injungimus, ut edictum ipsum per eandem Civitatem divulget publice, & per competentia faciat officia divulgari. Datum Neapoli per manus Adenulfi Cumani de Neapoli &c. Anno Domini MCCCXLIII. die tertio Novembris, duodecimæ Indictionis, Regnorum nostrorum anno primo &c.

III.

Instituit sue Regiæ Capelle Magistrum fratrem Andream de Valle-regiæ. Ibidem.

Joanna &c. Tenore præsentium, notum facimus universis earum seriem inspecturis, tam præsentibus, quam futuris, quod nos attendentes honestatem morum, conversationis, & vitæ suavitatem placidam, devotionis promptitudinem, nec minus & probatam in Divinorum cultu peritiam, que in persona religiosi viri fratris Andree de Valle-regiæ, Ordinis Fratrum Minorum, Cappellani, familiaris, & fidelis nostri, ab ipso quasi nostræ infantie tempore, certa nos experientia docente, concurrere novimus & vigere, suadente quoque servitiorum suorum laudabilibus meritis, que nos ad hoc excitant; pariter & inducunt, eundem fratrem Andream Magistrum secreta Cappellæ nostræ, harum serie, de certa nostra scientia, duximus ordinandum; volentes & mandantes expresse per ipsius Cappellæ Cappellanos & Clericos, dicto fratri Andree tamquam illius eorumque Magistro, in omnibus, quæ ad hujusmodi magisterium spectare noscuntur, intendi de cetero efficaciter & pareri. Has igitur litteras nostras, magno pendenti sigillo nostro munitas, in hujus rei testimonium & cautelam, tibi duximus concedendas. Datum Neapoli per Adenulfum Cumanum de Neapoli &c. Anno Domini MCCCXLIV. die VI. Januarii XII. Indictione Regnorum nostrorum anno I.

IV.

Assumis in suam Cappellanum & familiarem fratrem Petrum de Aquila. Ex registro ann. 1343. 1344. littera I. fol. 55.

Joanna &c. Universis &c. Si persæpe Princeps in familiaritatis & obsecrationis officium, ad aliorum testimonium, sibi jungit ignotos, decet eum per amplius illos assumere, quos experientia certa, propriæque scientiæ, dignos novit. Cum igitur profundæ dona scientiæ, discretorum actus morum laudabiles, & alia gratiosâ virtutum merita religiosi viri fratris Petri de Aquila, Ordinis Minorum, sacrae paginæ professoris, nobis, devotionis & fidei sinceritate, præclareant, ipsum in Cappellanum & familiarem nostrum providimus, & duximus retinendum; volentes & jubentes expresse, quod illis de cetero privilegiis, favoribus, honoribus, prærogativis, & gratiis potiatur & gaudeat, quibus Cappellani & familiares nostri ceteri potiuntur. In cujus rei testimonium præfantes litteras fieri, & pendenti sigillo nostro, quo utimur, jussimus communiri. Datum Neapoli anno Domini MCCCXLIV. die XXI. Januarii XII. Indictione, Regnorum nostrorum anno secundo.

IN-

I N D E X

R E R U M N O T A B I L I U M

Note Arabica paginam, Romana marginalem paragraphum denotant.

A

A BRAHAMI BZOVII menda corriguntur, & deteguntur calumniæ. 2. 11. 7. XIV. 48. XXIV. 57. VII. 118. V. 146. XXXII. 213. X. 296. XV.

Accursius Bonfantinus Inquisitor a Pontifice commendatur. 86. XXXII. citatur ad comparandum. 208. II. Prælati jubentur ut ei auxilium conferant. 219. XVII.

Adamus Concionator egregius Provinciæ Franciæ. 318. I. Livini Martyris præceptor. ibidem. cum eodem Hierosolymam proficiscitur. 320. IV.

Adamus Gabulensis Episcopus. 321. VIII.

Adæ primi parentis cranium ubi inventum. 366. XXV.

Ademarius de Pictavia vir nobilis. 92. XXXII.

Aditonæ Conventus. 338. XXVI.

Ægidia Abbatissa Monasterii Cusentini. 105. XIX.

Agencius Conventus. 199. XXXVIII.

Agnes Boema miraculis illustris. 87. XXXII. de ejus canonizatione agitur. ibidem.

Agnes de la Cerda cum Fernando Osorio Affini invalide Matrimonium contrahit. 339. XXVIII. Monasterium pro Clarissis extruit. ibidem.

Agnes Coriliani Comitissa Monialis. 324. XV.

Agnes filia Ludovici Bavori dat nomen Clarissis. 326. III.

Agnes Hungariæ Regina Monasterium pro Monialibus Campi Regii extruit & dirat. 317. XV.

Agnes quædam Monasterii Mediolanensis, prope Portam Vercellensem, Ecclesiam construit. 248. VIII.

Agnes socia beatæ Agnetis Ariminensis. 336. XXII.

Agnes de la Vega Monialis in Asturicensi Monasterio. 92. XXXIV.

Agriensis Conventus. 241. XXV.

Alanorum Episcopæ ad Papam. 209. III.

Alasia Monialis sancti Elzearii familiaris. 12. XXXI.

Albertus Gonzaga Episcopus Yporegiensis. 37. III.

Albertus de Laico vir potens. 129. II.

Albertus Nuncius Imperatoris Tartarorum apud Pontificem. 227. II. 229. IV.

Albertus de Sicardis Episcopus Callensis. 88. XXV.

Albicastrus. *V. infra Alphonsus Albicastrus.*

Alboina de la Scala Monialis in Abbatissam confirmatur. 126. XIII.

Alemannus de Donatis Episcopus Suanensis. 112. XII. inde Mutinensis. 252. IV. Florentinorum apud Pontificem. Orator. 290. III.

Alexander IV. Pontifex Minorum Regulam explicat. 26. VII.

Alexander Venciolus Episcopus Nucernus miraculis clarus. 72. XVI.

Algojense Monasterium. 61. XVII.

Alionora Comitissa Mouasterii Gelriensis fundatrix. 324. XV.

Alionora Regina Cœnobii Patermonis fundatrix. 338. XXVI. Regulam S. Clare proficitur. 295. XIII.

Alifolda Tartarus Christianis infestus. 255. VII. occiditur. 255. VIII.

Allegrettus Chiavellus Fabriani Dominus. 208. II.

Alpherus Messanenensis Randacii Guardianus. 299. XX.

Alphonsus Albicastrus Episcopus Conimbricensis sanctæ Elisabethæ sepulcrum mirifice exornat. 195. XXVIII. ad ejusdem processum examinandum deputatus. 193. XXV.

Alphonsus Aragonius Michaelem Cæsennatem Pontifici commendat. 86. XXI. agit ut quædam sæc ditionis Cœnobii Minoritis subjiciantur. 105. XX. Conventum sanctæ Mariæ de Cruce Neapolis privilegii dicit. 221. XXII. moritur, & apud Minores sepulturam habet. 185. II. Ejus encomia. ibidem.

Alphonsus Castellæ Rex quædam bona Monasterio Cordubensi largitur. 52. XXXIX. privilegia concessa Minoritis servari jubet. 21. XLVI. Mahometanorum fuit debellator insignis. 322. XII.

Alphonsus Dionysius sanctæ Elisabethæ Portugallicæ Regiæ familiaris. 202. IV.

Alphonsus Mexia Leyriensis Episcopus ejus-

- eiusdem sanctæ Reginz procedum-
examinat. 193. xxv.
- Alphonfus IV. Portugalliz Rex primun-**
lapidem Monasterii Juliz pacis ponit.
375. III.
- Alphonfus Quimones miracula sanctæ**
Elisabethæ discutit. 193. xxv. 195. xxix.
- Alphonfus Sanchez Diouyfis Lusitani**
Notus. 52. II.
- Alphonfus Villegas historiam S. Elisa-**
bethæ Portugalliz scribit. 198. xxxvii.
- Altaripense Monasterium. 128. xxxiii.**
- Alvarus Nunez Monasterii Asturiceusis**
fundator. 92. xxxiv.
- Alvarus Pelagius causam innuit con-**
demnationis Apostille Petri Joannis
Olivæ. 48. xxiv. partes Pontificis de-
fendit. 99. xviii. ad Episcopatum Coro-
nensem assumitur. 134. vii. quando
floruit. 86. xxxii.
- Amadeus de Alba Episcopus Langonen-**
sis. 253. iv.
- Amadeus Naulensis Episcopus. 327. xxv.**
- Amancius Peclanensis Episcopus. 294.**
xii.
- B. Amatus in Ecclesia sancti Francisci**
Scalarum Anconæ tumulatus. 21. xlv.
- Ambitionis pravi effectus. 80. vii. 122. xi.**
- S. Ambrosius Macedonum paupertatem**
extollit. 29. xiiii.
- Amilianum Monasterium. 73. xviii. 342.**
xxx.
- Amiffinus Michaeli Casenati adhæret.**
85. xx.
- Anconæ Scalarum Conventus. 21. xlv.**
- Andreas de Aurelia Pontificius Pœni-**
tentiarum. 291. iii.
- Andreas Barholi similiter. 203. i.**
- Andreas Graviuensis Episcopus. 294. xii.**
- Andreas Roverus Theologiæ Doctor pri-**
mum ponit lapidem sacelli Monasterii
Algojæ. 61. xviii.
- Andreas de Valle regia Larinenfis Epi-**
scopus. 312. vi. & Capellanus Reginz
Joannæ. 306. xxxv.
- Andreolus Rusciolus Inquisitor Mar-**
chiz. 144. vii.
- Audruius de Assisio Episcopus in Tar-**
taria decedit. 54. II.
- Anellus Bozaltutus ades sanctæ Mariæ**
de Cruce Neapolis auget. 221. xxviii.
- Angela Corneta Monialis virtutibus il-**
lustris. 60. xv.
- Angelus Acciajulus Florentinus Anti-**
sthes. 330. vi.
- Angelus Aciensis Episcopus. 134. vii.**
- Angelus de Clareno doctrina, & pietate**
celebris. 268. xxiv.
- Angelus de Monte Leone Joannis de**
Valle discipulus. 168. xxiv.
- Angelus Perusinus regularem discipli-**
nam in Monasterio Ariminensi resti-
tuit. 22. xlvi.
- Angelus Spoletanus Fratricellorum Præ-**
fectus. 116. I.
- Angelus Viterbiensis Episcopus in Urbe**
Pape Vicarius. 69. vi.
- De Animarum visione quando & a quo**
mota questio. 128. v.
- Anitientis Conventus. 115. xviii.**
- Anua Algojæ Monasterium illius Oppi-**
di construit. 61. xvii.
- Anna Austriaca Clarissâ. 150. xxii.**
- Anna Arpilcueta clauda meritis beatæ**
Elisabethæ liberatur. 195. xxx.
- Anna de Cruce in Monasterio Villæ Lu-**
porum floret. 339. xxxviii.
- Anna de Menefes Monialis in Monaste-**
rio Asturiceusis. 92. xxxiv.
- Anna Scherichina Monasterii Algojæ**
Abbatissâ. 61. xvii.
- Anna de Vreana Clarissâ illustris. 339.**
xxxviii.
- S. Annæ sepulcrum prope alterum beatæ**
Virginis situm. 268. xxix.
- S. Anselmus Macedonum paupertatem**
laudat. 29. xiiii.
- Antonius Adimarius a Florentinis ad**
Pontificem legatus missus. 330. vi.
- Antonius de Alexandria Hierapolita-**
nus Archiepiscopus. 338. xlv.
- Autouius de Aribandis Episcopus Cæ-**
tanius. 298. xviii. 246. iv. 335. I.
- Antonius Daza historiam sancti Rochi**
scribit. 71. xiv.
- Antonius Moutefeltrius. 308. II.**
- Antonius de Valentia Roberti Regis Si-**
ciliz apud Pontificem Orator. 99. x.
- Antonius Vasconcellos historiz sanctæ**
Elisabethæ Reginz Portugalliz au-
ctor. 199. xxxvi.
- Aquense Monasterium. 207. xi.**
- Aquensis Conventus comburitur. 155.**
xxxv.
- Aquillina de Monte Colicola Monasterii**
Gentiani fundatrix. 73. xviii.
- De Argiona Duces Conventus Lucentiz**
fundatores. 206. ix.
- Arestanum Monasterium. 307. xxxviii.**
- Ariminense Monasterium. 21. xlvii.**
336. xxiii.
- Armannus Thadæus Cornobium Ferra-**
riense construit. 247. vi.
- Armeniz Rex mittit Legatos ad Pontifi-**
cem. 243. I. seqq.
- Arnaldus Caramani Vicecomes Mona-**
sterii de Casseriis extructor. 323. xiv.
- Arnaldus de Claromonte floret in Aca-**
demia Parisiensi. 135. ix. ad Episcopa-
tum Tutellensem assumitur. ibidem,
& 147. xv.
- Arnaldus de Lucegio Pontificius Pœni-**
ten-

- rentiarius. 312. v. & in Piceno Inquisitor. 317. l.
- Arnaldus** de sancto Michaelē Dominicanus Apostolicus Pœnitentiarius. 131. l. Ei Pontifex mittit Epistolam. 146. xii.
- Arnaldus** Orthobienfis Episcopus. 321. viii.
- Arnaldus** Rojardi Archiepiscopus Salernitanus, & Episcopus Sarlatensis. 112. xii.
- Arnaldus** Venciensis Episcopus. 158. l.
- Arnaldus** Turrianus Minoriticam defendens paupertate oburgatur a Pontifice. 2. iii. ad Episcopatum Sarlatensem assumitur. 112. xii.
- Asteriaci** Conventus. 92. xxxii.
- Asturicēse** Monasterium. 92. xxxiv.
- Atelini** Domini Ecclesię Conventus Ferrariensis fundatores. 247. vi.
- Augustinus** Righinus majus sacellum. Ecclesię Ferrariensis extruit. 247. vi.
- Aureliacensis** Conventus. 136. xii.
- Auxitanum** Monasterium. 59. xiii.
- Aycharius** Mediolanensis Archiepiscopus contra hostes Ecclesię irruit. 22. l. 34. xxviii. 300. ii. 307. l.
- Aymericus** Episcopus Paphensis a Pontifice ad varia negotia expedienda destinatus. 8. xix.
- Aymo** Sabaudię Comes cum Violante Spinula matrimonium init. 287. iii. fuit valde Minoritis addictus. 309. v.
- Axolinus** Michaelis Casenatis nepos ab eo Vicarius Generalis Ordinis instituitur. 85. xx.
- B**
- B** Adejocy Conventus. 75. ii.
- B** Balduinus Rex Hierosolymis tumulatus. 266. xxv.
- Baldus** Fracassinus a Florentinis ad Pontificem legatus missus. 330. vi.
- Bambergense** Monasterium. 247. vii.
- Bandinus** Cremonensis Pseudoepiscopus. 113. xii.
- S. Barnabę** Caput Genuam defertur. 298. xvii.
- Bartholomęus** Joannellus Inquisitor in Umbria. 111. x. 118. iv. 144. vii. Pontificius Pœnitentiarius eligitur. 145. ix.
- Bartholomęus** Aromatarius auctor Libri Distinctionum. 314. ix.
- Bartholomęus** de Cassino Folieus Episcopus. 338. xxv.
- Bartholomęus** Chioccarellus Regni Neapolitani Antiquarius. 89. xxviii.
- Bartholomęus** Elethenfis Episcopus. 34. xxvii.
- Bartholomęus** Martinotius de Monte. Tom. VII.
- Politano** Martyr. 284. lx.
- Bartholomęus** Minorita cum aliis a Joanne XXii. Pontifice vocatus. 37. ii.
- Bartholomęus** Perusinus Inquisitor in Tuscia. 118. iv.
- Bartholomęus** Rože Commissarius in Boemia. 317. ii.
- Bartholus** de Saxoferrato quid de Minoritica paupertate sentiat. 38. xii. Alexandro Venciolo Episcopo egregium dat responsum. 72. xvi.
- Baruthi** Conventus. 268. xxxi.
- Basilus** Moscovię Dux partem Tartarię subigit. 223. ii.
- Beatrix** Portugallię Regina sanctę Elisabethę Nurus. 42. x. ei assistit in agone. 187. vi. Fratrem Minoritam mittit Nuncium ad Regem Aragonię. 220. xx. Monasterii Juliaepacis primum lapidem ponit. 325. iii.
- Bela** Rex beatę Cunegundis parvus. 150. xxiii.
- Belengerius** Januensis sanctitate floret. 116. ii.
- Benedictus** Castellus Episcopus Astisus. 20. xliii.
- Benedictus** XII. ad summum Pontificatum evehitur. 158. iii. seq. commendat se Religiosorum preclius. 175. l. Epistolas scribit Generali & Provincialibus Ministris. 175. ii. eisdem in Comitibus Caturcenfibus. 205. vi. Regibus Boemię. 177. iv. Anglię. 178. vi. seq. Hungarię. 231. vii. & Armenię. 243. ii. Imperatori Tartarorum, eorumque Principibus. 210. v. seq. Philippo Valesio. 201. ii. Aycardo Mediolanensi Archiepiscopo. 201. iii. Alphonso Portugallię Regi. 232. l. alias expedit litteras pro Inquisitore Marchię. 208. ii. & Astisii. 242. l. V. *Epistola*. Acta irritat contra Mattheum Vicecomitem. 248. l. suum Pœnitentiarium Minoritam instituit. 183. l. moritur. 251. l. Ejus enarrantur virtutes. ibidem.
- Berengarius** Boccausius Michaelis Casenatis fautor. 85. xix.
- Berengarius** de Malobosco Provincialis Aquitanię. 99. viii.
- Berengarius** de Mari Pseudoepiscopus. 112. xii.
- Bergę** Conventus. 155. xxxv.
- Bernardinus** Amicus de locis sanctis scribit. 285. lxi.
- S. Beruardinus** de Senis Cajetę commoratus. 92. xxxiii.
- Beruardinus** de Senis Hierosolymorum Guardianus. 265. xxv.
- Bernardus** Abbas Monasterii S. Theofredi. 24. xxvii.
- Bernardus** Anitienfis Episcop. 115. xviii.
- G g g g
- Ber-

- Bernardus Aferiaci Comes Mirandæ Cœnobium ædificari curat . 92. xxxi.
 Bernardus Civitatenſis Epifcopus . 333. vi.
 Bernardus Laurentii ad Regem Majoricarum Nuncios mittitur . 333. iv.
 Bernardus Minorita cum aliis a Pontifice coram ſe vocatus . 37. ii.
 Bernardus de Monteto Sagonenſis Epifcopus . 295. xii.
 Bernardus Nemaufenſis Epifcopus . 20. xliiii.
 Bertranda Monialis litteras Pontificias recipit . 226. i.
 Bertrandus de Caymaco pro Monialibus privilegiorum conſervator . 326. xiiii.
 Bertrandus de Deucio Cardinalis prudenter in Lombardia populos reconciliat . 22. i. Legatus ad Regem Siciliae mittitur . 326. i.
 Bertrandus Ebredunenſis Archiepiſcopus in Fratricellos animadvertit . 185. i.
 Bertrandus Eſcarpitus Epifcopus Adjacentis in Corfica . 321. viii.
 Bertrandus de Porto Otienſis Epifcopus a Pontifice contra detractores Sedis Apoſtolicæ Commiſſarius inſtituitur . 75. i. ci epiftole diriguuntur . 82. xv. 85. xx. Præſes eligitur Capituli Bononiienſis . 82. xiv. alius fuit a Bertrando Tuſculano Epifcopo . 84. xviii.
 Bertrandus Rotundus Apoſtolicæ Sedis Nuncius . 66. ii.
 Bertrandus de Turre loco Michaelis Cæſenatis Ordinem regit . 84. xviii. eo præſente Pontifex eundem Cæſenatem obſurgat . 82. xii. quaſdam approbat Conſtitutiones pro Cuſtodia Januenſi . 105. xx.
 Bertulduſ Neapolitanus Antifteſ . 35. xxx.
 Bervicenſis Conventus . 135. x. 338. xxv.
 Bethuniæ Monafterium . 23. iii.
 Beybingenſis Conventus . 135. x.
 Bindus de Senis Pontificius Notarius a Piratis capitur . 59. xii.
 Blanca Mediolanenſis Ducis Conjug Ecclēſiam Monialibus conſtruit . 248. viii.
 Blaſius de Buiza de ſanctis Locis ſcribit . 285. lxi.
 Blaſius Freyre hiftoriam ſanctæ Eliſabethæ Portugalliæ exaravit . 199. xxxvi.
 Blaſius Martyr in Vallachia . 222. ii.
 Boccanegrius Dux Genuenſis Caput ſancti Barnabæ ſuſcipit . 298. xvii.
 Boleslaus Poloniæ Dux beate Cunegundis deſponſatur . 150. xxxiii.
 Bologninus Mercatelli a beata Clara Ariminenſi ad viam ſalutis vocatus . 324. xvii.
 Bona beati Thomæſij Genitrix . 149. xxi.
 Bonaccuſius Freſcobaldus a Florentinis ad Pontificem legatus miſiſ . 330. vi.
 Bonagratia de Bergamo audaçer in controverſia de paupertate ſe gerit . 4. i. carceribus mancipatur . 2. ii.
 Bonajuncta de Monticulo Inquiſitor Venetiſ . 66. ii.
 S. Bonaventura de Franciſcana paupertate diſſerit . 25. iv.
 Bonaventura Marianenſis Epifcopus . 295. xii.
 Bonifinius Epifcopus Seueniſ ope Minorum contra hæreticos utitur . 222. xl.
 Bonifacius Epifcopatus Cherouenſis Pſeudominiftrator . 80. x.
 Bonifacius Corbanienſis Epifcopus . 134. vii.
 Bonifacius Novellus pacifcitur pro indemnitate Corbarii . 105. i.
 Bonifacius Perdicis Pontifici familiaris . 70. ix. ab eodem ad Regem Cypri mittitur . ibidem .
 Bonifacius Sulcitanus Epifcopus . 48. xxv.
 Bonifacius Stephanus de Terra ſanctæ ſcribit . 285. lxi.
 Bononiienſis Civitatis elogium . 236. xvi.
 Boyſſeti Monafterium . 51. xxx.
 Bozanenſis Conventus . 173. xxxv.
 Braditz Couventus . 173. xxxv.
 Brigenſis Conventus . 182. xiiii.
 S. Brigitæ de beati Algotli gloria facta revelatio . 321. vii.
 Briſticienſis Conventus . 199. xxxvii.
 Brulliani Conventus . 174. xxxv.
 Brunsbergienſis Conventus . 114. xviii.
 Bruxellenſe Monafterium . 316. xiv.
 Bucius Proceſſus ad inaugurandum Imperiali poteſtate Ludovicum a Romanis deſignatus . 77. ii.
 Bude Monafterium . 174. xxxvi.
 Budislav Corbanie Comiti Pontifex Inquiſitores commendat . 202. i.
 Burginoni Conventus . 135. xi.

C

- Cabilonenſe Monafterium . 73. 18. 128. xxxii.
 Cæſar Cajazza Confeſſarius Monialium S. Mariæ Ægyptiacæ Neapolis . 183. xv.
 Cajetanus Cardinalis de Vio quid de religioſa paupertate ſentiat . 30. xvi.
 Cajete Conventus . 93. xxxiii.
 Callienſis Conventus . 226. iv.
 Campi Regii Monafterium . 317. xv.
 Cantabrigienſis Conventus . 92. xxxii.

Ca-

- Capitulum Generale Affili. 170. xxviii.
233. xii. Bononiæ. 82. xiv. Caturci.
204. iii. Lugduni. 40. vi. Massiliæ.
291. iv. Parisius. 94. i. Perpiniani. 119.
vii. Venetiarum. 330. vii.
- Caputii Minorum forma quando mutata.
95. iii.
- Carolus Calabriae Dux sanctum Elzearium Magistrum habet. 21. xxvii. Pontificem rogat pro constructione Conventus Montis Varchii. 72. xvii. in defensionem Ordinis diploma expedit. 89. xxix. ante mortem suscipit Franciscanum habitum. 89. xxviii.
- Carolus Hungariæ Rex Conventum Lippensem extruit. 73. xviii. ei Pontifex epistolam dirigit. 39. iii. 56. v. obit in Domino. 259. xv.
- Carolus V. Imperator privilegia pro Terra sancta confirmat. 279. xl. ix.
- Carolus Moraviæ Marchio iussu Clementis Pontificis in Imperatorem eligitur. 332. ix.
- Carolus Rex Boemiæ Monasterium Epternacense dicit. 339. xxxix. Corpus Genitoris apud Minores condit. 339. xxviii.
- Carrigi Conventus. 199. xxxvii.
- Carthæus vir insignis Cœnobium Iriliacense extruit. 241. xxvi.
- Casimirus magnus Poloniæ Rex Calisensem Conventum ædificat. 226. iv.
- De Casinis Conventus. 72. xvii.
- Cassalense Monasterium. 136. xiii.
- Casseriense Monasterium. 223. xiv.
- Castaldus B. Odorici Foro-Julienfis Amicus. 134. xvii.
- Casri Casaris Conventus. 49. xxvii.
- Casri novi Conventus. 338. xxvi.
- Casri de Ordeales Monasterium. 92. xxxv.
- Castrucius Lucensis. 34. xxviii. Ludovici Imperatoris partibus favet. 77. i. seqq. prope mortem habitum Frauciscanum induit. 226. iii.
- Catarina Maguësa Tyroniæ Comitissâ apud Minores tumulata. 221. xxiii.
- Catarina Mediolanensis Clarissarum Monasterium restaurari curat. 247. viii.
- Catarina de Ordealdis Monasterii Ariminensis Abbatissa. 22. xlvii.
- Catarina Siciliæ Regis filia Clarissâ. 220. xviii.
- Catarina de Ulmo Abbatissa Monasterii Claromontensis. 105. xix.
- Catarina Zollerin Monasterium Bambergense Clarissarum incipit. 247. vii.
- Caturcense Monasterium. 208. xl.
- Cauratæ Conventus. 21. xlvi.
- Cecani Conventus. 323. xii.
- Ceccus Asculanus hæreticus. 87. in marg. Tom. VII.
- Celani Conventus translatio. 222. x. ii.
- Christianus Adricomius Scriptores Teræ sanctæ recenset. 285. lxi.
- Christianus Canonicus Vislicienfis beatam Cœcungundem inuictur ad Cœlos progredientem. 151. xxvii.
- Ciacconi mendum corrigitur. 254. v.
- Cisteriense Monasterium. 73. xviii.
- Civitatis Ducalis Conventus. 307. xxxvii.
- Civitiellæ Conventus. 59. xii. & Monasterium. 316. xv.
- Clanensis Conventus. 322. x.
- Clara Ariminensis quando, & quibus Genitoribus orta. 322. x. in adolescentia mundi illecebris dedita. 322. x. cœlitus monita respicit. 322. xi. asperam vitæ rationem suscipit. ibidem. frustra Dæmou eam vexare conatur. 322. xii. ejus abstinentia. 322. xiii. orationes. ibidem. caritas eiga proximum. 322. xv. mortificationes, & labores. 324. xvi. libenter persecutiones sustinet. 324. xviii. qualiter Christi passionem sentiebat. 325. xix. spiritu prophetico fulget. ibidem. multa parat miracula. 325. xx. divinis consolationibus fruitur. 326. xxi. in Domino obdormit. ibidem. quiaam ejus exaravit gesta. 326. xxii.
- Clarebergense Monasterium. 322. xv.
- Clarissarum Monasteria. V. *Monasterium*, & privilegia. V. *In fine cujuslibet anni, & præsertim additiones Patris Melissani*.
- Claromontanum Monasterium. 105. xix.
- Clemens V. Pontifex Minorum Regulam explicat. 25. iv. 31. xviii.
- Clemens VI. ad Pontificatum assumitur. 251. ii. scribit Archiepiscopo Amalphitano. 252. iii. Imperatori Tartarorum. 290. ii. Fortancio Vassalli. 291. v. 294. xi. Patribus Ordinis Venetis congregatis. 292. vi. Taylarando Cardinali. 293. ix. V. *Epistola*. Mittit Henricum Patriarcham Constantinopolim ad reducendos Græcos. 289. i. Legatos ad Armenos. 225. i. Christianis Romanie succurrit. 321. ix. contra Ludovicum Bavarum severe agit. 321. ix. privilegia Fratibus, & Clarissis largitur. 286. i. 308. i. seqq. 317. i. cruciatam indicit. 324. t. V. *Petrus Rogerii*.
- Coldarat Ordinis Prædicatorum Inquisitor in Cracovia. 22. i.
- B. Collecta Monasterium Nanetis reformat. 51. xxix.
- Coloniense Monasterium. 307. xxxix.
- Compincensis Conventus. 338. xxvi.
- Concilium Constantiense, quam ob causam celebratum. 71. xiv.
- Confluentis Conventus. 127. xxii.
- G g g g 3

Conradus de Alis pro fide Hierosolymis
necatus. 284. LX.
Conradus Cerra de Monte Episcopus Af-
filius. 148. XV.
Conradus Heghel Consul Oppidi Algo-
jæ. 61. XVII.
Conradus de Hungaria Provinciæ Polo-
niæ Visitator. 137. II.
Conradus de Marcha extruit Monasteria
Huerdense. 226. V. & Claremben-
gensis. 323. XV. dat nomen Minoritis.
ibidem.
Conradus Wesaliæ Coloniz Provincialis
Minister. 128. XXI.
Constantia Aragonia sanctæ Elisabethæ
Lusitania Genitrix. 44. XVII.
Constantia Cortiliani Comitis filia Cla-
rissa. 105. XIX.
Constantino Clusi Comiti Pontifex In-
quisitores commendat. 203. I.
Conventus Aditoniz in Scotia. 338.
XXVI. Aginensis. 199. XXXVIII. Agrien-
sis. 241. XXV. Anconæ Scalarum. 21.
XLV. Aniticensis. 125. XVII. Aquensis.
155. XXXV. Aureliensis. 136. XII.
Badejocii. 75. II. Baruthi. 268. XXXI.
Berachfensis. 127. XXI. Berge. 155.
XXXV. Bervicensis. 135. X. 338. XXVI.
Bethinix. 155. XXV. Bethleem. 266.
XXVI. Beybingensis. 125. X. Bozanen-
sis. 173. XXXV. Bradit. 173. XXXV. Bri-
genis. 182. XII. Brilliciensis. 199.
XXXVII. Brulliani. 174. XXXV. Brun-
sbergensis. 114. XVII. Burginoni. 135.
XI. Cajetz. 92. XXXII. Calisensis. 226.
IV. Cantabrigiensis. 92. XXXII. Carrigi.
199. XXXVI. de Casis. 72. XVII. Ca-
stri Caesaris. 49. XXVII. Castrinovi. 338.
XXVI. Caureta. 21. XLVI. Cecaui. 323.
XII. Celani translatio. 322. XII. Civi-
tatis Ducalis. 307. XXXVII. Civitel-
læ. 59. XII. Clanensis. 322. X. Comp-
nacensis. 338. XXVI. Confluentis. 127.
XXXI. Cuccari. 204. XVII. Domus Dei
in Scotia 338. XXVI. Dunfrisi. ibidem.
sancti Emiliani translatio. 307. XXXVII.
Enecopiz. 222. XXVI. Ferrariensis.
247. VI. Ficechii. 182. XIII. Gandix.
285. LXII. Grandisvillani. 306. XXXV.
Guigauii. 322. XII. Hieracensis. 136.
XI. Hierosolymitanus. 260. XVII. seqq.
Horæ. 49. XXVIII. Incha. 49. XXVII.
Insulæ viridis. 322. XII. Irialacensis.
241. XXVI. Itri. 35. XXX. Ivodiensis.
182. XII. Lavargi in Scotia. 338. XXVI.
Lavarkensis. 338. XXVI. Lippensis. 72.
XVII. Lubamensis. 155. XXXV. Lucem-
burgensis. 339. XXVIII. 340. I. Lucen-
tiæ. 206. IX. Maceriarum. 285. LXII.
Maydestanensis. 135. X. Medinæ, sive
Methimnæ de Pomar. 20. XLIV. Saucti

Miniati. 307. XXXVI. Miranda. 92.
XXXII. Moguntinus comburitur. 115.
XVIII. in Montanis Judæ. 269. XXXIII.
Monterii. 35. XXX. 322. XII. Montilli
Ademarii. 92. XXXII. Montisfalconis
translatio. 199. XXXVIII. Montis fan-
ctæ Mariæ. 174. XXXV. Montis Regii.
21. XLVI. Montis Sion. 263. XX. seqq.
Moutis Varchii. 72. XVII. Nazareth.
269. XXXII. Neapolitanum sanctæ Cru-
cis. 220. XXI. Neapolitanum SS. Tri-
nitatis. 221. XXXIII. 326. XII. Olibæ. 322.
XI. Patermonis. 338. XXVI. Peyræ sive
Peræ. 59. XII. 64. II. Porticensis. 206.
X. Prætonensis. 124. XVII. Radzo-
viensis. 65. III. Randacii. 316. XIII.
Reyburgiz in Scotia. 338. XXVI. Sar-
nani. 92. XXXIII. Skokolincensis. 222.
XXVI. Serræ Petronum. 127. XXI. Sin-
tricensis Hospitium. 127. XXI. Sopro-
nensis. 241. XXV. Tannenensis. 226. IV.
Totemoye. 49. XXVII. Torturicorum.
316. XIII. Valriaci. 49. XXVII. Upo-
lensis. 222. XXVI. Vilnæ. 250. VI.
Weilsensis. 59. XII. Werliariensis.
242. IV. Winebiregii. 173. XXXV. Xan-
tonensis. 72. XVII. Yporiegæ. 37. III.
Zenz. 59. XII.
Conymbreicense Monasterium. 21. XLVIII.
Coradinus Sultani filius civitatem Hier-
osalem subjugat. 283. LXVIII.
Corcagiensis Custodia in Hibernia erigi-
tur. 41. VI.
Corficam Insulam quando intraverint
Minoritæ. 127. XXI.
Cosmus a sancto Francisco a Turcis pro
fide occisus. 285. LX.
Cracoviense Monasterium. 51. XXIX.
Cuccari Conventus. 204. XVII.
S. Cunegundis. V. *Kunegundis*.

D

Demon infestus beatis Oderico. 124.
XVI. Stephano Hungaro. 160. VI.
Michaeli Magothi. 166. XXI. Claræ
Ariminenis. 333. XII. & Minoriticæ
pauperati. 114. XVII.
Daniel Bostraensis Archiepiscopus. 338.
XXV.
Daniel Clemeutis vitam scribit beatæ
Claræ Ariminenis. 336. XII.
Daniel Minorita Legatus Regis Arme-
niæ ad Pontificem. 243. I. 310. I. a quo
cum aliis benigne recipitur. 321. II.
David Rex Scotiæ cum Rege Angliæ
præliatur. 132. I. Pontifex ad eum pa-
cis consilia per litteras & Legatos per-
git. 133. IV. locum Minoritis pro ex-
truendo Cœnobio concedit. 338. XXVI.
Day-

- Daymo Segniæ Comiti Pontifex Inquisitores commendat. 203. 1.
- Delpbina Monialis virtutibus, & miraculis illustris. 60. xv.
- Deodatus de Bernardonis Saccellanus Pontificius. 337. xxv.
- Denneyense Monasterium. 286. lxxiii. 308. xl.
- Didacus Fernandus Esteverns unus ex fundatoribus Conventus Badejocii. 75. 11.
- Didacus a Rosario historiam sanctæ Elisabethæ Lusitanæ Reginæ scribit. 198. xxxvi.
- Dionyfius Lithuanus Martyr. 250. v.
- Dionyfius Regis Hungariæ Nuncius apud Pontificem. 308. 1. 311. 111.
- Dionyfius VI. Rex Lusitanæ locum pro Cœnobio Badejocii Franciscanis concedit. 75. 11. commendatur a Pontifice. 43. xii. moritur. 43. vii. Ejus præclara gesta. 52. 11.
- Dominicani in suæ Religionis primordiis nil in communi possidebant. 27. 13. V. *Prædicatores*.
- S. Dominicus introductentibus in suum Ordinem possessiones male precatur. 27. x.
- Dominicus de Bartha Aquitanæ Minister Vir egregius. 306. xxxv.
- Dominicus Galæcus Guardianus Badejocii. 75. 11.
- Dominicus Hungarus Martyr. 166. xix.
- Domus Dei Conventus. 338. xxvi.
- Donatus de Carato Salpenfis Episcopus. 338. xxv.
- Drudifia focia beatæ Agnetæ Ariminenfis. 336. xxii.
- Dulcinistarum hæresis pullulat in Italia. 279. viii.
- Dunfrisi Conventus. 328. xxvi.
- Durandus de Francia summam scripsit pro Confessariis instruendis. 314. ix.
- Dutricus de Velsperch Minister Austriæ. 173. xxxv.
- E**
- Edmundus Angliæ Regis filius Conventum Præstonensem extruit. 114. xviii.
- Eduardus Rex Angliæ cum Davide Rege Scotiæ præliatur. 131. 1. Eum Pontifex hortatur ad pacem. 333. xv. eique epistolas dirigit. 178. v. cum Philippo Franciæ Rege simulates habet. 339. xxvii. 340. 1.
- Electus sanctitate insignis. 325. 11.
- Eleonora Alphonfa Lusitana Monasterii Santaraneusis fundatrix. 203. 1v.
- Elias Hungarus diu inter Tartaros mansit. 290. 11. Ei Pontifex epistolas dirigit. 214. x. 218. xv. ab Imperatore Tartaro ad eundem Pontificem mittitur. 227. 1.
- Elias de Nahallis Archiepiscopus Nicosensis ad Patriarchatum Hierosolymitanum assumitur. 254. 1v. & ad Cardinalatum. 254. v. ei Pontifex indulget ut plura possit habere beneficia. 317. 1. Comitibus Masiliæ interest. 292. vii.
- Elionus de Villanova Magister Hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani. 117. 111.
- Elisabetha Angliæ Regina Minoritas persequitur. 241. xxvi.
- Elisabetha Aragonia Friderici Austriæ uxor. 150. xxii.
- Elisabetha Arze Patrona Cœnobii Medinæ de Pomar. 20. xlii.
- Elisabetha Boemæ Regina canonizationem beatæ Agnetis a Pontifice postulat. 87. xxiii.
- Elisabetha Bosniæ Principis conjux Pontificis Epistolas recipit. 38. 1.
- Elisabetha Hispaniarum Regina de Locis Terræ Sanctæ beneemerita. 279. xlii. reformationem Monasterii de Petralbis procurat. 60. xv.
- S. Elisabetha Hungarica S. Elisabethæ Portugallicæ Matertera. 44. xviii.
- Elisabetha Hungariæ Regina Caroli conjux tertium amplectitur lustratum. 259. xv. Neapolim, & Romam proficiscitur. 259. xvi. ibi relinquunt eximie pietatis exempla. 260. xvi. Pro Cœnobiiis construendis a Pontifice facultatem obtinet. 226. xxi. ædificat Lippis Conventum. 72. xvii. & Budæ Monasterium. 174. xxxvi. 259. xv. clara meritis in Hungaria decessit. 260. xvi. apud Clarissas tumulata. 259. xv.
- S. Elisabetha Portugallicæ Regina, mortuo conjuge, habitum Clarissarum induit. 41. vii. Compostellam pergit. 41. viii. 182. xii. ibi offert Apostolo pretiosa munera. 41. ix. Regiæ vestes in sacram suppellectilem vertit. 41. x. Pontifex ei mittit sanctæ Crucis particulam. 42. xi. simulque consolatorias epistolas. 42. xii. prope Clarissas sibi domicilium statuit. 43. xiii. Xchodochium pro egenis ædificat. ibid. Ejus Sociæ & exercitia. 43. xv. in Monasterium Conimbricente sanctimoniales introducit. 44. xvi. cum quibus ducere vitam religiosam cupit. 44. xvii. ab hoc proposito dissuadet. 45. xviii. omnibus in publica egestate succurrit. 45. xix. chirographo ante obitum suam ultimam voluntatem declarat. 46. xxi.

- Num fuerit Tertii Instituti Soror. 45. xx. seqq. Urbani VIII. affirmativam opinionem confirmat. 47. xxxii. In gens sepulcrum, quod sibi extruxerat, miraculose transfert. 186. iv. Lusitaniz, & Castelliz Reges dissidentes componit. 187. v. Ante obitum sanctissimam Dei Genitricem intuetur. 187. vi. Sacraque Synaxi reficitur. ibidem. in Domino obdormit. ibidem. tempus ejusdem obitus recensetur. 186. iii. omnium virtutum exemplar fuit. 187. vi. Corpus defertur Conimbricam. 187. vii. suavissimi odoris liquorem emittit. 188. viii. Omnes ei religiose parentant. 188. x. Sanat febre correptas. 188. viii. Gibbosa manu deformem. 188. ix. genibus male babentem. 189. xi. ore male affectam. ibid. alium pede laesum. 189. xii. alterum brachio. 190. xvi. manu laborantem. 191. xvii. Monialem deliquit oppressam. 192. xxi. tres Virgines a variis morbis liberat. 192. xxxii. Restituit visum pluribus caecis. 189. xiii. 190. xiv. periculanti salutem. 190. xiii. matris Genitrici Filium. 190. xiv. Lac utricibus. 192. xx. obfessam a malis spiritibus liberat. 190. xvii. alias a diversis molestiis eripit. 193. xxxiii. Ejus meritis Nativitas Sebastiani Regis tribuitur. 192. xix. Fluvio miraculose virtutem communicat. 192. xxi. Liberat Monasterium a grassante lue. 192. xxi. Pauperum annonam multiplicat. 193. xxxiii. Ejus cultum impediendes corrumpit. 192. xxi. promoveutes sanantur. ibid. Ejus festivo die laboraus pleclitur. 193. xxxiiii. Alia miracula ad ejus sepulcrum patrata. 192. xxiv. Ejus propagatur cultus. 193. xxv. Corpus exhumatum repertum integrum. 194. xxvi. transfertur. 195. xxviii. Epi. habbia ad ejus sepulcrum. 194. xxvii. de ejus canonizatione agitur. 193. xxv. quae tandem celebratur in Urbe. 196. xxxi. seqq. Miraculis multis hac occasione fulget. 198. xxxv. Varia in ejus laudem sunt composita officia. 198. xxxvi. vitae scriptores. ibidem. quomodo piugatur. 198. xxxvi.
- Elisabetha Siciliae Regina Conventus Rancidii fundatrix. 316. xiiii. meritis beati Gerardi masculinam concipit prolem. 300. xxxiii.
- Elisenda de Moncada Regina Aragoniae construit Monasterium de Petralbis. 59. xiv. in quo vixit post mariti obitum. 60. xv. fuit erga Clarissas piensissima. 22. xl. viii.
- S. Eleazarus Caroli Regis Roberti filii Magister. 11. xxxviii. munera spernit. 12. xxxix. in se causas pauperum suscipit. 12. xxx. Ejus humilitas. 14. xxxv. erga egenos commiserationis. 12. xxxi. & Ecclesiasticos reverentia. 13. xxxii. fidei ardore flagrat. ibidem. In Christi latere spem reponit. 13. xxxiii. in imminente naufragio non timet. 14. xxxiv. Febre correptus miraculose sanatur. 15. xxxv. Mortem praevidet. 15. xxxvii. agrotus a divinis laudibus non cessat. 15. xxxviii. in agone vexatur a daemone. ibidem. Sancte moritur. 16. xxxviii. quo anno. 16. xxxix. Apud Minores tumultus. 16. xxxviii. transfertur corpus Aptam. 16. xl. crebra patrat miracula. 17. xl. canonizatur. 17. xli. Bulla canonizationis. 17. xli. Quinam de eo scripserunt. 20. xlii.
- Emanuel de Fonseca, & Zuniga Catholici Regis Romanus orator. 21. xli. vi.
- Emanuel Lilongus Nicosienensis Episcopus. 20. xlii.
- Emanuel Rex Lusitaniz primus solemnitate festi sanctae Elisabethae propagator. 191. xviii.
- S. Emiliai Conventus translatio. 307. xxxvii.
- Eudelia Regis Galliae notha, Clarissa, ab impedimento natalium dispensatur. 128. xxxii.
- Encopiae Conventus. 222. xxvi.
- Epistola Joannis XXI. Decretalis. *Cum in car.* 3. iv. alia Decretalis *Frequenter*. 61. 1. Regibus Hungariae. 39. iii. 56. v. 57. viii. Angliae. 132. iii. Franciae. 145. xi. Siciliae. 148. xviii. Ceborum. 140. iii. Armeniae. 143. v. Reginae Portugalliae. 42. xii. 73. xx. Franciae. 94. ii. Siciliae. 148. xvii. Imperatoribus Aethiopiae. 103. xv. Tartarorum, & aliis. 102. xv. 128. ii. Trapefudarum. 100. xii. Cardinalibus Bernardo Ostiensis. 82. xv. Jacobo sancti Georgii ad velum aureum. 173. xxxiv. Archiepiscopo & suffraganeis Hungariae. 55. iv. Episcopo Moephienis. 116. ii. Zaccariae Archiepiscopo in Persia. 100. xiii. Fratibus Minoribus congregatis in Capitulis Bononiensibus. 83. xvi. Parisino. 96. v. Alassiate. 170. xxxix. Ministris Generalibus Michaeli Coenati. 69. vii. Gerardo Odonis. 131. ii. 146. xii. 171. xxx. Stephano Bosnenis Principi. 38. ii. Ejusque conjugii Elisabethae. 39. ii. Bonifacio Comiti de Donaratico. 120. viii. Cancellario Parisiensis. 20. xxiv. Inquisitoribus Petro de Perusio. 8. xviii. Lamberto. 58. ix. Guillelmo Abbae. 68. v. Joanni de Badis. 133. vi. Simoni Philippo. 144. viii. Dominicanis Provinciae Scilavoiuz. 55. iv. Alvaro

Pelagio . 99. ix. Petro de Corbario . 108. iv. 109. vi. Christianis univēsus in Perfide . 102. xiv. Populis Tudertino . 67. iv. & Tartarorum . 141. iv.

Benedicti XII.

Regibus Boemiar . 177. iv. Angliar . 178. v. & vii. Hungariar . 231. vii. Siciliar . 239. xxiv. Armeniar . 243. ii. Imperatori Tartarorum . 210. v. 212. vii. 213. ix. Imperatrici . 229. iv. Primogenito eorundem . 218. xiv. 229. ii. & familiaribus . 213. viii. 216. xii. 217. xiii. seqq. 227. ii. Principi Alano . 211. vi. 219. xvi. Stephano Bano Bosnensi . 232. ix. Prælatis in Tartarorum Imperio . 230. v. Archiepiscopo Mediolanensi . 201. iii. 208. i. Catholico Armenorum . 245. iii. Generali Ministro . 331. viii. Eidem & Fratibus Ordinis . 175. ii. 184. ii. Inquisitori Marchiar . 181. xi. Comuni Civitatis Reatinar . 180. ix. Eliar Hungar . 218. xv. Nicolao Boneti, & aliis . 214. xi.

Clementis VI.

Regibus Armeniar . 311. iii. & Hungariar . 312. iv. Imperatori Tartarorum . 290. ii. Talayrando Cardinali . 293. ix. Archiepiscopo Amalphanano, & suffraganeis . 252. iii. Episcopo Caetano &c. 326. ii. Catholico, aliisque Prælatis Armeniar . 327. iii. Generali Ministro . 291. v. 294. xi. Eidem, & Provinciali Terræ Laboris . 261. xix. Capitulis Massiliar . 292. vi. & Venetiarum . 330. viii.

Gregorii XI.

Bulla Canonizationis sancti Elzearii . 17. xli.

Urbani VIII.

Attestatio de sancta Elisabetha Portugalliar, quod fuerit tertii Instituti . 47. xxiii.

Caroli Regis Siciliae.

Suis officialibus . 89. xxxi.

Roberti Regis Siciliae.

Sino Lolli Assisiani . 222. xxv.

Henrici VIII. Anglorum Regis.

Fratribus Hierosolymam commemorantibus . 279. lxi.

Philippi Majoris Cesaris.

Summo Pontifici . 90. xxxi.

Regis Poloniae.

Urbano VIII. 154. xxxiv.

Elisabetha Reginae Boemiar, & aliorum.

Summo Pontifici . 87. xxiv.

Sanciae Reginae Siciliae.

Fratribus congregatis in Comitibus Parisiensibus . 97. vi. & Perpiniani . 120. viii. Eisdem accedentibus ad indulgentiam Portiuncular . 172. xxxii.

Salimani Sultani.

Regi Galliar . 264. xxxii.

Principum Alano rum.

Summo Pontifici . 209. ii. & seqq.

Joannis Patriarchae Alexandriani.

Capitulo Perpiniani . 121. ix.

Andreae de Perusio Episcopi in Tartaria.

Guardiano Perusii . 53. ii.

Paschalis Minoris in Tartaria.

Fratribus Conventus Victoriae . 256. x.

Petri de Corbario.

Summo Pontifici . 107. ii.

Epertnacense Monasterium . 339. xxxix.

Eustachius Archiepiscopus Neupactensis . 221. viii.

Eustochium sancti Hieronymi discipula Hierosolymis tumulata . 267. xxxviii.

Eymericus corrigitur . 7. xiv.

F

F Abianus Inquisitor Bosnensis . 38. i. ut illi opem ferat Pontifex scribit Stephano Principi . 38. ii. Elisabethae ejus uxori . 39. ii. & Carolo Regi Hungariar . 39. iii. ab executione sui officii ab aliquibus detinetur . 40. iv. 104. xvi. injurias patitur . ibidem . Plurimos ex eo Regu haereticos profligat . 112. x. xi. committitur cura agendi contra Tarabocos . 118. iv.

Falconerius a Fontana Conventum Ferratiensem construit . 247. vi.

Ferdinandus Gonzalvez apud Minores tumulatus . 65. v.

Ferdinandus de Majoris Monasterii Montispefulani constructor . 226. v.

Ferdinandus Rex Hispaniarum reformationem Monasterii de Petralba procurat . 60. xv. de Locis Terrae sanctae benemeritus . 279. xliix.

Fernandus Ofofius cum Agnete de la Cerda Matrimonium invalide contrahit . 339. xxxviii.

Ficechii Conventus . 182. xiii.

Fidei Christianae Encomia . 139. ii.

Florentini contra Petrum Inquisitorem insurgunt . 229. iv. Vocant in Italiam Ludovicum Bavarum . 74. i. & Carolum Siciliae Regem ad gubernandam urbem . ibidem .

Forasterius virtutibus, & miraculis illustris . 207. xi.

Fortanerius Vassallus assumitur ad gradum magistralem . 145. ix. & ad Ordinis regimen . 291. iv. 308. i. Ei Pontifex Epistolas dirigit . 291. v. 294. xi.

Francia Ariminensis . 336. xxxii.

Francisca de Aravia Monialis in Monasterio Asturicensi . 92. xxxiv. & Fran-

- Francisca Cornejo . ibidem .
Francisca del Rio Clarissa illustris . 339.
xxviii.
Franciscani V. *Minores* .
Franciscinus Papiensis Fabiano Inquisi-
tori molestus . 104. xvi.
Franciscinus Vicedominus celebris Con-
cionator . 247. vi.
S. P. Franciscus liberat sibi addictum ab
ingenti periculo . 113. xiiii. Episcopum
triduo defunctum ad vitam revocat .
305. xxxiv. Fratrem proprietarium de-
functum proscibit . 113. xiv. fuit Con-
ventus Anconitani fundator . 21. xlv.
Franciscus de Abbate egregius Concio-
nator . 314. viii.
Franciscus de Alexandria a Tartaris pro
fide occisus . 255. vii. miraculose Im-
peratorem Tartarorum sanat . ibidem .
Franciscus de Aquaputrida auctor operis
Diadema Philoporum . 314. viii.
Franciscus de Arzubiaga Minister Pro-
vinciæ Cantabricæ . 20. xliiv.
Franciscus Ausculanus vir doctissimus in
eodem cum Cœsenate damnatione . 85.
xix. respicit . 313. vii.
Franciscus Bartholi Assisias vir celebris .
86. xxii.
Franciscus Brunellescius a Florentinis ad
Pontificem legatus missus . 330. vi.
Franciscus Caetanus Episcopus . 306.
xxxv.
Franciscus de Camerino Dominicanus
Episcopus in Tartaria . 144. vi. Ei Mi-
nora a Pontifice commendantur .
137. i.
Franciscus Camerinenis Episcopus Fra-
tricellorum fautor . 185. i.
Franciscus Canticensis Episcopus . 337.
xxxv.
Franciscus de Cancellaria laborat pro stabi-
lienda Italiæ pace . 99. x.
Franciscus de Clugia Lombardiæ Inquisi-
tor . 111. x.
Franciscus Gallorum Rex ad Sulimanum
Turcarum Imperatorem pro Terræ
Sanctæ recuperanda scribit . 264. xxi.
Franciscus Gonzaga de sanctis Locis scri-
bit . 285. lxi. ejus mendam corrigitur .
305. xxxiv.
Franciscus Gofaldus Episcopus Galtelli-
nus . 321. viii.
Franciscus de Fabrica vir egregius . 168.
xxv.
Franciscus Inquisitor in Tuscia . 144.
vii.
Franciscus Macarellus Inquisitor in Val-
le Spoletana . 203. i.
Franciscus Maria Bojonus dignitate , &
doctrina conspicuus . 247. vi.
Franciscus de Martiis Sacellanus Ponti-
ficius . 312. v. ad Laquedonensem Epi-
scopatum evehitur . 321. viii.
Franciscus Mayronius quando floruit .
86. xxii.
Franciscus Mirambeau ab hæreticis inte-
reptus . 72. xvii.
Franciscus de Monte Flacono a Pontifi-
ce executoriali recipit . 51. i.
Franciscus de Ordealphis ne hæreticis fa-
veat monetur a Pontifice . 182. x. in
Dominio Foris Julii ab Imperatore
confirmatus . 309. ii.
Franciscus Penna miracula sanctæ Elisa-
bethæ examinat . 193. xxv. ejus corri-
guntur errores . 7. xiv.
Franciscus Perusinus Inquisitor Tusciæ .
144. vii. ad Episcopatum Sarusensem
evehitur . 147. xv.
Franciscus Pisaurensis Episcopus . 294. xii.
Franciscus Pogatus a quodam hæretico
interemptus . 126. xii.
Franciscus quidam Monachus hæreticus
præsumptus . 104. xvi.
Franciscus Sacratii Cardinalis miracula
examinat sanctæ Elisabethæ . 193. xxv.
Franciscus de Spoletio Episcopus Sutri-
nus . 134. vii.
Franciscus Surianus Guardianus Hieru-
salem . 266. xxv. Montem Calvariæ
deperditum recuperat . ibidem .
Franciscus Vazius ad examinandum pro-
cessum sanctæ Elisabethæ deputatus .
194. xxv.
Franciscus Vigintimillienis Conventus
Hieracensis fundator . 126. xi.
Franciscus Ximenius Cardinalis in Hispania
Regularium reformator . 60. xv.
Fratricelli hæretici proligati a Pontifice .
115. i. 126. i. 156. i. 157. i. 182. x. 185.
i. & a Ministro Generali Ordinis . 126.
xxi.
Fridericus Austriacus . 150. xxii.
Fridericus Rex Siciliæ apud Minores tu-
mulatus . 220. xxxvii.
FulginateNSE Monasterium Lemitanensi
unitur . 225. ii.

G

Galeatus Vicecomes in Italiam Lu-
dovicum Bavarum vocat . 74. i.
Galeotus de Malatestis Arimini , alio-
rumque locorum dominus . 208. ii.
Galganus Alerienis Episcopus . 112. xii.
Galganus Cephaludensis Episcopus . 253.
iv.
Galhardus Custos Avasensis . 173. xxxv.
Gallia Cisalpina oppressa bello . 66. i.
Galliarum Regum munificentia erga lo-
ca Terræ Sanctæ . 279. i.

Gan-

- Gandæ Conventus. 285. LXII.
- Gargias Blandes sanctitate conspicuus. 237. III.
- Gargias Lorifus Episcopo Tirafonenfi bellum indicit. 294. XII.
- Gargias a Quiroga Provincie sancti Jacobi Minister. 206. IX.
- Gaudiana genitrix beatæ Claræ Ariminenfis. 322. X.
- Gedemunus, seu Gediminus Dux Lithuanie de Minoribus benemeritus. 34. XXVII. ad fidem cum suis populis convertitur. 257. III.
- Gelriense Monasterium. 324. XV.
- Genesardi mendum corrigitur. 7. XIV.
- Generales Ministri Michael de Cœfena. 69. VI. V. *Michael*. Gerardus Odouis. 98. VII. Fortanerius Vassalli. 292. VII.
- Gentianense Monasterium. 73. XVIII. 324. XV.
- B. Gentilis de Matelica Franciscano habitu induitur. 236. XVII. pergit in Ægyptum. ibidem. Multos paganos convertit, aliaque patrat mirabilia. ibidem. spiritu prophætico claret. 236. XVII. Divino ministerio transfertur. 237. XIX. pro Christo martyr occumbit. 237. XX. Corpus Venetias deferitur. 237. XX. divinitus plectitur ejus honori detrahens. ibidem.
- Gentilis de Spoleto doctrina, & pietate insignis. 268. XXIV.
- Gentilis de Varano Camerini Dominus. 308. II.
- Georgiani Cappellam Montis Calvarii Catholicis surripiunt. 265. XXV. deperdunt postea. 266. XXV.
- Georgio Classicæ Comiti Pontifex Inquisitores commendat. 203. I.
- Georgius Scanderbechius Monasterii Bambergensis regimeu Observantibus committi curat. 247. VII.
- Geraldus de Vitrinis Archidiaconus Beneventanus, & Nuncius Apostolicus. 9. XXI.
- Gerardus Burgundus. 86. XXI.
- Gerardus Girapetrensis Episcopus. 48. XXV.
- Gerardus Mulcolius Conventus Burgunonj fundator. 235. XI.
- Gerardus Odonis Pontifici Joanni familiaris, & Michaeli Cœfenati insensus. 40. VI. conatur sed frustra præceptum quartum e Regula abradere: ibidem. alia contra eandem molitur, 221. X. ad Ordinis regimem evahitur. 98. VII.
- Legatus a Pontifice mittitur in Siciliam. 227. III. & in Angliam. 231. I.
- Reginam Sanciam offendit. 227. III. seuentiæ Joannis de Animarum visione adheret. 245. X. Protector Monialium eligitur. 248. XVI. Patriarcha Antiochenus. 254. IV. & Catanienfis administrator. ibidem. Ei quædam præscribuntur decemæ. 257. I. profligat Bosniæ hæreticos. 231. VI.
- Gerardus de Pomerio Monasterii Gentiani extractor. 223. XV.
- Gerardus de Tauracarila ad varia negotia a Pontifice missus. 257. I.
- Gerardus de Valentia nobili ortus familia. 298. XIX. Mundi spernit illecebras. 299. XIX. eremiticam vitam ducit. ibidem. Dat Franciscanis nomen. ibidem. miraculose Fratris cibum parat. 299. XX. alia mirabilia patrat. 299. XXI. Ejus poenitentia. 299. XXI. Caritas. 300. XXIII. obedientia. 302. XXVI. Castitas. 302. XXVII. erga pauperum affectus. ibidem. oleo lampadis multos curat infirmos. 300. XXII. claret spiritu prophætico. 300. XXIII. enixe contemplationi addictus. 302. XXV. ægrotat. 302. XXVII. ei obitum sanctissima Virgo prædicit. ibidem. in Domino obdormit. 302. XXVII. miraculis post mortem corroborat. 302. XXVIII. 303. XXX. quorum recensetur compendium. 304. XXXIII. post triennium exhumatur corpus. 303. XXX. Pars brachii Pisas deferitur. ibidem. Quinam de eo scripserunt. 305. XXXIII.
- Gervasius Marcerius Sacellanus Pontificus. 337. XXV.
- Gervicus Episcopus Balezus. 127. XXI.
- Gerundenfè Monasterium. 308. XI.
- Gilbertus Enagdenfis Episcopus. 48. XXV.
- Gile Martinez de Otero primus Ordinis Militaris Christi Magister. 52. II.
- Godefridus de Buillon Hierosolymis tumultatus. 266. XXX. de Ordine Miunorum benemeritus. 270. XXXV.
- Gondifalvus Garzia Michaelem Cœfenatem Pontifici commendat. 86. XXI.
- Gondifalvus Mendes de Vasconcellos historiam sanctæ Elisabethæ scribit. 199. XXXVI.
- Gonfalvus socius Joannis de Etheo cum eodem pro fide necatur. 285. LX.
- Gonfalvus Transforna socius Paschalis Viçtorienfis in itinere ad Tartaros. 256. X.
- Gothardus Palastrellus a sancto Rocho conversus. 70. XII.
- Gothardus Vilnæ in Lithuania pro Christo interemptus. 250. V.
- Granayracense Monasterium. 61. XVII.
- Grandivillanus Conventus. 206. XXXV.
- Grassenfè Monasterium. 125. XIX.
- Gratianopoli Monasterium. 307. XXXVIII.
- Gratia de Aquila Episcopus Dulichneusis. 248. XV. inde Polcenis. 253. IV.
- Gratia Arnaldi Aquitanicus in obsequium

- Imperatoris Constantinopoli destinatus . 149. xix. ad Pontificem ab eodem Imperatore mittitur . ibidem .
- Græcorum Imperatrix agit de eorum cum Latinis unione . 149. xix.
- Gregorio Corbanæ Comiti Pontifex Minoritas Inquisitores commendat . 303. i.
- Gregorius de Hungaria mittitur ad Tartaros . 217. xiiii.
- Gregorius de Landino Archiepiscopus Viennensis quid sentiat de doctrina Petri Joannis Olivi . 48. xxiv.
- Gregorius IX. summus Pontifex Minorum Regulam explicat . 25. iv. 26. viii. 37. xvii.
- Gregorius XI. summus Pontifex Franciscanis construendi domicilium in Bethleem facultatem largitur . 266. xxvi.
- Gregorius de Segio Regis Armeniæ ad Pontificem orator . 289. i.
- Gregorius Syrmienfis Episcopus . 158. i.
- Guadagnus de Majolo Episcopus Cervienfis . 253. iv.
- Gualtridus vir egregius . 314. ix.
- Gualterus Athenarum Dux, Florentiæ Dominus Legatos ad Pontificem mittit . 290. iiii.
- Gualterus Cattonus doctrina celebris . 247. v.
- Gualterus de Divione Regiæ Franciæ Confessarius . 146. xiiii.
- Guardani Hierosolymorum facultates, & privilegia . 270. xxv.
- Guido Arimini Episcopus favorem hæreticis impendit . 40. v. de hæresi suspectus . 66. ii.
- Guido Britan & Comes apud Minores tumularis . 116. ii.
- Guido Candidus Utinensis Episcopus . 125. xviii.
- Guido Potentanus Ravennæ Dominus . 308. ii.
- Guido de Santa Regis Siciliæ Legatus ad Papam . 220. xi.
- Guido de Spathis egregius prædicator . 234. xiiii. manu clavum gestabat . ibid. apud Patres Conventuales corpus colitur . 234. xiv.
- Guidottus Provinciæ sancti Antonii Minister . 123. xiv.
- Guillelmus Albanus Episcopus pacis sequeſter a Pontifice ad varios Principes missus . 66. i. 88. xxvi. 74. i. 115. i. & ad Regem Siciliæ . 112. x. Ecclesiam Minorum Civitellæ visitantibus indulgentias largitur . 59. xii. Ei Pontifex locorum Ecclesiæ conservationem commendat . 64. ii. ad Archiepiscopatum Brundisinum transfertur . 148. xv.
- Guillelmus Alverricus Juvenaciensis Episcopus . 112. xii.
- Guillelmus Anglus a Sarracenis martyrium passus . 166. xix.
- Guillelmus de Aquitania beatum Stephanum martyrem in carceribus invisit . 164. xiv.
- Guillelmus Aflicæ Inquisitor Provinciæ . 66. ii. Ei Pontifex Epistolam dirigit . 68. v. & pro inquisitionis officio cubacula & hospitia assignari jubet . 118. iv. Thomam Valentem Dominicanum in carcerem conjicit . 118. v. jubetur ut bona cuidam hæretico resipiscenti restituat . 133. v. ad Episcopatum Aptensem assumitur . ibidem . inde ad Petragoricensem . 246. iv.
- Guillelmus Beauvis Sacellanus Pontificis . 337. xxv.
- Guillelmus Brundisinus Archiepiscopus Monasterii Civitellæ fundator . 316. xv.
- Guillelmus Dunenvordius Monasterium Bruxellense construit . 316. xiv.
- Guillelmus Farineris quando floruit . 168. xxv. ad gradum Magisterii assumitur . 314. viii.
- Guillelmus Gallus Aquitanus sanctitate celebris . 168. xxiv.
- Guillelmus Herbestus doctor insignis . 169. xxvi.
- Guillelmus Jornatus Episcopus Sulcitaneus . 134. vii.
- Guillelmus Liffesjus Doctor eximius . 247. v.
- Guillelmus de Massa Marchiæ Inquisitor . 144. vii.
- Guillelmus Maurococchius Chiffmenfis Episcopus . 338. xxv.
- Guillelmus Molitor Benedicti XII. Patrens . 159. iiii.
- Guillelmus de Monte Rotundo Inquisitor in Provincia Narbouensi . 185. i.
- Guillelmus Mutinensis martyr . 155. viii.
- Guillelmus Naiffe Hiberniæ Custos . 199. xxxvii.
- Guillelmus Nottongamus Angliæ Minister . 115. xviii. 169. xxvii.
- Guillelmus Olomarius Michaelem Cæſenatem Pontifici commendat . 86. xxi.
- Guillelmus de Podio egregius Concionator . 168. xxv.
- Guillelmus Potentinus Episcopus . 295. xii.
- Guillelmus Puteolanus Episcopus ad Ecclesiam Adversanam transfertur . 35. xxix. fuit a confessionibus Joannæ Regiæ . 306. xxxv.
- Guillelmus Sagonensis Episcopus virtute præclarus . 20. xliiii.
- Guillelmus de Saxonia beati Odorici epistolam recipit . 123. xiv.

Guil-

Guillelmus Scalenſis Epiſcopus . 306.
xxxv. 315. x.
Guillelmus Valentinus Epiſcopus . 92.
xxxii.

H

Hæretici irruunt in Cœnobia Xanto-
nenſe . 72. xvii. Aureliacenſe . 136.
xii. & Clanenſe . 322. x. Dulcinianæ in
Italia pullulant . 179. viii. Luciferiani
in Germania refurgunt . 185. i. V. *Fra-*
tricelli .

Hedvigis Regina Poloniæ Monafterium
Cracoviænſe conſtruit . 51. xxix. dat
nomen Clariffis . 150. xxii.

Heidenricus Archiepiſcopus Magdebur-
genſis . 254. iv.

S. Helena Crucem Domini invenit . 265.
xxiv. cifternam ſtructuræ egregiæ in
Templo Hieroſolymitano ædificat .
266. xxv. Eccleſiam in Bethleem ad
Cbrifti Domini inculpabula . 266. xxvi.
alteram ſanctorum Innocentium . ibid.
267. xxviii. & beatæ Virginis in Valle
Joſaphat . 268. xxix.

Hélius V. *Eliſ* .

Helionus Hoſpitalis ſancti Joannis Ma-
giſter . 8. xix.

Henricus Alpherus Miniſter Generalis
mirabilia beati Odorici Forojulienſis
narrat . 126. xx.

Henricus Anglicus variorum quodlibet-
torum auctor . 314. viii.

Henricus de Cephaludo Milevitanus Epi-
ſcopus . 158. i.

Henricus de Chalem Cæſenſis amicus
reſpiciit . 144. ix.

Henricus Coſſejuſ inſignis philoſophus .
169. xxxvii.

Henricus Deſovions Pontificius Capel-
lanus . 115. i. 117. iii.

Henricus Gandavenſis de religioſa pau-
perrate ſcribit . 30. xviii.

Henricus de Huda commentaria ſuper
quatuor ſententiarum libros compo-
ſuit . 314. viii.

Henricus Iſternienſis Epiſcopus . 112. xii.

Henricus Lavatenſis Epiſcopus . 104.
xvii.

Henricus Lucanus Epiſcopus ob defen-
ſionem Minoriticæ paupertatis obju-
rgatus a Pontifice . 2. iii.

Henricus Magnopolenſis Monafterii Ri-
bernitz fundator . 51. xxix.

Henricus de Monte Jardiuo celebris Con-
cionator . 314. viii.

Henricus Patriarcha Conſtantinopolita-
nus Sedis Apoſtolice apud Græcos
Legatus . 189. i.

Tom. VII.

Henricus Probus Uladislaum Locticum
perſequitur . 65. iii.

Henricus VIII. Rex Angliæ pium Di-
ploma pro Minoritis expedit . 279.
Lii.

Henricus Signoretus agit pro reducendo
ad bonam frugem Corbario . 99. x.
105. i. 106. i.

Henricus de Talahio a Pontifice ad va-
ria negotia expedienda miſſus . 157. i.

Henricus Tanenſis Epiſcopus . 321. viii.

Hermannus Germanus Monachus Pſeu-
docardinalis . 80. ix.

Hermannus Helfenſcin in Conventu
Confluentiæ tumultulatus . 127. xxii.

Hiacintus Lithuanus martyr . 250. v.

Hieracenſis Conventus . 136. xi.

S. Hieronymi ſtudiorum, & ſepulture
locus . 267. xxviii.

Hieronymus Floratus vir egregius in
Conventu Ferrarienſi floret . 247. vi.

Hieronymus Romanus hiſtoriam S. Eli-
ſabethæ Luſtaniz ſcribit . 198. xxxvi.

Hieronymus Verutus illuſtris doctor cla-
ret Ferrariæ . 247. vi.

Hieroſolymitanus Conventus . 260. xvii.
ſeqq.

Hieroſolymitanus Guardianus . V. *Guardi-*
anus .

Hieroſolymorum Loca ſancta deſcribun-
tur . 260. xvii. ſeqq. ea Minores obti-
nent . ibidem .

Hilaria de Lauria Cœnobia de Cuccaro
fundatrix . 106. ii.

Hiſpaniarum Regibus poſſiſſima cura Ter-
ræ ſanctæ incumbit . 278. xlix.

Horæ Conventus . 49. xxvii.

Huerdenſe Monafterium . 226. v.

Hugo Billionius . 314. viii.

Hugo Cypri Rex a Pontifice contra Tur-
cas ſtimulatur . 321. ix.

Hugo de Stufa a Florentinis ad Pontifi-
cem Legatus mittitur . 330. vi.

Hugo Sveſſanus Epiſcopus . 135. viii.
306. xxxv.

Huguccio Epiſcopus Sutrinus . 147. xv.

Humbertus Delphinus Monafterium pro
Clariffis conſtruit . 307. xxxviii.

Humilis Benauditus a Michæle Cæſe-
nate ad Pontificem miſſus . 69. viii.

Hyacinthus . V. *Hiacinthus* .

I

Iacobina Mediolanenſis Monafterii il-
lius civitatis Fundatrix . 247. viii.

Jacobus Aragoniæ Rex apud Minores
Barcinone ſepultus . 60. xiv.

Jacobus Butierus Fratris domum don-
nat . 199. xxxvii.

H h h h a

J a

- Jacobus Caetanus Cardinalis Ordinis Protector . 173. xxxiii. ei Pontifex epistolas dirigit . 173. xxxiv.
- Jacobus Castellanus Episcopus Ludovicum Bavarum Imperatorem inungit . 77. II. a Petro Corbario Pseudocardinalis creatur . 80. ix.
- Jacobus de Cavaleris miracula sanctæ Elisabethæ Lusitanæ Reginæ examinat . 195. xxxix. ejusque acta scribit . 199. xxxvi.
- Jacobus de Cingulo Firmanus Episcopus . 158. i. concedit indulgentiam Ecclesiam Conventus Molleani visitantibus . 220. xviii. fuit Fratricellorum fautor . 185. i.
- Jacobus Cini hæreticus favorem exhibet . 40. v.
- Jacobus Fornerius ad Pontificatum evehitur . 158. iii.
- Jacobus Fuligatus italico sermone vitam sanctæ Elisabethæ Lusitanæ Reginæ exarat . 199. xxxvi.
- Jacobus de Gallio scientia illustris . 314. ix.
- Jacobus Henricus de Alba variorum Philosophiæ librorum auctor . 314. viii.
- Jacobus Hungariæ Visitator in Provincia Poloniae . 137. ii.
- Jacobus Inquisitor in Marchia . 225. i.
- Jacobus de Laude summam casuum conscientie composuit . 314. viii.
- Jacobus Majoricensis sanctæ Elisabethæ Lusitanæ confanguineus . 44. xviii. Petro Aragoniæ bellum indicit . 298. xvii. Michaëlem Casenam Pontifici commendat . 86. xxi. qui ei Nuncium mittit . 133. iv.
- Jacobus ex Majoricæ Regibus Minorita . 173. xxxii.
- S. Jacobus de Marchia Neapoli miraculosam plantavit arborem . 221. xxi.
- Jacobus de Mugello vir celchris . 314. viii.
- Jacobus Pigeohius hospitium quoddam Minoritis donat . 207. xxxvi.
- Jacobus Sabellus Cardinalis Ludovico Bavaro favet . 77. ii.
- Jacobus Sagonensis Episcopus . 118. vi.
- Jacobus de Sinopoli scientia præclarus . 314. ix.
- Jacobus Syriæ Custos pro fide necatus . 284. lx.
- Jacobus de Tuudo vir eximius . 86. xxii.
- Jacobus de Urbeveteri Pœnitentiarius Pontificius . & Marchiæ Inquisitor . 312. v.
- Jacqueline a Fontevilla fundum Fratris pro construendo Cœnobio concedit . 207. xxxvi.
- Jau. bech Tartarorum Imperatori Ponticæ mittit epistolam . 290. ii.
- Icherius de Concorreto Sedis Apostolica Nuncius in Anglia . 133. iv. 174. xxxvi.
- Jenzeniense Monasterium . V. *Gentianense Monasterium*.
- Imagines miraculose Christi Domini in Hibernia . 242. xxvi. Baruthi . 268. xxxi.
- Inchæ Conventus . 49. xxvii.
- In India Minoritæ mittuntur . 88. xxvi.
- SS. Innocentium sepulcrum Hierosolymis ubi situm . 267. xxvii.
- Innocentius IV. Minorum paupertatem vocat altissimam . 31. xviii. item & Innocentius V. 26. vii.
- Insulæ viridis Conventus . 322. xii.
- S. Joacim sepulcrum . 268. xxxix.
- Joanna de Burgo Comitissa Kildariæ apud Minores tumultata . 88. xxviii.
- Joanna de Avaugour cum habitu Clarissarum apud Franciscanos tumultata . 76. iv.
- Joanna Galliarum Regina Pontifici Joanni Michaëlem Casenam commendat . 86. xxi. eam idem Pontifex in suam de animarum visione sententiam trahere nititur . 146. xiii. Monasterium Clarissarum de Moncellis construit . 182. xiv.
- Joanna Imperatrix Græcorum ad Pontificem pro unione Minoritam mittit . 289. i.
- Joanna Lusitanæ Regina sanctæ Elisabethæ intercessioe fecundatur . 197. xix.
- Joanna Matthæi Petri Corbarii uxor . 80. viii.
- Joanna Neapolis Regina Monasterium Clarissarum sanctæ Mariæ de Cruce privilegiis dicit . 220. xxi. a Sultano construendi Cœnobium Hierosolymis facultatem obtinet . 268. xxxix. sepulcrum sanctæ desunctæ extruit . 215. x.
- Joanna de Ravenna Tertiaria miraculis illustris . 341. iii.
- Joanna de Sabaudia apud Minores tumultata . 318. iii.
- Joannes Æmilii Inquisitor . 51. i.
- Joannes de Æthiopia Tertii Ordinis vir Dei in Italia decessit . 341. iii.
- Joannes Alexandriæ Patriarcha Jacobus II. Aragoniæ Regis filius . 119. vii. Fratris Capituli Perpiuanensis scribit . 119. vii.
- Joannes de Amelio Archidiaconus Forojulienensis . 219. xvii.
- Joannes Amicus Episcopus Bethleemitanus . & Sarlatensis . 136. xi.
- Joannes Anagninus Episcopus . 113. xii. in Fratricellos animadvertere jubetur . 185. i.

- Joannes de Ancona Marchie Inquisitor . 40. v. ei Pontifex epistolam dirigit . 34. xxviii. 51. 1. 64. 11. 104. xvi.
- Joannes Ancufenis Kiouienſis Epiſcopus quofdam Rhythos in honorem SS. Martyrum Vilnæ componit. 49. xxviii.
- Joannes Antonius Longus celebris Piſtor . 337. xxiv.
- Joannes Apoſtoliceus Nuncius ad Tartaros . 115. 1.
- Joannes de Aprino Calvenſis Epiſcopus . 313. vi. in Hungariam mittitur . ibid. ejus epitaphium, & ſepulturæ locus . 313. vi.
- Joannes de Aragonia Regine Portugaliæ ad Regem Aragonenſem Legatus . 220. xx. egregie laborat in converſione Boſnenſium . 232. x. illuſus in igne miraculoſe permanet . 233. x.
- Joannes Aragonie Regis filius Michaelẽ Cæſenatẽ Pontificẽ commendat. 86. xxi.
- Joannes Arlottus Pſeudocardinalis a Corbario creatus . 80. ix.
- Joannes de Aula in Conventu Juliodunenſi ſepultus . 174. 11.
- Joannes de Badas Maſſilienſis Inquiſitor . 111. x. 219. xviii. 208. 11.
- Joannes Baptiſta Coccinus miracula ſanc-tæ Eliſabethæ examinat . 395. xxix.
- Joannes a S. Bernardino Ordinis Procurator . 47. xxii.
- Joannes Barvicanus Doctõr Oxoniẽſis vir celebris . 169. xxviii.
- Joannes Biſaciẽſis Epiſcopus . 104. xvii.
- Joannes de Biſcaya Patriarcha litteras Pontificias exhibet pro Jure Fratrum in ſacra Paleſtine loca . 270. xxxiv.
- Joannes Blomendal inter præcipuos Doctõres reputatus . 168. xxv.
- Joannes Boemie, & Polonie Rex diploma pro Monafterio Znoimæ expedit . 76. 11. ei Pontifex mittit epistolam . 37. 11. 177. 1v. Monafterium pro Clariffis extruit . 339. xxix. in prælio occiditur . 339. xxvii. 340. 1. apud Minores corpus reconditum . ibidem .
- Joannes Borroes Magiſter Pariſienſis . 314. viii.
- Joannes Britannicæ Dux in Eccleſia Franciſcorum tumulatus . 250. viii.
- Joannes Brixienſis doctrina celebris . 314. ix.
- Joannes Buechius . 168. xxv.
- Joannes de Burgo Piceni Inquiſitor . 103. 1. 208. 11. in hoc munere confirmatus . 225. 1.
- Joannes Cajetanus Epiſcopus Eccleſiam S. Agathæ conſecrat . 92. xxxiii.
- Joannes Calvenſis Antifites . 134. vii. dignitati renunciat . 295. xi.
- Joannes Capet ſocius Cardinalis Raymundi . 128. xxii.
- Joannes Cardinalis ſancti Theodori Pontificem rogat pro conſtructione Conventus Montis Varchii . 72. xvii.
- Joannes de Caſtaynehis publicum inſtrumentum pro Hieroſolymis Cœnobio conſtruendo edit . 268. xxxix.
- Joannes Caſtellæ Rex privilegium quoddam Minoritis confirmat . 21. xlii.
- Joannes de Caſtronovo pro Monialibus privilegiorum conſervator . 136. xiii.
- Joannes Cliti primus Guardianus Conventus Carrigraſſin . 199. xxxvii.
- Joannes Cornubiæ Comes Eduardi Regis Angliæ Germanus . 133. 1v.
- Joannes Cracoviẽſis Epiſcopus . 105. xix.
- Joannes Dianius Neapolitanus Antifites primum lapidem Monafterii S. Mariæ Ægyptiacæ ponit . 182. xiv.
- Joannes Dlugoskius acta beatæ Cunegundis recenſet . 154. xxxii.
- Joannes de Etheo Hieroſolymis pro fidẽ interceptus . 284. lx.
- Joannes Fendazoles Inquiſitor in Provincia Romana . 69. viii. & in Umbria . 87. xxii. a Michaelẽ Cæſenatẽ ad Pontificem miſſus . 69. viii.
- Joannes de Florentia a Pontifice miſſus ad Tartaros . 214. x. ei Pontifex epistolam dirigit . 214. xi. multos ſuis prædicationibus ad Chriſti fidem vocavit . 258. xi.
- Joannes Franciſcus Gonzaga Mantuæ Imperialis Vicarius . 270. xxxiv.
- Joannes Gervafius egregius Concionator . 324. viii.
- Joannes Giraciẽſis Conventum Giracii proventibus auget . 136. xi.
- Joannes Gradenſis Patriarcha Commiſſarius in examine jurium Minorum ſuper loca Terræ ſanc-tæ . 270. xxxiv.
- Joannes Jaderenſis Epiſcopus Inquiſitores in exercitio ſui muneris impedit . 104. xvi.
- Joannes de Janduno Michaelis Cæſenatis Amicus . 85. xix.
- Joannes de India, Tertii Ordinis, iu Tartaria pro Chriſto paſſus . 255. vii.
- Joannes Juliani ſancti Elzearii, & beatæ Delphinæ Conſellarius . 13. xxxxi.
- Joannes Lector auctor ſummæ Joannine . 314. viii.
- Joannes III. Luſitanæ Rex cultum beatæ Eliſabethæ poſtulat, & obtinet . 191. xviii.
- Joannes Maceria meritis S. Eliſabethæ a febre liberatus . 188. viii.
- Joannes Manfredus Faventie Dominus . 209. 11.

Joan-

- Joannes Marieta historiam S. Elisabethæ Portugallicæ Reginæ scribit . 198. xxxvi.
- Joannes del Marsello dictus Ecclesiam Minorum Bonifacii in Corsica ædificat . 127. xxi.
- Joannes de Mirabello vir clarissimus . 168. xxv.
- Joannes de Monte Casali insignis Concionator . 314. viii.
- Joannes de Monte Corvino celebratur encomiis . 210. iii. 224. iii. in Tartaria mirabilis . ibidem .
- Joannes de Monte forti Confessarius Reginæ Aragoniæ . 186. ii. 204. ii.
- Joannes Montis Pessulau Dominus sancti Rochi Pater . 70. x.
- Joannes de Monte Politiano apostatam ad fidem revocat . 320. v. Martyrii coronam assequitur . ibidem .
- Joannes Moris jurisperitus Legatus Pontificis . 290. iii.
- Joannes Neapolitanus Archiepiscopus votum mulierum poenitentium excipit . 35. xxxi.
- Joannes Neapolitanus martyr . 285. lx.
- Joannes de Noto vir celebris . 314. viii.
- Joannes Occamus auctor Directorii juris . 314. viii.
- Joannes Parisiensis Regis Cypræ ad Papam , & Regem Galliarum Nuncius . 8. xix.
- Joannes Peyronus ad varia negotia a Pontifice destinatus . 49. xxvi.
- Joannes Philippi scientia præclarus . 314. ix.
- Joannes Picus Magister Generalis Ecclesiam Conventus Serræ Petronum extruit . 127. xxi.
- Joannes XXII. Pontifex suam sententiam de paupertate constitutione ampliata & renovata confirmat . 2. ii. 23. i. controversiam definit . 2. iii. sed decretali Nicolai non adversatur . 3. v. ejus quædam dicta examinantur . 23. ii. seqq. hæreticos Principatus Bostnensis profigari jubet . 38. i. acriter Cæsenatem objurgat . 82. xii. eumque pergere ad Capitulum Generale non sinit . 82. xiv. ad Patres ejusdem Capituli iterato scribit . 83. xvi. 96. v. ad alios quoque suas epistolæ dirigit . V. *Epistola* . Petio Corbario suam benevolentiam promittit . 108. v. 109. vi. visitantibus Minorum Ecclesias indulgentias largitur . 128. xxiii. S. Ivo nis miraculorum examen committit . 106. ii. quid de visione animarum senserit . 145. x. suam sententiam declarat . 145. xi. moritur . 158. ii. Franciscanis extitit addictissimus . ibidem . quibus multa præbuit amoris argumenta 128. i. 137. i. 156. i. V. *Epistola* .
- Joannes de Prato Ebroicensis Episcopus 135. viii.
- Joannes de Prescoa Neocastrensis Episcopus . 147. xv.
- Joannes quidam Minorita Confessarius Ducis Calabriæ . 35. xxxix.
- Joannes quidam Minorita cum aliis a Pontifice ad suam vocatus præsentiam . 37. ii.
- Joannes de Ravesburg Provincialis Alemanniæ . 226. iv.
- Joannes de Regina Dominicanus Fr. Landulphi Minoriti Socius . 119. vi.
- Joannes de Rhedou . 325. iii.
- Joannes Ridevallus vir doctissimus . 169. xxvi.
- Joannes Rodericus de Biedma Cœnobii Montis Regii Patronus . 21. xlvi.
- Joannes de Saxonia quidam summæ auctor . 314. ix.
- Joannes de Scopeto Lector Parisiensis . 314. viii.
- Joannes Superantius Venetorum Dux . 49. xxvi.
- Joannes de Ternio Alverniæ Montis Cufos . 105. xix.
- Joannes sancti Theodori Cardinalis excessum quemdam Gerardi Odonis examinat . 117. iii.
- Joannes Toletanus Archiepiscopus facellum sancti Ludovici in Ecclesia Minorum Barcinonensi construit . 74. xxi.
- Joannes Tolonus Episcopus Andravillæ . 254. iv.
- Joannes de Vallibus sanctitate conspicuus . 168. xxiv.
- Joannes de Vallono Fr. Landulphi socius . 119. vi.
- Joannes de Ubertis Mantuanus Episcopus . 270. xxxiv.
- Joannes Vicecomes Episcopus Novariensis Avi infamiam abstergere curat . 207. i. a Petro Corbario Pseudocardinalis creatur . 82. ix.
- Joannes de Vico Viterbii Dominus . 308. ii.
- Joannes Vosprensis Archiepiscopus commendatitias pro Franciscanis a Pontifice recipit . 137. i.
- Joannes Ursinus Cardinalis ad regimen Florentiæ urbis ab Incolis admissus . 74. i.
- Joannes Winckelæus Doctor Oxoniensis . 168. xxvi.
- Joannes Wolko Olomucensis Episcopus . 176. iii.
- Joannes Zenzelinus Pontificias Constitutiones perperam explicat . 4. viii.
- Joanninus de Roscellis Mantuanus Lombard-

bardiæ Inquisitor Venetiarum, aliorumque locorum. 87. xxii. per calumniam apud Pontificem accusatus, confirmatur in officio. 104. xvi.
Jodocus acla beate Cuuegundis scribit. 154. xxxii.
Jordanus Magdeburgensis Luciferianorum hæresis profligator. 185. i.
Jordanus Triventinus Episcopus. 312. vi.
S. Joseph sepulcrum. 268. xxix.
Ireneus Jaroslaviensis Martyr. 250. v.
Irialacensis Conventus. 241. xxvi.
Isabella Angliæ Regina Michaelem Cæsenatem Pontifici commendat. 86. xxi. ei Pontifex scribit. 133. iv.
Isabella Aragonia Alphonfi Regis Amicta. 186. iii.
Isabella Friderici Austriz uxor. 150. xxii.
Isabella de Geldria Abbatissa Monasterii Colonienfis. 307. xxxix.
Isabella de Ruthena Vicecomitissa Monasterium Boyfleti construit. 51. xxix.
Iterius de Nahiaalls Minociensis Episcopus. 213. vi. inde Famagustanus. 237. xxv.
Itri Conventus. 35. xxx.
Julix Pacis Monasterium. 223. xiiii.
Ivo Huetus Conuentum Confluentis Observantibus Iradi curat. 127. xxii.
Ivodiensis Conventus. 182. xiiii.

K

K Alendarum Sanctorum Ecclesie Hierosolymitanæ. 277. xlviij.
S. Kunegundis miraculose oritur. 150. xxiii. in infantia precluda sanctitatis præbet. ibid. cum Boleslao conjuge perpetuum virginitatem servat. ibid. Polonix salis fodinas divinitus obtinet. 151. xxiv. duro filici vestigium pedis imprimit. 151. xxv. Fluvii decursum invertit. 151. xxvi. infixo terræ baculo aquas viventes educit. 151. xxvi. sanctissime moritur. 151. xxvii. in cœlum eunti Angeli occurrunt. ibid. plurima post obitum miracula patrat. 152. xxviii. cultus ejus, & officium. 152. xxviii. exuvix ubi reconditæ. 153. xxx. portentosum simulacrum. ibid. Quinam de ea scriperunt. 153. xxxii. Polon. continuo pro ejus canonizatione insistunt. 154. xxxiii.

L

L Ambertus Inquisitor in Provincia Romandiæ. 40. v.
Landolphus Caracciolus Stabienfis Epi-

scopus. 58. xi. inde Archiepiscopus Amalphanus. 129. vi. vir fuit doctus, & pius. ibidem, quando floruit. 86. xxii. ei Pontifex mittit epistolam. 251. ii.
Lavargi Conventus. 238. xxvi.
Lavarkensis Conventus. 238. xxvi.
Laurentius de Alexandria pro Christo passus. 255. viii.
Laurentius de Ancona Piceni Inquisitor. 144. vii. 208. ii. in eum quedam lata sententia. 208. ii. & publicata. 225. iv.
Laurentius Arianensis Episcopus. 118. vi.
Laurentius de Coelho Baccalaureus Avinionensis. 82. xii.
Laurentius de Moudayuo Inquisitor Marchie. 35. xxxviii.
Laurentius Ramberti ad munia quedam inquisitionis exercenda missus. 219. xvii.
Laurentius Spada beati Guidonis exuvias transferri curat. 234. xiv.
Lemillani Monasterium. 225. ii.
Leo Episcopus Laudensis clarus virtutibus. 295. xiiij.
Leodiense Monasterium. 225. xv.
Leonardus Lalicus Viltæ in Lithuania martyr. 248. ii.
Leonardus de Monte Policiano doctrina, & virtutibus celebris. 214. viii.
Leoni Regi Armeniæ Joannes XXII. scribit. 143. v. & Benedictus XII. 243. ii.
Leonora Castellana S. Elizabethæ neptis. 42. x.
Leonora Sicilia Regina Clarissa moritur. 295. xiii. ejus epitaphium. ibid.
Leonora Tornacensis Conventus Burginovi fundatrix. 125. xi.
Leonora. V. *Alisona*.
Libera Domina Montis Peñulani sancti Rochi Genitrix. 70. x.
Lippenfis Conventus. 72. xvii.
Lippus Spinus a Florentino ad Pontificem Legatus missus. 230. vi.
Livinus Gallus qualis indolis, & virtutis. 218. i. divinis illustratur favoribus. 218. i. ad Chairum mittitur ad Christianorum obsequia. ibidem. quemdam tractatum componit. 219. ii. in legem Sarracenorum animose invehitur. 219. iii. ab eisdem capitur, & torquetur. ibidem. tandem occiditur. 220. iv. 284. i. x. Magistro suo fratri Adamo post obitum apparet. 220. iv.
Loca Terræ sanctæ diffuse describuntur. 260. xvii. seqq.
Longi campi Monasterium. 217. xv.
Lopetius Eslevens Primicerius Justitiæ Badojocii. 75. ii.

Lu-

Lubamensis Conventus. 155. xxxv.
 Luca Belliprandia Monasterium Cassanense Clarissimum extruit. 136. xiiii.
 Lucas de Castello administrator Ecclesie Cumanæ. 72. xvi. ad Ecclesiam Laudensem transfertur. 294. xii.
 Lucas Minorita in Livonia pro Christo occisus. 65. iv.
 Lucemburgensis Conventus. 339. xxvii.
 Lucentis Conventus. 206. ix.
 Luchinus Vicecomes Matthæi Avi famam redimere procurat. 207. i.
 Luciferianorum hæresis in Germania reviviscit. 185. i.
 Lucius Andreas Refendius officii sanctæ Elisabethæ auctor. 191. xviii.
 Ludovicus Galliarum Rex Leges pro Terræ Sanctæ locis præscribit. 270. xxxv.
 Ludovicus Imperator Ecclesie infensus. 37. i. 32. iii. Romam venit. 77. i. non omnium excipitur votis. ibidem. solemni pompa corouatur. 77. ii. Joanni Pontifici maledicit. 77. iii. qui cum excommunicatum declarat, & privatum Imperio. 52. iii. Petrum Corbarium Antipapam creat. 78. iii. iterum coronatur. 78. v. biliarum Deo iuter Clarissas consecrat. 226. iii.
 Ludovicus Niverniensis Comes construendi Maceriarum Cœnobium facultatem obtinet. 285. Lxiii.
 Ludovicus Vallengus sacrarium Ecclesie Ferrariensis contruit. 247. vi.
 Ludovicus de Urbeveteri Episcopus Thesalonicensis. 321. viiii.
 Lunani Conventus Ecclesia consecratur. 49. xxvii.
 Lupertius Arze Cœnobii Medinæ de Pomar Patronus. 20. xi. iv.
 Lutberellus de Cuterlis fundum Conventus Clanensis possidet. 322. x.

M

Macedonum commendatur pauperibus. 29. xiiii.
 Maceriarum Conventus. 285. Lxiii.
 Maffeus Cassinus miraculorum beati Odorici perquisitor. 125. xviii.
 Majoricense Monasterium. 242. xxvii.
 Malachias Tuameus Metropolitanus Gilbertum Minoritam Episcopatum Enagdenens in iuste spoliat. 43. xv.
 Maledino Clavie Comiti Pontifex Inquisitores commendat. 203. i.
 De Manasca Monasterium. 308. xl.
 Manens Legatus Imperatricis Joannæ ad Papam. 289. i.
 Maneus Fabriancensis Montis Mazani Episcopus. 338. xxv.

Manfredus de Calcinaria Adjacentis Episcopus. 253. iv.
 Manfredus Salutarum Marchio cum Philippo de Sabaudia contendit. 66. i.
 Manfredus de Terdona varia sui ingenii edidit monumenta. 314. viii.
 Manichei hæretici in Bosna profligati. 231. vi.
 Mansuetus Pseudo Episcopus Arretinus. 113. xii.
 Marcus Cornarius Venetiarum Dux mirabilium operum beati Gentilis Piceni testis. 236. xviii. Eiusdem beati caput obtinet. 237. xx.
 Marcus Leonis de Arcaldo Monopolitanus Episcopus. 253. iv.
 Marcus martyr in Valachia. 242. ii.
 Marcus Vicecomes Pontificie partis fautor. 106. i.
 Marcus Ulyssiponenis vitam sanctæ Elisabethæ Regine Portugallie scribit. 298. xxvi.
 Margarita Cammanni Comitissa Monasterium de Casseris ædificat. 323. xiv.
 Margarita de S. Cruce Monasterii Cabilouensis fundatrix. 73. xviii. 128. xxxiii.
 Margarita de Embodia Clarissa. 312. v.
 Margarita Flandrie Comitissa Sororem Mosialem visitandi facultatem impetrat. 286. Lxv.
 Margarita Hispaniarum Regina pro canonizatione sanctæ Elisabethæ institit. 293. xxv.
 Margarita Namurcensis Comitissa Monialis. 312. v.
 Margarita Neapoli Regina Cœnobium Cajetæ pro franciscanis obtinet. 92. xxxiii.
 Maria beatissima Virgo in Ægyptum pergens ubi lauit. 267. xxviii. Eius sepulcrum describitur. 268. xxxix.
 Maria Alphonssi Monasterii Asturicensis prima fundatrix. 92. xxxiv.
 Maria Cavalla Clarissa illustris. 339. xxviii.
 Maria Hungarie Regina beatæ Cunegundis genitrix. 150. xiiii.
 Maria Joannis de Monasterio Julie Pacis benemerita. 323. xiiii.
 Maria Lusitana sanctæ Elisabethæ Neptis. 42. x.
 Maria de Ordas Monialis in Monasterio Asturicæ. 92. xxxiv.
 Maria de sancto Paulo Comitissa Monasterium pro Clarissis ædificat. 286. Lxiii.
 Maria de la Vega Monialis in Monasterio Asturicensi. 92. xxxiv.
 S. Mariæ Egyptiacæ caput Neapoli aservatum. 183. xv. Eius nomini ibidem dicatum Monasterium. 182. xiv. Ma-

- Marianus** de Arborea Mauræ Monasterium fundat . 307. xxxviii.
- Marianus** de Montemellino scientia illustris . 314. ix.
- Marquardus** Laicus miraculis clarus . 71. xv.
- Martilius** Patavinus partes Ludovici Bavari sequitur . 85. xix.
- Martha** Alericæ Comitis Cœnobii Mirandæ fundatrix . 93. xxxii.
- Martinus** Alvervici Doctor Oxoniensis . 169. xxvi.
- Martinus** Aragonis a Pontifice facultatem obtinet construendi domicilium in Bethleem . 366. xxvi.
- Martinus** Arratii Commissarius Generalis Terræ Sanctæ . 378. xlix.
- Martinus** Cromerus acta beatæ Cunegundis scribit . 153. xxxii.
- Martinus** Drobocicenfis Martyr . 250. v.
- Martinus** Laudensis in India pro fide occisus . 250. viii.
- Martinus** Misorita major Eleemosynarius Regis Portugalliæ . 52. ii.
- Martinus** Navarræ miraculorum sanctæ Elisabethæ testis . 191. xix.
- Martinus** quidam Abbas ut hæreticus accusatus . 104. xvi.
- Martinus** quidam presbyter meritis sanctæ Elisabethæ a febre liberatus . 188. viii.
- Martinus** Rector sancti Jacobi Badojocii . 75. ii.
- Martinus** Szfzkorkci Episcopus Cracoviensis miracula beatæ Cunegundis examinat . 354. xxxiii.
- Matildis** Arthelæ Comitissæ Domum pro Virginibus Tertii Ordinis construit . 23. iii.
- Matthæus** de Aquaputrida Episcopus Thelesinus . 321. viii. Reginæ Joannæ Confessariæ , & a consiliis extitit . 306. xxxv.
- Matthæus** Berytenfis Episcopus . 20. xliii.
- Matthæus** Cardinalis sanctæ Mariæ in Porticu Ordinis Protector . 37. iii.
- Matthæus** de Carisla Legatus Regis Siciliae ad Pontificem . 220. xx.
- Matthæus** de Castro Petri Balneoregionensis Episcopus . 88. xxv.
- Matthæus** Clusinus Episcopus . 134. vii.
- Matthæus** de sancto Eustachio Provinciae sancti Francisci , & Romanæ Minister in Araeceli sepultus . 88. xxvii.
- Matthæus** Simeon Episcopi Badojocii Vicarius . 75. ii.
- Matthæus** Vicecomes . 22. ii. Contra eum Pontifex litteras expedit . ibidem.
- Matthias** de Mjehovia acta beatæ Cunegundis scribit . 153. xxxii.
- Matthias** Trapezundæ Episcopus Ecclesiam Clarissarum Bruxellis consecrat . 316. xiv.
- Matthias** de Zagrabia Dominicanus Inquisitoriam auctoritatem in Regno Boiæ frustra ad suos trahere conatur . 55. iii.
- Mauræ** Monasterium . 307. xxxviii.
- Maydestanenfis** Conventus . 135. x.
- Medinæ** , sive Methymnæ de Pomar Conventus . 20. xlii.
- Mediolanenfe** Monasterium . 247. viii.
- Meliorantius** Canonicus miraculorum beati Odorici perquisitor . 125. xviii.
- Meranenfe** Monasterium . 136. xiii.
- Michael** Cæsenas accusatus apud Pontificem citatur ad comparandum . 69. vi. 64. ii. ab infirmitate liberatus accedit . 69. viii. & in Curia detinetur . ibidem. contra Petrum Corbarium invehitur . 79. vi. aspere objurgatur a Papa . 82. xii. cui audacter respondet . ibidem. Eius gesta examinari jubentur . 82. xiii. temere a Pontifice sententia appellat . 82. xiii. 84. xviii. gravius propter contra se Pontificium animum commovet . 82. xiv. ad Comitia Generalia nequit accedere . 82. xiv. a quibus tam confirmatur in officio . 84. xvii. iubediens Avenione fugam arripit . ibidem. ab officio deponitur . 84. xviii. pertinax in suo perisistit errore . 85. xix. ereptæ sibi auctoritatis exercitium temere usurpat . 86. xx. Et omnes fere Principes seculares adherent . 86. xxi. a Capitulo Parisiensi condemnatur . 98. vii. moritur poenitens . 295. xiii. Eius Socii recensentur . 85. xix.
- Michael** Inquisitor Tusciæ . 185. i.
- Michael** Magothi virtutum omnium cultor . 166. xx. Daemon ei frequenter infidiatur . 166. xxi. miraculose Fratibus cibum ministrat . 167. xxii. detractum habitum Latrones restituunt . ibidem. Eius rosarium miraculosum . ibidem. Tolosæ decedit . 167. xxiii.
- Michael** Monachus Provinciae Inquisitor . 66. ii.
- Michael** de Padua Canonicus Tergestinus Inquisitoribus Minoritis infensus . 40. iv.
- Michael** Rolfus Inquisitor in Valle Spoletana . 40. v.
- Michael** quidam beato Stephano martyri mittit epistolam . 161. x.
- Michael** Suardus Pererius Archivo sancti Isidori urbis exemplaria processus sanctæ Elisabethæ largitur . 194. xxvi.
- Michael** Sylvius ad Leouem X. a Rege Luthaniæ missus . 191. xviii.
- Michael** de Venetiis B. Odorici meritis ab infirmitate liberatus . 126. xx.

S. Miniati Conventus . 307. xxxvi.
 Minister Generalis V. *Generales Ministri.*
Minores .
 Minores mittuntur legati ad varios Prin-
 cipes . 220. xix. seqq. 227. L. 233. IV.
 289. I. 8. XIX. in Armeniam . 149. XIX.
 in Persiam aliasque Regiones . 100. XI.
 in Indiam Orientalem , & ad Jacobi-
 tas . 112. XII.
 Prædicant Crucem in Hibernia . 322.
 IX. & Lithuanis . 34. xxvii.
 Inquisitionis munus exercent pluribus
 in locis . 34. xxviii. 38. I. 40. V. 51. I. 54.
 III. 58. IX. 64. II. 66. III. seqq. 69. VIII. 104.
 XVI. 116. I. 118. IV. III. X. 123. V. 144. VII.
 176. III. seqq. 203. I. 208. II. 219. XVII.
 225. I. 232. X. 233. XI. 242. I. 317. I.
 329. IV.
 Eis favent summi Pontifices V. *Joa-*
hannes XII. Benedictus XII. Clemens VI.
 Reges & Regina . 8. XVI. 221. XXII.
 V. *Roberto Rex Sicilia & Sancia & Tar-*
tarorum Imperator &c.
 Vexatur a Recloribus Colonienfibus .
 36. xxxiii. ab Officialibus Burdegalen-
 sibus . 74. XXI. ab Archiepiscopo
 Upsallensi . 222. XXVI.
 Non tenentur quartam fueralem sol-
 vere . 21. XLVI.
 Eorum Prælati Inquisitores instituire ,
 & amovere possunt . 8. XVII. alia eorum
 Privilegia *vide in fine cujusdam anni* .
 Quando ab eis magna Acta Sorbonica
 inventa . 10. XXV. facti sunt *Terre San-*
ctæ Custodes . 260. XVII. admittuntur
 in Corsicam . 127. XXI. forma eorum
 Caputii mutata . 95. III.
 Tempore Corbarii gravi discrimine af-
 ficiuntur . 81. XII. seqq.
 Diabolus eis rerum copiam procurat .
 114. XVII. & Regula zelatoribus infi-
 diatur . 149. XX.
 Eorum paupertas altissima . V. *Panper-*
tas .
 Mirandæ Conventus . 92. xxxii.
 Modicus Antiquus Provincia Tusciæ
 vir clarissimus . 324. VIII.
 Moguntinus Conventus comburitur . 119.
 XVIII.
 Molleani Conventus . 219. XVII.
 Monaldus Jufiuopolitanus vir celebris .
 135. IX.
 Monaldus Monaldescus ad Episcopatum
 Saldemitanum transfertur . 135. VIII.
 Monasteria Clarissarum Algojenfense . 61.
 XVII. Altaripense . 128. XXIII. Amilia-
 num . 73. XVIII. 340. XXX. Aquesense .
 207. XI. Arestanum . 307. xxxviii. Ari-
 minense . 21. XLVII. 356. XXIII. Aflu-
 ricense . 92. xxxiv. Auxitanum . 59.
 XIII. Bambergense . 247. VII. Bethuniæ .

23. III. Boysfeti . 52. XXX. Bruxellen-
 se . 316. XIV. Budæ . 174. xxxvi. Cabli-
 onense . 73. XVIII. 128. XXIII. Campi
 Regii . 217. XV. Castellense . 136. XIII.
 Castellense . 323. XIV. Cafri de Ordea-
 les . 92. XXXV. Caturenfense . 308. XI.
 Citaricense . 73. XVIII. Civitellanum .
 316. XV. Clarembergense . 323. XV.
 Claromontanum . 105. XIX. Colonien-
 se . 307. xxxix. Conimbricense . 22.
 XLVIII. Cracovienfense . 52. XXX. Den-
 neycuse . 286. LXIII. 308. XI. Epterna-
 cente . 339. XXX. Fulginatenfense unitur
 cum illo Lemisani . 225. II. Gelriense .
 324. XV. Gerundenfense . 308. XI. Gen-
 tianense . 73. XVIII. 324. XV. Granay-
 racense . 61. XVII. Grassense . 115. XIX.
 Gratianopoli . 307. xxxviii. Huerden-
 se . 226. V. Jenzanienfense . V. *Genzianense*
Julia pacis . 323. XIII. Lemisani cum
 Fulginatenfense unitur . 225. II. Leodiense .
 325. XV. Longicampi . 317. XV. Majori-
 cense . 242. XXVII. De Manafca . 308.
 XI. Mauræ . 307. xxxviii. Mediolanen-
 se . 247. VIII. Meranense . 326. XIII.
 Montisfalci . 204. XIX. Montis Pefulani .
 326. V. Nanctense . 51. XXX. Nea-
 politanum sanctæ Mariæ Magdalene .
 35. XXXI. 308. XI. Neapolitanum sanctæ
 Mariæ Agyptiæ . 182. XIV. Neuman-
 senfense . 73. XVIII. De Ordeales V. *sup.*
Caftri de Ordeales . Penitighense . 307.
 XXXIX. Panormitanum . 248. IX. Pet-
 ralbæ . 59. XIV. Pinarolii . 286. LXIII.
 Pisanum . 128. XXIII. Poveri sancti Mar-
 celli . 286. LXIII. Ravellenfense . 156.
 XXXVII. Ribernitz . 51. XXXI. Senenfe
 sancti Nicolai . 223. XV. Setablenfense .
 199. XXXIX. 308. XXXIX. Sifaricense .
 115. XIX. Tricaricense . 156. XXXVII.
 324. XV. Valentinum . 59. XIII. Valen-
 tinum Penitentium . 324. XV. Villæ
 Luporum . 339. XXXIII. Viterbiense .
 157. XXXVI. sancti Viti Diocesis Sa-
 lisburgenfis . 60. XVI. Waterbechenfense .
 174. XXXVI. Yporegienfense . 37. III.
 Moniales V. *Clariffæ* .
 In Montanis Judæ Conventus . 269. XXXIII.
 Monterii Conventus . 35. XXX. 322. XII.
 Montilii Ademarii Conventus . 92. XXXII.
 Montis falci Monasterium . 204. XIX.
 Montisfalcensis Conventus translatio .
 199. XXXVIII.
 Montis S. Mariæ Conventus . 174. XXXV.
 Montis Pefulani Monasterium . 326. V.
 Montis Regii Conventus . 21. XLVI.
 Montis Sion Conventus . 263. XX. seqq.
 Montis Varethii Conventus . 72. XVII.
 Morefa Bertranda Monialis . 242. XXXII.
 Mutius Canistrarius Tuderitius de hæ-
 resi suspectus . 67. III.

N

- N** Anetense Monasterium . 51. xxx.
 Naudederus de Bertomiono Inquisitor Romandiolæ . 87. xxii.
 Nazarethi Conventus . 269. xxxiii.
 Neapolitanum Monasterium sanctæ Mariæ Aegyptiacæ . 182. xiv. & sanctæ Mariæ Magdalensæ . 35. xxxi. 308. xl.
 Neapolitanus Conventus S. Crucis . 220. xvi. SS. Trinitatis . 221. xxxiii. 316. xii.
 Neapoleon Cardinalis Ursinus anathema Bononiensi civitati dicit . 236. xvi.
 Neliptio Comiti Tinienfi Pontifex Inquisitores commendat . 203. i.
 Neumaesense Monasterium . 73. xviii.
 Nicolatus Petronius Monasterii Monialium Senarum fundator . 323. xv.
 Nicolaus Ajacientis Episcopus . 88. xxv.
 Nicolaus Anconitanus Episcopus Ecclesiam Conventus Scalarum Anconæ extruit . 21. xlv.
 Nicolaus de Bauthera Episcopus in Tartaria defunctus . 54. ii.
 Nicolaus Boneti ad Tartaros mittitur . 214. x. Ei & sociis Pontifex diploma dirigit . 214. xi.
 Nicolaus Boemix Minister . 227. i.
 Nicolaus Boscareti Aëlii dominus . 308. ii.
 Nicolaus Cambaliensis Archiepiscopus . 148. xv.
 Nicolaus Fabrianensis Augustinianus concionem in Urbe habet in coronatione Antipapæ . 78. iv.
 Nicolaus Ferrarientis Marchio apud Minores tumulatus . 247. vi.
 Nicolaus Hyppodiuæ Inquisitor in Cracovia . 22. i.
 Nicolaus de Interampe Pœnitentiarius Pontificus . 291. iii.
 Nicolaus Lelius historiam sancti Elzearii Italice scribit . 20. xliii.
 Nicolaus Lyranus claret in Ordine . 86. xxi. moritur . 237. xxi. Epitaphium ad sepulcrum iuscifum . 238. xxi. Ejus socius frater Philippus Bruslerius . ibidem .
 Nicolaus de Machilona Scarpatensis Episcopus . 58. xi.
 Nicolaus Magdeburgensis Guardianus hæresis Luciferianorum profligator . 185. i.
 Nicolaus Milopotamensis Episcopus . 213. vi.
 Nicolaus Molanus missus ad Tartaros . 217. xii. Ei Pontifex mittit epistolam . 214. xi.
 Nicolaus de Ophyda Inquisitor . 64. ii. 144. vii.

Tom. VII.

- Nicolaus III. Pontifex quid de Christi paupertate senserit . 4. vi. seqq. Minorum Regulam explicat . 25. vi. 31. xviii.
 Nicolaus de Purin Ecclesiam Agriensem Minorum extruit . 241. xxv.
 Nicolaus quidam a Pontifice ad lecturam promotus . 51. i.
 Nicolaus Quirinus corpus beati Gentilis Matelicensis redimit . 237. xx.
 Nicolaus de Regio Minister Calabriae contra Fratricellos jubetur procedere . 70. ix.
 Nicolaus Rodulphus doctrina clarus . 314. ix.
 Nicolaus Zucii Episcopus Afisias . 225. ii. & Vicarius Urbis . 246. iv. Ei Pontifex scribit epistolam . 248. i.
 Nubia in Africa urbs alia a Nebia in Corsica . 129. ii.
 Nunnus Verdugus a sancto Francisco maximum recipit beneficium . 113. xiii.

O

- O** Chamus fuit Anglus natione . 7. xv.
 O. B. Odoricus de Foro Julio adolescens Ordinem Minorum ingreditur . 123. xiii. Ejus virtutes . ibidem . Per universum fere Orbem lucratur animas . ibidem . Mirabilia quæ in longo itinere vidit , scripta relinquit . 123. xiv. ægrotanti beata Virgo apparet . 124. xv. & sanctus Franciscus . 124. xvi. pie moritur . ibidem . Ejus recensentur miracula . 125. xvii. seqq. corpus ejus incorruptum inventum . 125. xviii. ad ejus sepulcrum omnes turmatim confluant . 125. xix.
 Odoardus Angliæ Rex contra Regem Gallie præliatur . 200. ii.
 Officia plurima e Breviario deleta . 292. vii.
 Officia particularia , quæ Hierosolymis celebrantur . 277. xlviii.
 Offinia Ducissæ Carinthiæ Monasterium Marani extruit . 136. xiii.
 Olibæ Conventus . 322. xi.
 De Ordesles Monasterium . 92. xxxv.
 Ormonie Comites quando creati . 199. xxvii.
 Ottobonus de Auria locum Fratibus donat pro construendo Cœnobio . 338. xxvi.

P

- P** Ancratus Minorita Vilnæ in Lithuania martyrium patitur . 248. ii.
 Pandulphus Comes Angi peregrinationis

- Compostellanæ votum emittit . 72. xviii.
- Paganus Aquilejensis Patriarcha ad eum corpus beati Odorici transfertur . 125. xviii.
- Panormitanum Monasterium . 248. ix.
- Paschalis Hispanus in Tartaria pro fide cum aliis necatus . 255. vii.
- Pastor de Serrefcaderio Episcopus Affixas . 203. i. ad Archiepiscopatum. Ebredunensem transfertur . 225. ii. Ejus ope in arduis negotiis summus Pontifex utitur . ibidem .
- Patermonis Conventus . 338. xxvi.
- Paula sancti Hieronymi discipula Hierosolymis tumulata . 267. xxviii.
- Paulinus Patavinus vir egregius . 8. xx. ejus corpus translatum . ibidem .
- Paulinus de Trincis dat nomen Franciscanis . 9. xxii. Ordinis restaurationem Brulliani incipit . 174. xxxv.
- Paulinus de Venetiis Puteolanus Episcopus . 35. xxxix.
- Paulo Corbanix, Paulo Classe, & Paulo Esternicæ Comitibus Pontifex Inquisitor commendat . 203. i.
- Paulus Minorita Viltæ in Lithuania pro fide occisus . 248. ii.
- Paulus IV. summus Pontifex recitari publice officium sanctæ Elisabethæ concedit . 191. xviii. ejusque cultum amplificat . 193. xxv.
- Paulus V. summus Pontifex miraculorum sanctæ Elisabethæ examen aliquibus Prælati committit . 193. xxv.
- Paulus Viterbiensis Pseudocardinalis à Corbario electus . 81. x.
- Paulus Zoppus Dolcinistarum dogmatis propagator . 179. viii.
- Paulutus de Trincis . V. Paulinus supra.
- Paupertas Minorum altissima . 26. vii. quam ipsi noxium eandem violare . 113. xiv seqq.
- Peniteghienæ Monasterium . 307. xxxix.
- Percevallus Nebienis Antistes Episcopatu renunciat . 129. ii.
- Petræ, vel Peyræ Conventus . 59. xii. 64. ii.
- Peregrini quomodo Hierosolymis recipiuntur . 273. xxxix.
- Peregrinus Opolienis Inquisitor in Cracovia . 22. t.
- Perrinus Carmelita Provincialis in Lombardia . 49. xxvi.
- Petræ Albe Monasterium . 59. xiv.
- Petranus de Lorto Imperatoris Tartarorum Nuucius apud Pontificem . 227. ii. 229. iv.
- Petrus Acernensis Episcopus . 118. vi.
- Petrus Aquilanus Reginæ Joannæ Neapolis Conciliarius . 306. xxxv. Inquisitor Florentix . 329. iv. fuit vir eximius . 86. xxii.
- Petrus Aragoniæ Rex ad Papam Nuncios Minoritas mittit . 220. xx. Gandiæ Couventum extruere proponit . 286. lxxii. contra Jacobum Majoricarum Regem præliatur . 298. xvii.
- Petrus Arborex Judex Monasterium pro Clarissis Arefiani ædificat . 307. xxxviii.
- Petrus Bononiensis beati Stephani martyris sacramentalem confessionem audit . 162. x. eum in carceribus inivit . 164. xiv.
- Petrus Calvienfis Episcopus . 18. xi.
- Petrus Cardinalis Portuenfis Cæsenatem insequitur . 84. xvii.
- Petrus de Carmenta Franciscanorum benefactor . 338. xxxvi.
- Petrus de Columna Præpositus Massiliensis . 99. x.
- Petrus Constantiensis Episcopus . 337. xxv.
- Petrus Corbarius Pseudopontifex in urbe eligitur . 78. iii. Nicolai V. nomine salutatur . 78. iv. contra ipsum Præfectus Minorum invehitur . 79. vi. multis annis in Ordine laudabiliter vixit . 79. vii. erat prius uxoratus . 80. viii. quosdam Cardinales temere declarat . 80. ix. violenter agit contra obediens Joanni Pontifici . 81. xi. cui tandem obedire statuit . 806. i. veniam per epistolam petit . 507. ii. ei Pontifex iterato respondet . 108. iv. seqq. Avenionem profectus veniam petit, & impetrat . 109. vii. in honorifica detinetur custodia . 110. vii. post triennium moritur . ibidem . ostenditur sua sponte abdicasse . 511. ix.
- Petrus Diaz Episcopus Civitatenfis miraculo sancti Francisci mortuus resurgit . 305. xxxiv.
- Petrus Eremita beati Thomæ dicitur director . 350. xxi.
- Petrus de Gajeta Magisterii gradum obtinet . 291. iii.
- Petrus Gastoldus Palatinus ad fidem propagandam in Lithuania Minoritas vocat . 237. ii. ad Episcopatum Viliuensem assumitur . 249. iv. martyrio coronatur . ibidem .
- Petrus de Gegardafico ab hæresi absolutus . 133. v.
- Petrus Humanatenfis Episcopus . 20. xl. ii.
- Petrus Infans Regis Aragoniæ Franciscano habitu induitur . 286. lxxii.
- Petrus Joannes Olivi in suis operibus proscriptus . 47. xxiv.
- Petrus Lemosi in Conventu Lucentis tumulatus . 206. ix.
- Petrus Lopetius de Luna Archiepiscopus

- Cæſarauſtanus Michaelẽm Cæſenatem Pontifici commendat. 86. xxi.
- Petrus Ludovicus Maldura hiftoriam ſancti Rochi ſcribit. 71. xiv.
- Petrus Maceratenſis Epifcopus. 20. xliiii.
- Petrus Martelli Laicus in Tartaria coronatus Martyrio. 255. vii.
- Petrus Minorita Vilnæ in Lithuania pro fide occiſus. 248. ii.
- Petrus Monteniger ad inaugurandum imperiali poteſtate Ludovicum cum aliis deſtinatus. 77. lxi.
- Petrus de Naczeracz Inquiſitor Boemix. 176. lxi.
- Petrus de Natalibus hiftoriam ſancti Rochi ſcribit. 71. xiv.
- Petrus Oringhi Pſeudocardinalis a Corbario creatus. 80. ix.
- Petrus de Palude quid ſentiat de doctrina Petri Joannis Olivi. 48. xxiv.
- Petrus de Penna Marchix Inquiſitor. 312. v.
- Petrus de Peruſio Vallis Spoletanæ Inquiſitor. 8. xviii.
- Petrus Piſaurienſis Epifcopus. 294. xii. item alius ejuſdem nominis. ibid.
- Petrus Polonus Miniſter Boemix &c. 317. ii.
- Petrus Pratenſis Provinciæ ſancti Franciſci Miniſter. 82. xii. ejus obitus & epitaphium. 168. xxiv.
- Petrus Ribadeneira acla ſanctæ Eliſabethæ Reginx Portugallix recenſet. 198. xxxvi. & ſancti Rochi. 71. xiv.
- Petrus de Rieva Britannix Dux Monafterii Nanetis fundator. 51. xxxix.
- Petrus Ripacurſix ſanctæ Eliſabethæ Luſitanæ uepos. 44. xvii. Michaelẽm Cæſenatem Pontifici commecat. 86. xxi.
- Petrus de Roccaforte a Pontifice ad Curiam accitus. 64. ii.
- Petrus Rogerii contra Michaelẽm Cæſenatem a Pontifice judex conſtitutus. 82. xliii. ab eodem ad Joannam Reginam Nuncios deſtinatus. 146. xlii. ad ſummum Pontificatum euehitur. 251. ii. V. *Clemens VI.*
- Petrus Sarracinus de Clariffis benemeritus. 339. xxiix.
- Petrus Savonus monetur a Pontifice ne recipiat hæreticos. 181. xi.
- Petrus de Saxo Inquiſitor Aſſiſis. 242. i.
- Petrus de Saxo-Ferrato Pœnitentiarius Pontificus. 246. iv.
- Petrus Siphontinus Archiepiſcopus. 294. xii.
- Petrus Stephanus de Oſmille pro Monialibus privilegiorum coſervator. 136. xlii.
- Petrus de Strata Procurator Ordinis. 232. viii.
- Petrus Theutonicus Paſſenſis Epifcopus. 337. xxv.
- Petrus Valvenſis Epifcopus. 112. xii.
- Petrus de Via Monafterium Granayracii conſtruit. 61. xvii.
- Petrus de Vienna Regis Cypri Legatus apud Pontificem, & Regem Gallix. 8. xix.
- Petrus de Viterbio Pontificus Pœnitentiarius. 135. ix.
- Peyræ, five Peræ Conventus. 59. xii. 64. ii.
- Philippa conjux Regis Angliæ Pontificias epiftolas accipit. 133. iv.
- Philippus Aquerius Conſularis Reginx Sanciæ. 35. xxxi.
- Philippus le Blound Archidiaconus Tuamenſis. 48. xxv.
- Philippus Bruſſerius Nicolai Lyrani Amicus. 238. xxi.
- Philippus de Coffe Conſtantienſis Epifcopus annuit, ut Cœnobium Grandivillani conſtruatur. 307. xxxv.
- Philippus Ferrarius acla ſancti Rochi recenſet. 71. xiv.
- Philippus Galliarum Rex Michaelẽm Cæſenatem Pontifici commendat. 86. xxi. Monafterium de Moucellis pro Clariffis extruit. 182. xiv. ei Pontifex Armenorum anguſtias ſignificat. 289. i. Minoritis luſulam Chanonenſem concedit & largitur elemoſynas. 306. xxxvi. cum Rege Angliæ præliatur. 339. xxxvii.
- Philippus III. Hiſpaniarum Rex leges præſcribit pro locis Terræ ſanctæ. 270. xxxv. de quibus benemeritus extitit. 276. xlii. cauouizationem ſanctæ Eliſabethæ poſtulat. 193. xxv.
- Philippus IV. ſimiliter. 195. xxix.
- Philippus de Majoricis novam familiam Franciſcanam excogitat. 90. xxx. de hoc Pontifici ſupplicationes porrigit. 90. xxxi. petito hujusmodi deuo reprobat. 238. xxi. erat in fide ſuſpectus. 239. xxxiii.
- Philippus de Monte Calerio in Urbe Pœnitentiarius Pontificus. 185. i. 183. i.
- Philippus de Monte Caſtelli ſcientia celebris. 314. ix.
- Philippus Orlandi Tuſciæ Inquiſitor. 203. i.
- Philippus de Sabaudia cum Roberto Sicilia Rege, aliſque præliatur. 66. i.
- Philippus Tertiarus miraculis illuſtris. 116. ii.
- Piuarolii Monafterium. 286. lxi.
- Piſanum Monafterium. 128. xxiii.
- Pogeti ſancti Marcelli Monafterium. 286. lxi.

Ponitheghie Monasterium . 307. xxxix.
 Pontius Seleucensis Episcopus . 322. viii.
 Perticenfis Conventus . 306. x.
 Præfionenfis Conventus . 114. xviii.
 Proprietarii Minoritæ puniti . V. *Minores*.
 Prudentius a Sandoval Tudensis Episcopus
 Simonis Minoritæ sui prædecessoris
 meminit . 35. xxix.

R

R Adzovienfis Conventus a quo fundatus . 65. iii.
 Randacii Conventus . 316. xii.
 Raphael Minorita a Pontifice in Lombardiam ad ardua negotia missus . 117. iii.
 Raphael Spinula Episcopus Nebienfis . 134. vii. 139. ii.
 Ravellenfe Monasterium . 156. xxxvii.
 Raymundus Adversanus Episcopus hæresis Cæcchi Afulani detegit . 87. in margine.
 Raymundus Berengarius Regis Aragonum Germanus Michaelæ Cæfenatem Pontifici commendat . 86. xxi.
 Raymundus de Cardona Vicecomitum conatus retrudit . 22. i.
 Raymundus de Cremona Tergestinus Canonicus Inquisitores persequitur . 40. iv.
 Raymundus Gallus Episcopus Theatinus ad Ecclesiam Averfanam transfertur . 58. xi.
 Raymundus de Lades Procurator Generalis Ordinis . 82. xii. pro absolutione quorundam Fratrum qui sunt censura innodati laborat . 113. xiii.
 Raymundus Rabocius ad quædam munia Inquisitionis missus . 219. xvii.
 Raymundus Ruffi in Tartaria pro Christo necatus . 255. viii.
 Raymundus Velrens de Montleger Episcopus Florienfis . 51. xxix.
 Raymundus Vencienfis Episcopus . 72. xvi.
 Raynaldus de Fallerone Inquisitionis Vicarius in Provincia Marchiæ . 144. vii.
 Raynaldus de Passarinis Mantuanus Ecclesiæ hostis . 34. xxviii.
 Regula Minorum a Pontifice exponitur . 25. iv. 31. xviii.
 Religio Franciscana . V. *Minores*.
 Reyburgiæ Conventus . 338. xxvi.
 Riberni Conventus . 51. xxix.
 Richardus Aureliaci virtute , & miraculis clarus . 168. xxiv.

Richardus de Burgo Comes Ultoniæ . 88. xxvii.
 Richardus Conningronus vir egregius . 168. xxvi. quando mortuus . 169. xxvi.
 Richardus Ledredus Episcopus Ofsyriensis a Pontifice defenditur . 178. v.
 Ricardus de Ufes Minister Provinciæ Burgundiæ . 105. xix.
 Riscafulea nobilis Matrona Florentina . 72. xvii.
 Robertus Atrebatensis Monasterii sancti Audomari fundator . 36. xxxii.
 Robertus Ciampoli Episcopus Cephaludenfis . 148. xv.
 Robertus Contonus Oxoniensis , & Parisiensis Doctor . 170. xxvii.
 Robertus Eliphatus super Magistrum sententiarum scribit . 170. xxvii.
 Robertus Enagduenfis Episcopus . 48. xxv.
 Robertus de Lamborone res fidei in Anglia promover . 104. xvi. fuit a Confessionibus Reginæ illius Regni . 306. xxxv.
 Robertus de Mileto pius vir . 315. x.
 Robertus Siciliæ Rex in controversia de paupertate Minoritis faret . 8. xvi. cum Philippo de Sabaudia pugnat . 66. i. ei Pontifex epistolas dirigit . 70. ix. 126. i. & commendatias pro Ministro Generali . 148. xviii. Michaeli Cæfenati addicit . 84. xvii. quem Pontifici commendat . 86. xxi. eadem officia præstat pro Philippo Majoricenti . 238. xxi. in rebus arduis opera fratris Antonii de Valentia utitur . 99. x. pro Rogerio Guarini Sulthanum deprecatur . 149. xix. a Florentinis vocatur ad Republicæ regimen . 74. i. loca sancta Hierosolymorum pro Minoritis obtinet . 260. xvii. & quando . 262. xx. Ecclesiam Monasterii Tricaricenfis ædificat . 156. xxxvii. valde fuit Minoritis addictus . 295. xiv. uxores plures habuit & liberos . 296. xv. pie decedit . 295. xiv. ejus elogia . ibid. seqq. & epitaphium . 297. xv.
 Robertus de sancto Severino Monasterium Jenzani ditat . 324. xv.
 S. Rochus unde , & quibus parentibus ortus . 70. x. num fuerit Tertii Institutii alumnus . ibidem . mortuus parentibus , facultates pauperibus erogat . ibidem . peste corripitur . 70. xi. a quo morbo plures liberat personas , & urbes . 70. x. 71. xiv. a Patruo detinetur in vinculis . 71. xiii. obit in Domino . ibid. solemnè habetur in veneratione . 71. xiv. corpus Venetiæ transfertur . ibidem .

Rodericus Gomez de Silva vexillum sanctæ Elisabethæ per urbem defert. 197. XXXIV.

Rodulphi de Voffignano mendum corrigitur. 254. V.

Rodolphus Amalphiensis Archiepiscopus. 129. I.

Rodolphus de Britaco libri de itineribus æternitatis auctor. 314. IX.

Rodolphus Minister Germaniæ superioris. 135. X.

Rodolphus Vicedominus Custos Basilienfis. 226. IV.

Rogerus Bovinensis Episcopus. 104. XVII.

Rogerus Cbanoc vir illustris. 314. VIII.

Rogerus Guarini mittitur ad Armenos 119. XIX. a Sultano impetrat, ut Minores in Terra sancta domos habere possint. 263. XX.

Rogerus de Palhariis sacre Theologiæ Baccalaureus. 314. VIII.

Rolandus Corfinensis Nebienfis civitatis Dominus. 129. II.

Rolandus Ticinensis ad Curiam Pontifice accitus. 52. I. destinatur pro sedandis Italiæ discordiis. 99. X.

Ruffinus Yporegionensis Clarissarum advocatus. 37. III.

S

Salvatus Lamacenfis Episcopus. 118. VI.

Sancia Alezariensis Tertiaria virtutibus illustris. 341. III.

Sancia Regina Siciliæ scribit ad Patres Capituli Perusini. 97. VI. Perpinianensis. 120. VIII. & Assisi. 172. XXXII.

Michaellem Cæsenatem diligit. 84. XVII. commendat eundem Michaellem Pontifici. 86. XXI. Gerardo Odoni Regulæ observantiam. 120. VIII. & Sulthano Rogerium Guarini. 349. XIX.

ei Pontifex rescribit in favorem Ministeri Generalis. 148. XVII. Quantum exiti Minoribus addita. 315. XI. pro eis Terræ sanctæ obtinet loca. 260. XVII. construit Monasterium S. Mariæ Ægyptiacæ Neapoli. 182. XIV. Monasterium Aquesense. 207. XI. & Ecclesiâ suam Trinitatis Neapoli. 316. XII. rogat Pontificem ut ad Monasterium Neapolitanum advenas Sorores transferat. 203. I. & ut Confessarium numerus augeatur. 226. V. plures habuit Confratruos in Ordine. 172. XXXII. ex ea nullum Liberum Robertus Rex suscepit. 296. XV. dat nomen Clarissis mortuo conjugæ. 315. X. ejus obitus,

& cœnotaphium. 315. X. V. *Robertus Rex Sicilia.*

Sancia Virgo Tertii Ordinis. 242. III.

Sancius de Ayernæ Regis Aragoniæ a confessionibus, regioque sanguine ortus. 186. II. ab eodem Rege Nuncius ad Pontificem mittitur. 220. XIX. ad Episcopatum Tirasonensem assumitur. 294. XII. inde ad Archiepiscopatum Taraconensem. ibidem.

Sancius de Miravete Regis Aragoniæ legatus apud Regem Castellæ. 204. II.

Sarnani Conventus. 92. XXXIII.

Sarnicius acta beate Cunegundis scribit. 154. XXXII.

Saurina ab Entenfa Monasterii Setabienfis fundatrix. 199. XXXIX. 308. XXXIX.

Sciara Columenensis Ludovici Imperatoris partium fautor. 77. I. seqq.

Sclaramonda Regina Majoricarum Sanctiæ Regiæ Genitrix. 172. XXXII.

Scokolinenfis Conventus. 222. XXXVI.

Sebastianus Rex Lusitanie S. Elisabethæ intercessione oritur. 191. XIX. ejusdem Sancte promovet cultum. 193. XXV.

Senense Monasterium. 323. XV.

S. Sepulcri locus. V. *Conventus Hierosolymitanus.*

Seraphinus Tavaccius Episcopus Regii Lepidi. 204. I. inde sancti Justini in Sardinia. ibidem.

Servus-Dei de Penna in Piceno Inquisitor. 40. V. jubetur contra Guidonem de Petramala procedere. 66. II. & contra Tudertinos. 118. IV.

Serræ Petronum Conventus. 127. XXI.

Setabienfis Monasterium. 199. XXXIX. 308. XXXIX.

Sigismundus Rex Poloniæ canonizationem beate Cunegundis a Pontifice cflagitat. 154. XXXII.

Sigmarus Abbas Lambacenfis. 59. XII.

Silvester Baroncellus Florentiæ Acciajolorum socius. 329. IV.

Simbaldus Auximanus Episcopus. 58. XI.

B. Simon in Ecclesia sancti Francisci Sellarum Anconæ tumulatus. 21. XLV.

Simon de Aucona Piceni Inquisitor substitutus. 225. I.

Simon Barbon in Conventu Andegavensi floret. 309. IV.

Simon Philippi Romanus Inquisitor. 144. VII. 156. I. 177. I. 179. VIII.

Simon Pisanus Archiepiscopus Petri Corbarii suscipit ejectionem. 109. V.

Simon de Tarquio Romanus Inquisitor. 118. IV.

Simon Tudenfis Episcopus. 35. XXXI.

Sinibaldus de Figliano Lector Parisienfis. 314. VIII.

Si-

- Sinibaldus de Ordalianis monetur a Pontifice ne faveat hereticis . 181. 1.
 Sintricensis Hospitium . 127. XXI.
 Sinus Lolus sanctę Clare confanguineus . 221. XXIV.
 Sistaricensis Monasterium . 115. XIX.
 Soco de Chigista Regi Corum Pontifex Epistolas dirigit . 140. III.
 Sophia Philippi de Archangelis Hospitale Hierofolymis pro Peregrinis extruit . 272. XXXIX.
 Soproniensis Conventus . 242. XXV.
 Soriana pia formosa Monasterii Valentini fundatrix . 324. XV.
 De Sosa familia origo . 103. IV.
 Stanislaus Cracoviensis Vilux coronatus martyrio . 250. V. 298. XXVIII.
 Stanislaus Guardianus Conventus Leopolitani pro fide occisus . ibidem .
 Stanislaus Lithuanus similiter . ibidem .
 Stephanus Banus Bosnię Princeps a Pontifice Epistolas recipit . 38. II. 232. IX.
 Gerardo Ministro Generali obviam occurrit . 231. VI.
 Stephanus Barrius Provincialis Hibernię . 199. XXXVII.
 Stephanus de Hungaria diabolicis vexatus molestiis . 160. VI. transit ad scđlam Sarracenorum . 160. VII. quam solemniter proficitur . 160. VIII. facti pœnitent . 161. IX. & in Mahometem animose invehitur . 162. XI. propter hanc causam variis tormentis afficitur . 163. XII. cœlesti lumine fulget . 163. XIII. iterato ignis incendium evadit . 164. XV. 165. XVIII. post varia tormenta gloriose moritur . ibid. martyrii locus cœlestibus splendet luminibus . 166. XVIII. Quinam de eo scripserunt . ibidem .
 Stephanus quidam a Sarracenis occisus . 256. X.
 SS. Stigmatum sancti Francisci Officium quando institutum . 204. IV.
 Sueva Tricaricensis Comitissa Ecclesiam, & Monasterium Tricaricense construit . 256. XXXVII.
 Sulimani Turcarum Imperatoris ad Regem Gallię Epistola . 264. XXII.
 Sylvester . V. *Silvester* .

T

- Talayrandus Cardinalis Protector Ordinis . 293. VIII. 323. XXIII.
 Tamerlanus Tartarorum Princeps . 224. II.
 Taucredus de Auleta Gravincensis Episcopus . 337. XXV.
 Tannenensis Conventus . 226. IV.
 Tarlatinus de Petramala Ludovici Bavarici Vicarius . 106. I. nehereticis faveat

- monetur a Pontifice . 181. X.
 Tartari Poloniam invadunt, & Minoritas occidunt . 298. XVIII. apud eos Fratrum magna opinio, & multa domicilia . 257. XI. felices etiam Fidei progressus . 531.
 Eorum Imperatoribus Pontifex mittit Epistolas . V. *Epistola* . Et ipsi ad Pontificem iurato Legatos . 209. I. 227. I. seqq. amplum illorum describitur Imperium . 222. II.
 Tencradius de Rango Bononiensis multis a Pontifice munitur privilegiis . 257. I.
 Terra sanctę loca diffuse describuntur . 260. XVII. seqq. Officia particularia, quę ibi celebrantur . 277. XLVIII.
 Theodericus de Bergem Vercellensis Pseudoepiscopus . 113. XII.
 Theobaldus a sancto Eustachio Ludovico Bavaro faveat . 77. II.
 Theodinus Vicarius Cafenatis in Anconitana Provincia dignitati renunciat . 223. III.
 Theodoretus Macedonum paupertatem extollit . 29. XIII.
 Theodorus Marchio Montis Ferraticum urbe Alexandrina contendit . 66. I.
 Theresia Aragonię Infantis conjux apud Minores tumulata . 60. XIII.
 Theresia Martinez Alphonfi Lusitani uxor . 52. II.
 S. Thomas de Aquino quid de Dominicana paupertate sentiat . 27. X. & de paupertate in communi . 29. XIV.
 Thomas Ecclestonus insignis Anglię historicus . 169. XXVII.
 Thomas Fulginas apud Bulgaros Martyrium passus . 9. XXII.
 Thomas Geraldinus Kildarię Comes moritur . 88. XXVII.
 Thomas Hallensis Parisiensis celeberrimus Doctor . 169. XXVII.
 Thomas Novariensis Hierofolymorum Guardianus, & in Oriente Commissarius Apostolicus . 269. XXXI. de Terra sancta scribit . 285. LXXI.
 Thomas quidam virtutibus, miraculisque illustris . 168. XXV.
 Thomas de Rosa Strogilensis Episcopus . 253. IV.
 Thomas Stravecianus Doctor celebris . 247. V.
 Thomas Tertiarius miraculis fulget . 209. III.
 Thomas Valens Dominicanus nimis audacter eoram Pontifice loquens punitur . 118. V.
 B. Thomasticus ubi, & quibus parentibus ortus . 149. XXI. Tertium Ordinem proficitur . 150. XXI. mira ejus poenitentia . ibidem .

Tho-

Thomasius de Lanzarotta Sacellanus
Portificius. 333. xxv.
Theodosius Nuncius Regis Armeniæ ad
Pontificem. 243. l.
Tolosani ab excommunicatione absol-
vuntur. 129. l.
Torturicorum Conventus. 316. xiii.
Totemoye Conventus. 49. xxvii.
Tricaricense Monasterium. 156. xxxviii.
324. xv.
Trinciorum familia unde exorta. 9. xxii.
Tudertini Cives Mutium Canistrarium e
vinculis solvunt. 67. iii.

V

V Agnotius Trincius beati Paulatii
Fulguiatis Parens. 9. xxii.
Valentiæ Monasterium Clarissarum. 59.
xiiii.
Valentiæ Monasterium Pœnitentium.
324. xv.
Valentinus Polonus in Livonia pro fide
interemptus. 65. iv.
Valriaci Conventus. 49. xvii.
Vasquius Martinus Estevens unus ex
fundatoribus Conventus Badojocii.
75. ii.
Veneti de Sanctis Locis Hierosolymo-
rum benemeriti. 279. l.
Venusus Catacensis Episcopus. 48. xxv.
Vesianus Ronlaudus Eugubintus Episco-
pus. 338. xxv.
Villæ Luporum Monasterium. 339. xxviii.
Vilnæ Conventus. 250. vi.
Vincentius Nubiensis Episcopus ad Ma-
rianensem Episcopatum transfertur.
112. xii. 130. vi.
Vincentius quidam S. Rochi socius. 70. x.
Vislaus Martyr Magdeburgi miraculis
clarus. 287. ii.
Vitalis quidam confessionem negligens
in actu ipso moritur. 165. xxiii.
Vitalis de Saurato missionis Armeniæ
Præfatus. 221. l.
Viterbiense Monasterium. 155. xxxvi.
S. Viti Salisburgensis Diocesis Mona-
sterium. 60. xvi.
Vitus de Monte ferreo Episcopus Mil-
chonenfis. 134. vii.
Uladislaus Loelicus Poloniæ Duk ob in-
gentia beneficia recepta Minoritis gra-
tus. 65. iii. Monasterium Cracoviense
ex alio loco transfert. 51. xxxix.
Uladislaus Vitoldus opera Fratrum Mi-
norum baptizatus. 249. iv. †
Ulricus de Aleconivez Vilnæ marty-
rium subit. 258. xii. ejus fides confir-
matur miraculo. ibidem.

Ulricus Schuveichardus Monasterii Al-
gojæ Præfatus. 61. xvii.
Upsalensis Conventus. 222. xxvi.
Urbanus II. sanctorum Locorum Hiero-
solyimæ depressionem exaggerat. 283.
lviii.
Urbanus VIII. sanctam Elisabetham Por-
tugalliæ Reginam fuisse Tertii Iustitu-
ti declarat. 47. xxii. ejus miracula exa-
minanda pluribus Prælati committit.
195. xxix. infirmus ab eadem liberat-
ur. 196. xxx. Eandem sanctorum Cata-
logo ascribit. 197. xxxiii. Ejusque
Officium componit. 198. xxxvi. Ap-
probat Officium, & Missam iu sancti
Rochi honorem. 71. xiv.
Ursus Ursinus ad inaugurandum in Ur-
be Ludovicum Bavarum cum aliis de-
signatur. 77. ti.
Waldenses Hæretici in Pedemonte mul-
tiplicantur. 133. vi.
Waterbechense Monasterium. 174. xxxvi.
Weellensis Conventus. 59. xii.
Weicardus Episcopus Pataviensis Cœno-
bii Weellensis Templum consecrat.
ibidem.
Weuceslaus Imperator de Clarissis bene-
meritus. 339. xxxix.
Wenceslaus Norimbergensis Commissa-
rius in Boemia. 317. ii.
Werflâriensis Conventus. 242. iv.
Winebireg Conventus. 173. xxxv.
Wladislaus. V. *Wladislaus*.

X

X Antonensis Conventus. 72. xvii.
X Xenodochium sanctæ Elizabethæ in
Placentina urbe a quibus constructum.
242. xxvii.

Y

Y Poregiæ Monasterium. 37. iiii.

Z

Z Abarella Cardinalis quid de Minori-
tica Paupertate sentiat. 28. xii.
Zacarias S. Thadæi Episcopus pro con-
versione infidelium laborat. 131. l. 149.
xix.
Zanardia Familia Placentiæ Xenodo-
chium, & Oratorium sanctæ Elisabe-
thæ ædificat. 242. xxvii.
Zenæ Conventus. 59. xii.

INDEX BULLARUM

Quæ in hujus Septimi Tomi Regeſto continentur.

Numerus Arabicus indicat paginam ; Romanus per ordinem poſitas Bullas.

- A**D ea favorem. *Benedicti XII.* 477. xxv.
 Ad ea quæ. *Joannis XXII.* 389. lxxiv.
 Ad exequendum. *Ejuſdem.* 397. lxxxvi.
 Ad illa. *Ejuſdem.* 411. cvii.
 Ad Monafterium. *Benedicti XII.* 472. xv.
 Ad Ordinem veſtrum. *Joannis XXII.* 360. xxxvi.
 Ad regimen univerſalis. *Ejuſdem.* 348. x.
 Ad univerſalis. *Ejuſdem.* 454. clxiii.
 Ad univerſalis. *Benedicti XII.* 489. xli.
 Angit nos cura. *Joannis XXII.* 396. lxxxv.
 Angit nos cura. *Ejuſdem.* 423. cxxii.
 Angit nos cura. *Clementis VI.* 554. lxxxix.
 Animarum ſalutem. *Ejuſdem.* 504. xvii.
 Annuere conſuevit. *Joannis XXII.* 405. xcix.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 381. lxiii.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 416. cxiii.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 441. cxlv.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 444. cxlix.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 452. clix.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 455. clxv.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 457. clxviii.
 Apoſtolatus officium. *Clementis VI.* 562. lxxxvi.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 592. cxxxi.
 Apoſtolatus officium. *Ejuſdem.* 593. cxxxiii.
 Apoſtolice Sedis. *Ejuſdem.* 572. cii.
 Attendentes. *Joannis XXII.* 395. lxxxiv.
 Attentæ meditatione. *Ejuſdem.* 587. cxxii.
 Cœleſtia querentibus. *Ejuſdem.* 412. cix.
 Cariſſima in Chriſto. *Ejuſdem.* 347. viii.
 Cariſſimæ in Chriſto. *Ejuſdem.* 354. xxiv.
 Cariſſimæ in Chriſto. *Clementis VI.* 508. xxi.
 Circumſpecta. *Ejuſdem.* 556. lxxxii.
 Clara Ordinis veſtri. *Joannis XXII.* 415. cxii.
 Clara tuæ devotionis. *Ejuſdem.* 377. lvii.
 Claris tuæ ceſtitudinis. *Ejuſdem.* 355. xxvii.
 Claris tuæ ceſtitudinis. *Clementis VI.* 533. lix.
 Claris tuæ ceſtitudinis. *Ejuſdem.* 533. lx.
 Creditæ nobis. *Joannis XXII.* 418. cxv.
 Creditæ nobis. *Benedicti XII.* 490. xlii.
 Creditæ nobis. *Clementis VI.* 509. xxii.
 Creditæ nobis. *Ejuſdem.* 576. cvii.
 Cum Eccleſiarum. *Clementis VI.* 494. v.
 Cum ſicut. *Joannis XXII.* 362. xxxviii.
 Cum ſicut. *Clementis VI.* 517. xxxiii.
 Cum venerabilis. *Roberti Regis Neapolitani.* 595. ii.
 Cura Paſtoralis. *Joannis XXII.* 346. ii.
 Debitum officii. *Joannis XXII.* 418. cxvi.

- Decens reputamus. *Ejusdem*. 453. CLXI.
 Desideriis vestris. *Ejusdem*. 356. XXVIII.
 Devotæ Religionis. *Clementis VI.* 576. CVI.
 Devotæ vestræ. *Ejusdem*. 510. XXIV.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 502. XIV.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 522. XII.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 529. LVI.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 540. LXX.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 540. LXXI.
 Devotionis tuæ. *Ejusdem*. 566. XCI.
 Devotionis vestræ. *Joannis XXII.* 346. III.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 347. V.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 347. VII.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 351. XIV.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 351. XV.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 352. XVIII.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 398. LXXXIX.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 398. XC.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 399. XCI.
 Devotionis vestræ. *Benedicti XII.* 470. X.
 Devotionis vestræ. *Clementis VI.* 517. XXXII.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 518. XXXIV.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 522. XLII.
 Devotionis vestræ. *Ejusdem*. 587. CXX.
 Devotis carissimorum. *Benedicti XII.* 466. II.
 Devotis carissimorum. *Ejusdem*. 467. III.
 Devotorum studia. *Joannis XXII.* 370. XLIX.
 Dignum arbitramur. *Ejusdem*. 424. CXXIII.
 Dudum de statu. *Ejusdem*. 391. LXXVII.
 Dudum exponente. *Ejusdem*. 427. CXXVI.
 Dudum pro parte. *Ejusdem*. 365. XLV.
 Dum ad fructus. *Clementis VI.* 591. CXXIX.
 Dum ad universas. *Joannis XXII.* 405. C.
 Dum ad universas. *Ejusdem*. 431. CXXXI.
 Dum ad universas. *Ejusdem*. 434. CXXXVII.
 Dum ad universas. *Clementis VI.* 541. LXXXIII.
 Dum præcella. *Joannis XXII.* 395. LXXXIII.
 Dum præcella. *Ejusdem*. 433. CXXXIV.
 Dum præcella. *Ejusdem*. 433. CXXXV.
 Dum præcella. *Ejusdem*. 444. CXLVIII.
 Ea quæ. *Joannis XXII.* 357. XXIX.
 Ecclesiarum & Monasteriorum. *Ejusdem*. 439. CXLII.
 Ecclesiarum & Monasteriorum. *Clementis VI.* 527. LI.
 Et pietatis. *Benedicti XII.* 471. XIV.
 Etiam pium. *Joannis XXII.* 452. CLX.
 Ex favore. *Ejusdem*. 438. CXLI.
 Ex gravi. *Ejusdem*. 388. LXXIII.
 Exhibita nobis. *Ejusdem*. 421. CXIX.
 Exhibita nobis. *Ejusdem*. 422. CXXI.
 Exhibita nobis. *Benedicti XII.* 478. XXVII.
 Exhibita nobis. *Clementis VI.* 470. XCVIII.
 Exhibita nobis. *Ejusdem*. 574. CIV.
 Exhibita nobis. *Ejusdem*. 588. CXXIII.
 Exigit pure. *Ejusdem*. 573. CIII.
 Eximia tuarum. *Ejusdem*. 513. XXVII.

- Eximie devotionis . *Joannis XXII.* 434. CXXXVI.
 Eximie devotionis . *Ejusdem.* 463. CLXXV.
 Eximie devotionis . *Benedicti XII.* 477. XXVI.
 Eximie devotionis . *Clementis VI.* 549. LXXVI.
 Eximie tuz . *Joannis XXII.* 337. XXX.
 Eximie tuz . *Benedicti XII.* 476. XXIIV.
 Eximie tuz . *Clementis VI.* 542. LXXIV.
 Ex munere . *Joannis XXII.* 339. XXXIII.
 Ex munere . *Ejusdem.* 359. XXXIV.
 Ex munere . *Clementis VI.* 555. LXXXI.
 Ex parte . *Joannis XXII.* 354. XXV.
 Ex parte . *Ejusdem.* 355. XXVI.
 Exposuit nobis . *Clementis VI.* 525. XLVI.
 Ex suscepta . *Joannis XXII.* 371. L.
 Ex tenore . *Ejusdem.* 464. CLXXVII.
 Ex virtutum . *Benedicti XII.* 467. IV.
 Ex virtutum . *Ejusdem.* 467. V.
 Ex virtutum . *Ejusdem.* 468. VI.
 Ex zelo . *Joannis XXII.* 455. CLXIV.
 Ferventis devotionis . *Benedicti XII.* 481. XXX.
 Fide dignorum . *Clementis VI.* 534. LXII.
 Filiationi vestra . *Joannis XXII.* 420. CXVIII.
 Gravem dilectorum . *Ejusdem.* 402. XCV.
 Habet fide dignorum . *Clementis VI.* 536. LXIV.
 Habet in nobis . *Joannis XXII.* 425. CXVII.
 Hoc habet in nobis . *Ejusdem.* 378. LVIII.
 Illa sine . *Ejusdem.* 386. LXXI.
 Illis qui . *Ejusdem.* 364. XLIII.
 Illorum vota . *Clementis VI.* 567. XCIII.
 In iis que . *Joannis XXII.* 376. LVI.
 In iis que . *Ejusdem.* 382. LXIV.
 In iis . *Benedicti XII.* 483. XXXIII.
 In iis . *Ejusdem.* 487. XXXIX.
 In iis . *Clementis VI.* 528. LIII.
 In iis . *Ejusdem.* 582. CXIII.
 In Majestatis . *Roberti Regis Neapolit.* 595. I.
 In Religionis favorem . *Joanne Regina Neapolit.* 595. I.
 Insignis devotionis . *Joannis XXII.* 374. LII.
 In specula . *Ejusdem.* 413. CX.
 In supremæ . *Ejusdem.* 462. CLXXIV.
 In supremæ . *Clementis VI.* 495. VI.
 In supremæ . *Ejusdem.* 501. XIII.
 In supremæ . *Ejusdem.* 518. XXVI.
 In supremæ . *Ejusdem.* 539. LXXIX.
 In supremæ . *Ejusdem.* 590. CXXXVI.
 Intenta caritatis . *Joannis XXII.* 367. XLVI.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 350. XIII.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 360. XXXV.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 373. LI.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 408. CIII.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 440. CXLIII.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 459. CLXX.
 Inter cetera . *Clementis VI.* 500. XII.
 Inter cetera . *Ejusdem.* 515. XXXIX.
 Inter ceteros . *Ejusdem.* 594. CXXXV.

Inter

- Inter curas. *Benedicti XII.* 488. XL.
 Inter Ecclesiasticos. *Joannis XXII.* 361. XXXVII.
 Inter opera. *Benedicti XII.* 463. VII.
 Inter opera. *Clementis VI.* 385. CXVI.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 338. LXVIII.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 341. LXXII.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 363. LXXXVII.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 369. XCVI.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 391. CXXXVIII.
 Inter sollicitudines. *Ejusdem.* 393. CXXXII.
 Inter universa. *Joannis XXII.* 429. CXXVIII.
 Justis petentium. *Ejusdem.* 347. IV.
 Justis petentium. *Ejusdem.* 347. VI.
 Justis petentium. *Ejusdem.* 351. XVI.
 Justis petentium. *Ejusdem.* 407. CII.
 Justis petentium. *Benedicti XII.* 473. XVIII.
 Justis petentium. *Clementis VI.* 318. XXXV.
 Laudabilis sacra. *Joannis XXII.* 353. XXI.
 Laudabilis sacra. *Clementis VI.* 379. CX.
 Licet continuata. *Joannis XXII.* 403. XCVI.
 Licet continuata. *Ejusdem.* 422. CXX.
 Licet ex suscepto. *Ejusdem.* 446. CLII.
 Licet is. *Ejusdem.* 353. XXXIII.
 Licet is. *Benedicti XII.* 470. XI.
 Licet is. *Clementis VI.* 318. XXXVI.
 Licet is. *Ejusdem.* 319. XXXVIII.
 Licet is. *Ejusdem.* 386. CXIX.
 Licet is. *Ejusdem.* 387. CXXI.
 Magna latitia. *Joannis XXII.* 461. CLXXXIII.
 Magna repleti. *Clementis VI.* 364. XCI.
 Merita vestre. *Joannis XXII.* 450. CLVI.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 380. LXI.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 428. CXXVII.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 449. CLIV.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 456. CLXVII.
 Militanti Ecclesie. *Benedicti XII.* 496. XXXIII.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 486. XXXVIII.
 Militanti Ecclesie. *Clementis VI.* 323. XLIV.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 338. LXVII.
 Militanti Ecclesie. *Ejusdem.* 361. LXXXIV.
 Necessitatibus vestris. *Joannis XXII.* 359. XX.
 Nobilitatis tue. *Ejusdem.* 426. CXXV.
 Non absque. *Clementis VI.* 319. XXXIX.
 Non absque. *Ejusdem.* 384. CXV.
 Nuper dilecti. *Joannis XXII.* 404. XCVIII.
 Nuper exposito. *Clementis VI.* 380. CXII.
 Nuper pro parte. *Joannis XXII.* 358. XXXII.
 Nuper pro parte. *Ejusdem.* 383. LXX.
 Nuper pro parte. *Ejusdem.* 384. LXVI.
 Nuper pro parte. *Ejusdem.* 384. LXVII.
 Nuper pro parte. *Joannis XXII.* 384. LXVIII.
 Nuper pro parte. *Ejusdem.* 385. LXXI.
 Oblatz nobis. *Ejusdem.* 406. CI.
 Officii nostri. *Benedicti XII.* 482. XXXII.

- Olim intimente . *Ejusdem* . 480. XXIX.
 Opus meritorium : *Joannis XXII.* 449. CLV.
 Ordinem sanctæ Claræ . *Benedicti XII.* 470. IX.
 Ordinis vestri . *Clementis VI.* 592. CXXX.
 Pastoralis officii . *Joannis XXII.* 400. XCIII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 440. CXLIV.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 447. CLII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 448. CLIII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 454. CLXII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 459. CLXXI.
 Pastoralis officii . *Clementis VI.* 507. XX.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 516. XXXI.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 523. XLIII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 563. LXXXVIII.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 588. CXXXIV.
 Pastoralis officii . *Ejusdem* . 594. CXXXIV.
 Paupertati vestræ . *Joannis XXII.* 352. XIX.
 Paupertati vestræ . *Ejusdem* . 398. LXXXVIII.
 Paupertati vestræ . *Benedicti XII.* 472. XII.
 Paupertati vestræ . *Clementis VI.* 518. XXXVII.
 Paupertati vestræ . *Ejusdem* . 586. CXXXII.
 Perennis vitæ . *Joannis XXII.* 381. LXII.
 Perlatum his diebus . *Clementis VI.* 571. CL.
 Personam tuam . *Ejusdem* . 330. LVII.
 Personas sub regulari . *Ejusdem* . 526. XLVII.
 Petitio pro parte . *Ejusdem* . 513. XXVIII.
 Petitionibus supplicum . *Ejusdem* . 568. XCV.
 Petitionibus supplicum . *Ejusdem* . 569. XCVI.
 Pia Principum . *Ejusdem* . 583. CXIV.
 Pia Religiosorum . *Ejusdem* . 552. LXXVII.
 Pietas exigit . *Joannis XXII.* 409. CIV.
 Pietatis opera . *Joannis XXII.* 351. XVII.
 Pietatis opera . *Ejusdem* . 398. LXXXVII.
 Pietatis opera . *Benedicti XII.* 466. I.
 Piis desideriis . *Joannis XXII.* 387. LXIII.
 Piis desideriis . *Ejusdem* . 389. LXIV.
 Piis desideriis . *Clementis VI.* 903. XVI.
 Piis desideriis . *Ejusdem* . 534. LXI.
 Præcella magnitudinis . *Ejusdem* . 533. LVIII.
 Præcella tue magnitudinis . *Ejusdem* . 599. LV.
 Pridem Ecclesia . *Joannis XXII.* 456. CLXVI.
 Pro parte dilectarum . *Ejusdem* . 463. CLXXVI.
 Pro parte vestra . *Ejusdem* . 348. IX.
 Provenire debet . *Ejusdem* . 445. CL.
 Prudentes Virgines . *Clementis VI.* 515. XXX.
 Quam sit onusta . *Joannis XXII.* 357. XXXI.
 Quam sit onusta . *Ejusdem* . 417. CXIV.
 Quam sit onusta . *Ejusdem* . 443. CLXVII.
 Quam sit onusta . *Clementis VI.* 536. LXV.
 Quam sit onusta . *Ejusdem* . 589. CXXX.
 Quanto vester . *Clementis VI.* 555. LXXX.
 Quia personas . *Joannis XXII.* 390. LXXVI.
 Quia presentis . *Ejusdem* . 362. XXXIX.
 Quoniam ut ait . *Ejusdem* . 353. XXXI.
 Regimini universalis . *Ejusdem* . 345. I.

- Regimini universalis. *Ejusdem*. 349. XI.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 363. XLII.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 430. CXXX.
 Regimini universalis. *Benedicti XII.* 479. XXVIII.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 484. XXXV.
 Regimini universalis. *Clementis VI.* 493. III.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 500. XI.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 524. XLV.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 564. LXXXIX.
 Regimini universalis. *Ejusdem*. 570. XCIX.
 Relatu fide. *Ejusdem*. 571. c.
 Religionis observantia. *Joannis XXII.* 394. LXXXI.
 Religionis observantia. *Ejusdem*. 394. LXXXII.
 Religionis observantia. *Benedicti XII.* 471. XIII.
 Religionis vestre. *Clementis VI.* 526. XLVIII.
 Religionis vestre. *Ejusdem*. 527. XLIX.
 Religionis vestre. *Ejusdem*. 527. L.
 Religiosam vitam. *Ejusdem*. 520. XL.
 Romana Ecclesia. *Ejusdem*. 491. I.
 Romana Ecclesia. *Ejusdem*. 494. IV.
 Romana Ecclesia. *Ejusdem*. 506. XIX.
 Romana Ecclesia. *Ejusdem*. 511. XXV.
 Romana Ecclesia. *Ejusdem*. 537. LXVI.
 Romani Pontificis. *Joannis XXII.* 379. LX.
 Romani Pontificis. *Ejusdem*. 392. LXXX.
 Romani Pontificis. *Ejusdem*. 438. CLXIX.
 Romani Pontificis. *Benedicti XII.* 484. XXXIV.
 Romani Pontificis. *Clementis VI.* 496. VII.
 Romani Pontificis. *Ejusdem*. 502. XV.
 Romanus Pontifex. *Joannis XXII.* 437. CXL.
 Sacra Religio. *Ejusdem*. 350. XII.
 Sacra Religio. *Ejusdem*. 432. CXXXIII.
 Sacra vestra Religio. *Ejusdem*. 370. XLVIII.
 Sacra vestra Religio. *Ejusdem*. 430. CXXXIX.
 Sacra vestra Religio. *Ejusdem*. 432. CXXXII.
 Sacra vestra Religio. *Benedicti XII.* 472. XVI.
 Sacra vestra Religio. *Ejusdem*. 474. XX.
 Sacre Religionis. *Joannis XXII.* 451. CLVII.
 Sacre Religionis. *Benedicti XII.* 473. XIX.
 Sacre Religionis. *Clementis VI.* 497. VIII.
 Sacre Religionis. *Ejusdem*. 528. LII.
 Sacre Religionis. *Ejusdem*. 560. LXXXIII.
 Sacre tue Religionis. *Ejusdem*. 575. CV.
 Sacre vestre Religionis. *Ejusdem*. 451. CLVIII.
 Sacri Canones. *Joannis XXII.* 436. CXXXIX.
 Sacrosancta Mater. *Clementis VI.* 505. XVIII.
 Sedis Apostolicæ. *Ejusdem*. 578. CIX.
 Sedula nos. *Ejusdem*. 580. CXI.
 Si ad examen. *Joannis XXII.* 385. LXX.
 Significante nobis. *Benedicti XII.* 486. XXXVII.
 Significarunt nobis. *Joannis XXII.* 369. XLVII.
 Significarunt nobis. *Ejusdem*. 374. LIII.
 Significarunt nobis. *Ejusdem*. 376. LV.
 Significarunt nobis. *Ejusdem*. 414. CXI.
 Significavit nobis. *Ejusdem*. 401. XCIV.

- Significavit nobis. *Benedicti XII.* 475. XXII.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 469. VIII.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 472. XVII.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 482. XXXI.
 Sinceræ devotionis. *Clementis VI.* 509. XXIIF.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 542. LXXV.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 553. LXXVIII.
 Sinceræ devotionis. *Ejusdem.* 567. XCIV.
 Sinceræ vestræ. *Joannis XXII.* 363. XLI.
 Si per sepe. *Joanne Regina Neapolitane.* 598. IV.
 Solet plerumque. *Joannis XXII.* 364. XLIV.
 Sollicitæ considerationis. *Clementis VI.* 577. CVIII.
 Speciosus forma. *Joannis XXII.* 392. LXXIX.
 Speciosus forma. *Clementis VI.* 535. LXIII.
 Sperantes in Domino. *Joannis XXII.* 435. CXXXVIII.
 Splendor paternæ. *Ejusdem.* 412. CVIII.
 Splendor paternæ. *Clementis VI.* 499. X.
 Sub regulari. *Ejusdem.* 498. IX.
 Summa prudentia. *Benedicti XII.* 485. XXXVI.
 Summi dispositione. *Joannis XXII.* 375. LIV.
 Summi dispositione. *Ejusdem.* 403. LCVII.
 Summi dispositione. *Ejusdem.* 411. CVII.
 Summi dispositione. *Clementis VI.* 562. LXXV.
 Summi dispositione. *Ejusdem.* 590. CXXVII.
 Summi desiderii. *Joannis XXII.* 460. CLXXII.
 Superni dispositione. *Ejusdem.* 410. CV.
 Supreme dignitatis. *Joannis XXII.* 442. CXLVI.
 Supreme dignitatis. *Clementis VI.* 493. II.
 Suscepti cura. *Joannis XXII.* 399. XCII.
 Tam tua. *Benedicti XII.* 474. XXI.
 Tenore presentium. *Joanne Regina Neapolit.* 597. III.
 Tenorem quarundam. *Clementis VI.* 528. LIV.
 Testimonium tibi. *Joannis XXII.* 420. CXXII.
 Tua, & dilecti. *Ejusdem.* 392. LXXVIII.
 Tua devotionis. *Clementis VI.* 567. XCII.
 Venerabilis in Christo Pater. *Joanne Regina Neapolit.* 596. II.
 Videmus filia. *Joannis XXII.* 378. LIX.
 Vitæ perennis. *Ejusdem.* 362. XL.

FINIS TOMI SEPTIMI.

Menda, quæ in hujus Septimi Tomi editione irrepserunt, benevole Lector, ita corriget.

Pag. 1.	6. V.	lin. 14.	Neocoles	Neocoles
26.	6. XLVII.	lin. 6.	illicribis	illicribis
29.	6. XLIII.	lin. 22.	possibus	possibus
36.	6. I.	lin. 6.	Republica	Re-publi-ca
38.	6. II.	lin. 12.	eum	eum
41.	6. II.	lin. 1.	dies	die
41.	6. II.	lin. 12.	Amplo	Amplo
62.	6. IV.	lin. 11.	Venagino	Venagino
51.	6. XXXI.	lin. 44.	Evangelium	Evangelium
207.	6. III.	lin. 2.	Perpedito	Perpedito
211.	6. XIII.	lin. 6.	Rur	Rur
245.	6. IX.	lin. 6.	Vassellus	Vassellus
249.	6. XXXV.	lin. 2.	Joanna	Joanna
297.	6. XV.	lin. 1.	Filiam	Filiam
330.	6. VIII.	lin. 20.	Isor	Isor
337.	6. XXV.	lin. 12.	Ninociens	Ninociens